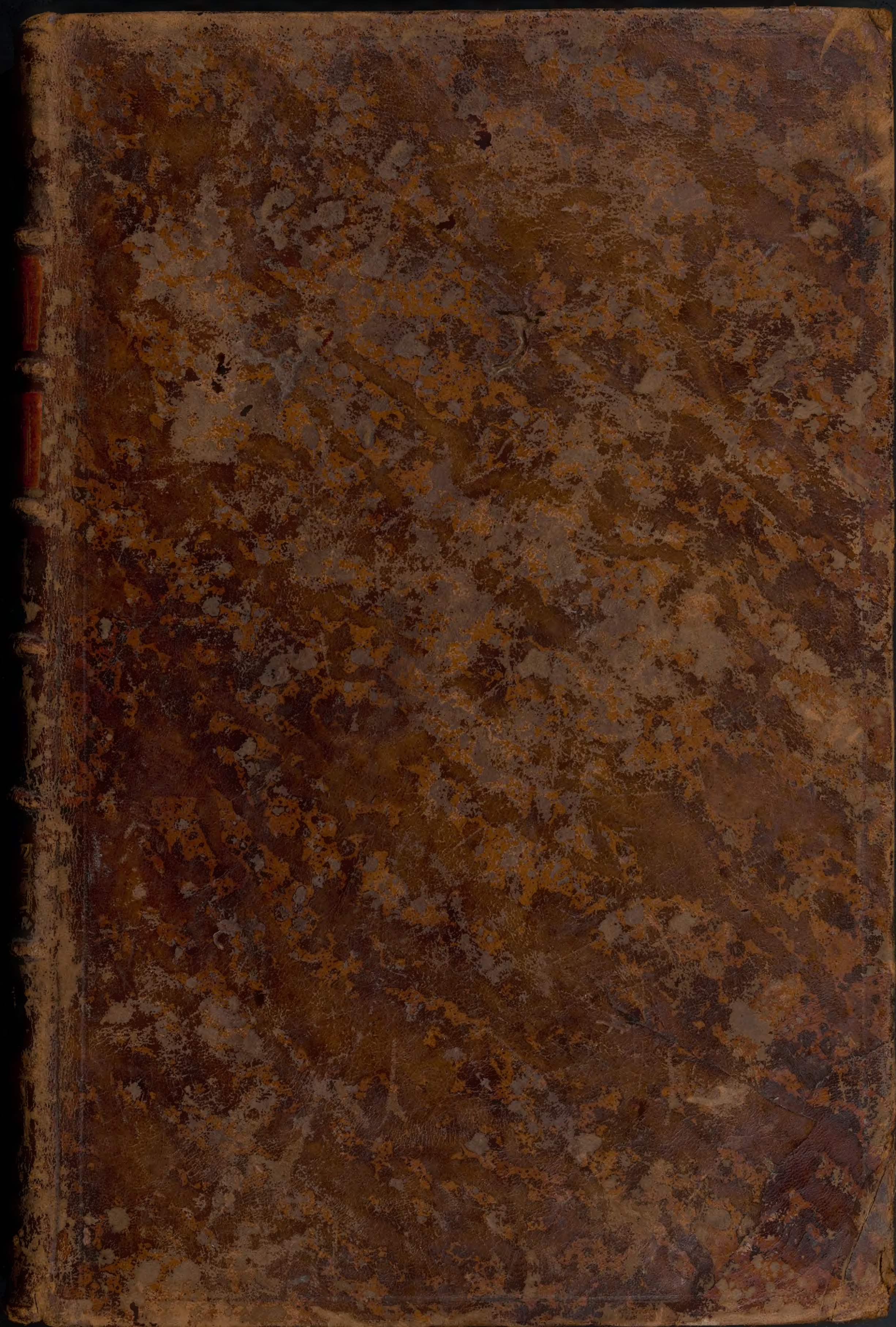

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM
MEDIOLANENSIUM.
TOMI SECUNDI PARS ALTERA.

APPENDIX

SEU

SCRIPTORES

PRÆTERMISSI,

ET MINORIS NOTÆ.

APPENDIX
SCRIPTORUM PRÆTERMISSORUM.

A

MDCCCLXXVII.

AEMILIANUS POMPONIUS.

IN primo hujus Bibliothecæ Mediolanensium Scriptorum Catalogo ideo Pomponium Æmilianum prætermisimus, quòd quantumvis à Picinello memoratus fuerit; dubius tamen ipse extitit utrum genuinum hoc esset nomen Auctoris, vel fortè personatus quisquam sub hujusce nuncupationis larvâ delitesceret. Nos verò, tametsi de hujus Scriptoris patriâ minimè essemus dubii, cùm se ipsum Mediolanensem profiteatur in fronte libri subter proferendi, sperabamus nihilosecius aliquid reperiendum ad veritatem meliùs elucidandam. Irritus nobis cessit labor, neque usquam in Collectionibus Monumentorum Familiarium hujus Metropolis Æmilianæ Gentis cognomen occurrit; quo fit, ut credamus potiùs Mediolanensem hunc Auctorem se sub fictitio nomine celasse, prout etiam locum impressionis Operis, & Typographi indicationem fuisse confictam, unicuique patet.

Libri titulus est:

I. Guerre d'Italia tra la Serenissima Repubblica di Venezia, e gli Arciduchi d'Austria; e tra Filippo III. Re di Spagna, e Carlo Emmanuele Duca di Savoja, seguite dall'anno MDCXV. fino alla Capitolazione di pace. *Poisdorf, per Peter Gat. sine anno, in 4.*
De eo Picinellus in Athenæo pag. 474.

MDCCCLXXVIII.

AIROLDUS THADEUS.

THadeus de Airoldis de Robiate Mediolanensis, Deo liberiùs inserviendi gratiâ, Ordinem S. Benedicti in Cœlestinorum Congregatione amplecti voluit. Ad eam autem Sacrarum rerum peritiem perpeti studio ita contendit, ut Theologiæ Magisterium adipisci meruerit. Philippo Mariæ Vicecomiti Mediolani Duci fuit inter primos acceptus, gratusque adeò, ut nonnunquam in gravissimi etiam momenti rebus Thadeo nostro Princeps idem vices suas committeret. Memorabilis interim est Sententia ab Airoldo prolata die XV. Decemb. anno MCCCCXXXIX. simul cum Magistris Petro de Alzate Ordinis Prædicatorum, & Antonio de Rhaude Ordinis Minorum Ducales Delegatos per litteras Principis, datas Mediol. die XXIX. Augusti ipsiusmet anni, in causa vertente inter Generalem, & Præpositum Ordinis Humiliatorum ex parte una, & F. Balzarinum de Novate, & F. Petrum de Muzano parte alia. Ipsius autem Sententiæ occurrit mentio in verè insigni Opere Clariss. olim JC. Camilli Sitoni, inscripto: „ Materiarum Sylva, sive Repertorium de Mediolanensis Urbis ædificiis publicis, sacris, atque profanis &c. pag. 791. sub titulo: Ecclesia S. Petri Cœ-

A „ lestini: „ illudque servat autographum Auctoris filius Joannes JC. cui tot nominibus sumus obstricti. At quoniam hìc memoria incidit Fratris Balzarini de Novate, non ab re duximus Lectores nostros monere hunc non alium fuisse à F. Balzarino Mediceo de Novate Glassiatensis Cœnobii Mediolani Præposito anno MCCCCXVIII. cùm adhuc Monasterium ipsum Humiliati possiderent, de cujus moribus, & pertinaciâ in resistendo, ne in ædes illas Monachi Ordinis S. Benedicti Congregationis S. Justinæ, etiam Apostolicis fulti mandatis, inducerentur, pluribus agit Placidus Puccinellus Cassinensis Monachus in Chronico prælaudati Monasterii Glassiatensis. Ut autem ad Airoldum nostrum sermo recurrat; non mediocrem sibi laudem ab Oratoria arte conquisivit,
B quemadmodum ex his, quæ inferiùs recitabimus, Lectores facilè percipient. Cetera ipsius Acta nullus indicavit; latet quoque nos emortualis ejus annus.

Occurrit autem hìc memoranda

I. Oratio Anniversaria habita à F. Thadeo de Mediolano, Theologo Ordinis Cœlestinorum, in Ecclesia Metropolitana in laudem Catharinæ de Vicecomitibus olim Ducissæ Mediolani. MS in fol. Cod. sign. H. num 48. in Bibliotheca Ambrosiana. Ibi memorat Auctor

II. Orationes alias plures à se dictas, atque compositas; quas tamen nullibi reperimus.
De eo Advocatus Sitonus præcitatus in Schedis.

C

MDCCCLXXIX.

ALCHISIUS ANGELUS MARIA.

ALios inter Alumnos illustris Congregationis Monachorum Montis Oliveti non infimo loco censendus est Angelus Maria Alchisius Mediolanensis, utpote qui non doctrinâ solùm, sed moribus quoque, disciplinæ regularis zelo, & dignitatibus prudenter gestis plurimos facilè superaverit. Etenim jugum Domini ab adolescentia libenter gestandum assumens, cùm profanæ eruditionis ornamenta, quæ sibi in Seculo comparaverat, sacrarum litterarum studiis cu-
D mulasset, in Virum doctissimum evasit. Enituit Oratoriâ facultate celebris, & Theologicas quæstiones apprimè calluit. His adjecit etiam Astrologiam, aliasque amœniores artes, quibus à severioribus studiis animum identidem relaxare consueverat. Igitur post minora aliquot officia, queis Suorum animos demeritus fuerat, demum anno Reparationis nostræ MDCVIII. in generalibus Comitiis ad principem Congregationis suæ dignitatem evectus est. Eo regente Paulus Papa V. Sanctissimam Matronam Franciscam Romanam Cœlitum albo, solemni ritu, adscripsit, cui Alchisius noster in primario Congregationis Cœnobio Montis Oliveti, ad levam Aræ Maximæ, Sacellum posuit, quod deinde Celsus Mandellus fornice, parietibusque deauratis absolvit. Plura decre-
E vit ad bene regendum Ordinem pertinentia, atque inter ea reticere non licet reparata inter Monachos suos studia; nam in Cœnobiis Neapolitano, Romano,

no, Bononienſi, atque Mediolanenſi, Hebraicas, Arabicas, Græcaſque litteras, conductis præceptoribus, tradi juſſit. Severioris diſciplinæ zelator fuit eximius, quamobrem magnum ſibi comparavit nomen. Expleto regimine, litteris tantùm, quas ſemper dilexerat, unicè intentus, ſupervixit ad annum uſque MDCXXXIII, quo imminentis mortis non inſcius, die XI. menſis Novembris, naturæ debitum ſolvit, in Monaſterio Præcipianenſi, cùm antea ſelectam librorum ſuorum copiam Bibliothecæ Monaſterii Mediolanenſis S. Victoris inferri mandaſſet.

Poſt ſe reliquit:

I. Conſtitutiones, & Decreta plura. MSS. in Archivo Ordinis.
II. Dilucidationes in Rhetoricam Cypriani. MS. in fol. ſervatur in ſupramemorata Bibliotheca S. Victoris.
III. Opus aliud ad Rhetoricam facultatem pertinens. MS. juſtæ molis, in fol. Ibid.

De eo agunt Belfortius in Chronologia pag. 132., & Monumenta MSS. Archivi ſupradicti Monaſterii Sancti Victoris Mediolani.

MDCCCLXXX.

ALIPHER JACOBUS alter.

IN articulo L. hujus Operis col. 39. verba jam fecimus de Jacobo Aliphero J. C. C., atque Senatore, prout etiam ibi ipſius Opera memoravimus. Verùm poſtea nobis innotuit ſenior alter Jacobus ex eadem familia genitus, & prælaudati Scriptoris abavus, quem prætermittere piaculo fore duximus. Pater illi fuit Thomas ex Urbe Aquila, Provinciæ Apruntinæ oriundus, aulicus Franciſci Sfortiæ Mediolanenſium Ducis, mater verò Caſſandra Aquaviva filia, & hæres Conradi Aquavivæ Comitis S. Valentini, è quibus conjugibus familia Alipherorum in hac Metropoli propagata eſt, ut didicimus ex geneſi ejuſdem nobis humaniſſimè exhibita à doctiſſimo Viro J. C. Joanne Sitono, quæ quidem geneſis à prælaudato Thoma incipiens, deſinit in Martino J. C. C. Inſulenſi primum Antiſtite, & demum Archiepiſcopo Coſentino. Jacobus igitur noſter in hac Urbe genitus à Secretis fuit Sfortiadum Mediolani Ducum ad annum uſque MCCCCIC.; eo enim anno deceſſit, cum prius ab anno MCCCCXCI. Ducalis Ærarii Præfectus creari meruiſſet.

Scripſit:

I. Diarium memorabilium, & rerum geſtarum Mediolani ab anno MCCCCLIV. ad annum MCCCCLXXXVI. MS. in fol. extabat penès Hæredes Comitis Johannis Andreæ Alipheri defuncti de anno MDCCXII. menſe Januarii. Item penès Comitem Franciſcum Archintum J. C. C. ex LX. Decurionibus Mediol. è vivis ereptum anno MDCCXXXIII. die XXX. Aprilis.
II. Collectio Ordinum, Decretorumque Ducalium, & aliorum notabilium Documentorum ad uſum Cancellariæ Secretioris Status Mediolani emanatorum ab an. MCCCLXXXVII. ad an. MCCCCLXXVI. Liber eſt MS. in folio pergameno coopertus corio rubeo pagg. 248., & extat in Bibliotheca Marchionum Gregorii, & Eriprandi fratrum Vicecomitum. Item aliud Exemplar ejuſdem in papyro extat penès Comitem Conſtantium Mariam de Abdua.

Ejus meminerunt Jaſon Maynus J. C. in Conſil. 174. vol. II. Andreas Alciatus J. C. in ſuo Antiquario Inſcript. Mediol. ſub num. 107. Mediol. MS. in Biblioth. Ambroſiana in fol. Raphaël Fagnanus J. C. in Familia Aliphera MS. ſub littera A., in verbo Alipheri, Cæſar Picinellus in Monument. Offic. Statutor. Mediol. pag. 68. Johannes Petrus Creſcentius in Amphitheatro Nobil. Mediol. parte I. pagg. 120. 219 287. 296., videlicet in Apoſtillis. Nicolaus Toppius in Bibliotheca Neapolitana pag. 106. Demum J. C & Advocatus Johannes Sitonus de Scotia in Theatr. Nobilit. Mediol. part. I. num. 102. pag. 24., & part. II. art. 448. pag. 209., & art. 825. pag. 196. in folio, & in monumentis Vicecomitum pag. 11., & pag. 36. & 57. in folio, & in magno Theatro Genetliaco Sitoniano pag. 11. MS. in folio, & in Syllabo Scriptorum de rebus Mediolanenſibus MS. in folio, penès eundem Advocatum Sitonum.

MDCCCLXXXI.

De ALIPRANDIS SIMON.

SImonem Aliprandum Mediolanenſem laude ſua fraudandum non duximus; is enim & vitæ integritate, & benè geſtis muneribus, & doctrinæ commendatione non apud Cives ſuos tantummodo, ſed apud exteros quoque floruit. Canonicorum Lateranenſium Congregationem amplexus, in ea ſic eluxit omnium virtutum ſplendore, ut anno MCCCCXLV. in Comitiis Ferrarienſibus ipſum ad ſummum in Ordine gradum Collegæ cenſuerint extollendum. Anno autem ſequenti, die XXI. menſis Aprilis Patriarchii Lateranenſis præfecturam nactus, regularis diſciplinæ zelo adductus ejus Alumnos reformavit, qua de re quaſdam conſcripſit Conſtitutiones inferiùs memorandas. Illud etiam ſileri non debet, ſuppreſſum videlicet illo Ordinem ſuum moderante titulum Congregationis Frigdionariæ, ipſumque generalem Viſitatorem quater apud ſuos extitiſſe. Annus vitæ ejus ſupremus nobis ignotus eſt.

Habentur ab eo conditæ

I. Regulæ pro Reformatione Patriarchii Lateranenſis, quod tradidit Pontifex Canonicis Regularibus, ut per Bullam IV. Id. Jan. Ext. in Archivo Romano.

De eo meminit Roſinus in Lycæo Lateranenſ. pag. 404.

MDCCCLXXXII.

De AMBROSIIS FRANCISCUS ANTONIUS.

FRanciſcus Antonius de Ambroſiis, Johannis Baptiſtæ, & Catharinæ de Roſis conjugum filius in lucem venit Mediolani die VI Julii, anno poſt Chriſti adventum MDCLXIV. Annos natus viginti utriuſque Juris Lauream ſuſcepit in Ticinenſi Academia, mox per quadriennium, ab anno ſcilicet MDCLXXXVIII. ad MDCXCI. abſolutum, Regius Prætor Antigorii electus fuit, & confirmatus, quod munus dum gereret à Comite de Fuenſalida hujus Ditionis Moderatore plura eidem magni momenti negotia demandata ſunt, illorum præſertim confinium inter bellicos tumultus defenſio, quam egregiè præſtitit. His expletis, dum in patria Advocationis officio operam daret, à Marchione de Leganes, qui Regis nomine Inſubriæ præerat, anno MDCXCVI. ſelectus fuit ad adminiſtrationem Annonæ in univerſo Mediolani Ducatu, cùm Regiis aliis Adminiſtris in reliquis Ditionis Provinciis æqua poteſtas demandata foret. Inſuper Urbis, & Principatus Papiæ anno MDCXCVIII., & ſequenti Judex conſtitutus, tam laudabiliter Jus dixit, ut ſucceſſivo biennio Cremonenſibus cum Judiciaria poteſtate præfici meruerit. Reverſus in Patriam majora fuiſſet proculdubio aſſecutus, niſi ingenitâ cordis benignitate, & afflictis opem ferendi deſiderio ductus, totum ſe Advocationis officio rurſum tradidiſſet. In Prioratu Lombardiæ pro Sacro Ordine Equitum S. Joannis Hieroſolymitani Auditor & Judex anno MDCCXX. Delegatus claruit, & reorum Sacræ Mediolanenſis Inquiſitionis Patronus extitit ab anno MDCCXXV. uſque ad obitum. Præter ſingularem eruditionem, admirabili fuit facundiâ,

atque

atque elegantissimo, perpolitoque scribendi modo, Latinè, Italicè, atque Hispanicè lucubrationes suas exornabat. Decessit Vir iste Patriæ, amicis, inter quos ego non ultimus, pauperibusque nunquam pe- A riturus, Mediolani die XXIX. Februarii anni intercalaris MDCCXL. illiusque cadaver conditum jacet in Parochiali Ecclesia S. Andreæ ad Pusterlam Novam, hoc imposito Elogio:

D. O. M.

FRANCISCVS ANTONIVS DE AMBROSIIS
IMPERIALIS FEVDI SCALETTAE CONDOMINVS
REGIVS IVDEX EMERITVS
S. INQVISITIONIS ET MEDIOLANENSIS FORI ADVOCATVS
VIVENS MISERIS PROSPEXIT
MORTVVS SVFFRAGIVM IMPLORAT
OBIIT DIE XIX. FEBRVARII MDCCXL.
AETATIS SVAE LXXVI.
IOANNES REGII CASTRI AVDITOR &c.
OPTIMO PATRI FILIVS MOERENS P.

B Quanta ejus esset in Foro existimatio, patet ex sequentibus:

I. Defensionum, Consultationum, aliarumque Forensium Lucubrationum, numerum D. excedentium, Volumina XII. in fol. Hæc omnia partim typis impressa seorsim fuere, partim extant adhuc MSS., atque in eis ingenii subtilitas, Jurisprudentia, Moralis Philosophiæ præcepta, ars benedicendi, & immensa eruditio emicant. Ea tam coram Supremo Cæsareo Aulico Consilio, quàm Mediolanensi Senatu, ejusque Provinciæ Moderatoribus, ceterisque Secularibus, atque Ecclesiasticis Tribunalibus proposita fuere, nunc in domestica Bibliotheca J. C. & Advocati Johannis de Ambrosiis Regii Castri Portæ Jovis hujus Urbis Auditoris ejus filii adservantur.

Optabile quidem foret, aliquem inter eos, qui in Foro versantur, sibi provinciam satis utilem assumere, ex omnibus hujus Scriptoris laboribus illa seligendi, quæ ad praxim quotidianam conducere possunt; multa enim in hisce Voluminibus continentur, quæ Tractatus potius absolutissimi, quam aliter vocari merentur, quemadmodum certè appellari debet, ut reliqua taceamus, copiosa Defensio Anselmi Loriæ Quæstoris Togati Mantuani Magistratus impressa *Viennæ, apud Petrum VVan Ghellen* Cæsareæ Regio-Catholicæ Majestatis Aulæ Typographum, in qua materiæ Syndicatus, Visitationis, publicæ Administrationis, & Peculatus doctissimè pertractantur.

In Libro, cui titulus: „ Francisci Arisii inter Arcades „ Romæ Euphemi Bathii Epigrammata, libro II. „ pag. 64. „ legitur Carmen in ejus commendationem, dum Judex Maleficiorum Cremonæ degeret.

Ita à præmemorato amicissimo J. C. Johanne Auctoris filio.

MDCCCLXXXIII.

AMBROSIUS alter.

TEste Possevino in suo Apparatu Sacro Tomo I. pag. 370. Ambrosium hunc Mediolanensem, cujus ille, cognomine prætermisso, Patriam tantummodo indicavit, proferimus. Ancipites tamen sumus, utrum hic idem sit cum Ambrosio Ferrario Sancti Benedicti Regulam professo, de quo egimus in Articulo DCCLVII. hujusce Operis. In eam nos sententiam propendere impellit Græcarum litterarum peritiæ, quæ in Ferrario eluxit, ut satis docet Translatio Commentariorum Origenis in Joannem, de qua item loco citato verba fecimus. Nihil tamen certius habentes, affirmare non audemus vel inficiari, præcipuè cùm Possevinus ipse de Ferrario quoque pag. 73. jam meminisset.

Damus igitur ipsius Opus hoc titulo:

I. S. Cyrilli Alexandrini Sermones XVIII. è Græco in Latinum conversi.
Ex laudato Possevino.

MDCCCLXXXIV.

De ANGLERIA GASPAR.

C PEtri Martyris de Angleria, quem suo laudavimus loco, affinis fuisse videtur Gaspar ejusdem cognominis Vir; anno enim MCCCCLXXXIV Jurisprudentiæ laude clarebat, ut indicat ætas Thomæ Theobaldi, sive de Tebaldis, Bononiensis, Ducalis Consiliarii Joannis Galeacii Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Mediolanensium Principis; nam in ejusdem Thomæ gratiam Opus suum exaravit Gaspar noster. Illud verò quanti habendum sit, satis ostendit locus, ubi servatur MS. Cetera ad Scriptoris acta pertinentia nemo nos docuit.

Titulus Operis hic est:

I. Consultatio Gasparis de Angleria de Donatione Regia in gratiam Thomasi Theobaldi Consiliarii. Extat inter MSS. Reginæ Suetiæ in Vatic. Cod. 2110. ex Montfauconii Biblioth. MSS. Tom. I. pag. 61.

D De præfato Thoma de Thebaldis de Bononia Ducali Consiliario penès Mediolani Ducem Johannem Galeacium Mariam Sfortiam Vicecomitem anno MCCCCLXXXIV. residentem, vide Advocatum Sitonum in Syllabo Senatorum Mediolani art. 367. pag. 16., ubi allegat Platinum Platum, Franciscum Philelphum, & Guidum Pancirolum &c. impress. anno 1706. in folio &c.

MDCCCLXXXV.

ANNONUS FRANCISCUS MARIA.

E FRancifcus Maria Annonus Joannis Angeli ex XII. Viris, quos Provisionum vocant, atque Hippolytæ Arrigonæ Jugalium Mediolanensium filius, cùm Deo se devovisset inter Clericos Regulares Teatinos, tam piè inter eos vixit, tot doctrinæ splendoribus elu-

eluxit, ut, cùm plura gessisset inter Suos munera, ad vacantem Ecclesiam Muranam propter obitum Ascanii Ugolini, assumi promeruit die XXI. mensis Junii, anno MDCLX. Boni Pastoris officium sedulò exercuit, atque Episcopales Ædes suo sumptu ampliavit. Commissum sibi gregem vigilantissimè rexit ad annum usque Salutis humanæ MDCLXXIV. quo die XIX. mensis Maji mortalitatem exuit, cùm prius Collegii S. Antonii Mediolani Alumnos ex asse hæredes reliquisset. Tumulatus jacet in Templo Maximo Urbis Muranæ. A

Eruditionis suæ reliquit vestigia; nempe

I. Litteras Pastorales ad Clerum, & Populum suum, mira doctrina, atque pietate refertas. Has MSS. duobus Tomis comprehensas servat Archivum Clericorum Regul. præfati Collegii S. Antonii Mediolani. B
De hoc Præsule agit Ughellus Ital. Sacræ Tomo VI col. 851. inter Episcopos Muranos; quædam verò suggessit amicissimus P. D. Cajetanus Maria Crucejus ejusdem Congregationis; sicut etiam nonnulla Sitonus doctissimus ex Theatro suo Genealogico MS.

MDCCCLXXXVI.

ANONYMA XXVIII.

Reliquis Sanctimonialibus jam sæpe laudati Parthenonis S. Marthæ Ordinis S. Augustini in hac Urbe florentis, quarum supersunt literaria Monumenta, attexenda est Virgo quædam Mediolanensis religiosam in eo vitam professa, quæ infra memorando Operi à se composito nomen suum non inscripsit. Patriam tantùm apertè prodit, aitque se institutum suscepisse anno Salutis MDXCI. Quamvis autem non ultra annum MDCIII. Opus ipsum produxerit; liquet tamen eam calamo manum admovisse non ante annum MDCX., quo S. Carolus Borromæus in album Cœlitum adscriptus est, quoties enim ipsius mentio incidit, eum Sanctum appellat. Auget conjecturam posterioris temporis Breve Urbani VIII datum anno MDCXXIV., de quo infra. Codex verò iste, magni proculdubio faciendus est, cùm diligentissimè collecta contineat gesta illustrium vitæ probitate Virginum in eodem Monasterio defunctarum, atque, ut plurimum Mediolanensium, sicut infra patebit. C D

Ille sic inscribitur:

I. Vite d'alcune Monache, con altre cose notabili del Monastero di S. Marta in Milano, raccolte da una Monaca dell' istesso Monastero. MS in 4. justæ molis extat in Archivo ejusdem Monasterii.
Divisum est Opus in Capita XLIII., atque continet Vitas sequentes:

Bonaventuræ de Morbiis.	Blancæ Margaritæ Cribellæ.
Mariæ Magdalenæ Putheobonellæ.	Franciscæ ....
Angelæ Raphaëllæ.	Franciscæ Margaritæ Reynæ.
Blancæ de Balsamo.	Bonæ Thadeæ Landrianæ.
Eleonoræ	Angelæ Mariæ Castillioneæ.
Johannæ Telantæ.	Franciscæ Violantis Cattaneæ.
Camillæ Rhaudensis.	Juniperæ Crucejæ.
Isabellæ Rhaudensis.	Angelæ Isabellæ Bebulcæ.
Aureliæ Raynoldæ.	Claræ Mariæ Vicecomitis.
Ludovicæ	Antoniæ Catharinæ Carcanæ.
Catharinæ	Angelæ Felicis Fagnanæ.
Marthæ Magdalenæ	Catharinæ ....
Claræ Seraphinæ	Isabellæ Ciprianæ.
Johannæ Franciscæ Negrolæ.	Victoriæ Felicis Lunieræ.
Paulæ Mariæ Arconatæ.	
Blancæ Luciæ Caymæ.	

E

Subduntur „ Litteræ Apostolicæ Leonis X. pro Beatifi-„ catione Virginis Veronicæ de Nigris datæ XV. De-„ cemb MDXVII.
„ Aliæ ejusdem pro cultu Corporis ipsius B. Veronicæ „ XI. Octobris MDXIX.
„ Aliæ Urbani VIII. pro Officio ipsius: XXX. Maji „ MDCXXIV.
„ Memoria della Morte, e Sepolcro di Monsieur Foys „ Duca di Nemours, Generale nello Stato di Mila-„ no, per il Re Cristianissimo di Francia.
„ Memoria delle cose più notabili occorse nel tempo „ della Fabbrica della Chiesa.
„ Epistola Cardinalis Alexandrini ad Priorissam, & „ Moniales S. Marthæ dat. Romæ XXXI. Decembr. „ MDXCIV. qua S. Congregatio permittit introduci „ in Monasterium absque alia licentia ad probatio-„ nem quadrimestrem puellas, quæ habitum Conver-„ sarum sunt suscepturæ.

MDCCCLXXXVII.

ANONYMUS XXIX.

Censent Clarissimi Continuatores Bollandi in Tomo VI. Maji fol. 44. Vitam Sancti Dionysii Mediolanensis Episcopi temporibus S. Ambrosii fuisse ab Anonymo quodam conscriptam; quod tamen Opus non nisi interpolatum ad posteros pervenerit. Vitam tamen ipsam ex Mombritio, MSSque Codicibus Mediolanensi, atque Blauburensi loco citato ediderunt, auctam quidem ab altero pariter Anonymo, qui sub Thoma, vel Angilberto Archiepiscopis vixerit; quorum alteri Lucubrationem suam inscripserit. Illius igitur nos etiam memoriam agere decrevimus, cum Continuator tam remotæ ætatis apertè Mediolanensem se prodat.

Scripsit ergo, vel potius auxit

I. Vitam S. Dionysii Mediol. Episcopi; quæ edita est, ubi supra.

MDCCCLXXXVIII.

ANONYMUS XXX.

Inter MSS. Codices, quibus ditissima Ambrosiana Bibliotheca referta est, servatur etiam Opus Anonymi Mediolanensis, qui non exiguo labore ab origine hujus Ecclesiæ Præsulum nomina collegit, qui eidem præfuerunt, additis annis, quibus sederunt. Cùm autem desinat in Anselmo Pusterla, Ambrosianam Ecclesiam ad annum usque MCXXXI. administrante, eo tempore floruisse videtur Anonymus noster.

Sic inscribitur:

I. Catalogus Archiepiscoporum Mediolanensium: hoc est initium „ Incipiunt nomina Episcoporum Mediola-„ nensis Civitatis. Anathalon sedit annos XIII. „ desinit in Anselmo Pusterla. Diversis characteribus prosequitur Catalogus idem. Tum additum est Lectionarium, ut credibile est, Chori usui deputatum, sed in fine mancum. Extat in Biblioth. prædicta Cod. membranaceus autographus signat. C. num. 133. in 4. magnifaciendus.

MDCCCLXXXIX.

ANONYMUS XXXI.

Non immeritò ceteris Mediolanensibus Scriptoribus addimus Anonymum quemdam Joanni Vicecomiti Archiepiscopo hujus Metropolis (qui anno MCCCCLIII. decessit, fuitque hujus nominis, & cognominis inter Mediolani Præsules II.) coævum; cujus quidem nomen in Codice mox indicando con-

scri-

ſcriptum erat, ſed tantâ liturâ demerſum, ut nullo pacto redimi ab oblivionis injuria potuerit. Ætatem ipſe ſuam apertiſſimè prodit, immo & quædam de actis ſuis, atque etiam ſcribendi cauſam hiſce verbis, quæ ſtatim in prima occurrunt pagina: „ Reverendiſſimo in Chriſto Patri, & Domino præſtantiſſimo Domino Johanni Vicecomiti Miseratione Divina Sancte Metropolitane Mediolanenſis Eccleſie Archiepiſcopo, & Antiſtiti digniſſimo devotiſſimus - - - - - - - - - Curie tue Archiepiſcopalis Cauſidicus obedientiam cum obſequendi promptitudine. Exercitatus per annos circiter quadraginta in Audientia hac Archiepiſcopali inter ceteras Catolice fidei honorabili, & nonnullis in Romana Curia verſatus. Et per aliquos in audientia ipſa ſe exercere cupientes, & rem novam, & inuſitatam aggredi formidantes, & etiam nonnullos, ut in Romana Curia magis proficiant, circha exercitium & ordinem cauſarum in foro Eccleſiaſtico, aliqua in ſcriptis ponere ſepius requiſitus, ſummam hanc componere non timui &c. „ Tum non obſcurè ſe Mediolanenſem indicat; ait enim poſt nonnulla: „ Ad Omnipotentis igitur Dei, & Sanctiſſime piiſſime Matris ejus, & beatiſſimi Ambroſii, ſanctiſſime Fidei illuſtratoris, & Doctoris irreprehenſibilis Patroni noſtri gloriam, & honorem &c. „ Hæc ex Codice ipſo hauſimus; reliqua Scriptoris geſta forſitan noſſe licuiſſet, niſi manus vel invida, vel, ut ſuſpicamur, nimium glorioſæ appetens nomen ipſius ſuſtuliſſet, forſitan Cauſidicum inter majores ſuos enumerare ſibi ducens pudori.

Scripſit igitur

I. Ordinem, ſive Summam Judiciorum in Foro Eccleſiaſtico. In fine appoſita ſunt hæc verba: „ Explicit Ordo Juditiorum ſcriptus per me Jo. Fon. de Zabar. de Padua legum doc. Anno d currente m. cccc. lviii. die pe. Auguſti. Regnante Illuſtriſſimo & invictiſſimo principe, & d. domino Franciſcho Sfortia Vicecomit. duceque Mediolani fereque tocius lattini domino d. metuendiſſimo. „ Conſtat tamen, Joannem hunc libri Auctorem non eſſe, ſed illum tantummodo exſcripſiſſe, cum in notis marginalibus, quas Exſcriptor de ſuo adjecit, in cujuslibet fine conſtanter appoſitæ ſint hæ ſiglæ *Jo. Fon.* quod oſtendit Opus alterius eſſe. In prima etiam pagina poſt illud verbum *devotiſſimus*, ubi, deletum nunc, olim occurrebat Auctoris nomen, hæc in margine adjecta eſt nota: „ merito nomen ſuum appoſuit, nam & hoc idem fecit Imperator Juſtinianus, qui erexit primum animum ſuum ad Imperiales Conſtituciones, & ex tribus Codicibus, & ex Conſtitucionibus extravagantibus unum Codicem confici juſſit, & ſuo fellici nomine nuncupari cenſuit. Jo. Fon. „ Codex MS. Carthaceus litteris rubronigris pagg. 246. in 4. ſervatur in Biblioth. Ambroſiana ſignat. D. num. 32.

MDCCCXC.

ANONYMUS XXXII.

NOtiſſimum eſt Eruditis omnibus, qua contentione Mediolanenſes, extinctâ in Philippo Maria Duce Vicecomitum Principum ſtirpe, ſe in libertatem erexerint, conſtitutis etiam Reipublicæ Defenſoribus. Qui verò rem fuſiùs enarratam deſiderat Anonymi coævi Mediolanenſis Opus adeat ſic inſcriptum:

I. Brevis Commemoratio eorum, quæ geſta ſunt poſt mortem Philippi Mariæ Vicecomitis Ducis Mediolanenſium. MS. in Biblioth. Ambroſ. ſign. B. num. 124.

MDCCCXCI.

ANONYMUS XXXIII.

SEculo XV. alter floruit Anonymus Mediolanenſis, & quidem in Patriæ ſuæ rebus verſatiſſimus adeò, ut lectu digniſſimus labor illius ſit, Liber nempe, ſive Index diligentiſſimus Eccleſiarum, & Monaſteriorum Mediolani, ſic inſcriptus:

I. Infraſcripte ſono tutte le Parochie, Gieſie, Abbatie, Monaſterii de Frati, Monaſterii de Monache, & Hoſpitali de Milano, & primo Porta Vercellina de fora. La Parochia de Sancto Martino a Corpo &c. Deſinit ſic: La Gieſia di Scolari di Sancta Marta &c. MS. in Cod. pergamen. optimæ notæ, cum miniaturis ſignat. H. num. 87 in fol. in Biblioth. Ambroſiana. In fronte ejuſdem Codicis adſunt, Anonymi, Vitæ Mediolanenſium Archiepiſcoporum à Sancto Barnaba ad Hippolytum Eſtenſem. Opus ſic incipit: „ Barnabas Apoſtolus Jeſu Chriſti, natione Cyprius, Mediolani Epiſcopus primus &c. „ & de Hippolyto prædicto verba faciens, ſic deſinit: „ Hic anno Domini MCCCCXCVIII. die Martis, VI Martii, intravit Civitatem Mediolani per Portam Ticinenſem, mirificè aſſociatus à præfato Duce (ſcilicet Ludovico Maria Sfortia), & à tota Curia, & à multis Ambaxiatoribus, qui tunc Mediolani aderant, & per nobiles Confanonerios fuit in Sede ſua Epiſcopali collocatus, juxta Altare Majus, & ibi publicum conſici fecerunt inſtrumentum de ſolempni actu celebrato, & equum cum baldachino, ut moris ipſorum Nobilium eſt, habuerunt. In fine verò memorati Codicis legitur aliud Opuſculum inſcriptum: „ Summario breve del tempo hanno ſignorezato Milano li Signori Viſconti: „ Sic incipit: „ Nel MCCLXXVII. il giorno de Sancta Agneſa Otto Veſconte Arceveſcovo de Melano fù fatto Segnore &c. „ Deſinit in Ludovico Maria Sfortia, ibique narratur mors Joannis Galeacii anno MCCCCXCIV. nocte diei XX. Octobris. Hæc duo autographa poſtrema Opuſcula, clariùs hîc denuo proferimus, quàm in Articulo LXXXI. col. 53.

MDCCCXCII.

ANONYMUS XXXIV.

ILle, de quo nunc agendum eſt, Mediolanenſis Anonymus, vetuſtatis gratiâ hîc apponitur, cùm alioqui Opus illius paucas impleat paginas. Infelici quidem, prout ea ferebat ætas (Seculo enim XV. jam ad finem vergente floruit) dialecto ſcripſit, ſed tamen ſummam præfert ſtylo ipſo ſinceritatem.

Sic prænotatus eſt Liber:

I. Queſta è una belliſſima Operetta, la quale tratta de la Vittoria avuta per il noſtro glorioſo, & Divo Ambroſio Patrone de la inclita Città di Milano, quando apparſe con la Scuriata in mano a Cavallo a Parabiago contro li Svizzeri, & de la rotta loro, & occiſione grandiſſima, fu nel MCCCXXXIX. adì XXI. Febraro, impreſſa ne la inclita Città di Milano, *per Magiſtro Filippo dei Mentegazzi dicto el Caſſano ne l'anno del Signore adì 15. di Febraro, 1494. in 4.*

MDCCCXCIII.

ANONYMUS XXXV.

ANonymus Mediolanenſis Ordinis Prædicatorum, & Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum Mediolani Alumnus, Sacræ Theologiæ Magiſter Seculo XV. exeunte florebat, ſcripſitque Opus hoc titulo:

I. Il

I. Il Dialogo de la Serafica Vergine S. Catharina da Siena. *Venezia, per l'Arrivabene*, 1517. *in* 8. Huic præfixit ejusdem sanctæ Vitæ Compendium hoc titulo: „ Epistola proemiale, nella quale se contiene la vita „ sua, & doctrina brevissimamente. A le illustrissime Madonne & Duchesse Isabella consorte del Signore Zuan Galeazzo Sforza Duca di Milano, & „ Beatrice consorte del Signore Ludovico Sforza „ Duca di Barri singularissime dell' Ordine de' Frati „ Predicatori protectrici e benefatrici: Fra N. del „ predicto Ordine de Observantia & del Convento di „ S. Maria da le Grazie di Milano professo &c.„ Ad calcem sic legitur: „ Finisse quì l'Epistola proemiale „ elegantemente composta per il R. P. de la Sacra „ Teologia Dottore Frate N. de l'Ordine di S. Domenico.

De eo Quetif, & Eccard in Scriptor. Ord. Prædicat. Tom. II. pag 39.

A

B

MDCCCXCIV.

ANONYMUS XXXVI.

ANonymus quidam Mediolanensis, ut eruitur ex pluribus sequentis Operis locis, quique anno MDXVI. erat inter mortales, dignus est profectò, cui sua in hac Bibliotheca laus non desit. Etenim pervagatus, eruditionis ut videtur gratiâ, præcipuas Europæ provincias, sedulò, quæcumque viderat, adnotavit, atque in Commentarios non contemnendos redegit. Habet in eis Lector quicquid attinet ad cognoscendos illius ætatis mores, populorum leges, Principum vires, aliaque hujuscemodi, non prætermissâ etiam Urbium, Oppidorumque descriptione. Pedemontanam Oram, Sabaudiam, Galliam, Belgium, Hollandiam, Brabantiam, Navarram, Castellam, Galleciam, pluraque alia prosecutus est perquam diligenter, licèt infelici dialecto.

Scripsit igitur:

I. Itinerario, che comincia dalla Città di Milano. Ab his autem verbis exorditur: „ Da Milano a Boffalora; „ a Novara; a Vercele; Santo Germano; Ciliano; „ Chvasio è Terra murata, e grande come Abiate „ grasso; Turino è Città grande come Pavia, & hè „ Metropoli del Pe di Monti; & li hè il Senato dil „ Duca de Savoya, & li hè uno Studio, ma pocho „ bono, & hà uno Castellutio non troppo forte &c. MS. Autograph. justæ molis, in 4. Extat apud amicissimum JC. Joannem Sitonum.

C

MDCCCXCV.

ANONYMUS XXXVII.

SUâ non est fraudandus commendatione Anonymus Mediolanensis, qui anno MDXXXI., vel paulò post, Opus infra memorandum exaravit. Eo prosecutus est Auctor memoriam Ludovici de Barbiano Comitis Belgiojosi, qui Carolum, atque Catharinam Vicecomitem Jugales nobilitate conspicuos parentes habuit, & diem clausit postremam anno præcitato, qui ætatis ejus erat XXXVI. sepultusque jacet in Templo S. Mariæ Gratiarum Belgiojosi apud Minores. Ceterùm Ludovicum eximiè quoque laudavit Paulus Jovius Novocomensis in Vita Alberici de Barbiano ejusdem Progenitoris. Quod autem spectat ad Anonymum nostrum, tam diligenter Opus suum confecit, ut non modicum historiæ illorum temporum luminis afferat.

I. Memorie Istoriche del Conte Lodovico di Barbiano Conte di Belgiojoso figlio di Carlo, e di Cattarina Visconti. MS. in fol. apud Marchionem, & JC.C. Gasparem de Rosales.

D

MDCCCXCVI.

ANONYMUS XXXVIII.

CEteris Mediolanensibus Anonymis adjungimus etiam hunc, qui fuit inter vivos post medium Seculi XVI. Hic pluries se Mediolanensem ostendit in Opere non contemnendo, de quo infra dicemus. Magno ingenio præditus, turbas in hac Metropoli excitatas adversùs Ferrantem Gonzagam Insubriæ Moderatorem (de quibus fusiùs egit Julianus Goselinus in ejusdem Gonzagæ Vita edita Mediolani apud Gottardum Ponticum anno MDLXXIV.) descripturus, ne fortassis Optimatum quorundam odium in se concitaret, specioso Hastiludii figmento sic veritatem fucavit, ut nihilominus diligenter, quod actum fuerat, explicaret. Opus suum ad Amicum rusticantem mittit, continuâ allegoriâ utens, ut varias artes plurimorum, quos de nomine compellat singulos, significaret. Inducit enim Gonzagam armatum cum aliis ei faventibus, unicuique Symbola, & Lemmata adjiciens optimè ad rem facientia; quemadmodum idem præstitit in aliis Gonzagæ adversariis. Fingit interim Mantuanum advenam adstitisse, qui sibi omnium significationes indicans, cuncta simul aperiret. Ostendit etiam se legum studiis imbutum, & plurimùm in Foro versatum. Sed neque desunt eruditionis ornamenta; Lemmata enim desumpsit è primariis Vatibus Latinis, & Italicis, & quædam etiam Hispanica miscuit. Opus certè est & stylo, & merito commendabile.

Hunc præfert titulum:

I. Giostra fatta in Milano, dove allegoricamente vengono descritti molti Personaggi. MS. in fol. justæ molis in Biblioth. Ambrosiana signat. D. num. 474.

MDCCCXCVII.

ANONYMUS XXXIX.

DUas primarias Basilicas Cathedrales videlicet S. Mariæ unam, alteram verò S. Theclæ Virginis, & Martyris titulis insignes, habuisse Mediolanensem Urbem cunctis est notissimum. Imò si Andreæ Alciato Viro antiquitatis æquè ac Juris peritissimo fides habenda est, posterior Sanctæ Theclæ dicata, Templum olim fuit Minervæ sacrum, sic enim in Emblemmatum libro scribit:

Culta Minerva fuit, nunc est ubi Numine Thecla
Mutato Matris Virginis ante Domum.

E

Deletâ autem Ethnicâ superstitione ad veri Dei cultum traducta est Ædes illa profanis olim Mysteriis polluta, additumque fuit Canonicorum Collegium, quod ad tempora usque S. Caroli Borromæi perduravit, donec exciso Templo in Metropolitanam traducti sunt S. Theclæ Canonici, ubi adhuc ætate nostra divinis incumbunt laudibus, unà cum ipsius Basilicæ Ordinariis, illatis etiam in Templum Maximum Sacrosancto Christi Clavo, & ipsius Martyris Theclæ Capite, pluribusque aliis Cœlitum Lipsanis, quæ ibidem debito cultu servabantur. Anonymus igitur quidam Mediolanensis, unionis, & reliquarum rerum ad memoratam Ecclesiam spectantium historiam breviter perstrinxit circa finem Seculi XVI., quam etiam publici juris fecit.

Hoc

Hoc titulo :

I. Informatione del fatto dell' Unione, demolitione, & translatione della Collegiata di Santa Tecla, alla Chiesa Metropolitana di Milano. Incipit: „ Nella „ Città di Milano era una Chiesa Collegiata anti„ chissima, & vecchia, sotto il titolo di Santa The„ cla, qual'era situata dove hora è parte della piaz„ za del Duomo, in luogo che portava molto impe„ dimento alla Chiesa Metropolitana, di modo che „ non si poteva fare una piazza grande & spatiosa, „ come ricercava la grandezza della Città, & la di„ gnità & decoro della sodetta Chiesa, &c. „ Impress. in folio litteris, vulgò cursivis, anno 1584. fine Typographo; extat penès Clariss. Advocatum Sitonum.

A

MDCCCXCVIII.

ANONYMUS XL.

MUltùm quidem, atque diu inter Regios Administros, & Ecclesiasticos Viros disceptatum fuit, sedente in Ambrosiana Cathedra immortalis semper memoriæ Friderico Cardinali Borromæo, de variis Controversiis tam ad Forum, quàm ad alia pertinentibus, donec Deo auspice inita est inter Sacerdotium, & Imperium concordia. Dum autem hæc fervidissimè agitarentur, Anonymus quidam Mediolanensis, &, ut par est credere, Clericalis Ordinis Vir pro Archiepiscopalibus tuendis juribus, utrâque linguâ, Latina videlicet, atque Italica enitendum sibi duxit. Multâ eum, sacrâ præsertim, eruditione præstantem Opera ipsa clamant fuisse. Addidit etiam Tractatum de vetustissima, & adhuc indecisa lite Archiepiscopi Mediolanensis cum Antistite Ticinensi, hoc se à Metropolitica prioris jurisdictione immunem esse contendente, remque adductis rationibus Anonymus noster pro Archiepiscopo suo stare ostendit. Florebat initio Sæculi XVII.

En lucubrationum Inscriptiones :

I. Informazione alla sagra Congregazione de' Riti sopra la controversia della Sedia tra l'Arcivescovo di Milano, ed il Governatore. Incipit: „ Sanno molto bene „ le SS. VV. Illustrissime, che nè per dottrina di „ lettere sacre, nè per Constituzioni Pontificie, nè „ per Canoni, nè per Privilegj, nè per documenti „ de' SS. PP., nè per Legge Civile, nè per Regola „ di Disciplina, nè per verun altra ragione il Laico „ à da stare dentro il Coro, e Presbiterio, mentre „ si celebrano i Divini Officj „ &c.

II. Sedes Principis in Ecclesia, loco, & gradu inferiori collocanda est.

III. Episcopus Papiensis jure Metropolitano subjectus est Archiepiscopo Mediolanensi.

Omnia uno Vol MS. in fol. in Biblioth. Ambros. sign. H. n. 138.

MDCCCXCIX.

ANONYMUS XLI.

QUi vel tantillum versatus fuerit in Seculi superioris historia, non ignorabit, quis bellorum tumultus adversùs Nivernensem Ducem è Gonzaga Familia exarserit pro Ducatu Montisferrati, quem ille sibi debitum contendebat, extinctâ Mantuanorum Ducum stirpe, quos proximè sanguine attingebat. Quantus autem Hispaniarum Regis conatus extiterit, ne votis ille potiretur, non est hujus loci commemorare, crambem enim recoquere mus. Juvat hoc solum addere, prœliantibus gladio armatis manipulis non defuisse Anonymum quemdam Mediolanensem, qui calamum pro Catholico Rege, ejusdemque belli æquitate, & quidem eruditè satis, tractaret.

Prodiit Opus illius lectu dignissimum, & immensi laboris hoc titulo

I. De Justitia Armorum Regiæ Majestatis contra D. Ducem Nivernensem: in fol sine loco, anno, & Typographo. Consilium est Juridicum, Historicum, atque Politicum, occasione Belli inlati per Gonzalem Corduban Mediolani Gubernatorem de mandato Regis Hispaniæ contra Ducem Nivernensem. Auctor pluribus in locis se profitetur esse Mediolanensem; paginarum 100.

B

MDCCCC.

ANONYMUS XLII.

PRodit in litterariam hanc Scenam Anonymus Mediolanensis Poëta, stylo non contemnendo, & latinis Musis non inviso præditus, qui, sive Heroico, sive Elegiaco Carmine uteretur, magni specimen ingenii præbuit. Floruit hic ineunte Seculo XVII. pluribusque in locis Patriam suam apertè Mediolanum indicat.

Illius habentur

C

I. De Pace inter Philippum Hispaniarum Regem, & Carolum Emmanuelem Sabaudiæ Ducem inita mense Julii 1618. Poëma versuum 300.

II. Ejusdem de Beata Virgine, Sanctam Elisabeth invisente, Elegia.

III. Ejusdem de Diva Maria Magdalena Elegia.

Codex MS. extat in Biblioth. PP. Theatin. D. Antonii Mediolani.

MDCCCCI.

ANONYMUS XLIII.

D

QUi Opus mox indicandum scripsit Mediolanensis Anonymus ineunte Sæculo XVII. florens, latet quidem, si nomen spectemus, sed suspicari licet, ipsum inter Alumnos Societatis Jesu esse recensendum. cùm id verosimillimum videatur, quòd apud ejusdem Instituti præclaros Viros apud S. Fidelis sacram Ædem Domino famulantes Opus ipsum servetur. Complectitur autem Acta Helenæ Caprinæ non sinè sanctitatis opinione haud ita pridem defunctæ; Codexque elegantissimo charactere, quodque notabilius est, optimo stylo conscriptus non flocci habendus est.

Illius hic est titulus :

E

I. Vita di Elena Caprina Serva di Dio, a cui si è compiacciuto di comunicarsi straordinariamente. MS. in 4. justæ molis, unà cum Præfatione & Indice, prœlo paratus anno MDCXXXIX. extat in Biblioth. PP. Soc. Jesu S. Fidelis hujus Urbis.

MDCCCCII.

ANONYMUS XLIV.

EXtra hujus Metropolis pomœrium, atque intra ambitum Parochialis Basilicæ S. Vincentii, cui cognomen in Prato, vetustissimum Templum conspi-

ſpicitur Sancto Martyri Chriſtophoro dicatum, imperante Philippo Maria Vicecomite Mediolanenſium Duce extructum, qua de re pluribus agit Caſtillionæus in antiquitatibus memoratæ Baſilicæ Vincentianæ. Optimates quidam Mediolanenſes ad hanc uſque ætatem deliguntur, qui ſupradicti Templi curationem gerunt, atque piiſſimè adminiſtrant. Cùm autem medio Sæculo XVII. inter eos computaretur Alexander Panigarola, ne ipſius ſacræ Ædis monumenta vetuſtatis injuriam aliquandò paterentur, Anonymo cuidam Mediolanenſi mandavit, ut eadem diligenter in unum redigerentur Volumen;

Illud in lucem emiſſum eſt hoc titulo inſcriptum:

I. Monumenta Ducalis Eccleſiæ Sancti Chriſtophori extra Portam Ticinenſem Mediolani, quæ juſſu Illuſtriſſimi Domini Don Alexandri Panigarolæ Equitis Sancti Jacobi, & Comitis Montis Viciliarum collecta fuerunt. *Mediolani, ex Typographia Ambroſii Ramellati*, 1659. *in fol.* Cum Appendice in calce aliorum Documentorum anno MDCLXXXIV. recollect. per doctiſſimum olim JC. Camillum de Sitonis de Scotia juniorem, & Diſſertatione Chronologica MS. in folio, incipit: „ Per opportuna proviſione „ di ciò che ſuole biſognare nelli calamitoſi tempi „ della peſtilenza, la Città di Milano, che con queſto flagello più volte fu da Dio benedetto viſitata, „ haveva già nelli andati tempi fuori di caduna „ delle Porte maſtre diverſi Lazaretti, ec. Unà cum ſerie item contagioſæ luis chronologica, quâ Mediolanenſis Civitas decem & octo vicibus ab anno ſalutis MCXLIV. ad annum MDCXXX. vexata eſt &c. MS. in fol. Extat penes Advocatum Joannem Sitonum præfati JC. Camilli Additionatoris Filium &c.

E ſchedis ejuſdem amiciſſimi JC. Joannis Sitoni.

MDCCCCIII.

ARCHINTUS ALEXANDER.

Alexander Archintus Horatii JC. C. atque Eleonoræ Tonſæ nobilium Conjugum Mediolanenſium filius, anno ſalutis noſtræ MDLXXVII. editus eſt in lucem. Adultus, Societati Jeſu nomen dedit, in quâ ſtudiis ſemper, & præclariſſimi Inſtituti laboribus intentus ad extremum uſque ſpiritum perduravit. Obiit Votorum IV., ut vocant, profeſſus anno Domini MDCXLV. in Domo tertiæ probationis Oppidi Aronæ, dum actu Rectoris ibidem munere fungeretur.

Poſt ſe reliquit hæc ſui ingenii monumenta:

I. Libri tres Rhetoricarum præceptionum in partitiones Oratorias M. T. Cic.
II Tractatus brevis de Hiſtoria.
III. Compendium totius Rhetoricæ. Omnia uno Vol. MS. in 4. in Bibliotheca Archintea, in cujus principio ſic legitur: „ Scribente Antonio Lampugnano an„ no MDCVIII.

In eod. MS. adſunt libri III. de Poëtica facultate, Auctore R. P. Alberto Mura ejuſdem Soc., ipſo Lampugnano præfato anno ſcribente.
IV. Elogia nonnullor. PP. Societatis Jeſu pietate & morte pro Chriſto fide obita illuſtrium, inter quos Antonius Fernandez anno 1556., & Alphonſus à Caſtro anno 1558 Ext in MS. in 4. penes PP. Collegii Braydenſis.

Ita à Suis.

MDCCCCIV.

ARCHINTUS JOANNES AMBROSIUS.

Ex Joſepho Archinto hujus Metropolis Decurione, à Cubiculo, & à Conſiliis Ducalibus, atque Eliſabeth Ceſata nobilibus Conjugibus, natus eſt Joannes Ambroſius, cujus Elogium hìc ſuſcipimus, qui tamen ſe ut plurimùm Ambroſium tantùm appellavit. Expletis inter bonarum artium ſtudia primis ætatis annis, ex Apollonia Sartirana, quam ſibi conjugio copulaverat, tres genuit liberos, Robertum videlicet patriæ Decurionem, Zachariam, atque Hieronymum JC. C. Decurionem, & Senatorem. Porrò eruditionem ſuam ad aliorum quoque utilitatem derivare ſtuduit; nam primùm datâ ad Sanctum Braſcham (de quo egimus in artic. CCCXVIII. col. 225. hujus Bibliothecæ) Epiſtolâ, nedum judicium ſuum protulit de Itinerario Hieroſolymitano ab ipſo Braſcha conſcripto, ſed illum inſuper ad editionem ipſius Operis hortatus fuit. Ipſe quoque, ut litterariæ prodeſſet Reipubl. magnum ſuſcepit Opus, editionis videlicet Epiſtolarum, & Tractatuum variorum Pii II. Pont. Max. quæ Typis Scinzenzeler, ut infra dicemus, prodiit. Quæ autem impreſſioni de ſuo Archintus addiderit, mox indicabimus Quo anno deſideratus fuerit Vir doctiſſimus, & bonorum omnium memoriâ digniſſimus, incertum habemus; in officio tamen Decurionatus perſeveraſſe reperitur ad annum uſque MDXVIII. Conditus eſt in Monumento paterno in Parochiali Templo S. Euſebii hujus Urbis; cui impoſita eſt ſequens Inſcriptio:

D. O. M.
RELIQVIAE ARCHINTORVM
EX ORIGINE VIRI PATRICII D. IOSEPH
QVI DIE XX. OCTOB.
ANNO SAL. MCCCCLXXVI.
DEO NATVRAEQVE SE CONCESSIT.

Nomen etiam Scriptoris noſtri occurrit in altera Inſcriptione, quæ in ſupradicta Parochiali viſitur, poſita ejus fratri Philippo Archinto; in hæc verba:

HEVS CONCIVES
PHILIPPVS ARCHINTVS
DIVINI HVMANIQVE IVRIS CONS. COLLEGIATVS
PATRIAEQVE MERITISS. ORNAMENTVM ET DECVS
HIC SITVS EST.
OBIIT KAL. MAII AN. A PART. VIRG. MVD.
VIXIT ANN. XXXVI. MEN. VI. DIES X.
MOESTISSIMI FRATRES
BARTHOLOMAEVS. STEPHANVS. AMBROSIVS. ET CHRISTOPHORVS.
VOTVM PERSOLVERVNT.

Scripſit

A

Scripsit Archintus noster

I. Epistolam Latinam eruditam ad Sanctum Braschams, in qua judicium suum de Itinerario Hierosolymitano Braschæ ad eum mittit, Auctorem hortatus ad editionem. Prodiit cum eodem Itinerario *Mediol. apud Leonardum Pachel, & Uldericum Scinzenzeller hortatu Ambrosii Archinti*, 1481. *in* 8.

II. Aliam præfixam supradictis Epistolis, & Tractatibus Pii II. Pont. Max. in qua summatim enumerat ipsius Pontificis res gestas, & munera, quibus sibi gradum fecit ad Apostolatus apicem; laudans etiam Joannem Vinzalium, qui correctioni Operis incubuerat. Edita est cum prædictis Opusculis *Mediol. apud Scinzenzeller*, 1496. *in fol*

De ipso agit Clarifs. Saxius in Histor. Typograph. Mediol. col. CCXXXIV. & seqq. atque eruditifs. JC. Sitonus in Chron. Coll. J. PP. art. CCLXXXIV., & CCCLXXXVIII.

B

MDCCCCV.

ARENA ALBERTUS.

JAcobi Cortesellæ, atque Galdini Discordiæ, quos ambos suo commendavimus loco, primum scilicet Articulo DCXXXIX. alterum verò Articulo DCCXXII. Collega fuit in Consulatu Justitiæ hujus Urbis Mediolanensis egregius Civis Albertus de Arena, cujus nomen diligentiam nostram effugerat. Æquum idcirco existimavimus ipsum hìc inserere, ne sua careat laude. Condidit Arena noster unà cum prædictis Cortesella, atque Discordia anno MCCLI.

C

I. Statuta plurima Mediolanensi Reipub. perquam utilia. Ex Corio ad eum annum, atque ex Collect. Monument. Famil. Mediol. Comitis Octavii Archinti.

MDCCCCVI.

ARESINUS JOSEPH MARIA.

JOseph Maria Aresinus, patre Joanne Baptista Collegiato Tabellione, & in Mediolanensi Foro Causarum Patrono, primam in hac Urbe lucem vidit anno MDCLXIX. Ab ineunti ætate exceptus est in ædibus suis à Carolo Trenta Lucensi celeberrimo Jurisconsulto hujus Metropolis incolâ, à quo etiam filii loco habitus fuit, Legumque studiis adeò excultus, ut in Virum præclarissimum evaserit. Quocirca florentibus adhuc annis plurimum sibi famæ conciliavit, præsertim cùm in gravissimi momenti causa publicè coram Senatu dixisset. Ea res Proceres quoque adduxit, ut neminem sibi in Foro eligerent præter Aresinum litibus suis adfuturum. Ob doctrinæ, qua pollebat, celebritatem anno MDCCVIII Regii Fisci generalis in hac Ditione Patronus renunciari meruit, quo in munere præclarissimè Principis negotia sic gessit; ut absente Serenissimo Eugenio Sabaudo immortalis nominis Viro tunc Insubriæ Moderatore, Proceribus ad Mediolanensis Ditionis regimen selectis accenseri meruerit. Sexennio vix elapso ad Senatoriam Cathedram assumptus, haud multo post, laboribus eruditis fractus, fato cœlebs concessit anno ætatis suæ XLVI. conditusque jacet in Basilica S. Francisci ad Aram, quam Præceptor illius Trenta jam laudatus Deiparæ apud Caravagium hujus Ducatus nobile Oppidum cultæ posuit. Ejus memoriam servat insculptum hisce notis marmor ibidem adhuc extans:

D. O. M.

IOSEPH MARIAM ARESINVM

EXIMIAE ERVDITIONIS ET LITTERATVRAE VIRVM

IN FORO MEDIOLANENSI MOX REGII FISCI

ADVOCATVM PRAESTANTISSIMVM

DEIN

SENATOREM AMPLISSIMVM

AD MAIORA PRO PATRIA ET COESARE EXPETITVM

VRBI ET ORBI CARISSIMVM

PLENVM MERITIS IN MEDIO VITAE CVRSV

INTEMPESTIVA MORS ERIPVIT

ANNO DOMINI MDCCXV. MENSE MAIO

VIXIT ANNOS XLVI.

D

Eruditione fuit singulari, eoque dicendi lepore præditus, ut adstantes in sui admirationem traheret. Ingenium illius legales labores produnt, quos velocissimè exarabat, nullâ sæpe liturâ interpositâ. Stylo scribebat vibrato, efficaci, succoso, & qui prope ad Sallustianum accederet.

Supersunt ejusdem:

I. Consultatio pro Mercimonio.
II. Alia pro Pragmatica Luxus.
III. Alia pro Annona.
IV. Alia pro removenda aëris insalubritate è Mediolanensi Cœlo, suppresso nimio Orizæ ferendæ abusu. Prodierunt omnes seorsim impressæ.
V. Aliæ autem plurimæ, unà cum Votis Fiscalibus IV. Tomis MSS. comprehensæ servantur apud Josephum Sormanum Auctoris olim Cancellarium.
VI. Allegationes Juridicæ plurimæ partim editæ, partim MSS. reperiuntur apud JC. C. Mediol., & signanter penès Comitem Gabrielem Verrum Regii Fisci Patronum in Collectaneis suis, ad quem etiam nunc pertinet Scriptoris nostri Bibliotheca.

Meminerunt ipsius Joseph Benalius in hist. Magistrat. Extraord. pagg. 38. 154., & 183. quemadmodum etiam Sitonus noster in Schedis.

MDCCCCVII.

B

MDCCCCVII.

De BADAGIO ARIALDUS.

FIdem nostram exsoluturi, quemadmodum in Articulo CCCLXXIV. spopondimus, in lucem nunc proferimus Arialdum de Badagio, eâ Virum gente procreatum, quam & antiquitas, & dignitates etiam summæ satis commendant. Is fuit inter vivos sedente in Archiepiscopali Cathedra Uberto Pirovano hujus Metropolis Antistite, atque ipsi ob spectatam vitæ probitatem carissimus extitit. Hanc comitabatur Ecclesiæ Ambrosianæ Jurium, & Rituum singularis perities, quocirca cum Aloysio Camerario in eodem Articulo jam à nobis laudato, atque Lanfranco de Badagio mox commendando, Uberto ipso jubente, anno Redemptionis MCCX. compilavit

I. Jura Archiepiscopatus Mediolanensis, & in unum redegit Codicem, necnon

II. Librum Consuetudinum ejusdem Archiepiscopatus, quas inter reperitur Catalogus eorum, quorum erat Archiepiscopum Romam petentem comitari.

De ipso meminit Corius, atque alii citati in Collect. Monument. Famil. Mediol. Comitis Octavii Archinti.

MDCCCCVIII.

De BADAGIO LANFRANCUS.

PRomimus nunc Lanfranci de Badagio nomen, quod alibi promisisse meminimus; Ejus enim memoria omnino prætereunda non est, cùm insigne satis Opus condiderit. Unà cum Arialdo Familiæ suæ Viro, cujus Elogium superiori dedimus Articulo, & cum Aloysio Camerario jussu Uberti Pirovani Mediolanensis Archiepiscopi anno MC X tanquam Ambrosianæ Ecclesiæ Jurium peritissimus manum admovit Codicibus compilandis, quibus titulus:

I. Jura Archiepiscopatus Mediolanensis.

II. Liber Consuetudinum ejusdem Archiepiscopatus, ubi etiam reperitur illorum Nomenclatura, à quibus Archiepiscopus Romam proficiscens associandus erat.

Ejus mentio est apud Corium, atque ex eo apud Comitem Octavium Archintum in Collect. MS. Monument Familiar. Mediol. cum aliis ab ipso citatis.

MDCCCCIX.

BARBAVARA CAROLUS.

MArcolinus Barbavara, & Domnina Casata nobiles Conjuges Mediolanenses Carolum hunc nostrum genuere; qui patris munus prosequens Ducalis Cancellarius in hac Urbe floruit initio Seculi XVI. Fratrem alium habuit Scipionem JC C. & Senatorem; carissimusque extitit Joanni Biffio, cujus laudes jam dedimus suo loco. Eruditam cum ipso consuetudinem coluisse etiam prioribus suæ ætatis annis indicant inferiùs citanda. Amavit etiam plurimùm Joannem Baptistam Corneum seniorem, atque Joannem Franciscum Gaddium, Viros eruditione celebres jam alibi à nobis commendatos; quem postremum honoris gratiâ suum quandoque parentem appellavit. Annus ejus supremus nos latet;

Ejusdem extant apud posteros:

I. Epistola Latina ad Joannem Biffium, quâ respondet eidem. Extat inter Epigrammata ipsius Biffii *Mediolani impressa apud Zarotum*, in 4. data est die XIII. Augusti, anno MCCCCXCIII.

II. Alia ad supradictum Biffium, in qua ipsum commendat tanquam linguæ Græcæ peritissimum. Laudat quoque Versus Dominici Maccanei, quem vocat Virum doctissimum. Biffius in altera Epistola ad Carolum Barbavaram testatur, se plures alias tenere illius Epistolas. Data est hæc, de qua agimus, die XXVII. Augusti MCCCCXCVII., & extat inter Carmina Biffii edita anno MDXI.

III. Epistolæ aliæ Latinæ num. XL., & ultra elegantissimè ad Joannem Baptistam Corneum, jam à nobis laudatum, scriptæ; in eisdem Corneus laudibus eximiis celebratur, adsunt inter MSS. Cornei.

IV. Plures aliæ ad Johannem Franciscum Gaddium, atque istius ad eundem, quem vocat Politicorum principem, Philosophum eximium, atque ejus scripta, summopere commendat. Magna pars Epistolarum Caroli nostri ad Gaddium data est Gravellonæ anno MDXVIII.

Extant etiam nonnulla Epigrammata Biffii ad eundem Carolum Barbavaram.

De eo Sitonus noster in suo Theatro Genealogico pag. 46. MS. in fol. penès Auctorem.

MDCCCCX.

BASSUS HIERONYMUS.

HIeronymum Bassum, etsi ab Abbate Picinello in suo Mediolanensi Athenæo relatum, in primo hujus meæ Bibliothecæ catalogo omittendum duxi, eo quia Clarissimus Curtius inter suos Mediolanenses Medicos eruditos ipsum minimè inseruit, & quod plus est, Joannes Jacobus Mangetus in ditissima Medicorum Scriptorum Bibliotheca Auctorem nostrum Ticinensem appellavit, ideoque locum fortè hìc etiam non haberet, nisi Clarissimus Sitonus stemma gentilitium Bassorum humaniter de more mihi communicasset. Incipit illud à Luchino Mediolanensi Cive, qui anno MCCCCLXX. florebat, desinitque in Hieronymo juniore J. C, atque in Ecclesia Collegiata Sanctæ Mariæ Fulcorinæ nuncupata, hujus Urbis Canonico, qui obiit anno MDCCXVII. Ex Joanne Francisco, nècnon Apollonia de Vegiis conjugibus vidimus ortum esse Hieronymum, de quo nunc agimus, & Nepotes ipsius extitere Andreas, atque Martinus, ambo suis locis à nobis jam commendati. Igitur non est ambigendum, quin Scriptor iste in hac Bibliotheca meritò locum obtinere debeat. In Medica facultate Laureâ obtentâ unus ex Physicis Hospitalis Majoris hujus Metropolis clarebat medio Seculo XVI. Diem verò ejus ultimum ignoramus. Dolendum quoque est, quòd Hieronymus Borserius, aliique de Mediolanensibus Eruditis agentes, Opera Bassi nostri tam parcè, atque obscurè protulerint, nam nudum tantùm titulum ipsorum invenio, & an edita sint, nec ne, reticent. Accipiant Lectores, quæ dare mihi in præsentiarum licet, uberiora ab aliis expectando.

Scripsit, Testibus infrascriptis:

I. Opera Meteorologica.

II. Commentaria in Hyppocratem.

III.

III. Carmina varia Latina.
Ita Hieronymus Borferius in Supplemento cap. XII., Francifcus Cicerejus in fuis Epiftolis, Philippus Picinellus in fuo Athenæo pag. 333. Clariffimus Mangetus fupradictus in fua Bibliotheca, Littera B. Reliqua à Sitono noftro.

MDCCCCXI.

BATTALEA AARON.

BAttaleæ Familiæ in hac Infubriæ Metropoli vetuftatem facilè indicat Michaël ejufdem gentis Vir, qui anno MCCCCLXXIV. inter Mediolanenfes Decuriones floruit. Nec minori laude commendandus eft Auguftinus Phyficus Collegiatus, qui in eodem munere Decurionis præclarè fe geffit anno MDXIII. Coævus huic poftremo fuit Aaron Battalea, inter vivos numeratus ufque ad annum MDLXIII., de quo nunc agimus, qui Joannem Baptiftam Corneum à nobis fuo jam loco encomiis ornatum fummoperè dilexit, ut ex Epiftolis infra recenfendis apparet. Præceptor fuit F. Auguftini Saturnii, ad quem etiam plures dedit Litteras mox memorandas. Fuit quoque Patricius infignis Caftri Trivilii Diœcefis Mediolani, & publicus Eloquentiæ Profeffor in hac Urbe, ac Magifter Litterarius Joannis Angeli de Medicis, qui dein ad fummum Apoftolatus apicem evectus eft fub nomine Pii IV. Anno MDXXII. Italicis Carminibus LXIV. vulgò *Ottave*, edidit Librum, quem damus num. IV. Hæc ea funt, quæ de Erudito hoc Viro ad noftram pervenere notitiam, reliqua defideramus.

Doctrinam illius produnt:

I. Epiftolæ Latinæ plures ad Joannem Baptiftam Corneum. MSS. in Codice ipfius Cornei jam memorato fuo loco, prout etiam
II. Aliæ plures ad F. Auguftinum Saturnium difcipulum fuum, in quarum una agit de editione libri fui, cui titulus:
III. Mercurius. Hoc Opus periiffe putamus, cùm nufquam in illud inciderimus. Brixiæ potius quàm alibi in lucem edi fuadebat Auctori noftro Saturnius in refponfione, quæ ibidem extat. Porrò Epiftolæ datæ funt annis MDXVII. & MDXVIII.
IV. Hiftoria infignis Imaginis B. V. Mariæ depictæ in Ecclefia S. Auguftini Sanctimonialium Obfervantium Ord. ejufdem S. Auguftini in Caftro Trivilii, quæ die XXVIII. Februarii anni MDXXII. effufis per fex horas lacrymis, Trivilienfem Populum ab imminenti internecione per Gallicas Copias inferenda liberavit.
Quæ quidem Carmina impreffi leguntur apud Canonicum Emmanuelem de Laude in Hiftor. memorabilium Caftri Trivilii part. II. cap. XVI. pag. 204 & 209. *Mediolani*, 1647 *in fol.*
De ipfo agit Sitonus nofter humaniffimus in Schedis.

MDCCCCXII.

BATTALEA FRANCISCUS MARIA.

FRancifcum Mariam Battaleam Mediolanenfem ideo huc referre diftuli, quòd non pauca ipfius MSS. Opera Afcetica in Bibliotheca S. Marci hujus Urbis fervari intellexiffem; quapropter plura ad ipfius Acta texenda eruere fperabam. At poft diligentiffimam indaginem nihil repertum eft præter Opufculum num. X. indicandum. De actis verò Picinellum fequemur, paucis additis; Ipfum fcilicet Eremitarum Ordinem amplexum, tanta contentione facras litteras percepiffe, ut Magifterium in Theologia promereretur. Affumptus etiam fuit ad fummum in Lombardiæ Provincia gradum, quo in munere non fine laude fe geffit. Virum eximiæ pietatis oftendunt Opera, quibus animarum falutem fedulò curavit. Linguam Gallicam fe didiciffe afferit in Præfatione libri, de quo agemus num. III quòd Opufcula quædam Sancti Francifci Salefii Gebennenfis Epifcopi in Italicum verfa confpexiffet, plurimùm proximorum animabus proficua. Quo autem anno mortalis effe defierit, incompertum habemus.

En illius Operum feriem:

I. Galleria Spirituale. *Milano, preſſo il Malateſta*, 1668 *in* 12. tertia Editio.
II. Guida ficura della Confeffione, e Comunione. *Milano, come ſopra, in* 12.
III. Lo Specchio, che non inganna, del Sig. della Serre, tradotto dalla lingua Francefe nell' Italiana. *Milano, preſſo l'Agnelli*, 1671. *in* 12.
IV. Li Fervori dello Spirito. *Milano, preſſo l'Agnelli*, 1676 *in* 12. & iterum 1686.
V. La Divozione facile di Pietro le Moine trafportata dal Francefe. *Milano*, 1675. *in* 12.
VI. Il Teforo della Divozione del Sagrificio della Meffa, Sacramento della Penitenza, e Santiffima Comunione *Milano, preſſo il Monza*, 1696. *in* 12.
VII. Pratica ficuriffima, e breve per purgar l'Anima dalli Scrupoli. Ex Picinello.
VIII. Compendiofo Indirizzo all' Amor di Dio. Ex Picinello.
IX. Manuale de i Divoti della B. V., San Giufeppe, ed Angelo Cuftode. Ex eodem.
X. La Vergine moribonda fopra del Monte Calvario del Sig. de la Serre, tradotto in Italiano. MS. pagg. 170. extat in Bibliotheca S. Marci Mediolani.
De eo Picinellus in Athenæo pag. 212.

MDCCCCXIII.

BATTALEA HIERONYMUS.

HIeronymus Battalea Trivilii natus eft circa annum MCCCCL. ex Familia Crafforum, ad quos Canturii Oppidi in finibus Novocomenfium Toparchia olim pertinebat. Eâ fpoliati à Vicecomitibus Mediolani rerum potitis, in Oppidum Trivilii relegati, & dominatu Vailati donati funt. Ex hac igitur gente Hieronymus editus, in pueritia pro conditione eorum temporum litteris vix dum mediocriter inftructus, ubi adolefcentiam primò attigit, pro more familiæ fuæ, militiæ nomen dedit. Etenim Battaleæ prænomen additum de Craffis ejus Avis fuerat ex ardore, quo prælia fortiffimè inibant. Signifer primùm, mox Centurio, fubinde Tribunus, fummam poftmodum Præfecturam à Ludovico Sfortia Mediolanenfium Duce, cui prænomen Mauro fuit, Arcis Cremonenfis nactus eft. Dum inconcuffa fide hoc munere fungeretur, initum eft fœdus inter Ludovicum XII. Galliarum Regem, ac Venetos, ea lege ut Mediolanenfi Imperio Maurus fpoliaretur, & Cremonenfis Ager, cum Fulcheria Regione Venetis cederet, reliqua Gallorum effent. Itaque irruentibus tota mole Regni fui Gallicis copiis, Venetis autem Cremonam obfidentibus, acto Ludovico Duce in exilium, de rebus Sfortiacis Hieronymus conclamatum cenfuit, confiliumque cepit confulendi fibi, pofterifque fuis. Ergo pollicitus eft, dediturum fe Venetorum Reipublicæ Arcem, cui præerat, immani propugnaculorum mole munitam, fi univerfa fuppellex, & reliqua, quæ militaria non erant, in ipfa Arce fibi concederentur, idemque ipfe cum univerfa prole fua in Patriciorum Venetorum cenfu confcriberetur. Quæ cùm facilè obtinuiffet ab iis, quos longæ obfidionis tædium ceperat, Hieronymus Venetias profectus, in bono ocio confenuit, atque in hunc diem inter Patricios prolem propagavit fuam.

Scripsit Codicem rudi stylo, inscriptum

I. Commentariolum rerum à Ludovico Sfortia gestarum, usque ad annum MCCCCIC. quod servat MS. inter sua Documenta Battalea domus Trivilii.
De eo præclaram mentionem facit Petrus Bembus Cardinalis in Veneta Historia, & Carolus Antonius Cameronus in Historia B. V. Mariæ lachrymarum Trivilii cap. VI. pag. 29. *Mediolani, per Joseph Richinum Malatestam*, 1721. *in* 12.
Hæc de eo debemus doctissimo, amicissimoque Viro Canonico Hieronymo Barizaldo Triviliati.

MDCCCCXIV.

BELLAGATTA ANGELUS ANTONIUS.

Dominicum Bellagattam Mediolanensem Typographum non infimæ notæ, atque Antoniam Applanam conjuges Angelus Antonius nunc celebrandus parentes habuit. Ortus est in hac Urbe die IX. mensis Maji anno Salutis humanæ MDCCIV. Minoribus vacavit studiis in majori Mediolanensi Clericorum Seminario, tum Physicam percepit, atque in Ticinensi Archigymnasio Medicinæ Laureâ fuit honestatus. In medendi Arte discipulus fuit celeberrimi Bartholomæi Curtii, erga quem gratissimum semper animum servavit, ut ostendunt encomia, quibus illum identidem prosequitur in ferè omnibus infra promendis Operibus. Circa annum MDCC XXXIII. Aronam evocatus, ut ibi ægros juvaret, novennio in ipso clarissimo Oppido consedit, bonis semper studiis intentus. Tandem die II. mensis Februarii MDCCXLII. appoplexi tactus occubuit, cum sexto ante mense Clericalem habitum, quem ante deposuerat, induisset.

Scripsit Opera, quibus titulus:

I. Due Lettere Filosofiche intorno alla Catarrale Influenza seguita in quest' anno MDCCXXX. universalmente per tutta l'Europa, e per altre parti del Mondo, nelle quali in una si esaminano alcune Opinioni, nell' altra si espone il proprio parere, scritte ad un Amico. Dicatæ sunt Clarifs. Viro Josepho Antonio Saxio Ambrosianæ Bibliothecæ Præfecto. *Milano, presso gli Eredi di Domenico Bellagatta*, 1730. *in* 4.
II. Le Disavventure della Medicina cagionate da' pregiudizj della falsa emulazione, dalla moltiplicità de' sistemi, e dagli errori degl' idioti; Con un Ragguaglio di Parnasso intorno alle medesime. Trattenimento Fisico di Antonio Bellagatta Dottore di Filosofia, e Medicina: Al Sig. Marchese Girolamo Pozzobonelli. *In Milano, nella Stampa degli Eredi di Domenico Bel'agatta*, 1733. *in* 8.
III. Trattenimento Fisico sopra l'Ignea apparenza, osservatasi nella notte seguente al giorno XVI. dello scorso Dicembre MDCCXXXVII. *Milano, per Giuseppe Maganza*, 1738. *in* 4. Hoc Opusculum illatum fuit à Clarifs. P. Angelo Calogierà in Collectionem suam, cui titulus „ Raccolta d'Opuscoli Scientifici, e Filo- „ logici „ Tomo XVII. pag. 121.
IV. Ragguaglio dell'operato dal sempre prodigioso S. Francesco di Paola a XXVIII. Marzo MDCCXXXV. nell' Insigne Borgo d'Arona nella persona del Canonico Antonio Fantoni. *Milano, per il Malatesta*, 1735 *in* 4.
V. Dialoghi di Fisica Animastica Moderna, Speculativa, Meccanica Esperimentale, contenenti l'Idea della generazione del Corpo organico; la Creazione, Immaterialità, Immortalità dell' Anima; la forma de' Bruti, il Meccanismo de' Moti, e delle Sensazioni. Il Sistema de' Sentimenti interni, e potenze inorganiche intellettuali, e libero arbitrio conciliabile con la Divina previsione, e dominio supremo di Dio nel cuore degli Uomini, e carattere della predestinazione: Opera postuma di Antonio Bellagatta Dottore di Filosofia, e Medicina. MS. in fol. apud Auctoris fratrem.
Ita à Suis.

MDCCCCXV.

BENDONUS ANTONIUS.

Antonius Bendonus ex Francisco Feliciano, & Martha Flaminia Carcassola conjugibus ortus est Aronæ ad Lacum Verbanum; nam dum magnanimus Comes Vitalianus Borromæus in Insula supradicti Lacus, cui nomen Isella, sive, ut vulgo dicitur, *Isolabella*, ad extruendas magnificentissimas, & penè regias Ædes, incolarum domos magno emptas pretio demoliebatur, Franciscus Felicianus Bendonus tanto Viro gratam rem facturus, Aronam lares transtulit. Ibi Antonium genuit, qui Jurisprudentiæ laude, inter primarios sui seculi causarum patronos in Foro Mediolanensi habitus est. Seriem autem genealogicam Familiæ Bendonæ nobis ostendit amicissimus, doctissimusque Sitonus ductam à Nazario florente anno MCCCCXX., usque ad Cæsarem J. C. Advocatum, & Regium Senatorem Mediolani, quem Antonius cum Maria Veronica Cattanea Caccia uxore genuit. Vir magni nominis ob justitiam, & singularem Legum peritiem è vivis sublatus est Cæsar anno MDCCXXXVI. Noster verò diem clausit extremam in hac Metropoli anno à partu Virgineo MDCLXXXVI.

Hæc supersunt de ipso:

I. Consiliorum, & Juris Allegationum volumina plura in fol. partim edita, partim inedita, & magnifacienda. Extant apud Antonium Bendonum Auctoris ex filio Nepotem.
II. Genealogia della nobilissima, ed antichissima Famiglia Omodea, con la Genealogia di quelle Famiglie più illustri, con quali per ragione di Matrimonj si è apparentata. Sine loco, anno, & Typographo in fol. Extat in Biblioth Monachorum S. Ambrosii Mediol.
Agit de ipso Clarifs. Cotta in Addendis ad suum Novariense Musæum pag. 123. MS in fol. apud J. C. Franciscum Honuphrium Auctoris filium; necnon laudatus Sitonus in suo Theatro Genealogico MS. in fol. pag. 70. apud eundem.

MDCCCCXVI.

BENEDICTA.

Benedicta Virgo Deo sacra in jam superiùs sæpe laudato Parthenone Sanctæ Marthæ hujus Metropolis floruisse videtur post medium Seculi XVI. cùm Vitam scripserit B. Veronicæ de Nigronibus, vulgò *de Binasco* appellatæ, Consodalis suæ, quæ paulò ante ad Superos evolaverat, ut suo loco dicemus. Cognomen Benedictæ delevit oblivio, quemadmodum reliqua ipsius acta; neque tamen à Mediolanensium Scriptorum Catalogo expungi debet, cum

Litteris commendaverit Italico sermone:

I. Vitam præfatæ B. Veronicæ ipsâ revelante, tribus voluminibus contentam. Ubi servetur hoc Opus ignoramus, commendatur tamen ab Isidoro Isolano in Vita ipsius B. Veronicæ, ex quo multa se hausisse memorat.
Laudatur etiam à Philippo Elssio in Encomiastico Augustiniano, & à Clarifs. Abbate Fusio in suis Addendis ad Athenæum Picinelli.

MDCCCCXVII.

MDCCCCXVII.

BERETTA GASPAR.

GAſpar Beretta Mediolanenſis, Dominici, & Annæ jugalium filius plurimùm ſibi Litterariam Rempublicam demeruit, cùm ex conjuge ſua Joanna Perez Hiſpana ſuſceptum filium Joannem Gaſparem Ordinis S. Benedicti Virum ſumma præditum eruditione, jam loco ſuo à nobis commendatum, iterumque in Addendis laudandum, genuerit, & ad optima ſtudia proclivem ſuaptè natura educandum curaverit. At verò ipſe quoque in hanc eruditam ſcenam prodire debet ob doctrinam ſuam, &, quæ conſcripſit Opera mox recenſenda, cùm Acta illius pro more noſtro fuerint recitata. Juvenili adhuc ætate Statoris Majoris officium geſſit, mox ob militaris Architecturæ peritiem Tormentariis præfici meruit, pluribuſque interfuit obſidionibus Arcium præcipuarum. Viam per Montium juga ad Finarium Oppidum ſtravit, ubi hæc poſita eſt Inſcriptio ad poſteritatis memoriam:

MDCLXVI. NEL MESE DI MAGGIO
STRADA BERETTA
FATTASI SOTTO GLI AVSPICII DELL' ECCELLENTISSIMO
SIG. DON LVIGI PONCE DI LEON
GOVERNATORE E CAPITAN GENERALE
DELLO STATO DI MILANO.

Multorum Principum Aulas Legatus adiit, omniumque ſibi amorem conciliavit, donec anno MDCCIII. mortalibus valedixit. Jacet conditus in Templo Sancti Caroli hujus Urbis apud Excalceatos Carmelitas, impoſitâ tumulo marmoreâ Tabulâ, in qua hæc leguntur:

COMES GASPAR BERETTA
QVI NVNQVAM PRO REGE AC PATRIA QVIEVIT
HIC HOMINEM SE PROBANS QVIESCIT
AB ANNO MDCXL. ALAE DVCIS STATORIS MAIORIS
MAGISTRI CASTRORVM MACHINIS MILITARIBVS EXTRVENDIS
AC BELLICAE ARCHITECTONICAE SOLERTIS PRAEFECTI
SVCCESSIVO MVNERE FVNCTVS
TREDECIM EXPVGNATIONI OCTO ARCIVM PROPVGNATIONI
VINCVLIS ET VVLNERIBVS TESTANTIBVS INTERFVIT
STVPENTE ARTE VIAM COGNOMENTO BERETTAM
QVA CAESAREA MAIESTAS INCEDERET CVRRV
AD FINARIVM STRAVIT DOMITO APENINO
ALTER ANNIBAL
AD SABAVDIAE MANTVAE GENVAE AVLAS
AD HELVETIOS RHAETOS VALESIANOS BVRGVNDOS
NEAPOLIM MELITAM MATRITVM MISSVS
EVROPAE PRINCIPES RAPVIT CVM ADIRET
VLTIMO STRENVITATIS ARGVMENTO
HOSTIVM OCCVPAVIT AMOREM
EX IOANNA PEREZ CONIVGE PIISSIMA
DVODECIM SVSCEPTIS LIBERIS
IMITATOREM SVVM VNVM RELIQVIT
COMITEM D. IOSEPH BERETTAM
DVOS ADVERSO MARTE PEDEMONTANO PRAEMISIT
SECVTVS SVPERSTITE OMNIVM GLORIA
ANNO DOMINI MDCCIII.

Scripſit:

I. Servicios del Conde y Maeſtre de Campo Beretta, con breve noticia de ſuceſſos empezando deſde el año MDCXXXIX. haſta el de MDCCII. *En Milan, el miſmo año, en folio.*

In hoc Opere non tantùm recenſuit geſta ſua, ſed conſcripſit Compendium rerum omnium, quæ illo tempore in Italia acciderunt. Hoc idem Opus Italica lingua exaravit, ac typis dedit ſine Impreſſoris nomine, in fol.

II. Relazione generale della Viſita, e conſegna della Fabrica del Caſtello di Milano fatta da Franceſco Maria Ricchino, e Capitano Gaſpare Beretta; *ſenza Loco, nè Stampatore*, 1652. in fol. juſtæ molis.

Continet exactiſſimam deſcriptionem non Arcis ſolum, ejuſque Ædificiorum, ſed & modum propugnacula reparandi, & ampliandi, ſicut etiam de ipſius defenſione agit. Multa quoque habentur de Tormentis bellicis, & ipſorum apparatu, additis pluribus ad ejus ætatis res pertinentibus, quæ omnia ſatis oſtendunt quantùm Stacticam calleret.

III. Inſtruzione, e parere per fortificare Pizzighettone, e renderlo una Fortezza ineſpugnabile. MS. in fol. cum

cum variis delineationibus. Ext. apud ejus hæredes.
IV. Parere per formare un Ponte sopra l'Adda presso Cassano, con due Fortini alli due capi dello stesso. MS. in fol. Ibid.
V. Opuscula plura incomposita ad militarem Architecturam spectantia, è quibus multa confici possent Volumina. MSS. Ibid.
Ipsius meminere Galeatius Gualdus in Relatione Status Mediolani parte II. pagg. 223. 225. & 226. Ghilinus in Annalib. Alexandrinis ad annos MDCLVI., & MDCLVII. Franciscus Maria Pirogallus in Descript. Obsidionis, & Propugnationis Papiæ anno MDCLV. pagg. 47. & seqq., & demum amicissimus, idemque doctissimus Sitonus noster tam in Schedis, quàm in Theatro suo Genealogico MS. pag. 60.

MDCCCCXVII.

BERTARELLUS ALPHONSUS.

TAm pauca de Alphonso Bertarello Mediolanensi, & inclytæ Societatis Jesu Presbytero mihi subministrarunt Sui, ut quasi pudor sit de Viro, forsan à memetipso in suis Concionibus tradendis audito in Templo S. Fidelis, ita breviter loqui. Innuam saltem, præterquamquod Rhetoricam docuit pluribus annis in Domo probationis Suorum Mediolani, mortem postmodum obiisse in altera professa S. Fidelis die X. Februarii anni MDCCXXXIV. Aliud excerpere de ipso mihi concessum non fuit, nullis licet precibus postpositis.

Scripsit:

I. Sacrarum Lectionum duplex Volumen. Extant in Domo supradicta probationis S. Hieronymi Mediol.
II. Poëmata plura tam Italica, quàm Latina. Extare asseruntur apud Suos in Domo S. Fidelis, quæ tamen nos non vidimus. Testimonium eorundem interim habemus in Carmine Italico sic inscripto „ Canzone „ di Francesco de Lemene in lode di Carlo di Lorena per l'espugnazione di Buda. „ Hoc in Latinum vertit Bertarellus sub nomine Felicis Perelli, & legitur inter Opera de Lemene Tom. I. pag. 41. *Mediolani edita 1693. in 4.*

MDCCCCXIX.

BESUTIUS ALPHONSUS.

ALphonsum Besutium anno Salutis humanæ MDCXIX. Mediolani ortum Alphonsus, & Anna Maria Terzaga nobiles conjuges, quibus parentibus prodiit, ad regenerationis lavacrum Hieronymum appellarunt. Hanc verò nuncupationem ipse abjecit, cùm anno MDCXXXIV. Clericorum Regularium Teatinorum Congregationi nomen dedit, assumpto Patris vocabulo. Emissâ die IX. Martii post biennium solemni professione, Philosophiæ in patria sedulò vacavit sub Petro Marchesio Siculo ejusdem Congregationis Viro doctissimo, de quo in Bibliotheca sua meminit Mongitorius. Theologiam percepit Venetiis, docente Josepho Maria Mirabilia Mediolanensi, quem suo laudavimus loco; tantis Institutoribus sic profecit, ut Philosophiam Mutinæ, Theologiam verò Florentiæ, & Romæ docuerit. Sacras etiam conciones frequenter habuit, cùmque anno MDCLX. Collegio Suorum S. Antonii in hac Urbe præsideret, Faticosorum Academiæ condendæ plurimùm laboris impendit. Obiit piissimus Vir circà annum Christi Redemptoris MDCLXX.

Supersunt ejus:

I. Cursus Philosophicus. MS. extat Romæ in Biblioth. S. Andreæ apud Suos.
II. De Sacra Doctrina. MS. Ibid.
III. In Logicam Commentaria. MS. in fol. extat in Biblioth. Suorum Placentiæ.
Hæc nobis suggessit P. D. Cajetanus Crucejus ejusdem Congregationis, mihique humanissimus.

MDCCCCXX.

BESUTIUS JOANNES.

NEfas esset præterire hoc loco memoriam Joannis Besutii Basilicæ Metropolitanæ Mediolanensis Canonici, ut vocant, Ordinarii, qui floruit Seculo XIV. Jungendus enim est cum ceteris eximii illius Cœtus optimis Viris, qui Ecclesiæ suæ honorem, Deique O. M. cultum zelantes Statutorum ipsius Conditores fuere. Quis fuerit supremus illi annus, quibus parentibus editus, & reliqua gestorum ejus frustra à nobis Lector expectat.

Laudatur ob

I. Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediol. anno alibi laudatis ab ipso condita, atque die XX mensis Aprilis, anno MCCCLXXIV. promulgata. MS. in fol. in Bibliotheca Archintea.

MDCCCCXXI.

BIFFUS JOSEPH.

PArentibus Carolo Biffo, atque Cæcilia Figina conjugibus primam vidit Mediolani lucem Joseph, quem politioris litteraturæ studiis excultum, clariorem effecit tam Cæsarei, quàm Pontificii Juris laurea. Cùm verò Clericali militiæ fuisset adscriptus, Sacræ Theologiæ Magister meruit renunciari, tum Presbyterii honore auctus, Protonotarii Apostolici dignitatem obtinuit. Gratissimus fuit Comiti Giberto Borromæo, postmodum Cardinali, atque Episcopo Novariensi, cui tunc Bononiæ Vicelegato à Secretis extitit. Totus erat Joseph noster in colligendis undique Codicibus, potissimum verò MSS. ad res sacras, atque profanas Mediolani pertinentibus, litterasque amavit plurimùm. Florente adhuc ætate, dum plura meditaretur scribere, terris raptus est die V. Januarii anno MDCCVI. tumulatus apud Majores suos in Templo S. Antonii Clericorum Regularium hujus Urbis.

Hæc post se reliquit:

I. Origine, progressi, e stato delle Chiese, Monasteri &c. della Città di Milano. Agit tantùm de his, quæ posita sunt in ambitu Portarum Orientalis, & Romanæ, cum morte præventus de aliis scribere non potuerit, quam ad rem jam collegerat. MS. in fol.
II. Selva di materie spettanti alle Chiese &c. poste nelle altre Porte di Milano. MS. in fol.
III. Tractatus de Pensionibus in Causis beneficialibus. MS. in 4.
IV. Tractatus brevis de Judiciis. MS. in 4.
V. Tariffe della Dataria Romana sotto il Pontificato di Alessandro VIII. MS in 4.
VI. Annotazioni varie Miscellanee. Hæc V. Opuscula uno Volumine in 4, dum Romæ degebat, scripto. Extat, cum supradictis, in Biblioth. PP. Soc. Jesu S. Fidelis Mediol. ubi etiam sunt alii duo Cod. MSS. ejusdem Auctoris à nobis jam indicati, sed copiosioribus sequentibus titulis „ Milano ricercato nel suo sito, overo „ speditissimo rapporto delle Parochie di Milano, „ con tutte le Chiese Collegiate, Monasterj, Oratorj, Confraternite, Luoghi Pii &c. con la loro Origine, Etimologia, Reedificazioni, Architettura, Pitture, Sculture, Iscrizioni &c. diviso „ in sei libri. „ MS. in fol. sed adhuc mancus.

VII.

VII. Josephi Bissi J. U. D. Antiquitatum Mediolanensium Adversaria, seu Repertorium. MS. in fol. magnæ molis. Extat ibid.

VIII. Epigramma ad Clarifs. Joannem de Sitonis JC. Mediol. in laudem Chronici ipsius de Collegio J. PP. Mediol. impressum cum ipso Opere in principio.
Laudatur ab eodem doctissimo Sitono in Schedis, & in Theatro suo Genealog. MS. pag. 210.

MDCCCCXXII.

BIZOZERUS PAGANINUS.

ALter ex his, qui ad condenda Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis medio Seculo XIV. incubuerunt, Paganinus Bizozerus fuit, qui ex Stephano, & Johanna de Coliate conjugibus ortus, anno Christi MCCCLXXIV. inter Canonicos supradictæ Ecclesiæ Metropolitanæ adnumerabatur. Clarissimus Vir Christianus Lünig in suo Codice Italiæ Diplomatico Tom. I. pagg. 2437. & seqq. retulit Instrumentum Matrimoniale Joannis Galeacii Vicecomitis, Virtutum Comitis, Mediolani Ducis, & Imperialis Vicarii, cum Catharina Barnabovis Vicecomitis filia, sub die II Octobris MCCCLXXX. acti, in quo testes fuerunt Paganinus noster de Bizozero, unà cum Philippolo item de Bizozero, pariter Canonico Ordinario Ecclesiæ Metropolitanæ. Floruit etiam anno MCCCCXIV. Paganus alter Bizozerus Canonicus Ecclesiæ Collegiatæ S. Theclæ, ut eruitur ex ænea sacra Tabella Pacis eodem anno confecta, quæ adservatur inter Cimelia Sacrarii Meridionalis præfatæ Metropolitanæ Ecclesiæ, cujus litteras lubet hîc transcribere in antiquitatis venerationem, ut etiam nomina aliorum Canonicorum ipsius Ecclesiæ Sanctæ Theclæ, solo æquatæ anno MDXLIX. in ea prolata, ne pereant:

Hæc in honore Dei, Sanctæ quoque nomine Teglæ
De Sacristiæ sumptu tam pulchra Tabella
Pacis facta fuit, cum tunc resideret in ejus
Ecclesia Dominus Marchus *Vir nobilis, atque*
Præpositus siquidem venerabilis atque benignus
Sic de Toscanis *præclara stirpe vocatus.*
Canonici Domini residentes ecce Paganus
Sic de Besozero: Stephanus *cognomine dictus*
De Medicis: Beltramus de *stirpe* Cisate:
Antonius Seraphin *sic* de Gallarate: Johannes
De Medicis: Paulus de Lera *jam ordine sacro*
Presbyteri: demum de Grossis *ipse* Zanonus.
Mille quatercentum decimo, currenteque quarto,
Mensеque Septembris. Fabrili doctus in arte
Hanc Beltraminus de Zutis namque peregit.

Quæ spectant ad Auctorem nostrum è vivis ereptum anno MCCCCXXVI. hæc sunt;

Videlicet:

I. Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis à Paganino de Bizozero Canonico Ordinario ejusdem Ecclesiæ, & Subdiacono cum Collegis aliis condita, annoque MCCCLXXVII. die XX. Aprilis promulgata. MS. in fol in Bibliotheca Archintea.
Quod proferimus de hoc Bizozero, & de altero Pagano, ejusdem cognominis nuncupato, debemus amicissimo Advocato Sitono, qui Genealogiam istius Familiæ nobis perhumaniter ostendit à Conrado florente anno MCCC. usque ad Antonium Paganini nostri fratrem, & Mediolani Decurionem anno MCCCCXLIX.

MDCCCCXXIII.

BIZOZERUS PHILIPPOLUS.

PAganini Bizozeri mox supra à nobis laudati coævus extitit Philippolus, & ipse Canonicus Ordinarius, & Diaconus Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis anno MCCCLXXIV., qui ad Præposituram Collegiatæ Sanctæ Mariæ Fulcorinæ jam translatus fuerat anno MCCCCVI. Restaurator, sive Conditor extitit cum aliis jam à nobis alibi prolatis, Statutorum Ecclesiæ supradictæ Mediolanensis Metropolitanæ. Annus verò, quo è vivis abierit, nos latet.

Laudatur igitur ob

I. Statuta Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis, quæ publicata fuerunt anno MCCCLXXVII. die XX. Aprilis. MS. in fol. in Bibliotheca Archintea.
De eo agit Clarifs. atque amicissimus Sitonus noster in Monumentis genealogicis Familiæ Bizozeræ pag. 6., & 7. MS. in fol. penès Auctorem.

MDCCCCXXIV.

De BONITATIBUS JOANNES BONUS.

JOannes Bonus de Bonitatibus inter Mediolanenses Scriptores meritò est censendus, cùm ut ipse disertè testatur in Opere promendo numero VIII. in quodam hujus Ducatus Oppido (cujus nomen reticet) lucem viderit anno MDCXXXII patre Calabro, qui Medicinam professus, huc ægros juvandi causa lares transtulerat. In salutari lavacro dictus est Franciscus, quod nomen retinuit, çum ad Congregationem Missionis transiit, illud verò deposuit eo tempore, quo ad Monachos Montis Oliveti accessit. Vir fuit non Theologicis tantùm studiis, sed Medicis, Astronomicis, & Mathematicis doctrinis imbutus, ut ipsius ostendunt Opera. Extremam clausit diem in Monasterio Præcipiani, anno Christianæ Salutis MDCCXVI. annum agens LXXXIV. Quæ fuerit illius ingenii eruditio testantur Scripta ejus, quæ Belfortius asserit se in Bibliothecam S. Victoris Mediolani Superiorum jussu intulisse, quamvis nulla enumeret, uno dempto libro de Astronomia. Nos omnia diligentissimè inspecta Lectoribus titulo tenus exhibemus nunc primùm

Scilicet:

I. Decisiones quorundam Casuum Conscientiæ. MS. in fol. scriptus anno MDCCX. circa errores in Theologia ortos post annum MDCLXXIX.
II. Opuscula Medica. MS in 4.
III. De quibusdam operationibus Trigonometricis, & Astronomicis. MS. in 4.
IV. Astronomia Expurgata, & ad mentem antiquorum redacta, cum objectionibus Christoredi Pecchii, & responsionibus. MS. in 4 Tom. V. ab ipso Auctore ultimis suæ vitæ annis revisa, atque aucta.
V. Opus Geomantiæ completum. MS. in 4.
VI. Trattato completo d'Algebra. MS. in fol.
VII. Dottrina facilissima per far Lunarii. MS.
VIII. Orazioni varie al Signore nostro Gesù Cristo, scritte negli ultimi giorni di sua vita, in cui è descritta una gran parte della medesima. MS. in 4.
Omnes in Bibliotheca Sancti Victoris Mediolani.
Ex ipsius Operibus, & à Suis, quemadmodum etiam à jam citato Belforti in Chronologia brevi Congregat. Montis Oliveti pag. 144.

A

MDCCCCXXV.

BONOCULUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptista Bonoculus in Oppido Ripaltæ Ditionis Mediolanensis lucem hausit, cùmque ex majoribus processisset, qui annos ferme trecentos Geometriæ operam dederant, eam facultatem & ipse amplecti decrevit, ut disertè testatur in Epistola nuncupatoria Operis numero I laudandi. Quis ei fuerit annus postremus nemo facilè docebit, cùm incassum à nobis quæsitus sit. Floruit circa medium Seculi XVII.

B

Scripsit hæc quæ sequuntur:

I. Breve, ed universale risoluzione d'Aritmetica, con la quale facilmente ognuno potrà ritrovare qualsivoglia sorte di misura di terra all'uso dello Stato di Milano, ed in ogni parte dove si va a pertica, di Gio: Battista Bonocchio Agrimensore, ed Abachista di Rivolta. *In Lodi, appresso Paolo Bertocetti*, 1617. *in fol.* Eam dicavit Hieronymo Castillionæo.

II. Modo di misurare Fieno, Muro, Asse, Legni, Biade, Vino &c. Hoc Opus paratum habebat, ut eruitur ex Epistola ejusdem ad Lectorem in Opere supra relato, sic „ Accettate questa qualsisia mia fatica, che „ piacendo a nostro Signore, spero di mandare in „ luce altr'Opera, qual sarà, che ognuno potrà mi„ surare Fieno, Muro, Asse, Legni, Biade, Vino, „ senza far conto alcuno, cosa che forsi vi parerà „ impossibile.

MDCCCCXXVI.

BOSSIUS HIERONYMUS alter.

HIeronymus Bossius Annibalis filius Mediolani natus, paternam secutus artem Tabellionis publici munere functus est in patria, & adhuc inter vivos degebat hujus Seculi initio, cùm infra memorandum Opus in publicam lucem prodiit. Elucet in eo non mediocris labor in perquirendis Familiæ Siccæ Monumentis tam editis, quàm manuscriptis, unde in Auctorem eruditionis laus refunditur. Non desunt tamen, qui suspicentur Bossium hunc nihil aliud in illud contulisse, quàm nudum nomen, simulque contendunt hunc librum verè composuisse Marchionem Alexandrum Emmanuelem Siccum de Aragonia, cui Nuncupatoria data est; vivunt enim præclari & omni exceptione majores Testes, qui Sicco ad eam rem multa se suppeditasse confirmant. At cùm nostrum non sit litem hanc dirimere, cùmque fieri potuerit, ut Siccus plurima quidem collegerit; Bossius verò in ordinem, seriemque digesserit, ex ipso libri titulo, qui Bossium eundem tamquam Auctorem præfert, ipsum posteris tradimus.

Sic inscribitur:

I. Compendio, ò sii Genealogia dell' origine, antichità, e dignità dell'Illustrissima Casa Secca, cavata da diversi Istorici, da Scritture autentiche, e da Privilegj de Principi, per il Sig. Gerolamo Bossi: Dedicato all' Illustrissimo Signor Don Alessandro Emmanuele Secco d'Arragona. *In Milano, nella Stampa di Giuseppe Pandolfo Malatesta*, 1708. *in* 4.

MDCCCCXXVII.

BOSSIUS JACOBUS.

JAcobus Bossius Mediolanensis, Joannis filius, sic ab ineunte ætate tam bonis studiis, quàm Religionis ministeriis se addixit, ut relatus inter Clericos, atque Sacerdotio initiatus, ad Præposituram Basilicæ Scalensis, post Joannem de Casate fuerit assumptus anno Salutis nostræ MCCCCV. Quàm diligenter insigni huic Ducali Ecclesiæ præfuerit, supervacaneum erit Lectores monere; satis enim Viri ingenium, atque virtutes demonstrant, non pietatis minus, quàm prudentiæ laude commendabilia Statuta ab eo condita pro bono Capituli regimine. Id munus, petentibus Collegis suis obivit, quorum etiam studium & opera Præsuli suo non defuit, ut ad optatum finem ea tandem perduceretur provincia. Horum juvat hìc nomina recensere, ut, quantùm in nobis est, illa ab omni temporis injuriâ vindicemus. Fuerunt igitur DD. Joannes de Cribellis, Dionysius de Seregnio, Christophorus de Petrasancta, Franzius de Moronibus, Petrus de Salimbenis, Donatus de Fassis, Joannes de Mirabiliis, Joanninus de Pelizariis, Georgius de Restis, & Petrus de Cassano Magnago omnes præfatæ Ecclesiæ Præbendati. In lucem ea Statuta prodierunt, & in mores deducta sunt, anno
C
Redemptionis humanæ MCCCCXII. die XXVII. mensis Januarii. Supervixit diu tam præclaro facinori Jacobus noster, ad annum videlicet MCCCCXXXVII. diemque XV. mensis Maji, quo vivere desiit, succedente sibi in Scalensis Præposituræ dignitate Marco Benzono, quemadmodum hausimus ex Serie Præpositorum prælaudatæ Ecclesiæ deducta à Joanne de Littis, qui primus omnium ejusdem Basilicæ primatum tenuit anno MCCCLXXXV. usque ad Marchionem, & Abbatem Scipionem Alexandrum Olivatium nunc sedentem, Virum numeris omnibus commendabilem, quam nobis communicavit humanissimus JC. Sitonus noster.

D

Condidit igitur Jacobus Codicem, cui titulus:

I. Mores, Consuetudines, Ordinationes, Constitutiones, & Statuta Ecclesiæ Beatæ Mariæ de la Scala Mediolani sub die Mercurii XXVII. mensis Januarii anno MCCCCXII., Indictione V. *Mediol sine anno, & Typographo, in fol.*
Ejusdem autem Scriptoris meminit Stephanus Dulcinus ipsius Ecclesiæ Canonicus in Necrologio MS. in pergameno, quod in Archivo Scalensi asservatur; ac præcit. Sitonus in Schedis.

MDCCCCXXVIII.

BOSSIUS JOANNES ANTONIUS.

E

JOannis Antonii Bossii Mediolanensis memoriam nemo, quod sciamus, posteris servavit. Illum tantùm novimus ex mox recensendo ipsius Opere, in quod incidimus paucos hos ante dies. Floruit, ut videtur, Seculo XVI. jam ad finem vergente. Poësim Etruscam enixè coluit, nec spernenda reliquit ingenii monumenta. Ipsius Acta feliciori Collectori sors reservat.

En libri titulum:

I. Rime Spirituali del Sig. Gio. Antonio Bossi, Gentiluomo Milanese sopra tutte le Feste dell'anno. *Milano, per Leonardo Ponzio*, 1589. *in* 4.

MDCCCCXXIX.

MDCCCCXXIX.

BOSSIUS MARCUS ANTONIUS.

Ægidius Boſſius Junior J. C. C. ac unus ex LX. Decurionibus Mediolanenſibus Marcum Antonium genuit, qui & ipſe Collegio Nobilium Juriſconſultorum patriæ adſcriptus fuit anno reparatæ Salutis MDCIV. In Civitate Laudenſi onus Regii Fiſci Patroni ſumma cum laude præſtitit; deinde in Provincia Seprii Juſtitiæ Vicarius, & poſtea Variſii Prætor eligitur. Annum ejus mortis ignoramus; Vitam verò eum produxiſſe uſque ad medietatem circiter Seculi XVII. ab Oratione funebri, quam Cremonæ habuit, infra recenſenda, facilè agnoſcitur.

Damus de ipſo:

I. Carmina plura Italica: extant in libro, cui titulus „ Componimenti di diverſi per il Dottoramento nel- „ le Leggi di Gianfranceſco Sorbelloni. *Pavia*, 1599. *in* 12.

II. Orationem Funebrem poſt obitum Petri Cardinalis Camporei, in Cremonenſi Cathedrali ab ipſo dicta, anno MDCXLIII.

III. Vota Fiſcalia pluribus Tomis comprehenſa. Ext. apud Suos.

Ex Cartharii Syllabo Advoc. Sac. Conſiſtor. edit. Rom. pag. 19., & ex Clariſs. Sitono in Chron. Colleg. J. PP. Mediol. art. 172. pag. 187.

MDCCCCXXX.

De BROSSANO FRANCISCOLUS.

Quicumque Franciſcolum de Broſſano Mediolanenſem ſatis laudare voluerit, facilè quod expetit aſſequi poterit, ubi Lectores doceat, ipſum generum extitiſſe, atque hæredem Franciſci Petrarchæ Poëtarum Italorum facilè principis. Parum certè de ipſo habemus, ſed tantum ſufficit in ſuæ eruditionis teſtimonium proferre commercium litterarium, quod noſter habuit cum Colucio Salutato, atque Joanne Boccaccio duobus Reipublicæ Litterariæ magnis luminaribus. In Epiſtola ejuſdem Colucii ſcripta ad inſignis facundiæ Virum Magiſtrum Benvenutum de Imola, memoratur Franciſcolus noſter, utpote, qui pollicitus fuit ſe transmiſſurum Africæ Poëma Petrarchæ ad Boccaccium. Legitur ſupradicta Epiſtola in Vol. II. Epiſtolarum Colucii, editionis Florentinæ, ut infra, & ab Editorum Notis eruitur, eundem Franciſcolum ſequentem Inſcriptionem ponendam curàviſſe marmoreo inſigni Sepulcro celeberrimi Petrarchæ: attamen integram ipſi Editores minimè dederunt, immo priores III. Verſus, quos Petrarcha ſibi fecit, & inſcribendos voluit ſupra Tumulum ipſius, omiſerunt.

FRIGIDA FRANCISCI LAPIS HIC TEGIT OSSA PETRARCÆ.
SVSCIPE, VIRGO PARENS, ANIMAM: SATE VIRGINE, PARCE;
FESSAQVE IAM TERRIS, CÆLI REQVIESCAT IN ARCE.

VIRO INSIGNI
F. P. LAVREATO
FRANCISCOLVS DE BROSSANO
MEDIOLANENSIS GENER
INDIVIDVA CONVERSATIONE
AMORE PROPINQVITATE ET SVCCESSIONE
MEMORIA
MORITVR ANNO DOMINI MCCCLXXIV.
DIE XVIII. IVLII.

Franciſcam igitur Petrarchæ filiam Franciſcus, ſeu Franciſcolus noſter in uxorem habuit, & de ipſa agit fuſiùs Clariſs. Saxius noſter in ſua Hiſtoria Typographica ad annum MCCCCXCIV. col. CCCLXXVIII. Unus noſter fuit ex Academicis, de quibus jam egimus in Antoniolo Reſta Art. MCCCCXXIV. ideoque jure merito ei tribuenda eſt Oratio, de qua infra num. III. At cùm Franciſcus Petrarcha viam univerſæ carnis ingreſſus fuerit die XVIII menſis Julii anno MCCCLXXIV. Franciſcolum noſtrum vitam produxiſſe ad finem Seculi XIV. aut forſan uſque ad initium ſubſequentis, facilè conjicitur.

Hæc ipſius habentur:

I. Epiſtolæ plures ad Colucium Salutatum, ut eruitur ex hujus reſponſionibus in editione Florentina *Typis Joannis Baptiſtæ Bruſcali, & Sociorum*, 1742. *in* 8. parte II., quarum prima eſt ad pag 44. num. VI. In ea Colucius fratrem, & amicum cariſſimum Franciſcolum vocat, promittit eidem Carmen in honorem Petrarchæ jam defuncti; nunciat mortem Joannis Boccaccii, quem ſummis extollit laudibus; orat ut Poëma Africæ ipſius Petrarchæ ad ſe tranſmittat; etenim Broſſanus illud tranſcribi curaverat, ut ad prædictum Boccaccium mitteret.

Altera eſt ad pag. 79. num. XVII. Gaudet in ea de Litteris à Broſſano perceptis, unà cùm ſupra laudato Poëmate Africæ, quod avidè ſe legiſſe teſtatur.

II. Aliæ ad Joannem Boccaccium, cui pollicitus fuerat, miſſurum ſe ad eundem ſæpè memoratum Poëma Africæ, & inter cetera mihi contigit videre ſequentem, quæ ſic prætitulatur „ Epiſtola D. Joannis Boccaccii de Certaldo de Florentia Vatis celeberrimi ad Franciſcolum generum D. Franciſci Petrarchæ Poëtæ conſpicui ſuper ejuſdem morte complorativa, & laudativa „. Incipit: „ Flebilem Epiſtolam tuam prid. Kal. Novembris amatiſſime frater ſuſcepi &c. Sic explicit: „ Et vale longum dulciſſime frater. Scribendi finis, Certaldi III. Nonas Novembris, & ut ſatis vides feſtinanter dicere non poſſum. Tres ferè dies totos, paucis interpoſitis horis, ad reſtaurandas parumper feſſi corporis vires, in ſcribendo hanc brevem Epiſtolam conſumpſi. Tuus Joannes Boccaccius ſi quid eſt. „ Extat in MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſign S. num. 81. in fol. pagg. 6.

III. Oratio de Nuptiis Leonardi Clarentiæ Ducis, & Violantæ Vicecomitis habita juſſu Franciſci Petrarchæ in Academia Linterni, de qua diximus, ut ſupra, in Antoniolo Reſta.

Meminit quoque idem Colucius Broſſani in Epiſtola III. pag. 32. atque in aliis, necnon ſupradictus Saxius loco citato.

MDCCCCXXXI.

BURATTUS BONAVENTURA.

Etſi Bonaventura Burattus Mediolanenſis ſummopere celebratus ſit à Clariſs. Franchino in ſua Bibliographia Minorum Conventualium S. Franciſci, uti in Sacra Theologia peritiſſimus Doctor, attamen ipſius aliud non habemus, præter librum infra recenſendum, qui apud Grammaticos multum in pretio fuit habitus Seculo XVII. Variſii litteras humaniores docuit in Suorum Conventu, ſed annus, quo è vivis exceſſerit, nos latet.

En titulus libri ſupradicti

I. Faciliſſima Grammatica, che contiene il fondamento di tutti i ſuoi principj, con nuovo ordine, e facilità ſpiegati. *Milano, preſſo il Malateſta*, 1608 *in* 8.

Videndi ſunt ſupradictus Franchinus pag. 118. & Picinellus in Athenæo pag. 92.

MDCCCCXXXII.

C

MDCCCCXXXII.

CAEPOLLA BALTHASSAR.

Parente Joanne Jacobo lucem vidit Mediolani Balthassar Cæpolla, Vir litteris & pietate venerabilis, qui minoribus Ecclesiasticis muneribus sub Sanctissimo Antistite Carolo Borromæo functus, excepit tandem Canonicatum inter Ordinarios, ut vocant, Metropolitanæ Basilicæ anno MDLXXXV Ejus virtutem plurimi semper fecit laudatissimus Cardinalis Fridericus Borromæus hujus Metropolis Archipræsul, adeò ut gravissimas pastoralis sollicitudinis curas levaturus, eas identidem cum Balthassare communicaret. Inter alia hujusce generis egregia munera illud numeratur, quòd ipsi dederit in mandatis, ut Basilicam Modoëtiensem, & in ea recondita Cœlitum cum Christo regnantium lipsana lustraret. Hoc perfecit Cæpolla diligentissimè, conditis etiam pro sibi demandata potestate sapientissimis legibus, quæ adhuc extant, ut infra memorabimus. Extremus illi fuit annus MDCVII. dolente bonorum omnium cœtu, & Friderico præcipuè tanti Viri jacturam.

Supersunt:

I. Acta Visitationis Basilicæ S. Joannis Modoëtiæ, annis MDXCVI., & MDXCVII. MS. in fol. Ext. in Tabulario Archiepiscopali Mediolani.
Meminerunt ipsius Justus Fontaninius in Differt. de Corona Ferrea sub initium Cap. XI. Theodorus Trivultius in serie Canonicor. Ordinar. Metropol. Mediol. & Sitonus in Schedis.

MDCCCCXXXIII.

CAMBIAGUS JACOBUS.

CHristophorus Cambiagus, de quo egimus in Articulo CCCLXXIII. col. 265., filium habuit Jacobum ex conjuge Susanna Bernadigia. Antequam verò de eodem Jacobo verba faciamus, juvat hîc addere, quod nobis perhumaniter iterum communicavit laudatissimus, atque amicissimus Sitonus, his notis: „ Adsunt literæ Francisci Sfortiæ Vicecomitis Ducis Mediolani, ex quibus Christophoro „ de Cambiago, ipsius Ducali Cancellario, conceditur „ facultas, ut possit tradere Instrumenta ubique lo„ corum Dominii Ducalis, ac si esset descriptus in „ Matricula Notariorum Collegiorum diversorum. „ Dat. Mediolani die XVIII. Februarii anno MCD„ LVII. Præfatus etiam Christophorus de Cambiago „ rogatus extitit de Testamento nuncupativo condito „ per Illustrissimum, & Excellentissimum D. D. Galea„ tium Mariam Sfortiam Vicecomitem Mediolani Du„ cem Quintum &c. filium quondam Illustrissimi, & „ Excellentissimi D. D. Francisci Sfortiæ &c. item „ Mediolani Ducis &c. ac celebrato in Camera cu„ biculari præfati Illustrissimi D. D. Ducis sita in „ loco Cassini extra, & prope Castrum Portæ Jovis „ Mediolani, sub die Dominico, tertio mensis No„ vembris anno MCCCCLXXI. Indictione quinta „ quod quidem Testamentum extat penès eundem Cl. Advocatum Sitonum de Scotia. Sors interim mihi præ manibus obtulit Orationem Jacobi nostri infra recensendam, ex qua eum agnovimus Præceptorem habuisse in Rhetorica Cl. Petrum de la Manna Cremonensem. Vidi quoque aliud Opus istius Jacobi sub titulo, quem damus num. II. Sed penès Virum patricium, qui mihi vetuit omnino, variis de causis, nomen suum proferre in hac mea Bibliotheca. Certè Codex est magnifaciendus, utpote qui res paucis notas contineat, & scitu dignissimas per decennium à Jacobo nostro diligentissimè scriptas. Ex Stemmate Genealogico incipiente à Christophoro Cambiago seniore, qui claruit anno MCCCCXVI. usque ad Michaëlem, regium & ipsum à Secretis Magistratus Reddituum Ordinariorum Mediolani florentem anno MDXLIII. discimus, Michaëlem ipsum fuisse filium Jacobi, de quo nunc loquimur, & Luciæ de Castro Sancti-petri conjugum.

Damus igitur libenter de ipsius Jacobi

I. Orationem in principio Rhetoricæ sub Petro de la Manna Cremonensi Præceptore. Incipit: „ Quamquam unus „ minimè sim &c. „ Extat in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ signat S. num. 21. in 4.
II. Jura Magistratus Ordinarii Status Mediolani, necnon Acta ejusdem perdiligenter scripta à Jacobo de Cambiago Ducali à Secretis ejusdem Magistratus, ab anno MCCCCXCII. ad MDXII. MS. in fol. magnæ molis, qui videtur Autographus, & manu aliena, sed ejusdem ferme ætatis, variis in locis in margine postillatus. Extat, ut supra diximus, apud Virum Patricium Mediolanensem.
Plura debemus sæpè laudato Clariss. Sitono.

MDCCCCXXXIV.

CAMERONUS CAROLUS ANTONIUS.

CArolus Antonius Cameronus, Patricius Castri Trivilii Diœcesis Mediolani, in gravi ætate constitutus scripsit, & edidit Historiam celebris Sanctuarii B. Virginis Mariæ Lachrymarum, siti in Ecclesia S Augustini Sanctimonialium Augustinensis Ordinis Observantium in Castro Trivilii ab anno MDXXII. ad annum MDCCXXI.

Cui titulus:

I. Istoria della Vergine delle Lagrime di Trevì. *In Milano, per Giuseppe Richino Malatesta Stampatore Regia Camerale.* 1721. *in* 12.

MDCCCCXXXV.

De CARAVAGIO THOMAS.

THomas de Caravagio ex Ordine Carmelitarum Congregationis Mantuanæ, ut Vir purissimis moribus præditus, Collegii Bononiensis Doctor celeberrimus, necnon Theologus præclarus laudatur à Suis, quorum consensu, atque singulari approbatione electus fuit in Vicarium generalem anno Christi MCCCCLXXI. Plura scripsit, quæ ætas consumpsit, aut in scriniis delitescunt adhuc.

Supersunt tantùm

I. Statuta utilissima pro Regulari disciplina, quibus B. Archangelam de Girlanis de Tridino instruxit, eamque à Parmensi Monialium Conventu ad fundandum & dirigendum Mantuæ Monasterium traduxit, in quo

quo, ope eorundem Statutorum, claustralis perfectio summopere floruit.
Ita Felina pag. 14. qui Auctorem nostrum duobus etiam Carminibus latinis celebrat. Laudatur quoque ab amicissimo Irico nostro in Historia sua Tridinensi.

MDCCCCXXXVI.

CAPRA BARTHOLOMÆUS alter.

Tertium nunc Capræ Familiæ germen Bartholomæum proferimus, Francisco, atque Julia Marliana parentibus Mediolani genitum. Bononiæ, post Legalium studiorum labores, laurea donatus, anno MDCXLV. moram in Urbe trahens Innocentii X. Cubicularius honorarius fuit, & à celebri Collegio Jurisconsultorum Mediolanensium, unà cum Carolo Septala, & Benedicto Cittadino ad Sacri Consistorii vacantem Advocationem nominatus, mox ab eodem Pontifice ad illud munus evehitur. Die XXI. Maji MDCLIII. B. Alexandri Saulii, Episcopi Aleriensis primùm, tum Papiensis, virtutes æternitate dignas in publico Consistorio eleganter patefecit. Romanum Cœlum sibi adversans sæpè expertus, pluries in Patriam rediit; Medicorum demum consilio, amicorumque suasu Urbem deseruit, ejusdem Innocentii munificentiâ Archipresbyteratu Mediolani, in locum Septalæ, ad Derthonensem Infulam promoti, cohonestatus, & Signaturæ Referendariatu (dimissâ prius Consistoriali Advocatione) eodem recurrente anno MDCLIII. auctus. Anno postmodum MDCLXI. ab Alexandro VII. Pont. Max. die IX. Augusti ad Cathedram Bobiensem evocatus, traditum sibi gregem optimè rexit ad annum usque MDCXCIII. quo decessit in Patria.

Celebratur eximiæ eruditionis nomine, atque post se reliquit

I. Orationem in publico Consistorio habitam de virtutibus Alexandri Saulii supra laudati, quæ edita legitur in Actis ejus Beatificationis.
II. Consultationes plures MSS. in Archivo molis Æliæ servatas.
Meminerunt ejusdem Cartharius in Syllabo Advocat. Sacri Consistorii pag. 278. edit. Rom. Ferdinandus Ughell. in Italia Sacra Tom. IV. in Bobiens. num. XLI. Clariss. Abbas Fusius in Addend MSS. ad Athenæum Picinelli, atque doctiss. Sitonus tam in Chron. Coll. J. PP. art. 927. pag. 213. quàm in Schedis.

MDCCCCXXXVII.

CASTILLIONÆUS FABRICIUS.

Fabricius Castillionæus Mediolanensis Alexandri J. C. C. & Catharinæ Benaliæ conjugum filius, florebat adhuc anno MDCCXXVI., ut nos monuit Clariss. Sitonus, qui nobis etiam dedit gentilitium ejus Stemma à Francio Castillionæo Armorum Ductore anno MCCCXVIII. incipiens, cujus pronepos extitit Gulielmus Vir doctissimus, Decretorum Doctor, & in Parisiensi Gymnasio publicus Professor; cujus ne pereat memoria, etsi scripta illius minimè extent, Inscriptionem tamen marmoream, quæ superest in Ecclesia Divi Marci hujus Urbis, hîc dare statuimus:

D. O. M.
GVLIELMO CASTILLIONAEO PRESBYTERO
ARTIVM MAGISTRO DECRETORVMQVE DOCTORI
BAIOCENSIS ECCLESIAE ARCHIDIACONO
ET IN PARISIENSI GYMNASIO PVBLICE PROFITENTI
LEONARDO FRATRI SINGVLARI VIRO
ABAVO
MARCO ILLVSTRI DOCTORI COLLEGIATO
VALLIS LVGANAE PRAEFECTO
AVO
PETRO PAVLO INTEGERRIMO VIRO
PATRI
MARCVS FABRICIVS PIETATIS MEMOR
POSVIT.

Sed ad Fabricium redeamus, qui & ipse non tantum Juris Pontificii, atque Cæsarei, sed etiam Theologiæ Doctor insignis extitit. Primùm Societatem Jesu amplexus est; deinde Præpositus Sanctæ Mariæ Fulcorinæ hujus Urbis erat anno MDCCIII. Postea verò aliam Præposituram obtinuit, scilicet Ecclesiæ Collegiatæ Sancti Victoris in Oppido Varisii. Annus tamen, quo è vivis abiit, nobis incompertus est.

Hæc ejusdem habentur:

I. Orazione in lode di Giacomo Antonio Moriggia Vescovo di Pavia di Fabrizio Castillione Teologo, e Preposto di S. Maria Falcorina. *Milano, presso l'Agnelli*, 1703. in 4.
II. Oratio in laudem Cardinalis Josephi Archinti. *Mediolani, apud Agnellum*, 1711. in 4.
Videndus Advocatus Sitonus in Chron. J. PP. art. 231. & 968. pagg. 56. & 219., necnon in suo Theatro Genealogico pag. 139.

MDCCCCXXXVIII.

à CASTROBESUTIO BALTHASSAR.

Balthassar à Castrobesutio parentes habuit Octavianum Physicum Collegiatum, & Lauram Scottam conjuges Mediolanenses. Inter J. PP. Collegii hujus Urbis adscriptus fuit anno MDCV. dein Judex extitit ad Signum Galli anno MDCXXVI. mox Vi-

Vicarius Provisionum, ut vocant, anno MDCXXXVIII, & unus ex Conservatoribus Patrimonii istius Civitatis, decessitque anno Christi MDCLIV.

Habemus de ipso:

I. Probationes Nobilitatis, & Descendentiæ Familiarum Castrobesutiæ, Scottæ, Besutiæ, & Bossiæ, ex quibus descendit Petrus Antonius Castrobesutius petens cooptari in Ordinem Equitum S. Stephani die VI. Septembris, anno MDCX. MS. in fol. justæ molis, extat penès Clariss. Advocatum Sitonum.

II. Carmen Latinum. Extat in Libro, cui titulus: „ Lo „ Armidoro Poema di Giovanni Soranzo al Conte „ Francesco d'Adda. *Milano*, 1611. *in* 4.

III. Aliud satis longum, & elegans legitur inter Poëmata varia collecta in laudem Card. Federici Borromæi partim edita, partim MSS. Cod. signat. N. num. 47. in Bibliotheca Ambrosiana.

Memoratur à prædicto Clariss. Sitono in Chron. Colleg. J. PP. art. 787. pag. 189.

A

MDCCCCXXXIX.

CATTANEUS CAROLUS JOSEPH.

Carolus Joseph Cattaneus Sacri Romani Imperii Baro à Mandlberg, Juris Utriusque Doctor eximius in Foro Mediolanensi, filius Joannis S. R. I. Baronis, & Archiducalis Consiliarii Aulici in regimine Provinciarum Superioris Austriæ, necnon Annæ Mariæ Crottæ nobilium Mediolanensium conjugum; natus Mediolani sub die vigesima secunda Decembris, anno MDCLI, inter doctos Juris Consultos locum obtinuit in hac Metropoli, & nomen suum cum laude tam Romæ, quàm alibi immortalitati donavit. Obiit die vigesima septima Julii, anno MDCCXX.

B

Scripsit:

I. Amplissimum Summarium Legalium Resolutionum Volumen ingentis molis MS. in folio, præter triginta quinque variarum juris Allegationum per ipsum Auctorem collectarum, & digestarum Volumina in fol. Extant penès Baronem Joannem Cattaneum Urbanæ Mediol. Militiæ Ducem, Auctorisque filium.

II. Consilium Juridicum satis eruditum, de non alienandis bonis Ecclesiæ; *sine anno*, *& Typographo*, *in fol* pagg. 80. Ext. in Collectione sæpe laudata Co. & Quæstoris Ludovici Archinti.

De eodem Barone Carolo Josepho Cattaneo J U Doctore extat ampla mentio in Monumentis Genealogicis Equestris Familiæ Nobilium de Cattaneis S. R. I. Baronum à Mandlberg editis per Advocatum Joannem de Sitonis de Scotia pag 20. ad 22., *impress. an.* 1738. *in folio*, *penès Malatestam*.

MDCCCCXL.

CATTANEUS GEORGIUS.

Georgius Cattaneus, mox laudati Caroli Josephi frater, diem vidit primam XXIV. mensis Martii, anno Christiano MDCLXI. Claruit J. U. Doctor, ac S. T. Magister, Canonicusque Ordinarius in Ecclesia Metropolitana hujus Urbis creatus die XXIX. Decembris, anno MDCXCIV. Pluribus muneribus summa cum laude perfunctus, scilicet Examinatoris Synodalis, Convisitatoris Archiepiscopalis, Sanctimonialium in Diœcesi Mediolanensi existentium Vicarii, necnon Congregationum Ecclesiasticæ disciplinæ, Sacrorumque Rituum, & Seminarii hujus Metropolis Præfecti, tandem à Clemente XI. Summo Pontifice Ecclesiæ Viglevanensis Episcopus, ac Pontificio Solio Assistens renunciatur die II. Martii, anno MDCCXI. Ecclesiâ sibi creditâ optimè administratâ diem clausit extremam anno Orbis redempti MDCCXXX. mense Novembri, sepultusque fuit in suo Cathedrali Templo, ubi adest nobile Monumentum albo ex marmore, unà cum insigniis gentilitiis, & Episcopalibus, in Sacello videlicet Divi Caroli, in pariete à cornu Evangelii litteris sequentibus:

C

D. O. M

GEORGIO CATTANEO SACRI ROMANI IMPERII BARONI

FEVDATARIO MANDLBERG

NOBILITATE PIETATE DOCTRINA PRAESTANTISSIMO

CAROLO VI. ROMANORVM IMPERATORE PROMOVENTE

CLEMENTE XI. PONTIFICE MAXIMO APPROBANTE

EX CANONICATV ORDINARIO MEDIOLANENSIS ECCLESIAE

AD EPISCOPATVM VIGLEVANENSEM EVECTO

OB POPVLORVM SALVTEM VERBO ET EXEMPLO DILIGENTISSIME PROCVRATAM

ECCLESIAM SIBI COMMISSAM ARDVIS TEMPORIBVS STRENVE ADMINISTRATAM

INGENTIBVS APVD DEVM ET HOMINES MERITIS CVMVLATISSIMO

PATRVO BENEMERENTI

IOHANNES ET GEORGIVS BARONES CATTANEI

MOESTISSIMI NEPOTES P. P.

OBIIT SEPTIMO IDVS NOVEMBRIS ANNI MDCCXXX.

AETATIS SVAE LXX. PONTIFICATVS SVI XVIIII.

Ejus

Ejus Opera sunt:

I. Oratio Panegyrica, cui titulus: „ Il Gran Santo „ nell' occasioni d'esser gran Peccatore, Panegirico „ recitato in lode di S. Carlo Borromeo nella Me„ tropolitana di Milano alli IV. Novembre MDCXC. „ da Giorgio Cattaneo Barone del S. R. I., Oblato „ de SS. Ambrogio, e Carlo, Dottore di S. Teolo„ gia, e Lettore ordinario de' Casi di Coscienza nel „ Seminario della Canonica. Dedicato all' Eminen„ tiss. e Reverendiss. Signor Cardinale Federico Vi„ sconti Arcivescovo di Milano. *Milano, presso l'Agnelli*, 1690. *in* 4.
II. Tractatus de Justitia. MS. in 4.
III. Tractatus de Virtutibus Theologicis. MS. in 4.
IV. Tractatus de Praeceptis Decalogi. MS. in 4.
V. Tractatus de Contractibus. MS. in 4.
VI. Tractatus de Legibus. MS. in 4.
VII. Decreta condita in Visitatione trium Vallium Helveticarum peractâ per Illustriss. & Reverendiss. D. Baronem Georgium Cattaneum Canonicum Ordinarium Metropolitanae, uti Delegatum ab Emo D. S. R. E. Cardinali Archiepiscopo Joseph Archinto de anno MDCCVIII. in folio MSS.
VIII. Epistola Pastoralis Georgii Cattanei Episcopi Viglevanensis, & Assistentis Solio Pontificio, ad Clerum & Populum Viglevanensem de anno MDCCXII. *Mediolani, per Fratres Sirturos, in fol.*
IX. Decreta condita in Episcopali Visitatione Ecclesiarum Civitatis, & Dioecesis Viglevanensis personaliter peracta, MS. in folio; extant in Archivo Episcopali Viglevanensi.

Opera porrò superiùs signata II. III. IV. V. VI. VII. extant penès Baronem Joannem Cattaneum Urbanae Militiae Mediol. Ducem, Auctorisque ex fratre Nepotem.

Eidem librum suum de Theologia in compendium redacta nuncupavit Pater Cyrillus à Sancta Maria Carmelita Excalceatus, olim in Seculo Sant' Archangelus Crippa. *Cremonae, penès Petrum Richini*, 1720. *in* 4. suo loco commendatus.

De eodem latè meminerunt Ferdinandi Ughelli Continuatores in Italia Sacra Tom. IV. pag. 826. num. XIX. editionis Venetae, & Advocatus Joannes de Sitonis de Scotia in Monumentis Genealogicis Equestris Familiae Nobilium de Cattaneis S. R. I. Baronum à Mandlberg pag. 22. & 24. impress. an. 1738. *in fol. penès Malatestam.*

A

MDCCCCXLI.

CAZOLA PHILIPPUS.

Reliquis egregiis Viris, quorum prudentiae Municipalis sui Juris augmentum, atque reformationem debet Insubrum Metropolis, addendus est Philippus Cazola. Hic enim jussu Luchini Vicecomitis Mediolanensium Principis, unà cum aliis Collegis sparsim in hoc Opere commendatis, corrigendis Patriae legibus plurimùm insudavit, quas postmodum anno MCCCLI. in mores deduci imperavit Joannes Vicecomes Mediolanensium Archipraesul, & Princeps. Quae reliqua sunt ad Philippi nostri acta pertinentia, divinanda posteris relinquimus; sufficit enim nobis haec reperisse.

B

Laudatur igitur ob

I. Leges Municipales Mediolanensium reformatas, ut supra.
De eo Corius ad praedictum annum, & ex eo Sitonus noster in Schedis.

MDCCCCXLII.

CISNUSCULUS JOSEPH.

Joseph Cisnusculus Modoëtiensis, Dionysii filius, Vir fuit de Patria sua benemeritus, nam plura diligenter collegit ad Modoëtiae res pertinentia, atque in ordinem digesta posteritati servavit. Haec plurimi habenda esse demonstrat Justus Fontaninius infra citandus, qui ea profert sub nomine Adversariorum MSS. Josephi Cisnusculi. Monuit tamen nos humanissimus Sitonus noster, hoc loco indigitari Acta Legationis Oratorum Populi Modoëtiensis ad Carolum V. Imperatorem, tunc cùm Bononiam missi sunt, ut Augusto Ferream deferrent Coronam, anno MDXXX. Quandoquidem verò hujusce Legationis mentio incidit, & de Cisnuscula gente agimus, non ab re ducimus meminisse etiam Ludovici Cisnusculi Modoëtiensis, qui unà cum Bartholomaeo fratre unus fuit ex supradictis Legatis ad Carolum V. Caes., & de cujus piissima munificentia extat Elogium ipsi positum in Atrio Hospitalis S. Gerardi Modoëtiae; in haec verba:

C

LVDOVICVS CERNVSCVLVS
SVMMA PIETATE PRAEDITVS
PRIMVS DIVI GERARDI PATRIMONIVM
SVIS OPIBVS AVXIT
SEXAGENARIVS MORTALITATEM EXVIT
IMMORTALITATE DONATVS
ANNO POST PARTAM ORBI SALVTEM MDXXXIV.

Joseph autem celebratur ob

I. Acta Legationis superiùs enunciata. MS. in fol.
Quorum meminit Justus Fontaninius in Differt. de Corona Ferrea Cap. VIII. pag. 66. circa medium, atque laudatus Sitonus in Schedis.

MDCCCCXLIII.

De CLERICIS CAROLUS FRANCISCUS.

Georgius de Clericis plurium Oppidorum in Mediolanensi Ditione Dynasta, Insubriae Senatus Praeses, & Caesareus Consiliarius, atque Catharina Pallavicina nobiles conjuges, Caroli Francisci nunc laudandi parentes fuerunt. Natus hic est Mediolani

D

Prid. Kal. Maji anno Christianae Aerae MDCLXXII. optimisque imbutus artibus, inter Cubicularios honorarios Caroli II. Hispaniarum Regis meritò est recensitus. Locum etiam obtinuit, spectatae probitatis, aliarumque virtutum gratiâ, inter Quaestores, qui brevioris Togae nuncupantur, Magistratus Ordinariorum Redditiuum, quemadmodum etiam in excelso Consilio Status Mediolani. Neque verò inter publica negotia litterarum oblitus à scribendo abstinuit, quemadmodum indicat Opus, de quo infra agemus. Desideratus est III. Kal. Aprilis MDCCXXII., atque jacet in majorum Tumulo apud Minores, quos Reformatos dicimus, in Templo S. Mariae, cui cognomen *il Giardino*; ubi haec etiam posita est Georgio illius Patri Inscriptio:

VETV-

VETVSTVM FAMILIAE SVAE SEPVLCRVM
MARCHIO DON GEORGIVS DE CLERICIS
EXCELLENTISSIMI SENATVS PRAESES
INTIMVS SACR. CAES. CATH. MAIESTATIS
CONSILIARIVS STATVS
SIBI SVISQVE
MORIENS RESTAVRARI IVSSIT
AN. DOM. MDCCXXXVI.
MARCHIO DON ANTONIVS GEORGIVS
EX MAGNATIBVS HISPANIARVM
EX SEXAGINTA DECVRIONIBVS MEDIOL.
EX PRAEPOSITIS SACRO CAESAREO CVBICVLO
EX FILIO PRONEPOS
ET HAERES EX TESTAMENTO
F. C.

Supereſt Auctoris noſtri

I. Hiſtoria rerum in Inſubribus geſtarum ab obitu Caroli II. Auſtriaci Hiſpaniarum Regis uſque ad initium imperii Caroli VI. Auſtriaci Cæſaris MS. in fol. extat penès Marchionem Don Antonium Georgium de Clericis, ejus ex filio Nepotem.
E ſchedis Sitonianis.

MDCCCCXLIV.

De CONCORETIO ARDITIO.

A Rditionem de Concoretio poſteritatis memoriâ digniſſimum judicabit quiſquis noverit quantum ſuſpiciendi ſint Viri, quorum ſtudio vetuſtatis monumenta debemus. Is Modoëtienſis extitit, & Tabellionatus exercuit officium in Patria circa annum Chriſti MCCCXXIV cùmque per ea tempora, ut Eruditis compertum eſt, inteſtinis bellis arderet Inſubria, & hoſtilibus armis Modoëtia ipſa impeteretur, è republica duxit Arditio omnem obſidionis ſeriem conſcribere. Dolemus ſanè hujuſcemodi Lucubrationem periiſſe; attamen uſus eſt ipſa celeberrimus hiſtoricus Bernardinus Corius loco mox citando. Reliqua Arditionis Acta nemo protulit.

Æternâ tamen laude clarebit propter

I. Hiſtoriam Obſidionis Oppidi Modoëtiæ anno MCCCXXIV. MS.
Citatur à præfato Corio ad ipſum annum.

MDCCCCXLV.

De CONCORETIO GABRIEL.

G Abrielem de Concoretio Mediolanenſem inſalutatum certiſſimè reliquiſſem, niſi Eminentiſſimus non purpura ſolum, ſed etiam doctrina Angelus Maria Quirinus Brixienſis Epiſcopus, & S. R. Eccleſiæ Cardinalis, Apoſtolicus Bibliothecarius, ejuſdem Epiſtolarum ad Franciſcum Barbarum meminiſſet in Diatriba præliminari ad ipſius Barbari Litteras, quarum editionem Eruditi omnes avidiſſimè expectant. Gabriel igitur cùm Mediolani natus eſſet, quemadmodum ipſe disertè teſtatur, cùm Tyrannidis Sfortiadum, ut verbis ipſius utamur, pertæſus viveret, Patriæ valedicere ſtatuit, Brixiam ſe conferens. Ibi Veronenſi quadam fœmina in uxorem ducta, liberos ſex genuit, utque ſibi victum compararet Ludi-magiſtrum diu egit. Anno MCCCCLII. primam ad Barbarum dedit Epiſtolam, in qua ſatis oſtendit miſerrimam ſe vitam ducere inter bellicas perturbationes tunc Brixianam Urbem agitantes. Pœnitet inſuper, ſe non obtemperaſſe eidem Barbaro, qui pridem ipſi ſuaſerat ne Brixiæ lares figeret. Amiciſſimus fuit Evangeliſtæ Manelmo, atque Zachariæ Barbari Franciſco filio, quibus hortantibus ad eum has ſe Litteras dediſſe aſſerit; cum Zacharias Brixiam veniens nunciaſſet Concoretio ſibi mandatum à Patre fuiſſe, ut illi ſuiſque quidquid præſidii poſſet afferret. In altera Epiſtola queritur de Brixianis quod nedum mercedem ſibi eripuiſſent; ſed etiam illum detrudere pararent. Tandem in poſtrema meminit alterius Epiſtolæ pro libertate ad Franciſcum datæ, quam rurſus cum à ſe poſtularet Barbarus, ſe excuſat quòd Autographum miſerit, nec exemplum retinuerit. Quàm acceptus foret Gabriel Barbaro, indicant hujus Litteræ ad Ludovicum Fuſcarenum Brixiæ Prætorem in commendationem Concoretii; ubi inter alia hæc ſcribit: „ Cole igitur amicitiam „ ejus, qui in ſtudiis humanitatis, & doctrinæ ſic „ excellit, ut bonis, & doctis hominibus ornamen„ to, & adjumento eſſe poſſit. Ego quoque ſuaſi „ cùm iſtic eſſem, augendum ejus ſalarium eſſe, ut „ qui periculoſiſſimo tempore patriam defenderat „ iſtis bonis artibus, & diſciplinis, dignus videre„ tur victoriâ, & libertate. Quantum profecerit, „ aliorum ſit ſtudium. Ego autem mihi perſuadeo, „ nec curam, nec diligentiam ſuam defuiſſe, ut in„ genia Brixianorum ad magnæ fortunæ cultum ex„ citarentur. „ Hac commendatione plurimum Gabrieli profuit Barbarus, ut patet ex reſponſione Fuſcareni, ubi ait ſe vidiſſe jam, audiviſſe, & complexum fuiſſe Gabrielem, viſumque ſibi eſſe jucundiſſimum, & doctrinâ optimè litteratum. Boni conſulant Lectores pauca hæc de Erudito Viro à nobis indicata potiùs quàm relata; uberiora enim fruſtra quæſivimus.

Me-

Memorantur illius supradictæ

I. Epistolæ latinæ ad Franciscum Barbarum, quas in Vaticano Codice se reperisse ait jam laudatus Eminentissimus Quirinus in Diatriba Præliminari supra citata §. V. pag. 97.

MDCCCCXLVI.

CONFALONERIUS HIERONYMUS.

Hieronymus Confalonerius anno MDLX. Mediolani natus, parentibus Hectore, atque Isabella Ferraria, humanioribus litteris dedit operam in Collegio Taëgiorum, mox Divino afflatus Spiritu die XXI. mensis Septembris, anno reparatæ Salutis MDLXXXIX. Regularibus Clericis, vulgò Teatinis nuncupatis, voluit adnumerari, emissâ in hac Urbe apud S. Antonium professione solemni. Non absque ingenii laude Philosophico, Theologicoque cursu consummato, divini Verbi prædicationi se totum dedit, cujus etiam dicendi vim S. Andreas Avellinus admodum probare consueverat. Genuæ præsertim ea charitatis Opera exercuit, quæ Instituto suo sunt peculiaria; eaque fusiùs dinumerat Silos loco infra citando. In eadem etiam Urbe Apostolicis laboribus finem imposuit, migrans ad Dominum penè octogenarius die XXX. mensis Octobris, anno post Christum natum MDCXLIX. Corpus illius, ob sanctitatis famam, arcâ plumbeâ inclusum, etiamnum religiosè asservatur. Multò plura olim ejus Opera ad proximorum præsertim salutem pertinentia in Bibliotheca Suorum Collegii S. Syri servabantur integra. Nunc aliqua interierunt.

Supersunt tamen, quæ sequuntur:

I. Memoria di alcuni PP. Cherici Regolari di gran virtù.
II. Trattato dell'amor di Dio.
III. Apparecchio a ben morire.
IV. Metodo di confessarsi per chi si confessa spesso.
V. Istruzione de' Novizj.
VI. Istruzione per lo Maestro de' Novizj. Tom. III.
VII. Prediche. Tomi III.
VIII. Varj Trattati Spirituali.

Extant omnia MSS in Bibliotheca PP. Teatinorum S. Antonii Mediolani.

Meminerunt ipsius citatus Silos III. parte histor. lib. XI. pag. 480. Jacobus Sottani Cler. Regul. in Hist. MS. Domus S. Syri Genuæ, quam nuper absolvit Innocentius Raff Savonarola ejusdem Congreg. Quædam etiam debemus P. D. Cajetano Crucejo Mediolanensi Viro ornatissimo, ejusdem Congregationis.

MDCCCCXLVII.

CONFALONERIUS VALERIUS.

Valerium Confalonerium Joannes Petrus, atque Angela item Confaloneria Mediolanenses conjuges in hac Urbe genuerunt. Aliis litterariis ornamentis, quibus egregiè à teneris annis vacavit, Jurisprudentiam adjecit, laureâque donatus, anno MDLXXXVIII in Collegium Jurisconsultorum meruit cooptari. Post Patriæ Propræturam, ejusdem Præfectus extitit anno MDCXII. mox quadriennio jus dixit ad Signum Galli. Anno demum MDCXVIII Regii Ducalisque Senatoris munere decoratus est, & Prætorios Cremonæ fasces administravit. Cùm jam sexgesimum ætatis suæ annum excessisset, anno MDCXXV. naturæ debitum persolvit. Jacet corpus ejus ante Aram Deiparæ sub titulo Rosarii in Parochiali Ecclesia S. Ambrosii Burgi Carate, ubi ei positum est sequens Elogium albo marmori incisum:

D. O. M.
VALERIO CONFALONERIO
I. C. C. VRBIS PRAEFECTO
SANCTAE INQVISITIONIS
CONSVLTORI INTEGERRIMO
VIRO
NOBILITATIS DOCRINAE PROBITATIS
SINGVLARIS IN PATRIAM CHARITATIS
AEQVITATIS IN OMNES
EXIMIO
QVI PRIDEM MAGNIS CAVSARVM
PATROCINIIS
TVM PRÆTVRIS PVBLICISQVE MVNERIBVS
SOLIS MERITORVM GRADIBVS
AD SENATORIAM DIGNITATEM ASCENDIT
SVPREMO MAGISTRATVI
FACTVRVS EXEMPLVM
SEXAGENARIO MAIOR ABIIT E VIVIS
NVNQVAM ABITVRVS
EX ANIMIS
EXTREMVM GLORIAE VICTVRVS
MARCO ANTONIO I. C. COLLEGIATO
MAGNIS ANIMI DOTIBVS SENATORI FRATRI
NON IMPAR
AEQVANDVS HONORIBVS
NISI ADVERSA VALETVDO
A PVBLICIS NEGOTIIS
AD PRIVATI RVRIS OTIA
TRANSTVLISSET
PETRVS PAVLVS I. C. COLLEGIATVS
ANNONAE PRAEFECTVRA
ALIISQVE PVBLICIS MVNERIBVS
ET HONORIBVS SAEPE FVNCTVS
PETRO QVOQVE ANTONIO
CARISSIMIS FRATRIBVS
MOERENS POSVIT
ANNO SALVTIS NOSTRAE MDCLIX.

Scripsit:

I. Allegationes VII. præstantissimas circa materiam Fideicommissariam; quas se vidisse testatur in Schedis suis P. Don Gaspar Beretta inter alias Collectionis Solivettæ.
II. Aliæ plures Allegationes habentur in Collectionibus Archintea, aliorumque J PP. Mediolanensium.
III. Consilium Juridico-historicum de Asylis tam Ecclesiasticis, quàm Secularibus. *Mediol. sine Typographi nomine*, 1591 *in fol*

De eo humanissimus JC. Sitonus noster in Chronico J. PP. pag. 169. art. 691., & Arisius in serie Prætorum Cremonæ pag. 53.

MDCCCCXLVIII.

CONTURBIUS JOANNES JACOBUS.

FAmilia Conturbia Mediolanensis plures protulit Viros insignes, Christophorum videlicet, qui ab anno MDXC. ad MDCXXX. non sine nominis celebritate inter Causarum Patronos in hujus Metropolis foro versatus est; itemque Fabricium, JC. integerrimum ejusdem Christophori filium, qui optimè administratâ Capitalium rerum Præfecturâ ad Senatoriam dignitatem evectus, fato concessit anno MDCLXVII. ut legitur in Sepulcrali Inscriptione posita in Templo Minoritarum S. Francisci Strictioris Observantiæ hujus Urbis, vulgò *il Giardino*. His nunc addimus Joannem Jacobum Christophori prælaudati coævum; cujus nomen tantummodo, atque Operis titulum à temporis injuria servata hìc Lectoribus tradere possumus.

Illius litterarius labor sic inscribitur:

I. Breve descrizione dell'Alpi, che dividono Italia dalla Germania, e dalla Francia, con i passi per dove possono condursi Eserciti, di Gio: Giacomo Conturbio Milanese. *Milano, per Marco Tullio Malatesta*, 1630. *in* 4.

De eo amicissimus Sitonus in schedis.

MDCCCCXLIX.

CORBETTA SIMPLICIUS.

SImplicius Corbetta Mediolanensis, cùm juvenili adhuc ætate Clericorum Regularium S Pauli Decollati institutum suscepisset, sic litteris vacavit, ut quicquid eruditionis sedulo hauserat studio, in proximorum utilitatem converteret. Sacrarum Virginum insignis Monasterii S. Pauli, quæ Angelicæ appellantur, Confessiones triennio excepit, atque in earumdem gratiam Opuscula Ascetica inferiùs indicanda conscripsit, quæ post Auctoris mortem in lucem prodierunt. Vir fuit gravitate morum insignis, in Dei Verbo populis annunciando indefessus, variisque tandem suorum Præfecturis laudabiliter gestis clarus, dum actu Collegio S Alexandri præesset, suæ ætatis anno LXIV. Christi verò MDCLVIII. Prid. Non. Novemb. animam Creatori reddidit.

Hæc illius pietatis simul & ingenii supersunt Monumenta:

I. Veste Nuzziale per ornar l'Anima, che s'accosta ogni giorno alla Mensa Eucharistica. *Milano, per il Vigone*, 1675. *in* 12.

II. Paradiso di vero piacere mentale del M. Rev. P. Don Simplicio Corbetta Cler Regol. Barnabita, già Confessore dell'Angeliche di S. Paolo, per tutti li giorni di Quadragesima sopra li punti del Vangelo corrente, e della Passione di Cristo nostro Signore. *In Milano, nelle Stampe dell'Agnelli Scultore, e Stampatore*, 1680 *in* 12.

III. Metodo facile per fare l'Orazione mentale. MS. in 4. apud Suos.

De eo P. Franciscus Pezzius in Scriptorib. ejusdem Congregationis.

MDCCCCL.

CORIUS MARCELLINUS.

MArcellinum Corium Mediolanensem Patricium Philippus Comes, & Eques Ordinis Militaris S. Jacobi, Patriæ Decurio, atque Viarum Ædilis, necnon Laura Ayrolda conjuges in lucem ediderunt die VI. mensis Septembris, anno MDCLXIV. Minorum studiorum disciplinis excultus sub optimorum Præceptorum magisterio, ad Jurisprudentiæ studia se convertit, quibus ita animum coluit, ut donatus laureâ, anno MDCLXXXVI. J. CC. Mediolanensium Collegium ingressus fuerit. Plura atque insignia Sacerdotia ipsius fidei sunt commendata, tum Sacræ Consistorialis Aulæ Advocatus renunciari meruit, & Auditor Sacræ Romanæ Rotæ constitui. Quosdam post annos Almæ Urbis Præfecturâ insignitus, incorruptæ æquitatis, infracti animi, & aliarum tanti muneris virtutum ornamentis sic enituit; ut ipsum Clemens XII Pont. Max. S. Adriani Diaconum Cardinalem die XV. mensis Julii, anno Redemptionis humanæ MDCCXXXIX. creaverit. Atque oh utinam citiùs illi purpura jam pridem promerita obtigisset; majori enim temporis spatio tantam dignitatem exornasset! Magnum sui desiderium universis reliquit; Romæ defunctus anno MDCCXLII. sepultusque fuit in Templo Sancti Caroli ad Cursum, cum hoc Elogio:

MARCELLINO CORIO PATRICIO MEDIOLANENSI
CONSISTORALIS AVLAE ADVOCATO
XII. VIRO SIGNATVRAE IVSTITIAE
ROMANAE ROTAE DECANO ALMAE VRBIS GVBERNATORI
S. R. E. DIACONO CARDINALI
VIRO DOCTRINA PRVDENTIA IVSTITIA SPECTATISSIMO
PROBITATE ET CANDORE ANIMI INCOMPARABILI
COMES PHILIPPVS CALDERARIVS
IN MAGISTRATV ORDINARIO MEDIOLANENSI
REGIVS QVAESTOR
AVVNCVLO SVO OPTIMO ET AMANTISSIMO
HAERES EX ASSE POSVIT
VIXIT ANNOS LXXVII. MENS. V. DIES XV.
OBIIT NONO KALENDAS MARTII
ANNO DOMINI MDCCXLII.

Haben-

Habentur illius

I. Oratio habita coram Summo Pontifice, & Cardinalibus in Concistorio occasione Canonizationis S. Pii V. Pont. Extat inter Acta Canonizationis IV. Sanctorum habita per Clementem XI. Pontif. Max. edita Romæ a Clar. Chiapponio Cœremoniarum Magistro.

II. Decisiones Sacræ Romanæ Rotæ. MSS. in Archivo Molis Æliæ.

Cum adeptâ purpurâ Vir Eminentissimus Mediolanum venisset, plures Insubres, atque exteri Poëtæ laudes illius Carminibus Italicis, & Latinis celebrarunt, quæ simul edita prod erunt anno 1741. *apud Hæredes Josephi Agnelli*, *in fol.* Inter ea Carmina legitur & nostrum Italicum, vulgò *Sonetto*, quod Elegiacis latinis reddidit amicissimus Canonicus Iricus, cujus etiam ibidem habetur Carmen Heroicum satis prolixum de Laudibus Auctoris nostri, ejusque Gentis.

Agunt de ipso humanissimus, atque eruditissimus JC. Sitonus tam in Chronico Collegii J. PP. art. 1098. pag. 237, quàm in Stemmate Genealogico Nobilium de Coriis in fol. impress anno 1737., atque in Theatro Geneal. MS pag. 164.

MDCCCCLI.

CORVINUS DE ARETIO LUCCHINUS.

EX Urbe Aretio in Etruria satis celebri in hanc migravit Metropolim familia Corvina, quam veteres, brevitatis gratiâ, de Aretio ab originis loco nuncuparunt; illud ætate etiam nostra servatur in Ursinis, qui de Roma, & in Talentis, qui de Florentia vulgò dicuntur. Primus hìc lares statuit Joannes Vir clarissimus, qui obtento pro se, posterisque in perpetuum Civitatis Jure anno MCCCCVII. Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis fuit à Consiliis, atque à Sigismundo Bohemiæ Rege, & Romanorum Imperatore Comes Cæsareus Palatinus cum fratribus, & descendentibus masculis in perpetuum constitutus est anno MCCCCXVIII. Amicissimus extitit Joannes hic noster Cosmæ Raymundi Cremonensis Rhetoris insignis, qui ad eum scribens hoc usus est principio: „ Clarissimo atque ornatissimo „ Viro, omniumque optimarum artium peritissimo „ Domino Joanni Corvino Aretino Ducali Patri con- „ scripto „ Cujus Epistolæ meminit Clar. Arisius in sua Cremona Litterata Tomo III. pag 47. Atque hæc fortè illa est, quam vidimus in MS. Cod. Bibliothecæ Ambrosianæ signat. B. num. 124. in fol. ubi Raymundus ita ipsum affatur: „ Ex te enim, „ & à te ipso, non Oratoria solum, sed Poëtica di- „ dicisti, tantumque in utraque præstas, ut idem „ & summus Orator sis & Poëta; quæ cùm versu, „ tum solutâ Oratione à te scripta ornatissima sunt, „ & nihil antiquorum elegantiæ & dignitati cedunt. „ Non contentus, Philosophica illis adjunxisti; multa „ enim à te, multa quoque sunt scripta præcepta &c. pergit ejus eruditionem Historicam, & Theologicam laudare. Decessit autem Joannes anno MCCCCXXXVIII. ipso Dominicæ Nativitatis die, tumulatusque fuit in Ecclesia Parochiali S. Joannis ad Quatuor Facies hujus Urbis in Sacello suis sumptibus excitato, quod in ejusdem Templi nova molitione in Sacrarium conversum adhuc extat. Illius Sepulcro hæc imminebat Inscriptio, quam inter rudera exscriptam posteris servavit nunquam nobis sine laudis præfatione commemorandus JC. Sitonus:

HANC CAPPELLAM
AB INFIMO AD SVMMVM FIERI FECIT
SPECTABILIS ET EGREGIVS VIR
DOMINVS IOHANNES DE CORVINIS DE ARETIO
DVCALIS CONSILIARIVS
SVB VOCABVLO SANCTARVM MARTYRVM
CATELINAE ET BARBARAE
NECNON MARTYRIS SANCTI PANTALEEMONIS
IPSAMQVE ANNVATIM DOTAVIT
DE FLORENIS QVINQVAGINTA
MVNIVITQVE LIBRIS CALICIBVS DVOBVS
CAETERISQVE OMNIBVS PARAMENTIS OPPORTVNIS
CVM VNO PRESBYTERO PER HAEREDES ET SVCCESSORES SVOS
SEMPER IN FVTVRVM ELIGENDO
IBIDEMQVE OMNI DIE MISSAM VNAM CELEBRANDO
PROVT VIDERI POTEST
IN TESTAMENTO ROGATO PER D. CHRISTOPHORVM CAGNOLAM
MEDIOLANI NOTARIVM MCCCCXXXVIII. DIE XXIII. DECEMBRIS
ET IN SEQVENTI FESTO NATIVITATIS DOMINI
DIEM SVVM CLAVSIT EXTREMVM
CVIVS ANIMA PER DEI MISERICORDIAM
REQVIESCAT IN PACE. AMEN.

O DECVS EXIMIVM MVSARVM CLARE IOHANNES
CIVIS ARETINE CORVINO NOMINE QVONDAM
LAVDIBVS EMERITIS VARIAS CELEBRATE PER VRBES
TE NVLLVM DOGMA NVLLI LATVERE POETAE
ORATOR TV SOLVS ERAS TIBI NAMQVE VERENDA
MORVM MAIESTAS FACIEM DECORABAT AMAENA
TE VESTES LIBRI GRAVITAS ET MVLTA DECEBANT
ORATOR NVLLVS TIBI PAR TVA SED TAMEN ISTIC
OSSA RELIQVISTI GAVDET MENS LIBERA COELO.

Hæc

Hæc fusiùs narrare placuit de tanto Viro, quem tametsi Aretini suum jure vindicent, cùm apud eos Gregorio parente sit natus, Mediolanensibus tamen eripiendum non censemus ob Civitatis impetratum Jus, ut supra jam diximus, magis tamen ob filii, quem genuit gloriam, de quo nunc agendum superest. Hic est Lucchinus ex nobili Philippina de Capitaneis uxore susceptus, & anno MCCCCXXIV. natus, qui ætatis suæ XXII. Salutis verò MCCCCXLVI. Divi Augustini Eremiticum habitum induit in observanti Congregatione (ut ajunt) Lombardiæ. Is, dum in seculo versaretur, humanarum litterarum studio ingenium suum excoluerat: Religioni postmodum Augustinensi dicatus, Philosophiæ, Theologiæque addiscendæ sedulò incubuit, ac subinde totum se dedit lectioni sacrorum Codicum, præcipuè verò Epistolarum Divi Pauli, ac Operum Beati sui Patris Augustini; quo quidem optimo apparatu evasit Divini Verbi præco insignis ac zelantissimus: eaque propter memoratæ Congregationis Patres Lucchinum voluere unum ex quatuor generalibus Concionatoribus privilegio decoratis. Fama interim virtutem proclamabat Apostolici hujus Viri, qui ad celebriores Italiæ suggestus certatim accitus, nedum verbo & exemplo, sed & qualibet adhibitâ opportunâ operâ satagebat, ut è Christifidelium cordibus vitia radicitus tollerentur, stupentibus ubique populis solidam Lucchini probitatem, atque doctrinam. Pari fervore, perpetuoque studio adlaboravit, ut Lombardiæ Congregatio recens instituta, vivendique rigidior methodus in ea recepta firmiter consisteret, ac roboraretur: hinc datus Lucchinus Prior successivè pluribus Cœnobiis, quæ prudenter sanctèque rexit; Visitator deinde electus; mox Comitiorum Præses; decies insuper Diffinitor, ac tandem bis Vicarius Generalis, annis videlicet MCCCCLXXXVI. & MCCCCXCVII. Ad hæc addendum, quod S. Mariæ Coronatæ Mediolanense Cœnobium auxit perutilibus ædificiis, quemadmodum & Savonense S. Augustini Bibliothecâ, nonnullisque aliis opportunis ædibus. Postremò senio, laboribusque confectus, mortalitatem exuit Mediolani anno MDI. ætatis suæ septuagesimo septimo, & à suscepto Eremitico Augustinensi habitu quinquagesimo quinto; sepultusque est in Templo S. Mariæ Coronatæ,

Relictis doctrinæ suæ hisce monumentis:

I. Conciones per totam Quadragesimam, & Anni Dominicas. Ex Calvo infra citando.

II. Egregium ac perutile Opusculum De Prologis, seu Proœmiis, materna linguâ accuratissimè conscriptis, deservientibus per totam Quadragesimam prædicare volentibus: quibus adjuncti sunt alii centumquinque, diversis materiis opportuni; *impressum Mediolani anno Jubilæi 1500. die 12. Novembris, industriâ & impensâ Alexandri Minutiani Oratoris facundissimi, in 8.*, cujus fortasse sunt carmina, quæ sequuntur, cusa in fronte Opusculi ejusdem:

AD LECTOREM.

Non hic Aristoteles, non est hæc vana poësis.
Sidera, nec numeros te docet iste liber.
Ast hic mortales miseri revocantur ab Orco
Ad superosque polos, sanctaque regna Dei.
Ergo cui cura est, vitam instaurare malorum,
Et cupis exilium crimina cuncta pati.
Accipe facundo, Lector, dictata libello,
Quem modo Lucchini dat tibi grata manus.
Lucchinus miserans tardæ commercia linguæ,
Doctoris partes sedulus hic peragit.
Arguit, hortatur, commendat, cuncta retundit
Crimina, sancta, bona, facta nefanda virûm.
Tempore quod multo dudum docuere magistri;
Atque avida quisque quod sibi mente parat:
Hinc fluit, undanti labuntur flumina cursu:
Qui sitis, ad fontem jam properando veni.

Hoc Opus tribuimus Lucchino Arconato Mediolanensi Viro & doctrina, & sanctitate illustri, quem commendavimus in Articulo CXXII. col. 84. Nos tamen fefellit Calvus infra citandus. Illud ergo genuino Auctori restituimus, cùm diligentiùs inspecto Codice repererimus apertè ibi Scriptorem in titulo appellari Lucchinum de Aretio Mediolanensem.

De ipso agunt cit. Calvus in libro de Memorabil. histori. Congreg. Lombardiæ pag. 128 tametsi Lucchinum hunc cum Lucchino Arconato perperam confundat, ut jam monuimus; ut etiam Torellus Tomo VII. Secul. Augustin pag. 523 Herrera in Alphabeto August. litt. L pag. 7., & Sitonus noster jam laudatus in MS. suo Theatro Genealogico pag. 155. Comes Octavius Archintus in Collect. Monum. Famil. Mediol. Multa quoque suppeditavit doctissimus, & amicissimus P. Guillelmus Nicolai, ejusdem Augustiniani Ordinis.

MDCCCCLII.

CRASSUS ANTONIUS.

Ex Petro de Crassis Maynardi filio ortus est Antonius Mediolanensis, de quo nunc agimus. Hunc Juris utriusque prudentia plurimùm commendabilem reddidit; Causidicique in Archiepiscopali hujus Metropolis Curia munus gessit ab anno MCCCCXXXVI. usque ad annum MCCCCL. & ultra. Anno autem MCCCCLVII. Patriæ Decurio creari meruit. Frater ei fuit Joannes J. C. C qui in celebrem Cœtum cooptatus anno MCCCCXXXVIII in eo sedit ad MCCCCXLIV. Scripsit Antonius Opus in Foro degentibus, & præsertim Ecclesiastico, non inutile;

Videlicet:

I. Praxis Juris Civilis, & Canonici. MS. justæ molis, in Ambrosiana Bibliotheca sign. P. num. 124. in fol. Agit de ipso Sitonus noster in suo Theatro Genealogico pag. 173. MS. in fol. penès Auctorem.

MDCCCCLIII.

CRASSUS MAPHEUS.

Mapheus Crassus in hac mea Bibliotheca locum minimè haberet, nisi inter perscrutandum Codices MSS. Bibliothecæ PP. Teatinorum hujus Urbis, in Opus ejus incidissem inscriptum, ut infra. De eodem Auctore nil habeo Lectoribus meis exhibendum, nisi quòd ipsemet in Oppido Vailate in Insula Fulcheria, vulgò *Gera d'Adda*, Mediolanensis Dominii ortum se dicit, ut parum infra Lector videbit. Florebat temporibus Lancellotti, sive Lanzarotti Crotti variis in locis hujus Bibliothecæ memorati, videlicet medio Seculo XV.

En titulus Operis Maphei

I. Hermestes, & Anglus: ad insignem Virum Ducalem Consiliarium Lanzarottum Crottum per Mapheum de Grassis; sic exorditur: „ Incipit primus Apologus, „ qui appellatur Hermestes Maphei de Grassis ad Jo„ hannem Caravaziensem Professorem Grammaticæ. Deinde sic agit: „ Meditatus sum his diebus, Lanza„ rote Crotte, Vir præstantissime, Lucholi nate, quo „ te potissimum munere ad hujus solemnitatis Pen„ tecostes Festum celeberrimum visitarem, & rem „ non habens excellentiæ, virtutique tuæ sat debitè „ convenientem, elegi saltem aliquid, quod pro ju„ cunditate foret, & recreationis loco transmittere, „ ut à me nonnihil in paucis his diebus inter ma„ gnas Ducalium negotiorum curas oblectationis per„ ciperes. Videbis itaque Vir insignis hos Herme„ stem, & Anglum meos, quorum alterum Joanni „ Caravaziensi, alterum Ludovico de Novate scripsi, „ sed nunc ambo pariter tui erunt. Et in uno qui„ dem de re pacifica, in altero autem de Bellica re „ tra-

„ tractatur, & uterque est solicitudine plenus: Etenim in omni gradu sic repleta est aculeis, ut non „ ignoras, omnis humana conditio, &c. „ Secundus Apologus sic prætitulatur: „ Apologus secundus, „ qui appellatur Anglus Maphei de Graffis de Vailate ad Ludovicum de Novate strenuum Armigerum, & medicis institutis eruditum.

Codex MS. justæ molis in fol. servatur in Bibliotheca supradicta PP. Teatinorum, & ad ejus calcem extat Liber de Scacchis, sive de Moribus hominum, pariter MS.

MDCCCCLIV.

CRETENSIS FRANCISCUS.

A Sseclis Sancti Francisci Minorum Patriarchæ celeberrimi, hisque præcipuè, quibus in Mediolanensi Urbe natales obtigere, jure & merito jungendus est Franciscus, quem Cretensem cognomine dictum reperimus apud citandos Auctores, atque Antonii nobilis Jurisconsulti filium. Si tamen circa hujus Scriptoris familiam divinare potius quàm decernere nobis licet, suspicamur illum è Candiana gente progenitum, idque in causa fuisse, ut Exteri homines Candianum Italicè Cretensem Latinè reddiderint. Natus is est in hac Metropoli anno Christi MDXXX. tum adultus ad Capuccinorum Institutum convertit animum, quo in Cœtu sic floruit, ut nedum Insubris Provinciæ regimini admotus fuerit, verùm etiam in Romana Curia Procurator Generalis sit renunciatus. Immaculatam Deiparam summopere coluit, & adeò controversam de primi instantis munditie quæstionem scriptis egregiè defendit; de quibus infra dicemus. Romæ tandem meritis plenus evolavit ad Superos anno Redemptionis MDXCVII.

Elaboravit

I. Volumen, in quo doctissimè agit de immunitate ejusdem Deiparæ ab originali culpa: Labor hic citatur à Pagnottio in lib de Maria Triumphante.
Ex Clar. Abb. Fusio in App. MS. ad Picinellum.

MDCCCCLV.

CREVENNA JOANNES BAPTISTA.

DUm MSS. Codices perinsignis Bibliothecæ Braydensis PP. Societatis Jesu evolvebam, permittente de more perhumaniter P. Musca ejusdem Bibliothecæ Præfecto, alibi à me laudato, incidi in varia eruditissima Opuscula P. Crevennæ, qui Magisterium non sine plausu exercuit in Scholis ipsius Academiæ anno Christi MDLXXXVII; ideoque anxiè quæsivi illius Acta litteraria, aut saltem mortis annum, sed frustra; nam in Libris emortualibus supramemorati Collegii deest nomenclatura Sacerdotum illius Societatis, è vivis ereptorum ab anno, quo teterrima lues Metropolim hanc afflixit, sedente in Archiepiscopali Cathedra Divo Carolo Borromæo, ad fere XX. subsequentes annos. Dolendum propterea est, quòd de Viro isto, proculdubio, doctissimo, nil aliud Lectoribus mihi suppeditetur proferendum, præter illius Lucubrationes, lectu certè dignissimas,

Quæ sunt:

I. De delectu, & ornatu Verborum.
II. De Bonis Temporalibus.
III. Quid sit Magnum admirabile, & ex quibus fontibus erui possint Sententiæ circa Magnitudinem.
IV. De Metaphoris.

Tom. II.

A

Omnia uno Volumine MS. in 4. extant in Biblioth. Braydensi Mediol.

V. Equitis Hierosolymitani in morte triumphus, Oratio.
VI. Beati Stanislai auxilio insignis relata victoria, Oratio.
VII. Gladiatoriæ luctæ hyppotiposis.
VIII. In discessu Bavari Militis, Concio.
IX. Artis Encomia, à forma.
X. Præstantiores in re Bellica Juvenes esse, quàm Senes, Oratio.

In altero Volumine MS. in fol. ibidem.

MDCCCCLVI.

B

CRIBELLUS AMBROSIUS LUCAS.

AMbrosius Lucas Cribellus Mediolanensis, Lucæ, ut doctissimus Sitonus arbitratur, filius, non modicum sibi laudis apud posteritatem & solutæ, & strictæ metro Orationis ornamentis studuit promereri. Decurionem Patriæ fuisse conjicit idem Sitonus ex publicis Tabulis anni MCCCCXLVI. Ceterùm Mediolanensium Ducis in Januenses Jus mordicus defendit, acerrimoque stylo eorum perduellionem est insectatus. Cùm enim illi datis litteris ad Philippum Mariam Vicecomitem defectionis suæ causas exponerent, & argumentis diluere tentarent, excanduit in eorum audaciam Cribellus noster, & Principis sui patrocinium assumens, eruditissimâ Epistolâ ad Nicolaum

C

Fulgosium scriptâ, Ciceronianas Philippicas imitatus, illorum futiles nugæ quantùm à veritatis tramite distarent apertè ostendit; significans allatis rationibus Januenses nullâ tergiversatione facinus suum tegere posse. Floruit etiam Poësis latinæ laude; etenim stylo non ignobili plura latina Carmina exaravit, de quibus etiam infra agemus. Coluit Antonium Rhaudensem, Antonellum Arcimboldum, atque Guarnerium Castillionæum Viros suæ ætatis doctissimos, de quibus locis suis in hoc Opere honorificam fecimus mentionem. Græcis quoque litteris perpolitus extitit, quemadmodum indicant Homeri versus ab eo latinè redditi. Emortualem Cribelli nostri annum, & acta reliqua, irrito labore quæsivimus.

D

Ipsius autem hæc invenimus Opera:

I. Ambrosii Lucæ Cribelli Epistola ad Nicolaum Fulgosium contra Januenses.
II. Ejusdem Epigramma in laudem libri de Imitatione editi per Fratrem Antonium Rhaudensem.
III. Ejusdem Versus Homeri in Latinum conversi.
IV. Ejusdem Epitaphium Antonelli Arcimboldi.
V. Ejusdem Epitaphium Christophori Ghilini, 1437.
VI. Ejusdem Exhortatoria ad Cives Mediolanenses, de Conflictu hostium.
VII. Ejusdem Epitaphium Ambrosii de Muzano.
VIII. Ejusdem ad Dominum Guarnerium Castellionum, de ortu filii sui.
IX. Ejusdem in quendam Hyppocritam.

MS uno Codice apud Comitem Donatum de Sylva, in 4. Epistola verò primo loco enunciata extat etiam MS. apud amicissimum Canonicum Iricum.

E

X. Carmen Clarissimo, atque Eloquentissimo Juris Cæsarii Doctori Domino Nicolao Arcimboldo, atque Cosmæ Raymundo de Amore. Datum ex Ædibus nostris VII Kal. Octobris MCCCCXXXVI.
XI. Carmen Elegiacum ad eundem Nicolaum Arcimboldum; datum est „ ex Cubili meo XI. Kal. Aprilis MCCCCXXXVI.; cum eodem Carmine mittit Cribellus Opus Cosmæ Raymundi de laudibus Eloquentiæ, & narrat mortem Auctoris laqueo à semetipso suspensi. MS. in Cod. Biblioth. Ambros. sign. B. num. 124. in fol Hunc MS. Codicem forte non vidit Eruditissimus Vir Franciscus Arisius, qui non uno tantùm loco ipsius Cosmæ Raymundi meminit in sua Cremona Litterata.

E schedis Sitonianis, & citatis MSS.

A

MDCCCCLVII.

CRIBELLUS JACOBUS ANTONIUS.

JAcobum Antonium Cribellum Mediolanensem die XX. mensis Martii anno MDCCIII. ex Maria Vanazzia conjuge Carolus suscepit. Præter minora studia, sic Philosophiæ, atque Medicæ facultati dedit operam, ut annos natus XVII. die scilicet XX. mensis Julii, anno salutari MDCCXX. in Ticinensi Archigymnasio laureâ fuerit insignitus. Ut in Patria infirmorum curam susciperet à Nobili Physicorum Mediolanensi Collegio non sine honorifico Diplomate approbatus est die IX. mensis Septembris anno MDCCXXII. Cùm autem Medicæ Artis laude floreret, ab Optimatibus Nosocomii Majoris regimini præfectis inter eos Physicos eligi meruit, qui pauperibus ægris in magnificis æquè ac piis illis ædibus medentur; idque contigit die XV. Junii anno Christi MDCCXXXI mox ibidem publicus constitutus est Lector Anatomes, aucto etiam annuo stipendio ob præclara Viri merita. Invida magnis ingeniis mors Cribellum rapuit annos agentem tantummodo XXXIX. die XXIII. Augusti. Cadaver ipsius conditum est in Collegiata Ecclesia S. Mariæ Pedonis.

B

Hæc scripsit

I. Epidemie cattarrali seguite negli anni MDCCXXX., e MDCCXXXIII. in Italia, e nelle altre parti del Mondo: sue cagioni, osservazioni, e cautele mediche per curar li mali cattarrali, specialmente di petto nelle sodette Epidemie; *impress. Mediol. an. 1733. die 30. Aprilis, apud Carolum Josephum Quintum.*

II. Opus Anatomicum Italicè exaratum. MS. in fol. extat penès dicti Auctoris filios, & hæredes.

E schedis Sitonianis.

C

MDCCCCLVIII.

De CUSTODIBUS OCTAVIANUS.

OCtavianus de Custodibus filius Prothasii, & Franciscæ de Rasinis Mediolanensium conjugum, fratrem habuit Joannem Angelum de Custodibus Locumtenentem Capitaneum Turmæ Equitum levioris armaturæ. Claruit anno MDXCVI. Regius in Belgio Turmæ Equitum gravioris armaturæ Ductor pro Catholica Majestate Philippi II., dein & Philippi III Hispaniarum Regum ac Mediolani Ducum, postea Bellici Equitatus Commissarius Generalis in Mediolanensi Ditione ab anno MDCX. ad annum MDCXX, quo majoris Sclopi frontem glande percussus, ex equo exanimis fortiter pugnans cecidit in propugnatione Oppidi Tirani Vulturenæ pro Catholicis adversùs Rhætos. Testamentum suum condidit die XXVII Augusti anno MDCXVI. instituto sibi hærede præmemorato Joanne Angelo de Custodibus ejus fratre.

Scripsit:

I. Relazione diaria dell' Azzioni, e movimenti fatti dalle Armi Cattoliche nelle Guerre di Fiandra, e di Valtellina dall' anno MDCXII. al MDCXX. MS. in fol. justæ molis, extat penès J. C Joannem Angelum de Custodibus Antiquitatis studiosum, mihique amicissimum.

Ejusdem Octaviani militaria gesta commendant Franciscus Ballarinus in Hist. Vallis Tellinæ pag 18., Abbas Joh. Franciscus Fossatus in Memor. histor. bellor. Italic. pag. 68., Joseph Riccius in Narration. rer. Italicar. pag. 116. narrat. 4., Petrus Angelus Lavizarius in Memor. histor. Vallis Tellinæ. pag. 193. 194. 196. 197. 201 202, & alii plures, necnon Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 189. in folio MS. penès Auctorem, ex quo agnovimus hanc familiam à Montulo florente anno Christi MCCCCXX. originem traxisse.

D

MDCCCCLIX.

DEGANUS JOANNES BAPTISTA.

UTinam Joannis Baptistæ Degani, sive Dagani, ut Fontaninio placet, Modoëtiensis, Viri eloquentiâ, patriarum rerum peritie, & ejusdem insignis Oppidi Decurionatu clarissimi, invida bonis oblivio sic monumenta non delevisset, ut nobis liceret nudo propemodum nomine eundem hic non inferere. Inter Modoëtienses Decuriones floruit Deganus noster, Joannis Evangelistæ filius, anno Dei Hominis MDXXX., quo anno, cùm Bononiæ Italici Regni Coronam, vulgò Ferream dictam, atque in vetustissimâ Præcursoris Domini Basilicâ Modoëtiæ asservatam, Clemens VII. Pontifex Carolo V. Augusto imponere decrevisset, eò missi fuere ad Sacrum Diadema deferendum Petrus de Arsago, & Joannes de Marliano ipsius Basilicæ Canonici, atque è primoribus Oppidanis Polydorus, & Joannes Baptista de Vecchiis, Paulus Velatus, Ludovicus & Bartholomæus Cisnusculi, & demum Ambrosius Maria Herba. Meditabatur fortè his comitem se addendum fore Daganus quoque, Orationem idcircò de ipsius Caroli V. laudibus paraverat, quam tamen ipsum Bononiæ habere non potuisse testatur idem Justus Fontaninius loco infra memorando, causam tamen

D

reticens. Quanti verò faciendus sit Index Reliquiarum præfatæ Basilicæ à Degano digestus, apertè indicat citatus Fontaninius, qui ex eo nonnulla ad litteram exscripsit. Hæc boni consulat Lector; reliqua enim ipsius acta diligentiam nostram fefellerunt.

Scripsit:

I. Orationem de laudibus Caroli V. Imperatoris, teste eodem Fontaninio.

II. Indicem, & Descriptionem Reliquiarum Basilicæ Modoëtiensis; ex eodem.

Laudatur à sæpius memorato Justo Fontaninio in Dissertatione de Corona Ferrea Cap. XI. in principio, & à Clariss. Abb. Fusio in Add. MSS. ad Picinellum.

E

MDCCCCLX.

DIONESANUS VINCENTIUS.

CAravagium Oppidum Ditionis Mediolanensis, Diœcesis verò Cremonensis, natales præbuit Vincentio Dionesano, quocirca à Clariss. Viro Francisco Arisio inter Cremonenses Eruditos locum promeruit. Is politioris litteraturæ studiis instructus fuit, cùmque Minorum, quos Observantes nuncupant S. Francisci, Ordinem esset amplexus, & Sa-

cer-

cerdotali dignitate insignitus, peculiarem in Patriam, Virosque bonis artibus celebres Contribules suos, amorem ostendit. Nam præterquamquod Caravagiensis Oppidi monumenta quædam historica exaravit, Pictores, & Architectos ibi natos laudibus exornavit. Optabile foret litterarios hosce labores adhuc fortasse MSS. inspicere posse, verùm præfato Cl. Arisio locum, ubi servantur, reticente, id nobis non contigit.

A

Habentur ergo Vincentii hujus

I. Compendium Virorum illustrium Caravagiensium in arte Pictoria, atque Sculptoria excellentium.

II. De memorato Oppido, ubi Franciscus Sfortia Marchio, & Mediolani Dux, Venetos ingenti strage prostravit, Historia.

Laudatur à præfato Arisio in Cremona Litterata Tomo III. pag. 319. ubi etiam citat fratrem suum Desiderium in sua Academia Pictorum, & Architectorum.

B

MDCCCCLXI.

DONATUS HIERONYMUS.

Hieronymus Donatus Trivilienſium dedecus fuit; ejus etenim municipii Populus summa fide adhæsit Mediolanensibus Ducibus, quam ingrati animi vitio laborans Donatus, non adimplevit. Ei commissa fuerat Derthonensis Arcis Præfectura à Bona Sabauda Ducis Mediolanensium Jo. Galeacii infantis tutrice ac matre. Hieronymus autem eo loci occulta consilia fovit, de Ludovico Bariensium Duce in Mediolanensium rerum supremum Arbitrum adsciscendo. Ex hac molitione Ludovicus Mediolanum reversus Italiam universam susdeque vertit, patriæ Imperium subdolè invasurus. Quare Hieronymus etsi consilio, ac fortitudine polleret, in perniciem tamen Dominorum suorum, atque Italiæ natus videri potuit. Ortus illi ex familia contigit apud Trivilienses antiquâ potiùs, quàm nobili, quæ jam ab anno millesimo tercentesimo sexagesimo Templum Divi Christophori in patria excitarat, opulentoque Sacerdotio dotaverat. At Donatus, parum gratum sibi Ludovicum expertus, probavit acceptam plerumque proditionem esse, nunquam verò proditorem, quare mœrore confectus obiit Triviliensibus suis exosus.

C

Scripsit:

I. Epistolarum Volumen de rebus sui temporis, quod extabat apud Hieronymum Donatum Sacerdotem, qui nuper fato functus est in ipso Oppido Trivilii.

De Hieronymo nostro, ejusque proditione, mentionem facit Corius in Historia sub anno MCCCCLXXIX., ubi meminit etiam de Raphagnino Donato Præfecto Arcis Derthonæ.

D

MDCCCCLXII.

DRALLUS JOANNES ANDREAS.

Joannes Andreas Drallus Josephi JC. atque Vertentiæ Daveriæ conjugum filius, sic litteris navavit operam, ut cùm utriusque Juris lauream promeruisset, sacrisque ministeriis inter Clericos se dicasset, insignis Collegiatæ S. Victoris Martyris in Oppido Varisii Præposituræ dignitate fuerit exornatus. Eo in munere claruit annis MDCXXX. & aliquot sequentibus; cùmque Sacri Concilii Tridentini Declarationes, atque Decisiones plures collegisset, eas suis digestas Capitibus, & illustratas compegit non sine magno, atque perutili Ecclesiasticis præsertim Viris labore.

Supersunt hoc titulo

I. Joannis Andreæ Dralli, Præpositi Varisiensis, Declarationes Sacri Concilii Tridentini, cum suis Decisionibus. MS. in fol. Tom. II extat in Bibliotheca PP. Teatin. Sancti Antonii Mediolani.

De eo agit eruditissimus Sitonus noster in schedis.

MDCCCCLXIII.

DUGNANUS JACOBUS.

Quod hîc proferimus de Jacobo Dugnano debemus amico integerrimo, atque Viro doctissimo Advocato Sitono nostro, qui seriem Genealogicam nobis tradidit à Joanne Dugnano florente anno MCCXC. Leonis patre, ut diximus in Artic. DCCXXX. col. 565., & desinentem in Joanne Jacobo Senatore Mediolanensi, qui florebat anno MCCCCXCII. Jacobus verò noster J. C. C. & Ducalis Locumtenens Officii Provisionum hujus Urbis institutus fuit anno MCCCCXXI. deinde prior Capitaneorum, & Defensorum libertatis Reipublicæ Mediolanensis extitit anno MCCCCXLVII. qua occasione scripsit Capitula Fœderis inter Mediolanenses, & Comenses, ut infra. Patrem habuit Franciscum, & Senatoria dignitate exornatus diem clausit extremum anno MCCCCLI. At cùm de Jacobo ejus filio item Senatore sermonem parum supra habuerimus, prætermittendum non est, quod ipsius diligentiâ, & sumptu instituta fuit Bibliotheca Collegii J. PP. hujus Urbis, uti testatur Inscriptio à Platino Plato relata in suis Epistolis, pag. 9. ut sequitur:

IOHANNE GALEATIO SEXTO MEDIOLANI DVCE
LVDOVICO PATRVO REM FELICITER GVBERNANTE
BIBLIOTHECAE INCHOANDAE
IOH. IACOBVS DVGNANVS
CIVILIS ET PONTIFICII IVRIS PERITISSIMVS
VNVS EX SACRO MEDIOLANENSI COLLEGIO
IDEMQVE IVSTITIAE MAGNIFICVS SENATOR
PRIMVS MORIENS LIBROS ET ALIQVANTVLVM AERIS LEGAVIT
EAM CAETERI IVRISCONSVLTI
VRBIS ELEGANTIAE
SVAE ET POSTERORVM COMMODITATI
COLLATA PECVNIA AMPLITER ABSOLVERE.

Scri-

Scriptor noster Jacobus tumulatus extitit apud Aram Maximam in Ecclesia Sancti Marci hujus Metropolis cum sequenti Epitaphio, quod nobis servavit A Franciscus Cicerejus in suis Collectaneis Inscriptionum:

QVI CANONVM ET LEGVM IVS CALLVIT VNVS VTRVMQVE
DVGNANVS SITVS EST HAC IACOBVS HVMO
DOCTIOR HOC NEMO FVERAT NEC IVSTIOR ALTER
AEQVVS ET EXCELLENS INTEGRITATE FIDE
HINC INTER PRIMOS PROCERES FRANCISCE SENATOR
TE DVCE MAGNANIMO SFORTIA PRIMVS ERAT
OSSA RELIQVIT HVMI MORIENS MENS ALTIVS ACTA
NVNC FRVITVR FACIE COLLOQVIOQVE DEI.
MCCCCLI. DIE PRIMO SEPTEMBRIS OBIIT.

Plura scripsit, quæ ætas nobis sustulit, ea verò quæ damus digna sunt posterorum memoriâ; B

Scilicet:

I. Capitula LXXVI. Fœderis, & adhærentiæ inter Magnificos DD. Capitaneos, & Defensores libertatis Illustris, & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Spectabiles Cives Deputatos Communitatis Comi. Extant MSS. in fol. penès jam laudatum Advocatum Sitonum.

II. Consilia varia Juridica sparsim edita, inter quæ eminet illud feudale in causa Comitum Castri Masini; quod extat impressum inter Consilia Martini Garrati Laudensis, Conf. 29. pagg. mihi 93. & 104.
De eo agunt antiqua Mediolani Ducum Decreta pag. 289. sub an. MCCCCXLI. dudum edita per Senatorem Petrum Paulum Bonettum 1654. Placidus Pucinellus in Chronico Glassiatensi pag. 55. & 64. Advocatus Sitonus in Chronico Colleg. J. PP. artic. 122. pag. 40.

F

MDCCCCLXIV. C

FASSATIUS JOANNES.

JOannes Fassatius, qui ad Capuccinorum Institutum convolans, deposito pro more familiæ cognomine, à Mediolano est appellatus, ingenii acumine, & doctrinæ sublimitate magnam sibi comparavit nominis famam. Divini Verbi declamatores omnes seculo suo superasse traditur. Priusquam verò Minoribus se addiceret, inter Prædicatorum Ordinis Alumnos aliquibus annis vixit; at severioris vitæ desiderio flagrans, rigidum, de quo supra, professionis genus amplecti statuit. Tanti apud Capuccinos est habitus, ut non semel in Mediolanensis Provinciæ Præfectum assumi meruerit, prudentiæ commendatione, quæ in eo fulgebat. Neque deerant ejus animo pietatis ornamenta, quibus decoratus divinas decantans laudes non sine sanctitatis famâ Mediolani supremam clausit diem VI. Kal. Martii anno MDLXV. D

Habentur ejusdem:

I. Quæstiones aliquot in Regulam Fratrum Minorum. MS.
II. Tractatus de Oratione, & Meditatione. MS. Hæc Opera se vidisse asserit Dionysius Genuensis mox citandus.
Vitam illius fusè describit Boverius in Annalibus Capuccinorum Tomo I.
Laudatur à præfato Dionysio Genuensi in Bibliotheca Script. Capuccinorum edit. II. pag. 178.

MDCCCCLXV.

à FERNO MICHAËL.

FErnum Ducatus Mediolanensis Oppidum patria fuit Michaëlis hujus, qui distinguendus est ab altero Michaëlo Ferno; in hoc enim Scriptore, de quo agimus, utpote Capuccinorum Ordinis Alumno, cognomen desideratur, & ortus locus substituitur, in illo autem Familiæ nuncupatio perduravit. Noster igitur inter primos Capuccinorum Reformationis Patres recensitus, adeò charus extitit Sanctissimo Viro, & nunquam satis laudato Antistiti Carolo Borromæo, ut ab eodem fuerit in Visitatorem electus. Et profectò sedulus Vineæ Dei cultor non poterat non diligere Michaëlem hunc indefessum Divini Verbi præconem, qui triginta millia Sermonum publicè ad populum habuisse fertur. Apostolicis fractus laboribus, jamque senio gravis evolavit ad Superos anno Redemptionis MDCVIII.

Scripsit, & evulgavit

I. Sermones de Pœnitentia.
II. De Tempore.
III. Conciones alias suppresso nomine.
De eo Boverius, & Dionysius à Genua in Biblioth. Capuccinor. & Clariss Abbas Fusius in MSS. addendis ad Picinelli Athenæum.

MDCCCCLXVI. E

FERNUS BERNARDINUS.

DE Bernardino Ferno Mediolanensi nihil nobis occurrit, præter pauca admodum à Picinello relata. Spes erat plura inveniendi, ipsius ideo Elogium dare distulimus, quò liceret Lectoribus facere

satis.

A fatis. Incassum igitur cedente labore, non fine doloris significatione Picinellum sequi cogimur, qui Fratrem Bernardini nostri Regii Fisci Patronum in hac Metropoli fuisse commemorans; ipsius tamen nomen reticuit. Auctorem autem ob Juris peritiem laudat, aitque

Eum scripsisse

I. Commentaria ad Jus Municipale, MSS. quæ asserit apud Joannem Baptistam Blanchinium servata fuisse; nunc ubi illa delitescant ignoramus.
De ipso citatus Picinellus in Athenæo pag. 88.

MDCCCCLXVII.

B

FERNUS FLAMINIUS.

JOannes Ambrosius Causidicus Collegiatus, Regiusque Fiscalis Syndicus generalis in Mediolanensi Ditione Flaminium Fernum genuit, qui JC. & publicus Tabellio reperitur in Matricula sub anno MDLXXXVII. jam inter Causidicos Collegiatos præcedenti anno computatus. Locum etiam promeruit inter XII. Viros, quos Provisionum appellant, anno MDXCIX. Promotus denique anno MDCVI. ad munus Advocati Fiscalis Officii SS. Inquisitionis, in eodem permansit usque ad obitum, qui incidit in diem XIII. mensis Aprilis, anno reparatæ Salutis MDCXVI.
C Hujus Auctoris ne nomen quidem in hac Bibliotheca Lectores optimi reperirent, nisi eruditorum ipsius laborum memoriam posteritati servasset Jacobus Valerius, inter cujus Epigrammata in Codice MS. alibi indicato Bibliothecæ Clericorum Regularium Teatinorum Collegii S. Antonii hujus Urbis, unum legitur ad Flaminium nostrum, quo eundem hortatur, ut edat

I. Libros tres de Jure Fisci jam ab eo compositos. Hos verò, cùm nulla ex parte ad manus nostras pervenerint, vel omnino periisse, vel adhuc inter Anecdota delitescere suspicamur.
Quæ de Actis Ferni dedimus, amicissimo JC. Sitono accepta referimus.

D

MDCCCCLXVIII.

FRANCIUS FRANCISCUS.

CIrca finem Seculi XIV. floruit Franciscus de Franciis Mediolanensis, Augustinianus Eremita Cœnobii S. Marci. Hunc excelluisse peritiâ Theologicæ disciplinæ planè liquet ex eo, quòd illam publicè docuit in celeberrima Universitate Parisiensi. Ceterùm de ingenii sui fœtibus, exceptâ infra recensendâ lucubratione; deque ipsius gestis, nihil aliud invenire potuimus. Eum nihilominus commendant
E Philippus Vicecomes, ac Torellus, qui pariter tradunt, Franciscum anno MCCCLXXXIX. adornasse

I. Compendium Historicum Virorum illustrium Cœnobii Mediolanensis Divi Marci.
Laudatur à jam citatis Vicecomite in suo MS. Opere de Conventu S. Marci, & Torello Tom. VI. Secul Auguft. pag. 276. num. 42., atque nonnulla debemus Viro doctissimo P. Gulielmo Nicolai ejusdem Ordinis.

MDCCCCLXIX.

FRISONUS LAURENTIUS.

LAurentium Frisonum Mediolanensem in primo hujus Bibliothecæ Catalogo prætermittendum censuimus eâ de causâ, quòd spes foret plura de ejus actis, atque ingenii monumentis Lectoribus exhibendi, præter pauca admodum à Picinello relata. Cùm autem nihil omnino, iis exceptis, reperire datum fuerit, eum tandem ferme nudum in scenam adducimus. In Congregatione Clericorum Regularium de Somascha nuncupatorum floruit Laurentius Seculo XVII. cùmque Sacerdotii dignitate auctus inter eos degeret, musicis potissimùm modulationibus ad Divina pertinentibus egregiè navare operam consueverat. Idcirco, præter ea, quæ vel solâ, vel pluribus vocibus concinenda vulgavit (ea enim pro Instituti nostri ratione, ut alibi monuimus, referre supersedemus) non inutile vulgavit Opus;

Videlicet:

I. Un Trattato di Canto fermo. *Milano*, 1628.
Ex præcitato Picinello pag. 399.

MDCCCCLXX.

FROVA HIERONYMUS.

CHristophorus Frova Causidicus Collegiatus Mediolanensis genitor extitit Hieronymi, quem hìc debita cum laudis commendatione in hanc litterariam arenam inducimus. Legales optimè coluit disciplinas, in quibus lauream sibi promeruit, aliquando etiam in Foro versatus egregiè. Memoratum quidem hunc Scriptorem videram apud Picinellum in Athenæo inferiùs citando. Ipsum tamen in Auctorum minoris notæ Indice duxeram reponendum, inspectâ tantùm Operis ab eodem Picinello indicati fronte. Cùm verò paucos hos ante dies apud amicissimum JC. Sitonum, Codicem ipsum diligentiùs inspexerim, dignum sum arbitratus eundem, qui inter majoris notæ Eruditos exhibeatur. Non enim simplex est gratulatoria, quæ nihil eruditionis exponat, sed potiùs Tractatus perutilis his quibus munus incumbit Procuratoris Exercitus, quem vulgus barbarum Commissarii nomine appellat. Agit etiam de biennalibus Officiis, imò continet quodammodo illius temporis historiam. Floruit Scriptor circa finem Seculi XVI.

Vulgavit:

I. Congratulatoria di Geronimo Frova nella promozione dell' illustrissimo Sig. Sforza Brivio al Commissariato Generale degli Eserciti di Lombardia, e Piemonte per la Regia, e Cattolica Maestà; nella quale a pieno si ha informazione de' gradi, ed ufficj, alli quali esso Illustrissimo Sig. Sforza è di tempo in tempo asceso, con altri particolari di sua Casa; Trattasi parimenti in essa delle qualità de' Commissarj appartenenti ad esso Officio, e del carico d'esso, ed anco intorno agli Ufficj Biennali: Al Molto Illustre Signor Francesco Brivio suo Luogotenente, e figliuolo. *In Milano, per Pacifico Ponzio*, 1590 *in* 4.
Adsunt in principio Exasticon Bernardini Baldini; alterum Sigismundi Foliani; item bina Carmina, vulgò *Sonetti*, unum Fabii Orerii, alterum Jacobi Antonii Tassoni, in laudem Auctoris Frovæ, & Mecœnatis Brippii.
De ipso agit jam citatus JC. Sitonus in schedis, & præfatus Picinellus in Athenæo pag. 340.

G

MDCCCCLXXI.

GALLARATUS HIERONYMUS.

ALphonsum JC. C Regiumque Insubriæ Senatorem, atque Sylviam Arboream Lignanam ex Comitibus Valentiæ ad Padum jugales Hieronymus Gallaratus Mediolanensis habuit genitores. Pro sui generis dignitate accuratissimam nactus educationem, anno MDXCVIII. clarissimæ Societati Jesu se addixit, in qua juxta Instituti rationem studiis, Verbi Dei ministerio, aliisque præclaris operibus se exercuit, donec IV. emissis Votis piè decessit in patria anno Salutis humanæ MDCL.

Habet posteritas

I. Orationes Sacras utrâque linguâ, Italicâ scilicet ac Latinâ. MSS. pluribus Volum. comprehensas. In Biblioth. Collegii S. Fidelis hujus Urbis.

II. Elogium, sive brevem Vitam Michaëlis Arragonii Societatis Jesu, qui anno MDLXXI. diem clausit. Extat in libro, cui titulus: „ Elogia PP. Soc. Jesu pietate, & „ morte pro Christi Fide obita illustrium. MS. in Bibliotheca Braydensi.

De eo doctissimus Sitonus noster in suo Theatro Genealogico MS. pag. 224., & in Schedis.

MDCCCCLXXII.

GESSAGA CAROLUS ANTONIUS.

NOn minori litterarum, quàm pietatis zelo floruit ætate nostrâ Vir suavissimus, ac præclarus Mediolanensis Ecclesiæ Sacerdos Carolus Antonius Gessaga, quem nuper Mundo ereptum, Clerus omnis, Nobilium, Religiosarumque Matronarum ordines communibus lacrymis sunt prosecuti. In parvi nominis Pago prope Seronum, decimoquarto ab Urbe lapide, ab honestis parentibus ortum habuit, quorum prima fuit cura in Seminariis à S. Carolo institutis tenerum adhuc puerum studiorum, ac clericalis disciplinæ culturâ efformandum, Oblatorum educationi tradere; cùmque genitorum, præceptorumque expectationi optimè respondisset, Philosophiæ, ac Theologiæ studiis feliciter emensis, eorumdem Oblatorum Cœtui ab Eminentissimo S. R. E. Cardinali Odescalco Mediolani Archiepiscopo fuit aggregatus. Dum Georgius Martinellus ejusdem Congregationis Presbyter, & Rhaudensis Collegii Institutor, remotiores Ambrosianæ Diœcesis limites per inaccessas valles, & juga montium Divini Verbi præco fervens, nullo parcens labori peragrabat, socium habuit Gessagam nostrum, fidelem veluti ministrum in excipiendis protervorum hominum Confessionibus, informandisque ad pietatem animabus, Sacrorum sermonum, ac Spiritualium exercitationum numquam fere intermisso adjumento. Tam probi institutoris exemplo permotus transiit ad Seminarium Urbanum *de la Canonica* nuncupatum, ut celebris pietate Viri Josephi Oldoni, ad imbuendos Ecclesiasticæ virtutis præceptis clericos, labores levaret; quo ad Superos, ut par est credere, evocato, tam arduum onus Gessaga subiit anno Salutis nostræ MDCCXVIII. Præfecturâ Spiritualium exercitationum, & clericorum Canonicæ Confessoris officio non contentus Gessaga, directionem quamplurium in Seculo viventium cujuscumque gradus hominum lubens suscepit; rudiores non aspernatus, quos nocte dieque ad perfectam vivendi normam sedulâ curâ, & patienti industriâ informabat, mortique proximos ad extremum usque anhelitum non deserebat. Justus proborum hominum æstimator Card. Archiepiscopus Odescalchus, promoto è Theologali Præbenda Collegiatæ Basilicæ Sancti Nazarii ad subeundam Pœnitentiarii Majoris in Metropolitana Ecclesia Dignitatem Joanne Antonio Vicemala, Gessagam nostrum illi in Nazariana substituit; ubi B. Virginis Sacellum polito, & versicolori marmore ex ligneo è fundamentis erigendum curavit. Vivis erepto Presbytero Tonetta Congregationis Oblatorum, quo adnitente exordium habuit Mediolani Asceterium Monialium Ordinis S. Francisci Salesii, substitutus fuit Gessaga ad Patris, quem vocant, Spiritualis munus obeundum, cùm jam antea Religiosas illas Mulieres ad fovendum Sancti Episcopi Genevensis Spiritum, monitis, epistolis, consiliisque excitasset. Quinquaginta sex Ecclesiasticorum Virorum, totidemque Equitum, ac Matronarum Societatem in Ecclesia Visitationis S. Mariæ instituit, ad quorum profectum Opus elaboravit, primo loco infra recensendum. Currente demum anno MDCCXLI., quum decem dierum spatio, juxta morem, Religiosas paternæ curæ commissas pabulo Evangelicæ veritatis fovisset, ad levandum animum, corpusque naturâ obæsum ad campestre ocium se contulit, ubi die Veneris XXVII. Octobris febri correptus, imminentem sibi mortem persensit; ideoque crastina die Navigio per Canale, quod à Ticino ad Urbem defluit, domum revectus, haud multò post Sacra Confessione expiatus, cùm vomitu urgente Sanctissimum Christi Corpus sumere prohiberetur, ad plures abiit, LVI ætatis annum non adhuc attingens. Sepultus est in Tumulo Canonicorum Basilicæ Nazarianæ, penès quos tam digni Collegæ viget recordatio, haud facilè interitura.

Supersunt illius Opera:

I. Regole per l'Associazione di S. Francesco di Sales: *Milano, presso Giuseppe Richini*, 1735. in 12.

II. Motivi, o sieno Avvertimenti cavati dalle Opere di S. Francesco di Sales per ciascun giorno dell'Anno. Ext. ibidem.

III. Orazione funebre per le Esequie celebrate nella Basilica di S. Ambrogio al Sig. Cardinale Benedetto Odescalchi, altre volte Arcivescovo di Milano. MS.

IV. Esercizj Spirituali per i Cherici della Canonica.

V. Esercizj Spirituali per gli Ordinandi.

VI. Esercizj Spirituali per le Religiose.

VII. Esercizj Spirituali per le Dame.

VIII. Esercizj Spirituali per i Cavalieri.

IX. Esercizj Spirituali per i Sacerdoti.

X. Esercizj Spirituali per i Secolari.

XI. Fasciculus multarum Concionum è suggestu habitarum.

Hæc omnia servantur MSS. apud Carolum Galbiatum, qui nobis humaniter invisenda communicavit.

Gessagam laudavit S. T. D. Bartholomæus Castellus Congregat. Oblatorum in Catalogo Virorum insignium ejusdem Congregat., qui servatur MS. in Collegio S. Sepulchri, necnon ejusdem cum laude meminit Maria Ignatia Costa de la Trinité, Ord. Visitationis S. Mariæ Monasterii hujus Urbis Antistita, in Literis Circularibus, vulgatis sub die XXX. Octobris MDCCXLI.

MDCCCCLXXIII.

MDCCCCLXXIII.

GESSATUS GULLIELMUS.

Cùm Mediolanenſes anno MCLXII. à Friderico I. Auguſto, qui Œnobarbus cognominatus eſt, arctiſſimâ cingerentur obſidione, ut eò faciliùs patriam propugnarent, quo Civium animi concordiùs unirentur, exortas inter Creditores, ac Debitores controverſias, conditis hac ſuper re Statutis, comprimere ſtuduerunt. Id muneris injunctum fuit Viris quatuor, poteſtate facta, quidquid in commune bonum redundare poſſet, ſanciendi. Ex eorum numero fuit Gullielmus Geſſatus magnæ prudentiæ Civis, & ſummo in Patriam amore præditus, qui, communicato cum Collegis conſilio,

Promulgavit

I. Statuta inter Creditores, & Debitores obſervanda. Hæc ex Corio hauſit Comes Octavius Archintus in laborioſiſſima æquè ac inſigni Collectione ſua MS. quâ tam ſæpe in hoc Opere uſi ſumus.

MDCCCCLXXIV.

GHERARDUS UBALDUS.

Ubaldi Gherardi Mediolanenſis non ideo nomen omiſimus in priori Scriptorum hujus Bibliothecæ Indice, quòd eum omnino expungere meditaremur, ſed pudori ducebamus nudam hominis nuncupationem, & inconditam Operum notitiam optimis Lectoribus ingerere. Pudorem vicit neceſſitas, omnique moto, ut ajunt, lapide nihil amplius reperientes, Moriggiam, & Picinellum ſequi coacti ſumus, & illa tantummodo referre, quæ jejunè quidem, ſed pro more ſuo, de Scriptore hoc tradiderunt. Vates certè fuit Ubaldus noſter, ut videtur, non contemnendo præditus ingenio, cùm floruerit Seculo XVI., ut indicat editio libri num. I. indicandi. Plurimum etiam juventutis moribus componendis vacavit, cujus rei teſtem dabimus infra Bernardinum Baldinum. Ceterùm pauca hæc boni conſulas Lector candide; plura enim fortaſſe tempus proferet.

Scripſit:

I. Odas aliquot Latinas. Extant in libro, cui titulus: „ Carmina Poëtarum Nobilium. *Mediol.* 1563. *in* 8. Fortè hæc ſunt Carmina, quæ Scriptori noſtro tribuit Paulus Moriggia loco citando.

II. De moribus juvenum. Hoc Opus in lucem prodiiſſe indicat Carmen jam memorati Baldini in libro inſcripto; Luſus: quod hic ſubnectimus:

Qui virtutis amant inſignia pulchra doceri,
Quæque ſequi juvenes, quæque cavere decet,
Ubaldi cultum diſcant opus, indice libro
Hoc rectum pubes lecta tenebit iter.

De eo cit. Moriggia lib. III. Nobil. Mediol. cap. XI. ac Picinell. pag. 511.

MDCCCCLXXV.

GHIOLDUS CAROLUS.

Inter Viros illuſtres Ghioldæ Gentis hujus Urbis claruit anno MCCCX. Gaſparinus, ab Henricò VII. Imper. Comes Palatinus S. R. I. creatus, ut ex Diplomate per Clariſs. Sitonum viſo. Carolus interim Ghioldus Mediolanenſis optimo ingenio præditus ab ipſa pueritia bonis incubuit litteris, nam in Seminario Majori patriæ decem annos integros Rhetoricæ, Philoſophiæ, atque divinis ſcientiis dedit operam. Inter Oblatos SS. Ambroſii, & Caroli cooptatus Presbyter effectus eſt, atque Theologicâ Laureâ honeſtari meruit. Mox ſtudiis præficitur in Collegio Helvetico, ubi jubente celeberrimo Cardinali Archiepiſcopo Friderico Borromæo anno MDCXXX. Alumnos Philoſophicis, & Theologicis ſtudiis imbuit. Sequenti triennio nedum præfatis Alumnis, verùm etiam Seminarii memorati Clericis ſacras Quæſtiones egregiè tradidit. Genuam evocatus, Thomam de Auria Turſenſis Ducis filium Theologiam docuit, mox à Cæſare Montio Cardinali Archipræſule Theologali Præbenda decoratur in Baſilica Apoſtolorum, vulgò S. Nazarii, hujus Metropolis, addito munere Cenſoris librorum, aliiſque præclaris officiis. Ægrè ferimus tanti Viri Opera, quorum meminit Picinellus infra citandus, quo ſcribente adhuc Ghioldus vivebat, imperfecta, ut tunc erant, forſitan remanſiſſe, vel, quod magis dolendum, omnino excidiſſe.

Superſunt tamen

I. Ragionamento fatto nel Duomo a' Tribunali l'anno MDCLVI. *Milano, per il Monza, l'anno ſteſſo, in* 4. Hunc inſcripſit Cardinali Alphonſo Littæ.

II. Alcune Impreſe. Inſertæ ſunt ſparſim in Opere memorati Picinelli, inſcripto: *il Mondo Simbolico.*

III. Opera varia erudita, de quibus Picinellus, ut diximus. Laudatur ab eodem Picinello in Athenæo pag 118., & Joh. Petro Puricellio in Diſſertat. Nazar. pag. 3.

MDCCCCLXXVI.

GLUSSIANUS ANTONIUS.

Quamvis nimis ſerò præclariſſimorum Virorum notitia ad nos pervenerit, qui verè inſigni Capitulo Canonicorum Ordinariorum Eccleſiæ Metropolitanæ Mediolanenſis Statuta condidere; gratulamur nobis tamen, quod ſaltem in Additione, quam tractamus, eorum nomina liceat inſerere. Hos inter primus elementario ordine occurrit Antonius Gluſſianus, inter ipſos Canonicos cooptatus, & eo tempore in Subdiaconatus Ordine conſtitutus, qui unà cum Collegis loco ſuo memorandis die XX. menſis Aprilis, anno reparatæ Salutis humanæ MCCCLXVII. æternum hoc beneficium clariſſimo Cœtui contulit. Adhuc erat in vivis anno MCCCCIV.

Scripſit igitur

I. Statuta ejuſdem Eccleſiæ eo anno, & die publicata: MS in fol. in Archintea.
Meminit hujus præclari Viri amiciſſimus JC. Sitonus in Schedis.

MDCCCCLXXVII.

MDCCCCLXXVII.

GLUSSIANUS BONAGRATIA.

BOnagratia Glussianus Mediolanensis Theologiæ peritissimus Vir inter Minores Observantes nuncupatos floruit superiore Seculo. Excidisset nobis Scriptor iste, nisi monentibus amicis, manuscriptus illius Codex infra laudandus ad nostram devenisset notitiam. Nemo tamen expectet Glussiani hujus Acta; illa enim, quamvis omni studio petita, reperire datum non fuit. Ad ejusdem Instituti Professores pertinebit plura suppeditare.

Elucubravit Opus sic inscriptum:

I. Tractatus de justificatione hominis, ex pluribus doctrinæ Scoti locis acceptus, anno MDCXLIV. MS. in 4. Servatur in Bibliotheca S. Bernardini Veronæ.

MDCCCCLXXVIII.

GRIMALDUS JOANNES PETRUS.

JOannes Petrus Grimaldus, origine quidem Genuensis, sed in clarissimo Modoëtiensi Oppido Ducatus Mediolanensis natus, Carmelitarum Institutum florenti ætate suscipiens, in eo bonis artibus sedulam dedit operam. Theologiam præsertim sic didicit, ut in ea magisterium obtinuerit; mox studiorum Regens Patavii primùm, inde etiam in Urbe fuerit renunciatus. Prior Genuense rexit Cœnobium, ibidemque floruit Sacræ Inquisitionis Consultor. In Provincia Germaniæ inferioris Commissarius generalis extitit, & Provincialis Angliæ munus obivit. His præclaris muneribus illustris obiit Genuæ anno MDCXXXI. Facundiam ipsius in Orationibus præsertim Latinis tota Romana Curia mirata est, atque ut etiam posteri ea fruerentur,

Vulgatæ sunt:

I. Orationes Fr. Joannis Petri Grimaldi Carmelitæ Mediolanensis à Modoëtia Angliæ Provincialis, & Collegii D. Mariæ Transpontinæ Regentis, habitæ in Sacello Apostolico coram SS. D. N. Paulo V., Sacroque Purpuratorum Patrum Senatu, ad Cardinalem Scipionem Borghesium. *Romæ*, *apud Facciottum*, 1613. *in* 4.
Ex Speculo Carmelitarum part. III. de Viris Illustribus pag. 1072. num. 3741.

MDCCCCLXXIX.

GRISONIANUS BENIGNUS.

NOn semel questi sumus in hoc Opere de monumentis deperditis Eruditorum Virorum nontantùm veterum, sed, quod magis mirum videtur, recentiorum. Querelam nunc renovare cogimur acturi de Benigno Grisoniano, qui certè Mediolanensis fuit, ut in titulo Operis mox indicandi ipse apertè scribit; sed tamen adeò incognitus Civibus suis existit, ut nemo prorsus vel tantillum de gestis ejus, vel emortuali saltem anno suppeditaverit. Cùm autem ex scriptis Clarissimi Viri Pauli Segneri Societ. Jesu, divini Verbi præconis eximii, se profecisse testetur, exeunte Seculo XVI. vixisse videtur.

En Operis ejus lectu, typisque dignissimi titulum:

I. Il Segretario instrutto, libri III. MS. in 4. In ipsis non tantùm Epistolæ plures leguntur optimo stylo exaratæ, sed Regulæ quoque proponuntur pro illis scribendis linguâ meliori Italicâ, exemplis adductis celeberrimorum Virorum, Panigarolæ nempe, Segneri, aliorumque Eruditorum. Extat apud Minores Observ. S. Mariæ Gratiarum Modoëtiæ.

H

MDCCCCLXXX.

HELIODORUS.

HEliodorum Monachum Mediolanensem ignoravit Armellinus; nihil enim omnino de ipso, ejusque Opere memorat in sua Bibliotheca Benedictino-Cassinensi. Credendum est iccirco, Cœnobitam hunc fortasse inter Cluniacensis Congregationis Alumnos, qui plura olim habuere in hac Urbe Monasteria, recensendum esse. Illum indicavit Clariss. Abbas Fusius, ex cujus fide nos etiam Scriptorem, & Librum proferimus. Vixisse videtur circa finem Seculi XVI.

Edidit Opus inscriptum

I. De Sacramento Baptismi. *Cremonæ*, 1590. *in* 8.
Ex citato Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

A S. JO. BAPTISTA JO. TADDÆUS.
V. MONTIUS DOMINICUS ANTONIUS.

L

MDCCCCLXXXI.

LUCCIONUS THOMAS.

THomam Luccionum de Bonifacio ab eruditissimis Viris Quetif, & Eccard in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum memoratum prætermiseramus, quòd suspicio subiisset, eum Bonifacii in Corsica Insula natum fuisse, præcipuè cùm Genuæ, ut dicemus, longam traxerit moram, atque supremam diem clauserit. Melioribus nunc fulti documentis, Mediolanensibus Scriptoribus addimus, cùm verè hìc lucem viderit, immo etiam in celebri S. Eustorgii Cœnobio S. Dominici Institutum susceperit, quamvis postea Genuensi Asceterio S. Mariæ de Castello addictus fuerit, sive, ut ajunt, transfiliatus. Quantùm esset Theologiæ peritus, indicat Magisterium ei collatum in generalibus Comitiis Romæ habitis anno Salutis MDCLXXXVI In utriusque Lombardiæ Provincia plurimam sibi famam in tradendis Theologicis disciplinis acquisivit, & in ea, quam S. Petri Martyris appellant, diutiùs hoc munus exercuit Regens studiorum constitutus in præfato Cœnobio S. Eustorgii. Verbum quoque Divinum XXX. per annos in celeberrimis Italiæ Urbibus magno cum A plausu populis ministravit. Neque minor eluxit in eo Juris Canonici perities, ob quam à Januensi Archiepiscopo Examinator Synodalis creari meruit, quod officium XX. fermè annos gessit. Prædictam utriusque Lombardiæ Provinciam, post alios minores gradus, cum imperio administravit. Decessit tandem senio confectus Genuæ anno Salutis MDCCX.

Scripsit Opera his titulis prænotata:

I. Veritatis moralis, seu doctrinæ probabilis investigatio. *Mediolani, apud Malatestam*, 1702. *in* 4.

II. Ancile veritatis ad faciendam vindictam sanctam in nationibus amplissimi Imperii Sinarum, illiusque Reges, Nobiles, Mandarinos, Litteratos, & cultus Chinensium propugnatores alligandos in compedibus, & in manicis ferreis, ut faciant judicium conscriptum Omnipotentis Dei, ejusque dilectissimæ Sponsæ S. R. Ecclesiæ. Extat in præcitato Opere à pag. 391. ad 539. B

III. La Predica di Salomone nel libro dell' Ecclesiaste dearticolata, e dedicata alla M. R. M. Suor Maria Deodata Spinola. *Genova, per il Franchello*, 1705. *in* 8.

IV. Elucidarium Vitæ, & Operum D. Thomæ Aquinatis. *Genuæ, typis iisdem, eodem anno, in* 12.

V. Plurima ad utramque Theologiam Scholasticam, & parænetícam spectantia MSS. apud Suos Genuæ.

Laudatur à præcitatis Clariss. Viris Quetif, & Eccard in Tomo II. Script. Ord. Prædic. fol. 777.

M

MDCCCCLXXXII.

MADDIA MARIA ROSA FELIX.

CAdente præterito Seculo, & sequentis initio, celebres illi Viri Carolus Maria, & Michaël, è gente Maddia, Senatus Mediolanensis à Secretis, Pater, ac Filius, quorum supra debita cum laude suo loco meminimus, eloquentiæ, ac omnigenæ ferme literaturæ perlucidum in se ipsis speculum exhibuere. Nunc prætereundam minimè censuimus Mariam Rosam Felicem, cujus ingenium humilitas intra Septa Religiosissimi Asceterii haud facilè celare potuit, quin Mediolano innotuerit. Prædicti Caroli Mariæ Philosophi, ac Poëtæ clarissimi, necnon Angelæ Ripæ filia, edita est in lucem Maria Rosa anno MDCLXIX. die XVIII. Octobris, atque in ipsis vitæ primordiis plusquam fœmineum animum ad virtutis exercitium ostendit. Gallicam linguam, & chorearum ducendarum normam optimè didicit, quinimmo & Picturæ sese addixit, jamjam parentis sui pedissequa in concinnandis Mediolanensi dialecto strictis metro cantionibus, quas fratribus, sororibusque recitabat. Pubertatis limites attingens, ad proprias sexus disciplinas addiscendas in Regio Collegio à Guastallensi Comitissa Torella pro puellarum educatione instituto in hac Urbe, vulgò *de la Guastalla* appellato, locum habuit, ubi quinquennio immorata, totam se Divino cultui mancipare decrevit in Monasterio, Beatæ Virginis ab Angelo Salutatæ Institutum servante, quod hìc Mediolani Dolorum Sanctissimæ Deiparæ nomen obtinuit, & communiori appellatione *delle Celesti*, seu *delle Turchine* vocatur. Annos

Tom. II.

C igitur ætatis suæ XVII. nondum prætergressa, die XXIX. Septembris, anni MDCLXXXVII. Mundo valedixit, totam Divino cultui, atque æternarum rerum contemplationi se addicens, tanto perfectioris vitæ experimento, ut inter probatas illas Virgines, ceu Sol inter sidera, clariori lumine emicuerit, & prima honorum subsellia conscenderit; in quorum sedula administratione totum penè religiosæ vitæ spatium, cara omnibus, & communis quietis salutisque sollicita, amoris ac zeli plena, laudabiliter impendit. Tyrocinio præposita fuit Magistra, mox domesticarum rerum curæ præfuit; dehinc Antistitæ Adjutrix, mox Mater ceterarum XV. annis præfedit, quo in munere tamdem occubuit. Mei non est instituti, gesta ipsius Cœlo acceptissima, ac dolores, quos invictâ patientiâ pertulit, recensere; id enim in ejus D Vitæ narratione, quæ propediem publicam in lucem est producenda, per seriem enarrabitur: hoc tantummodo addam, eâ, qua exuberabat, in Deum, ac Sorores charitate ductam, vel ut Datori omnium, suo ac ceterarum nomine, grates referret; seu ut socias ad virtutes adamandas excitaret, quinimmo, ut easdem opportuno tempore recrearet, nonnulla proprio marte Maddiam nostram scripsisse Poëmata Italica, quorum infra mentio recurret. Plures per annos plagam in crure sustinuit, quin aliquam dolorum voluerit consciam, præter se ipsam; non potuit tamen tussim celare, quam parcissimus cibus, & vigilatæ ut plurimùm in Oratione noctes, necnon ætas ad senium declinans, familiarem effecerant: tantis igitur morbis vexata, tamdem dierum cursum optimè implevit anno Salutis MDCCXXXVIII., die Do- E minico mensis Aprilis, tam piæ Matris desiderium religiosis Monialibus sui Parthenonis relinquens, penès quas omni ævo ejusdem vigebit recordatio, durabuntque virtutum exempla.

Apud Literatos famam sui nominis commendavit, ob

I. Giardino di Fiori, raccolto dalle Opere di S. Gertrude. MS. in 4. apud suas Moniales.
II. Norma di ben adempire tutte le cariche dell'Istituto delle Celesti, per l'esatta osservanza delle loro Regole. MS. in 4. ibidem.
III. Varie Prediche da essa fatte, e recitate nel Refettorio, tra le quali una sopra il Testo del Vangelo: *Domine, si vis, potes me mundare*. MSS. ibidem.
IV. Divozione a S. Ignazio di Lojola, cominciando dal giorno XXVI. di Maggio, in cui nacque, fino al XXXI. di Luglio, in cui si celebra la di Lui Festa. MS. ibid.
V. Novena ad onore di S. Rosa di Lima. MS. ibidem.
VI. Atti di Divozione all'Arcangelo S. Michele, a S. Maria Maddalena, e S. Gertrude. MS. ibidem.
VII. Dialogo fra l'Angiolo Custode, e l'Anima. MS. ibid.
VIII. Dodici Trombe senza fiato per i giorni della Ricreazione comune di ogni Mese. Poëmata sunt XII. Mediolanensi vernaculâ linguâ conscripta, nempè
1. De Humilitate.
2. De Instituto Monialium S. Mariæ ab Angelo Salutatæ
3. De tribus causis, quibus Deus Animas ad se trahit; videlicet: *Sopra de i tre Perchè?*
4. De Charitate.
5. De puritate Spiritus.
6. De simplicitate Virtutis.
7. De vana hominum æstimatione.
8. De quiete Cordis.
9. Unde proveniant Tentationes.
10 De non curandis mundanis eventibus.
11. & 12. De Virgine desideriorum.
IX. Tria alia Poëmata composuit de tribus Virtutibus Theologicis, quæ servantur MSS. in suo Monasterio, & apud Clarifs. Saxium.
X. Dialogo di due Donne: cioè Trabatacca, e Benintesa, e del Frate Confessore di Trabatacca. MS. apud Fratres de Ayroldis. Postremus hic fœtus est illius ingenii, ut in fine notatur; eâdemque vulgari Dialecto Mediolane. si compositus fuit.
XI. Multa Epigrammata, vulgò *Sonetti*, *e Madrigali*, Italica, & Mediolanensi linguâ conscripta, quorum plura egomet vidi satis concinnè lucubrata.

Ad eam scripsit plures Epistolas Carolus Maria Maddius genitor, quæ leguntur editæ in Collectione ejusdem Operum, facta à Clarifs. Muratorio, atque impressa *Mediolani in Regia Curia, anno* 1700.

Eam laudarunt P. Jo. Philippus Bovius Soc Jesu, in Vita Comitissæ Mariæ Christinæ Messerati, edita in 8. *Mediolani, in Regia Curia*, 1740. Clarifs Saxius in MS. Testimonio Virtutum ejusdem, P. Jo. Ambrosius Gallarati Soc. Jesu in Epistolis, & plures alii, qui nomen suum mihi in publicum producere non permiserunt.

MDCCCCLXXXIII.

MALDURA CAROLUS EMMANUEL.

Carolus Emmanuel Maldura Mediolanensis Ludovici filius, cùm sacro se Cistercienfium dicasset Ordini, generis sui nobilitatem, virtutum omnium claritate cumulavit; brevì enim ad Præsulis variis in Cœnobiis dignitatem ascendit, Ambrosiani videlicet in Patria ab anno MDCLI ad MDCLIV. inde Parmensis, deinde Charævallensis tam in agro Mediolanensi, quàm Placentino supra decennium Præses enituit. Tale autem nomen sibi conquisivit, quale summis cum laudibus depromitur à Joanne Petro Puricello, atque Bartholomæo Aresio infra citandis. Non parum verò huic insigni Viro Cisterciensis Familia obstricta est, quemadmodum facilè noscet, qui lucubrationem illius summo labore compactam non ignoraverit. Postremus ipsius vitæ annus nos latet.

Scripsit:

I. Syllabum Scriptorum Italorum, qui in Cisterciensi Ordine floruerunt. Citatur sæpissimè apud de VVisch in Biblioth. ejusdem Sacri Ordinis.

Laudatur à citatis Puricello in Differt. Nazariana, cap. 131. pag. 14. Bartholomæo Arisio in Chronologica Serie Abbatum S. Ambrosii pag. 98. art. 128. Clarifs. Abbate Fusio in Adden. MSS. ad Athenæum Picinelli; & demum JC. Sitonus noster in Monum. Nob. Familiæ de Vitalibus impressis *Mediol. penès Malatestam*, 1721. *in fol.* ipsum commendat pag. 7. sicut & in Schedis, è queis nobis tradidit ipsius stemma Genealogicum ab Henrico Maldura anno MCCCCLXX. vivente ad usque Auctorem nostrum deductum.

MDCCCCLXXXIV.

MANLIUS THEODORUS.

Breviſſimè jam meminimus in Articulo MXXXIII. hujus Operis, dum de Manlio Flagrio ageremus, Viri præstantissimi Manlii, sive mavis Mallii, Theodori, quem Mediolanensem cum Chalco nostro quidem credidimus; arbitrati tamen ipsum inter Scriptores non recensendum, cùm nondum nobis Opera illius innotuissent. Verumtamen diligenter inspectâ Panegyri Claudiani ibidem indicatâ, nefas duximus tantum decus huic Insubriæ Metropoli adimere, cùm in ea metrica laudatione non infimi nominis Opera à Manlio composita recenseantur. Juvat igitur primùm, quædam de Actibus ejus differere, potissimùm ex præfato Claudiano hausta. Neque verò hîc repetere placet vetusta Familiæ Monumenta in hac Urbe adhuc extantia, præcipuè verò Epitaphium Manliæ Dedaliæ Virginis Deo Sacræ in Ambrosiana Basilica quiescentis, quam Sororem Scriptoris nostri fuisse nullatenus dubitamus, quod quidem Elogium in jam citato Articulo MXXXIII. integrum protulimus. Ligurem profectò Theodorum nostrum Claudianus vocat, at quemadmodum alibi diximus, id nullum nobis negotium facessit, cùm per ea tempora latiùs pateret Liguriæ nomen, & Mediolanum includeret; quod Eruditis notissimum esse non ambigimus. Ab ipsa igitur adolescentia Oratoriâ excultus arte, diu in Romano Foro tutatus est reos, mirantibus Civibus solidam ejus facundiam. Lybiam primùm cum potestate administravit, mox Macedoniam. Romam revocatus, supplicibus libellis, Cæsareoque Ærario præficitur, inde Moderator datus est Hispaniæ, Germaniæ, atque Britanniæ. Hos magistratus gessit Theodorus juvenilibus annis; maturiore autem ætate, studiorum curæ se rursus tradidit, Philosophiæ præsertim Morali, Physicæ, & Astrologiæ, & libros æternitate dignos de hisce facultatibus conscripsit infra memorandos, ut videtur, in suburbano, quò se receperat, & ne Curuncanos, atque Curios Mediolanum Romæ invideret, agriculturæ vacabat, cùm tantisper à Musis animus esset relaxandus. Interim denuò ad Aulam adscitus, Italiæ, Africæ, Illyrico, Insulisque Maris Ligustici, Tyrrheni, atque Ionii Moderator constituitur. Animo fuit modestissimo inter summos honores, clarissimasque Præfecturas; Consulatum enim gessit cum Flavio Eutropio anno Æræ Christianæ CCCXCIX., quem illi collatum honorem præmemoratus Claudianus carminibus celebravit. Securi autem Eutropio Collegâ percusso, Theodori tantùm nomine notatus est annus in publicis Monumentis. Miramur tamen hunc solùm Consulatum Manlii nostri in Fastos fuisse relatum, cùm jam pridem eodem functum munere indicet non obscurè Poëta ipse in Panegyris initio, his versibus:

Te quoque naturæ sacris, mundique vacantem,
Emeritum pridem, desudatisque remotum
Judiciis, eadem rursum complexa potestas
Evehit, & reducem notis imponit habenis.

Verùm

Verùm hæc alii videant, quibus Romana rudera scrutari cura est. Illud nos adjiciemus, vota Claudiani toties citati non inania fuisse, qui in fine citati Operis ait:

Accipiat Patris exemplum, tribuatque nepoti
Filius, & cœptis ne desit fascibus hæres.
Decurrat trabeata domus, tradatque secures
Mutua posteritas, servatoque ordine fati
Mallia continuo numeretur Consule proles.

Arbitramur enim Manlium Theodorum, qui anno Christi DV. cum Sabiniano Consul fuit, Nepotem ex Filio Auctoris nostri extitisse. Ceterùm, ut ad hunc sermo recurrat, amicus fuit Theodorus Sanctissimo Præsuli, Ecclesiæque Doctori celeberrimo Augustino Hipponensi Episcopo, qui eum fortè primò noverat, tunc cùm Mediolani eloquentiam profitebatur; quocirca inscripsit eidem Sanctus Doctor librum suum de Beata Vita, ipsum quandoque appellans mente præstantissimum. Hæc de Manlio nostro novimus; cetera verò ipsius acta interierunt, quodque magis dolendum, neque scripta Viri clarissimi ad nos pervenere. Illa igitur indicare tantùm possumus ex his, quæ Claudianus sæpissimè memoratus titulo tenùs indicat.

Ea sunt:

I. De Præceptis Philosophorum, variisque eorum de Mundi primordiis sententiis.
II. De Syderum motu, Eclypsibus, & Meteoris.
III. Carmina plura, inter quæ conjicere licet Epitaphium Manliæ Dedaliæ, de quo jam diximus.
Laudatur à pluribus, inter quos etiam à Possevino in Appar. Sacro Tom. II. pag. 375., & à Collectoribus Fastorum Consularium, atque ab Hoffmanno in Lexico Universali, ubi perperam vocatur Manlius Theodoricus.

MDCCCCLXXXV.

MANZONA JUSTA FRANCISCA.

Non patriæ tantùm, sed ætatis quoque nostræ, & fœminei sexus decus Francisca Manzona Cæsarem Alphonsum JC. atque Causidicum Collegiatum, ac Mariam Catharinam Clavenam Jugales habuit parentes. Vitales hausit auras III. Nonas Maji anno Christi MDCCX. in Urbe Mediolanensi, sedulâque parentum curâ inter pietatis, studiorumque rudimenta adolevit; quamvis non semel teneris adhuc annis graves fuerit perpessa morbos, à quibus servatam se piæ parentis suæ precibus affirmabat. Ingenium sortita perspicuum, & memoriam planè mirabilem, è solis Eruditorum, qui frequentes ad Ædes illius conveniebant, colloquiis perfectam Sermonis, atque Poësis tam Latinæ, quàm Italicæ sibi peritiem comparavit. Nullo præceptore usa, Gallicè, Hispanicèque loqui didicit, quibus animi ornamentis, ut Græci etiam Idiomatis adderet decus, sic ejus linguæ præceptis dedit operam, ut verba facientem peritissimi quoque mirarentur. Et profectò, si vita comes fuisset, quantùm Græcè sciret posteris quoque innotuisset; meditabatur enim Euripidis, quæ extant, Tragœdias Italicis reddere versibus. Per se ipsam Geometriæ, celeberrimisque Philosophorum Systematibus navavit, quorum omnium arcana ex MSS. editisque Codicibus nemine tradente percepit. Mirum qua eruditione Historiam, Ritus, Mores ex antiquitate præsertim petitos calleret; neque Jurisprudentiam insalutatam reliquit, cujus fundamentis optimè se imbutam demonstrabat. Divinos Codices, in quibus veræ sapientiæ documenta Summus rerum Opifex mortalibus tradidit, magna ex parte memoriæ commendaverat. Hinc mores candidi, compositusque oris & animi pudor, & rara in doctis humilitas; qua tam demissè de scriptis suis, seque sentiebat, ut ambigerent omnes, quid prius in præclara indole habendum foret, modestia an doctrina. Hinc summa scribendi tam solutâ, quam adstrictâ numeris Oratione facilitas, & nunquam intermissus studiorum labor. Matre orbata, in Sacrarum Virginum Asceterium Sanctæ Luciæ dicatum se contulit, ibique vitam traxit ad IV. Id. Aprilis anni MDCCXLI. quo die Aloysio Justo Veneto non ignotæ eruditionis Viro nupsit. Celeberrimis Italiæ Academiis adscripta fuit, nimirum inter Arcades Romanos assumpto nomine Phœniciæ Lampeaticæ, inter Ereinos Panormitanos sub nuncupatione Aglauræ Oloniæ, inter Patavinos, qui *Ricovrati* dicuntur, inter Affidatos Ticinenses, inter Philodoxos, & Transformatos Mediolanenses. Augustissimæ Elisabethæ Christinæ Caroli VI. Cæsaris conjugi accepta adeò extitit, ut insigne gemmarum donum retulerit, cùm Opus Poëticum infra memorandum nomini ejus nuncupasset; pluraque meditaretur beneficentiæ munera in eam conferre Augusta Princeps, nisi heu nimium nota adversa sors intercessisset. Decimo post die ultimi sui partus acutæ febris vi oppressa non absque ingenti doctorum omnium mœrore, migravit è vita in Vico Cereda apud Oppidum Leucum ad Lacum Larium, annum agens XXXIII. tumulatumque Cadaver illius apud Patrem conquiescit ad Aram dolentis Deiparæ in Sancti Joannis Templo, cui cognomen ad Castaneam.

Plura scripsit, quæ partim edita sunt in lucem, partim adhuc typos expectant, nimirum

I. L'Ester Tragedia. *Verona, per Gio: Alberto Tumermani*, 1733. *in* 8. Hanc Augustæ Elisabethæ Christinæ dicavit. Verumtamen, ut erat rerum suarum parcissima æstimatrix, hoc Opus recudere studuerat, hujusque ex integro refecti Autographa duo servantur unum apud prælaudatum Aloysium Justum ejus Virum, alterum verò apud Clariss. Virum P. Angelum Calogerà. Præfixam habet, præter nuncupatoriam, Dissertationem eruditissimam de ipsa Tragœdia, in qua optimè habent Lectores quantæ esset doctrinæ tam in sacris, quàm in profanis rebus Fœmina hæc præstantissima.
II. L'Abigaile: Azione Sacra per Musica da cantarsi nella Cappella della S. C. e C. R. M. di Carlo VI. Imperadore. *Vienna d'Austria, presso Gio. Pietro Van-Ghelen*. 1734 *in* 4.
III. La Debbora: Oratorio per Musica nella medesima Cappella. *Ivi, per lo stesso*, 1735. *in* 4.
IV. La Madre de' Maccabei: Azione Sacra per Musica nella stessa Cappella. *Ivi, per lo stesso*, 1737. *in* 4.
V. Il Sacrificio d'Abramo: Azione Sacra per Musica come sopra. *Ivi, per lo stesso*, 1738. *in* 4.
VI. Il Gedeone: Azione Sacra per Musica. Hoc Opus ubi superiùs enunciata harmonicis numeris concinendum paraverat. MS servatur apud memoratum ejus Conjugem; prout etiam, quæ sequuntur.
VII. L'Amata: Tragedia. Hanc elaborabat cùm acerba ipsam mors sustulit. Imperfecta est, atque non ultra Actum primum producta. Servatur MS. apud eundem.
VIII. Le Tristezze d'Ovidio libri V. tradotti in versi Italiani. Hoc Opus sub nomine tantùm „ di una Pastorella Arcade „ impressum est in Tomo XXII. insignis Collectionis omnium veterum Poëtarum Latinorum, cum eorundem versione Italica Typis Mediolanensibus.
IX. Orazioni tanto Sacre, quanto Profane. MSS. apud eundem. Ex his justum Volumen confici posset.
X. Dissertazioni, e Lettere Latine, ed Italiane sopra varj eruditi Argomenti. MSS. apud eundem. Ex his quoque non parvæ molis Codex coalesceret.
XI. Vita della Ven. Serva di Dio La Madre Suor Giovanna Eustachia della Croce Fondatrice del Sacro Monistero di Santa Chiara, detto nella Rocca della Città di Vigevano, disposta, e compiuta da Francesca Manzoni Milanese, e da essa consacrata alla Illustrissima Signora Contessa D. Maria Giovanna Cattanea. *Milano, per Giuseppe Vigoni*, 1735. *in* 4.

XII.

XII. Varj Componimenti Poetici. Sparsim edita sunt plura ejus Italica Carmina in Collectionibus insignioribus hujus Seculi, non tantùm Mediolani, sed & Romæ, Venetiis, Papiæ, Veronæ, atque in aliis præcipuis Italiæ Urbibus editis. Ex iisdem ad manus nostras, properante prælo, XXX. & ultra pervenere, adeout nimis Lectores nostros fatigaremus, si omnia per extensum referre voluissemus. Ea eminent verò inter alia, quæ numero V. leguntur in libro, cui titulus: „ Scelta di Sonetti con varie critiche „ Osservazioni ec. del P. Teobaldo Ceva. „ *Venezia per Domenico Occhi*, 1737. *in* 8. unà cum insigni Elogio Manzonæ nostræ ab eodem P. Ceva contexto. Omnes tamen doctissimæ istius Fœminæ Lucubrationes postremis suæ brevis vitæ annis selegerat, & emendaverat propria manu, ideoque sperandum est, quòd propediem in unum Corpus collectas Respublica litteraria libentissimè eas acceptura sit.

XIII. La Demarata: Tragedia. Hujus argumentum desumpserat ex Livii Decad. III. lib. V. Imperfectum est Opus, vix inchoatum. MS. apud eundem.

XIV. Lettere familiari. Harum plurimas nitidissimo sermone Etrusco conscriptas, in quibus de studiis suis agit, & de prælaudata præsertim Tragœdia, de qua supra meminimus num. VII. verba facit, & judicium postulat; servant apud se Autographas ipsius, dum viveret, amicissimi Canonicus Joannes Andreas Iricus, atque Carolus Antonius Tantius.

XV. Storia Universale di tutte le Donne erudite d'ogni Secolo, e d'ogni Nazione. Ad hanc arduam certè spartam jam à pluribus annis animum admoverat, multaque jam paraverat & numero, & ordine, & peculiaritate notabilia; sed morte præventa tantùm Opus imperfectum reliquit in Schedis MSS. apud eundem.

XVI. L'Amadigi di Bernardo Tasso. Præclarum hoc celeberrimi Vatis Poëma communicatis cum Viro suo litterariis laboribus emendatum, scholiis, variantibus lectionibus, aliisque hujusmodi generis ornamentis auctum edere meditabatur. Illud tamen, ut speramus, Aloysius Justus ipse nobis non invidebit.

XVII. Censura al Libro intitolato „ Il Sagrifizio di Gefte „ dell'Abate Giacomo Maria Zanotti „ MS. in 4 apud eundem Justum.

Plurimi ad eandem magni nominis Eruditi, præsertim Itali, dederunt Epistolas, eamque Carminibus celebrarunt; hæcque omnia IV. Voluminibus justæ molis comprehensa idem Aloysius Justus custodit; qui etiam Vitam illius scripturum se pollicetur.

De eadem non sine commendatione egerunt supradictus P. Theobaldus Ceva in sua Collectione Poëmatum Italicorum; Franciscus Xaverius Quadrius Presbyrer Soc. Jesu in Opere suo, cui titulus: „ Della Storia, e Ragione d'ogni Poesia „ Nos quoque eam laudavimus in Articulo Teobaldi Mariæ Vicecomitis dum Vitam ejusdem retulimus à P. Sylvestro de Mediolano ex Ordine Fratrum Capuccinorum scripta, ubi leguntur Carmina II. Manzonæ nostræ, aliique permulti.

MDCCCCLXXXVI.

MARINONUS MARCUS.

GErardo patre Mediolani natus est Marcus Marinonus, qui adolescentiæ annis inter bonarum artium studia transactis Clericali se militiæ addixit, cùmque doctrinæ morumque præstantiâ emineret, anno MCCCCXLIII. defuncto Michaële Mantegatia Mediolanensi ex Eremitarum Ordine ad Alexandrinas Infulas assumpto, successor dari meruit. Annos ferme XIV. illi præfuit Ecclesiæ, nondumque expleto primo sui regiminis anno reviviscentes in Alexandrino populo veteres simultates prudentissimè compo suisse fertur. Inde abdicato munere translatus est ad Sedem Urbevetanam XII. Kal. Augusti anno Salutis MCCCCLVII. ubi Episcopalibus tutandis Juribus virtutem infracti pectoris, animique fortitudinem satis superque declaravit. Cùm enim super confinibus Castri cujusdam inter eum, Civesque Urbevetanos difficilis orta lis esset, peractis (licèt incassùm), quæ providi Pastoris erant, ut res amicabiliter sedaretur, ne tandem Episcopii Jus excideret, Cives ipsos gravissimo Censurarum telo percussit. Interim Constitutiones pro illa ætate opportunissimas ad Cleri, populique mores componendos, & reformandos evulgavit. Animam Creatori reddidit anno MCCCCLIV. succedente sibi in Urbevetana Cathedra Joanne Castillionæo Mediolanensi Cœlestini Papæ IV. gentili olim Basilicæ S. Nazarii Præposito, Viro non generis tantùm nobilitate, sed doctrinæ & prudentiæ quoque laude clarissimo. Placet etiam hîc addere Inscriptionem brevem Marinonæ familiæ, quam legimus in Collectione Co. Octavii Archinti asserente extasse in Templo S. Francisci hujus Urbis, sic:

MARINONORVM
DOMVS SECVNDA
DONEC TERTIA.

Laudatur igitur Marinonus ob

I. Constitutiones pro salubri Urbevetanæ Diœcesis regimine, quæ in ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopali Tabulario asservantur MSS.

De eo agunt Ghilinus in Annal. Alex. ad annos MCCCCXLIII., MCCCCXLIV., & MCCCCXLVII. Filidius Marabottinus in Catal. Episcop. Urbisveteris pag. 25. secundæ edit. Ughellus in Alexand. & Urbevet. Episc. atque JC. Sitonus in Schedis.

MDCCCCLXXXVII.

MARINONUS PETRUS MARTYR.

DE Petro Martyre Marinono Mediolanensi verba facturi, id potissimum referemus, quod ipse de gestis suis posteritati commendavit, ut infra dicemus. Natus ipse est in hac Metropoli circa annum MDXLII. Adolescentiæ prioribus annis inter bonarum artium studia transactis, XVII. suæ ætatis anno Congregationem Fratrum S. Ambrosii ad Nemus nuncupatam, tunc in Italia florentem, ac postmodum Apostolico mandato extinctam, ut alibi jam retulimus, amplexus fuit, habitumque sumpsit in Cœnobio Sanctæ Catharinæ Saxi Ballarii ad Verbanum Lacum, quod nunc Fratres Carmelitæ Mantuanæ Congregationis colunt. Emissâ anno MDLX. solemni professione, à Sancto Carolo Borromæo Clericalem tonsuram percepit, mox per gradus ad alios promotus Ordines, & tandem Sacerdotio initiatus primum in Templo S. Ambrosii ad Nemus Sacrificium Deo litavit anno MDLXVII Cùm paulò post ad Cœnobium Parabiaghi missus fuisset, inde anno MDLXX. Mantuam ad Generalia Comitia Suorum accessit, & ad Asceterium Sancti Clementis de Urbe Majorum jussu translatus, ibi Sodalium Procuratorem aliquandiu egit. Cùm autem ad aliud Cœnobium Sancti Georgii Rivifrigidi in Tiburtina Diœcesi se contulisset, ibidem se totum Theologiæ, quam Moralem dicunt, quo ad Sacras Confessiones excipiendas aptior fieret, addixit. Mox iterum Romam revocatus, ibi inter alios Confessarios Lateranensis Basilicæ recurrente anno Jubilæi MDLXXV. à Jacobo Cardinali Sabello Summi Pontificis Vicario èligi meruit. At eo anno nondum expleto Prior datus est Monasterio S. Jacobi Oppidi Bennarum in Subalpinis. Ibidem annum integrum commoratus in patrium Cœnobium reverti postulavit, votique compos effectus, cùm in Suburbio Olitorum mense Augusto pestifera lues grassari cœpisset, hortante præfato S. Carolo morbo infectorum Confessiones per biennium audivit. Cùm autem adhuc Mediolani degeret, Prior renunciatus est S. Nicolai in Urbe Mantua, expletoque munere, Vicarium gessit in prænominato Suorum Cœnobio Mediolanensi, atque à Majoribus totius Provinciæ Lombardiæ lustrandæ onus impositum pro-

A providè sustulit adeò, ut anno MDLXXXII. Ordinis Generali, valetudine, aliisque negotiis impedito, ejus vice cetera Monasteria Instituti sui ipso mandante inviserit. Postmodum Vicarius Generalis Suorum constitutus in tota Gallia Cisalpina, præfectus est etiam Monasterio S. Catharinæ supradicto, ubi Ædes refecit, & Templum instauravit anno MDLXXXV. Triennio post Romani Cœnobii S. Clementis Prior electus fuit in Capitulo Generali, quantique apud Suos haberetur inde patet, quòd ad supremam dignitatem expetebatur votis omnium; id tamen asse qui non potuit obsistente Cardinali Sfortia Ordinis Protectore, cui cordi erat ad eum gradum Michaëlem Murazanum evehere. Agentibus interim æmulis multa perpessus, & Apostolicæ Sedis indulto extra Claustra diu commoratus, ut Matri senio confectæ
B solatio foret, circa annum MDXCI. ad Suos remeavit. Privatus ibidem egit usque ad annum MDCVIII. quo Tyronum illi curatio commissa fuit in Mantuano Monasterio, annoque vix emenso translatus est ad Præfecturam Cœnobii S. Mariæ de Vite apud Olginatum in Ducatu Mediolanensi; indeque ad regendum aliud jam sæpè dictum S. Ambrosii ad Nemus in Patria. Id præstitit usque ad annum MDCX. quo honoris dimissionem petiit, cùm jam senio gravis, sibi tantùm, Deoque vacare exoptaret. Verumtamen anno MDCXVI. rursus Prior eligitur Mantuani Cœnobii, atque hìc ea desinunt, quæ ipse met de se scripsit. Omnem movimus lapidem, ut plura scire liceret, vel saltem annum emortualem Auctoris hujus Lectores à nobis discerent. Frustra
C id nobis cessit, at non diu superfuisse videtur, cùm jam præfato anno ætatis LXXV. attigisset.

Supersunt ipsius

I. Rimedj contro le spirituali tentazioni, ed esercizio della mente in Dio.
II. Vita di F. Pietro Martire Marinone da lui medesimo scritta.
III. Formularium litterarum patentium Ordini S. Ambrosii ad Nemus inservientium.
IV. Catalogus eorum, qui in præfato Ordine Generalis munus gessere.
V. Catalogus Archiepiscoporum Mediolanensium à Sancto Barnaba ad Cardinalem Fridericum Borromæum.
VI. De Sybillis, earumque Vaticiniis.
VII. Modus procedendi in Criminalibus.
VIII. Orationes plures pro febricitantibus, cum formula
D Absolutionis plenariæ.
IX. Regola per formare il Contraponto.
X. Ricettario per diversi mali.
XI. Delle Sette Arti liberali.
XII. De Arte Magica, ejusque fraudibus.
XIII. Modus canendi divinum Officium in Choro.
XIV. Catalogus Summorum Pontificum à S. Petro ad Paulum V.
XV. Origine della Religione Ambrogiana di Milano.
Omnia uno Vol. MS. in 4. justæ molis in Biblioth. Ambros. signat. N. num. 200.

MDCCCCLXXXVIII.

MARTIGNONUS JOANNES FRANCISCUS.

E Utinam Joannis Francisci Martignoni Mediolanensis ut Majores, sic acta etiam ad nostram pervenissent notitiam! Liceret enim pro instituti nostri ratione illa tradere Lectoribus. Miramur interea altum de ipso silentium Jacobi Mangeti in sua Bibliotheca Medica, sed magis Bartholomæi Curtii, qui præclarum hunc Contribulem suum, nec de nomine salutavit. Ignoscendum tamen his, cùm Opus mox indicandum non viderint; nobis enim quoque ignotus Auctor fuisset, nisi editus Codex fortè fuisset oblatus. Enumerantur ab amicissimo, atque in rebus Patriæ suæ versatissimo JC. Joanne Sitono Martignonæ familiæ Decuriones plures Seculo XV. & XVI. Joannes Antonius item, & Prosper J. CC. in Collegium cooptati annis MCCCCLXXXIV. & MDXII. Ludovicus Canonicus Ordinarius Ecclesiæ Metropolitanæ hujus Urbis medio superiori Seculo vivens, & Oldradus Physicus Collegiatus anno MDXI. florens: His etiam omnibus vetustior Jacobus in Medicorum Collegio recensitus in patria, publicusque Extraordinarius Interpres Physicæ in Academia Placentina anno MCCCXCVIII. degens ab Humberto Locato in Chronico Placentino, & à Petro Maria Campio in Hist. Eccles. Placent. non uno loco commendatus. Eorum vestigiis inhærens Joannes Franciscus, de quo nunc nobis est sermo, Græcis, & Latinis vacavit litteris, tum Physicæ operam dedit sedulam, qua in facultate lauream promeruit. Quæ postmodum egerit, quemadmodum & extremum ejus annum, delevit oblivio. Floruisse videtur, ut indicat sequentis Operis editio, medio Seculo XVI.

En ejus titulum:

I. Il Giuramento, e le Sette parti degli Aforismi d'Ippocrate Coo, dalla lingua Greca nuovamente nel volgar Idioma tradotti dall' eccellente Dottor Fisico, e pubblico Lettore M. Lucillo Filalteo, còn alcune breviffime annotazioni Greche, e volgari sopraggiunte dell' eccellente Dottor Fisico M. Giovanni Francesco Martinione Milanese. *In Pavia, appresso di Francesco Moscheno, 1552. in 8.*
De eo, aliisque in Articulo memoratis, mentio occurrit apud citatum JC. Sitonum tam in Chronico Collegii J. PP. articulis 267. & 370. pagg. 63. & 85. quàm in Chron. Collegii Physicorum part. II. art. 23 & 131. atque in Collect. Decurionali Mediol. quæ ambo MSS. sunt apud ipsum Auctorem, demumque in Schedis.

MDCCCCLXXXIX.

MASSATIUS.

Massatius Monachus Cœnobii Ambrosiani, qui pluribus in locis Operis, de quo infra agemus, se Mediolanensem apertè profitetur, ineunte Seculo XIII. floruit, morumque probitatem præsetulit singularem. Distinguendus tamen est ab altero Massatio, Viconzoni, qui Pagus est Ducatus Mediolanensis prope Laudensem agrum, nato; & corrigendus Joannes Henricus à Pflaumern, qui in Mercurio Italico ambos in unum conflavit. Hic enim postremus ille fuit, qui anno Salutis humanæ MCCXLII. die XXV. mensis Martii, amissis per aleam fortunis omnibus, pueri Salvatoris imaginem in gremio Matris sedentem sacrilego vulnere transfodit. Cùmque inde sanguis non sine insigni prodigio manasset, Basilica extructa est, nostra quoque ætate celebris, sub nomine Deiparæ ad Sanctum Satyrum, in cujus pariete Aræ Maximæ imminente adhuc colitur transverberata Icon, servaturque pugio cruentatus miraculi monumentum. Facti autem pœnitens Massatius Cucullam induit in memorato Monasterio Ambrosiano, patratique sceleris veniam à Deo studuit impetrare. Scriptor autem noster jam anno MCCII. inter Ascetas computabatur, & Prophetiæ spiritu clarus vivebat. Pauca hæc de ipsius Actis novimus, reliqua feliciorem Collectorem expectabunt.

Scripsit Opus hoc titulo:

I. Prophetia Monachi Sancti Ambrosii, appellati Massatii; sic incipit: „ Dum fuissem afflictus multis diebus, „ videns prava, & nephanda Opera, quæ fiebant, „ & futura erant in Civitate Mediolani, & districtu, „ tot & tantis Sanctis Corporibus dedicata, & or„ nata, & cum orarem, invocando nostrum Con„ structorem, & Patronum Ambrosium, supplican-

„ do, ut dignaretur iniquitates de cordibus hominum „ suis sanctis Orationibus extirpare, & Civitatem, „ & Sanctam Ecclesiam suam, & Populum sibi commissum ab afflictionibus liberare &c. Accidit, quod „ anno Domini MCCII. in Dominica ramis Olivarum, dum essem in Ecclesia in choro, vidi, ac „ monstrata mihi fuere &c. „ Vaticinium est de destructione familiæ Vicecomitum. Sic verò desinit: „ Et tunc vox siluit, & plorans amaro corde, interrogavi multùm pavidus illum, qui loquebatur, „ quem non videbam, & dixi: quando hæc erunt, „ & quis erit finis? Respondit: Transibunt sex decies decem, & trecenti anni cum mille, & post „ novem erunt hæc omnia mala completa; & tunc „ iterum plorans dixi: Domine, quod erit signum? „ Respondit: bina mortalitas, magna expoliatio bonorum, & exheredatio populorum, indignatio Dei, „ & fames valida. Et his dictis, cum iterum vellem interrogare, cur Omnipotens tanta permitteret, audivi: Propter peccata Clericorum, & Civitatis mortificationem inter Cives. „ Extat in Codice MS. pergameno optimæ notæ Seculi XV. sign. H. num. 87. in fol. in Biblioth. Ambrosiana: Item in Codice pergameno characteribus Gothicis exarato Seculi XIV. in fol. reperitur penès Cl. Advocatum Sitonum de Scotia.

De utroque Maffatio agit Bosca in Martyrol. Mediolanens. in Notis ad diem XXV. Martii, & XXV. Augusti.

A

MDCCCCXC.

De MEDICIS CHRISTOPHORUS.

GAbrio parente in hac Insubriæ Metropoli editus est in lucem Christophorus de Medicis. Optimis imbutus disciplinis sacrorum ministerio se addixit, legibusque Canonicis sic vacavit, ut in Decretis Doctor meruerit renunciari, atque in Collegium Jurisperitorum hujus Urbis cooptari anno MCCCLXXXV. Jam ab anno MCCCLXXIV. Canonicus Ordinarius erat, & Archipresbyter Templi Maximi, quo in munere perseveravit ad annum usque MCCCXCI. Frater illi fuit Ambrosius Canonicus Ecclesiæ Leodiensis S. Bartholomæi, Rectorque Ecclesiæ de Berche in eadem Diœcesi; atque postmodum Canonicus Ordinarius Metropolitanæ, necnon Vicarius Archiepiscopi Mediolanensis annis MCCCXLIII. & sequenti. In Cathedrali etiam Comensi Ambrosius Canonicatum obtinuit, ipsiusque meminit marmorea Tabula in Ecclesia S. Bartholomæi Vici Ossonæ in Plebe Curiæ-pictæ Diœcesis Mediol. in hæc verba:

B

DIVO BARTHOLOMAEO AMBROSIVS MEDICES
MEDIOLANENSIS TEMPLI MAXIMI ORDINARIVS
AEDICVLAM HANC IN ARCE OSSONAE
PECVNIA SVA DOTE LOCVPLETAVIT
IVS NOMINANDI DESIGNANDVM SACERDOTEM
QVI QVOTIDIE REM DIVINAM FACIAT
FRATRIBVS SVIS LIBERIS POSTERISQVE EORVM ESSE
PERPETVO VOLVIT MCCCLXXV.
QVOD FACTVM ARCHIEPISCOPI AVCTORITATE COMPROBATVM EST
ANNO MCCCLXXXXVIII.
SIGNOROLVS MEDICES
EANDEM AVCTA DOTE EXORNARI TITVLO IVSSIT
ANNO MCCCCXLI.
IOHANNES ANTONIVS
ET IOHANNES AMBROSIVS MEDICES FRATRES
MEMORIAE SERVANDAE GRATIA FECERE
ANNO MDLXIX.

Ut autem ad Christophorum sermo redeat; is unus extitit è Viris illis doctrina, & pietate insignibus, qui anno MCCCLXXVII. Statuta Capituli sui condidere.

C

Celebratur igitur propter

I. Statuta Metropolitanæ Ecclesiæ Mediolanensis anno MCCCLXXVII. die XX. mensis Aprilis publicata, quibus condendis & ipse insudavit. Extant MSS. in fol. in Biblioth. Archintea.

De eo amicissimus JC. Jo. Sitonus in Chronico J. PP. Mediol. art. 54. pag. 33. cui etiam debemus genesim Auctoris.

MDCCCCXCI.

MELTIUS FERDINANDUS.

FErdinando Meltio Mediolanensi parentes fuere Fabricius Cæsareus Comes Palatinus, atque Clara Vicomercata nobiles conjuges. Natalis illi annus extitit MDLXX. cùmque mille nominibus inclytam Societatem Jesu fuisset amplexus, in Academia Braydensi excolendis Adolescentum ingeniis diu operam dedit. Alia quoque sui Instituti munera animabus adeò proficua sedulus in vinea Domini operarius cum laude exercuisse fertur. Votorum IV ut

D

ajunt professus die XXIII. mensis Decembris in Suorum

rum Genuensi Collegio mortem lætus aspexit, anno post Christum natum MDCXXX. ætatis suæ LX.

Post se reliquit hæc Opera:

I. Vitam B. Mariæ Victoriæ Ordinis Annunciatarum Genuensium Virginum Fundatricis. Hanc Gallicè transtulit, & edidit Ferdinandus Gyon ejusdem Soc. Jesu Alumnus. *Lugduni*, 1631.

II. Orationem de vera nobilitate habitam in Instauratione Studiorum in Templo Braydensi. Incipit: „ Adest „ tandem aliquando post Autumnalem duorum men„ sium cessationem &c. „ MS. pagg. 30. in fol. extat in Tom. XXXVIII. Miscell. Bibliothecæ Braydensis.

De eo Sotwel in Biblioth. Scriptor. Soc. Jesu.

MDCCCCXCII.

MENCLOTIUS GASPAR.

NOn est cur hoc loco de Gaspare Menclotio verba facturi vetustatem hujus Gentis apud Mediolanenses refricemus, cùm antiquissimam esse testentur adhuc ætate nostra vigentia Sacerdotia, quæ Menclotiorum juris sunt à vetustis Seculis. Gaspar autem Vir non infimi apud Cives suos subsellii adeò juris, & æqui peritus floruit, ut cùm de colligendis in Corpus unum Insubriæ tunc liberæ Consuetudinibus ageretur, inter ceteros præstantissimos Optimates, quibus hujuscemodi sparta contigit, legeretur. Id accidisse anno redempti humani generis MCCXVII. alibi jam memoravimus, cùm de ipsius Collegis mentio incidit. Quocirca destituti reliquorum ipsius Actuum monumentis, hanc non modicam tanti Viri laudem perquam libenter commemoramus.

Collegit igitur cum præcitatis prudentissimis Civibus

I. Consuetudines in Mediolanensi Republica pro Legibus servatas.

Laudatur à Tristano Chalco in lib. XIII. hist. Patriæ.

MDCCCCXCIII.

MONTIUS DOMINICUS ANTONIUS.

DOminicus Antonius Montius Mediolanensis, quò liberiùs Deo famulari posset, florenti adhuc ætate Carmelitarum Nudipedum amplexus est Institutum, ibique depositâ familiæ nuncupatione, dictus fuit Jo. Thaddæus à Sancto Joanne Baptista. Quantùm in sacris studiis excelluerit, satis ostendunt inferiùs recensenda illius ingenii monumenta, atque præsertim summam redolent pietatem, quæ ad piorum hominum animos accendendos pro sedula divinarum rerum meditatione, cui ipse erat addictissimus, conscripsit. Cùm suorum Cœnobiis non semel præfuisset, religiosissimè decessit mense Julio, anno currenti MDCCXLIII. nonagenarius.

Elaboravit, quæ hic damus:

I. Meditazioni per la mattina, e sera di ciascun giorno della Settimana, ordinate al profitto spirituale.
Parte prima per la mattina sopra l'Eucaristico Sagramento, Passione, e Morte di Gesù Cristo.
Parte seconda sopra i beneficj Divini, Peccati, Vita umana, e Novissimi.
Parte terza delle Meditazioni sopra tutte le solennità di nostro Signor Gesù Cristo, della Pentecoste, e loro Ottave, della Santissima Trinità, e sette Antifone maggiori precedenti il Santo Natale.
Parte quarta delle Meditazioni sopra gli Evangelj di tutte le Domeniche dell'Anno, e di tutte le Ferie della Quaresima.
Parte quinta delle Meditazioni sopra tutte le festività della Beatissima Vergine Maria, e loro Ottave, sopra le tre Antifone, e Salve Regina.
Parte sesta delle Meditazioni per tutte le feste de' Santi Appostoli, Evangelisti, Dottori, Fondatori, ed altri Santi. *Milano, per Giuseppe Malatesta*, 1732. Jam prodierant apud eundem annis 1722. & 1724. in 8.

II. Meditazioni per li giorni, e solennità, e de' Santi, e Beati, de' quali si celebra l'Ufficio da' Padri Carmelitani Scalzi. *In Milano, nella Stamperia di Giuseppe Pandolfo Malatesta*, 1723. *in* 8.

III. Tributo del Carmelo alla sua Augustissima Regina: Prediche per ciascheduna festività antica e nuova della Beatissima Vergine. *In Milano, appresso Domenico Bellagatta*, 1718. *in* 4.

IV. Discorsi Sacri del P. Gio. Taddeo di S. Gio. Battista Carmelitano Scalzo. *In Cremona, nella Stampa di Lorenzo Ferrari*, 1697. *in* 8.

V. Quaresimale. MS. apud Suos Mediolani.

A Suis.

MDCCCCXCIV.

MONTORFANUS RAPHAEL.

RAphaëlem Montorfanum Mediolanensem Eruditis aliis in hac Urbe progenitis non addere nefas esse duximus, cùm Ericii Puteani Viri in litteraria Republica celeberrimi testimonio in mox citandis Epistolis eloquentiæ laude commendabilis fuerit. Acta illius frustra quæsivimus, ideoque cogimur illa tantùm referre, quæ ex litteraturæ illius monumentis supersunt in citati Puteani Epistolis. Tradidit nobis humanissimus JC. Sitonus, autographas litteras latinas hujus ad Montorfanum ineditas, datasque Lovanii postrid. Nonas Februarii anno MDCIX. quarum initium hîc dabimus ad Raphaëlis nostri commendationem: „ Mi amice, suaves mihi semper tuæ „ litteræ, præ mulso, & melle, atque semper esu„ rientem inveniunt, imò inhiantem. Quid inve„ niunt? relinquunt quoque, & legere volo post„ quam legi. Itaque si animum meum irrorare insi„ gni voluptatis aura voles, scribere non omittes „ . . . . . . Vale, ama, scribe, sed quàm uberrimè „ &c. „ Ex aliis etiam ipsius Puteani Epistolis colligimus, Montorfanum summa conjunctum fuisse amicitiæ necessitudine cum immortalis nominis Cardinali Friderico Borromæo, Benedicto Sociaco, Joanne Baptista Sacco, Octaviano Ghilino, Antonio Blaguazzono, aliisque Viris clarissimis. Fungebatur munere Scriptoris Regii Magistratus Extraordinarii Mediolanensis, atque adhuc vivebat Raphaël anno MDCXX. quo verò excesserit è vivis, ignoramus.

Scripsit:

I. Epistolas plurimas ad sæpe memoratum Ericium Puteanum, ut ex his, quæ subdimus, patet:
Ipsius Puteani Epistola ad eundem satis prolixa, ubi se excusat de longo silentio; laudat Sossagum, Joannem Baptistam Saccum; agit de melioribus antiquis Historicis; laudat Octavianum Ghilinum, Bissium, aliosque; data anno MDCVII., estque in Cent. III pag. 67.
Altera ad eundem responsiva litteris ejusdem. Agit de Sanderio, & de propriis Opusculis in dies edendis. Lovanii X. Kal. Jun. MDCVII.
Altera „ scriptionem tuam amo, mi Montorfane &c. „ Latino ego consuevi, servabo morem meum: tu alio, „ & vernaculo tuo persevera. Utrobique lepores, & „ elegantiæ sunt „ &c. laudat Ghilinum, divitias, atque honores virtuti postponit, Saccum celebrat, atque de suis studiis agit. Lovanii XIII. Kal. Augusti MDCVII. longa nimis in IV. Centuria pag. 12.
Alia, in qua se excusat de longo silentio: Sacco, & Professoribus Palatinis se commendat. Lovanii IV. Eid. Martii MDCIX. ibid. pag. 29.
Alia „ A' Bissio Epistolam versusque accepi. An vidisti? „ boni sunt, & altæ non dictionis tantùm, sed men„ tis „ &c. Lovanii MDCVIII. ibid. pag. 46.
Altera Lovanii MDCVIII. Epistolas Montorfani acceptas indicat. De Vita tranquilla agit. Ibid. pag. 78.

Alia

Alia ad eundem contra sui detractores, & quod operâ suâ Antonii Bliguazoni præclarum Epigramma in sui defensionem evulgasset. Lovanii MDCX. in Centuria V. pag 13.

Alia ad eundem, à quo accepit Sossagi Epistolium, quod laudat. Libros novos ad Montorsanum mittit, sine data; ibidem pag. 79.

Alia: Literas ejus iterum laudat, & imitatorem vocat Clarissimi optimique Sacci. Agit de Cardinali Federico Borromæo, & de Ambrosiana Bibliotheca: data anno MDCXII. Ibid. pag. 91.

Alia: Agit de suo itinere per Belgicas Provincias. Literas Montorsani petit, quas vocat eruditissimas: data Lovanii MDCVII. Ibid. pag. 21.

Memoratur Montorsanus à JC. Josepho Benalio in Hist. Magist. Extraord. cap. VIII. pag. 74. & à doctissimo Advocato Jo. Sitono in Schedis.

MDCCCCXCV.

MORONUS THOMAS.

Thomas, sive, ut aliis placet, Joannes Thomas Moronus Mediolanensis, Bartholomæi J. C. C., atque Catharinæ Homodeæ conjugum filius, laureâ in utroque Jure perceptâ, anno MCCCCXLVI. in idem Collegium J. PP. in quo jam pater illius adlectus fuerat, cooptari meruit. Pro Mediolanensi Republica ad Comitem Franciscum Sfortiam, qui postmodum hujus ditionis imperium obtinuit, legatione functus est anno MCCCCXLVIII. cùm jam anno superiore inter Decuriones Patriæ sederet. Eodem etiam anno MCCCCXLVIII. die XXI. mensis Februarii, unà cum Joanne Casato missus Orator, & ut barbarè dicunt Commissarius Reipub. prædictæ, cum Episcopo Derthonensi, ejusque Clero fœdus percussit, de quo infra agemus, ipseque Capitula composuit. Excessit è vivis anno Domini MCCCCLVII.

Ejus testantur prudentiam, summumque in patriam amorem,

I. Capitula adhærentiæ inter Magnificos & Spectabiles Mandatarios DD. Capitaneorum, & Defensorum Illustris & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Rev. in Christo Patrem, & Dñm Dñm Johannem Barbavariam, Dei & Apostolicæ Sedis gratia Episcopum & Comitem, ac Clerum Terdonensem. Extant MS. in folio penès Advocatum Sitonum.

De eo meminerunt Bernardinus Corius in Hist. Mediol. parte quinta sub an. MCCCCXLVIII. pag. mihi 378., & memoratus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. art. 180. pag. 46.

N

MDCCCCXCVI.

De NIGRONIBUS VERONICA.

Veronica de Nigronibus (quæ ab Oppido Binasco agri Mediolanensis, ubi primam ex honestis, sed humilibus parentibus lucem hausit, vulgò nuncupari consuevit) circa annum Christi Domini MCCCCXLV. nata, purgandis agris genitoris mandato à teneris annis incubuit; anno verò ætatis suæ XX. in celeberrimo Monasterio Mediolanensi S. Marthæ Deo se devovit, Regulam S. Augustini professa. Quocirca miramur Philippum Ferrarium Alexandrinum in Catalogo SS. scripsisse Beatam hac Virginem Ord. Prædicatorum alumnam extitisse. Litterarum prorsus ignara Divino munere Sacræ Scripturæ reconditos sensus edidicit, & temporis momento legendi, scribendique peritiem non absque miraculo percepit. Magna prorsus ea sunt, quæ de virtutibus illius narrantur, quæ cœlesti lumine perfusa vidit, dignata frequentissimè Salvatoris, Deiparæ, & Cœlitum apparitionibus; quæ omnia fusiùs narrat Isidorus de Isolanis, ut infra dicemus. Tandem suæ migrationis die prædicto, ætatis suæ anno LII. humanæ Salutis MCCCCXCVII. Idib. Januarii fœliciter abiit in Cœlum. Corpus illius in præfato Parthenone S. Marthæ Mediolani servatur, prædictisque Idib. Jan. solemniter ipsius memoria colitur ex concessione Leonis Papæ X. qui die XV. mensis Decembris, anno Domini MDXVII. dato Diplomate, B. Veronicæ nostræ Festum celebrari indulsit. Inclytam hanc Christi Virginem Mediolanensium Scriptorum albo adjicimus, cùm composuerit

I. Opus præclarissimum; De quo præfatus Isolanus hæc ait Cap. XXXVI. lib. II. Vitæ mox memorandæ: „ Composuit Veronica Opus præclarissimum „ Angelo dictante, quod divinâ irâ ab mortalium „ oculis creditur ablatum; Virgine adhuc vivente. „ Futurum verò affirmavit, ut Cœnobio D. Marthæ „ Volumen ipsum providentissimo Dei munere ali„ quando restitueretur . . . . . Verùm aureo calamo „ Angelo afferente accepto præfatum librum Vero„ nica conscripsit, quem (calamum) juxta palmu„ lam Sorores Cœnobii D. Marthæ peculiari vener„ atione custodiunt „ Hactenus Isolanus. Hoc autem Opus idem esse credimus cum eo, quod Franciscus Augustinus ab Ecclesia loco citando inscripsit: „ Molti Trattati pieni di maraviglie.

Vitam ipsius conscriptam a Benedicta Sanctimoniali ejusdem Asceterii memoravimus in ejusdem Benedictæ Articulo. Uberiorem dedit Isidorus de Isolanis Ord. Præd. primò seorsim impressam, mox relatam à Clariss. Joanne Bollando Soc. Jesu inter Acta SS ad diem XIII. Januarii.

Laudatur in Theatro Fœminarum Eruditarum Francisci Augustini ab Ecclesia supramemorati pag. 300. in Martyrologio Mediol. Petri Pauli Boschæ ad eandem diem; Joanne Baptista Carisio in Diario Sacro pag. 5. ab Abbate Fusio in Add. MSS. ad Athenæum Picinelli, & à Scriptoribus omnibus, qui de Ordine S. Augustini egerunt.

MDCCCCXCVII.

OLDANUS NICOLAUS.

VEtuſtam Oldanæ familiæ in hac Metropoli nobilitatem indicat Juſtitiæ Conſulatus à Jacobo Oldano geſtus annis Chriſtianæ Salutis MCC. & MCCIII. qua etiam ætate floruit Conradus ipſius fortè frater JC. Judex, & Aſſeſſor Spini Sorexinæ Mediolanenſis, Præturam Genuenſis Urbis gerentis anno MCCXXII. & ſequenti, de quo Chalcus in Hiſtoria Patriæ lib. XIII. pag. 276. Hoc cognomine inſignis Nicolaus extitit hic laudandus Alexandri filius, quem ex Opere inferiùs recenſendo tantummodo novimus, cùm Acta ejus univerſa temporis injuria ſuſtulerit. Unum hoc compertum habemus, eum Cancellarium fuiſſe apud Magiſtratum Ordinariorum Redditu um in hac Urbe; claruitque ſub annis MDXXXVIII. & MDLXI.

In ejus gratiam ſcripſit:

I. Relazione Iſtorica del Magiſtrato de' Redditi Ordinarj dello Stato di Milano. MS. in fol. juſtæ molis Autograph. extat apud hæredes Hieronymi Antonii Reynæ Ratiocinatoris Generalis Status Mediol. Aliud autem Exemplar apud Comitem Conſtantium de Abdua.

Laudatur à Joſepho Benalia in Hiſtorica Relatione Magiſt. Extraord. Reddit. pag. 23. atque à Sitono noſtro erudito in Schedis.

MDCCCCXCVIII.

OLIVATIUS GEORGIUS.

GEorgium Olivatium Damiani Quatordarum in agro Alexandrino Confeudetarii, & Marthæ Schennæ nobilium Jugalium filium Mediolani lux excepit die VII. menſis Decembris anno reparatæ Salutis noſtræ MDCLXVI. Poſt conſueta juvenilium ſtudiorum curricula, Germaniam, Angliam, Galliam, & Hiſpaniam ad comparandum inter variarum gentium mores rerum gerendarum peritiem, atque eruditionem, peragravit; mox reverſus in patriam Juriſprudentiæ ſe totum addixit, dieque X. menſis Septembris, anno MDCLXXXV. in Academia Ticinenſi laurum promeruit. Forenſibus curis inde vacavit, & publicis ſæpè Diſſertationibus coram Summis Tribunalibus in graviſſimis cauſis habitis, non infimam ſibi nominis famam conquiſivit. Idcirco ab Auguſtiſſimo Carolo VI. Romanorum poſtea Imperatore, tunc Hiſpaniarum Monarcha, in Urbe Barchinonenſi anno MDCCX. die IV. menſis Maji inter Conſcriptos Inſubriæ Senatus Patres adlectus fuit; ſtatimque Carolo ipſo, atque Joſepho Auguſto jubentibus Romam eſt ablegatus ad tuenda, promovendaque Jura Sacri Romani Imperii, & Ducis Mutinæ ſuper Comaclenſi Comitatu, qua de re plura ſcripſit Opuſcula, de quibus infra mentio recurret. Sequenti anno ineunte, à Joſepho Imperatore Viennam evocatus, ut in publicis Comitiis, quæ de ipſo Comaclenſi negotio Romæ fuerant acta ſignificaret, Cæſarem ipſum jam defunctum reperit, quocirca infectâ re, ab Eleonora Auguſtâ intimi Conſiliarii dignitate auctus, pro ſecretis peragendis negotiis ablegatus eſt ad Moguntinum, & Tre-

A virenſem Electores, indeque ad Francofurtenſia Comitia; ubi, cùm quæſtiones ſuper legum Langobardarum validitate in Feudis Imperialibus pro Ducatu Mantuæ excitatæ Romanorum Regis electionem remorarentur, Olivatius noſter omnem repentè ſuâ prudentiâ, atque eruditione obicem ſuſtulit, laudatus propterea datâ Epiſtolâ ad novum Cæſarem nomine Electoralis Collegii ab Archiepiſcopo Moguntino. A jam memorato Carolo VI. anno MDCCXLI. in Supremo Italicarum rerum Viennenſi Conſilio Regens renunciatus fuit die XIX. menſis Novembris, quapropter ne tantis meritis præmium deeſſet anno MDCCXIII. plurium Oppidorum Feudo, ampliſſimiſque Privilegiis donari promeruit. Impetratâ demum anno ſubſequenti Mediolanum redeundi veniâ
B omnium votis exceptus, Præfecturam geſſit publicæ ſalutis Magiſtratus anno MDCCXV. dum lues peſtifera per Pannoniam ſæviens Italiæ minitaretur, & contagione animalia ad culturam agrorum opportuna tabeſcerent; quo munere iterum functus eſt annis MDCCXX. & ſequenti, dum peſtis Maſſiliæ graſſaretur. Multos annos Pro-Præſes Senatus extitit, cùmque Carolus Emmanuel Sardiniæ Rex Mediolanenſi Ditioni arma intuliſſet, ex Præſide Conſilii vulgò *Giunta di Governo* (cui præfectus fuerat à Comite de Daun Regio Cæſareo Inſubriæ Moderatore hinc diſcedente) ad Supremi Cancellarii dignitatem aſſumptus eſt anno MDCCXXXIV. Difficillimis illis temporibus tantum onus quàm prudenter, quantoque cum univerſæ Urbis, & Ditionis bono exantlaverit,
C ſupervacaneum eſt narrare, cùm nihil frequentiùs in ore Civium verſetur, ac Decuriones publico Decreto oſtenderint, quo Georgio, ejuſque filio Paulo Æmilio, nunc per Patris veſtigia inter Senatores Inſubriæ ad gloriæ metam currenti, eodem anno die XVI. Septembris Patriciatus honorem in grati argumentum animi conferendum cenſuerint. Deceſſit Vir clariſſimus, & in me dum eſſet in vivis humaniſſimus, die XXIII. menſis Martii anno MDCCXLII. conditusque jacet in Templo Sanctæ Mariæ, vulgò *del Giardino* nuncupato hujus Metropolis.

Quæ, quantaque fuerit ejus eruditio ſatis oſtendunt, quæ reliquit, nimirum:

D

I. Rifleſſioni ſopra il nuovo progetto di Taglia propoſto per lo Stato di Milano l'anno MDCCIX. *ſine anno, loco, & Typographo*. Has ſcripſit iter navigio faciens, oblectamenti gratiâ, ad expugnandas Propoſitiones Comitis *de Pras*; eiſque inſpectis, propoſitiones prædictæ nullum ſortitæ ſunt effectum.

II. Opuſcula plura de Juribus S. R. Imperii, atque Sereniſs Ducis Mutinæ ſuper Comitatu Comaclenſi. Edita ſunt ſeorſim ſine loco, anno, & Typographo.

III. Alia plura de Diſputationibus cum Aula Taurinenſi exortis. MSS. in Archivo Conſilii Viennenſis Rerum Italicarum.

IV. Alia de Arcibus, vulgò *della Barriera* in Belgio. MSS. ibidem.

V. Opus de Jure publico vix inchoatum, & ob publica privataque negotia intermiſſum. MS. apud Suos.

E VI. Orationes plures, breves quidem, ſed elegantiſſimæ pro publicis Senatus muneribus habitæ, præter eas, quas ex tempore recitavit. MSS. ibidem.

VII. Ordini, e Providenze date in tempo della ſua Preſidenza al Magiſtrato della Sanità. Hæc collegit Cl. Phyſicus Carolus Mazzuchellus, & intulit in Opus ſuum de Peſte editum anno MDCCXXII.

VIII. Lettera eruditiſſima al Sig. Antonio Valliſnieri. Edita eſt in hujus Opere de Corporibus Marinis hoc titulo: „ Notizia del Fiume, che paſſa vicino al „ Maſino, celebre per li bagni di due altri Laghi, „ che danno principio a due Fiumi, e dell' origine „ delle Fontane, comunicate al noſtro Autore dal „ Sig.

„ Sig. Marchese Regente Olivazzi Cavaliere d'ogni „ più bella virtù guernito, ed adorno . „

IX. Consultationes plurimæ Juridicæ, è quibus nonnulla effici possent Volumina. MSS. apud Suos.

X. Epistolæ plures Italicæ politiori stylo exaratæ, quæ si in unum colligerentur, in multos coalescerent Codices. Hæ familiarem scribendi venustatem præmonstrant miro prorsus modo.

Eidem dicatæ prodierunt *Institutiones Juris Canonici*. *Papiæ*, *anno* 1715.

In ejusdem laudem Carmen scripsit Joseph Maria Stampa Clericus Regularis de Somascha, interque hujus edita *Mediolani*, 1727. *in* 8. pag. 84. legitur.

Commendatur à Josepho Benalio in Elenco Titulor. & Feudatar. Stat. Mediol. pagg. 46. & 82. Bartholomæo Curtio in Epist. Apolog. Nuncupat. Clarifs. Ludovico Antonio Muratorio in Antiquit. Estens. par. II. cap. XIX. pag. 655., & in Schedis Sitonianis, atque à Clarifs. Abbate Fusio in Add. MSS. ad Picinellum.

A

B

MDCCCCXCIX.

ORRIGONUS THOMAS.

Joanne Georgio Orrigono, & Clara Terzaga parentibus, ortus est in Oppido Varisii Ducatus Mediolanensis Thomas, & Minorum, qui Conventuales appellantur, Instituto suscepto Theologicas sic calluit disciplinas, ut eas Alumnis sui Ordinis publicè prælegerit. Mediolanensi suorum Provinciæ semel & iterum præfuit, omniaque Ordinis negotia in Curia Romana curavit. Apud Pium IV. magna in existimatione habitus, Generalis Vicarius ejusdem jussu est constitutus; tum mandato Gregorii XIII. Apostolica auctoritate fretus, universa Suorum Cœnobia lustravit. Decessit in Patria anno post Christum natum MDXC. Kal. Junii, conditusque jacet in Templo S. Francisci propè Varisium ad Aram principem hoc addito Elogio:

D. O. M.

F. THOMAE ORRIGONO A VARISIO NVNCVPATO
FRANCISCANI ORDINIS THEOLOGO
BIS PROVINCIAE MEDIOLANI
MINISTRO PROVINCIALI
VNIVERSI ORDINIS SVI IN VRBE ROMA PROCVRATORI
IVSSV PII IV. PONT. MAX. VICARIO GENERALI
GREGORII VERO XIII. VISITATIONIS APOSTOLICAE
MVNERE PERFVNCTO
QVI OBIIT KAL. IVNII ANN. MDXC.
NATVS ANN. LXXI. MENSES SEX
GREGORIVS PHYSICVS COLLEGIATVS MEDIOL.
FRATRI CHARISS. ATQVE OPT. F. C.

Supersunt ipsius

I. Reformationes, & Novæ Constitutiones pro Regula Fratrum Minorum Conventualium. Memorantur in libro, cui titulus: „ Pauli Sansonii Mediolanensis „ Min. Convent. Baccalaurei de trium animæ gradu„ duum perfectione. *Patavii*, *apud Paulum Majetum*, 1581 *in* 4.

C

De eodem agit Sitonus noster humanissimus in Theatro Genealogico MS. pag. 323. & in Schedis.

P

M M.

PAGANUS URBANUS.

Urbanum Paganum Mediolanensem Benedictus genuit Patriæ Decurio anno MCCCCLXXIV florens, qui filium ita erudiendum curavit, ut adultus Monasticum Institutum in Congregatione S. Justinæ assumserit, litterisque simul ac pietate Insubriam, Ordinemque suum illustraverit. In Monasterio SS. Apostolorum Petri & Pauli in Glaxiate hujus Urbis Prioris munus quinquennio gessit, videlicet ab anno MCCCCLXXV. per totum annum MCCCCLXXX. ad eum gradum evectus in Comitiis Generalibus Padolyroni celebratis. Charissimus fuit Ducibus Mediolani Galeacio Mariæ Sfortiæ, ac Bonæ illius uxori, quemadmodum quoque Joanni Galeacio ipsorum filio, & successori, à quibus plura Privilegia pro Monasterio suo est assecutus. Prioratum S. Sepulchri, sive S. Mariæ Magdalenæ in loco Camuzzaghi situm Monasterio prædicto adjecit. Sacrarium sacra suppellectili, Bibliothecam pluribus Codicibus locupletavit. Ad alia postmodum Cœnobia regenda evocatus à Majoribus, simili vigilantiâ præluxit; præcipuè verò Monasterio S. Sixti Placentino, cui circa annum MD. Abbas datus fuit, plurimùm profuit. Defensor fuit egregius Monachorum adversùs Eusebium Canonicum Regularem, qui inter alia contra eos scripta afferebat, S. Patriarcham Benedictum Sacerdotio initiatum non fuisse. Illius emortualem annum delevit oblivio. Cognomen Urbani hactenus ignotum debemus amicissimo JC. Sitono nostro; ab omnibus enim, qui ejus meminere, quos infra citabimus, appellatur tantummodo Urbanus de Mediolano; si Puccinellum excipias, qui ejus Operis notitiam reticet.

D

Scri-

Scripsit

I. Defensorium Monachorum adversùs Eusebium Canonicum Regularem, quod Opus citatur ab Auctore Dialogi de Presbyteratu S. Benedicti, qui subnectitur Consiliis Cardinalis Francisci Zabarellæ.
Meminerunt ejusdem Benedictus Ephtenus Prolegom. XVIII. in Vitam S. Benedicti §. II. Armellinus in Biblioth. Benedictino-Cassinen. part. II. pag. 34 Puccinellus in Chron. Glaxiatensi pag. 124. atque Sitonus noster in Schedis.

M M I.

PARAVICINUS ALEXANDER alter.

ALexander Paravicinus Mediolanensis Gabrielis filius Medicam facultatem professus non modicum opis piissimè contulit incolis Suburbii Olitorum hujus Metropolis, cùm anno MDLXXVII. Lues pestifera Insubre Cœlum infecisset. Etenim non raro in apertum Vitæ periculum incidit, morbo etiam contracto, ex quo difficillimè tandem convaluit. Adhuc erat inter vivos anno Salutis MDLXXXII. ut ex publicis monumentis significavit nobis Vir doctissimus JC. Sitonus, qui etiam Genealogiam Scriptoris hujus texuit à Gotofredo vivente anno MCLX. usque ad eundem, memorans inter illius majores Beltraminum Bononiensem Antistitem, qui decessit anno MCCCL.

Alexandri autem superest

I. Tractatus de Peste, & de ea, quæ anno MDLXXVI. Mediolanum invasit. Ad illustrem Petrum Antonium Lonatum. Divisum est Opus in Cap. X Incipit: „ Consueverunt Philosophi antiqui &c. MS. in 4. extat apud Franciscum Puteum de Perego Patricium Mediol.
Laudatur à Curtio de Script. Medicis Mediol. pag. 115. & à præfato JC. Sitono in Schedis, & in Theatro Genealogico pag. 336.

M M I I.

PARAVICINUS BONAVENTURA.

BOnaventuram Paravicinum patriâ, ut credimus, Oppido non ignobili, cui nomen Herba, in Ducatu Mediolanensi progenitum, atque inter Minores S. Francisci, quos Observantium appellatione distinguimus, in Provincia item Mediolanensi recensitum enumeravit Wadingus inter alios sui Ordinis Eruditos. Cùm autem nullam ab ejusdem Instituti Viris ipsius gestorum notitiam assequi licuerit, ne omnino prætermitteremus, hîc inserere nomine tenus Scriptorem statuimus, quem anno MDCXXVI. ex infra citando MS. vixisse conjicimus.

Ille continet

I. Lectiones XXXVII. super IV. Virtutes Cardinales. MS. ubi servetur VVadingus ipse reticet,
Qui ejus meminit in sua Biblioth. Scriptor. Ord. Min. fol. 83.

M M I I I.

PECCHIUS CHRISTOREDUS.

CHristoredum Pecchium Mediolanensem Lucas Franciscus, & Felix Villa conjuges in lucem protulere. Bonis artibus excultus ab ipsa pueritia mox animum ad Mathesin convertit, in qua facultate quantum profecerit patet ex munere quod gessit Antecessoris in Archigymnasio Ticinensi. Astronomiam quoque insalutatam non reliquit, immo ad ejusdem elucidationem intentus, Opus infra memorandum elucubravit, cui tamen respondit Bonus de Bonitatibus Monachus S. Benedicti Congregationis Montis Oliveti, cujus jam Elogium dedimus. Vivebat circa Seculi XVII. finem. Nemo tamen de emortuali ipsius anno fecit nos certiores.

Scripsit

I. De Astronomia adversùs recentiores, Objectiones eruditissimis. Extant insertæ in Opere prælaudati Boni de Bonitatibus, quod descripsimus in ejusdem Articulo sub numero V.
De ipso agit doctissimus JC. Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 340. ex quo nobis suppeditavit genesim Auctoris nostri incipientem à Joanne anno MCCCL. & in Christoredo desinentem.

M M I V.

PETRASANCTA ATTILIUS.

ATtilius Petrasancta Mediolani in lucem editus est genitoribus Octavio J. C. C., atque Violanta Galliana conjugibus, & in Baptismate Franciscus appellatus, id nominis deposuit, cùm Cisterciensium S. Ordini se addixit, ac inter Monachos Attilius est nuncupatus. Vir fuit prudentiâ, & ingenio clarus, tantique apud Suos jure habitus, ut post minorum aliquot Cœnobiorum præfecturas ad regendum Monasterium Sancti Ambrosii hujus Metropolis anno Salutis humanæ MDCXLVIII. simulque Præses Generalis Italicæ Congregationis suæ Cisterciensis assumeretur. Idem Cœnobium rursus administravit anno MDCLIV. Sacræque Inquisitionis in Alma Urbe Qualificator extitit. Vacante postmodum Viglevanensis Ecclesiæ Sede ob translationem Gabrielis Adarcii de Santander ad Metropolim Hydruntinam, Attilius noster ad eam est evectus anno MDCLIX. mense Junio. Traditum sibi gregem optimè rexit per octennium. Tandem Romæ desideratus est anno MDCLXVI. in Monasterio S. Crucis in Hierusalem, in cujus Basilica cadaver illius humatum conquiescit. Ejusdem meminit Inscriptio præ foribus Cancellariæ Episcopalis Viglevani posita, in hæc verba:

IVSTITIA ET PAX OSCVLATAE SVNT.
ASTRAEA PATENS ET OBVIA
SVB ILLVSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO
D. D. ATTILIO PETRASANCTA
HVIVS VRBIS ANTISTITE AMPLISSIMO.

Habentur ipsius

I. Lettera Erudita al Lettore pagg. 16. extat in libro, cui titulus: „ Portugal convencida de D. Nicolas „ Fernando de Castro. *Milan, Malatesta*, 1648 *in* 4.
II. Plura Decreta ab eo condita dum Ordini suo præesset. Servantur in Archivo prædicti Monasterii S. Crucis in Hierusalem.
De ipso brevissimè Continuatores Ughelli Ital. Sacræ Tomo IV. in Viglevanens. num. XII. Sitonus noster amicissimus in Theatro Genealogico pag. 347. in Chronico J. PP. art. 791. pag. 189. atque in Schedis. Jo. Petrus Puricellus Differt. Nazar. cap. 36. num. 9. & cap. 131. num. 14. Brambilla in Ecclesia Viglevanensi pag. 40., & Bartholomæus Aresius in Serie Abbatum S. Ambrosii.

MMV.

MMV.

PEZZIUS FRANCISCUS.

QUisquis Opus hoc aliquantulum lustraverit, haud difficili negotio agnoscere poterit quid, quantumque debeam humanitati simul, atque doctrinæ Francisci Pezzii, cujus nunc Acta recentis obitus ejus memoriâ tristissimus referre cogor. Eum constanter Concivem meum dum viveret appellavi; talis enim mihi habendus erat, cùm familia Pezzia ex Insubria Bononiam quoque transtulerit lares, & ibi honestissimè degat, ne quid repetam de summo Scriptoris hujus in me amore. Is tamen Mediolani lucem vidit die II. mensis Februarii, anno Salutis humanæ MDCLXXIII. Parentes illi fuere Joannes Baptista Pezzius, atque Margarita Roveda jugales Mediolanenses, Christianæ Religionis officiis apprimè dediti. Post prima studiorum rudimenta in Scholis Arcimboldiis sub disciplina Clericorum Regularium Congregationis S. Pauli Decollati, vulgò Barnabitarum, anno suæ ætatis X. majoribus vacare cœpit, præceptoribus Julio Zumalio, Petro Antonio Petrasancta, postmodum Marturanensi Episcopo, Jacobo Aurelio Carminato, atque Petro Maria Vulpio; donec post quinquennium eorumdem Clericorum Institutum amplecti decrevit, habitumque suscepit Modoëtiæ die XXI. mensis Octobris, tradente Simplicio Gorla tunc Provinciæ Præposito. Professionem emisit sequenti anno, vota ejus suscipiente Honorio Bazetta, Gorlæ in munere Successore. Collegio deinde S. Alexandri in Patria adscriptus, Logicam, atque Philosophiam didicit sub magisterio Pii Mariæ Boschæ, cujus Axiomata publicè propugnavit die XIX. Aprilis, anno MDCXCII. coram Octavio Vicecomite eodem die in Comitiis generalibus supradictæ Congregationis S. Pauli in Generalem Præpositum electo. Ipso anno exeunte Romam petiit majorum Decreto, ut ibidem in Collegio Sanctorum Blasii, & Caroli Theologiæ daret operam. Hanc triennio absolvit, postmodumque ejus Theses publicè proposuit coram Ferdinando de Abdua S. R. E. Card. amplissimo, assistentibus duobus eximiis Viris Instituti sui, videlicet Joanne Claudio Puteobonello Eminentissimi Joseph nunc ad Ambrosianas Infulas assumpti Patruo, editis voluminibus clarissimo, atque Jo. Michaële Terono, qui exantlatis pluribus pro Ecclesia Dei laboribus præcipuè in qualificandis Quesnellii Thesibus, aliisque resolutionibus dubiorum Sacræ Congregationis Indicis, & S. Officii, ad Episcopatum Venusinum assumi promeruit. Sacerdotii dignitatem obtinuit noster anno MDCXCVI. Lecturus interim suæ Congregationis Alumnis Logicam, missus est ad Collegium Montis-acuti, inde traductus ad S. Barnabam hujus Urbis reliquos Philosophicos Tractatus explicuit. Tum in præfatis S. Alexandri Scholis anno MDCXCVIII. Philosophiam ipsam publicè profiteri cœpit, quo item anno genitores ambos senio confectos eadem die defunctos doluit. Quadriennium insumpsit in rationali, naturali, atque morali disciplina enucleanda. Anno deinde MDCCII. Cathedram Theologicam ascendit in suorum Collegio Ticinensi, ubi plures habuit Auditores non ex sociis tantùm suis, quorum nomina singillatim ipse refert in Vita sua, de qua infra agemus, Cap. V., sed etiam ex Secularibus Clericis. Inde gradum sibi fecit ad Bononiensem Cathedram, ad quam ipsum Idelphonsus Manara tunc suæ Congregationis supremus Moderator evocavit; ubi distinctos Theologicos Tractatus integro sexennio tradidit. Verbum Dei non absque animarum profectu sæpius populo ministravit, non rarò in Templo S. Alexandri coram Eminentissimis hujus Ambrosianæ Ecclesiæ Præsulibus Archinto, & Odescalco, itemque in Templo S. Sepulchri, aliisque Basilicis etiam primariis Mediolani. Idem præstitit Modoëtiæ, Ticini, & Bononiæ. Præposituram gessit triennalem Collegii Suorum S. Mariæ dicti de Canepa nova Ticini, post quam anno MDCCXVI. constitutus est totius Provinciæ Lombardiæ Rector. Postmodum in Generalibus Comitiis Romanis anno MDCCXIX. Visitator Generalis eligi meruit; à quo usque ad annum MDCCXXXI. in Collegio sæpius memorato S. Alexandri moram traxit, sacris Concionibus, Casuum Conscientiæ explicationi intentus. In Diœcesi Comensi Sermones habuit Quadragesimales, atque in Novariensi pluries Sacras Missiones explevit, Vicariatus officio, & Scholarum Præfecturæ intentus. Eodem anno iterum Provinciæ Insubriæ Præpositus datus, ipsam bis lustravit; itemque denuo anno MDCCXXXIV. in Comitiis generalibus Romæ habitis Visitator renunciatus dignitati sponte cessit. In Bononiensi Metropolitana Pœnitentiarii munus trimestre tantùm administravit, cùm ultra pergere adversâ valetudine non posset. Reversus itaque ad Collegium patrium S. Alexandri, anno MDCCXXXVI. eidem Præpositus præfuit ad annum usque MDCCXXXIX. quo demandatum sibi officium jam senio gravis dimittere postulavit. Multa proprio ære contulit prænominato Collegio S. Alexandri, inter quæ memoranda venit nova Bibliotheca ex libris dumtaxat Scriptorum sui Instituti ex diversis Italiæ, Germaniæ, atque Galliæ Officinis librariis collectis congesta. Demum religiosissimæ vitæ finem imposuit die XXVII. Januarii anni currentis MDCCXLIII. brevi quidem trium dierum, sed gravissima cum Erysipelate acuta febri correptus, sanguine jam stagnante, ob præconceptum repentè pavorem, dum Autumno ineunte rus se conferens, è birote concidit; atque in communi Sodalium Sepulchro in Templo S. Alexandri tumulatus est.

Quæ amicissimus Vir iste, & nunquam apud me perituræ memoriæ diligentissimè scripsit manu propria, Lector accipiat, sequentibus Voluminibus, Indicibus necessariis exornatis, itaut prælo paratissimi sint.

I. Lezioni Morali del P. D. Francesco Pezzi Cler. Reg. di S. Paolo, dette nel Tempio di S. Alessandro l'anno MDCCXI. Vol. I. in 4. MS. pagg 440 præter Indicem.

II. Tomo II dette l'anno MDCCXII. Vol. I. in 4. MS. pagg. 360.

III. Tomo III. dette l'anno MDCCXIII. Vol. I. in 4. MS. pagg. 470.

IV. Tomo IV. dette l'anno MDCCXX. Vol. I. in 4. MS. pagg. 450.

V. Tomo V. dette l'anno MDCCXXII. Vol. I. in 4. MS. pagg 435.

IV. Tomo VI dette l'anno MDCCXXV. Vol. I. in 4. MS. pagg. 396

VII. Lezioni varie dette in varj tempi, ed in varj luoghi. Vol I. in 4. MS. justæ molis.

VIII. Ragionamenti domestici detti negli anni della sua Superiorità Vol. I. in 4. MS. pagg. 368.

IX. Prediche, e Discorsi per Monache. Vol. I. in 4. MS justæ molis.

X. Esercizj Spirituali, e modo di meditare. Vol. II. in 4. MSS. pagg. 600.

XI. Philosophiæ naturalis Tomus I. Continens Tractatus de Physico Auditu, de Cœlo, & Meteoris. MS. in 4. pagg. 266.

XII. Tomus II. Continens Tractatus de Ortu, & Interitu, & de Anima, necnon Philosophiam Moralem. MS. in 4 pagg. 300.

XIII. Theologiæ Moralis Tomus I. Continens Tractatus de Peccatis, de Conscientia, de Beneficiis, & Beneficiariis, necnon de non alienandis rebus Ecclesiæ. MS. in 4. pagg. 330.

XIV. Tomus II. Continens de Sacramentis in communi, de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia, & Pœnitentia. MS. in 4. pagg. 400.

XV. Tomus III. Continens Tractatus de Sponsalibus, & de Matrimonio. MS. in 4. pagg. 470.

XVI. Tomus IV. Continens Tractatus de Furtis, & Restitutionibus, necnon de Casibus reservatis. MS. in 4. pagg. 340.

XVII. Cursus Theologicus. Tomus I. continens Tractatus de Deo Uno, & Trino. MS. in 4. pagg. 390.
XVIII. Tomus II. continens Tractatus de Angelis, & Divina gratia. MS. in 4. pagg. 350.
XIX. Tomus III. continens Tractatus de Actibus humanis, de Legibus, de Justitia, & Jure, de Vitiis, & Peccatis. MS. in 4. pagg. 380.
XX. Tomus IV. continens Tractatus de Virtutibus Theologicis. MS. in 4. pagg. 345.
XXI. Tomus V. continens Tractatus de Incarnatione, & Sacramentis in genere. MS. in 4. pagg. 320.
XXII. Tomus VI. continens Tractatus ampliores de Eucharistia, & Pœnitentia. MS. in 4. pagg. 360.
XXIII. Opuscula varia Theologico-Scholastica, & Moralia. MS. in 4. pagg. 350.
XXIV. Relatio Status Provinciæ Mediolanensis, tradita in Comitiis generalibus habitis anno MDCCXXXIV. Extat in eodem Codice.
XXV. Eruditiones Sacræ, atque Profanæ ex variis Auctoribus depromptæ, & ordine alphabetico digestæ. MS. in 4. pagg. 300.
XXVI. Miscellanea varia Rhetorica, seu Orationes plures, & Præfationes, necnon Epistolæ familiares, atque eruditæ, Italico, Latino, & Gallico Idiomate exaratæ. MS. in 4. pagg. 250
XXVII. Relatio Status Provinciæ Lombardiæ, tradita Romæ in Comitiis generalibus anni MDCCXIX. Extat in eodem Codice.
XXVIII. Componimenti Prosaici volgari, e latini. MS. in 4. justæ molis.
XXIX. Vita ipsius Auctoris ab ipsomet Latinè scripta, & in Capita XI divisa. Extat in eodem Codice.
XXX. Discorsi, ed Istruzioni per le Missioni particolari. MS. in 4. justæ molis.
XXXI. Elenchus Insigniorum Virorum Congregationis Clericorum Regularium Divi Pauli. MS. in 4. pagg. 250.
XXXII. Collectio Rerum & Operum Clericorum Regularium D. Pauli in III. distributa Tomos, cum serie Virorum pietate, & doctrina illustrium, Præpositorum item, Generalium, Præsulum extra Congregationem &c. Vol III. MSS. in fol. pagg. in totum 1000, & ultra.
XXXIII. Lettere varie, che ragguagliano il viaggio, ed arrivo nella Cina di cinque Missionarj Barnabiti mandativi dalla fel. mem. di Clemente XI Sommo Pontefice. Hæc Scriptor noster collegit uno Volumine, quod Præfatione sua Latina exornavit, & cùm lectu dignissima sint, satius duximus, contenta in eodem Codice diligenter referre; scilicet:

1. Breve Ragguaglio del Viaggio da Roma sino ad Albenga su la Costa di Malabar nell' Indie Orientali de' PP. Don Filippo Maria Cesati, e Don Onorato Maria de' Ferrari destinati Missionarj per la Cina.
2. Lettera del Padre D. Alessandro Maria Alessandri, scritta da Cantone li II Novembre MDCCXX.
3. Altra del Padre Don Salvadore Rasini da Cantone li XXV. Novembre MDCCXX.
4. Altra del Padre Cesati da Cantone li XXX. Ottobre MDCCXXI.
5. Altre delli Padri Cesati, e Ferrari al Padre Generale della Compagnia di Gesù, date da Angenga, e da Seriano Porto del Pegù.
6. Altre del Padre Don Sigismondo Calchi date da Cantone, e dal suddetto Porto gli anni MDCCXXII., MDCCXXIII., e MDCCXXV.
7. Altra del Padre Girolamo della Santissima Trinità Minore Osservante Riformato di S. Pietro d'Alcantara, Provicario Appostolico in Concincina, al Padre Don Salvadore Rasini, a cui riferisce la morte del Padre Don Filippo Maria Cesati seguita li II. Aprile MDCCXXV., e seppellito in Phuikam, tradotta dallo Spagnuolo, e scritta li XXIX. Giugno dello stesso anno.
8. Altre del Padre Don Pio Gallizia date dal suddetto Porto, e da Marquì gli anni MDCCXXVII. e MDCCXXVIII.
9. Vita, e Morte del Padre Don Sigismondo Calchi scritta dal Padre Gabriele Valenzuella Procuratore delle Missioni al Sig. Don Giorgio Rossetti Missionario, e Protonotaro Appostolico.

Omnia servantur apud Suos in Collegio S. Alexandri Mediolani.

A

B

C

D

E

MMVI.

De PIOPERA STEPHANUS.

STephanus de Piopera Mediolani editus in lucem, cùm inclyto Prædicatorum Instituto in Ducali Cœnobio S. Mariæ Gratiarum nomen dedisset ineunte Seculo XVI. moribus, & doctrina inter Insubres emicuit. Reliqua illius Acta, cùm sui Ordinis Scriptores reticeant, nobis dare non licet. Pauca ergo de his, quæ scripsit, accipiant Candidi Lectores.

Elaboravit:

I. Opus de Rosario B. Virginis Mariæ. Citatur ab Alberto Brandano in suo Roseto Mariano, quapropter assentimur Viris Clariss Quetif, & Eccard, qui in Bibliotheca sui Ordinis Tom. I. fol. 895. ex modo loquendi citati Brandani in ea sunt Sententia, ut credant, Opus hoc diversum esse ab altero, quod Stephanus noster publici fecit juris, nempe, ut legitur in fine:
II. Quodlibet Coloniæ determinatum, cum Compendio Alani de Rupe Doctoris præcipui, ac exemplis veraciter, diligenterque collectis de Rosario gloriosissimæ Dei Genitricis Mariæ, impressoria arte editum Bononiæ accuratissimè per Joannem Antonium Platonidem Benedictorum Bibliopolam, necnon Civem Bononiensem, sub Anno Domini MD. die verò X. Julii, in 4. Caract. Semigoth. extat in Biblioth. Fratrum Minorum S. Angeli Mediol.
Hujus Codicis editionem curavit Stephanus noster, ut ex Epistola ejusdem ad Lectorem, quæ sic incipit: „ F. Stephanus Mediolanensis de Piopera nuncupatus, Congregationis Lombardiæ Ord Præd. Lectori „ Salutem &c
Citati autem Clarifs. Scriptores in Tom. II. fol. 8. rursus meminerunt hujus Operis, eique Auctorem assignant F. Michaëlem de Insulis ejusdem Ordinis, titulumque præbent uberiorem, iterum Stephani Mediolanensis editoris memoriam refricantes.

MMVII.

PRÆSTINUS FRANCISCUS.

FRanciscum Præstinum Mediolanensem, Tullii filium, Architecturæ perities Seculo XVII. celebrem effecit adeò, ut in ejusdem artis Collegium, atque in Regiæ Ducalis Cameræ pro toto Insubriæ Dominio Architectum assumeretur. Hanc Ditionem bellicis machinis ab hostium impetu propugnavit, arcesque omnes ita munivit, ut inter eas nonnullæ validissimis exercitibus restiterint; aliæ verò, jam ab adversariis captæ, fuerint ipsius industriâ vindicatæ. Genuam, Oramque Ligusticam munimentis firmavit, magni semper habitus apud Regios Patriæ suæ Moderatores, magnisque ab eisdem stipendiis, & honoribus militaribus donatus est. Anno demum MDCXLVIII. in obsidione Cremonensi, dum illi Urbi tutandæ totus incumberet, bellicâ ictus pilâ, migravit è vita. Cadaver Mediolanum translatum conquiescit in Templo S. Petri Cœlestini tunc extra Orientalem Portam in Sepulchro, quod cum Cæsare fratre paraverat vivens in Sacello S. Mauri, ubi marmorea illius Statua cernitur cum hoc Elogio:

FRANCISCVS PRAESTINVS
INGENIO SCIENTIA LABORE
VIRTVTEM ILLVSTRANS
MILITVM DVCTOR LEGIONIS INSTRVCTOR
INTER BELLICOS VNIVERSAE PROVINCIAE MEDIOLANENSIS
MACHINATORES
IAMDIV PRIMAS ADEPTVS
DVM SVIS ARTIBVS CREMONAM PROPVGNAT
DECIMO NONDVM EXPLETO LVSTRO CADENS
POSTERITATI NVNQVAM PERITVRVS
SIBI HAEREDIBVS AC SVCCESSORIBVS
AD QVIETEM MONVMENTVM INGREDITVR
ANNO SALVTIS MDCXLVIII.
DIE XXV. AVGVSTI.

Supereſt ejus Opus, hoc editum titulo:

I. Relazione dello Stato di Milano. *Pavia*, 1633. *in* 4. Laudatur à Ripamontio in hiſt. Patriæ lib. VIII. pag. 255. Horatio Landò in Obſidione Cremonenſi, Joſepho Breſſiano in Deſcript ipſius Obſidionis, Riccio in Narrat. rer. Ital. pagg. 850. & ſeq. Galeatio Gualdo in hiſt. Ital. parte IV. lib. VIII. pagg. 470. & ſeq. Ghilino in Annal. Alexand. ſub ann. MDCXLII. pag. 240. Joſepho Benalio in Relat. Magiſtr. Extraordin. pag. 77. atque humaniſs. JC. Sitono in Schedis.

MMVIII.

PUSTERLA ANDREAS.

Andreas Puſterla Mediolanenſis Vir non mediocris eruditionis, cùm in Congregatione Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli huic Archidiœceſi perquam proficuâ diu vitam religioſo homine dignam traduxiſſet, anno MDCLXXXVIII. Ambroſianæ Bibliothecæ præfecturam obtinuit. Cùm verò in hoc A munere annos aliquot tranſegiſſet, ad Præpoſituram Collegiatæ Eccleſiæ S Petri inſignis Oppidi Abbiati graſſi aſſumptus eſt. Obiit Vir mihi amiciſſimus in eodem Oppido anno Salutis noſtræ MDCCXLII.

Habentur illius, quæ ſequuntur:

I. Il Trionfo del Verbano, Epitalamio Iſtorico nelle Nozze del Conte Carlo Borromeo, e D. Camilla Barberina, dedicato da Onorio Lombardo a Paolo Emilio Borromeo Conte d'Arona ec. Parte I. colle Annotazioni del Dottore Andrea Puſterla Oblato, Bibliotecario dell' Ambroſiana. *Milano, per Ambrogio Ramellati*. 1689. *in fol.*

II. De Laudibus Illuſtriſſimi ac Reverendiſſimi D. D. Federici Cacciæ Archiepiſcopi Mediolanenſis (poſtmodum Cardinalis). *Mediol. apud Ambroſium Ramellatum*. 1693 *in fol.* B

III. Carmina plura tam Italica, quàm Latina, partim impreſſa, partim MSS. Extant apud Hæredes.

Agunt de ipſo Franciſcus Xaverius Quadrius Presb. Societ. Jeſu in Opere ſuo, cui titulus: „ Della Storia, „ e Ragione d'ogni Poeſia Tomo II. pag. 584. Clariſs. Fuſius in Append. MS. ad Athenæum Picinelli, & amiciſſimus JC. Sitonus in Schedis.

Q

MMIX.

QUINCTIUS FEDERICUS.

Federicus Quinctius Mediolanenſis, cujus Familia inter antiquas, & nobiles hujus Urbis à Raphaële Faniano recenſetur, patre Hippolyto genitus, ſic Legum, & Poëſis ſtudia coluit, ut & Juriſconſultus non infimi ſubſellii, & Vates non humilis famæ ſua ætate floruerit. Vicarius Prætorius annis MDLXXVI. & ſequenti ita ſe geſſit, ut rurſus ad idem munus aſſumeretur annis MDLXXX. & MDLXXXII. Ob famam virtutis ad Regii Fiſci Patrocinium promotus fuit anno MDLXXXVI. bona tamen ſtudia etiam inter forenſes curas non neglexit, D immo inſtructam habebat domi non ſpernendam Bibliothecam, quam amicorum quoque commodo aper- C tam fuiſſe teſtatur Erycius Puteanus, cujus verba ex Epiſtola prima infra memoranda juvat exſcribere. Ait enim: „ Vix in Urbem veſtram veneram, & „ ecce ad alloquium, ad amicitiam vocas, domum „ invitas, Bibliothecam offers, quibus ità uſus ſum, „ ut maximum prudentiæ cumulum accepiſſe, & ipſas lucubratiunculas meas bonâ ex parte à libris „ tuis eſſe non negem. „ Arctum hoc inter utrumque amicitiæ fœdus fovebant Muſæ, ut oſtendunt mutua eorumdem Carmina. Ceterùm ſupervixiſſe Quinctium noſtrum ſaltem uſque ad Seculi XVII. initium oſtendit tempus, quo datæ ſunt ad eundem Puteani Epiſtolæ, de quibus mox dicendum.

Scripſit:

I. Allegationes plures, inter quas eminet una de Sale in Provinciam Mediolanenſem introducendo: *ſine anno, & nomine Typographi, in fol.* juſtæ molis. Extant in Collectionibus toties memoratis J. PP. Mediolan.

II. Car-

II. Carmina Latina ad Erycium Puteanum, de quibus hic meminit, ut inferiùs.

A III. Epiſtolæ plures ad Puteanum, ut patet ex Reſponſis mox indicandis.

Tres ad eum reperiuntur Patavii datæ ſæpius laudati Puteani Epiſtolæ inter hujus editas. Prima videlicet X. Kal. Majas MDXCIX. ubi virtutem Quinctii laudat, & verba jam recitata ſubnectit. Altera ſcripta Kal. Quinctilibus: in ea laudat Quinctii Carmina, & ſua ad ipſum mittit, judicium ipſius expectans. Sunt in Centuria II. pag. 85. Tertia demum die VI. Martii prædicti anni, qua reſpondet Epiſtolis Quinctii.

De eodem meminit Benalius in Hiſt. Magiſt. Extraord. pag. 182, ac Sitonus noſter eruditiſſimus in Schedis.

R

MMX.

B

RADAELLUS JOSEPH.

JOſeph Radaëllus Mediolanenſis Ordinis Minorum Obſervantium S. Franciſci, ſic moribus & eruditione claruit, ut Theologiæ magiſterium promeruerit, eique Patria graviſſimi momenti negotia commendarit. Anno enim MDCXXXII. Mediolanenſium nomine ad Philippum IV. Hiſpaniarum Regem Legatus miſſus, Civium ſuorum vota non fefellit. Septennio poſt cùm in Cœnobio Romano Aracœli die XI. menſis Junii generalia haberentur Comitia, ex Procuratoris Generalis munere, quod menſes aliquot laudabiliter adminiſtraverat, aſcendere meruit ad officium Generalis in Curia Commiſſarii, quod triennio optimè geſſit. C Secundam fortè Legationem Patriæ ad Matritenſem Aulam geſſiſſe oportet, nam dum hæc ſcribo, monitus ſum à Suis ſic reperiri ſcriptum in Necrologio Provinciæ Mediolanenſis ipſius Ordinis „ Die XX. Septembris MDCLVIII. in Conventu S. Franciſci Matriti obiit „ in Domino Admod. Rev. Pater Joſeph Radaëllus à Mediolano Conſultor Sancti Officii, olim Vicarius generalis, Commiſſarius, ac Procurator „ generalis Ordinis, bis Deffinitor generalis; & „ Provinciæ Mediolani jam Miniſter Provincialis, & „ apud Catholicam Majeſtatem Orator Civitatis Mediolanenſis. Religionis miræ Obſervantiæ, & odoris Sanctitatis, in cujus obitu magnus fuit Populi „ concurſus, & maximè Nobilitatis, qui quidem „ erat à Catholica Majeſtate electus Viglevani Epi- „ ſcopus.

D

Hæc reperimus ipſius litteraria Monumenta:

I. Copia di tutte le Lettere, ed altre Scritture, che ſervirono all' Ambaſciata della Città di Milano al Re ſuo Signore dal Reverendiſs. Padre Fr. Giuſeppe Radaelli Minore Oſſervante, e Conſultore del S. Offizio, copiate da Fr. Carlo Robone ſuo Compagno, e Segretario dell' Ambaſciata.

Continet Inſtructionem generalem eidem ab Urbis Decurionibus traditam, Epiſtolas eorundem ad Regem, & Aulicos, Orationes IV. Italicas Scriptoris noſtri ad Regem, duas habitas menſe Januario MDCXXXIII. tertiam die XXIV. Maji, poſtremam demum die XXX. Julii ejuſdem anni. Item ſeriem Actuum per E Epiſtolas ad Jo. Baptiſtam Raynoldum tunc Urbis Præfectum, ad Ordinum Conſervatores, ad Jacobum de Eccleſia Decurionum à Secretis. Tandemque adeſt Relatio Legationis ab eodem Joſepho in reditu facta, ſimulque omnium Diplomatum, quæ obtinuerat, exempla. MS. in 4. juſtæ molis extat in Bibliotheca Suorum ad S. Angelum Mediolani.

II. Conciones variæ, & Orationes Panegyricæ. Hæc memorantur inter MSS. Cœnobii ſupradicti ſui Ordinis, ſed modò non reperiuntur.

Laudatur à Fr. Petro Nicolao Bonavilla in Notitia Chronologica Provinciæ Mediolan. pag. 150.

MMXI.

RASORIUS SALVATOR.

NObiles Conjuges Proſper Raſorius, atque Caſſandra Marliana incolæ Oppidi Ripaltæ vulgò *Rivolta* ad Abduam Fluvium in Ducatu Mediolanenſi conſtitutæ, anno Chriſti Salvatoris MDLXII. Thomam genuere, qui poſtmodum die XVII. menſis Maji, anno MDLXXIX. in Laudenſi Urbe Capuccinorum Inſtitutum amplectens, Salvator à Ripalta dictus fuit. Inter Sodales ſuos morum probitate, paupertatis amore, & regularis diſciplinæ zelo mirificè enituit. Tyronibus præfectus, eos ad omnem perfectionem verbo & exemplo informare ſtuduit. Sæpè Cœnobiis Suorum Vicarius præfuit, donec anno ætatis ſuæ LXIV., quorum XLVII. in Religione tranſegerat, Mediolani die VII. menſis Februarii Salutis noſtræ anno MDCXXVI. in Cœnobio Conceptionis Deiparæ ad Orientalem Portam piiſſimè obdormivit in Domino. Eruditionem ipſius in rebus ad Ordinem ſuum ſpectantibus teſtantur

Opera, quæ reliquit hoc titulo:

I. Fondazione de' Conventi de' Padri Cappuccini della Provincia di Milano. MS. in fol. juſtæ molis.

II. Vite de' Cappuccini della Provincia di Milano. MS. in fol. juſtæ molis.

III. Vite de' Padri Cappuccini d'altre Provincie. MS. in 4. Extant autographa in Bibliotheca præfati Conventus PP. Capuccinorum SS. Conceptionis P. O. Mediolani.

De ipſo agit JC. Camillus Sitonus Senior in Chronologia rerum Memorab ætatis ſuæ MS. in 4. ejuſque filius JC. Joannes Sitonus tam in Chronici J. Peritorum parte II. pag. 251. quàm in Schedis.

MMXII.

RECALCATUS AMBROSIUS.

AMbroſius Recalcatus Mediolanenſis, Jacobi filius, Vir fuit non dignitatibus tantùm, atque muneribus inſignis, ſed morum quoque probitate, eruditione, ceteriſque magno homine dignis virtutibus clarus. Clericali militiæ addictus, & Apoſtolici Protonotarii dignitate auctus, Præpoſiturâ Collegiatæ Eccleſiæ Sanctæ Mariæ Oppidi Brutiani Mediolanenſis Diœceſis ornari promeruit. Canonicatum etiam obtinuit in Ambroſiana Baſilica, extititque Abbas Commendatarius Monaſterii S Bartholomæi, cognomento in Strata, in Urbe Ticino. Paulo III. Pontifici Max. adeò gratus fuit, ut primarium, intimumque Miniſtrum à Secretis ſibi ipſum deligeret. Immo cùm illius prudentiam, atque dexteritatem compertam haberet Summus Antiſtes jam in graviſſimis negotiis adhibitam, Recalcati operâ in componendis toti Italiæ funeſtis diſſidiis inter Carolum V. Auguſtum, & Franciſcum I. Gallorum Regem rurſus uti decrevit. Quocirca Legationis munere decoratum ad tam difficilem provinciam miſit. Hæc de-

præ-

præclarissimo Cive suo Mediolanenses accipiant libenter; reliqua enim illius Acta, & emortualem annum frustra quæsivimus. Claruit sub annis MDXXIX. ac MDXLVII. Ejusdem autem Ambrosii mentionem lapidea servat tabula in Ecclesia B. Virginis Mariæ Loci Monticelli Plebis Missaliæ Ducatus Mediolani, tenoris, ut sequitur:

D. O. M.
IOANNI PATRI GABRIELI AVO PAVLO PROAVO
IOANNI ABAVO PETRO ATAVO
CHRISTOPHORO TRITAVO
PETRO AN. MCCCLXXXVIII. DECVRIONI
TRITAVI PATRI
ERASMO AN. MCCCXL. ITEM DECVR
TRITAVI AVO
PETROQVE SENIORI TRITAVI PROAVO
MAIORIBVS SVIS DE RECALCATE
NOBILIBVS ET INTEGRIS VIRIS
ET IACOBO PAVLI PROAVI FRATRI
AMBROSIO PROTHONOTARIO APOSTOLICO
ECCLES. COLLEG. S. MARIAE BRVTIANI
PRAEPOSITO
AMBROSIANAE MEDIOL. BASILICAE CANONICO
SS. PAVLI III. PONT. MAX.
A SECRETIORIBVS CONSILIIS INTIMO
EIVSQVE AD INEVNDAM PACEM
INTER AVGVSTISS. CAROLVM V. IMPERAT.
ET
CHRISTIANISS. FRANCISCVM I. FRANCOR. REGEM
AN. MDXXXVI. ABLEGATO
EIVS IACOBI FILIO
AGNATIS SVIS CONSANGVINEIS DE RECALCATE
GABRIEL RECALCATVS
NOBILIS MEDIOLANENSIS
HVIVS ECCLESIAE B. VIRGINI MARIAE NASCENTI
DICATAE
SPLENDIDAQVE SVPELLECTILI INSTRVCTAE
CONDITOR
DESIGNATO CENSV VT SACRVM IN EA
QVOTIDIE FIAT
M. P. ANNO MDXCII.

Supersunt ejusdem:

I. Acta Pontificiæ Legationis suæ pro ineunda pace inter Carolum V. Imperatorem, & Franciscum I. Francorum Regem anno MDXXXVI. Vol. IV. in fol. MSS. extant Romæ in Arce Molis Adrianæ.
Plures ad eum dedisse Epistolas celebres Viros, inter quos etiam Joannem Matthæum Gibertum Episcopum Veronensem, testis est Cardinalis Sfortia Pallavicinus loco infra citando.
Ejusdem meminerunt Cæsar Campana in Vita Philippi II. Hispan. Regis part. I. Decad. I. lib. X. pag. 126. & 127. *Venet.* 1624. *in* 4., Sfortia Pallavicinus Sanctæ Rom. Eccl. Card. in Hist. Concil. Trident. lib. III. cap. XVIII. num. II., lib. IV. cap. I. num. VIII., & cap. II. num. III., & cap. III. num. IV., & cap. IV. num. III. V. VII. VIII. & IX, Ludovicus de Dominicis in Collection. dictor. & gestor. memorabil. lib. VI. pag. 312. *Florentiæ*, 1564. Laurentius Capellonus in Dissertationib. politic., & variis lib. II. cap. XLV. pag. 73. 74. & 75. *Genuæ*, 1576. *in* 4., Restaurus Castaldus in Tractat. de Imperatore: quæst. 110. §. 79. pag. 79. In Tractat. universʃ. jur. Tom. XVI. in fol. Hieronymus Trivultius in Epistola Nuncupatoria præfixa Sacris Cantionibus in laudem Sancti Caroli Borromæi Card. Archiep. *Venet.* 1616., Advocatus Sitonus in Monumentis genealogicis Familiæ Recalcatæ pag. 21. 22. & 68. *Mediol.* 1725. *in fol. penès Malatestam*, tum in Theatro genealogico Sitoniano pag. 373. MS. in fol. penès Auctorem.

MMXIII.

RECALCATUS ANTONIUS.

ANtonius Recalcatus Pauli Andreæ, atque Clementiæ Brippiæ nobilium Conjugum Mediolanensium filius, ad vitales auras venit anno Salutiferæ Incarnationis MDCLVII. Sedulæ parentum curæ satis superque respondit, nam majorum vestigia sequens inter bonarum artium rudimenta adolevit, indeque Legibus dedit operam. Pontificii postmodum, atque Cæsarei Juris laureâ honestatus, tantæ eruditionis, & prudentiæ specimen præbuit, ut anno Christi MDCLXXXIV. ad Regium Justitiæ Vicariatum, dein ad Capitalium Rerum Præfecturam anno MDCCXVI. promoveri meruerit. Dum idem munus magna cum laude gereret, ad Senatoriam Cathedram conscendit. Fasces Prætorios quoque Ticinenses summa integritate sustinuit anno MDCCXVIII. æquitatis justitiæque cultor semper integerrimus usque ad vitæ exitum. Mundo valedixit annos natus LXXXVI. die secunda mensis Januarii MDCCXLIII.

Habemus de illo, quæ sequuntur à nobis inspecta:

I. Constitutiones Dominii Mediolanensis, unà cum Ordinibus Senatus, additis notis J. C. Dondei, & amplissimi Patris Marchionis Recalcati Regii Ducalis Senatoris. Codex certè magni faciendus, nam præter supradictas adnotationes pro quolibet articulo, repériuntur etiam sparsim Observationes variæ, quæ potius Dissertationes Juridicæ appellari possunt, & inter cetera hæc eminent:
1. Tractatus in Proœmium earundem Constitutionum de titulis Caroli V. Cæsaris.
2. De Vicariis Imperii in Ducatu Mediolanensi.
3. De Ducibus Mediolanensibus, eorumque auctoritate.
4. De Senatu, & ejusdem auctoritate.
5. De Monetis.
6. De Hæredibus cum beneficio legis &c.
7. De Feudis.
Extat in Bibliotheca Marchionis Caroli Mariæ J. C. C. ex LX. Decurionibus, & Regii Capitanei Justitiæ in toto Mediolani Dominio, Auctoris filii.
II. Repertorium Juris ad res præsertim Criminales spectans, ut plurimum additis Sententiis, atque Ordinibus Excellentissimi Senatus, unà cum Auctoritatibus Statutorum Mediolani, Novarumque Constitutionum, & insignium Juris-Peritorum. MS. in fol. magnæ molis autographus, extat ut supra.
Agit de ipso J. C. & Advocatus Joannes Sitonus de Scotia Chronista hujus Metropolis in libro, cui titulus, „ Clariss. Recalcatorum Familiæ Sacri Romani „ Imperii Marchionum, Comitum, Equitum, & liberorum Baronum: Regiorum Bassiani, ac Monasterii Bassiani in Plebe Pontiroli Ducatus Mediolani (nunc etiam Oppidi Binaschi &c.) Feudatariorum, vetustæ Nobilitatis Monumenta ab anno „ Salutis MCLV. ad annum MDCCXXV. publicis ex „ Documentis Chronologico-Genealogicè deducta. *Mediol. apud Malatestam, in fol.*

MMXIV.

RECALCATUS BARTHOLOMÆUS.

EX Francisco Recalcato, atque Agnete de Crassis nobilibus Conjugibus natus est Mediolani Bartholomæus, qui ab ineunte ætate non literis minus, quàm pietati vacans, tandem Societatem Jesu mille claram titulis amplexus est. Inter Sodales suos magni habitus fuit ob eruditionis, & morum optimam famam; quocirca adolescentibus edocendis primùm, mox etiam Collegiis suorum regendis meruit admoveri. Fratrem habuit Joannem Baptistam Sacræ Theologiæ Doctorem, atque Laurentianæ Basilicæ Mediolanensis

lanenfis Præpofitum, qui anno MDLXXXVIII. fupremis Tabulis die III. menfis Novembris Bartholomæum ex affe fcripfit hæredem. Dum Braydenfi Collegio præeffet nofter, Sanctiffimum juvenem Aloyfium Gonzagam Confodalem habuit aliquandiu, ab eodem fummâ benevolentiâ exceptus, adeout ipfius quoque Confeffiones exciperet. Quocirca cùm Romæ poftmodum jamjam terræ valedicturus Aloyfius extremo decumberet morbo, ad eum plenas amoris litteras dedit, quibus de proximo fuo ad Superos tranfitu edoctum rogabat, ut fe fufis ad Deum precibus adjuvaret. Obiit Bartholomæus die XXVII. Aprilis MDXCII. non fine opinione Sanctitatis, dum adhuc idem Braydenfe Collegium adminiftraret.

Poft fe reliquit Opera, quæ fic infcribuntur:

I. Tractatus de Matrimonio, & de Ecclefiæ Præceptis. MS. in fol. extat in Biblioth. Collegii S. Fidelis ejufdem Societ. Mediol.
II. Difputationes in univerfam Ariftotelis Philofophiam Naturalem. Vol. II. in 4. MS. ibid.
III. In Ariftotelis de Anima, & de Rebus Politicis Commentaria. MS. in 4. Tom. II. ibid.
IV. In octo Libros Phyficos explicatio. MS. in 4. Tom. II. ibid.
V. Tractatus de Elementis, eorumque mixtione. MS. in 4. ibid.

Epiftolam, quam ad eum, ut fupradiximus, S. Aloyfius Gonzaga morti proximus mifit, memorant Virgilius Cæfarius in ejufdem Sancti Vita impreffa *Mediol.* 1607. parte II. cap. IX. atque Jofeph Puteus in Vita Ven. Servi Dei Joannis Petri Recalcati Ord. Capuccinorum impreffa ibid. pag. 18.

Laudatur etiam ab eodem Cæfario in cit. Opere parte II. cap. VII., & à doctiffimo JC. Sitono in Theatro Genealogico MS in fol. pag. 373., & in Monum. Familiæ Recalcatæ editis anno 1725. demumque in Schedis, unde nobis genefim ipfius Familiæ fuppeditavit, deductam à Petro de Recalcato anno Chrifti MCCC. inter vivos agente, ufque ad Marchionem Carolum Mariam Rerum Capitalium Præfectum actu degentem.

MMXV.

REDENASCUS FRANCISCUS.

Ex Homobono Jurifconfulto Collegiato Cremonenfi, atque Julia Bovia conjugibus Mediolani anno MDCIV. natus eft Francifcus Redenafcus intra fines Parœciæ Bafilicæ Apoftolorum, vulgò S. Nazarii, ubi luftralibus Undis ablutus fuit. Hæc ideo commemoravimus, ne quis arbitretur, eum nos injuriâ Cremonenfibus eripere, cùm jam eximiis, meritifque laudibus à Clarifs. Viro Francifco Arifio locis infra citandis fuerit commendatus. Neque tamen doctiffimum Scriptorem reprehendimus, qui Familiæ verè Cremonenfis origine infpectâ, Patriæ fuæ Litteratis Francifcum addidit, quem nos à natalibus, Mediolanenfibus reliquis Eruditis accenfemus. Per genitoris igitur veftigia gradiens Francifcus, Cæfareis, Pontificiifque Juribus dedit operam, in queis affecutus lauream, locum obtinuit inter J. CC. Collegii Cremonenfis. Pro ejufdem Urbis Civibus apud Infubriæ Moderatores Orator diu extitit, felectus etiam inter Adjunctos fuper negotiis Hofpitationum, & Exceffuum militarium. Advocatus in Foro difertiffimus magnam fuo nomini famam peperit. Apud Hifpanum Regem ea fuit in exiftimatione, ut ad plures Italiæ Principes, mox etiam ad Innocentium X. Pontificem Max. ablegaretur; atque in alma Urbe quinquennio commorans, ibi quoque Juris peritiam fingularem oftendit. Sacro Inquifitionis Tribunali Cremonæ Confultor adftitit, tandemque anno MDCXLVII. ad Senatoriam dignitatem evectus fuit in Infubriæ fupremo Magiftratu. Ticinenfibus poftmodum Prætor jus dixit non fine integritatis laude. Acerbo fato fublatus eft Mediolani die XVI. menfis Januarii anno redemptæ humanitatis MDCLI. ætatis fuæ XLVII. Mentio ipfius fupereft in Elogio funebri, quod marmori incifum Matri ipfe pofuit in Templo S. Vincentii Cremonæ, illudque hîc damus, tametfi Seculi XVII. ftylum redoleat:

SISTE PRODIGIVM CONTEMPLARE?
IVLIA BOVIA REDENASCA
IVGO LEGIS ANN. LXXIII. AEQVE TOLERATO
VT BOS ALATVS AD COELESTIA EVOLAVIT
VBI VIVENS FREQVENTER ORABAT
HIC MORTVA IACET
VT TAMEN AETERNVM VIVAT
FRANCISCVS REDENASCVS I. C. COLLEG. CREMONEN.
REG. ET DVC. MEDIOLANI SENATOR
E ROMANA LEGATIONE REVERSVS
AMANTISSIMAE MATRI MONVMENTVM P.
ANN. MDCXLVIII.

Commendantur ipfius pofthuma

I. Confilia, five Refponfa &c. cum Decifionibus Senatus Excellentiffimi, & utriufque Magiftratus Mediolani. *Papiæ, apud Andream Magrium*, 1652. *in fol.*

De præfato Francifco Senatore, ejufque Patre J. C. Homobono, cum laude meminerunt Paulus Bellonus Reg. Senator de poteftate eorum, quæ fiunt incontinenti lib. prim. cap. CLXXII. num. II. & IX. & pag. 251. Angelus Stephanus Garonus de Senatoribus lib. pr. *Tom. II.* pag. 18. Jofeph Breffianus in Collegio J. PP. Cremon. pag. 77. Francifcus Arifius in Cremona Literata Tom. II. pagina 424. & Tom. III. pag. 71., & in Serie Prætor. Cremon. pag. 56. & 57. Joh Francifcus Andreolus Controverf. forenf. 334. in fine, Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. art. MCLXIV. pag. 247., & in Theatro genealogico Sitoniano pag. 373. MS. in fol. penès Auctorem.

MMXVI.

REDENASCUS FRANCISCUS alter.

EX Francisco Redenasco, cujus in priori meminimus Articulo, & Theresia Riccia anno MDCLI. Mediolani in Parœcia S. Sebastiani lucem vidit Franciscus, hoc appellatus nomine ad genitoris, cui posthumus fuit, memoriam renovandam. Etiam ipse legalibus operam navavit studiis, Doctorque creatus, ob Familiæ originem cooptari meruit in Collegium J.CC. Cremonensium, quemadmodum etiam relatus est inter ipsius Urbis Decuriones. Tria per lustra Oratoris munus gessit ejusdem Civitatis nomine apud Insubriæ Regios Moderatores, mox in doctrinæ, virtutumque gratiam ad Senatoriam Sedem inter Patres Conscriptos Insubres à Carolo II. Hispaniarum Rege assumptus anno MDCXCI. Prætorios etiam Ticinenses Fasces integerrimè rexit biennio, annis videlicet MDCXCIV. & sequenti. Legationibus pro Principe gestis ad varios Italos Principes, ad Parmæ præsertim Ducem, atque Innocentium XII. Pontificem Max. vigilanterque administrato munere Præsidis publicæ Salutis anno Seculari MDCC. post quinquennium obiit Mediolani die IV. mensis Junii; conditusque jacet in Parochiali Templo S. Joannis Itolani, ejus tumulo hac Inscriptione exornato:

D. O. M.
FRANCISCO REDENASCO
MARCHIONI SEPTALAE
SENATORI REGIO
FRANCISCI SENATORIS FILIO
QVI AETATIS SVAE LIV.
OBIIT PRID. NON. IVN. ANNO MDCCV.
ELISABETHA PALLAVICINA VXOR FILIIQVE MOESTISS.
SIBI ET POSTERIS SVIS P. P.

Supersunt ejusdem

I. Consultationes plures Juridicæ, inter quas eminet illa typis commissa, cui titulus „ ad Excellentissimum „ Senatum Mediolani exaratam nomine Congrega„ tionis universi Status Mediolani pro abusibus tol„ lendis in detrimentum Regii Ærarii, & Subdito„ rum irreptis. „ 1691. in fol. extat penès Advocatum Sitonum.

II. Oratio Funebris in Regiis exequiis habitis in Metropolitana Mediolani pro Sacra Catholica Majestate Mariæ Annæ Austriacæ Caroli Secundi Regis Catholici Matris defunctæ anno MDCXCVI. *Mediolani, eodem anno, in fol.*

Meminerunt ipsius Franciscus Arisius in Cremon. Literat. Tom. III. pag. 72. & 73., & in Serie Prætorum Cremon. pag. 61., & in libr. Epigrammat. lib.I. pag. 1. Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. art. MCLXIV. pag. 247., & in Theatro Genealogico Sitoniano pag. 373. MS. in fol. penès Auctorem.

MMXVII.

REGNA HIERONYMUS ANTONIUS.

HIeronymus Antonius Regna, sive, ut vulgò appellari solet hujuscemodi gens, Reyna Mediolanensis, officium Rationatoris generalis in tota hujus Metropolis Ditione multos per annos exercuit. Vir fuit in Patriæ antiquitatibus præcipuè versatus; neque tamen ipsi deerant cultioris literaturæ ornamenta; quorum specimen in mox recensendis Operibus suis reliquit. Obiit anno MDCCXXV. die IV. mensis Septembris, tumulatusque jacet intra Majorum suorum monumentum in Sacello S. Petri in Basilica S. Francisci Mediolani.

Scripsit:

I. Dell'origine, progresso, valore, peso, bontà, e corso delle Monete principalmente nello Stato di Milano. MS. in fol. magnæ molis. Tractatus est absolutissimus, servaturque penès Marchionem Joannem Alimentum de la Porta Magistratus Ordinariorum Redditum Quæstorem.

II. Collezione delle Gride, ed Editti pubblicati in Milano circa le Monete dall'anno MCCXV. fino all'anno MDCCXXIV. cum nonnullis Regnæ Animadversionibus. Cod. partim editus, partim MS. in fol. magnæ molis. Ibidem.

De ipso amicissimus JC. Sitonus agit in Schedis.

MMXVIII.

RESTA LANZALOTTUS.

LAnzalottus, seu, ut aliis placet, Lanzarottus Resta, Patrem habuit Petrum, Avumque Antonium, cujus extat, aut extabat sequens Sepulchralis Inscriptio in Ecclesia S. Mariæ Badagii Monachorum Olivetanæ Congregationis, extra Urbem Mediolani, sic:

HIC IACET SPECTABILIS
ET CONSPICVVS VIR
DOMINVS ANTONIVS DE RESTIS
QVI OBIIT CAPITANEVS
IN CITTADELLA ALEXANDRIAE
ANNO DOMINI MCCCCXXXVI.
DIE II. OCTOBRIS.

De Lanzalotto nostro, ejusque fratre Jacobo, adest memoria sub anno MCCCCXXXIX. in Codice pluries laudato Marchionis de Rosales, nam in Nomenclatura Scripturarum Archivi Ducalis erat Exemptio ab oneribus bonorum eorumdem Fratrum de Restis per Philippum Mariam Vicecomitem concessa, sicuti Sententia lata per ipsum Lanzalottum anno MCCCCXXXI. de quâ infra. Anno verò MCCCCXLVII. die

die IX. Septembris, cùm esset Orator, & Commissarius, unà cum Prævostino de Pioris, & Comite Girardo de Cemo, Illustris, & Excelsæ Communitatis Mediolani,

Scripsit, & condidit

I. Capitula XVII. Fœderis, & Adhærentiæ inter Spectabiles, & Egregios Mandatarios DD. Capitaneorum, & Defensorum Illustris, & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Nobiles Cives Deputatos pro Communitate Civitatis Alexandriæ. Extant MS. in fol. penès J. C. Advocatum Sitonum nostrum.

II. Sententia lata die III. mensis Martii, anno MCCCCXXXI. per Lanzalottum Restam in Causa inter Dominos Seprii Comites, & Abbatem Sancti Nazarii. Memoratur in supradicto Codice MS. Marchionis de Rosales.

B

De præfatis Lanzalotto, & Jacobo fratribus meminit Placidus Puccinellus in Chronico Monasterii Glassiatensis pag. 291., deque præfatis Capitulis Fœderis Hieronymus Ghilinus in Annal. Alexandriæ pag. 96. sub an. MCCCCXLVII. num. IV., sicuti & Advocatus Sitonus in Monumentis Genealogicis Familiæ Restæ evulgatis ann. 1730. MS. in fol. penès eundem: item Franciscus Cicerejus in Collectan. Inscript. Sepulcral. pag. 72. MS. in fol. penès eundem Advocatum Sitonum.

MMXIX.

RICCIUS ALPHONSUS.

C

ALphonsum Riccium Prædicatorum Ordinis Alumnum, natione certè Italum, ancipites fuerunt Viri Clarifs. Quetif, & Eccard Bibliothecæ ipsius Ordinis Auctores, cui potissimùm Patriæ assignarent, Neapoli videlicet, an Mediolano; in eam tamen potiùs propendent Sententiam, ut Mediolanensem fuisse putent. Diu & nos animi pendidimus utrum ejus nomen inter hujus Metropolis eruditos recenseremus; omnem tamen dubitationem deponere coacti sumus ex silentio primùm Toppii, qui nullibi eum inter Neapolitanos enumerat, tum, quod fortius existimamus, ex pluribus Monumentis Ricciæ Familiæ in hujus Urbis Templis extantibus; nempe Erasmi Riccii Regii, Ducalisque Quæstoris, qui annos C. natus defunctus est anno MDLXXV. jacetque in Basilica S. Francisci: Joannis Angeli Riccii, qui Francisci Sfortiæ II., Caroli V., & Philippi Hispaniarum Regis ad Rhetos, ad Helvetios, & ad Summos Pontifices Legatus fuit, cujus occurrit mentio in Elogio Sepulchrali Cœciliæ Mazentæ ejus uxoris, quod cernitur in Templo S. Mariæ Gratiarum; Lauræ item Ricciæ in Monumento ab ea posito Andreæ Bebulco Viro suo, anno MDLXXXIX. in Templo S. Georgii ad Palatium dicto; quibus omnibus antiquius Marmor prostat in Æde S. Vincentii Monialium, quod anno MDXLVII. Stephanus Riccius sibi, Ursulæ conjugi, atque posteris paravit. Hactenus adductis rationibus addimus tempus, quo Alphonsus noster floruit, & Principem, qui ei fuit Mecœnas: Ludovicum nempe Francorum Regem XII. Mediolani Ducem, quem certissimum est multos è Mediolanensibus secum in Gallias adduxisse, & præclaris Aulicis muneribus decorasse. Scriptor igitur noster inter Prædicatores non infimum locum promeruit ob eruditionis præstantiam. Etenim Sacræ Theologiæ Magisterium in celeberrima toto terrarum Orbe Parisiensi Academia promeruit, & ex Actis facultatis anno MDVIII. decimusquartus, & ultimus de Sorbonica respondit. Ipsius Ludovici Regis sumptibus annos plures transegit in Cœnobio Parisiensi S. Jacobi, tum ei comes fuit in expeditione Neapolitana, indeque in Gallias remeans, atque Valdensium fines pertransiens, cum iisdem de Purgatorio disceptavit. In Aula fuit à Confessionibus Domus regiæ vulgò *Confesseur*

D

E

A

du commun de la Maison du Roy, acceptissimusque extitit Annæ Britanniæ Ducissæ Ludovici Regis uxori, quibus aliquot infra memoranda Opera inscripsit. Poësim quoque Latinam coluit, ut indicant Hymni haud multo post recensendi. Annus ei postremus quis fuerit, nemo tradit.

Scripsit

I. Dialogum, quo ex Sacra Scriptura, priscorumque Patrum dogmatibus Purgatorium animabus purgandis præparatum ostenditur adversùs Vualdenses, interlocutoribus Valdensi, & Fide, arbitra veritate. *Parisiis*, 1509. & iterum ibid. *apud Jo. Petit*, 1512. *in* 4.

II. Eruditiones Christianæ Religionis. *Parisiis, typis Johannis Petit*, 1512. *in* 4. Ludovico XII., & Annæ Francorum Regibus dicatas.

III. Hymnos tres in laudem S. Joannis Baptistæ, inscriptos F. Guillelmo Paruo Ord. Prædic. Regis Consiliario, & Confessario.

IV. Quæstionem perpulchram, qua investigatur an meritum existentis in prosperis amplius sit, quàm illius, qui fert patienter adversa, ubi pro adversa patienter sustinente concludit. Ad calcem porro hujus quæstionis extat

V. Epistola ejusdem Riccii ad Yvonem Redonensem data, à quo & consilium petit; in qua statuit hominem eundem in prosperis, & adversis æqualiter se gerentem plus mereri in prosperis, quàm in adversis; quæ omnia simul edita servari in Regia Biblioth. Cod. D. n. 1586. ajunt citati Quetif, & Eccard.

VI. Lecturam in libros Sententiarum. Eam approbavit Capitulum Generale Ordinis sui Papiæ celebratum anno MDVII. Nunquam editam vidimus, nec ubi servetur scimus.

Eum laudant præcitati Bibliologi Ord. Præd. in Tomo II. fol. 26. & Clarifs. Abbas Fusius in Append. MS. ad Picinellum.

MMXX.

RIVOLTELLA ARDICIO.

PRæstantissimum Mediolanensis Urbis ornamentum Ardicionem Rivoltellam, quem Baronius Ardericum, & Andrevicum quandoque appellavit, ideo in hac nostra Bibliotheca fuerat ommissus, quòd nullum litterarium ipsius Opus ad nostram pervenisset notitiam. At cùm ipsum à Clarissimo Viro Isidoro Fusio Congregationis S. Bernardi Monacho, & Abbate in Appendice sua MS. ad Athenæum Picinelli insertum invenerimus, gavisi sumus, cùm liceat Virum tantum aliis adjicere, qui ob eruditionis laudem Mediolano decus peperere. Ardicio igitur nobili genere in Metropoli Insubriæ genitus, post studiorum curricula, & Clericalem militiam non sine commendatione plures per annos gesta, ab Hadriano IV. Summo Pontifice anno Redemptionis MCLV. mense Decembri, Diaconus Cardinalis Sancti Theodori meruit renunciari. Eruditionem ipsius, atque in negotiis utcumque arduis benè gerendis prudentiam, quanti Hadrianus faceret, satis superque ostendit Legatio, quam ipsius Pontificis jussu habuit unà cum Othone Brixiensi Diacono Cardinali Sancti Nicolai in carcere, cùm ageretur de reconciliandis Longobardiæ populis inter se dissidentibus. Exarserant enim adeò Mediolanensium animi adversùs Laudenses Cives, ut arreptis armis universa penè Insubria bello perturbaretur. Plurimùm quidem laboris insumsere Legati ambo, ut controversiam sedarent, verumtamen tantum absuit, ut quod petebant obtinerent, quin potiùs extorres facti Laudenses Urbem suam Mediolanensibus diripiendam relinquere sint coacti. Id tamen saltem impetravit Ardicio, ut Cives suos, aliosque finitimos in Sanctæ Romanæ Ecclesiæ fide confirmarit. Unus fuit inter Cardinales, qui ab Hadriano in verba sua adacti sunt, ut post eum Pontificem crearent, quem existimarent aptum fore ad intrepidè tutanda Ecclesiæ Romanæ jura adversùs Friderici-

dericum Œnobarbum Augustum; quocirca Hadriano defuncto suffragium tulit Alexandro III. & strenuè restitit Octaviano Cardinali Sanctæ Cæciliæ, quem fautores Friderici Pseudopontificem renunciaverant sub nomine Victoris IV. Cùm autem Alexander Pontifex Græcorum Imperatorem Emmanuelem I. Comnenum in partes suas contra Victorem adducere studeret, unum selegit Ardicionem, cui Legationis hujusmodi munus imponeret. Quapropter Constantinopolim se contulit, ut commissam sibi provinciam exequeretur. Inde reversus in summa temporum varietate, nihil de constantia sua, vel Patriæ ruinâ deflectens, vixit nedum sub Alexandro prædicto, sub quo eum diem obiisse perperam scripsit Ciacconius, verumetiam sub Lucio III. atque Urbano item III., quorum omnium Diplomatibus subscripsit. Tandem cùm annos supra XXX in Cardinalatus dignitate transegisset, meritis & annis plenus sub eodem Urbano III migravit è vita, anno Salutis humanæ MCLXXXVI. Tanta fuit humilitate præditus, ut tumulo suo hæc unicè inscribi mandaverit:

CARDINALIS ERAM.

Habentur illius

I. Acta Legationis ad Emmanuelem Imperatorem. Horum meminit Cardinalis Baronius in Annalibus Ecclesiasticis Tomo XII. ad annum MCLIX. fol. 433. editionis Antuerpiensis.
II. Litteræ aliquot ad Fridericum Imperatorem de Schismate Victoris abolendo.
De his Epistolis loquitur Radevicus lib. II. cap. LIII., ex quo præfatus Clar. Fusius.
Agunt etiam de Rivoltella nostro Continuatores Ciacconii Tomo I. col. 1065. Salvator Vitalis in Theatro Triumphali pag. 15. & Palatius Tomo I. Fastorum Cardinalium col. 294. & sequenti, aliique plures.

MMXXI.

RIZZOLUS VICECOMES.

Vicecomes Rizzolus, sive de Rizolio (neque enim, ut quidam perperam suspicati sunt, ex Vicecomitum gente hic fuit, sed dum sacris ablueretur Undis Vicecomes est appellatus) prudentiâ, atque consilio apud Mediolanenses Cives suos plurimùm emicuit; etenim præterquamquod in libera Patriæ Republica Consulatum gessit Justitiæ anno Salutis humanæ MCCXVI. tanti habitus est à Jacobo Malcorigia, qui per ea tempora Prætorios administrabat fasces in hac Metropoli, ut non consilio solùm Vicecomitis, sed illius quoque operâ ad compilandas in unum corpus eas Consuetudines, quæ apud Insubres pro legibus servantur, uteretur. In tam proficua laboriosaque provincia alios habuit Rizzolus noster Collegas præstantissimos, quorum nomina suo loco in hac Bibliotheca Lector reperiet.

Igitur ejus testantur summum in Patriam amorem, & prudentiam

I. Consuetudines Mediolanensis Reipubl. in unum Volumen collectæ anno Sal. MCCXVII.
Laudatur à Tristano Chalco in lib. XIII. hist. Patriæ, Comite Octavio Archinto in Collect. Monum. Famil. Mediol., & in Collectione Consulari Sitoniana.

MMXXII.

ROTIUS ANSELMUS.

Anselmus Rotius Mediolanensis Marcolini nobilis Viri filius (cujus cognomen Cartharius loco infra citando perperam Botium scripsit) utrique Juri sic navavit operam, ut Doctor renunciatus, anno MCCCLXVIII. inter Canonicos Templi Maximi Novocomensis fuerit recensitus. Mox in Romana Curia Sacri Consistorii Advocatus floruit, Pontifici Bonifacio IX. acceptissimus, qui eidem tunc in Urbe residenti, anno Pontificatus sui V. quasdam ædes sitas in Regione Sancti Eustachii concessit, etiamsi à Curia se subtraxisset animo ad eam redeundi servato. Juvat hìc ex brevibus Papæ litteris ea super re datis quædam delibare, è quibus elucet, quantus hic Vir extiterit. En igitur earumdem initium: „ Dilecto „ filio Anselmo Rotio Mediolanensi J. U. D. ac Con„ sistorii nostri Advocato Salutem: Sinceræ devotio„ nis affectus, quem ad Nos, & Romanam geris „ Ecclesiam, necnon grata, & accepta servitia, „ per te nobis, & eidem Ecclesiæ hactenus impen„ sa, & quæ adhuc solicitis studiis impendere non „ desistis, Nos inducunt, ut te specialibus favori„ bus, & gratiis prosequamur &c. Dat. Romæ Pon„ tificatus anno V. „ Eas ex Regesto hausit prædictus Cartharius, qui addit, eum pluribus interfuisse publicis Actis sub eodem Pontifice Bonifacio. Alia verò Anselmi opera, priusquam ad munus Consistorialis Advocati assumeretur, eruuntur è Tabulis publicis, quas nobis significavit amicissimus JC. Sitonus; eum nimirum anno MCCCLXVIII. in Bononiensi Archigymnasio docuisse, atque anno MCCCLXXVI. à Carolo IV. Augusto VI. Kal. Aprilis creatum Comitem Palatinum S. R. Imperii. Hæc illa sunt, quæ de Anselmo novimus, quo verò anno desideratus fuerit ignoramus. Vixisse tamen conjicimus etiam post initium Seculi XV.

Commendandus est à posteris ob

I. Plures Relationes publicas, quarum mentio incidit in Decisione Rotæ Romanæ circa annum MCCCLXXVI., quæ legitur impressa inter Novas, & est in ordine CCCLXXI.
II. Consultationes varias, quæ extant in Archivo Molis Æliæ.
De eo citatus Carthar. in Syllabo Advocat. Sacri Consistor. edit. Rom. pag. 19. Clariss. Abbas Fusius in Addit. MSS. ad Athenæum Picinelli, & prælaudatus JC. Sitonus in Schedis, in queis etiam non tantùm Rotiæ familiæ stemma ab Alberto anno MCCC. vivente ad Jo Andream Canonicum Ordin. Metropol. Mediol. anno MDLXXVI. defunctum texuit; sed adsunt penès eundem Documenta II. autentica de annis MCCCLXVIII., & MCCCLXIX. ad supradictum Anselmum nostrum spectantia, sicut & Diploma Caroli IV. Imper. datum Norimbergæ VI. Cal. Aprilis MCCCLXXVI. ex quo idem Anselmus creatur S. R. I. Comes Palatinus, ut diximus, cum posteris suis, ex Archivo Vercellensi depromtum.

MMXXIII.

S

MMXXIII.

SCACABAROZIUS AMBROSIUS.

AVostelli Scacabarozii Equitis, & anno MCCCXL. Mediolani Decurionis filius extitit Ambrosius, quem inter Canonicos Metropolitanæ Ecclesiæ, quos Ordinarios nuncupant, cooptatum reperimus ab anno Salutis humanæ MCCCLIX. usque ad annum MCCCLXXVII., qui fortè illi fuit emortualis. Hic inter præclaros enumeratur ipsius Basilicæ Canonicos, qui anno MCCCLXXI. Statuta ejusdem condiderunt publicata ipso anno, die XX. mensis Aprilis, ut in Articulis aliorum in tam illustri munere illius Collegarum jam diximus.

Laudatur igitur ob

I. Prædicta Statuta, quæ MSS. in fol. servat Bibliotheca Archintea.
De ipso agit humanissimus JC. Sitonus noster in Monumentis Familiæ Scacabaroziæ MSS. apud eundem, atque in Schedis.

MMXXIV.

SCLAFENATUS AUGUSTINUS.

INter Presbyteros Clarissimæ Societatis Jesu Augustinus Sclafenatus Mediolanensis Joannis Baptistæ JC C., & Margaritæ Landrianæ nobilium Conjugum filius sic emicuit, ut non modicam sibi, Patriæ, & Societati prælaudatæ, in quam ingressus est anno MDXCV., ætatis verò suæ XVI. commendationem pepererit. Effulsit in eo non infimi subsellii doctrina, sive Philosophiam, sive Oratoriam, sive Poëticam facultates inspiciamus; ut satis superque testantur, quæ post se, licèt inedita, reliquit posteritati. Claruit usque ad annum MDCXXII. quo migravit à Seculo Alexandriæ.

En Operum titulos:

I. Oratio Latina in laudem Divi Caroli Borromæi.
II. Alia de Beato Francisco de Sales.
III. Alia cui titulus „ Imperii felicitas.
IV. Alia de Romæ laudibus.
V. Carmen Votivum pro lue avertenda. Omnia uno Volumine in fol. MS. extant in Biblioth. ejusdem Societatis S Fidelis Mediol.
VI. Commentaria in veterem & novam Philosophiam. MS. in fol. ibid.
VII. Repertorium Juris Canonici. MS. in fol. ingentis molis. Ibid.
VIII. Disputationes in primam Secundæ Divi Thomæ. MS. in 4. extat ibidem.
IX. Elogia, seu breves Vitæ Ludovici Quiros, & Gabrielis Gomezii. Extant in libro inscripto „ Elogia „ PP. Soc. Jesu, pietate, ac morte pro Christi Fide „ obita illustrium „ MS. in Bibliotheca Braydensi.
De eo Sui, atque humanissimus JC. Sitonus noster in Schedis.

MMXXV.

SORMANUS FRANCISCUS.

GEnitoribus Comite Paulo, atque Marianna Glussiana, Mediolani in lucem venit anno MDCXLIV. Franciscus Sormanus, qui expletâ inter bonarum artium disciplinas adolescentiâ ad Rempublicam administrandam vocatus fuit, inter Decuriones adlectus, quod munus gessit laudabiliter ab anno MDCLXXXIX. ad annum usque MDCCXIX. Interim quadriennio integro Conservator Patrimonii hujus Urbis extitit supremis annis Seculi superioris, & ipso seculari MDCC. iterum ad eam electus Provinciam secundo quadriennio ab anno MDCCIX. ad MDCCXII. Ordinum quoque Patriæ tutelæ præfuit annos viginti, nempe ab anno MDCXCVIII. ad præfatum MDCCXIX. Administravit etiam S. Ambrosii Bancum octennio, & anno MDCCVII. Urbis & Ditionis Mediolanensis Viarum Curator est renunciatus. Ad Innocentium XII. Pontificem Maximum Patriæ Legatus se contulit anno MDCXCIX. postulaturus Successorem Patricium, Cardinali Friderico Cacciæ nuper defuncto, ad Archiepiscopatum Mediolanensem, feliciterque expleta Legatione Josephum Archintum immortalis memoriæ Præsulem obtinuit. A Regiis Insubriæ Moderatoribus plurimi habitus fuit, & in Secretiori Consilio locum habuit Regio Diplomate diei XII. mensis Julii anno Salutis MDCCXIII. Tot cumulatus honoribus anno ætatis suæ LXXXII. Christi verò MDCCXXVI. die IX. mensis Martii viam universæ carnis ingressus est, tumulatusque jacet in Templo Sanctorum Angelorum apud Avos suos.

Scripsit Opus hoc titulo

I. Relazione di quanto è stato fatto dal Conte Francesco Sormano in qualità di Ambasciatore della Città di Milano presso la Santità d'Innocenzo XII. Sommo Pontefice per ottenere un nuovo Arcivescovo originario Patrizio Milanese in luogo dell' Eminentissimo Sig. Cardinale Arcivescovo Caccia defunto. MS. in fol. justæ molis, servatur apud Co. Antonium Sormanum Mediolanensem Decurionem ipsius Scriptoris filium.
Ejus meminere Joseph Benalius in Relat. Magist. Extraord. pag. 175 Joannes Augustinus Meda in Relat. ingressus Cardinalis Archiepiscopi Benedicti Herbæ Odescalchi pagg. 5. & 98. atque humanissimus Sitonus in Theatro Genealogico MS. pag. 421. ex quo visitur Sormanorum Series à Baldo florente anno MCCCXX. usque ad nostra tempora, quemadmodum etiam in Schedis, ubi diligentissimus, & nunquam satis laudatus rerum Patriæ Collector inseruit etiam Inscriptionem Sepulchralem Thaddæi de Sormano anno MD. defuncti, & Auctoris nostri Atavi, quæ adhuc superest in Claustro Monasterii S. Mariæ Badagii Monachorum Olivetanæ Congreg. quarto extra Mediolanum lapide.

MMXXVI.

SORMANUS PAULUS ANTONIUS.

CLericorum Regularium, qui de Somascha nuncupantur, Institutum amplexus Paulus Antonius Sormanus Mediolanensis, Comitis Pauli, atque Mariannæ Glussianæ filius, Oratoriam inter ceteras facultates artem ita coluit, ut magnum in ea sibi nomen sua tempestate comparaverit. Gallicam linguam

ita didicit, ut plura ex ea Italicè reddiderit, & quidem non infeliciter. Apud Suos tanti habitus est, ut ad summum Congregationis apicem ascendere meruerit. Frater fuit Francisci Sormani, quem jam laudavimus loco suo, atque etiam Laurentii, de quo egimus in Articulo MDCXV. col. 1427. Florebat ad finem vergente Seculo XVII., atque inter Academicos Faticosos in Patria recensebatur.

Ejus litterarii labores sunt:

I. Orazioni Sacre IV. Extant in libro, cui titulus „ Varie penne Rettoriche de' Padri Somaschi. „
II. Discorso detto nell'Academia de' Faticosi „ Se nel Principe sia più lodevole il rigore, o la pietà. „ In fine legitur Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, Comitis Joannis Rabbiæ in Sormani nostri commendationem.

A

III. Orazione Funebre dell'Eccelso, e Potentissimo Principe Enrico della Torre d'Overgnia, Visconte di Turena, Maresciallo, e Colonello Generale della Cavalleria Leggera ec. detta in Parigi nella Chiesa di Sant' Eustachio li X. di Gennajo MDCLXXVI. da Monsignor Flechier Abate di S. Severino, e traddotta dal Francese in Italiano dal Mol. Rev. P. D. Paolo Antonio Sormano Cherico Regol. Somasco.
IV. Orazione Funerale per la Regina di Francia Maria Teresa d'Austria, detta nella Chiesa Cattedrale di Granoble, e traddotta in Italiano dal sodetto P. Sormano. *Milano, per l'Agnelli, in 4.* Illam dicavit Balthassari de Rosales Extraordinariorum Redditum Magistratus Quæstori, atque Universitatis Salamancæ olim Principi.

De eo doctiss. JC. Sitonus in suo Theatro Genealogico MS. pag. 421. & in Schedis, in quibus quoque legitur Inscriptio Sepulchralis Benedicti Sormani Abavi Auctoris nostri, quæ superest in Templo Schalensi hujus Urbis, anno MDXXXIX. defuncti, ipsius Templi Archipresbyteri, & Cathedralis Ecclesiæ Cimiliarchæ, & Ordinarii.

T

MMXXVII.

TATTUS HIERONYMUS.

INter Collegiatos Physicos Mediolanenses computatus est Franciscus Tattus, qui Hieronymum, Cl. Curtio ignotum, genuit nunc laudandum. Hic paternam secutus facultatem, lauream in ea promeruit, magnique ob eruditionis præstantiam apud Cives suos habitus florebat anno MDLXX. Neque verò ita morbis vel arcendis, vel curandis operam dabat, ut alia negligeret studia, quod facilè agnoscitur ex illis, quæ supersunt, quamvis nunquam in lucem sint emissa.

Ea sunt:

I. Chronographia Alexandri Sculteti notis eruditissimis illustrata. MS. servatur apud Comitem Julium Cæsarem Bossium, uti hæredem olim Abbatis Julii Cæsaris Nigri.
II. Notæ in Historiam Naturalem C. Plinii Secundi. MSS. in Bibliotheca Comitis Caroli Pertusati Senatus Mediolanensis Præsidis, & Magni Cancellarii Vices gerentis.

De ipso Clariss. Abbas Fusius in Append. MS. ad Athenæum Picinelli, atque JC. Sitonus in schedis.

MMXXVIII.

TENCA GALEACIUS.

EX Tenca Mediolanensi familia claruerunt inter alios Lantelmus Gulielmi filius, unus ex Legatis in componendo fœdere Civitatum Lombardiæ anno Salutis MCCXXVI., & Lanfranchus Consul Justitiæ in libera Mediolanensi Republica anno Salutis MCCLXII., ideoque non sine voluptate legi Seriem genealogicam istius Gentis à Cl. Sitono contextam, ab eisdem usque ad nostra tempora. Augusto Tenca, atque Catharina Colleona jugalibus parentibus in lucem prodiit Mediolani anno Salutis humanæ MDCXIV. Galeacius, Medicinæ Artem edoctus in Archigymnasio Bononiensi, ubi etiam lauream percepit die XXVII. mensis Julii, anno MDCXXXVIII. Cùm Patriam repetiisset annos LIV. Medicam praxim exercuit non absque summa omnium commendatione, Civiumque bono. Obiit anno Salutari MDCXCII. die XXI. mensis Decembris, tumuloque illatus est

B

in Templo Immaculatæ Deiparæ Fratrum Capuccinorum hujus Urbis in Suburbio Portæ Orientalis. Ignotus hic fuit Clariss. Bartholomæo Curtio non alia, ut conjicere, licèt ex causa, nisi quod Opus ejus nunquam in lucem emerserit.

Post se reliquit

I. Compendium universæ Medicinæ, in quo continentur Institutiones, Observationes, & Curationes Medicæ. MS. pagg. 386. in 4. extat penès Jatrophysicum Josephum Tencam ejus consanguineum.

De eo doctissimus JC. Sitonus, ut supra, in suo Theatro Genealogico MS. pag. 451. penès quem sunt Documenta Seculi XIII. magnifacienda ad Tencam familiam spectantia, necnon in Schedis, ex quibus eruitur, extare in Sacello SS. Sebastiani, & Rochi in Ecclesia Parochiali S. Georgii Burgi Varennæ, Ducatus Mediol. Sepulch. Inscriptionem pro Jo. Antonio Tenca J. C. anno MDXXXIII ibi apud Suos tumulato, & Paulus Bertarellus in Deliciis Burgi Menasii pag. 17.

C

MMXXIX.

TERZAGHUS GUIDO.

GUidoni Terzago Mediolanensi genitor fuit Antonius Physicus Collegiatus, patriæque Decurio, ut in Schedis suis Clar. Sitonus noster adnotavit, ubi & Genealogiam texuit, contenditque, allatis etiam tabulis anni MCCCCLXXVII., dieique XXI. Martii, quibus Guido bona divisit cum Joanne Antonio fratre suo. Hujus quæ fuerit Scriptoris eruditio satis dilucidè agnoscet posteritas ex infra memorandis Commentariis super insignis, & celebratissimi Dantis Poëma, cujus laboris adjutorem habuit Martinum Paulum Nidobeatum Novariensem. Non defuerunt qui hujusmodi lucubrationes vel acrius carperent, vel nimis commendarent; cùm tamen de his satis superque pro eruditione sua jam egerit Cl. Saxius, manum de tabula tollimus, Lectorem libenter amandantes ad Typographico-litterariam Historiam Mediolanensem coll. CXCV. & sequenti.

D

E

Elaboravit Terzaghus unà cum prædicto Nidobeato

I. Commenti sopra la Divina Comedia di Dante. *Milano, per Lodovico, ed Alberto Piemontesi, 1478. in fol.*

Præter citatos Cll. Saxium, & Sitonum, agunt de Terzago nostro Crescimbenius in Historia Poësis Italicæ Tom. II. pagg. 273. & seq. Leonardus Salviatus in

in Opere inscripto: „ Avvertimenti della Lingua„ pag. 115. Auctores Diarii Italici edit. Ven. Tom. III. pag 184., & Sitonus noster in Chron. Colleg. Physicor. Mediol. par. II. art. LIII., & CXL., tum in Theatro Geneslog. pag. 414. ambo MSS. in fol. penès Auctorem.

MMXXX.

TOSCANUS MATTHIAS.

MAtthias Toscanus Mediolanensis Congregationi Monachorum, qui S. ncti Hieronymi nuncupantur, se adscripsit die XXVIII. Maji anno MDCLXII. sub Præside Floriano Marcellino tunc totius Ordinis Abbate Generali, relicto nomine Antonii, quod in Seculo gerebat. Vir fuit pietati, atque literis summopere deditus, ideoque inter hos Scriptores jure merito est accersendus. In Academia, quæ Argonauticorum Venetiis olim vocabatur, locum obtinuit, ut legitur in Epitome Cosmographica P. Coronelli, sic: „ Sono fra' Milanesi il Sig. Prin„ cipe Trivulzo, Generale della Cavalleria dello „ Stato di Milano: Il Padre D. Mattia Toscano da „ Milano della Congregazione de' Monaci di S Ge„ rolamo di Lombardia, e Vicario del Monastero „ di San Carpoforo fuori di Como: Il Signore Con„ te Paolo Monti, ed il Padre Tommaso Ceva Pub„ blico Lettore di Mattematica nel Collegio di Bre„ ra. „ Opus verò Toscani nostri humanitati debeo P. D. Felicis Mariæ Nerini ejusdem Congregationis Abbatis meritissimi, necnon in rebus Mathematicis summè eruditi, etenim res non tam facilis erat Lucubrationem Auctoris hujus reperire, utpoté quia non in omnibus Thesauri geographici Johannis Blaeu editionibus habetur: Nam etsi paginarum Voluminis VIII. ejusdem Operis nomenclatura in ordinem prosequatur; attamen inter pag. 48. & 49. esse debet Dissertatio Toscani juxta titulum infra recensendum, si Corpus perinsigne ejusdem Blaeu perfectum desideretur. Etiam in arte Poëtica versatum fuisse Toscanum satis ostendunt Carmina, de quibus infra mentio erit. Die verò II. Novembris anni MDCCX. terris valedixit Matthias noster in Monasterio Sancti Hieronymi de Castellatio, non longè ab hác Urbe sito.

Habemus igitur de eo:

I. Descriptionem Ducalis, ac Regalis Carthusiæ Ticinensis, scilicet Templi, & Monasterii Monachorum Carthusianorum prope Urbem Ticinum Ichnographiam, atque brevem Historiam.
II. In Ticinensis Carthusiæ Templum Elogium; ad vigilantissimum Præsulem Abiatum.
III. In Ticinensem Carthusiam Carmen, versuum XXVI.
IV. In eadem sacra ædificia Templi, & Carthusiæ Distycon.
Extant omnia in supradicto Vol. VIII. seu lib. XVI. Geographiæ Blavianæ. *Amstelodami*, *1672. in fol. max.* inter pagg. 48. & 49. & sunt fol. 6. præter Tabulas III. ære incisas.

V

MMXXXI.

à VARISIO CHRISTOPHORUS.

INter Discipulos, atque Socios celeberrimi professoris Ordinis Minorum, Sancti Joannis de Capistrano, enumeratus est Christophorus ejusdem Instituti Alumnus, cui Patria fuit Varisium insigne Oppidum Ducatus Mediolanensis. Hic ad Minores convolavit, cùm jam utriusque Juris lauream percepisset, atque inter Sodales suos eminuit Sacræ Theologiæ peritiâ, & Oratoria arte, qua plurimos Christo lucrifecit. Tum in Germania Sanctissimo Magistro suo non modico fuit adjumento, ut Ordinem propagaret, & Observantiam regularem solidaret. Annus ejus postremus nos latet.

Scripsit

I. Declarationem super Regulam.
II. Ordinis Privilegia compilavit, & declaravit.
III. Privilegia Guardiani Montis Syon, & Fratrum in Syria, & Palæstina habitantium collegit, suisque notulis illustravit.
IV. Vitam B. Jo Capistrani, quam satis diffusè conscripsit, eamque magno sibi usui fuisse idem VVadingus testatur.
Ex eodem VVadingo in Script. Ord. Min. fol. 90., & Tomo IX. Annal. fol. 67. num. VII.

MMXXXII.

VERDANUS JOANNES ANTONIUS.

QUantumvis Joannes Antonius Verdanus ex Germania originem traxerit, nihilosecius locum inter Insubres Eruditos jure obtinet, cùm Mediolani primam aspexerit lucem anno Seculari MDCC. Et hanc certè Urbem, quoad vixit, dilectissimam habuit usque adeò, ut datis ad Aloysium Justum Venetum, qui nunc Mediolani lares fixit, bonasque artes colit, litteris testatus fuerit paucis ante obitum suum annis, cupere se ardentissimè hîc ubi ortus fuerat, postremos dies agere. Patriâque post mortem humo tegi. Primis infantiæ annis Mediolani traductis, vixque adolescentiam ingressus Venetias se contulit, ibique apud Victorem Grimanum Calergium Virum Patritium receptus, non solùm in ædibus ejus benignum hospitium reperit, sed etiam cùm Deo in Clericali Ordine se devovere statuisset ejus munificentiam expertus est. Victor enim Verdani indolem admiratus, congruum eidem censum constituit, ut ex Canonum præscripto Aris admoveri legitimè posset. Humaniores igitur litteras in Patavino Seminario percepit, eisque ritè imbutus, ut alios easdem edoceret. maturus habitus est; ipsas enim in Episcopali Feltrensi Seminario auditoribus tradidit. Romam postea contendit à Secretis Zachariæ Canalis Equitis Veneti pro Republica sua apud Apostolicam Sedem Nuncii, cujus etiam honorarios Ephœbos docuit. Inde regressus præfecturam gessit Bibliothecæ Viri in Republica litteraria celeberrimi Apostoli Zeni, cujus Catalogum confecit, quemadmodum & Indicem Numismatum in ipsius Musæo asservatorum. Expetitus est postmodum ab Amplissimo Veneto Senatore Superantio, ut Bibliothecæ suæ, quæ omnium consensu, & numero, & delectu Codicum reliquas ejusdem Metropolis antecedit, præesset. Commendabant Verdanum Græcæ linguæ perities, eminensque Latini, Etrusci, Gallicique Sermonis doctrina. Quod verò attinet ad Bibliologiam, ad miraculum usque hanc callebat, & è vivis abiens Collectionem Librorum sui juris tanti reliquit pretii, ut millibus Ducatorum tribus fuerit æstimata. Amicissimus fuit eruditissimi Abbatis Facciolati, & epistolari commercio junctus cum insignibus hujus ætatis Viris Gaspare Gozzi, Joanne Friderico Seghezzi, Ab-

Abbate Melchiore, aliisque non infimi nominis. Quæ ipse conscripserat parùm, aliorum litterarios fœtus minus probare consueverat. Inter optima studia mortalitatem deposuit Venetiis in ædibus prælaudati Senatoris Superantii die XXVI. mensis Augusti, anno MDCCXLII. corpusque illius tumulatum conquiescit in communi Sacerdotum Poliandro in Parochiali Templo Sancti Simeonis Prophetæ.

Litterarios illius labores hisce titulis prænotatos novimus:

I. De præcipuis Romanorum Sacrificiis: Dissertatio.
II. De Romanorum Nuptiis: Dissertatio. Excerptæ sunt ambæ ex probatissimis Scriptoribus, ac prodierunt cum Tractatu de Romana Republica, sive de Re Militari, & Civili Romanorum, ad explicandos Scriptores Antiquos: Auctore Petro Josepho Cantelio è Soc. Jesu. *Venetiis, apud Petrum Bassaleam*, 1730. *in* 8.
III. La Poetica di Girolamo Vida ridotta in Versi sciolti Italiani. MS.
IV. Le Pistole, e la Poetica di Orazio ridotte in Versi sciolti. MS.
V. Sonetti Satirici. MSS.
VI. L'Argonautica di Valerio Flacco per la maggior parte traddotta in Versi sciolti. MS. non completus.
VII. Filotete, Tragedia di Sofocle, traddotta dal Greco. MS. ut supra.
VIII. Pedotrofia, Poema di Scevola Sammartano traddotto. MS. ut supra.
IX. Sonetti, Canzoni, ed altre Rime. Hæc ejus Carmina sparsim edita reperiuntur in Collectionibus variis, sive pro cooptatione in Ordinem Procuratorum D. Marci alicujus Patricii Veneti, sive in Sacrarum Virginum inaugurationibus, sive etiam in Nuptialibus, aliisque hujus generis, quibus Seculum nostrum ad satietatem abundat.
X. Lettere Volgari, Latine, e Francesi. Harum copia tanta est, ut in plurima maximæ molis Volumina coalescere possent. MSS.

Quæ de præclaro hoc Cive suo Mediolanensibus damus, ea omnia debemus Viro Clarifs. P. Joanni de Augustinis Ord. Min. Observ. in Veneto Cœnobio Sancti Francisci ad Vineam Bibliothecario, cujus humanitati quantùm obstricti simus, ex pluribus jam locis hujus Operis Lector agnoscere potuit.

MMXXXIII.

VICECOMES HIERONYMUS alter.

DUm de altero Hieronymo Vicecomite insigni Physico ageremus Articulo MDCCXCIII. Lectorem nostrum advertimus, eum alium esse ab Auctore Operis de Lamiis, quamvis priori tribuatur à Picinello. Diximus etiam Scriptorem hunc Tabiensem fuisse, prout fide dignissimi testes nos ita docuerant. Nunc tamen meliùs instructi æquum existimamus hunc etiam Hieronymum alterum Mediolanensibus reddere, cùm professione tantùm, vel quod probabilius censemus diuturnæ moræ gratiâ, in celebri Monasterio Suorum Tabiensi nuncupato, Tabiensis fuerit appellatus. Eum è Vicecomitum Principum sanguine progenitum Clar. Saxius scribit in Histor. Typog. col. CCCXXVI. in Cœnobio S. Eustorgii Ordinem Prædicatorum religiosè secutum, ibidemque diem postremam obiisse. Post mortem Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis à Defensoribus Libertatis hujus Urbis electus est, ut publicè Logicam doceret anno MCCCCXLVIII. Jam anno MCCCCXC. migraverat è vita, immo jam pridem eruitur mortalitatem explevisse, ut fusiùs jam citatus Clarifs. Saxius ostendit. Candidè verò Cll. Quetif, & Eccard professi sunt in eorundem Bibliotheca, nullam extitisse apud ipsos istius Auctoris memoriam, ideoque libentiùs ipsum hìc dare statuimus.

Scripsit:

I. Compendium Quæstionis de Obligatione Papali, compositum anno MCCCCLXX. per R. S. T. eximium Professorem Magistrum Hieronymum Vicecomitem Ordinis Prædicatorum, missum ad Equitem clarissimum Cichum Simonettam primum Ducalium Secretorum Consiliarium. *Parisiis, typis Job. Barbier, impensis Johannis Parvi*, 1512. *in* 4. Quæstio in hac opella potissimum agitata hæc est: „ Utrum Papa se obligare „ possit Dominis Cardinalibus, vel aliis voto, & ju„ ramento. Respondet affirmativè, & si se obligave„ rit, ad promissa implenda teneri, & objecta omnia „ diluit.
II. De Lamiis, & Strigibus, ad Franciscum Sfortiam Vicecomitem. Recensetur à Tomasino pag. 89. ut extans MS. anno MCCCCLXV. in 4. Patavii in Bibl. Candorum; sed impressum fuit *Mediolani, anno* 1490.

Videndi sunt supradicti Quetif, & Eccard in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum Tom. II. pag. 24. Clarifs. Saxius in Hist. Typogr. ad annum MCCCCXC. col CCCXXVI., & Advocatus Sitonus in Epistola ad Bartholomæum Curtium, libro de Claris Medicis Mediol. inserta pag. 284.

Z

MMXXXIV.

ZUCCHIA ANNA MARIA.

BArtholomæi Zucchii, quem in Art. MDCCCLXXV. col. 1702. debitis prosecuti sumus encomiis, soror extitit Anna Maria, fratrisque doctissimi eruditionem æmulata, Latinam didicit linguam. Adulta terrenis nuptiis posthabitis Deo se obtulit in Modoëtiensi Parthenone S. Martini, cui etiam sæpe Antistita præfuit. Doctrinæ, atque virtutis nomine inter præcipuas suæ tempestatis eruditas Fœminas enituit, tamque mirâ fuit memoriâ, ut præcipuas divinorum Codicum Sententias extemporaneè proferret. Florebat adhuc anno Salutis nostræ MDXCVI.

Scripsit:

I. Epistolas plurimas eruditione commendabiles. Has laudat mox citandus Augustinus ab Ecclesia.

De ea humanissimus JC. Sitonus in Schedis, atque præfatus ab Ecclesia in libro suo, cui titulus: „ Teatro „ delle Donne Letterate pag. 84.

IN SCRIPTORES
MINORIS NOTÆ
LECTORI MONITUM.

EXegimus, Deo Opt. Max. favente, Scriptorum Mediolanenſium, qui majoris notæ habentur, Bibliothecam. Supereſt nunc, ut quàm fieri poteſt breviſſimè eos quoque recenſeamus, qui minoris notæ exiſtimantur. Mirum tibi non ſit, Lector humaniſſime, ubi in quoſdam ex his offenderis, ob Epiſtolas tantùm, & Carmina, vel quid ſimile memoratos; primùm enim, ſi de his agatur, qui Typographicâ Arte nondum inventâ floruere, ipsâ antiquitatis commendatione laudantur, atque difficili negotio fieri poterat, ut plura eorum Opera ad noſtram uſque ætatem pervenirent: æquum igitur duximus, fragmenta, ut ita dicam, è naufragio colligere, ne, ſi aliquando emergant uberiora, diligentiam noſtram culpent, quibus cordi erit Collectionem aliam adornare. Deinde cùm nobis non licuerit alios ſilentio involvere, de quibus tam Philippus Picinellus, quàm Paulus Moriggia, atque Bartholomæus Curtius meminere, multique inter Scriptores ab eiſdem recenſitos minora protulerint ſui ingenii monumenta; delicatuli nempe, aut ad criticam nimis proclives objicere forſan mihi homini extero potuiſſent, hos Auctores, etſi rerum parvi momenti, non rejiciendos fore è cœtu Mediolanenſium, boni te conſulturum judicavimus, ſi diſcreto ordine hos quoque laudabimus. Tandem, ſi de his ſermo fiat, qui poſt citatos Collectores vixere; nobis ſumus conſcii, neminem ex illis hìc proferri, niſi eruditorum hominum judicio hujuſmodi loco memoriâ dignum. Supervacaneum etiam duximus, ſingulorum Acta retexere, ne Opus ſurgeret in immenſum. Annum tantummodo ſubjicimus emortualem, vel ubi hoc minimè licuerit, Seculum ſaltem indicabimus, quo in vivis fuere. Poſt impreſſam quoque primam hujus Operis nomenclaturam, atque Appendicem, cùm aliqui de novo emerſerint Scriptores, & quidem ob laudabiles eorumdem Lucubrationes, qui minoris notæ Auctores dignitate excellunt, ideoque præclariorum Catalogo inſerendi, ſatiùs duximus illis locum hunc, licèt incongruum, aſſignare, ne inſalutati recederent, vel Appendicis Appendicem cudere cogeremur. Eruditiſſimo ingenio tuo relinquimus eos dignoſcere, ex his, quæ protulerunt, fœtibus literariis. Tu laborem noſtrum, ut ſoles, æqui bonique facito, & Vale plurimùm.

SCRIPTORES
MINORIS NOTÆ, ET PRÆTERMISSI.

A

MMXXXV.

AIROLDUS CAROLUS ANTONIUS.

ELectus Canonicus Ordinarius Templi Maximi hujus Metropolis anno MDCLXVI., ob ejus prudentiam Cardinali Archiepiscopo Federico Vicecomiti summè charus extitit, obiitque anno MDCXCIX. Ex ejus Codice MS., quem vidimus, plura ad Ecclesiasticam disciplinam, præcipuè Mediolanensem, spectantia erui possunt.

Sic inscribitur:

I. Decreta condita in personali visitatione per Reverendissimum Carolum Antonium Airoldum J. U. & S. T. Doctorem, Prothonotarium Apostolicum, Basilicæ Metropolitanæ Canonicum Ordinarium à Cardinali Federico Vicecomite Visitatorem Delegatum, anno MDCLXXXIV. Portæ Ticinensis Urbis Mediol. MS Autograph. cum rogito Notarii. Extat in Bibliotheca Archintea.

MMXXXVI.

ALCIATUS JACOBUS.

QUantùm ad texendam Historiam Literariam juvet lectio Epistolarum Virorum Illustrium, omnibus notum satis est. Ab illis igitur Gasparini, & Guiniforti Barzizii Bergomatum intellexi Jacobum Alciatum, seu de Alzate (ut ipsemet se inscribit) commercium per litteras habuisse cum Guiniforto, à quo Oratiunculam suam accepit, ut infra. Patrem habuit Paulum, claruitque anno MCCCCXL., quo per Philippum Mariam Vicecomitem Ducem Mediolani bonorum exemptione ab oneribus donatus fuit. Annis verò MCCCCLXI., & MCCCCLXIV. Ducalis Collateralis Generalis munere decoratus est, Francisco Sfortia Vicecomite Mediolani Duce; Jacobum igitur laudamus

Ob

I. Epistolas ad Guinifortum Barzizium scriptas; nam in secunda parte Operum supradictorum Barziziorum, editionis Romanæ 1723., pag. 81. legitur ipsius Guiniforti Epistola ad Jacobum de Alzate, data Novariæ XIX. Kal. Septembris MCCCCXXXI. Incipit: „ Magnas habeo tibi gratias, mi Jacobe, quòd solus ex omnibus literas ad me dedisti &c. „ In fine: „ Huic colligatam ad te mitto eam Oratiunculam, quam superioribus diebus in hac Civitate „ habui, non quòd dignam existimem, quæ divulgetur, sed ut morem tibi geram &c. „
Videatur Theatr. genealogic. Sitonian. pag. 9. MS. in fol., & Schedæ item Sitonianæ.

A

B

C

D

E

MMXXXVII.

ANDREAS.

EX fide Abbatis Philippi Picinelli Andream hunc damus, quem teste Moriggia in Libro III. Nobilit. Mediol. cap. 30. fuisse afferit ex Ordine Fratrum S. Francisci; Nos verò ingenuè fatemur, ipsum minimè reperisse nec apud Wadingum, nec apud alios Compilatores Scriptorum memorati Ordinis; breviter igitur verba Picinelli transcribimus, qui Andream laudat uti Canonum, & Theologiæ Moralis professorem optimum, & ob Librum infra recensendum Latinè scriptum;

Scilicet:

I. Confessionale.
Ex Athenæo Mediolanensi supradicti Picinelli pag. 25., qui an Opus hoc editum sit, nec ne, de more silet.

MMXXXVIII.

De ANGLERIA BOSCHINUS.

INter eruditos Seculi XV. insignis Oppidi Angleriæ recensendus est Boschinus, ut conjicitur ex duabus Epistolis, quas legimus in Codice infrascripto Bibliothecæ Ambrosianæ, ideoque libenter easdem damus, hoc titulo,

Scilicet:

I. Litteræ Latinæ Barnabovi de Carcano scriptæ. Datæ sunt ex Cancellaria Magistrorum Ducalium proventuum, die IV. Maji MCCCCXXXII. Extant in MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ sign. H. n. 48. in fol.

II. Aliæ ad Amicum, in quibus agit de Situ, & Salubritate aëris Civitatis Mediolani; die VIII. Martii MCCCCXXXIII. ibidem.

MMXXXIX.

ANNONUS CONSTANTIUS.

ALumnus eximiæ Societatis Jesu vivebat Seculo XVI. Philosophum optimæ notæ fuisse, ab unico Opere infrascripto, quod fortè fortuna adhuc reperitur, apparet, nam à lectione ejusdem satis superque agnoscitur, totum Philosophiæ cursum scripsisse. Habet igitur posteritas ipsius ingenii fœtum

Sic inscriptum

I. Commentaria utilissima in Aristotelis Tractatum de Anima. MS. in 4. Extat in Bibliotheca PP. Societ. Jesu Domus Profess. S. Fidelis Mediolani.

MMXL.

A

MMXL.

ANNONUS PAULUS ANTONIUS.

FLoruit exeunte Seculo XVII. in Congregatione Oblatorum SS. Ambrosii, & Caroli, Sacræ Theologiæ Professor. Collegium, quod Elveticum vocant, in hac Urbe, non sine laude rexit. Inter cetera, quæ scripsit,

Hæc sunt:

I. Philosophicum in Aqua, Nive, & Glacie refrigerium, ad Archiepiscopum Alphonsum Littam. *Mediolani, apud Montiam*, 1663. *in* 8.

B

II. Arithmeticus Fabularis Poëtarum Philosophiæ Anagrammatismus. *Mediolani*, 1665. *in* 12.

III. Il Sole de' Prelati: Panegirico per S. Carlo fatto in Como. *Milano, nella Stamperia Arcivescovile*, 1673. *in* 4.

MMXLI.

ANONYMUS XLV.

IN Codice MSto Bibliothecæ Canonicorum Metropolitanæ Ecclesiæ hujus Urbis, ubi legitur Historia Mediolanensis Landulphi Senioris, habetur quoque Catalogus Archiepiscoporum Mediolanensium ab Anonymo conscriptus, qui ab Anatalone incipiens, desinit in Galdino, scilicet ad annum MCLXXVI., in quo videtur Anonymum hunc floruisse;

C

Titulus ejusdem hic est

I. Incipit Catalogus Mediolanens. Archiepiscoporum &c Extat in Tom. IV. Rerum Italicar. Scriptor. pag. 141.

MMXLII.

ANONYMUS XLVI.

MAgni certè faciendum videtur Opusculum Anonymi istius florentis sub initium Seculi XVI., nam ex hoc nobiles Mediolanenses Cives plura ad ipsorum Familias spectantia monumenta invenient, quæ frustra alibi desiderantur, ab anno scilicet MCCCIX. ad MDIII.

D

En titulus

I. Libellus, in quo continentur Fundationes, ac Dotationes Capellarum in Ecclesia S. Francisci hujus Urbis, cum nominibus Fundatorum, & Dotatorum, ac Annualium pro eis celebrandorum Nomenclatura. MS in fol. in Archivo PP. Conventualium Mediol., & apud amicissimum Sitonum nostrum.

MMXLIII.

ANONYMUS XLVII.

E

TOtum id, quod ad Vitam S. Caroli Borromæi spectat, à Mediolanensibus diligenter jure meritò custoditur, ideoque etiam hunc Anonymum proferimus, qui inter vivos degebat exeunte Seculo XVI.

Scripsitque

I. Fragmentum Vitæ S. Caroli Borromæi; ad amplissimum Cardinalem Antonium Caraffam. MS. in 4. sign. I. num. 75. In Ambrosiana.

MMXLIV.

ANONYMUS XLVIII.

NOn tantùm Asceticis Scriptoribus Mediolanensibus, sed etiam ad Poëtas adjiciendus est Anonymus iste, qui Opus metricum scripsit, & edidit

Sequenti titulo

I. Specchio di Dio da specchiarsi ogni Fedel Cristiano così uomo, come donna, almeno una volta il giorno. *In Milano, per Michele Tino*, 1571. *in* 8.

MMXLV.

ANONYMUS XLIX.

QUamvis alios Scriptores Anonymos ordine Chronologico dederimus in primo hujus Bibliothecæ Tomo, qui Catalogos Archiepiscoporum Mediolanensium condiderant; attamen hunc etiam his addere juvat, ut ab eorundem diversitate lucem aliquam eruere possit, quicunque laborem similem suscipere cupiat aliquando. Floruisse videtur erga finem Seculi XVI.

Ediditque

I. Catalogum Archiepiscoporum Mediolanensium à Sancto Barnaba, ad S. Carolum, unà cum Notula SS. Archiepiscoporum numero XXXII. à S. Barnaba ad S. Galdinum. Extat in MS. Cod. Biblioth. Ambros. signat. Q. num. 122. in fol.

MMXLVI.

ANONYMUS L.

ÆTas hujus Scriptoris referenda videtur, juxta Epistolam nuncupatoriam, quæ in fronte Codicis legitur, ad Eminentissimum Cardinalem Federicum Borromæum, ad Seculi XVII initium, & non sine voluptate legendus est ejus liber,

Qui sic prætitulatur

I. Istoria della Genealogia degli Illustrissimi Vitaliani Borromei di Milano. MS in fol. justæ molis in Bibliotheca Ambrosiana sign. D. num. 104.

MMXLVII.

ANONYMUS LI.

PAulus Morigia nonnulla scripsit ad Templum Maximum hujus Urbis pertinentia, quæ huic Scriptori Anonymo minimè placuerunt; ideoque Observationes satis criticas, attamen modestè, satis in lucem emisit ut infra. Tempus quo vixit incertum est; floruisse verò suspicamur ineunte Sæculo XVII. Prætereundus igitur minimè censendus est ob Opusculum sequens,

Videlicet:

I. Osservazioni intorno al Libro di Paolo Morigi intitolato: „ Il Duomo di Milano „. Extant in Codice MS. Biblioth. Ambrosianæ signat. I. n. 62. in fol.

A

MMXLVIII.

ANONYMUS LII.

LAudanda eſt diligentia Anonymi iſtius in texenda Hiſtoria de rebus à Mediolanenſibus geſtis in lætitiæ argumentum pro nativitate Philippi IV. Hiſpaniarum Regis ; ætas illius agnoſcitur à tempore , quo ſcripſit Codicem

Hoc titulo :

B

I. Feſte fatte in Milano per la naſcita di Filippo IV. l'anno MDCV. di Porta in Porta . Elemoſine, Donativi &c., fatti dalla Città; Tornei, Fuochi &c. MS. in fol. in Bibliotheca Ambroſiana ſignat. S. num. 103.

MMXLIX.

ANONYMUS LIII.

DE Regente Hieronymo Caimo mentionem fecimus in hac Biliotheca loco ſuo . Fuſiùs agit de ipſo Anonymus iſte medio Sæculo XVII. florens , ut videre eſt ex ejuſdem Opuſculo ,

Quod inſcribitur :

C

I. Vita Regentis Hieronymi Caimi. MS. in fol. Extat in Bibliotheca Monachorum S. Ambroſii, ex Legato Blanchini , ut in ſuis ſchedis adnotavit Sitonus noſter.

MML.

ANONYMUS LIV.

DOlendum eſt , quòd Anonymus iſte nimiùm breviter ſcripſerit librum infra recenſendum ; ab ipſo verò alii forſan ad eandem Hiſtoriam pleniùs contexendam occaſionem ſument, quod optandum eſſet ; ideoque hoc Opuſculum omittere minimè duximus , quod Typis datum eſt

Hoc titulo :

D

I. Compendioſo Catalogo di tutti li Prencipi, e Governatori di Milano, con i loro Ritratti. *Milano, preſſo il Monza*, 1670. *in* 12.

MMLI.

ANONYMUS LV.

HUnc Ordinis Prædicatorum Alumnum non improbabiliter cenſent Mediolanenſem Cll. Quettif, & Echard in Biblioth. Scriptorum ejuſdem Ordinis, Tomo II. fol. 644., referenduſque videtur ad ſæculum XVII.

E

Scripſit :

I. Riſtretto della Vita, Virtù e Miracoli del B. Pio V. Sommo Pontefice. *Milano per il Malateſta*, 1672. *in* 8.

MMLII.

ANONYMUS LVI.

ETſi duo ſint MSS. Codd quorum titulum infra dabimus, attamen æquè ſuſpicari poſſumus, unum tantùm eorumdem fuiſſe Auctorem ; nam, & ætas, ſcilicet Sæculi XVII., & res ipſæ, quas continent, inter ſe optimè conveniunt .

Sunt autem :

I. De Montiorum Familia, cum Vita Cardinalis Cæſaris Montii Archiepiſcopi. MS. in Cod. ſignat. A. num. 66. in fol. Extat in Archivo Monachorum S. Ambroſii Mediol.

II. Raccolta di tutte le Azioni del Cardinale Ceſare Monti, durante il ſuo Arciveſcovato di Milano , con il di lui Teſtamento, ed altre Memorie ad eſſo appartenenti. MS. in fol., extat in Cod. ſign. ✠ in Bibliotheca ſupradicta Monachorum S. Ambroſii.

MMLIII.

APPLANUS JOHANNES BAPTISTA.

NOn infimi ſubſellii Medicus, & in Scholis Canobianis Logicæ Lector , florebat Anno MDCXVI. De eo nil aliud habemus ,

Præter :

I. Relationem diligentem de Peſte, quæ typis impreſſa legitur apud Tadinum , in Tract. de Peſte pagg. 93. & 94.

Ex Clar. Fuſio in Addendis MSS. ad Picinellum, & Curtio in Script. Medicis Mediol. pag. 171.

MMLIV.

APPLANUS RAPHAEL.

MIrum eſt, quòd de Auctore iſto apud Bartholomæum Curtium ne verbum quidem legatur . Attamen teſtibus Jo. Petro Creſcentio in Amphitheatro Parte prima , & Abbate Picinello in Athenæo pag. 478 Medicinam coluit , eratque inter vivos anno MDXC.

Scripſit :

I. Opera quædam Medica, quæ morte præventus edere non potuit.

MMLV.

ARCHINTA MARGHARITA.

PAtre Chriſtophoro Archinto , Matreque Magdalena Turriana nobilibus conjugibus orta eſt in hac Urbe , & à parentibus optimè exculta , inter alias animi dotes Poëſim , & Muſicam mirabiliter coluit , ita ut Carmina Italica , ab ipſamet compoſita , modulatè canenda parare conſueſcere . Anno MDXXX. nupta fuit Joanni Auguſtino de Caſtro Sancti-Petri , ex LX. Decurionibus hujus Urbis , & in laudem iſtius illuſtris Fœminæ ſatis eſt dicere, habuiſſe fratres Philippum Archintum Mediolani Archiepiſcopum , necnon Alexandrum J. C. C., & Magiſtratus Redditaum extraordinariorum Quæſtorem , ambos à nobis ſuis in locis laudatos .

Habemus de ipſa, ut ſupra ,

I. Carmina quædam Italica , cum notis Muſicalibus ab eadem exornata.

Laudatur à Cl. Franciſco Xaverio Quadrio Societ. Jeſu in Libro cui titulus: „ Della Storia, e della „ Ragione d'ogni Poeſia „ Tomo III. pag. 322. aliiſque ab eo citatis.

A

MMLVI.

ARCIMBOLDUS JACOBUS.

CUm à pluribus Viris doctis laudatum vidissem Jacobum Arcimboldum, nihil tamen ab eo typis datum, vel MS. ad manus meas pervenisset, in schedis nomen illius minimè posui. In percurrendis postmodùm Epistolis Æneæ Sylvii, qui fuit Pius II. Pont. Max. agnovi Litterarium Commercium cum eodem Arcimboldum habuisse, ut apparet ex sequenti Epistola lectu dignissima; prætereundum igitur non esse credidi, etsi tantùm de eo

B

Invenerim

I. Epistolam ad Æneam Sylvium scriptam, quæ est n. 173. hoc titulo: „ Jacobus de Arcimboldis Doctor scri- „ bit Æneæ Sylvio Poëtæ, singularique Amico „. Data est Mediolani, die XIII. Octobris, anno MCCCCXLIIII., incipit autem: „ Gratissimum fuit „ nuper ex tuis intellexisse litteris, te esse sospi- „ tem &c. „ In ista illi nunciat Fœdus inter Venetos & Ducem Mediolani initum esse.

Legitur inter Epistolas ipsius Æneæ Sylvii, ut supra.

MMLVII.

ARCIMBOLDUS JOANNES alter.

UNus ex LX. Decurionibus hujus Urbis Filius extitit Joannis Angeli Arcimboldi Senatoris, ante Archiepiscopatum Mediolanensem susceptus, genuitque Joannem Baptistam Abbatem Commendatarium Crescenciaci, & Vicoboldoni, necnon Utriusque Signaturæ Referendarium, primumque Arcimboldii Gymnasii, apud Ædem S. Alexandri Institutorem; humanitatem verò deposuit anno Domini MDLXXXVIII.

C

In lucem edidit

I. Consolatoria ad un' Amico. Legitur in Libro, cui titulus: „ Consolatorie di varj Autori, consegrate al „ Sig. Galeotto Pico della Mirandola. *Venezia* 1550. pag. 56.

II. Oracoli. Extant in Libro Hortensii Landi, inscripto: „ Oracoli di moderni ingegni, sì d'Uomini, che di „ Donne „ pag. 17.

Ex Morigia, & ex Sitono nostro in Chron. J. PP. Mediol. pag. 72. Art. 315., tum in Theatro genealogico Sitoniano, pag. 22. MS. in fol. penes Auct. &c.

D

MMLVIII.

ARCONATUS CAROLUS.

COmite Hieronymo, & Hippolyta Lampugnana Parentibus ortus est, & in Mediolanense Jurisperitorum Collegium cooptatus anno MDCLXXII. claruitque publicus Juris Canonici in Academia Ticinensi Interpres, & dein obiit Mediolani die VI. Februarii anno Christi MDCCXXX.

E

Superest ipsius tantùm

I. Oratio habita in laudem Eminentissimi Federici Cacciæ. Extat in libro cui titulus: „ Il Campidoglio di Trion- „ fo per la promozione all' Arcivescovato ed alla „ Porpora del Sig. Cardinale Caccia „. *Milano per il Gagliardi* 1698. *in* 4.

De eo Cl. Sitonus in Chron. Coll. J. PP. pag. 231. Art. 1050., & in Theatro genealogico Sitoniano pag. 23. MS. in fol. penes Auctorem &c.

MMLIX.

ARESINUS PETRUS FRANCISCUS.

CLericali Militiæ adscriptus, Oratoriam, & Poësim utrâque linguâ colens, vivebat exeunte Sæculo XVII.

Edidit

I. L' Amazone. Panegirico in lode della B. V. Maria di Pietro Francesco Aresino Chierico Milanese. *Milano per Gio. Battista Ferrario*, 1665. *in* 4.

II. Carmina Italica, vulgo Sonetti, e Madrigali, & Epigrammata latina. Extant in eodem Libro.

MMLX.

ARRIGONUS ATILIUS.

AMavit Atilius Arrigonus Mediolanensis amœniores Musas, cùmque anno MDCLXXXIII. jucundissima toti Christiano Orbi de Turcis victoria ad Viennam Austriæ contigisset, typis dedit sequentem Opellam, cujus Prologus, & Conclusio Metro Italico constant.

En titulus

I. La Schiavitù Liberata. Opera Scenica, composta in occasione della liberazione di Vienna. *Milano per il Ghisolfi, in* 12. sine anno.

MMLXI.

ARRIGONUS PETRUS PAULUS alter.

EX Joanne Maria, & Justa de Gazeris nobilibus Conjugibus diem vidit primam mense Junio anni MDCXL. In Ticinensi Archigymnasio utriusque Juris laureâ decoratus, inter primarios Mediolanensis Fori Advocatos, celebri adhuc vigente fama, claruit. Mortem verò obivit die V. mensis Novembris anno MDCCI. Plura scripsit, quæ nimis serò ad manus nostras pervenere, ideoque hìc indicanda censuimus.

Hæc sunt

I. Historica Commentaria de Nobili Familia Arrigona; plurimis Documentis, Principumque Diplomatibus comprobata. MS. in fol. magnæ molis, reperitur apud J. C. Jacobum Arrigonum Regium Civitatis Laudæ Prætorem, ejusdem Auctoris filium.

II. Tractatus de legitima, & Canonica electione Serenissimi Ludovici de Bavaria in verum Imperatorem; deque Privilegiis ab eo concessis inconcusè dudum observatis, & in futurum observandis. *Mediolani* 1686. *in fol.*, extat penes Clar. Advocatum Sitonum &c.

III. Observationes Legales ad Statuta Civitatis Mediolani, edita de annis 1498., & 1502., Tomi duo in fol. MSS. maximæ molis, apud præfatum Auctoris filium.

IV. Legalium Consultationum Volumina XXX. in fol.; potiori ex parte impressa, partimque MSS., extant penes eundem Auctoris filium, & partim penes Advocatum Sitonum.

Auctorem hunc debemus ditissimis schedis Sitonianis, pluries à nobis laudatis.

MMLXII.

B

MMLXII.

de BALSAMO BLANCA.

ANno MDIV. in Monasterio S. Marthæ Mediolani se Deo dicavit. De ea hæc scribit Anonyma Monialis ejusdem Parthenonis, de qua egimus Artic. MDCCCLXXXVI. „ Essendo stata un vero „ specchio di santità, e li stessi suoi scritti ne man- „ tengono la memoria, conciosiachè non havendo „ ella lettere, ne scienza imparata, con tutto ciò, „ ha scritto cose spirituali di dottrina tanto pro- „ fonda, che essendo state lette da persone dotte, „ e letterate, hanno affirmato, non potersegli op- „ porre, sicchè ben pare lei haver studiato la vera „ scienza a' piedi del Crocefisso suo Sposo „. Fuit austeræ Vitæ, silentii amantissima, orationi assidua. Tyronibus Magistra præfuit. Obiit anno MDXLV.

Scripsit

I. Quædam Ascetica, ut supra.

MMLXIII.

BANFIUS JULIUS.

PAtrem habuit Medicinæ Professorem, cujus nomen Picinellus reticet, quo in primis ætatis suæ annis amisso, in clientelam transiit Caroli Francisci Banfii insignis Collegiatæ Sancti Georgii ad Palatium Canonici, & Julii nostri Consobrini; at cùm idem Canonicus in pulsanda Testudine summopere excelleret, eandem artem Julio tam perfectè communicavit, ut inter alios ipsius Caroli Francisci discipulos emicuerit. Satis lepidum est quod in supradicto Picinello legitur de Banfio nostro, ideoque Lectorem ad Athenæi Mediolanensis locum infra citandum amandamus. Artem Militarem quoque Julius ita prosecutus est, ut à Philippo IV. Hispaniarum Rege, titulis & muneribus exornatus extiterit. Vivebat tempore, quo Picinellus ipse scribebat, & ab eodem didicimus, Banfium Auctorem fuisse Libri,

Cui titulus

I. Il Maestro di Chitarra; all' Altezza Serenissima di Ferdinando II. Gran-Duca di Toscana. *Milano* 1653. Opus est ex integro ære incisum.
Ex Picinelli Athenæo pag. 354.

MMLXIV.

BARBAVARA JOSEPH.

LUdovici Ordinis S. Stephani Equitis, ac Lucretiæ Besutiæ conjugum filius, Collegium J. PP. Mediolanensium ingressus est anno MDCLXXVII. A Consultationibus S. Officii, necnon Provicarius Banchi Sancti Ambrosii extitit, & bis Patriæ Præfecturam non sine plausu egit, videlicet annis MDCXCVIII., & MDCCVI. Diem clausit extremum anno MDCCXXI. mense Majo.

Habemus de eo

I. Responsa varia Historico-Juridica; inter quæ eminet illud pro Barone Hermete Vicecomite, in quo agit de validitate cujusdam Privilegii Ludovici Bavari Imperatoris. *Mediolani*, 1686. *in fol.*

A De ipso Balthassar Parravicinus in libro inscripto; „ Milano sempre grande „ pag. 12. Cl. Cotta in Musæo Novariensi pag. 196., & Sitonus noster in Chron. J. PP. Mediol. pag. 234. Art. 1068.

MMLXV.

BARBOVIUS AUGUSTUS.

ALiis familiæ Barboviæ addo Augustum, sequentibus verbis à doctissimo P. Quadrio loco infra citando celebratum; sic: „ Dopo la seconda „ Parte delle Rime di Angelo Peregrino Accade- „ mico Desioso di Pavia, stampata in quella Città „ appresso Andrea Viano, 1593. in 12. si trovano B „ Rime di Don Agosto Barbò Milanese.

De eo igitur leguntur

I. Carmina Italica, ut diximus:
Ex supradicto P. Quadrio Soc. Jesu in Libro „ della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 276.

MMLXVI.

BAROFFIUS CÆSAR.

FIlius Johannis, claruit Juris utriusque Doctor, Prothonotarius Apostolicus, atque unus ex Regiis Canonicis Sanctæ Mariæ Scalensis Mediolani C ab anno MDCXX. ad annum MDCLI. Residens etiam fuit penès Excellentissimos Mediolani Gubernatores pro Serenissimis Sigismundo, & Ladislao, ac Johanne Casimiro successivis Poloniæ Regibus.

Prostat ejusdem Liber inscriptus

I. In Triumpho Serenissimi, ac Potentissimi Principis Sigismundi III. Poloniæ, & Svetiæ Regis &c. è Moscovia post insignes gloriosè partas victorias fœliciter redeuntis, Oratio Cæsaris Baroffii Mediolanensis J. U. D., Prothonot. Apostol., & Illustrissimi ac Reverendissimi D. D Comitis Francisci Simonetæ Episcopi Fulginatensis Nuncii in Regno Poloniæ Apostolici à Secretis. *Vilnæ, in Typographia Petri Blasti*, 1611. *in* 4., & *Mediolani apud Comum*, 1612. *item in* 4.
D Videndum Picinelli Athenæum pag. 135. De ipso etiam agit Cl. Sitonus in Schedis.

MMLXVII.

BASSUS JOANNES BAPTISTA.

FAmiliam de Bassis inter Nobiles, & antiquas Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fagnanus in Commentario familiarum Nobilit. Mediol. sub littera B. MS. Floruit verò in Religione Carmelitarum Nudipedum Bartholomæus à Sancta Maria in Seculo Joannes Baptista Bassus, qui obiit annorum LXIX. die XXXI. Octobris MDCCXIX.

E Scripsit, & edidit

I. Panegirici varj. *Piacenza, nella Stamperìa Ducale del Bazacchi*, 1686. *in* 4.
II. Scuola di Verità, e di Prudenza aperta alle Sacre Vergini. *Pavia, presso Gio. Battista, e Fratelli Gradignani*, 1674. *in* 4.
A Suis.

MMLXVIII.

MMLXVIII.

BAZETTA CAROLUS THOMAS.

Hieronymus Bazetta J. C., & Elisabeth de Albergantis in insigni Omeniæ Oppido, ditionis Mediolanensis, Carolum genuerunt, qui ad maturiorem ætatem progressus, in Juribus & Cæsareo, & Pontificio sic eminuit, ut in Papiensi Universitate, non tantùm Laureâ exornari, quàm etiam publicus Jurisprudentiæ professor eligi ab Excellentissimo Mediolanensi Senatu promeruerit. Apud Eminentissimum S. R. E. Cardinalem de Abdua in sua Bononiensi Legatione Cameræ Auditor extitit, & in eodem munere tam rectè se gessit, ut verba Sententiæ à Syndicatoribus illius Urbis habitæ anno Christi MDCCVI. juvet hîc exscribere, quia non tantùm illum absolvendum fore judicaverunt „ quia nulla „ accusatione notatus fuit „; sed ut Vir integerrimus, prudentissimus, atque justissimus. Anno verò MDCCXII. inter Canonicos, quos Ordinarios vocant, hujus Metropolitanæ Ecclesiæ locum obtinuit, quem deinde Christophoro ejus ex fratre nepoti anno MDCCXXIX resignavit, Romam proficiscendi causâ, ubi diem clausit extremum die XIV. Januarii MDCCXXXI., & in Ecclesia SS. Ambrosii, & Caroli tumulatus fuit, apposita sequenti ex marmore Inscriptione:

D. O. M.
CAROLVS THOMAS BAZETTA MEDIOLANENSIS
HORATII SENATORIS FRATER
E PVBLICO IVRIS MAGISTERIO
ROMAM AD MAIORA MVNERA TRANSLATVS
FERRARIAE ET BONONIAE IN ECCLESIAE SERVITIO DIV VERSATVS
BARCINONAM PRO REBVS GRAVISSIMIS MISSVS
HIC IACET
OBIIT ANNO SALVTIS MDCCXXXI. AETAT. SVAE ANN. LXXV.

Ejus Opera sunt

I. Commentaria in Justiniani Institutiones. MSS. in fol.
II. Commentaria in Jus Canonicum. Tom. III. in fol. MSS. Servantur penès J. C. Hieronymum Bazettam ex Regiis Vicariis generalibus Status Mediolani, ac Justitiæ Vicarium in toto eodem Dominio, Auctoris nostri ex fratre nepotem.
III. Allegationes Juridicæ tam editæ, quàm MSS. Tom. III. in fol extant apud eundem.

Ipsius cum laude meminit Lazarus Augustinus Cotta in Chorographica Descriptione Verbani Lacus pag. 69., & in Musæo Novariensi pag. 308. Art. 888.

MMLXIX.

BAZETTA FRANCISCUS CHRISTOPHORUS.

Ex iisdem parentibus fratris sui Caroli, quem in Articulo præcedenti laudavimus, lucem vidit primam in eodem Omeniæ Oppido Franciscus Christophorus noster, ipsumque Carolum in literis emulatus, Juris Civilis & Canonici publicus Professor primarius in Ticinensi Universitate claruit per annos quinquaginta, scilicet ab anno MDCLVI. ad MDCCVI. qui fuit ei extremus, die XXVII. mensis Octobris. Tanti fecit eundem Senatus Excellentissimus Mediolanensis, ut stipendio majori quàm aliis primariis Professoribus ipsum decoratum voluerit. Papiensis etiam Principatus Auditor extitit, & ob insignia ejus merita à Consilio generali Urbis prædictæ Civitate donatus fuit. Plurimis cumulatus meritis non tantùm apud Suos & Exteros nomen magnum sibi acquisivit, ita ut Juris Oraculum diceretur, sed & moribus exquisitis excultus ab omnibus in admiratione habitus fuerit. In eadem Civitate Papiæ decessit die XXVII. Octobris anno MDCCVI., cucullatoque habitu indutus in Ecclesia S. Antonii de Padua PP. Capuccinorum ibidem tumulatus est. Plurima scripsit,

Videlicet

I. Commentaria super omnes Titulos Juris tam Cæsarei, quam Pontificii. Vol. X. in fol. MSS., extant penes J. C. Hieronymum Bazettam, de quo in anteriori Articulo.
II. Allegationes Juridicæ, præsertim de Jure Patronatus, laudatissimæ. Tom. IV. in fol tam editæ quam MSS. extant apud eundem.

Laudatur à Lazaro Augustino Cotta in Chorographica Descriptione Verbani Lacus &c. pag. 69. Artic. 120., & in Musæo Novariensi pag. 122. Artic. 296., & pag. 309. Artic. 902.

MMLXX.

BAZETTA HORATIUS.

Prædictorum Caroli, & Francisci Christophori frater fuit Horatius, natus & ipse in eodem Omeniæ Oppido anno Reparationis nostræ MDCXLVIII. Post Lauream in utroque Jure in Archigymnasio Ticinensi acceptam, inter Mediolanensis Fori Advocatos eximium sibi nomen comparavit. A Carolo II. Hispaniarum Rege unus ex Vicariis generalibus Mediolanensis Dominii creatus anno MDCXCV., Cathedram Senatoriam ascendit anno MDCCVIII. Ob eximiam ejus probitatem, & in rebus publicis, ac politicis dexteritatem, primùm à Leopoldo Cæsare anno MDCCIII., deinde ab Augustissimis Josepho I., & Carolo VI. Imperatoribus plenam potestatem adeptus, pro gravissimis negotiis Insubriæ cum Regia Celsitudine Victorii Amadei Ducis Sabaudiæ, unà cum Deputatis Angliæ, & Hollandiæ ab anno MDCCVIII. ad annum MDCCXII. integram eorundem Cæsarum approbationem consecutus est. Itaque in rebus tam arduis, & magni momenti ita se gessit, ut in tribus Diplomatis Augustissimi Cæsaris Caroli VI. ejusdem anni, & subsequentis, summis laudibus extolli, & DC. aureis annuis donari meruerit. In ferè omnibus hujus Dominii Consiliis plurimas Consultationes pro bono publico edidit tantus Vir, qui cùm bonorum omnium mœ-

mœrore è vivis abiit die XXVII. Maji, anno MDCCXX ejusque cadaver in Ecclesia S. Joseph hujus Urbis conditum jacet.

Scripsit

I. Consultationes plures Politico-Juridicas de rebus ad fœdus inter Leopoldum I. Cæsarem, & Sabaudiæ Ducem anno MDCCIII. initum, ejusdemque continuationem sub Augustis Filiis. Extant partim inter schedas olim Marchionis Pyrrhi Vicecomitis magni Cancellarii, partim apud Marchionem Senatorem Hieronymum Erbam Parmæ Pro-gubernatorem.

II. Epistolas plures de eadem re, una cum Relatione Tractatuum, quos habuit cum Ministris Angliæ Regis, & Reipublicæ Holandiæ, à me non sine voluptate inspectas. Reperiuntur apud Amicum.

III. Consultationes super Onera, Annonam, Contractus Camerales &c. MSS. extant in Archivo Senatus Mediolani.

IV. Allegationes plurimas eruditissimas, præsertim in re Fideicommissaria, Vol. VI. in fol. Leguntur apud J. C. Hieronymum Bazettam supralaudatum, Auctoris nostri Filium.

V. Orationem in Funere Augustissimæ Eleonoræ Magdalenæ Theresiæ Neoburgensis Austriacæ. Extat in libro, cui titulus: „ Relazione de' Funerali celebrati in Milano per l'Augustissima Imperatrice „ Eleonora Maddalena Teresa Madre di Carlo VI. „ Imperatore. „ *Milano, presso il Malatesta, 1731. in fol.*

Ejusdem cum laude meminit Lazarus Augustinus Cotta in Chorographica Descriptione Verbani Lacus pag 69 Artic. 120., & in Musæo Novariensi pag. 323. Artic. 1144., Ferdinandus Innocentius Civalerius in Oratione pro laurea utriusque Juris in Universitate Papiensi Hieronymi & Christophori Fratrum de Bazettis publicè dicta anno MDCCXVIII. MS., & Sitonus noster in schedis suis eruditis.

MMLXXI.

BEBULCHUS CAROLUS.

FRancisci ex Mediolani Decurionibus, ac Ducalis Quæstoris Magistratus Reddituum Ordinariorum, necnon Serenæ Anguissolæ conjugum filius, claruit dux Cohortis peditum sub Carolo V. Imperatore anno Christi MDXLII. Ejusdem eruditionis, uti Vatis optimi Sæculi XVI., in Poëtica facultate testimonia

Habemus

I. Carmina Italica, quæ extant in libro, cui titulus: „ Rime „ di diversi Autori eccellentissimi, raccolte da Giovanni Offredi libro nono, che è in seguito della „ Raccolta del Giolito „. *Cremona 1560 in 8.*

De ipso Paulus Morigia in Hist. Nobilit. Mediol. lib. IV. cap. 39., Advocatus Sitonus in Theatro Genealogico MS. in fol. pag. 59. penes Auctorem.

MMLXXII.

BEBULCHUS MARCUS ANTONIUS.

PEtri Alberti & Mariæ Panigarolæ Conjugum filius, necnon Joannis Reddituum Ordinariorum Quæstoris ex filio nepos; inter J. PP. Collegiatos hujus Urbis enumeratur ab anno MDXLVI. ad MDLXXXIII. Varia ejusdem Poëmata ego vidi in pluribus Collectionibus Ticinensibus pro laureis donandis, de quibus nunc locum, ubi ipsas adnotavi, non invenio. Accipiat igitur Lector quæ mihi supersunt.

Scilicet

I. Poëmata varia Latina. Extant in Libro, cui titulus: „ Funerali, fatti fare dal Duca d'Albuquerque al „ Prencipe Carlo di Spagna. *Milano 1568. in fol.*

II. Alia Italica in Libro inscripto: „ Per le Nozze del „ Serenissimo Gran-Duca Francesco de Medici e „ Bianca Capello. *Venezia 1583.*

Ex Advocato Sitono in Chron Coll. J. PP. pag. 116. Art. 477., & fusiùs in Theatro suo Genealogico pag. 59. MS. in fol penes Auctorem, ubi de parentibus istius Bebulci se ipsum ingenuè corrigit.

MMLXXIII.

BELLANUS CAROLUS HIERONYMUS.

FAmilia Bellana à J. C. C. Raphaële Faniano enumeratur inter nobiles Mediolanenses: ex ipsa ortus est Carolus Hieronymus die XV. mensis Augusti anno MDCXLIII., parentibus Joanne Ambrosio & Anna Valsicca conjugibus. Philosophiæ & Medicinæ laureâ decoratus extitit in Ticinensi Archigymnasio die XXI. Novembris anno MDCLXV, quâ occasione Orationem habuit Cl. Martinus de Saxis Artium & Medicinæ professor in eadem Universitate. Per annos quadraginta Bellanus noster eximia cum laude in patria Medicæ praxi operam navavit, dieque XI. Februarii anno MDCCIX vitæ finem absolvit, & in Templo S. Antonii Clericorum Regularium, vulgò Theatinorum, hujus Urbis, habuit sepulchrum. Extat ejus memoria in sequenti Inscriptione marmorea, quæ legitur in Ecclesia Parochiali S. Victoris ad Theatrum:

D. O. M.
IOSEPHO BELLANO
RECTORI
ANTE HANC ARAM QVIESCENTI
AC
SACRVM IN HEBDOMADA PERPETVVM
TVTELARI SACELLO
MANDANTI
PHYSICVS HIERONYMVS BELLANVS FRATRI
PHYSICVS DOMINICVS PATRVO
AC HAEREDES M. P. P.
ANNO MDCXCIII.

Scripsit :

I. Elenchum selectiorum Remediorum ex probatis Auctoribus ; MS. pagg. 216. , extat penes Physicum Carolum Hieronymum Bellanum juniorem præfati Auctoris ex fratre pronepotem.

II. Dissertationem de uterino vagitu ; an scilicet infans, qui quadragintaquinque diebus, ante quàm exiret in lucem, triplici vice in Matris utero vagire auditus est, naturali, & non superiori causâ id præstare potuerit. Incipit : „ Mortalium nulli, qui consuetum naturæ cursum didicerit &c. „ Desinit autem : „ Sed præstat ea, quæ fiunt, quomodo „ fiant, quærere, quàm quòd fiant negare, ut acu„ tissimus quidam Scriptor annotavit „. MS. in fol., extat ubi supra.

Videantur schedæ Sitonianæ.

MMLXXIV.

BELLANUS JOANNES DOMINICUS.

Marcus Antonius Bellanus, atque Theresia Faniana Mediolanenses conjuges in lucem ediderunt Joannem Dominicum die XX. mensis Octobris anno MDCLXVIII. Inter studia, quibus summopere deditus extitit, Philosophiam & Medicinam ex professo coluit, in quibus Præceptorem habuit Physicum à nobis supra laudatum Carolum Hieronymum Bellanum, Scriptoris nostri patruum, atque in eisdem assecutus est lauream in Ticinensi Academia die XIV. Junii anno MDCXC. Claruit non tantùm in Medica praxi, quam per annos quadragintaquinque in patria commendabiliter exercuit, sed etiam in arte Oratoria, ut videbimus infra. Ultimos clausit dies anno MDCCXXXVIII. die XXII. Aprilis, & in Ecclesia SS. Cosmæ & Damiani PP. Augustiniensium Nudipedum hujus Urbis jacet humatus.

Ejus scripta sunt :

I. Compendium Dignosticum, seu brevis descriptio signorum, quemcumque morbum comitantium. MS. in 4., extat penes Physicum Carolum Hieronymum Bellanum juniorem ejusdem Scriptoris Filium.

II. Orationes XX. habitæ in collatione laureæ Doctoralis in Philosophia, Artibus, & Medicina ab an. 1692. ad an. 1711. Illustribus Viris gratulatoriæ &c. MS. in fol., penes Filium ut supra.

Habetur in schedis Sitonianis &c.

MMLXXV.

BERNARDINUS.

Hujus Mediolanensis Eruditi ex Ordine Servorum Beatæ Mariæ nudum nomen, prout in Picinelli Athenæo legebatur, cùm nos proferre puderet, ejus distulimus hactenus meminisse, opinantes fore ut in Annalibus Gianii novæ editionis Lucensis annor. 1719., & 1725. aliquid ampliùs ad ipsum pertinens reperire possemus. Sed nihil admodum, præter ea, quæ Picinellus scripsit, invenimus. Omnigenâ fuit literaturâ cultus, & Astronomiam, Mathesimque optimè calluit. Mediolanensium Principum, qui ejus Operâ, atque consiliis in arduis negotiis non semel usi sunt, gratiam adeò sibi promeruit, ut eorum etiam nomine ad exteros Principes legationibus fungeretur. Romæ tandem publicè sacras paginas non sine plausu interpretatus est. Floruit circa annum MCCCLXXXVII.

Scripsit

I. De Transubstantiatione Sacramentali.

II. De cultu Festorum.

III. Contemplationes in librum Job, de hominis miseria, quas pro concione ad Romanum populum habuerat. Hæc an edita sint, nec ne, ignoramus.

Laudatur à Crescentio in Præsidio Romano part. III. lib. 3. narrat. 3. num. XI. Picinello in Athenæo pag. 84. Gianio in Annal. Tomo I. fol. 347.

MMLXXVI.

BESANA JO. ANTONIUS.

De hoc Poëta Mediolanensi Sæculi XVI. etsi parum habemus, ut infra ; nihilominus ipsum omittere non ausi sumus, nam alia in dies inveniri posse, facilè sperandum est.

I. Carmina varia Latina; adsunt inter Poëmata Joannis Biffii, *Mediolani impressa anno 1512. in 4.*

II. Alia in fronte Libri, inscripti : „ Carmina in laudem „ B. M. Virginis, Varior. Auctor. *Bergomi, apud Cominum Venturam, sine anno, in 4.*

MMLXXVII.

BESUTIUS HORATIUS.

Fortassis filius Joannis Francisci Besutii, & Annæ item Besutiæ conjugum ; hæc mihi perhumaniter rescripsit Cl. Sitonus, dum ab eodem quæsivi aliqua de Auctore nostro.

Edidit

I. Primizie Sacre, & Orazioni Accademiche. *Milano, 1663. in 12.*

II. Monarchia Cattolica; Discorso fatto in S. Celso. *Milano, 1677. in 8.*

MMLXXVIII.

BINAGUS MATRONIANUS.

Titulum tantùm profero hujus Operis, quod fortuitò, & carptim vidi in eximiis Collectionibus Jo. Baptistæ Cornei, de quo jam suo loco diximus. Aliàs, Binagam familiam inter nobiles, & antiquas Civitatis Mediolani refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. Familiar. Nobil. Mediol. sub litera B. En interim quod Lectoribus meis proferre possum.

Scilicet

I. Trattato delle Croci erette in Milano, Opera di Matroniano Binago, scritta l'anno MDCIV. MS. pagg. 60.

Extat in Vol. IX. MSS. Jo. Bapt. Cornei Junioris in Archivo Archiepisc. Mediolanen.

MMLXXIX.

BIRAGUS LUDOVICUS.

Cæsaris ex LX. Mediolani Decurionibus, Ducalisque Collateralis Generalis, & Flaviæ Turrianæ conjugum filius, claruit Peditum Italicorum Chiliarcha, mox & Præfectus Generalis, inde Gallici Exercitus Magister Generalis, Regius item Gubernator in Marchionatu Salutiarum pro Christianissimis Francisco Primo, & Henrico Secundo Francorum Regibus, necnon Eques Regii Ordinis Sancti Michaëlis in Gallia extitit, floruitque ab anno MDXXXV. natus enim erat anno MDV., obiitque anno MDLXXV.

Ejus ingenii testem habemus Volumen, inscriptum :

I. Raccolta delle cose allegate da Lodovico Birago contro Scipione Vicomercato: Manifesto, Consulto, & Ar-

Arbore dell' Illustre Famiglia Biraga. *Torino*, 1561. *in* 4.
De eo Paulus Morigia in Histor. Antiquit. Mediol. lib. 4. cap. 14., item in Histor. Nobilit. Mediol. lib. item 4. cap. 14. Hieronymus Ghilinus in Annal. Alexandriæ sub annis 1544. &c. Franciscus Sansovinus in Hist. Famil. illustr. Italiæ, ubi agit de Biraga. Clar. Advocatus Johannes de Sitonis de Scotia in Theatro Genealogico Sitoniano pag. 72., & in Collectione Equitum Reg. Ordinis S. Michaëlis, sub litera L., ambo MS. In fol. penes ipsum Auctorem.

MMLXXX.

BIZOZERUS HIERONYMUS.

FUit Præpositus & Vicarius Foraneus Sevesi, atque die tertia Synodi XXXVI. Mediolanensis anni MDCLXIX.

Dixit

I. Orationem elegantem, quæ impressa est in eadem Synodo.

MMLXXXI.

BLANCUS CÆSAR.

FIlius alterius Cæsaris & Elisabethæ Franzonæ conjugum, natus anno MDCXVI. vivebat anno MDCXLIII.

De eo reperi

I. La Fanciulla dalle Truffe Teresa di Manzanare, nativa di Madrid. Romanzo tradotto dallo Spagnuolo dal Conte Cesare Bianchi Milanese, dedicato al suo Amico Filippo Perlasca. *Milano, per il Malatesta*, 1640. *in* 12.
Ex schedis Sitonianis.

MMLXXXII.

BLANCUS DOMINICUS.

SAcerdos Mediolanensis ex Congregatione Clericorum Regularium è Somascha, politioris literaturæ, & Latinæ eloquentiæ professor; necnon Rhetor eximius, Academiæ & Collegio S. Mariæ in Urbe Laudensi per multos annos summa cum laude præfuit; decorem Domus Dei dilexit: Unus ex XL Viris Jus suffragii in Comitiis generalibus habentibus fuit, morum elegantiâ, ac suavitate, rerum agendarum peritiâ, & nitore præcelluit. Obiit anno MDCL.

Scripsit Librum hoc titulo

I. Catalogus Virorum illustrium, gentis ac Familiæ Blancorum Cotonei.
Ita P. Mazzucchellus in suo MS. „ Degli Scrittori della Congregazione di Somasca. Centuria prima, raccolta da un Sacerdote della medesima Congregazione „. Extat in Biblioth. Suorum S. Petri in Monte-Forti Mediol.

MMLXXXIII.

BOLDONUS FLAVIUS.

FLavius Boldonus J. C. natus Mediolani die XIX. Januarii anno MDLXXXIX. ex Octavio Boldono J. C., ac Sacri Romani Imperii Equite aurato, & Cæsareo Comite Palatino, necnon ex Cæcilia Cattanea nobilibus conjugibus. In Regia Ticinensi Universitate utriusque Juris laureâ decoratus est anno MDCIX. die XXIII. Junii. Fratres autem extiterunt eidem Eques Aurelius J. C., Præpositus Basilicæ Collegiatæ S. Stephani in Brolio Mediolani sub annis MDCXXXIV. ad MDCXLVIII., necnon Joannes Nicolaus, & Octavius Episcopus Theanensis, ambo ex Congreg. Cleric. Regular. Sancti Pauli Barnabitarum &c.; & Sigismundus Physicus Collegiatus Mediolani; de quibus amplam mentionem fecimus in hac Bibliotheca suis locis.

Hæc tantùm de isto dare mihi licet

I. Carmina varia tam Latina, quàm Italica, extant in pluribus Collectionibus Sæculi XVI. ad finem vergentis, Ticini & Mediolani impressis; quas inter in ea, cui titulus: „ Ignatii Albani lacrymæ in obitu „ Caroli Vicecomitis &c. „ de qua jam egimus in Albano, ubi adsunt
II. Carmina V. Flavii Boldoni, atque ejusdem Inscriptio sepulcralis pro supradicto Carolo Vicecomite.
Ex Theat. Genealog. Sitoniano pag. 74.

MMLXXXIV.

BONARDUS FRANCISCUS.

ILlustris Monasterii S. Marthæ hujus Metropolis, in quo religiosissimæ degunt Virgines sub regula S. Augustini, negotia diligenter gessit. Quo autem tempore id agere cœperit, ipsemet indicat in Nuncupatoria Operis secundo loco numerandi, mense videlicet Januario anni MDCI. Annus ejus supremus ignoratur.

Conscripsit

I. Vita e Visioni della B. Veronica Negroni da Binasco Monaca nel Monastero di Santa Marta di Milano, tradotta dall' Idioma antico nel moderno da Francesco Bonardo. *Milano, per il Monza*, 1669. *in* 8.
II. Avvisi necessarj al buon governo del Monastero di S. Marta, MS. in 4. in Archivo ipsius Cœnobii pagg. 60. cum præfixa Nuncupatoria ad sacras Virgines in eodem Parthenone Domino servientes. In hoc Opere Bonardus non tantùm agit de his, quæ ad temporalem administrationem pertinent, sed etiam de rebus ad pietatem, virtutesque spectantibus.

MMLXXXV.

BONFANTUS ANDREAS.

EX titulo libri infrascripti, quem vidi in Bibliotheca FF. Minorum de Observantia S. Angeli hujus Urbis, dignitas Auctoris ejusdem Ordinis S. Francisci apparet; nil aliud reperire potui, nec apud Wadingum, nec apud Suos. Liber autem, qui satis raro occurrit, sic prænotatur:

I. Vita, e Miracoli del Beato Fra Lucesi, detto da Pogibonzi, il primo vestito dal Serafico Padre S. Francesco dell' Abito del Terz' Ordine di Penitenza, con li Capitoli 28. della Regola, raccolti dal Venerabile Fra Andrea Buonfanti Milanese Ministro dell' Ordine. Seconda Impressione in Firenze l' anno 1615. sine Typographi nomine in 12.

MMLXXXVI.

BONIPERTUS LANFRANCUS.

BArtholomæus Curtius, dum in suo Opere de claris Medicis Mediolanensibus mentionem facit Cæsaris Ricii, quem nos suo loco laudavimus, Consultationem commendat, pestis occasione, ad Sanitatis Magistratum exhibitam à Lanfranco Boniperto Physico Mediolanensi,

Hoc

Hoc titulo

I. Consulta circa il purgare le cose infette, presentata al Tribunale della Sanità in congiuntura della Peste, che afflisse Milano l'Anno MDLXXVII.
Extat in Libro Ascanii Centorii, cui titulus: „ Avvertimenti, Ordini, e Gride &c. *Milano, per Filippo Ghisolfi*, 1631. *in* 4. ad paginam 200.

MMLXXVII.

BONSIGNORIUS BUSTUS BARTHOLOMÆUS

SAcræ Theologiæ, & J. U. Doctor inter Oblatos SS. Ambrosii, & Caroli, deinde Anno MDCXXVII. Canonicus Ordinarius Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis. Patrem habuit Carolum, obiitque Anno MDCXLV.

Vulgavit inter alias Orationes, quas frequenter habuit, & deperditas dolemus,

I. Orazione in lode di S. Carlo Borromeo, quam recitavit in supradicto Templo maximo, anno MDCXLV.
Ita Picinellus in Athenæo pag. 65.

MMLXXXVIII.

BONSIGNORIUS PETRUS MARIA.

MEdiolanensis, Cler. Reg. S. Pauli professus est anno MDCLXXIX. Docuit Pisis humaniores Literas, in quibus, præter alia studia, excelluit. Decessit anno MDCCXXXII.

Extant ejusdem ingenii testimonia

I. De Assumpta Virgine Panegyricus. *Lucæ, typis Marescanduli*, 1694. *in* 4.
II. Fasciculus Orationum diversarum. MS. in fol. apud Suos.
III. Fasciculus plurium Carminum tam Lat., quàm Ital. MS. in fol. ut supra.
Ita P. Pezius pluries à me laudatus.

MMLXXXIX.

BONVICINUS MARCUS ANTONIUS.

EX Schedis doctissimi P. Joannis Pauli Mazzucchelli, seu in Cod. MS. ejusdem, cui titulus: „ Degli Scrittori della Congregazione di Somasca „ Centuria Prima, raccolta da un Sacerdote della „ medesima Congregazione „ agnovimus Auctorem hunc fuisse ex eadem Congregatione Cler. Reg. Somaschensium, necnon patriâ Mediolanensem.

Scripsit:

I. Specchio Spirituale, nel quale ogni giorno della Settimana rimirando la persona divota, scorgerà la Misericordia di Dio, e quanto di bene, e di male dalla sua Giustizia si può sperare. *In Pavia, per Giacomo Ardizzoni*, 1617. *in* 8.
Ex supradicto MS. in Bibliotheca S. Petri in Monte Forti ejusdem Congreg. Mediol.

MMXC.

BOSSIUS ANDREAS.

ALterius Andreæ, Andreoli scilicet vocati, filius, claruit usque ad finem Sæculi XV., & de eodem sic loquitur Donatus Bossius in Chronicis Mediolani impressis pag. 302. „ Anno MCCCCLXXXI. „ die quinto Septembris jacta sunt fundamenta in „ Campo Arenghi Mediolani Templi Divæ Teglæ, „ Auctore Venerabili Viro Andrea Bossio Præposito „ ejus Templi „ Vir certè fuit de rebus sacris Mediolanensibus optimè meritus, ut videre est in ipsius librorum editionibus, quas infra damus.

Videlicet:

I. Missale Ambrosianum, in fol. In calce: „ Laus Christo: pax vivis, & requies defunctis. Amen. Explicit Missale secundùm consuetudinem Sancti Ambrosii. Impressum Mediolani per Magistrum Antonium Zarotum Parmensem. Emendatum per Reverendum Dominum Presbyterum Andream de Bossiis, Præpositum S. Teglæ, qui suâ operâ, & impensâ imprimi curavit Anno Domini MCCCCLXXXVIII. Calendis Martiis.
II. S. Ambrosii Liber Pastoralis. Subsequitur admonitio ad Lectorem, his verbis: „ Non mirabere, Lector humanissime, si aliqua depravata invenies in primo Libro, & secundo de Fide; id enim defectu Exemplaris fuit: nam postea emendatiorem codicem habuimus, ex quo hæc inferiùs adnotata decerpsimus &c. „ In calce: „ Impresf. Mediolani operâ, & impensâ Vener. Presbyteri Andreæ de Bossiis, Præpositi S. Teglæ; Magister verò Uldericus Scinzenzeler impressit MCDXCII. die XVI. Junii, in 4.
Videnda est Historia Typographica Cl. Saxii ad annos supracitatos.

MMXCI.

BOSSIUS BERNARDINUS.

BErnardinus Bossius filius Francisci, & Anastasiæ Carnaghæ conjugum, Physicus Collegiatus Mediolani cooptatus die XVIII. Junii, anno MDXI. Vir Philosophicarum, Medicarumque scientiarum eminentiâ, & insigni liberalitate commendatissimus claruit ad annum usque MDLXX. Fratrem habuit Ægidium Bossium J. C. Collegiatum, Cæsareum Mediolani Senatorem, Feudatarium Vallis Bodii in Ducatu Mediolanensi.

Scripsit:

I. Opera varia Medica.
Ita Paulus Moriggia in Nobil. Mediol. lib. III. cap. IV. & ex eo Picinellus in Athenæo pag. 86., & Curtius in suo libro de Medicis Mediolanensibus pag. 56., de ipso etiam Sitonus noster in Chron. Colleg. Medic. Mediol MS. penès Auctorem part. II. artic. 133., & Lucas Contilis in Impres. Accad. Affidator. Papiens. pag. 97.

MMXCII.

BOSSIUS FRANCISCUS.

EX Antonio Cæsareo Comite Palatino, cujus ultimæ Tabulæ conditæ anno MCCCCXXV. extant penès amicissimum Sitonum, ortus est in hac Urbe Franciscus Bossius, qui Infulam Comensem obtinuit à Martino V. Pont. Max. anno MCCCCXX. prid. Idus Februarii, minoris ætatis condonato defectu; præfuit eidem Ecclesiæ XV. annis, fatoque functus est Basileæ, quò ad Concilium profectus fuerat anno MCCCCXXXV. ibidemque Sepulturam accepit; extat tamen ejus memoria in Inscriptione posita ad Aram D. Joannis Baptistæ in Cathedrali Novocomensi, sic:

VENERA-

VENERATIONI DIVI IO. BAPTISTAE ARAM VNAM, CVI CENSVS OB SACRA FACIENDA PERPETVO PENDERENTVR, FRANCISCVS BOSSIVS PONTIFEX CVMENSIS PIENTISSIMVS TESTAMENTO FIERI IVSSIT. VIR AVTEM NOBILISSIMVS THOMAS BOSSIVS EIVSDEM PONTIFICIS NEPOS, ET HAERES, HOC ALTARE IPSIVS DIVI NVNCVPANDVM CVRAVIT, ET EX BONIS HAEREDITARIIS HOSPITALI DOMVI MISERICORDIAE MEDIOLANI QVAEDAM PRAEDIA LARGITVS EST, EX QVORVM REDDITV QVOTANNIS LIBRAE NVMERO LXIV. SACERDOTI REM DIVINAM IN HAC ARA QVOTIDIE FACIENTI PER EIVSDEM DOMVS PROCVRATORES ELECTO, ET HVIVS TEMPLI COLLEGIVM AFFIRMATO, APVD IPSOS PROCVRATORES EAM REM DE MORE PERFECTAM EIDEM COLLEGIO EPISTOLIS SVIS ATTESTANTI PRAEBERENTVR. NOVISSIME VENERABILIS HOMO BAPTISTA BOSSIVS AEDIS HVIVS ARCHIPRESBYTER CHRISTO OPTIMO MAXIMO HOC CONSPICVVM PEGMA LIBERO MVNERE DEDICAVIT, ANNO ADVENTVS EIVSDEM MCCCCLXXXXVIII. OCTAVO KALENDAS APRILIS.

Thomas Rotarius fabrefecit.

Præfato autem Francifco Boffio frater extitit Eques Aloyfius Boffius Ducalis Feudatarius Meleti in agro Laudenfi, qui ex Cœcilia Vicecomite filiam habuit Polyxenam Boffiam nuptam Matthæo item Boffio J. C. Collegiato, Ducalique Senatori Mediolani, quæ ex Teftamento anni MCCCCXCIX. die XXVII. Junii Collegium Boffiorum annuis redditibus dotatum in Civitate Papienfi erigi demandavit. Extat adhuc in fronte magni Caftri Oppidi Meleti in agro Laudenfi fequens ex marmore Infcriptio, Boffianæ magnificentiæ teftis uberrima.

MELETVM DOTALE OPPIDVM
MAGNIS PRAETORIORVM ET STABVLORVM EXTRVCTIONIBVS
AQVARVM DVCTIBVS, AGRORVM IRRIGATIONE, CONSITIS ARBORIBVS
VIRIDARIO, NEMORIBVS, ET HORTIS
MATTHAEVS BOSSIVS I. C. SENATOR, AC
MAGNVS CONSILIARIVS DVCALIS
ET POLYXENA BOSSIA
IVGALES MEDIOLANENSESQVE PATRICII
AC DOMINI MELETI EXORNAVERE
TVM ETIAM INSTAVRATA ARCE, VALLO, FOSSA, TVRRIQVE
COMMVNIERE.
TEMPLOQVE CONSTRVCTO, ET DICATO
SACRAVERE ANNO A PARTV VIRGINIS MCCCCXCV.,
QVO ANNO CAROLVS REX FRANCIAE TVRBAVIT ITALIAM.
MARMORA QVID SPECTAS HOSPES NITIDASQVE COLVMNAS
PVLCHRAQVE CAELATIS ATRIA IMAGINIBVS?
MATTHAEVS FIERI, CONIVXQVE POLYXENA IVSSIT,
HIC LEGVM INTERPRES, ALTERA DIVES OPVM.
BOSSIA STIRPS ILLIS, SED QVAMVIS AMPLA VIDETVR,
NON TAMEN EST DOMINIS PORTICVS APTA SVIS.

Aliquibus forfan videbitur extra chorum, ut ajunt, nos hîc pofuiffe hanc Infcriptionem, fed cum ex ipfa nonnulla habeantur ad illam ætatem pertinentia, quæ fruftra alibi quæruntur, non injucunda erunt Antiquitatum amatoribus.

Habemus de eodem Francifco

I. Epiftolæ ad Gafparinum Barzizium, uti eruitur ex iftius refponfionibus, quæ extant in MS. Biblioth. Ambrofianæ fignat. M. num. 4. in fol.

II. Aliæ ad Petrum Candidum Decembrium annis MCCCCXXXII., & MCCCCXXXIV. cum refponfionibus; extant in MSS. fæpè laudati ejufdem Decembrii.

De ipfo Ughellus in Epifcopis Comenfibus Tom. V. pag. 311. Francifcus Ballarinus Chronic. Comenf. parte II. pag. 136. Advocatus Sitonus in Monumentis genealogicis familiæ Boffiæ pag 5. imprefs. an. 1743. in folio penès Malateftam, ac in Theatro genealogico Sitoniano pag. 82. MS. in folio penès Auctorem, ex quo agnovimus, Jacobinum Boffium J. C. Colleg. Mediol. primum fuiffe anno MCCCLV. Stipitis Auctoris noftri.

MMXCIII.

BOSSIUS TIBURTIUS.

De ifto Auctore nudum titulum duarum Lucubrationum profero, alii forfan plura dabunt.

I. Scala di Giacobbe predicata nella Chiefa del Gesù di Roma: Opera del P. Muzio Vittellefchi Generale della Compagnia di Gesù, con le Tavole aggiunte dal P. Don Tiburzio Boffi Milanefe Predicatore de' Canonici Regolari. MS. in fol. juftæ molis fign. 40. 16. extat in Biblioth. Suorum S. Mariæ Paffionis.

II. Il Cielo aperto: Panegirico detto in onore di S. Carlo Borromeo nella Chiefa de' Milanefi. *Roma, fine anno, & Typographi nomine.*

MMXCIV.

BREBBIA JOANNES BAPTISTA.

Quòd Gens Brebbia fit inter antiquas, & nobiles Mediolani familias confcribenda, eruitur à ftemmate genealogico penès Cl. Sitonum, qui nobis ipfum oftendit à Joanne Mediolani Decurione anno MCCCXL. incipiens ufque ad Ludovicum J. C. & ipfum Decurionem anno MDLXX. Joannes Baptifta verò Hieronymi ex LX. Decurionibus Mediolani, ac Thefaurarii generalis, & Angelæ Cafatæ conjugum filius, claruit inter Italos Poëtas optimi Sæculi XVI., fcilicet anno MDLIV., ut videre eft in Collectione infrafcripta fatis eleganti; at interim ne ex integro pereat memoria Laurentii Brebbiæ anno MCCCCLXXIV Decurionis, juvat hîc exfcribere Sepulchralem ejufdem Infcriptionem ad ejus Tumulum olim pofitam in Templo S. Petri Cœleftini hujus Urbis, quam nobis fervavit, etfi mancam, millies laudatus Sitonus nofter.

D. O. M.

SOPRA TVTTO DIO PER TVTTO.

VIRTVTE ATQVE FIDE INSIGNES ADVERTE VIATOR
EGREGIO FRATRES REQVIESCVNT MARMORE, MAIOR
NAM ET CHRISTOPHORVS, ET LAVRENTIVS ALTER IN AEVO
SANGVINE DE BREBIO = = = = = = = = = PROLES.

Habemus itaque ejusdem Jo. Baptistæ

I. Carmina plura Italica in libro, cui titulus: „ Sesto „ libro delle Rime di diversi eccellenti Autori, rac- „ colte da Andrea Arrivabene in seguito alla rac- „ colta del Giolito, in 8.
Laudatur à Paulo Moriggia in Hist. Antiquit. Mediol. lib. IV. cap. XIII., & in Theatro genealogico Sitoniano MS. in fol. penès Auctorem pag. 85.

MMXCV.

BRIPPIUS DIONYSIUS.

Equitis Joannis Francisci Magistratus Reddituum Ordinariorum Præsidis, & Margaritæ Landrianæ conjugum filius recensetur inter Patres conscriptos Senatus Mediolanensis ab anno MDXLII. ad MDLVII.

Vidimus tantùm de ipso

I. Præstantissimi Advocati Dionysii Brippii Mediolanensis Patricii Carmen in Bartholomæi Gaphuriani primitias impressas *Taurini, per Franciscum de Sylva*, 1521.
II. Consilium Juridicum de Mercimonio Mediolani instaurando. *Mediolani*, 1549. *sine Typographi nomine*, *in fol.*
Agit de ipso Advocatus Sitonus in Syllabo Senatorum Mediolani num. 143. pag. 9., & in suo Theatro genealogico MS. in fol. pag. 87. penès Auctorem.

MMXCVI.

BRIPPIUS GUIDUS ANTONIUS.

Marchionis Aloysii J. C. C., & Theresiæ Stampæ de Leyva nobilium conjugum filius numerabatur inter LX. Decuriones hujus Metropolis. Vir fuit in rebus Mathematicis satis eruditus, atque unus ex nobilibus Viris Conventus Literarii penès Comitem Carolum Archintum, cujus Elogium jam dedimus. Decessit die XI. mensis Augusti MDCCXXX.

De ejusdem Scriptis supersunt tantùm, quæ sequuntur; alia verò deperdita sunt miserè.

I. Della Meccanica, o sia Statica, Discorsi cinque. MSS. in fol. Extant apud Comitem Maximilianum Stampam Marchionem Soncini.
Memoratur in Theatro genealogico Sitoniano MS. in fol. penès Auctorem pag. 87.

MMXCVII.

BRIPPIUS SFORTIA.

Patre Dionysio Senatore, & Isabella Pusterla Matre extitit Regius Quæstor utriusque Magistratus, ex LX. Decurionibus, & Commissarius generalis Exercitus in toto Mediolani Dominio. Patriæ Legatus mittitur ad Pium V. Pont. Max. pro Negotiis Ordinis Humiliatorum, & ab eodem Pontifice Eques calcaris aurei creatus est anno MDLXXI. die II. mensis Aprilis.

Hæc de ipso supersunt:

I. Oratio ad Pium V. Pont. Max. MS.
II. Plures Epistolæ ad Decuriones Mediolanenses ex Urbe Roma, dum ibi Patriæ Legatus morabatur, ut supra. Extant in Cod. sign. C. num. 74. in fol. in Biblioth. Ambros. inter MS. Puricelli.
Hujus Scriptoris munerum, & dignitatum plurima mentio est apud Hieronymum Frovam in Epistola gratulatoria impressa *Mediolani* 1590., prout in Articulo ejusdem Hieronymi Frovæ diximus.
Videndus quoque est Cl. Sitonus in suo Theatro genealogico pag. 87. MS. penès Auctorem.

MMXCVIII.

BRIPPIUS SFORTIA alter.

Marchionem Cæsarem, ex LX. Decurionibus, & Magistratus RedditReddituum Ordinariorum Quæstorem, necnon Isabellam Vertematam parentes habuit, atque inter J. PP. Colleg. hujus Metropolis numeratur ab anno MDCXXXVIII. ad annum MDCLX.

Vidi de ipso

I. Carmen Latinum in laudem Immaculatæ Conceptionis B. M. V. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales*, 1629. *in 4.*
II. Aliud, cui titulus: *Oden*. Præfixum est libro Leonis Matinæ Neapolitani, inscripto: „ Ducalis Regiæ „ Lararium, sive Serenis. Reip. Venetæ Principum „ omnium Icones, & Elogia „ *Patavii, Typis Hertianis*, 1659. *in fol.* Nonnulla quoque ipsius Carmina recitat Armellinus in Bibliotheca Benedictino-Cassinensi, parte II. pag. 75.
De eodem Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J PP. Mediol. Art. 911. pag. 211., & in Theatro genealogico MS. in fol. penès Auctorem pag. 87.

MMXCIX.

BULLA JOANNES AMBROSIUS.

Bullam familiam inter nobiles ac vetustas Mediolanenses commendant infrascripti Auctores. Sanè memorabilis est Sepulcralis ex marmore Inscriptio in interiori Ecclesia Monialium S. Catharinæ ad Clusam Mediolani, posita Ven. Modestæ Bullæ Abbatissæ, filiæ Christophori Ducalis Legati, ac relata per Paulum Morigiam loco infrà citando, ut sequitur:

HIC QVIESCIT MODESTA BVLLA INCOMPARABILIS SANCTIMONIAE ABBATISSA, QVAE MONASTERIVM HOC IN POST DIRVPTVM, OPPRESSVM, VIRTVTE PRAEVIA, INTRA XXXII. ANNOS EREXIT, AVXIT, AMPLIFICAVIT, SANCTORVM QVOQVE CATHARINAE, ET VICTORELLI VNIVIT. OBIIT ANNO MDII. XXI. APRILIS.

Præter Orationem verò Jo. Ambrosii istius, quem damus, nil aliud de ejus Actis, atque Operibus reperimus.

I. Oratio ab eo habita in primis sacris solemniis Fabricii Castrofranchi Majoris Mediolanensis Ecclesiæ Cardinalis Ordinarii. *Mediolani*, 1557. *sine Impressoris nomine*, *in* 4.
Laudatur in Notis ad Landulphum Juniorem in Tomo V. Rer. Ital. Script. pag 493., & de Gente Bulla agunt Bernardinus Corius in Histor. Mediol sub an. MCCCCLXXX., Isidorus Isolanus in Panegyri de laudibus Urbis Mediol. & Nobil. familiarum ejus sub an. MDXVIII., Paulus Morigia in Nobilit. Decurion Mediol. cap. XXIV. pag. 58., ac J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. Nob. famil. Mediol. sub litera B. necnon Schedæ Sitonianæ.

B

MMC.

BURRINUS JACOBUS.

SAcræ Theologiæ Doctor præfuit Ecclesiæ Parochiali Sanctissimæ Trinitatis in Suburbio Olitorum hujus Metropolis, atque in Compendium reduxit Librum de Casibus Reservatis Oliverii Mazzucchelli, quem typis dedit

Hoc titulo

I. Compendium Oliverii &c. *Mediolani*, *apud Ghisulphum*, *in* 12.
Ex Picinelli Athenæo pag. 239. Familiam verò Burinam inter antiquas & nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. familiarum Nobil. Mediol. sub litera B.

C

MMCI.

de BUSSERO ONUPHRIUS.

DE Bussera Familia egimus suo loco, sed de Poëta, quem commendamus, nil præter hunc Librum invenimus,

Cui titulus

I. Poema in lingua Milanese di Onofrio Bussero per l'arrivo della Serenissima Infanta Margarita d'Austria Moglie di Leopoldo Cesare. *Milano*, *presso il Ghisolphi*, 1666. *in* 4.

D

MMCII.

de BUSTO JOANNES BAPTISTA.

SAcræ Theologiæ Doctor inter Oblatos SS. Ambrosii & Caroli locum habuit, eandem facultatem professus est in Seminario hujus Urbis, atque in altero, cui nomen la Canonica. Magistrum fortitus est Cl. Virum Petrum Paulum Boscam, pluries à nobis in hac Collectione laudatum. Orationes Panegyricas dixit variis in Templis & occasionibus, quarum duas tantùm nobis licet proferre.

Scilicet

I. Panegyrim elegantissimam pro Federico Borromæo recèns in Purpuratorum Collegium cooptato. Ita Bosca ut infra.
II. Panegirico per S. Carlo detto il giorno IV. Novembre 1671. *Milano nella Stamperia Arcivescovile*, *in* 4.
Videatur supracitatus Bosca in lib. V. de Origine & Statu Bibliothecæ Ambrosianæ.

MMCIII.

de BUSTO JOANNES PETRUS.

DOlendum est, quod de Joanne Petro de Busto, qui Ordinis Capuccinorum Generalis obiit Genuæ anno MDCC, reperiri nobis datum sit tantùm Orationem infra recensendam, quamvis uti Concionator eximius celebretur à nonnullis ejus Auditoribus, qui adhuc sunt in vivis; affirmant tantummodo Sui, quòd Quadragesimale ipsius, Orationes Panegyricæ, aliæque plures Lucubrationes deperditæ sint.

Hæc de eo

I. L'Idea del buon governo, Discorso fatto nella Sala dell'Eccellentissimo Senato di Lucca il secondo Sabbato di Quaresima dell'anno 1693. *Lucca per Favorito Paci*, 1693. *in* 4.
II. Quadragesimale, Panegyres, & nonnullæ sacræ Conciones, quæ periere.
Ita à Suis.

MMCIV.

BUTIUS MATTHÆUS.

CLaruit inter Oblatos SS. Ambrosii & Caroli Rhetoricorum Interpres, & Philosophiæ Lector, deinde honorarius Ephæborum Caroli VI. Cæsaris, tunc III. Hispaniarum Regis Præceptor creatur, uti etiam sacris largitionibus Præfectus, & à Concionibus Italicis. Decessit Valaguariæ in Catalauniæ Regno, non sine ipsius Regis, & totius Aulæ mœrore, ideoque scripta ejusdem ad nos minimè pervenerunt, proinde

Damus tantùm

I. Orazione detta ne i Funerali dell' Eminentissimo Sig. Cardinale Federigo Caccia Arcivescovo di Milano. *Ivi*, 1699. *in* 4.

C

A

MMCV.

CACCINUS CAROLUS ANTONIUS.

SAcerdos Oppidi Vicemeniæ vulgo Omegna ditionis Mediolanensis, Diœcesis autem Novariensis, laudatur à Cl. Cotta in suo Musæo ob Orationem, quam habuit in Funere Hectoris Alberganti, quem nos suo loco commendavimus; nos itaque ipsum Mediolanensibus restituimus.

Hæc tantùm superest de eo

I. Orazione detta nel mese di Ottobre dell'anno 1698., dandosi sepoltura ad Ettore Secondino Albergante. Extat MS. inter Miscellanea Novariensia, Vol. X. in Biblioth. Ambrosiana.
Ita Cl. Cotta in Musæo Novariensi pag. 89.

B

MMCVI.

CAIMUS FRANCISCUS.

JOanne Baptista J. C. Mediolani Decurione, & Clara Valiana Parentibus ortus, Ducalis Aulicus extitit sub Ludovico Maria Sfortia Vicecomite Mediolani Duce, dein Eques Militaris Ordinis S. Joannis Hierosolymitani, sicut & à Cubiculo Hadriani VI. Summi Pontificis, floruitque ab anno MCCCCLXXXV. ad annum MDXXXXIV., quo adhuc in humanis erat; nihil aliud de eo dicere licet, præterquamquod

Edidit

I. Librum Francisci Petrarchæ de Vita solitaria, quem asserit nunquam antea impressum, dicavitque Ludovico Mediolanensium Duci; in eadem Epistola asserit, in Codice MS. ejusdem Operis inscriptum fuisse nomen Azini Caymi proavi sui, cujus fama adhuc in hominum memoria extaret; & quidem Azinus Caymus erat Cæsaris Venceslai Scutifer multisque privilegiis ab eodem donatus; anno verò MCCCCII. extitit unus inter Equites auratos in funere Joannis Galeacii Vicecomitis I. Insubrum Ducis. Opus serio emendavit pro amore Auctoris & Scriptoris; sunt ejus verba. Epistolam hanc inter alias dedit Cl. Saxius in Historia sua Typographica pag. DXXII.
Videndus J. C. Advocatus Sitonus in Dissertatione sua Geneal. Familiæ Nobilium de Caymis; de Azino seorsim Scipio Vegius in Ephem. Barthol. de Putheo in serie Equitum Hierosol. & alii.

MMCVII.

CALVUS SEBASTIANUS.

PHysicus Mediolanensis Matthæi pariter Physici, & Juliæ Pisanæ conjugum filius. Lauream in Phylosophia & Medicina Bononiæ suscepit anno Christi MDCXXXIX., & Mediolani decessit anno MDCLXXIV. memoratur in sepulchrali marmorea Inscriptione ab ejusdem Genitore in Ecclesia Sanctæ Mariæ, vulgo *del Giardino* in hac Urbe posita, his verbis:

C

MATTHAEVS CALVVS SEBASTIANI FILIUS
PHILOSOPHVS AC MEDICVS
NVPER ORBATVS ANGELA AMATISSIMA FILIA
SEPVLCRVM HOC ILLI SIBI IPSI
IVLIAE PISANAE VXORI DILECTISSIMAE
SEBASTIANO FILIO CHARISSIMO
POSTERISQVE PARARI IVSSIT
XII. CALEND. MARTII MDCXVI.

D

Scripsit

I. Consultationem pro usu Chinæ Chinæ, instante Cardinali Joanne Stephano Dongo.
Ita Sebastianus Badius in Libro de Cortice Peruviano cap 7. pag. 49., & ex eo Curtius de Medicis Mediolanensibus pag. 115. videndæ sunt etiam schedæ Sitonianæ.

MMCVIII.

CAMBIAGUS JOANNES PAULUS.

FIlius Francisci Jurisconsulti, Regii Prætoris Oppidi Gallarati, & Luciæ de Romanis conjugum. Inter Physicos Collegiatos Mediolani adnumeratur die XXIII. Decembris anno MDCLXV., obiitque anno MDCXCI.

E

Edidit

I. Consultationem de usu Chinæ Chinæ ad petitionem Cardinalis Jo. Stephani Donghi.

Ita Badius in Libro de Cortice Peruviano cap. 7. pag. 49. Et ex eodem Curtius de Medicis Mediol. pag. 115. Necnon Advocatus Sitonus in Chronic. Colleg. Physicor. Mediol. parte 2. artic. 315. MS. in folio penes Auctorem.
Præfati autem Joannis Pauli Abavus extitit Octavianus Cambiagus J. C. Collegiatus Mediolani sub annis 1489. ad 1519., cujus sepulcralem Inscriptionem olim in veteri Ecclesia S. Angeli extra P. N. Mediolani, Franciscus Cicerejus in Collectione Selectarum Urbis Mediol. Insctiptionum MS. in hanc formam refert:

SEPVLCRVM DOMINI OCTAVIANI DE CAMBIAGO
IVRIS VTRIVSQVE DOCTORIS
ET SVCCESSORVM SVORVM.

MMCIX.

CAMPATIUS ARCANGELUS.

ABbas Picinellus in suo Athenæo Mediolanensi refert Arcangelum Campatium, & ipsum Mediolanensem, & ex eadem Congregatione Canonicor.

nonicorum Lateranensium, necnon Abbatis vices-gerentem in Monasterio S. Joannis in Viridario, vulgo *Verdara*, in Urbe Patavina sito, nonnulla Carmina Latina edidisse in laudem Abbatis Ascanii Martinenghi, dum Romam se contulit. Ea occasione typis data fuit flebilis Elegia à quodam Viro docto, cui respondit Campatius, edito sequenti libro,

Hoc titulo

I. Ad Metricam deplorationem Responsio, Epigrammata. *Patavii*, 1596 *in* 4.
Ex supradicto Athenæo pag. 54.

MMCX.

de CAMPONIBUS CHRISTOPHORUS.

IN Oppido Abbiate Ducatus Mediolanensis natus medio Sæculo XV. scilicet anno MCDLX. inter Scalensis Basilicæ Canonicos computabatur; decessitque die XVIII. mensis Octobris MDX. Etenim cum Stephano Dulcinio Viro eruditissimo, cujus laudes dabimus in Classe Exterorum,

Elaboravit

I. Necrologium præmemoratæ Basilicæ Scalensis ab anno MCDLVIII. ad MCDXCII. MS. in Pergameno in fol. Servatur in Archivo ejusdem Ecclesiæ, & de eo uberiùs dicemus in præfato Dulcinio.
Ex schedis Sitonianis.

MMCXI.

de CAPITANEIS de ARSAGO HENRICUS.

HEnricus de Capitaneis de Arsago, dictus etiam de Ripalta, Clementis Magistratus Extraordinariorum Redditum Quæstoris, & Corneliæ Mantellæ conjugum filius, inter J. C. Coll. cooptatus fuit anno MDXCII. Primarius Juris Civilis Professor in Ticinensi Archigymnasio claruit usque ad annum MDCXLIV. qui fuit eidem postremus. Scripta ipsius periere.

Superest tantùm

I. Oratio in laurea Bartholomæi Arisii. *Mediolani, ex Typographia Ambrosiana*, 1630. *in* 4.
Eidem Tractatum XXXIV. Clarissimus olim Jatro-Physicus Joannes Baptista Sitonus nuncupavit Jatrosophiæ Miscellan. pag. 195. anno 1639. impress., in 4.
Videndi sunt Blanchinus in Styllat. Cauf. Colleg. Mediol. atque Advocatus Sitonus in Chron. Coll. J. PP. Art. 708. pag. 174. &c.

MMCXII.

de CAPITANEIS de FIGINO CAMILLUS.

FRancisci, & Octaviæ Ferrariæ conjugum filius Collegium J. PP. Mediol. ingressus est anno Christi MDCLXV. Fuit quoque Patriæ Proprætor, floruitque usque ad annum MDCLXXXXIV.

Vidi ipsius librum, cui titulus:

I. Genesis Heroum Salazariæ Familiæ. *Mediolani, apud Montiam*, 1674. *in* 4.
Memoratur à Cl. Sitono in Chron. Coll. J. PP. Art. 1012. pag. 225. & in suo Theatro Genealogico MS. in fol. pag. 210.

A

MMCXIII.

CAPRETTUS CLEMENS.

ORdinem suum, scilicet Minorum Observantiæ S. Francisci, non parum illustravit Clemens Caprettus, qui se ipsum Mediolanensem dicit in Opusculis infra recensendis; nam Lector non infimi nominis, Concionator eximius, & totius Ordinis Generalis extitit. Alia ejusdem scripta non reperimus, nec annum mortis, supervixit tamen ultra vigesimum annum Sæculi currentis.

B

Hæc de ipso præmanibus habuimus

I. Panegirico per S. Nicola da Tolentino. *Torino, presso il Colonna*, 1674. *in* 4.
II. Applauso Laureato nel passaggio per Milano verso Roma del Reverendissimo P. Fr. Francesco Maria Rini da Polizzi, Guardiano del Monte di Sion, e Ministro generale di tutto l'Ordine di S. Francesco. *Milano, nella Stamperia Arcivescovile*, 1671. *in* 4. Continet Carmina tam Italica, quàm Latina, necnon Orationem item Latinam in laudem supradicti P. Rini.
Hæc, etsi pauca, à Suis.

MMCXIV.

C

CARANZA NICOLAUS.

ECclesiæ Parochialis S Petri Cornaredi, vulgo *con la Rete*, hujus Urbis Rector; scripsit, ac typis dedit librum infra recensendum, quem profero, ne aliquis delicatulus me arguat, quòd ex Athenæo Picinelli ipsum expunxerim.

En titulus

I. Esercizj Spirituali, che far si devono di tempo in tempo in tutto il corso dell'Anno. *Milano*, 1615. & iterum 1641. *in* 12.
Ex supradicto Picinello pag. 429.

D

MMCXV.

CARCANUS GABRIEL.

CHristophori, & Pasinæ Ripæ nobilium conjugum filius claruit ab anno Christi MCCCCL. usque ad MCCCCLVII. ut nos monuit Cl. Sitonus, penès quem extat Documentum autenticum satis præclarum, creationis scilicet in Ducem Mediolani factæ per Magnates, & Populum Francisci Sfortiæ Vicecomitis, ubi inter alios Testes interfuit Gabriel noster de Carcano, die XI. Martii, anni MCCCCL. Parum invenimus de eodem, sed ob vetustatem, & Carminum elegantiam, pro more Sæculi, in quo ipse vivebat, prætereundum esse minimè censuimus.

E

Damus ideo

I. Carmen Latinum; extat ad calcem libri, cui titulus: „ Senecæ Philosophi Opera, sub Blasio Romero Mo„ naco Populeti per Matthiam Moravum. „ *Neapoli*, 1475. *in fol.*
II. Aliud satis longum Divo Ferdinando Neapolis, & Siciliæ Regis; adest ad calcem Operum Raymundi Lulli. *Panormi*, 1477. *in fol.*
De ipso Maittaire in Annalibus Typographicis Tom. I. pag. 115. ubi editio tantùm Senecæ memoratur, nam ei ignota fuit altera Raymundi Lulli, Advocatus Sitonus in Stemmate genealogico familiæ Carcanæ. *Mediolani, apud Malatestam*, 1742. *in fol.*, & Saxius noster in Historia Typographica.

A

MMCXVI.

CARDANUS HIERONYMUS alter.

LEonardi, & Beatricis de Currentibus conjugum filius inter Physicos Collegiatos Mediolani fuit cooptatus die XXX. mensis Julii, anno MDCXLV., seditque quater inter XII. Viros Tribunalis Provisionum hujus Urbis ab anno MDCLIII. ad MDCLXXII., decessit verò die IX. Februarii MDCLXXIX., & jacet in Ecclesia Parochiali S. Michaëlis ad Clusam. Unus fuit, qui cum aliis à Curtio memoratis, de usu Chinæ Chinæ, instante Cardinali Stephano Dongo,

Scripsit

I. Consultationem, ut supra, de Usu Chinæ Chinæ, seu Corticis Peruviani.
De ipso Placidus Puccinellus in Nuncupatoria ad Vitam S. Ambrosii; Carolus Hieronymus Cavatius à Somalea in Descriptione Status Mediol. pag. 10., Curtius de Claris Medicis Mediol. pag. 115. Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. Physic. part. II. Art. 310, & in suo Theatro Genealogico pag. 123. MSS. in fol. penès Auctorem.

MMCXVII.

CARLIUS VENTURIANUS.

EX Allatii Drammaturgia Cl. Abbas Fusius hunc Mediolanensem Scriptorem eruit, & nobis perhumaniter communicavit, ob Dramma

Inscriptum

I. Il Mirtillo.
Ita supradictus doctifs. Abbas Fusius in Appendice ad Picinelli Athenæum, MS. penès me.

MMCXVIII.

CARPANUS ANDREAS

ALterius Andreæ filius, ut apparet ex Instrumento autographo anni MCCCCLXXIX. penès amicissimum Sitonum. Vir fuit eruditus, ut videtur ex Epistolis Petri Candidi Decembrii, & aliorum, inter quas sequentem refero; nam post elapsa ferè tria sæcula, fatis est de Scriptore nostro aliqua Lectoribus proferre, etsi parvi momenti.

Vidi igitur:

I. Epistolam Latinam ad Petrum Candidum Decembrium, datam ex Ponteligno XI. Kal Septembris MCCCCLVIII., in qua gratulatur Decembrio ob reditum suum ex Urbe Roma in patriam; auditoque ipsum novum iter moliri, offert se studiorum, & viæ comitem. Adest etiam ejusdem Decembrii Responsio, qua ei gratias agit, & inter cetera hæc ait: „ Amplector itaque libenti animo, si quæ peregrinatio „ inciderit, habiturum te non comitem meum tantùm, sed consiliorum meorum participem, ac studiorum, quibus delectaris, & eruditus es, ut ex „ literis cognovi tuis &c. „ Data XIII. Kal. Octobris.
In MS. Cod. Epist. Decembrii in fol. sign. I. nu. 235. in Ambrosiana Bibliotheca.

MMCXIX.

CARPANUS JACOBUS ANTONIUS

JOannis Philippi, & Margaritæ Moresinæ filius. Collegium J. PP. Mediolani ingressus est anno Christi MDLXXV. Rerum Capitalium Præfectus claruit, hinc Advocatus Fiscalis, mox Reddituum Ordinariorum Quæstor, deinde Regius Ducalis Senator. Decessit anno MDCXII.

Scripsit:

B

I. Responsa XV. Juridica.
II. Allegationes Fiscales permultas.
III. Vota plura Fiscalia.
Extant partim edita, partim MSS. in Collectionibus J PP. Mediolanensium, & Ticinensium; nonnulla quoque custodit J. C. & Advocatus Solivetta.
Ita in suis Schedis P D Gaspar Berretta, atque Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. pag. 156. Art. 628.

MMCXX.

CARPANUS JACOBUS PHILIPPUS.

PAucis me expediam de Carpano isto J. C. Mediolanensi, nam ne tantillum invenire de ipso datum mihi fuit apud Amicos, nec de anno mortis ipsius, nec de operibus, quæ sine dubio posteris eum reliquisse, patet ex Epistola, quam nunc profero, ex qua floruisse videtur medio Sæculo XVI.; reliqua forsan in dies apparebunt.

C

En titulus

I. Jacobi Philippi Carpani J. C. Mediolanensis Epistola ad Benedictum Jovium pro explicatione quarumdam vocum Arabicarum, cum istius Responsione.
Extat inter Epistolas MSS. supradicti Jovii, quam cum Operibus ejusdem, pro bono literariæ Reipublicæ brevi edendas promittit Co. Antonius Joseph à Turre J. C. C. Comensis, cui nonnulla debeo mihi communicata pro hac mea Bibliotheca adornanda.

D

MMCXXI.

CASATUS GABRIEL

EX Francisco ortus, Collegium J. C. C Mediol. ingressus est anno reparationis nostræ MDXLVI. Regius inde Ducalis Senator, mox in Supremo Italicarum Rerum Consilio apud Hispaniarum Regem Matriti Regens, ubi per quadriennium optimè adeò se gessit, ut nihil à Principe, nihil in Republica, sine ipsius Consilio actum sit. E vivis excessit anno MDLXIX., atque in Sacello maximo Templi S. Marci Mediol. hoc sine fuco monumentum sibi vivens posuit:

E

GABRIEL CASATVS
SIBI AC SVIS V. P.
CINERIBVS MAIORVM SVORVM HVC ALLATIS
MDLVII.

Plura scripsit, quæ non habemus.

Superest tamen

I. Consilium Juridicum, quod extat in Tomo II. Consiliorum Jo. Baptistæ Ziletti pag. 77. num. 59.
De ipso Ruginellus in libro de Senatoribus pag. 34., J. C. & Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. pag. 114. Art. 468.

MMCXXII.

A

MMCXXII.

CASATUS PAULUS

CÆsaris Physici Collegiati, & Juliæ de Balbis conjugum filius, nobilissimam Societatem Jesu amplexus, integris XXV. annis in Sacris Concionibus impensis, piissimè obiit in Domo Professa hujus Urbis anno redempti Orbis MDCXLI.

Reliquit post se

I. Conciones, & Panegyres plures MSS. de quibus nonnulla Volumina effici possunt. Extant in Bibliotheca Suorum S. Fidelis Mediol.
Memoratur ab Advocato Sitono nostro in serie Gentis de Casate, & alibi.

B

MMCXXIII.

CASATUS SCIPIO.

SCipio Casatus, seu de Casate, Joannem ex XII. Reipublicæ Mediol. Capitaneis, & Domninam Turrianam parentes sortitus est; inter patrios Decuriones locum obtinuit, atque anno Domini MCCCCXLVII. Collegium Nobilium J. CC. ingressus est, & pro patria Legatus ad Rempublicam Venetam missus; floruit usque ad annum MCCCCLXX. Dolendum est, quòd de ipso nil aliud proferre mihi datum sit, quàm ejus Epistolam Latinam ad Petrum Candidum Decembrium, & ex ipsa eruitur, satis eruditum fuisse literis Græcis, necnon Poëtica facultate: pro more igitur Scriptorem hunc, utpote Sæculi XV., prætereundum minimè censui.

C

Videnda est ejus

I. Epistola ad Petrum Candidum Decembrium, quæ cum istius Responsione extat inter MSS. Decembrii alibi citatos in Biblioth. Ambros.
Memoratur ab J. C. & Advocato Sitono in Chron. Colleg. J. PP. Mediol. Art. 182. pag. 47.

D

MMCXXIV.

CASTILLIONÆUS BALTHASSAR.

MIrum certè est, Balthassarem Castillionæum, de quo nunc agimus, P. Pezii sæpissimè à nobis citati, diligentiam effugisse. Is enim Congregationem Clericorum Regularium S. Pauli ingressus est anno MDLXXXVII. In patria Mediolanensi Provincia, studiis semper intentus, & pietati moram, traxit ad annum usque MDXCIII. quo cum Augustino Torniello Generali suo ex Collegio S. Barnabæ hujus Urbis Romam contendit. Hæc hausta sunt ex Actis Collegii ipsius, in queis deinceps altum de illo silentium, unde neque mortis annum scire licuit.

E

Scripsit plurimâ eruditione Ecclesiasticâ refertam Opellam hanc

I. Ordo Officii Divini quotidie recitandi juxta Ritus Sanctæ Rom. Ecclesiæ ad decem futuros annos, ab anno scilicet MDC. usque ad annum MDCXI. exclusivè, per P. D. Balthassarem Castillionæum Clericum Regularem Congreg. S. Pauli, in quo multa ad cultum Ecclesiasticum, & celebrationem Missæ, ac Fidelium observantiam spectantia ritè, opportunè, studioseque denotantur, de quibus aliàs nulla mentio habebatur, cum omnibus Festis hucusque Apostolico decreto additis. Impensis Jo. Antonii, & heredum Hieronymi Franzini. *Romæ, apud Aloysium Zanettum*, 1601. *in* 8.

MMCXXV.

CASTILLIONÆUS VICTORIUS.

DE præsenti Castillionæo Mediolanensi, nihil aliud inveni, præter pauca, quæ Lectoribus meis infra exhibebo; pauca certè, sed cùm ipsemet testetur in Epistola nuncupatoria primæ Poësis, quòd alia Carmina pluribus occasionibus edidisset, satius duxi inter Scriptores minoris notæ, & ipsum recensere.

Hæc sunt:

I. Alle Molto Reverende Madri di S. Maria degli Angioli nel passaggio, che fanno alla Vita Capuccina: Ode applausoria di Vittorio Castiglioni. *Milano, per il Malatesta*, 1655. *in* 4.
II. Carmina duo Italica, vulgo *Sonetti*, extant in libro: „ Per le Nozze del Sig. Marchese Giuseppe Maria „ Visconti figlio del Marchese Vercellino Maria. „ *Milano*, 1667. *in* 4.

MMCXXVI.

CATTANEUS HENRICUS.

PAtrem habuit Christophorum Æliam nobilem Mediolanensem, cui cordi fuit Henricum, non tam literis, quàm optimis moribus imbuere; nec spes eum fefellit, nam & eruditionem, & Legum peritiem Henricus summoperè coluit, itaut Collegium J. PP. hujus Metropolis ingredi meruerit anno MCDLXXV. Ætas nobis aliud de Viro isto minimè servavit, præterquamquod dixit Cl. Saxius in sua Historia Typographico-Literaria Mediol. loco infra citando.

Videlicet:

I. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum Libri. In calce sic legitur: „ M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum opus „ per spectabilem Virum D. Henricum de Cattaneis „ J. U. Doctorem diligenter emendatum „. *Mediolani, per Leonardum Pachel, & Uldericum Scinzenzeler*, 1479. *in fol.*
Vide igitur supradictum Cl. Saxium ad annum MCCCCLXXIX., & Cl. Sitonum in Chron. Coll. J. PP. Art. 236. necnon in suo Theatr. Genealogico pag. 113. MS. in fol. penès Auctorem.

MMCXXVII.

CAVALLERIUS BARTHOLOMÆUS.

CAvalleria gens enumerat ex Schedis Sitonianis VII. Patriæ Mediolanensis Decuriones ab anno Christi MCCCLXXXVIII. ad MCCCCLXXIV. Ambrosius etiam Cavallerius fuit inter XII. Viros Provisionum anno MCCCCXLVII. Bartholomæus verò noster erat Rector Ecclesiæ Parochialis Colonii prope Modoëtiam anno Christi MDCLXXIX. Scripsitque librum, quem typis dedit,

Hoc titulo

I. Fioretto, overo breve Somma degli Uomini insigni, ed illustri in Scienza, e governo, quanto in armi, religiosità, e santità dell' antichissima, e nobilissima Casa Maggia; raccolta dall' antichità della Città di Brescia, dall' Istorie di Milano, e di altri Stati, dove abitarono, governarono, e regnarono; ristretta da Bartolomeo Cavallero Rettore di Cologno per consolazione de' posteri di detta Casa. *Milano, presso il Ramellati*, 1679. *in* 4.
Videndæ sunt supradictæ Schedæ Sitonianæ.

MMCXXVIII.

MMCXXVIII.

CERRONETTUS JOANNES BAPTISTA.

ETsi rem parvi momenti habeamus de Joanne Baptista Cerronetto Jo. Antonii filio, attamen, cui notum est, quantùm laboris insumendum sit in condendis Indicibus, & quantùm utilitati Lectores ab eisdem accipiant, non incongruum videbitur inter hos Scriptores eidem locum obtigisse. Floruit in Collegio Notariorum Mediolanensium, & inter Causidicos Collegiatos ab anno Christi MDXLVI. usque ad MDXCI., qui fuit ei postremus.

Labor ipsius hunc habet titulum.

I. Index locupletissimus rerum omnium scitu dignarum, quæ continentur secundo Volumine Commentariorum in Statuta Mediolani, Horatio Carpano Auctore, editorum; à Joanne Baptista Cerronetto Mediolanensi Causidico, & Notario ad publicam Studiosorum utilitatem succisivis horis editus an. MDLXXXVI. die XXVI. Februarii. *Mediolani, apud Johannem Baptistam Colonium*, 1586. *in fol.*
De ipso amicissimus Sitonus in Schedis.

MMCXXIX.

COGLIATUS JOSEPH.

JOseph Cogliatus honesta stirpe ortus Mediolani, fuit à Secretis Generalis Congregationis Ministrantium Infirmis, atque obiit die XXII. Augusti, anno MDCCVIII.

Scripsit:

I. Institutiones Criminales cum pluribus eruditis Adnotationibus. MS. autograph. in 4. optimæ notæ. Extat in Bibliotheca Collegii S. Mariæ Salutis Cler. Regul. Ministr. Infirm. Mediolani.

MMCXXX.

De COMITIBUS FRANCISCUS.

ALoysii Ducalis Peditum Capitanei filius, nec non Primi, quem suo loco laudavimus, frater. Claruit Physicus, ac publicus Medicinæ Professor in Universitate Patavina anno MDL. Discipulum habuit celeberrimum Franciscum Cicerejum, de quo plura dedimus. Inter cetera ipsius pietatis & largitionis monumenta numeratur Conventus Sancti Salvatoris supra Oppidum Herbæ, Plebis Incini, quem incolunt PP. Capuccini, illius ære constructus. Aliud de ipso non vidi,

Præter

I. Dissertationem de Peste, quam obtulit Præsidi, aliisque Viris Magistratus Sanitatis hujus Urbis, anno MDLXXVII. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales, eodem anno, in 8.*
Agunt de ipso Moriggia in Hist. Nobil. Mediol. lib. III. cap. XIII. pag. 245. Scipio Albanus in Vita Hieronymi Miani, Curtius in libro de Medicis Mediolanensibus pag. 129., Antonius Riccobonus in Gymnasio Patavino pag. 25., & Sitonus noster in Schedis, tum in Chron. Colleg. Physicor. Mediol. part. II. artic. 196. MS. in fol. penès Auctorem.

MMCXXXI.

CONAGUS LUCINUS.

QUòd Familia Conaga, seu de Conago, Mediolanensis vetusta sit, satis patet ex Syllabo Decurionum hujus Urbis penès Advocatum Sitonum. Unus ex ipsis anno Christi MCCCCXLVII. fuit Lucinus, seu Luchinus, de quo nunc agimus, ut ex Tabulis authenticis, datis die XVII. Augusti anni supradicti, quemadmodum videre licet inter Schedas ejusdem Sitoni. Plures libros edidit Mediolani Sæculo XV., ut legitur in Historia Typographico-Literaria Cl. Saxii. Inter Poëtas etiam Latinos locum non infimum tenet,

Ob

I. Carmen satis elegans in laudem Ludovici Mariæ Sfortiæ Vicecomitis ad calcem practicæ Musicæ Franchini Gafurii, de quo Cl. Saxius in Hist. Typograph. ad annum MCCCCXCII.
II. Aliud in fine Peroti Sipontini Grammaticæ, ex eodem Saxio, ad annum MCCCCXCVI.
III. Aliud inscriptum „ Lucini Conagi Civis Mediolanensis Epigramma in laudem Biffi „; legitur inter Carmina Biffi impressa Mediolani anno MDXII. die XV. Septembris.
Videndi Clariss. Saxius de Studiis Mediol. pag. 41, & in Histor. Typograph. Liter. Mediol. pag. 348. & 515, Joseph Benalius in Hist. Magistr. Extraordin. pag. 11, & Schedæ Sitonianæ, necnon Raphaël Fagnianus J. C. C. in Commentar. Famil. nobil. & antiquar. Mediol. sub litera C. in verbo *Conaghi* MS. in fol.

MMCXXXII.

De CONCORETIO DANIEL.

ALiis Viris doctis de Concoretio in hac mea Bibliotheca cum laude relatis Danielem hunc addere hîc juvat, etsi de ipsius Actis literariis, & de tempore, quo è vivis abierit, nulla apud me extet memoria; laudatur tamen ab Antonio Pessina, de quo egi suo loco, ex cujus Epistolis agnoscitur Danielem floruisse anno MCCCCXXXVI.

Damus igitur

I. Epistolas ejusdem ad Antonium Pessinam cum istius Responsionibus, in quarum una, data anno supradicto, laudat.
II. Orationem à Daniele compositam, & Pessinæ transmissam.
Extant in Codice MS. Bibliothecæ Ambrosianæ sign. O. num. 57. in 4.

MMCXXXIII.

CONFALONERIA ANGELA FLAMINIA.

ANgela Flaminia Confaloneria, Camilli junioris, & Susannæ Landrianæ nobilium conjugum filia, claruit Sanctimonialis in Cœnobio Sanctæ Catharinæ Braydensis Ord. Humiliatorum hujus Urbis. Vitæ innocentiâ, sacrarumque literarum notione insignis fuit, quam unicè dilexit Federicus S. R. E. Cardinalis Borromæus Archiepiscopus Mediolani venerandæ memoriæ. Eidem Angelæ Flaminiæ frater extitit Petrus Paulus Confalonerius junior natus anno MDCI., obiitque anno MDCLV., cui prostat Sepulcralis ex marmore Inscriptio in Ecclesia S. Caroli PP. Carmelitarum Nudipedum Mediolani, ut sequitur:

PETRO

PETRO PAVLO CONFALONERIO PRAESTANTISSIMO VIRO
ANNAE OZENAE ET MARIAE ARCHINTAE
EIVS VXORIBVS LECTISSIMIS FOEMINIS
LIBERIS EIVSDEM POSTERIS OMNIBVS
ET SIBI
IOSEPH CONFALONERIVS VT FRATER AMANTISSIMVS
POSVIT
AN. SAL. MDCLX.

Ipſius Angelæ Flaminiæ extant

I. Literæ plures Aſceticæ, & lectu digniſſimæ, ab ea ſcriptæ ad Cardinalem Federicum Borromæum Archiepiſcopum Mediolani, de quibus integrum Volumen in fol. effici poteſt: extant in Bibliotheca Ambroſiana, unà cum Reſponſionibus ejuſdem, in Codicibus literarum ipſius Card. MSS. de quibus diximus.

Ejuſdem Angelæ Flaminiæ meminerunt Federicus Cardinalis Archiepiſc. Borromæus in Libr. de Amore Virtutis impreſs. an. 1623., Petrus Paulus Boſca Ambroſ. Bibl. Præfectus in Serie Illuſtr. Confaloneriorum MS. in fol., & Advocatus Sitonus in Monumentis genealogicis famil. Confaloneriæ MS. item in folio, ambo penès eumdem Advocatum.

MMCXXXIV.

CONFALONERIUS ALEXANDER.

A Lexander Confalonerius, Camilli ſenioris, & Eliſabethæ de Toppis nobilium conjugum filius, natus eſt Mediolani anno Salutis MDLII. Congregationi Clericorum Regularium Divi Pauli Barnabitarum nomen dedit; verùm, propter mortem Petri Pauli Confalonerii ejus fratris unico filio quadrienni Camillo juniore poſt ſe relicto, ut nepotis tutelæ, & curæ incumberet, ſuaſu Divi Caroli Borromæi S. R. E. Card. Archiepiſcopi Mediolani anno MDLXXVIII. ex præfata Congregatione egreſſus eſt, factuſque Sacerdos ſecularis, dein Præpoſiturâ Eccleſiæ Collegiatæ S. Stephani Oppidi Marliani, Ducatus Mediolanenſis, decoratus eſt; Anno poſtea MDXCVII. Præpoſitus Eccleſiæ item Collegiatæ Divi Babilæ P. O. Mediolani delectus, ſilicam hanc integerrimè rexit uſque ad annum MDCXXIV., quo inter mortales eſſe deſiit. Ejuſdem Alexandri meminit Inſcriptio marmorea proſtans in præfata Baſilica Divi Babilæ tenoris, ut ſequitur:

D. O. M.
DIVOQVE CAROLO SACELLVM HOC EREXIT
IVLIVS CAESAR CONFALONERIVS
AVREOSQVE SVPRA MILLE SOLVIT
VENERANDO HVIVS TEMPLI COLLEGIO
A QVO SACERDOS DEPVTETVR
AB IPSO ERECTORE PROBANDVS
ET DEINCEPS A SVIS HAEREDIBVS
QVI REM QVOTIDIE DIVINAM
AD SACRAM HANC ARAM FACIAT
ALIAQVE CONVENTA SERVENTVR
EX IACOBI ANTONII CERVTI ACTIS
PRID. CALEND. IVNII MDCVI.
ARCHIEPISCOPALI AVCTORITATE FIRMATIS.
ALEXANDER SACRAE THEOLOGIAE DOCTOR
EIVSDEM TEMPLI PRAEPOSITVS
NOBILI ET EGREGIO VIRO FRATRI SVPERSTITI
B. M. POSVIT.

Scripſit:

I. Commentaria in Univerſam Logicam Ariſtotelis. MS. in fol. extat penès Co. Anſpertum Confalonerium Magiſtratus Redditum Extraordinariorum Quæſtorem, Auctoris ex fratre abnepotem.

II. Commentaria in Univerſam Phyſicam Ariſtotelis: MS. ibidem in fol.

III. Commentaria in Libros poſteriores Ariſtotelis. MS. in fol. ibidem.

IV. Commentaria in Univerſam Philoſophiam Moralem Ariſtotelis. MS. in fol. ibidem. V.

V. Commentaria in Rhetoricam Ariſtotelis . MS. in 4. ibidem .

VI. In Quatuor Evangeliſtas juxta Vitam Jeſu Chriſti , incipiendo à primo capite D. Matthæi , Elucidatio. MS. in fol. ibidem .

VII. De Peccatis , vel Caſibus Conſcientiæ Tractatus . MS. in 4. ibidem .

Diſcipulus extitit Joſephi Alamanni Soc. Jeſu, quem ſuo loco laudavimus , nam ab ipſo Rhetoricam audivit , eamque ſcripſit anno Chriſti MDLXVIII.

Ejuſdem Alexandri Præpoſiti meminerunt Jo. Baptiſta Villa in libro ſeptem Eccleſ. Stational. Mediol. pag. 227. , Com. Octavius Archintus in inſigni ejuſdem Collectione Inſcriptionum Sepulcr. Mediol , & Clar. Advocatus Sitonus in Monumentis genealogic. nob. familiæ Confaloneriæ exaratis de anno MDCCX. ; & in Theatro genealogico Sitoniano pag 160. , ambobus MS. in folio penès Auctorem .

MMCXXXV.

CONFALONERIUS JO. AMBROSIUS .

Hieronymus Confalonerius à nobis ſuo loco commendatus fratrem habuit Joannem Ambroſium, qui in eadem Congregatione Clericorum Regularium , vulgo Theatinorum , profeſſus eſt anno Redemptionis noſtræ MDLXXX. die XIII. Martii , vitamque inter ipſos tam piè , tam exemplariter traduxit , ut oſſa ipſius à ceteris ſecreta peculiari in Urna , ſub Ara S. Andreæ Avellini locata fuerint ; deceſſit verò anno MDCXXIII. die XIV. Februarii.

Superſunt

I. Epiſtolæ plures , quæ in Archivo Suorum Sancti Antonii Mediolani , tum ob Viri reverentiam , pro ſanctioris vitæ documentis , tum ob eruditionem ſacram , digniſſimè ſervantur.

De ipſo videndus Silos Hiſtor. part. II. lib. X. pag. 467.

MMCXXXVI.

CORIUS ALEXANDER

Parentes habuit Alphonſum , & Veronicam Tauram , ejuſque eruditionem ſatis indicavit in Epiſtolis Franciſco Cicerejo ſcriptis , necnon in Carminibus Latinis in Codice infra recenſendo non ſine voluptate à me inſpectis .

Extant ideo de Corio noſtro

I. Epiſtolæ Latinæ ad Alphonſum patrem datæ anno MDLXXXIX. adſunt in Codice Epiſtolari MS. Franciſci Cicereji Bibliothecæ Fratrum Marchionum Vicecomitum , in 4.

II. Carmina Latina . Extant ibidem .

De eo Advocatus Sitonus in ſuis Schedis , & in Theatro genealogico MS. in fol. pag. 165. penès Auctorem .

MMCXXXVII.

CORIUS JOANNES BAPTISTA

Alphonſo , & Sylvia Porra parentibus natus , claruit inter Cauſidicos Collegiatos Mediolanenſes ab anno MDCLXXVI uſque ad annum MDCCIV. , ſcripſit , atque edidit librum pro iis in Foro verſantibus ſatis utilem ,

Nempe

I. Actuarium Practicæ Civilis . *Mediolani , in 8.*

MMCXXXVIII.

CORNENUS PETRUS.

Quòd Cornena Mediolanenſis familia , forſan ſic dicta ab Oppido Corneno , Plebis Incini , Ducatus Mediolanenſis , inter nobiles fuerit , ſatis eruitur ex Collectione Decurionali Sitoniana , ubi V. ejuſdem Gentis Viros ab anno MCCCCXLVII. ad MDXIII ſediſſe legitur in Conſilio generali hujus Urbis ; Petrus verò claruit vergente Sæculo XV. , ut videre eſt in Hiſtoria Typographica Mediolanenſi Cl. Saxii , ubi mentionem facit de tribus Codicibus à Corneno noſtro editis , ut infra . De ipſo quoque locuti ſumus in Articulo Theodori Plati, necnon in altero Facii Cardani , in quo retulimus Epigramma , ſeu potius partem Epigrammatis , quod extat ad calcem libri inſcripti „ Proſpectiva „ communis D. Joannis Archiepiſcopi Cantuarienſis, „ ad unguem caſtigata per Facium Cardanum „ &c. Sed quia præ manibus tunc librum non habuimus , mancum , & non ſatis correctum , illud Epigramma dedimus ; nunc igitur Lector idem accipiat , ut jacet :

Optimà quæ fertur viſus pars optima , Lector ,
Fauſtis Corneni clauditur auſpitiis .
Quem Petrus impreſſit parvo non ære : libellum
Hunc eme ; tu doctum perlege Lector opus .
Prima ego ſum virtus , quid me fortuna relinquis?
Impreſſa eſt omnis pagina , noſtra vacat .
Ultima ſim miror ; quid enim ſunt lumina ? manca
Me ſine , & eſt illis , me ſine , nulla fides .
Et quis Ariſtotelem , ſine me , cognoſcere poſſit ,
Scis dea ? cognovi ; ſed ſua cauſa ſubeſt .
Magna ratis magno curanda eſt remige , deerat
Navita , nunc Facius talia damna levet
Hoc Cardana viro gaudet domus ; omnia novit
Unus : habent nullum Secula noſtra parem .

Emendavit itaque , & typis dedit

I. Joannis de Mandevilla , Tractato delle coſe più maraviglioſe &c. in 4. Ad calcem legitur : „ Explicit „ Johannes de Mandevilla , impreſſus Mediolani , „ ductu , & auſpiciis Magiſtri Petri de Corneno , „ pridie Kalendas Auguſti MCCCCLXXX Johanne „ Galeatio Maria Sfortia Vicecomite Duce noſtro „ invictiſſimo , ac Principe jucundiſſimo

II. Tractato utiliſſimo circa la conſervazione della Sanitade , compoſto per il Clariſſimo , & Excellente Filoſofo , & Doctore di Medicina Meſs. Ugo Benzo di Siena , in 4. Clauditur his verbis : „ Exactum eſt „ hoc Opus Mediolani , curâ , & diligentiâ Petri „ de Corneno Mediolanenſis , MCCCCLXXXI. pridie Kalendas Junias , Johanne Galeatio Sfortia „ Vicecomite Principe noſtro invictiſſimo dominante „ .

III. Æmilii Probi Opus de Viris Illuſtribus abſque notis Typographicis , Mediolani verò impreſſum , cum Epiſtola nuncupatoria Petri Corneni , ſeu de Corneno , ad magnificum , & præſtantiſſimum Legum Enucleatorem Dominum Theodorum Platum Ducalem Conſiliarium .

IV. Epigramma ad ſupradictum Theodorum Platum . Extat in eodem libro .

Vide Saxium in Hiſtoria ſua Typographica pag. DXL.

MMCXXXIX.

CORRADUS ALPHONSUS

MArchione Mario patre, & Cæcilia del Rio matre in lucem venit Mediolani; fratremque habuit Marium alterum anno MDCCIII. Canonicum Ordinarium Ecclesiæ Metropolitanæ hujus Urbis; decessit verò anno Christi MDCCXXXVI. die XXX. Januarii. De ipso nil reperi,

Nisi

I. Orazione Funebre per la morte della Sagra Maestà della Reina di Spagna Maria Luisa di Borbone. *Milano, nella Regia Ducal Corte*, 1689. *in fol.*
Agit de eo Sitonus noster in suo Theatro Genealogico pag. 168. MS. in fol. penès Auctorem.

MMCXL.

CORVINUS JOANNES ANTONIUS.

ALteri Corvino de Aretio nuncupato, sed Mediolanensi Civi, jam in hac Bibliotheca relato, addere instituo Joannem Antonium Co. Palatinum, filiumque Angeli, necnon inter Decuriones hujus Urbis florentem ab anno Redemptionis nostræ MCCCCXLVII. usque ad MCCCCXCVIII.; Ejus operâ, & impensâ typis datum est in hac Urbe anno MCCCCLXXXI. per Antonium Zarotum Opus Stephani Dulcinii, cui titulus „ Nuptiæ Illu„ strissimi Ducis Mediolani VI. Jo. Galeaz Vicecomitis Sfortiæ &c. „ in cujus fronte legitur etiam ipsius Epistola Latina, quæ sic incipit,

Nempe

I. Johannes Antonius Corvinus de Aretio Stephano Dulcino, S. P. D. „ Vidi suavissime Stephane, quæ tu „ de Magnanimi Principis nostri præstantissimis, ex„ cellentissimisque Nuptiis graviter, ornatèque „ scripsisti &c. „
Vide Saxium *in Hist.* Typograph. ad annum MCCCCLXXXIX. col. CCCIX., & Advocatum Sitonum in suo Theatro Genealogico pag. 155. MS. in fol. penès eundem.

MMCXLI.

COSTA CAROLUS

COngregationi Clericorum Regularium Somaschensium se addixit, ibique eruditioni tam sacræ, quàm profanæ summopere vacavit, necnon ob artem Oratoriam, & ob Conciones pluribus in Italiæ Urbibus habitas haud infimum nomen sibi promeruit. Rebus interim suæ Congregationis minimè posthabitis, munera usque ad Definitoris gradum optimè gessit. Pertinaci podagræ morbo acriter afflictus, in patrio S. Martini Orphanotrophio, ubi Præposituram agebat, diem clausit ultimam anno MDCCIII. die XXII. Februarii.

Habentur de eo

I. L'Angiolo dell'Apocalisse: Panegirico pel B. Angelo Porro del P. Don Carlo Costa Sommasco. *Milano, per il Monza*, 1680. *in* 4.
II. Orazione Funebre recitata al Catafalco dell'Illustrissimo, e Reverendissimo Monsignor Girolamo Valvasore Generale dell'Ordine de' PP. Eremitani di S. Agostino, e Vescovo di Pesaro, dal P. Don Carlo Costa Cherico Regolare della Congregazione di Somasca. *Milano, nella Stampa del Monza, per Carlo Federigo Gagliardi*, 1685. *in* 4.
III. Carmina III. extant in Libro, cui titulus „ In Laurea „ Legali Co. Herculis Vicecomitis &c. „ *Mediolani apud Agnellum*, 1681. *in fol.*

IV. Quadragesimale. MS. in fol. Tom. II. extabat apud Suos in supradicto Collegio, ab Amico ejusdem Congregationis olim inspectum, & nunc in alicujus commodum forsan sublatum.
Ita à Suis.

MMCXLII.

COTONIUS OCTAVIUS.

OCtavius Cotonius majoris Tabellarii vices gerens in Mediolanensi Dominio, satis diligenter scripsit, & publici juris fecit librum infra recensendum, qui pluries, non tam Mediolani, quàm alibi recusus fuit, etiam Hispanico idiomate; Italicum verò titulum profert,

Sic

I. Itinerario delle Poste per tutto il Mondo, d'Ottavio Cotogno, Luogotenente del Corriere Maggiore dello Stato di Milano. *Ivi, per il Bordoni*, 1616. *in* 24.

MMCXLIII.

COTTA ANASTASIA.

PAter Quadrius Societatis Jesu in suo erudito Opere „ della Storia, e della Ragione d'ogni „ Poesia „ alibi, & quidem pluries, à nobis laudato, sic de Anastasia Cotta Mediolanensi loquitur: „ Anastasia Cotta Milanese nobilissima Gentildonna, „ ebbe, oltre alla cognizione non mediocre delle „ Lettere, una eccellente scienza di Canto; e can„ tava, e suonava d'ogni strumento con incredibile „ soavità. Compose molte Poesie, ch'ella stessa „ pose sotto le Note; e per la sua eccellenza in „ ogni compagnia, dove si trovava, da' Musici „ concordemente era eletta per Maestra di Cappel„ la. Fioriva circa l'anno MDLX.

Habemus igitur de ipsa

I. Carmina varia Italica.
Teste supradicto P. Quadrio in suo Opere jam citato Tom. III. pag. 323.

MMCXLIV.

COTTA LUCIUS HADRIANUS

AMbrosio, atque Hortensia de Castro S. Petri parentibus natus, inter J. PP. Collegiatos Mediolanenses adnumeratur, fasces Prætorios Laudenses non sine æquitatis commendatione sustinuit; In eodem Collegio Orationem infrascriptam ingenti plausu dixit anno MDCCXIII. in laudem Cardinalis Augustini Cusani junioris. In Foro etiam Patrocinium Causarum egit pluries, donec fato cessit anno MDCCXXXII. die XXIV. Septembris.

Vidimus de ipso

I. Orationem pro Purpura Cardinali Augustino Cusano collata. *Mediolani, apud Gagliardum*, 1713. *in* 4.
II. Allegationes varias penès J. C. Collegiatos Mediol.

MMCXLV.

COTTA MARIUS.

INter Poëtas optimi Sæculi XVI. recensendus est etiam Marius Cotta Mediolanensis, nam Collector emunctæ naris Titus Joannes Scandianensis, in Opere inscripto: *La Fenice*, in quod illata sunt Car-

Carmina Italica Clariſſimorum ea tempeſtate Vatum pro natalitiis Phœnicis, Gabrielis Joliti celeberrimi Impreſſoris filiæ ,

Leguntur etiam Auctoris noſtri

I. Carmina Italica . *In Vinegia , appreſſo Gabriele Giolito de' Ferrari*, 1555 *in* 4. & iterum „ con nuove Ag„ giunte . *Ivi , per lo ſteſſo Giolito*, 1557. *in* 4.
Ex P. Quadrio Societatis Jeſu in Libro „ della Sto„ ria , e della Ragione d'ogni Poesìa „ Tom. II. pag. 244. , & ex Hiſtoria Typographica Tridinenſi amiciſſimi , doctiſſimique Canonici Joannis Andreæ Irici typis parata .

MMCXLVI.

CRIBELLUS JULIUS CÆSAR

AMbroſii Mariæ , & Lauræ Maynæ filius , in Collegium J. PP. hujus Urbis cooptatus eſt anno MDCLXXXIII. Publicus Profeſſor Logicæ , deinde Juris Civilis extitit in Scholis Canobianis, aliiſque muneribus functus obiit anno MDCCXXXV.

Habemus ipſius

I. Orationem habitam pro Eminentiſſimo Federico Caccia in Collegio Juriſperitorum , extat in libro , cui titulus „ Il Campidoglio di Trionfo per la promo„ zione all' Arciveſcovato , ed alla Sacra Porpora „ dell' Eminentiſſimo Sig. Cardinale Federigo Cac„ cia . *Milano , preſſo il Gagliardi* , 1698. *in* 4.
II. Proluſiones varias in Scholis Canobianis , ut ſupra habitas. MSS. apud Abbatem Sfortiam Juſtinianum Cribellum Auctoris filium Commendatarium Prioratus S. Mariæ Pacis Mazentæ .
Memoratur à Clar. Sitono in Chron. J. PP. Mediol. pag. 236. art. 1086.

MMCXLVII.

CRIBELLUS PALADINUS

JOſephi ex Paladino Cribello ſeniore ex LX. Decurionibus , & Lavinia Archinta nati , filius, Juris Conſultus Mediolanenſis , floruit erga finem Sæculi præteriti , & quantùm etiam in Poëtica facultate valeret, oſtendit liber ab ipſo typis vulgatus,

Cui titulus

I. Pindarici Concentus Comiti Joſepho Antonio Cacciæ, ideſt Elogia , & Epigrammata ipſius , & aliorum tam Italica, quàm Latina . *Mediolani , apud Agnellum*, 1671 *in* 4.
Videndæ ſunt Schedæ Sitonianæ .

MMCXLVIII.

CRIBELLUS QUINTILIANUS.

QUintilianus Cribellus Mediolanenſis , ex fide Picinelli , qui eum loco inferiùs citando inter hujus Metropolis eruditos Cives collocavit , non infimum locum inter Italicæ Poëſis cultores ſibi acquiſivit. Ætatem , qua fuit in vivis, nemo à me petat ; diligenti enim inveſtigatione incaſſum quæſitam ceteris tradere nequeo . Ex citati tamen Picinelli verbis licet conjicere, Scriptorem hunc longè ante initium Sæculi XVII. vixiſſe, nam ait, Opus ejuſdem ex hominum memoria ferè deletum Patavinis typis cuſum fuiſſe anno MDCXIII. Aliam recentiorem editionem nos dabimus .

Operis autem hic eſt titulus :

I. Ermilla Favola Boſcareccia . *Padova , per Gaſparo Crivellati*, 1613. *in* 12., *ed in Vicenza, per Perin Libraro*, 1687. *in* 8.
Vide Picinellum in Athenæo pag. 478.

MMCXLIX.

CRUCEJUS BONUS ALOYSIUS.

CIſtercienſes Monachi Caræ vallenſes habeant nunc primùm hunc eorum Alumnum eruditis Suis adjiciendum , cujus ſi Opera ſervaviſſent , locum inter Scriptores majoris notæ habuiſſet . Eruditio verò ipſius agnoſcitur non tantùm ex Epiſtola ſatis longa , quàm ille ſcripſit Franciſco Boſſio pariter Mediolanenſi , præfixa Tractatui Hieronymi Vicecomitis de Lamiis , ab eodem Crucejo Mediolani edito , anno MCCCCXC., ſed etiam ex altera Bonifacii Simonettæ , quæ eſt ſeptima libri primi in illius Opere inſcripto : „ Perſecutionum Chriſtiana„ rum hiſtoria „ . In eadem tantis laudibus Aloyſius extollitur , ut Antonio Eremitæ , Alberto Magno, aliiſque Viris ſanctitate , & doctrinâ illuſtribus comparetur , qui in ſupradicta Epiſtola ad Boſſium, poſtquam à Magiſtro Gabriele Birago Ducali Ciruſico accepiſſe aſſerit Librum de Lamiis , ſic proſequitur : „ Ipſum poſteaquam Opus habui , ſi ut „ theſaurum penès me abſconditum , ut in lucem „ prodiret . veritate pollens haud primo , & præ„ cipuo Patri meo obſervandiſſimo , & reverendiſ„ ſimo Domino Bonifacio Simonettæ celavi , Ab„ bati S Stephani , Ordinis Ciſtercii , Decretorum „ eximio Doctori , atque Artium profeſſori , nec„ non omni genere dicendi ornatiſſimo , Medicinæ„ que nec ignaro , ac inſigni Aſtronomo , ſub cu„ jus culmine doctrinæ humilis Doctor ſedeo &c. „ Quinimmo ad comprobandam Auctoris noſtri eruditionem , ſufficit , quod Bonifacius ipſe profitetur ſe ſcripſiſſe Hiſtoriam ſupradictam intuitu Cruceji noſtri , ideoque minimè omittendus erat, pro iis , quæ ſervata ſunt ;

Videlicet :

I. Epiſtola ad Tractatum ſupradictum de Lamiis , quem non tantum edidit , ſed etiam judicium ſuum in materia Maleficiorum ad calcem ſubjunxit ; Epiſtolæ verò titulus hic eſt „ Aloyſius de la Cruce , Caræ„ vallis Monachus , & Decretorum Doctor , pro „ continuatione ſequentium , Franciſco Boſſio, ami„ co ſuo Salutem plur. „ Hanc Clar. Saxius edidit inter alias Epiſtolas poſt Hiſtoriam Typographicam pag. CCCCXCVII.
II. Epiſtolæ aliæ plures ad Bonifacium Simonettam ſcriptæ , ut eruitur à jam ſupra memorata , & ab altera ipſius Simonettæ , quæ eſt num. 44. libri V. in eodem Opere de Perſecutione Chriſtianorum , ad Crucejum noſtrum ſcripta .

MMCL.

CUSANUS OCTAVIUS alter .

OCtavius Cuſanus, Clementis J.C. Colleg. & Joſephæ Sillæ conjugum filius , nobili Mediolanenſi familia progenitus, Congregationi Clericorum Regularium de Somaſcha nomen dedit. Præter alia animi ornamenta literaria , Matheſim , ſcientiaſque omnes, quæ Speculativæ nuncupantur, egregiè calluit , & in his poſtremis præcipuè magnam ingenii vim oſtendit ; adeout ab Eminentiſſimo Ferdinando de Abdua in Theologum ſuum eligeretur . Congregationis Procurator generalis in Urbe triennio commoratus, ad ſupremam Suorum Præfecturam anno MDCCIV. in Comitiis Mediolani habitis eſt evectus. Mirum qua diligentiâ Sodalibus conſuluerit ; vivit enim ipſius providentia in Conſtitutionibus ejuſdem, quæ adhuc uſui ſunt in Comitiis , & computis peragendis . Collegium Sanctæ Mariæ Secretæ pluribus auxit cenſibus , atque ædificiis . ibique anno ætatis ſuæ LXXII. Chriſti verò MDCCXXVII. magno

gno cum eruditorum luctu desideratus est, & communi Sodalium Conditorio tumulatus conquiescit.

Post se reliquit

I. Codices MSS. plures de Theologicis præcipuè quæstionibus, inter quos eminet Tractatus de Actibus humanis. De hujusmodi Cusani literariis laboribus hæc dicere solebat Augustinus Spinola Savonensis Episcopus: *I Manoscritti del Cusani meritano ogni lode, ma il Trattato* de Actibus humanis *sorpassa ogni lode*. Servantur apud Suos.

II. Provedimenti per il governo politico, ed economico della Congregazione. Servantur ibidem.

De eo P. D. Jacobus Cevaschi ejusdem Congregationis in libro suo, cui titulus: „ Somasca graduata. *Vercelli, presso il Panealis. 1743. in 8.*

A

MMCLI.

CUSANUS PANTALEO.

IN Cœnobio Casoretano floruit prope finem Sæculi XV. Pantaleo Cusanus Canonicus Lateranensis, ibique non sine ingenti labore emendavit, atque edidit Lucidarium, de quo loquitur Clarissimus Saxius in sua Historia Literario Typographica Mediolanensi ad annum MCCCCXCIII., cui præfixit Epistolam, & ad calcem addidit Epigramma Latinum. Laudandus igitur est,

Propter

B

I. Dialogum, sive Lucidarium ignoti Auctoris castigatum, & editum *Mediolani, per Philippum de Mantegatiis*, 1493. *in fol.*

II. Epistola ad Venerabilem Presbyterum Bernardinum Scarlonum, præfixa libro supradicto, & data est ex Casoreto, anno MCCCCXCIII.

III. Epigramma ejusdem, extat ut supra.

Videndus Cl. Saxius loco citato.

D

MMCLII.

DARDANONUS SEBASTIANUS.

CElеberrimus Lucas Wadingus in Annalibus Minorum ad annum MCCCCIV. recitat Compendium Vitæ B. Jacobi Oldi Laudensis Tertii Ordinis S. Francisci Presbyteri, asseritque illud desumpsisse ex integra Vita ejusdem Beati per Sebastianum Dardanonum Mediolanensem Minoritam, eidem à Confessionibus scriptam; anno Christi MCDXXIII.

Habemus igitur de Scriptore nostro

I. Vitam Beati Jacobi Oldi Laudensis.

Ex supradicto VVadingo Tom. IX. novæ editionis Romanæ 1734. pag. 235.

MMCLIII.

DOSSENA COSMUS.

TOt titulis illustris Congregatio Clericorum Regularium D. Pauli duos enumerat Dossenas,

C

unum nempe Derthonensem Episcopum, sed Patricium Papiensem; alterum verò, etsi ejusdem nominis, Cosmum videlicet, Mediolanensem, ideoque in hac Bibliotheca inserendum propter ejus eruditionem, & pientissimum erga Deiparam affectum, qui in Civitate Parmensi, libellum typis edidit pro cultu B. V. Mariæ, cujus Imago crebris miraculis fulgens servatur in Ecclesia S. Mariæ ad Populum, ejusdem Congregationis. Dein Patriæ restitutus Collegii S. Barnabæ administrationem Superiorum jussu suscepit, sed paulo post migravit è vita sexagesimo secundo suæ ætatis anno, reparatæ verò Salutis MDCCXXVIII.

D

Reperiuntur de ipso

I. Liber Asceticus pro IX. diebus Veneris celebrandis in honorem B. M. V. *Parmæ*, *in 12.*

II. Conciones variæ, & nonnulli Sermones pluribus in locis, ac temporibus recitati. MSS.

Ita à Suis.

E

MMCLIV.

Ab ECCLESIA FRANCISCUS.

CIrca annum Christi Salvatoris MCCCCXLIX. Ordinem Servorum Beatæ Mariæ plurimùm illustravit Franciscus ab Ecclesia Mediolanensis; Theologus enim fuit magni nominis, cui sacræ facultati Oratoriam quoque conjunxit. A Sacris fuit Amadæi I. Allobrogum Ducis, qui aliquandiu Felix V. dictus, ut pax Ecclesiæ redderetur, se Pontificatu abdicavit. Ob vitæ probitatem Sabaudis Principibus charissimus, oblatas ab eis di-

E

gnitates constanter respuit, id unum petens, ut Suorum Cœnobium apud Raconisium à fundamentis restitueretur, quod anno MCCCCLX. à Ludovico Sabaudiæ Principe impetravit. Postremus ejus annus à nemine indicatur.

Superest illius

I. Oratio luculenta, & elegans in laudem Amedæi I. Sabaudiæ Ducis, & Cardinalis. MS. in præfato Conventu Raconisii.

Ex Gianio in Annalibus Ordinis Servorum Tom. I. fol. 481., & 515. editionis Lucensis 1719.

F

MMCLV.

FERRARIA MARIA.

FŒminis Mediolanensibus in arte Poëtica celebratis etiam hæc adjicitur ex verbis Clariss. P Quadrii Societatis Jesu loco infra citando; Librum verò, ubi leguntur Carmina ejus Italica, non vidimus, nec de ipsa aliquid invenire nobis licuit ad parentes, & annum mortis ipsius de more proferendos. Laudatur igitur,

Ob

I. Carmina Italica, quæ reperiuntur in Libro, cui titulus „ Scelta di Rime di diversi moderni Autori non „ più stampate. *In Genova, appresso gli Eredi di Gerolamo Bartoli*, 1591. *in* 8. *parte I.*
Ex supradicto P Quadrio „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 369.

MMCLVI.

FERRARIUS CAROLUS JO. BAPTISTA

CAnonicus Theologus extitit in Basilica S. Joannis Baptistæ Modoëtiæ indèque promotus fuit ad Ecclesiam Parochialem Oppidi Dulciaghi, vulgo *Dolzago*, ad Montes Brianteos, Varisium versùs.

Scripsit, atque edidit

I. Le Coadjutorie Curate di S. Maurizio, e S. Michele in Monza, considerate in quanto all'Erezione loro, alla sussistenza, ed all'obbligo, o autorità de' Coadjutori Titolari: Riflessioni fatte dal Canonico Teologo Carlo Gio: Battista Ferrari. *Milano, per Gio: Battista Ferrario*, 1671. *in* 4.

MMCLVII.

FERRARIUS JOANNES AMBROSIUS

FIlius Francisci Ducalis Commissarii generalis Munitionum in Statu Mediolanensi, & Catharinæ Calcaterræ conjugum; claruit Juris utriusque Doctor, ac Canonicus Ecclesiæ S. Ambrosii Majoris Mediolani, necnon Prothonotarius Apostolicus, & Locum-tenens Generalis Officii Regii Ducalis, ac Apostolici Œconomatus in tota Mediolanensi Ditione, ab anno MDLX. ad annum MDLXXX.

Scripsit:

I. De Officio, & Jure Oeconomatus in Ditione Mediolanensi. MS in fol. per me inspectum. Extat apud Amicum, qui nomen ejus mihi hîc proferre omnino prohibuit.
II. Epistolæ plures ad S. Carolum Borromæum. Extant in sæpè laudata magna Collectione in Bibliotheca Ambrosiana.
Reliqua ex Schedis Sitonianis.

MMCLVIII.

FOSSATUS JOANNES BAPTISTA

MArsilii, & Juniperæ Vicomercatæ conjugum filius, ac Joannis Francisci, Episcopi Derthonensis, frater; anno MDCIX. ingressus est Collegium J PP. hujus Urbis, deinde Canonicus in Regia Ducali Basilica S. Mariæ Scalensis efficitur anno MDCXVII., floruitque usque ad annum MDCLXII.

Habemus de eo

I. Jura, & Privilegia Capituli Regiæ, & Ducalis Basilicæ S. Mariæ Scalensis. *Mediolani*, 1621. *sine Typographi nomine, in fol.*
II. Raccolta di varj Componimenti Latini, ed Italiani fatta da Gio: Battista Fossati nel Dottoramento di Gio: Battista Visconti. *Milano, presso il Paganello*, 1608. *in* 4. Al Sig Co. Carlo Borromeo. Ibi, præter Epistolam nuncupatoriam, atque Oratiunculam, adsunt plura Carmina Auctoris nostri, necnon Epigramma Cæsaris Burri in ipsius laudem.
Ex J. C. & Advocato Sitono in Chron. Colleg. J. PP. Mediol. pag. 191. art. 801., & in Syllabo Canonicorum Scalensium MS. apud eundem.

MMCLIX.

FORRERIUS ABBIATUS JOANNES.

JOannes Abbiatus Forrerius, Joannis Jacobi ex sexaginta Mediolani Decurionibus, & Cæciliæ Pecchiæ nobilium conjugum filius, Alexandri pariter ex LX Decurionibus, & Octaviani Metropolitanæ Ecclesiæ Mediolanensis Archipresbyteri germanus frater, in Collegium nobilium Physicorum Mediolani cooptatus est die XVI. Junii, anno MDLXXVIII deinde in Tribunali XII. Provisionum hujus Urbis sedit per novem vices ab anno MDLXXXII. ad MDCXXIII. Anno etiam MDCV. die quinta Novembris inter LX. Patriæ Decuriones adlectus est in locum præfati Alexandri Decurionis ejus fratris prædefuncti. Decessit verò Mediolani mense Aprilis, anno MDCXXXIV. Jacet in Ecclesia S. Mariæ Carmelitarum P. C Mediol. in Tumulo Majorum suorum per eundem sepulchrali Inscriptione adaucto, quæ relata fuit in hac Bibliotheca Tom. I. artic. DCCXCVIII. col. 640.

Ex ejus Scriptis superest tantùm

I. Oratio nomine Illustris Collegii Nobilium Physicorum Mediolani Equitum, & Comitum habita in gratiarum actionem ad Illustrissimum, & Reverendissimum D. D. Federicum S R. E. Cardinalem Borromæum Archiepiscopum Mediolani anno MDXCVII., quum ipse Cardinalis præsens in præfato Collegio, Clementis VIII. Pontificis Maximi nomine, Equestris dignitatis, ac Sacri Lateranensis Palatii Apostolici Comitum quasi possessionem, & insignia aurea tradidit Abbatibus ejusce Collegii, & Successoribus perpetuò deferenda. MS. in folio extat in Archivo dicti Collegii, tum penès Clar. Advocatum Sitonum ejusdem Collegii Chronistam.
De eodem meminerunt Paulus Morigia in Hist. LX. Decurion. Mediol. cap. XIII., & in Hist. Nobilit. Mediol. lib. VI. cap. IX., Advocatus Sitonus in Collectan. de legibus nobilitatis pag. 136. impress. an. 1724., & in Chronic. Colleg. Physic. Mediol. part. II. artic. 237., ac in Theatro genealogico Sitoniano pag. pr., ambobus MS. in folio penès Auctorem. Mangetus verò, & Curtius nihil.

MMCLX.

A

MMCLX.

FRANCINETUS ROBERTUS.

JOannes Baptista Francinetus Mediolanensis incola sub Paræcia S. Euphemiæ anno MDLXXVIII., ut ex Tabulis publicis penes Sitonum nostrum, genuit Robertum, qui satis eruditum se ostendit tam strictâ, quàm solutâ locutione Latina; cùmque per obitum Joannis Baptistæ Raynoldi Præsidis Excellentissimi Senatus Mediolani promotus fuisset ad eam Senatus Præfecturam Jacobus Ricardus Laudensis Senator, ac Præses Magistratus Extraordinarii, oblata occasione, ut infra,

Scripsit, & edidit

I. Roberti Francineti ad Patres Conscriptos, & Mediolanenses Cives de præstantissimo Viro Jacobo Ricardo in Amplissimi Senatus Principem electo Gratulatio. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1588. *in fol.*

II. Roberti Francineti Poëma in laudem Gasparis Vicecomitis Archiepiscopi. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales, in* 4. sine anno.

MMCLXI.

FRASCONUS, seu FROSCONUS FERNANDUS.

GEns Froscona, quæ nunc corruptè dicitur Frascona, ex Oppido Varisii originem, & quidem satis antiquam trahit, ut videre est ex Documentis Sitonianis, & ex lapidibus sepulchralibus, inter quos adhuc extat unus Jo. Frosconi, & Lucretiæ Orrigonæ conjugum in perenne monumentum illorum pietatis, & munificentiæ erga Canonicos Ecclesiæ Varisiensis, in Templo S. Laurentii ipsius Oppidi, anno MDLXXXVIII. positus. Fernandus verò patrem habuit Augustinum, & Franciscam Mazziam matrem, patriamque Varisium, necnon inter Fratres Strictioris Observantiæ
B
S. Francisci vitam piè & doctè traduxit usque ad annum ætatis suæ octuagesimum septimum quo diem clausit extremum mense Novembri, anno MDCCXLII. Papiæ in Conventu Sanctæ Crucis. Scripsit atque edidit Librum

Cum hoc titulo

I. Moralis Epitome una cum conscientiæ morali Anathome. Opus Polemichum, Dogmaticum, Morale, Juridicum, Theologicum Fernandi Frasconi à Varisio Strictioris Observantiæ. *Mediolani, apud Malatestam*, 1735. *in* 4.

II. Idem Opus duplo auctum extat MS. apud Suos.

De eodem meminit Clar. Advocatus Sitonus in Monumentis Genealogicis Familiæ Frosconæ elucubratis an. 1718. artic. 105., & 147. MS. in fol. penes Auctorem.

G

C

MMCLXII.

GALLARATA FRANCISCA CAMILLA.

FRancisca Camilla Gallarata nobili sanguine Mediolani progenita in Monasterio S. Ursulæ ejusdem Urbis, Minorum Instituto addicta, pluribus virtutum ornamentis decorata claruit. Multa divinitus sibi revelata de Sororum suarum virtutibus, jubente Angelo Alciato Mediolanensis Provinciæ ipsius Ordinis Præfecto, conscripsit. Ad ultimum vitæ exitum in pietate perdurans, migravit ad Dominum circa finem Sæculi XVI. Venerabilis titulo apud Suos illustris.

Scripsit

I. De Clarissimis Monialibus Cœnobii S. Ursulæ, earumque virtutibus. Ex quo Opere quædam descripsit F. Petrus Nicolaus Bonavilla in Notitia Chronologica Provinciæ Mediol. pag. 205. & alibi sparsim.

MMCLXIII.

GALLARATUS ANTONIUS.

PRæter Carmina, quæ de Antonio Gallarato Mediolanensi profert Cl. P. Quadrius, à nobis centies laudatus, ex libro Joannis Baptistæ Mansi, ut infra, alia duo invenimus Poëtæ istius in altero ejusdem Mansi opere, cui titulus: „ Li Paradossi. Lector benevolus interim accipiat, quæ damus, nec aliud de Gallarato nostro expectet, nam frustra Parentes ejus, Acta literaria, & annum mortis quæsivimus.

Proferimus itaque

I. Carmina Antonii Gallarati Mediolanensis. Extant in Libro inscripto: „ Poesie Nomiche di Gianbattista „ Manso, Accademico Ozioso, divise in Rime Amo- „ rose, Sacre, e Morali. *In Venezia, presso Francesco Baba*, 1635. *in* 12.

II. Carmina II. Italica, leguntur in libro, cui titulus: „ Li Paradossi dell' Amore „. Dialoghi di Gio. Battista Manso. *Milano*, 1608. *in* 4.

Videndus P. Quadrius in Suo Opere „ della Storia, e „ della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 307.

MMCLXIV.

D

GALLUS STEPHANUS FRANCISCUS.

FRanciscus Arista, Parochus Ecclesiæ Castelletti supra Ticinum, tantum eximiæ probitatis morum nomen sibi acquisivit, ut Joseph Arista ejus Nepos Vitam illius scripserit, atque ediderit, sicuti suo loco diximus: Idem egit Stephanus Franciscus Gallus in Oppido Sumæ ditionis Mediolanensis natus, qui eandem Ecclesiam Parochialem regebat anno MDCCIII., publici Juris librum tradidit,

Inscriptum

E

I. Il Curato in Prattica nella Vita di Francesco Arista Curato di Castelletto sopra Ticino, di Stefano Francesco Galli da Somma Curato. A Monsignor Visconti Vescovo di Novara. *Milano, presso il Malatesta*, 1703. *in* 12.

MMCLXV.

MMCLXV.

GANDINUS LUDOVICUS.

IN pluribus Collectionibus, tam pro Laureis donandis, quàm aliis occasionibus Mediolani & Ticini editis, reperiuntur Carmina Ludovici Gandini Mediolanensis; nos verò, præter ea, damus quæ vidimus ut infra. Florebat vergente Sæculo XVI. laudatusque fuit unà cum Jo. Philippo Gherardino à Bernardino Baldino Epigrammate, qui extat in libro „ Lusus „ pag. 55.

Scripsit

I. Carmina Italica. Vide librum; „Relazione della Peste „ che fu in Milano l'anno MDLXXVI. di Giacomo „ Filippo Besta. *Milano, per il Ponzio*, 1578. *in* 4.

A II. Alia item Italica, leguntur in libro: „ Trattato dell' „ Arte della Pittura, Scultura, ed Architettura di „ Gio. Paolo Lomazzo. *Milano, presso il Ponzio*, 1584. *in* 4.

MMCLXVI.

GARBAGNATUS HIERONYMUS

JUrisconsultus Mediolanensis, ex Joanne Thoma, & Paula Castillionæa Conjugibus natus, claruit ab anno Christi MDXXXVI. usque ad annum MDLXIX., uti eruitur ex Inscriptione marmorea in Templo S. Ambrosii Majoris hujus Urbis posita tenoris sequentis: B

IOH. THOMAS GARBAGNATVS
PATRITIVS MEDIOLANENSIS
OCTAVVS FRANCISCI GARBAGNATI DESCENDENS
QVI HENRICO LVCEMBVRGENSI IMPERANTE
LEGIBVS ET ARMIS MAXIME FLORVIT
CVM PAVLA CASTILLIONAEA CONIVGE RELIGIOSA
HIC QVIESCIT
DONEC HVMANVM GENVS OMNE RESVRGAT
VT TVNC AVDITA COELESTI TVBA
EXILIENS ET OBVIAM CHRISTO REDEMPTORI
PER AERA PROCEDENS
CVM BONIS OMNIBVS
COELESTI FELICITATE PERPETVO PERFRVATVR
HIERONYMVS GARBAGNATVS I. C. FILIVS
O. C. A. V. I. P. P. S. Q. E. P. P.
ANNO MDLXIX. DIE XV. KAL. FEBR.

C Ejus eruditas Epistolas ad se missas laudat Benedictus Jovius Novocomensis his verbis: „ Quàm jucundæ fuerint, quantave incredibili penè lætitia „ me affecerint suavissimæ litteræ tuæ, nec scriptis „ nec verbis consequi possum; nam præter elegantiam, & amœniorem stylum cum ipsis veteribus „ conferendum, singularem præseferunt humanitatem, Viro undequaque doctissimo, & optimis „ moribus instituto dignam „. Plures alias scripsit Garbagnatus noster ad Majoragium, ut infra, necnon ad S. Carolum Borromæum, ideoque meritò hîc est recensendus

Ob

I. Epistolas ad Benedictum Jovium scriptas ut supra.
II. Alias ad Marcum Antonium Majoragium, ut eruitur ab ipsius responsionibus, & ab una, quæ extat inter illas à Gudio editas.
III. Alias ad S. Carolum Borromæum, quæ leguntur in magna Collectione sæpè laudata Bibliothecæ Ambrosianæ.

Hieronymum nostrum celebrant Laurentius Schraderus in Monumentis Italiæ pag. 365., Paulus Morigia in Thesauro pretioso Mediolanen. cap. 38. pag. 83, & Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. artic 19. pag. 27. & Co. Octavius Archintus in sua magna Inscriptionum Collectione.

MMCLXVII.

GARIBOLDUS STEPHANUS FRANCISCUS.

DOlendum est, quòd de hoc Physico Mediolanensi nec tantillum reperire mihi datum sit, nisi Librum infrascriptum.

Hoc titulo

I. Simetria del perfetto Eroe. Discorso Fisico Morale sopra l'Augustissima Persona di Leopoldo Imperatore, aggionta alla Descrizione della solenne sua Entrata in Vienna; del Dottor Stefano Francesco Gariboldi Milanese, Collegiato, e del Consiglio Aulico Imperiale. *Milano, presso il Cardi*, 1662. *in* 12.

Nil de ipso Curtius, & Mangetus. D

MMCLXVIII.

GARIMBERTUS FEDERICUS.

ECclesiæ Parochiali Oppidi Tabiagi Plebis Incini in Montibus Brianteis præerat Federicus Garimbertus, dum sacras Missiones ibi atque in vicinis Oppidis optimè peragebant de more PP. Socie-

tatis

tatis Jesu, ideoque non tantùm historiam mirabilium ad Christum conversionum, quæ hac occasione evenerunt, scribere, sed alias quoque Missiones alibi habitas diligentissimè narrare instituit, quapropter liber, quem edidit, dignè recensendus est,

Sic inscriptus

I. Racconto della Missione fatta nella Pieve d'Incino dalli PP. Fulvio Fontana, e Mauritio Taffini della Compagnia di Gesù dal Prete Federigo Garimberti Curato di Tabiago della stessa Pieve, dedicato al Cardinale Giuseppe Archinto Arcivescovo di Milano. *Ivi, presso l'Agnelli*, 1702. *in* 4.
In Ipso nonnulla sunt lectu digna.

B

MMCLXIX.

GIDONUS FULGENTIUS.

INter sacros Oratores non infimæ notæ ex præclarissimo Ordine FF. Carmelitarum Nudipedum locum sibi meruit Fulgentius Gidonus, qui Sæculo relicto, à S. Joseph appellari voluit, & non tantùm in Patria, scilicet Mediolani, pluries suæ eloquentiæ testimonia dedit, sed, & Cremonæ, atque Placentiæ, necnon in aliis Italiæ Urbibus, usque dum ad septuagesimumsecundum ætatis suæ annum perveniens, mortem piissimè obiit in supradicta Urbe Cremonæ, die XXVIII. mensis Septembris anni MDCLXXXV. Dolendum est, quòd Scripta ejusdem è Conventu Cremonensi aliò translata sint, uti nos Alumni sui monuerunt.

C

Hæc de ipso dare tantùm possumus

I. Panegirico in lode di S. Teresa detto in Cremona il giorno 15. d'Ottobre in memoria della Liberazione di quella Ctt๠dall' Assedio dell' Armi di Francia.
II. Orazione Panegirica detta nel monacarsi fra le Carmelitane Scalze di Parma la Serenissima Principessa Cattarina Farnese. *Parmæ, in* 4.
III. Quadragesimale, e varj Sermoni, e Panegirici. MSS. sed ubi nunc serventur, ignoramus.
Ipsum laudant F. Joachimus à S. Maria in Historia Conventus S. Imerii Cremonæ, & Picinellus in Athenæo pag. 227.

D

MMCLXX.

GLUSSIANUS NICOLAUS.

ALiis Glussianis eruditis Mediolanensibus, meritò à nobis suo loco relatis, addere juvat Nicolaum, etsi ejusdem acta, Parentes, & diem ultimam ignoremus Optandum foret, quod ex utilitate Libri Auctoris nostri aliquando cordi esset Civibus suis, ut in hac tot titulis celeberrima Urbe Archivum publicum amplius non desideraretur.

Edidit itaque sequens Opus

I. Methodus Archivorum, sive modus eadem texendi, ac disponendi, Auctore Nicolao Glussiano Sacerdote Mediolanensi. *Mediolani, apud Vigonum*, 1684. *in* 12.

E

MMCLXXI.

GNOCHUS HILARION

MEdiolanensis Clericus Regularis D Pauli, confecto studiorum curriculo, Utinum profectus est, ubi plurima sui præstantissimi ingenii specimina dedit. In publico suæ Congregationis Gymnasio, in eadem Civitate sito, politiores literas magna cum laude professus est; in pluribus autem Italiæ Urbibus Orationes panegyricas, non sine auditorum

A

plausu habuit, quæ tamen perierunt, nam acerba adhuc ætate vivis valedixit Neapoli anno MDCXCIII.

Superest de eo tantùm

I. Orazione Panegirica nel Reggimento dell' Eccellentissimo Sig. Gabriele Marcello Luogotenente del Friuli. *Udine, per li Schiratti*, 1686. *in* 12.
II. Panegirici varj. MSS. apud Suos Neapoli.
Ab amicissimo olim meo P. Pezio suo loco laudato, nunc, proh dolor, jam mortuo.

MMCLXXII.

GOANUS PETRUS FRANCISCUS.

NUllum certè inter Mediolanenses cum hoc Goani cognomine invenimus; ex fide igitur tantùm amicissimi, doctissimique P. Quadrii locum Petro Francisco isti hîc damus,

Ob

I. L'Antigono Tradito, di Pier Francesco Goano, Milanese. *In Milano, nella Stampa Archiepiscopale*, 1621. *in* 8.
Ita P. Quadrius in suo Opere inscripto „ della Storia, „ e della Ragione d'ogni Poesìa „ Tom. IV. pag. 84.

MMCLXXIII.

GRADIGNANUS FRANCISCUS.

QUòd Gradignana Familia Mediolanensis sit, ex variis Sepulchralibus Inscriptionibus in Ecclesiis hujus Urbis existentibus, facilè dignoscimus, inter quas unam profert Co. Octavius Archintus in sua insigni Collectione, quæ extat in Templo S. Thomæ, vulgò in *Terramara*, ab Aloysio Gradignano pro Ambrosio filio immatura morte erepto, posita anno MDXII. Franciscus verò Joannis Baptistæ, & Flaminiæ Besutiæ nobilium conjugum Mediolanensium filius, claruit inter Physicos Mediolanenses ab anno MDCXXXIX. ad annum MDCLXXI., & unus fuit ex relatis à Bartholomæo Curtio, qui cum aliis jam laudatis, & laudandis

Scripsit

I. Dissertationem de usu Chinæ Chinæ, instante Cardinali Joanne Stephano Dongho.
Ex supradicto Clarifs. Curtio de Claris Medicis Mediolanensibus pag. 115., & Advocato Sitono in Theatro genealogico Sitoniano pag. 243. MS. in folio penès Auctorem.

MMCLXXIV.

GRYPHIUS ANTONIUS.

COdicem MS. Gasparis Vicecomitis, quem servat Archivum S. Barnabæ ejusdem Congregationis PP., de quo verba fecimus in ipsius Vicecomitis Articulo, habuit quoque præ manibus Clarifs. P. Quadrius Soc. Jesu, observavitque ibi reperiri Carmina Italica Antonii Gryphii Mediolanensis, ideoque & nos eundem hic memorare statuimus,

Ob

I. Carmina Italica, in supradicto Codice extantia.
Ex prælaudato P. Quadrio in suo Opere „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesìa „ Tom. II. pag. 211.

MMCLXXV.

A

MMCLXXV.

GRYPHIUS DESIDERIUS.

ALiis Viris Doctis gentis Gryphiæ Mediolanensis addimus etiam Desiderium, utpote, quia librum ab eo editum initio Seculi transacti præ manibus habuit Clarifs. P. Quadrius, ideoque eidem debemus Poëtam istum non contemnendum,

En titulus ejus Operis

I. Nuova Ghirlanda di Cingaresche di Desiderio Griffo (sunt autem XII.) *In Milano, presso Pandolfo Malatesta*, 1619. *in* 8.
Ex Opere laudati P. Quadrii „ della Storia, e della „ Ragione d'ogni Poesia „ Tom. III. pag. 285.

H

B

MMCLXXVI.

Ab HERBA BONAVENTURA.

MIrum est, quòd de hoc Viro, etsi inter FF. Minorum, qui Reformati dicuntur, longo tempore degente, nam à suis accepi in summa senectute ipsum è vivis migrasse viginti circiter ab hinc annis, tam parum, immo veriùs nihil de eo servatum sit, præter sequentem librum,

Hoc titulo

I. Vita del divoto, e venerabile servo di Dio Fra Cristoforo di Gambolato Laico Riformato della Provincia di Milano, descritta dal P Bonaventura d'Erba della medesima Provincia, dedicata al merito dell' Illustrissimo, e Reverendissimo Sig. D. Giorgio Crivelli, Protonotaro Apostolico, Abate di S. Maria Elisabetta, di Magenta: Feudatario ec. *Piacenza, nella Stampa Vescovile del Zambelli*, 1699.

I

C

MMCLXXVII.

JACOMETTUS CAROLUS

IN Oppido Vicemeniæ, vulgò *Omegna*, Diœcesis Novariensis, ditionis verò Mediolanensis, natus, in Seminario prædictæ Urbis literis edoctus floruit tempore, quo Antonios Torniellus ad Sedem Episcopalem ascenderat, ideoque in ejus laudem librum sequentem composuit, atque edidit

I. Poema, Anagrammata, Epigrammata. *Varallo*, 1638. *in* 4.
Ex Musæo Novariensi Lazari Augustini Cottæ pag. 93.

L

D

MMCLXXVIII.

LAMPUGNANUS CAROLUS.

IN lucem venit, Alphonso, & Catharina Castilionæa Parentibus, atque inter Jurisconsultos & Advocatos Mediolanenses recensetur ab anno MDCXXIX. usque ad MDCLXXII., qui ultimus ei fuit. Scripsit, præter doctos plures Allegationes juridicas, Quæsita IV., quæ sequuntur, contra Franciscum Tinellum Chirurgiæ Professorem, quibus respondit Joannes Baptista Carcanus, ut diximus in istius Articulo num. CCCCXXXI. pag. 302.

Sunt autem sequentia

I. An possit sequi incisio arteriæ in brachio loco venæ basilicæ, seu hepaticæ absque culpa Chirurgi.
II. An possit cognosci, postquam suppressus est sanguis, si pars arteriæ sit secta.
III. An secuta tali incisione, & sanguine suppresso, possit ex cursu mensium dari debilitatio talis in brachio, ut inabile reddatur ad munus suum.
IV. An, ex eo quod Chirurgus in secanda vena non adhibuerit lumen, possit dici in culpa.
V. Allegationes plures Juridicæ tam editæ, quàm MSS, & inter eas: „ Defensio pro Marchione Francisco Maria Lucino „ impress Mediol. in fol. pagg. 44., extat penes Advocatum Sitonum.
De præfato Carolo Lampugnano J. C. & Advocato meminere Comes Bartholomæus Aresius J. C. Coll. in juris Allegationibus an. MDCXXXV. die XI. Aprilis, impress. in fol. penes Advocatum Sitonum. Franciscus Nobilis in Stemmate genealogico Familiæ Lampugnanæ pag. 33., & Curtius in Libro de Claris Medicis Mediolanensibus pag. 244.

E

MMCLXXIX.

LAMPUGNANUS GASPAR.

QUòd Gaspar Lampugnanus Clericalem militiam amplexus fuerit, satis apertè eruitur à Cl. Saxio in sua Hist. Litterario-Typographica pag. DXLII., ubi etiam innuit, eundem Sacerdotio addictum admodum de Studiis nostris benemeritum fuisse, multumque laboris & auri impendisse ut typis mandarentur in Urbe nostra anno MCDLXXXIV. Epistolarium Marii Philelphi & S. Augustini Sermones, uti etiam anno MCDXC. Bartholi Lectura cum Additamentis Alexandri Imolensis, de qua inferiùs sermo erit. Pauca hæc supersunt de ipso, sed post fermè tria Sæcula transacta satis est ejus memoriam literariam servari ob editionem libri infrascripti,

Cujus est titulus

I. Svetonius Tranquillus de præclaris Gestis Romanorum, sine loco, Typographo, & anno, in 4. Ibi legitur Epistola nuncupatoria Lampugnani nostri ad Bo-

Boninum Mombritium à nobis pluries laudatum.
II. Lectura Domini Bartoli de Saxo-ferrato, una cum apostillis, seu additionibus D. Alexandri Imol., suis locis collocatis, studio & industria consummatis Jurisperit. D. Presbyteri Gasparis Lampugnani. *Impressa Mediolani, per Magistrum Conradum Pachel, anno MCDXC. die XXIII. Martii.*
Vide Saxium ut supra pag. DXLII., & DLXXXVI.

MMCLXXX.

LANDRIANUS JOANNES BAPTISTA.

FRancifcum J. C. C. & Victoriam de Lazaris Parentes sortitus, à Consultationibus S. Offitii fuit, & patriæ Proprætor, cooptatus & ipse in Collegium J. PP. hujus Urbis anno MDCXXXIII., obiitque post annos XL. Præter Legum peritiem, Carminibus quoque Latinis non mediocriter excelluit, ut videre licet in libro infra recensendo.

Scripsit igitur

I. In virtutum honorem Joannis Baptistæ Trotti Senatus Præsidis Idylium. *Mediolani, apud Pontium, sine anno, in 4.*
II. Consilia Juridica, quæ laudantur à Francisco Redenasco in Consilio 26. pag. 119.
III. Allegationes plures in Collectionibus Archintea, Solivetana, Aresiana &c.
Videndus est Sitonus in Chron. Coll. J. PP. Mediol. pag. 210. art. 902., & art. 756. pag. 184.

MMCLXXXI.

LANDUS JOSEPH

PAtrem habuit Philippum, ex Marco Antonio & Blanca Catharina Fontana, Nobilibus Mediolanensibus genitum, Joseph Landus, cujus in præsens agimus. Fratrem sortitus est Horatium Historiographum, à nobis in hac Bibliotheca laudatum pag. 780. Jurisprudentiæ studio non indiligentem navavit operam, Musarum tamen amicus, quapropter inter Poëtas infelicissimi Sæculi XVII. adnumerandus est. Si tamen in Italico metro vitia ætatis damnanda occurrunt; Latinis versibus meliorem sibi famam comparavit. Dum Alexandrinæ Civitatis Præturam triennio ministrasset, anno MDCXXX. ibi decessit, superstite ejus uxore Aloysia de Ramirez.

Ipsum apud posteros commendant Opera, quæ sequuntur

I. Musarum sertum, quod Illustrissimis Abbatibus DD. Gregorio & Joanni Baptistæ Sfondratis fratribus Laureatis Joseph Landus Civis Mediolanensis Sfondratæ Familiæ observantissimus intexuit, & Excellentissimo Marchioni Francisco Laureatorum Patri DD. *Papiæ, apud Jacobum Ardizzonum 1618. in 4.*
In eodem sunt Carmina ipsius Landi tam Latina, quàm Italica præter Epistolam nuncupatoriam &c.
II. Carmina Latina, atque Italica extant in pluribus Collectionibus Ticinensibus, & signanter in illa pro Laurea Ludovici Meltii. *Papiæ, 1617. in 4.*
Ipsum laudavit Epigrammate Augustinus Terzagus in Opere primo loco indicato, Hieronymus Ghilinus in Annal. Alexandriæ pag. 211. & seqq., & Advocatus Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 259. MS. penes Auctorem.

MMCLXXXII.

de LAVELLO ANGELUS.

LAvellam familiam inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Comment. MS. sub littera L. Etiam Poëtam hunc ex eadem Gente progenitum, debemus sæpe laudato P. Quadrio Soc. Jesu, nam cùm diligentissimè ipse scrutatus esset MS. Gasparis Vicecomitis apud PP. S. Barnabæ hujus Urbis servatum, & de quo jam egimus in Articulo ejusdem Vicecomitis, Carmina Italica invênit Auctoris nostri, & celebravit; ideoque nos etiam eundem minimè rejiciendum duximus

Propter

I. Carmina Italica, quæ extant ad calcem Codicis MS., cui titulus: „ Rime del Magnifico Messer Gaspar „ Visconte „ ut supra.
Ex prælaudato P. Quadrio, in Libro „ della Storia e „ della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 212.

MMCLXXXIII.

LOMATIUS JOANNES JACOBUS.

NIl aliud proferre mihi datum est de Lomatio isto, præterquamquod seipsum Mediolanensem vocat in fronte suorum Carminum,

Quæ sunt

I. Joannis Jacobi Lomatii Mediolanensis Carmen de Sacratissimo Redemptoris Clavo. Extat inter Carmina Maphæi Vegii Laudensis, edita *Mediolani, per Magistrum Jo. de Castillione, 1521. 11. Octobris in 4.*
II. De Assumptione Beatæ Mariæ Virginis Ode. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales, 1525. in 4.*

MMCLXXXIV.

LONGUS MARTINUS.

DUm in hac mea Bibliotheca verba feci de Honorio Longo, Filium ejus Martinum quoque memoriæ posterorum tradidi, ex Picinello, qui in suo Athenæo pag. 377. Carminum suorum partem primam indicavit, Neapoli editam anno MDCXL. Sed cùm librum istum minimè præ manibus habuissem, atque Auctor Romæ natalem sortitus esset lucem, suborta quadam dubietate, eundem dimisi. Non ita accidit diligentissimo P. Quadrio Soc. Jesu, qui in suo Opere, centies à nobis relato, nam sic de Poëta nostro, non admodum eleganti loquitur: „ Nac„ que egli di Onorio, che fu di Vigiù, Terra del Mi„ lanese, fu Satirico al sommo, e maledico, in „ particolare contra i Professori di Architettura, „ ch'era sua Arte. Fu litigioso anche per modo, „ che per leggerissime cagioni poneva mano alla „ spada, del maneggio della quale peritissimo es„ sendo, si faceva però contra ognuno confidente, „ ed ardito. Ma quanto fu valoroso in Architettu„ ra, ed in Ischerma, altretanto fu infelice Poeta; „ poiche non pure seguì la Scuola de' Marinisti, „ ma colle stravagantissime iperboli, e frasi volle „ loro passare avanti „. Scripsit igitur librum

Hujus tituli

I. Poesie di Martino Longo „ Parte prima „. *In Roma 1639., & iterum in Napoli 1641. in 8.*
Ex Cl. P. Quadrio, della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 310.

MMCLXXXV.

M

MMCLXXXV.

MACINAGUS ANTONIUS MARIA.

ALumnus primùm in Seminario hujus Metropolis, postea Canonicus Varisiensis, deinde Ecclesiæ Majoris ipsius Oppidi Præpositus vivebat adhuc anno MDCXC. Hæc tantùm mihi licuit reperire de hoc Viro à pluribus laudato ob varias Panegyres, & Orationes Mediolani, Varisii, & alibi, non sine plausu habitas; infrascriptas verò solummodo videre mihi datum est,

Videlicet

I. Glaciei, sive Frigidæ potionis laudes, Academica Prolusio Antonii Mariæ Macinagi Rhetoricæ studiosi in Seminario Mediolani. *Ibid. apud Franciscum Vigonum*, 1678. *in* 4.

B

II. Orazione per S. Carlo recitata in Milano nell' Ottava Solenne nella Metropolitana. *Ivi, per il Majetta*, 1679. *in* 4.

Familiam Masnagam, sive Macinagam, inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fagnanus in Commentar. MS. sub littera M.

MMCLXXXVI.

de MAGISTRIS JOANNES.

AD Auctores minoris Notæ referre olim statuimus Joannem hunc de Magistris, usque dum majora, quàm à Picinello relata, nobis invenire datum fuisset, sed hactenus ea frustra quæsivimus, ideoque tantùm à Picinello didicimus, eumdem inter Academicos Affidatos nuncupatum fuisse *l'Invigorito*. Scripsit atque Typis commisit librum hunc

C

Nempe

I. Descrizione dell' Apparato, fatto nel Borgo di Castano per ricevere le Sante Reliquie ottenute da Roma, e da Colonia. *Milano, presso il Como*, 1610. *in* 4.

II. Inscriptiones, Elogia, & Carmina, tam Latina, quàm Italica, extant in supradicto libro.

Ex Picinelli Athenæo pag. 306.

A

MMCLXXXVII.

MAGNAGUS AMBROSIUS.

SAncti Caroli Borromæi Vitam à Doctissimo Cardinali Augustino Valerio, Veronæ Episcopo Latinè scriptam, in Italicum Sermonem vertit Ambrosius Magnagus Mediolanensis Sacerdos, necnon Sacræ Theologiæ Doctor, ideoque à Picinello in Suo Athenæo locum obtinuit; nos verò minimè expungendum duximus.

En Libri titulus

I. Vita di S. Carlo, scritta dal Cardinale Agostino Valerio Vescovo di Verona in lingua Latina, e tradotta nella Volgare da Ambrogio Magnago. *Milano, per gl' Eredi Tini*, 1587. *in* 8.

Ex Athenæo Mediolanensi Philippi Picinelli supradicti pag. 23.

MMCLXXXVIII.

MAGNUS ANDREAS.

VEtustatis gratiâ hunc Poëtam Mediolanensem proferimus, etsi pauca de eo viderimus locis infra recensendis: plura forsan aliis Collectoribus invenire datum erit.

Hæc de eo legimus, scilicet

I. Poëma Latinum. Extat inter Carmina Jo. Bissii impressa *Mediolani, apud Zarotum*, 1493. *in* 4.

II. Carmina alia, quæ reperiuntur inter Poëmata ejusdem Bissii, Mediolani excusa anno, 1512. in 4.

MMCLXXXIX.

MANRIQUIUS ANDREAS.

EXimiæ P. Quadrii Soc. Jesu diligentiæ, hæc mea Bibliotheca debet & istum Vatem Mediolanensem, scilicet Andream Manriquium Gens ista ex Hispania veniens in hac Urbe sedem suam fixit, uti testantur Inscriptiones variæ sepulchrales, à Co Octavio Archinto in sua amplissima Collectione transcriptæ. Hujus autem Poëtæ parentes fuere Comites Georgius & Justina Borromæa Nobiles Mediol. Conjuges, & in hac Urbe natus est anno Christi MDLXX. obiitque anno MDCXIIX. Jacet in Ecclesia S. Mariæ Pacis cum hac sepulchrali Inscriptione:

ANDREAE MANRIQVIO MENDOTIO GEORGII FILIO
MARCHIONI DECII COMITI SEPTIMI
ABBIATEN. ARCIS ET TVRMAE EQVITVM CATAPHRACTORVM
PRAEFECTO
PHILIPPI III. HISPANIAR. INDIAR.
NOVIQVE ORBIS MONARCHAE
CONSILIARIO INTIMO
MARGARITA BECCARIA CAROLI FILIA
CONIVGI INCOMPARABILI
VIXIT ANN. XLVIII.
DECESSIT EIDIBVS MAII MDCXVIII.
GEORGII MANR. MEND. PATRIS
PRAETER SS. DIGNITATES FILIO DIMISSAS
REI FRVMENTARIAE IN GALLIA CISALPINA PRAFECTI
OSSA HIC SITA SVNT.

Eum

A Eum damus propter

I. Carmina Italica, quæ leguntur in Libro, cui titulus : „ Le Muse Toscane di diversi nobilissimi Ingegni „ del Signor Gherardo Borgogni, di nuovo poste „ in luce „ . *Bergomo, per Comino Ventura*, 1594. *in* 8. p. 11.

Ex supradicto Cl. P. Quadrio in ejus Opere „ della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 369. Ex Paulo Morigia in Histor. Nobilit. Mediol. lib 3. cap. 34. ubi præfatum Comitem Andream Manriquium recenset inter primos Academicos in Academia Mediolanensi Mutii Sfortiæ Columnæ Marchionis Caravagii anno 1594. die 10. Junii erecta, & ex Advocato Sitono in Theatro genea-
B logico pag. 279. MS. in folio penes Auctorem, necnon in Chronic. Colleg. J. PP. Mediol. artic. 1129.

MMCXC.

MARGARITONUS NICOLAUS.

IN libro subter recensendo Auctor se ipsum Mediolanensem patefacit. Nil amplius à me de eodem Lector expectet, nam frustra omnem lapidem movi.

C Vidi igitur tantùm

I. Anfiteatro d'Eroi di Casa Cibo. Poema Eroico. *Milano nella Stampa Arcivescovile*, 1664. *in* 4.

MMCXCI.

MARLIANUS ALOYSIUS alter.

JUris-Consultus & Comes, Caroli, Regii Feudatarii insignis Oppidi Busti Arsicii, necnon Antoniæ Pusterulæ nobilium conjugum filius, fratrem habuit Petrum Antonium ex LX. Decurionibus ac
D Judicem Vicarium Civitatis Mediolani anno MDCLXXVIII.

Scripsit, & edidit

I. Consultationes plures Juridicas & eruditissimas, inter quas eminet illa „ de Jure accrescendi in feudis „ *impress. Mediolani*, *anno* 1662. *in fol.*, extat penes Advocatum Sitonum.

MMCXCII.

MARLIANUS PETRUS FRANCISCUS.

E QUòd Petrus Franciscus Marlianus Mediolanensis in Rebus historicis & Philologicis valde excelleret, constat ex ejus literis ad Ericium Puteanum scriptis, necnon ab ipsius responsionibus, & præcipuè ex Epistola, quæ data est mense Junio anni MDCIII. Nihil aliud autem de eo scire mihi datum est, præterquamquod

Scripserit

I. Epistolas plures ad Ericium Puteanum, sicuti cognoscitur à supradicta istius Epistola, quæ est in Centuria III. pag 23., ubi de Historia, atque Philologia eruditè cum Marliano nostro agit, & sic exorditur: „ Eleganter sanè, & amicè ad me scribis „ &c.

MMCXCIII.

MAZZA JOANNES DOMINICUS

INter Mediolanenses Familias recensetur & illa de Mazza, hactenus perdurans, ex qua claruit Hieronymus, Francisci & Camillæ Gryphonæ conjugum filius, Canonicus Ordinarius in Ecclesia Metropolitana Mediolani ab anno MDXC. ad annum MDCII., qui fuit illi extremus. Ex eadem gente ortus est Jo. Dominicus noster, de quo nihil aliud mihi innotuit, nisi quòd typis dedit librum,

Cui titulus

I. Gli Ozj dell'Estate, overo gli Amori casti di Cinzia, difesi, e descritti da Giandomenico Mazza Milanese. *Venezia, per Giangiacomo Hertz*, 1657. *in* 12.

Videndæ sunt schedæ Sitonianæ de hac gente agentes.

MMCXCIV.

MAZZUCHELLUS JACOBUS.

FAmiliam Mazzuchellam inter antiquas, & quidem nobiles, hujus Metropolis recenset J. C. C. Raphaël Fagnanus in Commentario suo Familiar. Mediolanensium jam à nobis suo loco relato, ac in hujus testimonium satis erit proferre Jacobum hunc, qui inter Decuriones florebat anno reparatæ nostræ salutis MCCXLIX. & unus fuit ex Statutorum Mediolanensium Conditoribus anno supradicto, ideoque cum aliis, quos laudavimus, hunc libenter accipiant Lectores mei

Ob

I. Statuta ab eodem edita, teste Bernardino Corio ad annum supra relatum.

MMCXCV.

MAZZUCHELLUS JO. PAULUS alter.

SAcræ Theologiæ Doctor, Prothonotarius Apostolicus, & Parochus Ecclesiæ Metropolitanæ Mediol. Obiit die III. mensis Octobris, anni MDCLXXIX. atque Italicâ linguâ.

Edidit

I. Vita di S. Giovanni Bono Arcivescovo di Milano. *Ivi, presso Filippo Ghisolfi*, 1642. *in* 8.

Ex schedis P. Mazzuchelli & Sitonianis sæpè laudatis. Vidi hujus Libri Exemplar. in Bibl. Ambr.

MMCXCVI.

MEDA BARTHOLOMÆUS.

GEns Meda jam Mediolani florebat tempore libertatis, scilicet Sæculo XV. nam inter Deputatos ad conficiendum Thesaurum S. Ambrosii anno MCCCCXLVII. & ad taxandos quoscumque Cives, numerabatur Joannes Meda. Hîc ergo ex eadem Familia vetustatis gratiâ damus Bartholomæum, Poëtam Sæculi XVI. ut eruitur

Ex

I. Carminibus Latinis, quæ leguntur inter illa Jo. Biffii. *Mediolani impressa anno* 1512. *in* 4.

MMCXCVII.

A

MMCXCVII.

MEDIOBARBUS ANTONIUS.

MEdiolani quoque floruit Familia Mediobarba, quæ nunc Papiæ inter Patricias enumeratur. Antonius, de quo agimus, patrem habuit Joannem Dominicum J. C., Ducalemque Senatorem hujus Metropolis anno MDII., & alterum Senatorem genuit, ideſt Poliſtonium, qui claruit anno MDLXXIII Poëta noſter pluribus annis moram traxit Venetiis, ideoque Sanſovinus ipſum inter Scriptores Venetos, licèt minùs verè, enumeravit. Dignus erat ut inter Auctores primæ Claſſis locum haberet, ſed nimis ſerò eum cognovi à Libro P. Quadrii, ut infra. In lucem igitur edidit Carmina Italica

Hoc titulo

I. Rime di M. Antonio Mezzabarba. *In Vinegia, per Franceſco Marcolini da Forlì*, 1536. *in* 4.
Ex Cl. P. Quadrio Soc. Jeſu in Libro „ della Storia „ e della Ragione d'ogni Poëſia „ Tom. II. pag. 230., reliqua ex Theatro genealogico Sitoniano pag. 302. MS. in fol. penes Auctorem.

B

MMCXCVIII.

MELTIUS LUDOVICUS alter.

JUris-Conſultus Coll., Comes Burgi Mazentæ, Aloyſio Senatore, & Iſabella Brippia Parentibus, claruit annó MDCXVIII. atque obiit MDCXLIX.

Extat ejuſdem

I. Ob ingreſſum J. CC. Jacobi, Hieronymi, & Raphaëlis Fanianorum Fratrum, Ludovici Meltii Oratio. *Mediolani apud Columnium*, 1624. *in* 4.
In Encomiaſtico Hieronymi Boſſii Ticinenſis pag. 10. extat Epigramma ad Ludovicum Meltium, quod patre Aloyſio Senatore natus, patruum, & fratrem Equites habeat, & Juriſconſultus renuntietur.
De eo plura vide apud Advoc. Sitonum in Chron. Coll. J. PP. artic. 842.

C

MMCIC.

MENABENUS BASILIUS.

EX Cl. Curtio jam dedimus Apollonium Menabenum Medicum Mediolanenſem non ſecundi nominis: profert quoque idem Curtius Carmen Latinum Bartholomæi in laudem Apollonii ſupradicti ejus fratris; eadem ætate florebat etiam Baſilius, cujus Orationem ſequentem ſatis elegantem in evolvendis MSS. Bibliothecæ Ambroſianæ reperi

Hoc titulo

I. Baſilii Menabeni Epiſtola (ſeu Oratio) gratulatoria ad Balthaſſarem Sallazarium, Mediolani Regium Senatorem, pro Legatione ab eo egregiè geſta, cùm nomine totius Senatus Romam profectus eſt, ut Gregorio XIV. de accepto Summi Pontificatus honore gratularetur. Data Mediolani anno MDXCII. XVII. Calendas Aprilis.
Extat in Cod. MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. P. 122. in fol.

D

MMCC.

MENDRISIUS ANDREAS.

INſalutatum reliqueramus Andream Mendriſium Mediolanenſem, niſi ad nos tandem perveniſſent Annales Ordinis Servorum ab Archangelo Gianio conſcripti, noviterque anno MDCCXIX & MDCCXXV. Lucæ apud Mareſcandolos recuſi. Ex his novimus Andream hunc, cujus cognomen Gianius in Mandriſium vertit, præfatum Ordinem amplexum publicè in Ticinenſi Archigymnaſio Philoſophiam in juventute profeſſum fuiſſe, ejuſque doctrinam admirationi Galeatio Vicecomiti Mediolani Duci adeo extitiſſe, ut ipſum à ſacris, & à conſiliis ſibi conſtituerit. Oratoria facultate eundem excelluiſſe addit citatus Scriptor. Ducemque memoratum in Metropolitana Eccleſia Divinas Scripturas è ſuggeſtu interpretantem magna cum voluptate ſæpius audiviſſe. Aſſerit poſtremò, pluries Mendriſium ejuſdem Ducis nomine ad varios Principes Legationes obiiſſe. Tum tempus, quo florebat, indicans, aſſignat annum MDXLIX. Id quantùm cum Chronologia pugnet, ſupervacaneum ducimus Lectores monere, nam ſi Andreas noſter ſub Galeacio Maria Sfortia Vicecomite floruit, qui jam anno MCCCCLXXVI. vivere deſierat, ſive ſub ejus filio Joanne Galeacio, anno MCCCCXCIV. defuncto, fieri non potuit, ut ad annum MDXLIX pervenerit, niſi ætate Sæculum fermè ſuperaſſet. Hæc componant Sui, nos enim Opera ipſius indicantes ad alia properamus.

Scripſit Mendriſius

I. Commentaria in Pſalmos: Qui habitat: Miſerere mei Deus: & Miſericordias Domini in æternum cantabo.
II. Alia in Symbolum Apoſtolorum.
III. Tractatum de Fide Orthodoxa. Hæc omnia in Æde Majori magnâ populi frequentiâ ad Ducis votum à Mendriſio explicata, edita fuiſſe ait Gianius, nos ea nullibi impreſſa hactenus reperimus.
Ex citato Gianio Tomo II. fol. 148.

MMCCI.

de MIXIGIA GUTETUS.

E

DUm in Gutetum hunc de Mixigia incidi, anceps fui an allucinati fuiſſent infraſcripti aliàs Clariſſimi Viri Joannes Albertus Fabricius, & Simon Fridericus Hahnius, cùm ſcripſiſſent pro Noxigia Mixigiam. Porro inter Familias Mediolanenſes floruerunt plures ab anno MCCLXXII. uſque ad MDLX. de gente Noxigia, atque recenſentur etiam inter Decuriones Conſilii generalis hujus Urbis, ut videre eſt apud Raphaëlem Fagnanum, & J C. Advocatum Sitonum. Omnem verò dubitationem abſtulit Bernardinus Corius, qui in ſua Hiſtoria Mediolanenſi ad annum MCCLXV. memorat Bozium de Miſigia (forſan de Mixigia) Notarium Cameræ Civitatis Mediolani, uti etiam Monumentum citatum ab amiciſſimo atque eruditiſſimo Canonico Jo Andrea Iricò in ſua Hiſtoria Tridinenſi Lib. I. pag. 98. ſignatum per Pancirolum de Mexigia, qui erat Notarius Curiæ Archiepiſcopalis Mediolanenſis anno MCCLXXXVIII. ſub Ottone Vicecomite Archiepiſcopo & Principe. Gutetus igitur noſter annectendus eſt Scriptoribus hujus meæ Bibliothecæ, floruitque circa annum Domini MCCLVII. & tam proſâ, quàm verſu pro illius ætatis conditione ſatis enituiſſe videtur. Socios habuit Adhobatum, & Matthæum, quorum cognomina reticet, cum quibus Alphonſo Sapienti Legionis & Ca-

Castellæ Regi electionem ad Romanum Imperium tam solutâ, quàm adstrictâ numeris Oratione gratulatus est. Quo extinctus fuerit anno, incompertum habemus.

Scripsit cum jam laudatis Sociis

I. Epigrammata IV. quorum primum hoc prænotatur titulo: „ Versus comminatorii Imperatoris Alphonsi ad Ducem Cornubiæ Richardum.

II. Epistolam ad præfatum Alphonsum, qua ipsi congaudet de electione prædicta, in qua meminit

III. Carminum suorum IX. quæ tamen perierunt, ut conjicimus. Hæc simul edidit Simon Fridericus Hahnius in Collectione Monumentorum veterum, & recentium ineditorum Tom. I. pagg. 394. & seqq. *Brunsvigæ, apud Meyerum*, 1724. in 8.

De eo Fabricius citatus Tomo III. pag. 523. laudatæ Biliothecæ latinæ Medii Ævi.

MMCCII.

A MODOETIA JOANNES.

AN sit Joannes iste Regularibus adscribendus, quorum institutum est cognomen rejicere, & tantum à patria appellari, prorsus ignoro, nec lucem aliquam recipere mihi licuit ex ejusdem literis, quas perattentè legi in Codice Ambrosiano infra recensendo.

sunt igitur

I. Literæ ad Joannem Petram-Sanctam, in quibus meminit Consolatoriæ à se missæ, de quibus expectat judicium, quod plurimi se facere ait.

Extant in MS. Ambrosiano sign. H. num. 49. in 4.

MMCCII.

A MODOETIA MAXIMUS.

IN Modoëtiensi Oppido, unde non paucos eruditos prodiisse, facilè agnoscet Lector ex hac nostra Collectione, primam hausit lucem Maximus, qui pro consuetudine Ordinis Minorum Observantium, quem mox lapso Sæculo profitebatur, Familiæ cognomine deposito, à patria nuncupatus fuit. Hic, petentibus piis quibusdam Mulieribus, Sancti Francisci Regulam servantibus, quæ Tertii Ordinis appellatur, quarumque cœtus religiosissimus convenire solet ad devotionis munera exercenda in Templo Sanctæ Mariæ Pacis in hac Urbe sito, sequens conscripsit, atque vulgavit Opus, in quo pietatem suam erga Deiparæ Virginis Sanctissimam Genitricem satis superque demonstrat. Reliqua ad Auctorem pertinentia vano prorsus labore quæsivimus.

Opus illud sic inscribitur

I. Glorie di S. Anna Madre della gran Madre d'Iddio, e pratica d'alcune Divotioni da farsi in suo honore, ricavate da gravissimi Autori da Fra Massimo da Monza Min. Osserv. di S. Francesco della Provincia di Milano, ad instanza delle Sorelle del Terz' Ordine di S. Francesco nel Convento di N. Signora della Pace di Milano. *Ivi, presso Lodovico Monza*, 1671. in 12.

MMCCIII.

MONDELLUS LUDOVICUS.

FAmiliam Mondellam inter antiquas & nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fagnanus in suis Commentariis; ex ea claruit Johannolus Mondellus Thesaurarius generalis sub Joanne Vicecomite Archiepiscopo, & Principe Mediolani aliarumque Civitatum Domino, anno MCCCLIII., de quo Petrus Azarius in Chronic. Lombardiæ cap. XI. & Bernardin. Corius Hist. Mediol. ad supradictum annum. In Catalogo autem, & Necrologio Benefactorum Ecclesiæ, & Conventus Patrum Conventualium S. Francisci P. V. Mediolani MS. in fol. penes doctiss. Sitonum nostrum de Familia Mondella sic legitur: „ MCCCXCV. die IV. Augusti obiit „ Dominus Joannes Mondella, qui cum fratre suo „ Domino Galeaz fecit fieri Cappellam Spiritus „ Sancti in Conventu Fratrum S. Francisci cum „ tota Infirmaria inferiori, quam adornavit, in „ quibus expenderunt ultra tria millia Florenorum. „ Hæc Cappella in anno Domini MCCCLXXXII. „ jam erat ædificata, quia in illa fuit sepulta Do„ mina Catharina de Terzago uxor præfati Domini „ Joannis, dicti Johannoli „. Extat adhuc in medio pavimenti præfatæ Cappellæ Spiritus Sancti in Claustro Nosocomii dicti Conventus S. Francisci sequens ex marmore, literisque Gothicis, Mondellorum sepulchralis Inscriptio vetustissima:

. . . .

DOMINORVM IOHANNIS ET GALEAZII
FRATRVM DE MONDELLIS
ET VXORVM SVARVM
CONSTRVXERVNT HANC CAPPELLAM
CVM OMNIBVS CAMERIS
ET INGIOSTRA TOTIVS INFIRMARIAE.

Inter alios Viros doctos Ordinis Minorum S. Francisci, Cl. Wadingo & Continuatoribus ejusdem ignotos, recensere nunc juvat Ludovicum Mondellum ex indicata Stirpe progenitum, Doctorem Theologum, non tantùm ob Epistolam Latinam infra recensendam, sed etiam ob laudes eidem collatas ab Octaviano Ubaldino in istius responsione ad Ludovicum, ubi Virum literis & negotiis præstantem vocat, utpote in istis à magnis Principibus adhibitum, necnon propter alteram Epistolam Marii Philelphi ad ipsum Mondellum; ex hac enim quanta Marii existimatio de eodem fuisset, satis agnoscitur. Florebat ad finem vergente Sæculo XV. ideoque mirum non est, si ejus literarios labores Sui minimè servaverint;

Damus igitur tantùm

I. Ludovici Mondelli Ordinis Minorum, Doctorisque Theologi ad Octavianum Ubaldinum Mercathelli Dominum, Illustrissimi Ducis Urbini germanum dignissimum, doctorumque Virorum patronum Epistola. Extat in fronte Epistolarii à Mario Philelpho conscripti, & Mediolani editi anno MCCCCLXXXVII. in 4.

Post eandem sequitur responsio Octaviani Ubaldini F. Ludovico Mondello; & post istam, legitur altera Epistola sic inscripta: „ Marii Philelphi artium, & utriusque juris Doctoris, Equitis aurati, & Poëtæ Laureati ad religiosissimum Patrem, sapientemque Theologum Ludovicum Mondellum Mediolanensem ex Seraphico Minorum Ordine Præfatio in novum Epistolarium.

Vide Cl. Saxium in Epistolis post Hist. Typ. pag. CCCCLXXXVII. & Schedas ditissimas Sitonianas quibus debeo quod de Mondella gente profero.

MMCCIV.

MMCCIV.

MONETA ANTONIUS.

INvida bonarum artium cultoribus oblivio Antonii Monetæ Mediolanensis posteritati rapuit Actorum Monumenta. Parentes autem illius debemus incomparabili diligentiæ doctiss. Sitoni nostri, è quo didici, fuisse Leonem, & Isabellam Burram conjuges nobiles; Fratrem habuit Joannem Baptistam inter J. PP. Collegiatos adnumeratum ab anno Christi Redemptoris MDLXXIV. ad MDCV. Interim memoriam Antonii istius nefas duximus prætere-rire; etenim, Clar. V. Francisco Xaverio Quadrio teste loco infra memorando, inter Vates Sæculo XVI. florentes recensendus est;

Vulgavit enim librum hoc titulo:

I. Rime Amorose. *Venezia*, 1593.
II. Discorsi, e Differtazioni delle medesime Rime. Editæ sunt hæc ut supra.
Ex præcitato P. Quadrio in Opere suo inscripto: „ Della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia. Tomo II. pag 277., & ex Theatro Genealog. Sitoniano MS. pag. 305.

MMCCV.

MONTORPHANUS PAULUS ANGELUS.

MOntorphana Familia inter Nobiles Mediolanenses recensetur à Com. Octavio Archinto, & è Raphaële Faniano. In Appendice ad Scriptores hujus Bibliothecæ Raphaëlem Montorphanum Mediolanensem protulimus: hìc quoque damus Paulum Angelum ob ejus Librum, quem edidit,

Sic inscriptum:

I. Il nuovo Galateo, ampliato da Don Paolo Angelo Montorfani, e ordinato a togliere non solo le male creanze nella converſazione civile degli Uomini, ma anche ogni indecenza nelle azioni sacre con Dio. *Milano, presso il Vigone*, 1694. *in* 8.
Videndæ quoque sunt schedæ Sitonianæ.

A

B

C

D

MMCCVI.

MORELLUS MICHAELANGELUS.

QUem Cl Cotta suo Musæo Novariensi pag. 233. num 465. attexuit, scilicet Michaëlem Angelum Morellum (licèt paulò post eumdem malè appellet Augustinum Nicolaum) Fremitam Augustinianum Congregationis Lombardiæ, Luzzonii (pagus est in Valle Strona Ducatus Mediolani) ortum, ac Cœnobii S Nicolai Urbis Novariæ alumnum; cujus item asserit primum fœtum fuisse Opusculum, Italicâ linguâ exaratum, infra indicandum; nos quoque nostræ Collectioni inserendum arbitrati fumus, utpote quia Luzzonum Oppidum ditionis est Mediolanensis. In edito nihilominus desideratur pars illa, quâ tertia Potentia contrita exhibetur; eamque MS. delitescere fertur in Bibliotheca hujus Cœnobii S. Mariæ Coronatæ.

Memorati Opusculi titulus talis est:

I. Campo di Marte, overo le trè Potenze atterrate, Politiche, e Morali *Milano*, 1691. *in* 12
II. Parte III. che contiene la Potenza contrita. MS. Extat ut supra.
Ita à Suis.

MMCCVII.

MORIGIA CÆSAR.

JOannis, & Victoriæ Pusterlæ nobilium conjugum Mediolanensium filius, necnon affinis celeberrimo Viro F. Paulo Moriggiæ, natus & ipse in Oppido Frini, ad Lacum Verbanum sito, & Cubiculo Præfectus Cardinalis Sfortiæ. Eidem debemus Compendium Vitæ supradicti F. Pauli, cujus suo loco Elogium dedimus. Edidit ergo Librum

Sic inscriptum

I. Sommario della nascita, entrata in Religione, gradi, dignità, & Opere del P. Paolo Morigi. *Milano, presso il Ponzio*, 1544. *in* 4. In eodem Carmina variorum in laudem ejusdem F. Pauli, & Cæsaris nostri leguntur.
Ex Picinelli Athenæo pag. 140., & ex Theatro genealogico Sitoniano, MS. in fol. ad pag. 308.

P

MMCCVIII.

de PADO DIOMEDES.

DIomedes de Pado filius Bertini, & Antoniæ Vicecomitis Nobilium Mediolani conjugum; Avum habuit Hectorem anno MCD XLVII. in Mediolanensi Republica Decurionem; anno autem MCDLXX. ex Nobilibus pro Ticinensi Porta delegatis, qui fidelitatis sacramentum præstitere in manibus Excellentissimi Galeatii Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Mediolani Ducis &c. Ipse Diomedes anno MDIX. claruit Ducalis Basilicæ Sanctæ Mariæ Scalensis Mediolani Canonicus, Italicâque potissimùm Poësi insignis extitit commendatus

Ob

I. Epigrammata Italica, vulgò Sonetti, quæ MS. per extensum referuntur ab Jo. Andrea de Prato in ejus Mediolanensi Chronico sub annis MDVII & MDXII. pag. 78. & 139. MS. in folio, quod extat penes Comitem Constantium Mariam de Abdua, & Comitem Carolum Littam.
De eodem Diomede meminerunt Continuatores Codicis Anniversariorum, Piorumque Legatorum, ac Necrologii Scalensis Basilicæ compilati per Stephanum Dulcinium ibidem Concanonicum, MS. ex Pergaména in folio in eodem Archivo Scalensi, & Advocatus Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 352, MS. in folio penes Auctorem, ubi visitur series Gentis de Pado à Gullielmo patricio Mediol. scilicet ab anno MCXXCVII. ad Nicolaum de Pado, de quo in sequenti articulo sermo erit.

E

MMCCIX.

A

MMCCIX.

de PADO NICOLAUS.

NIcolaus de Pado filius Gulielmi, olim nati ex altero Nicolao, non vulgari eloquentia clarus extitit sub annis MCCCCLXXXII. & MCCCCXCI.

Cujus extant

I. Literæ Latinæ per eum datæ Magnifico Doctori Domino Andreæ Cagnolæ utriusque linguæ perito, Patritio, & suo tanquam Patri honorando &c. dat. Quinto Idus Novembris anno MCCCCXCI., quas per tenorem refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. Nobilis Familiæ de Pado, sub litera P., MS. in folio in Archivo Collegii J. PP. Mediolani.

Ex Schedis Sitonianis &c.

B

MMCCX.

PAGANUS JOANNES.

NIl proferre potuissem Lectoribus meis de Pagano nostro, præter titulum ejusdem Poëmatis, ut infra, nisi amicissimus Sitonus mihi subministrasset perhumaniter nomina ipsius parentum, scilicet Joannis Antonii, & Laviniæ Solariæ nobilium hujus Urbis conjugum. Florebat anno MDCLX.

C

De ipso tantùm habetur pro nunc

I. Gratulatio Poëtica ad Eminentissimum Principem Vitalianum Vicecomitem Borromæum, canente Joanne Pagano. *Mediolani, apud Ghisulphum*, 1667. in 4.

MMCCXI.

PALLAVICINUS ROLANDUS.

ROlandus Pallavicinus, Marchionis Joannis Ludovici Senatoris, & Anastasiæ Taurellæ filius edidit ære proprio quamplura Opuscula Cardinalis Nicolai de Cusa, & fuit ille primus, qui eadem dicavit Reverendissimo & Illustrissimo D. Georgio de Amboisa Cardinali Rothomagensi Legato Apostolico & Regio Locumtenenti generali in Ditione Mediolani, ubi post laudes Cardinali de Cusa meritò datas, quem vocat „ Theologorum maximum „ hæc subdit: „ Hinc ego Theologiæ initiatus, zelo „ Fidei Orthodoxæ invitatus, illectus, impulsus „ nolui pro virili parte diutius pati, volumina tanti „ Viri, nullis ferè cognita, in tenebris jacere, „ sed à situ, & tinearum morsibus vindicata im„ pressoribus tradidi, ære meo excudenda „. Data est hæc Epistola ex Castro Lauro, anno gratiæ MDII. Fuit & ipse Rolandus Eques, & Senator Mediolani, ac Marchio Curtis-majoris, & insignis Oppidi Busseti annis MCDLXXXIX. & MCDIC. Edidit igitur atque recensuit supradicti Cardinalis Cusani Opuscula,

D

Quæ sequuntur

I. De Docta Ignorantia. II. De Conjecturis. III. De Mente. IV. De Visione Dei. V. De Pace Fidei. VI. De Staticis Experimentis. VII. Cribrationes Alcorani. VIII De Venatione Sapientiæ. IX. De Mathematica perfectione. X. De Ludo Globi. XI. De Beryllo.

Videndus est Cl. Saxius in Historia Literaria ad annum MCCCCLXXXIX. Col. CCCXI. & Franciscus Sansuinus de Familiis illust. Italiæ pagg. 378. & seqq.

E

MMCCXII.

PARONA HIERONYMUS.

FAmilia Parona Mediolanensis quandoque etiam reperitur sub voce *Perona*, & *Peroni*, quia promiscuè sic vocabatur. Ex ipsa ortus Hieronymus hic non modicum laudis sibi promeruit ob librum satis proficuum, quem edidit

Hoc titulo

I. Ordines ac Declarationes ab Excellentissimo Senatu Mediolani editæ in re Sportularum, quibus Officiales, præcipuè Thesaurarii, quotidianam quandam, veluti in parietibus pictam habeant formam, quæ vel in nolentium oculos incurrens suorum, quemque Honorariorum commonefaciat; Operâ & studio Hieronymi Peroni ab eodem Excellentissimo Senatu Delegati in unum collectæ, cum Indice copiosissimo. Ad Amplissimum Senatorem D. Balthassarem Lambertengum magni nominis Jurisconsultum. *Mediolani, ex typographia Jo Petri Cardi*, 1643. in 4.

II. Methodus exigendi Sportulas, brevis quidem & facilis ad præscriptum ipsorum Ordinum in communem utilitatem. Extat ibidem.

In principio Libri adest Elegia Carminum 36. Auctore Joanne Baptista Perono, Auctoris filio, de quo infra.

MMCCXIII.

PARONA JOANNES BAPTISTA.

HIeronymi, de quo in Articulo præcedenti jam egimus, filius, in Ven. Collegio Notariorum hujus Metropolis locum obtinuit anno post Virginis Partum MDCLXV. mense Decembri, & inter J. Consultos non infimum nomen sibi promeruit; nil verò ad Legalem hanc ipsius professionem spectans vidimus; Musas interim coluit, ut videre est in libris, quos publici juris fecit,

Sic inscriptis

I. Invictissimi Erois Excell. D. March. Caracenæ universæ Italiæ Propugnatoris Adorea à J. C. Jo. Bapt. Parona adumbrata. *Mediolani, apud Cardum*, sine anno in 4.

II. In Nuptiis Comitis Renati Borromæi, & Juliæ Aresiæ Carmen J. C. Joannis Baptistæ Paronæ. *Mediolani, apud Cardum*, sine anno in 4.

III. Elegia ad Excellentissimum Senatum Mediolani. Extat in fronte Libri à parente suo, ut diximus, editi „ Ordines & Declarationes Senatus Mediol. „ in causa Sportularum &c.

Videantur uberrimæ Schedæ Sitonianæ.

MMCCXIV.

PARRAVICINUS CHRISTOPHORUS.

JOannis Petri filius, ac Hortensii celeberrimi Soc. Jesu Sacerdotis, de quo suo loco jam diximus, frater, Medicinæ Professor floruit in hac Urbe ab anno MDCXXXI. ad MDCXLIX. quandoquidem etiam Pallavicinus dictus, aliisque adnectendus est, jam à nobis in hac Bibliotheca relatis, qui, instante Cardinali Dongo, de usu Corticis Peruviani scripserunt.

In publicum igitur vulgavit

I. Dissertationem de usu ac utilitate Chinæ-Chinæ &c. Ita Sebastianus Badus, & Bartholomæus Curtius in suo Opere de claris Medicis Mediolanensibus pag. 115., & Cl. Sitonus in schedis.

MMCCXV.

MMCCXV.

PEDROLUS JULIUS CÆSAR.

ALterum Pedrolum dedimus suo, loco scilicet Art. MCCLIV. Aronæ natum, nunc damus Julium Cæsarem, forsan ejus affinem, de quo pauca vidimus, ut infra, ideoque inter minores ei locum servavimus,

Propter

I. Panegirico in lode di S. Gaudenzio, detto in Novara l'anno 1690. *Ivi*, *in* 8. sine Typographi nomine.
II. Panegirico per S. Giulio. *Milano*, 1697. *in* 8., extat etiam MS. in Bibliotheca Ambrosiana in Collectione rerum Novariensium, quas ibi reposuit Cl. Cotta.

MMCCXVI.

PELLIZARIUS FRANCISCUS MARIA.

DUm Cardinalis amplissimus Alphonsus Litta, Mediolani Archiepiscopus, Plebem Modoëtiensem lustrabat anno MDCLVI. exceptus magnificè fuit in insigni illo Oppido, ubi & Theatra & Triumphales Arcus erecta fuere. Hac occasione Franciscus Maria Pellizarius Mediolanensis, Inscriptiones, Carmina, & Elogia composuit, necnon typis dedit in sequenti libro, quem eidem Eminentissimo Præsuli nuncupavit, ut refert Picinellus, qui nec titulum ejus integrum nobis reliquit: ex fide igitur ejusdem

Damus

I. Elogia, Inscriptiones, & Carmina, &c. *Mediolani*, *in* 8. Teste Picinello in suo Athenæo Mediolanensi pag. 213.

MMCCXVII.

PERAGALLUS RAPHAEL.

EX stemmate Genealogico Gentis Peragallæ, seu Pirogallæ à Marco, qui anno Christi MCCCCII. florebat, incipiente agnovimus; quòd ab ea etiam ortus est Leonardus inter Quæstores Magistratus Redditüum extraordinariorum anno MCCCCIV., & quòd numerentur IV. Decuriones Consilii generalis hujus Urbis ab anno MCCCCLXXIV. ad MDXIII. Raphaël verò noster, cui pater fuit Philippus, qui anno MCCCCLXX. cum aliis Civibus Mediolanensibus Parœciæ S. Michaëlis ad Gallum fidelitatem juravit Galeacio Mariæ Sfortiæ Vicecomiti Mediolani Duci. Raphaël ipse claruit ab anno MCCCC. LXXX. usque ad MDIV., ediditque plures libros, quos emendavit, & ære suo imprimi curavit, cum Epistolis Nuncupatoriis, ut infra,

Videlicet:

I. Vocabulista Ecclesiastico; Auctore Joanne Bernardo Forti, Ordinis Eremitarum S. Augustini. *Mediolani*, 1489. Ad calcem Libri extat Epigramma in laudem Raphaëlis nostri, quod dedit Cl. Saxius in Historia Literaria col. CCXVIII.
II. Sermonarium de Commendatione Virtutum &c. Fr. Michaëlis de Carcano. *Mediolani*, 1492. unà cum Epistola Nuncupatoria ad calcem posita Raphaëlis Peragalli „ Reverendo in Christo Patri, D. Fr Hie„ ronymo de Torniellis, Ordinis Minorum Obser„ vantiæ regularis, in partibus Cismontanis dignis„ simo Vicario generali „.
III. Figuræ Bibliorum, seu potius Compendium Figurarum secundùm ordinem Materiarum Alphabeticè digestum, Auctore Antonio Rampegoli, Ordinis Eremitarum S. Augustini. *Mediolani*, 1494. Raphaël Pirogallus hoc Opus supradicto Fr. Hieronymo nuncupavit Epistolâ ad eum datâ.
Videndus est supradictus Cl. Saxius in Hist. Typogr. Coll. CCXVIII. & CCCXCII. necnon ad annos MCCCCLXXX. MCCCCXCII. & MCCCCXCV.

MMCCXVIII.

De PEREGO CÆSAR.

NObilitatem Sanguinis sui auxit, & illustravit Cæsar de Perego, sibi in conjugem assumendo sororem J. C. C., ac Senatoris Glussiani. Teste verò Abbate Picinello ex divite in paupertatem incidit, sed prosperè ad summam senectutem pervênit. Typis dedit Opellam,

Cujus titulus

I. Diarium Astronomicum ad inveniendas horas Planetarias, & Ascendens, datâ quâcumque horâ, & dierum, ac noctium magnitudinem ad quinque dierum differentiam ad Polum XLV. *Mediolani*, *in Typographia Palatinæ*, *Johannis Baptistæ Malatestæ*, *in* 8. *sine anno*. Epistola verò Nuncupatoria ad Comitem Jacobum Simonettam data est pridie Idus Februarii MDCXXXVII.
Videndus est Picinellus in Suo Athenæo pag. 142.

MMCCXIX.

De PEREGO PAULUS.

SI quemadmodum labores Eruditorum Virorum Scriptoribus immortalitatem largiri consuescunt, ita ipsi quoque Codices tanti muneris fontes ad doctorum hominum manus pervenirent, quibus curæ esset, ne prorsus perirent, intercedere; crevisset profectò in immensum Bibliotheca hæc mea Scriptorum Mediolanensium, neque tam sæpe de his dolere coactus fuissem, quæ omnino sunt deperdita. Id profectò non accidit Paulo de Perego Clerico Regulari, ex eorum Cœtu, qui Theatini dicuntur; ejus enim Italica varii generis Carmina sparsim priùs, & Cremonæ præsertim edita Innocentius Raphaël Savonarola in unum Volumen redegit. Datum nobis non fuit plura de Perego nostro, quodque magis mirere, ætatem saltem nosse, quo inter mortales esse desiit; scimus tamen

Eundem scripsisse

I. Carmina varia Italica, scilicet *Ode*, *Sestine*, *Sonetti* ec. Extant in Biblioth. Suorum Patavii.
Ita ex docto, amicissimoque P. Cruceio, nunc Collegio Suorum Ravennæ Præposito.

MMCCXX.

PETRASANCTA FABRITIUS.

NOn Epistolam tantùm, ut sic prætitulatur liber Fabritii Petræsanctæ, sed Historiam Genealogicam familiæ Venetæ de Puteo ex integro continet. Hunc debeo Cl. P. Joanni de Augustinis, alibi à me, & meritò commendato; nam & Opusculum, & ejus Auctor hîc prorsus ignorabantur: adjiciendus ergo est aliis Scriptoribus Mediolanensibus,

Ob

I. Lettera famigliare di Fabricio Petrasanta, nobile Milanese, diretta all'Illustre e Molto Reverendo Monsignor Gio: Francesco da Pozzo, nella quale brevemente si tratta della vera origine, e discendenza delli Nobili, ed Antichi Cittadini Veneti della Casa da Pozzo. *Milano*, *sine Impressoris nomine*, 1603. *in* 4.

MMCCXXI.

A

MMCCXXI.

PETRASANCTA FRANCISCUS alter.

Alterum Franciscum Petramsanctam laudavimus suo loco, scilicet Articulo MCCLXXIII., Sæculo XV. florentem; hunc verò inter Poëtas Mediolanenses enumerandum esse cognovimus ex Opere pluries citato Cl. P. Quadrii, & ex altero infra recensendo. Floruisse videtur initio Sæculi jam transacti.

Damus igitur de ipso

I. Rime di Francesco Pietrasanta Milanese. Extant in Libro „ Pompe Funebri nella morte dell' Illustrissi- „ mo Signor Conte Gentile Torriano Veronese, „ procurate, e raccolte da Celio Maffioli Salodiano. *In Verona, appresso Bartolomeo Merlo*, 1617. *in* 4.

II. Carmina duo Italica, vulgo *Sonetti*, leguntur in Collectione Jo. Baptistæ Fossati pro Laurea Jo. Baptistæ Vicecomitis. *Mediol. apud Paganellum*, 1608. *in* 8. De primis Carminibus loquitur supradictus Cl. P. Quadrius in suo libro „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 180.

B

MMCCXXII.

PIONNUS JOANNES ANDREAS.

Patrem habuit Joannem Baptistam, matremque Isabellam Cusanam nobiles Mediolanenses, fratrem verò Gabrielem Canonicum Ordinarium ab anno MDC. ad MDCXLIX. in Ecclesia Metropolitana Mediolani. Vir iste eximiæ pietatis, & non infimæ literaturæ, floruit Eques Hierosolymitanus ab anno Christi MDXCV. ad MDCXXVII. Meminit ejusdem hæc Sepulchralis marmorea Inscriptio in Ecclesia Collegiata S. Mariæ Novæ Burgi Abbiatigrassi posita, tenoris sequentis:

C

IOANNI BAPTISTAE PIONNO
PATRI DILECTISSIMO
IO. ANDREAS, GABRIEL, IO. PAVLVS
ET IO. AMBROSIVS FRATRES
SIBI ET POSTERIS
SEPVLCRVM HOC POSVERVNT
MDXCV. DIE PRIMO IANVARII.

D

Postea religionis ergo ad sacra Palæstinæ loca se contulit, ibique per biennium moram trahendo, & perlustrando pluries eadem visitavit, demum in Patriam reversus, typis Mediolanensibus dedit librum

Hujus tituli

I. Vita di S. Onofrio, cavata dalle Opere del B. Giovanni Climaco: Alle Molto RR. Madri di S. Maria Rosa in Abbià Grasso, di Gio: Andrea Pionno, Gentiluomo Milanese, Cavalier Jerosolimitano, e Protettore di detto Monastero. *Milano*, 1623., & iterum 1639. *penès Philippum Ghisulphum*, *in* 12. Ex J. C. & Advocato Sitono in Chronico Colleg. Physicor. Mediol. part. II. Artic. 324., & in Theatro genealogico pag. 349., necnon ex Jo. Petro Puricellio in Dissertatione Nazariana pag. 3.

E

MMCCXXIII.

PIROVANUS CAROLUS.

Ex Jacobo J. C. Collegiato, & Senatore, necnon Anna Mirabilia ejus conjuge natus est Carolus Pirovanus, qui anno Christi MDLXXII. Collegium J. PP. hujus Urbis ingressus est, deinde patriæ Præturam, non sine laude, gessit anno MDXC., atque inter Advocatos non secundi nominis floruit usque ad annum MDCXVIII. Ejusdem mentionem faciunt bina Monumenta Sepulchralia in Templo S. Mariæ Passionis Mediol. existentia.

Habemus ejusdem

I. Consilium pro excusandis Medicis Collegii Mediolanensis ab onere Mensuali: Extat in Codice Statutorum, atque Privilegiorum ejusdem Collegii partim edito, & partim MS. in Biblioth. PP. Eremit. Discalceat. S. Augustini apud SS. Cosmam, & Damianum Mediol. sign. H. V. num. 28. in fol.

II. Consultationes Juridicæ plures tam editæ, quàm ineditæ leguntur in Collectionibus Archintea, Benaliana, Parodiana, &c. Agunt de eo Cl. Sitonus noster in Chron. J. PP. Mediol. pag. 148. ad Art. 599., & Moriggia in Histor. Mediol. lib. IV. Cap. 40.

MMCCXXIV.

PITIUS JOANNES PETRUS.

Pitiam familiam inter nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. MS. sub litera P. Claruit ex ea progenitus Joannes Petrus inter Causidicos Fori Archiepiscopalis Mediolani; scripsitque librum si non mole, certè utilitate pergratum,

Scilicet

I. Directorium Notariale, sive uniuncula Instrumentorum, Auctore Joanne Petro Pitio Cive originario Mediolanensi, ac in Ecclesiastica, & Metropolitana Curia causas patrocinante; dicata, & consecrata Illustrissimo Domino Don Francisco Castello, Regio, Ducalique Advocato Fiscali generali hujus Status Mediolanensis, Marchioni Parabiaghi &c. *Mediolani, typis Federici Aguelli*, 1697. *in* 12.

MMCCXXV.

PLANTANIDA JULIUS.

Initio Sæculi XVII. floruit Archipresbyter Basilicæ S. Laurentii hujus Urbis Julius Plantanida, cui ob venustatem Carminum Italicâ, & Latinâ linguâ variis occasionibus conscriptorum locum damus in hac Bibliotheca. Ad manus nostras tantùm quæ sequuntur pervenere, etsi in Nuncupatoria præfixa libro num. I. alia plura scripsisse ipsemet testetur,

Hæc sunt,

I. De Virtutibus S. Caroli Borromæi Carmen ad Eminentissimum Mediolani Archiepiscopum Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediolani, apud Impressores Archiepiscopales, sine anno, in* 4.

II. Carmina tria Italica, vulgo *Sonetti*. Extant in libro, cui titulus: „ Flavii Antonii Bonfilii Servitæ Viglevanensis, Carmina in obitu Caroli, & Uberti „ ejus Patrui Vicecomitum. *Mediolani, apud Paganellum*, 1604. *in* 4.

III. Alia tam Latina, quàm Italica, pro Laurea Antonii Ferni. *Ticini*, 1610. *in* 4.

MMCCXXVI.

MMCCXXVI.

PORCARA CAROLUS MARIA.

De Porcaria familia agit J. C. C. Raphaël Fanianus in suis Commentariis MS. sub litera P. Filius Joannis Baptistæ, extitit hic Jurisconsultus Modoëtiensis, ac inter Notarios Collegii Mediolani locum obtinuit anno MDCCII.

Scripsit

I. L'Elemosina Trionfante: Accademia Sacra in lode di S. Gherardo Tentorio Co fessore di Monza. *Milano, presso il Vigoni*, 1694. *in* 4.

II. Orazione Panegirica in lode del medesimo Santo. Extat ibidem.

III. Carmina Latina, & Italica. Ibidem.

MMCCXXVII.

PORRUS JOANNES BAPTISTA alter.

Articulo MCCCXXVIII. alterum Joannem Baptistam Porrum Basilianum protulimus; nunc verò istum eximiæ Soc. Jesu Alumnum damus. Dolendum est, quod Sui memoriam istius Viri minimè, ut opus erat, servaverint.

Ad nostram notitiam venere tantummodo

I. Joannis Baptistæ Porri Societ. Jesu Oratio in laudem B. Caroli Borromæi habita in magno Conventu Virorum Eruditorum in Templo Braydensi. *Mediolani*, 1591. *sine Impressoris nomine*, *in* 4.

II. Oratio habita in Templo Braydensi die II. Novembris, anno MDXCIX. utrum uni facultati dare operam præstet, an pluribus. Incipit: „ Ea summi rerum „ Opificis in homine constituendo mens fuit &c „ MS. pagg 15. in fol. extat in Tom. XXXVIII. Miscellaneorum Bibliothecæ Braydensis.

MMCCXXVIII.

PUSTERLA BASILIUS.

Aliàs dolebam, quòd Religiosi Viri Ordinis Servorum S. Mariæ Virginis Suorum memoriam non servavissent, optabamque novam Annalium ejusdem Ordinis Cl. Gianii editionem Lucæ habitam præ manibus habere, ut messem majorem colligere mihi datum fuisset, sed contra expectationem nec ipsos etiam, quos Picinellus refert in suo Athenæo, ne dicam alios Scriptores suos, in quos forte fortuna pluribus in Bibliothecis egomet incidi, etsi non Mediolanenses, insalutatos reperi, & quod plus est, Alumni ipsi Conventus hujus Urbis nec tantillum de Suis dedere. Ipsis igitur tribuat Lector si de Pusterula isto ego referam tantùm verba Picinelli, quæ sunt: Magisterium in sua Religione obtinuisse, & doctum in Scientiis Philosophicis & Theologicis summopere evasisse. Asserit quoque, multùm ipsum in Poësi, & arte Oratoria ea tempestate quâ vixit scilicet medio Sæculo XVII. emicuisse, sed non profert de eo laborem aliquem literarium, præter quam illum infra recensendum sub num. I., alterum nos damus, reliqua posteris dimittendo, ut meliori fortuna in publicum ea proferant, una cum Actis ejusdem literariis uberioribus, & mortis die

Edidit

I. Il Prato: Panegirico in lode di S. Carlo. *Milano*, 1636. *in* 4.

II. La lingua ancor parlante: Panegirico per S. Antonio di Padova. *Milano, nella Stamperia Arcivescovile*, 1637. *in* 4.

Vide Picinellum in Athenæo pag. 74.

MMCCXXIX.

PUSTERLA JOANNES FRANCISCUS.

De celeberrimo Equite Joanne Francisco Pusterla, Petri Ducalis Mediolani Senatoris, ac Feudatarii Oppidi Fregaroli in Comitatu Alexandriæ, & Luciæ de Crottis conjugum, filio, agit Cl. Saxius in sua Historia Typographica ad annum MDXCVI. in Articulo Baptistæ Fulgosii; nam Platinus Platus in Epistola sua num. CXXXVII., in qua laudat librum Fulgosii, cui titulus *Inopia*, Pusterlæ nostro ab Auctore dicatum, sic se exprimit: „ Et is inscriptus est Joanni Francisco Pusterlæ „ Equiti ornatissimo, & de rebus ipsis Jure dijudicaturo; valet enim Joannes Franciscus summa & „ ingenii bonitate, & morum elegantia, & in hujusmodi palæstra jamdiu versatus est, & adhuc „ versatur egregie „. Sufficit hoc proferre in laudem hujus Pusterlæ, qui Poëta fuit optimi Sæculi XVI., ut legitur in libro P. Quadrii loco infra citando

Edidit igitur

I. Carmina Italica, quæ extant in libro „ Rime di diversi „ Autori eccellentissimi raccolte da Giovanni Offre„ di „. *In Cremona. per Vincenzo Conti*, 1560. *in* 8.

Ita supradictus Cl. P. Quadrius Soc Jesu in suo Opere „ della Storia, e della Ragione d' ogni Poesia „ Tom II. pag. 364. Bernardinus Corius in Hist. Mediol. ad annum MCDLXXVI Donatus Bossius in Chronica Mediol, & Clar Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 364. MS. in folio penes Auctorem.

MMCCXXX.

PUTEUS JACOBUS.

Quamvis non injuriâ credamus Ludovicum Puteum Societatis Jesu Alumnum plura scripsisse, quàm hìc damus, ex monumentorum tamen inopiâ cogimur pauca admodum ipsius Opera proferre. Enituit præcipuè hujus Viri doctrina, tunc cùm extinctâ prorsus pestiferâ lue anno MDCXXXII. quæ biennio Metropolim hanc vexaverat, solemni supplicatione peractâ die XXI. mensis Februarii ex Metropolitanæ Basilicæ suggestu publicè ad populum verba fecit. Reliqua illius Acta felicior fortè Collector inveniet.

Supersunt ejusdem:

I. Milano risanato dalla peste. Predica del P. Lodovico del Pozzo, Teologo, e Predicatore della Compagnia di Gesù detta nel Duomo di Milano. *Ivi*, 1632. *in* 4.

II. Pastorale carità di S. Carlo. Sacro Ragionamento detto nel Duomo di Milano. *Ivi, per Filippo Ghisolfi*, 1632. *in* 8.

III. La Pastorale Providenza di S. Carlo, Discorso fatto nel Duomo di Milano. *Ivi, per il Cerri*, 1632. *in* 8.

De eo Cinellus in Bibliotheca volante, Pluteo VIII. & Picinellus in suo Athenæo Mediolanensi pag. 397.

MMCCXXXI.

R

MCCXXXI.

RATTUS BARTHOLOMÆUS.

OB vetuſtatis gratiam Bartholomæo Ratto Mediolanenſi locum in hac Bibliotheca damus, nimirum ejus Epiſtolas tantùm ad Platinum Platum vidimus, nec de illo aliud habemus, quàm quòd anno MCCCCLX. apud Senatum Mediolanenſem Secretariatus munere fungebatur, uti nos monuit amiciſſimus Sitonus;

Extant igitur

I. Epiſtolæ Latinæ ad Platinum Platum gratulatoriæ pro ejuſdem liberatione è Carcere, cum iſtius reſponſionibus. Leguntur inter Epiſtolas Platini, impreſſas anno 1506.

B

MCCXXXII.

De RAYMUNDIS PETRUS FRANCISCUS.

POſtquam eximium Cardinalem Joſephum Archintum laudavimus Artic. CVIII. ad manus noſtras pervênit liber Petri Franciſci de Raymundis, lectu dignus, ideoque hîc recenſendus videtur

C

Hoc titulo

I. Archintea Laus. Joſephus Archintus, ad Regem Catholicum Legatus, Archiepiſcopus Mediolanenſis laudatus inter feſtivas Sacræ Purpuræ Gratulationes, à Petro Franciſco de Raymundis, Sacerdote Mediolanenſi, & J. U. D. Sine anno, loco, & Typographo, in 4.

MMCCXXXIII.

RAYNOLDUS BERNARDUS.

D

PAuli Mariæ, & Barbaræ Carcanæ conjugum Mediolanenſium filius, claruit in facultatibus Poëtica, atque Oratoria ab anno MDLXXX. uſque ad annum MDCVIII., in quo ſuum Teſtamentum condidit, illudque ſervat Cl. Sitonus noſter.

Superſunt ipſius

I. Oratio in laudem Picturæ, atque Sculpturæ, habita in Scholis Palatinis anno MDLXXXIII. die XIV. Februarii. *Mediolani, apud Paganellum*, 1584. *in* 4.

II. Carmina plura tam Italica, quàm Vulgari Mediolanenſi Dialecto exarata. Extant in variis Collectionibus, & in Opere Joannis Pauli Lomatii, cui titulus „ Rabiſch „ unà cum Lomatii reſponſionibus.

E

Videndæ ſunt Schedæ Sitonianæ.

A

MMCCXXXIV.

RIPA MELCHIOR.

EX Schedis Sitonianis didicimus Ripam noſtrum Patrem habuiſſe Joſephum, atque Eccleſiam Parochialem S. Joannis ad quatuor Facies hujus Urbis prudenter, ſanctèque rexiſſe per annos vigintiquinque, ſcilicet ab anno MDCV. ad MDCXXX. qui fuit ei poſtremus. Reliqua ad eundem ſpectantia Lector agnoſcet ab Opere, quod edidit ſequenti titulo.

Videlicet

I. Iſtoria Pontificale di Milano di Gio. Franceſco Beſozzo, reviſta, corretta, & ampliata da Melchiore Riva Dottore di Sacra Teologia, e Curato di S. Gio. le quattro Faccie. *Milano, preſſo il Malateſta*, 1623. *in* 8.

MMCCXXXV.

RIPALTA FRANCISCUS MARIA.

FRanciſcus Maria Ripalta parentibus Franciſco, & Helena Ripa, Mediolani editus eſt in lucem anno Incarnationis Dominicæ MDCLXII. die II. Julii. Adoleſcens, cùm minoribus jam vacaſſet ſtudiis in Academia Braydenſi, annos natus XVIII. patrem amiſit, mox aliquantiſper apud Conſobrinum ſuum, qui animarum curam gerebat in Parochiali Templo Sanctæ Mariæ ad Portam, commoratus, clericalia exercuit miniſteria in altero Sancti Sepulchri. Anno poſtmodum MDCLXXXV. ſacris initiatus Ordinibus, die XIX. Auguſti primum ſolemne Sacrificium Deo obtulit in Æde S. Mariæ Beltradis. Mox ad audiendas Fidelium Confeſſiones admiſſus eſt, quo in munere prudentiæ, atque doctrinæ ſummum dedit ſpecimen. Theologiæ laureâ inſignitus, & Utriuſque Juris Doctor renunciatus, Protonotarii quoque Apoſtolici dignitatem obtinuit. Animarum curationem in Baſilica primùm S. Stephani in Brolio, deinde in Eccleſia Sancti Petri ad Vineam exercuit ad obitum uſque magna cum laude, confluentibus ex univerſa Urbe, ac Diœceſi ad ipſius Ædes Clericis, ut in ea, quam domi habebat, moralis Theologiæ palæſtra exercerentur, quorum quandoque numerus ad CC. excrevit. Sacris Virginum Aſceteriis Confeſſarius præfuit annos plurimos, in quibus & earum profectum curavit, & controverſias exortas mira dexteritate compoſuit. Examinator deinde Synodalis, & Librorum Cenſor deſtinatus extitit; ideoque mirum non eſt, ſi ad ipſum velut ad oraculum omnis generis Cives etiam Primarii, & Magiſtratus, conſcientiæ ſuæ, & ſummi momenti negotia deferebant, tantaque erat Viri exiſtimatio, ut nedum hujus Ambroſianæ Eccleſiæ Præſules, verumetiam Apoſtolica Sedes plurimis in cauſis vices ſuas eidem demandaverint. Obiit die XVII. menſis Januarii anno MDCCXLIII. cùm priùs Bibliothecam ſuam ditiſſimam Cœnobio Minorum, qui Capuccini dicuntur, extra Orientalem Portam legaſſet. Jacet in communi tumulo Parochorum prædicti Templi Sancti Petri ad Vineam, cujus aram majorem ære ſuo magnificè exornaverat.

Super-

Superſunt ipſius :

I. Conſultationes plurimæ in Cauſis Civilibus , Canonicis, & Moralibus, tam editæ, quàm MSS. Vol. III. in fol. juſtæ molis.

II. Sententiæ plures ab eo emanatæ, variis in occaſionibus, ſic inſcriptæ: „ Nos Franciſcus Maria „ Ripalta J. U. & S. Theol. Doctor, Prothono„ tarius Apoſtolicus &c. in hac parte Judex Com„ miſſarius, Delegatus Apoſtolicus &c. MS. in fol

III. Carminum Italicorum & Latinorum varii generis Volumina II. in fol. MSS. magna ex parte ab ipſomet Auctore.

IV. Inſtructio pro promovendo ad Epiſcopatum, MS. in 4 juſtæ molis.

V. Sermones, Panegyres, & Orationes plures tam Italico, quàm Latino ſermone, MS. in 4. magnæ molis.

VI. Decade Solitaria di X. giorni di ritiro per rinovazione di ſpirito, MS. in 4.

Omnes reperiuntur in Bibliotheca PP. Capuccinorum, ut ſupra.

VII. Giornate VII. impiegate per li VII. dolori di Maria Vergine. *Milano*-

VIII. Curavit etiam iterum Typis Mediolanenſibus tradi *Dominici Bellagattæ* Opus magnum Caſuum conſcientiæ, Auctore Martino Bonacina, additis emendationibus pluribus in locis, ſignatiſque Sententiis ab Apoſtolica Sede damnatis, ad plenum commodum Morali diſciplinæ operam dantium.

IX. Relazione della morte di Monſignor Ercole Viſconti Arciveſcovo di Damiata. *Milano, per Marc' Antonio Malateſta*, 1712. *in* 8.

X. Relazione del paſſaggio da queſta Vita di S. Eccel. il Signor D. Teobaldo Maria Viſconti Marcheſe di Ciſlago &c. *Milano, per gli Eredi Ghiſolfi*, 1701. *in* 8.

XI. In eadem ſua Bibliotheca vidi Vol. XII. Allegationum tam Civ, quam Canon. & Crim. additis ut plurimum Sententiis Excellentiſſimi Senatus Mediol. & notis marginalibus manu Ripaltæ noſtri. Vidi quoque Anonymi cujuſdam totam S. Scripturam manu exaratam XII. Voluminibus in fol. cum Explicatione Vocum Græcar. Hebræar. Caldear. &c. (Labor verè improbus) ab anno MDCCXXVIII. ad MDCCXXXIII una cum Epiſtola nuncupatoria ſic: „ Laborioſum ſiquidem, ſed „ delectabile quod Opus Bibliæ Sacræ currenti „ calamo, ad otia evitanda, fideliter traducen„ dæ, divini Spiritus afflatu, & te mihi an„ nuente, hilari animo ſuſcepi, ejuſdem divini „ Spiritus ope perfectè complevi, illudque tibi „ dilectiſſimo in Chriſto Jeſu Franciſco Mariæ „ Ripaltæ S. T. D. & Philoſophiæ profeſſori, „ & in omnibus quorumcumque generum ſcien„ tiis verſatiſſimo ſimplici corde præſento; pre„ cans te hoc grati mei animi munuſculum ſu„ ſcipere ne dedigneris, ſicque memorem me „ ſemper in tuis Orationibus habere non obli„ viſcaris. Vale.

Ex ipſius Vita, quam ipſemet ſcriptam reliquit, Opera verò MSS. quæ dedimus, non ſine voluptate perluſtravimus.

MMCCXXXVI.

RUBEUS LEO.

NImis jejunos reliquit nos Wadingus in Syllabo Scriptorum ſui Ordinis, nam, præter alios, de Leone Rubeo Mediolanenſi loquens, ejus tantùm Repræſentationem indicavit; ex libri verò editione floruiſſe videtur Auctor initio Sæculi jam tranſacti.

En titulus

I. La Reina Eſter, Sacra Rappreſentazione del Padre Fra Leon Roſſi, Minor Obſervante. *In Milano, per Giambattiſta Paganello*, 1618. *in* 12.

Ex Syllabo Scriptorum Ordinis Minorum Lucæ VVadingi pag. 247., & Ex P. Quadrio Soc. Jeſu „ della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poeſia „ Tom. IV. pag. 82.

S

MMCCXXXVII.

SALVATERRA JOANNES MARIA.

JOannem Mariam Salvaterram in Mediolanenſi Urbe natum anno ab Incarnato Domino MDCXLIV. Hieronymus, atque Barbara Vicecomes nobiles Conjuges genuerunt. Primos ſuæ ætatis annos inter bonarum artium ſtudia tranſegit Parmenſi in Collegio Societ Jeſu. Cùm autem Margarita Auſtriaca Leopoldo Cæſari nupta Mediolano tranſiret, à parentibus in Patriam revocatus eſt, meditantibus eum Viennenſem ad Aulam mittere. Sed aliter decreverat rerum omnium Conditor, confractâ enim, qua vehebatur in ſolemni Principis fœminæ ingreſſu, rhedâ, monitus id vitæ genus ſibi nequaquam amplectendum, Collegium Parmenſe repetiit, & ſuadente Joanne fratre ſuo, de quo jam verba feci in articulo MCCCCXCVIII. hujus meæ Bibliothecæ, Societatis Jeſu Inſtitutum amplexus eſt in Tyrocinio Genuenſi, cùmque aëris ibidem incommoda graviter ſentiret, Cherium in Subalpinis miſſus, à Joanne Paulo Oliva ſupremo tunc Societatis Moderatore ferventiſſimis literis poſtulavit, ut ad prædicandum Americanis Populis Evangelium ablegaretur. Sed dilato voti effectu ad docendos, pro inſtituti ſui ratione, adoleſcentes admotus quadriennium inſumſit Tandem ad quam diutius exoptaverat ad Indos miſſionem anno MDCLXXV. die XXI. Maji Gades versùs navem ſolvit, unde die VIII. Julii in optatiſſimas ſibi Provincias iter arripuit, quò tandem die XIII. Septembris ejuſdem anni pervênit. Ut Mexicum attigit Sacræ Theologiæ curriculum cœpit, quem tamen abrumpere coactus eſt, miſſus ad Rhetores edocendos in Urbe Angelorum, ubi totus fuit in efformandis ad literas, atque pietatem Alumnis; nihil interim omittens, quod ad Animarum ſalutem pertinere videretur; ſæpiſſimè etenim ad populum publicè verba fecit. Exacto anno Mexicum reverſus, ſacras Literas egregiè didicit, ſolitus tamen profiteri, majora ſe à Redemptoris Crucifixi imagine, quàm à Præceptoribus percepiſſe. Apoſtolico demum officio maturus in Septemtrionalis Americæ Provincias Cinaloam, Sonoram, atque Taraomares juſſu Majorum ſe tranſtulit Ultrò progreſſus Evangelicam lucem tribus aliis Provinciis invexit omnium primus, videlicet Chinipi, Barrojas, & Guazapario, quibus in laboribus decennium tranſegit, adeo Barbaris, quos Chriſto lucrifecerat charus, ut cùm à Provinciali ſuo Mexicum revocaretur, armati eam ad Urbem accurrentes, Taraomari Patrem, ut ajebant, ſuum vi repeterent. Mexicani verò pari in Salvaterram amore flagrantes, correptis armis ad Collegii valvas excubantes, id impedire nitebantur. Tumultum tamen ipſe compeſcuit, impetratâ à Majori ſuo in Taraomaros redeundi poteſtate. Viſitator poſtmodum Cinaloæ, & vicinarum regionum conſtitutus eſt anno MDCLXXXVIII. quod munus dum gereret, Taraomaros, alioſque finitimos Hiſpani imperii impatientes, & turbas cientes, tam prudenter ſedavit, ut ei datis humaniſſimis literis Prorex gratias ageret. Hinc præfuit Rector Collegio atque Academiæ Guadalaxaræ, ibique Templum Lauretanæ Virgini exſtruxit. Mox Tyronibus Magiſter datus in Collegio Tepozotlanenſi, tandemque toti Provinciæ Præpoſitus fuit anno MDCCIV. Californiam jam pridem

pridem erudiendam Christi Præceptis expetierat Salvaterra, cùmque id demum impetrasset, & se contulisset in vastissimam æquè ac barbaram Regionem, non absque præsenti Dei Omnipotentis ope, repugnantibus Idolorum Sacerdotibus, non verbis solùm, sed insidiis quoque, & armis, Evangelicus Præco Veritatis luce gentes perfudit, ut quæ prius superstitioso Dæmonum cultu horrebat Ora, copiosam Fidei messem pareret, jureque merito Salvaterra Californiæ Apostolus nuncupari meruerit. Anno tandem MDCCXIV. cùm inde Mexicum pro gravissimis Ecclesiæ, quam ipse statuerat, negotiis rediret, Guadalaxaræ gravissimo correptus morbo, anno ætatis suæ LXXIII. die VIII. Julii Apostolatus sui cursum consummavit. Cadaver magnâ elatum pompâ ferè discreptum fuisset, quod vestibus contigerat, à populo pietatis gratiâ, nisi maturiùs conditum multitudinis manus effugisset. Publico etiam sumptu, omnibus Magistratibus adstantibus, post trimestre ipsi justa sunt persoluta in Templo Suorum. Non finit institutum meum diutiùs in ejus virtutibus immorari, quæ integrum volumen exigerent, & liberiori calamo aliquando in lucem edentur. Gradum ergo faciemus ad ea, quæ scripsit,

Nimirum;

I. Lettera al P. Gianpaolo Olivâ scritta dal Noviziato di Chieri. Ea ferventissimis precibus, quibus ad Indos mitti postulabat, referta, servatur autographa in Archivo Suorum Romæ.

II. Copia de quatro Cartas de el Padre Juan Maria de Salvaterra &c. las dos primeras cartas son a los Excellentissimos Señores Virreyes de esta Nueva-España. Las dos ultimas, la una al Licentiado Don Juan Cavallero y Ossio, Comissario de Corte. La otra al Padre Juan de Ugarte Procurador de la Mission de Californias. *Con licentia, en Mexicon, en la Imprenta de Juan Joseph Guillena Carascoso, año de* 1698. *in fol.* Prodierunt etiam Italicè *Mediolani apud Malatestam* 1699. *in* 4. præfixâ Epistolâ præfati Joannis de Ugarte ad Georgium Salvaterram, Joannis Fratrem, data Mexici die 29. Januarii 1698. Ex illis autem quatuor, tertia lectu dignissima est, continet enim exactissimam narrationem omnium, quæ Auctori in Californiæ appulsu & mora acciderunt.

III. Plures aliæ autographæ ad eundem Georgium Fratrem suum ab Auctore scriptæ servantur apud Marchionem Josephum de Abdua.

Vita ipsius, unde multa è superiùs relatis hausi MS. in folio ab Anonymo quodam non imperito elaborata, servatur apud eumdem Marchionem.

MMCCXXXVIII.

SANTAUGUSTINUS AUGUSTINUS.

Laudabilem conatum Augustini ex Familia Santaugustina Mediolanensi nati, utinam alius quispiam Concivis ejus feliciùs, aut saltem copiosiùs exequatur; cum enim hæc Metropolis præclarissimos Pictores genuerit, optandum foret, ut Augustini nostri Opus, mole quidem exiguum, sed tamen non contemnendum, additamentis exornaretur, & meliore criterio publici juris fieret. Interim laude sua fraudare noluimus Scriptorem ipsum, qui viam cæteris stravit.

En quis Operi sit titulus

I. Immortalità, e glorie del Penello, o sia descrizione delle Pitture più insigni di Milano, al Conte Antonio Renato Borromeo. *Milano, presso l'Agnelli*, 1671. *in* 12.

MMCCXXXIX.

De SANCTO-PETRO ALOYSIUS.

Gens de Sancto-Petro floret in hac Metropoli, teste Cl. Sitono jam à IV. fermè Sæculis, nam inter Decuriones Mediolanenses V enumerantur Viri ejusdem Familiæ ab anno MCCCLXXXVIII. ad MDXIII. Noster verò Rector extitit insignis Templi B. V. Mariæ propè Burgum Seroni, scripsitque, atque edidit librum

Hoc titulo;

I. Il Maestoso, e Famoso Tempio della Miracolosa Effigie di nostra Signora dell'insigne Borgo di Sarono; descritto fedelmente ab origine dal Prete Aloigi Sanpietro, ivi Rettore. *Milano, presso Lodovico Monza*, 1658. *in* 8.

Ex Picinelli Athenæo pag. 405., & ex Collectione Decurionali Sitoniana, MS. in fol. penes Auctorem.

MMCCXL.

SERAZONUS seu de SERAZONIBUS NICOLAUS.

Familiam de Serazonibus inter antiquas & Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. sub litera S. Ex ea claruerunt Antonius annis MCCCLXIV. & MCCCLXXXV., ac Manfredus an. MCCCLXXXV. & MCCCXCI. ambo J. C. Collegiati Mediolani, & Ambrosius an. MCCCCLXXIV. Decurio Mediolani; de Nicolao interim isto Ordinis Prædicatorum nec verbum quidem apud Cll. VV. Quetif, & Eccard, frustraque foret aliquid quærere apud Suos hîc degentes. Ipsum damus ob sequentem Editionem,

Scilicet

I. S. Vincentii Ferrerii Sermones in 4. In calce: „ Expliciunt perutiles, atque devotissimi Sermones de „ Sanctis, Reverendi Patris S. Vincentii Ferrerii „ Ord. Prædicat., diligentissimè emendati per vene„ rabilem Fratrem Ni. ejusdem Ordinis Mediola„ nensem, qui præsens Opus imprimi curavit, im„ pensis Aloysii de Serazonibus fratris sui. *Magister* „ *verò Uldericus Scinzenzeler Theutonicus impressit* „ *Mediolani anno Domini MCCCCLXXXVIII. die III.* „ *Martii*

Frater ejus Aloysius imprimi curavit etiam: „ Alberti „ Magni Tractatum super Missus est in 4. „ in cujus calce legitur: „ Aloysius verò de Serazonibus suâ „ operâ, & impensâ imprimi curavit *Mediolani ab* „ *Ulderico Scinzenzeler Theutonico, anno Domini* „ *MCCCCLXXXVIII. die XVII. Aprilis.*

Ex Cl Saxio in Hist. Liter. Typogr. pag. DLXXXIII. & ex Cl. Advocato Sitono in Chron. Colleg. J. PP. artic. 26 89., & 93., & in Collectione Decurionali Sitoniana MS. in fol. penes eundem.

MMCCXLI.

SETA HYPPOLITUS

Juris Utriusque Doctor fuit, necnon Præpositus Ecclesiæ insignis Oppidi Busti Arsitii; ipsum laudavit Picinellus ob Panegyrem tantùm infra recensendam. Nos verò aliam invenimus pro D. Antonio Patavino dictam in Ecclesia S. Francisci hujus Urbis

Vide-

Videlicet :

I. Oratione Funebre per la Morte del Cardinale Carlo Borromeo. *Milano, presso il Tini*, 1585 *in* 4.
II. Il Santo de' Santi, Panegirico detto nell' Ottavario per la Festa di S. Antonio di Padova. *Milano, presso il Tini*, 1589 *in* 4.
Ex Athenæo Mediolanensi Abbatis Picinelli pag. 383.

MMCCXLII.

SFONDRATUS PAULUS alter.

IN Sæculo Petrus, necnon Eques S. Jo. Hierosolymitani, Marchione & Blanca Vicecomite parentibus natus est, ideoque Gregorii XIV. Summi Pontificis pronepos. Congregationem Clericorum Regularium Theatinorum ingressus, professionem emisit die XXIV Februarii, anno MDCXXII. In facultatibus Philosophicis, & Theologicis summopere excultus, non tantùm in Patria, sed etiam in Aula Matritensi magnum nomen sibi acquisivit. Dolendum est, quòd cùm longe à Suis obierit, nempe Barcinone, ætatis suæ anno quinquagesimo, Scripta ipsius minimè ad nos pervenerint.

Superest ideo tantùm de ipso

I. Narratiuncula de Vita Pauli Aresii; hanc Comiti Bartholomæo Aresio Senatus Præsidi, die I. Aprilis anni MDCXLVII. nuncupavit, & Typis data fuit in Libro Velitationum in Apocalypsim supradicti Pauli Aresii, cujus Elogium nos jam dedimus suo loco.
Vide Picinellum in Athenæo pag. 454., Ludovicum Araldum in Equestri Nobilitate Civitatum Italicarum pag. 52., & Advocatum Sitonum in Chron. Colleg. J. PP. artic. 897. pag. 207.

MMCCXLIII.

SIMONETTA JOANNES JACOBUS.

PArentibus Ciccho Simonetta, atque Elisabeth Vicecomite nobilissimis jugalibus ortus est Mediolani Joannes Jacobus, cujus literaturæ curam genitor Francisco Philelpho Viro suæ ætatis eloquentissimo, ac doctissimo, tunc in hac Metropoli commoranti tradidit. Quantùm Simonetta tanto sub præceptore profecerit facillimè ostendit singularis in eum Philelphi amor, & existimatio, qui etiam in epistolis, inferiùs recensendis, summis effert laudibus ipsius ingenium, candidosque mores. Amicissimus quoque extitit Platini Plati insignis Poëtæ, cujus loco suo recitavimus laudes, ab eo Carminibus honoratus. Patris secutus vestigia, in aula Galeacii Mariæ Sfortiæ Insubrum Ducis fideliter adeo, modestèque se gessit, ut eo etiam è vivis sublato gratiam Bonæ, atque Joannis Galeacii Principum Mediolanensium sibi promeruerit, & ab eisdem die V. Septembris anno MCCCCLXXVII. electus fuerit à Secretis. Annus obitus illius nos latet, cœlebs tamen decessit; cùmque ubi sit conditus ignoremus, Inscriptionis loco Carmen Plati memorati subjiciemus :

Per qui te genuit similem sibi, perque tuorum
Stemmata, juventæ per bene facta tuæ,
Per commune sophos, per magni Patris honores,
Te rogo, fac genitor me sciat esse tuum.

Eruditionem ipsius testantur,

I. Epistolæ plures ad Franciscum Philelphum, quarum memorabilior ea est, in qua summis illum laudibus extulit; consiliumque ab eo petiit, quo pacto se gereret adversùs eos, quibus cum beneficisset, ingratos deprehenderat.
Harum mentio est in nonnullis Philelphi ipsius Epistolis inter hujus edita *Venetiis, in ædibus Joannis, & Gregorii de Gregoriis*, 1502 *in fol.* Ex his ad Joannem Jacobum nostrum supersunt, quæ recensentur nimirum : Prima data III. Non. Martias MCCCCLXXII. quâ respondet memoratæ quæstioni à Simonetta propositæ. Altera VIII. Kal. Julias, quâ ipsum instruit ad aulam pergentem. Tertia demum XIII. Kal. Augusti eodem anno, quæ jocosa est, nam amicissimè illum carpit, quòd Principis negotiis occupatus ad se non accesserit.

MMCCXLIV.

SORESINA GABRIEL.

SOresinam Familiam inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. MS sub litera S. Juvat hîc excribere verba Cl. Belfortii in Chronologia Monachorum Montis Oliveti, nam de Gabriele isto nihil quidem à Suis accipere potuimus; refert igitur summam virtutem alumni sui, quam elucere asserit in sequenti ejusdem Opusculo, inde pergit : „ Verus Religionis filius, benignus „ pietatis pater, vivere desiit anno MDCXXX- „ VIII.

Scripsit vulgavitque

I. De Fœlicitate Vitæ Monasticæ Sermonem, quem anno MDCXI Mediolani explevit.
Ex eodem Belfortio, pag. 158.

MMCCXLV.

SOVANIUS JOANNES MELCHIOR.

ANno reparatæ salutis MDCLXVI. honestis è parentibus editus est in lucem Melchior Sovanius, Patriam sortitus percelebre Oppidum Modoëtiense; & quoniam in primis eloquentiæ rudimentis mente percipiendis haud vulgare ingenii acumen adolescentulus adhuc palàm ostenderat; Mediolanum à Genitoribus missus, ibi Liberalibus studiis operam navavit sedulam in publico Athenæo Clericorum Regularium Congreg. S. Pauli, quos vulgus Barnabitas appellat, prope eorum Collegium S. Alexandri. Philosophiæ, & Theologiæ cursum tanta sollicitudine, ac diligentiâ complevit, ut inter primos ætatis suæ tyrones meritò ab Institutoribus, & Condiscipulis habitus fuerit; quapropter in sacra Theologiæ facultate lauream Magisterii obtinuit. Oratoris, ac Theologi clari nominis famam in dies celebriorem sibi conciliavit, plures in commendationem Sanctorum è suggestu Panegyres recitans, necnon Apostolici Concionatoris munus suscipiens, quod per XLII. annorum spatium in celeberimis Italiæ Urbibus, magno cum animarum proventu, per integras Quadragesimas impigrè, feliciterque peregit, quemadmodum in literis commendatitiis Romæ datis extra Portam Flaminiam die VII Junii MDCCXXIV. testatus est S. R. E Cardinalis Benedictus Odescalchus, Mediolanensis tunc Archiepiscopus, per hæc verba : „ Melchior Sovani nostræ „ Diœcesis, absoluto Rhetoricæ, Philosophiæ, ac „ Theologiæ curriculo, hujus Facultatis lauream „ est affecutus; quique, præter varias Panegyricas „ Orationes, munus Concionatoris Quadragesimalis per annos triginta, in nostra primùm Diœce- „ si,

,, ſi , deinde in ipſa Civitate Mediolanenſi , & ſuc
,, ceſſivè in inſignioribus Eccleſiis , & Cathedrali-
,, bus, Bergomenſis, Placentinæ, Venetæ, Mantua
,, næ , Januenſis , & Laudenſis Civitatum , necnon
,, & noſtra Metropolitana , itemque in Baſilica S.
,, Laurentii in Damaſo de Urbe , & noviſſimè in
,, Vaticana , laudabiliter implevit . Propriis ſum-
,, ptibus Oratorium publicum extrùxit , (in Vico
,, Mondonici ad radices Montis Briantei) in quo
,, pluribus ab hinc annis Doctrinæ Chriſtianæ in-
,, ſtructionibus , aliiſque piis functionibus populum
,, detinet . Exercitationum ſpiritualium à Clericis ,
,, Sacerdotibus , & Monialibus præfatæ Diœceſis
,, peractarum , pluries Director extitit , &c.
quin immo Mediolani etiam in Collegiata Eccleſia S. Mariæ Pedonis univerſis Civibus eaſdem ſacras exercitationes propoſuit ; atque ut in primis Altaris Miniſtros hoc neceſſario ſpiritus pabulo reficeret , proprias ædes in memorato Mondonici vico reſtauravit , commoda ſuppeditans Sacerdotibus domicilia , illuc bis , terque in annum confluentibus , ut à mundanis curis ſemoti , Divinarum rerum contemplationi vacarent . Inſignis Baſilicæ Collegiatæ S. Jo. Baptiſtæ in Oppido Modoëtienſi Canonicus renunciatus , Sacellum S. Virgini , ac Martyri Luciæ dicatum ex polito marmore ſuo ære refecit , ſubterraneam ejuſdem Eccleſiæ Confeſſionem picturis , arâ , & Deiparæ dolentis effigie elegantiùs ornavit , aliaque ad Templi decorem augendum fieri curavit , ſupremis tabulis annuos etiam redditus aſſignans , ut ſextis quibuſque feriis ſalutares ibidem Hoſtiæ Deo offerantur . Longo concionandi labore , atque annis gravatus aurium incommodum ſenſit , nec tamen deſtitit aliorum ſaluti conſulere , ſpiritualium exercitationum ad uſum Sacerdotum normas exponens , inferiùs deſcribendas . Apoplexiâ tamdem correptus , vivere deſiit Januario menſe præſentis anni MDCCXLIV. , in communi Canonicorum S Jo. Modoëtienſis ſepulcro tumulatus .

Inter quamplures ingenii ſui fœtus , vix illo mortuo ab ignota manu celatos , enumerare nobis conceſſum eſt .

I. Al Sacerdote in Ritiro, Meditazioni ſopra il Vangelo del Convito regiſtrato in S. Matteo cap 22. con gli Eſami ſopra i Comandamenti del Decalogo, le Inſtruzioni ſopra la Dignità Sacerdotale, e gli affetti per prima, e dopo la Celebrazione &c. *Milano, per Giuſeppe Richino Malateſta*, 1740 *in* 4

II. Al Sacerdote in Ritiro, Meditazioni ſopra il Vangelo de' Talenti regiſtrato in S Matteo cap. 25. con gli Eſami ſopra i Peccati Capitali, e Virtù oppoſte, le Inſtruzioni ſopra il Sacrifizio della Meſſa, e gli affetti per prima , e dopo la Celebrazione. *Milano, per il medeſimo*, 1740. *in* 4.

III. Al Sacerdote in Ritiro Meditazioni ſopra la Parabola Evangelica delle Vergini Prudenti, e delle Stolte. MS. prælo paratum.

IV. Quareſimale da eſſo recitato in varie Città dell' Italia, e per la terza volta nella Metropolitana di Milano ec. *Ivi, preſſo Giuſeppe Richino Malateſta*, ſub prælo.

V. & VI. Due Orazioni, recitate nel Duomo di Milano per l'apertura de' Tribunali. *Milano*, *in* 4.

VII. Panegirico in lode di S. Caterina di Bologna. *Bologna*, *in* 4. Tanto cum plauſu excepta fuit in Patria mea hæc Panegyrica Oratio , ut meminerim, pluribus Italicis Carminibus à Civibus meis commendatam extitiſſe ; atque eadem ibidem impreſſa fuerit in 4.

VIII. Panegirico in lode di S Filippo Neri, recitato in Milano, mentre dalla Congregazione de' Sacerdoti ſotto il patrocinio del medeſimo Santo, a cui era aggregato, ſe ne celebrava la Feſta Solenne . MS.

IX. Varj Panegirici de' SS. , tra' quali uno per S. Carlo, altro per il B. GianAngelo Porro, e per S. Filippo Benizj dell' Ordine de' Servi di M. V.

MMCCXLVI.

SPECIANUS CÆSAR.

JOanne Baptiſta , ex Cremonenſi Nobili Familia Cæſareo Ducalique Mediolani Senatore , de quo in Exteris ſermo erit , & Magdalena Sacca conjugibus natus eſt in hac Urbe Cæſar noſter anno Chriſti MDXXXIX. , ideoque jure merito in hac mea Bibliotheca Scriptorum Mediolanenſium recenſendus eſt , & præcipuè quòd etiam ejus fratres , Proſper ſcilicet , Octavius , & Alphonſus inter LX. Decuriones Conſilii generalis adſcripti fuerint , quod munus non niſi Patriciis Nobilibus conferri in aperto eſt . Ob doctrinam , morumque probitatem S. Carolo Borromæo ſummè charus extitit , & ab eodem Antiſtite Canonicus Ordinarius Eccleſiæ Metropolitanæ primùm electus , deinde Romam ob graviſſima negotia ad Eccleſiaſticam Juriſdictionem pertinentia miſſus , quantum in iis bene ſe geſſerit, ſatis ſuperque oſtendunt Epiſtolæ D. Caroli ad eundem , & Speciani noſtri ad S. Carolum , quæ ſervantur in Bibliotheca Ambroſiana . Magno nomine ſibi in Urbe acquiſito, Utriuſque Signaturæ Referendarius , & Sacræ Congregationis Epiſcoporum à Secretis conſtitutus eſt , inde à Sanctiſſimo Pontifice Pio V. unà cum Cardinali Alexandrino Nepote in Hiſpaniam Legatus mittitur , mox à Gregorio XIII. Novarienſibus Paſtor declaratur anno MDLXXXV , ubi Synodum celebravit, Ædes Epiſcopales & Sacra Eccleſiæ ſuæ ornamenta auxit . Sixtus verò V. pro Univerſalis Eccleſiæ beneficio ad Philippum II. Hiſpaniarum Regem Apoſtolica Legatione decoravit , quem poſtea , nempe Anno MDXCI. Gregorius XIV à Novarienſi Sede ad Cremonenſem tranſtulit ; ſed paulo poſt Clementis VIII. juſſu novam inire Legationem ad Rodulphum Cæſarem coactus eſt . Quantùm in ea pro Catholica Fide , & Eccleſiaſticis juribus peregerit, omnibus notum eſt: indicare ſufficit, Huſſitarum Eccleſiaſtici Conciſtorii in Regno Bohemiæ abjurationem ipſius curâ , & non exiguo labore obtentam fuiſſe . Anno demum MDXCVIII. ad Epiſcopatum ſuum Cremonenſem reverſus, Eccleſiam Cathedralem conſecravit, inſignibuſque Sacris Lipſanis è Bohemia delatis exornavit. Alteram quoque Synodum habuit, & dum ad majora promovendus erat, obdormivit in Domino die XX. Auguſti, anno MDCVII. Jacet ante Aram Divo Petro Sacram in Majori Eccleſia , hoc à celeberrima Societate Jeſu , quam hæredem inſtituerat , appoſito Elogio :

CAESARI SPECIANO EPISCOPO CREMONAE
PATRI OPTIMO ET FVNDATORI
COLLEGIVM SOC. IESV HAERES POS.
OBIIT XII. KAL. SEPTEMBRIS MDCVII.

Apud idem Altare è ſiniſtro latere ſub ejus Effigie altera Inſcriptio legitur, quam, cum plura de Auctore noſtro recenſeat , hîc dare ſtatuimus :

CAESARI

CAESARI SPECIANO EPISCOPO CREMONAE VIGILANTISSIMO, NOBILITATE, DOCTRINA, REBVS GESTIS CLARISSIMO, QVI ROMAM A B. CAROLO CARDINALI SANCTAE PRAXEDIS PRO CAVSA PVB. MISSVS, CVM MINORES HONORES ANTE MERITVS ESSET, ET ADEPTVS, EP. NOVARIAE A GREG. XIII. P. MAX. CREATVS EST. MOX NVNCIVS AD PHILIPPVM II. HISP. REGEM A SYXTO V. LEGATVS, TVM A GREGORIO XIV. SIBI IN HOC EPISCOPATV SVFFECTVS. NVNCIVM ITEM CLEM. VIII. IVSSV AD RODVLPHVM II. IMP. EGIT, QVIBVS MVNERIBVS SVMMA FIDE, PRVDENTIA, CONSTANTIAQVE PERFVNCTVS, CVM SE, SVAMQVE INDVSTRIAM PONT. MAX., AC PRINCIPIBVS, TVM RELIGIONIS LIBERALITATEM, VIRTVTESQVE OMNES OMNIBVS PROBAVIT; DE VTRAQVE ECCLESIA BENEMERITVS, EPISCOPIIS AMPLIFICATIS, TEMPLIS ARGENTO PRETIOSAQVE SVPPELLECTILI EXORNATIS, DE CREMONENSI PRAETEREA SACRARIO FVNDIS DONATO, SEMINARIO AEDIFICATO, NOVIS RELIGIOSORVM VIRORVM, AC FOEMINARVM ORDINIBVS IN VRBEM INDVCTIS, QVI DENIQVE COLLEGIVM SOC. IESV IN AVITA DOMO REDEMPTA, ALIISQVE CIRCVMIACENTIBVS COLLOCATVM VT INCHOATVM TEMPLVM PERFICERETVR, INSTITVIT HAEREDEM, ET AMPLIORIBVS DIGNVS, AC PROXIMVS HONORIBVS, MAIORA MEDITANS IN COMMVNE BONVM, ANNIS LXVIII. GRAVIS, DEFLETVS AB OMNIBVS CESSIT E VITA XII. KAL. SEPTEMBRIS MDCVII. IDEM COLLEGIVM HAERES GRATA MEMORIA PARENTIS OPTIMI BENEVOLENTIAM, ET FVNDATORIS MERITA PROSEQVENS, AD PERENNITATEM P.

Hæc ejus doctrinæ sunt testimonia

A

I. Synodus Diœcesana habita anno Domini MDXC. Idus Maji Novariæ. *Ibid. ex typis Hæred. Franc. Sexali*, 1591.

II. Statuta Collegii Parochorum Civit. Cremonæ confirmata, & aucta. *Ibid. apud Christoph. Draconium*, 1591.

III. Ordines circa Solutiones faciendas in causis Fori Episcop. Cremonæ, 1592.

IV. Edmundi Campiani Londinensis Soc. Jesu Theologi, qui non ita pridem pro Catholica religione in Anglia mortem oppetiit, oblati certaminis in causa Fidei rationes decem redditæ Academicis Angliæ &c. *Pragæ typis Michaëlis Peterlæ*, 1592. Hoc Opus vulgavit dum in Germania moraretur.

V. Articuli concordiæ inter RR. Paulum Albertum Scholasticum, & Corradum Vaybellum Cancellarium Ecclef. Vuratislaviensis cum Ven. Capitulo ejusdem Eccles. &c. initi die 21. Septembris 1593.

B

VI. Index Librorum prohibitorum cum regulis confectis per PP. à Tridentina Synodo delectos auctoritate Pii IV. primùm editus &c instructione adjecta de exequendæ prohibitionis, deque sincerè concordandi, & imprimendi libros ratione. *Pragæ typis VVenceslai Marini à Genezic*, 1596.

VII. Decreta, & Acta edita, & promulgata in Synodo Diœcesana Cremon. prima. *Ibi apud Baptistam Pellizzarium*, 1599

VIII. Decreta Provinciæ Mediolanensis sub B. Carolo Borromæo Card. Archiep diversis temporibus in sex Conciliis, totidemque Voluminibus edita &c. juxta illius B. Cardinalis & Archiep. mentem ad instar Decretalium Gregorii Papæ IX. in unum Codicem collecta. *Brixiæ, apud Societ. Brixiensem*, 1603.

C

IX. Synodus Cremon. secunda, cui accessere Synodi duæ, Mediolanensis Provincialis una, altera Cremonensis Diœcesana à trecentis jam annis Cremonæ habita (fuit illa Raynerii Episc ex Nobilifs. Familia Rubea Parmensi Ep. an. MCCXCIII.) *Cremonæ impressa*, 1604.

X. Regole della Compagnia della Dottrina Christiana. *Cremonæ*, 1604., & iterum, *ivi appresso Paolo Poveroni*, 1670. Jussu Francisci Vicecomitis Cremonæ Episcopi.

XI. Regole della Compagnia delle Figliuole della Madonna SS. *Cremona, presso gli Eredi Barrucini Zani*, 1616. Jussu Johannis Baptistæ Bripii Cremonæ Episcopi.

XII. Proposizioni Christiane, e Civili, subalternate a Dio MS. in fol., extant in Biblioth. PP. Societatis Jesu Cremonæ.

XIII. Epistolæ plures ad Sanctum Carolum Borromæum. & istius ad Spetianum, de quibus integrum volumen effici potest. Extant in Biblioth. Ambrosiana in præclara Collectione sæpè laudata Epistolarum Divi Caroli, & lectu dignissimæ.

Ipsum laudarunt ex professo Franciscus Zava in sua gratulatione pro Spetiani adventu ad Episcopatum Cremonæ, *Ibi apud Christophorum Draconium*.

Joannes Vida Pisenattus in Oratione in laudem Spetiani *Cremonæ apud Draconium*, 1608

Gulielmus Labentius Rotopiensis in sua Deploratione in Obitu Spetiani. *Mediolani apud Pontium & Picaleam*, 1607.

Præter supradictos agunt de ipso Carolus à Basilica Petri in Novaria Sacra, Ughellus in Episcopis Cremonensibus Tom. IV. Italiæ Sacræ, Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi. Arisius in Cremona Literata Tom. II. pag. 419. Paulus Morigia in Hist. Antiquit. Mediol. Lib. 4. Cap 25., & Hist. Nobil. Mediol. Lib. 2. Cap. 14. & Advocatus Sitonus in suo Theatro Genealogico pag. 422. MS. in fol. penes Auctorem.

MMCCXLVII.

SPREAFICUS JACOBUS.

FRatrem fortitus est Gabrielem Mariam, quem suo celebravimus loco, atque inter Clericos Regulares Barnabitas Vitam & ipse agebat, dum suum Athenæum Mediolanense Abbas Philippus Picinellus scribebat, ubi ad calcem Articuli Fratris sui, curam animarum per plures annos Jacobum nostrum gessisse asserit in Collegio Suorum S. Alexandri, librumque sub Anagrammatico nomine evulgasse,

Hoc Titulo

I. Teatro della Caccia, e Trattenimento geniale della Villa. *Milano, per Francesco Vigone*, 1669. *in* 8.

Ex eodem Picinello pag. 229.

MMCCXLVIII.

STRABELLIUS BERNARDINUS.

SCriptoribus Mediolanensibus Ordinis Minorum S. Francisci addere juvat & hunc Bernardinum, qui in Conventu S. Mariæ Pacis hujus Urbis diem suum clausit extremum anno Christi MDCCXII., librumque edidit

I. Vita di S. Gioanni da Capistrano. *Milano, presso Carl' Antonio Malatesta*, 1691. *in* 8.

Ita à Suis, & ex Schedis Mazzucchellianis.

T

MMCCIL.

TERZAGUS UBERTUS.

UBertus Terzagus, quem alii Obertum, seu Humbertum appellarunt, nobilissimo sanguine Mediolani natus, clericalem prioribus ætatis suæ annis amplexus vitam, sic post humanas literas divina calluit, ut summus Theologus haberetur. In Academia Parisiensi, toto terrarum Orbe celeberrima, annos X. docuit sacras quæstiones summo cum Auditorum plausu. Mox in Patriam rediens Archipresbyteri dignitatem in Basilica Modoëtiensi obtinuit; cùmque virtutum atque doctrinæ famam longè latèque apud Cives suos esset adeptus, defuncto Milone Cardano, de quo egimus in Artic. CDXL. hujus Operis, ad Ambrosianam Cathedram communibus Cleri votis assumi promeruit anno MCXCVI. die VIII. mensis Septembris, electionem confirmante Cœlestino III. Pont. Max. Quantâ præditus esset in rebus agendis prudentiâ ostendit fœdus eo curante initum inter Mediolanenses, atque Novocomenses Cives, Lanfranco Septala hujus Metropolis Consule. Basilicam B. Ambrosii vetustatis injuriâ collabentem novâ molitione restituendam aggressus, coactus est intercedente morte ab incœpto desistere. Breve Præsulatus sui spatium aliis etiam decoravit actibus, consecratione videlicet Altarium Charævallensis Cœnobii, dum Anselinus eidem præesset Abbas; vetus enim ejusdem Monasterii Codex hæc habet: „ Anno MCXCVI. facta est consecratio „ Altarium à Reverendissimo Oberto de Terza„ ghis Archiepiscopo Mediolani „. Nec minorem ei conciliavit famam illa, quâ apud Innocentium III. Pontificem floruit, existimatio, hancque indicant Epistolæ inferiùs memorandæ. Cæterùm Archiepiscopalium jurium strenuus defensor extitit, & adversùs Monasterium Sancti Donati de Scozula pro iis tutandis litem susceptam prosecutus, victor tandem evasit, & latam ab Adelardo Cardinali, & Veronensi Episcopo Apostolicæ Sedis Delegato in ea causa sententiam per Innocentium ipsum confirmandam curavit. Existimat Ciacconius, Ubertum inter S. R. E. Cardinales ab eodem Pontifice fuisse relatum, atque Andreas Victorellus in Additionibus ipsi titulum assignat Sancti Stephani in Cœlio Monte. Verumtamen Ughellus in Italia Sacra Tomo IV. num. LXXXVI. id apertè inficiatur. Rem sub judice relinquimus, utpote ab instituto nostro alienam; opinioni autem Ciacconii favet plurimum assertio Alberici Monachi Trium-Fontium, qui in Chronico suo ad annum MCC. hujus Uberti meminit, quem Theologum, & Cardinalem, atque Mediolanensem Archiepiscopum nuncupavit. Ejus obitum assignat idem Albericus prædicto anno MCC. addens, Ubertum Mediolanensem Ecclesiam annos VII. rexisse. Repugnant autem monumenta ipsius Ecclesiæ, ubi sedisse notatur menses IX. dies V., & ad plures migrasse anno MCXCVII. die XII. mensis Aprilis, sepultusque traditur in Ecclesia hyemali. Hæc simul componant, quibus otium est. Nos literarios ipsius labores indicamus ex memorato Alberico, quem citavit Fabricius in Bibliotheca Latina mediæ & infimæ ætatis Tomo III. pag. 899. quibus debent nobiscum Lectores optimi Scriptorem hunc in primo Catalogo Auctorum majoris notæ, quos inter jure fuerat memorandus, prætermissum.

Scripsit:

I. Librum de Concordia Veteris, & Novi Testamenti: ex laudatis Alberico, atque Fabricio locis indicatis.
Extant ad eundem Innocentii III. Epistolæ II. quarum primâ super quæstione inter ipsum Archiepiscopum, & Monasterium S. Donati de Scozula Sententiam per Veronensem Episcopum latam confirmavit. Altera autem est contra Passaguerram Mediolanensem Romanæ Curiæ detractorem.
De ipso, præter citatos, agunt quotquot de Mediolanensibus Archiepiscopis scripserunt.

MMCCL.

TESTA FRANCISCUS.

FAmiliam Testam inter Nobiles Mediolanenses refert J. C. C. Raphaël Fanianus in Commentar. MSS. sub litera T. & Nicolaus Testa J. C. Anno MCCCCLXXXIX. claruit ex Ducalibus Vicariis Generalibus in Statu Mediolani. In Epistola Nuncupatoria ad Marchionem Vasti, & ad Antonium de Leyva, quam Orationi infra recensendæ præfixit Franciscus Testa, ait se in bello contra Gallos sub Signis Cæsareis militasse, ideoque jussu Joannis Francisci Gubernati, à Secretis Caroli V. Imperatoris, supramemoratam eucharisticam Orationem elucubrasse ob celeberrimam Victoriam sub Papiæ mœnibus, anno MDXXV. reportatam; cùm autem in ea se Mediolanensem esse profiteatur, ideo & nos inter Scriptores medii ferme Sæculi XVI. ipsum reponendum censuimus.

Scripsit, atque vulgavit

I. Orationem in Supplicationibus trium dierum habitis in Templo Maximo Mediolani, pro Victoria Divi Caroli V. Cæsaris Augusti apud Ticinum parta, in 4.
Ex Schedis Mazzucchellianis, & Sitonianis.

MMCCLI.

TUTTAVILLA HIERONYMUS.

IN Codice pergameno Gasparis Vicecomitis, plures à nobis laudato, quem servat Bibliotheca Clericorum Regularium S. Pauli in Collegio S. Barnabæ hujus Urbis, leguntur etiam Carmina istius Hieronymi, quem P. Quadrius, loco infra citando, vult Mediolanensem, ideoque ex fide ejusdem aliis Poëtis præsentis nostræ Bibliothecæ adnectimus,

Ob

I. Carmina Italica, quæ extant in supradicto Codice.
Ex Opere Cl. P. Quadrii „ della Storia, e della Ra„ gione d'ogni Poesìa „ Tom. II. pag. 211.

MMCCLII.

V

MMCCLII.

à VALLE ASCALEON.

IN Articulo MDCCXL., ubi de Federico à Valle locuti sumus, Inscriptionem Ascaleonis protulimus in Atrio Ecclesiæ S. Ambrosii Majoris hujus Urbis extantem, ibique diximus, nobis ignotum fuisse, an idem Federicus filius extitisset Lælii, cujus nomen in ipsamet Inscriptione scriptum credidimus, sed de altera in Ecclesia B. V. M. Gratiarum posita, sermo illic habendus erat, quam servavit Comes Octavius Archintus in amplissima sua Collectione, atque ipsam hîc damus:

ANIMIS DESIDERATISSIMIS
DAMIANO ET MATTHEAE GENITORIBVS PIENTISSIMIS
ASCALEONI ET SANCTINAE VXORI EIVS DVLCISS.
FRATER LAELIVS VALLES
OPTIMO PIETATIS ET AMORIS FOEDERE
SVORVM MEMORIAE STVDIOSVS
B. M. P.

Supradictus igitur Ascaleon, patre Damiano, matreque Matthæa Vapria natus, recensetur inter Decuriones Mediolanenses ab anno MDIV. usque ad MDXXXIX., quo decessit die XIII. Octobris, necnon tumulatus fuit in Atrio supradicto Basilicæ S. Ambrosii cum Inscriptione jam relata in Articulo supramemorato Federici à Valle, ut innuimus. Inter Scriptores autem nostros adnumerandus videtur,

Propter

I. Editionem ab eo factam Operis Bonini Mombritii, hoc titulo „ Trenodiæ in Funere Illustrissimi quondam Domini Domini Galeaz Mariæ Sfortiæ Ducis Mediolani &c. „ cui Libro, cum primùm ab eo ederetur *Mediolani, typis Alexandri Minutiani, anno* 1504. *die* 2. *Martii, in* 4. Ascaleon noster præfixit Epistolam satis eruditam ad Jo Jacobum Balsamum.
De ipso Cl. Saxius in Historia Typographico-Literaria Mediolanensi ad annum MCCCCLXXIV., ubi de Mombritio agit, & ad pag. DLIII., necnon Schedæ Sitonianæ.

MMCCLIII.

VARISIA JULIA.

JUliam Varisiam in hac nostra Bibliotheca inferendam esse duximus, ex verbis Cl. P. Quadrii Societatis Jesu, quæ sunt: „ Giulia Varese, Milanese, Monaca nel Monistero Maggiore di sua patria, Musica eccellente, non solo cantava colla viva voce sopra ogni sorta di Strumenti, cose eziandio non prima vedute, tuttochè difficilissime, con tanta sicurezza, che ne rendeva stupore ad ognuno; ma componeva ella pure assai leggiadre Canzonette, e Madrigali, che riduceva poi in Musica; ed era tenuta per Maestra di Cappella eccellente ec. „ Ipsam ideo, atque Fabium Varisium, de quo parum infra sermonem habebimus, contra votum, ob eorum solummodo peritiem in Musices arte minimè Lectoribus nostris dedissemus, sed quia etiam Carminibus excelluere, Lectores nostri patienter ferant, si inter ipsos hos quoque enumeramus.

Scripsit igitur Julia

I. Madrigali.
II. Canzonette.
Ex Libro supradicti P. Quadrii inscripto „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. part. II. pag. 323.

MMCCLIV.

VARISIUS FABIUS

FIlius Josephi, & Claræ de Martinettis conjugum claruit annis MDXCII. MDXCVIII. & MDCIII. uti eruitur ex Schedis Sitonianis. Sicut diximus in antecedenti Articulo Juliæ Varisiæ, ægrè ferimus, Musicæ professores in hac Bibliotheca Virorum Literis illustrium recensere, ideoque & Fabius iste prætereundus foret cum aliis hujus notæ Viris, etsi à Picinello in suo Athenæo relatis, sed quia Clariss. P. Quadrius ipsum laudat etiam pro Versibus maternâ linguâ exaratis, ei locum hîc damus, quamquam invito animo.

Scripsit igitur

I. Carmina plura, vulgò *Sonetti*, Mediolanensi dialecto composita.
II. Canzonette a tre. *Milano*, 1592.
Ita Hieronymus Borserius in Supplemento cap. XV., Abbas Picinellus in Athenæo pag. 179., & P. Quadrius in Libro „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. parte II. pag. 325.

MMCCLV.

VIANUS CAROLUS OCTAVIANUS.

QUòd Viana Familia inter antiquas Mediolanenses extiterit, testes sunt Raphaël Fanianus, Comes Octavius Archintus, & Cl. Sitonus noster, qui stemma genealogicum à Joanne Viano J. C. florente anno Christi MCCCCXX. usque ad nostra tempora nobis humaniter de more communicavit; Carolus Octavianus patrem habuit Franciscum,

ſcum, matrem verò Paulam Antoniam Canettam atque natales ſuos anno MDCXLV. in Oppido Palantiæ ſortitus eſt; Utriuſque deinde Juris laureâ in celeberrimo Bononienſi Archigymnaſio decoratus, magni nominis Advocatus claruit in Mediolanenſi Foro, ultimoſque clauſit dies in hac Urbe die XVIII. menſis Auguſti anni MDCLXXXIII. Jacet in Præpoſiturali Eccleſia S Leonardo ſacra præfati Oppidi Palantiæ, ubi legitur ſequens meritorum ejuſdem memoria marmori inſculpta:

D. O. M.

CAROLO OCTAVIANO VIANO I. V. D.
NOBILITATE DOCTRINA VITA
VBIQVE SEMPER INTEGERRIMO
MEDIOLANI
TOGA IVRISPRVDENTIA PIETATE CLARISSIMO
QVOD NVLLIS LABORIBVS
PERICVLIS SVMPTIBVS PROPRIIS PEPERCERIT
VT PALLANTIAM PATRIAM
DIFFICILLIMO EIVSDEM TEMPORE
QVIETAM SECVRAM ET LIBERAM SERVARET
SCIENTIIS NIL SIBI AVXIT NEC SVIS
SED MERCES FVIT PVBLICAE FOELICITATIS PRAESIDIVM
OPPIDANI
TANTO VIRO
DE PATRIA ET DE OMNIBVS OPTIME MERITO
ANNORVM AETAT. XXXVIII. DECIMO OCTAVO AVGVST. MDCLXXXIII.
MORTE NIMIS IMMATVRA EREPTO
REFERENDAE GRATIAE CAVSA ET SOLATII LOCO
AETERNITATEM QVAM POSSVNT
P
KAL. IVNII MDCLXXXIV.

Opera ſunt hæc:

I. Diſſertatio Hiſtorico-legalis pro tutela finium; & juriſdictionis Regii Oppidi Pallantiæ Ducatus Mediolani. *Ibi*, 1679. *in fol.*
II. Legalium Conſultationum Volum. III. in folio partim impreſs, partim MSS., extant penes Marchionem Joſeph Gabrium Vianum Scriptoris noſtri ex fratre Nepotem.

Ejuſdem cum laude meminerunt Joh. Bapt. Blanchinus in Hiſt. Regii Oppidi Pallantiæ pag. 34. & 64. MS., & Joh. Joſeph Valianus in Deſcript. Verbani lacus, & locorum adjacent pag. 180.

MMCCLVI.

VICECOMES APOLLINARIS.

HAbitum Sacrum induit inter Monachos Ciſtercienſes Monaſterii Carævallenſis die XXV. menſis Martii, anno à Virginis Partu MDXLVII. Ita eruimus ex MS. quem ſervat Bibliotheca eorundem Monachorum S. Ambroſii hujus Urbis, cui titulus: „ De Origine Monaſterii Carævallenſis „ Mediolani Ordinis Ciſtercienſium in fol. „ Ibi poſt ſeriem Abbatum præfati Monaſterii ſequuntur immediatè Venerandi Patres Priores, inter quos reperitur, quòd anno MDLXXVIII. præcedat D. Apollinaris de Vicecomitibus, & iterum anno MDLXXXVI. unà cum duobus ſubſequentibus. Inter vivos eſſe deſiit initio Sæculi XVII. ediditque librum ſatis proficuum Suo Ordini,

Inſcriptum

I. Kalendarium Ciſtercienſe per Apollinarem Vicecomitem Ciſtercienſem ſub titulo Collectarium Sacri Ciſtercienſis Ordinis denuò impreſſum *Mediolani, apud Pacificum Pontium* 1594. Ut ex Præfatione D. Juſti Morbii; Reverendiſs P. D. D. Damiano Bizozero Abbati, & Italicæ Congregationis Præſuli emerito.

A Suis.

MMCCLVII.

VICECOMES PETRUS FRANCISCUS.

COmes Petrus Franciſcus Vicecomes filius Comitis Ludovici ex Condominis Maſſini ad Verbanum lacum, & Conſeudatarii Olgiati Ollonæ ac Comitiſſæ Franciſcæ Petraſanctæ conjugum, Ita-

lica Poëfi claruit anno MDCLXXVI., fenexque admodum deceffit Mediolani die primo Martii, anno MDCCXVII. typifque edidit fequentem Poëfim,

A

Videlicet

I. Il Serpe attaccato alla Bafe della Piramide de' Faticofi per imprefa, col motto: *Impiger à Primo*, tolto da Claudiano lib. I. di Stilicone, e col titolo di Principiante. Oda compofta, e dedicata all' Illuftriffimo Signor Conte Filippo Archinto, dal Conte Pietro Francefco Vifconte, nel medefimo giorno, che prende il poffeffo del Principato nell' Accademia. *Milano, preffo Lodovico Monza, in 4.*

Ejufdem meminerunt Jofeph Benalius in Hift. Magiftrat Extraord. pag. 179., & in Elencho Feudatar. Status Mediol. pagg 68. & 72., ac Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 487. MS. in folio penes Auctorem &c., necnon Jo. Auguftinus Meda in Relat. folemn. ingrefs. Emin. Card. Herbæ Odefcalchi Archiep. Mediol. pag. X.

MMCCLVIII.

VICECOMES PYRRUS

Ex Alphonfo, & Fulvia Therefia Anulpha nobilibus conjugibus ortus eft in hac Metropoli. Pluribus Feudis decoratus, & unus ex LX. Patriæ Decurionibus, in Collegium J PP. cooptatus eft anno MDCLXXVIII., bifque Urbis Præfectus extitit, ficut & à Cubiculo & Confiliis S. C. M. olim Caroli VI. Imperatoris, fupremufque in Mediolanenfi dominio Cancellarius, meufque dum erat in vivis Patronus eximius. In Poëfi, & Oratoria facultate,

B

præter res politicas, fummè præditus, cum omnium bonorum tam Patriæ, quàm Exterorum mœrore fuum claufit diem, anno MDCCXXV. feptimo Junii, tumulatufque jacet in Majorum Suorum Sepulchro pofito in Parochiali Ecclefia Caftri Brignani, hujus Vicecomitum Familiæ Feudi. Digniffimi Viri memoria celebratur in Infcriptione, quæ legitur in Aula interiori Collegii fupramemorati J. PP. Metropolis noftræ indicatâ causâ hifce notis:

AVGVSTISS. CAESARI CAROLO VI. HISP. REGI III.
SERENISS. PRINCIPI EVGENIO A SABAVDIA
MEDIOLANENSIS PROVINCIAE MODERATORI
EXCELLENTISS. MARCHIONI COLLEGAE DON PYRRHO
VICECOMITI SVPREMO CANCELLARIO
OB ADDICTA HVIC COLLEGIO
EORVM MVNIFICENTIA FAVORE PRAESIDIO
PERPETVA SVBSELLIA GALLI ET EQVI
ELEMENTA GRATIARVM.

Superfunt ipfius

C

I. Oratio in laudem Cardinalis Erbæ Odefcalchi. Extat in libro „ Concordia di applaufi confecrati all' Eminentiffimo Signor Cardinal Erba Odefcalchi nel folenne di lui ingreffo in Milano, fatto il dì XIX. Agofto MDCCXIV. *Ivi, per il Sirtori*, 1714 *in 4.*

II. Carmina plura Italica extant in Schedis P. Sementii, & P. Stampæ è Congregatione Somafchenfi, de quibus mentionem faciemus in Exteris

De ipfo agunt Balthaffar Parravicinus in libro „ Milano fempre grande „. Advocatus Sitonus in Chron. Coll. J. PP. art. 1072. pag. 234., & in Monumentis Vicecomitum *Mediolani, apud Malatefiam*, 1714. *in fol* Jo Auguftinus Meda in Relatione folemn. ingrefs. Emin Card. Herbæ Odefcalchi Archiep. Mediol pag. 77. ad 80.

Oravit in ejus funere Leonardus de Comitibus Parochus Befanæ, ejufque Oratio prodiit *Mediolani, apud Blancum*, 1725. *in 4.*

D

MMCCLIX.

VICOMERCATUS JOANNES ANTONIUS

Filius Joannis Georgii, & Luciæ Terzagæ Nobilium conjugum claruit an. MCCCCXCIV. ufque ad MDXVIII., ita ex Schedis Sitonianis. In evolvendis Jacobi Antiquarii Epiftolis, invenimus Auctorem hunc, patruelem fortitum fuiffe Francifcum; & Græcæ linguæ, necnon Ariftotelis Rhetoricæ publicum Profefforem exftitiffe, fed ubi loci, ignoramus. Florebat vergente Sæculo XV., & ob commercium literarium, quod habuit cum fupradicto Antiquario, cujus difcipulus fuit, omittendus non eft, ut ex infra recenfendis.

Memorantur igitur ipfius

I. Epiftolæ plures Latinæ ad Jacobum Antiquarium, ut ex iftius Refponfionibus, videlicet

1. Meminit Antiquarius Literarum Vicomercati, adjunctis quibufdam Ifocratis Orationibus, quas tandem fe recepiffe confirmat.
2. Docet eum, quibus moribus uti debeat in gymnafio.
3. Nunciat eidem obitum Joannis Francifci Vicomercati patruelis fui.
4. Gratulatur ei amicitiam recenter initam cum Joanne Maria Vibio.
5. Gaudet Græcæ Lectionis publicè tributum effe Vicomercato Laborem, eumque hortatur, ut Francifcum Maturantium imitari ftudeat.
6. Ait, fe ex Vibii literis intellexiffe, Vicomercato delatum fuiffe munus publicè docendi Ariftotelicam Rhetoricam Græcè; rurfufque monet, ut Maturantium colat.
7. Refpondet Vicomercati literis, quibus eidem quædam erudita fcripferat.

Extant inter Antiquarii Epiftolas editas *Perufii, apud Leonem*, 1519. *in 4.*

MMCCLX.

UNGARDUS ARCHANGELUS.

Ex duobus documentis penes Cl. Sitonum noftrum, annis MCCCCLXVIII., & MCCCCLXXII. exaratis, agnovimus Archangelum Ungardum Vicarium fuiffe perpetuum Ecclefiæ Parochialis S. Zenonis hujus Urbis, vulgo in Pafquirolo. In eifdem Tabulis vocatur etiam de Undegardis, ideo-

ideoque ex Familia inter Mediolanenses antiquissima, ac è Vico hujus nominis forsan sic nuncupata. De ipso loquitur Cl. Saxius in Prolegomenis ad Historiam Typographicam Mediol. cap. IV. pag. XCII. ubi etiam opinatur, Ungardum istum non tantùm ad Editiones librorum parandas se studiose dedisse, sed etiam floruisse Arte impressoria; in Epistola verò præfixa libello Litaniarum triduanarum, de quo infra, satis ostendit, ad curam quoque animarum Præpositum extitisse. Illi interim debemus Editionem libri infrascripti,

A

Videlicet

I. De Litaniis Triduanis; unà cum Epistola nuncupatoria „ Reverendo Patri, ac utriusque Juris Doctori „ eximio, Domino Romano de Barni, Laudensis „ Ecclesiæ Canonico, & Domini D. nostri Stepha„ ni divina miseratione Mediolani Archiepiscopi, „ ac Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, sub titulo San„ cti Adriani, Cardinalis, Vicario Generali, Ar„ changelus Ungardus indignus Presbyter S. P. D. Videndæ sunt etiam schedæ Sitonianæ, & Diamans Marinonus in libro de Origine Urbis Mediol. & Familiarum ejus, verbo *Ondegardi*.

Z

MMCCLXI.

ZUCCHETTUS JOANNES.

B

Nil præter nudum hujus Libri titulum proferre possumus; asserere tamen minime dubitamus, Opellam istam tam proficuam ab Asceticis existimatam fuisse, ut bis imprimendam curaverit Typographus, ut infra

Hoc titulo

I. Diario cavato da' Scritti di Santa Teresa, per far profitto nella vita Spirituale, del Rev. Prete Giovanni Zucchetti Milanese. *Milano, presso il Vigone*, 1671. *in* 4., & *iterum apud ejus Successores*, 1737. *in* 12.

ADDENDA,

E T

CORRIGENDA.

MONITUM.

EN, Lector optime, post extremam manum, favente Deo, Scriptorum Mediolanensium Bibliothecæ impositam, quod mihi adhuc superest tibi exhibendum, Addenda nempe, & Corrigenda. Quemadmodum aliis hujusmodi Collectoribus persæpe contigit, sicuti præfatus fui, mihi quoque evênit; nam in molem nimis grandiorem labor hic meus, qualiscumque sit, tantùm excrevit, ut vix mihi persuadeam, inveniri potuisse numerum MMCCLXI. Auctorum Mediolanensium. Ne mireris ideo, si ope etiam Amicorum tam nostratium, quàm exterorum, plura ad manus meas pervenerint, pluraque etiam mihi videre contigerit tam pro additionibus, quàm pro correctionibus tibi opportunè tradendis. Invenies igitur sphalmata quædam majoris momenti emendata, ea scilicet, quæ Typographorum incuriâ, sensum immutarent, vel Chronologiam nimis perturbabant; reliqua minoris momenti prudentiæ tuæ committere statui, ratus pro insita animi tui benignitate, nihil hæc te moratura, quin laborioso sanè Operi meo favere ne dedigneris. Vale.

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

A

ABDUA FERDINANDUS.

Addenda, & Corrigenda ad Articulum I. Col. 1.

XI. Carmen in laudem Beatæ Mariæ Virginis in Cœlum Aſſumptæ. *Mediolani, apud Fratres Metios*, 1564. *in* 4.

Eques Vendraminus Academicus Phœnicius Auctori noſtro dicavit Carmina ſua Italica inſcripta „ Stanze, e Capitolo „. *Milano, preſſo Gio: Antonio Borgia*, 1553. *in* 4. cum Nuncupatoria data Mediolani die XX. Julii eodem anno, & tribus Carminibus pariter Italicis, vulgo *Sonetti*, ad Abduam noſtrum; omnia verò ſunt in laudem cujuſdam fœminæ nobilis, inſtante Abdua ipſo.

Joannes Cinellus in Pluteo VI. pag. 33. carpit Orationem Scriptoris noſtri contra Juriſprudentiæ Vituperatores favore Medicinæ, & ei opponit Orationem Germani Benonis de Medicinæ dignitate.

In Articulo Operum ejuſdem Col. 2. lin. ult. ubi legitur 1646. corrige 1546.

De ADVOCATIS CAMILLUS.

Addenda ad Artic. V. Col. 4.

Filius Jo. Jacobi, & Angelæ de Medicis de Serenio conjugum, genuitque Joannem Baptiſtam, de quo egi in Articulo VI. ſubſequenti. Obiit anno Domini MDCXVII.

IV. Carmina Latina in laudem B. Caroli Borromæi occaſione, quâ in numerum Sanctorum cooptatus eſt. *Mediolani, in Typographia Archiepiſcopali*, 1611. *in* 4

AELIUS JOANNES JACOBUS.

Addenda ad Art. XI. Col. 6.

Juriſconſultus Collegiatus Mediolanenſis ab an. MDLXX. ad MDCIII. Parentes ei fuere Nicolaus, & Antonia Alciata conjuges.

III. Oratio in laudem Polydori Craſſi ejus Præceptoris. MS in 4. Extat in Bibliotheca FF. Capuccinorum Portæ Orientalis hujus Urbis.
De ipſo Cl. Sitonus in Chron. J. PP. Coll. Art. 592.

AGRIPPA CAMILLUS.

Addenda ad Art. XIII. Col. 7.

V. La Virtù: Dialogo ſopra la dichiarazione della cauſa de' Moti, tolti dalle parole ſcritte nel Dialogo de' Venti. *Roma, per Stefano Paulini*, 1598. *in* 4.

QUoniam Articulo Camilli Agrippæ hoc addere opus fuit, dignum exiſtimamus hîc ſubjicere inſigne monumentum alterius ex eadem familia Viri, nimirum Martini Agrippæ, cujus quamvis doctrina laudetur, nullum tamen Opus literarium nobis occurrit. Illud extat Bononiæ in Baſilica S. Petronii, ut teſtis eſt Laurentius Schraderus in Monumentis Italiæ pag. 55. in hæc verba:

MARTINO AGRIPPAE MEDIOLANENSI,
HVIVS AEDIS CANONICO
ALIIS SACERDOTIIS INSIGNI.

SI DOCTRINA, VIGOR MENTIS, FACVNDIA, VIRTVS,
IVS IN FATA HABEANT, SALVVS AGRIPPA FORES.
HEV! QVAM RARA AD EOS SOLET ADVENTARE SENECTVS,
QVI NIMIIS ANIMI DOTIBVS EXVPERANT.

AGUDIUS CAROLUS.

Addenda ad Art. XIV. Col. 7.

XVIII. Oda Epitalamica nelle Nozze di Ercole Sfondrati, Conte della Riviera, colla Conteſſa Donna Laura Caimo. *In Milano, per il Ramellati*, 1677. *in* 4.

ALAMANNUS BASILIUS.

Addenda ad Art. XXIV. Col. 13.

Ejus patrem jam dedimus, ſcilicet Benedictum, nunc nomen addimus etiam matris, quæ fuit Angela Urſina de Roma.

V. Oratio de Admirabili ingenii humani facultate; habita anno MDXCI. Incipit „ Si rebus creatis „ in omni præſertim graviſſimo Sapientum Viro- „ rum Conſeſſu &c. „ MS. pagg. 8. extat in Tomo XXXVIII. Miſcell. MSS. in fol. in Biblioth. Braydenſi. Eruditiſſima, & ſtylo verè aureo exarata. Quoniam verò hujus Codicis mentio incidit, non abs re fore exiſtimo aliorum quoque, quamvis Exterorum, referre Orationes MSS. hoc Codice comprehenſas, nimirum Pauli Comitoli, Joannis Vaguori, Nicolai Magneſii, Cæſaris Iſnardi, Joannis Baptiſtæ Solarii, Angeli Groſſii, Horatii Montaldi, Franciſci Albritii, & Joannis Boteri.
VI. Tractatus de Actibus Intellectus, & Voluntatis: MS. in 4. Extat in Biblioth. PP. Soc. Jeſu Domus Profeſſæ S. Fidelis hujus Urbis.
VII. Problemata Ariſtotelis explicata, & examinata. MS. in 4. ibidem.
VIII. In Ariſtotelis Logicam Diſputationes centum. Vol. II. in 4. MSS. ibidem.
IX. Curſus integer de Eſſentia, & de Elementis. MS. in 4. magnæ molis. Ibidem.
X. De Phyſica Libri XVII. MS. in 4. ibid.
XI. Philoſophia Moralis examinata. MS. in 4. ibid.
XII. Miſcellanea Theologica. MS. in 4. ibid.
XIII. Præludia in univerſam Theologiam. MS. in 4. ibid.
XIV. Adnotationes in Suarez de Gratia. MS. in 4. ibid.
XV. In tertiam Partem D. Thomæ Commentarius. MS. in 4. ibid.

ALA-

ALAMANNUS COSMUS.

Addenda ad Art. XXV. Col. 13.

III. Correctiones in Fonfecam fatis eruditæ. Codex MS. in 4. quem prælo paratum habebat cum Indice, atque Approbationibus anno MDXC. Extat in Biblioth. PP. Soc. Jefu Domus Profeffæ S. Fidelis Mediol.
De ipfo, præter fuo loco citatos, agitur in Magna Biblioth Ecclefiaftica edita *Coloniæ Allobrogum*, *anno* 1734. *fol.* 179.

ALAMANNUS JOSEPH.

Addenda ad Art. XXVI. Col 14.

IV. Oratio de Infcitia, animæ pefte, ejufque Medicina, habita in Templo Braydenfi in Studiorum Inftauratione, anno MDLXXVIII. Incipit „ Si quantum „ in comparandis opibus abjectæ mortalium cogita- „ tiones evigilant &c „ MS. pagg. 10. in Tomo XXXVIII. Mifcellaneorum, in fol. Servatur in Bibliotheca Braydenfi.
V. Altera, cujus argumentum „ Quæ veræ divitiæ fint „ habita in Inftauratione Studiorum, anno MDLXXIX. Incipit „ Fallacium ne divitiarum magnificen- „ tia &c. „ MS. in fol. pagg. 8. in eodem Codice.
VI. Tractatus de Elocutione. MS. in 4. manu Alexandri Confalonerii. Extat apud Comitem Anfpertum Confalonerium Magiftratus Redditùum Extraordinariorum Quæftorem.

ALBANUS IGNATIUS.

Addenda ad Art. XXVII. Col. 14.

Alexandri filius, & inter Canonicos Scalenfes adfcriptus extitit anno Chrifti MDLXIX.

VIII. Libellus de piis Affectibus S. Caroli Borromæi ad Varallum. E fchedis Sitonianis.
IX. Sententiæ infignes Græcorum L. Comicorum, quorum integræ non extant Latino idiomate collectæ. Acceffit cujufque Poëtæ Vita accuratè confcripta, & Platonis Fragmentum de Comœdiarum differentiis &c. Ignatii Albani C. M. operâ denuò in lucem edita. *Brixiæ*, *per Bartholomæum Fontanam*, 1612 *in* 12.

ALBERGANTES HECTOR.

Addenda ad Art. XXIX. Col. 15.

XXII. Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*: extat in Libro, cui titulus „ Vita di Difendente Quadrio. „ *Como*, *per Niccolò Caprani*, 1655. *in* 8. fub nomine *Nibalgrate Trerote*, ideft *Ettore Alberganti* Dottore di Sacra Teologia, e Provicario del Vefcovo di Como.
Ex P. Quadrio in Libro „ della Storia, e della „ Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. part. II. pag. 64.

ALBERGONUS ELEUTERIUS.

Addenda ad Art. XXX. Col. 16.

VIII. Predica del modo di lodare, ed efaltare Dio nella Cattedra, fopra l'Evangelo „ Super Cathedram „ Moyfi &c. „ e fopra le parole del Salmo „ Exal- „ tent eum in Ecclefia Plebis &c. „ Recitata in Venezia nella Chiefa de' Frari l'anno MDXCIII. *Roma*, *per Stefano Paulini*, 1606 *in* 4.
Recudenda curavit opera Fratris Ludovici Cavalli, *Lugduni*, 1643. tefte Cotta in Addendis ad Mufæum Novarienfem. MS. apud Auctoris filium pag. 120.
Quorum autem filius fuerit Eleuterius, patet ex Infcriptione ab eodem, & Jofepho fratre genitoribus pofita in Bafilica Sancti Stephani hujus Urbis. Ea eft:

IOHANNI BAPTISTAE ALBERGONO
REGIO RATIONATORI
ET BRIGIDAE GORGONZOLAE
QVI PARES IN DEVM RELIGIONE
IN PROXIMOS PIETATE AC LIBERALITATE
IN SE IPSOS MVTVA BENEVOLENTIA
ANNOS XL. SIMVL VIVENTES
LIBERIS OCTO RELICTIS
ET SEPTEM AD COELVM TRANSMISSIS
OBIERVNT ANNO DOMINI MDIC.
FRATER ELEVTHERIVS
EPISCOPVS MONTIS MARIANI
AC IOSEPH
METROPOLITANAE ECCLESIAE MEDIOLANENSIS
CANONICVS ORDINARIVS
FILII DILECTISSIMI POSS.

ALBICANTES JO. ALBERTUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XXXIII. Col. 17.

Hifce jam fcriptis prodiit Vita Petri Aretini à Cl. Comite Joanne Maria Mazzucchelli Brixienfi compofita, quem librum adeat pagg. 173., & 249. qui plura cupit argumenta ad fecernendum Jo Albertum à Julio Cæfare Albicante. Ex eo etiam novimus eundem Petrum Aretinum in hunc Albicantem noftrum fcripfiffe Carmen Italicum, hoc titulo: „ Combattimento Poetico del divino Aretino, e del „ beftiale Albicante, occorfo fopra la guerra di Pie- „ monte, e la pace loro celebrata nell' Accademia „ de gl' Intronati di Siena; „ fine loci, & Typographi nomine, & anno, in 8.

Hac occafione addimus, ejus patrem fuiffe Jacobum Parœciæ S. Babilæ hujus Urbis, ex Tabulis autenticis penès Cl. Sitonum noftrum.

Laudatur etiam in „ Libraria del Doni „ *In Vinegia*, *preffo Altobello Salicato*, 1580. pag. 2., atque in „ Lettu- „ ra di Girolamo Rufcelli fopra un Sonetto del Mar- „ chefe della Terza ec. „ *Venezia*, *preffo Gio: Griffio*, 1552. *in* 4. pag. 66.

Col. 17. lin. 44. fecernenda, corr. *fecernendo*:
Ibid. lin. 59. Fontaninius, corr. *Crefcimbenius*:

ALBICANTES JULIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. XXXIV. Col. 18.

IV. Julii Cæfaris Albicantis Monachi Orationes, & Opufcula. MSS. in Vaticana, Cod. num 3501., & fequenti, ex Montfauconio in Biblioth. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 109.

ALBINUS.

Corrigenda ad Art. XX. Col. 19.

Ibidem lin. 20. vel juxta Ughellum, corrige *obiit*, *juxta Ughellum*, *anno &c.*
Ibid. lin. 37. quo fcripta, corrige *in quo inter fcripta*:

AL-

ALCIATUS ANDREAS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XL. Col. 22.

LXXVI. Judicium de Legum Interpretibus parandis. Extat in Opere, cui titulus: „ Conradi Pagi „ Methodica Juris traditio „ 1566. in 8.

LXXVII. Apologeticus. Hunc ſcripſit in ſui defenſionem contra Franciſcum Floridum Sabinum, quem deriſoriè appellavit Ranciſſum Olidum. Ita Bailletus in libro „ Deguiſemens des Auteurs pag. 303.

LXXVIII. Judiciarii Proceſſus Compendium, atque adeo Juris Utriuſque Praxis in gratiam ſtudioſorum nunc primùm excuſa. *Venetiis*, *apud Octavianum Scottum*, 1537. *in* 8. Hoc Opus, etſi ſub nomine Alciati editum, attamen in ſuis Commentariis, Tit. *Si certum petatur*, aſſerit ſe praxim ſupradictam minime ſcripſiſſe.

LXXIX. Encomium Hiſtoriæ. *Agenoæ*, 1530. *in* 4.

LXXX. Palma. Extat in Anphitheatro Sapientiæ Socraticæ Dornavii.

LXXXI. Notæ Marginales in Auſonium editum *Venetiis*, *anno* 1501. *in* 4. cum Præfatione Thaddæi Ugoleti Parmenſis. Extabant apud Jo. Albertum Fabricium, ut ipſe teſtatur in Tomo I. Biblioth. Latinæ medii ævi Tom. I. pag. 421.

LXXXII. Dictum ejus memorabile, extat in libro, cui titulus: „ Il Cancellieri del Doni Libro dell' „ Eloquenza, nel qual ſi vede per ſimilitu- „ dine le virtù del dire delli Antichi Savj, „ e de' Moderni Virtuoſi in ogni impreſa „ onorata di Guerra, di Stato, e Poten- „ za, riſolvendo con le vere Sentenze. *In Vinegia*, *per Gabriel Giolito de Ferrari*, 1562. *in* 4. pag. 61.

In Articulo LXII. titulum dedimus Alciati Tractatus contra vitam Monaſticam, editionis *Lugduno-Battavæ*, 1708., poſtea verò vidimus aliam recentiorem editionem tituli ſubſequentis: „ Andreæ Alciati J. C. Medio- „ lanenſis Tractatus contra Vitam Monaſti- „ cam, cui accedit Syloge Epiſtolarum va- „ riorum Illuſtrium Virorum &c., cum No- „ tis Antonii Matthæi „ *Hagæ Comitum*, 1740. *in* 4. Inter Auctores Epiſtolarum primùm ponit Matthæus Andream Alciatum, ſed nulla adeſt præter illam, quæ continet Tractatum ſupradictum Bernardo Matio inſcriptam.

Cùm de libro Auctoris iſtius inſcripto *Emblemata* ſermonem habuimus poſt ejuſdem Operum Art. XLII. nonnullas editiones variis in Idiomatis retulimus, aliaſque omiſimus, ideoque hìc melius Lectores noſtros inſtruere nobis placet, ſcilicet:

Andreæ Alciati Emblemmata cum Commentariis ampliſſimis, & Notis Laurentii Pignorii. *Patavii*, *apud Petrum Paulum Tozzium*, 1621. *in* 4.

Et cum Claudii Minois Commentariis. *Antuerpiæ*, *apud Plantinum*, 1608 *in* 8.

Et cum Commentariis Sebaſtiani Stok-Hameri. *Antuerpiæ ex Officina Plantiniana*, 1565. *in* 12.

Et cum Comment. Franciſci Sanchez Brocenſis. *Lugduni*, *apud Rovillium*, 1563. *in* 8.

Emblemmas de Alciato, con la explication del Autor, para Diego Lopez. *Naxeræ*, *apud Jo. Mongaſton*, 1615. *in* 4.

Las Emblemmas de Alciato traducida en Eſpañol por Bernardino Daza Pinçiano. *Lyon*, *por Gulielmo Roviglio*, 1549. *in* 4.

Eadem Emblemmata VVolfgangius Haverius Rhythmis Germanicis vertit, *apud VVechelium*, 1542., ex Geſnero.

Ejus effigies cum Elogio extat in Bibliotheca Calcographica Jani Jacobi Boiſſardi. *Heidelbergæ*, 1669. *in* 4.

Extant ad eundem Epiſtolæ IIII. Benedicti Jovii Novocomenſis, in quarum prima Alciati eruditionem ab ineunte ætate comparatam laudat; addens, ſe annis ſuperioribus annotationes quaſdam feciſſe adhuc ineditas in ejus libros Paradoxorum, Diſpunctionum, & Prætermiſſorum. In altera agit de interpretatione Pliniani Monumenti ab eodem Alciato facta. In tertia nunciat ſe ejus literas percepiſſe ſimul cum notitia novi Cæciliani Monumenti, ipſius Alciati diligentiâ eruti. Extant omnes in MS. Cod. in fol. apud Comitem Antonium Joſephum à Turre Rezzonici Patricium Novocomenſem. In altero autem Codice MS. apud eundem, quo continentur ejuſdem Benedicti Jovii adhuc inedita, legitur etiam quarta, qua Jovius ſe excuſat, quòd poſt Alciati reditum ex Gallia nullas ad eum dederit literas.

Ad Andream Alciatum Vitus Amerbachius Germanus ſcripſit Epiſtolam de furto per lancem & licium concepto. *Baſileæ*, *apud Oporinum*, 1548 ex Geſnero.

Anno MDL. die X. Januarii Teſtamentum condidit, inſcriptum „ Teſtamentum Magnifici J. C. D. Andreæ Alciati filii quondam Magnifici Domini Ambroſii &c. „ in quo ſibi hæredes inſtituit Magnificum Legum Doctorem D. Franciſcum Alciatum, & Dominum Baptiſtam Alciatum, & Dominum Andream Alciatum, & alterum Dominum Andream Alciatum filium quondam Domini Baptiſtini. Actum Papiæ &c., rogatum per Girardum Madium filium D. Antonii publ. Papienſem Notarium &c. Extat penes Cl. Sitonum noſtrum.

Servatur apud Co. Jo. Mariam Mazzucchellum doctiſſimum Brixienſem Nummiſma Alciati noſtri, quod in poſtica parte exhibet Caduceum Mercurii, & duplex Cornucopiæ hiſce notis circumpoſitis: ΑΝΔΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΡΠΟΣ ΟΥΚ ΑΠΟΜΥΤΑ.

Col. 26. lin. 66. in quo etiam citat Levizanum, corr. *in cujus Notis citatur Nevizanus*.
Et ibid. lin. 72. Libros V., corr *X*.
Et ibid. lin. 78. Levizanum, corr. item *Nevizanum*.

ALCIATUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. XLIII. Col. 28.

XII. Epigramma in tumulum Protaſii Porri. Extat in Collect. MS. Operum Benedicti Jovii ineditorum apud Comitem Antonium Joſephum à Turre Rezzonici.

ALCIATUS JOANNES PAULUS.

Corrigenda ad Art. XLIII. Col. 30. & 31.

Col. 30. lin. penultima MDCXL., corr. *MDXL*.
Col. 31. linea prima 1477., corr. *1577*.

ALCIATUS MELCHIOR.

Corrigenda ad Art. XLIV. Col. 31.

In obitus Melchioris Alciati anno aſſignando ſcripſimus Picinellum adnotaſſe annum MDCXIV. Sitonum verò MDCXVIII. ſed primus quidem diligentiùs inſpectus, verè ſcripſit MDCXVIII., alter autem nos monuit, quamvis diverſimodè in Chronico Collegii J. PP. aſſeruerit, mortem Alciati hujus contigiſſe menſe Decembri, exeunte anno MDCXIII.

ALEXANDER II.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XLVII. Col. 33.

XXV. Decreta ejus reperiuntur apud Gratianum, alioſque poſt ipſum Canonum Collectores.

Tribuit huic Pontifici Oldoinus in Athenæo Collectionem Canonum in Vaticana exiſtentem, Tractatum in Pſalmos, & Libros duos contra Gibertum Antipapam, ſed eruditum Virum fefellit nominum ſimilitudo, quòd hiſce libris inſcriptum legiſſet nomen Anſelmi Lucenſis Epiſcopi, quem ipſe arbitratus eſt unum eundemque cum Alexandro II., qui verè ante Pontificatum Lucenſem rexit Eccleſiam. Verùm hæc Opera non Alexandri II., ſed Anſelmi de Badagio ejus Nepotis, & in Lucenſi Epiſcopatu Succeſſoris eſſe jam diximus in ipſius Articulo.

Ceterùm Alexandri II. meminerunt Inſcriptiones duæ in memorata Lucenſi Urbe adhuc extantes, quarum prima in Cathedrali viſitur, his concepta literis:

HVIVS QVAE CELSI RADIANT FASTIGIA TEMPLI
SVNT SVB ALEXANDRO PAPA CONSTRVCTA SECVNDO
IPSE DOMOS SEDES PRAESENTES STRVXIT ET AEDES
IN QVIBVS HOSPITIVM FACIENS TERRENA POTESTAS
VT SIT IN AETERNVM STATVENS ANATHEMATE SANXIT.
MILLEQVE SEXDENIS TEMPLVM FVNDAMINE FACTO
LVSTRO SVB BINO SACRVM STAT FINE PERACTVM.

Altera verò habetur ad S. Alexandrum ;

CORPVS BEATISSIMI ALEXANDRI I. PONTIFICIS MAXIMI
SVB HADRIANO IMPERATORE MARTYRIO CORONATI
VNA CVM CATENA QVA VINCTVS CVSTODIEBATVR
AB ALEXANDRO II. IN ARA HVIVS TEMPLI SVBTER-
RANEA CONDITVM DEBITA CVM REVERENTIA FVIT
IN HOC ALTARE TRANSLATVM ANNO DNI M.D.XXXIII.
MENSE DECEMBRI
CVRANTE NOBILI VIRO ARNOLFINO AEDILI.

Quamvis autem jam diximus, Alexandrum nostrum ante Episcopatum Canonicum Regularem fuisse in Monasterio Lateranensi, unde anno MLVI. ad Lucenses infulas evocatus fuerit; nunc tamen publicis fulti Tabulis, id vix credibile arbitramur, cùm ab anno ML. claruerit Canonicus Ordinarius Sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ, dumque adhuc inter eos degeret anno MLV. fundaverit, & dotaverit in paterno allodio Ecclesiam sub titulo Sancti Hilarii Episcopi Aquilejensis, & Martyris in regione Portæ Comensis hujus Urbis, adhuc superstitem in via nuncupata *del Lauro*, apud quam Ecclesiam assurgunt Ædes nunc Familiæ Patriciæ de Casatis, olim Badagiorum Sedes, ubi lucem vidit Sanctus Anselmus de Badagio, Pontificis nostri, ut diximus, ex fratre Nepos. Aliam item posuit Ecclesiam cum Animarum curatione Sancto Apollinari Sacram in Oppido Badagii, unde Familia nomen traxit, quarum quidem jus Patronatus diu in Badagiorum Familia perseveravit, nunc verò postrema tantùm in ejus remanet potestate, etsi ætate nostra ad Laudem Pompejam lares transtulerit: Ecclesia autem S. Hilarii permutationis titulo ad Nobilem Familiam Montiorum Vallis Saxinæ Comitum transiit.

Quæ hic addimus ad Literariam rem spectantia, debemus Clariss. Abbati D. Isidoro Fusio Mediolanensi, Congregationis Sancti Bernardi Monacho, in MS. Appendice ad Picinellum. Reliqua suppeditavit humanitas doctissimi Jurisconsulti Joannis Sitoni, & amicissimi Canonici Irici.

ALEXANDER V.

Addenda, & Corrigenda ad Art. XLVIII. Col 35.

EJus Inscriptio Sepulchralis sic legitur in primis quatuor versibus à Wadingo relatis, Annalium Tom. IX. editionis recentioris, pag. 338.

SVMMVS ALEXANDER PASTORVM QVINTVS ET OMNIS
SCRIPTVRAE LVMEN SANCTISSIMVS ORDO MINORVM
QVEM DEDIT ET PROPRIO CRETENSIS NOMINE PETRVS
MIGRAVIT SVPERVM AD LVMEN SEDESQVE BEATAS.
ANNO M. CCCC. X.

Wadingus etiam corrigit Joannem Baptistam Paganum, quem de Zanctinis, non de Zanetinis vocat, in numero mensium Pontificatus Alexandri, ubi pro octavo, legendum esse advertit undecimo. Plura certè eruenda sunt de hoc Pontifice ex supradictis Annalibus Wadingi, digna ut videantur.

XXII. Plures Alexandri V. autographæ Bullæ extant in Archivo Ducatus Minoris Britanniæ, teste Montfaucon. Biblioth Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 802.

Ptolomæi Viri Alexandrini Cosmographiæ libri VII. cum præfatione Jacobi Angeli ad Beatum Patrem Alexandrum V. Pontificem Max. in memb. servantur in Bibliotheca S. Marci Florentiæ apud Prædicatores. Ex eodem Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 428.

Col. 37. lin. 58. MCDXCIX. corrige *MCDIX*.

De ALIPRANDIS ARASMUS.

Addenda ad Art. LII. Col. 40.

III. Consilium Juridicum Sapientis Domini Arasmi Aliprandi Militis, & Legum Doctoris Mediolani in quæstione vertente coram Domino Potestate Civitatis Laudæ inter Communitatem Laudæ ex una parte, & Dominum Abbatem de Cornu ex altera. Datum die XXVIII Maji, anno MCCCLXXXIII. Memoratur in Cod. MS. Marchionis J. C. C. Gasparis de Rosales, de quo alibi diximus. Continet enim Indicem Scripturarum, & Monumentorum Ducalium in variis Capsulis existentium, uti reperiebantur in Archivo peculiari Jo. Galeacii primi Mediolani Ducis; Codex pergamenus certè magnificiendus.

S. AM-

S. AMBROSIUS.

Addenda ad Art. LV. Col. 41.

GEnuinis Operibus præclarissimi Ecclesiæ luminis Beati Ambrosii addere juvat etiam illa, quæ tametsi certum sit ab eo fuisse composita, nihilominus hodie non extant. Illa sunt:

XLI. In Davidis Psalmos libri XI. Indicantur à Trithemio in Catalogo.

XLII. De Judiciis liber I. Citatur à Vincentio Belluacensi.

XLIII. In Isaïam Prophetam Commentarii. Hujus Operis testem habemus ipsum Ambrosium, qui libro II. in caput II. Lucæ circa medium ait: *Quid sit autem in Jerusalem sisti Domino, dicerem, nisi in Esaiæ Commentariis ante dixissem*. Hoc etiam Opus sæpè citavit S. Augustinus, videlicet libro IV. ad Bonifacium capite II., & libro II. contra Julianum Pelagianum.

XLIV. Commentarii adversùs nonnullos imperitissimos, qui de Platonis Libris Christum Dominum profecisse jactarunt. Ejus mentio est apud eundem S. Augustinum in Epistola XXXIV. ad Paulinum prope finem, & cit. lib. II. contra Julianum Pelagianum cap. VII. & lib. II. Retractat.

XLV. Elucidationes, sive Homiliæ in Sapientiam Salomonis. De his Cassiodorius lib. I. Divinar. Institut. cap. III., & V.

XLVI. Expositio in omnes S. Pauli Epistolas. Hanc etiam memorat Cassiodorius, ejusque ætate desiderari cœpta fuerat; ei tamen supposititius fœtus obtrusus fuit sub titulo Commentariorum in Epistolas III. Beati Pauli, ut inter Opera Beato Ambrosio falsò adscripta diximus.

XLVII. Sermo de Judicio Salomonis, qui ab eodem Cassiodorio memoratur.

XLVIII. Catechismus ad Fritigildem Marcomannorum Reginam. Testis est Paulinus in Vita ipsius S. Doctoris.

XLIX. Institutio puerilis ætatis ad Pansophium, quem Dei gratiâ revocavit à mortuis: ex eodem Paulino.

L. Evangelii S. Matthæi Latina Versio. De ipsa meminit idem S. Doctor cap. VII. lib. III. de Spiritu Sancto.

LI. De Sacramento Regenerationis, sive de Philosophia liber, cit. à S. Augustino in jam laudato libro II. contra Julianum. Diversus tamen est à libris de Sacramentis, in quibus agitur de Baptismo; ibi enim non extant verba à S. Augustino relata.

LII. Epistola ad Hilarium. Ex Præfatione Monachorum Bened.

LIII. Adversùs Apollinaristas. Ex eadem.

LIV. Commentarius in Prophetas. Ex Cassiodorio.

LV. Commentarius in Proverbia. Ex ipso S. Ambrosio.

LVI. Contra eos, qui animam non confitentur esse facturam, aut eam ex traduce esse dicunt. Ex S. Augustini lib. II. Soliloq. cap. XIV.

Suppostitiis verò hæc addenda:

XVIII. Egesippi de Rebus à Judæorum Principibus in obsidione fortiter gestis, deque excidio Hierosolymorum, aliarumque Civitatum adjacentium, cum interpretatione S. Ambrosii. *Coloniæ, per Eucherium Cervicornum*, 1525. *in fol.*

XIX. Tractatus de Resurrectione. Extat in Collectione Joannis Sicardi, cui titulus „ Antidotum „ contra diversas omnium ferè Sæculorum „ Hæreses. „ *Basileæ, apud Henricum Petri*, 1528. *in fol.* pag. 93.

XX. Liber Physiologus, qui ab Hæreticis conscriptus est, & B Ambrosii nomine præsignatus. Ex Decreto Gratiani, Distin. XV. C. Sancta Romana.

XXI. Liber in laudem Sanctorum compositus. Incipit „ Pertinere ad nos dilectissimi fratres &c.

XXII. Confessio Fidei S. Ambrosii. MS. in Ambrosiana. Incipit „ Sufficiebat fides conscripta apud Ni„ cæam.

Præter supradicta Opera, Clariss. PP. Congregat. S. Mauri in Præfatione jam citatæ editionis, afferunt, reperiri variis in locis, ut infra, sequentes Tractatus MSS. sub nomine Beati Ambrosii Mediolanensis.

A XXIII. De B. Petro, & Simone Mago. MS. in Vaticana.

XXIV. Fragmentum libri II. Eusebii Pamphili Histor. Ecclef. à S. Ambrosio latinè redditum. Ibid.

XXV. De Pœnitentia Petri. Ibid.

XXVI. De Interfectione Agag. Ibid.

XXVII. De Fide ad B Hieronymum. Ibid.

XXVIII. Sententia in hominem pœnitentem. Ibid.

XXIX. De Eucharistia; in Regia Parisiensi.

XXX. De Cœco nato. Ibid.

XXXI. De Pace. Ibid.

XXXII. De Falso Amico. Ibid.

XXXIII. Sermo in Nativitate Beatæ Mariæ; extat in Colbertina.

XXXIV. Ad habitantes in Cœnobiis. Ibidem.

XXXV. De malitia Carnis. Ibid.

XXXVI. Epistola de pudicitia, & castitate; in Ambrosiana.

XXXVII. De primitiis offerendis. Ibid.

B XXXVIII. De melioribus (fortè *mulieribus*) litigantibus. Ibid.

XXXIX. Adversùs Astronomos. Ibid.

Nos vero hos II. sequentes Articulos addimus ex Cl. Montfauconio, ut infra:

XL. Inter MSS. Codices Reginæ Sueciæ nunc in Bibliotheca Vaticana servatos num. 1497. teste Montfauconio Tomo I. Biblioth Bibliothecar. MSS. extat Opusculum: De increpatione Ambrosii, & de satisfactione Theodosii Imperatoris.

XLI. Sermonem habitum à S. Ambrosio in S. Martini transitu commemorat Sulpicius Severus in MS. olim Reginæ Sueciæ, nunc Biblioth. Vaticanæ num. 1624. ex Montfaucon. Biblioth. Bibliothecar. Tomo I.

C Monemus Lectores tandem, in col. 43. ubi egimus, de Editionibus Operum S. Ambrosii, nos perperam asseruisse secundam Editionem Mediolanensem curâ Presbyteri Georgii Cribelli, Tomis IV. constare, & in Archintea Bibliotheca servari; meliùs enim inspectis Codicibus ipsis, deprehendimus tres priores Tomos sine anno, loco, & Typographo; postremum verò tantùm, continentem Opuscula quædam ejusdem S. Ambrosii, verè, ut indicavimus, Mediolani prodiisse.

Qui verò Chronologicam seriem Operum præclarissimi Doctoris, & Patroni Mediolanensium cupit, notis etiam Criticis aspersam, adeat Guillielmum Cave in Scriptorum Ecclesiasticorum Historia Literaria, præcipuè editionis Basileensis anni MDCCXLI. ab Auctore ipso ante obitum recognita, & auctiore facta, Tomo I. pag. 261. ubi & alii citantur.

D

AMBROSIUS alter.

Addenda ad Art. LVII. Col. 44.

III. Epistolæ plures Italicæ, & Latinæ ad Ecclesiasticam disciplinam spectantes, Federico Cardinali Borromæo scriptæ, datæ anno MDCVI. Extant in sæpè laudata Collectione Epistolar. ejusdem Cardinalis in Bibl. Ambros.

ANGELICUS.

Addenda, & Corrigenda ad Artic. LXII. Col. 46.

E COnsuetudo illa, quæ apud severioris Instituti Religiosos Viros inolevit, deponendi scilicet gentilitium cognomen, cùm in Claustra se recipiunt, in causa fuit, cur Scriptorem hunc Angelicum tantùm appellaremus, verè enim apud Suos Angelicus de Mediolano pro more dictus fuit. Innotuit postea ipsum ex Canevesia Familia ortum fuisse, quod reticendum non duximus, præsertim, cùm jam relatis ipsius Operibus hæc etiam sint addenda.

III. Panegirico delle lagrime, che versò Maria Vergine di Treviglio, del Padre Angelico da Milano. *Ivi, per il Monza*, 1661. *in 4*

IV. Panegirici due in lode della miracolosa Apparizione della B. Vergine Maria nella Valle di S. Bernardo vicino a Savona. *Cuneo*, 1671.

V. Il Soldato Evangelico &c. dedicato a Monsignòr Giuseppe Maria Maraviglia Vescovo di Novara. Ex Cottæ Musæo Novariensi &c.

VI.

VI. Apparato Sacro per S. Gio. da Capiſtrano, e S. Paſquale Baylon.

VII. Il Giardino di Milano, o Deſcrizione dell' Apparato nella Chieſa del Giardino per la Canonizzazione di S. Giovanni da Capiſtrano, e S. Paſquale Baylon dal Padre Angelico Caneveſe Riformato. *Milano, per il Majotta*, 1691. *in* 4.

VIII. L'Aquila d'Ezechiele, Panegirico per S. Pietro d'Alcantara. *Milano, preſſo il Monza*, 1670. *in* 4.

Titulus vero libri, quem jam dedimus ſuo loco ſub numero II. hic eſt ut jacet „ Fioretti Iſtorici di „ coſe curioſe ſucceſſe in diverſi tempi in Levan- „ te, raccolti dal P. F. Angelico da Milano Mi „ nore Oſſervante Riformato, Commiſſario Apo- „ ſtolico nelle parti d'Oriente, Cuſtode di Terra „ Santa, e Guardiano di Geruſalemme. Opera „ curioſa per qualſiſia perſona che deſidera ſape- „ re la politica de' Turchi, la loro inſaziabile „ avarizia, e la grandiſſima averſione, che con- „ eſſi hanno al nome Cattolico li Sciſmatici. *Milano, preſſo il Ramellati*, 1689. *in* 8.

Eidem dicavit P. Timotheus Caneveſius jam à nobis ſuo loco laudatus, librum ſuum, cui titulus: „ Sermoni del Santiſſimo Sacramento. *Milano*, 1685. *in* 4.

De ANGLERIA PETRUS MARTYR.

Addenda, & Corrigenda ad Art. LXIV. Col. 47.

CUm jam Opus hoc ad umbilicum perduceretur, incidimus fortè in Bibliothecam Hiſpanicam à Clariſs. Viro Nicolao Antonio adornatam, & aliud agentes, invenimus in Appendicibus Tomo II. inter exteros homines literatura celebres, qui in Hiſpania diu commorati ſunt, aut diem ſuum obierunt, Elogium quoque Petri Martyris noſtri, ex quo in Lectorum gratiam, nonnulla delibanda cenſuimus. Afferit prælaudatæ Bibliothecæ Scriptor, Petrum Martyrem non Angleriæ, ſed Aronæ primam vidiſſe diem, cujus rei teſtem exhibet Epiſtolam ipſius CXLII. ad Petrum Faxardum; id tamen parum negotii nobis faceſſit, cùm utrumque Oppidum in Ducatu Mediolanenſi conſiſtat, unum videlicet è conſpectu alterius Verbano lacu intermediante. Natalem ejus aſſignat circa annum Chriſti MCCCCLIX. Verumtamen Eruditiſs. V. Niceronius diem

A primam illi fuiſſe anno Chriſti MCCCCLV aſſerit allato ex ipſius epiſtolarum teſtimonio. Subdit Nicolaus Antonius eum Romæ, quò anno MCDLXXVII. contendit, gratiâ floruiſſe S.R.E. Cardinalium Aſcanii Mariæ Sfortiæ, Joannis Arcimboldi Archiepiſcopi Mediolanenſis, atque alterius Aſcanii Vicecomitis, in quo tamen poſtremo falſus eſt, cùm nullus per ea tempora, præter memoratum Aſcanium Sfortiam, qui Vicecomitis cognomen gereret, inter Purpuratos Patres cenſeretur. Cùm jam Pomponio Leto, Petro Marſo, Theodoro Papienſi, Ludovici XII. Gallorum Regis Medico, & aliis Viris doctiſſimis, ob eruditionem magno eſſet in pretio, unà cum Eneco Lupi à Mendoza Tendiliæ Comite Româ die XXIX. menſis Auguſti, anno MCCCCLXXXVII.

B in Hiſpaniam profectum fuiſſe novimus. Adſcitum poſtea in Curiam Regum Catholicorum plures Latinam linguam, & antiquitatis rudimenta docuiſſe adoleſcentes è primaria nobilitate. Meminit etiam citatus Nicolaus Antonius Legationis ejus ad Rempublicam Venetam, & ad Babylonis Sultanum, quas ambas ſtatuit accidiſſe anno MDI. Secundam ad eundem Sultanum Legationem cum Antonio Mediolanenſi Ord Min. Cœnobii Hieroſolymitani Præfecto feliciter ab Auctore noſtro obitam addit Niceronius. Ferdinando Rege defuncto parum abfuiſſe, quin ad Selimum Turcarum Tyrannum ablegaretur, excuſaſſe autem illum ſexagenario majorem ætatem. Abbas deinde omnium primus renunciatus eſt Jamaicæ Inſulæ in Orbe novo. Illum Ferdinandus

C Rex unicè dilexit, ut nedum in Conſiliarium Indicarum rerum eum, ut in Articulo diximus, ſelegerit, ſed etiam Apoſtolicæ Sedis Protonotarium creandum curaverit. Adriano VI. Pontifici Maximo fuit acceptiſſimus, cui jam ante ſupremam dignitatem charus extiterat, ideo cùm Hiſpanias pertranſiret, Petrum Martyrem perpetuò in comitatu habuit, & ipſo interprete uſus eſt. Quin etiam Romam adducere ſtatuerat, niſi cauſatus ætatem jam effœtam id honoris recuſaſſet. Obiit tantus Vir in Urbe Granatenſi anno MDXXVI., & hoc eidem inſcripto Elogio ibidem tumulatus conquieſcit in Templo maximo.

RERVM AETATE NOSTRA GESTARVM
ET NOVI ORBIS IGNOTI HACTENVS ILLVSTRATORI
PETRO MARTYRI MEDIOLANENSI
CAESAREO SENATORI
QVI PATRIA RELICTA BELLO GRANATENSI
MILES INTERFVIT
MOX VRBE CAPTA
PRIMVM CANONICO DEINDE PRIORI HVIVS ECCLESIAE
DECANVS ET CAPITVLVM
CARISSIMO COLLEGAE POSVERE SEPVLCHRVM
ANNO MDXXVI.

Operum autem titulis hæc addenda

IX. Synopſis Latina Poëtica ad omnes Plinii libros. Ex eodem Nicolao Antonio.

X. Epitaphium Alphonſo Cardinali Manrico de Labra, impreſſum apud Palatium in Faſtis Cardinalium.

XI. De Legatione Babylonica libri III. *Hiſpali*, 1500. *in fol.* cum prima Decade, in quo Opera mira ab ſe

D in Ægypto viſa recenſet. Hos libros Italicè reddidit Carolus Paſſi, prodieruntque converſi *Venetiis*, 1564. *in* 8.

Videndus eſt P. Niceronius „ Memoires des hommes illuſtres „ Tom. XXIII. pag. 202., & ſeq.

Num. V. Machus, corrige *Inachus*.

AP-

APPLANUS CONSTANTIUS.

Addenda ad Artic. XCVI. Col. 59.

CUm Abbas Picinellus millies in Suo Athenæo Mediolanensi in medium proferat Hieronymi Borserii Librum inscriptum : „ Il supplemento della No„ biltà di Milano „ credendum erat quòd eum ex integro legisset, & Opera Mediolanensium , quæ ibi Borserius refert , suis locis idem Picinellus retulisset ; sed agnovimus , plura addenda esse contra expectationem : parcat igitur Lector benevolus , si extra chorum nonnulla ex ipso Borserio hîc adjicere coacti sumus ; de Constantio igitur Applano hæc prætermisit Picinellus ,

Scilicet

III. Opus de Gratia.
IV. Mariale.
Ex supradicto Borserio pag. 29.

ARCHINTUS JOSEPH.

Addenda ad Art. CVII. Col. 70.

III. Epistolæ duæ Italicæ ad Bartholomæum Zucchium , Prima data est die XXV. Feb. MDXCV. altera die II. Junii ejusdem anni ; extant in secunda parte libri ipsius Zucchii, inscripti : „ Idea del Segre„ tario „ pagg. 180., & 181.
Hujus Operis partem quintam Josepho nostro Zucchius dicavit.

ARCHINTUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. CX. Col. 73.

IV. Psalterium Davidicum usque ad Psalmum LXII. ex Hebræo , ut videtur , in Latinum ab eo translatum. MS. in fol. in Bibliotheca Archintea. Autograph.

V. Genesis liber, ut supra, Latinè redditus. MS. in fol. Autogr. ibid.

VI. Exodus similiter translatus usque ad caput VI. inclusivè. MS. in fol. Autogr. ibid.

VII. Oratio habita in Conventu Niciensi pro pace inter Carolum V. Augustum, & Franciscum I. Gallorum Regem ineunda. MS. Ibid.

VIII. Altera habita coram Pontifice Paulo III. pro sacro Fœdere adversùs Solimanum Turcarum Tyrannum inter Catholicos Principes feriendo. MS. Ibid. In hujus Orationis exordio , ait Archintus, se superiori tantùm die à Pontifice jussum, ut hac de re verba publicè faceret. Ibid.

IX. Capitula pro pacis prædictæ inter Carolum V. & Franciscum I. negotio, de mente suæ Sanctitatis in hanc formam redacta , atque utrique parti ad examinandum danda. MS. Autograph. Scriptoris nostri manu emendata, & postillata, Data in Domo S. Francisci extra muros Niciæ die XVIII. Maji, MDXXXVIII. Ibid.

X. Alia item Capitula pro eadem pace, à superioribus diversa. MSS. Autograph. emendata & postillata, ut supra. Ibid.

XI. Risposta data al Signor Duca di Ferrara a nome di S. Santità. MS. Ibid.

XII. Ad S. R. E. Cardinales in Conclavi pro eligendo Summo Pontifice congregatos post obitum , ut videtur, Pauli III. Epistolæ V. plenæ roboris & pietatis, sacrâque eruditione memorabiles. MS. Ibid.

XIII. Aliæ ad eosdem, ut supra, congregatos, numero III. Harum prima data est Venetiis prid. Kal. Aprilis anno MDLV.; in qua nunciat Venetæ Reipublicæ in Apostolicam Sedem studium, & sollicitudinem, ne Sede vacante Ecclesiæ Ditio ab hostibus turbetur. In secunda, datâ ibidem VIII. Idus Aprilis eodem anno, signa mœroris pro morte Pontificis, & exequias ei à Venetis decretas Cardinalibus significat. In tertia autem, datâ ibidem Id. Aprilis ipsius anni, nunciat ingentem classem à Turcis instrui. MSS. ut supra.

A XIV. Ad Marcellum II. Summum Pontificem Epistolæ IV., prima data Id. Aprilis MDLV., & secunda X. Kal. Maji : gratulatoriæ sunt pro assumptione ad Pontificatum, in tertia datâ V. Kal. Maji ipsius anni, nunciat Pontifici studium suum in purgando Archigymnasio Patavino ab hæreticorum erroribus. Postremâ verò IV. nonas Maji significat, Matthæum Gariboldum , quem vocat Antesignanum Diaboli, fuisse devictum, reliquias tamen illius adhuc remanere, cum quibus sibi dimicandum sit. In calce hujus Epistolæ notatur, eam non fuisse missam, auditâ eâ die morte Pontificis. MSS. ibidem.

XV. Aliæ III. ad Sacrum Cardinalium Collegium Sede vacante post obitum prædicti Marcelli II. quarum primâ, datâ Venetiis IV. nonas Maji prælibati anni, dolet de optimi Pastoris morte, & Cardinales hortatur, ut gregi dominico (B) alium citissimè præficiant, ne à lupis invadi possit adhuc Pastore carens, cùm Turcæ magno bellico apparatu Christianæ Reipublicæ minarentur. In secunda, datâ V. Idus Maji, ait, se literas eorum reddidisse Venetorum Principi, & Ecclesiarum Præsules monuisse, ut preces ad Deum fundi jubeant pro negotiis Ecclesiæ. In tertia VIII. Kal. Junii res novas Byzantio allatas mittit. MSS ibidem.

XVI. Ad Paulum IV. Pont. Max. Epistolæ decem. In prima, datâ VI. Kal. Junii eodem anno, exultat de illius ad Petri Cathedram evectione, & seriò hortatur ad Ecclesiæ reformationem. In secunda VI. Idus Junii nunciat res Turcicas. In tertia mittit bina horologia, & baculum , munusque cumulat sapientissimis dictis ex Divina Scriptura petitis. In quarta, datâ IV. Nonas Septembris, lapidem quemdam mittit, quem (C) accommodatissimis Scripturæ sententiis exornat. In quinta sine datâ mittit Pontifici tabellam pacis in Missæ Sacrificio osculandam à se elaboratam, rogans, ut aliquando ad Altare Domini pro se preces fundat. Sextâ datâ Prid. Non. Septemb. anno MDLVI. petit modestè Archiepiscopatum Mediolanensem, multaque de Vita sua narrat. Septimâ, datâ III. Kal. Januar. gratias agit Pontifici de collato sibi prædicto Archiepiscopatu , cujus argumenti est etiam octava sine data. Binæ autem postremæ datæ sunt Bergomi XIX. Kal. Aprilis, & X. Kal. Junii anno MDLVIII., atque in eis agit de exilio suo ab amatissimo grege , omnesque Patris, & Pastoris affectus ostentat. MSS. ibid.

XVII. Alia ad quemdam Anonymum Ecclesiasticum Virum, quem plurimum commendat, & paternè monet, ne ob adversariorum calumnias ab Altaris ministerio absit. Data est Romæ die (D) XXIV. Junii, anno MDXXXIX. MS. ibid.

XVIII. Plurimæ aliæ integro volumine justæ molis comprehensæ, & Italicè exaratæ annis MDLV., & sequenti , ad Cardinalem de Monte , ad Comitem Montorii, ad Cardinalem Caraffam, & ad Ducem Paliani, cum eorum responsionibus, in quibus agitur de gravissimis Ecclesiæ negotiis. In his sæpe Archintus meminit literarum suarum ad R. P. Michaëlem Sacræ Inquisitionis in Urbe Commissarium , qui postea ad Pontificatum promotus Pius V. dictus est, & ob vitæ sanctimoniam inter cœlites colitur. MS. in fol. ibid.

Præfati autem Pontificis Sanctissimi Pii V. tunc vel in Ord. Prædicatorum , vel in Sacro Cardinalium cœtu degentis , ad Archintum nostrum servantur MSS. autographæ Italicæ ibi(E)dem Epistolæ IV. Prima data Romæ Kal. Sept. MDLIV. agiturque in ea de gravissimis Ecclesiæ negotiis, & de hæresibus præsertim tunc grassantibus. Aliæ tres datæ sunt etiam Romæ anno MDLVIII. Responsoriæ sunt, & consolatoriæ de injusto ejus exilio.

XIX. Epistola ad Hieronymum Cardanum, in qua tria ab eo postulabat. I. quomodo anni eo modo possint firmari, ut in ipso reditu nulla temporum intersit differentia. II. An possibile sit introitum Solis Christi tempore in ortu, idest conceptione in primum minutum Arietis XXV. Martii figere, ac invenire, qualiter eadem die fuerit Æquinoctium, vel die proximè antecedente. III. Quomodo tot discordiæ de revolutionibus annorum concilientur: ex responsione ipsius Cardani, de qua agemus in Addendis suo loco.

XX. Oratio habita in Basilica Vaticana , cujus meminit Petrus Paulus Gualterius Aretinus Collegii Car-

Cardinalium Secretarius in Diariis suis MSS., ubi ad annum MDXXXVII. hæc leguntur: „ Die XXIII. Septembris habitæ sunt supplicationes in Sancto Petro pro inita Liga. Celebravit Cardinalis Contarenus, & Orationem habuit Philippus Archintus Gubernator Urbis „. Hæc nos monuit Comes Albericus Archintus Archiepiscopus Nicænus, & apud Magnum Hetruriæ Ducem Apostolicus Nuntius.
Instruzione al M. Magnifico S. Filippo Archinto Concittadino nostro carissimo. Legatus patriæ tunc missus fuerat ad Carolum V. ut calamitates ejus exponeret. Data est II. Decemb. MDXXIX. subscript. Vicario e Deputati della Città di Milano, MS. in Tom. III. Monum. Famil. Mediolanen. Comitis Octavii Archinti.
Alia pro eodem argumento. Dat. XXI. Junii MDXXVII. subscrip. Ludovicus Vicarius, ibid.
Sequitur Epistola Caroli V. Cæsaris ad Mediolanenses. Data Valleoleti I. Aug. MDXXVII., in qua laudat eloquentiam Philippi Archinti, dolet de miseriis hujus Urbis: ait se vel non rogatum cogitasse de sublevandis hujus populi calamitatibus, *præcipuè post liberationem Regis Francisci, quem vestra ope captivum penes nos detinebamus*. Jussisse quoque comprimi militum insolentiam &c. MS. ibid.
Alia data in Oppido Maforetii IX. Octob. MDXXVIII. in qua rursus meminit Philippi Archinti, & pollicetur se Urbem hanc sublevaturum, cùm primùm quiescere à tumultibus hostium sibi licuerit, MS. Ibid.
Informazione del bando dato al Reverendissimo Arcivescovo di Milano. MS. in T. II. Operis citati.
Missale Ambrosianum, MS. pergamenum, auro & picturis insigne, quod usui fuit Philippo Archinto Archiepiscopo Mediol., villoso serico violaceo contectum, servatur in sæpe memorata Bibliotheca Archintea grandioribus caracteribus exaratum.
Ad Philippum nostrum tunc Salutiensem Episcopum, & Urbis Romæ Vicarium Apostolicum misit Joannes Petrus Ferretus Ravennas Lavellinatis Ecclesiæ Antistes Correctionem Hymnarii Romani à se elaboratam, in cujus nuncupatoria asserit, se ab Archinto ad hoc Opus impulsum. Codex MS. Autographus justæ molis, in fol. servatur in eadem Bibliotheca Archintea.

ARCHINTUS PHILIPPUS alter.

Addenda ad Art. CXI. Col. 75.

VI. Syllabum suorum in Comensi Ecclesia Prædecessorum conscripsit. Citatur à Tatto in Notis, à Clariss. Continuatoribus Bollandi ad diem III Junii in Vita S. Adelberti Comensis Episcopi, atque ab Ughello, teste Clar. Abbate Fusio in suis MSS. Addendis ad Athenæum Picinelli.
Processus Sancti Caroli Borromæi, de quo in Articulo meminimus, servatur Autographus in Bibliotheca Archintea
Eidem inscripsit Ballarinus Annales suos Comenses; & Nicolaus Pellizarius Panegyrim ab eo habitam in laudem S. Caroli, de qua in ejus Articulo diximus.

ARCIMBOLDUS JO. ANGELUS.

Addenda ad Art. CXVI. Col. 80.

Filius Aloysii J. C. C. Senatoris, & Beatricis de Federicis conjugum.

VI. Diploma pro Translatione Corporis Beati Pacifici de Ceredano, Ordinis Minorum, ab Ecclesia Sanctæ Mariæ Gratiarum Viglevani ad Oppidum Ceredanum. Datum Mediolani die VII. Januarii MDXLV. Extat in Tomo XVIII. Annalium Minorum novæ Editionis, fol. 106.
Eidem Camillus Bonus Brixianus dicavit Opus Matthæi Curtii Papiensis in Mundini Anatomen. *Papiæ, apud Franciscum Moschenum*, 1550. *in* 8.

ARCONATUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CXX. Col. 83.

Filius Co. Caroli J. C. C., & D. Josephæ de Rosales conjugum.

II. Prolusio ad B. M. V. versibus expressa, stylo Virgiliano.
III. Lectiones Geographicæ in Academiis habitæ.
IV. Lectiones Mathematicæ, & Analyticæ.
Quantum in hac postrema Mathematicarum parte ipse excelluerit, facilè conjici potest ex Problemate in eodem libro per tenorem descripto, unà cum ipsius Resolutionis regula, quam laudavit doctissimus P. Abbas Grandi, Monachus Camaldulensis, ut videre est ex Prolusione in supradicto Articulo relata num. I.

ARCONATUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. CXXI. Col. 84.

Filius Joannis Baptistæ, & Camillæ Nidasiæ conjugum.

III. Poesie varie. Extant in Libro „ Poesie de' Signori „ Accademici Infecondi di Roma. „ *Venezia*, 1628. *in* 12.

ARCONATUS LUCHINUS.

Corrigenda ad Art. CXXII. Col. 84.

De Opere, quod ei tribuimus num. I. atque Epigrammate ibidem relato, vide quæ infra dicemus in Articulo Luchini Corvini de Aretio.

ARESIUS PAULUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art CXXXII. Col. 132.

In Articulo CXXXII. Elogium texuimus laudatissimo Antistiti Derthonensi Paulo Aresio; at quamvis ibi scripserimus, eum Mediolani natum fuisse, melioribus tamen nunc docti tabulis, didicimus ipsum Cremonæ lucem vidisse. Neque tamen ideo ex Mediolanensium Scriptorum serie expungimus, cùm editus fuerit Patre Mediolanensi tunc apud Cremonenses prætorios fasces administrante, cujus proles Legum præsidio paternam Civitatem assequi debet. Addimus etiam ipsius literariis laboribus ea, quæ sequuntur, quorum notitia seriùs ad nos pervênit. Illa verò sunt:

XIV. Selva d'invenzioni, e di materie per le Prediche dalla prima Domenica d'Avvento fino a Quaresima. MS. in fol.
XV. Per tutta la Quaresima. MS. in fol.
XVI. Per le Feste de' Santi, ed altre materie. MS. in fol.
XVII. Lezioni sopra Tobia predicate al suo Popolo nel Duomo di Tortona. MSS. in fol.
XVIII. Lezioni sopra le Lamentazioni di Geremia predicate allo stesso. MSS. in fol.
XIX. Lezioni sopra l'osservanza del Digiuno. MSS. in fol.
XX. Lezioni sopra l'osservanza delle Feste. Omnia extant in fol. in Bibliotheca PP. Teatinorum S. Antonii Mediolani.
XXI. Quaresimale. Extat MS. in D. Nicolai Veronæ.
XXII. Rhetorica Ecclesiastica. MS. extat Placentiæ apud Suos.
XXIII. Logica. MS. ibidem.
XXIV. Cursus Philosophicus. MS. extat Neapoli.
XXV. Cursus Theologicus. MS. extat Neapoli, & Romæ in S. Andreæ, Suorum.

XXVI. Physicæ secundus Cursus. MS. extat Neapoli apud Suos.
XXVII. De Intellectu agente, speciebus intelligibilibus, & de modo, quo noster intellectus intelligit: Velitationes. MSS.
XXVIII. An verum sit, quod quidam non ignobiles Auctores tradunt, S. Scripturam non semper ad veritatem, sed ad vulgi opinionem, vel juxta apparentiam interdum loqui: Velitationes. MSS.
XXIX. An peccaverit Judith à Deo postulans, ut Olophernes ejus pulchritudine caperetur: Velitationes. MSS.
XXX. An de Judæorum Stirpe fuerit Herodes: Velitationes.
XXXI. An ex Latere Christi Sanguis, & aqua naturaliter fluxerint: Velitationes. MSS.
XXXII. Tractatus de Trinitate: de Gratia: de Creatione: de Angelis: de Eucharistia: & de Incarnatione. Extant hi omnes Codices MSS. Romæ in S. Andreæ apud Suos.
XXXIII. Tractat. varii Theolog. MSS. ibid.
Cùm primùm Derthonensis Episcopatus possessionem iniit Aresius, Orationem habuit Hieronymus Guidobonus, editaque est *Derthonæ*, 1621. *in* 4.
Funebris autem illius laudatio à Josepho Cicala Clerico Regul. habita prodiit *Mediolani*, *per Georgium Rollam*.

A

ARLUNUS JOANNES PETRUS.

Addenda ad Art. CXXXVIII. Col. 100.

DEdimus Tractatum hujus Scriptoris de Peste sub num. X. uti MS. in Bibliotheca Ambrosiana, postea illum vidimus impressum *Mediolani*, *per Zanottum de Castillionæo*, *impensis D. Joh. Jacobi*, *& Fratrum de Legnano*, 1515. *die* 18. *Aprilis*, *in fol.*

XI. Descriptio elegantissima Verbani Lacus.
Ita Clar. Abb. Fusius in Addendis ad Picinellum.

B

ARNULPHUS.

Corrigenda ad Art. CXXXIX.

Columna 101. linea 73. MCXCV. corrige *MXCV*.

B

BARBAVARA MARCUS alter.

Corrigenda ad Art. CLXIII. Col. 120.

Lin. 11. anno MDCCXXIII. corrige *MDCCXV*. *die II. mensis Novembris*.

BARIOLA ALOYSIUS.

Addenda ad Art. CLXIX. Col. 122.

VI. Notabilia circa mulierum sollicitationem in Sacramento Pœnitentiæ. *Mediolani*, 1610. *in* 8. ex Fontana Biblioth. Legali Tom. I. pag. 63.

à BASILICA PETRI CAROLUS.

Addenda ad Art. CLXXIII. Col. 124.

LXII. Ad Clementem VIII. Pontif. Max. Relatio de Statu Novariensis Ecclesiæ. MS. in fol. in Bibliotheca Archintea.
Epistola Italica de Obitu S Caroli num. IV. indicata prodiit etiam *in Venezia*, *presso il Giolito*, 1584. *in* 4. *ed Ivi*, *ad istanza d'Iseppo Marcello*, 1650. *in* 4.

à BASILICA PETRI HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CLXXIV. Col. 127.

HIeronymus à Basilica Petri filius Christophori, & Paulæ Moltenæ conjugum.

IV. Consultatio pro Jure honorifico in Causa Cusana, & Surrigona. *Mediolani*, 1629. *in fol.*, pagg. 18., extat penès Advocatum Sitonum.

à BASILICA PETRI HIERONYMUS alter.

Addenda ad Art. CLXXV. Col. 128.

PAucis egimus de Hieronymo à Basilica Petri Mediolanensi, cùm primùm ipsius mentio occurrit in hac Bibliotheca Articulo CLXXV. ob ibi relatas rationes; at cùm nunc uberiora suppetant

C

monumenta, æquum duximus, ipsa nostris non invidere Lectoribus. Parentes illi fuerunt Hippolytus, atque Marsilia Porra jugales, cùmque Philosophiæ, ac Theologiæ navasset operam, Sacerdos effectus, Neapolim se contulit, ubi anno LX. ætatis suæ Clarissimæ Congregationi Oratorii à S. Philippo Nerio institutæ se addixit. Sacris Confessionibus excipiendis, Concionibus publicè habendis, inopibusque levandis totus incubuit. Temporis custos avidissimus, nullam ipsius particulam sine utili aliquo labore sibi rapi patiebatur. Donec annum octogesimum supergressus, cœcitate primùm, mox apoplexi percussus, piissimè, ut vixerat, in Domino requievit inter Suorum lachrymas Neapoli anno Salutis Dominicæ MDCCIII. die XXVII. mensis Martii.

D

Operibus autem hæc addimus:

IV. Indices duo Bibliothecæ Oratorii Neapolitani, quorum primus Codices, ut facilè possint reperiri, pulcherrimo recenset ordine; alter verò laboriosissimus per materiarum seriem est compilatus. MSS. servantur Neapoli in eadem Bibliotheca.
E Schedis Sitonianis, & à Suis.

BAZETTA FRANCISCUS.

Addenda ad Art. CLXXXI. Col. 131.

E

IV. Carmina plura tam Italica, quàm Latina. Extant in variis Collectionibus, præcipuè Papiensibus, & signanter in Laurea Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.

BEBULCHUS MICHAEL.

Addenda, & Corrigenda ad Art. CLXXXIII. Col. 132.

CAroli, & Isabellæ Billiæ conjugum filius. Verius ejusdem nomen in Religione fuit Carolus Marianus à Sancto Michaële. Obiit Theologus Serenissimi Ducis Parmæ, & Placentiæ Francisci I., necnon Vicarius Provincialis sui Ordinis, atque Consultor Sancti Officii perpetuus, & ubique, ex Diplomate Pontificio, cùm annos ageret LXXV. die XIV. Octobris MDCCXIX., ut Sui nunc melius nos monuerunt.

II.

II. Panegirici Sacri del M. Rev. Padre Fra Carlo Mariano di S. Michele Carmelitano Scalzo della Provincia di Lombardia, Lettore di S T, e Consultore del S Offizio in Malta. *Palermo, per l'Adamo*, 1694. *in* 8.

BENIGNUS.

Addenda ad Art. CXCI. Col. 137.

CUm jam ad coronidem hujus Operis properarem, significavit mihi Vir Cl Joannes de Augustinis Ordinis Minorum, qui Reformati dicuntur, Opus Benigni nostri apud se impressum reperiri, ubi in fine sic legitur:

Qui si contien del glorioso e degno
Hieronymo Doctor il bel finire,
Che fece a nostro exempio per salire
Con verde palme nel beato Regno.

Finita quest' Opera in Venexia adì 12. Settembrio 1476.

Ideò existimarunt & idem Vir doctissimus, & alii quoque literatura celebres, Benignum nostrum non Operis Scriptorem, sed potius Amanuensem fuisse; Verumtamen (debitâ cum veniâ) à sententia mea minimè recedendum censui, immo magis magisque Benignum Auctorem credimus. Primùm enim, cùm in Archinteo, quem jam citavi, Codice legatur, sicuti Lectorem monui „ che fù compito di „ scrivere, e di mia propria mano „ quis non videat, hisce verbis significari Benignum, Opus composuisse? Si enim tantum illud exscripsisset, supervacaneum foret addere „ e di mia propria mano „ Tum re melius examinatâ comperi, Librum Benigni Mediolanensis nihil aliud esse, quàm versionem Italicam Epistolæ notissimæ, seu potiùs Voluminis de obitu S Hieronymi, scriptæ ad Damasium Episcopum Portuensem, ac Theodosium Senatorem Romanum à B Eusebio Cremonensi ipsius S. Doctoris discipulo, Viro in Ecclesiasticis Bibliothecis notissimo. Quapropter Benigno tam proficui Operis traductori laus sua non est neganda Inter cetera verò argumenta, quibus adducor, ut hoc credam, recensenda sunt iterum Carmina superiùs enunciata:

Qui si contien del glorioso e degno
Hieronymo Doctor il bel finire;

Ea enim certissimè innuunt, hîc agi de Obitu B. Hieronymi. Illa tamen addita opinor post completum Opus, desunt enim in Codice Archinteo. Aliam insuper editionem hujus Versionis protulit Clariss. Arisius in Tomo I. suæ Cremonæ Literatæ Artic. CCCIIC. pag. 46. „ Hanc habeo (Epistolam videlicet B. Eusebii superiùs enunciatam) „ penès me „ Italico sermone traductam Parmæ, excusam anno „ 1489. per Matthæum de Codecha „. Benignus igitur Versionem elaboravit anno 1474. quæ biennio post Venetiis, & quindennio exacto Parmæ prodiit, quamvis utrobique Traductoris nomen reticeatur.

BERGAMIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CXCVII. Col. 141.

CÆsar Bergamius Mediolanensis Physicus adhuc vivebat Mediolani anno MDCXII. die XVIII. Julii. uti me monuit C. Sitonus; interim verò ejusdem Opera Literaria hactenus nondum typis edita sunt, quæ sequuntur:

V. Exquisitorum Remediorum formula ad omnes morbos accommodata in Mediolanensi Provincia seu „ extremis morbis exquisita remedia optima „ recensita „. MS in folio magno, incipit: „ Jam dudum excogitare cœpi primis annis hujus meæ peregrinationis ad visendos ægrotos „ in hac Provincia Mediolanensi, undè sum „ oriundus &c. MS. in fol.

In principio autem dicti Operis extat Elegia Carminum LVI. in laudem præfati Bergamii, Auctore Eustachio Fonio, cui titulus: „ Ad Humanissimum, & rei Medicæ scientiâ præstantissimum, „ Cæsarem Bergamium. Eustachius Fonius.

VI. Promptuarium Cæsaris Bergamii Mediolanensis ad usum Medicorum, & Pharmacopolarum felicissimi Dominii Mediolani. MS in fol.

VII. Istoria, & vera dichiarazione de' Fruttici, & Alberi del Dominio Milanese. MS. in fol. max.

VIII. Dichiarazione di tutte le sorti d'Animali, tanto terrestri, quanto acquatici, & aerei, che in questo Dominio Milanese vivono. MS in fol. max.

IX. Dichiarazione della terra, acque, metalli, minerali. MS. in fol max Incipit. „ Quemadmodum Artes nullæ optatum valent assequi finem, nisi „ earum instrumenta magis necessaria sint præsto, & rectè fabricata &c.

Extant hæc omnia MSS. penes Jatrophysicum D. Josephum Tencam Mediolanensem &c., & sunt Autographa.

BERRETTA JOANNES GASPAR.

Addenda ad Art CXCV. Col 139.

PArentis ejus nomen jam dedimus, mater verò ei fuit Joanna Perez.

XII. Liber Philosophicarum Lectionum in Gymnasio Ticinensi habitarum. MS.

XIII. De Auctoribus, Virisque doctis Congregationis Cassinensis. Opus tamen inperfectum MS.

Ex Clariss. P. Abbate Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

BESUTIUS HIACYNTUS.

Addenda ad Art. CCIX. Col. 149.

VII. Panegirico in lode della Casa d'Austria, detto nella Chiesa della B. V. presso S. Celso. *Milano, presso il Monza*, 1677. *in* 4.

BESUTIUS JO. FRANCISCUS.

Addenda ad Art. CCXI. Col. 150.

FIlius extitit Jo. Jacobi, & Claræ de Aprilibus conjugum Mediolanensium.

VIII. Dictionarium Ciceronianum Francisci Priscianensis à Joanne Francisco Besutio absolutum. *Venetiis, apud Petrum Mariam Bertanum*, 1615. *in* 8

IX. La Storia sacra degli stromenti della P ssione di Cristo nostro Signore. *Milano, presso il Como*, 1612. *in* 8.

X. Miracoli della B. Vergine di Mondovì volgarizzati. *Milano, per Pandolfo Malatesta*, 1597.

Jo. Baptista Sessa, cui fuit Joannes Franciscus Besutius inter amicos suos summe charus, ei nuncupavit Observationes Philippi Venuti Cortonensis in Librum sequentis tituli: „ Lettere familiari „ Latine di Cicerone, traddotte da Giovanni Fabrini da Fighine ec. „ *In Venezia, appresso gl' Eredi di Marchion Sessa*, 1576. *in fol.*, & sic ab eodem Joanne Baptista Sessa prætitulatur Epistola nuncupatoria „ Al costumato, & virtuoso Giovine Messer Gianfrancesco Besozzo Milanese.

BESUTIUS JO. JACOBUS.

Addenda ad Art. CCXII. Col. 151.

XI. Theatrum suæ Gentis Genealogicum &c. MS.
XII. Descriptionem Oppidi Besutii. MS.
Ex Clar. Abb. Fusio in App. MS ad Picinéllum, qui Lazarum Augustinum Cottam citat in Descriptione Verbani lacus.

BESUTIUS JOANNES PETRUS.

Addenda ad Art. CCXIII. Col. 152.

PAtrem habuit Joannem Jacobum, uxoremque Viennam de Tattis, juxta Clar. Sitonum, non *Ivonam*, ut scripsimus, sic moniti à Suis; fuit quoque inter Notarios Collegiatos Mediolanenses adscriptus anno MDXXIV.

X. Trattato delli tre Voti, Ubbidienza, Povertà, e Carità, composto da Frate Umberto Quinto Maestro Generale dell'Ordine de' Predicatori, tradotto da Gian Pietro Besozzi ec. *Ferrara, per Vittorio Baldini*, 1608. *in* 8.
De eodem Joanne Petro Besutio Cler. Regul. Barnabita videndus Franciscus Aloysius Barellus in Histor. memorabilium Congregationis Cler. Regular. S. Pauli Decollati Tom. I., ubi plura &c.

BESUTIUS PETRUS.

Corrigenda ad Articulum CCXV. Col. 154.

VEriùs filius extitit Antonii non Princivalli, ut diximus; Princivallus verò, de quo in Articulo CCXVI. filius fuit Petri Antonii, & Ursulæ Mantegatiæ conjugum.

BIFFUS JOANNES.

Addenda ad Art. CCIX. Col. 155.

XVIII. Joannis Biffi Presbyteri Mediolanensis Carmina in laudem Annunciationis B. Virginis Mariæ. *Mediolani, per Antonium Zarotum*, 1493. *in* 4. Præcedit Epistola Auctoris ad Illustriss. & Excellentiss. Principem Joannem Galeacium Sfortiam Vicecomitem &c.

BIFFUS JOANNES AMBROSIUS.

Addenda ad Art. CCXX. Col. 158.

XII. Canzone in lode di Giovanni Fernandez di Velasco, Governatore di Milano, intitolata *il Ritratto. Milano*, 1611. *in* 4.
XIII. Della Politica Ragione delle Leggi: Opuscoli di Francesco Grimaudet, tolti dalla lingua Francese da Gian Ambrogio Biffi. *Milano, presso Gian Giacomo Como*, 1640 *in* 8.
XIV. Il Dolore del peccatore pentito, Pianti sette. *Milano*, 1605. *in* 12.
XV. Rime di Giovanni Ambrogio Biffi, extant in fronte libri „ L'Amorosa speranza „ Favola di Girolamo Borsieri.
XVI. Versi di Gio. Ambrogio Biffi. *In Milano, per Marco Tullio Malatesta*, 1616. *in* 12.
XVII. Epistolæ ad Ericium Puteanum scriptæ, uti ex istius Responsionibus eruitur, videlicet:
Joanni Ambrosio Biffio Ericii Puteani Epistola, quâ ipsum rogat, ut Armidorum Opus ab eo incœptum perficiat „ & heroica Carminis majestate supra vulgum te effer, monumentum „ daturus ære perennius, & quod æternitatem „ possit provocare. Ego quia seriò ingenium „ tuum amo, ad magna & te digna hortor, „ digna quoque illo tuo Heroë, quem describis.

Altera, in qua laudat Epistolas ab eo receptas, & prosequitur „ de *Roma* tua haud muto judicium: accurata illa, & ornata elocutio est „ &c. in amoris Encomio, & simul Vituperatione non infelix fuisti &c. „ Lovanii V. Eid. Mart. MDCIX. Centuria IV. pag. 109.
In Epistola ad Raphaëlem Montorfanum data Lovanii, anno MDCVIII. sic loquitur „ à Biffio „ Epistolam, versusque accepi. An vidisti? boni „ sunt, & altæ non dictionis tantum, sed mentis &c. „ Lovanii MDCVIII. ibid. pag. 46.
Hi sunt tituli II. Opusculorum Biffi nostri, quæ jam dedimus sub numeris III. & V. cum eorum editionibus postea visis.
L'Adda nelle glorie di Francesco d'Adda Conte di Sale. *Venezia, per Benedetto Somasco*, 1609. *in* 8.
Discorso de' Nei di Lodovico Settala, tradotto dal Latino da Gianambrogio Biffi. *Venezia, per lo stesso, e sudetto anno, in* 8.
Videndum est etiam Opus Cl. P. Quadrii Soc. Jesu „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 296.

BILLIUS ANDREAS.

Addenda ad Art. CCXXIII. Col. 159.

XL. De Pace, & Victoria Romanæ Ecclesiæ ad Nicolaum Bononiensem Ord. Cisterc. Cardinal. libri III. MS. in Bibl. S. Marci, teste Possev. pag. 82.
XLI. Expositio Universalium Porphyrii. Ex eodem.
XLII. In Lib. Perihermenias Aristotelis. Ex eodem.

BIMIUS JOANNES PETRUS.

Addenda ad Art. CCXXVII. Col. 163.

III. Consiliorum, seu Responsorum Joannis Petri Bimii liber IV. ad Cardinalem Ludovisium. *Mediolani, apud Marcum Antonium Malatestam*, 1621. *in fol.* Opus posthumum, in quo adsunt Carmina Variorum in laudem Auctoris, nempe Matthæi, & Jacobi Antonii de Bimiis Auctoris filiorum, Ludovici Magii Senatoris, Raphaëlis Faniani, Cæsaris Burri, Ludovici Mazentæ, Benedicti Soffagi, aliorumque. Abbas verò Picinellus de Auctore nostro duos perperam fecit, unum scilicet sub nomine Joannis Petri pag. 320., alterum sub Petri tantùm nomine pag. 458. sui Athenæi.

BIMIUS MATTHÆUS.

Addenda ad Art. CCXXIX. Col. 164.

V. Consultatio pro Physico Hectore Bimio petente cooptari in Ven. Collegium DD. Physicorum Mediolani. *Ibid.* 1625. *in fol.* pagg. 32., extat penès Cl. Advocatum Sitonum.
VI. Consultatio pro jure honorifico in Causa Cusana, & Surrigona. *Mediolani*, 1629. *in fol.* pagg. 31., extat penès eundem Cl. Advocatum Sitonum.

BINASCUS MALACHIAS.

Addenda ad Art. CCXXXIV. Col. 168.

JAm impresso Articulo novimus Malachiam Binascum Ordinem ingressum fuisse Cisterciensium die XXII. mensis Januarii, anno MDLIX. Reliqua ipsius Acta non liquent. Insuper æquum ducimus, & Lectori non injucundum, fusiùs expressum dare Opus ibidem indicatum, prout infra:

I. Breviarium juxta Ritum Sacri Ordinis Cisterciensium. *Venetiis, apud Juntas*, 1579. *in* 8. cui præfigitur Epistola „ Rev. P. D. Cosmo Plantanidæ Mediolanensi „ Cisterciensis Instituti, pro eximiis meritis Abbati „ S. Ambrosii, eruditione, Religioneque insigni, D. „ Malachias Binascus Comprofessor felicitatem. „ Dicit onus impositum ei fuisse à Præside sui Instituti de emendando, atque castigando Breviario, & pro-

 se-

ſequitur his verbis ; „ Non deſiit, idque maximis „ vigiliis , & laboribus , non tantùm ſemel , ſed „ iterum , atque iterum totum Breviarium perlu- „ ſtrare . Sciunt enim omnes, quanti laboris ſit re- „ dundantia amputare , lucem obſcuris ſupplere , „ fidem dubiis , confuſis ordinem , involuta expe- „ dire, quiſquiliis , & ruderibus impedita extricare „ &c. Ex Cœnobio Torcellano IV. Nonas Octobris „ MDLXXIX. „ Adeſt etiam litera D Juvenalis Oraboni Monaſterii Divi Ambroſii Majoris Mediol. Abbatis , & Italicarum Congregat. Ordinis Ciſterciensis Præſidis magnifico Lucæ Antonio Juntæ , in qua narrat in mandatis dediſſe Rev D. Malachiæ tunc in Monaſterio Divi Thomæ Torcellarum Vicario, Viro , & optimis moribus , & Catholicâ doctrinâ prædito, provinciam Breviarii emendandi . Coſmus autem Plantanida ingreſſus eſt Religionem anno MDXLVII. die X. Aprilis. Anno MDLXV Viſitator major , & abiit ad Capitulum Generale Ciſterc. Anno MDLXVI. Abbas S. Crucis in Jeruſalem , deinde Abbas Caravallenſis , & Abbas Monaſterii S. Ambroſii anno MDLXXIII., quo iterum interfuit Capitulo Generali Ciſtercii , & fundavit partem Clauſtri prope Sanctam Valeriam Orientem versùs, & iterum anno MDLXXV. fuit Abbas Monaſterii S. Ambroſii, & Præſes , quo fundavit aliam partem Clauſtri ad Septentrionem ad S. Vitalem . Obiit anno MDLXXXII. die XII Januarii .

De præfato etiam Reverendiſſimo Abbate Don Coſimo Plantanida latè diſſerunt Bartholomæus Areſius in Serie Abbat. S. Ambroſ. Mediolani pag. 75. & 77., Petrus Paulus Boſca in Martyrolog. Mediol. ſub die XX. Octobr. pag. 326. , Advocatus Sitonus in Monumentis Nob. Famil. Plantanidæ pag. 5. impreſs. an. 1717. in fol. *penès Malateſtam* .

BIRAGUS CORNELIUS FRANCISCUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art CCXXXVI. Col 169.

Occurrunt in Articulo CCXXXVI. in quo Cornelium Franciſcum Biragum laudavimus, quædam addenda , & nonnulla etiam corrigenda . Primùm Lectoribus nomina parentum hujus Viri doctiſſimi non invidebimus ; hi enim fuere Rodomons Equitum dux , atque Cæcilia Annona nobiles conjuges . Cùm adhuc inter Minores degeret , in Cœnobio ſui Ordinis Patavino Adoleſcentes docuit , ubi etiam Orationem habuit elegantiſſimam , de qua infra . Quamvis autem in jam citato Articulo minùs de veritate edocti dixerimus, eum à Senatu poſt obitum celeberrimi Ludovici Septalæ delectum , ut in Palatinis Scholis Ethicam , atque Politicam prælegeret ; novimus tamen id muneris delatum fuiſſe Birago noſtro à Collegio J. PP. hujus Metropolis in Gymnaſio Canobiano . Poſthabitis demum ſtudiis , relictâque patriâ Genuam migravit anno MDCLVII. cùm per ea tempora ibidem peſtis ſæviſſima graſſaretur , ut lue infectis piè deſerviret , præſertim in Loimocomio ipſius Urbis , cui cognomen *della Foce* , mirantibus tantam animi demiſſionem , & in proximum charitatem Genuenſibus Patribus . Cùmque & ipſe peſtifero tactus morbo concidiſſet , in Eccleſia S. Bernardi de Albaro Genuæ tumulatus eſt . Impoſita fuit publico Decreto ipſius Sepulchro ſequens Inſcriptio , in qua tamen Cornelii nomen eſt omiſſum , & eidem aſſignatur Ticinenſis patria , qui ex ſuperiùs dictis procul dubio Mediolanenſis fuit , niſi fortè in cauſa erroris fuerit Biragi diuturna apud Ticinenſes mora , cùm ibidem in Archigymnaſio Philoſophiam doceret .

FRANCISCO BIRAGO
NATIONE INSVBRO PATRIA TICINENSI (*)
LITTERATVRA PHILOSOPHO ORDINE SACERDOTI
QVOD GENVAM GRASSANTE LVE SPIRITV CHARITATIS ADDVCTVS
GENERIS CLARITATEM HVMILITATI CHRISTI LITAVERIT
AB EVANGELIO E DOMINO PENE SERVVS
LANGVENTIVM ANIMIS CORPORIBVSQVE CVRANDIS
OPERAM SIMVL ET VITAM DEVOVERIT
NE VIRORVM PHOENIX
TOT INTER FVNERA PENITVS EFFERATVR
EXCELLENTISSIMVS MAGISTRATVS
HOC PRAECLARO CINERI MONVMENTO POSITO
IMMORTALE NOMEN
AETERNAE GENVENSIVM GRATITVDINI COMMENDAVIT
MDCLVII.

(*) Corrige MEDIOLANENSI .

Operibus autem jam memoratis hæc ſunt addenda :

VIII. Oratio de laudibus Scientiarum habita Patavii in Studiorum ingreſſu anno MDCXVIII. *Patavii* , *typis Laurentii Paſq.* 1618.

IX. Oratio de Laudibus Civitatis Novocomenſis in Provincialibus Comitiis ibidem habitis anno MDCX. *Patavii* , *typis Laurentii Paſq.*

Hæc adjecimus ex Clariſs. Abbate Fuſio in ſuis Addendis MSS. ad Athenæum Picinelli, & humaniſſimo Sitono noſtro in Schedis .

BIZOZERUS DOMINICUS.

Addenda ad Art. CCXLV. Col. 175.

VI. La Madre del bell' Amore ; ex Diariis Literatorum, *Venetiis editis anno* 1742. pag. 165.

VII. Raccoglimento di trè giorni , o ſiano eſercizj Spirituali . *Milano, per il Ghiſolfi*, ſine anno in 12.

VIII. Ritiramento Spirituale di un giorno per ciaſchedun meſe . Citatur ab eodem Auctore in Præfatione Libri ſuperiùs indicati .

IX. Enchiridion pro Clericis Ordinibus initiandis. *Mediolani*, *in* 12.

X.

X. L'Amore degli Amori, Gesù Cristo nella SS. Eucaristia, Considerazioni pratiche raccolte da diversi Autori, e ridotte in Italiano, e divise in trè parti per animare la divozione verso di questo Augustissimo Sagramento, *In Milano, per gli Eredi Ghisolfi*, 1702. *in* 12.

BIZOZERUS JO. BAPTISTA.

Addenda, & Corr. ad Artic. CCXLVI. Col. 176.

PAtrem habuit Franciscum, sicuti ab istius ultimis Tabulis autenticis penes Cl. Sitonum nostrum eruitur.

VI. De Furto, Tractatus absolutissimus. MS. in 4., extat in Bibliotheca Cler. Regul Somaschensium S. Petri Montis-fortis Mediol.

Corrigendum est Typographi sphalma, qui in Articulo ejusdem, linea 6. pro *Joanne Baptista*, impressit Joannem Dominicum.

BLAGUAZONUS ANTONIUS.

Addenda ad Artic. CCXLVIII. Col. 177.

III. Epistola ad Lectores Italica, præfixa libro, cui titulus: „ Li Paradossi, overo dell' Amore, Dialoghi di Gio. „ Battista Manso „. *Milano, presso Girolamo Bordoni*, 1608. *in* 4., in qua Blaguazonus ait, Mansum, cùm Mediolanum venisset apud Petrum Cantonum hospitio exceptum; Cantonum ab ipso ferè violenter extorsisse Dialogos eosdem magna adhuc ex parte inconditos, quos postea revisos, & correctos suis impensis edendos curavit. Auctorem Operis laudat, ejusque genesim texit, commemoratis Viris illustribus, qui in Mansa Familia floruere.

IV. Carmina duo Italica, vulgo *Sonetti*, in laudem Mansi, extant in eodem libro.

V. In Libro, cui Titulus: „ Il Tempio, Panegirico del „ Cavalier Marino. „ *Macerata, per Pietro Salvioni*, 1615. *in* 12. Extat Epigramma Italicum Antonii Blaguazoni in laudem Auctoris pag. 107

VI. In altero inscripto: „ Rime di Claudio Trivulzio &c. de quo egimus suo loco, adest Carmen Italicum ejusdem Blaguazoni.

BLANCHINUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. CCXLIX. Col. 177.

PArentes habuit Joannem Petrum, & Bartholomæam Marinam de Vianis conjuges. De hac Familia inter nobiles Mediolanenses enumerata, supersunt binæ Inscriptiones in Oppido Pallantiæ; una nempe Maximiliano J. P. & Causidico Coll. Mediol. Auctoris nostri Patruo magno in Ecclesia S. Bernardini PP Reform. Minoritar. Oppidi supradicti; altera verò ibidem in Templo S Leonardi pro Jo. Jacobo, Scriptoris hujus Proavo his literis insculpta:

D. O. M. I.
NOBILIVM BLANCHINORVM
FAMILIAE SEPVLCRVM
ANNO MDLXXXVIII.

Ad Joannis Baptistæ Opera jam relata hæc addimus

XXI. De Antiquitate, & Nobilitate Familiæ Quadriæ, impress. in folio, sine anno, & Typographo; extat penes Advocatum Sitonum &c.

XXII. Compendio historico dell' antichità, e nobiltà della Famiglia Airolda Marcellina. MS. in Bibl. PP Cisterciensium S. Ambrosii Mediol. in fol.

XXIII. Collectanea spectab. DD. Senatorum Mediol MS. Extabant penes Auctorem, & Comitem Horatium Archintum, & in Collegio Notariorum, MSS. in fol.

Hæc omnia hausimus ex monumentis chronogenethliacis Nob. Familiæ Blanchinæ evulgatis per Clar. Advocatum Joannem de Sitonis de Scotia, & an. 1710. impress. penes *Malatestam*, in fol.

BOLDONUS JO. NICOLAUS.

Addenda ad Art. CCLVII. Col. 182.

PAtrem habuit Octavium J. C., matremque Cæciliam Cattaneam nobiles conjuges; fratres eidem fuere Octavius Theani Episcopus, Aurelius J. C., & S. Stephani in Brolio hujus Urbis Præpositus, ac Sigismundus Physicus Col. de quibus nos egimus, uti legitur in Theatro Genealogico Sitoniano millies citato.

XI. Carmen Italicum, vulgo *Sonetto*. Extat in libro inscripto: „ Li Doni di Parnaso di Ferdinando Sola„ ri, nella laurea del Sig. D. Francesco Bigarola „ ad pag. 68.

BOLDONUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. CCLVIII. Col. 183.

VI. Epistola, typis impressa post Descriptionem Larii lacus Pauli Jovii editionis *Venetæ Jordani Ziletti*, 1559. inscripta. Illustriss. D. Comiti Francisco Sfondrato Cæsareo Senatori, Consiliarioque amplissimo, in qua agitur de fluvio Lacteo, seu Albula, qui in Lacum defluit.

Ex Clar. Ab. Fusio in App. MS. ad Picinellum.

BOLDONUS OCTAVIUS.

Addenda ad Art. CCLIX. Col. 183.

FIlius Octavii J. C., Equitis aurati, Cæsareique Comitis Palatini, & Cæciliæ Cattaneæ conjugum, & superiùs relati frater.

XIV. Academicæ Dictiones. *Neapoli*, 1676. *in* 8.

XV. Epigraphes Religiosæ memoriales. Vol. I. *Romæ*, 1670. *in fol.*

BOLDONUS SIGISMUNDUS.

Addenda ad Artic. CCLX. Col. 185.

X. Epistola Latina satis erudita ad Dominicum Molinum Senatorem sapientissimum. Data Ticini MDCXXVIII. IV. Idus Junias; extat in fronte Historiæ Patriæ Benedicti Jovii Novocomensis Editionis *Lugduni Batavorum, apud Petrum Vander-Aa*.

XI. Epigramma ad supradictum Dominicum Molinum, legitur ad calcem enunciatæ Epistolæ.

BOLOGNA JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Artic. CCLXIII. Col. 186.

III. Corona Poëtarum, Jocus Poëticus Joannis Baptistæ Bononiæ J. C. Mediolanensis. Accessit Epigrammatum libellus, fragmentum rerum ab Auctore in vinculis indignè constituto conscriptarum. *Mediolani, Typis Pandulphi Malatestæ*, 1616. *in* 4. Librum nuncupavit Auctor Petro Toletano Osorio Mediolanensis Provinciæ Moderatori. Adsunt in eodem Epigrammata V. Severini Frigerii ingeniosissimi Monachi ad Joannem Baptistam Bononiam, cum totidem istius responsionibus, sicuti & Francisci Hosii Carmen ad eundem.

BONESANA FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. CCLXIX. Col. 189.

IN Sæculo Joannes Baptista in lucem editus est die XXVII. Maji, anno MDCXLIX. ex altero Francisco Bonesana, & Cæcilia Besutia filia Alphonsi, ex LX. Decurionibus Mediolani, conjugibus. Tumulatus jacet in Sacello B. V. Mariæ ad Cœlum Assumptæ in sua Ecclesia Cathedrali Comensi cum sequenti ex marmore Epitaphio:

FRANCISCVS BONESANA
PAT. MEDIOLANEN. ET CLER. REG.
APVD POLONORVM REGEM
SVB INN. XI. ALEX. VIII. ATQVE INNOC. XII.
CONTRA TVRCAS VRGENTE BELLO
PONTIFICII AERARII PRAEFECTVS
ET COMMISSARIVS APOSTOLICVS
TVM CALATINVS
AC DEMVM NOVOCOMEN. EPISCOPVS
PIETATE DOCTRINA ZELO CONSPICVVS
ECCLESIASTICAE LIBERTATIS AC DISCIPLINAE
STRENVVS DEFENSOR ET VINDEX
AC REI SACRAE TAM VIGIL CVSTOS
QVAM SVAE CONTEMPTOR
POST EFFVSAS IN PAVPERES LARGAS OPES
AC STRVCTIS AD SVCCESSORVM ANTISTIT. COMMODVM
BALERNAE AMPLISSIMIS AEDIBVS
DITIOR ADHVC IVVANDI CVRA QVAM POTESTATE
RESIDVO
IN ALVMNORVM COLLEGII GALLII BENEFICIVM
APOSTOLICA FACVLTATE EROGATO
CVM NIHIL VLTERIVS DARE POSSET
ANIMAM DEO REDDIDIT
A. S. MDCCIX. D. XX. DECEMB.
AETAT. LX. EPISCOPATVS XIV.

III. Sermo habitus ad Populum Comensem inter prima sollemnia ab eo celebrata in sua Ecclesia Episcopali. MS. in 4. Extabat penes Annam Mariam Bonesanam ex fratre hujus Episcopi nepotem, & inter Matronas Regii Collegii Guastallæ hujus Metropolis, anno MDCCXLII. defunctam.

Ejus Vitam typis impressam edidit Auctor Anonymus, sub titulo: „ Memorie della Vita di Monsignor Francesco Bonesana Vescovo di Como. *In Milano, presso Francesco Agnelli*, 1742. *in* 8. De ipso Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 76. MS. in folio penes Auctorem.

BORROMÆUS S. CAROLUS.

Addenda, & Corr. ad Art. CCLXXIV. Col. 192.

XLIII. Sermoni di S. Carlo, raccolti da Agata Sfondrati. *Padova, per il Comino*, 1728. *in* 4.

XLIV. Regole per la Compagnia della Misericordia, il cui principale fondamento consiste nella venerazione del Santissimo Sagramento eretta nella Chiesa di S. Celso vecchio, dettate dal medesimo Santo l'anno MDLXXI. *Milano, per il Monza*, 1654. *in* 4.

XLV. Instructiones Fabricæ, & Suppellectilis Ecclesiasticæ. *Mediolani, per Pacificum Pontium*, 1577. *in* 12.

XLVI. Ricordi al Popolo della Città, e Diocesi di Milano. *Ivi, per Pacifico Ponzio*, 1578. *in* 12.

XLVII.

XLVII. Tractationes de Symbolo Fidei, de decem Præceptis, de Sacramentis, de Oratione Dominica, & de singulis Sacrosanctis Mysteriis.
XLVIII. Sex Conciliis habitis, totidem Decretorum Volumina, & Orationes recitatas evulgavit.
XLIX. Modum visitandi Basilicam Apostolorum in Urbe.
L. Tractatum de cura tempore pestis.
LI. De Translatione sacræ Imaginis B. Mariæ Virginis apud Vicum Saronium, literæ Pastorales. *Mediolani*, 1581.
LII. De Institutione SS. Rosarii, literæ Pastorales. *Ibidem*, 1584.
LIII. Tractatus de Quadragesima Romana, & Ambrosiana, ex MS. autographo S. Caroli. Extat in Vol. IX. MSS. Jo. Bapt. Cornei junioris in Archivo Archiep. Mediol.
LIV. Notæ marginales autographæ, quibus inspersit librum, cui titulus: „ Sacramentarium „ juxta morem Mediolanensis Ecclesiæ diligentissimè revisum, castigatum, redintegratum, additionibus auctum à Hierony„ mo Aqueo. *Mediolani, apud Fratres Metios*, 1560. *in* 4. Codex servatur in Bibliotheca Ambrosiana.
LV. Institutiones ad universum Collegii Helvetici regimen pertinentes à S. Carolo inchoatæ, & ab Illustriss. & Reverendiss. Cardinali Federico Borromæo absolutæ. MS. in 4. Bibliothecæ Ambrosianæ, sign. N. 70. In cujus fronte legitur „ ex Legato Joannis Mariæ „ Bidelli 1705. „
LVI. Ordini del Cardinal Borromeo Delegato da Pio V. alla visita, e reformazione del Monastero Maggiore di Milano. Manu ipsius S. Caroli sunt obsignata hujusmodi Decreta sub die 23. Feb. 1569. MSS. in fol. Bibliothecæ Ambrosianæ, sign. D. n. 348.

Hymnus de S. Carolo Mediolanensi Trochaicus purus ex Alamanio, & Euripidio Lyricus. Dicolos Exastrophos. Sic incipit:

Pange lingua singularis
Caroli Sanctissimi &c.

Hymnus Choriambicus Asclepiadæus cum Glyconio sexti generis Lyricorum, Dicolos Tetrastrophos. Sic incipit:

Sacris Officiis munera sunt sacra
Sunt Mysteria decreta fidelibus &c.

In fine sic legitur: „ Munus Domini Lescot „ Abbatis Claromontani, Consiliarii Regii „ in Supremo Parlamento Parisiensi. MS. in fol. maximo, atque in pergameno optimæ notæ in Bibliotheca Ambrosiana sign. E. n. 164.

Carolus Canda Prior Cœnobii Domp Martini ex Italico Latinè reddidit Vitam S. Caroli Borromæi. Ex Catalogo Antonii Teisserii, *Genevæ edito*, 1686. *in* 4.

Francesco Besozzi Vita del B. Carlo Borromeo. *Brescia*, 1602 *in* 8.

Eandem Vitam S. Caroli à Glussiano scriptam in Gallicum transtulit F. Cloyseaut Presbyter Congregationis Oratorii. *Lugduni*, 1685. *in* 4.

Ferdinandus Ballestras Vitam ipsius S. Cardinalis Hispanicè edidit. *Compluti*, 1642.

Ferdinandus Arrias de Saavedra vertit Hispanicè Vitam ipsius Sancti Caroli à Francisco Penna elaboratam. *Hispali*, 1609. *in* 8.

Penes Cl. amicissimumque Co. Jo. Mariam Mazzucchellum Brixiensem, & in Bibliotheca Ambrosiana extat Nummisma S. Caroli, in cujus aversa parte visitur Agnus super stylobate cum lemmate *Sola gaudet humilitate Deus*.

Vide etiam Possevinum in Apparatu Sacro Tom. II. pag 430., ubi de Synodis Mediolanensibus; nonnulla quoque excerpsimus ex Appendice MS. ad Picinellum Cl. P. Abbatis Fusii.

In eodem Articulo Col. 195. lin. 27. 1667. corr. 1567.

BORROMÆUS FEDERICUS.

Addenda ad Art. CCLXXV. Col. 196.

CXVIII. Institutiones ad universum Collegii Helvetici regimen pertinentes, à S. Carolo inchoatæ, & ab Illustrissimo, & Reverendissimo Cardinali Federico Borromæo absolutæ. MS. in 4. Bibliothecæ Ambrosianæ sign. N. num. 70. in cujus fronte legitur „ ex Legato Joannis Ma„ riæ Bidelli MDCCV. „

Le trois Livres des loüanges Divines du Cardinal Frederic Borromée Archevêque de Milan; traduits en François, avec l'Italien à côté, par Antoin le Moine. *Paris, par Alexis de la Roche*, 1724. *in* 8

In Bibliotheca Ambrosiana adest Nummisma pro Card. Federico Borromæo, in quo visuntur tres anuli insimul colligati, cum lemmate *Collegisse juvat*.

BORSA ALEXANDER MARIA.

Addenda ad Art. CCLXXIX. Col. 203.

III. Trattato della Felicità Umana. MS.
IV. La Donna Onesta.
V. L'Uomo colpevole.
VI. Le delizie dello Spirito.

Hæc tria Opera postrema è Gallico idiomate in Italicum conversa fuisse, primum verò ab Alexandro Maria Borsa compositum, novimus ex Epistolis Francisci de Lemene, Clariss. Poëtæ Laudensis, quæ numero III. ad hunc Borsam scriptæ habentur in Collectione MS. in fol. Epistolarum ipsius de Lemene ad Varios, apud Comitem Antonium Simonettam.

BOSCA PETRUS PAULUS.

Addenda ad Art. CCLXXXII. Col. 204.

XXI. Discorso di D. Fausto Nairone Banesio Maronita; Professore di Lingua Caldea, overo Siriaca nella Sapienza di Roma, intorno alla salutevole bevanda detta *Cabue*, o sia Caffè, volgarizzata da Pietro Paolo Bosca, della Congregazione degli Oblati, Bibliotecario della Libraria Ambrosiana: All' Illustrissimo Sig. Sig. e Padrone Colendissimo, il Sig. Antonio Borromeo, Conte di Arona, Marchese di Angera, ed uno de' Signori Sessanta Decurioni della Città di Milano ec. *In Milano, nella Stampa di Francesco Vigone*, 1672. *in* 12.

BOSSIUS ALOYSIUS.

Addenda ad Art. CCLXXXV. Col. 207.

X. De utilitate Spirituali capienda ex morbis corporalibus. *Mediolani, apud Pontium, & Piccaleam, sine anno, in* 8.

BOSSIUS AMBROSIUS.

Addenda ad Art. CCLXXXVI. Col. 207.

Post id, quod scripsimus in Articulo istius Bossii sub Picinelli fide circa Codicem MS. relatum num I. ipsum videre nobis licuit in Bibliotheca Monachorum Cistercensium S. Ambrosii hujus Metropolis, in quo post titulum Chronicæ sic adnotatur „ Hoc Opus conscripsit Ambrosius Bossius anno „ MCCCXCIX., & originale prisco charactere ef„ formatum, extat penès hæredes Aloysii ab Ec„ clesia, à quo præsens Exemplar transcriptum „ fuit, & de verbo ad verbum collationatum à Jo„ anne Baptista Blanchino J. C., & publico Medio„ lani Notario. „ Exorditur autem his verbis „ In „ Nomine Domini. Amen. Incipit Lib. I. qui pro„ tenditur usque ad Adventum Domini nostri Jesu „ Chri-

„ Christi. De Creatione IV. Cœlorum &c. „ & definit in Cap. 682. ubi agit de Joanne Vicecomite Mediolani Archiepiscopo, anno MCCCXLII., deinde habentur varia Documenta, inter quæ Investitura Ducatus Mediolanensis per Vinceslaum Imperatorem Joanni Galeacio Vicecomiti collata &c.

A

BOSSIUS DONATUS.

Addenda ad Art. CCXCI. Col. 211.

III. Annotationes nostri temporis, eventusque bellorum.
IV. Lucubrationes in laudem Francisci Sfortiæ.
De his videndus est Cl. Saxius in Historia Typograph. ad annum MCCCCXCII. Col. CCCXLII.

B

BOSSIUS FRANCISCUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. CCXCIII. Col. 212.

Filius Ægidii J. C. C. Senatoris, & Angelæ de Plenis conjugum: frater ei fuit Marcus Antonius à nobis laudatus in Art. CCCV.

XIII. Oratio Latina in Funere Nicolai Sicci, quæ extat in Historia Genealogica ejusdem Nobilissimæ Familiæ sub nomine Hieronymi Bossii Italicè scripta pagg. 99. & seqq.

In eodem Articulo lin. 5. anno MCLXXIX. corrige *MDLVIII.*

C

Hac occasione Lectores monemus, Ægidii Bossii supradicti Senatoris in Art. CCLXXXIII. Col. 206. jam laudati, parentes fuisse Franciscum, & Anastasiam Carnagam conjuges.

Inter Epistolas Æneæ Sylvii, postea Papæ Pii II. extant II. ad alterum Franciscum Bossium Seniorem, Antonii filium, J. C atque Episcopum Novocomensem, qui claruit ab anno MCCCCXX. ad MCCCCXXXV. In prima agit Æneas de Rebus Tridentinis, & est in serie num. XLVIII. In altera verò Amicum laudat, quia diligenter rem commissam curaverit, & est num. LVIII. Scripsit quoque ad Franciscum istum Gasparinus Barzizius, ejusque Epistola data Mediolani extat inter Opera Gasparini, & Guiniforti Barziziorum, impressa *Romæ*, 1723. pag. 216.

BOSSIUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CCXCV. Col. 213.

III. Acta Reformationis Monasterii S. Modesti Beneventi. A Suis.

BOSSIUS JACOBUS.

Addenda ad Art. CCXCVIII. Col. 215.

V. Ex Hispano Italicè traduxit Tractatum de Jubilæo Anni Sancti Hieronymi Gratiani. *Romæ*, 1599. *in* 4.

BOSSIUS SIMON.

Addenda ad Art. CCCVII. Col. 219.

III. Allegationes plures Juridicæ, inter quas eminet illa in Causa Ripæ Hortæ, inter Episcopum Novariensem, & Fiscum, in fol. sine anno, & Typographo, dignæ omnes ut legantur.

BRAMBILLA HIERONYMUS alter.

Addenda ad Art. CCCXIII. Col. 222.

EN Sepulchralis Inscriptio ex marmore in Sacello Divi Sebastiani in Basilica Collegiata Divi Johannis Baptistæ Oppidi Modoëtiæ, quam promisimus in Articulo Brambillæ istius:

D. O. M.
PRESBYTERO HIERONYMO BRAMBILLAE
OLIM HVIVS BASILICAE CAPPELLANO DVCALI
QVI LEGATO HVIC SACELLO
QVOTIDIANI SACRI ONERE
RESERVATOQVE FAMILIAE BRAMBILLAE IVREPATRONATVS
OBIIT ANNO MDCXVI. IDIBVS APRILIS
ARCHIPRESBYTER ANTONIVS MARIA BRAMBILLA
NEPOS PATRVO B. M. P.
ANNO DOMINI MDCXXVIII.

De præfato Hieronymo Brambilla Ducali Cappellano, & Antonio Maria Brambilla Archipresbytero in Basilica Modoëtiensi meminerunt Advocatus Johannes Sitonus in Monumentis chronogenealogicis Familiæ Brambillæ pag. 4. impress. Mediol. an. 1721 in fol. *penès Malatestam*, necnon Justus Fontaninius in Dissertatione de Corona ferrea Langobardorum pag. 101. & 102.

D

BRASCA PHILIPPUS.

Addenda ad Art. CCCXVII. Col. 223.

QUandoquidem ætas hujus Scriptoris hactenus incomperta, diligentiori tandem indagine ad notitiam nostram pervênit, æquum ducimus Lectores monere, ipsum Joannis Jacobi, & Hippolytæ Castellettæ jugalium filium anno MDLXVII. floruisse, supremasque Tabulas signasse anno MDCXVII.

BRIP-

BRIPPIUS JOSEPH.

Addenda ad Art. CCCXXVI. Col. 230.

X. Epiſtola metro conſcripta ad Maphæum Vegium Laudenſem, qua poſt laudes eximias, eum invitat ad captandas ſecum Ruris delicias, cum ejuſdem Vegii metrica reſponſione. Ex Codice Ambroſianæ Bibliothecæ MS. ſign. D. num. 5. in 4.
Ita Cl. Joſeph Antonius Saxius in Hiſt. Typograph. ad annum MCCCCXCI. col. CCCXXXVIII.

XI. Poëma S. Alexii compoſuit, quod ex Membranis Hallenſibus ſe deſcripſiſſe, ait Chriſtianus Daumius Epiſtola LXIV. ad Reineſium. Idem affirmat Konigius in Biblioth. veteri & nova.
Ex Cl. Abb. Fuſio in Append. MS. ad Picinellum.

A

B

BUGATUS GASPAR.

Addenda ad Art. CCCXXXII. Col. 234.

VIII. Libro dell'Inſalata. MS.

IX. Lezione ſcritta contra li Riſari, per quali Riſari molti danni ſeguivano, e ſeguono in pregiudizio della Città, e Stato di Milano. Extat in eodem MS., prout ipſemet Pater Bugatus teſtatur in Libro „ Aggiunta all' Hiſtoria univerſale di „ Milano „ pag. 165., & in altero, cui titulus; „ I Fatti di Milano al contraſto della Peſte, over „ peſtifero Contagio dal primo d'Agoſto MD„ LXXVI. fin all' ultimo dell'anno MDLXXVII. pag. 47., quos jam dedimus ſuo loco.

C

BURRUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CCCXXXVI. Col. 238.

XVII. Rime: Extant ad calcem Libri „ Poeſie Nomi„ che di Giambattiſta Manſo. „ *Venezia, preſſo il Pada*, 1635. *in* 12.

XVIII. Rime: Extant in II. parte Carminum Aſcanii Orderi. MS. Italicè ſcriptus apud Carolum Antonium Tantium, de quo alibi.
Ex Cl. P. Quadrio Tom. II. pagg. 307. & 319.

XIX. Canzone, pagg. 10. Extat in libro, cui titulus: „ Muſarum Sertum pro laurea Gregorio, & „ Joanni Baptiſtæ Sfondratis collata, à Joſepho „ Lando intextum. „ *Papiæ*, 1618. *in* 4.

XX. Conſultatio pro jure honorifico in Cauſa Cuſana, & Surrigona, impreſs. *Mediolani, anno* 1629. *in fol.*, pagg. 15., extat penès Advocatum Sito num.
In Articulo II. loco verborum Adonida Pcëma, repone; „ Adone di Ceſare Borri dedic. to al „ Co Vitaliano Viſconte Borromeo. *Milano*, 1614. *in* 12., ſono Ottave 110.

D

BURRUS CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Artic. CCCXXXVII. Col. 238.

Elogia, ſeu breves Vitæ:

VI. Conſalvi Henriquez.
VII. Stephani Zurair.
VIII. Antonii Suarez.
IX. Petri Nunnez.
X. Hernandi Sanchez.

Omnes de anno MDLXX.

Extant in Libro, cui titulus: „ Elogia PP. Societ. „ Jeſu pietate, ac morte pro Chriſti Fide obitâ, „ illuſtrium. „ MS. in Bibliotheca Braydenſi.

De BUSTIS BERNARDINUS.

Addenda ad Art. CCCXLVIII. Col. 244.

FAmiliæ de Buſtis ſtemma gentilitium nobis de more perhumaniter communicavit amiciſſimus Sitonus noſter, à Martino, florente anno Chriſti MCCCL uſque ad Laurentium Phyſicum Mediolanenſem, anno MDXVI. Ex Laurentio, ut diximus, J. C. Colleg., necnon Decurione hujus Urbis anno MCCCCXLV., natus eſt Bernardinus, cujus Operibus, quæ in memorato Articulo recitavimus, hæc etiam poſtmodum cognita duximus addenda, ſervatâ titulorum, prout jacent, Ortographiâ.

XIV. Nel nome di Noſtro Signore Jeſu Criſto incomencia la Corona della B. V. Maria, e queſta devotione ſi deſtingue in LXIII. capituli, ſecondo gli anni, che vivette eſſa Immaculata Matre di Dio in queſto Mondo ec., con altri verſi ſopra la ſalutazione Angelica, ſopra la Paſſione, le Opere della Miſericordia ec. Queſt' Opera divotiſſima ſi è appellata Theſauro Spirituale, il quale ha cavato nel Zardino de li Frati Minori. *Impreſſo a Milano in Caſa di Maiſtro Antonio Zarato, nell'Anno del Signore* 1462. *a dì primo di Junio, in* 8.

XV. Devota Meditatio Paſſionis Elegiaco Carmine; cum Officio S. Crucis. *Mediol. per Uldericum Scinzenzeler*, 1492. *in* 8.
Roſarium Sermonum &c. num. I. recenſitum habet etiam ſequentes editiones *Aghenau, ſine Typographo*, 1518 *in fol.*, *& Lugduni, per Antonium du Ry*, 1525. *Tom. II. in* 4., *& Brixiæ, per Petrum Pachel*, 1493 *non* 1494 *in* 4, *Nurembergæ, per Antonium Roberger*, 1503. *in fol.*
Defenſorium Montis Pietatis num. IV. indicatum fuit etiam impreſſum *Venetiis, per Petrum de Quarengiis*, 1498. *in* 4., & iterum ad calcem Operis ſupradicti „ Roſarium Sermonum „ *Aghenau*, 1518.

C

CÆSARIANUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CCCLXI. Col. 255.

QUandoquidem Cæſaris Cæſariani refricare cogimur memoriam ob ea, quæ jam è prælo dimiſſo præfati Auctoris Articulo ad noſtram pervenere notitiam, nonnulla hoc loco ad eundem, tempuſque, quo in vivis extitit, pertinentia æquum ducimus Lectoribus optimis ſignificare. Auctor igitur noſter ejus, qua pollebat, Architectonicæ Artis commendatione à Ducalis Cameræ Mediolanenſis Miniſtris Architectus Principis renunciari promeruit die XIII. menſis Januarii, anno poſtquam redempti ſumus MDXXVIII. quemadmodum Diplomate inſpecto monuit nos humaniſſimus, & in

E

hujus Metropolis monumentis verſatiſſimus JC. Sitonus. Huic etiam acceptum referimus emortualem Cæſariani noſtri annum, qui fuit Chriſti MDXLII., quod ex certis, fideque dignis locis hauſtum nos docuit; rametſi non conſtet, utrum in Patria, vel alibi mortalitatem depoſuerit. Cæterum quamvis Italicè reddiderit Auctor Vitruvii Opus, Græcas etiam literas eundem calluiſſe patet; nullo enim pacto fieri poterat, ut pro dignitate illud transferret, propriiſque vocabulis omnia ſignificaret, niſi græcè didiciſſet. Sed & Aſtronomiam inſalutatam non reliquiſſe facilè ſcient, qui ad Benedicti Jovii Epiſtolam inferiùs indicandam oculos convertent.

Ope-

Operibus addendum :

II. Opus de Templo Maximo Mediolanensi , quod eum scripsisse eruimus ex Carminibus Joannis Baptistæ Scaravagii, ut in hujus Articulo suo loco indicavimus.
Duæ ad eundem Benedicti Jovii Epistolæ habentur inter hujus MSS. Latinas apud Comitem Antonium Josephum à Turre Rezzonici, in quarum una eruditissimè agit de variis ad Astronomiam spectantibus; in altera verò de editione Vitruvii differit.
De ipso quoque agit Benalius in Hist. Relat. Magistr. Extraord. pag. 77.

De CANARO ANTONIUS.

Addenda ad Art. CCCLXXVII. Col. 267.

V. Tractatus de potestate Papæ supra Concilium. MS. in Vaticana 4905. ex Montfauconio in Biblioth. MSS Tomo I. fol. 118.

CANDIANUS ANGELUS.

Corrigenda ad Art. CCCLXXVIII. Col. 267.

MOniti à Clarifs. Sitono nostro mortem Candiani istius , quam fiximus anno MDIX. reponendam esse advertimus ad annum MDLX., ultimasque ejus Tabulas sub die XII. mensis Octobris MDLIX. servat Sitonus ipse .

CANEVESIUS TIMOTHEUS.

Addenda ad Artic. CCCLXXXII. Col 269.

VIII. Sermoni del Santissimo Sacramento . Extant in Libro , quem suo loco dedimus sub numero II. hoc titulo „ Lezioni Scritturali ec., sed in secunda „ editione *Milano, nella Stamperia Arcivescovile* , „ 1685., cum Auctoris Epistola Nuncupatoria ad „ P. Angelicum Canevesium .
IX. Vita di Giacobbe in LXII. Lezioni , con il principio della Vita , ed Opere del famoso Mosè . Hæc se scripsisse asserit Auctor ipse in supradicta Epistola Nuncupatoria .
X. Viaggio del P. F. Timoteo Canevese da Milano Lettore , e Predicatore generale de' Minori Osservanti Riformati a S. Giacomo di Galizia, e sua presura nell'Oceano dagli Algerini , venduta , e liberazione seguita dalla carità , e beneficenza del Cardinale Federico Borromeo, allora Nonzio in Spagna : dedicato al Presidente Bartolomeo Arese . *Milano , presso il Malatesta* , 1671 *in* 8.
XI. Preparazione al santo Esercizio della Predica col timore , e confidenza in Dio. *Milano, presso il Ramellati, sine anno, in* 12.

CANTIANUS STEPHANUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. CCCXCI. Col. 274.

AD hujus Viri laudem illa addere juvat , quæ impresso jam ejus Articulo nobis significavit studiosissimus Juvenis , & Italicâ Poësi satis notus Carolus Antonius Tantius Mediolanensis , Cantianum scilicet nostrum supremis Tabulis Seminario Montis Sancti Caroli apud Aronam , selectam Bibliothecam legasse , præter alia pia Opera ab eo constituta .

IV. Innumeras penè Epistolas scripsit ad rem Literariam pertinentes ad varios, præsertim verò ad Federicum Cardinalem Borromæum juniorem , tunc Patriarcham Alexandrinum , Gibertum item Cardinalem Borromæum , & ad Carolum Datum Florentinum, ut patet ex eorum Responsionibus , quæ servantur autographæ apud Josephum Cantianum Aronensem Auctoris nostri pronepotem .

CANTONUS PETRUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. CCCXCIV. Col. 276.

ERuditis notum esse arbitror , nominum similitudinem , quæ in familiis frequens esse solet, non rarò etiam diligentissimos in fraudem inducere . Hæc præfatus sum , ne quis mihi vitio vertat, quòd in Articulo hujus Scriptoris lapsus sim, afferens Catharinam Leucam Bartholomæi Cantoni uxorem Nurum fuisse Scriptoris nostri, cùm Bartholomæus ipse, & Catharina parentes ejus fuerint Fefellit nos nomen Petri , qui eidem cum Avo communis extitit , ut ex publicis Tabulis mihi suggessit, Vir doctissimus , amicissimusque J. C. Sitonus .

Operibus autem , correcto prius sphalmate , quod ex Typographorum incuriâ irrepsit in editione Libri „ De definitione &c . ubi pro anno MDXXIV. reponendus est annus MDCXXIV. hæc sunt addenda :

IV. Epistolæ plures ad Ericium Puteanum , de quibus hic meminit in responsis ad Cantonum datis , præsertim verò in Centuria prima , Epistola IV. data Lovanii postrid. Kalend. Apr. MDXCVII. , in qua agit de Inscriptiunculis à Cantono missis pro interpretatione habenda . Item in Centuria IV. literis datis ibidem VIII. Kal. Majas , ubi gratulatur de filio ei nato .
V. Li Paradossi , overo dell' Amore , Dialoghi di Gio: Battista Manso. *Milano , per il Bordoni* , 1608. *in* 4. Hoc Opus ideo Cantono tribuimus , quòd, teste Antonio Blaguazono in Epistola ad Lectorem libro præfixa , illud adhuc indigestum , & informe Auctori amicè subreptum, non castigaverit solùm, & recensuerit, sed completum quoque , suis sumptibus edi curaverit .
VI. Consultatio de Arboribus controversis apud Ruginellum de Arboribus pag. 183.
Præter jam indicatas Puteani Epistolas , habemus etiam sequentes :
In Centuria I. pag. 47. ei mittit Inscriptionem Parmæ ab Andrea Naugerio repertam, anno MDCXXV., & explicationem à Cantono petit . Data est Epistola Puteani , Patavii Prid. Eid. Sex. MDXCIX.
Alia in Centuria II. pag 105. dolet de silentio Cantoni, & illius Epistolas ardentissimè cupit . Data est Patavii VI. Mart. MDC.
Alia in Centuria III. Bellaria inscripta pag. 61 sic Cantonum laudat „ In pectore mihi Cantonus , „ immo in ore est ; & nunc absentis desiderio „ torqueor . Amicum enim te animo habui; ju„ dicio colui bonum , doctum , humanum inter „ paucos, velut gemmam inter saxa, breviter di„ cam : virum

„ - - - - *mores veteresque novosque tenentem ,*
„ *Multorum veterum leges , divumque hominumque*
„ *Prudentem ;*

Lucubrationes suas Cantono mittit, & Laudationem juventutis Belgicæ promittit , ut judicium suum Cantonus proferat . Data est Lovanii postridie Kal. Aprilis MDCVII.
Alia Consolatoria pro morte filii satis erudita . Data Mediolani Kal. ipsis anni MDXCVI.
In Encomiastico Hieronymi Bossii Ticinensis pag. 9. extat Epistola satis elegans ad Petrum Cantonum nostrum .

CAPRA BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. CCCCVIII. Col. 284.

III. Literæ ad Antonium Panormitam, ut eruitur ex istius Responsionibus ad Bartholomæum nostrum , quæ sunt in MS. Bibliothecæ Ambrosianæ signat. H. num. 49. Aliæ V. ejusdem Panormitæ ad Bartholomæum Capram scriptæ , cum reliquis ejusdem extant in editione peracta *Venetiis, apud Bartholomæum Cesanum* , 1553. *in* 4.
Panegyricus in ejus laudem Guarini Veronensis, extat in eodem MS. Ambrosiano.

CA-

CARATUS LEO.

Addenda ad Art. CCCCXV. Col. 291.

II. Acta Reformationis Monasterii Tremitani sub Thaddæo Binasco Generali Ordinis, anno MCCCCXLI. Teste Rosino in Licæo Lateranensi.

Claruit etiam ex hac Familia Jacobus de Carate Consul, & Judex Cameræ Civitatis Mediolani anno MCCL., qui sub die quinto ante Calendas Februarii anno eodem Sententiam protulit, traditam, & receptam per Guidotum Truliam Civitatis Mediolani Notarium deputatum ad Sententias Cameræ ejusdem Civitatis recipiendas &c. extat in pergamena penès Advocatum Sitonum amicissimum.

CARAVAGIUS PETRUS PAULUS alter.

Addenda ad Art. CCCCXX. Col. 294.

CUm de Petro Paulo Caravagio juniore sermonem habere debeam, juvat etiam hîc Lectorem admonere, quòd Jo. Andreas jam laudatus in Articulo CCCCVIII Col. 292. extiterit Patruus ejusdem, scilicet Petri Pauli senioris frater; Operibus interim Petri Pauli istius junioris addimus:

LIII. Synopsim Arithmeticæ practicæ; MS. in fol. extat penès Marchionem Petrum Paulum Caravagium Auctoris filium.

In Bibliothecæ Ambrosianæ Musæo cernitur ejusdem Numisma. Iconem hæc exornant verba: *Petrus Paulus Caravagius Secundus*. Aversa pars habet Mercurium globum tangentem, qui basi insidet; Lemma: *Major nomine Virtus*.

CARCANUS CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Art. CCCCXXV. Col. 298.

ANno MDCXXXVI. constitutus fuit à Magistratu Sanitatis hujus Urbis plena cum potestate vitæ, & necis ad exequendos Ordines ejusdem Magistratus in Plebe Applani pro sanitate tuenda, ob dubium Pestis in Oppido Varisii, aliisque Terris Larii Lacus. Obiit verò anno MDCXXXIX.

II. Operetta contro la Peste: Al Senatore Marcantonio Monti. *Milano*, *presso il Bidelli*, 1630. *in* 12.

CARCANUS DESIDERIUS.

Addenda ad Art. CCCCXXVI. Col. 299.

DEsiderius Carcanus, in Sæculo autem Julius Cæsar, natus est die XXI. mensis Decembris, anno MDLXVIII. patre Barnaba Præfecto turmæ Equitum Cataphractorum Excubiarum Pii IV. Pontif. Max. atque Carsolarum Moderatore, matre Veronica de Nigronibus de Ello nobilibus conjugibus. Distinguendus ideo est ab altero Julio Cæsare Carcano istius nepote, de quo egimus in Articulo CCCCXXXIII. Col. 303. Diem ejus ultimum ignoramus, tantùm à Cl. Sitono didicimus, quòd die XXVII. Augusti, anno MDXCIV. Testamentum suum condiderit, dein Professionem in Congregatione Clericorum Divi Pauli, ut innuimus, emiserit.

IV. Carmina Latina. Extant in Libro inscripto „ Mausoleo di varie Poesie in morte di Giuliano Goselini. *Milano*, 1588. *in* 12.

V. Aliud Italicum, extat in Libro „ Rime del Lomazzi „ Ita supradictus Sitonus, qui nobis Stemma gentilitium hujus Auctoris perhumaniter communicavit à Beltramo de Carcano Mediolanensi Patricio, Genuæ Potestate anno MCCLXXXIX., dein Bononiæ anno MCCXCV., desinitque in hoc Auctore.

CARCANUS JOANNES BAPTISTA alter.

Addenda ad Art. CCCCXXXI. Col. 302.

III. Tractatio brevis de humani corporis Anatome. MS. ad calcem Operis istius Auctoris, quod dedimus sub num. I. Hic verò Articulus desideratur suo loco in editis ob Typographorum inscitiam.

Legitur in libro Bartholomæi Curtii, ut jam adnotavimus.

CARCANUS JULIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. CCCCXXXIII. Col. 303.

JUlius Cæsar Carcanus filius Johannis Baptistæ, & Catharinæ Cribellæ nobilium conjugum, natus est anno MDCXXIII., ac Præpositus Oppidi Missaliæ creatus fuit anno MDCLVII.; decessit autem anno MDCLXXII. die undecima Decembris, & in sua Præpositurali Ecclesia tumulatus est cum Sepulchrali marmorea Inscriptione nunc penitus corrosa, nec intelligibili.

Extat aliud ejusdem Opus literarium, cui titulus:

IV. De origine, & progressu Ven. Seminarii Majoris Clericorum sub titulo S. Johannis Baptistæ in Porta Orientali Mediolani ab anno ejusdem originis MDLXV. ad annum MDLXXXVII. MS in fol. magno. Incipit in hæc verba: „ Decidens in dies magis ad ludibrium requirebat ante omnia sanam Ministrorum mentem Mediolanensis „ Ecclesia, cùm Illustrissimus, & Reverendissimus „ Mediolani Archiepiscopus Carolus Borromæus, „ qui Cœlo receptus Sanctorum numerum auxit, „ id Seminarium instituit, in quo dicati Deo „ adolescentes iis artibus enutrirentur, quibus ad „ omnes Ecclesiæ juvandæ partes excitarentur, &c. Extat penès Presbyterum Carolum Barnabam Carcanum præfati Auctoris ex fratre pronepotem; item penès Advocatum Sitonum.

Cetera porrò Seminarii incrementa usque ad annum MDCCXXXVII. videri possunt in libro, cui tit. „ De origine, & progressu Congregationis Oblatorum SS. Ambrosii, & Caroli Mediolani, ab „ anno Congregationis conditæ MDLXXVIII usque ad annum MDCCXXXVII. „ edito per Cl. Virum, meique amicissimum, Bartholomæum Rubeum, insignis Oppidi Canturiensis Ecclesiæ olim Præpositum, cap. III. pag. 51. & seqq.

Extat in Ecclesia S. Francisci præfati Oppidi Canturii Sepulchralis Inscriptio Tristani Carcani, Tritavi Julii Cæsaris, tenoris ut sequitur, unà cum insignibus gentilitiis Familiæ Carcanæ:

HOC SEPVLCRVM EST
SPECTABILIS DOMINI TRISTANI DE CARCANO
ET HAEREDVM ANNO MCCCCLXXVIIII.

Ita ex Advocato Sitono in magno Stemmate Genealogico Nobilium de Carcano ab an. MCCLXXXIX. ad annum MDCCXLII., impress. anno eodem in fol. *penès Malatestam*.

CARCANUS MICHAEL.

Addenda ad Art. CCCCXXXIV. Col. 303.

MOnuimus jam Lectores nostros maximam, quæ se offert difficultatem in secernendis Operibus Michaëlis Carcani, ab altero Michaële sine cognomine, sed & ipso Mediolanensi, & ejusdem Ordinis Minorum Observantiæ, ut vocant, S. Francisci. Eadem difficultas occurrit in subsequentibus Operibus, quæ ingenuè fatemur ignorare, sint, necne Carcani istius, aut Michaëlis, de quo egimus litera M. Accipiat Lector, quod possumus, & per se tribuat, cui magis vult, quæ sequuntur,

I. Sermones Quadragefimales de X. Præceptis. *Venetiis, per Johannem, & Gregorium de Gregoriis*, 1492. *in* 4.

II. Quadragefimale, feu Sermonarium duplicatum per Adventum, & Quadragefimam. *Venetiis, per Georgium de Arrivabenis*, 1496. *in* 4.

III. Confeffionale Generale della gran Tuba. *Venezia, per Francefco de' Bindoni*. 1524. *in* 8.

Extat Cardinalis Papienfis Epiftola ad Michaëlem, quâ ejus fanctitatem, & zelum plurimum commendat, eique Papienfem Ecclefiam contra conatus Galeacii Mediolani Ducis tutandam commendat.

Qui plura cupit, adeat quoque Poffevinum in fuo Apparatu Sacro Tom. II. pag. 444.

CARDANUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. CCCCXXXVIII.

CCXXIII. Hieronymi Cardani ad Magnif. Mediolanenfium Legatum, & Oratorem Dominum Philippum Archintum Epiftola. MS. in Archintea. Tractatus eft potius pagg. 25. quo refpondet Archinto qui tria ab eo per Epiftolam poftularat. I. Quomodo anni eo modo poffint firmari, ut in ipfo reditu nulla temporum interfit differentia. II. An poffibile fit introitum Solis Chrifti tempore in ortu, ideft conceptione in primum minutum Arietis 25. Martii figere, ac invenire qualiter eadem die fuerit Æquinoctium, vel die proximè antecedente. III. Quomodo tot difcordiæ de revolutionibus annorum concilientur cum variis Tabulis, & figuris Aftronomicis. MS. in fol. ut fupra in Archintea.

Jam meminimus in Articulo Nummifmatis hujus Auctoris, quod Felix Hofius ad Thomafinum miferat. Eruditiffimus autem Comes Joannes Maria Mazzucchellus Brixienfis alia duo apud fe extare nobis humaniter fignificavit, quorum utrumque a priore diverfum credimus. Unum autem hanc præfert Epigraphem: HIERONYMUS CARDANUS ÆTATIS AN. XLVIII. Averfa autem facies nullo fignatur Emblemmate: Alterum nomini adjectum habet: ÆTATIS AN. XLVIIII., & in poftica plures vifuntur Icunculæ, cum fubjecto Lemmate: ONEIPON.

CARINUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. CCCCXLIII. Col. 319.

VIII. Orazione Funebre nell' Efequie del Sereniffimo Duca di Lorena. Extat in Libro, cui titulus: „ Melpomene piangente „ quem dedimus fuo loco; editionem verò ipfius nunc addimus, fcilicet. *Milano, nella Stampa del Remenolfo*, 1690. *in* 8.

CARISIUS JO. BAPTISTA.

Addenda, & Corr. ad Art. CDXLV. Col. 320.

IN evolvendis MSS. Codicibus Joannis Baptiftæ Carifii apud JCtum Jacobum Porrum, mihi fe obtulerunt Codices duo, quos fub numero nono, & decimo hujus Articuli memoravi, tamquam ipfius Carifii Opera forent, cùm mihi ipfius manu exarata viderentur. Monitum igitur volo Lectorem, geminos illos Codices à me vero eorum Auctori, fcilicet Camillo Sitono Juniori reftitutos fuiffe in Articulo MDCI. fub numero III. ad quem Lectorem ipfum remitto. Interim addo, ejus patrem fuiffe Cæfarem, & die V. menfis Septembris, anno MDCLXXXI. ultimas fuas condidiffe Tabulas à Cl. Sitono noftro fervatas; accipiat interim Lector optimus fepulcralem Infcriptionem ejufdem Carifii ex marmore, proftantem in Ecclefia Monialium S. Mariæ Affumptæ, vulgo *del Capuccio* P. V. Mediolani tenoris ut fequitur:

IO. BAPTISTA CARISIVS
IVRIS VTRIVSQVE DOCTOR PROTONOTARIVS APOSTOLICVS
SACRARII AQVILONARIS IN BASILICA METROPOLITANA
MEDIOLANI PRAEFECTVS
ET SACRARVM VIRGINVM HVIVS COENOBII
PER TRIENNIVM A CONFESSIONIBVS
HIC IACET
OBIIT III. CAL. MAII ANNO DOMINI
MDCLXXXIV.

Scripfit etiam

XIV. Seriem, ac Notitiam Vetuftarum LXVIII. Ecclefiarum Civitatis Mediolani dudum per fex Portas ejufdem Urbis fuppreffarum, & demolitarum. MS. in folio autographus, extat penes Clarifs. Advocatum Joannem Sitonum de Scotia.

CARMENUS JOANNES FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. CCCCXLVI. Col. 321.

IV. Confilium juridicum pro Refolutione Motivi editi per Ven. Collegium DD. Phyficorum Mediolani excitati contra D. Joannem Baptiftam Gambarellum Phyficum petentem in ipfum Collegium cooptari. *Impreff. Mediolani, in folio, anno* 1611. *die* 3. *Februarii*, pagg. 44. Conftat extatque penes Advocatum Sitonum.

CAR-

CARMINATUS BRAMBILLA PLACIDUS.

Addenda ad Artic. CCCCXLVIII. Col. 322.

III. Vero Specchio del Christiano, nel quale si figurano tutte le cose, che succederanno, avanti, & dopo l'universale Giudizio. Di novo raccolto, a beneficio universale de tutti i fedeli Christiani. Da Frate Placido Carminati Brambilla di Milano dell' Ordine de' Frati Giesuati di Santo Girolamo. *In Piacenza, per Giovanni Bazzachi*, 1594. *in* 12.

CASATUS COMES.

Addenda, & Corr. ad Art. CCCCLVII. Col. 326.

IV. Consultatio de non abrogando Ordine Servorum B. M. ex Decretis Conciliorum Lateranensis, & Lugdunensis. Incipit „Religiosis & discretis Viris „ Priori Generali, & Fratribus dictis Servis San„ ctæ Mariæ Ordinis S. Augustini, Comes Archi„ diaconus Mediolanensis &c. Salutem in eo, qui „ est omnium salus „. Volentes vestras certificare conscientias &c. Edita est à Carthario in Syllabo Advocatorum Consistorialium, Edit. Rom. pag. 8. & memoratur ab Archangelo Gianio in Annalibus Servorum cap. VI. Centur. I. lib. IV., & à Clar. Fusio in Addendis MSS. ad Athenæum Picinelli.

Quoniam verò in numero II. hujus Articuli irrepsit error palmaris Typographi, nimirum MDCCXX., pro eo reponatur MCCLXX.

CASATUS HORATIUS.

Addenda ad Artic. CCCCLXI. Col. 330.

IV. Exemplum Cæremonialis Ambrosiani, ad usum præsertim Ecclesiæ Metropolitanæ, in quo descripti sunt Ritus, tam in cæremoniis, quàm in cantu cujuslibet Officii per totum Annum, & alia multa. Auctore M. R. D. Horatio Casato Magistro Cæremoniarum tempore Illustrissimi & Reverendissimi Domini Gasparis Vicecomitis Archiepiscopi. Incipit Liber his verbis: „ De Divinis Officiis, & „ actionibus per anni Circulum De tempore Ad„ ventus &c. „ MS. in fol. penes Bernardinum Cassinum S. T. D. Magistrum Cæremoniarum Ecclesiæ Metropolitanæ.

CASNEDI CAROLUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. CCCCLXVI. Col. 334.

Jam impresso Articulo innotuit, Opus hujus Scriptoris, quod indicavimus numero primo, non in quatuor, sed in quinque Tomos esse divisum, quorum tres primi cum jam prolato titulo prodierunt annis MDCCXI & MDCCXII Quartus autem inscriptus „ In abstrusas Theologiæ Mysticæ Controversias; & quintus, cui titulus: „ In difficiliores „ opinionum damnatarum Controversias, editi sunt „ *Ulisippone*, 1719. *in fol.*

II. Narratio Itineris sui Hispanici. MS. apud Suos in Biblioth. S. Fidelis.

De CASSINIS SAMUEL.

Addenda ad Artic. CCCCLXXVI. Col. 339.

Frustra quæsivimus acta & scripta Samuelis de Cassinis apud Suos Alumnos, à quibus nec indicationem habuimus, quærenda esse apud Wadingum in Bibliotheca Minorum, quam tunc præ manibus minimè tenebam; debeo itaque Clarissimo P. Joanni de Augustinis, quæ addenda sunt Auctori nostro provinciæ Januensi inter Suos adscripto, ideoque Mediolanensibus parum noto:

V. De Stigmatibus Sacris D. Francisci, & quomodo impossibile est aliquam mulierem, licèt sanctissimam, recipere Stigmata. *Papiæ, per Bernardinum de Garaldis*, 1508 *in* 4

VI. Quæstio de Dæmonibus, striges, fagas, & magos, de loco in locum etiam remotissimum per aëra, ut dicunt, transferentibus, in qua ostenditur, illustre tantùm, & per immaginationem, non autem realiter fieri posse. Ex Quetif, & Eccard loco infra citando.

VII. Reseratio, atque Clarificatio falsarum solutionum ad argumenta Samuelis Cassinensis. Quæ facta fuerunt in falsam prophetiam Hieronymi Ferrariensis; & quoniam expressum est, quod prædictæ solutiones à Domino Joanne Francisco editæ, nullius sunt roboris, atque momenti, non fiunt argumenta nova, sed aliqua ex prioribus explicantur, & intacta, atque insoluta demonstrantur, & sic invectiva Fratris Samuelis in suo robore perseverat: Ad Alexandrum VI. Summum Pontificem. *Mediolani*, fine Typographo 1498. in 4. Occasio scribendi hoc Opusculum fuit alterum editum per Joannem Dodo Ordinis Prædicatorum, cui titulus: „ Ubi tra„ ctat sententiam, quod licèt ita sit, quod ple„ rumque ista fiant à Dæmone per solum præ„ stigium & illusionem sensuum, tamen ali„ quando verè geruntur &c. Apologia de stri„ gibus, fagis, & magis, adversùs librum de „ iisdem F. Samuelis Ordinis Minorum provin„ ciæ Januensis.

VIII. Varia Opuscula, quæ simul prodierunt. *Venetiis*, 1502. *&* 1503.

IX. Liber III. Isagogicus ad Physicos apices assequendos. Ad Julium II. Summum Pontificem. *Cunei ad Pedemontes, apud Simonem Bevilaquam*, absque anno impressionis.

X. Commentaria in VIII. Libros Physicorum. *Ibid.*

XI. Argumentatio contra Magistrum Damianum Grassum de Ripolis Ordinis Prædicatorum circa modos loquendi Liber I.

XII. Magistri Stephani Burlifer Doctoris Parisiensis formalitates cum argumentationibus ad eas.

Hoc Opus edidit Samuel noster addito proëmio, in quo narrat, se aliquando divertisse in hortos Hieronymi Landriani Humiliatorum Generalis, ibique disceptationem habuisse cum Stephano ejusdem Ordinis Humiliatorum Theologo, & Præposito Sanctissimæ Trinitatis in Suburbio Comensis Portæ circa Opus Burliferi. Non dubitamus, Stephanum istum Theologum unum eundemque esse cum Stephano de Nottis, de quo egimus in Articulo MCLXXXV. Col. 995. hujus Operis, cùm hoc ipso tempore floruerit, & prædictam Domum Humiliatorum rexerit. Burlifer autem fuit ex Ordine Minorum, & doctor Parisiensis. Operi ipsi subjecit de suo Samuel, Argumentationes in formalitates suprascriptas, ut veritas magis elucescat, quæ quidem Opusculum constituunt in tres partes divisum.

XIII. Retractationes breves in formalitates Magistri Antonii Sireti Ordinis Minorum Doctoris Parisiensis. Has etiam Proëmio ditavit Samuel, cui subjecit perorationem, in quam intulit Epistolam Gometii cujusdam ea tempestate Theologi celeberrimi Papiæ degentis, cum quo Opus Suum communicaverat. Hæc duo Opera hoc, & superiori numero memorata unà simul prodierunt, & in fine Codicis ista leguntur: „ Editum atque perfectum extat hoc Opus „ Argumentationum Mediolani MCCCCXCV. „ Impress. autem in eadem inclyta Urbe MCD„ XCVI. quinto Kal. Februarii. Ad honorem, „ & laudem Omnipotentis Dei, & Matris ejus, „ ac Divi Francisci, totiusque Curiæ trium„ phantis. Amen „. Ibi est Monogramma Ulderici Scinzenzeler.

XIV. Quæstio ab eo disputata in Universitate Ticinensi circa Joannis Evangelistæ Consanguinitatem, & Fraternitatem cum Christo Domino. MS. in Bibliotheca Montis Alvernæ, & Conventus Urbetensis Provinciæ Granatæ.

XV. Quæstio altera copiosior de Immortalitate Animæ ad Ludovicum Sfortiam. MS. ut supra.

XVI. Apologia pro Nicolao de Lyra contra Joannem Viterbiensem Ordinis Prædicatorum. MS. ut supra.

XVII.

XVII. Quæstio Lamiarum scripta anno MDV., de qua vide Cl. Saxium in Hist. Typograph. ad annum MCCCCXC. Col. CCCXXVII.

De aliis verò, quæ dedimus sub numeris I. II., & III. accipiat Lector infra titulos genuinos, nobis à supradicto Cl. P. Joanne de Augustinis communicatos. In fine sic legitur: „ Edita est quæ„ stiuncula in Civitate Aquensi Liguriæ anno „ salutis MCDXCVII. mense Majo impressa „ verò in Civitate Mediolano anno salutis „ MCDXCVIII. mense Majo ad honorem „ Omnipotentis Domini nostri Jesu Christi, ac „ Beatissimæ Mariæ Dominæ nostræ Matris „ ejusdem Domini, ac Beati Francisci Patris „ mei, totiusque Ecclesiæ triumphantis. Amen.

Opus, quod liber ysagogicus inscribitur. Quia ad doctrinam Scoti, & ad Aristotelica logicalia mirabiliter introductorius. Cujus utilitas agnoscitur, si benevolus accedas, studeasque diligenter. Nam ejus incredibili ordine repente nimis quis logicus evadet, ut experientia teste à multis jam probatum est. Qui & ad alias liberales disciplinas se noverunt hoc duce libello solenniter evectos. In quo quidem libello sunt infrascripti tractatus:

Primus est tractatus universaliter pertinens ad generationem intentionum omnium logicalium.

Secundus est tractatus correspondens prædicabilibus, & prædicamentis.

Tertius est tractatus correspondens libro Peryermenias.

Quartus est tractatus correspondens libro priorum.

Quintus est tractatus correspondens libro posteriorum.

Sextus est tractatus correspondens libro topicorum.

Septimus est tractatus correspondens libro elenchorum.

In fine sic legitur: „ Impressum Mediolani, anno „ Christianæ salutis MCDXCIV. die XXII. „ Aprilis. In quo si quid errati vel mendosi „ fuerit inventum, Impressorum imputetur, „ aut impericiæ, aut incuriæ, non sollertiæ „ Auctoris libri, qui omnia castigatissimè scri„ pta dereliquit „. Appositum est signum Ulderici Scinzenzeler. Præfixam habet Epistolam Francisci Rueri Sacerdotis ad Magistrum Gabrielem de Pirovano Medicum Ducalem celeberrimum.

Samuelis Cassinensis invectiva in prophetiam Fratris Hieronymi, quam rationibus invictissimis falsam esse demonstrat, & hoc zelo fidei, & veritatis, ne homines sub specie boni fallantur. Et primo proœmium, in quo admonet, male docentes, fugiendos esse, tam propter fragilitatem audientium, quàm propter malitiam docentium, qui ea docent late ter, quæ maxime officiunt, qui quum etiam decepti sunt sub specie boni, erroneas etiam sectas demum constituunt, quod & de præsenti propheta concluditur. Titulus verò hujus Opusculi hic est: „ De modo descernendi falsum Prophetam à „ vero Propheta inter reprobandum falsam „ prophetiam atque visionem Fratris Hiero„ nymi „ præfigitur Epistola Samuelis ad Fratrem Hieronymum, forte Savonarolam Ordinis Prædicatorum, nam & tempora, & argumentum operis concordant. In fine adest Carmen Italicum satis insulsum, prætitulatum „ Sommario del libro „ *Impressum in alma Urbe Mediolani MCCCCLXXXXVII. primo Aprilis*. Ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei gloriosæ Virginis Matris ejus, ac totius cœlestis Curiæ triumphantis. Amen. Laus Deo semper. „

Quæstio de Immortalitate Animæ ad Ludovicum Sfortiam Vicecomitem Mediolani Ducem. In fine sic legitur „ edita est hæc Quæstiuncula in „ Civitate Aquensi Liguriæ anno salutis MCD„ XCVII. mense Majo. Impressa noviter in „ Civitate Mediolani ein die, anno salutis „ MCDXCVIII. mense Majo ad honorem Om„ nipotentis Domini nostri Jesu Christi, ac „ Beatissimæ Mariæ Dominæ nostræ Matris „ ejusdem Domini, ac Beati Francisci Patris „ mei, totiusque Ecclesiæ triumphantis. Amen. Extat in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii Mediol. in 4.

Videndi igitur, præter citatos, Quetif, & Eccard in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum Tom. II. pag. XI. ubi citatur Franciscus de Victoria part. II. Relat. 3. de Magia pag. 310. Cl. etiam Saxius in Hist. Typograph. ad annum MCDXCIV. Col. CCCLXXI., ubi plura invenies spectantia ad supradictum Samuelem de Cassinis.

CASTILLIONÆUS BRANDA.

Addenda ad Art. CCCCXC. Col. 350.

DUm Legatione Germanica fungeretur Cardinalis Branda, Theologum sibi adlegit Jacobum Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magistrum, quem Clarissimi Quetif, & Eccard in Bibliotheca ejusdem Ordinis Tom. I. fol 773. censent Ligurem fuisse ex Oppido Claverio, vulgò *Chiavaro*, qui etiam eodem Cardinale instante, unà cum duobus Cisterciensis Ordinis Monachis, Opus scripsit, hoc titulo:

I. Tractatus contra Articulos principales Hussitarum, collectus in Universitate Viennensi, quæ sita est in Ducatu Austriæ, & ad instantiam Reverendissimi in Christo Patris D. Placentini Presbyteri Cardinalis S. R. E., & Apostolicæ Sedis Legati per Egregios Sacræ Theologiæ professores, ac Magistros Jacobum Ordinis Prædicatorum, Doctorem ejusdem Cardinalis, Petrum Pullia, & Bartholomæum de Ebraco Ordinis Cisterciensis, anno Domini MCCCCXXIII. MS. in Monasterio Aquiscinctino, vernaculè *Anchin*, ad Scarpam in Flandria.

CASTILLIONÆUS CLEMENS.

Addenda ad Art. CCCCXCVI. Col. 357.

CUm de hoc Scriptore verba fecimus, questi sumus, quòd Suorum incuriæ tribuendum foret silentium nostrum, coacti id solùm proferre in hujus Elogio, quod Picinellus, & ex eo Belfortius retulerant. Temporis tamen beneficio ex monumentis Archivorum Congregationis Montis Oliveti diligenter exquisitum nobis postmodum communicatum fuit quicquid de eodem Castillionæo subnectimus. Natalis fuit Clementi huic annus Christi Domini MDLXXXV. Monachi indumenta suscepit anno MDC., ac solemnia Deo Vota nuncupavit Badagii post biennium, dum illi præesset Cœnobio D. Michaël Resta. In eodem Monasterio Adolescentibus majores prælegit scientias anno MDCXI tum etiam Placentiæ anno MDCXXIII. Obitus ipsius incidit in annum MDCXLIII. in Monasterio Nerviani.

CASTILLIONÆUS FRANCISCUS ABUNDIUS.

Addenda ad Art. CCCCXCVIII. Col. 359.

X. Carmina Italica in Libro, cui titulus: „ Rime di di„ versi Signori Napolitani, ed altri nobilissimi In„ gegni nuovamente raccolte, e con nuova edizio„ ne ristampate, Libro V. „ *In Vinegia, appresso Gabriel Giolito de' Ferrari, e Fratelli*, 1552 *in* 8.

Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 358. Laudatur quoque in Libro „ Lettura di Girolamo Ruscelli, so„ pra un Sonetto dell' Illustrissimo Sig. Marchese „ della Terza alla divina Signora Marchesa del Va„ sto. „ *In Venezia, per Gio. Griffio, l'anno* 1552. *in* 4., & in Histor. Typograph. Tridinensi ab amicissimo Canonico Irico.

CASTILLIONÆUS GOTIFREDUS.

Corrigenda ad Art. CCCCXCIX. Col. 360.

Ibi lin. 17. Cœlestinus V. corrige *IV*.

CA-

CASTILLIONÆUS JOANNES.

Corrigenda ad Art. DIV. Col. 366.

Ibi lin. 2. MCCCXCIV. corrige *MCCCXLIV.*

CASTILLIONÆUS JOANNES alter.

Addenda ad Art. DV. Col. 367.

III. Oratio habita in Conventu Ratisponensi. Ipsam extitisse apud Cardinalem Sirletum afferunt Auctores Galliæ Christianæ.
Videndi quoque sunt Oldoinus, Palatius, aliique.

CASTILLIONÆUS JOANNES HONORATUS.

Addenda ad Art. DXIII. Col. 374.

II. Consultatio de Usu Chinæ Chinæ, instante Cardinali Joanne Stephano Dongo.
Ita Curtius jam citatus.

CASTILLIONÆUS JOANNES JACOBUS.

Corrigenda ad Art. DXIV. Col. 375.

Col. 376. lin. 8. ab Innocentio P. III. corrige *VIII.*

CASTILLIONÆUS JOSEPH ANTONIUS.

Addenda ad Art. DXVI. Col. 378.

VI. Carmina IV. Italica, extant in Libro, cui titulus: „ Canti Genetliaci nella nascita del Real Principe „ di Piemonte Vittorio Amedeo Giuseppe Filippo „ di Savoja. „ *Milano, presso il Malatesta*, 1699. *in* 4. pag. 41. & seq.

CASTILLIONÆUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. DXX. Col. 381.

III. Epistolas duas scripsit ad Benedictum Jovium Novocomensem, ut ex ejus Responsionibus eruitur, in quarum prima Jovium ipsum consuluerat de quadam Inscriptione L. Victullieni, & ab eo fuerat percunctatus, cur Novocomenses utriusque Plinii Statuas in fronte Cathedralis suæ Urbis collocandas curassent; in responsione ait Jovius, se illi mittere libellum de Immortalitate Animæ, ut ipsum postea cum annotationibus suis reddat. In altera petebat Castillionæus à Jovio Appendicem quamdam ad Epitaphia variorum in Juliam Castillionæam. Responsiones autem Jovii habentur in hujus Codice Epistolari MS. in fol. apud Comitem Antonium Josephum à Turre Rezzonici Patricium Novocomensem, brevi edendo.

CAVALLERIUS BONAVENTURA.

Addenda ad Art. DL. Col. 406.

EX Familia Cavalleria Mediolanensi claruerunt VI Decuriones Consilii generalis ab anno Christi MCCCLXXXVIII. ad MCCCCLXXIV. sicuti nos monuit Cl. Sitonus. Auctorem nostrum obiisse die III. Decembris, anno MDCXLVII. scripsit doctiss. P. Joannes Baptista Ricciolius in sua Chronologia Reform. Tom. IV. pag. 208.

IX. Compendio delle Regole de' Triangoli, con le loro dimostrazioni. *Bologna, per Giacomo Monti*, 1638. *in* 12.

Speculum autem Ustorium editum fuit primùm anno 1632. *Bononiæ, apud Ferronum*. Nos verò in assignando mortis anno P. Cavallerii MDCXLIV. diximus Opus supradictum posthumum fuisse, nam editionem primam ignoravimus.

CENTORIUS de HORTENSIIS ASCANIUS.

Addenda ad Art. DLIV. Col. 409.

XV. Carmina Italica. Extant in Libro, cui titulus: „ La Fenice di Tito Giovanni Scandianese. „ *In Vinegia, appresso Gabriel Giolito de' Ferrari*, 1555. *in* 4., *e con nuove Aggiunte, ivi per lo stesso Giolito*, 1557. *in* 4.

XVI. Rime Amorose. *Venezia, per il Pagani*, 1653. *in* 8. *& in Milano*, 1557. *in* 8.
Ex Cl. P. Quadrio Soc. Jesu, in Lib. „ della Storia, „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. V. adhuc sub prælo.

CEVA CAROLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DLXI. Col. 415.

XII. Il Moto perpetuo dell' Ecclesiastico governo: Panegirico in lode di S. Carlo, detto nel Duomo di Milano. *Ivi, presso il Monza*, 1682. *in* 4.

CEVA THOMAS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. DLXIV. Col. 417.

XXIX. Epistolæ plures ad Carolum Mariam Maddium. MS. in 4. penès me.

XXX. Aliæ non paucæ ad Franciscum de Lemene, ut eruitur ex Responsionibus istius, quæ extant in Collectione Epistolarum ad Varios ejusdem de Lemene. MS. in fol. apud Comitem Antonium Simonettam.
Has autem juvat per compendium hìc attexere, cùm multa scitu non injucunda contineant hactenus inedita.
Primâ igitur gratias agit Cevæ, quòd Carmina ejus laudaverit, & nunciat brevì se missurum Opus metricum de Deo, ut de ipso proferat Sententiam suam.
In secunda pluribus extollit *Suspendium Corvi*, de quo egimus num. XXVIII. à Ceva ad se missum, & lepidè arguit Auctorem, quòd infelici Volucri Epitaphium non posuerit. Erroris autem corrigendi gratiâ Tetrasticon à se compositum subjicit, his verbis:

Hoc jacet in tumulo Cippus de sanguine Thracum;
Cui fuit heu misero non tacuisse mori.
Sit tibi terra levis, tutaque in pace quiesce,
Æternumque, iterum ne moriare, sile.

Tertia, quæ eruditissima est, continet Allegoriam, & Judicium Poëmatis, cui titulus: *Jesus Puer*, de quo num. I.
In quarta gratias agit Cevæ ob receptas ab eo literas P. Scolarii.
In quinta mittit Cevæ Carmina duo Italica, vulgò *Sonetti*, ejusque judicium exposcit.
In sexta agit de Versione Carminum suorum Italicorum Operis inscripti *il Rosario* in Epigrammata Latina, quam confecerant Alumni Societ. Jesu in Collegio S. Hieronymi Rhetoricæ studentes. Pro iis ad se à Ceva missis gratias rependit hoc Exastico:

Ad selectissimos Societatis Jesu Ephœbos
Rhetoricæ studiosos
In obsequii, & grati animi argumentum.

O pia Loyolæ soboles, tu nostra Latinis
Dulce canens reddis Carmina Tusca modis.
Carmina sic totum peragrabunt vestra per orbem,
Nostraque suscipiet vix brevis Ausonia.
Vestra igitur nostræ, si qua est mihi, gloria præstat
Quantum Orbis, si quis conferat, Ausoniam.

In septima iterum gratias agit Cevæ pro Versione prædicta; eique mittit Carmina Christophori Cevæ ipsius fratris, & quædam sua Italica, hortaturque Cevam ipsum, ut in nova editione cujusdam sui Poematis Collectionem aliorum Carminum addat.

In octava tandem, quæ postrema est, ait, expectare se à Ceva dudum promissa Carmina.

Missivæ autem ipsius Thomæ Cevæ servantur autographæ apud hæredes ipsius Francisci de Lemene, ut in citata MS. Collectione penès Comitem Simonettam adnotatum reperimus.

XXXI. Il Cajo Pontefice Martire: Oratorio.
XXXII. Il Trionfo della Castità, o Santa Francesca Romana: Oratorio.
XXXIII. La Causa dell' Uomo al Tribunale di Dio: Oratorio.
XXXIV. La Trinità in Consulta per l'unione Ipostatica: Oratorio.
XXXV. Il Colloquio delle due Nature: Oratorio.
XXXVI. Il Viaggio di Betelemme: Oratorio.
XXXVII. La Nascita di Gesù: Oratorio.
XXXVIII. L'Ambasciata a Maria: Oratorio.
XXXIX. Il peccato d'Adamo: Oratorio.
XL. Il Gastigo d'Adamo: Oratorio.
XLI. Serenata al Presepio: Oratorio.
XLII. Giuditta: Oratorio. Hæc omnia variis temporibus Mediolani edita sunt.
XLIII. Il Sagrifizio d'Abele: Oratorio. *Cremona, per li Fratelli Zanni*, 1696. *in* 4.

In Articulo ejusdem, Col. 418. lin. 60. initus, corrige *irritus*.

CHALCUS JACOBUS.

Addenda ad Artic. DLXVIII. Col 422.

IMpressum post Articulum hujus Scriptoris offendimus alia ipsius Opera in Bibliotheca Conradi Gesneri serò nimis diligentiùs inspecta, quæ titulo tenus infra dabimus, monitis priùs Lectoribus, falli Gesnerum ipsum ibidem afferentem Jacobum Chalcum Papiæ natum. Etenim id omnibus verosimile non videbitur scientibus Chalcam gentem omnino Mediolanensem esse, nisi fortè casu quodam Jacobus inter Ticinenses editus fuerit in lucem, vel quod probabiliùs existimamus, Scriptor de Papia dictus reperiatur Cœnobitarum more, qui non semel etiam à Regularis Professionis loco nuncupari consueverunt.

II. De incerto Purgatorii loco lib. I.
III. De Impunitione spiritus lib. I.
IV. De Genealogia Christi lib. I.
V. De Filio hominis lib. I.
His addit Gesnerus alia multa, quæ tamen non recenset.

CHALCUS SEVERINUS.

Addenda ad Art. DLXIX. Col. 423.

III. Epistola ad Joannem Cribellum S. Petri de Ulmo Præpositum, extat in fronte Operis Eusebii Corradi, cui titulus: „ Responsio pro venerabili, & erudito „ Dei Prædicatore D. Dominico Càn. Regulari &c. Vide Cl. Saxium in Hist. Typograph. ad annum MCDLXXIX.

CHALCUS TRISTANUS.

Addenda ad Artic. DLXXI. Col. 425.

XII. Epistolæ plures ad Angelum Politianum, cum istius Responsionibus, præter illam, de qua egimus post Auctoris nostri Opera, suo loco relatam, & extant inter Politiani Epistolas editas.

CHOEREZ ANTONIUS.

Addenda ad Art. DLXXIII. Col. 428.

XV. Il Serafino d'Affisi. Ad Alessandro Pico Duca della Mirandola. *Venezia*, 1676. *in* 12.
Titulus Libri sub numero I. jam ennunciati genuinus hic est: „ Herois Alcantarensis virtutes, & „ prodigia cum Inscriptionibus, Elogiis, & Carminibus Antonii Choërez ad Cardinalem Vitalianum Vicecomitem. *Cremæ*, 1670. *in* 4., sed alius, quem vidimus, sic inscriptus est:
XVI. Arco Celeste, Panegirico per S. Pietro d'Alcantara. *Crema, per il Marchetti*, 1670. *in* 4.

CINQUANTA BENEDICTUS.

Corrigenda ad Art. DLXXX. Col. 433.

Ibi lin. 11. MDXVIII. Corrige *MDCXVIII.*

CIVELLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DLXXXVIII. Col 437.

VIII. Francisci Civelli Carmina, quibus ob acerbam pestem Mediolanensium Status deploratur *Mediolani, apud Joannem Baptistam Pontium*, 1587. *in* 4. Nonnulla ad varios Mediolanenses inscripta sunt nempè: Ad Joannem Baptistam Fossanum Antonii filium J. C Ad Christophorum Tantium Alciatum J. C. ac Sacerdotem. Ad Joannem Paulum Carcanum. Ad Franciscum Cermenatum Commendatarium Canturiensem.

De COMITIBUS ROGLERIUS.

Addenda, & Corr. ad Art. DCIII. Col. 449.

IN Vita hujus Roglerii, sive Ruglerii, annum ejus mortis notavimus MCCCCLXXXIX., sed cùm ex Diplomate Ludovici Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Mediolani Ducis, quod servat Cl. Sitonus, agnoscatur ipsum creatum fuisse Quæstorem Magistratus Redditium extraordinariorum die XVI. Januarii anno MCCCCXCV. rejiciendus est illius obitus ad eundem annum, eo magis quia ab altero Diplomate ipsius Mediolani Ducis, quo die XV. Decembris MCCCCXCV. subrogatur Joannes Petrus de Risiis in eadem Quæstura loco Ruglerii nostri, obiisse ipsomet anno certò certiùs visitur.

VII. Epitaphium Cl. Juvenis Simonis de Comitibus Physici Collegiati fratris sui, ad Fr. Vincentium germanum suum, & Artium doctorem, & Theologiæ Magistrum, Carmen in ejus laudem.
VIII. Cl. Viri Catonis Sacci Elogium,
IX. Prælectio in principio studiorum. Extant omnia in MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ sign. S. n. 21. in 4.

De CONCOREGIO JOANNES.

Corrigenda ad Artic. DCVI. Col. 451.

Lin. ultima in ejusdem Vita MCDLXXXVIII. corrige *MCDXXXVIII.*

De CONCOREGIO RAYNALDUS.

Addenda ad Artic. DCVII. Col. 452.

DE hujus præclariſſimi Scriptoris Actis aliqua prætermiſimus, cùm nondum ad nos perveniſſet liber inſcriptus: „ Sagre Memorie di Ra- „ venna antica „ à Hieronymo Fabri compoſitus. Ex eo agnovimus Raynaldum etiam Eccleſiæ Sancti Martini Oppidi Bolati Diœceſis Mediolanenſis Canonicum extitiſſe, advocatumque Romam à Benedicto Cardinali Cajetano Bonifacii VIII. Pont. Max. Nepote, ſacram illam Aulam virtutum ſuarum ſplendore illuſtraſſe.

Operibus addimus:

V. Concilium alterum Provinciale Ravennæ habitum.
VI. Alterum Bononiæ. Hæc atque alia Concilia loco ſuo memorata in lucem edita fuiſſe, Fabri jam citatus aſſerit.
VII. Conſtitutiones pro Sacrarum Virginum Reformatione.
VIII. Alias pro reformandis Monachis Ordinis Sancti Benedicti.
IX. Alias pro Eremitis Sancti Auguſtini nuncupatis.
X. Alias pro reſtitutione Congregationis Parochorum Urbis Ravennæ jam olim erectæ pro Defunctorum ſuffragio. Eaſdem laudat memoratus Fabri, nullibi tamen indicat, editæ fuerint, nec ne. Vide Fabri citatum parte I. pagg. 14. & ſeqq.

Plures Epiſtolæ, & Diplomata ad eundem Romanorum Pontificum habentur autographa in Archivo Eccleſiæ Ravennatenſis; ex Montfauconio in Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 439 & ſequentibus pro gravibus Eccleſiæ Romanæ ipſi commiſſis negotiis, præcipuè pro recto regimine Lombardiæ.

CONFALONERIUS JO. AUGUSTINUS.

Addenda ad Artic. DCXIII. Col. 455.

VIII. Auguſtini Confalonerii Soc. Jeſu Oratio de Bono Magiſtratu, habita die II. Novembris MDXCII. Incipit „ Cùm in omnibus principiis dicendi ea „ timere ſoleam &c. MS. pagg 18. in fol., extat in Tomo XXXVIII. Miſcell. Bibliothecæ Braydenſis.
IX. Oratio de optimo Cive. Incipit „ Credo ego Me- „ diolanenſes ſatis jam longo uſu vobis eſſe com- „ pertum &c MS. pagg. 24. in fol., extat in Tomo XXXVII. Miſcell. ejuſd. Bibl.
X. Alia de ſapienti cognitione ſui, habita anno MDLXXXVIII. Incipit „ Vellem equidem Mediolanen- „ ſes, ut meus hic dicendi labor &c. MS. pagg. 28. in fol., extat in eodem Codice.
XI. Jo Auguſtini Confalonerii Mediolanenſis è Soc. Jeſu de celebratione Miſſæ Opuſculum. Secunda editio ab Auctore recognita. *Mediolani, apud Jo. Baptiſtam Bidellum*, 1613. *in* 12., *&* *iterum* 1620.

In citato Codice Braydenſi habentur aliorum Orationes MSS., quorum meminiſſe juvat in gratiam Eruditorum: nempe Bartholomæi Cicadæ Orationes IV., quarum prior inſcribitur de laudibus Urbis Mediolanenſis. Incipit „ Urbem veſtram Cives Mediolanenſes &c. pagg. 40. Altera inſcripta eſt de avita Mediolanenſium pietate. Incipit „ Alteram vobis Viri Mediolanenſes &c. pagg 36. Tertia de Doctrinæ ad Chriſtianum cultum neceſſitate. Incipit „ Quid nam cauſæ dicemus &c. pagg. 38. Quarta de Oratoris Regno, & ratione affectuum movendorum. Incipit „ Oratoria facultas debebat ſane &c. pagg. 24. Fidelis Danielis Oratio de æternitate Literarum, habita anno MDLXXXIX. Incipit: „ Si quis veſtrum forte admiratus Auditores &c. pagg. 32. Cæſaris Antoræ Oratio. Omnes bonas Artes eſſe inter ſe ita colligatas, ut ſingulæ certo ordine debeant addiſci, habita anno MDLXXXVI. in renovatione ſtudiorum. Incipit „ Si quis „ forte requiret &c. pagg. 31.

CONFALONERIUS JO. BAPTISTA.

Addenda ad Art. DCXIV. Col. 455.

II. Jo. Bapt. Confalonerii Opera omnia. *Venetis*, 1525. *in fol.*

COPPINUS AQUILINUS.

Addenda ad Art. DCXIX. Col. 461.

VII. Carmen Latinum. Extar in Libro, cui titulus „ Lo „ Armidoro; Poema di Giovanni Soranzo, al Con- „ te Franceſco d'Adda. *Milano*, 1611. *in* 4.
VIII. Diſſertationem Aquilini Coppini de Stilo ſe accepiſſe aſſerit Ericius Puteanus in ſua Epiſtola, atque eam approbat exemplis Græcorum, & Latinorum. Eſt ſine data in Centuria II. pag. 48.

CORNEUS JO. BAPTISTA alter.

Addenda ad Art. DCXXXIV. Col. 474.

POſt impreſſum Cornei hujus Articulum, mihi perhumaniter communicata hæc fuerunt à Doctore Macinago Cœremoniarum Magiſtro Eccleſiæ Metropolitanæ hujus Urbis, ideoque hìc imprimenda eſſe cenſui:

„ Adì 19. Decembre 1688.
„ Domenica VI. d'Avvento all'Ambroſiana. Queſta mat- „ tina S. Eminenza (ſcilicet Card. Fed. Vicecomes) „ ha dato la benedizione in articulo mortis al „ Molto Rev. Sig. Gio. Battiſta Corneo Maeſtro di „ Coro in Duomo, ed è morto al ſonarſi dell' Ave „ Maria del Veſpro di detto giorno, havendo ſer- „ vito queſta Chieſa per il ſpazio di LVI. anni, in „ età d'anni LXXXIV.
„ Adì 20
„ Il Reverendiſs. Capitolo fece a ſue ſpeſe, atteſi gli me- „ riti di queſt' Uomo, l'Eſequie al medemo nella „ conformità, che ſi pratica nella morte de' Signo- „ ri Canonici Ordinarii, quando eſſo aveva ordi- „ nato di farli gli Funerali con il ſolo accompagna- „ mento di ſei Sacerdoti.
„ Il ſuo Cadavero è ſepolto in Duomo nel ſepolcro delli „ Operarj della Dottrina Chriſtiana, quale è nel „ ſito, ove ſi fà la Schuola delli fanciulli.

CORRADUS MARIUS.

Addenda ad Art. DCXXXVII. Col. 480.

IV. Marchionis Marii Corradæ J. U. D. Carmen Latinum in laudem Auctoris, & Anagramma; extant in libro, cui titulus: „ Portugal convencida de D. Ni- „ colas Fernando de Caſtro. „ *Milan, por Malateſta*, 1648. *in* 4.
V. Carmina Italica II. vulgò *Sonetto*, *e Canzone*. Extant in Libro inſcripto „ I Doni di Parnaſſo di Ferdinan- „ do Solari nella Laurea del Signor D. Franceſco „ Bigarola „ pagg. 83. & 87.

COTTA CATTELLIANUS.

Addenda ad Art. DCXLI. Col. 483.

CUm numero III. jam titulum nos exhibuerimus Operis Cattelliani noſtri, poſtmodum à Clariſs. P. Joanne de Auguſtinis moniti fuimus, non unum tantùm ſub eodem titulo *Memorabilia*, ſeu *Memoralia* reperiri, ideoque ſatius duximus hìc referre unum, & alterum titulum, ut infra.

C. Cattelliani Cottæ Legum Scholaftici Memoralia, ex Jure Divino, & Humano excerpta, per ordinem literarum. *Ticini, apud Jacob. de Burgo-Franco, Kal Martii*, 1511. *in* 4. Hæc fuit prima editio, quam Auctor nuncupavit Cardinali Scaramutiæ Trivultio, tunc Epifcopo Novocomenfi. In Epiftola ad eundem, quæ data eft Ticini XIII. Kal. Novemb MDX. Cattellianus afferit, fe invififfe plures Italiæ Academias, inter quas Ticinenfem excellere fupra Bononienfem, & Patavinam, aut faltem æqualem fuiffe agnofcens, fatiùs duxit ad eandem regredi pro ftudiis Legalibus profequendis.

C. Cattelliani Cottæ Legum Scholaftici Memoralia, ex variis Doctorum lectionibus per ordinem literarum. *Ticini, apud Jacob. de Burgo-Franco, Nono Kal Maji* 1511. *in* 4. Hoc Opus ex integro differt à fupradicto, uti facilè agnofcitur ex Epiftola Nuncupatoria ad eundem Scaramutiam Trivultium, data Ticini, Prid. Eid. Decembris MDX. In eadem afferit Auctor, hoc Opus fcripfiffe, dum tempore Autumnali febre laborabat, ne ftudia Legalia ex integro intermitteret. In eodem Libro adeft fequens Epigramma Joannis Stephani Cottæ, de quo fuo loco egimus.

Has fibi collegit notulas, crefcentibus annis,
Cotta: nec ingratum Cattellianus Opus.
Multaque correxit: necnon obfcura retexit,
Scriptorum aut vitio, vel male nota prius.
Gratulor & noftro generi, Patriæque futurum
Auguror hunc columen, perpetuumque decus.
Expectet quantum maturo tempore Lector:
Primitiis docuit vix modo tyro fuis.

Claudunt librum

VIII. Exafticon Cattelliani Cottæ ad Lectorem: Deinde Octofticon Præceptoris Cottæ pariter ad Lectorem, poftea Carmen Phaleucium Joannis Francifci Quintiani Stoæ Poëtæ laureati, quo Liber Lectores alloquitur.

IX. Carmina quædam.

X. Epiftolæ plures. His duobus numeris comprehenfa damus ex fide Jani Parrhafii, de quo videndus Cl. Saxius in Hiftoria fua Typographico-literaria ad annum MD. col. CCCCXXVIII.

Janus Parrhafius ipfe ei dicavit Librum, cui titulus: „ Enarrationes in Claudiani Raptum Proferpinæ, *Mediolani editum anno* 1500. Vide eundem Cl. Saxium ad fupradictum annum col. CCCCXXVII.

Monendus tandem eft Lector, quòd Opus MS. de laudibus Patriæ à nobis indicatum fub num. V. extat in Bibliotheca Archintea.

COTTA POMPONIUS.

Corrigenda ad Art. DCXLVII. Col. 489.

Col. 490. lin. 2. ob mortem, corrige *ob translationem ad Epifcopatum Bergomenfem*.

CRASSUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. DCXLIX. Col. 491.

IV. Oratio in Laurea Francifci Pezzoli Bergomenfis. *Mediol. apud Agnellum, fine anno, in* 4.

CRASSUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DCL. Col. 492.

XI. Repetitio in C. Cùm ad Sedem. De Reftitut. Spoliat. extat in Tom. III. Repetit. in Jure Canon. Ex Fontanæ Bibliotheca Legali pag. 262.

A

B

C

D

E

CRASSUS FRANCISCUS alter.

Addenda ad Art. DCLI. Col. 494.

IV. Statuta Viglevani maximo ftudio, & labore ab eo compilata, & in ordinem digefta, ut ex Epiftola Nuncupatoria ejufdem ad Confules, & XII. Provifionum ipfius Civitatis, data die XV. menfis Novembris, anno MDXXII *Mediolani, per Gottardum Ponticum*, 1532. *die* 30. *Octobris, in fol.*

CREMOSANUS MARCUS.

Addenda ad Art DCLVII. Col. 498.

Filius Hieronymi, uti ex Inftrumento penès Cl. Sitonum.

III. Diario Iftorico dal giorno XIII. Giugno MDCXLII. fino al mefe d'Agofto MDCXCI. MS. in fol. aliis jam indicatis copiofior. Extat in Biblioth. PP. Soc Jefu Domus Profeffæ S. Fidelis Mediol.

IV. Mifcuglio di diverfe memorie Iftoriche antiche, e moderne, ed altre curiofità di Milano, raccolte da Marco Cremofano Profeffore d'anticaglie. MS. in fol. extat ibidem.

Prædicta Opera MSS. Cremofani anno MDCCV. erant etiam penès Abbatem Jofephum Biffium, de quo egimus fuo loco.

CRIBELLUS GEORGIUS.

Addenda ad Art. DCLXVIII Col. 505.

FRancifci Cribelli, & Francifchinæ de Bofchainis conjugum filius; obiit anno Chrifti MDII uti ex Tabulis autenticis in pergameno pœnes Cl Sitonum.

V. Emendavit, atque edidit Opera Divi Ambrofii, nempe Epiftolarum Libros X. De Vocatione omnium Gentium Lib. II. Sermonum Lib. XC. Orationum dicendarum ad Miffam Lib. II. De Sacramentis, & Myfteriis Lib. I. De Virginibus Lib. III. De Cohortatione Virginum, & Dedicatione Templi à Juliana ftructi Lib I. De Inftitutione Virginis, ad Eufebium Lib. I. De Jejunio Lib. I. Extant omnia uno Volumine, ad cujus calcem legitur

VI. Elegiola ejufdem Cribelli non ineleganti Carmine fcripta.

VII. Epiftola ad Lectorem. Extat in fine editionis Epiftolarum S. Ambrofii, de ordine & emendatione earundem per Cribellum facta.

Videndus eft Cl Saxius in Hift. Typograph. Mediol. ad annum MCCCCXC.

CRIBELLUS LEODRISIUS alter.

Addenda ad Art. DCLXXI. Col. 511.

XIV. Elegia in laudem Francifci Barbari. Extat in MS. Patavino; fic memoratur in Diatriba Epiftolarum ejufdem Barbari, Auctore Eminentiffimo Quirino S. R. E. Card. pag. DXLV. „ Habeo ad manus „ Barbari pariter laudes canentem Elegiam Leo„ drifii Cribelli, quæ extat in fronte Codicis mem„ branacei Commentarii Evangelìftæ Manelmi de „ Francifci Barbari Geftis continentis &c. Eam „ Elegiam infcripfit Leodrifius Aleardo fratri fuo, „ deditque ex Ædibus fuis Mediolani anno MCD„ XLIX., quo Francifcus Barbarus Venetum in „ ea Urbe Legatum agebat. Leodrifius Cribellus „ inter ejus Ævi eruditos Viros nomen geffit, at „ Philelphus in acerbam cum eo contentionem „ veniens, adeò ejufdem honori non confuluit, „ ut in ipfum virulentiffimam Invectivam effude„ rit, Epiftolam fcilicet, quæ prima eft Libri „ XXVI. „

CRI-

CRIBELLUS LEODRISIUS alter.

Addenda ad Art. DCLXXI. Col. 511.

XIV. Carmina Latina Cardinali Papienſi Jacobo Ammanato, quibus ſicut prius Epiſcopalem gratulatus ei fuerat dignitatem, ita & Cardinalatem (utor verbis ipſius Cardinalis) Muſis proſecutus eſt.
Ita Clariſs. Abb. Fuſius in Append. MS. ad Picinellum.

CRUCEJUS ANNIBAL.

Addenda ad Art. DCLXXVIII. Col. 516.

VII. Inter Carmina Poëtarum nobilium Jo. Pauli Ubaldini ſtudio conquiſita, *Mediolani edita apud Antonium Antonianum, anno 1563.* extant Annibalis Cruceji Elegiæ, & Epigrammata fol. 3. forſan à ſuperioribus indicatis diverſa.

VIII. Oracoli. Extant in Libro, cui titulus „ Oracoli de' „ Moderni Ingegni, sì d'Uomini, come di Donne, „ ne' quali unita ſi vede tutta la Filoſofia Morale, „ che fra molti Scrittori ſparſa ſi leggeva. „ *Venezia, preſſo il Giolito, in 8.* De hoc Opere jam diximus in Hortenſio Lando.
Extat ad eundem Ode Johannis Stephani Montis-Merulæ inter ipſius Carmina. *Ticini, 1570. in 4.* pag. 75.
Laudatur etiam in libro „ Lettura di Girolamo Ruſcelli, ſopra un Sonetto dell' Illuſtriſſimo Signor „ Marcheſe della Terza alla divina Signora Marcheſa del Vaſto. „ *In Venezia, per Gio. Griffio, l'anno 1552. in 4.*

CRUCEJUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. DCLXXXV. Col. 521.

IV. Conſilium pro ſalute Animæ petitum ab Illuſtriſſimo D Philippo Maria Duce Mediolani. Extat ad calcem Codicis manuſcripti Bartholomæi de la Valle in Bibliotheca PP. Teatinorum D. Antonii Mediolani, de quo in Articulo ejuſdem de la Valle.

V. Tractatus Franciſci de la Cruce Primicerii Eccleſiæ Mediolanenſis Decretorum Doctoris de Feſtis. MS. Incipit: „ Fui hactenus ſæpe numero à nonnullis „ Fratribus meis de Clero Mediolanenſi, & interdum ab aliquibus Civibus interrogatus, quæ „ feſta eſſent in prohibitione, & quæ non, & ex „ quorum non obſervatione incurritur peccatum, „ & quorum non. Quare decrevi ea, quæ mens „ licèt exilis intellectus capit in præmiſſis in bre„ vibus his Scriptis redigere. Ita tamen, quod „ omnia ſint ſuppoſita Judicio, & Sententiæ, ac „ correctioni cujuslibet melius ſentientis &c. „
Extat in Bibliotheca PP. Eremitarum S. Auguſtini Cremæ.

CURTIUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Artic. DCXCVII. Col. 529.

X. „ Lettera dell' Illuſtriſs., e dottiſſimo Signore Bartolommeo Corte, ſcritta da Milano il dì 20. „ Giugno 1725., in cui ſi dimoſtra l'origine, e „ le ſorgenti del Lago di Como, del Lago Maggiore, e del Fiume detto *Latte*, e d'altri Fiu„ mi d'Italia, colla fedele ed eſattiſſima deſcri„ zione de' Monti, in cui ſono le conſerve di „ nevi, e di ghiacci in tutta l'Eſtate per alimen„ targli, e conſervargli perenni, le quali man„ cando mancano. Extat in Opere Italico Antonii Valiſnerii de Corporibus Marinis, ſupradictum præferens titulum.

XI. Epigramma. Legitur in Collectione pro Laurea Comitis Jacobi Simonettæ junioris an. MDCLXXXII.
In Libro inſcripto „ Joſephi Mariæ Stampæ Somaſchen„ ſis Epigrammata ſacra, Heroica, Ethica, Miſcel„ lanea &c. „ *Mediolani, 1727. in 8.* Extat Carmen cum hoc titulo pag. 78. „ Sub immagine Bartholo„ mæi Curtii, Medicinæ Doctoris clariſſimi, Inſcri„ ptio præfigenda ejus Libro, Medicorum Medio„ lanenſium Hiſtoriam complectenti.
Addere juvat Operi MSto Curtii noſtri, de quo egimus num. VII. ſub titulo: „ Diſſertatione, in „ cui ſi diſamina il dubbio ragionevole, che il „ Feto venga animato al principio della ſua Con„ cezione, ſcritta da Bartolommeo Corte Medi„ co Milaneſe il dì 7. Giugno 1713. „ Epiſtolam præfixam „ Al molto Reverendo Padre Giu„ ſeppe Corrado della Compagnia di Gesù nel „ Collegio de' Nobili di Milano.
Cariſſimo Fratello.
„ Il Signor Dottor Corte Medico di codeſto Colle„ gio ſtampò già un Libro, in cui ſi ſoſteneva, in„ fonderſi l'anima ragionevole nella prima „ organizzazione del Feto, ed eſſendo ſtato que„ ſto Libro, per qual motivo non ſi sà, proibi„ to, non ha mancato però di far breccia in chi „ nutre qualche zelo delle Anime, accio *ſub* „ *conditione* ſi dia a' Feti il Batteſimo, quando „ non conſti che ſiano morti. Ora venuto a „ queſta Corte, e communicato queſto motivo „ per incidenza al Sereniſſimo Gran Duca, „ S. A. R. come zelante, e pio Principe ha ab„ bracciato il negozio di procurare, che ſi ſoc„ corra alle anime delli aborti, quando elle vi „ foſſero, e però ſi è ſcritto alla Sagra Congre„ gazione, eſponendo come alcuni Parrocchiani „ laſciavano di Battezzare in tale occaſione, ſo„ pra vano timore, che Roma aveſſe proibito „ il parere, che i Feti ſiano animati fino dal „ principio, chiedendo ſopra ciò qualche pro„ viſione. La Sagra Congregazione ha riſpoſto a S. A. R. che *quando vi ſia fondamento ragionevole da dubbitare ſe il Feto ſia animato dall' anima razionale, allora ſi può e deveſi battezzare ſub conditione, ſe poi non vi ſia tal ragionevole fondamento, in neſſun modo ſi puol battezzare; ma per conoſcere, ſe vi ſia queſto ragionevole fondamento di dubbio deve ſentirſi il parere de' Medici, e Teologi nelle contingenze del fatto.*
„ Ora non eſſendovi alcuna prova evidente con„ tra il dubbio ragionevole eſpoſto dal ſuddet„ to Signore, ſi deſidera ch' egli faccia una bre„ ve, e chiara eſpoſizione degli argomenti, ed „ eſperienze valevoli a dimoſtrare il fondamen„ to di queſto dubbio ragionevole, e vedere di „ poi ſe vi ſiano Medici, e Teologi, che ap„ provino la ſua affirmativa, e giudichino eſpe„ diente il ſottoſcriverla.
„ Per regola di buon governo, penſo, che debba „ omettere il ſuo nome, e ſiccome credo, che „ il principale motivo, che moveſſe il predetto „ Signor Corte a pubblicare queſto ſuo ragio„ nevol dubbio, ſia ſtata la compaſſione delle „ anime, che per l'oppinione contraria dovreb„ bero in tal ſuppoſto perire. Così ſagrificherà „ ogni pontiglio per dar mano a promovere „ una coſa così pia, per la quale, quando riuſciſ„ ſe, entrareſte ancora voi mio cariſſimo a parte „ del bene, che ſi farebbe, quando con queſta „ diligenza alcun' anima ſi ſalvaſſe. Firenze adì „ 2. Maggio 1713.
„ Voſtro Fratello Gonzalo.
Ad calcem verò ſupradicti Opuſculi Bartholomæi Curtii adſunt approbationes V. Medicorum hujus Urbis pro affirmativa, nempe Pauli Hieronymi Bimii, Joſephi Minutilli, Antonii Langlois, Joannis Mariæ Trevirii, Petri Martyris Coſſæ, Necnon III. Theologorum, videlicet Dominici Cryſpi S. T. D. & S. Victoris XL. Martyrum Parochi, Joannis Antonii Beretæ S. T. D. & S. Stephani ad Noxigiam Parochi, Joannis Baptiſtæ Diani Societatis Jeſu. Extat quoque Epiſtola Latina Joſephi Delpapa pro affirmativa, data Florentiæ die 30. Decembris 1713. Omnia in MS. ſign. H. n. 218. Bibliothecæ Ambroſianæ in 4.

D

DECEMBRIUS ANGELUS.

Addenda ad Art. DCCXIII. Col. 547.

XXIII. Notas, quas nonnulli memorant, ipsum in Ausonium scripsisse, ait Fabricius in Biblioth Latina mediæ, & infimæ ætatis, Tomo II. pag. 48.

DECIUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. DCCXV. Col. 549.

XVII. Enarratio in tit. ff. de Regulis juris, cum additionibus Hieronymi Chucalon, & Johannis Baptistæ Ziletti. *Venetiis*, *per Petrum Marinellum*, 1585. *in* 8., & ibidem *per Franciscum Laurentinum*, 1562. *in* 8.

Philippus Decius, insignis Jurisconsultus, qui scripsit super Decretales, cùm à Carolo Molinæo damnatæ memoriæ, atque ab aliis Hæreticis fuisset Scholiis, sive Notationibus inquinatus jussu Pii V. Pont. Max. procurante autem Thoma Manrico, Sacri Palatii Magistro, fuit expurgatus. Expurgationes autem ipsæ unà cum aliis ad Consilia Alexandri de Imola spectantibus, separatim editæ fuerunt tum Romæ, tum Neapoli *apud Raymundum Amatum*, *anno* 1570.

Sed & cùm postea *Venetiis*, *anno* 1571. idem ipse Liber Decii super Decretales prodiisset *apud Juntas*. Expurgatio hujus editionis ejusmodi facta à Fr. Thoma Manrico Sacri Palatii Magistro, atque edita *Neapoli*, *apud Raymundum Amatum*, *anno* 1570. hæc est, qualis jamdudum impressa hìc inseri debet, ut sequitur.

„ Ex Consiliis Philippi Decii cum additionibus Ca-
„ roli Molinæi, tollantur quæ infra dicuntur,
„ notata juxta impressionem *Lugdunensem*, 1556.
„ sub Insigni Leonis.

Subsequuntur Correctiones supradictæ per extensum in Tom. III. Apparatus Sacri Antonii Possevini pagg. 77. & seq.

Ejus Effigies cum Elogio, extat in Bibliotheca Calchographica Jani Jacobi Boissardi. *Heidelbergæ*, 1669. *in* 4.

DEGANUS VALERIANUS.

Addenda ad Art DCCXVI. Col. 555.

VIII. D. Valeriani Degani nobilis Mediolanensis, & Abbatis Cassinensis Tabulæ Tetragonica, & Gnomonica, atque castigatio erroris Boëthii, & quorundam aliorum Arithmeticorum in recensendis numeris perfectis. Opus bifariam divisum. In priori parte præmittuntur Monita pro tota Tabula Tetragonica, & ejus Tabulæ particula I continens omnes numeros quadratos ab unitate usque ad 1000000000. In altera habetur residuum Tabulæ ejusdem usque ad quadratum 2250000000. Item Tabula Gnomica cum ipsius declaratione, & castigatio erroris Boëthii.

Sequitur Epistola Nuncupatoria Auctoris ad Cardinalem Federicum Borromæum, quam utpote lectu dignam transcribere satiùs duximus.

„ Illustrissimo, & Reverendissimo D. D. Federico
„ Borromæo S. R. E. Cardinali optimè merito,
„ atque Vigilantissimo Mediolani Archiepiscopo
„ D. Valerianus Deganus Abbas Casinensis per-
„ petuam fœlicitatem.

„ Quemadmodum nihil negligendum censuit Deus,
„ Amplissime Princeps, in universi opificio, in-
„ firmum licet sit illud, & abjectum, ita con-
„ fido te Summi ipsius Dei æmulatorem, in
„ Bibliotheca Ambrosiana animi tui excelsi, at-
„ que eximiæ in patriam charitatis monimento
„ æterno, hisce Tabulis meis Tetragonicæ, &
„ Gnomonicæ, atque castigationi erroris Boë-
„ thii, & quorumdam aliorum Arithmeti-
„ corum in enumerandis numeris perfectis lo-
„ cum aliquem adscripturum humilem.
„ Ego deinceps, si ætas ingravescens permise-
„ rit, ultimam manum admovebo nonnullis
„ Notis, & iis sanè locupletibus, ad priores
„ duos libros Elementorum conicorum Apollonii
„ Pergæi, & Dilucidationi utriusque libri Archi-
„ medis de Sphæra, & Cilindro, quod onus
„ si sustinere non potero, utcumque nunc se
„ habent, tui erunt, ut decus scilicet aliquod
„ à te, & à Bibliotheca tua singulari hujus Ci-
„ vitatis ornamento, recipiant. Plura in hæc
„ studia nec potui conferre, cùm ad quinqua-
„ gesimum ætatis annum vergens in ea quasi
„ per jocum venerim, & pro vitæ meæ insti-
„ tuto, sæpe aliò avocatus fuerim, nec con-
„ ferre posse spero caligantibus oculis, & au-
„ ditu amisso. Præterquamquod vehementer
„ cupio in lectione Sanctorum Ambrosii, &
„ aliorum Patrum dies meos terminare, qua
„ de re factum est, ut cùm junior multa con-
„ scripsissem, tum in totam naturalem Philoso-
„ phiam, tum in quasdam Sacræ Theologiæ
„ partes, nec laborem modò sustinere possim,
„ qui in eorum correctione esset necessarius,
„ ea flammis perdere maluerim, quàm permit-
„ tere, ut corrupta appareant, quod idem
„ cum his Opusculis facere cogitarem, grandis
„ me fiducia cœpit, fieri posse, ut tuæ sint be-
„ nignitati accepta. Illud scias velim, omnia
„ usque ad ultimum apicem me propria manu
„ conscripsisse, & primùm tibi, atque unicum
„ exemplare dicare, quod lituris facilem pote-
„ rit veniam impetrare. Enixè autem te rogo,
„ ut ad brevem diuturni tamen laboris specu-
„ lationem de numeris perfectis oculos aliquan-
„ do à gravissimis pastoralis officii curis conver-
„ tas, nam propter & rei novitatem, & mul-
„ torum seculorum errorem tandem explosum,
„ & tuam cum iisdem numeris perfectis excel-
„ lentem symetriam aliquid, quod te oblectare
„ possit, fortasse reperies, sin minus boni ani-
„ mum meum consule. Vive, & vale, atque
„ ad summi Apostolatus fastigium paratus esto.
„ Mediolani, in Monasterio Sancti Simpliciani,
„ Idibus Maji MDCXVI. „ MS. in fol. Biblioth. Ambros. signat. I num. 60. pagg. 1018.

Ipsius igitur testimonio fulti hæc illius Operibus addenda duximus.

IX. Notas ad priores duos libros Elementorum conicorum Apollonii Pergæi.

X. Dilucidationem utriusque libri Archimedis de Sphæra, & Cilindro.

XI. Opera multa Philosophica.

XII. Alia in quasdam Sacræ Theologiæ partes.

Ab

E

Ab ECCLESIA INNOCENTIUS.

Addenda ad Art. DCCXXXII. Col. 567.

PAtrem habuit Celidonium, Notarium Collegiatum Mediolanensem.

XVI. Epistolæ Latinæ ad Ericium Puteanum, ut eruitur ab ejusdem Responsoria, in qua sic: „ Suavissimam „ Epistolam tuam accepi, delicias non verba legi „ &c. Latinè verò optimè scribis &c. „ Data anno MDXCIV.

A

EDERI PETRUS JOSEPH.

Addenda ad Art. DCCXXXIV. Col. 569.

II. Orazione detta nell' Accademia degli Affidati di Pavia l' anno MDCLXXIV. „ Se più inganna la „ speranza, che il timore. „ MS. in fol. Extat in Bibliotheca PP. Soc. Jesu Domus Professæ S. Fidelis Mediol.

III. Alia „ Contro la dettrazione „ MS. in fol. Ibid.

IV. Alia in laudem P. Generalis Carthusianorum, dum iret ad Capitulum generale, & transiret Mediolano. MS. in 4. Ibidem.

V. Alia „ per la morte d'Isabella, Regina delle Spa„ gne, e moglie di Filippo IV. MS. in fol. Ibid.

VI. Alia „ in morte di Bartolomeo Torriano Sacerdote, „ e Proposto. MS. in fol. ibidem.

VII. Corona Reale dello stato innocente: Discorso Accademico. MS. in fol. Ibid.

B

VIII. Discorso Accademico „ se la Mole della Terra sia „ maggiore della Mole dell'Acqua. „ MS. in fol. Ibid.

IX. Cento, e più discorsi fatti in diverse occasioni tanto in tempo di Quaresima, che in giorni festivi fra l'anno. Tom. II. MS. in fol. ibid.

F

FANIANUS RAPHAEL.

Addenda ad Art. DCCXLVIII. Col. 589.

IV. Oratio satis elegans in cooptatione Philippi Pirovani in Collegium J. PP. Mediolanensium, anno MDXCII., ut in Articulo ejusdem Pirovani diximus.

C

FARAUDUS PROSPER.

Addenda ad Art. DCCLI. Col. 592.

IN numero IV. indicavimus additamenta ad Opus de Imitatione Christi Thomæ Kempensis, postmodum genuinum libri titulum, & binas editiones videre nobis licuit in Indice Bibliothecæ Regiæ Parisiensis Tom. V. nempe:

D

„ Dell' Imitazione di Cristo di Tomaso di Kempis libri „ IV. revisti, corretti, e tradotti in Italiano, con „ un Discorso, ch' egli ne sia l'Autore, e con la „ Vita del medesimo: da Prospero Faraudi Milanese. *Parigi, presso la Vedova di Giovanni Camusat*, *1645. in 24.*, e *Parigi*, *presso Stefano Loyson*, *1675. in 12.*

FERNUS de BRUSATORIBUS BERNARDINUS.

Corrigenda ad Art. DCCLV. Col. 594.

Ibid. lin. 21. MDCXXVII. corrige *MDXXVII.*
In Inscriptione verò Joannis Ambrosii Bernardini filii, ubi legitur „ obiit anno Domini MDCCVII. corrige *MDCCX.* uti monuit Cl. Sitonus.

FERNUS MICHAEL.

Addenda ad Art. DCCLVI. Col. 596.

QUamvis in Articulo Opera Ferni nostri jam titulo tenus dederimus, gratum fortè erit Lectori ampliorem habere notitiam eorundem, unà cum specimine Latinæ Poësis, qua Fernus excelluit.

Titulus libri num. I. enunciati, hic est: „ Epitoma de „ Regno Apuliæ, & Siciliæ reducens summatim in „ unum quæcunque de eo tangunt Historici inci„ denter, & sparsim, dum universaliter rerum „ omnium gesta describunt.

Sequuntur

Epistola Auctoris ad Alexandrum VI. Pontificem Maximum.
Carmen ad Lectorem, sic:

Parthenopes varias, qui nescis Ordine clades,
Gestaque ab externis bella cruenta viris.
Et pulsos Reges, conspersaque sanguine Regna,
Ex hoc exiguo codice doctus eris.
Cæci mortales totum confundimus Orbem,
Alter in alterius dum ruit excidium,
Dum se quisque cupit reliquis præstare: sed omnes
Commorimur misera conditione pares.

E

Epistola missa Pomponio Læto Literatorum Principi.
Altera ad Felinum Sandeum Ferrariensem J. C. Rotæ Auditorem, utriusque Signaturæ Referendarium Palatinum Clarissimum.
Accusationis deprecationem.
Carmen Ferni ad eundem.
Liber num. II. sic inscribitur: „ De Legationum Italo„ rum ad Divum Alexandrum Pontificem Maximum „ pro obedientia, adventu, & apparatu, plurimis„ que ab obitu Innocentii memorandis.

Sequuntur

Spectato Fratri optimo Domino Michaëli Ferno Mediolanensi Romæ Jacobus Antiquarius. Epistola, data Mediolani die primo Januarii MCCCCXCIII.
Carmen Ferni ad Antiquarium. Epi-

Epiſtola Michaëlis Ferni Reverendo in Chriſto Patri D. Jacobo Antiquario Ducali ſummo Sacerdotio (ſic) Secretario digniſſimo, Domino ſuo Obſervandiſſimo. Ex Urbe V. Nonas Martii MCCCCXCIII.
Carmen Ferni ad Antiquarium in formam Hymni.
Alia Epiſtola Ferni ad Antiquarium, data Romæ die XXIII. Maji MCCCCXCIII. In fine ſic legitur „ Hiſtoria nova Alexandri VI. ab Innocentii obitu „ VIII. „ Eucherius Argenteus impreſſit *Romæ*, 1493. *in 4*.
Aliud Carmen Ferni, ſatis longum ad Cardinalem Sanſeverinum.
Michaël Fernus Mediolanenſis Illuſtriſſimo, & Reverendiſſimo in Chriſto Patri, & Domino, Domino Fr. Sanſeverino Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ, & Sancti Theodori Diacono Cardinali ſplendidiſſimo Domino ſuo Colendiſſimo Epiſtola.
Joannes Typhernas Decretorum Doctor, Michaëli Ferno Mediolanenſi ſuo ſalutem. „ Te norunt omnes „ cauſarum Actorem, tabellionatus peritiam callentem, Juri, non Philoſophiæ, non liberalibus „ ſtudiis vacantem. In oculos omnium in Foro, „ in Arce, in Vaticano verſaris, celerque ac prope ad omnia accurris &c. Legi nuper ſumma „ cum voluptate illud univerſæ Curiæ Compendium, „ in quo Rerum omnium Curialium ſumma te „ callere peritie demonſtras &c. Legi item illud „ tuum Centum facetiarum Opuſculum, quod quanti „ ſit riſus plenum, quàm inter jocos ſeria feras, „ quanta dulcedine ſcurrilia explices, & quod Operis ſumma eſt floridè, ornatè dulciter omnia concinnaveris. „ Hæc ad pleniorem Auctoris notitiam ſpectare credidimus.
Numerum VII. copioſiori Elencho damus, nimirum:
Præfatio Generalis, & Index Operum Jo. Antonii Campani ad Jacobum Antiquarium, cum Epigrammate.
Monita duo ad Lectorem de Structura totius Operis, quorum primo Epigramma, alteri verò Odem Saphicam continet.
Vita ipſius Campani à Ferno conſcripta, cum Præfatione ad Lectorem; alteraque Epiſtola ad eundem Lectorem in fine, & Carmen in detractores ad Campani gloriam.
Amica Monita ad Lectorem.
Nuncupatoria ad Jo. Antonium Card. Alexandrinum, cum Epigrammate ad eundem.
Alia Nuncupatoria pro Orationibus Campani ad B. Card Sanctæ Crucis, cum Epigrammate ad eundem.
Monitum ad Lectorem ante Epiſtolas Campani.
Nuncupatoria ad Card. F. Picolomineum ante eaſdem Epiſtolas.
Epigramma alterum ad finem Epiſtolarum.
Nuncupatoria ad B. Cardinalem Opuſculorum Hiſtoricorum Campani.
Alia ad Jo. Epiſcopum Peruſinum cum Epigrammate ante Vitam Brachii.
Alia ad Pomponium Lætum, qua ei dicat Elegias, & Epigrammata Campani.
Corruptorum recognitio ad calcem totius Operis; cum Epigrammate.

Impreſſio ſic notatur:
Characteribus Venetis impreſſum *Romæ*, *per Eucherium Siber*, aliàs *FrancK*.
Unius ipſius Michaëlis Ferni Mediolanenſis cura, correctione, & impenſa.
Anno Chriſtianæ Salutis MCCCCXCV. Pridie Kal. Novembris, in fol.
Ad Michaëlem Fernum plures Jacobus Antiquarius dedit Epiſtolas, quas ſingillatim enumerare juvat ad Eruditorum Hominum voluptatem.

1. Eum removet à maledictis, quæ adversùs Petrum Leonem Vercellenſem (eum inter exteros laudabimus) evomebat.
2. Reſpondet Ferni literis, & quædam ſcribit de oppugnatione Oppidi Agelinæ, & de Helvetiis, qui Verbanum lacum infeſtabant.
3. Scribit Ferno, magni ſemper à ſe habitum fuiſſe Joannem Antonium Campanum, quem ſe puerum audiviſſe Peruſii teſtatur; deſcribit ſingillatim ejuſdem Campani Opera, atque ipſius eruditionem, ſtylumque commendat. Comparationem quoque inſtituit inter Campanum, & Cardinalem Papienſem.
4. Vitam Aulici Romani deſcribit; ſeque felicem aſſerit, quòd Ludovico Sfortiæ deſerviat.

Extant omnes inter Epiſtolas ipſius Jacobi Antiquarii editas *Peruſiæ*, *apud Leonem*, 1519. *in 4*.

FERRARIUS BARTHOLOMÆUS alter.

Addenda ad Art. DCCLX. Col. 598.

II. Il Computiſta riſſoluto diferente d'ogni altro volume ſin qui poſto in luce, o ſia Tariffa generale per tutte le parti del Mondo, compoſta da Bartolomeo Milaneſe publico Profeſſore d'Aritmetica; dedicata al Signor Filippo Perlaſca. *Milano*, *preſſo il Cardi*, 1641. *in 4*.

FERRARIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. DCCLXIII. Col. 601.

VI. Martyrio di S. Lorenzo. *Roma*, 1651 *in 4*.
Breſſianus in Viris Ravenatibus de eo ſcribit plura, indicans ipſum fuiſſe Præpoſitum Eccleſiæ S. Apollinaris Cremonæ, ac duo Opuſcula edidiſſe, quorum tit.
VII. Libro de' ſecreti, e miſterj aſcoſti nella Conſecrazione delle Chieſe, Altari, e Cemiterj. *Cremona*, *per Barucino Zanni*, 1594. *in 8*., in quo eruditiſſimè agitur, præcipuè de conſecratione, & reconciliatione Eccleſiarum.
VIII. Stimolo di eterna ſalute.
IX. L'Incoronazione della B. V. del Popolo.
X. La Vita de' Santi Tutelari della Città, MSS.
Opuſculum quod dedimus ſub num. V. ſcilicet Eſter eſaltata, Cl. Ariſius loco infra citando aſſerit apud ſe extare Cremonæ etiam editum per *Balpierium*, ideoque nullum dubium remanet, ejuſdem Auctorem fuiſſe Ferrarium noſtrum.
Vide ſupracitatum Cl. Ariſium in Cremona literata T. III. pag. 69.

FERRARIUS JOANNES DONATUS.

Addenda ad Artic. DCCLXIX. Col. 607.

X. Oratio in funere Nicolai Canalis, Seminarii Mediolanenſis Alumni. Memoratur, & in compendium redacta refertur ab Horatio Lando in narratione obitus Canalis, de quo in Addendis ad ejuſdem Landi Articulum dicemus.

FERRARIUS de GRADI JO. MATTHÆUS.

Addenda ad Art. DCCLXX. Col 608.

VII. Jo. Matthæi de Ferrariis Opera Medica, in fol. maximo. In calce: „ Secunda pars famoſiſſimi „ Artium, & Medicinæ Doctoris D. Johannis „ Matthæi ex Ferrariis de Gradi, impreſſa *Mediolani*, ductu, & auſpiciis ſolertiſſimi Viri D. Petri Antonio de Caſtiliono, feliciter explicit Anno MCCCCLXXXI. IV. Nonas Maji, Johanne „ Galeatio Vicecomite Duce noſtro invictiſſimo, „ ac Principe feliciſſimo „. Ex Cl. Saxio in Hiſt. Typograph. fol. DLXXVI.
VIII. Emendavit, & adnotationibus illuſtravit S. Antonini Archiepiſcopi Florentini opus Hiſtoricorum, & Chronicorum, quod tribus Tomis prodiit *Baſileæ*. Ex Pellegrino Orlandi, & ex Clar. Abb. Fuſio in App. MS. ad Picinellum.

FERRARIUS OCTAVIANUS.

Addenda, & Corr. ad Art. DCCLXXII. Col. 609.

XXVII. Cenſura in totam Ariſtotelis Metaphyſicam. MS. in fol. juſtæ molis. Extat in Biblioth. FF. Capuccinorum Modoëtiæ.

Articulo num. III. ubi legitur; De Origine Romanorum liber ad Franciſcum Filodonium, corrige *Daneſium Filodonum*.
Braidenſe Muſæum ſervat hujus Auctoris Nummiſma, ubi ipſius Icon cum hiſce verbis: *Octavianus Ferrarius Hieronymi F. Mediolanen.* Averſa pars Ariſtotelis præfert Protomen, appoſito lemmate: *Virtutes hujus amavit*.

FER-

FERRARIUS OCTAVIUS.

Addenda ad Artic. DCCLXXIII. Col. 611.

XXV. Nenia Josephi Cæsaris natali sacra Octavii Ferrarii. In libro „ Composizioni de' Signori „ Accademici Ricovrati per la nascita del „ Serenissimo Principe Giuseppe Arciduca „ d'Austria, raccolte da Carlo Patino Medi „ co di Parigi, pubblico Professore in Pa- „ dova, e Prencipe dell' Accademia. *Padova*, 1678 *in* 4. pag. 18.

XXVI. Origo, & Stemma Gentis Martinenghæ. *Patavii, per Petrum Mariam Frambottum*, 1671. *in* 4.

XXVII. Emendationes Gasparis Sciopii infamiæ F. Stradæ „ quas cujusdam Viri celeberrimi manu „ descriptas se possidere gloriatur M. Rodul- „ phus Martinus Meelfuhrerus in Accessio- „ nibus ad celeberrimi Viri Theodori Jan- „ sonii ab Almeloveen Bibliothecam pro- „ missam & latentem. Ita Cl. Fusius.

XXVIII. Epistolæ ad Luc. Schneckium datæ, quas apud Theophylum Spigelium adservari asserit citatus Martinus. Hujus porro doctissimi Viri scripta avidè expectari à plurimis asserit laudatus Konigius.

XXIX. Oratio in funere Baptistæ Nani Equitis, & D. Marci Procuratoris, juxta Patavinum exemplar recusa. *Norimbergæ*, 1680. *sumptibus Georgii Scheureri*, *in* 12.

In Tomo XXXVII. Miscellaneorum Biblioth. Braydensis legitur Anonymi cujusdam Soc. Jesu Apologia adversùs Prolusionem Octavii Ferrarii pro Cornelio Tacito editam quinto antè anno Patavii. Divisa est in Capita XXXIII., atque Auctor acri, sed erudito stylo in Ferrarium invehitur. Incipit „ Octa- „ vio Ferrario Sanitatem. Cùm in Subur- „ bano rusticarer feriis Autumni proximi &c. MS. in fol. pagg. 36.

Celebratur quoque in libro „ Lettura di Giro- „ lamo Ruscelli, sopra un Sonetto dell'Illu- „ strissimo Signore Marchese della Terza, „ alla Divina Signora Marchesa del Vasto. *In Venezia, per Gio. Griffio l'anno* 1552. *in* 4.

Aliqua excerpsimus, ut supra, ex Clar. Abb. Fusio in App. MS. ad Picinellum.

FIGINUS PETRUS.

Addenda ad Art. DCCLXXXIV. col. 624.

Inter majores præfati Petri Figini claruit alter Petrus Figinus Mediolanensis Civis, cujus magnificentiam testatur egregia Porticus, ex vintiquator columnis constans, ante aream Metropolitani Templi Mediolani anno MCCCLX. posita, quæ à Figino conditore *Figinorum* etiam in præsentiarum nuncupatur, ubi in ejusdem fronte marmori incisa hæc legitur epigraphes:

HANC DOMVM
PETRVS POSVIT FYGINVS
LAVDE FLORENTIS PATRIAE
TVOQVE ANGVIFER DVCTVS
GALEAZ HONORE
MAXIME PRINCEPS.

Ex Cl. Sitono in Chron. Coll. J. PP. Artic. 751. pag. 182.

Scripsit quoque Petrus noster

II. Argomenti sopra tutti i libri dell'Opere del Divino Dante. MS. in fol. pagg. 120. apud me.

Opera verò ejusdem Dantis ab eo recognita, emendata, atque suppleta primam lucem viderunt: *In Venezia, per Matteo di Chodechà da Parma*, 1493. *adì* 29. *Novembre in fol* Et iterum. *Ivi, per Pietro Zovanne de Quarengii da Palazolo Bergamasco*, 1497. *in fol.*

FORRERIUS ABBIATUS MATTHÆUS.

Addenda ad Artic. DCCC. Col. 642.

IV. Consultationes, & Defensiones in causa Jo. Baptistæ de Medicis de Serenio, & Jo. Corbettæ. *Mediolani*, 1673. T. II. in 4.

V. Consultatio, & Defensio in causa Marchionis Francisci Mariæ Lucini. *Mediolani*, 1674. *die* 7 *Septembris*, *in fol.* pagg 20. penes Advocatum Sitonum.

FOSSATUS JO. FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. DCCCI. Col. 643.

VI. Discorso sopra la morte della Duchessa di Feria. *Milano*, 1623. *in* 4.

FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. DCCCIII. Col. 644.

Impresso jam Articulo supradicto ubi Franciscum sine cognomine, à patria tantummodo Mediolanensem appellatum commendavimus, innotuit nobis hujus non infimi Vatis cognomen. Is fuit è Familia Nevizzana, quæ in Oppido Abbiati-grassi etiamnum floret, ideoque placuit hoc Lectoribus indicare, cùm etiam alia ejus Carmina Italica ad nostram pervenerint notitiam, nam præter jam indicata numero I. quæ reperiuntur in libro quarto Carminum Variorum edit. *Bononiensis Anselmi Giaccarelli anno* 1552. *in* 8. habentur

II. Rime di Francesco Navizzani Milanese. Extant in libro, cui titulus: „ Il Tempio alla Divina Signo- „ ra Donna Giovanna d'Aragona fabbricato da „ tutti i più gentili spiriti, e in tutte le lingue „ principali del Mondo „. *In Venezia, per Plinio Pietrasanta* 1554. *in* 8., *& ivi, per Francesco Rocca*, 1565. *in* 8.

Agit de eo Cl. P. Franciscus Xaverius Quadrius S. J. in Opere suo inscripto „ Della Storia, e ragione d'ogni Poesia „ Tomo II. pagg. 356. & 510.

FRIGERIUS SEVERINUS.

Addenda ad Artic. DCCCIX. Col. 648.

III. Carmina V. Latina ad Joannem Baptistam Bononiam; cum totidem metricis istius responsionibus; extant in libro, cui titulus „ Corona Poëtarum, „ Jocus Poëticus Jo. Baptistæ Bononiæ J. C. Me- „ diolanensis „. *Mediolani*, 1616. *in* 4.

G

GAGLIARDI de ROTA ANTONIUS.

Addenda ad Art. DCCCXII. Col. 650.

XXXVII. Difcorfo, o fia Vita della B. Criftina Vifconti da Milano, dell' Ordine Eremitano di Sant' Agoftino, intitolato l'Ombra di Crifto. *Milano, per l'Agnelli*, 1677. *in* 8.

GALLARATUS ANTONIUS, feu JO. ANTONIUS ACTIUS.

Addenda ad Art. DCCCXXV. Col. 661.

FUit filius Domini Jacobi, olim filii Domini Antonii.

XIV. Lamento di Crifto del Sannazzaro tradotto da Monfignor Antonio degli Actii Gallarato. Eft foluto Carmine fcriptus, vulgò, *Verfo fciolto*. *In Milano, per Pacifico Ponzio*, 1572. *in* 8.
Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesìa „ Tom. II. pag. 662. & ex Cl. Sitono.

GALLINONUS THEOPHILUS.

Addenda ad Art. DCCCXXX. Col. 664.

AD ea, quæ proprio loco fuperiùs diximus de hoc Theophilo Gallinono Trivilienfi, qui etiam Theophilus Lombardus antonomafticè nuncupabatur, modò addendum putamus, quòd ipfe fuerit Auctor primus, cujus operâ & fuafionibus ædificari cœperint Hofpitia pro Pauperibus mendicantibus: illudque apud S. Gregorium extra Bononiæ patriæ meæ muros fuerit itidem primùm in eum finem extructum Hofpitium. Ceterùm quia Joannes Barros afferit Tom. IV. Decadum Lufitaniæ, Fr. Theophilum Auguftinianum anno MDXLIII. habuiffe Orationem, de qua inferiùs, coram Summo Pontifice; quem Auguftinenfem Virum Herrera Tom II. Alphab. Auguft. pag 460. credit, nec immeritò, eumdem effe ac præfatum noftrum Trivilienfem Theophilum credimus; huic ideo pari fententiâ tribuendus videtur hujufmodi mentis fœtus, videlicet:

III. Oratio in gratiarum actione, habita coram Summo Pontifice, pro Urbe Dienfi Regni Cambojæ in Lufitanorum poteftatem redacta.
Ex Cll. VV. P. Gulielmo Nicolai Ord Eremitarum, & P. Abb. Fufio in Appendice MS. ad Picinellum.

GARBICELLUS JOACHIMUS.

Addenda ad Art. DCCCXXXIV. Col. 668.

XIII. Declarationes Decretorum Sacræ Congregationis Concilii ab anno MDLXXIII. ufque ad fua tempora. Vol. VI. MSS. in fol.

XIV. Lettere della Santa Madre Terefa di Gesù commentate da Monfignor di Palafox, tradotte dall' Idioma Caftillano nella lingua Italiana. Tom. II. MSS. in fol.
Omnia penès Suos Mediolani.

GATTICUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. DCCCXXXVII. Col. 670.

XIII. Mattidia: Rapprefentazione grave, e facra, Iftoria reale curiofiffima del P. F. Girolamo Gattici, Milanefe. *In Milano, nella Regia Ducal Corte; per Giambattifta Malatefta*, 1625. *in* 12.
Ex laboriofiffimo Opere P. Quadrii Soc. Jefu „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesìa „ Tom. IV. pag. 113.

GATTUS JOANNES DOMINICUS.

Addenda ad Art. DCCCXXXVIII. Col. 671.

FIlius Antonii, ut nos monuit Cl. Sitonus.

III. Panegirici due: Uno in lode di S. Antonio di Padoa; l'altro in lode di S. Francefco di Sales. *Milano*, fine Imprefforis nomine, 1677. *in* 4.

GAVARDUS FEDERICUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. DCCCXL. Col. 674.

LIcèt omnem adhibuerimus diligentiam in perquirendis hujus præclari Auguftinenfis Viri Operibus, ac Lucubrationibus; nihilominus poft impreffum illius Elogium, atque Indicem eorum, quæ didiceramus ab ipfo fuiffe fcripta, ex fortuita librorum quorumdam fcrutatione, alia nobis occurrerunt ingenii ejus monumenta, quæ modò indicamus.

VI. Oratio Panegyrica in laudem Divæ Rofæ Limanæ.

VII. Oratio pro Commemoratione mortuorum in Comitiis generalibus Ord. Eremit. S. Auguftini Romæ habitis anno MDCLXXIII., quam Orationem arbitrati funt Patres omnes illius Synodi fuiffe decus, & Coronam Synodalium geftorum.

VIII. Epigrammata duo Latina, unum ad Rev. P. Martinum Berrai pro Thefibus Antiphrafticis: alterum ad Hieronymum Corbellinum nobilem Viterbienfem, ut Auguftinianum Inftitutum amplectatur. In libro Italico Dominici Antonii Gandulphi, cui titulus: „ Fiori poetici dell' Eremo „ Agoftiniano „. *Genoa, preffo il Franchelli*, 1682. *in* 12.

IX. Lyricæ Lucubrationes Italicæ quinque, vulgò *Sonetti*, quarum prima fuper Problema „ Utrum facilior via fit ad vitium, vel ad virtutem „ ab Auctore dicta in Academia Viterbienfi: altera in mortem Cardinalis Francifci Mariæ Brancatii pariter in eadem Academia recitata: duo in laudem Divæ Catharinæ Virginis, & Martyris: ultima in laudem B. Mariæ Virginis, Cincturatorum Advocatæ, quæ omnes impreffæ itidem reperiuntur in memorato Gandulphi Opufculo.
A P. Gulielmo Nicolai ejufdem Ordinis doctiffimo, & amiciffimo.

De

A

De GRADIBUS JOANNES.

Addenda ad Art. DCCCLXXIV. Col. 700.

VIII. Commentaria Felini Sandei in V. Lib. Decretalium, cum Additionibus Benedicti Vadi, Andreæ Mocenici, Jacobi Philippi Simonettæ, & Joannis à Gradibus. *Lugduni, fine Typographi nomine*, 1540. Tom. IV. Vol. II. in fol.

IX. Enarrationes Guidonis de Bayfio fuper Decreto, cum Scholiis &c., & Emendationibus Joannis de Gradibus. *Lugduni, per Melchiorem, & Gafparem Urechfel*, 1535. *in fol.*

X. Alphabetum utriufque Juris Petri Ravennatis, cum Auctario Joannis Thierres, & Appoftillis Joannis de Gradibus. *Sine loco, & Typographo, in* 8.

XI. Joannis Boutillier liber infcriptus „Summa Ruralis „ quem Jo. de Gradibus JC. quamplurimis Jurifconfultorum auctoritatibus, ex Pandectis exornavit. *Parifiis, apud Joannem Petit*, 1512.
Ex Gefnero.

GRATTAROLA MARCUS AURELIUS.

Addenda ad Art. DCCCLXXIX. Col. 703.

IX. Difcorfi fopra tutte le Fefte fra l'anno della Beata Vergine. Ex Maraccii Biblioth. Mariana Vol. II. Titulus autem genuinus libri, quem dedimus numero II. ex Picinello, eft „ Pratica della Vita Spiri- „ tuale per le Monache, ed altre perfone defide- „ rofe di far progreffo nella Criftiana perfezione, „ con il modo d'allevare le Novizie „. *Milano, preffo Ponzio, e Piccaglia*, 1603. *in* 8.

GREGORIUS XIV.

Addenda ad Art. DCCCLXXX. Col. 704.

B

XIII. Confilium fuper Excommunicationem, & Interdictum in Galliæ Regem. *Francofurti*, 1601. *in* 8. Ex Fontanæ Bibliotheca Legali litera G.

GRYPHIUS LEONARDUS.

Addenda ad Art. DCCCLXXXIII. Col. 709.

VI. Leonardi Gryphii Epiftola Carminibus expreffa ad Joannem Antonium Ticinenfem de Guardis Ducalem Cancellarium. Extat in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrofianæ, hoc titulo: „ Elegantiæ Ci- „ ceronianæ maternâ linguâ ad quotidianum ufum „ per Georgium Vallaguffam compofitæ ad Joan- „ nem Antonium de Guardis Ticinenfem Duca- „ lem Cancellarium.

H

HOMODEUS JOANNES.

C

Addenda ad Artic. DCCCXCIX. Col. 721.

II. Joannis de Homodeis Mediolanenfis in Juftiniani Inftitutiones Commentaria. Codex in pergameno fcriptus anno MCCCCXLII. literis rubro-nigris, & miniaturis deauratis; extabat in Bibliotheca FF. S. Mariæ Coronatæ hujus Urbis, ut ex Catalogo ejufdem.

In fecunda parte Operum Gafparini, & Guiniforti Barzizii Bergomatum editionis *Romanæ*, 1723. pag. 83. Extat Guiniforti Barzizii Epiftola, data Barcinone IX. Kal. Aprilis MCDXXXII. ad Joannem Homodeum.

HOSIUS FELIX.

Addenda ad Artic. DCCCCVI. Col. 726.

XLIV. Oratio in folemni Academiæ Marianæ inftaurratione anno MDCXVII. *Bergomi, apud Valerium Venturam*, 1618. *in* 4.

XLV. Carmina plura, tam Italica, quam Latina; extant in Libro, cui titulus: „ Mufarum Ser- „ tum pro laurea Gregorio, & Joanni Bapti- „ ftæ Sfondratis à Jofepho Lando intextum. *Papiæ*, 1618. *in* 4.

HOSIUS HIERONYMUS.

Addenda ad Artic. DCCCCIX. Col. 730.

IV. Æfopi Phrigii Fabulas Carmine Exametro reddidit: *VVitembergæ*, 1564.
Ex Gefnero.

HOSIUS STANISLAUS.

Addenda, & Corr. ad Art. DCCCCXI. Col. 732.

ARticulo jam impreffo pervênit ad nos notitia editionis alterius, & quidem auctioris Operum Stanislai Hofii, curâ Stanislai Refcii, qui ejus præfixit vitæ narrationem, *Coloniæ*, 1584. *apud Cholinum*, ubi reperiuntur etiam, quæ fequuntur ab Auctore noftro confcripta.

XXIX. Opus elegantiffimum, varias noftri temporis fectas, & origines hærefes recenfens. Jam prodierat *Parifiis, apud Joannem Foncherium*, 1560. *in* 8.

XXX. Epiftola ad Senatum Colonienfem.

D

XXXI. Altera ad Ducem Brunfvicenfem, ut mittat Legatos ad Concilium.

Præter hæc, reperimus etiam, quæ hîc fubjicimus, fcilicet

XXXII. Oratio Stanislai Hofii, S. R. E. Cardinalis, & Epifcopi Varmienfis, ad Petrum Gamratum, Epifcopum Cracovienfem, cùm prima vice Cathedralem fuam vifitaret, de anno MDXXXVIII. Habetur in Tomo primo „ Orationum Procerum Europæ, eo- „ rundemque Miniftrorum, ac Legatorum, „ ut & Virorum celeberrimorum &c. „ *Lipfiæ*, 1713. pag. 281.

XXXIII. Alia ad Francifcum Guicciardinum, Urbis Bononienfis Præfectum, quâ ipfum fubmifsè precatur, ut Lazarum Bonamicum, ad docendum Græcas literas, Patavio Bononiam accerfere haud gravetur, p. 517. Tomi II. ejufdem Operis.

E

XXXIV. Alia ad Laurentium Campegium, S.R.E. Cardinalem, & Legatum Apoftolicum, quâ ipfi fupplicis juventutis, quæ Bononiæ ftudiis incumbebat, ardens, Lazarum Bonamicum inter fe docentem habendi defiderium exponit, eumque fubmifsè precatur, ut pro ea, qua apud Lazarum Bonamicum valeret, autoritate, fe, ftudiofofque Bononienfes voti fui faceret compotes, p. 524. ibidem.

XXXV.

XXXV. Alia ad Sigismundum Augustum, Sigismundi I. Poloniæ Regis Principem natu majorem, cùm è Castris redux Cathedralem Cracoviensem intraret, pag. 547. ibidem.

XXXVI. Ejus dicta memorabilia collegit Joannes Boterus in Libro inscripto „ Detti memorabili „ de Personaggi illustri. *Torino*, 1608. *in* 4. pag. 338.

Petri Pauli Vergerii Dialogi quatuor de Libro quem Stanislaus Hosius Episcopus Varmiensis, contra Brentium, & Vergerium *Coloniæ* edidit; deque aliis duobus ejusdem Hosii libellis. *Tubingæ*, 1559. *in* 4.

Præter editionem Venetam per Alemanium Finium Cremensem evulgatam anno 1573., ut jam diximus suo loco, Opera omnia novissimè ab ipso Auctore recognita, & aucta prodierunt *Antuerpiæ, apud Hæredes Joannis Stelsii*, 1571. *in fol.* Tom. II.

Opus autem numero I. indicatum, hoc titulo prænotatum est „ Confessio Catholicæ Fidei „ Christianæ, vel explicatio Confessionis in Synodo Petricoviensi à Patribus Provinciarum „ Gnesnensis, & Leopoliensis in Regno Poloniæ factæ anno MDLI. „ *Parisiis, apud Claudium Frenus*, 1561. *in* 8.

In serie verò Operum sub num. XXIII. de oppresso, corr. *expresso*.

Quemadmodum in num. XXVI. Pium V., corr. *Pium IV*.

HOSIUS THEODATUS.

Addenda ad Art. DCCCCXII. Col. 735.

XVI. Carmina Italica, vulgo, Sonetti, Madrigali; e Canzoni Amorose. MS. in 4, extant in Bibliotheca Ambrosiana, Cod. sign. L. n. 5.

Cum in isto Codice nonnulla Carmina sint Cæsari Scrofato inscripta, & duo (vulgo Sonetti) istius ad Theodatum Hosium, Clarissimus Pater Quadrius in suo Libro, cui titulus „ Della „ Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II pag. 306. omnia tribuere non dubitavit eidem Scrofato, sed re melius perspecta, & ex ipsa caracteris forma, nam Codex certè est autographus, Auctorem ipsius dubitari minime potest, alium non esse quam Theodatum Hosium.

XVII. Satira intitolata il Monte Bicorne, Rime, e Prose, di Teodato Osio. *In Milano*, 1633. Codex autographus adest in Ambrosiana.

Ex Cl. P. Quadrio „ Della Storia, e della Ragio„ ne d'ogni Poesia T. II. loco citato.

XVIII. Istoria del valoroso, ed invitto Cavaliere Fiorleandro, nella quale si trattano le valorose Imprese da lui fatte, e da molti altri giovani, e valorosi Cavalieri, con molte strane avventure, e mirabili successi, e guerre atrocissime, nuovamente poste in luce. MS. in 4. pagg. 272. præter Indicem. In Bibl Ambros. sign N. num. 130. Hoc Opus idem fortè est, quod Picinello teste, adducto, numero III. jam laudavimus.

I

IMBONATUS CAROLUS JOSEPH.

Addenda ad Artic. DCCCCXIII. Col. 737.

III. Sagro Tributo di divozioni, Suppresso nomine. *Milano, per il Marelli, in* 8.

De JUDICIBUS CÆSAR.

Addenda ad Artic. DCCCCXXVI. Col. 747.

XI. La Verità Mascherata, Romanzo. *Milano, presso il Malatesta*, 1706. *in* 12.

XII. Il Trionfo della Costanza, Drama. *Milano, ut supra.*

XIII. Le Avventurose Disavventure d'Amore, divise in sei Novellette. *Milano, presso il Malatesta*, 1703. *in* 12.

XIV. Carmina duo Italica, seu *Sonetti*. Extant in libro, cui titulus „ Canti Genetliaci nella nascita „ del Real Principe di Piemonte Vittorio Amedeo, Giuseppe Filippo di Savoja. *Milano, presso il Malatesta*, 1599 *in* 4. pagg 36.

Epistola Francisci de Lemene præclarissimi Poëtæ Laudensis ad Scriptorem nostrum. In ea meminit studiorum suorum, quibus simul vacaverant in Archigymnasio Papiensi. Extat in Collectione Epistolarum ad varios ipsius de Lemene apud Comitem Antonium Simonettam, MS. in fol.

JULIUS.

Addenda ad Artic. DCCCCXXXII. Col. 753.

Edito jam Articulo Julii istius pervênit ad manus nostras Catalogus Bibliothecæ Regiæ, Parisiensis impressus anno 1742., & in secunda parte Theologorum fol. 325. T. V. invenimus

II. La Seconda parte de le Prediche di M. Giulio da Milano, predicate in Venezia nell'anno 1541. in 8.

L

LAMPUGNANUS AUGUSTINUS.

Corrigenda ad Art. CMXXXVI. Col. 756.

Col. 757. in Operum num. X. lin. 11. Junta, corrige *Sorta*, & iterum in num. XI. lin. 11. corrige *ut supra*.

Dum de Lampugnano isto agimus, Lectores monere juvat Cl. P. Quadrium in suo Opere „ della Storia, „ e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. V. adhuc sub prælo, proferre Dramma Pastorale Joannis Baptistæ Lampugnani Mediolanensis, hoc titulo: „ La Ninfa Guerriera, Favola Pastorale „. *Venezia, per Marco Ginami*, 1644. *in* 8. Idem scripsit Allatius in Drammaturgia. Picinellus tamen tribuit eam Augustino nostro, de quo scribimus.

LAMPUGNANUS LAURENTIUS.

Corrigenda ad Art. CMXLVIII. Col. 766.

Ibid. lin. 38. MCCCCXXXV. corrige *MCCCCLVIII.*

LANDRIANUS JOANNES FRANCISCUS.

Addenda ad Art. CMLX. Col. 775.

HOc etiam alterum Opus hujus Auctoris indicamus.

II. Liber varias Sententiarum Juris Collectiones continens. MS. in fol. justæ molis; cui præfixus est Index copiosissimus Alphabetico ordine distributus. Servatur apud Josephum Landrianum J. C. C. amicissimum, ipsius Auctoris abnepotem, cui nonnulla debet hæc mea Biblioth.

LANDUS HORATIUS.

Addenda ad Art. CMLXIV. Col. 780.

VIvebat adhuc anno MDCLX. die V. Aprilis, uti nos monuit Cl. Sitonus.

V. Nicolai Canalis Seminarii Mediolanensis Alumni obitus ab Horatio Lando Hermathenaico fidissimè narratus. MS. papyraceus in 4. pagg. 80. elegantissimè scriptus, ext. in Biblioth. Ambr. sign. N. num. 232. Canalis hic ex Oppido Montis Briantei, cui nomen Uglonum, parentibus Francisco, & Aurelia Raynona, ortus, III. Idus Febr. ætatis suæ anno XXI. & mense VI. anno MDCXXIII. in Seminario hujus Urbis, non sine sanctitatis fama migravit è vita; solemnique funere illi parentarunt Alumni reliqui; orante eloquentissimè Joanne Donato Ferrario, ut fusiùs in hoc Opere narrat Landus.

VI. Carmina V. Latina. Extant in Libro, cui titulus: „ Musarum Sertum pro Laurea Gregorii, & Joannis „ Baptistæ de Sfondratis à Josepho Lando intextum. *Papiæ*, 1618. *in* 4.

LANDUS HORTENSIUS.

Addenda ad Art. CMLXV. Col. 781.

XVIII. Oratio adversùs Cœlibatum. Ex Bibliotheca Gesneri.

Monemus Lectores, Opus indicatum sub numero XXIII. hunc præferre titulum: „ Due Panegirici nuovamente composti, de' quali l'uno è „ in lode della Signora Marchesana della Padulla, e l'altro in commendazione della Signora „ Donna Lucrezia Gonzaga da Gazuolo. „ *Venezia*, *presso il Giolito*, 1552. *in* 8 quod advertere placuit, ne quem decipiant verba Fontaninii à nobis in Articulo relata. In Opere autem dato sub numero XI. plures inseruit Hortensius sententias suas sub nomine *Anonymi de Utopia*.

LANTERIUS HILARION.

Addenda ad Art. CMLXVIII. Col. 784.

EUm Monachum floruisse in Cœnobio SS. Nazarii, & Celsi Veronæ, asserit Possevinus in Appar. Sacro Tomo II. pag 48. qui etiam ei tribuit

XI. Paraphrasim in Rhetoricam Hermogenis. *Venetiis*, 1523.

LANTERIUS PAULUS BERNARDINUS.

Addenda ad Art. CMLXIX. Col. 786.

LEonardi filius, qui erat in vivis, juxta Cl. Sitonum, anno Christi MCCCCLXIII.

IV. Epigramma, extat ad calcem Poëmatis Gasparis Vicecomitis.

V. Aliud est in fine libri Stephani Dulcinii, cui titulus „ Endecasyllabi de Catulli Sirmione. „

VI. Alia plura Epigrammata in Auctorum laudem occurrunt in Libris suo Seculo editis.

VII. Cornelii Taciti Opera, unà cum Francisco Puteolano, correxit, & edidit, uti testatur idem Puteolanus in Epistola Nuncupatoria Jacobo Antiquario, præfixa editioni Mediolanensi ejusdem Taciti his verbis: „ Multis vigiliis, intensissimoque studio reco„ gnitum (Taciti Opus) adjuvante Bernardino „ Lanterio omnium Mediolanensium eruditissi„ mo &c. „

Vide Cl. Saxium in Historia Typograph. ad annum MCCCCLXXXII., & ad Col. DXLIX.

LAZARONUS PETRUS.

Addenda ad Art. CMLXXV. Col. 790.

CUm in hac Urbe, prout etiam in tractu Vallis Saxinæ, adhuc floreat Lazarona familia, ignoscent, ut credimus, nobis optimi Lectores, si Petrum Lazaronum, schedis tantùm, quas Clar. Saxius ad Typographico-literariam Historiam suam collegerat, visis, eundem inter Mediolanenses Scriptores duximus recensendum. Nunc autem ex eodem Clariss. Viro didicimus Brixianæ Urbis Civem eundem fuisse, ideoque ex hac Bibliotheca pro instituti nostri ratione expungendum, nisi quis ob diuturnam inter Mediolanenses moram in Aula Principum, eundem ad exterorum classem duxerit posse referri, qui Insubriæ Metropolim decorarunt. Utcumque sit, alia Opera in Articulo prætermissa hìc subjicere libet.

II. Epitaphia XII. in obitu Beatricis Estensis Consortis Illustrissimi Ducis Mediolani Ludovici Mariæ Sfortiæ. *Mediolani*, *sine anno*, *&* *Typographi nomine*, *in* 4.

III. De Rebus gestis trium Mediolanensium Ducum, Philippi Mariæ Vicecomitis, Francisci I. Sfortiæ, & Galeacii Mariæ, Carmine heroico. MS. in Biblioth. S. Fidelis Soc. Jesu in pergameno.

IV. Epistola ad Joannem Galeacium Mediolani Ducem Sextum, sine data, extat in eodem Codice, eamque citatus Clar. Saxius edidit in jam laudata Historia Col. CCCLXVIII.

V. Poëma Latinum ad Carolum VIII. Galliæ Regem. MS. in pergam. in Biblioth. Regia Parisiensi.

VI. Carminum Libri IV. quæ idem Clar. Saxius loco indicato Col. CCCLXX. ait MSS. extitisse Venetiis.

Eum ad labores suos edendos, quos tamen non recenset, Epigrammate hortatus est Lancinus Curtius lib. I. fol. 15.

De LEGNANO JOANNES.

Addenda ad Art. CMLXXXII. Col. 795.

XIII. Disputatio de Secreto.

XIV. Alia de Permutatione. Hæc duo indicavit Possev. in Appar. Sacro Tomo II. pag. 212.

XV. Consilia.

XVI. De Hæresibus. Hæc duo memorat ex Konigio Clar. Abbas Fusius in Appendice MS. ad Picinellum.

Confirmatio Immunitatum, Exemptionum, & Privilegiorum Joanni de Lignano, Excelsi Galeacii Vicecomitis Mediolani Ducis, XVI. Aprilis MCCCLXXXVIII. Indicantur in Cod. MS. Marchionis de Rosales sæpe memorato.

LITTA ALPHONSUS.

Addenda ad Art. CMLXXXIX. Col. 805.

VIII. Epiſtolæ plures ad Joannem Petrum Puricellum, ob eruditionem Eccleſiaſticam, qua refertæ ſunt, dignæ, ut legantur. Extant inter MSS. ejuſdem Puricelli in Biblioth. Ambroſ.

In Muſæo Bibliothecæ Ambroſianæ viſitur Nummiſma majoris moduli cum Cardinalis Littæ effigie circumpoſitis ſiglis: *Alphonſus Cardinalis Litta Archiep. Mediol.* In altera parte, Trophæum cernitur ex Eccleſiaſticis Inſigniis compoſitum, adjecto lemmate: *Ejus Jura diligenter cuſtodiebat*.

LOMATIUS JOANNES PAULUS.

Addenda ad Art. CMXCV. Col. 812.

XI. Faſciculum ejus Carminum tam Italico, quàm Latino ſermone conſcriptorum, extare apud ſe aſſerebat Clar. Lazarus Auguſtinus Cotta in Addendis ad ſuum Muſæum Novarienſe. MS. apud humaniſſimum filium ejuſdem, ut alibi diximus, & utinam aliquando lucem videat.

Eruditiſſimus Comes Joannes Maria Mazzucchellus Brixienſis ſervat in Muſæo ſuo Nummiſma Lomatii noſtri, cujus averſa pars geminas oſtentat icunculas, fœminam ſcilicet, quæ velum ſibi detrahit, & virum illi ſe inclinantem. Lemma verò eſt: UTRIUSQUE. In Muſæo autem Braydenſi alterum viſitur, ubi effigies Auctoris circumpoſitis literis: *Joannes Paulus Lomatius Ætatis Ann. XXIII. MDLX.* Alia Nummiſmatis pars præfefert Columnam procelloſo mari inſidentem, cum Lemmate *Virtus fulmina Avaritiæ contemnit*.

M

MACANEUS DOMINICUS.

Addenda ad Art. MVII. Col. 819.

INnotuit poſt impreſſum Articulum, Dominico Macaneo, ſic à natali ſolo dicto, cognomen fuiſſe *Bella*, ſeu *de la Bella*. Hoc Lectoribus indicamus, addentes, Præceptorem illius extitiſſe Colam Montanum. Taurini in Subalpinis non Latinas ſolum, ſed Græcas quoque Dominicus literas tradidit adoleſcentibus, quod etiam præſtiterat Mediolani, ubi inter alios inſtruendum ſuſcepit filium Gaſparis Vicecomitis.

VIII. Commentaria in Cornelii Nepotis Viros illuſtres: Venerando, & Reverendiſſimo D. Amadeo Romagnano Epiſcopo Montiregalenſi, & Ducali Cancellario digniſſimo. *Taurini, per Magiſtrum Franciſcum de Sylva*, 16. *Octobris* 1508. *in* 4.

IX. Exegeſis de Cancellario, Secretariis, & Scribis, eorumque vocabulis: Ad Venerandum Cuneatem Antiſtitem Dominicum Georgium Torniellum. Ext. in eod. lib.

X. Cornelii Nepotis Vita. Ibid.

XI. Epiſtola ad Petrum Cavam, & ejuſdem Petri Reſponſio, ext. inter Opera impreſſa ejuſdem Cavæ. *Taurini, per Porrum*, 1520.

XII. Annotatiunculæ in Svetonium de Viris illuſtribus. *Argentinæ, apud Joannem Knoblauch*, 1510. ex Geſnero.

MADDIUS CAROLUS MARIA.

Addenda ad Art. MIX. Col. 822.

X. Rime, e Commedie in lingua Milaneſe Tomi II. *Milano, preſſo il Malateſta*, 1701. *in* 12. Hæc Poëtica Opera ſimul cum jam memoratis num. II. prodierunt *Venetiis, anno* 1708. *Tomis VI. in* 12.

XI. Alia Carmina Italica varii Argumenti, quæ adhuc inedita ſunt MSS. Tom. I. in fol. juſtæ molis; ſervantur in Bibliotheca Collegii Braydenſis PP. Societ. Jeſu.

XII. Alia item inedita. MSS. in 4. extant apud me.

XIII. Ex Carmine Italicò, vulgò *Canzone*, ad Joſephum Perini Societ. Jeſu, quod extat in Tomo III. Operis inſcripti: Poeſie varie pag. 195. eruitur, eum vertiſſe ex Gallica lingua pium quoddam Opus, quod eidem cum ipſo Carmine miſit.

XIV. Feudorum provinciæ Mediolanenſis controverſorum cum alienis ditionibus Synopſis collecta ex Tabulario Excellentiſſimi Senatus. *Mediolani, apud Malateſtam*, 1680. *in fol.*

XV. Allegationes variæ Juridicæ. Extant in Collectione Marchionis de Roſales, aliorumque Juriſconſultorum.

XVI. Il Trionfo d'Auguſto in Egitto. *Milano, per il Malateſta*, 1672. *in* 8. Scenicum hoc Opuſculum prætermiſere ipſius Carminum Collectores.

XVII. Amor fra l'armi, overo il Corbullone in Armenia. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1673. *in* 8

XVIII. Ippolita Regina delle Amazoni. *Milano, per il Malateſta*, 1670. *in* 12.

XIX. L'Orbin al Preſepi. Opuſculum Poëticum Mediolanenſis populi dialecto compoſitum, miroque ſimul ac lepido artificio compactum. MS. in fol. apud amiciſſimum Canonicum Iricum.

Ad eum dedit Franciſcus de Lemene Epiſtolas tres Italicas. Prima eſt in laudem cujuſdam Pignatelli, cujus Orationem de Triumphis Armorum Chriſtianorum Maddius ad eum miſerat. Secunda eſt in commendationem Vincentii Plateæ pro Epico ejus Poëmate, cui titulus: *Bona eſpugnata*, hujuſque Operis Exemplar ipſo Auctore petente ad Maddium mittit. Tertia jocoſa eſt pro quodam munere Maddii eſculento Epigrammate Mediolanenſis dialecti ſociato. Extant in Collectione MS. Epiſtolarum ipſius de Lemene ad Varios apud Comitem Antonium Simonettam, in fol.

In Muſæo Bibliothecæ Ambroſianæ ſervatur Nummiſma Maddii noſtri. Iconi circumſtant verba: *Carolus Maria Maddius*. In poſtica parte: Paludatus Vir lauro redimitus, dextera coronam geſtans, appoſito ad pedes Cornucopiæ. Lemma: *Corona Sapientiæ timor Domini*.

MADDIUS MICHAEL.

Addenda ad Art. MXIII. Col. 825.

VIII. Carmina II. Latinum unum, alterum Græcum, quæ extant in libro, cui titulus „ Per le Nozze „ di Rinaldo d'Eſte, Duca di Modena ec. e Carlotta Felicita, Principeſſa d'Annover. „ *In Bologna*, 1696. *in fol.*

MADRIGNANUS ARCHANGELUS.

Addenda ad Art. MXVIII. Col. 829.

MAdrignanum autem, & alia ſcripſiſſe, nempe:

II. Hiſtorias, &

III. Magni Trivultii Geſta,

Conſtat ex Lancino Curtio hæc ſcribente:

At

At utilis labor eruditione omni
Notissimum operi præbita ære conjunxit
Interpretem acrem Archangelum Madrignanum
Archangelum Historiæ Patrem : suis Scriptis
Trivultii perire qui vetat gesta ,
Et Patriam effert : Patriæ excolit nomen :
Orbis novi miracula & refert . . . . . .

IV. Aloysii Cadamusti Patricii Veneti Navigatio ad terras novas ex Italico latinè reddita ab Archangelo Madrignano . Extat in Simonis Grynæi novo Orbe . *Basileæ*, 1532. *in fol.*
Editio Itinerarii Ludovici Patricii , quod dedimus numero II. prodiit *Mediolani*, *apud Jo. Jac. de Lignano in fol.*

MAGNUS VALERIANUS.

Addenda ad Artic. MXXIII. Col. 833.

XX. Demostratio Ocularis. *Venetiis*, *apud Hertz*, 1629. *in 8.*, & *Bononiæ*, 1648. *in 4.*
Ex Vol. III. Theol. Catalogi Bibliothecæ Regiæ Col. 140. hæc addimus ad eum spectantia:
Responsio Apologetica Anonymi pro Valeriano Magno. *Monopoli sine Typographo*, 1662. *in 12.*
Additur & altera pars , seu copia literarum Ernesti Hassiæ Landgravii ad Valerianum Magnum . *Herbipoli*, *apud Silvestrum Gesner*, 1661. *in 12.*
Vindiciæ Ecclesiæ Lutheranæ contra Judicium Valeriani Magni Capuccini, absurdas consequentias & sententiam ejus de Regula credendi, Auctore Jacobo Martini. *VVitebergæ*, *apud Jo Elvvigium* 1631. *in 8.*
Judicium de Judicio Valeriani Magni Mediolanensis Catholicorum, & Accatholicorum credendi Regula: sive Absurditatum Echo, Auctore Herico de Neufeldt. *Amstelodami*, 1640. *in 8.*
Georgii Calixti responsum ad tertiam Actionem Valeriani Magni Capuccini de Fide Christiana. *Helmestadii*, *apud Henningium Mullerum*, 1652. *in 4.*
Gorgias Leontinus Sophista in Valeriano Magno Redivivus, sive Annalysis Judicii de Accatholicorum & Catholicorum regula credendi, pro ducti à Valeriano Magno Capuccino, adornatore Joanne Conrado Dannhavvero. *Argentorati*, *apud Petrum ab Heyden*, 1652. *in 4.*
J. Micrælli Diatriba de Erhardi S. R. J. Comitis Truchses de VVetzhausen Recognitione Ecclesiæ universalis antiquæ, Viennæ anno MDCLII. facta, unà cum solutione IV. Quæstionum & Responsione ad XII. postulata Keddii Jesuitæ, & ad Sophismata Valeriani Magni Capuccini de Regula credendi. *Stetini*, *apud Joannem Valerium Rhetium*, 1652. *in 4.*
Valeriani Magni Capuccini methodus ἀμέθοδος & ignis fatuus; sive primò examen theologicum novæ methodi ab ipso procusæ, ad retrahendos Protestantes sub jugum Pontificis ; secundò , refutatio libelli alterius, quem postea sub titulo Lucis in tenebris lucentis emisit; utrique inferitur integer textus Opusculi Monachalis, adduntur que ad calcem observationes aliquot Theologicæ in Epistolam peremptoriam Ernesti Landgravii, inscriptam Doctori Calixto XXVI. Feb. MDCLIV. Auctore Samuele Maresio. *Groningæ*, *per Joann. Nicolaum*, 1654., *in 4.*

MAJORAGGIUS MARCUS ANTONIUS.

Addenda ad Artic. MXXV. Col. 839.

XLII. Declamatio in Aleatores. Ex Gesnero.

MAPELLUS JOANNES.

Addenda ad Artic. MXLI. Col. 851.

PRima editio Conformitatum Bartholomæi de Pisis debetur Francisco de Sancto Columbano Provinciæ Mediolanensis Vicario, jubente F. Francisco Zeno Mediolanensi totius Ordinis Minorum Generali . Idem F. Franciscus eamdem dicavit PP. ipsius Ordinis Deffinitoribus , scilicet Paulo Balsamo , Raphaëllo à Varisio , Dionysio Leonardi Novariensi , atque Hieronymo Battalea . Data est Epistola è Conventu S. Angeli Mediol. IV. Idus Maji MDX. Aliæ duæ editiones prædicti libri Conformitatum S. Francisci adnumerantur , videlicet *Mediolani* , 1514. *in fol.* , & *Bononiæ* , *per Alexandrum Benatium* , 1590. *in fol.* cum Adnotationibus Hieremiæ Bucchii .

De editione vero Quadragesimalis vide Saxium in Hist. Typograph. Col. CCCCXII.

MARCALDUS FRANCISCUS.

Addenda ad Artic. MXLIV. Col. 856.

III. Narratione delle cose più importanti del Duca di Ferrara. MS. in 4. in Bibliotheca Ambrosiana sign. N. num. 113. In Epistola nuncupatoria Auctoris ad Cardinalem Federicum Borromæum, sic legitur: „ Onde io mi son risoluto di presentar- „ gli questa Narratione delle cose più importanti „ del Duca di Ferrara, nella quale si tratta de i „ Luochi, Stati, e Fortezze, che Sua Altezza pos- „ siede, con l'entrata e spesa sua, e quanto anco „ al presente si ritrova de contanti, con altre de- „ gne ed onorate cose ec.„ Data est Mediolani, die XXIV. Januarii, MDXCVII.

MARLIANUS ALOYSIUS.

Corr. ad Artic. MLIII. Col. 861.

In Operum num. III. linea 3. Petri Martyris de Angleria, corr. *Petri Mar. Aleandri*, *ex Cornelliano*.

MAURUS MAURITIUS.

Corr. ad Art. MLXXVIII. Col. 885.

IN dubio est Cl. P. Jo. de Augustinis , an Carmina V. Italica, quæ dedimus sub num. II. sint, nec ne Auctoris nostri , vel Mauritii Veneti , quem Cl. Marchio Maffejus Veronensem fecit in sua Verona illustrata, eo quia Opus scripserit in laudem illius Urbis.

MAYNUS JASON.

Addenda ad Artic. MLXXXIII. Col. 887.

XIX. Jasonis Epistola ad Petrum Caram Sabaudiæ Senatorem; impressa est inter Opera ejusdem Petri. *Augustæ Taurinorum*, *per Porrum Calcographum*, 1520.
Juvat hìc addere postremam editionem Operum omnium Auctoris nostri sub hoc titulo „ Opera „ omnia juridica, cum adnotationibus Purpurati, „ Bellacombæ , Panciroli , Trotti , Mansueri , „ aliorumve , necnon additionibus Jacobi Menochii. *Venetiis*, *sine Typographo*, 1590. *T. IX. in fol.* In Vol. verò, quod continet Repertorium, adest Vita Jasonis.

Ad

Ad eundem legi Epistolam satis eruditam Joannis Baptistæ Castillionæi, sic prætitulatam „ Jasoni „ Mayno Jureconsulto, atque Oratori celeberri- „ mo Jo. Baptista Castillionæus Genovensis Juris „ sectator S. D. perpetuam „. In Epistola ait: Quintum verti annum, ex quo studiis Oratoriis expletis sub Rhetoricis Cremonensibus in Patriam reversus fuerit. Scribendum igitur duxisse Opusculum de Arte Oratoria, quod Jasoni dicat. Et sic finit „ Vale præsidium novum, & „ nostri seculi decus „ sine loco, anno, & Typographo, sed certè *Mediolani*, *in* 4.

MAYNUS JASON alter.

Addenda ad Artic. MLXXXIV. Col. 892.

III. Carmina Italica, extant in libro, cui titulus: „ Il „ Sepolcro della Illustrissima Signora Beatrice „ di Dorimbergo. *In Brescia, presso Vicenzo di Sabbio*, 1568. *in* 8.
Ex Cl. P. Quadrio Soc. Jesu in T. II. ejus Operis „ Della Storia, e della Ragione d' ogni Poesia „ pag. 676.

MAZENTA GUIDOTTUS.

Addenda ad Artic. MLXXXVI. Col. 894.

III. Carmen Italicum, extat in libro, cui titulus: „ Oratio Bartholomæi Baphii Lucinianensis Conventualis Franciscani de laudibus Mediolanensium, habita ab eodem in communibus Comitiis Mediolani, in æde Summa. *Bononiæ*, 1561. *in* 4. Carmen Guidotti nostri est pro responsione alterius ejusdem Baphii inscripti „ In lode „ dell' Eccellentissimo Fisico Maestro Guidotto da „ Mazenta per una zentil Dama inferma &c.

MAZENTA GUIDUS.

Addenda ad Artic. MLXXXVII. Col. 893.

VI. Consultatio pro utilitate Regii Ærarii, & Civitatis Mediolani, non sufficientibus ordinariis proventibus ad munera publica obeunda, potiùs Ultro-tributa, veluti habiliora, & voluntaria exigenda, quàm realia, vel personalia onera indicenda, incipit „ Animum ad utilia pro Regio Ærario, „ & pro Mediolanensi Civitate scribenda invita- „ vit injunctum mihi munus, amor in Patriam, „ & Sexaginta Virorum studium, qui ut Poten- „ tissimo Regi, & publicæ utilitati serviant, unà „ cum Excellentissimo Fontium Comite, maximo „ charitatis affectu commoto, continuò consilia „ de adjuvanda Republica undique requirunt, &c., impress. anno 1610. in fol., sine Impressoris nomine; extat penes Cl. Advocatum Joannem Sitonum de Scotia.

MEDICES JOANNES JACOBUS.

Addenda ad Artic. MXCVIII. Col. 909.

IX. Ejus dicta memorabilia sunt in Libro, cui titulus „ Detti memorabili di Personaggi illustri di Gio „ vanni Botero. *Torino*, 1608. pagg. 92., e 145.

X. In altero Libro inscripto: „ Il Cancellieri del Doni „ Libro della memoria, contiene varj Paragoni „ della Prudenza delli Antichi con la sapienza „ de' Moderni, con le proprie sentenze. *In Vinegia, appresso Gabriel Giolito de' Ferrarj*, 1552. *in* 4. Extat „ Paragone di Paolo Emilio col Marchese „ di Marignano, ed una sentenza di questo.

XI. Altra sentenza; est in Libro, cui titulus „ il Cancellie- „ ri del Doni Libro dell' Eloquenza, nel qual si „ vede per similitudine la virtù del dire delli „ Antichi savj, e de' Moderni virtuosi in ogni „ impresa onorata di Guerra, di Stato, e Poten- „ za, risolvendo con le vere Sentenze. *In Vinegia, per Gabriel e Giolito de' Ferrari*, 1562. *in* 4. ad pag. 48.

Acta insigniora ejusdem, Carminibus VIII. descripsit Joseph Maria Stampa Somaschensis in libro, cui titulus „ Epigrammata Sacra, Heroica, Ethica, „ Miscellanea &c. *Mediolani*, 1727. *in* 8. pag. 88. & seq.

In Musæo Braydensi servatur Nummisma exhibens ipsius Iconem; circumpositis verbis: „ Jo. Jac. „ Mediceus Marchio Melegnani ex Cæs. Cap. Gen. Postica pars habet Pegasum Parnasso superpositum alis expansis cum lemmate: *Quo me fata vocant*.

MEDIOBARBUS JOANNES ANTONIUS.

Addenda ad Artic. MC. Col. 912.

IX. Historia Gymnasii Ticinensis Auctore Antonio Gatto. *Mediolani*, 1704. *in* 8. cum Notis marginalibus MSS. P. Joannis Antonii Mediobarbi.

X. Discorso Accademico detto in Pavia per S. Agostino „ Se sia più avantaggioso alle glorie „ del Santo il sapersi il luogo preciso delle „ sue Ceneri, o no „ MS. in 4.

XI. Somnium Alcibiadis: Dissertatio eruditissima habita Parisiis anno MDCCII. MS. in fol.

XII. Virtus qualis vera sit: Dissertatio altera habita ut supra. MS. in fol.

XIII. Severus Nummus Græcus: Epistola, seu potius Liber: ad Cl. Gisbertum Cuperum. MS. in 4.

XIV. Adrianopolis: Dissertatio de Re Nummaria. MS. in fol.

XV. Dubia Chronologica de Nummis Hadriani. MS. in fol.

XVI. Dissertatio contra T. Livium de Consulatu Livii. MS. in fol.

XVII. De Religione Gentilium: Dialogus. MS. in 4.

XVIII. De Ara Victoriæ. MS. in 4.

XIX. Incerti cujusdam Sigilli explicatio: Dissertationes II. ad Illustrissimum D Cæsarem Paganum Senatus Mediolanensis Patrem conscriptum. MS. in fol.

XX. Adnotationes ad Nummismata Occonis, post editionem parentis sui. Vol. III. MS. in fol., quos utinam habuissem cùm dedi meis curis, & ære Typis Palatinis Opera supradicta parentis optimi hujus Scriptoris.

XXI. Repertorium Alphabeticum de Nummis Imperatoriis, & Consulum Romanorum. MS. in fol.

XXII. Epistolæ plures Latinæ, & Gallicæ de Re Nummaria. MS. in fol.

XXIII. Principi de Boumonville in Castra Ducis Burgundiorum Epistola Latina, & Carmina, data Parisiis, mense Augusti, 1702. MS. in fol.

XXIV. Panegirico Accademico per li Santi Protettori di Brescia Faustino, e Giovita, detto li V. Febbrajo MDCXCV. MS. in 4.

XXV. L'Obbedienza: Poema; pagg. 8. MS. in 4.

XXVI. Carmina plura Latina, Gallica, atque Italica, necnon vulgari Dialecto Mediolanensi; inter ultimos eminent „ La Satira III. di Per- „ sio: La Batracomiomachia al P. Borsa, „ Stroffe XXX. „ & alia. MS. in fol.

XXVII. Delli Scrittori della Congregazione di Somasca, Centuria prima, raccolta da un Sacerdote della medesima Congregazione. Codex MS. in fol. ordine alphabetico dispositus, sed inconditus, in quo adsunt etiam Inscriptiones plures antiquæ, variaque Adversaria.

XXVIII. Oratio in Studiorum instauratione habita in Collegio S. Majoli, cui titulus „ in Armorum „ sinu literas nutriri &c. „ MS.

XXIX. Laus Leganesii pro Arce Casalensi expugnata: Carmen. MS. in 4.

XXX. Oratio in Funere Illustrissimi, & Excellentissimi D. Ulderici Turriani S. R. I. Comitis &c., necnon Mareschalli Hæreditarii, & Consiliarii Status S. Cæsareæ Majestatis, ejusdemque apud Serenissimam Venetam Rempublicam Oratoris. MS. in fol.

Extant omnes in Bibliotheca Suorum S. Petri Montis-Fortis, Mediolani.

Libri, quem dedimus sub numero III. hic est titulus „ Il replicato Terremoto „ Oda tradotta dall' Autore in versi Eroici latini. *Parigi, presso Simone Langlois*, 1703. *in* 4.

MEL-

MELLIAVACCA BENEDICTUS.

Addenda ad Art. MCIII. Col. 914.

IV. Vita di S. Orsola Vergine, e Martire. Extat ad calcem libri „ Vita di S. Chiara scritta da Salvator „ Vitale „ . *Milano, per Gianpietro Cardi*, 1653. *in* 4.

M I C H A E L.

Addenda ad Art. MCXIV. Col. 925.

AD clariorem hujus Michaëlis cognitionem juvat hîc addere id, quod ex Wadingo novæ editionis Romanæ excerpsimus Vol. XIV. pag 476. „ Obiit hoc anno in Conventu Sancti Angeli Mediolani Beatus Michaël de Mediolano, alius à Michaële de Carcano, ea Civitate oriundus, de quo Bartholomæus de Peregrinis ita habet in sua vinea Bergomensi: „ In hac vinea laboravit „ dignissimè Beatus Michaël Mediolanensis, Ordinis Minorum de Observantia, multos annos in diversis temporibus, bonis exemplis, concionibus assiduis, confessionibus audiendis, miraculis multis. Qui tandem præfato anno humani generis „ MCCCCXC in Christo obdormivit Mediolani, „ magnis prodigiis, & miraculis coruscans. Aliqui dicunt creatum fuisse Episcopum Bergomensem.

MILANUS JOSEPH.

Addenda ad Art. MCXV. Col. 926.

XI. Il Supplemento, overo Aggiunta di Matteo Veggio al duodecimo Libro di Virgilio; data in luce da Giuseppe Milani Milanese, con l'Argomento, e morali Documenti del Poema: Aggiuntavi nel fine una copiosissima Tavola, la quale per ordine d'Alfabetto, contiene i nomi proprj degli Uomini, e de' Luoghi, de' quali nell'Opera si fa menzione. *Milano, appresso Ponzio, e Piccaglia*, 1600. *in* 4. Liber nuncupatus est Horatio Maynoldo J. C. C. Cremonensi, Regioque Ducali Justitiæ Capitaneo in toto Mediolani Dominio. Milanus noster in Præfatione invehitur in eos, qui malè senserunt de Continuatione Maphæi Vegii XII. librorum Æneidis Virgilii, inde se excusat penès Lectores circa linguæ puritatem in vertendis Carminibus supradicti Vegii in Italicum Idioma.

MIRABILIA JOSEPH MARIA.

Corrigenda ad Art. MCXX. Col. 930.

Linea 3. MDLXVII. corrige MDCXVII.

MOMBRITIUS BONINUS.

Addenda ad Art. MCXXXII. Col. 939.

NAtus est Mediolani, anno MCCCCXXIV. teste Donato Bossio in Chronica Mediol. ad eundem annum pag. 258.

XVI. Carmen Latinum. Extat ad calcem Summularum Pauli Veneti, cujus editionem *Mediolani, apud VValdarfer, anno* 1474. curavit Mombritius noster. Vide Clar. Saxium in Hist. Typographica.

XVII. Aliud simile. Extat in fronte Julii Solini de Mirabilibus Mundi. Hunc librum edi curavit Mombritius, reticens locum, annum, & Typographi nomen, ipsumque Antonio Trivultio Juris Pontificii Doctori Clarifs., postea Cardinali, ut in ejusdem Articulo, nuncupavit Carmine latino supra indicato. Vide Saxium loco citato.

XVIII. Epistolæ ad P. Candidum Decembrium citantur à Clar. Saxio in Histor. Typogr. Col. CCCII. ad calcem.

XIX. Poëma de Planctu Virginis, extat ad calcem Libri de Dominica Passione editi *per Antonium Zarotum, sine anno, Mediolani*. Vide Saxium pag. DCIX.

XX. Tria Epigrammata extant in fronte Chronici Eusebii *Mediolani editi per Philippum Lavaniam*. Vide Saxium pag. DCVIII.

XXI. Elegiolæ tres, leguntur in ejus Opere de Vitis Sanctorum, una ad Lectorem, aliæ duæ ad Cichum Simonettam, cui librum dicavit. Vide Saxium pag DCX.

Epistolas plures ad Boninum Mombritium dedit Vir doctissimus Petrus Candidus Decembrius, ut supra, quæ MSS. reperiuntur in Codicibus Ambrosianis, uti monet Cl. Saxius in dicta sua Typogr.

Ei dicavit Gaspar Lampugnanus librum Svetonii Tranquilli de Viris Illustribus, Mediolani editum, de quo vide Saxium Col. DXLII.

De eo Scaliger lib. VI. de Arte Poëtica pag. 770. hæc habet: „ Mombritius generosioribus utitur dicendi legibus; & cum multa admittat, „ constat sibi tamen, neque dejicitur de animi „ contentione.

MONETA CAROLUS.

Addenda ad Art. MCXXXV. Col. 942.

FIlius Joannis Baptistæ, & Catharinæ Biraghæ conjugum.

III. Responsum, & juris Allegationes de Reductione Censuum facta in Dominio Mediolani anno MDCXLII. extat impress. inter Resolutiones practicas Cæsaris Carenæ, videlicet post Resolut. 174., à pag. 384. ad pag. 393. ex Schedis Sitonianis.

IV. Consultatio pro jure honorifico in Causa Cusana, & Surrigona impress. Mediol. in folio pagg. 10. an. 1629., extat penès Advocatum Sitonum.

MONETA JOANNES PETRUS.

Addenda ad Art. MCXXXVI. Col. 943.

XIII. Versi Latini d'incerto Autore sopra la Natività del Signore, tradotti in terza rima Toscana da Monsignor Alessandro Moneta, Dottor Teologo, e Canonico Ordinario di Milano. *In Milano, per l'Erede del quond. Pacifico Ponzio, e Gio. Battista Piccaja Compagni*, 1601. *in* 8.

Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione „ d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 524.

MONTIUS CÆSAR.

Addenda ad Art. MCXLI. Col. 948.

XVIII. Nonnullas ejus Epistolas ad Augustinum Coltellinam datas vulgavit Michaël Abbas Justinianus in tertia parte suarum Epistolarum. *Romæ*, 1675.

A

MONTIUS MARCUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. MCXLVI. Col. 953.

IX. Epistola Latina satis erudita ad Lectorem, extat in Libro, cui titulus „ Joannis Baptistæ Costæ Praxis Conventionalis „ *Mediolani*, 1615. *in* 4.
Eidem Paulus Bellonus dicavit Librum suum de Potestate eorum, quæ incontinenti fiunt. *Mediolani*, 1623.
In Encomiastico Hieronymi Bossii Ticinensis pag. 3., extat longum Carmen „ Ad Cæsarem, & M. Antonium Montios fratres, quòd belli tempore „ fuerint J. C. renunciati. „

B

MONTIUS PETRUS.

Addenda ad Art. MCXLVIII. Col. 956.

VII. De Legum Origine. Ita Struvius in Historia Juris editio III. pag. 413.
Nummisma ejusdem in Musæis Braydensi, atque V. Clariss. Comitis Mazzucchelli Brixiensis exhibet effigiem cum siglis: *Petrus Montius*. Postica pars Virum præfert hastam manu gestantem, ad cujus pedes tres jacent libri ex una, & arma quædam ex altera, cum lemmate: *Vis temperata ferit*, atque in medio: *In Vita*.

C

MORESINUS STEPHANUS.

Corr. ad Artic. MCLIII. Col. 960.

Lin. ultima, ab anno MDCXXXV. ad MDCLX. Corr. *MDXXXV. ad MDLX.*

MORONUS BERNARDINUS.

Addenda ad Artic. MCLXIII. Col. 969.

JAm impresso Bernardini Moroni Articulo pervênit tandem ad manus nostras sæpius expetitum Opus Annalium Ordinis Servorum ab Archangelo Gianio conscriptum, noviterque recusum *Lucæ apud Marescandolos anno* 1719 cùmque ibidem præclari hujus Viri mentio non semel occurrat, non ab re fore duximus ea, hic Lectoribus nostris exhibere. Bernardinus igitur noster anno MID. Sacram Scripturam in Patria interpretabatur. Librum Genefeos Ticini è primaria cathedra explicabat anno salutis MDIX.

Ex citato Gianio Tomo II. pagg. 4, & 32.

MORONUS JOANNES.

Addenda, & Corr. ad Artic. MCLXV. Col. 972.

XV. Oratio habita nomine Pauli III. Pont. Max. coram Ferdinando Romanorum Rege. Extat in Libro inscripto „ Orationes Procerum illustrium à „ Carolo Hernesto Neib collectæ „. *Friburgi*, 1543. *in* 8.
Bina hujus Cardinalis Nummismata habet in Musæo suo doctissimus Comes Joannes Maria Mazzuchellus Brixiensis. Primum ostentat ipsius Protomen adjectis siglis: *Jo. Card Moron. Fidei Cath. P. Pugn.* in averso autem cernitur Matrona, cujus nomen indicatur per verba: *Anna Morona Stampa Mar So* Alterius postica pars iconculam præfert circumpositis literis: *Et tenebræ eum non comprehenderunt*; & in medio: *Vox de Cœlo*.

Ibi prope finem, Vita Caroli Sigonii, corr. *Vita Ludovici Castelvetri*, & parum infra: Difesa della Vita di Carlo Sigonio, Corr. *Difesa della Vita di Lodovico Castelvetro*.

MUTONUS ANGELUS.

Corr. ad Artic. MCLXXIII. Col. 983.

Linea ultima, MDCLXXXIV. Corr. *MDLXXXIV*.

N

D

De NOTTIS seu NOTTIUS STEPHANUS.

Addenda ad Artic. MCLXXXV. Col. 995.

III. Breviarium Ordinis Humiliatorum in 8. Legitur in calce: „ Breviarium hoc Sacræ Humiliatorum „ Societatis, per Stephanum de Nottis sacrarum „ Literarum Magistrum eximium, Sanctæ Trinitatis ipsius Ordinis Mediolani Præpositum, „ multis lucubrationibus quam emendatissimè „ castigatum, Philippus de Sanctis, Vicoboldoni „ Professus, ad sui Ordinis utilitatem, & commoditatem, & omnium Christianorum devo- „ tionem, summo cum labore, & industria fide- „ lissimè imprimi curavit *per Joannem Anto-* „ *nium de Honate. Mediolani, anno à Dominica* „ *Nativitate MCDLXXXIII. quarto Cal Septem-* „ *bris, regnante Joanne Galeacio Sfortia Vicecomite* „ *Duce Sexto invictissimo*.
Ex Cl. Saxio in sua Hist. Typograp. ad eundem annum pag. DLXXIX.

O

ODDONUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Artic. MCXC. Col. 999.

VI. Nel felice natale del nuovo Sereniſſimo Prencipe di Carigano, Idillio di Giovan Battiſta Oddoni. Extat in libro, cui titulus „ L'Euterpe di Giovanni „ Caponi „. *Milano, per il Bidelli*, 1619. *in* 12. Ex P. Quadrio Soc. Jeſu, in ejus Opere millies adducto T. III. pag. 356.

OLDRADUS VITALIANUS.

Corrigenda ad Artic. MCXCIX. Col. 1006.

Linea 18. MDLXXXVIII. Corrige *MDCLXXXVIII.*

OPICELLUS JACOBUS PHILIPPUS.

Addenda ad Artic. MCCII. Col. 1008.

V. Carmina varia Latina in laurea Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.

VI. Alia in Lauream Cæſaris, & Marci Antonii Montiorum. *Papiæ*, 1617 *in* 4.

ORMANICUS PETRUS PAVLUS.

Addenda ad Artic. MCCX. Col. 1013.

IV. Diſcorſo intorno l'Iſcrizione d'antico marmo nella muraglia laterale verſo Oriente al di fuori del Tempio di S. Giuſeppe a Breſcia, concernente l'opinione dell' antichiſſima, e nobiliſſima Famiglia de' Signori Medici di Breſcia, e di Verona, Conti di Gavardo. *Milano, nella Regia-Ducal Corte, per Giulio Ceſare Malateſta*, 1656. *in fol.*

ORIGONUS CAROLUS JOSEPH.

Addenda ad Artic. MCCVI. Col. 1010.

XIX. Lettera al Prencipe Don Lorenzo di Toſcana contenente la notizia delle Opere di varj Soggetti della Compagnia di Gesù. *Genova*, 1631. *in* 4. Hoc agnovimus ex Joannis Cinelli Biblioth. Vol. Pluteo VI. pag. 25., ubi loquitur de P. Camillo Rodengo Societatis Jeſu, ſic: „ Di qual letteratura e „ ſcienza foſſe il P. Rodengo non occorre, „ ch'io ne favelli, a baſtanza celebrandolo „ le ſue eruditiſſime ed elaboratiſſime fati- „ che, e baſti il dire, ch'era germoglio di „ quella Compagnia, che produce moſtri „ di Lettere; delle moltiplicate Opere di „ tanti degni Soggetti, n'è già compoſta „ un' intiera e copioſa Libreria, come „ dalla Lettera di Carlo Giuſeppe Origoni „ al Prencipe Don Lorenzo di Toſcana &c.

XX. Ode nella promozione alla Sacra Porpora del Sig. Prencipe Teodoro Trivulzio. *Genova, preſſo il Pavoni*, 1630. *in* 4.

XXI. Carmina varia Latina pro laurea Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.

XXII. L'Età dell'Oro, Encomio nella Creazione di Giovanni Stefano Doria Duce della Republica di Genova. *Ivi, per il Pavoni*, 1630. *in* 4.

XXIII. Pronea, Allegoria Encomiaſtica al Cardinale Duca di Richelieu. *In Genova, per lo ſteſſo*, 1634 *in* 4.

XXIV. Le Glorie del Vaticano, alla Santità di N. S. Urbano VIII. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1641. *in* 4.

XXV. Il Trionfo Amoroſo, Epitalamio nelle Nozze di Criſtoforo, e Barbara Centurioni. *Ivi, per lo ſteſſo*. 1636. *in* 4.

XXVI. La Fama Pronuba, Epitalamio nelle Nozze di Ercole Grimaldi da Monaco Marcheſe di Campagna, e di Aurelia Spinola. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1641. *in* 4.

XXVII. Le Grazie, Epitalamio nelle Nozze di Ettore Martini, e Chiara Maria Romana. *Ut ſup.* Ex Cl. P. Quadrio S. J. in Libro „ Della Storia „ e della Ragione d'ogni Poeſia „ T. II. pag. 302.

XXVIII. Oſmam diſgorgogliato Poema alla gloria di Uladiſlao IV. Re di Polonia &c. *Genova, per il Calenzano*, 1641 *in* 4.

XXIX. Il Tributo alle allegrezze, Epitalamio nelle Nozze di Gio. Matteo Pozzo, e Paola Maria Imperiale Lercara Patrizii Genoveſi, a Monſignor Franceſco Durazzo Veſcovo di Brugneto. *In Genova, per Nicolò Peſagno, e Pier Franceſco Barbieri*, 1644. *in* 4. Hæc duo hauſimus ex libro „ La Bibliotheca „ Aproſiana „. *Bologna*, 1673. pag. 616., ubi legitur etiam Carmen Italicum Gabrielis Chiabreræ in laudem Auctoris.

P

PAGANUS CÆSAR.

Addenda ad Art. MCCXIV. Col. 1017.

VII. Defenſas del Capitan Don Fernando Sanûdo: Antes, que ſe lean eſtas defenſas propone el Author dellas las Suias por haverlas eſcrito contra el precepto de Ciceron en idioma que no Sabe, Pues lo hizo por conſuelo de la parte, y fiado en la doctrina de Solorzano, de que no ſe ha de reprehender El que uſa, aunque no la pronuncié bien, de una lengua, de quien ſe precia haver nacido Vaſſallo. In fine ſic legitur: „ Milan a 3. Ago- „ ſto 1670. dia en el qual por la porfia de los „ Judios fue deſtruido en Jeruſalem ſu Templo. „ El Doctor Ceſar Pagan del Noble Collegio de- „ ſta ciudad, del Conſejo delos Seſenta della; y „ Auditor de ſu Real Caſtillo. „ *In fol ſine Typographi nomine*.

Ex his, & aliis ſimilibus Conſiliis Jurid. lingua Hiſpanica ſcriptis, colligitur, quantùm Auctor in eadem quoque valeret.

In Muſæo Braydenſi Nummiſma maximi moduli ipſius præfert imaginem cum lemmate: *Marchio Caſar Paganus Sen. Med.* In poſtica parte ſtat Hercules, adjectis verbis: *Virtus roborat*.

PAGNANUS JOANNES FRANCISCUS.

Corrigenda ad Art. MCCXIX. Col. 1021.

In Inſcriptione lin. ult. DDCXCIII. Corrige MDXCIII.

PANIGAROLA FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCXXX. Col. 1029.

Cum de hoc celeberrimo Viro ſermo recurrat juvat hîc Lectoribus noſtris proferre Opera in Articulo prætermiſſa, & nonnullas ejuſdem operum editiones, quas ſub oculis poſt impreſſionem hujus Bibliothecæ habuimus, quæ ſunt;

XCVIII. Ragionamenti fatti al Clero d'Aſti, dati in luce dal Padre Zanobio Bocchi Fiorentino del medeſimo Ordine. *Venezia, per il Fioravante Prati*, 1597. *in* 8.

XCIX. Libri duo pro inſtituendis iis, qui viſitaturi ſunt Diœceſes. MSS. ex VVadingo.

C. Traslazione dell' Opere di S. Gregorio Nazianzeno dal Greco in Italiano. MS. ex eodem.

CI. Oratorio della Medicina Spirituale. MS. ex eodem.

Pre-

Prediche Quaresimali con nove Discorsi sopra le sette parole di Cristo „ Pater ignosce illis. *Venezia, per Roberto Mejeti*, 1597. *in* 4.
Prediche varie. *Genova, per gli Eredi di Girolamo Bartoli*, 1592. *in* 4.
Prediche dette fuori de' tempi Quadragesimali, con le postille d'Isidoro Rota Tom. I. *Venezia, per Gian Battista Cioti*, 1596. *in* 8.
Prediche Quaresimali dette in Roma l'anno MDLXXXVII. *Venezia, per Domenico Farri*, 1597. *in* 8. *ed ivi per Roberto Mejeti, lo stesso anno, in* 4.
Prediche Quaresimali dette in Roma l'anno MDLXXXVIII. *Venezia, per Gian Battista Cioti*, 1598. *in* 8.
Beati Petri Apostolorum Principis Gesta ex ipsis Divinæ Scripturæ locis, gravissimorumque Patrum, qui ante annos mille conscripserunt, sententiis collecta, & in Rapsodiæ, quam catenam appellant, speciem disposita. *Astæ, per Virgilium de Zangrandis*, 1591. *in* 4.

PARAVICINUS BALTHASSAR.

Addenda ad Art. MCCXXXV. Col. 1038.

III. L'inegualità del Peso, Discorso sopra l'origine, e divisione del Mensuale, parte spettante alla Città, e Ducato: Danno del ripartirlo, modo di ripararlo; con la divisione della Pertica Civile rilasciata dalla Città al Ducato di Milano; diretto agl'Illustrissimi Signori Dottor Collegiato Sigismondo Calchi Vicario di Provisione, e Sessanta Decurioni della medesima Città di Milano, da Baldassarre Paravicini. *Mediolani, an.* 1682. *apud Hæredes Malatestas, in fol.* pagg. 40., extat penès Advocatum Sitonum.

PARONA CÆSAR.

Addenda ad Art. MCCXL. Col. 1042.

V. In Libro inscripto „ Pianto d'Apollo: Rime Funebri „ in morte d'Isabella Andreini, Comica Gelosa ec. *In Milano, appresso Girolamo Bordone, e Pietro Martire Locarni*, 1605. *in* 12., *e* 1606. *in* 8. Extant Carmina, vulgo „ Rime di Cesare Parona „
Ex Clarifs. P. Quadrio Societ. Jesu Tom. II pag. 679. „ Della Storia, e della Ragione d'ogni Poesìa „

PATELLANUS CAMILLUS.

Addenda ad Art. MCCXLV. Col. 1045.

II. Rime: Ext. in Libro „ Gareggiamento Poetico raccolto da Carlo Fiamma.

PELLIZARIUS NICOLAUS.

Addenda ad Art. MCCLVI. Col. 1053.

IV. Carmina varia Latina in Lauream Ludovici Meltii. *Ticini*, 1617. *in* 4.
V. Carmina III. Latina, & I. Italicum. Extant in Libro, cui titulus „ Musarum Sertum pro Laurea „ Gregorio, & Joanni Baptistæ Sfondratis à Josepho Lando intextum. „ *Papiæ*, 1618. *in* 4.

PELOTUS ANTONIUS.

Addenda ad Art. MCCLVII. Col. 1054.

VI. Tetrasticon Antonii Peloti de Theodoro Plato, editum est ad calcem Æmilii Probi, de qua impressione videndus Clarifs. Saxius in Historia Typographica Mediolanensi.
Ut melius Lector habeat, quod sub numero V. dedimus titulo *Mosci Carmen* hujus Auctoris, profero distinctiùs contenta in MS. Ambrosiano, ut infra: Mosci Poëtæ Carmen Græcum in Latino, & Italico sermone conversum, ad Illustrissimum Principem, & Excellentissimum D. D. Joannem Galeacium Mariam Sfortiam: Epistola contra despicientes Poësim. Incipit: „ Delirant plurimi „ Joannes Galeaz Dux Sexte Insubrium Illustrissime &c. „ Sequitur hoc Carmen:

A

Quamquam Purpureus fatetur Index
Amorem Veneris genus malignum
Nil noxæ est tamen, aut mali: docetur
Credendum minus, & magis cavendum:
Frontem non igitur trahes libello
Joannes Galeaz Ducum venustas;
Illum sed cupidis leges ocellis,
Ut cum vestieris genas adultus
Mosci seria doctus elegantis
Evitare hominum scias venenum.

Sequitur Mosci Carmen Græcum cum ejusdem versione Italica, cui subjiciuntur ii versus Peloti nostri.

B

Saphicum Carmen:

Additum, ademptum nibil est libello,
Nilque mutatum decus, o Latini
Sanguinis Princeps: potes hoc videre
Si utraque noscas.

Dixeris forsan magis hæc Pelote
Nos juvant Græco modulata cantu
Hoc idem claro fateor palato;
Non ego Moscus.

Est tamen quædam ratio ferenda
Cur cœli Graja meliora constant.
Dulcius lymphæ gelidæ sub ipso
Fonte bibuntur.

C

Post hæc habetur versio Italica Mosci Carminis; cujus specimen juvat hìc ex parte Lectoribus nostris exhibere, ut melius agnoscant Peloti nostri frasim Poëticam pro more Seculi minimè spernendam.

Vener intenta el suo figliuol chiamando,
Se per le Strate alcun veduto Amore
Havesse, il vago fuggitivo errando.

Mio figlio e chi mi mostra, el suo errore
Un bàsio harà da me: se per ventura
Mel prendi amico, il premio sia maggiore ec.

D

Sunt, ut vulgò dicuntur, Terzetti numero XV. in Codice Ambrosiano signat. T. num. 20. in 4.
In MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ signat. H. num 21. adest Epistola Latina Marsilii Ficini Antonio Peloto Poëtæ. Incipit: „ Quod ad Matrimonium jam diu animum applicueris mi Pelote, non summopere probare non possum &c. data est anno MCCCCLXXXVI. Quæ Epistola Italicè redita legitur inter Epistolas Marsilii Ficini. *Venezia, presso il Giolito*, 1546. Tom. I. pag. 275.

De PEREGO PETRUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. MCCLXI. Col. 1057.

E

II. L'Asilo de' Peccatori: Maria Regina del Cielo, o siano XV. discorsi. *Bologna, presso il Monti*, 1687. *in* 4.

Linea 9. Anno MDCXLV. Corrige *MDCLV*.

PETRASANCTA CAROLUS.

Addenda ad Art. MCCLXXII. Col. 1065.

IX: Orazione per la Beata Catterina da Bologna. Extat in Libro, cui titulus „ Penne Rettoriche de' PP. „ Somaschi pag. 119.
X. Orazione per il Beato Bernardo Tolomei. Ibidem pag. 247. *& Mediolani, penès Marcum Antonium Pandulphum Malatestam, in fol.*

XI. Pa-

XI. Panegirici Sacri parte II. *Pavia*, *per Giacomo Andrea Ghidini*, 1687. *in* 12. Liber impreſſus fuit poſt Auctoris obitum.

XII. Carmina II. Italica Extant in Libro, cui titulus: „ Trivia Panegyrico plauſu excepta in gentilitio „ Stemmate Hieronymi Lunati. „ *Papiæ*, 1645. *in* 4.

PETRASANCTA PAULUS.

Addenda ad Art. MCCLXXVII. Col. 1068.

IV. Magnifici J. C. atque Oratoris præſtantiſſimi Pauli Petraſanctæ Equitis, & Senatoris Oratio in fœliciſſimum Maximiliani Mediolanenſium Ducis inclyti in Urbem reditum publicè habita. Sine loco, anno, & Typographo, in 4. Extat in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium S. Ambroſii hujus Urbis.

PICINELLUS CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Art. MCCLXXXIV. Col. 1073.

PRæclariſſimi hujus Scriptoris breviſſimè loco ſuo meminimus; nos enim Philippus Picinellus in errorem induxit, cùm ibi Wadingus citetur, quem ipſe certè vel non inſpexit, vel oſcitanter vidit. Quandoquidem igitur Opera quædam ipſius hìc Lectoribus exhibenda ſunt, quæ illic nos effugerant, grave illi non ſit multa ex Actis quoque omiſſa percipere. Doctrina illius mirabilis erat Sacrorum Codicum peritie; præſtantior autem Juris utriuſque prudentiâ, adeo ut Pinjevius tunc Cracovienſis Adminiſtrator dictitare ſoleret: ſi omnia Juris Volumina perirent, meliora poſſe per Variſium (ſic enim à patria dicebatur) componi; Auditoreſque omnes plurimùm mirarentur, dum Viennæ, Uratislaviæ, & Cracoviæ verbum Dei exponens Chriſtophorus, utriuſque Legis Textus ad ſingula appoſitè, & copioſè citaret, Sacriſque Bibliis adaptaret. Pro Provincia Poloniæ plurimum laboris impendit, & jubente ſui Ordinis Vicario Generali anno MCCCCXC. pro ipſius recto regimine Conſtitutiones inferiùs recenſendas ſcripſit, quamvis jam ægritudine languidus. Prudentiam in iis maximam oſtendit, nam locorum diſtantiâ, regioniſque amplitudine perpensâ, ne inutiliter ſui Inſtituti Sodales diſcurrere cogerentur, univerſam provinciam in tres partes diremit à tribus Commiſſariis, Guardianis ſcilicet Cracovienſi, Poſnavienſi, atque Wilnenſi, Miniſtro tamen per omnia ſubjectis, regendas. Mox Suorum Cœnobia in eis regionibus omnia luſtravit, tum prope Varſaviam equo decidit, dorſique ſpinâ graviter offensâ gibboſus exinde incedere coactus fuit. Viſitationis quoque munus impendit Provinciis Auſtriæ, & Bohemiæ, ubique doctrinæ, & pietatis perpetua relinquens exempla. In Mediolanenſi etiam Provincia Vicarii munus jam geſſerat, nam anno MCCCCLXXVI. die VII. Julii interfuit Conſecrationi Eccleſiæ Sui Ordinis in Patria, dum id officii gereret. Tandem meritis cumulatus, & Hieronymi Katousby teſtimonio lumen & columen Minorum, eminentiſſimus Theologus, & Canoniſta doctiſſimus, qui ſimilem ſibi illo ſæculo non videbatur habere, exiſtimatus, deceſſit Mediolani anno Salutis MCCCCXCI. in Cœnobio Sancti Angeli, ubi, ut diximus, corpus illius conquieſcit.

Jam indicatis Operibus addimus:

V. Conſtitutiones pro Provincia Poloniæ, de quibus VVadingus in Tomo XII. Annalium Minor. pag. 498.

VI. Epiſtolam prolixam Latinam, pietatis, & ſacræ eruditionis plenam, cùm ad Sancta Hieroſolymæ loca profecturus eſſet, ad Patres Provinciæ Boſnæ Data in Loco Sanctæ Radegundis, die XXII. Januarii MCCCCLXVIII. Extat apud VVading. Tom. XIII. In ea Epiſtola, ait ſe à Beato Patre Fratre Joanne de Capiſtrano juvenili adhuc ætate Provinciis Boſnæ, & Dalmatiæ Præfectum fuiſſe, & propter dilectionem erga eos conceptam ſtatuiſſe cum eis vivere, & mori, adeo ut nativam Provinciam velut exilium reputaret, & ſe non amplius Italicum, ſed Alemanicum exiſtimaret. Nunc tamen libenter acquieſcere mandatis Vicarii generalis, & ideo ab eis recedere, propoſuiſſe Sacra Palæſtinæ loca inviſere, & optare ibi vitam in pace finire. Se cum eis juventutem, & corporis valetudinem in laboribus pro Religione toleratis inſumpſiſſe &c.

PICINELLUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MCCLXXXVI. Col. 1075.

XXV. Panegirico recitato in lode di S. Antonio di Padoa nella Chieſa di S. Franceſco di Piſtoja, li XV. Febbrajo MDCXLVIII. *Piſtoja*, *in* 4.

XXVI. Panegirico in lode di S. Franceſca Romana, recitato nel Tempio di Monte Oliveto. *Piſtoja*, 1647. *in* 4.

Ex Clariſs. Abb. Fuſio in Append. MS. ad Picinellum.

An ſint, nec ne, in Collectione Panegyrum aliarum, quam dedimus ſub numeris VII. VIII., & XI., ignoramus, nam præ manibus noſtris non adſunt.

PIOLA DESIDERIUS.

Corrigenda ad Art. MCCXCII. Col. 1085.

In Inſcriptione lin. 4. AMICI, corrige *ANRICI*.

PIONUS ALOYSIUS.

Addenda, & Corr. ad Art. MCCXCIV. Col. 1086.

OBiit verò anno MDCLXXXIX.

Linea 6. à Secretis, corrige *Cancellarius*.

PIROVANUS OBERTUS.

Addenda ad Art. MCCXCIX. Col. 1089.

IX. Sententia Oberti Mediolanenſis Archiepiſcopi in controverſia de electione Parochi Eccleſiæ Sanctæ Mariæ ad Circulum, agitata inter Abbatiſſam Monaſterii Majoris, & Parochianos ipſius Eccleſiæ Anno MCXLVIII. Ex Collectaneis MSS. Puricellianis in Ambroſiana, uti refert Ludovicus Antonius Muratorius in Differt. LXVI. Antiquit. Medii Ævi Tom. V. Coll. 564. 565. & 566.

X. Diploma ampliſſimum, datum Martino Abbati Monaſterii Santambroſiani, quo confirmat omnia Privilegia, & gratias à Summis Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, & Archiepiſcopis eidem Monaſterio indulta, & conceſſa. Dat. anno Dominicæ Incarnationis MCXLVIII. IV. Nonas Aprilis Indictione undecima, apud Bartholomæum Areſium in calce Abbatum Ambroſiani Monaſterii pag. 66. impreſs. an. 1674. in 4. *penès Ambroſium Ramellatum*.

PIROVANUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MCCC. Col. 1090.

V. Aliæ ejuſdem Deciſiones impreſſæ leguntur in Tomis II. & III. Deciſionum Proſperi Farinacii. *Coloniæ Allobrogum*, 1651.

Eum Theodorus Rubeus Singular. Tom. I. pag. 462. vocat „ Virum doctrina, & morum integritate „ nemini ſecundum „.

PIUS IV.

Addenda ad Art. MCCCII. Col. 1091.

DUm Typis trado, quæ addenda, & corrigenda sunt sub hac litera P. opportunè præ manibus mihi venit folium Diarii Literarii num. 24. Florentiæ impressi, die 12. Junii 1744. ubi sic lego: „ E' venuto in luce il Tomo quintodecimo de' „ Sigilli antichi de' Secoli bassi, illustrati con Os- „ servazioni Istoriche del *Sig. Domenico Maria* „ *Manni*, il quale contiene le spiegazioni di dodici „ Sigilli ec. Il primo Sigillo si crede con ragione „ essere stato di Pio IV. Papa, il quale fu figliuolo „ di un tal *Gio: Battista*, che per esser nato d'un „ Cerusico Milanese, lo chiamavano *Gio: Battista* „ *del Medico*; onde poi questo Papa fu detto de' „ *Medici*, ed inalberò in Roma l'Arme de' Medici „ di Firenze, dissimulando ciò questi ec. „ Cùm verò totum id repugnet Historiæ, & Genealogiæ, quas præ oculis habui in texendo hujus Pontificis Articulo, pernecessarium mihi visum est, quæ sequuntur Lectori meo exhibere, ut Sole clariùs agnoscat, quantum à recto veritatis tramite distent verba superiùs relata.

Primo loco perperam dicitur, nomen parentis Pii IV. fuisse *Joannis Baptistæ*, nam, uti patet ex Tabulis autenticis penès Cl. Sitonum nostrum, *Bernardinus* appellatus fuit; ad id quoque assensere Scriptores omnes infra citandi; *Jacobus* verò junior de Medicis, qui pater extitit Bernardini, Artem minimè Medicam exercuisse constat ab his, quæ nunc dicturi sumus.

Porrò à Serie genealogica Familiæ Medicææ Mediolanensis, ab eodem Sitono mihi de more perhumaniter communicata, citra ullam dubitationem evincitur floruisse anno Salutis MCCCXL. in hac Urbe *Paulum* dictum *Perolum* de Medicis, & uti Vir Nobilis, & Mediolani Decurio vocatur in publicis Tabulis, sicuti reliqui omnes ab illo descendentes per rectam lineam usque ad dictum Bernardinum inter Nobiles adscribuntur, nec ullus eorundem Medicus, ullus Chirurgus nuncupatus est. Immo, præter Paulum jam memoratum, alter ejusdem nominis, ac illius nepos, dignitate Decurionali insignitus reperitur anno MCCCLXXXVIII.

Sed multò antiquiùs Familia hæc Medicæa florebat inter nobiles Mediolanenses, nam in Bernardini Corii Historia legitur, quòd dum anno Christi MCLXXVII. Henricus Friderici I. Imperatoris filius veniam apud Augustum patrem imploraverat Mediolanensibus, reperiebantur pro patria ad eundem Cæsarem Nuncii Guidus de Landriano, Ardericus de Bonate, & *Lotharius de Medicis*.

Addere hìc juvat, Bernardinum Pii IV. Pontificis patrem ortum fuisse ex jam dicto Jacobo de Medicis, & Concordia de Nuxigia, de cujus Familia Decurionali Mediolanensi in Articulo MMCCI. meæ Bibliothecæ in Guteto videlicet de Mixigia latè disserui, eundemque habuisse Cœciliam, ex illustri, nobilique gente Sorbellona, adhuc inter primarias hujus Metropolis, è quibus prodierunt, præter Pium IV. Pontif., Joannes Jacobus Dux celeberrimus, Marchio primùm Mussii, dein Melegnani, qui nupsit illustri fœminæ Martiæ Ursinæ ex Comitibus Pitiliani, necnon Margharita Giberti Borromæi Aronæ Comitis anno MDXXXVI. uxor, & Divi Caroli Mater. Quis non videt, tam illustria connubia ante Pontificatum obtentum minimè inita fuisse, si genitor ab Arte Medica, & Chirurgica Medicæum cognomen tantùm assumpsisse diceretur? Nec Lector gravari posse mihi videtur, si pro coronide hujus Articuli ad nobilitatem Medicæorum Mediolanensium pertinentis, hìc proferam partem Orationis celeberrimi Pomponii Cottæ

A J. C. C. patriæ nomine, in publico Purpuratorum Patrum Concistorio habitæ pro gratiarum actione ob electionem Pii IV. in Pontificem: „ Nam quòd Medi- „ cæa familia in Urbe nostra (Mediolani) antiquis- „ sima, & nobilissima sit, vel ex eo conspicuè ab „ omnibus cognosci potest, quòd Jurisconsultus in „ Collegium nostrum communi omnium ore fuerit „ adscitus; est enim in jure nostro municipali scri- „ pta lex, quâ præter cætera disertè cavetur, ne „ quis in Ordinem nostrum recipiatur, nisi qui stir- „ pe, & antiqua, & pernobili fuerit prognatus „ &c. „

Gratis etiam asseritur in eodem folio, quòd Insignia Medicæorum Florentinorum assumta fuerant à Pio IV. post ejusdem in Pontificem Max. electionem, B nam Pilam unam tantùm fuisse antiquitus in stemmate Familiæ Medicææ Mediolanensis. procul dubio evincitur ex publicis marmoreis Monumentis, & ex Sigillo tam ipsius Pontificis, qui antea *Jo. Angelus* dicebatur, quàm ejus fratris *Jo. Jacobi* Mussii Marchionis, cujus Literæ patentes datæ ex dicto Oppido Mussii ad Prætorem Bellani, & Varenæ die XIV. Augusti MDXXIX. autographæ extant penès Sitonum nostrum, apposito stemmate in cera viridi, scutum exhibente bifariâ divisum, cujus pars inferior unicam *pilam* continet, superior verò *Aquilam* alis expansis; nec equidem fuerunt semper sex pilæ in Insigniis Medicæorum Florentinorum, nam in serie Genealogica à Scriptoribus suis exhibita, incipiente ab *Averardo*, C *Lippo nuncupato*, *Philosopho*, & *Medico*, qui claruit anno tantùm Salutis MCCXXXVIII. alter ex eadem Gente visitur sub anno MCCCXIV. in cujus stemmate sunt *Pilæ novem*.

Quidnam dicendum est de fabulosa hac narratiuncula de tanto Pontifice, & ejus Genealogia in supradicto folio Florentino expressa? nisi quòd forsan in errorem traduxerit Sigillorum antiquorum Scriptorem, si tamen sunt verba ipsius, *Fortunatus Sprecherus* in ejus Opere, cui titulus: „ Historia Palladis Rheticæ Armatæ, & Toga- „ tæ „ *Basileæ*, 1617. *in* 4. ubi pag. 121. sic legitur „ Expliciti è bello Svevico, qua brevitate „ fieri potest, alterum quoque cum Jo. Jacobo Me- „ dicæo, Arcis Mussii Præfecto, enarrabimus. Iste „ Bernardini Civis Mediolanensis, & Medicinam, D „ & Chirurgiam exercentis, filius fuit, & inde „ Medichinus dictus, quanquam moderni aliqui „ Scriptores ejus familiam à Medicæorum Florenti- „ norum domo, quorum aliqui factionibus pulsi „ Mediolanum devenerint, deducant &c. „ Certè nec Sprecherus, nec Auctor Sigillorum hæc inconsideratè scripsissent, si præ oculis Auctores, quos ego suo loco protuli, & sequentes, denuò subter adnectendos, vidissent, & hoc satis superque.

Videantur ergo Raphaël Fanianus in Commentariis Familiar. nobil. Mediol Marcus Antonius Missalia in Vita Jo Jacobi Medicæi, Petrus Angelus Lavizarius in Hist. Vallis-Tellinæ lib. II. pag. 79. Franciscus Zazzera in Libro inscripto „ Della Nobiltà dell' Italia „ *Napoli*, *1615. in fol.* pag. 197. E & seqq. Erycius Puteanus in Hist. Cisalpina pag. 10. ubi Series genealogica Jo. Jacobi per extensum exhibetur &c.

PLATUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. MCCCXI. Col. 1105.

III. Vocatio Beati Aloysii Gonzagæ ad Societatem Jesu scripta anno primo Tyrocinii ejus per Hieronymum Platum Soc. Jesu, tunc Confessarium ejusdem MS Opus est in V. Capita divisum, atque extat in Tom. IV. Junii, Continuat. Bolland. pag. 896.

PLATUS PLATINUS.

Addenda ad Art. MCCCXIV. Col. 1107.

XXII. Opusculum metricum de utriusque Juris Epitome. Hujus meminit Platus ipse scribens ad Bernardinum Crispum, ei gratias agens, quòd laborem hunc suum collaudaverit plurimùm. Illud nunquam in lucem editum fuit, quod sciamus, quemadmodum & sequenti numero indicandum.

XXIII. Commentariolus Catonis. De hoc etiam Platus idem scribit in Epistola LXXXIX. ad Joannem Placentinum, cujus unicâ Epistolâ illud immortalitate donatum fuisse affirmat.

POGIANUS JULIUS.

Addenda ad Art. MCCCXVI. Col. 1110.

VII. Funebris Concio de Francisco Lotharingio Guisiæ Duce, in Sacris Pontificiis habita à Julio Pogiano IV. Kal. Aprilis MDLXIII. Incipit „ Quod „ veteri memoria semper in tanta difficultate „ versatum est munus laudandi eos &c. „. MS. pagg. 10. in Cod. Biblioth. Ambrosianæ signat. R. num. 101. in fol.

Epistola Latina Julii Jacobonii ad Pogianum nostrum data XVIII. Kal. Novemb. MDLXVII. in qua mentio occurrit summæ benevolentiæ Cæsaris Glorierii in Pogianum. MS. apud amicissimum Canonicum Iricum.

PUSTERLA BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MCCCLV. Col. 1147.

V. Physica particularis, & Metaphysica examinata. MS in 4. extat in Biblioth. PP. Societ. Jesu Domus Professæ S. Fidelis Mediol.

PUSTERLA FABRICIUS.

Addenda ad Art. MCCCLVIII. Col. 1148.

III. Consultatio de nimio abusu Asylorum Ecclesiasticorum. MS. in fol. Extitisse olim penès amplissimum Senatorem de Colla, de quo in Exteris sermo erit, nos monuit Amicus eruditissimus.

Nummisma illius habetur in Bibliothecæ Ambrosianæ Musæo. Icon hæc verba præfert: *Co Fabricius Aloysius Pusterla*. Aversâ in facie cernitur Virtus inter Famam, & Tempus stans; Lemma: *Semper bonos nomenque tuum*.

PUSTERLA PETRUS.

Addenda ad Art. MCCCLXI. Col. 1151.

JOannis, & Catharinæ item Pusterlæ conjugum filius, Ducalisque Feudatarius Oppidi Fregarolii &c. cùm anno MCCCCXLVIII. die XVIII. Octobris esset Commissarius, & Præses (unà cum Arasmino Trivultio, & Comite Vitaliano Borromæo) in fœlicissimo Mediolanensium Exercitu adversùs Civitatem Laudæ, scripsit, & condidit

III. Capitula XXIX. Pacis, Fœderis, & adhærentiæ inter Spectabiles Mandatarios DD. Capitaneorum, & Defensorum Libertatis Illustris & Excelsæ Communitatis Mediolani, & Spectabiles Cives Deputatos pro Communitate Civitatis Laudæ. Extant MSS. in fol. penès Cl. Advocatum Sitonum.

Eidem dicavit Petrus Melleus librum Svetonii de Viris Illustribus Mediolani editum Epistolâ sic inscriptâ „ Petrus Melleus magnifico, & præclarissimo Viro Petro Posterulæ Ducis Insubrium Senatori dignissimo S. P. D „. Vide Cl. Saxium in Histor. Typogr. Col. DXLVII. atque Notulam ipsius ad calcem Columnæ subsequentis, in qua contendit, Epistolam supradictam esse eandem cum altera à Gaspare Lampugnano scriptam Bonino Mombritio.

PUTEOBONELLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCLXIII. Col. 1152.

PRæfati Francisci Puteobonelli J. C. C. Senatoris ex filio pronepos nunc floret JOSEPH PUTEOBONELLUS J. C. Collegiatus, olim Canonicus Ordinarius, & Archipresbyter in Ecclesia Metropolitana Mediolani, qui ex Vicario Generali Capitulari, Sede vacante per obitum Eminentissimi S. R. E. Card. Mediol. Archiep. Stampæ, nuper mense Junio MDCCXLIII electus est Sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ Archiepiscopus, & inter Patres Purpuratos à SS. D. N. BENEDICTO XIV. Pontif. Max. adnumeratus, nempe filius olim Marchionis Francisci junioris J. C. C., ac Regii Quæstoris, & Camillæ Dardanonæ conjugum.

Francisci Operibus hæc addimus:

VII. Carmen Latinum: extat in Libro, cui titulus, „ Lo „ Armidoro Poema di Giovanni Soranzo al Con„ te Francesco d'Adda. „ *Milano*, 1611. *in* 4.

Eidem pariter Francisco Puteobonello nuncupatus fuit à Melchiore Malatesta sequens Liber, cui titulus: „ Della Ribellione de' Boemi contro „ Mattia, e Ferdinando Imperatori Istoria di Lo„ dovico Aurelj Perugino, al Molto Illustre Si„ gnore, il Signor Francesco Pozzobonello J. C. „ Collegiato, e Vicario di Provisione della Città, „ e Ducato di Milano. „ *Ivi*, *presso il Malatesta*, 1626. *in* 12.

Q

QUADRIUS ANGELUS MARIA.

Addenda ad Art. MCCCLXXVI. Col. 1161.

IX. Carmina II. Italica, vulgò *Sonetti*. Extant in Libro, cui titulus: „ Canti Genetliaci nella nascita del „ Real Principe di Piemonte Vittorio Amedeo Giu„ seppe Filippo di Savoja. „ *Milano*, *presso il Malatesta*, 1699. *in* 4. pagg. 79., & 80.

R

RADAELLUS ANDREAS.

Addenda ad Art. MCCCLXXXV. Col. 1168.

X. Panegirico per la nascita del Sereniſſimo Carlo Prencipe delle Spagne. *Milano, preſſo il Menza*, 1662. *in* 4.

RANCATUS CAROLUS.

Addenda ad Art. MCCCXCII. Col. 1174.

VI. Carmen Italicum, vulgò *Canzone*. Ext. in libro „ Li „ Doni di Parnaſo di Ferdinando Solari nella „ laurea del Sig. D Franceſco Bigarola „ pag. 38.

VII. Carmina Italica, atque Latina. Extant in Libro, cui titulus: „ Trivia Panegyrica plauſu excepta „ in gentilitio ſtemmate Hieronymi Lunati. „ *Papiæ*, 1645. *in* 4.

RAYNERIUS ANTONIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCIV. Col. 1187.

XIX. Inter Carmina Italica, vulgò *Sonetti*, quibus reſpondit Annibal Carus, extat unum Antonii Franciſci Raynerii pag. 24. editionis *Venetæ*, *Aldi Manutii*, 1572. *in* 8.

A

XX. Canzone di Meſſer Antonio Raineri nella morte della Gran Ducheſſa di Toſcana. *In Firenze*, 1578. *in* 4.

RAYNOLDUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. MCCCCVIII. Col. 1191.

III. Epiſtola Italica ad Philippum II. Hiſpaniarum Regem de Peſte, qua Mediolanum affligebatur anno MDLXXVI. cum omnibus, quæ ad avertendam vel ſedandam luem ipſam decreta ſunt, ſcripta verò eſt anno ſubſequenti, ſcilicet MDLXXVII. MS. in fol. pagg. 44., extat in Codice Biblioth. Ambroſianæ ſign. Q. num. 117.

B

RAYNOLDUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MCCCCXI. Col. 1195.

PHilippi Raynoldi ſuo jam loco patrem memoravimus, matris hìc etiam nomen ſubjiciemus, quæ fuit Innocentia Taberna. Addimus quoque Inſcriptiones geminas adhuc in Templo Sanctæ Mariæ Aræcœli in Urbe extantes, quarum primam Auctor noſter Ludovico Fratri ſuo poſuit; in ſecunda verò mentio eſt alterius Fratris, cujus nomen in ejuſdem Philippi Articulo jam indicavimus.

LVDOVICO RAYNOLDO
NOBILI MEDIOLANENSI
PHILIPPVS FRATER
DVM SENATORIS MVNERE FVNGITVR
M. P. M. D. LXI. MENSE OCTOBRIS.

Altera autem:

HIERONYMVS RAYNOLDVS NOBILIS MEDIOLANENSIS
IN ECCLESIA B. MARIAE A SCALA MEDIOLANENSI CANONICVS
DVM ROMAE VISENDAE ET SACRARVM LITERARVM STVDIO PEREGRINATVR
MORTE INTERCEPTVS
HIC IVXTA FRATRIS CINERES QVIESCIT.
OBIIT ANNO M. D. LXVII. DIE XXII. MAII.

II. Diſſertatio Epiſtolaris ad Bartholomæum Taëgium de amore erga liberos. MS. in fol. pagg. 78. Ext. apud me.

Binas Inſcriptiones debemus Cl. P. Abbati Fuſio, nomenque matris Philippi noſtri Cl. Sitono ex ejuſdem Theat. Genealog. MS. apud Auctorem.

REGNA THOMAS.

Addenda ad Art. MCCCCXXI. Col. 1201.

IV. Oratio de honeſta Scholaſticorum veſtiendi ratione habita anno MDCVI. Incipit „ Quodnam eſſet „ præcipuum Urbis noſtræ ornamentum audituri „ conveneratis &c. „ MS. pagg. VI. in fol, extat in Tomo XXXVIII. Miſcell. Bibliothecæ Braydenſ.

C

RESTA ANTONIUS.

Corrigenda ad Art. MCCCCXXIV. Col. 1204.

In Operum num. I. Leonardi, corrige *Leonelli*.

RHAUDENSIS ALEXANDER.

Addenda ad Art. MCCCCXXXII. Col. 1211.

XVII. De abuſu Aſylorum Eccleſiaſticorum. *Lucernæ, ſine Impreſſoris nomine*, *in fol.*, ſed verius creditur *Mediolani*, pagg. 87.

In Templo Sancti Fridiani Piſis Alexander noſter, cùm ab ea Academia diſcederet, marmoreum ſtatuit monumentum, quo in eam Urbem ſummum teſtaretur affectum. Illud eſt hujuſcemodi ſiglis conceptum:

ALE-

ALEXANDER RHAVDENSIS MEDIOLANENSIS
COMES BVRGETI E PRIMO LOCO LL. INTERPRES
IN PATRIAM REVERSVRVS AD HONESTVM OTIVM
VT HINC ETIAM INNOTESCAT
EIVS VERISSIMI AMORIS VESTIGIVM
C. F. ANNO MDC.

RHAUDENSIS ANTONIUS.

Addenda, & Corrig. ad Artic. MCCCCXXXIII. Col. 1213.

Impreſſo jam hujus Scriptoris Articulo advertimus Amanuenſium incuriâ accidiſſe, ut in Editione erratorum Lactantii Firmiani à Rhaudenſi collectorum, pro anno MCCCCLXVIII. reponeretur annus MCCCCLXXVIII. Id ergo Lectorem candidum monentes; addimus interim eam prodiiſſe *Romæ in domo Petri de Maximis*. Anno verò MCCCCLXXII. iterum Opus ipſum in lucem prodiit *Venetiis per Vindelinum de Spira in fol.*

Advertendum etiam, clariſſimum Virum Joannem Mabillonium in libro ſuo, cui titulus: Iter Italicum Tomo I. pag. 597. inter Codices Manuſcriptos Monaſterii S. Salvatotis Bononiæ recenſere Volumen, quod continet P. Candidi Decembrii Epiſtolarum Libros octo ineditos, quibus præfixa eſt Auctoris Epiſtola ad Bartholomæum (is eſt Bartholomæus Capra ſuo loco à nobis laudatus) Mediolanenſem Antiſtitem, cujus hortatu Epiſtolas ſuas in unum corpus collegit. „ Ultimus liber eſt (ait Mabillo„ nius) totus ad Fratrem Antonium Rhaudenſem, „ aliàs Panormitanum, Ordinis Minorum, quem „ petulanter irridet ob Philippicam ab eo nuper „ editam. Ad Candidi invectivas reſpondet Jacobus „ Modoëtienſis „. Verùm tanti Viri pace dictum ſit, adeo diverſi ſunt Antonius Rhaudenſis, & Panormita, ut planè miremur eruditiſſimum Mabillonium ambos pro uno eodemque ſumpſiſſe. Philippicam, de qua hîc agitur, eandem exiſtimamus cum Apologia, de qua num. XI. verba jam fecimus.

Inſuper Albertus Sarthianenſis aliam, præter memoratam, ad Antonium noſtrum dedit Epiſtolam ſcriptam Papiæ die XXII. menſis Novembris, anno MCCCCXLVI. cujus Argumentum eſt: „ Epiſto„ lam debitam, promiſſamque repoſcit, & biennale „ ſilentium amicâ objurgatione caſtigat „. Edita eſt alia inter Opera præfati Sarthianenſis, quæ prodierunt Romæ pagg. 393., & 427.

Jam enunciatis illius laudatoribus addantur Flavius Blondus, Guinifortus Barzizius in ſupplici libello ad Philippum Mariam Mediolani Ducem, in parte II. ejus Orationum, & Epiſtolarum, atque Olearius, qui ait, plura hujus Auctoris ſcripta periiſſe.

In Codice Biblioth. Ambroſ. MS. Epiſtolarum Petri Candidi Decembrii in fol. ſign. I. n. 235. legitur una ejuſdem Decembrii ſine data, cum qua Antonio noſtro mittit Vitam Homeri, & hæc de Rhaudenſi ſcribit „ Sacris literis Latinas Muſas „ ſemper addidiſti, & Græcas non inepte tuis ſtudiis „ adjicis „. Laudat Opus ejuſdem Rhaudenſis in Lactantium Firmianum.

Annotationes verò Laurentii Vallæ in Antonii Rhaudenſis errores ſpectant ad librum iſtius de imitatione Eloquentiæ, non ad Errata Lactantii Firmiani, quod advertendum duximus pro errore Typographi noſtri, qui Articulum incipiens „ Laurentius Valla &c. „ poſuit poſt num. I. & collocare ipſum debuerat poſt num. II.

RHAUDENSIS JOHANNES.

Addenda ad Artic. MCCCCXXXIX. Col. 1219.

OBiit Romæ X. Novembris MDCLXII.

XXIX. Delle Lodi della Sereniſſima Maria Farneſe Eſtenſe Ducheſſa di Modena. Orazione del Padre Giovanni Rhò della Compagnia di Gesù. *In Modena, per Giuliano Caſſiani*, 1646. *in* 4. Ex Cinelli Biblioth. Vol. Pluteo 8. pag. 46

XXX. Panegirici ſopra gl' Apoſtoli. Vol. II. MSS in 4. Ext. in Bibliotheca PP. Soc. Jeſu S. Fidelis Mediol.

XXXI. Panegirici de' SS. e Feſte fra l'anno. MS. in 4. ibid.

XXXII. Tractatus de Charitate. MS. in 4. ibid.

XXXIII. Apologia Soc. Jeſu contra Paſqualigum. MS. in 4. ibid.

RHAUDENSIS JOANNES ANDREAS.

Addenda ad Artic. MCCCCXL. Col. 1220.

III. Conſultationes plurimæ ſatis commendatæ tam editæ quàm MSS., inter quas illa de Recognitione libellaria inter Dominum directi, & Emphiteotam, ejuſque effectibus. impreſs. in folio an. 1665. ſinè Typographi nomine, quæ extat penes Advocatum Sitonum noſtrum.

RIPA BONVICINUS.

Addenda ad Artic. MCCCCXLIX. Col. 1226.

V. Carmen Italicum quaternis verſibus vulgari dialecto ſatis prolixum, cujus argumentum eſt „ Cinquan„ ta bone creanze da uſarſi a Tavola „. Extat MS. in Codice Biblioth. Ambroſianæ, ſignato N. num. 95. in 4.

IV. Hiſtoria Ordinis Humiliatorum, quam fruſtra quæſivit Clar. Saxius, ut ipſemet aſſerit in Hiſt. Typografica ad annum MCCCCLXXXIII. Col. CCLXI.

RIPAMONTIUS JOSEPH.

Addenda ad Artic. MCCCCLIV. Col. 1230.

IX. Bernabovis Barbovii Elogium, Auctore Joſepho Ripamontio &c. *Mediolani, apud Impreſſores Archiepiſcopales*, 1633. *in* 4.

ROBALDUS ſive ROBOALDUS.

Addenda ad Artic. MCCCCLIX. Col. 1236.

XI. Breve, ſeu Recordatio ſententiæ &c. datæ ad ſedandas contentiones inter Epiſcopos Derthonenſem, & Laudenſem pro quibuſdam Cœnobiis; legitur apud eundem Ughell. in Epiſcopis Laudenſibus.

A

ROVELLUS CAROLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCLXVIII. Col. 1244.

III. Carolo VI. Cæsari Auguſtiſſimo, atque Catholico Regi Tributum Literarium Caroli Franciſci Rovelli Clerici Regul. Somaſchi, Publici in Ticinenſi Univerſitate Profeſſoris, atque Sancti Officii pro Fide Catholica Conſultoris. *Mediolani*, 1717., *è Prælo Dominici Bellagattæ*, *in* 4.
Ex hujus Libri editione agnovimus, Auctorem produxiſſe vitam ultra ſupradictum annum.

ROZZONUS BARTHOLOMÆUS.

B

Corrigenda ad Artic. MCCCCLXXI. Col. 1251.

In Operum num. I. ad Maximilianum, Corrige *ad Franciſcum II.*

RUGERIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCLXXXI. Col. 1261.

XII. Defenſio Joannis Georgii Triſſini, & de ejuſdem Stemmatis nobilitate, habita in Academia Generoſorum, anno MDCXX. *Veronæ*, *in* 4.
XIII. Carmen Latinum in laudem Laurentii Friſoni; extat in libro ejuſdem, cui titulus „ Trattato del „ Canto Fermo ec. „ de quo diximus ſuo loco.

RUSCA ANTONIUS.

Addenda ad Art. MCCCCLXXXV. Col. 1263.

III. Oratio habita in Synodo Mediolanenſi anno MDCIX. *Ibi*, *ſine Impreſſoris nomine*, *in* 4.
IV. Concluſiones in Sacram Theologiam circa varias Doctorum opiniones, ad Reverendiſſimos Patres Provinciæ Mediolanenſis Epiſcopos in VII. Synodo Congregatos. *Mediolani*, *apud Impreſſores Archiepiſcopales*, 1609. *Vol. I. in* 4. juſtæ molis.

S

C

SACCUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. MCCCCXCIII. Col. 1269.

X. Coram Excelſo Rerum Italicarum in Regia Catholica Concilio Joannis Baptiſtæ Sacci Actio pro Genero. Extat in Libro num. I. jam relato pag. 106.
XI. Deſcriptio Sclopoli rotati ad explodendum inſtructi. Extat ibidem pag. 111.

SADARINUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MCCCCXCIV. Col. 1272.

VIII. Præſidi Bartholomæo Areſio Theatrum inſtruxit Franciſcus Sadarinus Mediolanenſis Senatus à Secretis. *Mediolani*, *apud Montiam*, 1685. *in* 4. Oratio eſt Funebris in laudem ſupradicti Areſii.
Opus vero ejuſdem, quod dedimus num. I. impreſſum fuit etiam *Mediol.* 1680., *& Bononiæ apud hæredes Dominici Barberii* 1681., ubi in calce adſunt II. Reſponſa Octaviani Picenardi, & alterum Senatoris Sertorii.

D

SALVATERRA JOANNES.

Addenda ad Art. MCCCCXCVIII. Col. 1275.

PRofeſſor IV. Votorum, moritur Saroni IV. Februarii MDCLXXX.

E

V. Conciones plures tam Quadrageſimales, quàm in Adventu, necnon de Sanctis. Vol. V. MSS. in fol. juſtæ molis, extant in Bibliotheca PP. Soc. Jeſu Domus Profeſſæ S. Fidelis Mediol.

SANGIORGIUS JOANNES ANTONIUS.

Corrigenda ad Art. MDV. Col. 1282.

In Operum num. VII. lin. 9. Sixti V. corrige *Sixti IV.*

SANSONIUS HIERONYMUS.

Addenda ad Art. MDVII. Col 1283.

PRæfatus Don Hieronymus Sanſonius Ciſtercienſis Monacus, de anno MDXXVI. claruit electus Epiſcopus Civitatis Laudenſis in locum Octaviani Mariæ Sfortiæ Vicecomitis ab anno MDXIX. promoti ad Epiſcopatum Aretinum; uti conſtat ex publico Inſtrumento, ſub die XX. Auguſti MDXXVI., quod extat penes Clar. Advocatum Jo. Sitonum de Scotia.

SANSONIUS PAULUS.

Addenda ad Art. MDIX. Col. 1285.

III. Pauli Sanſonii Mediolanenſis Minorum Conventualium Baccalaurei de trium Animæ graduum perfectione; ad Fratrem Thomam Orrigonium Variſinum, Viſitatorem Apoſtolicum. *Patavii*, *apud Paulum Majetum*, 1581. *in* 4.

SANTAUGUSTINUS THOMAS.

Addenda ad Art. MDX. Col. 1287.

JUriſconſultus, filius Caroli P. T. P. S. Mariæ Beltradis Mediolani, anno MDCLX. creatur Notarius Collegiatus Mediolani, ex Matricula &c.

XXIII. L'Era volgare Dioniſiana di Criſto. Hoc Opus prodiit cum jam indicato ſub num. X. cujus titulus eſt, ut ſequitur: „ Breve ſaggio della „ noviſſima Epatta Luni-Solare perpetua di To- „ maſo Santagoſtino. Al Cardinale Fabricio „ Spada. „ *Macerata*, *per Michelangelo Silveſtri*, 1697. *in* 4.
XXIV. Ipparco in Atene, o ſia la Tirannia d'Amore, non vuol conſiglio, Operetta per Muſica del Dottore Sottogiſnio Manaſta, privatamente recitata in Milano l'anno MDCLXXX. *Ivi*, *per Marcantonio Malateſta*, *in* 12.
XXV. Amore non vuol forza.
XXVI. La Rinegata di Vagliadolid.
Hæc II. ex Cl. P. Quadrii libro „ della Storia „ e della Ragione d' ogni Poesìa „ Tom. V. ſub prælo.

A SAR-

A SARTIANO ALBERTUS.

Addenda ad Art. MDXIII. Col. 1290.

MOnuit nos Vir Clariſſimus P. Joannes de Auguſtinis Ordinis Minorum, ex eo Cœtu, qui Reformati nuncupantur, Albertum Sartianenſem, cui vitæ ſanctitas, & præclarè geſta Beati cognomen fecere, inter Mediolanenſes Scriptores non eſſe recenſendum, quòd verè in Oppido Sartiani, non autem in hac Metropoli editus fuerit in lucem. Id confirmat allato teſte omni exceptione majore, ipſo videlicet Alberto; qui in Epiſtola ſua ſecunda ad Antonium Rhaudenſem hæc disertè ſcribit: „ En „ nobis relicto Rhaudenſi, & Sarthianenſi ſive Oppi- „ dis, ſive quid aliud nuncupari potius, nativitatis „ noſtræ terris volueris &c. „ Adjecit tanto teſtimonio, cui fidem negare nefas eſſet, Scriptoris celeberrimi cognomentum, ipſum nempe fuiſſe ex familia Berdina Sartianenſi. Aſſentimur & Nos ipſius Patris de Auguſtinis ſententiæ, ſed noſtrum eſſe judicamus, ut Criticos nimis acres effugere liceat, fontes indicare, unde hauſimus, quæ in Articulo diximus, contendentes Albertum patriâ Mediolanenſem fuiſſe. Et primò quidem nos exteros in fraudem induxere ipſius Inſtituti Conſodales, qui rogati ut Suorum Mediolanenſium monumenta ſuppeditarent, inter ceteros Albertum hunc recenſuere, mordicùs afferentes, eum inter hujus Urbis cives numerandum, quòd hìc lucem hauſerit, citatis teſtibus, nempe Rodulphino Tuſſianenſi in Hiſtoria Seraphicæ Religionis lib. I. pag. 72. Paulo Moriggia in Summario, Henrico Willot in Athenis Orthodoxorum Sodalitii Franciſcani pag. 8. Neque tamen illicò hæc nos moverunt, ſed ſcrutari alios placuit, ne deviaremus à veritate. Inſpecto igitur Apparatu Sacro Antonii Poſſevini Tomo I. pag. 35. hæc legimus: „ Alber- „ tus Sartianus Mediolanenſis Ord. Min. celebris „ ſui Ævi Concionator &c. „ tum etiam Joanne Baptiſta Cariſio in Diario Sacro perpetuo Mediolanenſi ſub die XV. Auguſti hæc ſcribente: „ Il Bea- „ to Alberto Milaneſe dell' Ordine di S. Franceſco. „ Il ſuo Corpo giace in Sant' Angelo in Porta Nuo- „ va „ tandemque Paulo Moriggia in Nobilitate Mediolani lib. I. cap. XI. pag. 32. in hæc verba: „ Il Beato Alberto da Sarziano Milaneſe; queſto fu „ gran dotto sì nelle Lettere Greche, come nelle „ Latine &c. „ atque Picinello in ſuo Athenæo, omnem depoſuimus dubitationem. Verumtamen nunc meliùs agnitâ veritate, Sartianenſibus ſuum reddimus Albertum, quem tamen omnino Mediolanenſibus non eripimus. Transferendus idcirco eſt Scriptor inſignis ad eorum Catalogum, qui aliis in regionibus nati, diuturnæ moræ gratiâ inter Cives hujus Metropolis recenſentur, præſertim cùm Alberti oſſa hìc colantur, unde fortaſſe citati Auctores non dubitarunt eundem Mediolanenſem affirmare, non alio prorſus argumento, quàm eo, quo Sanctus Antonius Uliſſippone ortus, appellatus eſt Patavinus, quòd ibidem migraverit ad Dominum, ſacrumque illius Corpus Patavii ſummo cum honore ſervetur.

Ceterùm, ut cum fœnore ad Lectores redeat Alberti memoria, eos monemus, corrigendum eſſe, quod diximus, Opera ipſius Omnia prodiiſſe *Romæ*, *apud Patricium Duffium*, *anno* 1688. quibus ex verbis videtur Duffius Impreſſor fuiſſe. Verùm Patricius Duffius non Typographus extitit, ſed Editor. Erat enim ejuſdem Ordinis Minorum Chronologus natione Hibernus. Prodierunt autem è prælo *Joannis Baptiſtæ Buſſotti*, cum Duffii Notis, & Indicibus. Fefellit etiam hìc nos formula loquendi Continuatorum Bollandi loco indicato, ſcribentium Opera ipſa prodiiſſe Romæ per Patricium Duffium.

A Qui cupit Epiſtolarum Beati hujus Viri diligentiorem Indicem, adeat Magnam Bibliothecam Eccleſiaſticam editam *Coloniæ Allobrogum*, *anno* 1734. *fol.* 221. & Tom. III. Veterum Scriptorum, & Monumentorum hiſtoricorum, Dogmaticorum, Moralium &c. per Edmundum Martene, & Urſinum Durand Collect. *Pariſ.* 1724. ubi recenſentur Epiſtolæ XXII., & memoratur in Præfatione.

Adde ejus Operibus

XIII. Orationem habitam Ferrariæ die ſeptima Maji, anno MCCCCXLVII.

B

SAULIUS ALEXANDER.

Addenda ad Art. MDXIV. Col. 1293.

XXX. Confeſſionale Hieronymi Savonarolæ Ordinis Prædicatorum pro inſtructione Confeſſorum, cum Additionibus Alexandri Saulii. *Papiæ*, *per Hieronymum Bartholum*, 1573 *in* 8., *& Placentiæ*, *apud Joannem Bazachium*, 1598. *in* 8.

De laudibus B. Alexandri Saulii Congregationis Divi Pauli, olim Ticinenſis Epiſcopi, Oratio Pauli Belloni J. C. in Ticinenſi Gymnaſio Legum interpretis Primarii, nunc Senatoris Regii Mediolani. *Papiæ*, *apud Jo. Baptiſtam Rubeum*, 1620.

In Encomiaſtico Hieronymi Boſſii Ticinenſis *Mediolani* impreſſo, extat Acclamatio IX. in laudem Beati Alexandri Saulii.

C

SCANTIUS JOANNES FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDXX. Col. 1300.

SCantius hic noſter promiſcuè vocatus eſt Joannes Franciſcus, & quandoque Franciſcus tantummodo, quod Lectores optimos ignorare noluimus, ne geminos credat, ſi fortè in Opera quædam inciderit, ubi modico hujuſmodi nominis diſcrimine nuncupatur. Quamvis autem in memorato Articulo dixerimus, ipſum floruiſſe ad annum uſque MDLXXV. addendum hoc loco arbitramur, eundem nomini ſuo famam comparare cœpiſſe anno MDLV. D quemadmodum didicimus ex humaniſſimo JC. Sitono. Eloquentiam Scantii noſtri ſæpiſſimè mirata eſt Aula Pontificum, quod facili negotio percipere poſſunt quicumque illius Orationes jam priùs relatas, & alias quoque mox referendas inſpexerit, è quibus etiam patet, qua apud præcipuos ſui ſæculi Principes gratiâ polleret, cùm Pontifices, Cæſares, Reges, Cardinales, & hujuſmodi Viros ampliſſimæ dignitatis ornamentis inſignitos habuerit Mecœnates. Tribus igitur Orationibus recenſitis, ſequentes addimus, quarum jam edito Articulo ad nos pervênit memoria.

Sunt autem:

E

IV. De Morte Chriſti Triumphatoris Oratio II. D. Gabrieli de la Cueva Duci de Alburquerque, & Gubernatori Status Mediol. dicata. *Romæ*, *apud Antonium Bladum*, 1566. *in* 4.

V. De Morte Chriſti Triumphantis Oratio III. habita in Sacello Rom. Pont. D. Gabrieli Caſato Senatus Mediol. Præſidi dicata. *Ibid. ut ſupra*, *in* 4.

VI. Oratio de Divo Joanne Evangeliſta, habita in Sacello Rom. Pont. Scipioni Rebibæ Piſarum S. R. E. Card. ampliſſimo conſecrata. *Ibidem*, *in* 4.

VII. Oratio de Rege Catholico: Franciſco Paciecco Card. ampliſſimo conſecrata. *Ibid. in* 4.

VIII. Oratio in Funere Roberti Nobilioris piiſſimi Cardinalis; habetur ſub finem Vitæ dicti Eminentiſs. Principis editæ à Julio Bartoloccio S. Bernardi Monacho. *Romæ*, 1575. *in* 4., & ſeorſim *Romæ*, *apud Bladum*, 1566. *in* 4. Aurelio Abbati ejuſdem fratri dicata.

IX. De Puero Nazareno Rege Circumciſo; Oratio habita in Sacroſancto Senatu Pii IV. Pont. Max. Fran-

ciſco

cifco Alciato S. R. E. Cardinali ampliffimo. *Sine loco, anno, & Typographo, in 4.*

X. Orationes aliæ XI, ficuti eruitur à fequentibus verbis ad calcem fupramemoratæ Orationis; fic: „ Sequuntur aliæ duodecim Orationes locupletif- „ fimæ, quæ ordine fuo, commodiore opportu- „ nitate, (dante Deo) imprimentur.

XI. Oratio in Parentalibus Jacobi Putei S. R. E. Cardinalis. Cod. MS adfervatur in Biblioth. Serenifs. Reipublicæ Venetæ. Ita Palatius in Faftis.

Agit de eodem citatus Cl. Sitonus in fuo Theatro Genealogico pagg. 316., & 399. MS. in fol. penès Auctorem, & in Chronico Coll. J. PP. pagg. 124 art. 516.

SCLAFENATUS JOANNES BAPTISTA.

Addenda ad Art. MDXXIV. Col. 1304.

IV. Rime di Gio: Battifta Schiaffenato Milanefe. *In Venezia, per il Sabbio*, 1534. *in* 8.

SCOTTUS BERNARDINUS alter.

Addenda ad Art. MDXXVI. Col. 1306.

Quamvis piiffimi hujus Cardinalis Operibus litterariis nihil addendum fuperfit, juvat tamen Lectoribus exhibere quantâ religione in facras Deo Ædes, & pauperes fuerit præditus, quod & dum effet in vivis, & cùm ad immortalitatem pergeret manifeftiffimis argumentis fignificavit. Etenim Aram principem B. Carolo facram in ejus Ecclefia in Urbe inftauravit, multifque æneis ornamentis auro illitis adornavit, aulæifque olofericis auro phrigiatis ditavit, erogatis in eam rem decem aureorum millibus. Moriens triginta millia aurea legavit fœminarum pœnitentium Monafteriis, Ecclefiæ S. Caroli quatuor millia, Pauperibus Parœciæ tria millia, & totidem domefticis, cum omnibus Cardinalitiis indumentis. Obiit die XVI Novembris, anno MDCCXXVI., & in Ecclefia SS. Ambrofii, & Caroli nationis Mediolanenfis fepultus jacet hoc fub lapide:

OSSA

BERNARDINI S. R. E. TIT. S. PETRI IN MONTE AVREO

PRESBYTERI CARDINALIS SCOTTI MEDIOLANENSIS

HIC EXPECTANT RESVRRECTIONEM AETERNAM.

ORATE PRO EO.

OBIIT XVI. NOVEMBRIS ANNO M. DCC. XXVI.

AETATIS SVAE LXX. MENSE I. DIEB. XVI.

Ex Clar. Abb. Fufio in Append MS. ad Picinellum.

SEPTALA CLAUDIUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDXXXI. Col. 1311.

Elogia, feu breves Vitæ:

III. Blafii Riberæ.
IV. Petri Pontaurei.
V. Joannis Fernandez.
VI. Gafparis Alvari.
VII. Gregorii Scribæ.
VIII. Alvari Mendez.

Omnes de anno MDLXX.

Extant in Libro, cui titulus „. Elogia PP. Soc. Jefu „ pietate, ac morte pro Chrifti Fide obitâ illu- „ ftrium. „ MS. in Coll. Braydenfi ejufdem Societatis Mediol.

SEPTALA MANFREDUS.

Addenda ad Art. MDXLI. Col. 1328.

IV. Defcrizione della fua Galleria. MS. in fol. Extat apud Amicum.

In Bibliotheca Ambrofiana fervatur ejus Nummifma his literis exornatum *Manfredus Septalius Mediolanenfis Annor. 77* In altera parte vifitur Mundi Globus fuperpofitis VII. Planetis, & Tuba cum lemmate *Percurrit utrumque*.

SERBELLONUS JOANNES ANTONIUS.

Addenda ad Art. MDXLIX. Col. 1338.

Edidit quoque ex Turrigio:

VI. Votum, five Relationem factam in Confiftorio Secreto fuper erectione Domus Lauretanæ in Ecclefiam Cathedralem die XVII. Maji MDLXXXVI.

VII. Sermones ad populum, qui MSS. adfervantur in Novarienfi Cathedrali. Ita Ciacconius, Petramellarius, Carolus à Bafilica Petri &c.

SERENIUS BASILIUS.

Addenda ad Art. MDLII. Col. 1341.

XVII. De Doctoratu D. Caroli. *Mediolani*, 1629. *in* 4.

XVIII. Opus fuper Salutationem Angelicam *Ave Maria*, ad Cardinalem Sabaudiæ Principem, tefte Borferio in Supplemento pag. 101.

XIX. Carmina plura tam Italica, quam Latina, præter ea jam à nobis relata, tefte eodem.

Sereniorum autem tumulus ad S. Simplicianum hujus Urbis cum hac Infcriptione eft;

D. O. M.

PAVLVS SERENIVS ANNOS NATVS XLII.

MORTIS MEMOR SIBI POSTERISQVE F. C.

AN. M. D. LXVII.

Ex Clarifs. Abb. Fufio.

SER-

SERPONTUS BERNARDUS.

Addenda ad Art. MDLVII. Col. 1345.

GLiscente lite de exiſtentia, & identitate Corporis S. Auguſtini, ſcripſit Librum

V. De Corpore S. Auguſtini.
Ex Clariſs. Abb. Fuſio in Append. MS. ad Picinellum.

SESSA FRANCISCUS BERNARDINUS.

Addenda ad Artic. MDLXI. Col. 1348.

IV. Riſpoſta a certa Cenſura ſopra il ſeguente Sonetto, fatto già in lode del Sig. Giulio Areſe nel veloce cammino (dopo il Magiſtrato Straordinario) ai Carichi di Senatore, e di Preſidente del Magiſtrato Ordinario, come or preſiede sì degnamente; al Senato Eccellentiſſimo. *In Milano, appreſſo Gio. Battiſta Bidelli*, 1623. Carmen verò ſupradictum, vulgò *Sonetto*, ſic incipit:

Move di merci, e d'or legno peſante
A lento piè da le marine ſponde ec.

SFONDRATA ANGELICA AGATHA.

Addenda ad Art. MDLXVII. Col. 1353.

QUandoquidem de tam clara Virgine alia reperimus Opera, non abs re fore exiſtimamus aliquid etiam de ipſius Actis adjicere. Nata eſt die VIII. menſis Januarii, anno MDLXVI. Grammaticæ rudimenta percepit ab Amita ſua Antonia Maria Sfondrata, quam ſuo laudavimus loco In Monaſterio S. Pauli, ubi, ut diximus, Deo ſe devoverat, ad Deiparæ Lauretanæ Domus imitationem Sacram Ædiculam, impenſis Pauli Æmilii Cardinalis Fratris ſui excitavit, tantoque virtutum & religioſæ perfectionis ſplendore emicuit, ut non ſine magna Sanctitatis laude apud ejuſdem Cœnobii Virgines ipſius vivat memoria.

Jam recenſitis Operibus addenda ſunt hæc, quæ poſtmodum innotuere:

VII. Meditazioni per tutti li giorni dell'Avvento ſopra il *Miſſus eſt*. MSS. ſervantur in prælaudato Cœnobio, cum aliis, quæ ſequuntur.
VIII. Altre ſopra tutti li giorni dell'Avvento, ſopra le Membra della Santiſſima Vergine.
IX. Due Quareſimali di Meditazioni per ogni giorno di Quareſima. Uno ſopra la Storia della Paſſione del Signore, l'altro ſopra i di lui Santiſſimi Membri.
X. Due Eſercizj ſopra la Feſta del Corpus Domini.
XI. Altri due per la Feſta dell'Aſſunzione.
XII. Altri due per la Feſta della Natività della Beata Vergine.
XIII. Altri due ſopra la Feſta di S. Paolo.
XIV. Trattato ſopra il *Magnificat*.
XV. Quaranta Meditazioni ſopra il Sermone di S. Ambrogio: *Sit vobis tamquam in Speculo &c.*
XVI. Seſſanta Meditazioni ſopra gli anni della Santiſſima Vergine.
XVII. Una Inſtituzione, che fece a sè ſteſſa, eſſendo giovane di ventiſette anni.
Hæc debere nos fatemur Nobiliſſimis Sanctimonialibus prælaudati Parthenonis Sancti Pauli ad Portam Ludovicam hujus Metropolis.

SFONDRATA ANTONIA MARIA.

Addenda ad Art. MDLXVIII. Col. 1355.

PRæclaræ hujus Virginis Baptiſmale nomen fuit Lavinia, adeòque humanioribus literis excelluit, ut Angelicam Agatham ex fratre Nepotem, jam à nobis commendatam, Inſtitutiones Grammaticas edocuerit. Præter Verſionem Sermonum S. Bernardi jam indicatam numerò I. Scripſit etiam:

II. La Storia riſtretta della Fondazione del Moniſtero di S. Paolo. MS. ſervatur in eodem Cœnobio. Hunc literarium Amitæ laborem fuſiùs proſecuta eſt Neptis, quæ, ut diximus, Chronicon poſtmodum texuit.
Hoc etiam mihi humaniter ſuppeditarunt nobiliſſimæ Virgines ibidem Chriſto famulantes.

SFONDRATUS CŒLESTINUS.

Addenda, & Corrig. ad Art. MDLXXI. Col. 1358.

XVI. Tractatus de Libertatibus Eccleſiæ Gallicanæ, continens amplam diſcuſſionem Declarationis factæ ab Illuſtriſſimis Archiepiſcopis, & Epiſcopis, Pariſiis mandato Regio congregatis anno MDCLXXXII. *Leodii, apud Matthiam Hovium*, 1684. *in* 4.
Opus num I. indicatum prodiit etiam typis Monaſterii S. Galli *apud Mullerum*, 1693. *in* 4.
Juvat hîc addere aliqua ad noſtri Auctoris Opus, cui titulus „ Nodus Prædeſtinationis „ pertinentia, videlicet:
Appendix ad Nodum Sfondratianum, ſive Literæ parvulorum ſine baptiſmo mortuorum, ſcriptæ è Limbis ad ſuæ quietis perturbatores. *Coloniæ Agrippinæ, apud Servatium Noëthen*, 1698. *in* 8.
Sentiment de M. Le Tellier, Archevêque de Reims, ſur le livre du Cardinal Sfondrate, qui a pour titre: *Nodus prædeſtinationis*, &c. contenu dans une Lettre de ce Prelat, du 14. Janvier 1697 in 12.
Epiſtola Eccleſiæ Principum Car. Mar. Le Tellier, Archiepiſcopi Rhemenſis, Lud Ant. de Noailles Archiepiſcopi Pariſienſis, Jac. Ben. Boſſuet Epiſcopi Meldenſis, Guid. de Seve, Epiſcopi Atrebatenſis, & Henr Feydeau de Brozi, Epiſcopi Ambianenſis, ſcripta VII. Cal. Martii MDCXCVII. ad Innocentium XII contra Librum, cui titulus: *Nodus prædeſtinationis diſſolutus*, è Gallico in Latinum ſermonem verſa, interprete Ludovico Paulo Du Vaucel, cum Reſponſione Innocentii Papæ, die VI. Maji MDCXCVII. data *Pariſiis, apud Joan. Aniſſon*, 1697. *in* 4.
Ludovici Pauli Du Vaucel Animadverſiones in *Nodum prædeſtinationis* Cardinalis Sfondrati diſſolutum: quibus acceſſerunt Sententia Archiepiſcopi Rhemenſis de eodem libro, necnon excerptum ex hiſtoria Congregationis de auxiliis Gratiæ, recèns edita, adversùs quatuor nova Enodatoris paradoxa de naturali beatitudine parvulorum ſine baptiſmo decedentium &c. *Coloniæ, apud hæredes Corn ab Egmond*, 1707 *in* 4.
Diſpunctio notarum quadraginta, quas Scriptor Anonymus Cardinalis Cœleſtini Sfondrati libro, cui titulus: *Nodus prædeſtinationis*, inuſſit. *Coloniæ, apud Servatium Noëthen*, 1699. *in* 8.
Collectio variorum Scriptorum adversùs librum, cui titulus: *Nodus prædeſtinationis*; ſive Auguſtiniana Eccleſiæ Romanæ doctrina à Cardinalis Sfondrati Nodo extricata, per varios Sancti Auguſtini diſcipulos. *Coloniæ, apud Hæredes Corn. ab Egmond*, 1700. *in* 12.

In num. autem III. corrigatur ſphalma Typographi, qui in ultima linea pro 729. ſuppoſuit 109.

SFONDRATUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDLXXII. Col. 1361.

VIII. Variæ ejus Orationes MSS. adfervantur in Bibliotheca Vaticana, fortaffe à jam indicatis diverfæ. Ex Clarifs. Abb. Fufio in Append. MS. ad Picinellum.

Geminas ad eum Epiftolas Latinas dedit Benedictus Jovius Novocomenfis, quarum prima fcripta eft ad eundem adhuc Senatorem, quâ ipfi commendat Marcum Antonium Somelianam affinem fuum. Altera verò eft ad eum electum Amalfitanæ Ecclefiæ Antiftitem, quâ ipfum fummis extollit præconiis. Extant omnes in MS. ejufdem Jovii Epiftolari apud Comitem Antonium Jofephum à Turri Rezzonici Patricium Novocomenfem brevì edendo.

Eidem M. Antonius Majoragius infcripfit Vindicias fuas M. Tullii Ciceronis, quibus ipfum tuetur à calumniis Cœlii Calcagnini; fummis etiam laudibus Francifcum in Præfatione exornat. Nec fine commendatione celebratur ab Aonio Paleario in Oratione III. pro fe ipfo pagg. 73. & 93. quam habuit, dum Sfondratus nofter Senenfibus jura dabat.

SFORTIA ASCANIUS MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXVII. Col. 1371.

XVII. Præter Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, quo amplexus eft Opus Betini Tricii de Pefte, edidit etiam Epigramma in ejufdem Auctoris laudem, ut videre eft apud Clar. Saxium in Hift. Typograph. ad annum MCCCCLXXXVIII. Col. CCLXXXIX.

XVIII. Epiftolæ ad Angelum Politianum fcriptæ anno MCCCCLXXXV. cum iftius Refponfionibus. Extant inter Epiftolas Angeli Politiani editas.

Quoniam in memorato Articulo mentio incidit proditionis Afcanii Mariæ Sfortiæ per Conradum Landum Placentinum, moneo Lectores, Marchionem Ubertinum Landum amiciffimum, Patronumque meum Apologiam fcripfiffe, quâ Conradum ipfum per fummam injuriam tanti fceleris accufatum oftendit, ut nobis fignificavit Clarifs. Ludovicus Antonius Muratorius.

SFORTIA GALEACIUS MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXX. Col. 1378.

VI. Epiftolæ Latinæ V. ad Hippolytam Sororem fuam, in quibus receptas ab ea viciffim literas Latinas, & mores ipfius, atque ftudia plurimum commendat. Datæ funt ex Bibliotheca fua, anno MCCCCLX.

VII. Alia ad Blancam Mariam Matrem, in qua eleganter exponit, & Ciceronis potiffimum auctoritate confirmat Sententiam Francifci Sfortiæ parentis de excellentia dignitatis militaris fuper Jurifprudentiam, fine data. Extant omnes MSS. in Codice pergameno Bibliothecæ Ambrofianæ, in 4. fignato N. num. 15.

SFORTIA HIPPOLYTA MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXXI. Col. 1380.

III. Epiftolas plures Latinas ad Galeacium Mariam fratrem anno MCCCCLX. fcriptas memorat ipfe Galeacius in Refponfionibus, de quibus in præcedenti Articulo egimus, dum de eodem fermo effet.

IV. Gefta Majorum fuorum eam confcripfiffe teftatur idem Galeacius frater his verbis, quæ habentur in Epiftola II. inter MSS. in ipfius Articulo indicatas: „ Gaudeo, atque lætor me videre, mea Ill. „ Soror, te his cogitationibus, quæ te dignæ funt, „ animum apponere; nam his, quæ ornatiffimâ „ Epiftolâ tua ad me fcribis, te vitam, ac mo- „ res Majorum noftrorum perquirere intelligo, „ ut eos, fi non fuperare, faltem æquare poffis, &c.

Quandoquidem autem in his verfamur Epiftolis fraterno amore plenis, non incongruum arbitramur ad tantæ mulieris laudem nonnulla addere ex ejufdem Galeacii Epiftola IV. ad eam data: „ Aliud quoque eft, de quo non jam tibi gratu- „ labor, quando ita modefta es, fed mecum ipfe „ gaudebo. Vidi enim in Epiftolæ tuæ fronte Je- „ fus nomen literis græcis infcriptum, quæ res „ mihi indicant, quod cùm latinas literas tibi „ familiariffimas feceris, nunc etiam græcas ad „ familiaritatem tuam advoces, quod quantum „ decoris, quantum ornamenti fit allaturum, non „ dubito quin intelligas. Ego certè præ gaudio „ triumpho, dum mihi Sororem obtigiffe cogito, „ quæ ut inter latinas Virgines fplendet, ita in- „ ter peregrinas omni fit virtute illuftris futura. „ Vale. Ex Bibliotheca mea IV. Nonas Septem- „ bris MCCCCLX.

SFORTIA MUTIUS.

Addenda, & Corrigenda ad Art. MDLXXXIII. Col. 1387.

Canzone di Vincenzo Bilotta nelle Nozze di Muzio Sforza Marchefe di Caravagio. *In Roma, preffo Guglielmo Facciotti*, 1598. *in* 4.

Cùm Mutius Sfortia Monopolitanus, & Mutius Sfortia Caravagii Marchio eodem floruerint tempore, veniam facilè ab Eruditis Lectoribus impetrabimus, ubi nos falfos fateamur in affignandis Mediolanenfi Operibus num. I & II. indicatis, quæ poftmodum alterius Monopolitani effe moniti fumus à doctiffimo P. Joanne de Auguftinis, cui nos aliis etiam titulis obftrictos effe jam teftati fumus.

SFORTIA SFORTIA MARIA.

Addenda ad Art. MDLXXXV. Col. 1389.

III. Ejus Sententiæ extant in Libro infcripto „ il Cancel- „ lieri del Doni: Libro dell' Eloquenza, nel qual fi „ vede per fimilitudine la virtù del dire degli Anti- „ chi Savj, e de' Moderni Virtuofi in ogni imprefa „ onorata di Guerra, di Stato, e Potenza, rifolven- „ do con le vere Sentenze. „ *In Vinegia, per Gabriel Giolito de' Ferrari*, 1562. pagg. 11. & 25.

IV. Aliæ in libro, cui titulus „ Oracoli de' moderni in- „ gegni sì d' Uomini, come di Donne, ne' quali „ unita fi vede tutta la Filofofia Morale, che fra „ molti Scrittori fparfa fi leggeva: Al Signore Ago- „ ftino d'Adda. „ *Vinegia, appreffo Gabriele Giolito de' Ferrari*, 1550. *in* 8.

SIMONETA ALEXANDER.

Addenda ad Art. MDLXXXIX. Col. 1392.

V. Le Finezze dell' Amor di Dio verfo l' Uomo, e fua vera corrifpondenza: Opera del P. Aleffandro Simonetta Teologo della Compagnia di Gesù: Dedicata all' Illuftriffimo, ed Eccellentiffimo Signore D. Alfonfo Gonzaga Conte di Novellara ec. *In Bologna, preffo Gio. Battifta Ferroni*, 1669. *in* 8.

A

SIMONETTA JACOBUS.

Addenda ad Art. MDXCII. Col. 1398.

PErlectis Cardinalis Jacobi Simonettæ supremis tabulis Vicentina in Urbe conditis anno MDXXXVIII. die XV. mensis Julii, quædam reperimus ab eodem vel conscripta, vel incœpta, quæ hic recensemus:

VIII. Annotationes in Opera Bartholi. MSS.
IX. Aliæ in Opera Abbatis Panormitani. MSS.
X. Aliæ in Opera Alexandri Imolensis. MSS.
XI. Aliæ in Opera Felini Sandei. MSS.
XII. Schedæ copiosissimæ in materia Testium, ex quibus ait Testator voluntatis suæ fuisse Tractatum integrum, & absolutum edere, sed variis impeditum occupationibus id perficere non potuisse. Ea omnia, unà cum Bibliotheca sua, legavit Jacobus Ludovico Nepoti, tunc Pisaurensi Episcopo, qui postmodum & ipse Sacram Purpuram est adeptus, eumque commendavimus in Articulo MDXCIV.

B

SIMOMETTA JACOBUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MDXCIII. Col. 1400.

VI. Felini Sandei Commentarii in V. lib. Decret. cum Additionibus Benedicti Vadi, Andreæ Mocenici, Jacobi Philippi Simonettæ, & Joannis à Gradibus. *Lugduni, sine Typographi nomine*, 1540. *Tom. IV. Vol. II in fol.*

C

SOLARIUS JOANNES DOMINICUS.

Addenda ad Art. MDCIX. Col. 1423.

OBiit ætatis annorum LXXVII.

IV. Mistico Ritratto per li dieci Mercoledì in onore di Santa Teresa.
V. Panegirici varj.
Omnia apud Suos in Conventu Mediolani.

SOVICUS THEODORUS.

Corrigenda ad Artic. MDCXVII. Col. 1429.

In Vita propè finem, Cæterum Thomas, corrige *Theodorus*.

STAMPA GUIDUS.

Corrigenda ad Art. MDCXXVI. Col. 1437.

In Operum numero I. Arnulphus Imp. corrige *Adulphus Romanorum Rex*.

STAMPA HERMES.

Addenda ad Art. MDCXXVII. Col. 1438.

III. Adnotationum tam historicarum, quàm poëticarum Latinè, & Italicè ex Auctoribus optimis utriusque linguæ, necnon Græcæ desumptarum Vol. II. in 4. MSS., extant apud Marchionem Soncini Joannem Maximilianum Stampam.
IV. Tractatus de Substitutionibus. MS. insertus in Tomo II. prædicti Operis.
V. Miscellanea varia poëtica, historica, & legalia, è quibus plura confici possunt Volumina, adhuc in schedis, MSS. ibid.

SYLVESTER.

Addenda ad Art. MDCL. Col. 1455.

II. Vita di Fr. Francesco Antonio Maria da Milano Cherico Professo Cappuccino, figlio unico del fu Eccellentissimo Signore Don Cesare Visconti, Marchese, e Conte di Gallarate ec. Cavaliere dell'Insigne Ordine del Toson d'Oro, Grande di Spagna ec. Dal P. Fr. Silvestro da Milano, Annalista Generale de' Cappuccini. *Milano, per Giuseppe Pandolfo Malatesta*, 1732. *in* 8.

T

D

TABERNA BRUNORUS.

Corrigenda ad Art. MDCXLIII. Col. 1459.

Linea 20. MDCLXXXVIII. Corrige *MDLXXXVIII.*

TABERNA FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDCLVI. Col. 1461.

IV. Epistolæ plures ad S. Carolum Borromæum, ext. in Collectione Ambrosiana, & in Archivo Oblatorum S. Sepulchri.
Visitur in Musæo Braydensi ipsius Nummisma, exhibens effigiem cum verbis: *Franciscus Taberna Comes Landriani Magnus Cancellarius Status Mediolani ann. LXXVI* Postica pars præfert agrum multis arboribus consitum, quas inter eminet Palma cum ove, & cane; addito lemmate: *In Constantia, & Fide fœlicitas*.

E

TABERNA MATTHÆUS.

Addenda ad Art. MDCLXI. Col. 1465.

V. Selva per comporre Prediche, Sermoni, e Panegirici. Tom. II. in 4. MSS. magnæ molis. Extat in Bibliotheca Domus Professæ S. Fidelis Soc. Jesu Mediolani.

TAEGIUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MDCLXVII. Col. 1472.

XVIII. Nuove Rime di M. Bartolomeo Taegio in lode della Molto Illustre D. Porzia Toralta, Contessa Torniella. *In Novara, appresso Francesco, e Jacobo Sesalli, sine anno, in* 4.

TANTIUS CORNIGER FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDCLXX. Col. 1477.

X. Epistola ad Lectorem; extat in fronte editionis suæ Rhythmorum Gasparis Vicecomitis. *Mediolani*, 1493., de qua Cl. Saxius ad eundem annum.

TERZAGUS AUGUSTINUS.

Addenda ad Art. MDCLXXIII. Col. 1480.

XV. Poëmata varia tam Latina, quàm Italica. Extant in Libro, cui titulus „ Musarum Sertum pro Laurea Gregorio, & Joanni Baptistæ Sfondratis à „ Josepho Lando intextum. „ *Papiæ*, 1618. *in* 4.

TERZAGUS JACOBUS PHILIPPUS.

Addenda ad Art. MDCLXXV. Col. 1482.

VIII. Elogium Petri Francisci Passerini ad ejusdem Schediasmata Academica. *Placentiæ, apud Bazachium, & Bononiæ, apud Barberium*, 1650. Vide Schedarium liberale Petri Francisci Passerini.
Ex Clarifs. Abb. Fusio in Append. MS. ad Picinellum.

TORNIELLUS CAROLUS.

Addenda ad Art. MDCXCVII. Col. 1506.

II. Elogia, seu breves Vitæ Gasparis Gois, & Joannis Alvarez, Societatis Jesu. Extant in Libro, cui titulus „ Elogia PP. Soc. Jesu pietate, ac morte pro „ Christi Fide habita illustrium. „ De anno MDLXXI. MS. in Collegio Braydensi PP. Soc. Jesu &c.

TOSCANUS JO. ALOYSIUS.

Addenda ad Art. MDCXCVIII. Col. 1506.

V. Declamationes in Turcum.
VI. Epithalamium in Vincentium, & Jo. è Publicolarum familiâ ortum.
VII. Oratio in Coronatione Sixti IV.
VIII. Alia ad Pium II. in Conventu Mantuano.
Hæc Opera ex libro memorato Paradoxorum in Juvenalem A. Sabini Poëtæ laureati ad Nicolaum Perotum Pontif. Sipontinum; *Romæ* edito *per Sachsel, & Glosch Clericos*, 1474. quem antea nobis videre non licuerat, hausit, & humanissimè indicavit Clarifs. Saxius, addens, Sabinum testari Opus ipsum à Toscano nostro editum fuisse, quem laudat ut Jurisperitum insignem, & Poëtam ita facundum, ut extemporaneè canens Scriptores defatigaret.
Monuit etiam nos Eruditissimus Pater Joannes de Augustinis, extare apud se MS. Codicem chartaceum Miscellaneorum, ubi habentur nonnulla Toscani nostri
IX. Ad Magnificum, ac Eruditissimum Virum Dominum Zachariam Barbarum Venetorum facundissimum Oratorem, Johannes Aluysius Toscanus puer annorum nondum duodecim, Elegia.

Incipit: *Sfortia cum doctos jussisset adire pœnates*
Non potui tanti spernere jussa Ducis &c.

Definit: *Ergo vale Zacharia tuo me pectore serva*
Parvula nunc pueri Carmina tene precor.

X. Ad doctissimum Leodrisium Cribellum Ducalem Cancellarium, Tetrasticon.
XI. Ad Reverendissimum in Christo Dominum Christophorum Fanensem Philosophum, Oratorem, Poëtamque Clarissimum, Elegia.

Incipit: *Alme pater legi resonantia Carmina nuper*
Crediderim missum Carmen ab arce poli.

Definit: *Sicque meos versus nunc suscipe corde sereno*
Ut vigeat per te fama mihi celebris.

Vale.

A „ Ex Academia Georgii Vallagussæ: Idibus Augusti „ Johannes Alovisius Toscanus, uti filius.
Extat quoque in eodem Codice Incerti Elegia, sic inscripta „ Ad nobilem, & heliconium puerum „ Johannem Alovisium Toscanum „.
In Musæo Petri Gradenighi Patricii Veneti, Jacobi Senatoris filii, servantur Nummismata duo Ærea mediocris moduli, quorum frons exhibet Auctorem nostrum sub juvenili effigie cum lemmate: *Johannes Aloisius Tuscanus Advocatus*: primæ aversa pars refert hanc Epigraphem: *Incertum Jurisconsultus Orator an Poëta præstantior*: alterius verò hæc verba eadem aversa pars inscripta gerit: *Prævenit ætatem ingenium præcox*. Tertium addimus apud Comitem Joannem Mariam Mazzucchellum Brixiensem Virum Cl. in cujus postica parte visitur Neptunus, cum hoc lemmate: *Victa jam Nursia fatis*. In Braydensi verò Musæo alterum cernitur, referens effigiem Auctoris cum his verbis: *Joannes Aloysius Toscanus Auditor Cameræ*. Aversa
B pars exhibet Columnam, cui Aquila expansis alis insidet; geminæ hinc inde Claves, adjectis literis *L. P.*

TOSCANUS LAURENTIUS.

Addenda ad Art. MDCC. Col. 1509.

V. Carmina III. Italica, vulgò *Sonetti*, extant in Cod. MS. variorum Carminum Italorum Seculi XVI., & XVII. apud me, in 4.
At cùm sermo est de hoc Laurentio juvat hîc addere, quod notatum est in Tomo III. Menagianæ jam in citato Articulo à nobis memorato, ubi corriguntur Auctores Galliæ Christianæ, qui Laurentium Tuscanum Episcopum Lodevensem Etruscum faciunt,
C à voce *Toscanum* decepti pro patria Laurentii assumta; & quòd ille fuerit Mediolanensis profert verba Epistolæ Nuncupatoriæ Bandelli, in Historiola XXVI. Tomi II. sic: „ Si ritrovò quivi il discreto, e „ virtuoso M.r Lorenzo Toscano, Cittadino Milanese, il quale allora governava le Case del Car- „ dinal del Caretto di Finario, che poi abbiamo „ veduto Vescovo di Lodeva in Francia.
De eodem Jo. Matthæus Toscanus, jam à nobis suo loco laudatus, ita cecinit.

Tumulus Laurentii Toscani Episc. Lodeveri.

Si Virtus, Pietasque mori, ac Prudentia possint
Debuerant, Laurens, te moriente, mori.

D

TOSCANUS RAPHAEL.

Addenda ad Art. MDCCI. Col. 1511.

IV. Sonetti. *Lione, per Giovanni Carrè*, 1582. *in* 8.

TRIVULTIUS JOANNES JACOBUS.

Addenda ad Art. MDCCXVII. Col. 1524.

Eidem dicavit Alexander Minutianus M. Tullii Ciceronis Opera, Epistolâ sic inscriptâ „ Illustri, & Ex- „ celso Principi Joanni Jacobo Trivultio, Regio „ Locumtenenti in Insubria Universali, Alexander „ Minutianus salutem, & fœlicitatem. „ Editio-
E nem hanc magnificentissimam complevit Minutianus in hac Urbe anno MCCCCXCIX., ad quem annum Clar. Saxius dedit supradictam Epistolam pag. DXXV.
Joannes Petrus Valla Georgii filius Opera Omnia parentis sui, duobus Voluminibus in fol. magno, *Venetiis, apud Aldum Manutium*, 1501. dicavit Joanni Jacobo Epistolâ satis eruditâ præfixâ.
Præter memoratum Nummisma, aliud servatur apud Cl. V. Comitem Joannem Mariam Mazzucchellum Brixiensem, in quo effigies ipsius additis literis: *Jo. Ja. Tri. Mar. Vigle. Marescal. Fran.* in altera parte stat Victoria palmam sinistrâ, caduceum dexterâ tenens, cum lemmate: *Me duce tutus adibis astra.*

TRIVUL-

A

TRIVULTIUS SCARAMUTIA.

Addenda ad Art. MDCCXVIII. Col. 1529.

III. Epiſtolæ plures ad Petrum Martyrem de Angleria ; memorantur in Reſponſionibus iſtius ſuo loco relatis.
Nummiſma ejuſdem in Braydenſi Muſæo ſervatum, has Iconi habet circumpoſitas ſiglas: *Scaramutia Trivultius S. R. E. Card Jo. Firmi Primi F.* Averſa pars exhibet Fœminam Uſtorium ſpeculum geſtantem, furente ad pedes dracone; nullo appoſito lemmate.

TROTTUS JOANNES BAPTISTA alter.

Addenda ad Art. MDCCXXIV. Col. 1537.

IV. Conſultazione per l'Erezione dell' Albergo, overo Oſpedale de' Poveri in Milano. MS. in fol. Hanc ſcripſit anno MDCCXXIX. dum erat Præſes Magiſtratus Sanitatis hujus Metropolis.

à TURRE CAROLUS.

Addenda ad Art. MDCCXXV. Col. 1538.

B LV. Il Paſtor pentito. *Milano*, 1659.
LVI. Sciagure Avventuroſe, overo le Nozze di Semiramide. *Bologna, per Carlo Zenero*, 1662. *in* 12.

V

VALERIUS MATTHÆUS.

Corrigenda ad Art. MDCCXXXVI. Col. 1557.

Linea 32. MDCXLV. Corrige *MDCXLVI.*

VALLAGUSSA GEORGIUS.

C

Addenda, & Corrigenda ad Art. MDCCXXXVIII. Col. 1558.

IV. Epiſtola ad Joannem Antonium de Girardis Ducalem Cancellarium Papienſem, quæ præfixa eſt Operi inſcripto: „ Elegantiæ Ciceronianæ materna lingua &c. „ quod dedimus numero III. MS. in Bibliotheca Ambroſiana ſign. S. num. 37. Hanc primò non advertimus, ſicuti & Elegiam Leonardi Gryphii ad eundem Joannem Antonium, de qua in Addendis ad Gryphium ipſum jam diximus.
Quandoquidem de hoc Opere recurrit mentio, juvat Lectores monere, in fine ejuſdem MS Codicis, veluti in altero fine loco, anno, & Typographo, ſic legi: „ Ringrazia Johanni Antonio da Pavia, „ che per ſua cagione Georgio Vallaguſſa ha volgarizzato queſte Epiſtole de Tullio. „ Veruntamen ad calcem editionis anni MDXLVIII. hæc ſunt impreſſa „ Summas gratias tu Lector agas „ Franciſco, cujus gratia Georgius Vallaguſſa „ has Ciceronis clauſulas materno ſermone interpretatus eſt, per id ferè tempus, quo Pater „ ſuus Vir Clariſſimus Carolus Antonius Elefantucius Felſineus, Quæſtor Ærarii publici integerrimus, & Eques benemeritus, ac ex eorum „ ſexdecim Viratibus ſingularis Legatus à Bononienſibus ad Illuſtriſſimum Galeacium Mediolanenſium Ducem honorificè miſſus eſt anno videlicet MCCCCLXXVI. „

D

Linea 15. MCCCCIV. Corrige *MCCCCLXIV.*

à VALLE FEDERICUS.

E

Addenda ad Art. MDCCXL. Col. 1559.

IV. La Reina di Scozia, Tragedia di Federigo della Valle. *In Milano, per Melchior Malateſta*, 1628. *in* 4.
Ex Cl. P. Quadrio „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poeſia „ Tom. IV. pag. 85.

De VALVASORIBUS ANSELMUS.

Corrigenda ad Art. MDCCXLIV. Col. 1564.

In num. V. MLXXXIX. Corrige *MXCIX.*

De VALVASORIBUS JOSEPH.

Addenda ad Art. MDCCXLVIII. Col. 1567.

III. Le due Verghe: Diſcorſo detto in Duomo nell' aprirſi de i Tribunali, dedicato all' Eminentiſſimo Sig. Cardinal Litta. *Milano, preſſo il Monza*, 1671. *in* 4.

VEGIUS SCIPIO.

Corrigenda ad Art. MDCCLXI. Col. 1579.

In Articulo, qui incipit „ Jo. Petrus Arturus „ corrige *Joannes Petrus Arlunus.*

VENUSTUS ANTONIUS MARIA.

Addenda ad Art. MDCCLXVI. Col. 1583.

VI. Epiſtola quâ vivus, & Oratio quâ mortuus laudatur Auguſtinus Montalcinus Eremitani Ordinis Theologus, & Orator, in quibus ad imitandum Lectoribus exemplar Sacerdotis, atque Oratoris boni proponitur. *Mediolani, typis Metii, apud Antonium Antonianum*, 1560. *in* 8.
Dum hæc ſcribo ad manus pervênit liber, quem dedi num. I. ideoque ob ipſius raritatem titulum integrum hîc profero.
Compendio utiliſſimo di quelle coſe, le quali a nobili, e criſtiani Mercanti appartengono, ſiccome nella ſeguente pagina ſi può vedere, ſcilicet
1. Diſcorſo della Mercanzia.
2. Trattato del Cambio di Biſenzone.
3. Eſortazione a' Mercanti.
4. Inſtituzione de' Mercanti.
5. Trattato de' Cambj in generale.
Tam in eodem libro, quàm in altero, quem dedimus num. VI. adſunt Carmina Variorum in laudem ipſius Auctoris, videlicet Primi Comitis, Bernardini Baldini &c.

VICECOMES ALEXANDER.

Addenda ad Art. MDCCLXXIV. Col. 1589.

XI. Carmina varia Latina in Lauream Ludovici Meltii: *Ticini*, 1617. *in* 4.
XII. Carmina III. Latina; extant in libro, cui titulus: „ Ignatii Albani Lacrymæ in obitu Caroli Vicecomitis, Patricii Mediolanenſis. „ *Mediolani, apud Medam*, 1604. *in* 4.

VICECOMES BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MDCCLXXX. Col. 1594.

III. Epiſtolæ plures ad Maffæum Vegium, cum quo agebat de rebus ſuis literariis. Id eruitur ab Epiſtolis ejuſdem Vegii, inter quas una adeſt in Codice MS Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. M. num. 26. in 4. ad B. (Bartholomæum) Vicecomitem Novariæ Præſulem ſcriptam, cum qua ei mittit Ruſticalia ſua (Aſtianax), & judicium Vicecomitis poſcit. Data eſt Papiæ Id. Decembris MCCCCXXXIII.

Ad eundem nuncupavit Guinifortus Barzizius librum ſuum „ de Rebus geſtis ab Alphonſo Rege Arago- „ num, & Siciliæ adversùs Regem Tunes apud In- „ ſulam Gerborum. „

Ad ipſum quoque ipſius Guiniforti Barzizii Epiſtola data Mediolani XIII. Kal. Martii MCCCCXXXIV. in editione Romana pag. 405.

VICECOMES CAROLUS.

Addenda, & Corrig. ad Art. MDCCLXXXIII. Col. 1597.

In fine Operum num. IX. indicavimus editionem quamdam *Hagæ-Comitum*, cujus meliùs inſpectæ hic eſt titulus „ Lettres anecdotes, & memoires hiſtoriques du „ Nonce Viſconti Cardinal préconiſé, & Miniſtre „ Secret de Pie IV., & de ſes Creatures au Concile „ de Trente, dont pluſieures intrigues inouies ſe trou- „ vent dans ces relations, miſes au jour en Italien, „ & François por Mr. Aymon ci-devant Prelat Theo- „ logal, & Juriſ-conſulte gradué a la Cour de Rome. *A Amſterdam, chez les Freres VVeiſtein*, 1719. *Avec Privilege de N. S. les Etats de Hollande, & de VVeſt-friſe*.

In præcedenti num. VIII. linea 2. ſcriptæ, corr. *ſcriptas*.
Et in præfato num. IX. linea 1. comprehenſæ, corrige *comprehenſas*.

VICECOMES FEDERICUS.

Addenda ad Art. MDCCLXXXVII. Col. 1601.

II. Viſita del Cardinale Federico Viſconti del Borgo, e Chieſe di Vareſe, fatta l'anno MDCLXXXVII. MS. in fol. magnæ molis, ext. in Archivo ejuſdem Oppidi.

Braydenſe Muſæum Nummiſma ipſius ſervat, in quo Icon ejuſdem, & lemma: *Card. Federicus Vicecomes Archiep. Mediol.* Averſa in parte Serpens Moyſis cum literis: *Hinc ſalus*.

VICECOMES de ARAGONIA GALEACIUS.

Addenda ad Art. MDCCLXXXIX. Col. 1603.

VII. Conſultatio ad Excellentiſſimum Senatum Mediolani, de jure publicæ Acclamationis in Eccleſia, deque Familiæ ſuæ Vicecomitum prærogativis, impreſs. an. 1679. in fol. Volumen juſtæ molis, extat penès Marchionem Don Albertum Vicecomitem de Aragonia Reg. Duc. Senatorem, Auctoris filium &c. item penès Advocatum Sitonum.

VICECOMES JOANNES.

Addenda ad Art. MDCCXCVI. Col. 1610.

XIV. Exemplum literarum Domini Joannis Epiſcopi Mediolanenſis pro confirmatione Tabellionatus Bononienſis anno MCCCLI. extat in Archivo Eccleſiæ Ravennatenſis, ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 444.

VICECOMES JOANNES GALEACIUS.

Corrigenda ad Art. MDCCCV. Col. 1627.

Prope finem: Diſpenſatio &c. inter Galeacium Mariam, corrige *inter Joannem Galeacium*.

VICECOMES JOANNES MARIA.

Addenda ad Art. MDCCCVI. Col. 1628.

VIII. Poëma de Sancto Joanne Baptiſta, cui titulus: „ Aquarum de Numine Maris, & fluvii certa- „ men. „ Incipit:

Nunc age, pugna vocat; neque enim certamine nullo &c.

Conſtat heroicis verſibus 268. MS. in 4. in Biblioth. Braydenſi.

Vitam Antonii Julii Brignole Sale, de qua diximus numero I., Latinam fecit Franciſcus l'Hermite ejuſdem Societatis Jeſu. *Antuerpiæ*, 1671. *in* 8.

VICECOMES JOSEPH MARIA.

Addenda ad Artic. MDCCCXI. Col. 1632.

III. Panegirici del Reverendiſſimo Padre F. Giuſeppe Maria Viſconti dell'Ordine de' Predicatori, Maeſtro in Sacra Teologia, Predicatore di S. M. Cattolica, ed Inquiſitore generale di Novara. *Ivi, preſſo gl' Eredi Caccia*, 1698. *in* 4. In Epiſtola Nuncupatoria Impreſſorum ad Joannem Baptiſtam Vicecomitem Epiſcopum Novarienſem, legitur, has Panegyres numero tantùm XIV. ſelectas fuiſſe ab immani copia MSS. Joſephi Mariæ Vicecomitis poſt illius deceſſum. In calce adeſt Oratio funebris pro eodem Vicecomite noſtro Fr. Joſephi Mariæ Ripæ.

VICECOMES OTHO.

Corrigenda ad Artic. MDCCCXXI. Col. 1639.

In num. I. lin. 2. Anno MCCLXXXVII. corrige *MCCLXXXVI*.
Et Col. 1640., in num. II. lin. 2. MCCXCI. corrige *MCCXCII*.

VICECOMES PHILIPPUS MARIA.

Corrigenda ad Artic. MDCCCXXIV. Col. 1645.

Monemus Lectores humaniſſimos, mancipibus properantibus ſub numero XVI. rurſus repetitam fuiſſe mentionem Epiſtolarum Philippi Mariæ Vicecomitis ad Franciſcum Barbavariam, dat. Mediolani anno MCDXXXIII., extantium in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum, quæ ſimul cum aliis ejuſdem argumenti memorandæ erant ſub numero V. Ad citatum verò numerum XVI. hæc reponantur.

Altera Epiſtola ad Antonium Panormitam Siculum ſine data, quâ reſpondet ipſius Panormitæ literis; extat in libro, cui titulus: „ Antonii Bononiæ Beccatelli „ cognomento Panormitæ Epiſtolarum libri quinque. *Venetiis, apud Bartholomæum Cæſanum*, 1553. *in* 4. Ubi plures ipſius Auctoris ad Philippum Mariam Epiſtolæ reperiuntur.

VINCENTIUS.

Corrigenda ad Artic. MDCCCLIX. Col. 1681.

In num. I. Spoglio, corrige *Speglio*.

URBANUS III.

Addenda, & Corrigenda ad Artic. MDCCCLXII. Col. 1687.

XIX. Epiſtola ad VVillelmum Rothomagenſem Archiepiſcopum.
XX. Altera ad Anſelmum Abbatem Beccenſem. Extant ambæ in Codice 771. Bibliothecæ S. Germani à Pratis Pariſien. teſte Montfauconio in Bibl. Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 1137., & 1138.

Col. 1688. circa finem anno MCLXXXIX., corrige *MCLXXXVII.*

A

URSINUS CAROLUS FRANCISCUS.

Addenda ad Art. MDCCCLXIII. Col. 1690.

VII. Oratio in Laurea Saneti de Moſconibus in Sacra Theologia, & J. U. *Mediolani; apud Gagliardum*, 1684. *in* 4.

Z

ZUCCHIUS BARTHOLOMÆUS.

Addenda ad Art. MDCCCLXXV. Col. 1702.

XXXIX. Serafico Eſercizio, e Sentiero del Paradiſo. *Venezia, preſſo il Duſinello*, 1614. *in* 12.
XL. Vita del B. Felice Porri Cappuccino da Cantallice. *Forlì, per li Savoretti*, 1630. *in* 4.
XLI. Regole della Congregazione della Dottrina Criſtiana di Monza, approvate da S. Carlo Botromeo Arciveſcovo di Milano, dal Sig. Bartolomeo Zucchi illuſtrate, e pubblicate. *Milano, nella Stampa Arciveſcovale* 1632. *in* 4.

B

XLII. Predica ſopra l'Annonziazione della B. V. *Milano, preſſo il Ponzio*, 1602 *in* 8.
XLIII. Predica ſopra l'Aſſonzione della B. V. *Ivi, preſſo lo ſteſſo*.
Librum, quem num. VI. ex Picinello retulimus ſub titulo „ Conſiderazioni per li giorni della Settimana „ edidit *Venetiis, apud Duſinellum*, 1614. *in* 12.
Laudatur etiam ab Hippolyto Maraccio in Bibliotheca Mariana Tom. I. pag. 201.

ADDENDA, ET CORRIGENDA AD SCRIPTORES PRÆTERMISSOS.

De AMBROSIIS FRANCISCUS.

Corrigenda ad Artic. MDCCCLXXXII. Col. 1714.

Col. 1716. lin. prima XXIX., corrige *XIX.*

BATTALEA AARON.

Addenda ad Art. MDCCCCXI. Col. 1731.

V. Aaronis Batalei Trivilienſis recta interpretatio, & diſpoſitio verſuum aliquot in Heroidas Ovidii. *Venetiis*, 1543.

De CONCOREGIO GABRIEL.

Addenda ad Artic. MDCCCCXLV. Col. 1753.

II. In MS. in fol ſign. E. 124. Biblioth. Ambroſ. inter Epiſtolas Poggii Florentini adeſt una ejuſdem Gabrielis Domino Baptiſtæ Pallavicino, in qua de rebus ſuis differit, & inter ipſas de ſuo diſceſſu Brixiâ, peſtis cauſa, & de ſuo itinere Cremam, ubi Uxorem, & liberos duos amiſit eodem morbo, & de ſuo reditu Brixiam die XVII. Julii MCDXLI., ubi ſcholam Grammaticæ aperuit &c.
Alias Epiſtolas, de quibus diximus ſuo loco, non ſine voluptate, legi in Volumine Epiſtolar. Franciſci Barbari, quod in lucem his diebus, univerſali literatorum plauſu, Eminentiſſimus Quirinus Purpuræ, & ſcientiarum decus eximium, edidit.

CONFALONERIUS HIERONYMUS.

Corrigenda ad Artic. MCMXLVI. Col. 1755.

Linea 11. MDLX., corrige *MDLXIX.*

C

GHIOLDUS CAROLUS.

Addenda ad Artic. MCMLXXV. Col. 1776.

IV. Myſterium Sacramentorum. *Mediolani, apud Ghiſulphum*, ſine anno, in 4.

LUCCIONUS THOMAS.

Addenda ad Artic. MCMLXXXI. Col. 1779.

VI. Panegirico per S. Rocco. Extat in libro, cui titulus: „ Panegirici Sacri d'alcuni Dicitori più Inſigni de' „ noſtri tempi, a Monſignor Carlo Franceſco Ceva. *Milano, preſſo il Monza*, 1673. *in* 12.

D

MANLIUS THEODORUS.

Addenda ad Artic. MCMLXXXIV. Col. 1782.

IV. De Ponderibus & Menſuris Libellus. Opus hoc Theodoro Manlio (noſtro ne an alteri?) tributum extare dicitur in Membranis, teſte Philippo Labbè in par. II. Bibliothecæ Nummariæ, citante paginam 198. Speciminis novæ Bibliothecæ MSS. Librorum.
V. Excerptum metrorum de libro Manlii Theodori ad Albinum. MS. ait Montfauconius reperiri inter Codices Reginæ Svetiæ, nunc in Vaticana num 1508. Noſtri, an alterius, quis divinet? quod etiam dicimus de ſequenti.

E

VI. Manlii Theodori libellus de Metris. In Biblioth. Caroli de Montchal Archiepiſcopi Toloſani in Cod. num. 100. ex Montfauconii Bibl. Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 901.
Diſſertationem de Vita Manlii Theodori Albertus Rubenius Philippi IV. Regis Hiſpaniarum à Secretis edidit. *Ultrajecti, apud Gulielmum Broëdelet*, 1694. *in* 12.

MA-

A

MARINONUS MARCUS.

Corrigenda ad Artic. MCMLXXXVI. Col. 1785.

Col. 1786. lin. 3. MCMLIV., corrige *MCMLXXVI.*

OLIVATIUS GEORGIUS.

Corrigenda ad Artic. MCMXCVIII. Col. 1795.

Col. 1796. lin. 9. MDCCXLI., corrige *MDCCXIII.* Et lin. 12. anno, adde *eodem*.

SORMANUS PAULUS ANTONIUS.

Addenda ad Artic. MMXXVI. Col. 1820.

V. Quadragesimale. Codex MS. extat apud Suos in Bibliotheca S. Mariæ Secretæ Mediolani.

A VARISIO CHRISTOPHORUS.

Addenda ad Art. MMXXXI. Col. 1823.

V. Rosarium seu rhythmicæ preces, vitam, & mortem Christi Domini devotè exponentes &c. in 8. Ad calcem legitur: ,, Explicit devotissimum Opusculum, ,, quare omnis creatura habeat in se moralem ,, vivendi modum, & finaliter gloriam vitæ æternæ. *Impressum Mediolani, per Uldericum Scinzenzeler, die IX. Martii MCDXCIII.*
Vide Cl. Saxium pag. DXCII. in notis.

B

VICECOMES HIERONYMUS alter.

Addenda ad Artic. MMXXXIII. Col. 1825.

III. Tractatus Artis Magicæ. Hoc Opus Vicecomitem scripsisse eruitur ex Epistola Boni Aluisii de la Cruce, præfixa Tractatui de Lamiis, & quam dedit Cl. Saxius inter alias Epistolas ad annum MCDXC. pag. CCCCXCVII. ubi idem Bonus Aluisius asserit, imprimendum hoc Opus alio tempore se reservare, atque è vivis jam excessisse Hieronymum ibi indicatur, laudesque illius fusè in eadem Epistola legi possunt.

ADDENDA, ET CORRIGENDA AD SCRIPTORES MINORIS NOTÆ.

C

BONIPERTUS LANFRANCUS.

Corrigenda ad Artic. MMLXXXVI. Col. 1846.

Linea 3. Cæsaris Ricii, corrige *Cæsaris Rincii*.

CAIMUS FRANCISCUS.

Corrigenda ad Artic. MMCVI. Col. 1855.

Col. 1856. lin. 9. MCCCCII., corrige *MCCCCIV.*

PUTEUS JACOBUS.

Corrigenda ad Artic. MMCCXXX. Col. 1904.

In Titulo Jacobus, corrige *Ludovicus*.

SFONDRATUS PAULUS alter.

Addenda ad Art. MMCCXLII. Col. 1911.

Lin. 2. Marchione, adde *Francisco*.

LECTORI MONITUM.

Miraberis fortasse, Lector optime, post primam additionem huic Bibliothecæ factam, aliquos hìc extra ordinem Scriptores Mediolanenses inveniens; scias tamen velim, dum diligentiùs immensam Schedarum, quæ ad hoc Opus comparavi, seriem evolverem, eos mihi oblatos fuisse, nescio quo fato, prætermissos. Quocirca satiùs duxi, Mediolanensi Urbi Auctores ipsos non invidere, atque eorum gloriæ pro modulo meo consulere, cùm præsertim in Indice laboriosissimo locis suis postmodum sint exhibendi. Profectò nescius non sum, ubi diutiùs Operis hujus Editio differretur, multa in dies & addenda, & fortasse corrigenda mihi obventura fore; sed cùm scribendo jam fessum ætas me moneat sarcinulas colligere, qualemcumque laborem hunc in lucem emittendum sum arbitratus. Sanè ex unico, quem hìc profero, Scriptore, didici quàm multa in aliis quoque ex Monumentorum inopia sint omissa, vel emendanda. Is est Augustinus de Castano laudatus in Art. CCCCLXXII. col. 336. cùm revera cognomen ejus Rusnatus, non autem de Castano fuerit, ut perperam scripsit in Athenæo Mediolanensi Picinellus. Verum quidem est, matrem illi fuisse Monicam Theresiam Castanam, in cujus fortasse gratiam patris sui Balthassaris cognomen rejecerit. Natus est ipse, ut recèns novi, die XXVI. mensis Aprilis, anno Jubilæi MDCXXV. Clericorum Regularium professus est Institutum die XXVIII. ejusdem mensis anno MDCXLI. atque Patavii, dum Sacram Theologiam prælegeret, mense Octobri anno MDCLXXIX. migravit è vita. Ut interim non sine fœnore Scriptoris hujus memoria recurrat, adde Operi in Articulo prædicto indicato Tractatus illius Philosophicos, & Theologicos MSS. Tomis VII. comprehensos, & in Bibliotheca Suorum Patavii, alibique servatos. Oh! utinam hinc animi mei candorem perspectum habeas, quod votis omnibus exposco. Hac occasione, etsi non sine animi mœrore, Scriptoribus Mediolanensibus addo P. Joseph Mariam Felicem Ferrarinum Ord. Prædicatorum, duobus tantùm ab hinc mensibus è vivis ereptum; nam & ob ejusdem merita, & singularem ob amicitiam, qua longo jam tempore mihi arctissimè conjunctus fuerat, eum insalutatum relinquere haud potui. Tu interim vale, & me ama.

MMCCLXII.

FERRARINUS JOSEPH MARIA FELIX.

Ex Josepho peditum Duce, & Anna Catharina, cujus cognomen intercidit, Hispanâ tamen origine, jugalibus, natus est Mediolani anno Christi MDCLXX. Joseph Maria Felix Ferrarini, mihi, dum viveret amicissimus. Hic pueritiâ inter pietatis, & studiorum rudimenta laudabiliter exactâ, præclarissimo Prædicatorum Ordini se addixit, annosque natus XV. solemnia Deo vota nuncupavit inter Alumnos Ducalis Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum in patria computatus. Philosophicis postmodum, atque Theologicis studiis opportunè imbutus, aliis erudiendis admotus, pluribus in Suorum domiciliis recensitas facultates è cathedra prælegit, quemadmodum divinos etiam Codices interpretatus est; Mediolani scilicet, Cremonæ, Mantuæ, & alibi. Magister tandem creatus, in Ædibus Sanctæ Mariæ ad Rosam ad obitum usque permansit, ibique Sanctissimæ Inquisitionis Commissarii munus integerrimè gessit annos XX. & ampliùs. In eodem autem Templo annuas habuit sæpius conciones, & fermè omnium sui Ordinis Sanctorum Panegyres recitavit. Plurimùm etiam & ibidem, & Mantuæ, dum in ea Urbe degeret, populi in Deiparæ Rosarii Reginam augere studuit pietatem, cujus religiosæ curæ testimonia etiam post se reliquit. Verbum Dei, & Laude Pompeja, & in hujus Archidiœcesis Oppidis præcipuis non absque plausu disseminavit. Mysticæ insuper Theologiæ peritissimus fuit, pluresque sacris ministeriis addictos Viros, & Deo dicatas Virgines ad Christianam perfectionem informavit. Amœniora studia etiam coluit, Poësim nempè Latinam, &

A Italicam, cooptatus ideo inter Arcades tam Mediolanenses, quàm Cremonenses, & inter Faticosos dictus est *Il Rassegnato*. Eruditorum Virorum amicitiâ floruit, præsertim verò Clarissimi Viri Francisci Arisii, qui plures ad eum dedit epistolas, in queis eruditionem ipsius magnis effert encomiis. Cùm autem in Sacerdote dignis operibus vitam produxisset ad annum usque ætatis suæ LXXV. dum sacras persolveret horas, die III. Julii apoplexi correptus est, vixit tamen ad XX. ejusdem mensis, ann. MDCCXLIV. sæpiusque interim Sacramentis Ecclesiasticis munitus, animam Deo piè reddidit, non sine Suorum, aliorumque optimorum omnium mœrore.

B Hæc elaborasse hactenus repertum est:

I. Ragguaglio Istorico della Vita Appostolica, e Taumaturga di S. Vicenzo Ferreri dell' Ordine de' Predicatori. *Milano, per Giuseppe Pandolfo Malatesta*. 1732. *in* 4. Opus inscripsit Excellentissimæ Urbis Mediolani Decurionibus.

II. Ragguaglio distinto della Solennità fatta celebrare da' RR. PP. Domenicani del Ducale Convento delle Grazie di Milano nella insigne loro Chiesa della Rosa per la Canonizzazione di S. Agnesa da Monte Pulciano. *Ivi, per Michel' Antonio Panza*, 1728. *in* 4.

III. Elegia, cum paraphrasi Italica in ejusdem Sanctæ Agnetis laudem, extat in eodem libro.

IV. Notizie Cronologiche appartenenti alla predetta Chiesa della Rosa. Extant ibid.

C V. Elogia, & Epigrammata varia eadem occasione ab Auctore composita. Sunt ibidem.

VI. Carmina plura tam Italica, quàm Latina sparsim edita variis in Collectionibus. Ex his multa Dialecto tam Mediolanensi, quam Neapolitanâ scripsit.

VII. Prediche in gran numero fatte in varj luoghi. Has MSS. reliquit apud sui Ordinis Alumnos.

VIII. Panegirici di quasi tutti i Santi dell' Ordine de' Pre-

Predicatori da lui recitati nella Chiesa della Rosa, ed altrove. MSS. ibidem.

IX. Notizie Storiche de' due Conventi di Sant' Euforgio, e di S. Maria delle Grazie di Milano. Has se c.'legisse testatur Auctor in Opere, quod dedimus num. II. pag. 22. quas etiam congruo digestas ordine se publici juris facturum promiserat, at ex epistolis ad eum datis ab insigni Viro S. T. Magistro Antonio Bremondo, qui actu Ordinis Prædicatorum Annalibus conscribendis insudat, apparet, per Auctorem nostrum omnia, ut supra collecta Romam fuisse missa, Chronicis prælaudatis inferenda.

X. La Forza del Sangue. Opera Scenica. Hanc conscripsit Hieronymum Gilium imitatus. MS. viderunt Viri fide digni; nunc autem hactenus desideratur.

XI. Scritti attinenti alla direzione dell' anime per la perfezione. Hæc optimis præceptis referta MSS. servantur apud Suos.

Omnia suppeditavit Reverendissimus P. S. T. Magister Hermenegildus Todeschini Mantuanus, in tota Mediolanensi ditione Inquisitor Generalis, Vir omni laude major, Patronusque meus peculiaris.

MMCCLXIII.

ISIMBARDUS AUGUSTINUS.

Ex celeberrima Cassinensi Monastica Congregatione Augustinus Isimbardus Mediolanensis Marchionis Petri, atque Annæ Franciscæ Beccariæ conjugum filius, ad Cremonensis Ecclesiæ Infulas, quas haud pridem laudabiliter gesserat frater ipsius Petrus Carmelita, evocatus est à Clemente X. Summo Pontifice anno salutis MDCLXXV. die XXIV. mensis Februarii, cùm prius inter Cœnobitas suos Abbatiali dignitate fulgeret. Decesserat autem Petrus anno superiore, die XVII. mensis Septembris, quamvis in Additionibus ad Italiam Sacram Ferdinandi Ughelli edit. Venetæ, *apud Sebast. Coletum*, *anno* 1719. Tomo IV. in Cremonensibus, sub num. LXXXIV. ipsalmate Typographico pro anno MDCLXXIV. suppositus fuerit annus superior. Augustinus igitur fratri suffectus, quam ille Diœcesis lustrationem morte raptus perficere non potuerat, diligentissimè obivit. Tum coacto Diœcesano Concilio, saluberrimas edidit Constitutiones ad componendos Cleri, populique mores. At cùm annos V. Cremonensibus jus sacrum dixisset, magna cum laude, fato concessit die II. mensis Junii, anno post Christi ortum MDCLXXXI.

Supersunt ejus

I. Constitutiones Synodales habitæ Anno MDCLXXIX. *Cremonæ, apud Franciscum de Zannis*, 1680. *in* 4.

Laudatur ab Ughelli Continuatoribus loco cit. Francisco Arisio in serie Prætor. Cremonæ pag 60. & ab eruditissimo JC. Sitono in Opere suo, cui titulus: „ Probationes Nobilitatis, puritatis, legitimæ gradatim descendentiæ, & civilitatis Equestris generosæ Familiæ de Isimbardis, ab anno MCCCXII. ad annum MDCCXXXV. per publica syncera Documenta specificè demonstratæ. *Mediolani*, 1735. *in fol. penes Malatestam*.

MMCCLXIV.

à MODOETIA JACOBUS.

Evolvens iterum, atque iterum MSS. Ambrosianæ Bibliothecæ Codices, incidi in Epistolas plures Latinas Jacobi Modoëtiensis, quem, licèt in Minorum Ordinem cooptatus esset, Lucas Wadingus in Syllabo suo prætermisit. Floruit eruditus hic Scriptor medio fermè seculo XV. at ubique familiæ suæ nomen reticet. Arbitratus sum primâ statim fronte, hunc unum, eundemque esse cum Jacobo Becheto, ad quem Petrus Candidus Decembrius epistolam scripsit, datam die V. Septembris anno MCCCCLX. inter reliquas ejusdem Candidi ineditas; sic enim inscribitur: P. *Candidus Jacobo Becheto Modiciensi*. Sed cùm Bechetus, monente Clariss JC. Sitono, nunquam inter Minores fuerit adscriptus, & in sæculo adhuc degeret anno MCCCCLXVIII ab opinione recedendum duxi, quamvis Decembrius ad utrumque scripserit, ut infra memorabimus. Hoc autem amicitiæ vinculum, quod inter Auctorem, & Petrum Candidum intercedebat, non diuturnum fuit Illud nempe solvit contentio Decembrii cum Antonio Rhaudensi ejusdem Ordinis Minorum Alumno, loco suo commendato. Suum enim duxit Jacobus noster Sodalem ab Invectivis Petri Candidi vindicare, in cujus gratiam amico veteri nuncium remisit, eumque res suas habere jussit. Boni consulat Lector pauca, quæ de hoc erudito Viro damus; plura enim proferre, suis omnino silentibus, non licet.

Habemus illius, quæ sequuntur, scilicet

I. Epistolæ plures latinæ ad Antonium Panormitam, ad Petrum Candidum Decembrium, ad Stephanum Monoculum, Soncinumque, & ad alios Viros eruditos medii sæculi XV. dignæ profectò quæ legantur. Extant in variis Codd. MSS. Biblioth. Ambrosianæ, & signanter in duobus sign. I. 235. in fol. & P. n. 4.

II. Adnotationes in A. Gellium. Hoc eruitur à supradictis Epistolis Petri Candidi Decembrii, in quarum una asserit se magna cum voluptate perlegisse A. Gellium ab eo ad se missum, & Interpretationem magno labore à Jacobo susceptam. Ita in suprememorato Codice Ambrosiano I. 235.

III. Responsiones ad Invectivas Petri Candidi Decembrii contra Fr. Antonium Rhaudensem. De istis videndus est Clar. Mabillonius in Tom I. Itineris Italici pag 197. ubi in describendis Codicibus ineditis Bibliothecæ Canonicorum Regularium Congregationis Rhenanæ Sancti Salvatoris Bononiæ, hæc habet: „ Alter Codex continet P. Candidi Decembrii Epistolarum Libros VIII. ineditos, quibus præfixa „ est Auctoris Epistola, ad Bartholomæum (Capram) Mediolanensem Antistitem, cujus hortatu Epistolas suas in unum corpus collegit. Ultimus liber est totus ad Fr. Antonium Rhaudensem Ordinis Minorum, quem petulanter irridet „ ob Philippicam ab eo nuper editam. Ad Candidi „ Invectivas respondet Jacobus Modoëtiensis. „ De hoc Codice alibi loquuti sumus.

MMCCLXV.

RABBIA JOANNES.

Ex Francisco Rabbia, atque Cornelia Gambarana conjugibus, Mediolani ortus est anno MDCXXVI. Joannes, cujus nunc sunt promendæ laudes. Frater hic fuit Joannis Baptistæ Laudensis Episcopi, quem in Articulo MCCCLXXXIII. memoravimus; ejusque doctrinam æmulatus, bonis & ipse

ipſe ſtudiis operam dedit, cujus quidem rei teſtes ſunt Lucubrationes ipſius etiam exoticis linguis, infra commemorandæ. Inter Faticoſos Academicos floruit, appellatus *il Sollecito*. Ad Rempublicam accedens inter Decuriones Patriæ computari meruit; & ne militaris quoque ipſi deeſſet gloria, Equeſtris Turmæ præfecturam geſſit. E vivis abiit anno re- A dempti Orbis MDCLXXXIX. Supereſt Proavi ipſius, qui Patruus extitit Hieronymi, & Floravantis, quorum laudes dedimus ſuo loco, Monumentum in Templo S. Mariæ Servorum hujus Metropolis hac Inſcriptione inſignitum à Beatrice Gallerana conjuge poſita.

DEO OMNIPOTENTI
ANTONIVM RABIAM PATRITIVM MEDIOLANENSEM
MELTII COMITEM ANNONAE PRAESIDEM
ANIMI CORPORIS ET NATVRAE DOTIBVS FELICEM
AB AMICO BENEFICENTIA INVICTVM
MORS ADVERSO FATO INTACTVM
REDDIDIT FELICIOREM
BEATRIX CONIVX CHARISSIMA MVLIERVM
INTER LACHRYMAS POSVIT
ANNO A REDEMPTORE GENITO MDXXIX.
DIE FESTO SERAPHICI FRANCISCI
SIBI HEV NIMIS INFESTO.

Joannis autem hæc reperimus Opera.

I. Ippolita Regina delle Amazoni. Drama per Muſica. *Milano*, *1670*.
II. Amore fra l'Armi; o ſia il Corbulone in Armenia. Drama. *Ivi*, 1680.
III. Il Palazzo del Secreto. *Ivi*, *1683*.
IV. Madrigal del Conde Ivan Rabbia. Extat in Libro, cui Titulus: El Prencipe deliberante por Sevaſtian de Ucedo. *Milan*, *1670. in 4*.
V. Carmen Italicum, vulgo *Sonetto*. Extat in libro, cui titulus: „ Pareri per la Facciata del Duomo „ di Milano.
VI. Selva di varie Amplificazioni, Deſcrizioni, e Fraſi tolte da' Poeti, Iſtorici, ed Oratori così antichi, che moderni. MS. in fol. pagg. 750. Extat apud Comitem Franciſcum Antonium Rabbiam Auctoris filium, mihi amiciſſimum.
VII. Selva d'Aſſunti politici ſopra la vita di Davide; Diſcorſi 300. Morali, e Politici appartenenti all' inſtruzione d'un Principe. MS. in fol. Vol. II. pagg. 1300. Ibid.
VIII. Canzoni, Ode, Sonetti, Madrigali, ed altre Rime ſopra varj ſogetti. MSS. in fol. Ibid.
De eo agit doctiſs. JC. Sitonus noſter in Chron. Coll. Phyſicor. MS. Parte II. Artic. VIII., & in Theatro Genealogico pag. 370., & demum in Schedis.

B

MMCCLXVI.

ROVIDIUS JOANNES.

JOannes Rovidius Mediolanenſis, cujus parentum nomen incaſſum quæſivimus, anno MDXCIX. die XVII. menſis Octobris, in Collegio Sancti Antonii hujus Metropolis Clericorum Regularium Inſtituto, ſolemnibus votis emiſſis, perpetuò ſe addixit. Inter eos præclariſſimos Vineæ Domini Operarios ita vixit, ut, quamvis haud diu ſuperfuerit, multùm tamen de Congregatione univerſa benemeritus habeatur. Cùm aliquando animi relaxandi causâ in C conſanguineorum ædes per autumnales ferias feceſſiſſet, in Pago, cui nomen *la Caſſinetta*, mortalis eſſe deſiit die XXIII. Septembris anno MDCXXX. tumulatuſque jacet in ejuſdem Oppiduli Parochiali Templo.

Scripſit Latino eleganti ſermone

I. Geſta Congregationis ſuæ ab anno MDCXX. ad MDCXXX. & præcipuè labores Alumnorum ejuſdem Ordinis tempore peſtis. MS. in fol. in Archivo Collegii S. Antonii Mediol.
De eodem P. Silos ad ann. MDCXXX. Reliqua mihi humaniter de more ſubminiſtravit P. Crucejus, memorati Collegii S. Antonii Alumnus doctiſſimus, nunc Præpoſitus Collegio Ravennati Cler. Reg.

SCRIPTORES
EXTERI,
SED VARIIS DE CAUSIS
MEDIOLANENSIBUS
ADJICIENDI.

LECTORI MONITUM.

PRomiſſa ſæpius Exterorum, qui hanc Metropolim, translatis in eam laribus, & apud Mediolanenſes diu verſati, tamdemque hìc mortalitate depoſitâ, eruditione ſuâ illuſtrarunt, monumenta en tibi Lector candidiſſime tandem exhibeo. Quid me ad hoc impulerit, ſupervacaneum arbitror proferre iterum, in generali enim Operis Præfatione id ſatis ſuperque ſignificavi. Unum te monitum volo, non eos omnes Exteros, quos inter Mediolanenſes Scriptores Picinellus recenſuit, me hoc loco commemorandos duxiſſe, cùm eorum plures neque hìc natale ſortiti fuerint, neque Mediolani è vita migraverint. Hujuſmodi ſunt *Petrus Azarius* certiſſimè Novarienſis, de quo Cl. Cotta in ſuo Muſæo diſſeruit, & quem vix novimus hac in Urbe moram traxiſſe, vel in ea defunctum: *Marcus Antonius Blancus* Mantuanus nunquam inter Mediolani vel Cives, vel Incolas computatus: *Eugenius Cattaneus* in Oppido Novarum Liguriæ ortus: *Bernardus Bellinzonus* Florentinus origine, quamvis Mediolanenſium Ducum in aula aliquando verſatus: *Bertrandus Turrianus* Allobrox: *Carolus Goranus* in Plebe Cairi natus: *Franciſcus Romeus*, quem Quetif & Echard Florentinis accenſent: *Franciſcus Turrianus* abſque hæſitatione Hiſpanus: *Gaſparinus Burrus*, quem licèt Giannius in Annalibus Ordinis Servorum Mediolanenſem cenſuerit, monente tamen Viro eruditiſſimo Joanne de Auguſtinis Ord. Minor. Obſervantium, Venetum fuiſſe cognovi: *Joannes Antonius Bovius* Novarienſis: *Joannes Baptiſta Velatus* Pedemontanus: *Hieronymus Mercurius* Romanus: *Ludovicus Folianus* Mutinenſis: & *Pandulphus Sfondratus* Cremonenſis. Cùm autem Bartholomæus Curtius in Opere ſuo de Claris Medicis Mediolanenſibus, non ſuos tantummodo Cives recenſuerit, ſed pleroſque etiam aliarum Italicarum Urbium eximios Phyſicos laudarit, immo etiam non paucos extra Italicos fines degentes commemoraverit, ex ejuſdem Opere ſelegi haud multos, eâ ductus ratione, quòd diutiùs Mediolani verſati fuerint, atque ibi defuncti. Si verò in animum induxiſſem, ut plerique hujuſcemodi Collectionum Auctores conſueverunt, undique Scriptores coacervare, quò copioſior fieret, & illuſtrior Exterorum numerus, quis non videat quantam in molem Opus hoc excreviſſet? Etenim facili negotio S. Auguſtinus, eximium illud Catholicæ Eccleſiæ lumen, Eloquentiæ in Palatino Mediolanenſi Gymnaſio diu Profeſſor, quique hìc Cœlo natus eſt Sancti Ambroſii operâ, eadem de cauſa, quâ ipſum in Martyrologium ſuum Mediolanenſe intulit Boſca, congruum ſibi vindicaſſet locum. Cajus item Albutius Silo, qui ſub L. Piſone Proconſule, teſte Svetonio, cauſas in hac Urbe agebat, inter Exteros poterat numerari, quemadmodum & celeberrimus, omnique laude major Franciſcus Petrarca, necnon Chryſoloras, Franciſcus Philelphus, Franciſcus Puteolanus, innumerique alii, præſertim, ſi libuiſſet, cunctos Civitate donatos enunciare. At cùm Clariſs. Saxius de eis abundè egerit in præclariſſimis Operibus de Studiis Mediolanenſibus, & Hiſtoria Typographico-literaria huic Bibliothecæ annexis; ſatiùs duxi, eoſdem vel omnino omittere (præſertim eos, qui alibi terris valedixerunt), vel eos, qui hìc ſunt fato ſublati, jamque ab eodem Viro doctiſſimo commendati, proferre, illis tantùm adjectis, quæ, cùm ab illius inſtituto aliena forent, ipſe prætermiſit. Ne quis demum mihi ſuccenſeat, ſi inter Exteros Senatoriâ dignitate inſignes, multos nec de nomine ſalutatos reperiet, quamvis certo certius ſciam, complures eorum literarios fœtus ineditos maximè ſupereſſe; nam Schedas illas, quas ad efformandam abſolutiſſimam Senatus Mediolanenſis Hiſtoriam, Vir Clariſsimus Gaſpar Beretta Monachus Caſſinenſis collegerat, ſemel tantùm inſpicere mihi licuit, eoque tempore, quo nondum de Exteris etiam verba facere decreveram. Cùm verò rurſus eas ſpectandas poſtulavi, reſtiterunt mihi nonnulli, datam fallentes fidem, quorum nomini parcendum arbitror. Hoc eſt, quod te monitum volebam, Lector benevole: Vale, ac laboribus meis felix fruere.

INDEX

INDEX
SCRIPTORUM EXTERORUM.

SCRIPTORES EXTERI.

A

I.

ANTIQUARIUS JACOBUS.

EXterorum omnium Eruditorum, quorum hîc mentio habenda est, primus, elementario ordine servato, occurrit Jacobus Antiquarius Perusinus Joannis filius, cujus Acta fusiùs prosequi supervacaneum arbitramur, cùm hanc spartam more suo eruditissimè jam adornaverit Clariss. Saxius in Historia Typographico-literaria Mediolanensi, col. CCXLII. Immo eam ad rem Viro doctissimo omnia, quæ in schedulis nostris collegeramus, libenter obtulimus, rati, si ipsa adderentur his, quæ summo labore ille jam comparaverat, ornatiorem Antiquarii memoriam in publicum processuram. Neque nos fefellit opinio; nihilque hic addendum superest nobilissimo Operi, præter nomen jam prolatum Genitoris ipsius Jacobi; & nomen item patris Nicolai Antiquarii, de quo præfatus Clariss. Saxius meminit in postremis lineis Actorum Jacobi. Is fuit Severus Jacobi frater, quemadmodum nos monuit humanissimus JC. Sitonus, quo teste, Nicolaus ipse anno Salutis MDXIII. inter Decuriones patriæ hujus computabatur, annisque MDXXXI. & sequenti inter XII. Viros Provisionum appellatos florebat; cùm prius anno MDIX. unus fuisset ex VIII. Mediolanensis Reipublicæ Legatis ad Ludovicum XII. Francorum Regem, Insubriæ per ea tempora dominantem, Victoriam de Venetis partam gratulatum missis. Ex Blanca autem præstantissima uxore Aurelium genuit, & Severum, quorum primus anno MDXXXI. alter verò anno MDXLIII. inter mortales degebant. Jacobus autem noster obiit mense Novembri, anni MDXII., & in Ecclesia S. Petri in Glassiate sepultus jacet in hac Metropoli. His ad Familiæ hujus notitiam servandam posteritati recitatis, pro Instituti nostri ratione subdimus Jacobi ipsius Opera; neque enim prælaudatus Saxius, ne extra metam sibi propositam vagari videretur, omnia recensere voluit.

Ea sunt:

I. Oratio Jacobi Antiquarii pro Populo Mediolanensi in die Triumphi Ludovici Galliarum Regis, & Mediolani Ducis de fractis Venetis. *Mediolani, apud Alexandrum Minutianum, die 28. Junii 1509. curâ, & impensâ Franchini Gafurii, in 4.*

II. Dicolos Tetrastrophos. Ext. ad calcem ejusdem libri.

III. Epistolæ eruditissimi, atque optimi Viri Jacobi Antiquarii Perusini. *Impressæ Perusiæ, apud Leonem, operâ, & industriâ Cosmi Veronen. cognomento Blanchini, anno à partu Virginis 1519. in 4.*

IV. Epistola ejusdem ad Jacobum Piccolomineum Cardinalem Papiens. Dat. Kal. Januar. MCCCCLXXVIII. in qua deplorat causam belli moti à Pontifice Florentinis, excusat illorum facinus, suadet, ut Pontificem ad pacem flectant. Extat inter Epistolas ejusdem Cardinalis.

V. Plures ad Angelum Politianum, aliosque, cum eorum Responsionibus, nimirum:

1. Data Id. Novemb. MCCCCLXXXIX. in qua Antiquarius Politiani Miscellanea impensè laudat, & Domitium Calderinum apud eumdem excusat.

2. Data Mediol. V. Id. Decemb. eodem anno; in qua rursus de Calderino agit, & eruditionem Politiani iterum commendat, eundem Bartholomæi Chalchi verbis salutans.
3. Data ibid. XVI. Kal. Januar. ipsius anni, ubi meminit literarum Hieronymi Donati à se receptarum, quas se debere ait Politiano, quòd se apud Donatum in gratiam induxisset: humillimè de virtute sua sentit, sibi gratulans, quòd eo sæculo viveret, quo florebant latinæ linguæ instauratores Angelus Politianus, Joannes Picus, & Hermolaus Barbarus.
4. Data Mediol. Kal. Septemb MCCCCXCIX. Sciscitatur à Politiano, quid sibi vindicet de tot laudibus, quibus quasi gregatim ab omnibus celebratur.
5. Data ibid. XVIII. Kal. April. MCCCCXCII. Dolet de morte Laurentii Medices, rogatque Politianum, ut pompam, qua elatus est, sibi scribat.
6. Data ibid. sine die, & anno ad Marsilium Ficinum, cujus libros commendat.
7. Data ibid. Nonis Junii MCCCCXCIV. ad Bernardum Riccium, laudat Joannem Picum.
8. Data ibid. Nonis Augusti ipso anno ad Joannem Picum Mirandulanum, qua totus est in ipsius commendationem effusus.
9. Data eodem die, & anno ad Politianum, cui gratias agit, quòd Pici amorem in se foveret, amborumque opem adversùs sciolos quosdam implorat.
10. Data ut supra ad eundem, in qua rursus Picum laudat.
11. Data ibid. ipsoque anno XV. Febr. ad Politianum eundem, cujus literas ad Merulam, & Ludovicum Mariam Sfortiam Mediolani Ducem commemorat, & se daturum operam pollicetur, ut Merula ostendat, quæ errata in Miscellaneis Politiani deprehenderit.
12. Sine anno. Ad Politianum, quem docet de Merulæ ægritudine, & morte.
13. Data Mediol. Non. Aprilis MCCCCXCIV. ad eundem, in qua meminit concertationum ejus cum Merula.
14. Sine data. Politianum rogat, ne Georgii Merulæ Centurias edendas postulet.
15. Sine data. Eundem de eodem negotio precatur.

Omnes editæ sunt inter Epistolas Angeli Politiani impressas apud *Ascensium*, 1520. *in 4.*

VI. Epistola ejusdem ad Michaëlem Fernum de laudibus Jo. Antonii Campani, præfixa est Operibus ejusdem Campani à præfato Ferno collectis, & *Romæ editis 1495. in fol.*

VII. Epistola ejusdem, est post Bernardini Corii historiam edit. *Mediol.* 1503.

VIII. Altera in fronte Psalterii Pentilinguis, eo hortante editi, data est Mediolani MDVI. *Genuæ*, 1516.

IX. Plurimæ aliæ, de quibus Joannes Maria Vibius ad calcem editionis *Perusinæ*, 1519., de qua supra egimus, ita Lectorem monet: „ Reliquas „ Auctoris propinqui, quum sibi laudem, & „ studiosis voluptatem diutiùs invidere pigue- „ rit, quas complures ingeniosas, doctas, mul- „ tòque his fœliciores habent, imprimendas cu- „ rabunt; interim has pauculas, quasi gustum „ non asperneris „ &c.

X. Epitaphium Balioni Vibii. Extat cum Epistola ad Jacobum Paulinum Cancellarium Perusinum inter editas *Perusiæ*.

XI. Epigramma de morte cujusdam Micheleti Hispani, qui sub Cæsare Borgia stipendia meruerat. Habetur inter Epistolas editas ut supra.

XII. Aliud lepidissimum de Cremonensi quadam puella, quæ senem eviraverat. Editum est inter Epistolas prædictas.

XIII. De Maximiliano Sfortia Mediolani Duce Epigramma. Extat ibidem.

XIV. Aliud in laudem Auctoris sequentis libri, cui titulus „ Titi Romani, Egesippique Atheniensis „ Amicorum Historia, in latinum versa per F. „ Matthæum Bandellum Castronovensem, Or- „ dinis

„ dinis Prædicatorum : „ *Mediolani*, *per Gotardum Pontium*, 1509. *menſe Decembri*, *in 4.*

XV. Plurima alia Epigrammata, & Epiſtolæ, quæ paſſim occurrunt impreſſa in libris, qui ea ætate in lucem prodierunt, ut teſtis eſt Cl. Saxius in memorata Hiſtoria Typographico - literaria Mediolanenſi, quemadmodum & Carmina, quæ laudat Franciſcus Puteolanus, eodem Saxio teſte.

XVI. De Rebus Peruſinorum : Hoc Opus ſcribere aggreſſus fuerat primo juventutis flore, ſed prætermiſit incœptas lucubrationes ob diuturnam Mediolani moram, neque edere voluit ex eis quidquam, ut idem Auctor ſcribit Franciſco Maturantio, quem removet à ſpe concepta fore, ut hiſtoriam ipſam compleret.

XVII. Commentarioli breves, & conciſi de afflictis Inſubriæ rebus, exciſo Sfortiadum Principum imperio : de his Jacobus ipſe teſtatur ad eundem Maturantium ſcribens.

XVIII. Epigramma : Extat in fronte libri inſcripti „ Fun„ dationis Hoſpitalis magni Mediol. &c. „ *per Antonium Ghilinum*, *Mediolani* 1508. *in 4.*

Plures eruditiſſimi Viri eidem Antiquario literarios labores ſuos misêre, quos inter Michaël Fernus ei dicavit Opus ſuum de Legationibus Italicis.

Franciſcus Philelphus, præter Epiſtolas, quas eidem dedit, quæque leguntur inter ipſius Philelphi editas *Venetiis*, 1502. *in fol.* pagg. 204. 207., & 257., eidem inſcripſit Inſtructionem bene vivendi, quæ vulgata eſt inter Orationes, & Præfationes ipſius Philelphi.

Franchinus Gafurius Laudenſis prælaudato Antiquario inſcripſit Opus Maphæi Vegii, cui titulus : „ Diſceptatio inter Terram, Solem, & Au„ rum. Item Epiſtolam ad eundem conſcripſit „ ante Dialogum Veritatis, & Philaletis ejuſ„ dem Vegii, atque demum alteram ante Dia„ logum ipſius de felicitate, & miſeria. „ *Mediolani*, *per Gulielmum Signerre*, 1497.

Eidem dicavit Georgius Valla Placentinus librum inſcriptum „ Introductorium in Galenum de „ Medicinæ principiis „ *Mediolani* editum; Vallæ verò Epiſtolam edidit Clariſs. Saxius pag. DXXXVI.

Franciſcus Puteolanus nuncupavit eidem „ Plinii „ Cœcilii Secundi ad Trajanum, aliorumque ad „ diverſos Principes Orationes „ de quo vide Cl. Saxium in Hiſtoria Typographico - literaria Col. CCXXXVII. Idem Puteolanus dicavit Antiquario librum „ Chirii Fortunatiani Conſulti de „ ratione dicendi „ *Mediolani* impreſs. Vide Saxium pag. DL.

Legitur etiam Franciſci Puteolani Epiſtola ad Jacobum Antiquarium, ante XII. Panegyricos veterum, *Mediolani* impreſſos, anno 1472. Hanc dedit Cl. Saxius pag. CCCCLXXXIII.

Philippus Beroaldus Antiquario miſit Canticum Franciſci Petrarchæ de Virgine Deipara à ſe in latinum converſum, cum Epiſtola. Extant inter Carmina Beroaldi.

Hieronymus Moronus plurimas ad Antiquarium Epiſtolas exaravit, quæ leguntur in Tomo I. Opuſculorum Moroni datæ annis MCCCCXCIX. & ſequentibus, pagg. 3. 7. 12. 35. 61. 62. 68 70., & 127., atque in Tomo II. pag. 6. MSS. apud Marchionem de Sylva.

Ad eundem Epiſtolæ II. Joannis Pici Mirandulani reperiuntur inter hujus editas, in quarum prima meminit Picus literarum Jacobi ad Angelum Politianum, eaſque graves, & elegantes vocat; ſecunda verò ſic inſcribitur : „ Præcellenti, „ atque doctiſſimo Viro Domino Jacobo Anti„ quario tamquam Patri.

Extant etiam Epigrammata III. Joannis Biſſii ad eundem inter Carmina ipſius Biſſii impreſſa *Mediol.* 1493.

Lancini Curtii Ode ad Antiquarium, & ad Joannem Jacobum Ghilinum, præfixa eſt libro V. Sylvarum pag. 96. edit. *Mediol* 1521., quemadmodum ultima libri VI. pag. 129., atque altera libri IX. pag. 179.

Platini Plati Epigramma ad Antiquarium habetur inter Carmina Illuſtrium Poët. Ital. Tom. VII. pag. 265.

Celebratur Antiquarius noſter, præter jam citatos, à Pompejo Pellini in Hiſt. Peruſina, Alexandro Balleſtrino in Monumentis Gymnaſii Peruſini, Ludovico Jacobillo de Scriptoribus Umbriæ, Joanne Baptiſta Lauro Epiſtola LXXXII. Cent. II., Cæſare Alexio in Elogiis Cent. II., Paulo Merula in Deſcriptione Italiæ, Cæſare Criſpolto in Peruſia Auguſta, P. Joanne Paulo Mazzucchello in Schedis, atque humaniſſimo J. C. Sitono, qui nobis ejuſdem Geneſim tradidit deductam à Joanne Antiquario Auctoris patre uſque ad Severum Jacobi pronepotem, viventem anno MDXLIII.

II.

ASELLIUS GASPAR.

GAſpar Aſellius Cremonenſis, ſed Bartholomæi Curtii teſtimonio loco infra citando, Mediolanenſi Civitate donatus, ob eamque rem ab eodem inter Medicos hujus Urbis recenſitus, diu in Archigymnaſio Ticinenſi Chirurgiam, atque Anatomem auditoribus non ſine plauſu tradidit. Verſabatur tamen ferè ſemper Mediolani, quapropter hìc anno MDCXXII. die XXIII. Julii exceptum à Neotericis omnibus, magna cum admiratione detexit Arcanum de Lacteis Venis, adſtantibus celeberrimis Viris Alexandro Tadino, & Senatore Septala Ludovici Archiatri filio. Experimentum die XXVI. ipſius menſis, immo ſæpiſſimè poſtmodum iteravit in variis Animalium cadaveribus coram prædictis, & etiam jam laudato Ludovico Septala, Andrea Treviſio, & Quirino Cnoglero; de quo labore Opus conſcripſit numero I. à nobis recenſendum. Inde Joannes Pecquettus profeciſſe traditur ad indicandam nutritionis viam ex ductu, cui de ſuo cognomen fecit, per alium ductum Thoracicum in vena ſubclavia ad cor. Denatus eſt anno poſtquam redempti ſumus MDCXXVI. die XXIV. menſis Aprilis, condituſque jacet in Templo Sancti Petri Cœleſtini hujus Urbis, cum hoc Elogio :

B. M. S.

B. M. S.
GASPARI ASELLIO VIRO
MORVM SVAVITATE INCOMPARABILI
CIVI CREMONENSI
ANATOMES ET CHIRVRGIAE
IN TICINENSI ACADEMIA PVBLICO INTERPRETI
ATQVE IN BELLO CISALPINO
REGII EXERCITVS PROTOCHIRVRGO
QVI ANNVM AGENS XLV. OBIIT
ALEXANDER TADINVS ET SENATOR SEPTALIVS
EX COLLEGIO NOBIL. MEDIOL.
PHILOSOPHI AC MEDICI
AMICO OPTIMO MOESTISSIMI
PP.
DIE XXIV. APRIL. MDCXXVI.

Habentur illius :

I. De Lactibus, five lacteis Venis, quarto Vaforum neceffariorum genere, novo invento. Differtatio, qua fententiæ Anatomicæ multæ, vel perperam receptæ convelluntur, vel parùm perceptæ illuftrantur. *Mediolani, apud Jo. Baptiftam Bidellium*, 1627. *in* 4. *cum figuris*. *Bafileæ, ex Officina Henrici Petri*, 1628. *in* 4. *& ibid ex Officina Joannis Maire*, 1640, *in* 4. *& Amftelodami, apud Jo. Blaëu*, 1645 *in fol* ex recenfione Joannis Van-der-linden. Editionem Mediolanenfem curarunt, addita etiam præfatione, Alexander Tadinus, & Senator Septala, Auctoris amiciffimi, jam memorati, atque Senatui Mediolanenfi nuncuparunt.

A

II. De Venenis.
III. Obfervationes Chirurgicæ. Hæc duo poftrema Opera MSS. pervenerunt ad eofdem Tadinum, & Septalam, atque hactenus funt inedita.

Ipfum laudarunt Auctores Ephemeridum Eruditorum Lipfiæ ad annum MDCLXVII. fupracitatus Van-der-linden de Script. Medicis, præfatus Curtius de Medicis Mediol. pagg. 136. 165., & 176. Arifius in Cremona Literata pagg. 80., & fequenti. Mangetus in Biblioth. Scriptor. Medicor. Tomo primo, afferens fe aliàs exiftimaffe ipfum patria Ticinenfem.

B

III.

BAPHIUS BARTHOLOMÆUS.

Bartholomæus Baphius Luciniani in Etruria natus hìc recenfendus eft, ne vitio mihi tribuatur, quòd ipfum à Picinelli Athenæo Mediolanenfi expunxerim. Hic à pueritia non uno fcientiarum genere, & bonarum artium ftudio fe exercuit; juvenilique ætate, quo liberiùs Deo vacare poffet, mundo valedicens, Minorum Conventualium Inftituto fe addixit. Religiofis in eo cœtu moribus aliquandiu effulfit, & perpeti divinorum Codicum lectione, orationifque ftudio addictus, non doctrinâ folùm, fed virtutum quoque fplendoribus corufcavit. Veruntamen perfectioris vitæ defiderio flagrans, anno fuæ ætatis XXX. ad Capuccinorum clauftra convolavit; votique fui compos effectus, alumnis Mediolanenfis Provinciæ annumeratus eft. Ipfius eruditione perfpectâ, majorum decreto generalis Lector inftitui meruit, & in hac Metropoli complurimos divini verbi præcones fapientiâ præftantes efformavit. Ipfum Wadingus facræ Theologiæ profefforem

B

infignem extitiffe afferit in Academia Ticinenfi, verùm ignoramus, utrum hoc munus exercuerit, dum Conventualium leges fequebatur, vel poftquam ad Capuccinos tranfivit. Certum illud tenemus, Baphium eloquentiâ plurimum valuiffe, ut oftendunt elegantiffimæ Orationes, quas variis in locis habuit, inferiùs recenfendæ. Dignum ipfum habuit Summus Pontifex, qui ad facrum Tridentinum Concilium mitteretur; & ibi Patres facundiam illius mirati funt, cùm Dominica II. Adventus Domini publicè dixit. Virtutes fui Inftituti peculiares egregiè coluit, & piè geftis illuftris, die VI. menfis Januarii, anno falutis humanæ MDLXXVII. Mediolani apud Suos diem obiit.

C

Superfunt ipfius

I. Oratio ad Patres in Tridentino Concilio congregatos. *Brixiæ, apud Ludovicum Sabienfem*, 1563. & in editione Lovanienfi Concilii Tridentini pag. 348., & in Cociliis Labbei Tomo XIV. col. 1462.
II. Aliæ plures Orationes Latinæ. *Brixiæ*, 1570.
III. De admirabili Dei providentia erga Romanum Populum, Opufculum. *Mediolani*, 1562. *in* 4.
IV. Oratio de Nobilitate Urbis Mediolani. *Bononiæ*, 1562. *in* 4.

V.

V. Alia ad Populum Romanum in Comitiis generalibus habita. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1567.

VI. Oratio ad M. Antonium Columnam Cardinalem, de admirabili Dei in Romam charitate. *Ibid. apud eundem*, 1569. *in* 4.

VII. De Sacrosanctæ Theologiæ præstantia, deque Dei Opt. Max. pro eadem propugnatione, Oratio, in exordio suarum Lectionum, habita VIII. Id. Novembris MDLXIX. *Papiæ, apud Bartholum, in* 4.

VIII. Tractatus plures Philosophici, MSS.

IX. Alii permulti Theologici, MSS. De his postremis Articulis testem adducimus Dionysium Genuensem infra citandum, qui asserit hæc Baphii Opera in variis sui Ordinis Bibliothecis asservari.

Ipsius cum laude meminerunt Boverius Tomo I. Annal. Capuccinor. Tossinianus lib. III. Histor. Seraph. pag. 311. VVadingus inter Scriptores Ord. Minor. Martyrol. Franciscanum ad diem VI. Januarii. Dionysius Genuen. in Biblioth. Script. Capuccinor. pag. 45., & Sitonus noster in Schedis. Ignotus verò fuit Cl. P. Julio Negri Soc. Jesu, qui de Scriptoribus Florentinis Volumen typis dedit, ut alibi monuimus.

IV.

BARZIZIUS GASPARINUS.

PRæclarissimum Virum Gasparinum Barzizium pro instituti nostri ratione hoc loco laudandum suscipimus, eoque libentiùs, quòd nullus ad hanc usque diem Opera omnia, inedita præsertim, & in Bibliothecarum scriniis, cum blattis tineisque pugnantia, in medium protulerit ad posterorum memoriam deducenda. Natus ille est Barziziæ minimi nominis vico, haud longè ab Urbe Cisalpinæ Galliæ Bergomo, atque à natali solo cognomen traxit, quamvis persæpè non Barzizius, sed Bergomensis, sive ut alii scribunt Pergamensis, nuncupetur. Pater illi fuit Bettinus, cùm per ea tempora, in finem scilicet vergente seculo XIV. Barnabas Vicecomes Galeacii Frater Bergomensibus imperitaret. Pueritiam, atque adolescentiam inter bonarum artium studia transegit, quæ tametsi tempestate illâ sordida adhuc essent, & obscura, Gasparinus tamen, ut præclarâ indole præditus, Marcum Tullium sibi exemplaris loco proponens, illius Volumina sedulo pervolutans, ad eum Latini sermonis candorem, vimque eloquentiæ pervênit, quæ ipsius in Operibus satis elucescunt. Adultus, quæ summo labore didicerat, aliis tradere cœpit, ne sibi tantummodo natus videretur, insignemque literarium ludum Bergomi statuit; interim Lucretiam de Alliardis nobilissimam conjugem, ex qua plures liberos, quos inter Gunifortum haud multò post laudandum, suscepit, sibi despondens. Ineunte autem seculo XV. Mediolanum, ex patria veniens, ad Joannem Galeacium Vicecomitem Insubriæ Principem, Ticini aliquandiu constitit, donec anno MCCCCVI. Venetias profectus, ibidem adolescentes eloquentiæ præceptis imbuendos suscepit. Sequenti verò anno Patavium à Reipub Moderatoribus missus, constituto centum viginti Ducatorum stipendio muneratus, tantùm laudis sibi promeruit, ut mirabili concursu adolescentium, Gymnasium illud frequentaretur. Eos inter commemorandus est insignis ille Orator Franciscus Philelphus Tolentinas Vir summo ingenio, & incomparabili eruditione. Anno autem MCCCCX. defuncti Jacobi fratris sui superstites liberos octo piissimè laribus suis excipiens, brevì rei familiaris penuriâ laborare cœpit, ideoque annonæ caritate Patavium premente, Ferrariam proficisci statuit, ubi Familiam suam Comiti Ludovico Bonifacio alendam commendavit. Personabat interim Viri famâ, & nominis celebritate Italia universa, ideo Bononiam accersitus est, curantibus Andrea Barbatia, atque Jacobo Isolano, sed cùm liberos suos, & fratris filios eò traducere difficillimum foret, oblatam cathedram modestè recusavit, Patavium reversurus. At cùm Gymnasium illud ob bellorum motus, ferventesque armorum tumultus interceptum foret, atque juvenes in vicinas quisque Urbes digressi, auditorium fermè vacuum reliquissent, maluit Barzizius Venetias secedere, tantâ tamen pressus inopiâ, ut libros etiam, quibus nihil ei charius, distrahere sit coactus. Verùm cùm tantisper cessassent arma, & Patavium anno MCCCCXII. repetiisset, adeo Lycæi dignitati amplificandæ studuit, ut apud Fantinum Dandulum, Virum de Literaria Repub. optimè meritum, magnam sibi gratiam comparaverit, eoque curante, Senatus Venetus Gasparino quadraginta Ducatorum annuum Mineral veteri stipendio addiderit. Interim Barzizius emendandis Ciceronis Operibus, quæ solertissimâ curâ undique collegerat, sedulam navavit operam. Principibus Viris charissimus extitit, Nicolao scilicet Estensi Ferrariæ Marchioni, atque Philippo Mariæ Mediolani Duci; summisque suæ tempestatis Eruditis Francisco Cardinali Zabarellæ, Andreæ Juliano, Danieli Victurio, Francisco, & Zachariæ Barbaris, Petro Thomasio, Lazarino Restæ, Facino Ventrariæ, aliisque non minimi nominis. Cùm autem horum consuetudine jocundissimâ frueretur, nihil tale unquam suspicatus, à Philippo Maria Vicecomite præmemorato Domino suo evocatus fuit Mediolanum, quod ægrè licèt perficere coactus, hanc ad Metropolim venit. Exceptus est benignissimè adeo, ut quotidie ad miscendos cum Principe literariis de rebus sermones admitteretur. Quod reliquum erat temporis impendebat Barzizius excolendis nobilium adolescentum ingeniis, vel Codicibus Latinis emendandis, quos inter Quintilianum purgatissimum reddidit, atque Ciceronem de Oratore ad M. Brutum ex Codice Gerardi Landriani, tunc Laudensis, postmodum Comensis Episcopi, & Cardinalis, quem suo loco laudavimus. Demum literariis laboribus fractus, nunquam à docendo, scribendoque feriatus, anno MCCCCXXXI. Mediolani, non autem Bononiæ, anno MCCCCXXVIII. vel sequenti, ut Konigius, Calvus, & alii senserunt, diem clausit supremam, mœrentibus Civibus tanti Viri jacturam, qui jacentes Latinas literas sua virtute, perennique studio restituerat. Superstites reliquit Barzizius Christophorum insignem Medicum in Patavino Gymnasio ejusdem facultatis Interpretem, Joannem Augustinum Jurisperitum, & Guinifortem, de quo mox dicendum.

Barzizii ingenium commendant, quæ sequuntur, Opera:

I. Gasparini Barzizii Bergomatis, & Guiniforti Filii Opera, quorum pleraque ex MSS. Codicibus nunc primùm in lucem eruta recensuit, ac edidit Joseph Alexander Furiettus Bergomas utriusque signaturæ Referendarius. Pars I., & II. *Romæ, apud Jo. Mariam Salvioni*, 1723. *in* 4.

II. De compositione, prima elocutionis parte. Extat ibid.

Idem Opus scriptum anno MCCCCXXVIII., ext. MS. in 4. Biblioth. Ambros. sign. R. n. 1.

III. Orationes Variæ, numero XXVII., extant in supra laudata editione Romana.

Gasparini Barzizii ad Regem Cypri, Orationes duæ, MS. in Laurentiana Medicea. Pluteo XLVIII. num. V ex Montfaucon Tom. I. col. 334.

Oratio in morte Zanini Riccii, MS. Bibl. Ambros. sign. M. n. 4. in 4.

Oratio ad Alexandrum Papam.

Altera ad Fantinum Dandolum. Extant ambæ in Cod. MS. Biblioth. Ambros. sign. S. n. 37. in 4.

IV. Epistolæ Familiares. Ext. in dicta editione Cl. Furietti.

V. Epistolæ ad Exercitationem accommodatæ. Ibid.

Ejusdem

A Ejusdem Epistola in laudem S. Basilii, & ad eam responsio, in Cod. olim Alexandri Petaccii, nunc in Vaticana sign. 973. ex Montfaucon.

Epistolæ Gasparini Pergamenæ.

Ejusdem exordia Epistolarum MS. uno volumine membranaceo in Bibliotheca Laurentiana Medicea Pluteo XLVII. num. XXXV., ex Montfauconii Bibl. MSS. Tom. I. fol 333.

Gerardi Landriani Epistola ad Gasparinum Barzizium. Extat inter Epistolas familiares istius, editionis *Romæ*, 1723. pag. 151.

Gasparini Barzizii Epistolæ ad Gerardum Landrianum Extant in MS. Cod. Bibliothecæ Ambrosianæ sign. L. n. 69. in 4.

Gasparini Pergamensis Epistolæ, MS. in Regia Parisien. num. 6436., & 6465, ex Montfauc. Biblioth. Biblioth. MSS. Tomo II. fol. 763.

Altera ejusdem MS. in Biblioth. Monasterii Murbacensis in Alsatia, teste Montfauc. Tom. II. fol

B 1177. sed ad quem scripta sit, reticetur.

Gasparini Pergamensis, clarissimi Oratoris, Epistolarum liber impressus sine anno, loco editionis, & Typographi nomine. Extat in Biblioth. Cathedralis Metensis, teste Montfauconio Tomo II. Biblioth Biblioth. MSS. fol. 1381.

Ejusdem ad Franciscum Bossium Episcopum Cumanum in morte patris consolatoria, ext. in Cod. MS. Bibliothecæ Ambros. sign. M. n. 40. in 4., & in altero sign. M. n. 4. in 4.

VI. Gasparini Pergamensis Orthographia. MS. in fol. Extat in Biblioth. Taurinensi ex eodem Montfauc. Tomo II. fol. 1397.

Idem Opus MS. in fol. in pergameno cum miniaturis deauratis, & literis rubronigris, Codex certè magnificandus, qui erat Bibliothecæ FF. S. Mariæ Coronatæ Mediol extat in Bibliotheca Ambrosiana sign. R. n. 67., sicut & alter Codex chartaceus sign. A. n. 135. in fol.

C VII. Ortographia, quam multis in locis publicè docuit, ut recta scribendi ratio ad certam legem aliquando, ordinemque revocaretur. *In Sorbonæ ædibus impress.* 1470.

VIII. Ethimologica, & Ortographica, MS. in Bibliotheca Ambrosiana sign. Q. n. 10. in 4.

Latinarum Vocum Ethymologia. *Brixiæ, per Damianum Turlinum*, 1573.

IX. Gasparini Oratoris de præceptis elocutionis. In Vaticana inter MSS. Reginæ Sveciæ 1395., ex Montfaucon. Biblioth. Biblioth. MSS. Tom. I.

De Elocutionis ordine, junctura, numeris, &c. MS. Biblioth. Ambros. sign. G. n. 44. inter, impressos cum Flisco de modis loquendi ex Gesnero.

X. Practica Oratoris, MS. Biblioth. Ambros. sign. A. n. 36. in 4.

XI. Vocabularium de Rebus Divinis, &
De Elementaribus,
De Volatilibus,
D De Aquaticis,
De Terrestribus,
De Sylvis, & Arboribus,
De Ædificiis Rusticis,
De Suppellectile, & Vasis Domesticis, secundùm ordinem partium domus,
De Homine, & partibus ejus,
De Ornamentis, & Vestibus.
De Armis.

MS. in Ambrosiana sign. Q. n. 10. in 4., & Impress. *Venetiis*, 1524. juxta Gesnerum, sed si ex integro, juxta hunc Cod. MS. ignoramus.

XII. De Magistratibus Romanis, in Taurinensi num. 1922. teste Montfauc.

XIII. Epitome Livii per Gasparinum Bergamensem. Desinit in hæc verba „ & supremis plures honores dedit „ MS. in Vallicellana Bibliotheca, Cod sign. G. num. 8 ex eodem.

E XIV. Ciceronis Libri de Oratore, de Senectute, de Officiis, & Epistolæ cum Commentariis doctissimis Gasparini Barzizii, ex Præfatione Cl. Josephi Alexandri Furietti, editioni Operum ejusdem Gasparini, & Guiniforti præfixa, teste adducto Marco Antonio Sabellico in libro de Latinæ linguæ reparatione: dolendum est, quòd Commentaria ista deperdita sint, nonnulla verò eorundem fragmenta in Orationes in Marcum Antonium, atque in libros de Oratore, extant in Bibliotheca Camaldulensium Eremitarum in Tuscia, in MS. Codice anni MCDXXVI., teste eodem Furietto.

XV. Quintilianus, quem Poggius fortunæ beneficio servatum, unà cum Valerio Flacco, & Asconio Pediano in Monasterio S. Galli integrum detexit, veteri squallore detersus, ac pristinæ restitutus dignitati, Aretini, & Barzizii operâ, ad maximum Latinæ linguæ incrementum accessit. Testibus Marco Antonio Sabellico, Blondo Flavio, & Raphaële Volaterrano.

XVI. Tractatus de Eloquentia, quem de ratione scribendi Sabellicus vocat, ita Simlerus, ipsumque extare asserit unà cum Stephani Andreæ Flisci de modo loquendi.

XVII. Quædam ejusdem reperiri inter MSS. ejusdem Biblioth. Vaticanæ num. 1877. ait idem Montfauconius.

De ipso videndi sunt Fabritius Bibliothecæ Latinæ medii ævi Tom. I. pag. 488., & Tom. III. pag. 65. Calvus in Libro „ Scena Letteraria „ degli Scrittori Bergamaschi „ p. p. pag. 184., & supradictus Furiettus in editione supra laudata.

V.

BARZIZIUS GUINIFORTUS.

EX Viro præclarissimo Gasparino Barzizio, cujus mox elogium dedimus, atque Lucretia de Alliardis, anno MCCCCVI. ortus est Guinifortus, & ut suspicamur Ticini, ubi ad id usque temporis pater constitit, idque indicat nomen ipsum, satis ea in Urbe notum ob memoriam Sancti Martyris Guiniforti, qui cœptam Mediolani gloriosissimam confessionem, Ticini perfecit, ibique tumulatus conquiescit, de quo fusiùs agit Bosca in Martyrologio Mediolanensi ad diem XI. Kalendarum Augusti. Indolem mirabilem sortitus Barzizius lauream percepisse traditur Ticini, annos natus XI. nullamque bonarum artium insalutatam reliquit; immo nec ab armis abhorruit; anno etenim MCCCCXXXII. in Hispaniam profectus, militiæ nomen dedit, atque Alphonsum Regem ad Gerbim Insulam oppugnandam secutus est. Sequenti tamen anno Mediolanum veniens latinis tradendis literis totus vacavit. Asserit Calvus, ipsum ab Alphonso constitutum Præfectum Portus Veneris, & Erycis in ora Ligustica. Philippus autem Maria Vicecomes Mediolani Dux, Consiliarii, Vicariique sui dignitate Barzizium decoravit, & ad Principes aliquot Oratorem misit. Novariæ primùm, mox etiam Mediolani literas docuit, atque in hac Urbe lares statuit, desponsâ sibi Joanninâ Malabarbâ ex Capitaneis de Sexto. Ex eadem suscepit Joannem Paulum Magistratus extraordinariorum reddit
uum Quæstorem, & Gasparem Ambrosium, Bonæ, & Joanni Galeacio Mediolanensibus Ducibus charissimum, atque ab iisdem magnis muneribus affectum. Quis emortualis Guiniforto annus extiterit, divinent alii, certè nulla ipsius occurrit mentio post annum MCCCCL. ex quo conjicimus, paulò post desideratum fuisse. Ceterùm Mediolani diem clausisse satis evincit filiorum dignitas patri superstitum.

Quanto autem ingenio floruerit, testantur:

I. Guiniforti Barzizii Bergomatis Gasparini filii, Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis Oratoris, ac Ducalis Vicarii, Orationes, & Epistolæ. *Romæ, apud Jo. Mariam Salvioni Typographum Vaticanum in Archigymnasio Sapientiæ*, 1723. *in* 4.

Orationes sunt numero XIV.

Oratio in Sponsalibus Philippi Borromæi. Extat in Bibliotheca Ambrosiana MS. in 4. sign. M. n. 40. & eam edidit Cl. Muratorius in Anecdotis Tom. II. pag. 241.

Epistolæ verò sunt XXXIX. Ext. in ead. edit.

II. Ex Plutarcho de liberis educandis, & de procreatione liberorum. Ibid. pag. 175.

III. Commentaria in Dantis Poëmata. Ex Calvi pag. 311. & ex Præfatione Furietti.

Hæc addere juvat, ad uberiorem notitiam Operum hujus Scriptoris.

IV. De rebus Gestis ab Alphonso Rege Aragonum, & Siciliæ adversùs Regem Tunes apud Insulam Gerborum: Ad Bartholomæum (*Vicecomitem*, de quo

quo nos suo loco in nostra Bibliotheca,) clarissimum Novariensem Pontificem. Incipit *Sæpe numero*, &c.

Oratio habita in Civitate Barchinone penès Serenifs. Principem, & Clementifs. Dominum D. Alphonsum D. G. Aragonum, Siciliæ, Valentiæ, Sardiniæ, Majoricarum, Corsicæ, &c. Regem. Incipit: *Constitueram primum*, anno MCCCCXXXII. die XIV. mensis Martii habita fuit.

Oratio in Sponsalibus Philippi Borromæi adolescentis ornatissimi. Incipit: *Video Magnifici Domini* &c.

Oratio in Sponsalibus Joannis de Federicis, viri generosi. Incipit: *Quæ duo commoda* &c.

Epistolæ quamplurimæ.

Epistola elogialis ad divinum Principem Joannem Serenissimum Regem Castellæ. Incipit: *Sæpe antea* &c Hæc omnia extant in MSS. Cod. Biblioth. Ambrosianæ.

V. Expofizione de alcuni Sonetti di Messer Francesco Petrarcha facta da Messer Guiniforto de Barzizii, a dispofizione de lo Illustrissimo, & Excellentissimo Signore Duca di Milano; extat in Cod MS. Comitis Donati de Sylva Equitis eruditifsimi Mediol.

VI. Senecæ Tragœdiæ cum nonnullis Notis marginalibus Guiniforti Barzizii. Codex scriptus manu ejusdem Barzizii, optimæ notæ; extat apud eundem.

Videndi sunt Scriptores omnes, quos jam citavimus ad calcem Articuli superioris ejus patris.

A

VI.

BELLONUS CAROLUS.

PAuli, de quo sequenti Articulo verba fient, atque Aureliæ Viscardæ conjugum filius extitit Carolus Bellonus, anno MDCVI. in Urbe Ticinensi natus. Per egregia parentis optimi vestigia ad honores tendens, viam sibi stravit ingenii culturâ; minoribus etenim studiis ritè perfectis, ad Jurisprudentiam se convertit, in qua facultate lauro donatus

B

sic claruit, ut etiam Senator Insubriæ primùm, mox Regens, tandemque Præses renunciari meruerit. Oratoriam Artem, præter Jurisperitiem coluit, ejusque plura dedit specimina. Tandem mortalibus, magnâ cum integritatis laude sibimetipsi superstes, anno MDCLXXXII valedixit, atque in Templo Sancti Caroli apud Nudipedes Carmelitas hujus Metropolis tumulatus est, hac Inscriptione à Carolo Maria Maddio V. Cl conscriptâ, Sepulchro ejus appositâ, quam hîc damus:

COMES DON CAROLVS BELLONVS
E SENATORIA DOMO PATRIAE ORATOR,
REGII FISCI ADVOCATVS, SENATOR,
ET IN SVPREMO RERVM ITALICARVM CONSILIO
APVD CATHOLICAM MAIESTATEM REGENS,
MEDIOLANENSIS REDDITVVM ORDINARIORVM MAGISTRATVS,
MOX SENATVS PRAESES
POST OMNES TOGAE GRADVS
DOCTRINAE LVCE,
ET INTEGRITATIS CONSTANTIA INSIGNITVS
HVMANITATIS SVAE RELIQVIAS
BEATAM AETERNITATEM EXPECTANTES
HIC COLLIGI IVSSIT.
COMES DON ALOYSIVS REGII FISCI ADVOCATVS,
ET DON IOANNES FILII
OBEDIENTIAM, ET PIETATEM PRAESTITERE
ANNO MDCLXXXIII.

Scripsit:

I. Orationes plures Latinas, inter quas eminet illa, quam habuit in Laurea Legali Comitis Bartholomæi Aresii.

II. Allegationes Juridicas quamplurimas tam editas, quàm MSS., quæ extant apud J. PP. Mediolanenses, & penès eruditissimum Comitem Carolum Bellonum Auctoris nepotem.

III. Vota Fiscalia, de quibus Volumen effici potest. Extant apud eundem.

C

VII.

BELLONUS PAULUS.

PAulum Bellonum, Aloysio, & Angelica Rosa parentibus natum in insigni Oppido Valentiæ ad Padum anno MDLXXIII. Ticinensis Urbs inter præclarissimos Cives suos jure semper memorabit; sive enim Eruditionis legalis, sive Oratoriæ facultatis ornamenta, quibus ingenium ejus eluxit, inspiciamus, mira semper erit apud posteros tanti Viri superstes cineribus fama. Laureâ insignitus, haud multò post in Archigymnasio Papiensi publicus atque primarius Juris Interpres constitui promeruit, quo in munere, cùm utriusque linguæ, Latinæ videlicet & Græcæ, singularem sibi peritiem jampridem comparasset,

parasset, acuta etiam polleret, vivacique mente, Auditoribus sic profuit, ut & nominis sui celebritatem longè latèque diffunderet. Quapropter virtutis commendatione ad Senatoriam Cathedram in summo Insubriæ Magistratu evectus est anno MDCXIX., & postmodum Prætorios Fasces Cremonenses summâ cum laude gessit, ejusdem Urbis Civibus adeo charus, ut tributim centuriatimque inter Patricios, ac Decuriones illius computatus fuerit. Anno demum MDCXXV. Mediolani diem vidit extremam XI. Kal. Maji, cùm ejusdem meritis majores jam pararentur gradus. Conditus est in Templo Sancti Fidelis Societatis Jesu, isque primus ad hanc Metropolim lares transtulit, gentemque propagavit adhuc in ea florentem. Frater illi fuit Fabius JC. Clarifs. de quo nonnulla dicemus infra num. V. inter Pauli Opera.

Ea sunt:

I. Pauli Belloni JC. Coll. & Advocati, Excellentissimi Senatus Mediolanensis beneficio primarii horis matutinis Professoris, & in Sacrosancto Tribunali Inquisitionis Commissarii, de Potestate eorum, quæ incontinenti, vel ex intervallo fiunt, liber primus. Ad Mutium Sfortiam Vicecomitem, Marchionem Caravagii &c. *Ticini, apud Andream Vianum*, 1618 *in fol.*

II. Pauli Belloni JC. Coll. Ticinensis Patritii, Regii Mediolanensis Senatus Præsidis &c. de Potestate eorum, quæ incontinenti, vel ex intervallo fiunt, ad Illustrissimum & Excellentissimum Feriæ Ducem, Mediolani Gubernatorem, liber secundus. *Mediolani apud Joannem Baptistam Bidellum*, 1621. *in* 4.

Hoc Opus manu Auctoris scriptum, extat apud Com Carolum Bellonum inter Equites Mediolanenses omni eruditione, & præsertim in Mathematicis scientiis ornatissimum, Pauli istius pronepotem.

III. De Georgio Ripa JC. Academico (l'*Arrivato*) Senatore creato, Oratio habita in Illustrissima Intentorum Academia à Paulo Bellono JC. Coll. in eadem Academia (l'*Inquieto*) ad Bartholomæum Brugnolum. *Papiæ, apud Hæredes Bartoli*, 1598. *in* 4.

IV. De Laudibus B. Alexandri Sauli Congregationis D. Pauli, olim Ticinensis Episcopi, Oratio Pauli Belloni, in Ticinensi Gymnasio Legum Interpretis primarii, nunc Senatoris Regii Senatus Mediolani. *Papiæ, apud Joannem Baptistam Rubeum*, 1620. *in* 4. Hunc librum edidit Octavianus Picenardus JC., dicavitque Fabricio Landriano Ticinensi Episcopo.

V. Fabii Belloni JC. Clarifs., olim in Ticinensi, deinde Primarii in Taurinensi Academia Legum Interpretis de Jure sui liber. *Ticini, apud Petrum Bartoli*, 1617. *in* 4. maximo. Hunc librum edidit Paulus Bellonus, dicavitque Julio Aresio Præsidi Senatus Mediol. Regioque Consiliario, & ut meliùs Lector agnoscat supradicti Fabii Belloni merita, & virtutes, juvat, hîc aliqua verba excribere ejusdem Epistolæ nuncupatoriæ, in qua sic loquitur Paulus Bellonus „ nemini puto magis te „ ipso, Præses amplissime, notum esse quinam fue„ rit Fabius Bellonus frater meus, qualis quan„ tusque JC. quanta dicendi planè Romana, & „ Attica instructus suppellectile „ &c. Inde prosequitur narrando, Fabium ætatis annorum XXV. ad Lecturam Juris Civilis in Universitate Taurinensi ibidem biennio transacto è vivis excessisse, postea verò Paulus de eadem Fabii morte sic „ immatura familiæ nostræ, atque adeo „ toti Insubriæ, quibus maximum erat conciliatu„ rus splendorem &c. Si diutius vixisset pristi„ no nitori Jurisprudentiam nostram, depulsa „ barbarie, restituturum &c. In bonos quosque „ Scriptores lucubrationes Miscellaneæ, quæ pro„ pediem lucem adspicient &c. Quam plurima „ alia interierunt, sed eum libellum doleo, an„ gorque vehementer fuisse subtractum, quo „ centum obscurissimos nostrorum JCrum locos „ frater illustraverat, quemque typis destinasse „ mihi suis literis significaverat &c. Illi (scilicet „ Fabii discipuli) Opus perfectum & plane di„ gnum, quod in Arce Minervæ omnibus spe„ ctandum proponeretur, vidisse se mihi, fratre „ mortuo, adfirmarunt „.

VI. Orationes aliæ plures Latinæ, inter quas eminet illa quam habuit in funere Philippi III Hispaniarum Regis, VII. Idibus Junii, MDCXXI. in Templo Maximo hujus Urbis. *Mediolani, apud Malatestam*, *in* 4.

VII. Poëmata varia in Laurea Antonio Ferno collata; ad Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediolani* 1610. *in* 4. Præter Carmina Pauli nostri, extat etiam Oratio Latina ejusdem Pauli.

De eo Ghilinus in Theat. Eruditor. Part. I. pag. 351., & Amicissimus Sitonus noster in Schedis.

VIII.

BERSANUS BARTHOLOMÆUS.

Bartholomæus Bersanus Julii filius in Oppido Hortæ, quod caput est Ripariæ Sancti Julii Diœcesis Novariensis, natus, perceptis legalibus scientiis, lauream consecutus est in Archigymnasio Ticinensi. Praxim forensem in Mediolanensi Urbe peregit sub Magisterio celeberrimi Causarum patroni Josephi Mariæ Fulli JC C. Laudensis, in hac Metropoli apud Regios Insubriæ Moderatores Patriæ suæ Oratoris, hujusque Ditionis Regii generalis Vicarii. Laribus hìc fixis potiorem vitæ suæ partem duxit, bonis semper studiis intentus; nam præter Jurisprudentiam, in qua præsertim excelluit, Oratoriam quoque, & Poësim Latinam non injucundè coluit. Desideratus est in hac Urbe annos natus XXXIX. Christi verò MDCCVII dolentibus omnibus præmaturum tanti Viri obitum, cujus ingenium, ex optimis, quæ protulit, majora in dies expectanda pollicebatur.

Ea sunt:

I. Oratio in adventu Illustrissimi, & Reverendissimi D. Joannis Baptistæ Vicecomitis Novariæ Episcopi. *Mediolani, apud Carolum Antonium Sevesum*, 1688. *in* 4.

II. Carmina varia Latina. Extant in eodem Libro.

III. Tractatus de Compensationibus. *Mediolani, apud Carolum Josephum Quintum*, 1691. *in fol.* Hoc Opus Auctor scripsit annum agens vigesimumtertium.

IV. Tractatus de Viduis, earumque Privilegiis, & Juribus, tum etiam de Viduis secundò nubentibus, & pœnis illarum. *Genevæ, Sumptibus Cramer & Perachon*, 1699. *in fol.*

V. Tractatus de Pupillis, eorumque Privilegiis, & Juribus. *Lugduni, apud Anissonnios*, 1705. *in fol.*

VI. Quæstiones singulares in duo capita distributæ, nimirum de ultimis voluntatibus, successoribus statutariis, & de variis contractibus, cum rebus seperinde judicatis per Senatum Mediolani. *Bononiæ, apud Petrum Mariam Montium*, 1707. *in fol.*

Omnia supradicta Auctoris nostri Opera Legalia prodierunt simul *Venetiis, ex Typographia Balleonia*, 1717. *Tom III. in fol.*

VII. Responsio ad Objectiones excitatas per D. Don Leonardum Guttierez de Huerta celeberrimum Advocatum Neapolitanum in suo eruditissimo Tractatu de Compensationibus adversùs nonnulla perpauca loca Tractatus de Compensationibus antea editi per me JC. Bartholomæum Bersanum, Advocatum Mediolanensem. MS. in fol., extat apud eruditum Julium Cæsarem Bersanum JC., & à Secretis Excellentissimi Senatus Mediolani, Auctoris filium, mihique singulari amicitia junctum.

Ipsum laudant Cl. Abbas Bacchinius in Diario Literatorum. *Mutinæ*, 1692. *in* 4. pag. 95, & in Synopsi Biblica Parmensi eodem anno pag. 44., prælaudatus JC. & Advocatus Fullus ejus Præceptor in Jurium Allegatione typis edita *Mediolani in fol.*, hoc titulo „ Ragioni di Gio. Paolo „ Brocco contro il presentatore d'alcune Lette„ re di cambio da lui firmate ec. „ Altimarius in suo Tractatu de Nullitatibus, Leonardus Guttierez de Huerta in Tractatu de Compensatione

Tom.

Tom. I. Lib. II. Quæſt. 17. n. 4., & Quæſt. 23. n. 8. Deciſiones Rotæ Romanæ poſt Cardinalem de Lucca de Teſtamentis, Diſc. 18. n. 20., Torre in ſuis Juris Quæſtionibus Tom. III. tit. 13., Carolus Antonius de Lucca in Additionibus ad Golinum de Procuratoribus, Ludovicus de Ameno in Praxi Criminali de delictis & pœnis lib. 3., Fontana in Bibliotheca Legali p. 6. Lazarus Auguſtinus Cotta in Muſæo Novarienſi pagg. 76. & 178., & demum Burchardus Gottheltius Struvius in Bibliotheca Juris ſelecta, & in Bibliotheca Juris Studioſorum, cap. 6. §. 69.

IX.

BONETTUS PETRUS PAULUS.

JOannes Baptiſta Bonettus Cremonenſis Patricius, & in Mediolanenſi Senatu Ampliſſimus Pater, atque Granella de Granellis conjuges Petrum Paulum genuere Cremonæ, in cujus Urbis Juriſperitorum Collegio, atque inter Decuriones hic computatus fuit. Pro patria inſuper apud Inſubriæ Regios Moderatores Orator conſtitutus, lares fixit in Parochia Sancti Babilæ. Vicarius Generalis Status Mediolanenſis primùm, mox anno MDCLXXVII. Regius Fiſcalis Advocatus creari meruit, quo ex munere anno MDCLXXXIV. ad Senatoriam dignitatem aſcendit. Vir fuit omni ſcientiarum genere imbutus, ingenioque non minus quàm virtute clarus. Illud præcipuè de ipſo memoratur, calluiſſe Legum omnium fontes, illaque omnia, quæ perfectum Juriſconſultum conſtituunt. Plurimùm etiam Aſtrologicis delectabatur notionibus, aliiſque hujus naturæ amœnioribus ſtudiis, quibus laſſum forenſibus laboribus animum identidem relaxabat. Fratrem habuit Hortenſium Baſilicæ Schalenſis anno MDCXLVI. Canonicatu potitum. Deceſſit Petrus Paulus Mediolani anno Chriſtiano MDCXCI cùm jam annis ſupra L. in hac Urbe domicilium retinuiſſet.

Edidit:

I. Antiqua Ducum Mediolani Decreta. *Mediolani, apud Fratres Malateſtas*, 1654. *in fol.* Opus dicavit Excellentiſs Mediolanenſi Senatui, atque in Nuncupatoria hæc inter alia ſcribit: „ Opus, quod olim fel „ record Senator Pater meus, dum typis præſide„ ret, in animo habuit, & quando ante ejus obi„ tum ferè ad finem perduxerat.

II. Armamentarium, ſive Edicta de Armis, edita ab Excellentiſſimis Mediolani Gubernatoribus, collecta, congruè diſpoſita, & Commentariis illuſtrata. Opus in duas partes diviſum, in quarum altera de Armis in genere, & de iis, quæ cominùs; in altera de Armis, quæ eminùs adhibentur, pertractatur, ubi plura, ac præcipua ad materiam criminalem attinentia, explicantur, allatis etiam Deciſionibus Excellentiſſimi Senatus„ *Mediolani, apud Malateſtam*, 1688. *in fol.*

III. Elenchum omnium onerum impoſitorum Subditis Mediolanenſis Provinciæ ab exceſſu Franciſci II. poſtremi Ducum Sfortiadum ad hæc uſque tempora: Scilicet ad annum MDCLXII. *Mediol. in fol.*

IV. Epiſtolam præmiſſam Operi Placidi Titi Peruſini Olivetanæ Congregationis Monachi ſub Anagrammatico nomine Didaci Pritti Peluſienſis, hoc titulo: Quæſtionum Phyſico-mathematicarum libri III. *Mediolani, apud Malateſtam*, 1650.

Ejuſdem Titi Compendiolum, cui titulus: De modis directionum in Genethlialogicis ad Medicinæ uſum Mediol. editum fuit, approbante Bonetto noſtro.

Ipſum laudarunt Ephemerides Literatorum Parmæ MDCLXXXVIII. Joſeph Benalius in Hiſtor. Magiſt. Extraord. pag. 183. Jo. Petrus Creſcentius in Amphitheat p.p. pag. 128. Ariſius in Cremona Literata Tomo III pag 293. atque in Serie Prætor. Cremonæ pagg 57. & 61. tandemque humaniſſimus JC. Sitonus in Syllabo Senatorum art. CCCXLII. pag. 15. in Theatro Genealogico MS. penès eundem pag. 76., & in Schedis.

X.

BORGOGNI GHERARDUS.

GHerardus Borgogni natales hauſit Albæ Pompejæ in Ducatu Montisferrati, nobilibus parentibus in lucem editus, atque in patria primos tranſegit annos inter bonarum artium rudimenta. Mox Mediolanum ſe conferens, hic duxit uxorem, ſtabiles fixit lares, poſtremoſque viginti & amplius vitæ annos tranſegit. Summa fuit animi moderatione præditus, & ſorte ſuâ, quamvis non admodum opulentâ, contentus. Optimis ornatus moribus, & acri dotatus ingenio, tam ſoluta, quàm ſtricta numeris Oratione plurimùm valuit. Quapropter gratiſſimus extitit Comiti-ſtabuli Caſtellæ Regio Inſubriæ Moderatori, qui non raro Magnatum deſerens colloquia, Gherardi eruditis ſermonibus familiariter uti conſueverat. In Academia Mutii Sfortiæ Caravaggii Marchionis, de quo loco ſuo meminimus, Errantis nomine, fluvioque Meandro Symboli loco aſſumpto, eruditorum omnium plauſus ſibi promeruit. Summa inter ipſum & celeberrimum Vatem Torquatum Taſſum neceſſitudo, & literarium commercium interceſſit, quod etiam præſtitit Gherardus noſter cum Abbate Angelo Grillo, aliiſque ſui temporis eruditis. Incertum habemus, quo anno migraverit è vita; certum nihilominus eſt, eum obiiſſe Mediolani, quod accidiſſe videtur ineunte Sæculo XVII. Nulla illius tumulo impoſita eſt Inſcriptio; ejus idcirco loco damus Carmen Bernardini Baldini in libro ſuo, cui titulus: *Luſus*, ſic eum alloquentis:

Res tenues, Gherarde, tibi fortuna miniſtrat;
Sed ſanam mentem genitrix in corpore ſano
Ingenuit natura; modos Thymbreus Apollo
Scribere poſſe dedit Tuſcos, Tuſcæque Camœnæ.
Tu tibi quæſiſti pulchras ope Palladis artes,
Nec plus æris aves, quàm victus poſcit, & uſus
Iſta mente viges Craſſo locupletior. Æquum
Te Deus ut finxit, ſic omni proſperet ævo.

Operum illius hi ſunt tituli:

I. Carmina plura Italica varii generis; edita ſunt inter Carmina Cæſaris Caporalis Italica. *Mediolani, apud Petrum Tinum*, 1585. *in* 12.

II. Rime di diverſi illuſtri Poeti raccolte da Gherardo Borgogni. *Venezia, preſſo la minima Compagnia*, 1599. *in* 12. In hoc Opere Gherardus plurima è ſuis etiam Italicis Carminibus inſeruit, & librum Julio Areſio Poëmate, loco nuncupatoriæ Epiſtolæ, dicavit.

III. Il Tancredi Tragedia del Conte di Camerano (Ottaviano Aſinari) dal Sig. Gherardo Borgogni di nuovo poſta in luce. *Bergamo, per Comin Ventura*, 1583. *& iterum* 1598. *in* 4 Opus hoc è duobus MSS. Codicibus hauſit, & emendavit Scriptor noſter, atque dicavit Comiti Joanni Baptiſtæ Borromæo. In Epiſtola verò Nuncupatoria laudat Joannem Ambroſium Figinum uti Pictorem, & Poëtam eruditiſſimum.

IV. Capitoli Berneſchi. Reperiuntur in Tomo III. libri, cui titulus: „ Rime piacevoli di diverſi. „ *Vicenza, per Barezzo Barezzi*, 1603.

V. Rime Toſcane. *Bergamo, per Comin Ventura*, 1592. *in* 16. Collectio eſt Carminum Italicorum Variorum, ubi plura habentur Auctoris noſtri.

VI. Le Muſe Toſcane. Hunc librum indicat Picinellus, quemadmodum etiam ſequentes tacito, ſed de more Impreſſoris nomine, & editionis loco, & anno.

VII.

VII. Le Discordie Cristiane, le quali causarono la grandezza di Casa Ottomana, insieme con la vera origine del nome Turco, ed un breve Sommario delle Vite, ed Acquisti de' Prencipi Ottomani, ed in fine un Paragone della possanza del Turco, e di quella del Cattolico Re Filippo, da Gherardo Borgogni di nuovo poste in luce: All' Illustrissimo Sig. Grancancelliere Danese Filiodoni. *Bergamo, presso Comino Ventura*, 1590. *in* 4.

VIII. Sommario delle Vite di tutti gl' Imperatori.

IX. La Fonte del Diporto: Dialogo del Sig. Gherardo Borgogni l'Errante Accademico Inquieto di Milano, nel quale si raccontano alcuni bellissimi, e morali avvenimenti, e si leggono nuove, e diverse Poesie, ed altre materie curiose: All' Illustrissimo Sig. Conte Pirro Visconte. *Bergamo, per Comino Ventura*, 1598. *in* 4. Ibi adsunt Carmina duo, Latinum unum, alterum Italicum Francisci Picinelli, & unum item Latinum Herculis Ciliosti.

Geminas Torquati Tassi ad eum datas Epistolas Italicas, quibus eidem gratias agit, quòd libros aliquot Mantuam Mediolano ad se miserit, editas habemus in libro II. Epistolarum ipsius Torquati.

Plures alias ad ipsum Angelus Grillus conscripsit, quæ pariter inter hujus impressas leguntur.

Ipsum laudarunt Ghilinus in parte II sui Theatri, Paulus Moriggia in Nobilitate Mediolani. Rossottus in Syllabo Scriptorum Pedemontii. P. Quadrius in Opere suo, cui titulus: „ Della Storia, e Ragione d'ogni Poesia „ Tomo II. pag. 273. Crescimbenius in Commentar. Poësis Italicæ Vol. IV. lib. III. pag 150. num. 37. Oldoinus, qui perperam illum Genuensem facit, & Picinellus in Athenæo, sed brevissimè pag. 236.

X I.

BORSERIUS HIERONYMUS.

Hieronymus Borserius Novocomensi in Urbe genitus, quamvis incompertum hactenus habeamus an Mediolani diem clauserit (nihil enim hac de re Cives illius rogati scire se responderunt) inter doctos Viros tamen recensendus est meritò, qui Metropolim hanc illustrarunt, quòd & diu hìc moram traxerit, & plura scripserit ad Mediolanensem historiam pertinentia. Vir certè fuit magnâ eruditione præditus, ut nullum fermè literaturæ genus insalutatum reliquerit. Nam Historiam, Poësim tam Italicam, quàm Latinam, vetustatis peritiem, Græcas etiam literas adamavit. In Academia Braydensi ad omnem ingenii culturam efformatus, ibidem diutiùs studiis dedit operam. Ceterùm non mediocris Borserii laus extat consuetudo literatorum suæ tempestatis Virorum, & cum eo Epistolare commercium, inter alios Joannis Baptistæ Guarini, Erycii Puteani, Chrysostomi Talenti, Aquilini Coppini, Cardinalis Manticæ, Valerii Antiquarii, & Marci Velseri, quorum hic postremus de veteribus Nummis Hieronymum nostrum non raro consuluit. Eleonoram Luragam magni ingenii fœminam tradunt Borserio Italica sua Carmina corrigenda mittere consuevisse. Floruit annis MDCXVI. & MDCXXVI. Plura ad eundem spectantia à Novocomensibus Eruditis expectent posteri.

Operum illius titulos, majori ex parte, ego primus subjicio:

I. Il Supplemento della Nobiltà di Milano raccolto da Girolamo Borserio. *Milano, presso il Bidelli*, 1619. *in* 8.

II. La Vita della Beata Maddalena Albrizia Comasca Agostiniana, raccolta da Girolamo Borseri, ed illustrata con ammaestramenti così per le Monache, come per qualsisia altra persona spirituale. *Como, presso Baldassarre Arcione*, 1624. *in* 4.

III. Amorosa prudenza: Favola pastorale. *Milano, presso gli Eredi di Pacifico Ponzio, e Gianbattista Piccaglia*, 1610. *& iterum* 1611. *in* 12. In hac secunda Editione adjectum est Opusculum inscriptum: „ Discorso Allegorico di Ettore Capriolo „ Giureconsulto „.

IV. Madrigali di Gerolamo Borsieri Libri II. raccolti da Girolamo Rezzani, al Sig. Co. Vitaliano Visconti Borromeo. *Milano, presso Ponzio, e Piccaglia*, 1611. *in* 12.

V. Madrigali pubblicati sotto altrui Nome.

VI. Epigrammi Commentati da Ettore Caprioli. *Napoli*, 1622., editio altera copiosior in 4.

VII. Epitafj degli Uomini Illustri del suo Secolo.

VIII. Notizie delle cose spettanti alla Guerra di Musso. Has subministravit Erycio Puteano.

IX. Epistolæ plures, quas Typis edendas cupiebat Joannes Baptista Guarinus.

X. Aliæ Latinæ, & Italicæ. Extant in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ, qui dicitur Crassi Novocomensis.

XI. Traductiones plurimor. Auctorum, tam Latinor. quàm Græcorum, quæ præmanibus eruditor. Siculorum versabantur. MSS.

XII. Vita Beati Manfredi Septalæ Eremitæ, & Confessoris. MS.

XIII. Theatrum Insubricæ magnificentiæ, Auctore Hieronymo Borserio. MS. in fol. justæ molis.

Hæc II. extant penès J. C. Joannem Jacobum de Sancto Benedicto Novocomensem Patricium.

XIV. Degli Affetti Spirituali Libro I. MS.

XV. Trattato sopra gli Agnomi de i Liberti. MS.

XVI. Annotazioni sopra gli errori del Casaubono, al Signor Cardinal Mantica. MSS.

XVII. Del Flusso, e Riflusso della Fonte Pliniana. MS.

XVIII. Storia della Casa, e Famiglia di Valditaro, ad instanza del Prencipe di tal Cognome. MS.

XIX. Memorabilia Patriæ suæ, quæ typis dare meditabatur, ut ex ejus Epistola ad Episcopum Novariensem, forsan Carolum à Basilica Petri.

Notitiam MStorum istius Auctoris hausi ab altero MS., cui titulus „ Adversaria „ quem possidet Marchio & Senator Hieronymus Herba à Secretioribus Consiliis Serenissimæ Reginæ Hungariæ, Bohemiæ &c., & Pro-Gubernator Parmæ, eundemque MS. mihi perhumaniter communicavit Co. Antonius Joseph à Turre Rezzonici J. C. & Patricius Novocomensis, cui quantum debeat hæc mea Bibliotheca, pluribus aliis locis jam indicavi.

Laudatur à Francisco Ballarino in Chron. Comensi pag. 215. Quintilio Lucino Passalaqua in Epist. hist. pagg. 152. 154., & 162. Aloysio Rusca in Poëmatis Larii Lacus, pluribus in locis, Primo Aloysio Tatto in Martyrolog. Novocom. pagg. 23. & 98., & in Annalibus Sac. Novocom. T. I. pag. 1038, & Tom. II. pag. 1015., & in Schedis Sitonianis.

X I I.

BOSCALINUS JACOBUS.

Jacobus Boscalinus à patria in Agro Cremonensi Mozanica dictus, non modicum splendoris contulit inclyto Minorum Ordini, cui nomen dederat. Nam Sacræ Theologiæ Magisterio insignitus ad Mediolanensis Provinciæ regimen evehi promeruit. Dum eo munere fungeretur anno MCCCCLIII. coram Nicolao V. Summo Pontifice magna excitata est controversia inter Conventuales, & Observantes; hi enim postremi de priorum oblocutionibus, illi verò de Cœnobiis sibi subtractis conquerebantur. Jacobus igitur inter cœteros primarios sui Instituti Viros in Concilium à Pontifice advocatus, animosiùs reliquis ad Nicolaum verba fecit, contendens, Observantes in unum corpus cum Conventualibus redigendos, & ejusdem Ministri imperio gubernandos fore. Re compositâ nihil de existimatione sua apud summum Antistitem deperdidit, immò tanti ab eodem est habitus, ut defuncto Angelo Perusino totius Ordinis Generali sufficeretur, anno præcitato Pontificio Diplomate, qui Vicariâ potestate suis præesset quoad Comitia celebrarentur. Indixit ea Jacobus anno sequenti haben-

da Bononiæ die VII. mensis Junii; ibique omnium votis consentientibus ad summum Ordinis apicem assumptus fuit. A Calixto III. in mandatis habuit, ut in ditionibus Mediolanensi, & Montisferrati ad incitandos adversùs Turcas populos Apostolici Nuncii munus obiret. Id diligentissimè præstitit anno MCCCCLVII. plurimùm eam ob rem à Calixto commendatus; verùm imminente generali Capitulo humiliter petiit Jacobus hujus officii veniam, simulque plenariam peccatorum Indulgentiam his, qui durante Capitulo, Templum Mediolanense Sancti Francisci, ubi celebrandum erat, piè inviserent. Narrat Bossius in Chronica, ultra C. hominum millia ad eam Basilicam de exteris locis convenisse; additque, Marianus oblationes fidelium X. aureorum millia fuisse transgressas. Enituit etiam Mediolanensium Civium pietas, alimenta tam copiosa Minoribus sufficiens, ut curribus, & plaustris ad ea Cœnobio inferenda opus esset. Vix absolutis Comitiis apud Suos Mediolani Jacobus ætatis suæ anno L. die IX Julii sublatus est, & in Basilica prædicta S. Francisci conditus fuit hoc apposito Elogio:

IACOBO DE MOZANICA
MINORVM GENERALI MINISTRO
THEOLOGO ET LIBERALIVM DISCIPLINARVM PERITISSIMO
FRATRES HOC MONVMENTVM FECERVNT
VIXIT ANNIS QVINQVAGINTA
OBIIT ANNO MCCCCLVII. DIE IX. IVLII.
HAC IACOBVS HVMO TEGITVR MOZANICA FRATER
INGENIO SALOMON INTEGRITATE CATO
HIC FRATRVM PRINCEPS HIC GLORIA SVMMA MINORVM
HIC FVERAT SANCTAE RELIGIONIS HONOS.

Scripsit:

I. Lectiones super Psalmum „ Beati immaculati &c. ita VVadingus de Script. Ord. Min.

II. Epistolam ad Baptistam de Levanto Ordinis Minorum Provinciæ Januensis, in qua eum constituit Vicarium, & Commissarium suum. Data Cremonæ XXII. Aprilis, MCDLVI. Extat apud eundem VVading. Tom. XII.

III. Epistolas alias plures ad Varios, uti eruitur à subsequentibus.

1. Calisti III. Summi Pontificis ad Jacobum de Mozanica, cui gratias agit, quòd benè se gesserit in collectione decimarum, & oblationum pro Cruciata; eum absolvit ab ipso munere, & instante Capituli generalis tempore, discedendi ab Urbe facultatem impertitur. Data Romæ IX. Kal. Martii MCDLVII. Extat apud ipsum VVading. Tom. XIII.
2. Ejusdem Calisti III. ad eundem, nunciat se in mandatis dedisse Vicario generali Ordinis, ut ab eo institutionem muneris petat. Data Romæ XV. Februarii MCDLVI. Extat ibid
3. Nicolai V. ad eundem tunc Provinciæ Mediolanensis Ministrum, quâ eum instituit Vicarium generalem Ordinis. Data Romæ IV. Idus Septemb. MCDLIII. Extat apud VVading. Tom. XII.
4. Friderici III Imperatoris ad eundem generalem Ministrum Epistola, qua petit ut Observantibus Conventum Judemburgensem in Ducatu Stiriæ, olim Conventualium, assignari ægrè non ferat. Data anno MCDLV. Extat ibid.
5. Marci de Bononia familiæ Citmontanæ Ordinis Minorum Vicarii, Gratulatoria ad eundem pro ejus electione ad Vicariatum generalem. Data ex Cœnobio Sancti Spiritus prope Ferrariam X. Decembris MCDLIII. Extat ibidem.
6. Baptistæ de Levanto ad eundem: Petit se confirmari in munere Vicariatus generalis. Data XII. Februar. MCDLVI. Extat ibid.

Inter Epistolas Francisci Philelphi editionis *Venetæ anni* 1502. *in fol.*, extat Epistola Jacobo Mozanicæ Theologo, ac Generali Ordinis Minorum, pag. 97.

Extat ad eum Epigramma Petri Leonis Vercellensis inter Opera ejusdem Leonis *Mediolani* impressa.

De eodem agit VVadingus in Scriptoribus Ord. Min. ubi Mediolanensem illum appellat ob diutinam in hac Urbe moram; itemque in Annalibus, locis citatis. Arisius in Cremona Liter. Tomo I. fol. 281. Marianus lib. 5., & JC. Sitonus noster in Schedis. Notandum etiam quòd JC. C. Raphaël Fagnanus Familiam Mozanicam inter antiquas, & nobiles Mediolanenses retulit sub litera M. MS. in fol. &c., & prope palatium olim Laurentii Mozanicæ Commissarii generalis Equitum sub Duce Ludovico Maria Sfortia Vicecomite anno MCDXCIV. in Ecclesia S. Mariæ Servorum adest sepulchralis Inscriptio Annæ Benemeritæ Mozanicæ, à parentibus posita anno MDXVIII.

XIII.

BRACHIUS JACOBUS.

Jacobum Brachium licèt nativitatis ergò Venetum, tamen ob diuturnam apud Mediolanenses moram, atque prædia hìc acquisita Clarissimus Curtius inter hujus Metropolis Scriptores recensere non dubitavit. Uxorem etiam hìc duxit Magdalenam de Abdua Joannis Baptistæ nobilis Mediolanensis filiam, atque ob Medicæ facultatis præstantiam Civibus omnibus gratissimus fuit, præsertim Comitibus Carolo Archinto, & Constantio de Abdua quorum prior jam defunctus suo est commendatus loco; alter verò adhuc inter vivos degens, & probitate morum, & eruditione Patriam exornat. Desideratus est Jacobus anno MDCCXXXVII.

Hæc post se reliquit

I. Pensieri Fisico-Medici circa gli animali, che muojono, e ne' recipienti vacui d'aria, e ne' ripieni d'arie fatizie. *Venezia, per il Poletti*, 1685. *in* 8., ad Serenissimum Marcum Antonium Justinianum, Venetorum Ducem.

II. Saggio di Osservazioni circa alcuni Fenomeni del Baroscopio: in Tom. XII. Ephemeridum literatorum Italiæ Art. XIV.

III.

III. Disertazione sopra la forza elastica dell'aria, e quanto influisca nella produzione de' mali, esclusone il peso. MS.

IV. La natura sempre costante ne' suoi moti, circa le generationi, esclusi l'equivoche, ed ammesse le spontanee. MS. Hoc Opusculum asserit Curtius, extitisse olim penes Auctorem.

V. De Ovis Ostreorum. Extat in Miscell. Cur. II. A. VIII. Observat. 203., & apud Mangetum loco infra memorando; qui tamen alia ejus Opera non novit.

De eo cum laude agit citatus Curtius in Script. Medicis Mediol. pagg. 195. & seq., necnon citatus Mangetus in Tomo I. Bibliothecæ Scriptorum Medicorum.

C

XIV.

CALVINUS JULIUS CÆSAR.

JUlium Cæsarem Calvinum Alexandri filium, tametsi Derthonensi in Urbe natum, reliquis Eruditis Exteris, qui nomen suum Scriptis immortalitati sacrarunt in hac Metropoli, adjungimus, Picinellum secuti, qui ejus mentionem inseruit Athenæo suo. Hic inter Legum studia adolescens, postmodumque lauro donatus, inter Patriæ suæ Collegiatos Jurisperitos locum promeruit. Civis exinde Mediolanensis effectus est, atque hìc in Foro diutissimè versatus, magnam sibi peperit famam. Anno MDCXXXV. Prætorius Judex Ticinensibus jura dedit. Lucretiam de Scaravagiis Jurisconsulti Leonardi Mediolanensis filiam, atque hæredem, duxit conjugem, ex qua Alexandrum, postea in Congregatione Clericorum Regularium S. Pauli Decollati Florentium nuncupatum, atque Homobonum JC., & Scalensis Basilicæ Canonicum, suscepit. Desideratus est anno Salutis MDCLXIV.

Edidit quæ sequuntur, scilicet:

I. De Æquitate Tractatus novus, usque acceptissimus, Liber primus, in quo universa Æquitatis materia perspicuè, ac planè examinatur, & Casus, sive Quæstiones singulares, in quibus de Æquitate judicari debet, proponuntur, & dilucidantur, multis Senatus Excellentissimi Mediolanensis, & aliorum Tribunalium Decisionibus ornatæ, Auctore Julio Cæsare Calvino Patricio, & J. C. Coll. Derthonensi, Cive, & Advocato Mediolanensi, Judiceque Prætorio Papiæ: Ad Eminentiss. & Reverendiss. Cardinalem Ægidium Albornotium Mediolanensis Dominii Gubernatorem. *Mediolani, apud Ghisulphum*, 1635. *in fol.*

II. Ejusdem Operis Liber Secundus, dum erat Auctor Vercellarum Prætor: Ad Philippum IV. Hispaniarum Regem. *Mediolani, ut supra*, 1643 *in fol.*

III. Ejusdem Operis Liber Tertius posthumus. *Mediolani, apud Vigonum*, 1676. *in fol.*

IV. De Dubio Juris, & Facti. *Mediolani, apud Montiam*, 1651. *in 4. & iterum* 1654. *in 4.*

V. Allegationes plurimæ, quæ in Collectaneis sæpè memoratis J. PP. Mediolanensium servantur.

De eo JC. Sitonus noster humanissimus tam in suo Theatro Geneal. MS. pag. 116., quàm in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 358.

XV.

CALVUS MAXIMILIANUS.

MAximilianum Calvum in Burgo Menasii Comensis Diœcesis Andreas genuit; cùmque Juris lauream percepisset, Maximilianus in hac Metropoli sedem fixit. Præter Legum studia exoticas linguas, Hispanam præsertim plurimùm coluit, adeò ut eo Idiomate Carmina non injucunda conscriberet. Neque tamen sic Poësim adamavit, ut forensia negligeret negotia, in quibus tam clarus extitit, ut anno MDLXXIII. in Extraordinariorum Reddit

uum Magistratu Quæstor creari meruerit. Eo in munere perspicuum æquitatis, & literaturæ specimen dedit ad annum usque Salutis MDLXXXV. quo in hac Metropoli decessit.

Habet illius ingenii posteritas, quæ sequuntur, monumenta:

I. Del profondo pensamiento amoroso: Poema Espagnol de Maximiliano Calvi; al Marques de Ayamonte, Lugar Teniente, y Capitan General en el Estado de Milan, *por Gotardo Pontio*, 1579 *in 4.*

II. Tractado della Hermosura, y dell' Amor, lib. III. alla Magestad de la Reyna Doña Anna. *En Milan, por Pontio*, 1576 *in fol.*

III. Carmina duo Hispanica, vulgò *Sonetti*, ejusdem Calvi, primum de libro, alterum ad Hispaniarum Reginam. Extant in eodem Opere.

De eo agunt Jo. Petrus Bimius in Consil. 105. Ballarinus in Chron. Comensi pag. 216. Bertarellus in Histor. Burgi Menasii. Benalius in Histor. Magistr. Extraord. pag. 28. & doctissimus JC. Sitonus in Monum. Genealog. familiæ Calvæ pag. 4. quemadmodum & in Schedis.

XVI.

CAMUTIUS ANDREAS.

ANdreas Camutius, qui patrem habuit Franciscum Medicum & Physicum Oppidi Lugani Diœcesis Comensis, inter Cives Mediolanenses, unà cum ejus successoribus adscriptus fuit die I. Februarii, anno MDLVII. ab Excellentissimo Mediolani Senatu, ideoque, & ob ejus moram usque ad vitæ exitum in hac Urbe, cum aliis, etsi non Mediolanensibus, hìc recensendus videtur. Publicus Medicinæ & Physicæ Professor extitit primo loco in Ticinensi Archigymnasio, necnon Maximiliani II. Cæsaris Protophysicus, & à Consiliis Medicis ab anno MDLXIV. ad MDLXXVIII. Filius ei fuit inter alios Eugenius, qui Infulas Bobienses obtinuit anno MDLXXIII. Plura scripsit, quibus magnum nomen in tota Literatorum Republica sibi acquisivit.

Hæc sunt

I. Disputationes, quibus Hieronymi Cardani magni nominis Viri Conclusiones infirmantur, Galenus ab ejusdem injuriis vindicatur, Hyppocratis præterea aliquot loca diligentiùs, multò quàm nunquam aliàs, explicantur. Ad Danielem Barbarum Patriarcham Aquilejensem. *Papiæ, apud Bartolum*, 1563. *in 4.* Quidquid Cardani laudatores dixerint tam veteres, quàm recentiores, & inter ipsos Bartholomæus Curtius in suo Opere de Medicis Mediolanensibus, loco infra citando, videlicet Camutium scripsisse hunc librum ad Cardani æmulationem, juvat ipsius verba audire in supradicta nuncupatoria ad

ad Barbarum, quæ sunt „ Siquidem in hac Insubria nostra quamplures videas non solùm „ Auditores, verùm etiam jamdiu promotos „ ad Lauream, quos minimè pudeat Cardanum „ contra Galeni placita, veluti Physicum Apol„ linem in medium producere, idque non mediocri laborantium dispendio. Cæterùm primitias elucubrationum mearum tibi uni di„ candas censui „ &c. Ticini Kal. Junii MDLXIII.

II. Tractatus de Residentia Episcoporum, videlicet utrum ad Jus divinum, vel ad Ecclesiasticum pertineat; ad Cardinalem Ludovicum Simonettam ad Oecumenicam Synodum Apostolicum Legatum. *Papiæ, apud Bartolum*, 1563. *in* 8.

III. De Humano intellectu libri IV. ad Cardinalem Carolum Borromæum, postea inter Sanctos relatum. *Ibid. apud eund.* 1564. *in* 8.

IV. Apologia ad supradictum Cardinalem Borromæum, in qua Camutius pollicetur se publica disputatione defensurum quidquid hactenus Scriptis prodidit. Extat in eodem libro.

V. De Amore atque Fœlicitate, libri IX. hactenus in lucem nusquam editi: ad Maximilianum II. & Mariam Austriacam Impp. *Viennæ Austriæ, apud Stephanum Kreuzer*, 1574. *in fol.*

VI. Defensiones Humani generis. Extant ibid.

VII. De Nobilitate Libri VIII. Opus posthumum: ad Eminentissimum Cardinalem Cæsarem Montium Mediolani Archiepiscopum. *Mediol. apud Btdel.* 1650. *in* 8.

VIII. Epistolæ II. ad Franciscum Cicerejum. Editæ sunt inter Gudii Epistolas pag. 118.

Meminerunt Bartholom. Curtius de Claris Medicis Mediol. pagg. 82. 101., & 258., Joannes Jacobus Mangetus in Biblioth. Scriptor. Medicor. Tom. I. pag. 25., Francisc. Ballarinus in Chronico Comensi pag. 197. ac 216., & Advocatus Joannes de Sitonis de Scotia in Tractatu de Legibus Nobilitatis pagg. 4. 67., & 68. impress. an. 1724. in folio, qui nobis quoque dedit seriem genealogicam Camutiam à Seculo XV. ad Auctoris istius filios.

XVII.

CARENA CÆSAR.

HEnrici Carenæ Civis Mediolanensis, & Cremonensis, atque Hortensiæ Gallaratæ jugalium filius extitit Cæsar, qui Patris Civilitates in utraque Urbe retinuit. Legalibus studiis, in quibus lauream promeruit, Theologiæ Magisterium addidit. Lares in hac Metropoli figens, inter primarios Causarum Patronos emicuit. Jam Cremonæ Consultoris, & Advocati Fiscalis in Sacro Inquisitionis Tribunali munus gesserat, & Cardinalis Petri Camporei ejusdem Urbis Antistitis Auditor fuerat. Adolescentiam transegerat in Nobilium Parmensi Collegio, annoque Christi MDCXIII. in Templo Cremonensi Societatis Jesu, Octobri mense Theses ex Universa Philosophia, Logica, Physica, Metaphysica, atque Ethica, cunctis ingenium ejus mirantibus, biduo sustinuerat. Ceterùm Mediolani tam apud Optimates, quàm apud Amplissimi Senatus Patres magnâ in existimatione habitus fuit ob egregiam Legum peritiem, & in causis pertractandis prudentiam. Ex Angela Freganesca conjuge nullam reliquit virilem prolem, sed tantùm Claram Carenam, quæ postmodum Antonio Bigarolæ nobili Mediolanensi Civi nupsit. Obiit Cæsar Mediolani circa annum Domini MDCLIX.

Scripsit, & edidit, quæ hìc damus Opera:

I. Resolutionum practicarum, seu rerum in Foro præsertim Cremonensi judicatarum, Librum, in quo CCL. Resolutionibus plurimæ materiæ & Civiles, & Canonicæ pertractantur, & earum occasione multæ Decisiones, & maximè Amplissimi Mediolani Senatus referuntur. *Cremonæ, apud M. Ant. Belpierum*, 1648. *in fol. & Lugduni, apud de Borde*, 1691. *in fol.*

II. Tractatum de modo procedendi in causis S. Officii. *Cremonæ, apud Marcum Antonium Belpierum*, 1636. *in* 4.

III. Tractatum de Officio Sanctissimæ Inquisitionis, & modo procedendi in causis Fidei in tres partes divisum, in quarum Prima agitur de Romani Pontificis potestate, universali Romana Inquisitione, & supremo Tribunali S. Officii in Regnis Hispaniarum, Episcopis, Inquisitoribus, ac cæteris Judicibus, & Ministris S. Inquisitionis, deque eorum electionibus, dignitatibus, præcedentiis, & muneribus. In Secunda tractatur de Hæresi, & omnibus aliis delictis in specie ad S. Inquisitionis Tribunal spectantibus, antea quidem seorsim impressa, nunc verò multis additionibus auctior reddita. In Tertia verò tota Theorica, & Practica Criminalis brevissimè absolvitur, maximè in ordine ad hoc S. Tribunal. His accesserunt XV. Quæstiones ad Inquisitores D. Guidi Falcodii, olim Card. Sabinen. & postea S. P. Clementis IV. nuncupati, nunc primò impressæ, & ejusdem Auctoris Annotationibus illustratæ. *Cremonæ*, 1642. *apud Belpierum, & iterum apud eundem*, 1655. *in fol.* editio secunda. Opus hoc Auctor nuncupavit Illustrissimo, & Excellentissimo D. Joanni Velasco Cuevæ, Mediolanensis Dominii Gubernatore. In Epistola ad Lectorem Auctor asserit prælo se paratum habuisse sequens Opus, videlicet

IV. Instructiones S. Officii in Regnis Hispaniæ, unà cum (meis) Adnotationibus, ex quibus apparebit summa concordia, qua causæ Fidei peraguntur, & in Supremo Hispaniarum, & in Universali Romano Tribunali, ubi multa de pietate, & Religione potentissimorum Regum (nostrorum) & totius Hispaniæ nationis (videbis). Glossam super Instructione, quæ in Tribunalibus Italiæ circumfertur, de modo formandi processus in causis Sancti Officii; Centum Vota in Casibus fictis in materia S. Inquisitionis. Ignoramus verò, ubi nunc hoc Opus custodiatur.

V. Praxis Inquisitorum Francisci Pegnæ S. T. ac J. U. D. cum additionibus ipsius Carenæ. Edita est in hac secunda Impressione Operis supradicti.

VI. Tractatus de Strigibus. Extat ibid.

VII. Communes in dubio Juris Conclusiones, quæ Singularia vocantur, tam in Dubio Juris, quàm Facti, summo labore in unum congestæ, & alphabetico ordine dispositæ, Auctore Cæsare Carena Judice in Prætorio Mediolanensi, ad Signum Equi. *Mediolani, apud Ludovicum Montiam*, 1651. *in* 4.

VIII. De Officio Advocationis, & Statutis restringentibus hoc munus ad certum genus personarum, unà cum Decreto Excellentiss. Senatus Mediol. emanato sub die XXII. Junii MDCXXXIV. Extat inter Collectanea de Legibus Nobilitatis Cl. JC. Joannis Sitoni à pag. 75. ad pag. 82. *Mediol penès Malatestam*, 1724. *in fol.*

Epigrammata IX. in laudem ipsius Carenæ leguntur impressa *Cremonæ* cum Thesibus Philosophicis superiùs memoratis, 1613. *in* 4.

De ipsius familiæ Nobilitate, & peculiari ejusdem doctrina agunt eruditè Leonardus Vellus Soc. Jesu in Opere Articulo II. memorato. Ghilinus in Theat. Viror. Illustr. Arisius in Cremona Liter. Tomo III. pag. 40. ac prælaudatus JC. Sitonus loco cit., & in Theatro Genealogico MS. apud eundem pagg. 68., & 292. sicut etiam in Schedis.

XVIII.

CAROELLUS PLACIDUS ALOYSIUS.

PLacidus Aloysius Caroëllus in Urbe Novariæ natus est anno Salutiferæ Incarnationis MDCXLIV. die XVII. mensis Augusti. Illi Genitores fuerunt Alexander, cujus mentio est apud Cottam in Novariensi Musæo pag. 24., & Veronica Baliotta Philippi Mariæ J. C. C. & Decurionis Novariensis filia Nobiles conjuges. Optimo præditus ingenio adolescens bonarum artium rudimenta tantâ contentione suscepit, ut æquales suos longè superaverit. In addiscendis humanioribus literis in Braydensi Medio-

diolani Archigymnasio Magistrum habuit Joannem Baptistam Barellam Soc. Jesu Presbyterum, quem in Articulo CLXVIII. hujus Operis commendavimus. Philosophiæ curriculo emenso, publicaque disputatione absoluto, Mathesim didicit sub disciplina celeberrimi Viri Petri Pauli Caravaggii, de quo etiam suo egimus loco. Ad majorem quoque mentis eruditionem, & morum cultum, principes Italiæ Urbes invisit. Juris autem prudentiam, & Canonum, ac Legum scientiam amplexus, quantùm in illa excelluerit, indicant apertissimè præclari ejus literarii labores, de quibus inferiùs sermo recurret. Jure igitur in Ticinensi Universitate laureâ redimitus anno MDCLXVIII. magnum sibi in Foro nomen peperit cùm Novariensium J.PP. Collegio, & ejusdem Urbis Decurionum Cœtui aggregari meruisset Forensibus palmis Illustris, jamque anno MDCXCII. Regii generalis Vicarii in Mediolanensi Ditione munere functus, anno MDCCII. ad Patrocinium Regii Fisci, ineunte autem anno MDCCVIII. ad Senatoriam Cathedram in Supremo Insubriæ Senatu evectus fuit, cùm paucos ante menses ob studium naturali suo Principi inserviendi, Primi Præsidis Senatus Taurinensis dignitatem, quam Regius Sabaudiæ Dux spontè obtulerat, modestissimè recusasset. In benemerito dein hoc Viro gratiis, ac beneficiis cumulando, consentientibus Augusto Im-

A peratore Josepho I., & Catholico Rege Carolo III. ille Comitem Sacri Romani Imperii cum descendentibus omnibus utriusque sexus creat, Diplomate dato Viennæ Austriæ XXVII. Septembris MDCCIX. hic Marchionis titulo ipsomet anno, ac Regentis dignitate sub initium sequentis anni decorat. Vigentibus eâ ætate Romanam inter & Cæsaream, ac Hispano-Austriacam Aulas controversiis, Imperatore, ac Rege mandante Romam petit, & dum res ad eorumdem placitum per biennium gerit, atque componit, Summi quoque Pontificis benevolentiam, ejusdemque Curialium existimationem acquirit, & laudem. Interea Supremi rerum Italicarum Consilii Regens penès Curiam Hispanicam pronunciatus fuerat, ut superiùs innuimus, verùm adversâ valetu-

B dine longum adeò iter vetante, Mediolanum remittitur, ubi Excelso Gubernii Cœtui (Junctam vocant) Administer, assiduus Senatus Pater, bis Sanitatis Magistratui Præses extitit, honore haud mediocri habitus, non apud indigenas tantùm, sed apud exteros quoque, & præsertim Principes, à quibus pluries consultus fuit. Decessit Vir doctrinæ, prudentiæ, & æquitatis laude clarissimus Mediolani XVI Kalend Januar. anno post Christum natum MDCCXX conditumque jacet ejus cadaver in Templo Sancti Fidelis hujus Metropolis hac Inscriptione impositâ:

ALOYSIVS CAROELLVS
I. C. C. ET EX LX. DECVR. NOVARIAE
S. R. I. COMES
OPPIDI VESPOLATI R. FEVDATAR.
SVPREMI ITALICARVM R. CONSILII
REGENS
MEDIOLANI SENATOR
SAPIENS, IVSTVS, ET PIVS
OBIIT XVI. CAL. IAN.
ANNO MDCCXX.
EIVS CADAVER
IN SACELLO FVNERATI NVMINIS
IACET
MONVMENTVM HOC
PARENTI OPT.
MOESTISSIMI FILII
P. P.

Scripsit Opera hoc titulo:

I. Tractatus varii Juridici de Fideicommissis, de Contractibus, de Feudis, de Primogeniis, aliisque plurimis Juris Civilis Titulis, in XX. & amplius Vol. in fol. MSS. digesti, Opus verè magnifaciendum, & Typis paratum, de quo tamen unum tantùm Volumen lucem vidit sequenti titulo:

II. Disquisitiones Juridicæ, nempe ad Statuta, & Constitutiones Mediol., necnon ad alia Municipalia ejus Dominii &c. Adnectitur titulus de Servitutibus, & Aqua. *Mediol. apud Hæredes Bellagatta*, 1728. *in fol.*

In Codice magnæ molis MS. in fol. inscripto: „ Gesta Romæ „ infrascripta reperiuntur.

III. Dissertationes II. Historico-Politico-Juridicæ super Recognitionem habendam à Summo Pontifice Caroli III. in Regem Cathol. Hispan.

C IV. De Juribus S. R. I., & Mediolani Ducatus in Civitatibus Parmæ, & Placentiæ, ac eorum Territoriis, cum Animadversionibus ad Scripturam, quæ dicitur vulgata Romæ. Hoc Opus ibi impressum fuit, & pro Sancta Sede scripserunt, inter alios Cl. Fontaninius, & alii nonnulli post Auctoris mortem.

V. De Comaclensi Controversia Sessiones plures habitæ cum Reverendissimo Papæ Auditore, mox Eminentissimo Cardinali Corradino, de anno MDCCX. &c. Ex his integrum magnum Volumen fieri potest.

VI. Vota Fiscalia Vol. VI. in fol. MSS.

VII. Dissertatio Juridica pro validitate quorumdam Contractuum à Regia Ducali Camera Mediol. initorum tempore Gubernii Gallo-hispani.

VIII. Consultationes II. nempe CCCCLVI., & CCCCLXXII. inter alias Aloysii Mansii, *Lucæ* editas an-no

no 1685. Tomo V. quarum postrema acerrimi studii causa fuit Hieronymo Palmæ juniori, atque Joanni Baptistæ Samminiato.

IX. Responsum Juris. Habetur inter alia Jurisconsultorum Illustrium in Opere, cui tit. „ Mediolanensis „ Fid. Trivultii „ *Mutinæ*, 1684. *in fol.*

X. Aliud est apud Blanchinum in Compendio Ordinum Collegii Notariorum Mediol. pag. 79. *Mediolani*, 1700.

XI. Trascorsi d'una penna divota. *Novara*, 1672.

XII. Clio festeggiante. *Ivi*, 1674. Hoc Opus inseruit Cotta in Novar. Miscell. in Bibliotheca Ambrosiana.

XIII. Ode, Elogj, Sonetti, Madrigali, ed altri Scherzi poetici; hæc omnia asserit idem Cotta extare apud Joannem Antonium Riccium, Dominicum Gollium, atque Archangelum Stampam.

XIV. De Re Vestiaria Tractatus Juridico-eruditus. Hunc testatur supradictus Cotta relictum fuisse ab Auctore nostro adhuc imperfectum.

Reliqua verò ejusdem Opera hactenus inedita, & à nobis hîc relata, custodiuntur ab eruditissimo, dignissimoque Senatus Mediolanensis P. optimo Comite Paulo, aliisque fratribus Comitibus Caroellis Auctoris hujus filiis.

De eo cum laude loquuntur Fontana in Bibliotheca Legali part. 6. pag. 53. Aloysius Mansius Tom. V. Consultation. 456., & 457. Josephus Benalius in Hist. Magistrat. Extraordinar. pag. 38., & 183. Advocatus Sitonus in Theatro genealogico Sitoniano pag. 123. MS. penes Auctorem, Laxarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi pag. 260. 261., & 306. Marchio Senator Martinus Colla in Apologia pro Juribus Sacr. Rom. super Ducatu Parmæ, & Placentiæ. *Mediol.* 1727. *in fol.*, & Ludovicus Antonius Muratorius in libris suis editis de Controversia Comaclensi.

XIX.

CASTILLIONÆUS BALTHASSAR.

QUamvis Balthassar Castillionæus Eruditissimorum Virorum judicio laudatissimus, Casatici in agro Mantuano, genitoribus Christophoro, atque Aloysia Gonzaga, natus fuerit die VI. Decembris, anno salutis humanæ MCCCCLXXVIII. non ideo tamen ab hac Mediolanensium Literatorum Bibliotheca excludendus est omninò duplici de causa, & quòd jam à Picinello fuerit inter alios relatus, & quòd à nobilissima Insubri Castillionæa gente ortum traxerit, eoque fit, ut de tanto Viro jure Mediolanenses quoque valeant gloriari. Dum sacris ablueretur Undis nomen Avi reddidit, qui à Ludovico Gonzaga Marchione Mantuæ, tunc Mediolanensis Ducis Armorum Supremi Præfecto expetitus fuerat, secumque Mantuam ex Insubria adductus; quem Avum vita functum laudavit in funere Franciscus Philelphus, cujus MS. Orationem servat Biblioth. Ambrosiana in Codice signato N. num. 165. Sedulò à parentibus educatus, iisque omnibus imbutus artibus, quæ ad veram conducunt laudem assequendam, præstantissimis sub Præceptoribus literis dedit operam. Græcas præcipuè literas Mediolani percepit à Demetrio Chalcondyla, Latinas etiam sic didicit, ut vel puer omnium admirationem ob ingenii acumen, atque memoriæ tenacitatem promereretur. Musicam, & Architecturam ceteris animi dotibus addidit; Sculpturam, & Picturam adeò calluit, ut ejus judicium non raro Raphaël Urbinas, ac Michaël Angelus Bonarota sæpiùs postulaverint. Ab armis non abhorruit, atque pedestri simul & equestri militiâ plurimùm valuit, ambigentibus omnibus utrum eruditione, vel bellicâ fortitudine major habendus esset. Sæpiùs ne corporis veternum contraheret, in palæstra exercebatur, quo fiebat, ut corporis vires augeret. Annos natus XVIII. in Aula Ludovici Mariæ Sfortiæ Mediolani Ducis exceptus fuit, sed brevì Patre orbatus, aliis etiam insurgentibus in Ludovicum ipsum calamitatibus toti Italiæ perniciosissimis, Mantuam redire coactus est, atque à Francisco Gonzaga Mantuæ Marchione raris ejus dotibus capto ad arma vocatus strenuè militavit. Romam exinde petiit Julio II. in Petri Cathedra sedente, cui ob merita jam notus tam fuit acceptus, ut eum Urbinum miserit ad Guidobaldum ejus Urbis Principem consanguineum suum, cupiens tanto ornamento illam Aulam decorare. A Francisco Maria Guidobaldi Nepote, & Successore ablegatus ad Henricum VIII. Angliæ Regem, quali in existimatione sit habitus, ostendit Regiæ Periscelidis honor ipsi collatus. Ipsius quoque Urbinatis Ducis nomine legationem obivit ad Ludovicum XII. Francorum Regem, quo suadente manum admovit conscribendo insigni Operi suo, cui titulus: *il Cortegiano*, quod postea paucos intra menses Romæ feliciter absolvit anno MDXVI. Poësi tam Latina, quàm Italica plura elucubravit, tantâ venustate, elegantiâ, atque ingenii laude, ut ei post Virgilium primas tribuere Jovius non dubitaverit. Ob virtutum merita pluribus donis, atque in primis die II. Septembris, anno MDXIII. ab jam laudato Francisco Maria Urbini Duce Nebulariæ Castro donari in agro Pisauriensi, amplissimoque Privilegio pro se, hæredibus, & successoribus ornari promeruit. Anno ætatis suæ XXXVIII. matrimonio sibi copulavit Hippolytam Comitis Guidonis Taurelli filiam, quam tamen quarto post anno amisit, susceptis ex ea Camillo Viro ob benè gesta postmodum insigni, duabusque sequioris sexus Anna, & Hippolyta, cujus ex partu Mater obiit. Hujus funus Balthassar uberrimis deflevit lachrymis, quibus addidit Carmen suum latinum gravissimis Versibus compactum Baptista Fera. Paulò ante uxoris obitum à Federico Gonzaga Marchione Mantuæ ad Leonem X. Pontificem Maximum Orator missus fuerat Balthassar ob magni momenti negotia, sibique adeò summum Antistitem devinxerat, ut, nisi hujus mors intercessisset, Castillionæus ad Sacram Purpuram assumendus crederetur. Rursus ad Clementem VII. qui Adriano Pontifici successerat, ablegatum ab eodem Mantuæ Marchione, Clemens ipse, qui eum optimè jampridem noverat, ad Carolum V. Cæsarem, suum, & Apostolicæ Sedis Nuncium misit, quo in munere Procerum Hispanorum, ipsiusque Augusti gratiam promeruit. Ab hoc igitur dato Diplomate muneratus est, quo sanciebatur Castillionæum perinde habendum esse in assequendis in Hispaniis honoribus, & dignitatibus, ac si in eisdem natus esset. Abulensis Urbis Episcopatum Carolus V. eidem Balthassari obtulit, quam tamen Infulam hic modestè recusavit. Anno demum MDXXIX. die II. Februarii, Toleti naturæ debitum persolvit vix quinquagenario major, dolente Cæsare tanti Viri mortem. Cadaver illius, funus deducentibus Augusti jussu Præsulibus, & Optimatibus, primùm in Metropolitana illius Urbis Basilica depositum, post menses XVI. curante Matre, Mantuam translatum est; & in extramurano Templo Sanctæ Mariæ Gratiarum conquiescit in marmoreo insigni Tumulo, ubi etiam uxoris ipsius cineres jacent; addito Elogio à Cardinali Petro Bembo conscripto in hæc verba:

BAL-

BALDASSARI. CASTILLIONI. MANTVANO.
OMNIBVS. NATVRAE. DOTIBVS.
PLVRIMIS. BONIS. ARTIBVS. ORNATO.
GRAECIS. LITERIS. ERVDITO.
ET. HETRVSCIS. ETIAM.
POETAE.
OPPIDO. NEBVLARIAE. IN. PISAVREN.
OB. VIRT. MILIT. DONATO.
DVABVS. OBITIS. LEGATIONIBVS. BRITTANICA. ET. ROMANA.
HISPANIENSEM. CVM. AGERET.
AC. RES. CLEMENTIS. VII. PONT. MAX. PROCVRARET.
QVATVORQVE. LIBROS. DE. INSTITVENDA. REGVM. FAMILIA.
PERSCRIPSISSET.
POSTREMO. CVM. CAROLVS. V. IMPERATOR.
EPISCOPVM. ABVLAE. CREARI. MANDASSET.
TOLETI. VITA. FVNCTO.
MAGNI. APVD. OMNES. GENTES. NOMINIS.
QVI. VIXIT. ANNOS. L. MENSES. II. DIEM. I.
ALOYSIA. GONZAGA. CONTRA. VOTVM. SVPERSTES.
FIL. B. M. P. ANNO. DOMINI. M. D. XXIX.

Quàm egrè tulerit Pontifex Clemens VII. Balthaſſaris mortem, oſtendunt ejus Literæ ad præfatam ejus Matrem Aloyſiam, datæ Romæ die XXIX. Aprilis MDXXIX., quibus eam conſolatur de Filii obitu. Vulgatæ ſunt in editione Patavina anni 1733. infra memoranda Operum omnium Auctoris noſtri. Monemus poſtremò Lectores, non deeſſe, qui ſcripſerint Caſtillionæum non Toleti, ſed Matriti diem obiiſſe, inter quos Varillas in Anecdotis Florentinis Tomo II. ubi etiam ridiculum vaticinium de morte ſibi Mantuæ imminente Auctorem ex Italia fugaſſe aſſerit, non recogitantem Matritum quoque Mantuam Carpetanorum nuncupari; quod quàm alienum à veritate ſit, ſatis indicat Bembus in Inſcriptione ſuperius relatâ. Addit etiam idem Varillas, Caſtillionæum malè ſervaſſe præcepta, quibus Aulicum inſtruxerat. Verumtamen refellit hominis (abſit injuria verbo) impudentiam Clariſſimus Italorum Vatum Ludovicus Arioſtus, qui in Cantu XXXVII. magni Operis ſui inſcripti: *L'Orlando*, hæc de Balthaſſare noſtro ſcribit:

C'è il Bembo, c'è il Cappel, c'è chi qual lui
Veggiamo, ha tali i Cortegian formati.

Neque minus carpendus Picinellus noſter, qui non in Mantuano, ſed in Mediolanenſi Gratiarum Templo Balthaſſaris tumulum collocat, citata etiam præfata Inſcriptione Bembi, quam, ſi Mediolani extitiſſet, facilè videre poterat.

Operum ipſius tituli ſunt:

I. Il Libro del Corteggiano del Conte Baldeſſar Caſtiglione. *In Venezia, nellè Caſe d'Aldo Romano, e d'Andrea d'Aſola ſuo Suocero, nell' Anno* 1528. *del meſe d'Aprile in fol.* Poſt hanc primam Aldi editionem recenſentur à Cll. Viris Joanne Antonio, & Cajetano VVulpiis in Libro, cui titulus: „ Opere „ Volgari, e Latine del Conte Baldeſſar Caſtiglione novellamente raccolte, ordinate, ricorrette, ed illuſtrate, come nella ſeguente Lettera può vederſi, da Gio: Antonio, e Gaetano „ Volpi. *In Padova, preſſo Giuſeppe Comino*, 1733. „ *in* 4. „ aliæ numero XXXVII. editiones Italicæ hujus Operis, partim Venetiis, partim Florentiæ, & Parmæ ab anno ſupradicto 1528. uſque ad jam dictam Patavinam, anni 1733. peractam, ad quarum Catalogum Lectores noſtros libenter amandamus. Præter ſupradictas Italicas editiones, aliæ tres in Latinum ſermonem verſiones indicantur, prima *Vitembergæ, anno* 1574., ſecunda *Argentorati, anno* 1577. tertia verò *Londini, anno eodem à Bartbolomæo Clarke* condita. Duæ quoque viſuntur in Gallicam linguam, *Pariſiis* ſcilicet *anno* 1537., *&* 1540., *& Lugduni*, 1580. *in* 8. Sex verò aliæ editiones Hiſpanico Idiomate vulgatæ in eodem Catalogo enunciantur; tandem anno 1727. P. Caſtillionæus idem Opus in lucem emiſit *Londini* Italico, atque Anglico ſermone, unà cum Auctoris Vita, Epiſtolis, & Carminibus.

II. Alcune Lettere, e Rime del Conte Baldeſſar Caſtiglione, e d'altri a Lui, eſtratte da varj Libri ſtampati, e manoſcritti. Extant in ſupradicta editione Patavina Operum omnium Auctoris noſtri; Collectores verò has Epiſtolas hauſiſſe aſſerunt ab infraſcriptis Editionibus.

1. Lettere di diverſi al Bembo, raccolte, e ſtampate dal Sanſovino. *In Venezia*, 1560 *in* 8.
2. Lettere di Principi a Principi. *In Venezia, preſſo il Ziletti*, 1581. *in* 4.

3.

3. Lettere facete, e piacevoli di diversi, raccolte da Dionigi Atanagi. *Venezia, appresso Bolognino Zaltieri*, 1561 *in* 8.

4. Lettere Volgari di diversi nobilissimi Uomini, ed eccellentissimi ingegni scritte in diverse materie. *In Venezia, in Casa de' figliuoli d'Aldo*, 1551. *in* 8.

5. Lettere di Monsignor Giovanni Guidiccioni, Vescovo di Fossombrone, Presidente di Romagna. MS. del Padre Don Mariangelo Fiacchi, Monaco Camaldolese, e Bibliotecario della celebre Librerìa di Classe in Ravenna.

6. Idea del Secretario di Bartolomeo Zucchi. *Venezia, presso Pietro Dusinelli*, 1614. *in* 4.

7. Raccolta delle Lettere del Pino. *Venezia*, 1574. *in* 8.

Ex Elogiis Virorum Illustrium gentis Castillionææ Antonii Bessæ Negrini eruitur, plures alias Epistolas scripsisse Auctorem nostrum, quæ aut deperditæ sunt, aut in scriniis custodiuntur, utpote quia res politicas sui temporis continent. Clarissimus quoque Marchio Maffejus in suo Libro inscripto „ Rime, e Prose ec. „ asserit, adservari in Bibliotheca Regia Taurinensi Codicem MS. plurium Epistolarum hujus Balthassaris, dignum prælo. Ab eodem Codice forsan hausit Vir supradictus doctissimus sequentem, quæ ad calcem editionis Patavinæ legitur hoc titulo:

III. Lettera non più stampata del Conte Baldessar Castiglione a Papa Leone X. comunicataci, dopo finito il Volume, dal Sig. Marchese Scipione Maffei, presso il quale si conserva.

IV. Rime del Sig. Baldessare Castiglione. Extant in eadem Collectione VVulpiana, ex variis Libris collectæ, nempe:

1. Stanze Pastorali del Conte Baldessar Castiglione, e del Sig Cesare Gonzaga, con le Rime di M. Antongiacomo Corso. *In Vinegia, presso i figliuoli d'Aldo*, 1553. *in* 8.
2. Rime di diversi ec. *In Venezia, al Segno del Pozzo*, 1550. *in* 8.
3. Rime di diversi. *In Venezia, presso il Giolito*, 1549. *in* 8.
4. Ex Cod. MS. Cl. Viri Apostoli Zeni.
5. Ex Elogiis Antonii Bessæ Negrini.

V. Balthassaris Castillionæi Patricii Mantuani Carmina, & alia Opuscula, aucta, emendata, & illustrata. Extant in eadem Collectione VVulpiana. Hæc quoque reperiuntur inter Carmina Illustrium Poëtarum *Venetiis, apud Valgrisium, & Florentiæ, apud Torrentinum*, sicuti & in opere inscripto „ Carmina Illustrium Poëtarum Italorum „ *Florentiæ, in Typographia Magni Ducis Tom. III.* pag. 295. Carmina hujus Balthassaris habentur impressa: nonnulla quoque MSS. custodiuntur in Bibliotheca Vaticana Cod. num. 1747. teste Montfauconio in Biblioth. MSS. Tomo I

VI. Balthassaris Castillionæi Epistolæ Latinæ; extant in supradicta Collectione, unà cum nonnullis Privilegiis Variorum Principum favore Auctoris nostri.

VII. Parere intorno al vero nome della Volgar lingua. Extat ad calcem Collectionis Patavinæ supradictæ.

VIII. De Laudibus Picturæ, & Sculpturæ, ita Picinellus ex Gesnero.

IX. Ejus Sententiæ sunt in Libro „ il Cancellieri del „ Doni, Libro dell' Eloquenza; nel qual si vede „ per similitudine la virtù del dire degli Antichi „ Savj, e de' Moderni Virtuosi in ogni impresa „ onorata di Guerra, di Stato, e Potenza, risol- „ vendo con le vere Sentenze. *In Vinegia, per Gabriel Giolito de' Ferrari*, 1562. *in* 4. pagg. 35., e 36.

In Libro, cui titulus „ Kimeria Literaria „ inter Opuscula Pauli Colomesii cap. XXXVI. pagg. 79. & 88. adest Elegia Latina Hippolytæ Taurellæ, Castillionæi nostri Uxoris ad eundem scripta, unà cum Epitaphio ipsius Hippolytæ.

In obitu ejusdem Balthassaris ad Clementem VII. legitur Epigramma Latinum satis elegans, sed corruptè à Bessa Negrino prolatum, correctius verò habetur in Editione pluries laudata Patavina. Versibus etiam celebratur à Jano Vitali, Marco Antonio Flaminio, Achille Bocchio, Benedicto Lampridio, Matthæo Toscano, aliisque, ut videre est inter Carmina Illustrium Poëtarum Italorum Tom. II. pag. 356. Tom. IV. pag. 415. Tom. VI. pag. 22. Tom. IX. pag. 287.

In Musæo Bibliothecæ Ambrosianæ servatur hujus Auctoris Nummisma, in quo ipsius Icon cum verbis: *Balthassar Castillionæus Cr. F.* Aversa pars exhibet Tritones duos, cum alia icuncula, & lemmate: *Tenebrarum & Lucis*.

Innumeri verò sunt, qui Elogia Auctori nostro texuere, inter quos Paulus Morigia in Nobil. Mediol. lib. III. cap. V. Franciscus Guicciardinus in Histor. lib. X. & XV. Matthæus Castillionæus in Comment. de Origine, Rebus gestis, ac Privilegiis gentis Castillionææ pag. 31., Paulus Jovius in Elogiis Virorum Literis Illustrium, Jacobus Sadoletus in lib. V. Epistolarum, Joannes Pierius Valerianus de Literatorum infelicitate lib. II., Marius Corradus in lib. XIII. de lingua Latina, Benedictus Varchius in Historia Florentina lib. IV. pag. 87. Petrus Bembus in Tom. III. Epistolar., Hieronymus Rubeus in Hist. Ravennæ lib. VIII., Joannes Sambucus in Dialogo II. de Imitatione à Cicerone petenda pag. 78. Odoardus Verus Comes Oxoniæ in editione Castillionæi Aulici *Londini* 1577., Bartholomæus Zucchius in libro „ Idea „ del Secretario „ Tom. I. Cap. XXIX., Justus Fontaninius in libro *l'Aminta difeso* pag. 264. Crescimbenius in Opere „ Istoria della Volgar „ Poesìa „ lib. II. cap. XIX. pag. 353. Niceronius Tom. XXVI., amicissimus Iricus noster in Hist. Typograph. Tridinen., & tandem Picinellus in Athenæo pag. 62.

XX.

CATTANEUS PAPYRIUS.

PApyrium Cattaneum Matthæo Patre natum in Oppido Castrileonis, quod in Diœcesi, Agroque Cremonensi comprehenditur, hoc loco reponimus inter Exteros Eruditos doctrinæ ejus gratiâ. Cremonæ primùm minoribus studiis dedit operam, mox Mediolanum veniens hìc Jurisprudentiam percepit diligenter adeò, ut post adeptam lauream insignis causarum patroni nomen adeptus fuerit. At verò majus sibi decus Vir præstantissimus acquisivit cùm ad Senatoriam in summo Insubriæ Magistratu dignitatem ascendit; in eo enim Ordine amplissimo eximiæ eruditionis, & integritatis argumenta immortalia reliquit, donec anno MDCXXVII. die VIII. mensis Martii decessit. Cadaver paternum Camillus Canonicus Scalensis Basilicæ monumento ad hæredes transituro condidit in Templo S. Barnabæ hujus Metropolis cum hoc Elogio:

PAPY-

PAPYRIO CATTANEO CREMONENSI
MATTHAEI FILIO MVSARVM ALVMNO
VBI NOMEN ET OMEN PAPYRII
LAVREA PATROCINIIS SENATORIA DIGNITATE
ORNAVIT AMPLIFICAVIT PERFECIT
VNDE MENS IVRIS TVTELA POPVLI PATER SENATVS
VICE SVA NEDVM PRAESIDIS
IMMO IVRIS AC FORI VTRIVSQVE CONCORDIA
APPELLABATVR
DVM TESTIMONIVM VIRTVTVM DIGNIS PRO MERITIS
PARATVR
VITA ET HONORIBVS FVNCTO
ANNO MDCXXVII. MAR. VIII.
CAMILLVS FILIVS CANONICVS SCALIGER
HOC SEPVLCHRVM POSVIT
IN QVO PATER CONDI VOLVIT CVM TESTAMENTO
REDDITVS ANNVOS PRO QVOTIDIANO SACRIFICIO
DEO DIVOQVE BARNABAE DEDIT LEGAVITQVE
IVRE HAEREDIBVS HIC HVMANDI RELICTO
VIXIT DIES PAVCOS
DVRAVIT ANNOS LXVI. MENS. VII.

Eruditionis suæ testimonia reliquit hoc titulo:

I. De Politica Libri X. Eos MSS. extare retulit Clariss. Arisius loco mox citando, sed neque isti, neque alia sequentibus numeris referenda, ubi serventur indicavit.
II. De componendis litibus Libri III. MSS.
III. De sedandis discordiis Civilibus Libri II. MSS.
IV. Responsum Juris super argumento: An bona publicè allibrata, & descripta in Catastro, pro militum hospitatione in totum, vel quatenus capit sumptum, quod eis adveniebat ad ratam æstimi, simili onere affecta remaneant, & durent, etiam postquam in Ecclesiam pervenerint. Extat in Catena aurea Hieronymi Gattici pag. 36.

De ipso prælaudatus Arisius in sua Cremona Literata Tomo II. pag. 381. agens de Matthæo illius Patre, & in Tomo III. pag. 245., atque etiam in altero Opere suo, cui titulus: „ Spectabiles Causarùm Patroni ex inclyto Cremonensi Collegio „ pag 41. Landus de Senatu Mediolan. pag. 207. & Melchior Alciatus in Tractatu de præcedentia pag. 69. num. 59.

XXI.

CERESOLUS CAROLUS FRANCISCUS.

Carolo Francisco Ceresolo natalis annus fuit humanæ Reparationis MDCXIV. die VII. mensis Martii in Ditione Bergomensi; illum tamen Picinellus in Athenæum Mediolanensium Scriptorum intulit, quòd & in Mediolanensi Diœcesi ortus fuerit, in Seminario Clericali, quod Majus dicitur Mediolani, literarium posuerit Tyrocinium, Congregationi Oblatorum SS. Ambrosii, & Caroli nomen dederit, & tandem quòd in Oppido Verdelli in præfata Mediolanensi Diœcesi constituto, Præpositi, atque Vicarii Foranei munera gesserit. Nos igitur, ne Mediolanensibus injurii simus, hunc etiam Eruditum Virum hîc laudandum suscepimus, quamvis Donatus Calvi ipsum jure suo in Literariam Bergomatum Scenam induxerit. Theologicam lauream Mediolani percepit, cùmque hic honos eruditioni ipsius debitus, eidem conferretur, Alexander Perlasca eum eloquenti Panegyri commendavit. Protonotarii Apostolici dignitate auctus, Mariano Collegio Bergomensi aliquando præfuit; mox in Templo maximo ipsius Urbis Canonicatu potitus est. Inter Academicos Excitatos nomen Candidati gessit, illique fuit Insigne Sinensis Rosa cum lemmate: *Tinget orta dies*. Præposituram tandem prædictam Oppidi Verdelli laudabiliter administrabat eo tempore, quo jam citatus Picinellus scribebat; emortualem tamen illius annum hactenus ignoramus. Supervixisse nihilominus videtur ad annum usque MDLXXXIII. cùm præcedenti anno ejus Opus infra memorandum num. X. typis prodierit.

Quæ scripsit hæc sunt:

I. Oratio ad Franciscum Zenum Bergomi Prætorem. *Bergomi, apud M. Antonium Rubeum*, 1636.

II. Panegyricus dictus Illustrissimo, atque amplissimo Senatori Mario Georgio Bergomi Prætori. *Ibid.* 1636.
III. Oratio in funere Paulinæ Bragadinæ Mustiæ. *Ibid* 1641.
IV. Oratio in Synodo Diœcesana Secunda Aloysii Grimani Episc. *Ibid.* 1648.
V. La Vite Regnante: Panegirico per il P. D. Bonifacio Miardi Generale de' PP. Teatini. *In Bergomo, per il Rossi*, 1653.
VI. Oratio in Laurea Theologica Hieronymi Putei Academ. Hermathen. Principis in Seminario Mediolan. *Mediolani, in fol.*
VII. Poëmata IV. Latina in laudem Cæsaris Cardinalis Montii, & Hieronymi Putei laureandi. Ext. ibidem.
VIII. Ragionamento fatto nel secondo giorno della Sinodo trigesimaquarta celebrata l'anno MDCLVIII. nella Metropolitana di Milano. *In Milano*, 1658.
IX. Orazioni Latine in lode di S. Gio: Grisostomo Protettore dell'Academia Mariana. MS.
X. Tritonis Buccina, idest Elogia, Orationes, Epistolæ, & Carmina Caroli Francisci Ceresoli S. T. D., & in Oppido Verdello Præpositi. *Mediolani, apud Ramellatum*, 1682. *in 4.*
XI. Poesie Latine Liriche. MS.
XII. Discorso fatto nel Duomo di Milano a' Magistrati nell' aprirsi de' Tribunali l'anno MDCLVIII. MS.
XIII. Decisioni di CC. Casi di Conscienza, con il Preambolo addattato alle materie, MS. Omnia ex Calvi.
XIV. Petri Syndon evolvens nova Volucria, Quadrupedia, & Serpentia. *Bergomi, apud Fratres Rubeos*, 1680. *in 12.*

Eum laudant Bosca in Martyrologio Mediolanensi, in Notis ad diem XV. Junii, Donatus Calvi in Scriptoribus Bergomensibus part. II. pag. 20., & Picinellus in Athen. pag. 115.

XXII.

CHALCONDYLES DEMETRIUS.

Si nos libido teneret quoscumque obvios magni nominis Viros Exteros, qui Mediolanensem Urbem literis, morâ, & sepulchro decorarunt, hìc referre, sique fidem vetustis etiam marmoribus inconsideratè haberemus, duos egregiæ famæ & in literaria Republica celeberrimos, in Græcia natos inserere deberemus, nimirum Demetrium Chalcondylem, atque Emmanuelem Chrysoloram. Hujus enim tamquam hìc sepulti meminit Inscriptio non recentis notæ, quæ adhuc visitur in Eustorgiana Basilica in hæc verba:

EMMANVELI CHRYSOLORAE CONSTANTINOPOLITANO
LITERARVM GRAECARVM
IN INSVBRIBVS ET RELIQVA ITALIA
SVB VICECOMITIBVS PRINCIPIBVS
RESTITVTORI
THEODORAEQVE EIVS FILIAE
FORMA ET ELOQVENTIA PRAESTANTI
FRANCISCI PHILELPHI
VIRI AETATIS SVAE DOCTISSIMI
VXORI
AMICVS HIC SEPVLTIS
M. H. P.

Cùm autem certissimum sit apud Eruditos, Theodoram Philelphi uxorem non Emmanuelis, sed Joannis Chrysoloræ filiam fuisse, ut patet vel ex unico testimonio Philelphi ipsius, quod retulit Clarifs. Saxius in sua Typographico-literaria Mediolanensi Historia Col. CCXXIV. suspicari cœpimus de hujus marmoris fide. Sed lux nobis major effulsit, cùm certiores facti fuimus, Emmanuelem Constantiæ mortuum, ibique sepultum adhuc jacere in Ecclesia Prædicatorum cum hac Inscriptione à Petro Paulo Vergerio seniore, ipsiusque olim auditore compostita:

ANTE

ANTE ARAM HANC SITVS EST
D. MANVEL CHRYSOLORAS EQVES CONSTANTINOPOLITANVS
EX VETVSTO GENERE ROMANORVM
QVI CVM CONSTANTINO IMPERATORE MIGRARVNT
VIR DOCTISSIMVS PRVDENTISSIMVS OPTIMVS
QVI TEMPORE GENERALIS CONCILII CONSTANTIAE
DIEM OBIIT EA EXISTIMATIONE
VT AB OMNIBVS SVMMO SACERDOTIO
DIGNVS HABERETVR
XVI. KAL. MAIAS CONDITVS EST
ANNO INCARNATIONIS VERBI MCCCCXV.

Idcircò putidum fcioli alicujus fœtum credimus Euftorgianum Marmor; neque enim fieri poterat, fi Emmanuelis offa indè Mediolanum translata fuiffent, ut apertiffimum mendacium craffiffimo errore confictum, tumulo ejus ab Amico infcriberetur. Quomodo enim Amicus, qui res tam domefticas, hoc eft Theodoræ patrem legitimum ignoraret? Nil ergo mirum, fi mendax homo nomen reticuit, cùm qui malè agit lucem odiffe confuefcat. Rejectâ igitur cum ipfo Marmore Auctoris impudentiâ, ad Chalcondylam convertimur. Eum Athenis natum, hoc eft in vetuftiffima Minervæ fede, novis Athenis Mediolani videlicet fepultum, jam pro more fuo fatis luculenter commendavit Clarifs. Saxius in fua Hiftoria Typographico-literaria huic Operi adnexa

A Coll. CCCCXX. & fequentibus. Supervacaneum effet eruditiffimi Viri laboribus quicquam addere, nifi emendandus effet Joannes Albertus Fabricius, qui Tomo X. pag 391. Bibliothecæ Græcæ, editionis *Hamburgen.* 1721. afferuit, Demetrium anno Chrifti MDX. diem obiiffe. Nam ex Epitaphio, Tumulo ejus impofito, quod adhuc candido marmori incifum confpicitur in Sacrario Templi Canonicorum Lateranenfium hujus Metropolis, fub nuncupatione Sanctæ Mariæ Paffionis, quodque Vir in literaria Repub. celeberrimus Joannes Georgius Triffinus grati animi ergo tanto Præceptori pofuit, patet, eum non ante annum MDXI. defideratum fuiffe. En ipfas marmoris figlas:

P. M.
DEMETRIO CHALCONDYLAE ATHENIENSI
IN STVDIIS LITERARVM GRAECARVM
EMINENTISSIMO
QVI VIXIT ANNOS LXXXVII. MENS. V.
ET OBIIT ANNO CHRISTI MDXI.
IOANNES GEORGIVS TRISSINVS GASP. FILIVS
PRAECEPTORI OPTIMO ET SANCTISSIMO
POSVIT.

Scripfit:

I. Grammaticæ Græcæ Inftitutiones. Sine anno, loco, & Typographo Hujus primam editionem *Mediolani* prodiiffe afferit loc. cit. Clarifs. Saxius. Prodiit etiam *Parifiis*, 1525. *&* *Bafileæ*, *apud Oporinum*, 1546

II. Epiftola Græca præfixa Lexico Suidæ, cujus editionem ipfe curavit diligentiffimè. *Mediol.* 1499.

III. Homeri Carmina Græca ad MSS. fidem caftigata. *Florentiæ*, 1488.

IV. Anthologia, feu Florilegium Epigrammatum diverforum Poëtarum juxta Collectionem Maximi Planudæ Monachi, libri VII. ex emendatione Demetrii Chalcondylæ, & Joannis Laurentii, anno à Nativitate Domini MCCCCLXVI. MS. in Laurentiana, Pluteo XXXI. ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 304.

V. Ifocratis Orationes Græcè, præmifsâ vitâ ejufdem è Plutarcho, & Philoftrato, & judicio de eodem Dio-

B nyfii Halicarnaffei. Codex excufus *Mediolani* ex emendatione Demetrii Chalcondylæ, *ab Henrico Germano*, *&* *Sebaftiano Pontremulenfi*, *fumptibus Illuftriffimi Ducis Mediolani*, *manu Bartholomæi Scyafi*, *Vicentii Aliprandi*, *&* *Bartholomæi Rozoni*, *anno à C. O MCCCCXCIII. Menfis Jan.* 24. Ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tom. I. pag. 352., & ex Cl. Saxio ad eundem annum.

Inter ipfius difcipulos fuit Antonius Motta, qui duo elegantiffima Epigrammata edidit in ejus laudem, & extant in fronte Suidæ Lexici à Demetrio latinitate donati, & *Mediolani* impreffi. Vide Cl. Saxium in Hift. Liter. Typogr. ad annum MCCCCXCIX. Col. CCCCXXIII.

Videndi funt etiam Jo. Baptifta Ricciolius S. J. in Chronologia Reformata Tom. III. pag. 218. Fabricius in Bibliotheca Græca, Tom. I. Jovius in Elogiis Cap. XXIX. Clarifs. Saxius in Hift. Typog. Col. CCCCXX., ubi alios plures citat de hoc Auctore tractantes, & Sitonus nofter in Schedis.

XXIII.

XXIII.

CLARUS JULIUS.

JUlius Clarus Vir summi nominis, & immortalis memoriæ, Alexandriæ Statiellorum natus est anno MDXXV. patre Aloysio Mediolanensi Senatore, matre verò Hippolytâ Gambarutâ, atque patricii generis splendorem eruditione suâ cumulavit. Ceteris minoribus studiis excultus, Jurisprudentiæ arcana ingressus, tantùm in ea facultate profecit, ut anno MDL. Doctoris infulas in Ticinensi Archigymnasio fuerit consecutus; quintoque nondum elapso mense ad Senatoriam Cathedram assumi promeruerit in Supremo Insubriæ Magistratu. Præses quoque fuit Quæstorum extraordinariorum reddituum, publicarum aquarum curæ præfectus, quemadmodum etiam ad rem frumentariam adhibitus. Anno MDLIX. prætorios Cremonensium Fasces administravit tantâ cum laude, ut apud ejus Urbis Cives magnum sibi nomen conquisiverit. Nam ingravescente per ea tempora annonæ penuriâ, non prudentiâ solùm, & hortationibus, sed etiam exemplo, & munificentiâ sic divitum animos accendit, ut quinque & ampliùs inopum

A millia victum inde perciperent; ideoque Patriæ suæ Patrem, & Servatorem non raro illum populus vivâ voce nuncupavit. Impios, scelestosque homines mirâ severitate compescuit, publicæque tranquillitatis studiosissimus, aliquando inter furentium rixas impavidus irrupit, propriisque manibus è digladiantium dextra tela extorquens, auctoribus seditionis in vincula conjectis, omnia sedavit. Quæ hactenus de Cremonensi Julii nostri Præturâ narravimus, publicis Tabulis anno MDLXI. die II. mensis Decembris datis, testati sunt ejusdem Urbis Decuriones, cùm gratum erga tanti Viri merita animum testaturi, eundem Civilitate sua cum filiis, & posteris donandum censuerunt. Eas affert Arisius loco in fine citando. Ceterùm Philippus II. Hispa-

B niarum Rex plurimi fecit Eruditissimum hunc Virum; etenim ipsum ad se Consiliarii munere, & Regentis dignitate auctum accersivit. Ardentibus verò inter Genuenses controversiis ob novarum, veterumque Familiarum discordias, ab ipso Rege Philippo unus omnium aptissimus judicatus est, qui laboranti illi Reipublicæ opem ferret, civiumque animos pacaturus mitteretur. Dum igitur Italiam repetit, Carthagine novâ, ut Ghilinus scribit, seu, ut sentit Pancirolus, Cæsaraugustæ, die XIII. mensis Aprilis, anno salutari MDLXXV. obiit. Julii cadaver Mediolanum, ut ipse jusserat, delatum, in Templo Pacis apud Minores reconditum est in Tumulo, quem sibi vivens paraverat, hoc Elogio inciso:

IVLIVS CLARVS
ALOYSII F. IVR. CONS. SENATOR
PRAESES QVAESTORVM EXTRAORD.
CVRATOR AQVARVM PVBLICARVM
PRAEFECTVS REI FRVMENTARIAE
DEIN
PHILIPPI REGIS HISPANIARVM
IN HIS QVAE PERTINENT AD RES ITALAS
CONSILIARIVS
ANNOS NATVS VNVM ET XXXX.
SECVNDIS REBVS SVIS SVPREMI DIEI MEMOR
VT HANC POSTERIS CVRAM ADIMERET
MONVMENTVM SIBI SVISQVE VIVENS FECIT
ANNO M.D.LXVI. VIII. ID. IAN.
IPSO DIE SVO NATALI.

In eodem Templo conditus est etiam Aloysius Julii pater, quem supra memoravimus, qui migravit è vita XIV. Kal. Febr. anno MDXXXVII. cujus ibidem superest Inscriptio, in qua mentio est Julii nostri, atque Camilli ipsius fratris, Jurisconsulti, & Equitis.

Hæc scripsit Julius:

I. Sententiarum receptarum Opus in libros VII. divisum, in quorum primo de Legibus, Constitutionibus, & Statutis; in secundo de Jure personarum, in quo non solùm de ipso statu hominum, sed etiam de singulorum officiis, & dignitatibus; in tertio de Successionibus, & ultimis Voluntatibus; in quarto de Contractibus, & de Feudis, Donationibus, & Emphyteusi; in quinto Practica Criminalis; in sexto Practica Civilis; in

C septimo Index generalis, continens materias supradictorum librorum, & cum Animadversionibus Manfr. Goveani. *Francof.* 1613. & cum Animadversionibus Joannis Guiotii. *Ibid.* Prima pars hujus Operis, quæ ad Testamenta, & ad Donationes, Emphyteuses, & Feuda pertinet, edita fuit *Venetiis, per Joannem Antonium de Antoniis Mediolanensem*, 1574. *in* 4. unà cum Epistola nuncupatoria Auctoris Antonio Perenoto Atrebatensi Episcopo, data Mediolani anno MDLIX.

II. Tractatus de Feudis. *Venetiis*, 1566. *in* 8.

III. Opera Omnia, sive Practica Civilis, & Criminalis cum additionibus Joannis Baptistæ Bajardi Parmensis, Bernardini Rosignoli Mediolanensis, Hieronymi Giacharii Lugiensis, Joannis Guiotii Nivernensis, Antonii Brochi è Castro Lauro, Joannis Harprecti, & Manfredi Goveani Germanorum. *Francofurti*, 1636. *Venetiis*, 1640. *Lugduni*, 1661. *Genevæ*, 1666. *in fol.*

IV. Ammaestramenti dell' eccellente Dottore il Sig. Giulio Claro sopra il ben vivere, ed il ben morire; tradotti di Spagnuolo in lingua Toscana dal Rev.

M.

M. Pietro Buonfanti Piovano di Bibbiena. *Firenze, per Giorgio Marescotti*, 1582. *in* 12. liber rarus.

V. Titolo del Magistrato Straordinario dello Stato di Milano. Hoc Opus majori ex parte Julius Clarus post annum MDLXIII. composuit. Editum fuit ad calcem Relationis Historicæ ejusdem Magistratus elaboratæ à Josepho Benalio, de quo suo loco jam diximus. *Mediol. apud Malatestam*, 1711. *in fol.*

Opera varia ejusdem à nobis jam recensita extant inter Tractat. Juris Tom. VIII. part. I. pag. 18.

Ad Julium Clarum ex ordine Senatorio Cremonæ Prætorem, Cremonensesque Decuriones pro rei literariæ veteri instituto servando: Oratio Francisci Zavæ Cremonensis. *Cremonæ*, 1661. *in* 4.

Francisci Cicereji Mediolanensis Philippus, vel de Isocratis laudandi ratione, unà cum Epistola de eodem Argumento ad Julium Clarum Virum summum, & singularem. MS. in 4. Extat in Biblioth. Marchionum Vicecomitum.

Extat quoque ad eundem Bernardi Tassi Epistola, in qua ressignationem Viri Christiani in adversis laudat in Claro. Data est è S. Germano die XX. mensis Martii, anno MDLIII., & legitur inter Bernardi Epistolas Italicas. *Venetiis, apud Jolitum*, 1575. Tom. I. pag. 64.

In Syntagmate communium opinionum ex pluribus Auctoribus congestarum ab Antonio Maria Curatio, Tomis III. *Lugduni*, 1658. editarum, inter præcipuos Auctores, habetur Julius Clarus.

Eum laudarunt Ghilinus in Annalibus Alexand., & in Theatro Virorum Doctorum parte I eumque secutus Julianus Porta in Theat. Alexandr. Landus de Senatu Mediol. Jo. Stephanus Lambertengus ad Statuta Mulierum, in fine, num. 157. 159. pag. 469., Joseph Benalius in Histor. Magistrat. Extraordin pag. 28. & 201., Arisius in Cremona Literata Tomo II. pag. 268. Pancirolus de Claris Legum Interpretibus lib. II. cap. CLXXXI. Sitonus etiam noster doctissimus in Chronico Collegii J. PP. Mediol. art. 746. pag. 180., & in suo Theatro Genealogico MS. pagg. 26. & 498. aliisque plurimis.

XXIV.

De COLLA MARTINUS.

A Martinus de Colla Anastasii cohortis peditum Ducis, atque Juliæ Mariæ Gandulinæ jugalium filius, die XXIV. mensis Octobris, anni MDCLXVII. in lucem editus est in Oppido Finarii. Admodum puer ad hanc Metropolim ductus, hìc literarum Tyrocinium posuit, humanioresque literas, Eloquentiam, ac Philosophiam in Braydensi Academia didicit. Tum Pisis emenso legalium studiorum curriculo, die XVIII. Augusti, anno MDCXC. utriusque Juris lauream Ticini suscepit. Octennio post constitutus est Præfectus nobilium Consulum pro regimine Universitatis Oræ maritimæ Marchionatus Finariensis; eodemque anno à generali ipsius Marchionatus Consilio, cum aliis duobus Oratoribus missus fuit ad Marchionem Leganesium, Insubriæ Moderatorem pro gravissimis negotiis pertractandis; quod etiam iterum munus gessit anno MDCCVII. penes Serenissimum Eugenium à Sabaudia. Apud ipsum Principem anno MDCCXII. dum Togatus Patriæ Orator resideret, pro magni momenti rebus
B eum Augustissimus Carolus VI. Viennam evocavit, à quo die XXVI. Augusti sequentis anni constitui meruit ab Epistolis Cancellariæ Secretioris Ditionis Mediolanensis, interimque plurima scripsit, atque vulgavit ad jura Imperii, & Augustissimæ Domus Austriacæ tutanda. Fisci Regii patrocinium ipsi est demandatum anno MDCCXXV. demumque ad Senatoriam dignitatem in Amplissimo Insubriæ Patrum conscriptorum Ordine evectus fuit anno MDCCXXXVIII. delectus insuper, ut cum Ministris Sardiniæ Regis de finibus statuendis ageret. Juvat hîc Elogii partem dare, quod Amplissimi Insubriæ Senatus Patres eidem conscripsere tunc cùm in eorum numerum est cooptatus: „ Quem insignis hæc „ Metropolis non genuit, sed quolibet Cive cario-
C „ rem habuit, tanquam Virum omni Scientia, Do„ ctrina, & Eruditione excultum, qui nunquam „ otiosos ejusdem typos reliquit in eruditissimis ejus „ Elucubrationibus non tam per Urbem, quàm per „ Orbem sparsis, ac summopere commendatis, qui „ demum vix in Fisci Patronum cooptatus, in id „ munus tota mente incubuit, ejusdem causas præ„ cipuè mixti Fori adeò strenuè complectens, ut „ non tam Vindex Justitiæ in reorum perniciem, „ quàm etiam Regia jurisdictio præ ceteris omnino „ prævaleret, ac triumpharet &c. Decessit die XXI. mensis Augusti, anno MDCCXLIII. Cisnusculi in Plebe Gorgonzolæ, magnificoque funere elatus, jacet in ipsius Pagi Ecclesia Parochiali, cum hoc Elogio:

MARCHIONI MARTINO COLLAE
SENATORI MEDIOLANENSI
NVNQVAM INTERITVRIS MONVMENTIS
SINGVLAREM IN REGES SVOS FIDEM TESTATO
POST PVBLICAM PRIVATAMQVE REM
IVSTE SAPIENTERQVE ADMINISTRATAM
XII. KAL. SEP. MDCCXLIII. AET. A. LXXV.
IMMORTALITATEM ADEPTO.

Plura scripsit Vir iste nunquam feriatus à studiis, variis temporibus partim edita, partim inedita,

Hisque sunt inscripta titulis:

I. Dissertationes II. altera de Regalia Salis Marchionatus Finarii, altera pro Constructione Portus in eodem Marchionatu. *Sine loco, & Typographi nomine*, 1712. *in fol.*

D II. Dissertatio de dignitate, prærogativis, ac immunitatibus Regiorum, & Ducalium Secretariorum in Cancellaria Secretiori Status Mediolani. *Mediol.* 1715. *in fol.*

III. Apologia del Dominio Imperiale sopra Parma, e Piacenza. *Milano, nella Regia Ducal Corte*, 1727. *Tom. III. in fol.*

IV. Dissertatio Politico-Historico-juridica de justitia proscindendi tum ob publicam necessitatem, tum ob publicam utilitatem alienationem Marchionatus Finarii factam in Serenissimam Rempublicam Genuæ, ipsamque Provinciam iterum jun-

jungendi Mediolani Dominio, à quo avulsa fuit, reluctantibus lege & fine unionis olim demandatæ ab Auguſtiſſimis Maximiliano I., & Matthia hujus nominis unico, necnon & Vindiciæ Supremi Imperialis Dominii adversùs Turrem Genuenſem Scriptorem, & Aſſertorem libertatis Genuæ, cum omnimoda independentia à Romano-Germanico Imperio. *Mediolani, ſine Typographi nomine*, 1729. *in fol.*

V. Apologia per la legge, e diſpoſizione generale, con cui ha l'Auguſtiſſimo Imperadore Carlo VI. noſtro clementiſſimo Signore riunito alla ſua Real Corona tutti gli Officj del Corſo pubblico della ſua glorioſa Monarchia; ed Oſſervazioni Fiſcali, che moſtrano l'inſuſſiſtenza delle pretenſioni promoſſe per tal unione dagl' Intereſſati nell'Officio di Corrier Maggiore dello Stato di Milano; colla Scrittura legale da eſſi prodotta innanzi l'Illuſtriſſima Giunta deſtinata dalla Maeſtà Sua a decidere la loro Cauſa in Giuſtizia. *Milano, ſenza nome dello Stampadore*, 1731 *in fol*

VI. Rappreſentazione umiliata a S. M. C. C. per rimoverlo dalla alienazione del Marcheſato del Finale. *Viennæ, ſine Impreſſoris nomine, & anno, in fol.*

VII. Vindiciæ pro Fide, & Innocentia Finarienſium. *Mediolani, ſine Typogragbi nomine, & anno, in fol.*

VIII. Veritas Facti, & Juris, quâ, excuſſis contrariorum pro Republica Sereniſſima Genuæ Scribentium fallaciis, vel eorum adductis juribus, titulis, & documentis, oſtenditur, Finarienſes ritè, & juſtè conqueſtos coram Auguſtiſſimo Imperatore, Supremoque Domino Carolo VI. *Sine loco, anno, & Typographo, in fol.*

IX. Conſulta, con cui il Senato amparò le Suppliche dello Stato di Milano per le Fazioni, o ſiano ſpeſe Militari, dal medeſimo ſoſtenute in tempo de' Gallo-Sardi. *In Milano*, 1734. *in fol*

X. Rappreſentazione a favore dello Stato di Milano in ordine alla Diaria attraſata, preteſa dal Sig Duca Mareſciallo di Noailles. *In Milano*, 1736 *in fol.*

XI. Jura Marchionis Regentis Dòn Caroli Caſtillionæi Magiſtratus Redditur Ordinariorum Præſidis in Controverſia præcedentiæ inter ipſum, & Magnificum Comitem Regentem Senatorem Perlongum. MS. in fol.

XII. Diſſertatio ſuper natura, & qualitate Feudi de Trecate. MS. in fol.

XIII. Diſſertazione dell' origine, della giuriſdizione, e delle prerogative della Carica di Grancancelliere del Senato, e degli altri Magiſtrati dello Stato di Milano. MS. in fol.

XIV. Relazione giuridica, come Delegato di S. M. C. C., per la Regalia delle Poſte di Milano. *Vienna*, 1726. *in fol.*

XV. Conſultatio de ſacris Aſylis. *Mediolani*, 1732. *in fol.*

XVI. Diſſertatio, cui titulus „ Eccleſiaſticus Vir ad Re„ gii Oeconomatus Dignitatem provectus, non „ eſt à munere removendus, licèt Matrimo„ nium contraxerit, dummodo utatur habitu „ Clericali, & Tonſura. „ MS. in fol.

XVII. Allegationes Juridicæ partim editæ, partim MSS. Vol. V. in fol.

XVIII. Vota Fiſcalia, partim typis data, partim MSS. Vol. III. in fol. Hæc, ut in lucem proferantur brevi, optandum eſt.

XIX. Diſſertazione Politico-Iſtorico-Legale affine d'impetrare da S M. C. C. la riunione di Parma, e Piacenza allo Stato di Milano. MS in fol.

XX. Diſſertazione ſopra una materia di Stato incaricatagli dalla Maeſtà della Regina d'Ongheria, Boemia ec. MS. in fol. MDCCXLIII.

XXI. Diſſertazione per provare la pertinenza di certo Ducato in Italia allo Stato di Milano, ſcritta per ordine della Maeſtà della Regina d'Ongheria, Boemia ec. MS. in fol. l'anno ſodetto.

XXII. Confutazione delle Ragioni della Sede Apoſtolica ſopra il Ducato di Parma, e Piacenza. Hanc ſcribebat dum morte præventus eſt, ideoque perficere ipſam minimè potuit; id verò peregregiè proſecutus eſt Marchio Xaverius Auctoris noſtri filius, Regiuſque à Secretis in Cancellaria Secretiori, penès quem MSS. ſupradicta Opera doctiſſimi ejus Genitoris cuſtodiuntur.

Ejuſdem cum laude meminit Antonius Gattus in Serie Facti, & Juris pro Repub. Genuenſi in Cauſa Finarienſi pag. 4. & 35. impreſs. *Genuæ, an.* 1729. *in fol*, & Advocatus Joannes Sitonus de Scotia in Monumentis genealogicis Familiæ Collæ an. MDCCXVII exaratis ad Supremum rerum Italicarum Conſilium in Aula Cæſarea Viennæ Auſtriæ, MS. in fol. penès Auctorem.

XXV.

CROTTA PETRUS JOSEPH.

Ticinenſes inter Cives, qui fixis Mediolani laribus, morteque hìc obitâ, pro Inſtituti noſtri ratione, locum ſibi inter Exteros Eruditos promeruerunt, infimum certè non occupat ſubſellium Petrus Joſeph Crotta, ab Auguſtino, atque Thereſia de Orlandio Papiæ genitus. Hic præ ceteris ſtudiis Juriſprudentiæ ſe totum addixit, perceptâque legali Laureâ, cùm domicilium in hac Metropoli ſtatuiſſet, tale ſibi nomen in foro comparavit, ut non privatorum tantùm, ſed Urbium quoque Ticinenſis, & Cremonenſis negotia annis fermè XL. ejus diligentiæ commiſſa fuerint. Mirum eſt, quàm indefeſſus fuerit Crottæ labor in compingendo Opere, de quo agemus infra num. I. quodque, præter ipſum, certè Scriptores omnes facilè terruiſſet, ſive ordinem ſpectemus, ſive molem. Huic Operi vix fine impoſito, illum mors terris rapuit Mediolani die XXV. menſis Maji, anno Chriſti MDCCXLIII. ætatis verò ſuæ LXIII. tumulatuſque jacet in Parochiali Templo Sancti Matthæi, cognomento ad Monetam.

Hæc ſcripſit:

I. Theatrum cujuſcumque Juris, ſeu Elenchus, & Index Titulorum, & Rubricarum omnium cujuſcumque Juris, videlicet: Divini prius, & Humani, Publici, & Privati, Naturalis, Gentium, Communis Canonici, & Civilis, tum Ante-Juſtinianei, tum Juſtinianei, tum Baſilicon Græci, itemque Langobardici, & Feudalis; addito etiam SS. OEcumenico Tridentino, necnon hujus noſtri Mediolanenſis Dominii Jure Provinciali, Municipali, & Conſuetudinario, alphabetico ordine, ut jacent, primò Rubricæ omnes, & Tituli materialiter diſpoſitus, mox Synonymis undique, & Homonymis, ac hujuſmodi Connexionibus, & Paratitlis interjectis ad induſtriam novo invento pro viribus locupletatus, & pro opportunitate locupletandus, atque digeſtus per ſingulas Materias, ex eiſdem tamen ſemper Titulis, & Archetypo ſcatentes, & quomodocumque connexas, ſeu etiam affines, de Aqua Fontis ſemper bibendo ad Commune Bonum. Labor J. C. Papienſis, & in Mediolanenſi Foro Advocati D. Petri Joſeph Crottæ, ad majorem ſemper Dei Omnip. gloriam, & Immaculatæ Virginis Mariæ, necnon ad majorem hujus titularis, & originariæ de Fonte ſemper Cognitionis, Cognationis, Connexionis, & Adinventus facilitatem, præſertim pro Canonico-Legali Scientia. Vol. VIII. in fol. magnæ molis cum Epiſtola Nuncupatoria „ Excellentiſſimo, ac „ verè illuſtri undique Viro, Mecœnati, ac Domi„ no meo D. Julio Vicecomiti Borromæo Areſio &c. Data eſt Mediolani IV. Junii MDCCXL. Sequuntur „ Præmonita ad Auguſtinum Julium dilectiſſimum „ filium, ubi ratio redditur univerſi hujus Operis, „ ſimulque nonnulla tum ad moralis Vitæ, tum „ ad Canonico-Legalis Scientiæ eruditionem interſe„ runtur, quæ pater ſibi, mox etiam publico bono „ duxerat comparare. „ Diviſa ſunt hæc Præmonita in Capita LX. Totum Opus ſcriptum eſt manu Auctoris, & prælo paratum erat, cum Approbatione Nicolai Sormani, Bibliothecæ Ambroſianæ Doctoris, pro S. Officio.

II. Memorabilia Senatus Mediolanenſis, ordine alphabetico diſpoſita, cum Obſervationibus hujus Auctoris. MS. in fol. ejuſdem manu exaratus.

III. Allegationes Juridicæ tam editæ, quàm MSS. de quibus plura Volumina effici potuiſſent.

Extant omnes apud Auctoris filium.

XXVI.

D

XXVI.

DECEMBRIUS PETRUS CANDIDUS.

A Petrus Candidus Decembrius Poëta laureatus, Uberti, quem paulò post commendabimus, atque Catharinæ jugalium filius, origine Viglevanensis, die XXIV. mensis Octobris, anno MCCCXCIX. Ticinensi in Urbe lucem vidit; hanc autem Insubriæ Metropolim usque adeò dilexit, ut ipse se Mediolanensem quandoque appellaverit, teste Hieronymo Squarciafico Alexandrino in Vita Francisci Petrarchæ, cum ipsius Operibus impressa *Venetiis*, 1503. Dum sacris Undis perfunderetur, in gratiam Petri Cretensis tunc Ecclesiæ Novariensis Antistitis, postmodum Alexandri V. Summi Pontificis, de quo in Articulo XLVIII. hujus Operis egimus, Petrus est appellatus. Adhuc puerulus non Latinis tantummodo, sed etiam Græcis literis imbutus fuit, eumque pater ad Romanam Aulam mittere statuit. Utrâque linguâ floruit, tantùmque in Poësi, qua Tibaldeum imitatus est, in Oratoria facultate, Philosophicâ, & Politica profecit, ut ab Eugenio IV expetitus fuerit, qui Romam se conferret. Ibidem à Nicolao V. à Secretis Brevium Literarum constitui meruit. Mox Philippo Mariæ Vicecomiti Insubriæ Duci fuit ab intimis Epistolis, eoque defuncto, cùm Mediolanenses Cives in libertatem se erexissent, apud Reipublicæ Moderatores idem munus obtinuit. Pro iisdem Mediolanensibus Legatus abiit ad Carolum Galliarum Regem, aliosque Francorum Principes; Alphonso etiam utriusque Siciliæ Regi, & Francisco I. Sfortiæ Mediolani Duci fuit gratissimus, & eorum non parvi momenti negotia prudenter egit. Equitis aurati dignitate augeri meruit, & ob singularem eruditionis laudem inter primarios suæ tempestatis Eruditos Viros recenseri. Mediolani Græcæ ac Latinæ linguæ Institutiones tradidit, Poësim quoque Italicam adamavit, & Laurentii Vallæ testimonio, exactissimæ fuit censuræ Grammaticus. Geminas duxit uxores, primis quidem B nuptiis Catherinam de Bossis, eâque die XX. Maji, anno MCCCCLXIV. defunctâ, Baptistinam de Camulio, anno sequenti die XXIV. Januarii sibi conjugio copulavit. Candidum Mariam, & Candidum Antonium ex prima conjuge susceptos immaturo fato præreptos doluit, ipseque tandem, vitam optimorum ornamentis morum, & integerrimæ modestiæ laude conspicuam deposuit die XII. mensis Novembris, anno reparatæ Salutis MCCCCLXXVII. Jacet in Peristylio ante Basilicam Ambrosianam hujus Metropolis in marmorea insigni Urna ad lævam majoris Portæ, ejus memoriæ posita ab uxore Baptistina cum hoc Elogio:

SCANDERE SYDEREAS VIRTVS SI NOVIT AD ORAS
CANDIDVS ASTRA TENET TEMPLI DVM NVMEN ADORAS
PONTIFICI SVMMO REGI POPVLOQVE DVCIQVE
MILES ET ELOQVIO CLARVS GRAIISQVE CAMOENIS
INSTRVCTVS LATIVM STVDIIS ORNAVIT AMOENIS
MVNDANIS FESSVS CVRIS ET IN AETHERE PVLCHRO
ELATVS GELIDO LIQVIT SVA MEMBRA SEPVLCHRO.

In sinistro autem Urnæ ipsius latere hæc scripta sunt:

P. CANDIDVS VIGLEVANENSIS MILES PHILIPPI MARIAE DVCIS SECRETARIVS SVBINDE MEDIOLANENSIVM LIBERTATI PRAEFVIT PARIQVE MODO SVB NICOLAO PAPA V. ET ALPHONSO ARAGONVM REGE MERVIT OPERVMQVE À SE EDITORVM LIBROS SVPRA CXXVII. VVLGARIBVS EXCEPTIS POSTERITATI MEMORIAEQVE RELIQVIT.

C Literarios hujus Clarissimi Viri fœtus, eos præcipuè, qui in scriniis Ambrosianæ Bibliothecæ, & PP. Teatinorum S. Antonii hujus Urbis, permittente humanitate P. Crucei ejusdem Congregationis, alibi laudati, à nobis inspecti, MSS. asservantur, præter eos, quos diligentissimè prosecutus est Cl. Saxius in sua Historia Typographico-literaria Col. CCXCII. & seqq. Nos pro more nostro, meliùs quàm in Musæo Novariensi Clariss. Cottæ, nunc Lectoribus exhibemus:

I. Vita Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolanensium Ducis III. Auctore Petro Candido Decembrio jam edita; nunc verò cum Codice Bibliothecæ Monachorum Sancti Ambrosii Mediolani collata, & aucta. Extat in Tom. XX. Rerum Italicar. Script. pag. 981. Primam lucem vidit *Mediolani*, *anno* 1625., sed à Codice MS. satis manco excerpta; ego itaque ipsam contuli cum altero pergameno in Bibliotheca supradicta existente, pluribusque in locis supplevi, & variantibus Lectionibus exornavi. De hac Vita agit Auctor cum Leonello Estensi, uti in Epistolis suis infra re-

recenfendis videre eft. Bibliotheca Eftenfis eandem fervat Vitam à Polifmagna in Italicum fermonem translatam.

II. Vita Francifci Sfortiæ IV. Mediolanenfium Ducis per Epitomen fcripta à Petro Candido Viglevanenfi Auctore Synchrono, ab anno MCCCCI. ufque ad annum MCCCCLXII. Nunc primùm luci reddita è manufcripto Codice Bibliothecæ Chriftianiffimi Regis. Extat in fupradicto Tomo XX. Rerum Ital. Script. pag. 1022. Hanc habuit fupradictus Cl. Muratorius è citata Bibliotheca Regis Chriftianiffimi ope Dominici Vandellii Mutinenfis.

III. Vita ejufdem Francifci Sfortiæ Carmine Heroico defcripta. Qua occafione Candidus hoc Opus fcripferit, agit Vincentius Amidanus in Epiftola num. CXC. inter alias Decembrii.

IV. Vita di Francefco Sforza: fic eft infcripta „ Incomincia la defcrizione de li facti militari, e bellicofi del victoriofiffimo Principe, e Signore Francefco Sfortia Duca de Milano, ordinata da P. Candido prima in Latino, poi traducta in Volgare, al dicto Principe „ Incipit „ Quelle chofe che &c. „ atque in fine fic legitur „ Finiffe la Notazione de le facende de agitate nella Vita de lo Illuftriffimo Francefco Sfortia quarto Duca de Milano per P. Candido felicemente fcripta in Latino, poi traducta in Volgare. Deo Laus. „ MS. in 4. in pergameno optimæ notæ, cum literis rubro-nigris. Extat in Bibliotheca Monachorum Cifterciensium S. Ambrofii Mediol. Cod. fignat. num. 80.

V. Oratio Petri Candidi Decembrii in funere Nicolai Picinini, five Vita ejufdem bellicofiffimi Ducis anno MCCCCXLIV. à Polifmagna in Italicum fermonem converfa, nunc primùm luce donatur è MS. Codice Bibliothecæ Eftenfis. Dolendum eft, quòd Opus hoc Latinè exaratum ab Auctore noftro minimè hactenus repertum fit. Polifmagna traductionem fuam Borfo Ferrariæ, & Mutinæ Duci dicavit. Extat in eodem Tom. XX. Rerum Ital. Script. pag. 1047.

VI. Oratio Petri Candidi Decembrii de laudibus Mediolani. MS. extat in Bibliotheca Eftenfi, ex quo Cl. Muratorius excerpfit folummodo Fragmentum ad Hiftoriam Italicam fpectans, nempe ad ann. MCCCCXXXI quod in eodem Tomo XX. Rerum Italic. Scriptor. inferuit pag. 1085. In Bibliotheca verò Fratrum Marchionum Vicecomitum pluries à me laudata, extat MS. Codex pergamenus in 4., literis rubro-nigris, ac miniaturis deauratis pagg. 42. hoc titulo „ Ad Illuftriffimum Principem, & Excellentiffimum Dominum Galeacium Mariam Ducem Mediolani &c. Petri Candidi Decembrii Oratoris de laudibus Mediolanenfium Urbis in comparatione Florentiæ Panegyricus; „ ignoramus verò an fit idem, qui in fupradicta Bibliotheca Eftenfi cuftoditur, ut fupra.

VII. Codex Epiftolarum numero CCLXVIII. Extat in Bibliotheca Ambrofiana fign. S. nu. 157. in fol. Ludovico Cafelio Borfii Ducis Mutinæ Referendario, & Confiliario à Candido nuncupatus. Clarifs. Saxius ex eadem Epiftola nuncupatoria oftendit, ipfum Candidum fcripfiffe Epiftolarum libros XXV., de quibus fusè loquitur in fua Hiftoria Typographica Col. CCXCIII. Non tantùm verò in fupradicto Codice Ambrofiano leguntur Epiftolæ Candidi noftri, fed aliorum ad eundem, nempe Gerardi Cardinalis Landriani, Leonelli Eftenfis, Flavii Blondi, Alphonfi Aragonum Regis, Epifcopi Vercellenfis, Federici Urbini Comitis, Ducis Burgundiæ, Hunphridi Glocefteriæ Ducis, Delphini Viennenfis, Francifci Barbari, Alphonfi Epifcopi Burgenfis, Petri Epifcopi Brixienfis, Ludovici Patriarchæ & Cardinalis, Ruglerii Comitis, Lancellotti Decii, Pogii, Nicolai Arcimboldi Parmenfis Epifcopi, Cichi Simonetæ, Ludovici Petronii Senenfis, Nicodemi Tancredini, Antonii Fregofii Poëtæ, Antonii Lufchi Poëtæ, Bonini Mombritii Poëtæ, Jacobi Papiæ Epifcopi, Hugolini Parmenfis, Simeonis de Comitibus, Joannis Baptiftæ Bentivoli, Andreæ Biragi, Angeli Reatini J. C., Francifci Aretini J. C., Cardinalis Ravennatini, Michaëlis Pizolpaffi, Joannis Matthæi Butigellæ, Epifcopi Tarvifini, Titi Strozzæ Poëtæ, Nicolai V., Pii II., Eugenii IV. Guidonis de Prato, Innici Davali, Theodori Theffalonicenfis, Lampugini Biragi, Andreæ Carpani, Lazarini Reftæ Scriptoris Apoftolici, Johannis Calcaterræ Quæftoris Ducalis, Vincentii Amidani, Francifci Philelphi, aliorumque ab anno MCCCCXLI. ad MCCCCLXV. Bibliotheca quoque Canonicorum Regularium Congregationis Rhenanæ Bononiæ fervat Codicem alterum Epiftolarum Candidi Decembrii in libros VIII. diftinctum, cui præfixa eft Epiftola ad Bartholomæum (Capram) Mediolanenfem Antiftitem; refert hoc exemplar Cl. Mabillonius in Itinere Italico pag. 197. Ultimus verò Liber iftius Codicis totus eft ad Fratrem Antonium Rhaudenfem Ordinis Minorum à nobis jam fuo loco laudatum, & quem Candidus irridet ob Philippicam ab eo editam, ut diximus.

VIII. Platone della Repubblica libri X. Hoc Opus nuncupavit Glocefteriæ Duci, & ejus Autographus, extat in Cod. pergameno apud Henricum VVorfeley Anglum, in cujus fine fic legitur: „ Ceft Livre eft a moy Homfrey Duc de Glocefter du Don P. Candidus Secretaire du Duc de Milan „ Extat etiam in duobus Codicibus MSS. Biblioth. Ambrof. fignat. P. num. 107. & Q. num. 130., cum nonnullis Epiftolis ejufdem Glocefteriæ Ducis.

IX. De genitura hominis. MS. in Biblioth. Ambrof fign. Q. num. 186 in fol. Gefnerus verò, & Georgius Abrahamus Mercklinus in Lindenio renovato pag. 882. contendunt hoc Opus impreffum fuiffe *Romæ*, nullo tamen indicato anno, & Typographo.

X. De origine Fidei, extat inter MSS. lat. in Bibliotheca Lugduno-Batava Cod. n. XXI. in fol.

XI. Dialogus de Ignorantia Vitæ. MS. in fol. extat ibidem. Et in Bibliotheca Ambrofiana Cod. MS. fign. X. num. 365. Auctor ipfum Dialogum infcripfit Roglerio de Comitibus, de quo nos egimus in hac Bibliotheca Art. DCIII. Col. 449.

XII. Homeri Iliadis libri VI. in Latinum verfi. Hoc habetur ex Epiftola Decembrii num. CLXXXV. Alphonfo Aragonum Regi fcripta an. MCCCCLI. ubi afferit, fe hanc verfionem Caftellæ Regi Joanni nuncupaffe. Sed Bibliotheca Clericorum Regularium, vulgò Teatinorum, Collegii S. Antonii hujus Urbis, Codicem fervat Verfionis Iliadis Decembrii noftri Libros XII. continentem, in quo poft Epiftolam Nuncupatoriam ad fupradictum Joannem Caftellæ Regem, fequitur „ Homeri Vita è Græcis, & Latinis literis fideliter interpretata, & compofita per Petrum Candidum „ deinde „ I. Trojanæ Hiftoriæ argumentum, quem Homerus Poëta potiffimùm imitatus eft. II. Verius Trojanæ Hiftoriæ argumentum. III. Quæ in Homeri principiis dubitationes afferri videantur. „ Dubitationes verò funt numero VI. Subfequitur Auctoris ratio, cur foluta Oratione è Græcis Carminibus in Latinum relata fit Homeri interpretatio; Illiadi verò in Latinum verfæ, ut fupra, foluta Oratione, totidem lineis refpondent finguli Verfus Græci.

XIII. Diodori Siculi Hiftoria è Græco in Latinum translata, ut ipfemet teftatur in Epiftola num. LX. ad Cichum Simonetam, ubi afferit, fe librum XVI. hujus Hiftor. ad Joannem Antonium de Vicomercato miffiffe, non integram verò Diodori Siculi translationem compleviffe, dum Romæ degebat, in ipfa Epiftola profitetur. Idem lib. XVI. extat MS. in Biblioth. PP. S. Antonii Mediol., ideft Liber XVI. tantùm cum hac adnotatione „ Poggius fex Libros prius transtulit, & P. Candidus XVI. „

XIV. Vita Francifci Petrarchæ, ut eruitur ex Epiftola Federici Galli, quæ eft inter alias Decembrii num. CXCVII.

XV. Commentaria in Italicam ejufdem Petrarchæ Poëfim; ex eadem Federici Galli Epiftola.

XVI.

XVI. Liber in Lactantium Firmianum pro defensione Illustrium Virorum. Id asserit Auctor in Epistola CCXII. ad Magnificum Equitem Franciscum Vicecomitem. Data pridie Kal. Januarias MCCCCLXIV. In Laurentiana verò Medicea Bibliotheca Pluteo XXI. teste Cl. Montfauconio in sua Bibliotheca MSS. Tom. I. pag. 287. habetur Codex membranaceus num. VI. cui titulus „ Firmiani Lactantii Divinarum Institutionum lib VII. Epistola scripta è Mediolano ex ædibus Mediceis decimotertio Cal. Febr. MCCCCXXXII. „ Versus „ Lactantii de Phœnice. Græcis literis in „ corpore respondent ad marginem latinè „ redditæ. „ Ad finem duodecimi Capitis libri secundi, hæc leguntur: *Candidus addidit cùm deficeret Græca Literatura*.

XVII. Platonis de Amicitia Liber è Græco Latinus factus. Ex Octavii Vicomercati Epistola ad Candidum, quæ est numero CCXIV., & ex altera Candidi nostri ad Alphonsum Burgensem Episcopum, quæ est numero LXXXVIII.

XVIII. Homeri Vita; non ut Cl. Cotta scripsit è Græco in Latinum translata, sed ex integro à Decembrio condita, ut ex Epistola num. LXXVII. ad Antonium Rhaudensem.

XIX. Apologia contra Antonium Cassarinum; de ista fusè scribit Candidus in Epistola CXXXV. ad Lampuginum Biragum.

XX. Xenophontis Opera è Græco in Latinum translata, ut in altera Epistola Decembrii num. CXXVIII. ad eundem Lampuginum Biragum.

XXI. Aristotelis Ethica è Græco in Latinum sermonem traducta. Sic eruit Cl. Saxius ex Epistola CXXI. ad Cichum Simonetam.

XXII. Oratio in funere Illustris Nicolai Marchionis Estensis, Leonello filio à Candido dicata. Hanc ad Joannem Calcaterram Quæstorem Ducalem legendam misit per Epistolam numero CVI

XXIII. Vita S. Ambrosii; ex Decembrii Epistola numero CCLIII. ad Boninum Mombritium.

XXIV. Marci Antonii Vita; ita Candidus ad T. de Fixeraga Abbatem Laudensem in Epistola numero CXIX.

XXV. Agidis, & Cleomenis Vita; ex eadem Epistola.

XXVI. Peregrina Historia Libri III. ad Nicolaum Arcimboldum Episcopum Parmensem. MS. in Ambrosiana, de quo fusiùs Cl Saxius; extat etiam apud PP. Teatinos S. Antonii Mediolani, ubi indicantur quoque libri hujus Operis IV. V. VI. sed desiderantur.

XXVII. Grammatices libri II. ad Virum Insignem & Eruditissimum Guarnerium Castellionum MS. in Bibliotheca Ambrosiana, & in altera Clericorum Regularium Teatinorum S. Antonii Mediol

XXVIII. Epitomen Historiæ Romanæ, Serenissimo Principi Alphonso Aragonum, Hierusalem, & Siciliæ Regi. Codex MS. in Ambrosiana sign. P. num. 163. in fol., qui olim ad Jacobum Antiquarium spectabat, & à Paulino Suardo Mediolanensi Aromatario sè emisse scribit ad calcem ipsius Codicis idem Antiquarius. De hoc Opere locutus est Auctor in ejus Epistola ad supradictum Aragonum Regem, anno MCCCCXLII. scripta.

XXIX. Appiani Alexandrini de Romana Historia libri IV. sive de Bello Libico, Syrio, Parthico, & Mithridatico, è Græco in Latinum versi, ad Nicolaum V. Pontificem Maximum. *Venetiis, apud Vindellinum de Spira*, 1472. *in fol.*, *& iterum ibidem* 1477. *& Lugduni*, 1551.

XXX. Appiani Alexandrini de Civilibus Romanorum Bellis Libri V., unà cum de Bellis Gallico, & Illyrico, è Græco in Latinum versi ad Alphonsum Aragonum Regem. *Romæ*, 1472. *Venetiis*, 1477., *&* 1479. ad calcem editionis *Romanæ* legitur sequens Epigramma Raphaëlis Zovenzonii Istri Poëtæ:

Hic est Alexandrinus Appianus
A Candido linguæ Latinæ patrono
Romanus; hunc impressit & Vindelinus,
Quem Spira nobilis parens Dædalei
Produxit ingenj facetique lepidique.

In MS. Codice Bibliothecæ PP. Teatinorum hujus Urbis extat Carmen Lippi Bononiensis ad Candidum pro Operum Appiani traductione. In Bibliotheca quoque Ambrosiana hæc Candidi Versio servatur MS. in Cod. sign. P. num. 102. in fol. & in altero sign. A. num. 714. in 4.

XXXI. Ad Illustrem Inichum Davalum Magnum Regni Siciliæ Camerarium Petri Candidi Metricarum Epistolarum libri II. MS. in fol. extat in supradicta Bibliotheca PP. Teatinorum Mediol. in quo Codice sunt aliæ Epistolæ metro conscriptæ Bonini Mombritii, & Hubertini Crescentinatis ad Candidum.

XXXII. In Philelphum Quæstio: num milles sit: cum Responsione Petri Candidi „ non militem „ esse Philelphum. „ Extat in eodem Codice.

XXXIII. Irrisio Petri Candidi in Philelphum. Extat ibidem.

XXXIV. Epigrammata nonnulla. MSS. in fol. extant in Biblioth. Ambros. Cod. sign. Q. num. 190.

XXXV. Epitaphium Viri Clarissimi Uberti Decembrii per Petrum Candidum parenti suo amantissimo. Extat ibidem.

XXXVI. Principium Libri XIII. Æneidos, suffectum per Petrum Candidum adolescentem. MS. ibidem.

XXXVII. Vita Illustrissimi Principis Herculis Estensis Ferrariæ Ducis II. feliciter edita per Petrum Candidum, enunciatur in MS. ejusdem Bibliothecæ, sed ab Auctore aut non completa, aut deperdita est, nam tantùm Procœmium ibi reperitur.

XXXVIII. Ex Illustrium Comparationibus in Plutarchum Cheronensem Epitomatum libri IV. Liber primus sic incipit: „ De Theseo Atheniensium Rege illustrium comparatio „ prima. „ Codex membranaceus MS. in 4 pagg. 275. optimæ notæ servatur in Biblioth. SS. Joannis, & Pauli Venetiis, apud Ord. Præd. Alumnos. Ex Cl. P. Jo. de Augustinis, Bibliothecæ FF. Minor. Observ. S. Francisci, Venetiis ad Vineas Præfecto.

XXXIX. Vitæ quorumdam Poëtarum Latinorum à P. Candido editæ num. XLII. MS. membran. in Laurentiana Medicea Pluteo LXV. numero XXVI. teste Montfauconio in Bibliotheca MSS. Tom. I., & Cl. Cotta in Musæo Novariensi.

XL. Orationes variæ Panegyricæ, testibus Stephano Dulcino in libro, cui titulus „ Nuptiæ „ §. de Vicecomitum Genealogia, & Antonio Panormita in Epistolis.

XLI. Tractatus de Anima, & ejus immortalitate. MS. in Biblioth. Ambrosiana sign. Q. num. 163. in fol.

XLII. Collectanea ex variis Scriptoribus. MS. in Biblioth. Ambros signat. P. num. 163. in fol.

XLIII. De Romanorum Muneribus, teste Cl. Cotta in Musæo Novariensi, sed ubi reperiatur, reticet.

XLIV. Octavii Augusti Vita. Teste eodem ut supra.

XLV. Descriptio mortis Darii, extat in Cod. MS. Biblioth. Ambros. sign. Q. n. 163. in fol.

XLVI. Catonis Uticensis Vita.

XLVII. Phocionis Vita.

XLVIII. T. Flaminii Vita. Hæc tria Opuscula Idiomate Græco scripsit anno MCCCCXXXVII., & extant in Cod. MS. Biblioth. Ambrosianæ sign. Q. num. 163. in fol. De supradicta verò Catonis Vita locutus est Auctor in duabus Epistolis ad Antonium Rhaudensem num. XXIX. & num. LXXVI.

XLIX. Commentarj di Giulio Cesare tradotti in lingua Italiana, hoc eruitur ex Libro sequenti. Immo hujus Operis Codicem MS. apud se servavisse in pergameno eximium olim Antonium Vallisnerium, Philippo Mariæ Vicecomiti Mediolani Duci inscriptum asserunt Auctores Veneti Ephemer. Literar. Tom. XII. pag. 343.

L. Comparazione di Cajo Giulio Cesare Imperadore, con assieme il giudizio di Candido. Extat in Cod. MS. Biblioth Ambros. sign. P. num. 163. in fol. Hoc Opusculum vidimus impressum ad calcem Versionis Q. Curtii, de qua infra num. LIV. cujus initium est „ Al Sereniffimo Principe, & „ Eccellentissimo Signore Philippo Maria „ Duca

" Duca di Milano, di Pavia & Angiera " Conte, di Genova Signore. Incomincia " la comparazione di Cajo Julio Cesare Im " peradore, e d' Alessandro Magno Re di " Macedonia da P. Candido ordinata col " judicio suo insieme felicemente.

LI. Opere di Columella, e di Apulejo tradotte in lingua Italiana. Hoc scribit Cl. Cotta in suo Musæo Novariensi erui posse ex Decembrii Epistolis ad Humfredum Glocestriæ Ducem anno MCCCCXLIV. scriptis.

LII. Carmina varia Italica, quorum Specimen profert Cl. Crescimbenius loco infra citando, ex MS. Codice P. Petri Hieronymi Vernacci Clerici Regularis Scholarum Piarum.

LIII. Vita di Giulio Cesare tradotta dal Latino in Italiano, ita asserit Decembrius ipse in Epistola nuncupatoria Philippo Mariæ Vicecomiti, præfixa Cod. MS. Biblioth. Ambros. sign. P. num. 155. in fol. qui continet Q. Curtii Historiam, ut infra.

LIV. Quinto Curtio Ruffo Historico, nel qual si trattano i fatti, e le guerre de Alessandro Magno, tradotto di latino nella volgar lingua per l'eccellente huomo P. Candido. Incipit a libro III. *In Vineggia per Vettor. q. Pietro Ravano, della Serena e Compagni, nell' anno del Signore M. D. XXXV. del mese di Settembrio*, *in* 8. Hoc Opus anno MCCCCXXXVIII. die XI. Aprilis Philippo Mariæ Vicecomiti Mediolanensium Duci Decembrius nuncupavit. Extat etiam MS. in Bibliotheca Ambrosiana sign. P. n. 155. in fol., de quo agit Cl. Saxius in Historia Typographica Mediol. pag. CCXCI. Primùm verò Liber iste lucem vidit *Mediolani, anno* 1488. *in fol* deinde *Florentiæ*, 1519., *&* 1531. *& Venetiis*, 1524. *&* 1535.

LV. Ecloga, inscripta " Galathea " cujus primos Versus jam dedit Cl. Saxius Col. CCCII Extat in Codice PP. Teatinorum D Antonii Mediol. à nobis relato sub num. XXXI.

LVI. De Ludicris Liber; hunc scripsisse Decembrium colligitur ex supradicto Cod MS.

In Cod. MS. Ambros. sign. B. num. 124. in fol. extat, inter alia Opuscula Cosmæ Raymundi, Philippica in Antonium Panormitam ad Candidum Decembrium.

Ad eundem Laurentius Valla scripsit Epistolam doctissimam, " in Bartholi de insigniis, " & armis libellum " quæ legitur inter Opera ipsius Laurentii, editionis *Basileæ*.

Agunt de eo Gulielmus Cave in Historia Literaria, Jovius in Elogiis, & in Vitis Ducum Mediolanensium, Gesnerus in Bibliotheca, Gaudentius Merula, Laurentius Valla, Gherardus Joannes Vossius, Petrus Lambecius, P. Mabillonius in Itinere Italico Tom. I. pag. 597., Crescimbenius in Commentariis Poësis Italicæ Vol. II. part. II. lib. VI. pag. 304., Cotta in Musæo Novariensi pag. 250., & seqq., Fontaninius in Libro " dell' Eloquenza Italiana " edit. III. pag. 620, Marchio Scipio Maffejus in Libro " Traduttori Italiani " P Quadrius in Opere " della Storia, e della Ragione d' ogni Poesia " Tom. II. pag. 214., Muratorius in Tom. XX. Rerum Italicarum, Auctores Veneti Ephemer. Literar. Ital. Tom. IX. pag. 166., Tom. X. pag. 252., Tom. XII. pag. 343., & Clariss. Saxius in Historia Literaria Col. CCXCII. aliique innumeri.

XXVII.

DECEMBRIUS UBERTUS.

Filium eruditissimum sequitur non minoris nominis Genitor, Ubertus scilicet Decembrius Anselmi filius, Viglevanensis, sed Incola hujus Metropolis, & signanter in Paræcia S. Petri, vulgò *in Caminadella*, ut constat ex duabus Tabulis authenticis annorum MCCCCVIII., & MCCCCXVIII. penès amicissimum Sitonum. Ubertum satìs superque laudabit, quisquis eundem Græcas literas ab Emmanuele Chrysolora didic sse commemoraverit. Huic tamen ingenii ornamento alias addidit facultates, Oratoriam, Poësim, Philosophiam. Acceptissimus fuit Petro Philargo tunc Novariensi Episcopo, postmodum Mediolanensi Archipræsuli, tandemque Alexandro V. Summo Pontifici, de quo jam alibi egimus, eique ab anno MCCCXCI. à Secretis extitit usque ad annum MCCCCVII. cujus etiam gratiâ filium Petrum Candidum appellavit. Cum Philargo plurimas Italiæ, atque Germaniæ provincias peragravit; mox eodem anno MCCCCVII. exeunte electus est ab Epistolis Joannis Mariæ Vicecomitis. Hunc Philippo Mariæ fratri conciliare cùm niteretur, interceptis à Facino de Canibus celebri ejus Ævi militum duce literis, custodiæ est mancipatus, diuque detentus in Arce Portæ Romanæ hujus Metropolis, indeque eductus Carmina nonnulla scripsit, de quibus infra mentio recurret. In ea procella bonorum omnium perpessus fuerat jacturam, quod testatur memoratus ejus filius Petrus Candidus in Vita præfati Philippi Mariæ Vicecomitis. Plura è Græco transtulit, plura proprio marte conscripsit, & advenienti Martino V. Pontifici Maximo eloquentissima Oratione gratulatus est, de quibus omnibus inter Opera agemus. Ex Catharina conjuge genuit Paulum Valerium, Modestum, Angelum, & Petrum Candidum. Anno tandem MCDXXVII. die Veneris XXV. mensis Aprilis, inter primam & secundam noctis horam, dum Trivilliensis Oppidi Præturâ fungeretur, migravit è vita. Cadaver Uberti Mediolanum delatum conquiescit in claustro Basilicæ Ambrosianæ apud valvas majores ad lævam intrantis, inciso marmori Elogio, quod utrâque linguâ sibi vivens conscripserat:

SORTE

SORTE NECIS PARITER STRATIS CVM CORPORE MEMBRIS
HIC LOCVS OSSA TENET VBERTI INCLVSA DECEMBRIS
ISTE DVCIS LIGVRVM SECRETA PEREGIT ET VRBIS
PLATONICAE DEDERAT TRANSLATA VOLVMINA TVRBIS
ARGIVAE AC LATIAE LINGVARVM DOGMATE FVLTVS
VIGLEVANI NATVS FAMOSA EST VRBE SEPVLTVS
NON TAMEN EXTINXIT SAEVO MORS OMNIA TELO
TERREA PARS TERRAE CESSIT PARS OPTIMA COELO.

ΕΛΕΗϹΟΝ ΜΕ Ω Θ.Ϲ ΜΟΥ
ΕΙϹ ΧΕΙΡΑϹ ΣΟΥ ΠΑΡΑΘΗΣΟΜΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΜΟΥ
ΕΛΥΤΡΩΣΩ ΜΕ ΚΕ Ω ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑϹ
ΕΛΕΗϹΟΝ ΜΕ ΚΕ ΟΤΙ ΘΛΙΒΟΜΑΙ
ΕΓΟ ΔΕ ΕΠΙ ΣΟΙ ΚΕ ΗΛΠΙϹΑ.
CIↃCCCCXXVII. DIE VENERIS XXV. APRILIS.

Hæc ſunt Uberti Decembrii Opera A

I. Platonis de Republica libri X. è Græco in Latinum verſi. MS. in Biblioth Ambroſiana in fol in cujus margine legitur „ Quam traductionem „ ſubinde Petrus Candidus ejus filius alio Volumine exornavit „; in fine autem ſic „ Explicit liber X. & ultimus Platonis de Republica, „ ſive de Juſtitia fœliciter, manu Uberti Decembrii de Viglevano, qui librum ipſum de Græco in Latinum, ope Viri conſpicui D. Emmanuelis Chryſoloræ Præceptoris ſui fœliciter è „ Græca lingua tranſtulit in Latinam „.

II. De Republica libri IV. ad Illuſtriſſimum Dominum Philippum Mariam Ducem Mediolani, totiuſque Liguriæ. MS. in eadem Bibliotheca ſign. S. num. 504. in fol.

III. Moralis Philoſophiæ Dialogus libri II. Interlocutores Andreas Ariſius Ducalis Conſiliarius, Beltraminus Rivola, & Auctor. Extat in eodem Codice. Incipit „ Veritatis vim ſæpenumero cogitanti mihi „ &c. B

IV. De Modeſtia ad Modeſtum filium ſuum, ſic incipit „ Multa animo plerumque volventi „ &c. extat in eodem Codice.

V. De Candore ad Petrum Candidum filium ſuum, ſic incipit „ Cùm Orbis totius decus, atque ornamenta conſidero „ &c Extat ibid.

VI. Epiſtolæ ad Varios, nempe ad Collutium Pierium, ad Antonium Vicomercatum, ad Cives primarios Laudenſes, ad Bo. filium Ravennatem, ad Bartholomæum Capram Cremonæ Epiſcopum, ad Modeſtum Decembrium, ad Emmanuelem Chryſoloram, ad Magnum Comitem-Stabuli, ad Joannem Galeacium Vicecomitem, ad Venceslaum Cæſarem, ad Innocentium VII., Gregorium XII., Alexandrum V., & Joannem XXII. Pontifices Maximos; ad Amicum, de miſeria humanæ Vitæ conſolatio; ad Amicum deſcriptio Pragæ, & morum ejuſdem habitantium; ad Hyppolitum Adhortatio ad Religionis Minorum Obſervantiam, ad Florentinos, ad Simonem Morigiam, ad Leonem Morigiam &c. C

VII. Oratio ad Cardinales; extat in eodem Codice.

VIII. Oratio de adventu Martini V. Pontificis. Ibidem.

IX. Verſus editi ab Uberto Decembrio Viro Græcis, Latiniſque literis eruditiſſimo in traductione Librorum Platonis de Republica, quam Nebulo quidam Antonius Caſſarinus nixus eſt redarguere quadam Sicula loquacitate ſua. Extant ibidem.

X. Ad Reverendiſſimum P. D. Joannem Vicecomitem II. electum Archiepiſcopum Mediolani Carmen, ſic incipit:
Acta Vicecomitum celebres dedit Aula Joannes.
Extat in Novariæ Miſcell. Vol. V. MS. in Bibliotheca Ambroſiana.

XI. Ad Magnanimum, & Excelſum Dominum Malateſtam de Malateſtis Cæſenæ Vicarium Carmen, ſic incipit:
Quamquam perpetuò Dux hoc memorandus in ævo, &c.
Extat ibidem.

XII. Ad Egregium, Doctumque Virum Joſephum de Brippio Eccleſiæ Dei almæ Genitricis Ordinariũ Mediol. Carmen, ſic incipit:
Si mea Calliope vidiſſet Carmina forma.
Sequuntur alia II. Carmina ejuſdem Brippii ad Decembrium; extant ibidem.

XIII. Ad Virum præſtantiſſimum, & conſpicuum Antonium Luſcum de Vicentia, Muſarum celebritate famoſum Carmen; incipit:
Solamen præſtaſſe pium tua Carmina Luſche, &c.
extat ibidem.

XIV. Orationes, ac Epiſtolæ Demoſthenis, Liſiæ, & Platonis. Sic aſſerit Angelus Auctoris noſtri filius in Lib. I. Politiæ pag. 51. & in lib. IV. pag. 454. Clariſſimus autem Cotta judicat Liſiæ Orationes ab Uberto in Latinum verſas, fuiſſe illas, quæ ad manus Jani Vitalis Panormitæ pervenerunt, & Romæ anno MDXV. editæ. Ex eiſdem altera eſt num. I., & altera num. XXX. inter eas, quas interpretatus eſt Jodocus vander Heindius. Prima incipit „ Plurimi certè facerem „ Viri Athenienſes, ſi tales vos Judices meam „ in cauſam præberetis, quales veſtram „ &c. Altera verò „ Si fieri poſſe exiſtimarem, o Viri, „ qui huic funeri adeſtis, ut eorum, qui hoc „ loci conditi ſunt, fortium virtus hominum „ Oratione oſtendi poſſet „ &c. Has Orationes ſe vidiſſe teſtatur Cotta penès Cl. P. Joſephum Hieronymum Sementium Cler. Reg. Somaſchenſem, quem & nos laudabimus infra.

XV. Carmina varia Latina. Leguntur in Cod. MS. Carminum, & Epiſtolarum Petri de Valvaſſoribus, de quo jam egimus in hac Bibliotheca Artic. MDCCXLIX. inter quæ I. „ Exeunte de Rocca „ Portæ Romanæ, de mandato Facini Comitis „ Blandrati „. Extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum, & ad calcem ipſius Codicis leguntur etiam Carmina Italica Franciſci Philelphi.

De eo Cotta in Muſæo Novarienſi pag. 335. Sacchettus in Libro „ Vigevano illuſtrato „ pag. 106. Laſor à Varea, & Cll. VV. Saxius, & Sitonus.

XXVIII.

DONDEUS JOSEPH.

IN Urbe Derthona, Bernardo genitore, in lucem editus Joseph Dondeus, bonarum artium ornamentis, & præsertim Jurisprudentiæ laude claruit, cùmque legalem lauream fuisset adeptus in Jurisconsultorum Patriæ suæ Collegio locum obtinuit. Hujus tamen Metropolis Eruditis Exteris meritò jungendus est, in qua Civitate donatus, lares jam fixerat anno MDCXXXIV. Emicuit in Causarum forensium patrocinio, adeò ut inter primarios sui Sæculi computaretur. Summâ fuit amicitiæ necessitudine conjunctus cum doctissimo Mediolanensis Senatus Præside Octaviano Picenardo Cremonensi, atque Joanne Bracherio Senatore eruditissimo, quorum postremo hortante, Consultationes suas rursus memorandas typis tradidit. Anno MDCLXVII. dum ad Regii Ministri dignitatem expeteretur, vivere desiit in hac Urbe.

Habet posteritas hujus Eruditi Viri

I. Consultationes. *Mediolani*, 1667. *in fol.*
II. Alias plurimas adhuc MSS., quas Picinello scribente apud se habebat Joseph Goldaniga JC. Auctoris gener.

De eo cum laude meminerunt Cæsar Carena in Resolutionibus, Radenascus in Consiliis, JC. Sitonus noster in Schedis, atque citatus Picinellus in Athenæo pag. 365.

XXIX.

DULCINUS STEPHANUS.

DE Stephano Dulcino Cremonensi eruditè jam egit, prout semper, Clariss. Saxius in Typographico-literaria Mediolanensi Historia Coll. CCCVII., & sequentibus, ideoque Lectorem optimum eò libentissimè amandamus, monitum tamen priùs, eundem Dulcinum Aprili mense, annoque MCCCCLXXXVI in Basilica Scalensi hujus Metropolis Canonicatu auctum fuisse, suffectumque Michaëli de Olegio ibidem Canonico, qui die XXV. Martii ejusdem anni defunctus fuerat. Apud Collegas magni habitus est, & cum Christophoro de Camponibus Abbiatensi, à nobis inter minoris Notæ Scriptores recensito, Basilicæ præfatæ Necrologium exaravit, in quo Anniversaria, Legata pia, & emortuales Canonicorum dies accuratè recensuit ab anno Christi MCCCCLVIII. usque ad MCCCCXCII. Hoc Opus Præfatione Dulcini illustratum, aliorum postea Canonicorum labore deductum fuit ad annum MDCX. Joannem Tolentinum Equitem eruditum, suo à nobis loco laudatum, inter amicissimos habuit, hortatusque est peculiaribus literis inferiùs memorandis, ut Epistolarum suarum Libros vulgaret. Obiit Dulcinus Mediolani, ut præfatus Clariss. Saxius à Sitono nostro monitus, scribit, die XIII. Octobris, anno MDVIII. tumulatusque jacet in communi Canonicorum Scalensium Sarcophago.

Scripsit, & edidit

I. De Nuptiis Illustrissimi Joannis Galeacii Mariæ Sfortiæ Vicecomitis Ducis Mediolani cum Illustrissima Isabella de Aragonia. *Mediolani*, 1489. *in* 4., extat etiam MS. in Bibliotheca Monachorum Cistercensium Ambrosianæ Basilicæ Mediolani.

II. Codex Anniversariorum, & Legatorum piorum, necnon emortualium dierum Ven. DD. Canonicorum Scalensis Basilicæ, compilatus per Stephanum Dulcinum, & Christophorum de Camponibus de Abbiate Scalenses Canonicos, ab anno MCCCCLVIII. usque ad annum MCCCCXCII., & deinde per alios Canonicos continuatus usque ad annum MDCX., unà cum egregia Præfatione ejusdem Dulcini ad Lectorem data die XII. mensis Julii, anno MCCCCXCII. Incipit in hæc verba: „ Summâ prudentiâ, ingenuoque animo majores nostri fuisse mihi videntur, qui mortuorum memorias crebrò recolere instituerunt. „ Quid enim nominum generi convenientius„ &c. Definit autem sic: „ Valeant interim mortui, „ & tu Lector felix vive Dulcini memor, ut cùm „ ex hoc carnis ergastulo solutus fuero, atque „ in hujus libri parte conscriptus, tuis orationibus apud Christum meum cœlesti in pace „ quiescam „. Extat uno Volumine ex pergamena MS. in folio, in Archivo præfatæ Scalensis Basilicæ.

III. Manilii Opus Astrologicum ab eo emendatum, & Marchioni Rolando Pallavicino Ducali Mediolani Senatori nuncupatum. *Mediolani, per Antonium Zarotum*, 1499. *in fol.*

IV. Breviarium ad Bonifacii Simonettæ de Christianæ Fidei, & Romanorum Pontificum Persecutoribus Epist. libr. sex, cum Summariis. Hoc Opus edidit primùm *Mediol. anno* 1492 cum Epistola Nuncupatoria Jo. Baptistæ Ferro Mediol. Archiepiscopali Vicario, prodiit etiam *Basileæ anno* 1509. *in fol.*

V. Inter Epistolas Equitis Joannis Tolentini impressas *Mediolani, anno* 1511. *in* 4 una adest tenoris sequentis: „ Stephanus Dulcinus Magnifico Joanni „ Tolentinati Equiti S. P. Epistolarum tuarum „ libros duos legi, Eques Magnifice, quæ & verborum, sententiarumque elegantia, & eruditionum, varietatumque copia me adeò tenuerunt, ut te unum è paucis omnino existimem, „ qui & antiquæ nobilitatis splendore, & literarum studio tui Ordinis Viros ferè omnes sine „ controversia antecedas. Quare tu ad hæc præclara speciosaque omnia natus, reliqua ingenii „ tui Monumenta, quæ domi celas, his tandem „ adde, atque in lucem ede, ut posteris utilitati, „ & Principibus aliis exemplo fias. Vale. „ Mediolani ex Scala, Idibus Martiis MDV.

VI. Edidit, atque correxit Epistolas Divi Ambrosii, easque nuncupavit Ludovico Mariæ Sfortiæ Vicecomiti Duci Barii, & adjutorem habuit Nicolaum Antiquarium. *Mediolani, per Antonium Zarotum*, 1491. *in fol.*

VII. Ad calcem Rhythmorum Gasparis Vicecomitis editionis *Mediolanensis, anni* 1493. adest Epistola Francisci Tantii Cornigeri ad Lectorem, & post ipsam altera sic inscripta „ Dulcinus pro Cornigero „ Vide Cl. Saxium ad hunc annum.

VIII. Carmen Anacreonticum ad normam Epigrammatum Italicorum, unà cum Exastico. Extant in Libro supra relato Gasparis Vicecomitis.

IX. Opuscula varia, & Epistolæ. *Mediolani*, 1492. Ex Pellegrino Antonio Orlandi Carmelita in Libro „ de Ortu, & progressu Artis Typographicæ „ & ex Cornelio à Beughem.

X. Ejus Epigramma in laudem Bernardini Corii. Extat in Libro, cui titulus „ Utile Dialogo Amoroso „ de quo jam diximus in Corio.

De præfato Canonico Dulcino meminere Philippus Picinellus in Athenæo Liter. Mediol. pag. 479. Franciscus Arisius in Cremona Literata Tom. II. pag. 2., ubi plures alios allegat Scriptores, videlicet Lancinum Curtium, Paulum Jovium, Jo. Jacobum Crottum, Federicum Scottum, Jo. Petrum Puricellum; & tandem Sitonus noster in Schedis.

XXX.

F

XXX.

FERRARIUS JULIUS ÆMILIUS.

JEjunè admodum, ut jam advertit Clarifs. Saxius in Hiftoria Typographico-literaria Mediolanenfi Col. CCCXXIV. de Julio Æmilio Ferrario egit Lazarus Auguftinus Cotta, nudum tanti Viri nomen proferens in fuo Mufæo Novarienfi pag 315. Ne igitur Ferrarii memoriam infalutatam relinqueret præfatus Doctiffimus Saxius plura ex illius Ævi monumentis haufta pofteris indicavit, quibus Acta ipfius illuftravit; His tamen addimus & quifquilias noftras, nimirum Julium Æmilium hunc Novariæ natales habuiffe anno Salutari MCCCCLII. patre A Jacobo, qui & ipfe Magiftri vocabulo prænotatus in publicis Tabulis reperitur, de quibus inferiùs fermo recurret. Infigne fibi nomen Ferrarius peperit Eloquentiæ præcepta adolefcentibus plures annos tradens, immo & Grammaticam poftremâ quoque ætate docuiffe in Oppido Arona narratur in Inftrumento venditionis à Jacobo de Annono Gabrielis filio Mediolanenfi Tabellione confcripto die XV. menfis Octobris, anno MDII. ubi hæc leguntur: „ Spectabilis Dominus Magifter Julius Æmilius Ferrarius filius quondam Domini Magiftri Jacobi, „ Grammaticæ Profeffor, & habitans in Burgo „ Aronæ Diœcefis, & Ducatus Mediolanenfis &c.,, E vivis abiit anno MDXIII. die XXIX. menfis Julii. Jacet Corpus illius in Bafilica Sanctorum Naboris & Felicis, nunc Sancti Francifci hujus Metropolis cum hoc Elogio:

MEMORIAE
IVLII FERRARII VIRI INTEGERRIMI
CVIVS ERVDITISSIMI PROFESSORIS VIGILIAE
SVB IO. GALEATIO LVDOVICO AC MAXIMILIANO
ILLVSTRISSIMIS DVCIBVS
LITERATISSIMAE DESERVIEBANT
ANGELA CONIVX
EIVSQVE FRATER D. HIERONYMVS
H. M. MOESTISS. P.
NATVS ANNOS LXI.
OBIIT MDXIII. IV. KAL. AVGVSTI.

Scripfit, & edidit:

I. Aufonii Opera, ab ipfo emendata, & caftigata Permagnifico Ambrofio Varifio Rofato Philofopho præftantiffimo, Ducali Phyfico primario, & patrono fuo optimo, additâ ipfius Aufonii Vitâ ab eodem Julio Æmilio Ferrario fcriptâ. *Mediolani*, 1490. *in fol.*

II. Plinii Opera ab ipfo edita teftatur Petrus Leo Vercellenfis in Epigrammate de laudibus Ferrarii iftius, à Cl. Saxio in Hift. Typogr. liter. Mediol. edito Col. CCCXXIV.

III. Hermogenis Opera ab eodem in lucem prolata, ex prædicto Epigrammate.

IV. Ciceronis Opera fuis curis in publicum relata, tefte eodem Epigrammate.

B V. Oratio ad Ambrofium Varifium Rofatum: Extat MS. in Tomo XVI. Novariæ Mifcell. in Ambrofiana.

De Julio Æmilio Ferrario meminerunt Lancinus Curtius in Epigrammat. Decad. I. pag. 130. Joannes Biffius in Carminibus, Placidus Puccinellus in Memor. antiqu. Mediol. cap. XVII. num. 141. pag. 85., Lazarus Auguftinus Cotta in Mufæo Novarienfi, Artic. CI. pag. 315., & in Epiftola in calce Bartholomæi Curtii de Claris Medicis Mediol. pag. 265., Clarifs. Saxius de Studiis Mediolanenf. cap. IX col. XLIV., & in Hiftor. Typographica Mediol. ad ann. MCCCCXC. col. CCCXXII. ad CCCXXV., & JC. Sitonus in Schedis.

G

XXXI.

GALESINIUS PETRUS.

TAmetsi non defuerint Scriptores, qui Petrum Galesinium, Virum eruditionis famâ clarissimum, Mediolanensem existimaverint, nihilominus verè editus est in lucem Anconæ, quamvis inter doctos Viros, quorum meminisse in hoc Opere nostri est instituti, ob diuturnam in hac Urbe moram jure sit recensendus. Inter bonarum artium studia, cùm adolevisset, linguarum, quæ ad Ecclesiasticam pertinent eruditionem, sibi peritiem comparavit. Sacræ etiam Antiquitatis avidissimus fuit, in qua recondita multa detexit ad posteritatis utilitatem ac commodatissima; quemadmodum satis superque in Operibus inferiùs memorandis testatum reliquit. Nil mirum igitur, si apud laudatissimos S.R.E. Cardinales, Sanctum Carolum Borromæum, atque Franciscum Alciatum plurimum sibi gratiæ comparaverit; Alciatus enim Galesinium Gregorio XIII. Pontif. Max. adeò commendavit, Viri exponens meritum, ut ab eodem inter Apostolicæ Sedis Protonotarios fuerit cooptatus. Sanctus autem Carolus nedum Romæ, sed etiam Mediolani ipsius operâ in arduis rebus uti consueverat, & in his potissimùm, quæ tam ad Sacros Ritus Ambrosianos attinent, quàm ad hujus Ecclesiæ, atque Provinciæ regimen spectant. Ut Gregorio Pontifici ob collatam sibi Protonotarii dignitatem gratum ostenderet animum, Martyrologium Romanum conscripsit, adjectis etiam Notis eruditissimis, quod Opus eidem Summo Antistiti nuncupavit. Illud tamen, quòd longum nimis videretur ad usum Ecclesiasticum publicum in Divinis Officiis, postpositum fuit alteri ab immortalis memoriæ Cardinali Cæsare Baronio edito. Præterea sunt, qui in Galesinii Martyrologio majorem diligentiam in secernendis Martyrum, atque locorum, ubi passi sunt, nominibus cupiant. Ceterùm, quidquid hæc aliter innuere possint, plurimùm tanto Scriptori obstricta est Ecclesia Dei ob tot Sanctorum Patrum Codices vel translatos, vel emendatos, vel editos, vel notis illustratos. Neque minor illi laus ab Historia tam Sanctorum, quàm Pontificum, à Commentariis in divinos Libros, ab Oratoria Ecclesiastica, aliisque præclarissimis laboribus provenit. Elogium sanè illi texuit satis nobile Emmanuel Sá Societ. Jesu magni nominis Theologus in Epistola ad eundem data, quam hìc juvat rursus vulgare, quamvis jam editam, & præfixam sæpius memorato Martyrologio Auctoris nostri: „ Mirum, Galesini doctissime, quantum tibi Ecclesiam universam tuo isto præclaro Martyrologio „ devinxeris. Debebat planè adhuc plurimum tibi „ Ecclesia Mediolanensis, quam tuis Scriptis magnopere illustraveras, & per se non parum splendidam tua ista tamen singulari eruditione mirificè exornaveras. Rem dico non ignotam vulgo; „ quis enim non tua legit, quæ ab hinc annis fermè duodecim, dum amplissimo Cardinali, Carolo „ Borromæo viro Sanctissimo, & vigilantissimo Pastori, in restituenda Ecclesiæ disciplina operam „ das, ad ejus Ecclesiæ ornamentum diligentissimè „ elaborasti? Quis ea cùm legit, non te faciat plurimi de nobilissima Diœcesi, & provincia optimè „ meritum? Nunc verò quis tibi hominum non „ multum debet? quis te autem non meritò amet, „ & celebret, qui totam omnino Ecclesiam sic ornâris, ejusque, ausim dicere, dignitatem tam insigni opere tantopere amplificaveris? Nisi verò „ Sanctorum facta præclara, egregiaque martyria, „ negandum sit ad Ecclesiæ ornatum, & splendorem magnopere pertinere, aut eum, qui illa diligenter & ornatè descripserit, operæ pretium „ fecisse. Debent tibi sanè omnes, plurimum: at „ tu infinitis partibus plus debes Deo, cujus munere id es assecutus, ut te ejus Ecclesia tota meritò amet, tantamque tibi fœlicitatem optimus „ quisque possit invidere. Quamobrem verè gratulor tibi, qui tantum potueris: gratulor Ecclesiæ, „ cui tantum contuleris: gratulor mihi ipse denique, qui te familiarissimè noverim, simque usus „ amicissimè. Macte virtute, mi Galesini, perge „ porrò tuâ istâ diligentiâ, labore, industriâ, studio in Ecclesia juvanda æternum à Deo pro iis „ præmium tandem accepturus. Vale in Domino. „ Ex ædibus nostris Mediolanens. XVII. Septembris MDLXXVIII. „ Tot clarè gestis clarus Galesinius noster obiit circa annum Christi MDXC.

Operum illius tituli hìc exhibentur, quàm diligentissimè fieri potuit, & ego certè primus id egisse videor:

I. Sancti Gregorii Nysseni Liber de Virginitate Latinè redditus. *Romæ, per Paulum Manutium, sumptibus Pontificiis*, 1562. Extat etiam inter Opera Nysseni Tom. III. pag. 3.

II. Ejusdem S. Gregorii Conciones V. de Oratione Dominica.

III. Conciones VIII. ejusdem Gregorii de beata vita comparanda; cum superioribus è Græco in Latinum conversæ. *Romæ*, 1563. *in* 4. ex Gesnero.

IV. Vita ejusdem Nysseni, è veteribus Auctoribus collecta; omnia uno Volumine. *Romæ, apud Paulum Manutium*, 1563. *in* 4.

V. D. Eucherii Episcopi Lugdunensis Opera, seu Commentarii in Genesim, & in Libros Regum &c. à mendis expurgata, quibus Epistolam eruditissimam præfixit. *Ibidem, apud eundem Manutium*, 1564. *in fol.*

VI. Salviani Episcopi Massiliensis de vero Judicio, & Providentia Dei, libri VIII.

VII. Maximi Taurinensis Homiliæ.

VIII. Paciani Barcinonensis de Pœnitentia, & Confessione.

IX. Sulpitii Severi Sacræ Historiæ libri II.

X. Dorothei Tyrii de Prophetis, & Discipulis Domini.

XI. Haymonis Halberstattensis Sacræ Historiæ Epitome, adjunctis in tres posteriores Petri Galesinii Notationibus, Vol. I. in fol. *Romæ, apud Paulum Manutium in Ædibus Populi Romani*, 1564. In fronte ejusdem adest Epistola eruditissima, seu potius Præfatio Galesinii, pagg. 8. ad Cardinalem Carolum Borromæum, in qua, præter alia, se dicit deditum translationibus SS. PP. Græcorum, permotum pessimis Versionibus Operum SS. Basilii, & Gregorii Nazianzeni, quas vocat horridas, incultas, putridas. Sequitur alia Epistola ad Lectorem, in qua ipse Galesinius agit eruditè de prædictis Salviano, Maximo, & Paciano.

XII. Dedicatio Columnæ Cochlidis Trajani Cæsaris Augusti ad honorem S. Petri, celebrata à Sixto V. Pont. Max. IV. Kal. Decemb. die Sabbato, anno MDXXCVII. *Romæ, ex Typographia Vaticana, in* 4.

XIII. S. Didaci Complutensis Canonizatio, ab eodem Sixto V. Pont Max. celebrata IX. Jul. anno MDXXCVIII. à Petro Galesinio descripta, distinctaque partibus tribus. *Romæ, Typis Vaticanis.* Hoc Opus in Italicum con-

conversum à Francisco Avantio Veneto prodiit hoc titulo: „ La Vita, i Miracoli, „ e la Canonizzazione di S. Diego d'Alcala d'Hennares divisa in tre parti, e tradotta nella lingua Italiana dal Sig. „ Francesco Avanzi, Veneziano; dalla Latina di Monsignor Pietro Galesini, „ Protonotaro Appostolico. Alla Santità „ di N. S. Sisto Quinto. *Brescia, presso Vicenzo Sabbio*, 1593. *in* 12.

XIV. S. Bonaventuræ Cardinalis Episcopi Albanensis, Ordinis Minorum, eximii Doctoris Ecclesiæ Vita: ad Sixtum V. Pont. Max. *Romæ, ex Typographia Vaticana*, 1588. *in* 4. Extat etiam inter Opera ejusdem S. Doctoris Tom. I. pag. 1. In Epistola Nuncupatoria, præter alia, agit de utilitate restaurationis supradictæ Typographiæ, quam boni omnes inter celeberrima BENEDICTI XIV. nunc in Petri Cathedra feliciter sedentis opera, denuò ad Christianæ Reipublicæ commodum, & Almæ Urbis ornamentum, exoptant. Sic autem prosequitur Galesinius: „ verùm „ enim verò, quo planius omnes id intelli„ gant explicabo uberrimè libro singulari, „ qui propediem emittetur in lucem. „ Ideoque addendus

XV. De Restauratione Typographiæ Vaticanæ à Sixto V. peractâ liber singularis. Hic fortè adhuc inter MSS. delitescit.

XVI. Translatio Corporis Pii Papæ V. beatæ memoriæ à Sixto V. Pont. Max. celebrata VI. Id. Januarii, anno MDXXCVIII. *Romæ, Typis Vaticanis*, *in* 4.

XVII. De Bibliis Græcis Interpretum LXXII. Sixto V. Pont. Opt. Max. Auctore editis Commentarius brevis ac dilucidus: ad Alexandrum Peretum Cardinalem Montaltum. *Romæ, per Bartholomæum Grassium*, 1587 *in* 4. In Epistola Dedicatoria ita Galesinius post utilitates ex editione Græca prolatas „ ego sanè, quæ eo de genere „ historiis, non modò Græcis, & Latinis, „ verùm etiam Hebræis, Syris, aut Chal„ dæis olim mandata sunt, ea in unum „ conferre aggressus, librum jam pridem „ institui, quem emittere decreveram; „ sed cùm nondum omnibus partibus ab„ solverim, nunc recentis hujus editionis, „ quæ Caraffæ Cardinalis amplissimi, om„ ni Ecclesiastica & Græca, & Latina „ eruditione præstantissimi curâ inprimis „ singulari, & aliorum Virorum libros „ corrigendi usu, literatè peritorum, „ Theologiæ scientiâ præcellentium stu„ dio correcta, emendataque putatur, „ occasio oblata fuit, ut quæ aliàs in „ animum induxeram, distinctè, explicatè, „ atque adeò pluribus scribere, ea modò „ paucis complectar. „ De Opere, quod hic Galesinius innuit, sermo infra recurret.

XVIII. Luculenta Epistola præfixa Theodoreti Commentariis in Cantica Canticorum. *Romæ*, 1563.

XIX. Alia adjuncta libris III. Rhetoricæ Ecclesiasticæ Augustini Valerii Episcopi Veronensis, postea Cardinalis. Primùm *Mediolani*, deinde *Parisiis*, 1576.

XX. Pars Catechismi Romani, præsertim, quæ ad Decalogum pertinet, ad cujus Operis explicationem, per integros libros quatuor, adjuncti sunt in margine à Galesinio Sacrarum literarum, Conciliorum, & Patrum tam Latinorum, quàm Græcorum loci, in eandem Sententiam enucleatè perscripti. Hoc etiam Opus infra memorabimus uberiùs.

XXI. Acta S. Barbaræ Virginis, & Martyris à Joanne Damasceno, & Arsenio Græcè scripta in Latinum conversa. Hæc breviter explicata retulit Laurentius Surius in Vol. VI. de Vitis Sanctorum.

XXII. Vita S. Petronii Episcopi Bononiensis ex Sacris Monimentis collecta, & certis Lectionibus explicata, quæ pro Officio ejusdem Sancti sæpiùs Bononiæ prodiit.

XXIII. Synodi aliquot, præcipuè Mediolanenses, Vercellenses, Brixienses, Placentinæ, & aliarum Ecclesiarum, quas ab eo conscriptas jam pridem editas fuisse Possevinus testatur.

XXIV. Acta Ecclesiæ Mediolanensis sub S. Carolo literis mandata, & edita. *Mediolani*, 1581. *in fol.*

XXV. Tabulæ dypticæ Archiepiscoporum Sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ, Episcoporum Vercellensium, Novariensium, Brixiensium, & aliarum Ecclesiarum compositæ, atque in lucem emissæ.

XXVI. Martyrologium Romanæ Ecclesiæ usui in singulos anni dies accommodatum, cum Notationibus multiplici antiquitatis Ecclesiasticæ doctrinâ cumulatis: ad Gregorium XIII. Pontificem Maximum. *Mediolani*, 1567. *in* 4. *& Venetiis, apud Joannem Antonium de Antoniis*, 1578. *in* 4.

XXVII. Homiliarium Ambrosianum à Joanne Stephano Leinario, de quo nos col. 800. jam egimus, compositum, exornavit Epistolâ uberi, atque doctissimâ. *Antuerpiæ, ex Officina Plantiniana*, 1575. *in fol.*

XXVIII. Vitæ Sanctorum, de quibus fit mentio in Ecclesia Mediolanensi, quæ editæ sunt in ejusdem Ecclesiæ Breviario MDLXXXII.

XXIX. Contra Hæreticorum Historiam Volumen. Hoc deperditum suspicamur, ejus tamen meminit in Notis supradictis ad Haymonem.

In Bibliotheca Ambrosiana servatur Codex impressus sine anno, loco, & Typographi nomine, signatus O. num. 266. in fol. cui titulus: „ P. Galesinii Protonotarii Aposto„ lici, Monumenta Ecclesiastica perpetuis „ vigiliis conquisita, & elaborata ad usum „ S. Catholicæ Ecclesiæ Romanæ. „ Nihil autem continet, nisi frontes Operum impressas, quæ Scriptor noster vel jam confecerat, vel præ manibus habebat. Ea verò sunt:

XXX. Conciliorum Volumina VIII. à Petro Galesinio Protonotario Apostolico Canonibus tam Græcis, quàm Latinis edita, multis item partibus aucta, Notationibus præterea, in quibus emendationis ratio consentiensque canonum, disciplina, & antiquitatis splendor elucet, præclarè illustrata: Sanctissimo, & Beatissimo Patri Gregorio XIII. Pont. Opt. Max. dicata.

Inter evolvendum MSS. Cod. Bibliothecæ Ambrosianæ incidi in Galesinii Autographum sign. D. num. 303. in fol. sic inscriptum: „ Conciliorum Volumen III. à Petro Gale„ sinio multis partibus auctum, atque illu„ stratum, Lucubrationibus ad rem perfi„ ciendam adhibitis, Auctorum & Latino„ rum, & Græcorum disciplinæ Synodalis, „ & Canonum scientiâ, ususque præstan„ tium. „ In fronte adsunt Præfationes perpetuæ de Conciliis; desinit verò in Synodo Rhemensi.

XXXI. Commentarii in Sacros Bibliorum libros à Petro Galesinio Protonotario Apostolico confecti ex locis, quos & Latini, & Græci Patres, variis Commentariis, & Concionibus explicarunt; accessit præterea omnis locorum editio ex Septuaginta Interpretibus, Aquila, Theodotione, Symmacho, Luciano Martyre, Hebræo, Chaldæo, Arabicoque Codice collecta: ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pont. Opt. Max. & Sacrosanctum S. R. E. Cardinalium Collegium. Hujus Operis epitome edita est, atque de ipsa jam egimus sub num. XVII.

XXXII. P. Galesinii Protonotarii Apostolici de Republica Catholica libri XX., quibus & Barbararum Gentium Idola colentium, & Judæorum, & Mahumetanorum, & Hæreticorum, & aliorum à doctrina catholica quovis modo dissidentium impietate disjecta, præclarè expressa elucet forma Sacrosanctæ Catholicæ, Apostolicæque Ecclesiæ Romanæ. Ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pont. Opt. Max.

XXXIII. De Divinis Lectionibus libri X. Ad amplissimum, & religiosissimum S. R. E. Cardinalem Borromæum.

XXXIV. Christiani Orbis Theatrum, in quo Jesu Christi Domini Fides ad singulas Europæ, Asiæ, Africæ Provincias, & Urbes propagata spectatur: Petro Galesinio Protonotario Apostolico Auctore: ad Serenissimum Philippum Regem Cath. Max.

XXXV. S. Gregorii Nazianzeni Theologi Opera, à Petro Galesinio Protonotario Apostolico conversa, Commentariis Patrum Græcorum, & Notationibus suis illustrata. Ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pont. Opt. Max.

XXXVI. S. Basilii Opera, à Petro Galesinio Protonotario

tario Apostolico conversa: ad Carolum S. R. E. Cardinalem tit. S. Praxedis Archiepiscopum Mediolani. Ejusdem in Esaiam Prophetam, & Evangelistas Commentarii. Multæ præterea de moribus Orationes, complures Epistolæ, plurimaque alia, quæ nunquam antea in vulgus edita, jam summo studio ab eodem quæsita, in lucem exeunt: additis in extremo Volumine Notationibus, ex veterum Patrum sententia depromptis, in eos præsertim locos, quibus improba eorum, qui de Catholica Fide malè sentiunt, temeritas maximè rejicitur. Sed hæc ipsa, atque adeò omnia, quibus ejus industriâ auctus Basilius est, atque ornatus, ex Epistolis, quæ sequuntur, faciliùs ipse cognosces. Hoc Opus habemus autographum in Bibliotheca Ambrosiana MS. in fol. magnæ molis sign. D. num. 302.

XXXVII. Theophylacti Archiep. Bulgariæ Commentarii in Sacrosancta quatuor Evangelia: Petro Galesinio Protonotario Apostolico interprete: Lucubrationes item Patrum tam Latinorum, quàm Græcorum ex variis eorum libris ab eodem adjunctæ ad Sancti Evangelii explicandi usum: His præterea accesserunt Notationes, quibus in primis vulgata editio defenditur: ad amplissimum S. R. E. Cardinalem Antonium Caraffam.

XXXVIII. Pastorales Libri SS. Patrum à Petro Galesinio Protonotario Apostolico Latini emendati, & Græci conversi: ad Amplissimum, & Religiosissimum S. R. E. Cardinalem Carolum Borromæum.

XXXIX. P. Galesinii Protonotarii Apostolici Bibliotheca Ecclesiastica, in qua, rejectis memoriæ damnatæ Auctoribus, omnes omnium temporum Scriptores numerantur, atque explicantur, qui de Divinis, Sacris, Ecclesiasticisque rebus aliquid, vel Latinè, vel Græcè, vel Hebraicè etiam, Syrè, Armenicè, Arabicève, literis prodiderunt. Ejusdem item Præfationes, & Monimenta præclara: ad Serenissimum Gulielmum Gonzagam Ducem Mantuæ III. & Montisferrati I.

XL. Historiæ Ecclesiasticæ Catholicæ Volumina XV. à P. Galesinio Protonotario Apostolico luculenter contexta. Ad amplissimum Principem Jacobum Boncompagnium.

XLI. Historia Summorum Pontificum à Bartholomæo Platina conscripta, & à Petro Galesinio Protonotario Apostolico multis locis emendata, Notationibusque diligenter aucta, atque illustrata: ad Beatissimum, & Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pontificem Maximum.

XLII. De Vitis Sanctorum Tomi XII. primùm à Laurentio Surio contexti, deinde à Petro Galesinio Protonotario Apostolico aucti, luculentisque Notationibus illustrati Ad amplissimum S. R. E. Cardinalem, Serenissimumque Principem Albertum Austriæ Arciducem.

In Bibliotheca verò Ambrosiana vidi Codicem sign. A. num. 41. MS. in fol. cui titulus tantùm Typis datus, sic legitur „ Vitæ „ Summorum Pontificum à Petro Galesi„ nio Protonotario Apostolico purâ, illu„ strique veritate conscriptæ, adiunctis „ Imaginibus. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1577. unà cum Stemmate Borromæorum.

Aliud Volumen extat pariter in eadem Bibliotheca inscriptum „Pontificum aliquo„ rum Vitæ, Petri Galesinii „ Incipit à Sancto Sylvestro usque ad Cœlestinum III. sed interpolatè: signatum est E. num. 39. in fol.

Alter Codex in supradicta Bibliotheca Ambrosiana reperitur, in quo extant Acta, Epistolæ, & Decreta XL. Summorum Pontificum a S. Anacleto usque ad Urbanum III. à pluribus Conciliis collecta; in fronte autem extat Tractatus satis eruditus de Primatu D. Petri ex Gennadio, aliisque Auctoribus manu propria Galesinii conscriptus. MS. in fol. sign. D. num. 308. Isti verò tres Codices appellari possunt Sylvæ Auctoris nostri pro construendo magno Opere parùm supra relato.

XLIII. De Divinis Catholicæ Ecclesiæ Officiis, eorumque Ritibus, & Cœrimoniis Scriptorum & Latinorum, & Græcorum Libri. A Petro Galesinio Protonotario Apostolico collecti. Notationibus item omni antiquitate refertis explicati. Epitome præterea librorum rationalium, quos de Divinis Officiis G. Durantius confecit, ab eodem enucleatè præscripta. Ad amplissimos, religiosissimosque S. R. E. Cardinales Carolum Borromæum, Gab. Palæottum, Jul. Antonium Sanctorium, & Antonium Caraffam.

XLIV. P. Galesinii Protonotarii Apostolici Philippicæ Orationes de Sempiterno contra Turcas bello: ad Sanctissimum Patrem Gregorium XIII. Pont. Opt. Max. & reliquos Christianæ Reipublicæ Principes.

XLV. Catechismus Romanus Petri Galesinii Protonotarii Apostolici Commentariis dilucidè explicatus, quos è fontibus Patrum accuratè hausit.

XLVI. Catechismus Romanus Latinè, Græcè, Hebraicè, Syrè, Arabicè, Æthiopicè, Illyricèque conscriptus: ad universas Christianas Nationes.

XLVII. Theatrum Pontificale, in quo Tabulæ spectantur Summorum Pontificum Romanorum, ac præterea Patriarcharum, Primatum, Archiepiscoporum, Episcoporum, qui omni tempore in universa Dei Ecclesia extiterunt. Petro Galesinio Protonotario Apostolico Auctore. Ad amplissimum Virum Matthæum Contarellum Gregorii XIII. Pont. Max. Datarium.

XLVIII. Thesaurus Latinæ Ecclesiasticæ Elocutionis ad graviter, & Apostolico Pontificioque more scribendi usum, è Pontificum, Patrumque veterum Monimentis à Petro Galesinio Protonotario Apostolico collectus: amplissimo Viro, stylique Ecclesiastici Romani instauratori M. Contarello dicatus.

XLIX. M. Tullii Ciceronis Opera Clarissimorum Virorum exquisitâ industriâ, & studio singulari emendata, Lucubrationibus item eruditissimis explicata. P. Galesinii Commentariis, quibus cùm omnis antiquitas, ratioque Reipublicæ Romanæ declaratur, cum Latinæ in primis elocutionis doctrina ad perpetuum rectè & dicendi, & scribendi usum, exponitur diligentiùs illustrata; Imp. Rodulpho Austrio Cæs. Augusto dicata.

Hactenus tituli Operum Auctoris nostri, qui reperiuntur impressi literis grandioribus rubro-nigris in supracitato Codice Ambrosianæ Bibliothecæ sign. O. num. 266. in fol. magno.

L. Homiliæ variæ, & Opuscula varia Sanctorum Patrum è Græco in Latinum versæ; addito textu Græco. MS. in fol. in Biblioth. Ambros. sign. D. num. 301.

LI. Canones Pœnitentiales à Galesinio collecti ex Legibus, & SS. PP. Incipit de Pœnitentia solemni, publica, & privata &c. MS. in fol. in Ambros. sign. D. num. 159.

LII. Dictiones, sive Repertorium Sacrum, atque Profanum, ex variis Auctoribus, ordine alphabetico digestum. Vol. IV. in fol. ingentis molis sign. K. num. 9. 10. 11. 12. Extant in Bibliotheca Capituli Metropolitanæ Ecclesiæ hujus Urbis.

LIII. Registrum Epistolarum Gregorii PP. VII. libri XI. notis Petri Galesinii adspersi, cum Indice Epistolarum, & rerum Notabilium. MS. in fol. servatur in Ambrosiana Bibliotheca Cod. sign. G. num. 112.

LIV. Adversaria quædam, extant MS. in Bibliotheca Ambrosiana signat. N. num. 43. in 8. autographa, & ex eodem Codice agnovimus Opera tria quæ sequuntur, Galesinium scripsisse.

LV. Commentarii breves in Tabulas certas pro ratione temporum distincti de universa Historia Ecclesiastica. Accesserunt certissima singularum rerum Monimenta.

LVI. Volumen Commentariorum S. Ambrosii Operibus adjunctum.

LVII. Commentarii de Vitis Apostolorum, & Discipulorum LXX Jesu Christi Domini, & Sanctorum Hispaniæ: ad Federicum Cardinalem Borromæum.

LVIII. Opuscula varia. *Mediolani, apud Pontium*, 1551. *in* 4.

LIX. Latina Interpretatio Epistolarum S. Isidori Pelusiotæ, extat inter Opera istius.

LX. Tesoro della lingua volgar-Latina. *In Vinegia*,

gia; *per Altobello Salicato*, 1584. *in* 8. Hoc Opus centies recusum fuit cum aliorum Additamentis, præcipuè hoc titulo „ Dizionario, overo Tesoro della lingua volgare Latina, raccolto da M. Pietro Galesino Protonotaro Apostolico, col Dizionario Latino di M. Cesare Mirani Calderino Veronese. „ *Torino*, *per Gio. Domenico Tarini*, 1623. *in* 8. & alibi sæpissimè.

LXI. Epistolæ Latinæ ad Joannem Baptistam Corneum de Thuribulo, & Thurificatione, datæ anno MDLXXXIII. cum istius Responsionibus. Extant in Vol. V. MSS. supradicti Cornei, de quo egimus suo loco.

LXII. Aliæ ad Senecam Mediolani Decanum extant in Vol. IX. MSS. supradicti Cornei.

LXIII. Aliæ satis eruditæ ad Onuphrium Panvinium, extant in Cod. MS. Bibliothecæ Ambrosianæ signat. D. num. 501. in fol.

LXIV. Aliæ II. autographæ ad Sanctum Carolum Borromæum, in quibus satis prolixè agit de Ambrosiano Ritu, extant apud amicissimum Canonicum Joannem Andream Iricum.

LXV. Aliæ plurimæ ad supradictum S. Carolum Borromæum, inter quas II. circa festum SS. Martyrum Gervasii, & Protasii, altera de obitu Panvinii data die XXV. Maji, anno MDLXVIII. Extant in magna Collectione Ambrosiana Epistolarum S. Caroli, præcipuè in Vol. XVII. parte III.

Leguntur quoque quamplures S. Caroli Epistolæ ad Galesinium ab anno MDLXII. ad MDLXXXIII. ferè omnes agentes de Ritibus Ambrosianis, & nonnullæ ex eisdem manu propria ipsius Sancti postillatæ, inter quas eminet illa de Cæremoniis Episcoporum. Extant in eadem perinsigni Collectione.

Inter Epistolas Sigismundi Foliani habetur XIX. libri V. ad Galesinium, in qua ei mittit Paraphrasim Psalmi CXXXV. ejusque judicium postulat.

Agunt de tanto Viro Du-Pin in sua Bibliotheca Ecclesiastica, & Simon in Critica ejusdem Bibliothecæ Tom. II. pag. 130., Baillet Jugemens des Sçavans Tom. IV. pag. 446., Huetius de Interpretatione pag. 273., Galleria di Minerva Tom. VII. pag. 286., Barnabeus in Vita Baronii pag. 68., Morerius in Lexico, Lasor à Varrea pluribus in locis. Fontaninius in Libro „ dell'Eloquenza Italiana „ Edit. III. Rom. pag. 307., Possevinus in Apparatu Sacro Tom. III. pag. 54. & 55. aliique permulti.

XXXII.

GOSELINUS JULIANUS.

JUlianus Goselinus ex Nicæa Palearum insigni Ducatus Montisferrati Oppido oriundus, sed tamen Romæ natus, jure inter Exteros Eruditos, qui Mediolanensem Urbem diuturno incolatu decorarunt, est recensendus. Die XII. mensis Martii, anno Christi Salvatoris MDXXV. genitoribus Petro, & Pellegrina Bononiensi nobili Fœmina, cujus cognomen incompertum habemus, majorum incuriâ, in lucem est editus. Secundo autem infantiæ suæ anno ex Urbe æterna Nicæam à Patre translatus, amissâ paulò ante matre, traditus fuit erudiendi gratiâ Damiano Maraffio Viro pietate, literisque celebri. Supra ætatis

A captum scientias cùm percepisset, annos natus XIV. Romam repetiit, ubi à Cardinali Sfortia Sanctæ Floræ benignè exceptus, sub aliis optimis Præceptoribus Enciclopædiam sibi mirabilem comparavit adeò, ut plurimi à præclaris etiam Viris haberi cœperit. Quapropter tertio post anno à Ferrante Gonzaga Siciliæ Prorege à Secretis eligi meruit, cùmque anno MDLVI. Gonzagæ Insubriæ Moderatio contigisset, Goselinum secum Mediolanum adduxit, quem ad extremum usque semper dilexit, ejus fidei summi momenti tradens arcana. Pari floruit gratiâ apud Duces Albæ, & Sessæ, qui Ferranti in munere successerunt, horumque postremus Julianum, in Hispanias pro summis agendis negotiis proficiscens, comitem voluit, quem etiam adversâ præ-

B peditus valetudine vices suas apud Catholicum Regem obire jussit. Qua dicendi facundiâ, qua prudentiâ Scriptor noster emineret, Principis judicio comprobatum fuit, nam per Didacum de Corduba eundem Ducem Sessæ monuit, ne alium quàm Goselinum deinceps ad negotia pertractanda in Aulam mitteret. Tantum honorem cumulavit Rex munere nummorum DCCC., constituto annuo stipendio aliorum CC. quoad in vivis foret. In Italiam regressus ab eodem Sessæ Duce ad Pium IV. Summum Pontificem gravissimæ causæ Legatus missus, ut scilicet Bernardino de Corduba sacram Purpuram impetraret, rem feliciter confecisset, nisi intempestivâ Bernardini morte præventus, infecto negotio, redire fuisset coactus. Interim Piscariæ Marchio, Sessæ

C Duci in Insubriæ Moderatione successor datus, Goselini virtute perspectâ, ita ipsum charum habuit, ut ejus potissimùm consiliis uteretur; verumtamen sub Duce de Alburquerque Piscariæ suffecto sinistram expertus est fortunam Vir Clarissimus, ut non semel famâ, & capite periclitaretur. Ex turbulentissimæ tempestatis procellâ feliciter tandem emersit, nam postremis Commendatarii majoris Castellæ, quem cum imperio apud Insubres Hispaniarum Rex constituerat, annis aliquantulum respirare cœpit, subque illius Successore Marchione Aymontis rursus ad munus adscitus est; & in eo perseveravit regente Mediolanensem Ditionem Terræ-novæ Duce, donec anno ætatis suæ LXII. Prid. Idus Februarii, anno Salutis MDLXXXVII. animam Deo red-

D didit, non sine omnium Mediolanensium Civium mœrore. Ex Clara Albugnana uxore, quam ob corporis speciem, animique dotes unicè dilexerat, præter filias duas, Julianum Agrippam genuit, eumque supra ætatem eruditum præcoci fato sublatum doluit. Carolo V. Augusto, filio ejus Philippo Regi, Alexandro Parmensium Duci, necnon Gonzagis Principibus fuit acceptissimus. Summâ junctus fuit amicitiæ consuetudine cum celeberrimis sui temporis Eruditis, nimirum Octaviano Ferrario, Annibale Crucejo, Dominico Venierio, Antonio Francisco Rainerio, Equiti Vendramino, Octaviano Maggio, Bernardino Baldino, Joanni Tonso, Benedicto Guidio, Francisco Melchiorio Opitergino, aliisque permultis. Corpus illius tumulatum conquiescit in Sacello, quod vivens dotaverat in Templo S. Mariæ Servorum hujus Metropolis, hoc decoratum Elogio:

IVLIANO GOSELINO
INTEGRITATE PRVDENTIA CONSILIO ADMIRABILI
SVMMIS PRINCIPIBVS
CLARISSIMISQVE VIRIS CHARISSIMO
COMPONENDIS DISCORDIIS NATO
POETAE ILLVSTRI ET HISTORICO EXIMIO
CLARA ALBVGNANA VXOR MOESTISSIMA
MARITO COMMVNI OMNIVM LVCTV DEPLORATO
P.
VIXIT ANN. LXI. MENSES X. DIES XII.
OBIIT PRID. ID. FEB. M. D. LXXXVII.

Scripsit :

A

I. Le Rime. *Milano, per le Stampe di Paolo Gottardo Ponzio*, 1572. *in* 4. *In Venezia, per il Zalterio*, 1573. *in* 4. *Milano per il sudetto Paolo Gottardo Ponzio*, 1574 *in* 4 *Venezia, presso Francesco Franceschi*, 1588. *in* 12. Carmen Italicum, vulgo *Canzone*, quod incipit „ Cittadina del Cielo „ uti legitur in editione *Mediolanensi*, 1574. pag. 115. reperitur in Cod. MS. Marchionis Canonici Riccardi Florentiæ forsan correctior, ut asseritur ab eruditissimo, & amicifs. Lamio Biblioth. Ricardianæ Præfecto; quæ verò sequuntur non vidi in supradictis editionibus.

II. Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, quo respondet alteri Antonii Francisci Rainerii, extat inter Carmina istius.

III. Aliud Italicum in laudem Pauli Vicecomitis legitur inter Carmina Jo. Pauli Lomazzii.

IV. Aliud Hispanicum extat in Libro, cui titulus „ Tractato de la Ermosura, y del Amor de Maximiliano Calvi „ de quo jam diximus.

V. Dichiarazione de' suoi Componimenti. *Milano, presso il Ponzio*, 1573. *in* 4.

VI. Componimenti in materia di Peste, cioè Rime Cristiane. *Milano, presso il Ponzio*, 1576. *in* 4.

VII. Carmina Latina. Ex Picinello.

VIII. La Vita di Don Ferdinando Gonzaga Libri III. *Milano, per Gottardo Ponzio*, 1574. *in* 4.

IX. Trè Congiure. I. De i Pazzi e Salviati contro i Medici. II. Del Conte Giovanni Fieschi contro la Repubblica di Genova. III. D' alcuni Piacentini contra il Duca Pier-Luigi. Ex Picinello, & Lafore à Varea. Ext. in Cod. MS. n. 63. in fol. Bibliothecæ Monachor. Cisterciens. S. Ambrosi. Mediol.

„ Della Congiura di Piacenza contro il Duca „ Pier-Luigi Farnese di Giuliano Goselini. All' „ Illustrifs. ed Eccellentifs. Signore il Sig. Duca „ di Frias Contestabile di Castiglia &c. Capita„ no generale in Italia, Governatore, e Logo„ tenente generale dello Stato di Milano per il „ Rè N. S. „ MS. in fol. Autographus in Bibliotheca Ambrosiana sign. Q. n. 104. Aliud exemplar MS. habet amicissimus Canonicus Iricus.

X. Ragionamento sopra li componimenti del Borghesi, ex Picinello.

XI. Carmina plura Italica, extant in libro V. „ Della „ Raccolta delle Rime di diversi eccellenti Au„ tori fatta dal Giolito „ ; & in VI. „ Delle „ medesime d'Andrea Arrivabene in seguito del „ Giolito „.

XII. Amore della Patria, Componimento Scenico. *Venezia, per il Barezzi*, 1604. *in* 12.

XIII. Carmen Italicum, sic inscriptum „ Canzone del „ Sig. Giuliano Gosellini Milanese, quale era in „ prigione „ Incipit, ad Veritatem ita loquendo:

Cittadina del Cielo
Che sola fra gli Dei
Ti godi, e sprezzi ogni terren soggiorno &c.

Et prosequitur, spe liberationis suæ obtinendæ à Rege Catholico:

Fa che il gran Duce invitto
Che col senno, e coll' arme
Tien l' una Esperia a freno, e l'altra onora,
Di noi giudichi dritto;
Veggia, è homai dee trarme
Di questo cieco laberinto fora &c.

Sic definit:

Con candide ali, e d'auree stelle cinta,
Canzon, ecco a noi vola
Veritate; or t' inchina, e ti consola:

B

Extat in Codice MS. Bibliothecæ privatæ Marchionis Canonici Riccardii Florentiæ, ut me monuit supradictus Cl. Lamius.

XIV. In quinta Editione ejus libri „ Rime „. *Venezia, presso il Traceschi*, 1588.; adest Carmen Italicum Julii Cæsaris Albicantis cum altero Goselini ad eundem pro responsione.

XV. Lettere. *Venezia, presso Paolo Majetti*, 1592. *in* 8.

XVI. Lettere in materia di Stato. Extant in Libro: „ Tesoro Politico „ Tom. II. pag. 512.

XVII. Lettera a Bartolomeo Sala; legitur in libro inscripto „ Nuova Scielta di Lettere „ Lib. I. pag. 336.

XVIII. Epistolæ plures ad Bartholomæum Assandrum, de quo egimus in Articulo CL., & istius ad Goselinum, de cujus morte scripsit Assander ad Franciscum Melchiorem die XVIII. Martii MDLXXXVII.

C

XIX. Compendio della guerra di Parma, e del Piemonte, dall' anno MDXXXVIII. all' anno MDLX. libri IV. con le Giustificazioni: all' Illustrissimo, ed Eccellentifs. Sig. Don Ferrando Gonzaga. In Epistola ad eundem Goselinus rationem reddit de hoc suo historico potiùs Commentario, quàm Narratione, ex ordine ipsius Marchionis Gonzagæ contexto, unà cum Documentis opportunis ei subministratis. MS. in fol. justæ molis in Bibliotheca Ambrosiana signato H. n. 216.

XX. Vera Narratione de le cose passate ne' Paesi Bassi dopo la giunta del Serenissimo Signor Don Giovanni d'Austria Luogotenente, Governatore, e Capitan generale del Rè Cattolico in quelle parti. Con la risoluzione de gli obietti contenuti nel Discorso non vero, mandato in luce da gli Stati d'essi paesi, intorno a la rottura per loro fatta de la ultima Pace. *In Milano, appresso Gio. Battista Ponzio*, 1578. Hunc Librum ex Gallico sermone in Italicum vertit Goselinus.

In ejus obitu Hercules Cimiliottus hoc Dysticum conscripsit, ex MS. Biblioth. March. Vercell. Mariæ Vicecomitis:

Numina quid prosunt? jacet cum noster Apollo?
Mors (ajunt Musæ) nos tua præda sumus?

Extat

Extat etiam Collectio Carminum sequenti titulo: „ Mausoleo di Poesie Volgari, e Latine in morte „ del Sig. Giuliano Goselini, fabricato da diversi „ Poeti de' nostri tempi „. *Milano*, *per Gottardo Ponzio*, 1588. *in* 12.

In Libro, cui titulus „ Carmina Illust. Poet. Italor. Tom. IX. pag. 281. Extat Jo. Tonsi Mediolanensis longum Carmen: ad Julianum Goselinum, de Vesp. Gonzaga ægrotante.

Epistola Italica Aldi Manutii ad eundem data Bononiæ XXXI. Januarii MDLXXXVI. Extat inter Epistolas Aldi, editas *Romæ*, *apud Sanctem*, *& Socios*, 1592.

Annibalis Guaschi ad eundem Epistolæ XI. Italicæ. Extant inter Epistolas Guaschi, editas *Mediolani*, *apud Pontium*, *& Picaleam*, 1601.

Extant ad ipsum Epistolæ X. Bernardini Marliani in libro ejus Epistolarum. *Venet.* 1601. *in* 8.

Legitur ad eundem Carmen Jo. Pauli Lomatii vulgari Mediolanensium idiomate scriptum in hujus libro, cui titulus „ Rabisch.

In Libro Joannis Baptistæ Porri, inscripto „ Emblemi del Sole „. *Milano*, *presso il Ponzio*, 1589. adsunt II. ad Julianum Goselinum 77. & 115.

Celebratur etiam in libro „ Lettura di Girolamo „ Ruscelli, sopra un Sonetto dell' Illustris. Sig. „ Marchese della Terza alla divina Signora Mar- „ chesa del Vasto, *in Venezia*, *per Gio. Griffio*, *l'anno* 1552. *in* 4., ab Abbate Grillo, qui plures Epistolas suas Goselino inscripsit, à Ghilino in Theatro p. p. à Fontaninio in Libro „ Della „ Eloquenza Italiana „ Editio III. pagg. 358., & 531. à P. Quadrio Soc. Jesu in Libro „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poesia „ Tom. II. pag. 261 à Sitono nostro in Schedis, & in Theatro Genealogico, ubi ex Josepho Archinto Mediolani Decurione, qui obiit anno MCDLXXVII., & Elisabet Cesata conjugibus, in lucem venit Ursina nupta Alexandro Albignano, ex quo Clara Albignana Goselini uxor, & tandem à Picinello in Athenæo pag. 353., & præfato Canonico Irico in sua Historia Typograph. Tridinensi, quam prælo parat.

L

XXXIII.

LEO PETRUS.

PEtri Leonis Vercellensis, utpote qui in Oppido Caballiaca agri ejusdem Urbis natales hauserit, jam abundè meminit Clarifs. Saxius in Historia Typographico-literaria Col. CCCC. & sequentibus. Nobis autem liceat Lectoribus Candidis saltem notum facere, quo anno Petrus idem in Canonicorum Scalensis Basilicæ numerum à Ludovico XII. Francorum Rege, tunc temporis Mediolani Duce fuerit cooptatus. Illud accidit salutis nostræ anno MID. successitque Scriptor noster Guidoni de Bustis, qui eodem anno die XI. mensis Decembris migrarat è vita. Certum illius emortualem annum non tenemus, adhuc tamen inter mortales degebat anno MDXXI. octogenario major in hac Urbe, in qua ultimam clausit diem.

Hæc post se reliquit:

I. Petri Leonis Vercellensis S. Mariæ Scalarum Canonici Orationes, Epistolæ, & Epigrammata. *Mediolani*, *per Gulielmum Signarre*, 1496 *in* 4. Cùm verò Liber iste minimè sit obvius, recensere hic juvat ea quæ continet, servato ordine ut extant; plura namque sub aliorum nominibus prolata, credendum, sunt Auctori nostro tribuenda, utpote ad usum ejus Discipulorum forsan condita; ad memoriam quoque plurium Mediolanensium servandam, hæc in dies jocunda erunt.

Vincentii Velati Oratio habita in Templo Braydæ.

Ejusdem Oratio habita in foro ad Ædem D. Mariæ, quæ inscribitur, Consolatio.

Ejusdem Hymnus habitus in Monasterio Braydensi.

Jo. Petri Leonis Epistolæ ad varios; nempe: Jo. Velato Braydæ Præposito, Nobili Scaramuciæ Vicecomiti Discipulo suo, Patricio Viro Jo. Marliano, Jo. Angelo Corio unà cum Rhythmo, Jo. Jacobo Velato compatri suo, Jo. Petro Capræ, Prospero Lampugnano, de humana fœlicitate, & Carmen.

Petri Leonis Carmina IV. in laudem Ludovici Sfortiæ Vicecom. Mediol. Ducis.

Ad Blancam Sabaudiæ Ducem Rhythmus.

Ejusdem Epitalamium in Connubio nobilissimi Viri Michaëlis Marliani, & generosæ puellæ Castronovatæ.

Ejusdem Oratio & Carmen in nuptiis Lucretiæ Vicecomitis, & Alexandri Brippii.

Ejusdem Oratio & Carmen pro nuptiis Corradini Marliani, & Veronicæ Bellinzonæ.

Ejusdem Carmen ad Facium Cardanum, septem Artium liberalium monarcham.

Aliud ad Jo. Andream Glussianum de Porta Tonsa.

Aliud ad eumdem de Uxore ducenda, & seligenda.

Aliud ad nobilem, & ornatum Causidicum Martinum Scaravagium.

Aliud ad Ambrosium Rosatum Comitem, & Ducalem Consiliarium, necnon Philosophum primarium.

Aliud ad Ambrosium Ferrarium Monachum S Ambrosii Mediol. & Ecclesiæ Mazentaneæ Rectorem benemeritum.

Aliud ad Franciscum Mozzanicam D. Francisci Alumnum, & Theologicæ Scientiæ monarcham.

Aliud Oberto Landriano Humiliatorum Ord. Generali Ducis Oratori, & Consiliario præstantissimo.

Aliud ad Julium Æmilium Ferrarium.

Alia IV. ad eundem.

Aliud ad Luchinum Marlianum, & Hieronymum fratrem.

Aliud ad Jo. Velatum Braydæ Præpositum.

Jacobi Lampugnani Oratio habita in Monasterio Divæ Agnetis pro Vestitione Jacobinæ ejus Consobrinæ.

Saxli Vicecomitis Oratio pro Lustratione Hieronymi ejus fratris.

Davidis Bossii Oratio habita ad Mensam in Monasterio Braydæ de B. M. V. in Septembri.

Angeli Politiani Epistola Tristano Chalco de quodam Concionatore; data Florentiæ MCDLXXXVIII.

In fronte Operis adest Jo. Baptistæ Scaravagii Presbyteri, & Sacrorum Canonum Doctoris, de quo nos in Artic. MDXXII. Carmen in laudem Auctoris, adest quoque Nuncupatoria Petri Leonis Reverendissimo Amedeo Romagnano, Sancti Salvatoris Abbati, & Illustrissimi Principis, atque Excellentissimi Karoli Joannis Amedei Sabaudiæ Ducis, Cancellario dignissimo, & benemerito.

Ejusdem Petri Leonis meminit Advocatus Sitonus in Serie chronologica Canonicorum Ducalis Basilicæ Scalens. Mediol. sub ann. MCCCCXCIX. MS. in fol. penès eundem, & in Castro-Novatæ familiæ Monumentis pag. 3. impress. an. 1722. penès *Malatestam*, in fol.

M

XXXIV.

MAYNOLDUS GALARATUS JACOBUS.

DE amplissimo Viro Jacobo Maynoldo Gallarato hìc cùm sit agendum, ægrè ferimus & nos Tomum III. Cremonæ Literatæ, quem doctissimus Franciscus Arisius conscripserat, flammis abreptum fuisse posteritati. Inde enim haurire licuisset plura ad Eruditum hunc Cremonensem uberiùs commendandum, qui diuturno incolatu, muneribus præclarissimis optimè gestis, & tandem obitu Insubriæ Metropolim illustravit. Laureâ in utroque Jure donatus, Oratoriâ etiam facultate insignis, plurimùm apud Cives suos valuit, ideoque evecto ad Apostolicam Sedem Gregorio XIV. selectus est, ut patriæ Legatione ad Pontificem fungeretur, qua egregiè satis obitâ tanti habitus est à Philippo III. Hi-

Hispaniarum Rege, ut ad Senatoriam Cathedram ab eo in summo Mediolanensis Ditionis Magistratu assumeretur. At majora illius prudentiæ, atque doctrinæ præmia cùm deberentur, Mantuam Carpetanorum evocatus, in supremo Italicarum Rerum Consilio Regens est constitutus. Mox anno MDCIV. Insubriæ Conscriptorum Patrum Præses renunciatus, sic munus administravit, ut summam æquitatem, cum inculpatissima religione conjungeret. Desideratus est anno humanæ reparationis MDCXII. ætatis suæ LX. Cadaver illius Mediolano Cremonam deferendum curavit Pompejus Maynoldus Nepos, & in Templo Sancti Augustini reconditum jacet cum hoc Elogio:

IACOBI MAYNOLDI GALARATI
PRAESIDIS SENAT.
CINERES ET OSSA HIC QVIESCVNT
A POMPEO MAYNOL. EIVS NEP. DILECT.
TRANSLAT.
QVI PATRI PATRVISQVE SVIS
SIBI AC POSTERIS
HOC QVIETIS DOMICILIVM
CONSTRVENDVM CVRAVIT
AN. MDCXVII. KAL. OCTOBRIS.

Altera autem in eodem Templo prope Sacellum Sancti Nicolai Inscriptio tanto Viro posita cernitur in hæc verba:

D. O. M.
IACOBO MAYNOLDO GALARATO IVR. CON.
OPTIMO PRVDENTISSIMO IVSTISSIMO RELIGIOSISSIMO
SENATVS MEDIOLANENSIS PRINCIPI
POTENTISS. HISPANIARVM REGIS
PERPETVO ITALICARVM RERVM CONSILIARIO
INCERTVM SVO AN REIP. FATO VITA FVNCTO
CVIVS HEROICAM VIRTVTEM
QVAM VIVENTES COLEBANT
SVPERSTITES ADMIRANTVR
POSTERI VENERABVNTVR
HIS HVMANAE GLORIAE FASTIGIIS DECORATVM
SED NON SATIS
CREMONAE DVM VIXIT
POTENTISS. HISPAN. REX
POST OBITVM TANTO VIRO DVPLICI
IMMORTALITATI COMMENDATO
DECRETO PRO EO AD DEVM PERPETVO SACRIFICIO
NOVA HONORIS SPECIE CVMVLARVNT
HORATIVS QVAEST. REG. CAMILLVS ET AVGVSTINVS
FRATRES MOESTISS. P.
VIXIT REIP. NON SIBI ANN. LX.
OBIIT REIP. NON SIBI ANN. SAL. MDCXII.
XIII. KAL. FEBRVARII.

Habe-

Habemus illius ingenii Monumenta, his inscripta titulis:

I. Oratio in funere Sigismundi Picenardi Senatoris Mediolanensis, habita Cremonæ in Templo Sancti Dominici anno MDLXXX. De hac Arisius in Tomo II. pag. 294. & Landus de Senatu Mediol. pag. 190.

II. Altera ad Gregorium XIV. Pont. Max. Cremonensium nomine habita, de qua Ghilinus loco citando.

III. De Titulis Philippi Austrii Regis Catholici Liber, atque in ipsas Titulorum successiones Tabulæ. *Bononiæ, apud Peregrinum Bonardum*, 1573. *in* 4.

Cùm pridem Præses Senatus renunciatus fuit Jacobus, collatum ipsi meritissimo honorem gratulaturus Henricus Farnesius Ebur. JC. & Artis Oratoriæ in Ticinensi Academia Interpres, edidit librum hoc titulo „ Insubriæ faustissimi plausus in Augustum „ creati Præsidis Jacobi Maynoldi Sapientiss. Senatus „ Mediolanens. Auspicium, sive decem Civitatum; „ Musis novem, Phœboque modulante Inscriptiones „ Socraticæ, cum fumosa Maynoldæ Gentis imagine „ recognitæ „. *Ticini, apud Andream Vianum*, 1604. *in fol.* Item Auctoris ejusdem, ipsisque Typis, atque anno prodiit „ Hasta Palladis, sive de Principis Sa- „ pientia. Ad præstantissimum Præsidem Sapientiss. „ Senatus Mediol. Jacobum Maynoldum Panegyricus „.

Antonius Maria Spelta Ticinensis Regius Poëta eodem anno MDCIV. iisdemque formis publici juris fecit Opus poëticum sic prænotatum „ Pro Illustrissimo „ Sacri Mediolan. Senatus Præside Jacobo Maynoldo „ Viro integerrimo, Philippi III. Hisp. Indiarumque „ Regis, ac Mediol. Ducis &c. Consiliario, à Secretis „ oculatissimo, Encomium „.

Prodierunt etiam Ignatii Albani Mediolanensis Carmina, quibus titulus „ Argo in adventu Jacobi May- „ noldi Sacri Mediol. Senatus Præsidis Illustrissimi „. *Mediol. in ædibus Jac. Mariæ Medæ Typographi*, *in* 8.

Ipsius cum laude meminerunt Lucilius Terzagus in Oratione pro Regente Hieronymo Caymo, ejusque Fratribus, MDCVI. Ghilinus in Theatro Erudit. parte I. pag. 138. Cæsar Ruginellus in Tractatu de Senatoribus pag. 37. Melchior Alciatus de præcedentia pag. 29. & 37. citatus Arisius in Cremona Literata Tom. III. pag. 114. aliique plures.

XXXV.

MEDIOBARBUS BIRAGUS FRANCISCUS.

Franciscus Mediobarbus Biragus anno salutis humanæ MDCXLV. parentibus Comite Antonio Francisco, atque Victoria Landriana cooptata in Matronalem Ordinem, *della Crociera* nuncupatum ab Augusta Eleonora, conjugibus in lucem prodiit in Ticinensi Urbe. Infantiâ vix emensâ, bonarum Artium rudimentis excultus, in adolescentia legalibus se addixit studiis, atque inter causarum, & Fori strepitus amœniores coluit scientias, eam præsertim, quæ ad Nummismatum veterum pertinet cognitionem; & quantùm in ipsa profecerit apertè clamant Musæum insigne, atque Bibliotheca optima, & selecta ab eodem Mediolani, quò lares transtulerat, condita; apertissimè autem ostendunt, quæ scripsit, inferiùs recensenda. Eruditissimis suæ ætatis in Italia præsertim florentibus Viris, quos inter Pedrusius, ac Maliabechius numerantur, charissimus extitit, atque epistolari commercio conjunctissimus. Interim tamen magnam sibi eruditionis famam peperit, cujus initium debuit Orationi ab ipso habitæ de laudibus Regis Poloniæ, quam typis traditam Regi eidem obtulit. Illum tanti habuit Leopoldus Cæsar, ut sui, & Sacri Romani Imperii Fisci patrocinium eidem commendaverit in Italia, & vetus Familiæ Comitatus Imperialis Ribbæ in Regno Hungariæ titulum renovaverit. Apud Ticinenses suos in Jurisconsultorum Collegio, & Decurionum ordine locum promeruit. Mediolani autem annos complures transegit, muneri sibi demandato semper diligentissimè intentus, donec die XXXI.

A mensis Martii, anno MDCXCVII. cùm in hanc Metropolim paulò ante reversus esset ex provincia sibi imposita componendi controversias aliquot feudales cum Mantuano Duce exortas, migravit è vita, dum illi pararentur Vindobonensi in Aula majores dignitates. Tumulatus conquiescit in Templo Sanctimonialium Ordinis S. Augustini sub vocabulo Sanctæ Marthæ.

I. Nummisma triumphale, ac pacificum Invictissimo Jo. III. Poloniæ Regi &c. pace cum Moschis, & fœdere firmatis, à Francisco Mediobarbo Birago S. R. J. C. Civitatis Regiæ Papiæ Decurione, ac J. C. C. humillimè oblatum. *Mediol. apud Carolum Federicum Galiardum*, 1687. *in* 4.

B II. Adolphi Occonis Impp. Romanor. Nummismata, à Pompejo M. ad Heraclium, cum Notis, & additamentis Francisci Mediobarbi Biragi. *Mediol. per Ludovicum Montiam*, 1683. *in fol.* Nova hujus Operis editio, me curante, prodiit hoc titulo: „ Imperatorum Romanorum Nummismata à „ Pompejo Magno ad Heraclium ab Adolpho Oc- „ cone olim congesta, Augustorum Iconibus, „ perpetuis Historico-Chronologicis Notis, plu- „ ribusque Additamentis jam illustrata à Fran- „ cisco Mediobarbo Birago, additionibus usque „ hac desideratis, Criticisque observationibus „ exornata &c. „ *Mediolani, ex Ædibus Societatis Palatinæ*, 1730. *in fol.* Prima editio Leopoldo Cæsari, posterior per me Carolo VI. Augusto dicata est.

III. Commodus. Tractatus scilicet peculiaris de ejusdem Augusti Nummis, quem ultra medietatem productum, intercedente morte, imperfectum reliquit. C MS. apud Comitem Franciscum Mariam Mediobarbum Biragum Auctoris filium, mihique amicissimum, cui plura ad Scriptorem hunc pertinentia debeo.

De eo cum laude meminerunt Julianus Porta in Theatro Heroum Alexandriæ pag. 283. impress. *Mediol. in* 4. *an.* 1693, Lazar. Augustin. Cotta in Musæo Novarien. Artic. CCCLXI. pag. 155, & Clar. Advocatus Sitonus in Theatro genethliaco Sitoniano pag. 302. MS. in folio penes Auctorem.

XXXVI.

D

MENOCHIUS JACOBUS.

Jacobus Menochius, Hieronymi filius, in lucem editus est Ticini ex pervetusta Familia anno Christi MDXXXII. Matre ex illustri gente Gravellona Viglevanensi, atque patriam simul, & Insubriam universam doctrinæ suæ splendoribus illustravit. Studiis omnino deditus, Leges præsertim coluit, annoque suæ ætatis XXXIV. in utroque Jure lauream est adeptus in ejusdem Urbis Academia, & ibi Institutionum Civilium primarius Interpres constitutus. Ab Emmanuele Philiberto Allobrogum Duce ad Archigymnasium tunc in Urbe Montis-regalis florens, evocatus, ibidem sexennio E docuit, deinde ad matutinam Canonici Juris Interpretationem in Patavino Lycæo habendam accessit, honestissimâ mercede à Venetis conductus anno MDLXVI. ad annum usque MDLXXII. Cùm autem magnam sibi in eo munere laudem comparasset, in eodem Gymnasio dignus est habitus, qui Martio Rutilio Vicentino in exponendis manè Cæsareis legibus successor deligeretur, Collegâ Tiberio Deciano, quo ad plures abeunte anno MDLXXXII. primariam ejusdem classis cathedram ascendit. Interim Franciscus Mediceus magnus Etruriæ Dux, octingentorum aureorum præmio proposito, Jacobum expetiit, ut in Pisana Academia magisterio fungeretur. Ille tamen multis allatis causis munus hoc recusavit. Mille etiam aureorum stipendium eidem Bononienses mei obtulere, misso insuper Nuncio Equite Lucio Magio; cùmque jam

Menochius itineri se accingeret, Venetorum studio actum est, ut vinculo, quo se Bononiensibus obstrinxerat, dissoluto, Patavii consisteret. Adhibitus interim fuit à Gregorio XIII. Summo Pont. atque Venetæ Reip. Patribus ad gravissimi momenti negotia conficienda. Urgentibus autem Senatus Mediolanensis precibus in Patriam regressus est anno MDLXXXVIII. suffectusque Nicolao Gratiano ad interpretationem Juris Civilis in Ticinensi Lycæo, cum honorario aureorum mille. Post quadriennium verò à Philippo II. Hispaniarum Rege in Insubriæ Senatu Conscriptus Pater est renunciatus. Anno postea MDXCIV. Præses Magistratus Redituum Extraordinariorum Mediolanensis ditionis, Regiusque Consiliarius eligi meruit, dumque hoc officio diligentissimè fungeretur, pro Principis Juribus strenuè decertavit. Sedem verò ipsam ad annum usque MDCIII. tenuit, quo senio jam gravis, retento Consiliarii honore, munere se abdicavit. In hac demùm Metropoli, dum annum LXXV. ageret, die X. mensis Augusti mortalitatem deposuit. Cadaver Ticinum delatum in Templo Sanctæ Mariæ de Canepa-nova conditum fuit; appositâ hac Inscriptione à Claudio Achillino Bononiensi composita:

IACOBVS MENOCHIVS

MAGNVM IVSTITIAE ORACVLVM

IN PEDEMONTANA PATAVINA TICINENSI CATHEDRA

TVM MEDIOLANI

CVM SENATOREM MOX PRAESIDEM ET REGIVM AGERET CONSILIARIVM

DENIQVE IN ORBE VNIVERSO AVDITVM

HIC TACET

CONSVLENTI TAMEN ADHVC RESPONDERET

SI PLVRA QVAM SCRIPSIT DICI POSSENT.

OBIIT ANNO CHRISTIANO MDC. VII.

DIE X. AVGVSTI

NATVS ANNOS LXXV.

Scripsit:

I. De Arbitrariis Judicum Quæstionibus, & Causis cum Summariis & Indicibus. *Venetiis*, 1569. *Florentiæ*, 1571., *& Coloniæ*, 1573. *in fol.*

II. Ad Librum II. de Arbitrariis Judicum adjuncta Centuria V. complectente centum Casus Judicibus arbitrariis communes. Opus ad quotidianum usum in forensibus negotiis perutile, cum Summariis, & indice locupletissimo, operâ Rocchi Craneveldii aucto & congesto. *Francofurti, ad Mœnum, & Venetiis, per Hieron. Scotum*, 1613. *in fol.*

III. De adipiscenda, & retinenda possessione Commentarii. *Venetiis*, 1571. *in fol.*, *& Coloniæ*, *in* 8.

IV. De recuperanda possessione Commentarii. *Venetiis*, 1572. *in* 4., *& Coloniæ*, *in* 8.

V. De Præsumptionibus, Conjecturis, Signis, & Indiciis, Tomi II. *Genevæ, per Tournes*, 1670. *in fol.*

VI. In omnes præcipuas recuperandæ possessionis Constitutiones Commentarii, cum Responsis causæ Ferrariensis datis à multis Jurisconsultorum Collegiis. *Venetiis*, *per Jo. Bapt. Somascum*, 1676. *in fol.*

VII. Consiliorum Volumina XIII. Editio postrema cum Additionibus. *Venetiis*, *apud Hieronymum Bordonum*, *& Petrum Martyrem Locarnum*, 1609., *&* 1616. *in fol.*

IX. Responsa Causæ Finariensis à multis Italiæ Jureconsultorum Collegiis reddita. *Venetiis*, 1572. *in* 4.

X. Consilia de Monetis. Extant in Budellio de Monetis, pagg 702. & 718.

XI. Consilium in causa Societatis. Extat in Consiliorum Steinii Tomo I. pag. 115.

XII. Responsa cum aliis pro Trivultiis. *Venetiis*, 1571. *in fol.*

XIII. De Jurisdictione, Imperio, & Potestate Ecclesiastica, & Seculari Libri III. addito Libro IV. posthumo de Immunitate Ecclesiastica. *Genevæ*, *apud Cramer*, *& Perachon*, 1695. *in fol.*

XIV. Bartholomæus Socinus in ff. & Decretales cum Notis Jacobi Menochii. *Venetiis*, *apud Junctas*, 1579. Tomi III. in fol.

XV. Exercitationes ad Tit. de Justitia & Jure. *Spiræ*, 1545. ex Fontanæ Bibl. Legali.

XVI. Opera omnia. *Lugduni*, 1683. *in fol.*

XVII. De Privilegiis Paupertatis Tractatus imperfectus, quem morte præventus perficere non potuit. MS. Papiæ apud Suos.

XVIII. Plura alia legalia MSS. adhuc incondita. Ibidem servantur.

XIX. Respuestas a las advertencias, que publicò il Vicario Seneca Extant in libro, cui titulus: „ Informacion en heco, y Relacion de lo „ que passo en Milan en las competencias „ entre las Jurisdiciones Eclesiastica y Seglar, desde el año de 1595. hasta el de 1598. Escritta por Antonio de Herrera „ Coronista mayor de su Magestad de las „ Indias, y Coronista de Castilla „. Hoc Opus impressum sine Loco, anno, & Typographi nomine in 8., extat apud amicissimum Iricum. Præfatæ autem Responsiones sunt à pag. 101. usque ad 112. Eædem etiam Italicè scriptæ habentur apud eundem Canonicum Iricum in Codice MS., cui titulus „ Acta inter Forum Ecclesiasticum, & Sæculare Mediolani in materia Jurisdictionis 1597.

XX. Avvertenze all' Editto per il seminare de' Risi, pubblicato dal Sig. Cardinale Borromeo; ed all' altro del medesimo per la notificazione de' grani. Extant in eodem MS. Codice apud citatum Iricum.

Rolandi Cavagnoli Observationes Legales ad Consilia Jacobi Menochii. *Mediol. apud Hieronymum Bordonium*, 1617. *in fol.*

Laudatur ab Angelo Portenario „ de fœlicitate Paduæ; Antonio Riccobono lib. II. cap II. pag. 34. Papadopolo in Histor. Gymnasii Patav. Tomo I. pag. 262. Lando de Senatu Mediol. pagg. 202. 203., & 212. Cotta in Musæo Novar. pag. 188. Hier. Ghilino in Theat. Literat. Panzirolo de Claris Legum Interpret. Gesnero in Biblioth. pag. 379., atque JC. Sitono nostro in suo Theatro Genealogico. MS. pagg. 412. & 497. aliisque permultis.

A

XXXVII.

MERCORUS JULIUS.

JUlius Mercorus Cremonensis Ordinis Prædicatorum alumnus omnigenæ eruditionis ornamentis excultus, Sacræ Theologiæ Magisterio ornari promeruit anno MDCL. in generalibus Comitiis Romæ eo anno celebratis; atque à Thoma Turco Ordinis ejusdem Præside, cui ob communem patriam inter primos charus erat, notusque propter literarios labores in docendis adolescentibus Instituti cum humanas, tum divinas literas, insignis Collegii Sancti Thomæ Neapolitana in Urbe primarius Regens, atque Rector constitui meruit. Evocatus est inde Romam à F. Vincentio Preto Sacræ Inquisitionis Commissario generali, ipsius olim præceptore, Sociusque adlectus, magnam zeli, & prudentiæ famam apud S. R. E. Cardinales Fidei negotiis præpositos sibi comparavit. Quocirca Mantuæ primùm, deinde Ticini, postremò Mediolani adversùs hæreticam pravitatem Apostolicæ Sedis mandato Quæsitor est renunciatus. Cremonensibus suis rogantibus Legationem pro satis arduis patriæ negotiis ad Philippum IV. Regem Catholicum cum laude gessit. Demum egregiè factis illustris Mediolani terris valedixit anno salutis MDCLXIX. in Cœnobio Sanctæ Mariæ Gratiarum, cùmque ipsi solemniter justa fierent, à Josepho Hieronymo Sementio Congregationis Clericorum Somaschensium eleganti Oratione funebri est commendatus die XVII. Julii, quæ etiam edita est in libro, cui titulus „ Varie Penne Rettoriche de' PP. Somaschi. *Mediol. per Franciscum Vigonum*, 1676 Cæterùm Mercorus in Templo Sancti Dominici Cremonensis Urbis Aram Maximam, ære proprio, Tabernaculo pretiosis lapidibus extructo exornavit.

Scripsit, quæ sequuntur Opera, quorum tituli sunt:

I. Basis totius Theologiæ Moralis, hoc est Praxis opinionum limitata per F. Julium Mercorum Cremonensem S. T. M. Ord. Præd Inquisitorem Mantuæ, adversùs nimis emollientes, aut plus æquo exasperantes jugum Christi. Opus Judicibus interni, externique fori apprimè necessarium. *Mantuæ, apud Osannas*, 1658. *in* 4., *& Parisiis, apud Jo de Launais*, 1659. *in* 12.

II. Solutiones trium nodorum in Opere de opinionum praxi limitanda agentium juxta censuram D N. & N. Doctoris Parisiensis. *Ticini, apud Carolum Porrum*, 1663. *in* 4.

III. Apocrisis pro doctrina de probalitate Prosperi Fagnani adversùs Apologiam Joannis Caramuel. *Ibid.* 1664. *in* 4.

IV. De ignorantia excusante, vel culpabili juxta praxim utriusque Fori. MS. in Bibliotheca Suorum Cremonæ, teste Arisio loco citando.

V. Summa Casuum conscientiæ in singulis materiis juxta benignam, & simul tutiorem partem ex universa opinionum multitudine. Hoc Opus Auctor ad calcem Operis num. I. indicati promisit, verumtamen an fidem suam liberaverit ignoramus, qua de re Quetif etiam, & Echardus dubitant.

Commendatur ab Augustino de Angelis Episcopo Umbriacensi de usu opin. prob. pag. 150. Martino Esparza Artieda Soc. Jesu in Appendice ad quæst. de usu licito opin. probab. A citatis Quetif, & Echard in Biblioth. Script. Ord. Præd. Tomo II. fol. 629. Arisio in Cremona literata Tomo III. pag. 203. & Picinello in Athenæo pag. 361.

XXXVIII.

MERULA GAUDENTIUS.

QUamvis Picinellus, atque Moriggia Gaudentium Merulam Mediolani natum fuisse asseruerint, nihilominus testibus Joanne Maria Mignotto, Marco Antonio Majoraggio in Oratione Apologetica, aliisque à Lazaro Augustino Cotta loco inferiùs memorando citatis, evincitur, eum primam vidisse lucem in Burgo Lavezzario Agri Novariensis Oppido. Neque refert Merulam ipsum lib. III. cap. XI. de Antiquit. Gallorum Cisalpinor. scripsisse: *Vigevanum Patriam meam*: ita enim nuncupare placuit Gaudentio Urbem illam, quòd ibidem privilegio Civis effectus foret. Id tamen meliori jure asserere potuisset de hac Metropoli, ubi diuturnæ moræ causâ inter Cives meruit recenseri. Præceptores in literis habuit Dominicum Maccaneum à nobis suo commendatum loco, atque Domitium Calderinum Virum Literariæ Reipublicæ notissimum. Ab his hausit Scriptor noster summam eruditionem; nullum etenim fuit literarium ornamentum, quod ejus defuerit ingenio. Antiquitatis extitit peritissimus, Historiam, Poësim, Philosophiam, Mathesim optimè calluit. Pluribus in locis Adolescentes erudivit, nempe in Oppido Abbiatigrassi, Viglevani, & tandem Mediolani, ubi inter Auditores habuit Franciscum Alciatum, postea Cardinalem alibi jam laudatum. Amicus fuit etiam Joannis Petri Arluni, atque Bonaventuræ Castillionæi, aliorumque ætatis suæ Virorum doctrinâ illustrium; à quorum postremo summus post Andream Alciatum inter Insubres Antiquarius est appellatus. Floruit medio Seculo XVI.

Hæc sunt, quæ scripsit:

I. De Gallorum Cisalpinorum Antiquitate, & Origine libri III. *Lugduni, apud Gryphium*, 1536. *&* 1538. *Bergomi, apud Cominum Venturam*, 1592. *in* 8. extat etiam in Tom. IV. Miscellaneorum P. Gaudentii, & in Grævii Thesauro Antiquitatum, & Historiarum Italiæ Tom. I. pag. 71. cum Notis. Hoc Opus MS. servatur signat. 437. & 787. in Biblioth. Vaticana inter Codices olim Alexandri Petavii, ubi etiam adest Additio ad Opus ipsum MS. signat. num. 523., & 188. ex Montfauconio in Bibliotheca Bibliothecar. MSS.

II. Querela Apologetica contra Majoragium, anno MDXXXVII. scripta. Ex Picinello, & Cotta, ut infra.

III. De Claris, Antiquissimisque Italorum, aliarumque gentium Familiis Chronica: Incipit à Familia *Arulena*, & definit in illa *Sentiorum*. Non servatur tamen ordo exactissimus alphabeticus, nam post *Quietos* sunt *Sfortiæ*, postea *Sollii*, *Severinates*, *Sereni*, & *Sentii*, ut supra. Extat MS. in fol. justæ molis in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii Mediol. manu Joannis Baptistæ Blanchini ex scriptus, & juxta Montfaucon. etiam MS. in Bibl. Reg. Paris. Cod. sign. 10184.

IV. Suæ ætatis rerum gestarum libri. Hoc Opus conscripsit Auctor noster in prosecutionem historiarum Scipionis Veggii, ut diximus in eodem ab anno MDXXIII. ad MDXXV. sic incipit: „ Scipionis Vegii V. A. accuratam Historiam „ cùm lectitarem animo avidissimo, fortè ubi „ librum secundum revolvissem, video eam, „ sive injuriâ temporum, sive invidiâ hominum „ labefactatam, & mancam. Non potui non „ vehementer dolere &c. „ Ext. in Cod. MS. Co. Constantii de Abdua in fol., in Bibliotheca Monachorum Cistercensium S. Ambrosii Mediolani, & in Codicibus Bibliothecæ Regiæ Parisiensis num. 437., & 787. juxta Montfaucon.

V. Terentianus Dialogus ultra omnem festivitatem urbanissimus. *In Burgo Lavezzario, apud Bettae-*

tarcium *Tortellium*, 1543.; *& Mediolani*, *apud Medam*, *eodem anno*, *in* 8.

VI. Memorabilium Libri V. *In Burgo Lavezzario*, 1546. & cum emendationibus *Venetiis*, 1550., *& Taurini*, 1551. Cum Notis Pomponii Castalii *Lugduni*, *apud Matthiam Bonome*, 1556. *in* 8. Extat etiam MS. in Bibliotheca Ambrosiana signat. C. num. 1602.

VII. Nuova Selva di varie Lezioni. *Venezia*, *presso il Valvasore*, 1549. *in* 8. Idem liber est supra relatus, quem in Latinum sermonem Merula ipse vertit.

VIII. Annotationes ad Heroides Ovidii. *Francofurti*, 1601.

IX. Annotationes in Vitruvium ex Joanne Heringio de Jure Burgorum num. 32. post Tractatum de Molendinis, teste Cotta.

X. Lectionum Plautinarum expositiones, testibus suprascriptis. Extant quoque MSS. in Bibliotheca Alexandri Petavii in Vaticana Codicibus n. 137. & num. 1216. & in Colbertina Cod. 1634. teste Montfauconio in sua Biblioth. MSS. Tom. II. pag 951.

XI. De Bello Erasmicano. Ex supradicto Cotta.

XII. Quædam Grammatica, & Cosmographica. Ex Anonymo, quem asserit Cotta extitisse penès Blanchinum, & deinde in Bibliotheca Monachorum Cisterciensium S. Ambrosii Mediol., fides tamen sit apud eundem, sicuti & de duobus Articulis infrascriptis.

XIII. Jovio Virgiliana.

XIV. Sfortianæ Quæstiones.

XV. Nemesium de Natura hominis à se correctum in lucem emisit, teste Pomponio Castalione in Scholiis ad Memorabilia pag. 8.

XVI. Epistolæ Latinæ ad Franciscum Cardinalem Alciatum eruditione singulari refertæ cum Responsionibus istius ad Merulam. Extant in Cod MS., cui titulus „ Variæ literæ ad Alciatos, „ & eorum ad alios „ in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

XVII. Quæstio, quis sit color glaucus apud Antiquos. Hæc eruitur ex infrascriptis Epistolis Merulæ ad Benedictum Jovium. MSS. penès Co. D. Antonium Joseph à Turre Rezzonici.

XVIII. Sylvæ; memorantur cum Merulæ elegantissimis versibus in supramemoratis Jovii Epistolis, ut supra.

XIX. Epistolæ plures ad Benedictum Jovium, uti agnoscitur à supradictis istius Responsionibus, in quibus commendatur Merulæ filius Menepaxii Vicedomini, ut eum eloquentiæ Præceptis erudiat. Hæc debeo supradicto humanissimo, atque Erudito Comiti à Turre Rezzonici Novocomensi.

XX. Epistola ad Joannem Mariam de Comitibus. Extat in Gudii Epistolis pag. 129.

XXI. Gelastinus: Comœdia: Reverendo Domino Hieronymo Mazziæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ ad Scalam Mediolani Præsuli dignissimo. Nuncupatoria data est Mediol. III. Id. Octob. MDXXXIV. Argumentum:

Gauderet ut magis Demenetus senex
Edonem quærit anxius Gelastinus,
Ludificatque hic senem avarum doctis dolis.
Amens inde, *quam dederat pro nugis diploidem*,
Senex reposcit. *Is promerita negat*.
Trahitur lis ad Judicem : *Ludificatur senex*.
Interea redeunt amantes duo.
Nubet Pleusidippo Lampyris juveni,
Victus amici Demenetus precibus
Sylenium Aristoclis sororem ducit conjugem.

Cod. MS. Autograph. dono dedit Biblioth. Ambrosianæ Lazarus Augustinus Cotta signat. H. num 221. in 4.

In Libro, cui titulus „ Carm. Illustr. Poët. Ital Tom. III. pag. 387. Extat Antonii Cerruti Novariensis Carmen ad Joannem Baptistam Plotium de Libello Gaudentii Merulæ.

De eo Moriggia in Nobil. Mediol. lib III. cap. I. & alibi, Diamans Marinonus, Bosca in Martyrologio, à Basilica-petri in Novaria Sacra, Bonaventura Castillionæus, Balthassar Paravicinus, Bartholomæus Curtius in suo libro de Medicis Mediolanensibus pagg. 62. & 271., Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi pag. 133. Art. 321. tandem Picinellus in Athenæo pag. 235.

XXXIX.

MERULA GEORGIUS.

De celeberrimo Viro Georgio Merula Alexandrino supervacaneum foret verba hoc loco facere, cùm Clarifs. Saxius pluribus in locis Historiæ Typographico-literariæ Mediolanensis, præsertim verò Col. CXCVII. & sequentibus ejus Elogium, & eruditos labores posteritati commendaverit. At cùm nonnulla nobis occurrerint, quæ diligentissimus Saxius consultò præteriit, ea ab instituto suo aliena censens, æquum ducimus ipsa hîc inserere. Natalem Merulæ accidisse circa annum Christi MCDXX. suspicatur Niceronus loco infra citando. Cognomen Familiæ suæ, ipsemet testatur fuisse de Merlanis in Epistola ad Joannem Jacobum Ghillinum his verbis: „ Gratulor Familiæ, quæ Romani adhuc „ aliquid servat. Gratulor mihi denique, qui dum „ cognomen, quod mihi natura dederat, & quo- „ dam modo delitescebat, id ego invenerim, atque „ in lucem extulerim „. Hac de causa Gabriel Paverus Fontana ei inscripsit Satyram hoc titulo: „ Ad Bernardum Justinianum Senatorem Venetum „ Gabrielis Paveri Fontanæ Placentini in Georgium „ Merlanum Merulam Merlanica prima. *Mediolani* 1481. *in* 4. Discipulus fuit Francisci Philelphi. Doctrinam Georgii Magnifecit Angelus Politianus; nam in Miscellaneis Cap IX. ipsum comparat cum Domitio Calderino Veronensi, & eum vocat Virum planè doctum, ac diligentem, longè quàm Domitium in scribendo cautiorem. Insuper in Epistola I. lib. XI. scribit Politianus ad Ludovicum Sfortiam Vicecomitem, se doctissimum Merulam semper dilexisse, dataque occasione nomen illius scriptis suis semper cum laude intexuisse. Sententiam tamen mutavit Politianus ipse postquam certior factus est, Merulam oblocutum fuisse de Miscellaneis suis, de quo videat Lector integrum librum XI. Epistolarum Politiani, qui totus est de concertationibus Politiani, & Merulæ. Sed non idcirco ejusdem Eruditionem contempsit, nam scribens ad præfatum Ludovicum de obitu Merulæ, dolet de jactura Reipub. Latinæ ob tam docti hominis mortem. Juvat etiam addere verba, quibus Georgius noster commendatur à Diamante Marinono. Ea sunt: „ Ætate patrum nostrorum floruit Georgius Merula, Lector publicus, & Ferrariæ, & Venetiis. „ Novissimis suæ ætatis diebus, & literis, & hortatu amicorum Mediolanum se contulit. Homo „ fuit corpore non satis procero, firmo, satis venusto. Cœlibem vitam egit . . . . . Natus est „ Alexandriæ in Cispadana Gallia, & Mediolani „ vitam cum morte commutavit . . . . . . Funeralia, ut mihi retulere, qui eis non interfuere modò, sed præfuere, sumptum Sfortia suggerente, „ adeò solemnia fuere, ut jurejurando affirment, se „ magnificentius nihil aspexisse. Sepultus est in „ Sancto Eustorgio in Suburbiis Mediolani „. Profectò adhuc in eadem Basilica non longè à janua Sacrarii ad dexteram intrantis brevis hæc Inscriptio candido marmori incisa superest:

VIXI ALIIS INTER SPINAS MVNDIQVE PROCELLAS
NVNC HOSPES COELI MERVLA VIVO MIHI.
LANCINVS CVRTIVS . F. AMICVS P.

I. Antiquitatum Vicecomitum Libri X. *Mediolani, apud Alexandrum Minutianum*, 1500. *in fol.*, & iterum *ibi* 1629. *in fol. Parisiis*, *apud Robertum Stephanum*, 1549. *in* 4. Extat etiam in Tom. III. Thesauri Antiquitatum, & Historiarum Italiæ Joannis Georgii Grævii. A

II. Secunda pars hujus Operis hactenus inedita in lucem prodibit in Tomo XXV. in ordine, sed in numero XXVIII. Rerum Italicarum Scriptorum, ex MS. Codice amicissimi Canonici Jo. Andreæ Irici unà cum ejusdem Notatiunculis.

III. Georgii Merulæ Defensio Operis sui de Antiquitatibus Vicecomitum. Extat ad calcem ejus Libri impressi *Mediolani*, *per Alexandrum Minutianum*, *in fol. ut supra*. Vide Cl. Saxium Col. DCXI.

IV. Nervæ, Trajani, & Adriani Cæsarum Vitæ ex Dione in Latinum versæ à Georgio Merula.

V. Vesævi montis conflagratio, eodem Merula interprete; hæc II. uno Volumine. *Mediolani*, *apud Fratres de Legnano*, 1503. *in* 4. cum Epistola Nuncupatoria Tristani Chalchi Mediolanensis Secretarii Regii ad Stephanum Poncherium Episcopum Parisiensem, & Regium Senatus Mediolani Præsidem. B

VI. In Juvenalem Annotationes. Ad Federicum Montisferreti Ducem. Has elaboravit Merula contra eas Domitii Calderini, & impressæ sunt cum eisdem ipsius Calderini, Antonii Mancinelli, & Georgii Vallæ. *Brixiæ*, 1486. *in fol. Venetiis*, 1493. *&* 1497. Contra hoc Opus Merulæ nostri scripsit Epistolam Cornelius Vitellius ad Hermolaum Barbarum.

VII. Georgii Merulæ Alexandrini adversùs Domitii Commentarios Præfatio, ad Marcum Antonium Maurocenum Equitem præclarum. C

VIII. Commentaria Epistolarum Ciceronis ad Lentulum; de vi, & ordine suffragiorum in Centuriatis, & Curiatis Comitiis: Quid prærogativa suffragiorum; & quomodo legis promulgatio: ad Dominicum Sanutum. *Venetiis*, 1495. *in fol.* Et omnia simul impressa *Venetiis*, *per Gabrielem Petri*, Duce inclyto Andrea Vendramino, 1478. *in fol*

IX. Alexandri Aphrodisæi Sectiones V., Georgio Merula interprete. *Parisiis*, *per Jo. Petit*, 1520 *in fol.*

X. Plauti Comœdiæ XX. *Venetiis*, 1472. & iterum emendatæ *Tarvisii*, 1482. operâ, & impendio *Pauli de Ferraria*, atque *Dionysii de Bononia*, ejusque jussu recognitæ ab Eusebio Scutario Vercellensi, *Mediolani*, 1490. *&* 1495. Has edidit, ac dicavit Jacobo Zeno Episcopo Patavino; adjecta Præfatione, in qua de labore satis improbo in hac editione exantlato loquitur. D

XI. Liber de Ortographia, in quo veram lectionem Virgilii pluribus in locis restituit.

XII. De Homine, adversùs Galeotum Martium Censura: ad Laurentium, & Julianum Medicem. MS. in Bibl. Laurentiana Pluteo LXXXIV. num. XXVII. ex Montfaucon. Biblioth. MSS. Tomo I. fol. 403. edit. *Mediol. apud Philippum de Mantegatiis*, 1490. *in fol. Basileæ*, 1519. *& Taurini*, *eodem anno*, *in* 4.

XIII. Commentaria in Virgilium. Hoc Opus laudat Philelphus in Epistola data die XI. Martii MCCCCLXIII.

XIV. Auctores de Re Rustica. Accedunt enarrationes brevissimæ priscarum Vocum Catonis, Varronis, Columellæ, & Palladii. *Venetiis*, 1472. *in fol. Rhegii Lepidi*, 1482. *in fol. Parisiis*, 1533. *in fol. Lugduni*, *apud Gryphium*, 1535. *in* 8. *Coloniæ*, 1536. *in* 8., & iterum *Parisiis*, *apud Robertum Stephanum*, 1543. *in* 8. E

XV. In Ciceronis Orationem pro Q. Ligario Commentarius; ad Bernardum Bembum J. C. nobilissimum, & Equitem splendidissimum. *Basileæ*, *apud Robertum VVinter*, deinde *apud Oporinum*, 1553. *in fol* secunda editio.

XVI. Commentarii in Epist. Famil. M. T. Cicer. Extant in edit. *Mediol. anno* 1499. *in fol.*

XVII. Epicedia.

XVIII. Epithalamia.

XIX. Orationes plurimæ in omni genere dicendi.

XX. Observationes Græcæ, & Latinæ ferè innumerabiles.

XXI. In Plinii Historiam naturalem Commentarius. Id asserit Hermolaus Barbarus; pauca verò in Plinium reperiuntur in subsequenti libro.

XXII. In Martialis expositionem annotationes; etiam istæ sunt contra illas Calderini, ideoque à Vitellio vocatæ sunt *Invectivæ*. *Venetiis*, 1470. *in fol.*, & iterum *ibi* 1480., 1491., *&* 1498. Catalogus verò Bibliothecæ Oxfordiensis profert alteram editionem *Parisiis*, 1601.

XXIII. In Statium Annotationes, ex Gesnero, & Gaddio.

XXIV. In M. Tullii Ciceronis de Finibus libri V. *Venetiis*, 1471. *in fol.*

XXV. Ausonii Opera ex recensione Georgii Merulæ, cum ejusdem Præfatione. *Mediolani*, 1497. *in fol.* ex Cl. Saxio.

XXVI. Velius Longus de Ortographia ex editione Georgii Merulæ. *Romæ*, 1587. *in* 8. hunc librum habuit Merula è Bibliotheca Bobiensi.

XXVII. Terentiani Mauri de Literis, Syllabis, Pedibus, & Metris Carmen. *Mediolani*, 1497. *in fol.* Hoc Opus etiam è Bibliotheca Bobiensi publici juris fecit Merula noster.

XXVIII. Quintiliani Declamationes exactissimè recognitæ *Venetiis*, 1482. *in fol.*

XXIX. Montisferrati Descriptio. *Venetiis*, *apud Aldum*, ita Vossius.

XXX. Bellum Scodrense. *Venetiis*, 1474. *in* 4. Relatio est obsidionis Civitatis Scutari per Turcas actæ anno MCCCCLXXIV.

XXXI. Epistolæ II. contra Philelphum, seu Invectivæ. *Venetiis*, 1480. *in* 4. prima ad Bartholomæum Chalcum, altera ad Joannem Jacobum Ghilinum.

XXXII. Epistolæ plures ad Angelum Politianum datæ annis MCCCCXCIII., & MCCCCXCIV. cum istius Responsionibus. Extant inter illas supradicti Politiani editas.

XXXIII. Aliæ ad Ludovicum Mariam Sfortiam Vicecomitem Mediolani Ducem. Extant cum illius Responsionibus inter supradictas Politiani.

XXXIV. Aliæ ad Hermolaum Barbarum, datæ anno MCCCCLXXX. extant ut supra.

XXXV. Epistola Angelo Adriano Oratori Regio. Extat in editione Epigrammatum Martialis à Merula peracta. *Mediolani*, *apud Philippum de Lavanta*, 1478. *in fol.*

XXXVI. Centuriæ quædam; ex Gesnero.

XXXVII. In editione Epistolarum Heroidum Ovidii *Mediolani*, *anno* 1483. *in fol.* legitur Ovidii Sappho cum interpretatione Georgii (Merulæ) Alexandrini, atque ejusdem Præfatione, & Epistola Nuncupatoria ad Marcum Antonium Maurocenum.

Ad Politianum Bartholomæus Chalchus Epistolam dedit in lib. II. impressam, in qua pollicetur se Georgii Merulæ Opera edenda curaturum.

Videndi sunt Paulus Jovius in Elogiis, Vossius de Historicis Latinis, Auctores Veneti Diarii Italici Tom. XVII. pag. 291. & Tom. XVIII. pag. 334. ejusdemque ibi Elogium, & Opera, non verò omnia referunt Hieronymus Ghilinus in Annalib. Alexandriæ sub annis MCDLXXXI., & MCDXCIV. pag. 109., & 115., Julianus Porta in Theat. Viror. illustr. Alexandriæ pag. 105. & 106. impress. *Mediol.* 1693. *in* 4., & Diamans Marinonus J. C. Collegiatus Mediolani in libro de Origine Urbis Mediolani, & Nobilium familiarum ejus, MS. in folio, pag. mihi 275. Laudat Merulam plurimùm præfatus Eusebius Scutarius Epistolâ ad ipsum, qui ei Præceptor fuerat, datâ, eaque impressa legitur in laudata editione *Veneta Plauti* 1495., ex qua hausimus plurimas Merulæ Lucubrationes.

à MOZANICA JACOBUS.

Vide BOSCALLINUS JACOBUS.

N

XL.

De NIGRIS STEPHANUS.

Stephanus Niger, sive de Nigris, in Oppido insigni Casalis Majoris ortus fuit, ideoque inter Cremonenses Literatos ab Arisio recensitus est, reprehenso etiam Picinello, quòd inter Mediolanenses Scriptores locum eidem assignaverit. Nos tamen ipsum inter Exteros Eruditos, qui hanc Metropolim illustrarunt, libentissimè computamus, ne instituto nostro deesse videamur. Nam Romanam, & Græcam Eloquentiam diutissimè hîc discipulis tradidit, quos inter plures emicuerunt doctrinâ insignes Viri. Amicissimus fuit Niger celeberrimi Jurisperitorum Andreæ Alciati, qui eum non semel carminibus celebravit. Virtuti tamen semper invida fors tanti nominis Homini quantùm nocuerit satis ostendit Pierius Valerianus libro II. de Infœlicitate Literatorum, asserens, eum incidisse in ea tempora, quibus Mediolanum ab Hispanis captum est, ideoque inter armorum strepitus omni mercede defraudatum, in summa rerum omnium egestate, in lachrymis, & sordibus infelicissimè periisse. Id accidisse suspicamur circa annum MDXL.

Supersunt illius clarissimi ingenii fœtus; nimirum:

I. De nimia obsoniorum appetentia. *Sine loco, anno, & Typographi nomine, in 8.* & *Mediolani*, cum aliis ejusdem Auctoris Opusculis, *Typis Jo. Castillionæi*, 1521. *in 4. & Basileæ*, 1532.

II. Musonius Philosophus de optimo Principe, è Græco in Latinum vertit. Ext. in ead. Collectione *Mediolani* edita ut supra.

III. Musonius de luxu Græcorum, in quo de Heluonibus, Bibacibus, generibus Poculorum, Vino, Coronis, quibus in Conviviis veteres utebantur, Unguentis, Musicis instrumentis, Bellariis, Saltationibus, Parasitis; generibus Placentarum, ac Meretricibus insignibus ab Stephano Nigro congestum. Ad Antonium Pratum utriusque Galliæ magnum Cancellarium. Extat in Gronov. Antiqu. Græcar. Tom. VIII. pag. 2456.

IV. Heroica Philostrati, cum ejusdem Observationibus in Pausaniam Iconum Philostrati Lib II. Extat cum aliis Opusculis in editione *Mediolanensi* supradicta.

V. Aurea Carmina Pythagoræ. Ibid.

VI. Isocratis Oratio de regiis muneribus. Ibid.

VII. Plutarchi Liber de Fraterna Benevolentia. *Basileæ.* Teste Arisio loco infra citando.

VIII. Ejusdem Plutarchi Oratio Consolatoria ad Apollonium. Ibidem.

IX. Alia Plutarchi Opuscula latinitate donata. Ibid. teste eodem Arisio.

X. Theophrasti Opera è Græco in Latinum versa. Ita Cavitellus ad annum MCCCCXCVII. ex eodem Arisio.

XI. Dialogus ex Pausania de reconditis Græcarum literarum penetralibus. *Mediolani*, 1517 *in fol.*

XII. Commentaria in Hermogenem. Ad prædictum Antonium Pratum. Ex Arisio.

XIII. Dialogus Mercurii, & Stephani de laudibus Joannis Grolierii Lugdunensis. Ex eodem.

XIV. Commentaria in aurea Carmina Pithagoræ. Ex eodem.

XV. Præfationes in Homerum, Pindarum, & Titum Livium. Ex eodem.

XVI. Epistolæ nonnullæ. Ex eodem.

XVII. Oratio in Adventu Patriarchæ Aquilejæ in Forum Julium habita. Ex eodem.

XVIII. Carmina varia, inter quæ unum indicat idem Arisius extare in limine „ Introductionum Anatomicarum Jacobi Berengarii de Carpo „ *Bononiæ, typis Benedicti Hectoris*, 1523.

Ejus Opera Carminibus laudarunt Bartholomæus Dardanus, Franciscus Philippinæi, Jo. Bithynius Pusterla Placentinus, Albertus Laureolus, Hiacynthus Arpinus, Jo. Petrus Ghurcius Vercellensis, & Jo. Bartholomæus Marlianus.

Videndi sunt quoque Aprosius in sua Bibliotheca pag. 412. Arisius in Cremona Literata Tom. I. pag. 397., ubi alios plures citat Auctores de Nigro nostro loquentes, & Picinellus in suo Athenæo Mediol. pag. 499.

O

XLI.

OLDOINUS TYDEUS.

Tydeum Oldoinum Cremonensem Petri J. C. filium, utriusque Juris laureâ decoratum, & patrio Judicum Collegio adscriptum, tanta nominis fama est consecuta, ut ea, qua inter vivos fuit, ætas nedum majorem, sed illi æqualem vix invenire posset. Ipsum Maximilianus Cæsar Sacri Romani Imperii Comitem renunciavit, Franciscus autem II. Sfortia Mediolani Dux Senatorem constituit, quo in munere à Carolo V. Augusto confirmari promeruit, tunc cùm Insubriâ potitus est. Ad tantam dignitatem ascenderat per minores gradus, nam Ticinenses, Genuenses, Alexandrinos Prætorios fasces administraverat non absque summæ integritatis commendatione. Uxor ei fuit Boëtia de Belingardis de Leuco, Joannis nobilis Mediolanensis filia, ideoque Tydeus noster Civilitatem hujus Metropolis obtinuit per Ducales Literas, quæ extant in Archivo Panigarolarum. Eodem Prætoris officio dum Mediolani iterum fungeretur, anno MDXLVI. ineunte Octobri diem suum clausit. Corpus illius Cremonam delatum in Templo Sancti Dominici conquiescit, atque olim ad ejus tumulum marmoream extitisse Tabulam sequentibus verbis exaratam asserit Arisius ex Bresciano:

D. O. M.

D. O. M.
TYDEO OLDOINO IC. COM. PALAT. EQV.
TICINI GENVAE MEDIOLANI ITERVM
AC ALEXANDRIAE PRAETORI
ET RERVM CAPITALIVM SENATORI PRAEFECTO
DIOMEDES ET ISAACH F. P.
MDXLVI. KAL. OCTOB.

In publico hujus Metropolis Prætorio hoc eidem positum est Elogium :

DVCE FRANCISCO II. SFORTIA IMPERANTE
TYDEVS OLDOINVS IVRECON. CREMON.
AC DVCALIS SENATOR
MEMORIAE MEDIOLANENSIS PRAETVRAE BENE ACTAE
SVVM HOC INSIGNE RELIQVIT.
PRIMO IANVAR. MDXXIV.

Hisce monumentis literariis commendabilis extitit :

I. De effectu Sententiarum lib. III.
II. De Officio Prætoris lib. II. Hæc nunquam edita vidimus , quocirca suspicamur adhuc inter Anecdota delitescere . Ea tamen referimus ex Arisio ,

Qui Auctorem laudavit in Tomo II. suæ Cremonæ Literatæ fol. 66. citans Danielem Cajetanum in Carm. MSS. Antonium Campum in Hist. Cremon. lib. III. Landum de Senatu Mediol. lib. IV. Brescianum in Colleg. JCC. Cremonen. & Ghilinum in Annalib. Alexand. ad annum MDXLII.

XLII.

OLDOINUS ZILIOLUS.

Ziliolus Oldoinus , qui & Ægidiolus nuncupatus reperitur , filius extitit Spectabilis Viri Domini Joannis , Jureconsultus , origine Cremonensis , & ex Ducali Diplomate Civis Mediolanensis ut infra . Virtutis , & integritatis famâ Ducalis Quæstor Magistratus Extraordinariorum Reddituum Status Mediolani creari meruit die primo Augusti , anno MCCCCLXVI. , dein amplissimus Mediolani Senator Consilii justitiæ constitui die quinta Septembris , anno MCCCCLXXIV. . Anno MCCCCLXX. uti Civis Mediolani , inter incolas P. V. P. S. Mariæ Pedonis , delegatus sacramentum fidelitatis A præstitit nomine Concivium suorum Portæ Vercellinæ hujus Metropolis Excellentissimo Galeacio Mariæ Sfortiæ Vicecomiti Mediolanensium Duci , uti constat ex Tabulis authenticis penès Cl. Sitonum nostrum . Vitam clausit vergente Seculo XV. in hac Urbe .

Scripsit

I. Tractatum absolutissimum de Feudis MS. ingentis molis in fol. Extat in Bibliotheca Vindobonensi , ut me monuit per literas doctissimus , & olim mihi singulari amicitiâ junctus Eques Pius Nicolaus Garellus .
II. Consultationem in Causa , & favore Nobilium familiæ de Rhaude Ducalium feudatariorum Oppidi Burghetti , in Comitatu Laudensi . Extat in Codice B sign. H. pag. 27. Officii Statutorum Mediolani , ubi etiam adsunt Literæ Ducales Civilitatis Mediolanensis concessæ præfato J. C. Ziliolo Oldoino in Codice MS sign. F. pag. 228.

Ejusdem mentionem agunt Cæsar Picinellus in Monument. Offic. Statut. Mediol. pag. 27. & 66., Joseph Benalius in Histor. Magistrat. Extraordin. Mediol. pag. 11., Franciscus Arisius in Cremona Literata Tom. I. pag. 281. , Joannes Christianus Lunig in Codice Ital. Diplomat. Tom. III. pag. 715., & 727., & Advocatus Sitonus in Chronic. Colleg. J. PP. Mediol. pag. 24. num. 104. , necnon J. C. C. Raphael Fanianus in Commentar. Nobilium , & Antiquar. Mediol. familiarum , sub litera O. , in verbo *Oldoini*.

P

XLIII.

PARAVICINUS FABRICIUS.

IN Oppido Vallis Tellinæ, cui nomen Trahona, patre Bernardo Paravicino, editus eſt in lucem Fabricius non ob eruditionem tantùm, ſed etiam ob generis nobilitatem magni nominis Vir; quem, Bartholomæi Curtii veſtigiis inhærentes, reliquis exteris quidem, ſed inter Mediolanenſes Scriptores memorandis addimus, quòd in Oppido hujus Ducatus Tricio nuncupato, ob arcem vetuſtiſſimam celebri, quadraginta integros vitæ annos inſumpſerit, ibidemque defunctus fuerit. Medicam profitebatur facultatem tanta cum laude, ut Comenſis Urbis Cives eum expetierint magna mercede propoſita, ſi ad eos commigraret. Ille verò oblatas ſemper conditiones recuſavit, ne ſibi libertatem ſtudia colendi adimeret. Interim tamen ſæpiſſimè ad ægrorum levamen advocabatur, etiam extra Triciensium fines, vulgatâ quoque apud exteros virtutis ejus famâ. Annos tandem natus LXIV. menſe Majo, anno ſalutis MDCXCV. Tricii diem obiit.

Illius Operum tituli ſunt.

I. Soglievo dell'età cadente, per la M. Rev. Signora Donna Antonia Cattarina Paravicina Abadeſſa in S. Lorenzo ſopra Sondrio in Valtellina. *Milano, preſſo Franceſco Vigone*, 1690. *in* 8. Hæc Soror erat Auctoris.

II. La regola di vivere. *Milano, per lo ſteſſo*, 1690 *in* 8 Epiſtola eſt erudita ad Mariam Fabriciam, & Mariam Thereſiam filias ſuas in præfato Monaſterio degentes.

III. Abuſo de' Medici nel medicare gli abſenti infermi. *Milano, per il Gagliardi*, 1694. *in* 8.

IV. Acque Minerali del Maſino deſcritte. *Ivi, preſſo lo ſteſſo*, 1694 *in* 8.

Laudatur à prædicto Curtio pagg. 197. & ſequ., nec non à Mangeto in ſua Bibliotheca Scriptor. Medicor. T. III. pag. 444.

XLIV.

PARAVICINUS PETRUS PAULUS.

PEtrum Paulum Paravicinum, Joanne Phyſico, atque Urſina Lavizaria parentibus, in Novocomenſi Urbe genitum, Senatus privilegio anno MDXLVII. ineunte dato, reliquis Mediolanenſibus Civibus additum, Clariſſimus Bartholomæus Curtius inter hujus Metropolis Scriptores recenſuit. Ejus nos quoque ſententiam ſecuti, hìc inter Exteros eruditos ipſum referimus. Collegio Phyſicorum in patria ſua fuit adſcriptus, cui cœtui genitor etiam illius nomen dederat. Pater extitit Joannis Baptiſtæ JC. Regii Quæſtoris, Patruus Octavii Cardinalis & Epiſcopi Alexandrini, Avuſque Hieronymi Inſubriæ Senatoris. Obiiſſe videtur circa medium Sæculi XVI.

Scripſit Opus hoc titulo

I. De Thermis Maſinenſibus, & Burmenſibus: *Mediolani*, 1545. *in* 4., & in Opere de Balneis omnibus totius Orbis. *Venetiis, apud Juntas*, 1553. *in fol.* pag. 194. Huic Operi Præfationem addidit Benedictus Jovius Novocomenſis. Poſtmodum Opus ipſum recenſitum, & auctum Joannes Petrus Paravicinus edidit hoc titulo: „ Avvertimenti ſopra li bagni „ del Maſino. Aggiuntavi una breve Relazione „ del ſito, miniere, qualità, e virtù di detti bagni, „ e a che mali ſiano giovevoli, già per avanti ſcrit„ ta dall' Eccellentiſs. Medico Malacrida di Sondrio „. *Milano, per li Cardi*, 1658 *in* 12., inſcriptumque fuit Roccho Caſato, jam ſuo loco laudato.

Meminerunt ejuſdem Alexander Tadinus in Compendio Decretor. Colleg. Phyſicor. Mediol. pag. 25. citatus Curtius de Scriptoribus Medicis Mediol. pagg 89. & ſequenti, Mangetus in ſua Bibliotheca Scriptor. Medicor. T. III. pag. 444., atque Sitonus noſter in Schedis.

XLV.

PERBONUS HIERONYMUS.

ANtonio Ducali Aulico patre, nobiliſſimoque genere ortus eſt in Urbe Alexandria Hieronymus Perbonus, omnigenæ eruditionis Vir, aurati Equitis dignitate, atque Juriſprudentiâ celebris. A Maximiliano Maria Sfortia Vicecomite Mediolani Duce anno MDXIII. in Secretius Conſilium advocatus eſt, & Oppidi Oviliarum, in Agro Alexandrino, dominio donatus; tum anno ſequenti Mediolanenſis Civis cum filiis, ac deſcendentibus in perpetuum creari promeruit. Id gratiſſimus Princeps Perbono præſtitit, ut fidei illius aliquam rependeret vicem; cùm enim Maximilianus in Urbe Novarienſi magnis Gallorum copiis premeretur, nullaque eſſet parata pecuniæ copia, ut Helvetiis, quibus tantummodo Ducis ſalus, atque libertas nitebatur, ſtipendium penderetur, timorque Principem invaſiſſet ne quod Ludovico Patri evenerat, ſibi etiam accideret, nimirum ne in Gallorum poteſtatem deveniret, Perbonus quinque ſcutorum millia libentiſſimè obtulit, quibus uſus Maximilianus inquietos ſedavit Helvetiorum animos, ac tandem victoriâ, & Mediolanenſi Ditione potitus fuit. Anno poſtmodum MDXVI. à Maximiliano Auguſto Marchionatu Inciſæ, & Comitatu Palatino donatus eſt, quod munus eidem confirmavit Carolus V. Cæſar anno MDXXI. Franciſcus etiam II. Sfortia Mediolani Dux poſtremus Hieronymum noſtrum Senatoriâ dignitate honeſtavit anno MDXXVI. Gratiſſimus adeò fuit Paulo III. Summo Pontifici, ut ab eodem anno MDXXXVIII. Præſidi, ac Senatui Mediolanenſi per literas plurimùm commendaretur. Obiit Ticini, ibique in Eccleſia Carmelitarum conditus eſt humili, ut ſupremis juſſerat tabulis, ſepulchro, cui has ſiglas incidi mandavit.

HIC SVNT HIERONYMI PERBONI CINERES
CVM BLANCA DILECTISSIMA CONIVGE.
AMBO SIMVL ESSE VOLVNT
QVI DVM VIVERENT INCOMPARABILI FIDE
ITA PIETATE NVMINIS
IN COELO ESSE SPERANT.
VALETE FILII ET POSTERI ET REMINISCIMINI
ET NOSTRAM COLITE MEMORIAM.

Poſt ſe reliquit :

I. Ovil'arum Opus. *Mediolani, apud Vincentium Medam*. 1533. *in fol.* Codex hic continet varia eruditionis argumenta, illumque hoc nomine nuncupavit ex vocabulo Oppidi, cujus dominium ei Sfortia Dux donaverat, ut jam memoravimus.

II. Plures etiam ibi habentur Perboni Epiſtolæ elegantiſſimæ ad Principes, varioſque Amicos eruditos, libris IV. comprehenſæ. Quæ verò ad Mediolanenſes ſcriptæ ſunt hìc recenſere juvat, ne exteris potiſſimùm eorum mentionem defraudemus; Sunt igitur :

1. Plurimùm Reverendo, & Multùm illuſtri Hermeti Stampæ.
2. Sapienti Jureconſulto Ægidio Boſſio Senatori.
3. Præſtanti Ducalis Fiſci Patrono Juliano Piſcinæ.
4. Sapienti Jureconſulto Mercurino (ideſt *Marcolino*) Barbavariæ.
5. Illuſtri, & Excellentiſſimo Jureconſulto Franciſco Tabernæ Illuſtriſſimi Principis Franciſci Sfortiæ Magno, & integerrimo Cancellario.
6. Plurimùm Reverendo Joanni Angelo Arcimboldo Epiſcopo Novarienſi.
7. Illuſtri, ac Magnanimo Armorum Capitaneo, Ducalique Locumtenenti Gaſpari Mayno Compatri ſuo.
8. Illuſtri Domino Petro Franciſco Vicecomiti Primario Civi Mediolanenſi.
9. Illuſtri Senatori Ludovico Piolæ Patricio Mediolanenſi, & Jureconſulto ſapientiſſimo.
10. Excellentiſſimo Renato Trivultio.
11. Illuſtri Ducali Senatori, Equiti ſplendidiſſimo Jacobo Trivultio.
12. Excellentiſſimo Jureconſulto Hieronymo de Novate, ex Stemmate Medices.
13. Illuſtri Senatori, ac Jureconſulto ſapientiſſimo Andreæ Alciato
14. Omnium Jureconſultorum Monarchæ Philippo Decio.
15. Plurimùm Reverendo Joanni Morono, electo Mutinenſi, juveni uni ex paucis ingenioſo, ac prudenti.
16. Plurimùm Magnifico Aloyſio Trotto Quæſtori Ducali, ac Præſidi ſuper Annona.
17. Magnifico, & Clariſſimo Jureconſulto, & Senatori ſapienti Franciſco Lampugnano Patricio Mediolanenſi.
18. Excellentiſſimis Jureconſultis Franciſco Sfondrato, ac
19. Joanni Baptiſtæ Speciano Ducalibus Senatoribus integerrimis.
20. Magnifico Ducali Quæſtori integerrimo Marco Antonio Cagnolæ.
21. Plurimùm Magnifico Joanni Angelo Ritio à Secretis Excellentiſſimi Ducis Franciſci II., Achati integerrimo.

III. Chronicon memorabilium rerum ab Orbe condito ad ſua uſque tempora deductum. MS. apud hæredes illius ſervatum afferit Ghilinus in Theatro Literatorum loco citando.

IV. De Vita hominis. Opus hoc exhibet mortalitatis noſtræ ſchema à nativitate uſque ad obitum, ingenioſiſſimè elaboratum. MS ibidem.

De eo citatus Ghilinus in Theatro Literator. parte I. pag 239. & in Annalibus Alexandrinis pluries. Landus de Senatu Mediol. lib IV. pag 127. Salvator Vitalis in Theatro Magnal. Mediol. pag. 22. Cæſar Picinellus in Monument. Offic. Statut. Mediol. pag. 44 Julianus Porta in Theatro Alexandrino pag. 134., & amiciſſimus JC. Sitonus in Schedis.

A

XLVI.

PHILALTHÆUS LUCILLUS.

LUcillus Philalthæus, quem Curtius Patavinum fuiſſe arbitratur, Ghilinus verò Brixienſem, ex Maddiorum familia ortum ſcribit, locum inter Inſubres Scriptores promeruit, cùm annos XXV, eodem Ghilino teſte, in hac Urbe tranſegerit Vel puer natum ad bonas artes ingenium portendit, nam tertium nondum egreſſus luſtrum plures ad varios Eruditos Latinas dedit Epiſtolas, quas etiam publici juris fecit. Græcè, Latinèque peritiſſimus
B extitit, quorum Idiomatum ornamenta Hetruſcæ, quam optimè callebat, adjungens Linguæ, ad ampliora ſibi gradum aperuit; Philoſophiæ enim & Medicinæ ſcrutatus arcana, lauream in utraque conſecutus eſt. Has etiam facultates Bononiæ uſque ad annum MDXXXV. publicè docuit, poſtmodum Neapolim, inde hùc ſe contulit, nam ipſe dicit in Nuncupatoria Paulo ab Eccleſia, poſita in fronte libelli inferiùs recenſendi, cui titulus: Methodus recitandi curas. „ Poſt vagum, & multiplicem for-„ tunæ (ut ajunt) curſum. veni Mediolanum Ur-„ bem antiquiſſimam, nobiliſs auſpiciis quond. Ex-„ cell. ſemperque Illuſtriſs. Marchionis Vaſti, qui „ tum ſe ſtrenuiſſimum belli ducem pro Cæſare in „ Italia gerebat. „ Celeberrimus hic Inſubriæ Mo-
C derator Philalthæum ſui, atque Familiæ ſuæ Medicum conſtituit, cupiens eidem locum inter publicos Ticinenſis Academiæ Profeſſores conferendum curare. Verumtamen ardentibus tunc in Italia bellorum tumultibus id differre oportuit, ipſo teſte, qui loco citato hæc habet de ſe: „ Hinc „ conticuere Literæ, & ſtudia Gymnaſiorum pu-„ blica vel biennio quaſi; cùm interea ille de me „ retinendo cogitaſſet, ſuæque me familiæ Medi-„ cum aſcripſiſſet. Verùm cùm me plus triennio „ in prælis comitem exercendi muneris mei causâ „ habuiſſet, & penè confeciſſet itineribus diu, no-„ ctuque non ſine metu hoſtium, vitæque ſæpe di-„ ſcrimine, animo meditabar, quâ poſſem indu-„ ſtriâ nervum ingenii, & Minervæ palæſtram ad
D „ ſtudia perpetua revocare. „ Tandem, reverſis poſtliminio quodam ſtudiorum commodis, ab Senatu ad exedram Medicinæ in præfato Ticinenſi Lycæo promotus, plures Diſcipulos ſic inſtituit, ut in doctiſſimos Viros evaſerint. Quapropter plurimi habitus eſt, adeòque in ore hominum ob eruditionis laudem verſabatur, ut Martinus Enricus in Præfatione ad Lectorem libri ſui pulcherrimarum Quæſtionum medicarum ipſum hoc Elogio commendaverit: „ Lu-„ cillus Philalthæus, qui Græcam, & noſtram Mi-„ nervam ita pulchrè amplectitur, quaſi Cignus „ utriuſque linguæ, ut quæ inſcitia ſit, quæ genui-„ na, non facilè diſcerni poſſit. „ Quicquid à pu-

Ppppppp blicis

blicis Ticinensis Gymnasii prælectionibus vacuum habebat temporis, Mediolani transigebat, ubi plurimos sibi Patronos illico invenerat. Gratissimus enim fuit Gabrieli de Cueva Duci Alburquerque, Mediolanensi Gubernatori, Paulo ab Ecclesia tunc Senatori, postmodum S. R. E Cardinali, Sancto Carolo Borromæo, demumque Pio IV. Pont. Maximo, quibus omnibus singillatim ex infra memorandis Lucubrationibus suis quasdam nuncupavit. Nepotem habuit Andream Ronzonium Jurisconsultum, & Equitem, qui sub eodem Pio IV. Romani Senatoris dignitatem obtinuit. Obiisse videtur circa annum Christi MDLXX. Mirum dictu est, quot ipse literarios fœtus ediderit, etenim in Nuncupatoria prædicta Methodi recitandi curas, hæc de se ipse asserit: „ Quippe cùm usque ad id ævi (annus tunc erat Salutis MDLXV.) „ nullum elapsum sit „ anni curriculum sine aliqua editione in omni ge„ nere artium, præter Theologiam, & Civilem „ disciplinam; , quæ verba satis probant Eruditionis, qua pollebat, varietatem.

Quæ reperimus ex ipsius Operibus hìc subteximus:

I. Epistolarum Latinarum Tomus I. Ex hoc libro, quem videre nobis hactenus non licuit, licèt impressus fuerit, hausit quædam Curtius loco infra citando. Credibile est Tomum quoque II. prodiisse.

II. Primum Volumen Consiliorum de gravissimis morbis. *Basileæ*, ut infra

III. Secundum Volumen Consiliorum de gravissimis morbis nuper editum. *Papiæ, apud Hieronymum Bartbolum, & Constantinum Soncinum socios*, 1565. *in* 8 Impressum hinc eruitur etiam Volumen I. qui diligentiam nostram effugit; namque in Nuncupatoria ad Ducem de Alburquerque sic scribit Auctor: „ Primum *Basileæ* multò cumulatiorem „ tradendum curavi. „

IV. In quatuor Libros Aristotelis de Cœlo, & Mundo Commentarius, unà cum eorundem librorum è Græco in Latinum per eundem conversione *Venetiis, apud Vincentium Valgrisium*, 1565. *in fol* In Nuncupatoria hujus libri ad Pium IV. meminit Philalthæus Andreæ Ronzonii Nepotis sui.

V. Libellus de Methodo recitandi curas ad eos, qui Lauream petunt, nuper editus *Papiæ, apud Hieronymum Bartbolum, & Constantinum Soncinum socios*, 1565 *in* 8. ad Paulum ab Ecclesia Mediolani Senatorem.

VI. In duos primos Libros Aristorelis Auscultatorios *Venetiis, apud Hieronymum Scotum*, 1566. *in fol.* Opus hoc dicavit Sancto Cardinali Carolo Borromæo.

VII. Commentarii Philopponi, Simplicii, Alexandri Aphrodisæi in utraque Philosophiæ parte. Hos testatur Philalthæus in Nuncupatoria sæpe memorata Methodi recitandi curas, se è Græcis Latinos fecisse, & non semel impressos apud Eruditos extare. Prodierunt autem *Venetiis, apud Scotum*, 1543. *&* 1544. *in fol.*

VIII. De Arte Medicinali Galeni Commentarius.

IX. De Prognosticis Hyppocratis Commentarius. Hæc duo Opera brevì edenda spondebat in eadem Nuncupatoria

X. Lucilli Philalthæi Oratio ad Germaniæ Principes, & Spiræ Conventum de bello in Turcas suscipiendo. *Brixiæ, apud Andream Calvum*, 1542. *in* 4.

XI. Il Giuramento, e le sette Parti degli Aforismi d'Ippocrate Coo dalla lingua Greca nuovamente nella volgar Idioma tradotti dall'eccellente Dottor Fisico, e Pubblico Lettore M. Lucillo Filalteo; con alcune brevissime Annotazioni Greche, e volgari sopraggiunte dell'eccellente Dottor Fisico M. Giovanni Francesco Martinione Milanese. *In Pavia, appresso di Francesco Moschena*, 1562. *in* 8

De eo agit Ghilinus in Theatro Literatorum, Curtius in Opere de Scriptoribus Medicis Mediol. pag. 97., & parcè nimis Mangetus in sua Bibliotheca Scriptor. Medicor. Tom. III. pag. 499.

XLVII.

PICENARDUS OCTAVIANUS.

CRemonensem Urbem patriam nactus est Octavianus Picenardus patriciâ familiâ genitus, quem eruditionis fama ætate suâ celebrem effecit, & posteris etiam Seculis commendavit. Humaniores in adolescentia sic didicit literas, ut adultus easdem publicè fuerit cum laude professus. Floruit inter Academicos Animosos sub nomine *l'Oppresso*, cùmque legalibus se studiis addixisset, jamque lauream esset consecutus, in Cremonensium Judicum Collegium cooptari promeruit. Decurionis quoque in Patria munus exercuit, adeòque in forensium Causarum patrocinio eminuit, ut ejus Responsa non aliter, quàm Oracula haberentur. In Archilycæo Ticinensi primariam Juris Civilis Cathedram vespertinis horis obtinuit, mox Civium suorum nomine ad Paulum V. Pont. Max. legationem obivit. Crescente autem in dies tanti Viri existimatione, à Philippo III. Hispaniarum Rege Senator Insubriæ renunciatus est anno Salutis humanæ MDCXXI. prætoriosque Ticinensium fasces integerrimè administravit. Anno deinde MDCXXXI. à Philippo IV. non solùm Ordinariorum Redditnum Magistratus Præses est electus, sed ad Rempublicam Venetam etiam missus anno MDCXXXIII., quod munus cùm optimè peregisset, adeò Regis gratiam sibi conciliavit, ut recurrente anno Christiano MDCXLI. ad supremam in Mediolanensi Senatu dignitatem assumeretur. Consiliarius in Matritensi Aula designatus, eò se conferre ob ingravescentem ætatem non potuit, sed anno MDCXL. die X. mensis Junii, in hac Metropoli mortalibus valedixit, ubi sepultus jacet in Templo Sancti Barnabæ Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati, nullâ tumulo Inscriptione impositâ.

Ære tamen perennius sibi ipse Monumentum his literariis laboribus struxit:

I. Consultationum Legalium Tomi III. MSS. has indicat Arisius loco citando, ingenuè tamen professus, se locum, ubi delitescunt, ignorare.

II. Responsum in libro, cui titulus: „ Responsa diver„ sorum clarissimorum J CC. in Causa prælatio„ nis inter Feudatarium, ob merita sanguine no„ bilissimum, & Jurisconsultum, & Marchionem „ honorarium, qui Feuda emit. „ *Patavii, ex Typographia Laurentii Pasquati*, 1602. *in* 4.

III. Alia II doctissima, & amplissima in materia Fideicommissaria, cum altero Senatoris Sartorii apud Sadarinum pag 171 qui in Nuncupatoria ad Senatum Mediolanens. Auctoris nostri laudes exponit.

IV. Oratio habita in Æde Majori Idibus Februarii MDCXII. dum Cremona Jacobo Maynoldo Galerato Senatus Mediolanensis Principi, Potentissimi Hispaniarum Regis Consiliario, Parenti optimo, vitâ functo publicè parentaret. *Cremonæ, apud Christophorum Draconium, & Baruch Zannium*, 1613.

V. Alia habita in Sigismundi Picenardi amplissimi Collegii ingressu XI. Kal. Martias MDCXIII. *Ibidem apud eosdem*, 1614.

VI. Discordia concors Africani, & Ulpiani in L. Qui negotio, ff mandet L. Singul. ff Si certum petatur, enodata. *Papiæ, apud Andream Vianum*, 1614. *in* 4.

VII. Oratio, quo tempore petiit Illustrissimis Fratribus Sfondratis Lauream JC. decerni. *Papiæ*, 1618.

VIII. Relationes eorum, quæ gesta sunt inter Potentissimum Hispaniarum Regem, & Serenissimam Rempublicam Venetam in causa transitus per viam Imperialem. Dissertatio Historico-politico-legalis. *Mediolani*, 1621. *in fol.*

IX. Consultatio pro immunitate ab oneribus extraordinariis, & patrimonialibus, etiam tempore belli, servandâ publicis Professoribus in Ticinensi Gymnasio,

A nasio, ad Excellentiss. Marchionem de Leganes Regium Gubernatorem, & Capitaneum generalem in Statu Mediolani anno MDCXXXVII. Impressa est in Opere de Oneribus Ambrosii Oppizoni, parte II. pag. 344. qui partem primam ipsius Tractatus anno MDCXXXIV. typis traditam Picenardo, tunc Magistratus Ordinar. Præsidi, nuncuparat.

Dignis eum laudibus commendant Paulus Bellonus de potestate eorum, quæ fiunt incontinenti, lib. I. cap. 205. Jo. Baptista Bonettus in quadam Allegat. legali ab Arisio citata. Landus in Senatu Mediol. pag. 222. Julius Cæsar Calvinus de Æquitate, Tomo I. cap. XCIV. num. 58. Chrysostomus Magnenus de Tabacco, Exercit. V. § III. Rosinus in *Lycæo* Lateranensi, Tomo II. sæpe citatus Arisius in Cremona Literata Tomo III. pag 239., & in Serie Prætor. Cremonæ pag 53. necnon doctissimus JC. Sitonus noster in suo Theatro Genealog. MS. pag. 323.

B

XLVIII.

PICENARDUS SIGISMUNDUS.

JOannes Franciscus Picenardus JC. Cremonensis ea in Urbe Sigismundum genuit nunc memorandum. Inter bonarum artium studia adolescentiam Sigismundus transegit, atque legales amplexus disciplinis in eisdem sic profecit, ut lauream fuerit assecutus, Collegioque JCC. in patria die XXIII. mensis Februarii, anno Christi MDLI. aggregatus. Unus extitit inter Institutores Academiæ Animosorum, anno MDLX. C Eximiis ejus dotibus capti Cremonenses, cùm Legatus ad Philippi II. Hispaniarum Regis Aulam pro gravissimi momenti rebus mittendus foret, Oratorem delegerunt Picenardum, isque apud Regem tantam sibi comparavit existimationem, ut anno MDLXIII. ad Senatoriam dignitatem in Supremo Insubriæ Magistratu elatus fuerit. Ticinensem Præturam semel, atque iterum magnâ integritate, & prudentiâ gessit. Desideratus est anno MDLXXX. die XXIII mensis Novembris Mediolani, translatoque Cremonam cadaveri, solemniter illi publico sumptu parentalia sunt persoluta in Templo Maximo, funebrem Orationem habente Jacobo Maynoldo. D Jacet in avito tumulo in Templo Sancti Dominici.

Opera ejus sunt:

I. Consiliorum Volumen I. *Venetiis*, 1575. *in fol.*

II. Consilium in materia duelli. Sic incipit: „ Pro dilucidatione præsentis casus &c. „ fortè MS. quod nos, ex Arisii fide recensemus

III. Epigramma in pompis exequialibus Gentilis Turriani Veronensis. *Veronæ, apud Bartholomæum Meolum.*

Academicum ipsius Stemma Lucas Contilis exponit in libro suo inscripto: „ Ragionamenti sopra la „ proprietà delle Imprese degli Academici Affidati „ pag. 114.

In ejus laudem oravit Octavianus Picenardus dum Collegium suorum ingressus est, ut diximus in Octaviano.

E Ipsi, dum Papiæ Prætor esset, dicavit Alexander Picenardus Interpretationes in nonnullos Institutionum titulos. Sed & Hieronymus Fundulus eidem inscripsit Comœdiam, cui nomen *Lucia*, cujus prototypum apud se Arisius servatum indicavit.

Funerea hujus Scriptoris pompa describitur ab Antonio Campo in suis Annal lib. III. p g 60. ejusque obitum deflevit Carmine Franciscus Zava in Epist. famil. qui etiam ipsum in Oratione II. commendavit.

Laudatur insuper à Hieronymo Faballo in Oratione ad Decur. Cremonæ. Vincentio Vectiolo ibid. Alexandro Lamo in Somnio. Cavitello in Annalib. Lando de Senatu Mediol. Ploto ad Consil. 63. Garati in fine. Antonio Possevino in Bibl. Selecta in Indice Interpretum, & ab Arisio memorato in Cremona Literata Tomo II. pag. 295.

XLIX.

PORRUS PROTASIUS.

CAusam, cur Abbas Picinellus in Athenæum suum Mediolanense Protasium Porrum intulerit, ut candidè fateamur, ignoramus; ipsum enim Benedictus Jovius Novocomensibus Eruditis addidit in fine libri II Historiæ Patriæ suæ. Si verò suspicioni locus esse potest, id eam ob rem factum credimus, quòd verè Protasius vetustam majorem originem ex Mediolanensi Urbe duceret. Pater ei fuit Paulus Porrus, cujus sedulæ educationi debuit filius eruditionis suæ primordia. Adultus Minorum Conventualium Institutum suscepit, humanisque, & divinis literis instructus Parisiis lauream promeruit. Tanto ingenii præditus erat acumine, ut in privatis, publicisque disputationibus subtilitatem argumentorum illius omnes mirarentur. Poësim coluit æquè ac Oratoriam, & in utraque facultate elegantiam, gravitatem, & facundiam præsetulit singularem. Græcam, Hebraicam, Hispanam, Germanam, Gallicam linguas calluit, pluresque peragravit Europæ provincias, à Principibus, & Episcopis expetitus ad Divini Verbi ministerium, ad hæreses convellendas, maximique momenti negotia pertractanda. Octogesimo suæ ætatis anno Comum se recepit, ubi in Sancti Francisci Cœnobio, quod ipse variis operibus exornaverat, fractâ jam valetudine degens, obiit anno Salutis MDXXXV.

Posteris reliquit:

I. Sacras Conciones plurimas tam Italicâ, quàm Gallicâ linguâ conscriptas, & variis in locis publicè habitas. Has nunquam in lucem, quod sciamus, editas memorant infra citandi Auctores.

II. Carmina Latina elegantissima. MSS. cum sequentibus.

III. Epistolas item Latinas mirâ eruditione refertas. Has cum Carminibus in fasciculos plures digestas MSS. extitisse apud Auctorem testatur Benedictus Jovius loco mox citando.

Collegit etiam idem Jovius Epitaphia nonnullorum in Sepulchrum ejusdem. Hi sunt autem illorum Auctores: Hieronymus Ulpius, Litavicus Raymundus, Paulus Somælianus, M. Antonius Gallia, Benedictus Ulpius, P. Antonius Vicedominus, Franciscus Alciatus, Jacobus Paravicinus, Joannes Rusca, Vincentius Odescalchus, Jo. Antonius Ulpius, Litavicus Turrianus, Baptista Paravicinus, P. Antonius Paravicinus, Theophylus Paravicinus, Fulgentius Paravicinus, Ulpianus Ulpius, Defendens Ulpius, Franciscus Portius, Alexander Peregrinus, Vincentius Pestalotius, Alexander Malacrida, Augustinus Peregrinus, Defendens Gallus, & Nicolaus Canevalius, ex MS. in fol. Operum omnium ineditorum Jovii apud Co. Antonium Josephum à Turri Rezzonici.

Præcitatus autem Jovius quædam ad eundem Porrum misit Carmina sua, nimirum „ De Epigrammate à „ Porro ad Gabrielem Paravicinum scripto. „ Item Quaternarium.

De ipso, præter supradictum Jovium in fine Historiæ Novocomensis, agunt Ballarinus in Chron. Comens. pag. 246. Moriggia Nobilit. Mediol. lib. III. cap. XXX., & ex eo Picinellus in Athenæo pag. 477.

L.

L.

PUTEUS JACOBUS.

JAcobus Puteus Alexandrinus, cujus Elogium hìc inter Exteros meritò recensemus, alius certè videtur ab eo, quem Guidus Pancirolus libro II. de Claris Legum Interpretibus cap. CVII. memoravit. Hic enim noster Corradini filius extitit, Ghilino teste, alter verò à Pancirolo commendatus Simonis filius fuisse perhibetur. Coævi tamen ambo extiterunt, & in Ticinensi Archigymnasio Juris Interpretes Sæculo XV. exeunte. Ceterùm de Corradini filio tantùm nos verba faciemus, altero prætermisso, qui nihil ad nos. Magno præditus ingenio Jacobus multum sibi nominis comparavit in legalibus quæstionibus enucleandis, quod munus egregiè præstitit in celeberrimis Italiæ Academiis, Bononiensi videlicet, Patavina, Ferrariensi, Ticinensi, & Taurinensi. Plures habuit Auditores insignes, quos inter memorandus immortalis memoriæ Vir Jason Maynus, qui tanti Præceptoris non sine laude meminit in L. 1. col pen ff. de novi Operis nunciatione. In Lycæo Patavino docuit anno MCCCCLXVIII. post Alexandrum Imolensem, & Cœpollam. Jacobi doctrinâ permotus Franciscus Sfortia Mediolanensium Dux eundem Senatoria dignitate in summo Insubriæ Magistratu decoravit, & civilibus negotiis in tota sua Ditione præfecit. Multa insuper ipsi & Joanni filio contulit, in primis verò Retorti Oppidi in Agro Alexandrino, jam ab eodem possessi, Feudum peculiaribus privilegiis insignivit. Obiit Jacobus Mediolani in summa senectute ante annum MCCCCLXXXVI. ut conjicere licet ex allegato Jasonis testimonio, de ipso tanquam jam defuncto scribentis.

De tam eruditi Senatoris Lucubrationibus hæc supersunt:

I. Interpretationes super secundam partem Infortiati;
II. Aliæ super primam partem Digesti novi.
III. Fragmenta quædam in Jure Civili.
IV. Disputatio de Monetis. Inter Tractatus Alberti Bruni de Augmento.
V. Allegatio pro Communitate Terræ Valentiæ contra Communitatem Sancti Salvatoris in materia Confinium. Hæc omnia curâ Corradini Putei Jurisconsulti, forsan Auctoris filii, in lucem emissa fuisse, testes sunt Papadopolus, & Ghilinus locis infra citandis. Nos ea nusquam vidimus, præter editionem Allegationis prædictæ. *Venetiis, apud Unitorum Societatem*, 1585. *in* 4.
VI. Multa ipsius Scripta alia, posterorum incuriâ periisse iidem afferunt.

De eodem mentio est apud Ghilinum citatum in Theat. Literat. parte I. pag. 143. Papadopolum in Histor. Gymnasii Patav. Tomo I. pag. 226. Pancirolum pag. 205. Marcum Mantuam in Epit. Viror. Illustrium pagg. 473. & 478. aliique plures.

R

LI.

ROSSIGNOLUS CAROLUS GREGORIUS.

CArolus Gregorius Rossignolus in lucis auras venit die IV. mensis Novembris, anno Christi MDCXXXI. in Oppido Comitatus Novariensis, cui nomen Burgus-Maynerius, ex satis antiqua, & in eodem Oppido præcipua familia. Exegit inter rudimenta literarum, atque pietatis adolescentiæ tempora, donec annos XX. natus in præclarissima Societate Jesu se Deo devovit; ubi jampridem conceptam erga Deiparam Virginem, Sanctosque religionem semper augere studuit. Pro suæ Societatis instituto gymnasiis addictus, Rhetoricam, Philosophiam, sacros Codices, Theologiam tam scholasticam, quam moralem publice tradidit, sæpius munere Præfecti studiorum, Præpositi, & Rectoris laudabiliter functus. Opera, quæ ipse in lucem edidit inferiùs recensenda, tanti apud omnes habita sunt, ut non tantùm sæpissimè recusa fuerint, sed in exoticas etiam linguas translata. Anno autem MDCCVII. die V. mensis Januarii, post toleratum patientissimè diuturnum morbum carcinomatis horrendi, ad extrema devênit. Cùmque mortis nuncius allatus esset „ semper, *inquit*, quoad vixi in Deum, „ Sanctissimam ejus Matrem, & Sanctos cogitationes „ defixi, hac conditione, ut iidem mortis meæ tem„ pore de me cogitarent; nunc omnem meæ salutis „ curam iis relinquo, nec imminens mors me terrêt; „ vel me sollicitum reddit.„ Delatum insuper ad se Augustissimum Christi Domini Corpus antequam sumeret, brevi Latina Oratione allocutus est, in qua animi affectus piissimos, & toto vitæ tempore auctam in tanti Mysterii venerationem apertissimè significavit. In his aliisque religiosissimo Viro dignis actibus migravit è vita in suorum Braydensi Collegio, in quo potiorem annorum partem transegerat. Hujus præstantissimi Scriptoris vitam, & scripta eò libentius damus, quò neque suæ Societatis Bibliographi, neque Clariss. Cotta iu Musæo suo Novariensi memoriæ ipsius satis consuluisse videantur.

Operum ipsius hic est Elencus; in quo editiones plurimas, ne nimio Lectores tædio afficeremus, consultò omisimus; secuti tantùm Venetam, ut infra Tomis III. comprehensam sub titulo: „ Opere „ Spirituali, e Morali del P. Carlo Gregorio Ros„ signoli della Compagnia di Gesù „. In primo hæc sunt:

I. Maraviglie di Dio nel Santissimo Sagramento.
II. Maraviglie di Dio nel Santissimo Sagrificio.
III. Maraviglie di Dio ne' suoi Santi. Centurie III.
IV. Maraviglie di Dio nell'Anime del Purgatorio.

In secundo Tomo.

V. Maraviglie della Natura.
VI. Le Ricreazioni regolate.
VII. La Lingua purgata.
VIII. Avvisi salutari alla gioventù.
IX. La Pittura in giudizio.
X. Il Giuoco di fortuna.
XI. Vita, e Virtù della Contessa Torella.
XII. Vita, e Virtù della Madre Nicolina Rezzonica.

In Tomo tertio.

XIII. Notizie memorabili degli Esercizj Spirituali di S. Ignazio.
XIV. Verità eterne per i giorni degli Esercizj Spirituali.
XV. La Pietà ossequiosa alle Feste principali dell' Anno.
XVI. Divoti ossequj a' Santi del Mese, e del Nome.
XVII. Il buon pensiero.
XVIII. La saggia elezione; ovvero avvertimenti per ben eleggere lo stato di vita.
XIX. L' Elezione dell' amico.

XX.

XX. L'Elezione della morte.

XXI. L'Arme contro all'Idra di sette capi, cioè de' sette peccati capitali. Opera postuma. Omnia hæc simul. *Venezia, per Paolo Baglioni*, 1713. Tomi III. in 4 grande.

XXII. Vite, e virtù di Don Paolo Siù Colao della Cina, e di Donna Candida Hiù Dama Cinese. *Milano*, 1700

Eum commendant Bosca in Martyrol. Mediolanensi ad dies X. Augusti, & XIII. Septemb. Faustinus Lombardelli in Opere suo inscripto: „ Arte di viver contento &c. Appendice in 8., & Lazarus Augustinus Cotta jam citatus in Musæo Novariensi, fol. 13.

L I I.

ROSSIGNOLUS GREGORIUS.

GRegorius Rossignolus Caroli Gregorii frater, de quo mox egimus, & ipse in Oppido Burgi-Maynerii, Comitatus, atque Diœcesis Novariensis natus, Congregationi Clericorum Regularium Sancti Pauli, vulgò Barnabitarum, nomen cùm dedisset anno ætatis suæ XVIII. in ea Philosophiæ, atque Theologiæ sedulam dedit operam, quarum facultatum primam à Jacobo Antonio Morigia, postmodum S. R. E. Cardinali, percepit, alteram à probatissimis Viris audivit. Canones etiam, & Jura civilia in suam derivavit eruditionem, nec sine aliorum quoque profectu, nam docendis, quæ didicerat, admotus, & adolescentibus prodesse studuit, & conscriptis Voluminibus intentus maximam sibi nominis famam peperit. Collegio suorum Alexandrino Sancti Caroli primùm præfuit, mox Mediolanum veniens, in scholis Arcimboldiis moralem Theologiam auditoribus tradere jussus, recentes è Tyrocinio Alumnos Congregationis suæ, & ipsius Gymnasii juvenes Præfectus rexit. Mirum interea quot Clericalis, & profani Ordinis, & doctrina, & dignitate illustres Viri ad Gregorium, quasi agmine facto, se conferrent quotidie, ut eum vel in forensibus causis patronum, vel in conscientiæ dubiis Judicem audirent, quos inter optimus ille Ambrosianæ Ecclesiæ Hierarcha verè meritis, & purpura Eminentissimus Benedictus Odescalcus præclaræ semper memoriæ, cui Rossignolus noster, quamdiu extitit in vivis, à sacris Confessionibus fuit. Neque Mediolanenses tantùm Cives, sed Exteri etiam ipsum in arduis rebus per Epistolas consulebant, adeò ut Cæsareæ quoque Majestati aliquando consilio non defuerit. Humillimè interim ipse de se Gregorius sentiens, obluctans, nec nisi obedientiæ vinculis adstrictus, Mediolanensis suorum Provinciæ regimen suscepit, quod prudentissimè exercuit. Tandem Visitatoris generalis munere decorari meruit, donec apoplexiæ morbo correptus annum agens LXXVI. mense Julio, Æræ Christi anno MDCCXV. Modoëtiæ migravit è vita.

Opera hæc post se reliquit:

I. Praxis Theologico-legalis de Contractibus ut sic: „ Emptione, & Venditione; Mutuo, & Usura; Emphytheusi, & Censibus „. *Mediolani*, 1678., & iterum, *ibid. apud Malatestam*, 1719. *in fol*

II. De Cambiis, & Permutatione. *Mediolani*, 1680., *& ibid. ut supra*, 1697. *in fol.*

III. De Societatibus, Simonia, Commodato, & Deposito. *Ibid.* 1682., *&* 1704. *ut supra in fol.*

IV. De Locato, & Conducto; Pignore, & Hyppotheca; Fidejussione, & Assecuratione; & de Transactionibus. *Ibid.* 1683., *&* 1707. *ut supra in fol.*

V. De Sponsalibus. *Ibid.* 1684., *&* 1711. *ut supra in fol.*

A VI. De Matrimonio. Par. I. *Ibid.* 1685., & Par. II. *Ibid* 1688. Vol. II. in fol

VII. De effectibus Matrimonii. *Ibid* 1690 *in fol*

VIII. De Restitutione. *Ibid. apud Malatestam*, 1688. *in fol.*

IX. De Dote. Par. I. *Ibid.* 1691. Par. II. *Ibid.* 1693. Vol. II. in fol.

X. De Tutore, & Curatore. Par. I. *Ibid.* 1695., & P. II. *Ibid* 1699. Vol. II. in fol

XI. De Sacramentis in communi, & particulari. *Ibid.* 1707. Vol. IV. in fol

XII. De Patria potestate. *Ibid. apud Malatestam*, 1709. *in fol.*

XIII. De Censuris Ecclesiasticis. Par. I., & II Vol. II. *Ibid.* 1722 *in fol*, editio posthuma

XIV. Opuscula quinque Italica ad pietatem, & virtutem excitantia. Quæ postremo hoc Articulo memoramus, eruditissimo Patris Pezii Operi de Scriptoribus Congregationis suæ debemus, ubi sic tantùm indicantur; ego verò ea non vidi, B præter librum, cui titulus „ Scelta di Divozioni per le primarie Solennità dell'Anno „. *Milano*, 1684. *in* 12.

Laudatur etiam à Cotta in Musæo Novarien. fol. 207. Augustino Fontana in Amphit. Legali Tomo I. pag. 215., in Actis Eruditor. Lypsiæ Supplem. Tomi I. pag. 267.

L I I I.

RUBEUS DE ARAGONIA AUGUSTINUS.

C PRimam in Urbe Parmensi lucem vidit Augustinus Rubeus de Aragonia, Vir generis nobilitate, ingenii culturâ, Jurisprudentiâ, & Oratoriâ facultate insignis. Hic sub Sfortiadum Mediolani Ducum imperio lares in hanc Metropolim transtulit anno MCCCCLXXIII. ac pro ipsis Ducibus apud Romanos Pontifices Legationibus functus fuit. Equitis aurati dignitate auctus, anno MCCCCLXXVI. à Secretis Consiliis electus est. Publicè oravit in Templo Maximo Mediolanensi, tunc cùm Joannes Galeacius Sfortia solemni pompâ Ducatus suscepit insignia anno MCCCCLXXVIII. Demum benè gestarum rerum laude præclarus anno MCCCCLXXXVI. migravit è vita, corpusque illius conditum fuit in Sacello S. Augustini Templi Sanctorum D Apostolorum Petri & Pauli in Glaxiate hujus Urbis, quod Sacellum ipse anno MCCCCLXXX. restauraverat, impetratâ etiam peccatorum veniâ à Sixto IV. omnibus, qui eleemosynas ad pium hoc opus contulissent. Monasterio Benedictinorum Monachorum apud præfatum Templum degentium non contemnendam Bibliothecam legavit. Obiit improlis, quamvis Simonam de Bertanis Corregii sibi Matrimonio copulasset, quæ cùm anno MDXVIII. decessisset apud Viri cineres tumulata est.

Scripsit Augustinus Opus hoc titulo:

E I. Magnifici, utriusque Censuræ Interpretis clarissimi, Equitis quoque aurati D. Augustini Rubei de Aragonia Oratio perpolita habita in Ecclesia Majore Mediolani in publica Coronatione pro Illustrissimo Duce Novello D. Jo. Galeatio Sfortia Vicecomite in Festo Sancti Georgii anno MCCCCLXXVIII. Extat MS. in 4. in Cod. Biblioth. Ambrosianæ signat. O. num. 57. quemadmodum etiam apud Clariss. Saxium.

De eo agunt Pucinellus in Chron. Glaxiaten. pagg. 122. 127. 148., & 325., atque doctiss. Sitonus in Chron. Collegii J. PP. pag. 23. Artic. 102.

L I V.

RUBINUS ALEXANDER.

IN Urbe Bergomensi natales hausit Alexander Rubinus, eumque literarum humaniorum perities, & Oratoria facultas pluribus in Urbibus Insubriæ, & Liguriæ illustrem fecit. Ineunte Sæculo XVII. in hac Metropoli ad Rhetoricæ exedram assumptus, tam in Scholis Palatinis, quàm in Collegio Arcimboldio (cui nunc præsunt Clerici Regulares Congregationis Sancti Pauli) plures per annos adolescentibus edocendis summâ cum laude dedit Operam. Ipso anno sæculari MDC. coram Joanne Fernando Velasco, annoque MDCVI. coram Petro Enriquez Fontium Comite, Regiis hujus Ditionis Moderatoribus, publicè verba fecit, à quorum postremo etiam aureo torque donari meruit. Multoties oravit non sine omnium plausu, ejusque Lucubrationum plures in publicum prodiere, ut infra memorabimus. In Laudensi etiam humaniorum Literarum, & Eloquentiæ Lycæo, Angelo Baronio successor electus, conceptam de se spem non fefellit. Idem præstitit Modoëtiæ, curante Bartholomæo Zucchio accitus; neque absimilis ei gloria parata est Genuæ & Cremonæ. Demum reversus Bergomum, ibi paulo ante annum MDCXXX. postremam clausit diem, multis relictis liberis, quos inter laudis paternæ æmulatores fuere Valentinus prædictæ Congregationis S. Pauli Decollati, & Franciscus Clericus, ille in Arcimboldio Gymnasio, hic verò pluribus in Collegiis, & Seminariis Eloquentiæ Professores insignes, quorum Elogia, quòd Mediolani nati fuerint, suo jam dedimus loco in hac Bibliotheca.

Opera Alexandri hæc sunt, quæ non omnia viderunt Calvi, & Picinellus, ut conferentibus patebit.

I. Alex. Rubini Bergomensis Carmina. Ad Mutium Sfortiam Caravagii Marchionem. *Mediolani, apud Malatestam*, 1694. *in* 4. Infrascriptis Viris doctis inscripta sunt, nempe: Ad eundem Sfortiam. Ad Simonem Bossium Præsid. Magist. Ordinarii. Ad Comitem Theodorum Trivultium. Ad Herculem Sfondratum. Ad Danielem Plantanidam J. C. Ad Jo. Thomam Galaratum.

II. De Grammaticis Institutionibus. *Mediol. apud Malatestam*, 1598. *in* 4.

III. Ad Jo. Fernandum Velascum Mediol. Gubernat. Propempticon. *Mediol. apud eumdem*, 1600.

IV. Panegyricus, quem optimatibus Decurionibus Laudensibus in aula publica Kal. Novembr. MDCIX. dixit. *Mediol. per Pontium, & Piccaleam*, 1609.

V. Cicero enucleatus. Lib. IV. *Mediol. apud Pontium*, 1612.

VI. Alexandri Bergomi Tutelaris Tryumphus. *Bergomi, apud Valerium Venturam*, 1620.

VII. Oratio, qua de brevitate, ac copia disputat Oratoris, *Mediolani, apud Joannem Angelum Navam*, 1620. *in* 4., cum Epistola nuncupatoria ad Senatum Mediolanensem.

VIII. Suadæ pro Alexandro Rubino stipendii additamentum petente. Impress. sine anno in 4.

IX. In Augusto Hispaniarum Funere Philippi III. Regis Carmina. *Mediolani, apud Navam*, 1621.

X. D. Augustini Conversio. *Mediol. apud Joannem Angelum Navam*, 1623.

XI. Oratoria Monomachìa, quâ disputat, utrum Oratori probitas sit necessaria. *Mediolani, apud Navam*. 1623. *in* 4.

XII. Themidis pro Alexandro Rubino Regio Eloquentiæ Professore mercedis accessionem petente Oratiuncula ad Eccellentissimum Senatum Mediolanensem anno 1624. in fol.

XIII. Edidit Poëma Joannis Jacobi Gabiani, cui titulus: „ Romanengensium Victoria „ cui etiam præfixit Epistolam nuncupatoriam ad Didacum Salazarium Magnum Insubriæ Cancellarium. *Mediolani, apud Navam*, 1625. *in* 4.

XIV. Epistola Latina, seu potius Panegyris ad Didacum Salazarium Supremum Cancellarium. Extat in Cod. MS. sign. n. 60. in fol. in Biblioth. Monachorum Cistercensium S. Ambrosii Mediolani.

Ad eundem leguntur nonnullæ Epistolæ Bartholomæi Zucchii inter editas istius.

Videndi sunt, Donatus Calvi in Scriptoribus Bergomensibus pag. 26., & Picinellus in Athenæo pag. 14.

S

L V.

SALAZARIUS DIDACUS.

DIdacus Salazarius Sebastiani, atque Aloysiæ de Garzes nobilium Hispanorum conjugum filius, in Bononiensi Archigymnasio Juris utriusque laureâ insignitus, in Mediolanensi ditione plura gessit laudabiliter munera. Biennio enim annis videlicet MDLXVI. & sequenti Prætor insignis Oppidi Piceleonis, ad Fisci patrocinium assumi promeruit in Urbe Laudensi, hinc ad Præturam Mediolanensem sub signo Equi anno MDLXX. Cremonæ Fiscalis Advocatus triennio fuit ab anno MDLXXVI. ad LXXIX. inde translatus est ad idem munus Ticini gerendum sequenti biennio. Postmodum Laudensibus jus dixit anno MDLXXXII. quo etiam militaris Auditor electus est. Sed hæc minora fuerunt officia, nam anno MDLXXXIV. Quæsturam in Ordinariorum Redditùum Magistratu obtinuit, die XII. mensis Septembris. Post quadriennium autem die XXIV. mensis Decembris Regii Senatoris dignitatem in Insubria universa adeptus fuit. Cùm anno postmodum MDXC. Cremonensis Urbis præfecturam administraret, mense Junio exeunte in supremo Italicarum Rerum Matritensi Consilio Regens à Philippo II. Hispaniarum Monarca fuit assumptus. At die XXIV. Augusti anno MDXCII. Magnus Mediolanensis ditionis Cancellarius renunciatus, tanti pondus officii annos XXVI. integerrimè gessit; donec die XXIV. Novembris, anni MDCXVIII. honorificentissimo Diplomate, retentâ dignitate Consiliarii, munere solutus est. Tanti habitus fuit à Mediolanensibus Civibus, ut petentibus Decurionibus à Senatu ipse cum posteris Civitate donari meruerit anno MDXCII. die XVI. Decembris. Philippus quoque III. prædicto anno MDCXVIII. die XIX. Januarii Feudum Oppidi Romanenghi, & pertinentiarum in agro Cremonensi ad descendentes etiam transiturum Didaco gratis contulit, adjecta Comitis nuncupatione super eodem Feudo, Diplomate diei XXIX. Junii MDCXXIX. Annus idem Salazario fuit extremus, desideratusque est Mediolani ætatis suæ anno XC. mense Octobri.

Eru-

Eruditionis illius hæc habemus testimonia :

I. Didaci Salazar in Dominio Mediolanensi supremi Cancellarii, & Regii Consiliarii soliloquia. *Mediolani, apud Hieronymum Bordonum*, 1621. *in* 4. Sequitur Epistola Sebastiani Salazar Didaci filii ad Principem Velaschium, in qua asserit, recepisse parentis soliloquia ad se missa, dum legalibus studiis Salmanticæ operam dabat.

II. Trium Clarissimorum Virorum, Illustrissimi Didaci Salazar in Provincia Mediolanensi supremi Cancellarii; Jo. Baptistæ Sacci; Amplissimi Senatus Mediol. à Secretis; ac Henrici Farnesii in Ticinensi Gymnasio artis Oratoriæ Interpretis, Epistolæ, quibus adjecimus ejusdem Farnesii Opusculum: Leonis Exuviæ. *Mediolani, ex Typographia Jo. Angeli Navæ*, 1621. *in* 4.

Ad calcem ejusdem libri adest ipsius Farnesii in soliloquia Didaci Salazar Corrolarium.

Ad Didacum Salazarium supremum Mediol. Cancellarium in libro Decretorum seu Ordinum, Constitutionumque declarationes, extant Carmina Latina Jo. Antonii Sertorii Cremonensis. Editus est liber *Mediol.* 1598.

Epistolam Latinam ad eundem ab Alexandro Rubino datam in hujus Articulo memoravimus.

Laudatur ab Henrico Farnesio de Simulacro Reipub. Lib. II. Panegyr. VII. Cap. I. pag 85. Arisio in Crem. Liter. Tomo II. pag. 438., & in serie Prætor. Cremonæ pag. 49. Paulo Morigia in Antiquit. Mediol. Lib. I. Cap. XLVIII. Jo. Petro Crescentio in Amphith. Romano Parte I. pag. 282., & JC. Sitono nostro humanifs. in Syllabo Senator. Mediol. Artic. CXLII. pag. 9. sicut & in suo Theatro Genealog. MS. pag. 397.

L V I.

SEMENTIUS JOSEPH HIERONYMUS.

JOseph Hieronymus Sementius Cremonæ anno MDCXLV. die XI. mensis Septembris in lucem editus fuit. Ætatis suæ anno XIX. die XVIII. mensis Maji, cùm jam docente Josepho Ederi Societ. Jesu Alumno, à nobis suis in locis laudato, in patria Rhetoricæ vacasset, atque Philosophiam cum Theologicis Quæstionibus percepisset, Congregationi Clericorum Regularium de Somascha adscribi voluit, solemnibus votis emissis. In Hebraicis literis addiscendis Magistrum habuit Simeonem Monachum Vallis-umbrosæ, ejusdem idiomatis in Pisanò Lycæo professorem; in Græcis verò Carolum Mariam Maddium tunc easdem in Palatino hujus Urbis Gymnasio tradentem, per nos quoque debita laude exornatum. Ibidem etiam Petrum Paulum Caravagium Matheseos Institutorem audivit, qui non minus à nobis elogia recepit. Arithmeticam autem percepit à P. Caponago Monacho Congregationis Sancti Hieronymi. Jam aliis instruendis maturus ex S. C. Theologicam Cathedram Ticinensis Archilycæi ascendit, ubi præfationes, atque lectiones Theologicas non Thomisticas tantùm, sed & Scoticas omnes sicut in fonte repertas in Salomone ostendere consueverat, cujus Oracula tam scitè callebat, ut eadem etiam ex tempore recitaret. Caroli II. Hispaniarum Regis Diplomate die XXVI. mensis Martii, anno MDCXCII. Catholicæ Majestatis Chronista in Insubria constitui promeruit. Bibliothecam Collegii Suorum Sancti Petri in Monteforti hujus Metropolis, non tantùm Sententiis à Salomone excerptis decoravit, verùm etiam libris suis editis, & manuscriptis locupletavit. In variis Italiæ Academiis computabatur, scilicet inter Concordes Ravennæ, Faticosos Mediolani, Argonautas Venetiarum, & Affidatos Ticini. Primarii suæ ætatis Eruditi ipsum plurimùm dilexere, &, quemadmodum infra dicemus, ejusdem nomen suis in Operibus commendarunt. Desideratus est Mediolani in

A præfato Suorum Collegio die II. mensis Aprilis, anno Redemptionis MDCCVI. circa quintam noctis horam, quo Passionis Dominicæ memoria recurrebat, ibidemque sepultus conquiescit.

Opera ejus sunt :

I. Pensiero Istorico per questo Ducato di Milano: Al Marchese di Leganes, Governatore dello stesso. *Milano, presso il Ramellati*, 1693. *in* 8. Hoc Opus cum Marchio Leganesius ad Hispanam Aulam misisset, adeò Carolo II. Regi gratum fuit, ut propterea Auctor Regii Chronistæ munere fuerit decoratus.

II. Cronologia della sua Congregazione dal MCDLXXXI fino a' suoi tempi. Ideam Operis Cl. Abbas Bacchinus in Ephemeride Literatorum Mutinæ impressa anno 1692. pag. 237. sic exhibet :

B

Cronologia Emiliana, overo della Congregazione de' Cherici Regolari Somaschi fondata dal Ven Girolamo Miani Nob. Veneto dal MCCCCLXXXI. fino a' nostri dì, ove la sua Vita, e la Causa della sua Beatificazione ampiamente si tratta.

Calendario Emiliano, overo de' Cherici Regolari Somaschi, ove a mese per mese, ed a giorno per giorno si registra quanto di notabile si trova nella suddetta fatica

Compagni, Imitatori, e Benefattori del Ven. Girolamo Viani.

Somaschi Mitrati.

Somaschi Letterati.

Nomenclatura Æmiliana, sive Nomina, Cognomina, Patria, Elogia Cler. Reg. Somaschensium.

C

Chiese, ed Oratorj de' Cherici Regol. Somaschi.

Orfanotrofj, e Spedali.

Seminarj, e Collegj.

Accademie, e Scuole.

Topographia Æmiliana, sive loci Cler. Regul. Somasch., in qua de Templis, de Aris, & Reliquiis &c., ac præcipuè de cultu Jesu Christi Crucem gestantis, ut de Stemmate Congregat cum lemmate: *Onus meum leve*, sic de cultu B. M. V., quæ de carcere Hieronymum eripuit, ac de cultu Angelorum Custodum, de quibus Religio peculiaris apud Somaschensium.

Iconologia Biblica Ven. Hieronymi Æmiliani, ubi omnes figuræ mysticæ ponuntur, ac explicantur, sub quibus Ven. Æmilianus in Sacra Scriptura à plurimis Scriptoribus adumbratur.

D

Pinacotheca Æmiliana, sive Cler. Reg. Somasc. ubi Icones Ven. Hieronymi, atque ejusdem Alumnorum illustrium Pietate, Doctrina, ac Dignitate, cum Elogiis exponuntur.

Bibliotheca Æmiliana Historica, & Panegyrica, ubi omnes Auctores, qui loquuntur de Ven. Hieronymo, atque de ejusdem Sodalitio afferuntur.

III. Stillato sostanzioso del Sommario de' quattro Libri dell' Austria Anicia del Padre Don Cipriano de' Conti Boselli Superiore Montolivetano ec. della quale, in perpetuo combattimento con gravissime difficoltà, è già stato impresso il primo Libro in Milano; e della necessità de gli altri da imprimersi per l'Opera perfezionare, e particolarmente il quarto, conclusione de gli altri tre precedenti; pubblicata dal Padre Don Girolamo Semenzi Cher. Regol. della Congregazione di Somasca, in 4.

E

Ex Cinelli Biblioth. Vol Scanzia V. pag. 51.

IV. Syllabus Ticinensis Rerum Somaschensium Bibliothecæ, ac Collegii S. Majoli Abbatis, Auctore P. D. Josepho Hieronymo Sementio Cler Regul. Somasch Lectore Jubilato S. T. admodum Rev. P. D. Henrico Bossio Cler. Regul. præfatæ Congreg Papiens, colligente Josepho Rusca Novocomensi ex Musæo Monfortiano.

V. Origine miracolosa della celebre Immagine della B. V. presso S. Celso in Milano, illustrata di varie cognizioni. *Ivi, per il Ramellato*, 1700. *in* 4.

VI. Saggio della Vita del Ven. Girolamo Miani Padre, e Fondatore de' Cherici Regolari della Congregazione Somasca. *Treviso, per Gasparo Pianta, e Compagni, in* 12.

VII. In Plinii Naturalem Historiam postillæ marginales. Ex Arisio.

VIII.

A

VIII. Appendix ad Athenæum Literatorum Mediolanensium Abbatis Picinelli. Hoc Opus indicavit citatus Arisius, penès quem sit fides; illud enim, quamvis summâ diligentiâ per me quæsitum, nullibi inveni.

IX. Corollarium Sementianum Musæo Novariensi. Hujus Operis à se scripti meminit ipse Auctor in Epistola ad Arisium, scripta mense Septembri MDCCV.

X. De Laicis Somaschis nonnullarum virtutum ornamento claris primis B. H. Æmiliani Sociis imitatoribus. Ex eadem Epistola.

XI. Notæ nonnullæ ad Homiliam S. Laurentii Martyris Novariensis. Hoc testantur Auctores Ephemeridum Literatorum Italiæ Tom. X. Artic. V.

XII. L'Avvento recitato nel Duomo di Milano. MS. in fol.

B

XIII. Panegirici III. per gli Angeli Custodi recitati in S. Lucia di Cremona. MS. in fol.

XIV. Panegirico per S. Carlo recitato in Cremona nella Chiesa del medesimo Santo. MS. in 4.

XV. Ragionamenti Morali per gli Oratorj della Quaresima. MS. in fol.

XVI. Orazione in lode dell'Augustissima Casa d'Austria fatta il giorno XVII. Aprile MDCLXX. Edita est in libro, cui titulus: „ Varie penne Rettoriche de' PP. Somaschi „. *Milano, per Francesco Vigone*, 1676.

XVII. Altra per S. Antonio da Padoa recitata li XVI. Giugno dello stesso anno. Extat ibidem.

XVIII. Altra per S. Lodovico Bertrando, e S. Rosa di Lima in occasione della loro Canonizzazione l'anno MDCLXXI. Ibid.

XIX. Altra nelle Esequie del P. Giulio Mercori Cremonese Inquisitore generale di Milano, li XXVII. Luglio MDCLXXIII. Ibid. Extat etiam Autographa in Bibliotheca Montfortiana.

C

XX. L'Optica: La principal Professione del Mondo essere il dipingere a Prospettiva: Discorso avuto nell'Accademia de' Faticosi l'anno MDCLXXV. MS. in 4.

XXI. Tutte le Dottrine apprese dal Sapientissimo per l'Uso della Rettorica Sacra: Disegno dell' Opera composta. *Milano, per Ambrogio Ramellato*, 1689 *in fol. & in* 8. Opus verò magnum servatur MS. in Biblioth. Suorum Montisfortis, teste Arisio, pluribus Voluminibus.

XXII. Suasoria Pindarica, al Sig. Mammante Lezzeno eccellentissimo in Medicina, e Poesia, Oda. *Milano, nella Stampa Archiepiscopale*, 1669. *in* 8.

XXIII. La Parafrasi delle Sacre Cantiche. Hujus Operis editionem Auctoris mors posteris invidit.

XXIV. Il Salmo LXVII. per Vienna liberata l'anno MDCLXXXIII.

D

XXV. Il Canto del Ringraziamento a Dio Creatore, e Redentore del Mondo per gli Avvenimenti felici dell'Armi Cristiane nell'Ungheria, e nella Morea l'anno MDCLXXXVII. in 4.

XXVI. La Requie eterna implorata all' anima del P. Don Giulio Cesare Corradi Cherico Regolare Somasco Soggetto glorioso per gli suoi Studj di Rettorica, Filosofia, e Theologia, morto nel MDCLXXXIII. a Spoleti li XIX. Novembre: Canzone Lugubre. Eandem ab Auctore ad se transmissam testatur Arisius eodem Tomo III. pag. 211.

XXVII. Il Mondo Creato diviso nelle VII. giornate, Poesie Mistiche. *Milano, per Carl'Antonio Malatesta*, 1686. *in* 4. Opus est elegantissimis formis impressum, & Imaginibus Æreis scitissimè sculptus ornatum.

E

XXVIII. Carmina varia Italica, vulgò *Sonetti*, *Ode*, *Ottave*, *Elegie*, *Eglogbe ec.* adhuc inedita in laudem variorum illustrium Virorum, præcipuè Mediolanensium, videlicet: Del P. Carlo Pietrasanta per il suo Panegirico in lode del B. Bernardo Tolomei Fondatore de' Monaci Olivetani. Del P. Abbate Giuseppe Rainoldi Monaco Cassinense. Del Co. Vitaliano Borromeo. Del Marchese Pirro Visconti. Del Co. Ermes Stampa per le sue Poesie Liriche. Del P. Enrico Bossi Cler. Reg. Somasco, per li di lui Sonetti, e Ricami. Di Carlo Maria Maggi per la sua Opera Drammatica intitolata: *Il Trionfo d'Augusto*. Di Agostino Santagostino.

XXIX. Carmina II. unum Italicum, alterum Latinum. Extant in Libro, cui titulus „ Per le Nozze „ di Rinaldo d'Este Duca di Modena ec., e „ Carlotta Felicita Principessa d'Annover „ *In Bologna*, 1696. *in fol.*

XXX. Carmen Italicum, vulgò *Sonetto*, extat in libro cui titulus „ Per le Nozze d'Odoardo Pren„ cipe di Parma, e Dorotea Soffia, Princi„ pessa di Neoburgo. „ *Parma*, 1690. *in* 4.

XXXI. Il Maggio dedicato ad Apollo: Oda Panegirica al Senatore Co. Filippo Archinto. *Milano, per il Monza*, 1676 *in* 4.

XXXII. Oda Panegirica in lode del Co. Questore Baldassarre de Rosales, Prencipe dell'Accademia de' Faticosi. *Milano, per il Monza*, 1678. *in* 4.

XXXIII. Carmina plura Latina sparsim edita.

XXXIV. Epigramma in laudem Evangelistæ Dorati pro Vita B. Hieronymi Miani ab eo conscripta. Editum est in Tom. III. Cremonæ Literatæ Arisii pag. 58.

XXXV. Epigramma in laudem Jo. Antonii Guilizzoni pro Opusculo „ de Verbano Lacu Lazari Augustini Cottæ „ *Mediolani*, 1699. *in* 4.

XXXVI. Aliud in obitum Jo. Francisci fratris sui. Ibid. pag. 148.

XXXVII. Epistolæ Latinæ eruditissimæ plures ad Viros doctos, quos inter Antonium Gattum, Franciscum Arisium, Ludovicum Antonium Muratorium, Henricum Bossium, aliosque. MSS. in Bibliotheca Montisfortis Mediol.

XXXVIII. Descriptionem Carthusiæ Ticinensis, quam Amstelodami forsan impressam tribuit Sementio Arisius; nos inter ejus Opera non recensemus, cùm verè ejus Auctor fuerit Matthæus Toscanus, de quo in Appendice prætermissorum egimus.

Ipsum, & Opus ejus de Creatione Mundi eleganti Carmine commendavit Abbas Cannetus Camaldulensis, dum erat in vivis, mei amicissimus.

Laudatur etiam à P. Thoma Ceva Soc. Jesu in Opusculo de Rethorica Salomonis (de quo fides sit apud Arisium, cùm illud nunquam viderimus, nec à Suis nobis fuerit indicatum) à Joanne Mario Crescimbenio in IV. Libro „ della volgar Poesìa „ aliisque pluribus, à supradicto Arisio citatis in Tom. III. Cremonæ Literatæ pag. 185. & seqq.

LVII.

SICCUS NICOLAUS.

Nicolaum Siccum Barnabæ, & Magdalenæ Tangatinæ conjugum filium Brixiana Urbs sibi Civem gratulatur. Fuit ex Condominis Calcii, in finibus Ducatus Mediolanensis, ideo eum inter Exteros Eruditos, qui Insubriæ Metropolim decorarunt, referimus, & quòd originem ex Bertholino de Siccis Oppidi Caravaggii, Ducatus Mediolanensis, anno MCCCXX. incolâ traxerit, ut eruimus ex Stemmate genealogico ejusdem Familiæ nobis ab humanissimo, atque doctissimo JC. Joanne Sitono tradito, & quòd munus amplissimum rerum Capitalium Præfecti in hac Urbe gesserit, tandemque, præter Brixianam, Mediolanensi quoque Civitate gavisus fuerit. Multa quidem, & ut solet, omnia, doctissimè de tanto Viro scripsit non purpurâ solùm, sed etiam eruditione Eminentissimus Angelus Maria Quirinus S. R. E. Bibliothecarius in suo præclarissimo Opere cui titulus: „ De Brixiana Literatura „ *edito Brixiæ, apud Joannem Mariam Rizzardi*, 1739. *in* 4. pagg. 209. & sequentibus. Nos autem pro instituti nostri ratione quædam de Sicco dabimus è variis Auctorum testimoniis deprompta; addito etiam de more Operum ipsius Indiculo. Ad omnem eruditionem aptissimum à natura ingenium nactus, nullum prætermisisse visus est studiorum genus, quod diligentissimè non coluerit. Oratoriam enim, Poësim Italicam, & Latinam, præcipua Europæ, & Asiæ idiomata, atque utriusque Juris prudentiam ad animi sui culturam derivavit. Militari etiam laude claruit, nam & Vercellas Urbem munitissimam è Gallorum manibus recuperavit, & Casali Montisferrati Metropoli obsessæ tulit suppetias. At belli pertæsus in Oppidum Montisclari Agri Brixiani

xiani se receperat scribendis Codicibus intentus, cùm Ferdinandi Austriaci Romanorum, & Bohemiæ Regis nomine ad Solimanum Turcarum Tyrannum legatione functus fuit, dumque Constantinopoli moram traheret, ultra CC. captivos Christianos ære suo redemit. Præclara munera à Tyranno suscepit, vestes scilicet auro contextas, equos, & ensem auro ornatum; adjectis humanissimis verbis, cùm bene gesto negotio reverteretur. Anno igitur MDXLV. in Italiam regressus, adveniente postmodum ex Germania Mediolanum Philippo II. Hispaniarum Rege anno MDXLVII. Comœdiam conscripsit Italicam cui titulus „ Gl' Inganni „ quæ ipso Rege adstante habita est magno cum plausu. Post quinquennium Capitalium rerum Præfectus in Insubria constitutus fuit, cùm hanc Ditionem regeret Ferrantes Gonzaga. Gratissimus extitit Christophoro Madruccio Cardinali, Episcopo, & Principi Tridentino, atque Antonio Perrenoto Atrebatensium Antistiti, ad quos plura scripsit Latina Carmina, eo præsertim tempore, quo literarii cupiditate otii illectus, publicis negotiis valedicens, iterum Montemclarum se recepit, ubi ad Clysim amnem sibi magnificas Ædes struxerat. Sed inde Romam Pontifice vocante contendit, qua in Urbe tanti habitus est, ut nisi mors intercessisset, sacrâ purpurâ decorandus crederetur. Ibi obiit, quo anno incertum; nullus enim Scriptorum, quos vidimus, hunc indicavit. Epitaphii loco subjicimus Carmen Italicum Petri Antonii Soncini Brixiani, quod legi inter Academicorum Occultorum versus, testis est Octavius Rubeus loco citando.

Quì giace il Secco, che fu in Brescia un Sole,
Che a tutto il Mondo i raggi suoi distese,
Caro de l'Austria visse a la gran prole,
E Solimano in lui suoi doni intese:
Del suo felice ingegno l'aurea mole
Tutta d'Eternità bella s'accese:
Roma il rapì, mentre con gli Ostri suoi
Tentò d'accrescer la sua gloria in noi.

Opera ejus hisce prænotantur titulis:

I. De origine Pilæ majoris, & cinguli Militaris, quo flumina superantur, Nicolai Sicci Mediolani Justitiæ Præfecti Carmen. Ad Illustrissimum, & Reverendissimum Episcopum Atrebatensem summum Consiliarium Cæsareæ Majestatis. *Venetiis*, 1551., *& Mediolani, ex Typographia Moschenìana*, 1555. *in* 4

II. Gl' Inganni: Commedia recitata in Milano l'anno MDXLVII dinanzi alla Maestà del Re Filippo. *Fiorenza, appresso i Giunti*, 1562. *in* 8. *Venezia, per Francesco Rampazetto*, 1565 *e per Domenico Cavalcalupo*, 1565. *in* 8. & iterum *Firenze, per il Giunti*, 1595 *e* 1615. *in* 8. *Venezia, per Lucio Spineda*, 1600. *in* 12. In prima tamen Juntarum editione anni 1562. sphalma cubat; ibi enim notatur annus 1547. cùm Philippus II. tunc adhuc Hispaniarum Princeps, anno tantum 1549. Mediolanum venerit.

III. L'Interesse: Commedia. *Venezia, presso Francesco Ziletti*, 1581. *in* 8. *e presso Fabiano, ed Agostino Zoppini fratelli*, 1587. *in* 12. *e per Giambattista Combi*, 1628. *in* 12.

IV. La Cameriera: Commedia. *Venezia, presso Cornelio Arrivabene*, 1583 *in* 8. *e presso li fratelli Zoppini*, 1587. *in* 12., *e presso Bartolomeo Carampello*, 1597. *in* 12. *e per Alessandro Vecchi*, 1610. *in* 12. col Prologo in versi sdruccioli.

V. Il Beffa: Commedia. *Parma, per Seth Viotto*, 1584. *in* 8.

VI. Carmina plurima Nicolai Sicci *Brixiani* dicti. Extant in Tomo IX. Carminum illustrium Poëtarum Italorum pag. 480.

VII. Carmen ad Illustrissimum, & Reverendissimum Episcopum Atrebatensem. Incipit:

Ne me fortè putes vana ambitione fruentem
Dessipere, atque animum deliro volvier æstu,
Immemorem sortis priscæ, veterumque malorum,
Accipe cur vanos odi quos nunc gero fasces, &c.

Definit autem:

Ista tibi & musto, & satur autumnalibus uvis
Dictabam ruri Venusino Carmine, dum tu
In Gallos aditus numeroso milite tentas.

Constat versibus 130.

VIII. Aliud Illustrissimo, & Reverendissimo Cardinali, & Principi Tridentino. Incipit:

Rideor à doctis, quòd scribens tam rude Carmen
Ostendam id multis, nec me ullus jam pudor urat.

Definit verò:

Per scopulos regum per magna palatia jactet.

Constat versibus 106. Extant ambo in Cod. MS. Biblioth. Ambr. signat. D. num. 479. in fol.

IX. De Formica: Epigramma. Hoc, teste Magliabecchio in Epistola ad Emericum Bigot, olim attributum fuit celeberrimo Joanni Casæ, cùm tamen Sicci opus sit. Vide etiam Tom. I. pag. 51. Operum ejusdem Casæ.

M. Antonii Majoraggii Epistola ad Joannem Cardinalem Moronum, in qua narrat quomodo Nicolaus Siccus Justitiæ Præfectus amissas Vercellas recuperavit. *Mediolani, apud Moschenum*, 1553.

„ Est Nicolaus Siccus, Justitiæ Præfectus, Vir prudentissimus, qui propter ejus summum ingenium, „ ac in quibuscumque gravissimis negotiis pertractandis miram sapientiam maximas laudes meretur. Ita Marcus Litta de Urbe Mediol. fol. 25.

In libro, cui titulus: „ Carm. Illustr. Poët. Italor. Tom. III. pag. 377. Extat Antonii Cerruti Novariensis longum Carmen ad Nicolaum Siccum in natali Divi Martini.

In Tomo autem XI. pag. 218. habetur Carmen Francisci Vinthæ Volaterrani ad Nicolaum Siccum.

In libro, cui titulus: „ Lettura di Girolamo Ruscelli, sopra un Sonetto dell' Illustrissimo Signor „ Marchese della Terza alla Divina Signora Marchesa del Vasto. „ *In Venezia, per Gio. Griffio l'anno* 1552. *in* 4. sic legitur „ Basta restringersi „ nel molto Illustre, dotissimo in ogni scienza, „ e non men felice, che colto, e leggiadro Scrittore in prosa, ed in verso delle tre Lingue „ principali il Signore Niccolò Secco, nel quale „ il valore, e le doti del corpo, pare che di continuo facciano onoratissima concorrenza con „ quelle dell' animo, e della fortuna. „

De ipso cum laude agunt Hieronymus Bossius in Historia genealogica Familiæ Siccæ. *Mediol.* 1708. pagg. 87. & seq. Fontaninius in lib. „ dell' Eloquenza Italiana „ edit. III. pag. 443. Lasor à Varrea; Ghilinus in Theatro Eruditorum; Cozzandi in Biblioth. Brixiana; Clariss. P. Quadrius in Tomo V. „ Della Storia, e Ragione d'ogni „ Poesìa, „ & Sitonus noster in Schedis, cum aliis pluribus.

LVIII.

SIMONETTA BONIFACIUS.

Quantumvis V. Cl. Saxius in sua Typographico-literaria Historia Mediolanensi Col. CCCXLIII. Bonifacii Simonettæ Elogium eloquentissimè dederit, nostrum existimamus, quædam præclaris ejusdem laboribus pro more attexere. Bonifacius noster Andreâ, qui postmodum, Francisco Sfortia Mediolani Duce, Castro Modoëtiæ Præfectus fuit, Patre genitus, apud plures eruditos Auctores inter doctissimos Mediolanenses Cives recensetur; non continuò tamen existimandus est in hac Metropoli natus; minimè enim hîc primam lucem vidit, sed in Apulia, unde nobilissima Simonettarum Progenies ad hanc usque diem Mediolani florens, traxit ori-

originem. Id apertiſſimis verbis Bonifacius ipſe teſtatur in Epiſtola VII. libri I. de Perſecutionibus Chriſtianorum, de quo Opere infra dicemus; ait enim: „ Ab Apulia, quæ mihi patria, & opibus „ paternis Venetias trajiciens, infans à piratica tri- „ remi interceptus ſum. „ Pergit deinde „ Poten- „ tatu Antonii Patrui, qui militiam ſolverat, & „ Anconæ magiſtratum gerebat, evaſi. „ Mediolanum ergo cùm advenifſet, in primævo ætatis flore Ciſtercienſium Inſtitutum amplecti ſtatuit, cùm priùs literas, eloquentiam, ceteraſque præclaras artes ad ſuam derivaſſet eruditionem, jamque Lauream Theologicam eſſet promeritus. Monachus factus ſacris totum ſe dedit ſtudiis, tantumque apud Suos exiſtimationis adeptus eſt, ut juvenili adhuc ætate aſſumeretur ad dignitatem Abbatis in Monaſterio Sancti Stephani de Cornû Diœceſis Laudenſis, non Placentinæ, uti perperam Picinellus, & alii. Id munus adhuc gerebat anno MCCCCXCII. quo Collectarium Ciſtercienſe pro Cœnobii ſui Choro conſcribendum curavit, de quo Codice haud multo poſt differemus. Quantùm Monaſterio ſuo contulerit, ſatis demonſtrat Epiſtola III. libri III. Operis ſupra laudati ad Innocentium VIII., ubi narratis domeſticis infortuniis, & Cœnobii ſui ruinâ alluvione Padi fluminis ferme deleti, quodque paternis opibus reſtituere aggreſſus erat, Pontificem rogat, ut penſionem aureorum CC. à Sixto IV. impoſitam ſibi indulgeat. Quo etiam ſenſu concepta eſt Epiſtola V. ejuſdem libri ad Sacrum Cardinalium Collegium. Nihil verò præter verba cùm ab Urbe reportaſſet, ſemetipſum conſolatur in Epiſtola VII. citati libri; uberiùs tamen oſtendit ipſius in Monaſterium ſuum beneficentiam Epiſtola ejus XV. libri V., in qua Hiacynthum Fratrem Equitum Magiſtrum alloquitur: „ Si hi, qui ſex luſtris exactis „ Abbatiam meam coluerunt, nunc reviviſcerent, „ omnia immutata, & quæque ante tetra, me au- „ ctore, nunc effulgere ſtuperent. Quilibet, quo- „ modo Padus amnis Cœnobium, rus, vineas, con- „ ſita abſorbuerit, aſpiciens, cum nulla antiquitas „ extet, & ante tuguria in regias converſa ſint, „ ac ubi deinceps tot moles, quas ego condidi, & „ prata, vineas, arbores per me infoſſas videret, „ in quo nutritus ſit, juraret, non eſſe locum, ac „ ut illuſus tantâ amœnitate ſtuperet. „ Viris in Italia præſtantiſſimis Laurentio Mediceo, Joanni Bentivolo, Jaſoni Mayno, Joanni Comiti Mirandulæ, Alphonſo Calabriæ Duci, aliiſque, ut ex Epiſtolis ad eos ſcriptis apparet, fuit acceptiſſimus, quemadmodum & Ludovicus Maria, cognomento Maurus, Mediolani Dux, ipſi aliquando favit, cujus rei teſtis eſt Auctor in Epiſtola I. lib. VI. Eruditione quantâ floruerit, atque omnigenæ doctrinæ ornamentis excultus fuerit, facilè cognoſcet Lector ex his, quæ in Operum Elenco recitabimus. Patruos habuit Cichum, & Joannem Ducales Secretarios, mox commendandos; Fratres verò plures, inter quos jam laudavimus Jacobum Philippum Senatorem. Ejus obitus annum vetuſtas obliteravit; apud poſteros verò æternùm vivet ob eruditiſſimum librum, cui titulus:

I. De Chriſtianæ Fidei, & Romanorum Pontificum „ perſecutionibus; in fine: „ Hoc Opus impreſſum „ fuit in inclyta Civitate Mediolani per ſolertiſſi- „ mum artis impreſſoriæ *Magiſtrum Antonium Zarotum Parmenſem, anno Salutis Chriſtianæ 1492. in menſe Januarii*, ſub Illuſtriſſimo Joanne Galeacio „ Sfortia Vicecomite, Duce Mediolani, ſexto fœli- „ ciſſimo, Ludovicoque patruo Gubernatore mode- „ ratiſſimo, in fol. Prodiit etiam *Baſileæ, curante Hieronymo Emſero per Nicolaum Keſler pariter in fol. anno 1509. menſe Decembri*; verſum eſt & Gallicè ab Octaviano de S. Gelais, Epiſcopo Engoliſmenſi, editumque *Pariſiis*.

In hoc Volumine habentur ſequentia:

Oratio Theologica ad Deum.

Epiſtola Dedicatoria ad Carolum VIII. Francorum Regem, ubi plura de Gallorum moribus, deque officio boni Principis diſputantur.

Aliæ Epiſtolæ duæ Dedicatoriæ, in quibus multa ex Philoſophiæ penetralibus de Antiquorum portentis, & miraculis depromit.

Orationes tres, in quibus comparantur tres principales Religionis ſpecies, quarum prima habet Chriſti Vitam, & Fidei noſtræ præſtantiam; ſecunda, Moyſis Inſtituta, & Mirabilia; tertia, Mahometi Vitam, & Legis ejus deliramenta.

Vita, & mores omnium Romanorum Pontificum à Sancto Petro ad Innocentium VIII., & quo in ſtatu ſub quolibet Reſpublica Chriſtiana fluctuaverit.

Epiſtolæ CCLXXIX. quarum ſtructuram jam retulit citatus Clariſs. Saxius in ſua Hiſtoria Typographico-literaria Mediolanenſi loco jam indicato.

In fine Operis legitur Poëma Joannis Biſſi in laudem Auctoris, & Operis, ex quo pauca Carmina excerpere mihi liceat:

Pontificum, quibus eſt Romanæ cura Salutis,
Vita nitet: vitio vitii mala crimina dantur.
Virtutiſque decus ſummo celebratur honore.
Quæ tenet inſignes laudatur epiſtola ſenſus:
Quæ tibi conſurgit Romani plena leporis:
Et varios aperit claro ſermone receſſus:
Sive ſit aſtrigeri per quadrans mentio cœli,
Sive ſit ad medicos faciens ſententia, libris
Eſt complexa tuis magno moderamine rerum.
Hinc nitet hiſtoriæ non uno limite nodus:
Propoſitoque ſedet quicquid tua pagina nobis
Porrigit: & miro pariter teſtatur amore.
Coſmographuſque frequens fido pro teſte citatur
Sæpe tibi: ſubeunt civiles ordine leges.
Denique quicquid habent Scriptores protinus omnes
Emicat hic, clarumque refert ſuper æthera nomen, &c.

Ceterùm in fronte librorum memorati Operis adſunt Breviaria Stephani Dulcinii Canonici Scalenſis ſuper ſingulis cùm Epiſtolis, tum aliis Capitulis; eidemque Dulcinio debemus editionem noſtri Auctoris. Inſuper Dulcinius in Dedicatoria, quam ipſe obtulit Joanni Baptiſtæ Ferro, laudibus extollit nobilitatem, & geſta Familiæ Simonettæ, ac præcipuè commendat celeberrimum Joannem Simonettam Patruum Bonifacii noſtri, de quo ſuo loco dicemus.

II. Aliud quoque Volumen edidit, quod mihi videre non contigit, ſicut ipſe fatetur lib VI. cap. XXXVI. ſupradicti Operis de Perſecutione Chriſtianorum, ubi loquens de Innocentio VIII. Summo Pontifice ſcribit: „ Ego Bonifacius in Volumine „ noviſſimè edito quindecim verſiculis, miro com- „ pendio, laudes hujus Pontificis digeſſi „

III. Opus de Pace ſervanda. Incipit: „ Bonifacius Si- „ moneta Abbas Venetis, & Nationibus ſalutem. Illud nuncupavit Petro Craſſo Aurato Interpreti, quem plurimùm laudat in Epiſtola, quæ, præter morem, non præfixa eſt Operi, ſed in fine legitur. Poſt ipſam verò hæc habentur: „ Divinum Opus „ de Pace ſervanda Reverendi Bonifacii Simone- „ tæ Abbatis, Doctoris præſtantiſſimi, Artium „ profeſſoris, Aſtronomique, ad Venetos, & Na- „ tiones, ego Antonius Carcanus Papiæ ſub divo „ Joanne Galiaz principe impreſſi in fol. „

IV. Epiſtola ad Ardicinum Portam Alerienſem Epiſcopum, ſine data. In ea Auctor invidorum calumnias retundens, enumerat quæ contulerit Monaſterio Sancti Stephani de Cornu; multa etiam è veterum hiſtoriis eruditionis gratiâ congerit.

Epiſtolæ IV. mutuæ Vexoris Ægyptiorum, & Tanais Scytharum Regum. De his hæc Auctor ſcribit in Epiſtola, de qua mox dicemus: „ Superiores „ altercationes inter Annales nullo modo conſcri- „ ptas, ſed per ſomnia à me declamatore com- „ pertas non ignores. „

Alia ad Lazarum Merulam Novarienſem, qua Epiſtolas eaſdem mittit ſine data. Omnia uno Vol. In fine ſic: „ Divinum hoc Opus Reverendi Do- „ mini Bonifacii Simonetæ Abbatis impreſſum eſt „ Papiæ ſub invictiſſimo Mediolani Joanne Galeaz „ ſexto Duce, per Magiſtrum Antonium de Car- „ cano fœliciter; ad Omnipotentis laudem. „ Amen, in fol.

V. Scripſit Vitam Alexandri VI., ut eruitur ex libro, cui titulus: „ Sommario, overo Età del Mondo „ Cronologiche ec. fatto da Girolamo Bardi Fio- „ ren-

„ rentino . „ *In Venezia*, *appresso i Giunti*, 1581. *in* 4. In secundo Tomo hujus Operis citatur sæpissimè inter alios Auctores Bonifacius Simonetta in Alexandro VI., nempe pag. 764, 769., 772., 774., 778., 782., & 792.

Annales etiam Urbis nostræ scribere meditabatur, ut innuit in Nuncupatoria Regi Gallorum, & in lib. VI. Epist. ultima supradicti Operis.

Collectarium Cisterciense manuscriptum. Reverendus Dominus Abbas Bonifacius Simoneta, & Doctor, fecit fieri hoc Collectarium pro Coro sui Monasterii Sancti Stephani Cornu Juvenis, Laudensis Diœcesis, & Ordinis Cisterciensis anno MCCCCXCII. ad Omnipotentis laudem, Amen. Habetur in eadem Bibliotheca sub litera I., & num. 24.

Post Tractatum de Lamiis Magistri Hieronymi Vicecomitis impressum *Mediolani*, *anno* 1490. legitur Epistola Boni Aluisii de la Cruce Carævallis Monachi ad Franciscum Bossium scripta, ubi fit honorifica mentio Bonifacii nostri hisce verbis „ Ipsum posteaquam Opus habui, sicut thesaurum penès me absconditum, ut in lucem prodiret, veritate pollens haud primo, & præcipuo Patri meo observandissimo, & Reverendissimo Domino Bonifacio Simonetæ celavi, Abbati S. Stephani, Ordinis Cistercii, Decretorum eximio Doctori, atque Artium professori, necnon omni genere dicendi ornatissimo, Medicinæque nec ignaro, ac insigni Astronomo, sub cujus culmine doctrinæ humilis Doctor sedeo; immo & pro munere cum Tractatu Artis Magicæ, quem alio tempore stampandum reservo, tradidi meritò, ut ex eo quàm frugis sit, animadvertat omnium scientiarum interpres magnificus, & monarcha. „

Plures cum laude meminerunt nostri Auctoris, inter quos Angelus Manrique Tom. IV. Annal. Cisterc. ad annum MCCXXXI. cap. VII. num. VI. Antonius Possevinus in Appar. Sac. Robertus Rusca in Comp. Vir. Illustr. Cisterc., Conradus Gesnerus in Biblioth. Univers. Marianus Armellinus Biblioth. Benedict. Cassin. in Append. pag. 15., Aubertus Miræus de Script. Sec. XVI., Casimirus Oudinus de Script. Eccles. Tom. III. pag. 2688., Vossius de Script. Latinis lib. III., Cornelius à Beughem Incunabula Typographiæ pag. 127. Moreri in Lexico, Fabricius Bibl. Med. Ævi Tom. I. & Picinellus in Athenæo pag. 65. uti etiam P. Mazzucchellus in Schedis.

LIX.

SIMONETTA CICCHUS.

Cicchus, sive Franciscus Simonetta Antonii filius, in Calabria natus, qua de causa sæpe se subscribere solebat Cicchus Calaber, è natali solo in hanc Metropolim commigravit, secutus Franciscum Sfortiam anno MCCCCL. (ut in Alexandro Simonetta diximus) unà cum fratribus suis Andrea, qui postmodum Castri Modoëtiæ Præfectus fuit, atque Joanne Historico celeberrimo, de quo brevì agemus. Fuerat jam Cicchus Præses Cameræ Summariæ in Regno Neapolitano, electus ad id munus à Renato Rege, die XXIV. Martii, anno MCCCCXLVIII., ut ex Diplomate servato in Archivo Castri Portæ Jovis Mediolani. Huc igitur cùm venisset, duxit uxorem Elisabeth Vicecomitem filiam Gasparis Ducalis Consiliarii, & Catharinæ Castillioneæ nobilium conjugum, Azonisque Parmæ Prætoris sororem, è qua suscepit, inter alios, Sigismundum Cubicularium Alexandri VI. Pontificis, Jo. Jacobum Ducalem Secretarium, uti etiam Antonium pariter à Secretis Ducalibus, atque apud Venetos Oratorem, cui Joannes Campeggius Bononiensis Tractatum suum de Dote impressum *Papiæ*, *per Damianum de Binasco*, *anno* 1477. nuncupavit, datâ ad eum Epistolâ, in qua plura de laudibus Cicchi nostri leguntur. Charus inter primos extitit Cicchus prædicto Francisco Sfortiæ Duci, qui hac Ditione potitus, nihil habuit antiquius, quàm Cicchum, & fratres illius beneficiis, & privilegiis fovere.

A Meritò autem Scriptori nostro Franciscus tot benignitatis argumenta conferebat, ob fidem, doctrinam, atque prudentiam, quibus præditus erat, adeò ut gravioribus in negotiis eas virtutes ostenderet in sui Principis gratiam. Annonæ Militaris Præfecturam gerens in Urbe Laudensi, Castrum Sancti Columbani, cui tunc præerat Lucius Cotta, Francisco Sfortiæ sine armis, & bello tradendum curavit. Unus fuit è præstantissimis Viris, qui astitere anno MCCCCLIX. cùm Bernardinus Corius, à nobis loco suo laudatus, sacris Undis lustraretur, cujus rei testem habemus ipsum Corium, qui ad citatum annum, in Mediolanensi Historia, natalem diem suam commemorat, susceptores in Baptismate referens Comitem, scilicet Galeacium, postea Mediolani Ducem, Robertum Sanseverinatem, Comi-
B tem Gasparem de Vicomercato, Petrum Pusterlam, Cicchum nostrum Ducalium Scribarum principem, Thomam Bononiensem, & Antonium Guidobonum Derthonensem Patricium, quemadmodum in Bernardini Articulo memoravimus. Simultate interim exortâ inter præfatum Gasparem de Vicomercato, & Cicchum, anno MCCCCLXIV. nihil non egit Gaspar, ut Simonettam à Francisci Ducis gratia deturbaret, quod cùm assequi nullâ ratione potuisset, ab incœpto desistere coactus est. Post obitum verò ejusdem Principis rerum potitus est Galeacius Maria filius, apud quem Cicchus plurimùm valuit, eique etiam fuit à Secretis tam acceptus, ut Friderico Urbinati vitam impetraverit, cùm ip-
C sum Dux capite plectere decrevisset. Anno quoque MCCCCLXXIII. graviter ægrotans Galeacius, mortem metuens supremas condidit Tabulas, in quibus Cicchum filiorum suorum Tutorem constituit, ratus tanti Viri prudentiam eis non modicum profuturam, quemadmodum eum die III. Novembris, anno MCCCCLXXI. altero Testamento Erogatarium decreverat. Post triennium Dux idem per Sicarios è medio tollitur, & in Officio Ducalis primarii Scribæ confirmatus est Cicchus, cùmque duo Senatus constituti fuissent, quorum prioris munus esset civilia tractare negotia, alterius verò, quæ ad Principatum pertinent definire, Scriptor noster utrique Ordini sic præfuit, ut ejus arbitrio fierent universa. Regressus interim fuerat è Galliis cum
D fratribus suis Ascanio, atque Octaviano, Ludovicus Sfortia extincti nuper Galeacii Mariæ frater, qui cùm Ditionem occupare statuisset, inito cum Roberto Sanseverinate consilio, adversùs Cicchum conspiravit, ea de causa, quòd ipse simul cum Ducissa Bona defuncti Ducis vidua, ejusque fautoribus conatus eorum eluderet. Agente postmodum Ludovico Gonzaga Mantuæ Marchione, inter Bonam, ac Fratres ipsos compositæ sunt controversiæ. Multas etiam Ciccho struxerunt insidias, præfatus Sanseverinus, & Donatus de Comite, quas ille prudenter declinare studuit. In exilium paulò post pulsi sunt fratres Sfortiæ, sed Ludovicus arreptis armis anno MCCCCLXXIX., Insubriæ minitans, ne Mediolanensi Ditione excluderetur, Joannem Galeacium nepotem, Bonam, Cicchum, ejusque
E Collegas impulit, ut magno pretio Herculem Estensem, & Federicum Gonzagam sibi adjumento futuros conducerent. Robertum quoque Malatestam, Ariminensium Principem, atque Constantium Sfortiam Pisauriensem in suas partes trahere satagere; Fratresque prædictos, & Robertum Sanseverinatem, publico Edicto proposito, perduelles, & Ducis proditores habendos statuerunt. At cùm tota fermè Italia eam ob causam ad arma convolaret, ad pacis consilia ventum est, Arbitro controversiæ constituto Sixto IV. Summo Pontifice. Interim Simonetta Hippolytam filiam Gaudentio Columnæ, Comiti Amatiæ, Sigismundi Ducis Austriæ Capitaneo Generali, in uxorem tradidit anno MCCCCLXXIX., die XII. Martii, ut ex tabulis publicis Archivi Arcis Portæ Jovis Mediolani. Paulò post Ludo-

Ludovicus, Derthonâ occupatâ, Ducifsâ Bonâ confentiente, Mediolanum pervênit. Ea res Cicchum, ejufque Collegas adeò consternavit, ut Bonam alloquens ille, hæc verba pronunciaffe feratur: „ Ego caput, tu verò brevî Principatum amittes. „ Sollicitabant adversùs Simonettam Ludovici animum nonnulli hujus Urbis Proceres, quos inter Joannes Borromæus, Petrus Pufterla, ac fæpè memoratus Sanfeverinus, exilii memoriam identidem refricantes, ut injuriæ commemoratione excandefcens, eum ab omni adminiftratione depofitum, in carcerem conjicere non diferret. Totus inter hæc Cicchus erat, ut gratiam Ludovici aucuparetur, hominis tamen curas fefellit Petrus Pufterla, qui, communicato cum aliis Simonettæ hoftibus confilio, Ludovicum monuit, nulla ratione turbas in hac Metropoli excitatas fedari poffe, nifi Cicchus ergaftulo mulctaretur. His permotus ille, ad fe accerfitum cum Joanne Fratre, & aliquot Familiaribus detineri jubet, direptis interim omnibus domefticis bonis tam in Cubiculis, ubi Cicchus habitabat in Caftro, quàm in ædibus fuis intra fines Parochiæ Sancti Marcellini hujus Urbis fitis, quarum, dum veterem Infcriptionem ibi repertam refert, fit mentio in libro, cui titulus: „ Infcriptiones Sacrofanctæ „ Vetuftatis à Petro Appiano Ingolftadienfi, & Bar„ tholomæo Amantio Poëta collectæ edito *Ingolfta„ dii, anno* 1534. „ Tum Cicchus Ticinum deducitur, & in Caftro ejufdem Urbis tanquam in libera cuftodia detinetur. Plures hujus Viri calamitas commovit; in primis verò Ducem Auftriæ, qui Legatos Mediolanum mifit, ut ei libertatem priftinam impetrarent, qui cùm re infecta rediiffent, Gaudentius Cicchi gener, cum Germanis aliquot Militibus Duci Ludovico bellum inferre non dubitavit. At paulò poft, die fcilicet XXX. menfis Octobris, anno MCCCCLXXX. cùm prius non ignarus imminentis fibi mortis Vir præftantiffimus plura pietatis fuæ erga Deum, ac facra loca in fupremis Tabulis argumenta reliquiffet, & quas folebat, horarias preces Virgini Matri perfolviffet, infracto prorfus animo, ad fupplicii locum perrexit. Fuit is exterius propugnaculum præfati Caftri Ticinenfis, ibique toto fpectante populo, cervicem amputandam feptuagenarius, & pedibus æger lictori præbuit, bonis omnibus fatum ejus dolentibus. Vitam redimere potuerat, fi petenti Ludovico quinquaginta aureorum millia à fe Florentiæ poffeffa ipfi ceffiffet; verùm turpe fibi ducens precarium fpiritum prorogare, refpondit (ut refert Anonymus in Diario Parmenfi ab anno MCCCCLXXVII. ad MCCCCLXXXII. edito in Tomo XXII Scriptorum Rerum Italicar. pag. 245) „ Ego indebitè carceratus, faccomana„ tus, & vituperatus fui immeritò, cùm femper „ laboriofus, & vigilans fuerim ad regimen fidele „ Status Mediolani. Hæc funt munera, & remu„ nerationes mei? Si enim in aliquid deliravi, me „ puniant. Denarios verò meos, quos tanto cum „ labore lucratus fum, volo fint filiorum meorum. „ Deo multum debeo ob tantam Vitæ meæ diutur„ nitatem. Mortem non timeo; nil magis opto, „ quàm hac vita privari. „ Vix capite obtruncatus eft Cicchus, cum Tabellarius Mediolano applicuit, Principis gratiam deferens, fed fruftra. Cadaver illius conditum eft in Clauftro Templi Sancti Apollinaris extra Muros Papiæ, nunc diruti ob extructionem novorum propugnaculorum, ejufque titulus translatus eft ad PP. Domenicanos, cujus Ecclefia vocatur hodie SS. Thomæ, & Apollinaris. Interea Sepulchro impofitæ funt geminæ Infcriptiones, quas Corius refert, nempe:

PRINCIPIS INSVBRVM FIDVS QVIA SCEPTRA TVEBAR
ACEPHALON TVMVLO GENS INIMICA DEDIT.
ME CECVM DICVNT VIDI QVI MVLTA SVPERSTES
CREDE MICHI SINE ME PATRIA CECA MANES.

DVM FIDVS SERVARE VOLO PATRIAMQVE DVCEMQVE
MVLTORVM INSIDIIS PRODITVS INTERII.
ILLE SED IMMENSA CELEBRARI LAVDE MERETVR
QVI MAVVLT VITA QVAM CARVISSE FIDE.

Protome Cicchi è pario marmore affabre fculpta, cernitur adhuc in fronte Templi Maximi in Urbe Novocomenfi, ad lævam intrantium, fubjectis hif ce literis:

CICHVS SIMONETA.

Vir fuit eximiæ eruditionis, exoticafque linguas Græcam, Hebraicam, Hifpanicam, Germanicam, & Gallicam optimè callebat, ut, inter alios, nos monet Moriggia loco infra citando. Quod autem ad Græci fermonis fcientiam fpectat, teftes etiam habemus Petrum Candidum Decembrium, qui cum Epiftolis adhuc ineditis num. CXIII. & CXXI. Diodori Siculi Librum fextumdecimum, & Ariftotelis partem è Græco ab ipfo translatam ad Cicchum mittit, ut de illis pro fua in Græco Idiomate peritie fententiam ferat, uti etiam Francifcum Philelphum, qui in una ex Epiftolis infra memorandis, data Mediolani V. Kal Martii, anno MCCCCLXI. agens de literaria lite inter fe, & Candidum Decembrium vertente pro Epitaphio Luciæ Sfortiæ ab eodem Decembrio elaborato, integros Homeri verfus Græcè ad Cicchum noftrum fcribit, quibus fententiam fuam confirmat; fupervacaneum enim fuiffet ad ejus linguæ ignarum hominem Græca fcribere Carmina.

Superfunt ejus Opera, quæ hìc indicamus, fcilicet:

I. Conftitutiones, & Ordines Cancellariæ Secretioris Illuftriffimi Principis, & Excellentiffimi D. D. Francifci Sfortiæ Vicecomitis Ducis Mediolani, &c. factæ per Magnificum Dominum Cicchum Simonettam de Calabria, Ducalem Secretarium &c. fub die Veneris octavo Novembris, anno MCCCCLXV. Indictione quartadecima &c. Hæc MSS. authentica in fol. extant penès Clar. Advocatum Sitonum.

II. Decreta quamplurima Francifci I., Galeacii Mariæ, & Joannis Galeacii Mediolani Ducum; inter antiqua Ducalia Decreta edita *Mediol* 1654. *in fol.*

III. Collectio Chartarum Ducalium ad externa Negotia pertinentium, in cujus fronte eruditiffimam Præfationem fcripfit ad Illuftriffimum, & Excellentiffimum Principem, & D. D. Galeaz Mariam Sfo-

Sfortiam Vicecomitem Mediolanenfium Ducem. Volumen MS. magnæ molis, in fol. autographum, fervatur in Bibliotheca Regis Francorum, ejufque antigraphum extat apud Comitem Antonium Simonettam, ex fubfequenti Joanne Cicchi fratre defcendentem.

IV. Liber Memoriarum Hiftoricarum MS. citatur à Raphaële Faniano in fuo Compendio hiftorico de Familia Sextia, in Solivetana Collect. Tom. XXII. diverforum, qui addit, extitiffe penès Egregium Virum Jacobum Aliferum Regium, & Ducalem Senatorem. Ex Schedis P. D Gafparis Berettæ.

V. Epiftola Latina data IV. Non. Martias MCCCCLXII. ad Petrum Candidum Decembrium, in qua agit de brevi Compendio rerum à Principe geftarum, quod ipfe Decembrius confcripferat, ut infra. Extat in Biblioth. Ambrof. Codice fign. I. num. 235. in fol. inter Epift. Decembrii.

VI. Epiftolæ plures ad Francifcum Philelphum Virum Eruditiffimum, ut eruitur ex ejufdem ad Cicchum datis, numero XIX., quæ leguntur inter Opera illius impreffa *Venetiis in Ædibus Joannis, & Gregorii de Gregoriis, anno 1502., 8. Kal Octob. in fol.*, in quarum poftrema, nempe pag. 247., meminit literarum Cicchi ad fe miffarum; laudatur etiam Cicchus nofter ab eodem Philelpho in Epithalamio ab ipfo confecto in Nuptiis Nobilium Conjugum Joannis Antonii Simonettæ, & Margaritæ Cottæ, Petri filiæ, ut fuo loco innuimus, quodque extat in fupradicta editione *Veneta* Operum ejufdem.

Præter jam indicatas, plures aliæ Epiftolæ extant ejufdem Decembrii ad Cicchum, nempe, una data III. Aprilis MCCCCLXII., in qua ei mittit fuum librum de Geftis Ducis Philippi Mariæ Vicecomitis, ab origine ad pacem cum Venetis, ut ipfum Duci offerat, & ab eo approbationem impetret; altera XII. Octobris ejufdem anni, in qua ipfum Opus vernaculam in linguam translatum ad Cicchum mittit, ut judicium fuum de ea re fcribat; quatuor aliæ ad eundem contra Philelphum, anno MCCCCLXI., & MCCCCLXIII, & poftremò altera eruditiffima pag 6, in qua differit, utrum Dux Mediolani fit appellandus Dux Infubrum, vel Ligurum. Omnes extant in Cod. MS. Epiftolarum Decembrii in Bibliotheca Ambrofiana fignat. I. num. 235. in fol.

Mecœnas extitit plurium Doctorum Virorum, qui certatim Ciccho labores fuos offerre geftiebant, ex quibus hos, qui ad manus noftras pervenere, indicabimus, nempe

Bonus Accurfius Pifanus ei infcripfit plura Opera, ad quorum frontem ante Epiftolas Nuncupatorias, fic legitur „ Bonus Accurfius Pifanus falutem dicit „ plurimam Magnifico Equiti aurato, & Sapien„ tiffimo, ac primo Ducali Secretario Ciccho Si„ monetæ. „ Hæc funt: Laurentii Vallæ, Elegantiarum adeps, in 4., Auguftini Dati Senenfis Ifagogicus Liber in Eloquentiæ præcepta, ad Andream Chriftophorum filium, in 4., Ovidii Metamorphofes, in fol., Hiftoriæ Auguftæ Scriptores, in fol. Omnes *Mediolani* impreffi *per Philippum de Lavania Mediolanenfem, anno* 1475., item Valerius Maximus eodem anno typis datus *per Antonium Zarotum Parmenfem*. Ovidii verò Opus fupramemoratum cùm recuderetur *Vicentiæ, anno* 1480. *per Hermannum Levilapide* ipfi Ciccho denuo infcriptum prodiit, cum eadem Epiftola Boni Accurfii Pifani.

Antonius Cornazanus Placentinus Confiliarius Ducum Mediolani Ciccho noftro dicavit Opus, fic incipiens: „ Antonii Cornazani Placentini novi „ Poëtæ facetiffimi, quod de Proverbiorum ori„ gine infcribitur, Opus nunquam aliàs impref„ fum, adeò delectabile, & jocofum, variifque „ facetiis refertum, ut unicuique etiam peritus „ mœfto hilaritatem maximam afferat. „ Ad Magnificum, & Potentem Dominum Cicchum Simonettam Ducalem Confiliarium digniffimum Antonii Cornazani Opus incipit:

Cicche mihi in longo fpes fola relicta labore:
Præfidium cordis: profugiumque mei.
Æqua licèt meritis non reddam munera fumptis,
Immemor officii ne tamen effe ferar, &c.

Mediolani, per Petrum Martyrem de Mantegatiis, 1503. *die ultimo Septemb. in* 4.

Hieronymus Vicecomes Ord. Prædic. nuncupavit eidem librum fuum, cui titulus: „ Compendium „ de Obligatione Papali „ qui prodiit *Parifiis*, *Typis Job. Bochier*, impenfis *Johannis Parvi*, 1512. *in* 4. Egimus de hoc uberiùs in Articulo Hieronymi Vicecomitis.

Paulus Maurocenus Venetus eum patronum voluit Opufculi fui infcripti: „ Apologia, qua Venetos „ ab ambitione tuetur, ad Cicchum Simonettam „ Ducalem Confiliarium Mediolanenfem. „ Incipit: „ Etfi poft prima amicitiæ noftræ fœdera „ &c. Servatur MS. in Biblioth. Patrum Camaldulenfium S. Michaëlis de Murano, ut legitur in Præfatione Collectionis Hiftoricorum Rerum Venetarum, qui publico Decreto fcripfere, editionis *Venetæ*, 1718. *in* 4. pag 10.

Boninus Mombritius in fronte Tomi I. de Vitis Sanctorum edit. *Mediol.*, *in fol fine anno*, hæc fcripfit loco Epiftolæ Nuncupatoriæ „ Boninus Mombri„ tius Mediolanenfis Magnifico, fplendidiffimoque „ Equiti Aurato D. Ciccho Simonetæ Illuftriffi„ morum, & Eccellentiffimorum Ducum Medio„ lani Secretario, S. D. P.

Cicche falus regum, Latiæ moderator habenæ,
Quique mei tutor fis fine labe Ducis:
Cicche potens rerum: rerum quo cardine poftes
Claudere nunc aditum, nunc aperire folent:
Tu potes optatæ Mundo commercia pacis
Reddere, Tu valida cogere bella manu.
Mars tamen Italiæ vacat: Erigoneaque cœlo
Saturno rurfus cum fene lapfa redit.
Eft aliquid quod te legiffe per otia malim,
Sanctorum Vitas maxima gefta Virum.
Invenies aliquid, quod & inveniffe juvabit,
Nil Ciccho fateor dignius effe meo.
Nil petimus quàm quòd noftro fit blandus amori;
Et Mecœnatem me coluiffe feras.

Alio quoque Epigrammate Boninus Cicchum affatur in Tomo II. ad finem ante Vitam Sanctæ Monicæ, uti etiam in Opere fuo Poëtico MS. de Nuptiis Triftani Vicecomitis cum Beatrice Eftenfi, extante in Biblioth. Ambrof. Cod. fign. C. num. 42. in 4. plura cecinit de Ciccho noftro, atque de Angelo ejus patruo.

Præter fupradicta Carmina, aliorum quoque habentur Epigrammata in laudem Cicchi, nempe plura Platini Plati inter Carmina Illuftrium Poëtarum Italorum Tomo VII. pagg. 262., & 275., & inter ejufdem impreffa unum de morte Cicchi, de qua etiam Jacobus Valerius in Collectaneis fuis MSS. hoc Difttichon in Ludovicum Sfortiam inclufum Turri Locenfi in Galliis cecinit; quo jubente Scriptor nofter obtruncatus eft.

Amiffo Regno, tetroque in Carcere vinctus
Das Ciccho juftas Dux fcelerate vices.

Innumeri funt, qui tantum collaudarunt Virum, è quibus fequentes feligimus; videlicet: Ludovicus Domenichi in hiftoriis lib. X., Gabriel Barrius de Antiquit. Calabriæ libro IV. col. 154. in Thefauro Antiqu Italiæ Tom. IX. parte V., Benedictus Jovius in hift. Novocom. lib. I., Pandulphus Collenucius, & Mambrinus Rofeus in Epitome hiftor. Regni Neapol. parte I. pag. 180., Marafiotus in Chronicis Calabriæ pag. 204., Corius in Annalibus Mediol. annis fupradictis; Donatus Boffius in Chronico, Paulus Moriggia in Hift. Mediol. cap. XXVII., & in Nobilitate Mediol lib. III. cap. VI., Ripamontius in Hift. Mediol. lib. VI., Bugattus in Hift. Univerf. edit. *Venetæ* lib. V. pag. 587., Horatius Landus in Hift. Senatus Mediol. lib. III. pag. 78. ad 88., ubi præclarum Cicchi Elogium inferuit, Raphaël Fanianus in MSS. Collect. Famil. Mediol., Advocatus Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. part. I. Artic. 100., & 101. pag. 23., & Cl. Saxius in Hift. Typographica Mediolanenfi pluries, fed præcipuè col. CLXIV.

LX.

SIMONETTA JOANNES.

Plura jam de Joanne Simonetta è Monumentis diligentissimè collectis ab humanissimo Comite Antonio ipsius Scriptoris descendente, in Historia Typographico-literaria Mediolanensi Lectoribus optimis obtulit eruditissimus Saxius Col. CCIII. & sequenti. Nos instituto inhærentes, alia ad eundem pertinentia recensebimus. Joannes igitur Simonetta Antonii filius, in Calabria natus, frater autem Cicchi, de quo supra egimus, & Andreæ Præfecti Castri Modoëtiæ, curante Angelo patruo, in nobile famulitium Francisci Sfortiæ, cui fuit ab Epistolis, anno MCCCCXLIV. adscitus est. Cum eodem Francisco in Insubriam venit (ut in Alexandri Simonettæ Articulo primæ Eruditorum Mediolanensium Nomenclaturæ inserto recitavimus) comitantibus Patruo, atque Fratribus; & statim ac Ditione Mediolanensi potitus est Sfortia anno MCCCCL. plura percepit Joannes beneficia, multisque honoribus, & dignitatibus augeri promeruit. Margaritam Mirabiliam Matronam clarissimam sibi connubio junxit, qua defunctâ, dum solemnes exequiæ peragerentur, oravit Joachimus Castillionæus, Ordinis Prædicatorum, cujus sermo funebris legitur in MS. Codice Bibliothecæ Ambrosianæ signato E. num. 124. in 4., de quo in Joachimo ipso jam diximus, unde excerpere placuit, quæ de Joanne nostro recitavit: „ Omittam nobilem, atque integerrimum Virum „ Joannem Simonettam hujus Margaritæ Virum, „ cujus probitati, prudentiæ, fideique, quantum „ Inclytus Princeps noster Franciscus Sfortia tri„ buat, quantique eum faciat, neminem vestrûm „ fugere arbitror, qui ad ejus præsidia in dies ma„ gis, ac magis non mediocri familiaritate confu„ git. „ Duxit deinde Catharinam Barbavariam Marcolini Ducalis Secretarii, & Doninæ Casatæ conjugum filiam, ex qua plures suscepit liberos, quos inter Franciscum à Secretis Ducalibus Virum integerrimum, Bernardinum Juris Pontificii Interpretem in Universitate Bononiensi, Jacobum S. R. E. Cardinalem, jam debita cum laude memoratum, atque Alexandrum Ducalem Collateralem, Caroli V. Cæsaris munificentiâ Comitem Palatinum cum posteris creatum, dato Diplomate Toleti die V. Januarii MDXXVI., unde propagata est nostra etiam ætate in hac Metropoli florens Simonettarum progenies. Anno MCCCCLX. die X. mensis Decembris Joannes noster à Ferdinando Siciliæ, Hierusalem, & Hungariæ Rege, Rocellam, sive Mottam de Neto, sitam in provincia Calabriæ, ob proditionem Marini de Marzano, Fisco devolutam, in Feudum recepit, dato Diplomate, in quo virtus ejus, & merita commendantur. Individuus fuit præfati Francisci Sfortiæ Ducis comes, cujus etiam jussu, ut testatur Jovius, Opus conscripsit infra memorandum, quod quantæ sit fidei, patet ex ipsius Joannis verbis in Præfatione appositis: „ Hoc ipsum „ bellum, & re maximum, & memoriâ dignissi„ mum, cui dum gereretur, assiduè interfui, paulò „ diligentiùs scribere operæ pretium duxi. Equidem „ omnia in Commentarios, & eo ordine, quo ge„ rebantur in dies, singula celeri stylo deprompsi: „ si minùs eleganter, minùsque ornatè, at verâ, „ & incorruptâ fide. Nihil non à me scriptum est, „ quod vel non ipse viderim, & contemplatus fue„ rim, vel à locupletissimis testibus, auctoribusque, „ vel etiam ab ipso Francisco, dum ille de se mo„ destissimè loquens aliquando præteritorum tempo„ rum pericula, resque per omnem fortunam, non „ tam ab se, quàm ab aliis, gestas recenseret, ac„ ceperim, quod aliis haudquaquam contigit „ &c. Præmium tamen tam docti laboris indignum retulit, nam cùm integerrimâ fide, ac probitate, post Franciscum, Galeacio Mariæ, & Joanni Galeacio Mediolani Ducibus in Epistolis conscribendis, atque in gravissimis quandoque negotiis pertractandis inservisset, Fratris sui Cicchi infortunio, quasi quadam procellâ turbulentissimâ implicitus, anno MCDLXXIX. jussu Ludovici Mariæ, cognomento Mauri, qui nepotem Joannem Galeacium, Insubriæ Ducatu spoliare statuerat, vinculis adstrictus, & ipse in Ticinense Castrum adductus est. Mitior illi fortuna contigit, quàm Ciccho securi percusso, nam crudelissimè tortus in Vercellensem Urbem exul deportatus fuit, valido scilicet (ut Pauli Jovii verbis utamur) apud Tyrannum pudore, ne videretur ingratè sublatus, qui patrem summæ virtutis Principem, ne unquam interiret, beneficio literarum immortalem effecisset. Quo anno Joannes migraverit è vita, incertum est hactenus; Testamentum tamen condidit die XXI. mensis Junii, anno MCCCCXCI. Cadaver, ut jusserat, conquiescit in Templo Ducali Sanctæ Mariæ Gratiarum hujus Metropolis in Sacello gentilitio, quod Sancto Apostolo, & Evangelistæ Joanni proprio ære condiderat, hoc imposito Elogio:

D. OP. M.
IOANNES SIMONETTA
SFORTIANAE HISTORIAE CONDITOR
DIVI FRANCISCI SFORTIAE FILII ET NEPOTIS
SVBINDE SECRETARIVS
INNOCENTIAE ET PROBITATIS CVLTOR
ET IN VTRAQVE FORTVNA MODESTISSIMVS
HIC CVBAT
HOC SEPVLCHRVM HAER. SEQVATVR.

Miris laudibus ejus eruditionem prosecuti sunt plures, è quibus Raphaël Fanianus in Codice MS. existente penès Collegium J. PP. hujus Metropolis, agens de Simonettarum Familia hæc scribit: „ Hic „ Joannes fuit Vir prudentissimus, doctissimus, qui „ stylo eleganti descripsit res gestas Francisci Sfor„ tiæ. Fuit etiam ejusdem Principis Scriba, cujus „ quidem Simonettæ operâ, & consilio Franciscus „ in

„ in arduis negotiis utebatur . „ Accedat testimonium Francisci Philelphi, qui in Epistola sua Commentariis Joannis nostri præfixa , eum cum summis historiarum Scriptoribus comparat , & omnium sæculorum memoriâ dignum pronunciat , sed & Michaël Faërnus in Epistola ad Cardinalem Sanctæ Crucis inter Opera Campani scribit de Joanne : „ Historiæ , & fidei rerum maximarum ubique ge„ starum posteris demandandæ incumbere dedit, ut „ Simonettæ , Aretino , Blondo &c. qui tantâ in „ recensendis Principum nostrorum sæculorum ge„ stis , majestate , & orationis cultu tanto cuncta „ expresserunt , ut nemo ipsorum lectione non ca„ piatur . „ Ipsum ferme certatim præclarissimæ Urbes Civibus suis accensere voluerunt cum Descendentibus Mediolanum videlicet anno MCCCCLVI. Cremona, & Novaria anno MCCCCLXIV., & Janua MCCCCLXX., quarum Civitatum autographa documenta extant penès jam memoratum Comitem Antonium Simonettam .

Quantùm Latinâ Linguâ excelleret , & quàm veraciter , atque eruditè scripserit , ex ejus Opere videtur sæpe recuso , & in Italicum etiam sermonem converso . Illud est :

I. Rerum gestarum Francisci Sfortiæ Mediolanensium Ducis libri XXXI. in fine hæc leguntur verba majoribus formis expressa : „ Iis Commentariis ab pri„ mo Alphonsi in Italiam adventu , & ab quarto „ & vicesimo supra quadringentesimum , & Millesi„ mum anno à Natali Christiano ad sextum & se„ xagesimum usque annum non Divi Francisci Sfor„ tiæ solùm , sed omnium Italicorum populorum, „ Regum , & Rerum-publicarum facta domi , fo„ risque continentur : tanta fide , & religione lite„ ris prodita , ut nihil gratiæ, atque adulationi da„ tum esse constet, quæ eò certiora habenda sunt , „ quod qui scripsit rebus ferè omnibus interfuit: ea „ nunc regnante Joanne Galeacio VI. Mediolani „ Duce , auspiciis , & jussu Illustrissimi Ludovici „ Sfortiæ , *Antonius Zarotus impressit Mediolani deci„ mo Kalendas Februarias*, *in fol.*

Præfixa est : Ad illustrissimum , ac Moderatissimum Principem Ludovicum Sfortiam Vicecomitem Bari Ducem Francisci Puteolani Poëtæ Parmensis Oratio in Commentarios rerum ab Divo Francisco Sfortia gestarum. Ad calcem autem Codicis, post verba superiùs relata , impressa est Epistola Francisci Philelphi ad Auctorem, quem sicut & Opus pluribus commendat . Scripta est Mediolani VI. Id. Junias MCDLXXIX. unde colligimus, circa eundem annum hos Commentarios primò editos fuisse , cùm Zarotus Impressor annum reticuerit. Prodierunt secundò ab eodem Typographo elaborati minoribus formis, cum omnibus jam indicatis IX Kal. Octobres, anno MCCCCLXXXVI., ut ibi notatum legimus, in fol

Tertiam tandem editionem, cum doctissima Præfatione Clarifs. Viri Ludovici Antonii Muratorii , dedimus Typis nostris Palatinis , in Tomo XXI. Scriptorum Rerum Italicarum, ubi plura, quæ in prioribus editionibus desiderabantur, ex Codice MS. autographo insignis Notæ apud Comitem Antonium Simonettam extante, ad paginarum calcem adjecta sunt, cujus rei rationem reddit in dicta Præfatione sua Clarifs. Muratorius .

Extat etiam in Bibliotheca Ambrosiana supradicti Operis Codex peregregius auro , & miniaturis admodum commendandus , quem à Mediolanensi Duce ejus Majoribus traditum Comes Franciscus Siccus Borella eidem Bibliothecæ dono dedit.

Opus hoc à Christophoro Landino in Italicum sermonem translatum typis traditum est *Mediolani , apud eundem Zarotum, anno* 1490. *in fol.*, & rursus *Venetiis ad signum Putei*, 1544. *in* 8., de quo hæc ait Jovius : „ is demum liber , ut diffusiùs in castrisque „ præsertim à Militibus legeretur , à Landino in „ Etruscum sermonem conversus est . „

Alter Codex Italicè scriptus hujus Historiæ MS. in pergameno cum miniaturis, & literis deauratis reperitur in Bibliotheca Marchionum Fratrum Vicecomitum , in 4. hoc titulo „ Compendio de la Historia Sforzesca „ facto per Joanne Simonetta : all' Illustrissimo Si„ gnor Lodovico Maria Sforcia Ducale Capitano Ge„ nerale, & Loco-Tenente ad eterna memoria della „ Vita , & Gesti excellenti del Sig. Duca suo Pa„ tre . „

Præterire hìc non debemus impudentissimum facinus Sebastiani Fausti à Longiano , qui Simonettæ nostri Commentarios Italico sermone vulgavit , hoc titulo : „ Sforziade fatta Italiana de' gesti del generoso , & „ invitto Francesco Sforza , qual per propria vertù „ divenne Duca di Milano , distinta in lib. XXX. „ ove s'ha l'intera cognitione de li fatti in Italia „ da gli anni MCCCCXXIV. fin' al MCCCCXLIV. „ con un breve Ragguaglio de la Vita , de Costu„ mi , de la Statura de Francesco Sforza , di Nicolò „ Picinino, di Filippo Maria Duca di Melano , d'Al„ fonso Re d'Aragona , ed altri, tratto de l'histo„ rie di Papa Pio II. „ *Venetia , per Curtio Trojano di Navò al Leone*, 1543. *in* 8. Ne verbum quidem Faustus hic fecit de Joanne Simonetta Operis Auctore , imò in Nuncupatoria ad Comitem Joannem Baptistam Malatestam , suppresso Simonettæ nomine, hæc quasi per contemptum scribit: „ Or essendo sta„ ta gran tempo fa l'Istoria di Francesco Sforza „ riposta in un canto , e quasi del tutto derelitta , „ l'hò raccolta , riformata , e ritornata alla luce . „

Præter jam citatam Epistolam , alias Latinas ad eum dedit Franciscus Philelphus, numero tres , quæ extant inter ejusdem Opera impressa *Venetiis , in ædibus Joannis , & Gregorii de Gregoriis*, 1502. 8. *Kal. Octob. in fol.* pag 50. 51. & 54.

Bonifacii Simonettæ Abbatis Cisterciensis ad Joannem nostrum ejus Patruum satis prolixa Epistola legitur in lib III. num. XVI. Historiæ persecutionum Christianorum ejusdem Bonifacii, alibi à nobis laudati .

Ei inscripsit Julii Cæsaris Commentarios in nova eorumdem editione *Mediolanensi , per Antonium Zarotum*, 1477. *in fol.* Petrus Justinus Philelphus cum Nuncupatoria sic inscripta : „ Petrus Justinus Phi„ lelphus Sal. P. D. Joanni Simonetæ Ducali Se„ cretario. „ In ejusdem Epistolæ fine ita scribit : „ Hæc autem omnia idcircò volui tuo nomine im„ primi, quoniam & doctissimus es , & Cæsarei no„ minis studiosissimus . Vale o & præsidium , & „ dulce decus meum . Mediolani ex Ædibus meis „ XV. Kal Decembres , anno à Natali Christiano „ Millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto. „

Ipsum Epigrammate laudavit Joannes Matthæus Toscanus in Peplo Italiæ art. XXIII , & Joannes Latomus Carmine impresso post brevem Vitam Joannis nostri à Paulo Jovio concinnatam, quod legitur inter Elogia Literatorum ipsius Jovii pag. 69.

Eum commendant , præter citatos , Vincentius Placcius in Theatro Anonymorum, & Pseudonymorum Tomo I. pag. 652. edit. *Hamburgensis* 1708., Sabellicus de Latinæ Linguæ reparat. pag. 403., Volaterranus in Antropologia pag. 490. Vossius de Scriptorib. Latinis lib. III. Bosca de origine , & statu Biblioth. Ambros. lib. III. Picinellus in Athenæo Mediol. pag. 328 , aliique permulti , inter quos Clarifs. Advocatus Sitonus in Chronic. Colleg. J. PP. Mediol part. II. artic. 336. pag. 78.

L X I.

SPECIANUS JOANNES BAPTISTA .

Ex Liberio Speciano , atque Catharina Oldoina nobilibus conjugibus Cremonensibus natus est in eadem Urbe Joannes Baptista, qui à puero bona coluit studia, & Mathematicas , Musicen , Astrologiam optimè didicit . Severiores postmodum Legum disciplinas amplexus celeberrimas Italiæ Academias peragravit , indeque regressus in patriam , utriusque Juris laureâ decoratus, causas agere cœpit summâ simul eruditione , & eloquentiâ præditus . Platonis & Aristotelis libros , qui ad morum honestatem pertinent , assiduè pervolutare consueverat, atque ut optimum in se Civem formaret, præcepta quoque Agriculturæ à veteribus tradita in suam eruditionem derivare studuit . Ne quid etiam sibi ad summam laudem deesset, ad arma quoque se convertit , nam ad Franciscum II Sfortiam Tridentum se contulit, cùm Galli, Prospero Columna Duce, Italiâ exacti fuissent , ut Principem suum ad paternam ditionem redeuntem prosequeretur , atque non uno in loco cùm manus consererentur periculorum particeps omnium extitit ; præcipuè autem ad Vicum Mediolanensis agri, cui nomen *Bicocha*. Franciscus verò Dux partâ victoriâ Metropolim hanc ingressus, &

& ad urbana componenda negotia conversus, Specianum Fisci procurationi præfecit, tum defuncto Matthæo Mario Rerum Capitalium Curatore, eundem hoc munere dignum existimavit. Hæc inter officia, quæ totum exposcunt hominem, studia etiam maxima non neglexit Scriptor noster, etenim Cosmum Florentinorum Principem sæpius per literas rogavit, ut Marsilii Ficini Commentarios de Raptu Pauli edere vellet, vel sibi saltem legendos traderet, quo indicatur, quantùm sacram etiam coleret eruditionem. Evectus postmodum ad Senatoriam dignitatem in summo Insubrum Magistratu egregiam præsetulit æquitatem, atque prudentiam, ideoque Franciscus Dux, cùm ad Sacram Lauretanam Domum religionis gratiâ accederet, huic uni rerum summam ad suum usque reditum tradidit. Antonio de Læva Regio Mediolanensis Ditionis Moderatori,

A atque Marino Caracciolo Cardinali, necnon Alphonso Avalo Histonii Principi eodem munere fungentibus fuit acceptissimus, & ab intimis consiliis, expeditionum comes, adeò ut annis X. vivente Sfortia, totidem eo defuncto bellis omnibus in Insubria, & Subalpinis regionibus gestis non solùm interfuisse, verùm etiam præfuisse tradatur, militaris rei scientissimus, cùm nunquam Cæsaris Commentarios è manibus poneret. Leucum, & Mussium castra munitissima à Joanne Jacobo de Medicis intercepta obsedit, & recuperavit. Carolo V. Cæsari inter primos charus extitit, qui ejus potissimùm providentiæ captum Franciscum I. Gallorum Regem in celebri ad Ticinum prœlio se debere noverat. Obiit tandem tot laudibus illustris, sepultusque jacet in Templo Pacis hujus Metropolis, hoc decoratus Elogio:

IO. BAPTISTAE SPECIANO IC. SENATORI
RERVM CAPITALIVM PRAEFECTO PERPETVO
INTIMO CONSILIARIO
CAESAREIQVE EXERCITVS LEGATO
POST MVLTARVM VRBIVM PRVDENTES PRAEFECTVRAS
HONORIFICENTISSIMAS LEGATIONES
RESQVE PRAECLARISSIMAS IN TOGA ET ARMIS GESTAS
SVMMO CVM OMNIVM MOERORE MORTVO
ANNO MDXLV. VI. KAL. NOVEMBRIS
VIXIT ANNOS LII. MENSES VII.
CAESAR EPISCOPVS NOVARIAE IN HISPANIA NVNCIVS APOSTOLICVS
ET SFORTIA ABBAS P.

Monumenta eruditionis illius sunt:

I. Epistolæ Castrenses ad Benedictum Tonsum.
II. Belli Gallici Commentariorum libri III. MSS. apud Suos Cremonæ.
III. Novæ Constitutiones Dominii Mediolanensis ab eo cum aliis jam laudatis alibi conscriptæ.

Publicè dixit in ejus funere Marcus Paulus Tartesius Orator Cremonensis, ejusque parentalem laudationem habes apud Arisium mox citandum.

Ad eum Epistolam scripsit Jacobus Sadoletus Cardinalis, quæ est in lib. XVI. ejusdem Epistolarum. Aliam Bernardus Tassus magni Torquati Pater.

Eidem inscripserunt Bernardus Felicianus aliquot Galeni libros latinè redditos; Lucianus Monachus Cassinas Commentarios S. Jo. Chrysostomi in Epistolam S. Pauli ad Romanos; Bonaventura Castillionæus Epistolam suam super Geographiam Pedemontanam, quæ edita est in libro ejusdem, cui titulus: *Gallorum Insubrum antiquæ sedes*.

Laudatur à Hieronymo Vida in suis Orationibus Actione II. à Campo historiæ Cremon. lib. III. à Gaudentio Merula in Bello Erasmicano, aliisque pluribus, quos citat Arisius in Tomo II. suæ Cremonæ Literatæ pagg. 140. & sequentibus; itemque ab amicissimo JC. Sitono in suo MS. Theatro Genealogico.

B

LXII.

STAMPA JOANNES PETRUS.

Varalli in Oppido notissimo, & totius Vallis Sicidæ Metrocomiâ, primam lucis hausit usuram Joannes Petrus Stampa, qui cùm minoribus vacasset studiorum disciplinis, legalem facultatem in Ticinensi Archigymnasio sub Pauli Merendæ celeberrimi JC. magisterio percepit. Laureâ honestatus magnam præsetulit eruditionem; quapropter hortantibus JC. Petro Zenone, atque Aloysio Cusano tunc Varalli Prætore, postmodum verò Mediolanensi Senatore, circa annum Christi MDCXXIV.
C ad hanc Insubriæ Metropolim lares transtulit. Hic annos XXXVI integros in Foro sic claruit, ut à primariis Italiæ, Hispaniarum, & Germaniæ Proceribus, immo etiam à Magno Hierosolymitanorum Militum Magistro ad causarum patrocinium assumeretur. Huic postremo adeò profuit, ut clarissimus ille Ordo Militaris Stampam inter insignes de se benemeritos, ut fama est, recensuerit. Christianissimus Gallorum Rex Ludovicus XIV. eum cum eruditissimis Viris suæ tempestatis comparare consueverat, idcirco à Daniele Dongo Minorum Observantium generali Vicario, atque à Philippo Archinto, de quo suo egimus loco, cùm ad eum accessissent, percunctatus quonam loco apud Mediolanenses haberetur Joannes Petrus Stampa, audiensque ipsum nullo munere, præter causarum patro-
D cinium insignitum esse, plurimùm est admiratus. Tan-

Tantum Regem ſibi demeruerat Auctor noſter Apologiâ, quam pro Antonio Sandovalio ſcripſerat, accuſato quòd muneri ſuo defuiſſet, tunc cùm anno MDCLVIII. Tridinum arcem Montisferrati munitiſſimam obſidentibus Gallis tradidit. Opus illud Rex præfatis adſtantibus è pretioſâ quadam capſulâ eductum magnis extulit laudibus. At non ſemper præmio ſuo Stampæ virtus caruit; etenim anno MDCXXXVI. Ditionis Parmenſis, Placentinæ, ac Pallavicinæ Vicariam Juriſdictionem exercuit, cùmque aliquandiu Sanctiſſimæ Inquiſitionis Officio à Conſultationibus fuiſſet, inter quinque Regios Delegatos ſuper Mediolanenſis Ducatus Cenſu, & Regii pariter Conſilii, quod *Junctam* vulgo appellant, Miniſtros adlectus eſt. Die autem XIV. menſis Junii anno MDCLXIII. à Philippo IV. Hiſpaniarum Rege Fiſci patrocinium ipſi fuit demandatum, demumque anno MDCLXV. die XXIX. Julii ad Senatoriam cathedram in ſupremo Inſubriæ Magiſtratu elevari promeruit. Jus Ticinenſibus annis MDCLXVIII. & ſequenti integerrimè dixit. Cæterùm tantâ extitit morum probitate præditus, ut ſuffragio ſuo iis etiam non defuerit, qui apud Hiſpaniarum Monarcham toto pectore illi obſtiterant, ne inter Conſultos Patres adlegeretur. Obiit anno ſuæ ætatis LXXVIII. Chriſti verò MDCLXXVIII. die IV. menſis Februarii; ſolemnibuſque parentalibus à Senatu decretis in Eccleſia Minorum, qui Reformati dicuntur, vulgò *Santa Maria del Giardino* in hac Metropoli, elatus conquieſcit.

Scripſit

I. Apologiam favore D. Antonii de Sandoval pro deditione Tridini anno 1658. MS. extabat apud Regem Galliæ, ut diximus.

II. Juris Allegatio, eſt inter Statuta Grabedonæ pagg. 91.

III. Conſultatio pro nonnullis pagis ad Lacum Larium. Inſertam afferit Cotta loco citando in publicis Tabulis conſcriptis à Franciſco Georgio Ottolino Mediolanen. Tabellione die 21. Auguſti, 1656.

IV. Allegationum Volumina XL. quarum meminit jam citatus Cotta.

Ipſum encomiis extulerunt Franciſcus Redenaſcus in Conſ. 29. Franciſcus Sadarinus poſt Reſponſum 39. Angelus Stephanus Garronus de Fratribus, in Elencho Advocatorum. Facardus Allegat. 33. pluribus in locis, Franciſcus Tartarottus in Nova Jeruſalem, pag. 31. 33., & 81. Lazarus Auguſtinus Cotta in Muſæo Novarien. fol. 179., & amiciſſimus Canonicus Iricus in ſua Hiſtoria Tridinenſi.

LXIII.

STAMPA JOSEPH MARIA.

IN fatis inſigni Oppido Grabedonæ propè Larium Lacum, Alexandro Franciſco Stampæ, atque Cæciliæ Curtiæ conjugibus nobilibus filius obtigit Joſeph Maria anno ſal. MDCLXVI. qui majores inter ſuos plures enumerabat publicis muneribus commendabiliter functos. Horum inhærens veſtigiis optimè indolis adoleſcens, ſtudiis minoribus vacavit in Comenſi Collegio Gallio ſub diſciplina Viri clariſs. Primi Aloyſii Tatti Annalium ejuſdem Comenſis Urbis Scriptoris, annoſque deinde XVI. natus, Congregationis Clericorum Regularium Somaſchenſium inſtitutum ſuſcepit. Solemnibus votis emiſſis, nihil prætermittens ex his, quæ ſacris miniſteriis deditum Virum decent, nunquam bonarum artium ſtudia neglexit, immo ad omnem eruditionem ſuapte naturâ pronus, ab omni præfectura ſuorum abſtinere conabatur. Sed virtute illius licèt reluctante, bis Collegio Mediolanenſi S. Petri in Monte-forti præfuit, atque aliquando Vocalis miſſus eſt ad Præpoſitum Generalem in Comitiis Congregationis eligendum. Cæterùm Rhetoricam, atque Humaniores literas Viglevani, Ticini, & Romæ in Collegio Clementino auditoribus tradidit. Potiorem tamen vitæ ſuæ partem in hac Metropoli tranſegit eruditis omnibus percharus, donec anno MDCCXXXIV. die XV. menſis Novembris ætatis verò LXIX. in præfato Collegio Montis-fortis, Vir certè omni laude dignus, mihique ſemper ſumma amicitiâ junctus, mœrentibus ſuis, & doctis omnibus, deſideratus eſt.

Supereſt ejus eruditionis monumentum inſigne in his, quæ ſcripſit, videlicet:

I. Anonymi Novocomenſis, Cumanus, ſive Poëma de Bello, & Excidio Urbis Comenſis ab anno MCXVIII. uſque ad MCXXVII. Nunc primùm è MStis Mediolanenſibus, & Comenſibus in lucem prodit. Accedunt Caſtigationes, & Notæ D. Joſephi Mariæ Stampæ è Somaſchenſi Congregatione. Extat in Tom. V. Rerum Italicarum Scriptores pag. 399. Poſt Cl. Muratorii Præfationem adeſt altera ſatis erudita ejuſdem P. Stampæ, unà cum ordine Chronologico Belli in Poëmate deſcripto ab Adnotatore elaborato.

II. Caroli Sigonii Faſti Conſulares, ac Triumphi acti à Romulo Rege uſque ad Tiberium Cæſarem. Ejuſdem in Faſtos & Triumphos, ideſt in univerſam Romanam Hiſtoriam Commentarius, D. Joſephi Mariæ Stampæ Cler. Reg. Somaſch. Adnotationibus illuſtratus, atque ab Auguſti obitum ad imperium Diocletiani, & Maximiani, unde Occidentalis Imperii libros idem Sigonius exorditur, productus. Ext. in Tomo primo meæ editionis Operum Caroli Sigonii. *Mediolani*, 1732. *T. VI in fol.*

III. De Comitiis Romanorum Diſſertatio. Extat ibidem pag. 73.

IV. Faſtorum Triumphorumque Romanorum, poſt Sigonium Continuatio. Extat ibidem pag. 604.

Supradictorum Operum reperiuntur autographa in Bibliotheca Suorum S. Petri Montisfortis.

V. Organum Academicum, ſive de Corporis proceritate, ac parvitate. *Mediolani*, *apud Ramellatum*, 1699. *in* 4.

VI. Ludus ſerio expenſus. *Mediolani*, *apud Malateſtam*, 1700. *in* 4.

VII. De Arithmetica progreſſione tractatus, in quo præter alia ſcitu digna de quantitate diſcreta tota reſolvitur combinatoria. *Mediol.* 1700. *ex Typographia Joſephi Pandulphi Malateſtæ*, *in* 4.

VIII. Problemata varia Geometrica, cum eorum ſolutionibus, & figuris diligentiſſimè delineatis. MS. in fol. apud Suos in Coll. Montisfortis.

IX. Elementorum Geometricorum Euclidis lib. VII. VIII., & IX. MS. Ext. in Bibliotheca Collegii Gallii Novocomi.

X. De Sectionibus Conicis libri quatuor. MS. Ibid.

XI. De Horologiis Orizontalibus libri duo (primus deſideratur). MS. Ibid.

XII. Brevis de Trigonometria Inſtitutio. MS. Ibid.

XIII. De uſu Generali Proportionum, & Progreſſionum. MS. Ibid.

XIV. De arte Oratoria brevis informatio. MS. Ibid.

XV. Academicæ Orationes, Italicæ, ac Latinæ. MS. Ibid.

XVI. De Guſtibus, Academica Exercitatio, cui nonnullæ Fabulæ ad id genus ſpectantes, elego verſu deſcriptæ acceſſerunt. MS. Ibid.

XVII. Carmina Miſcellanea Latina, ac Italica. MS. Ibid.

XVIII. La *Comar Travacca*, Commedia in Idioma Lombardo. MS. Ibid.

XIX. L'Aulularia, Commedia di Plauto tradotta in verſi Toſcani. MS. Ibid. Omnia hæc MSS. Opera ſunt Autographa.

XX. Epigrammata ſacra, Eroica, Ethica, & Miſcellanea in VII. Centurias diſtributa, cum adnotationibus. *Mediolani*, *apud Malateſtam*, 1727. *in* 8.

XXI. Carmina III. Latina; extant in libro, cui titulus: „ Per le Nozze di Rinaldo d'Este „ Duca di Modena &c., e Carlotta Feli- „ cita Principeſſa d'Annover „. *In Bologna*, 1696. *in fol.*

XXII. Carmina plura Lat. & Ital MS. in fol. ingentis molis, apud Suos Coll. Montisfortis.

XXIII. Aloysio Pisano D Marci Procuratori pro meritis electo, Oratio. *Venetiis, apud Leonardum Pittonum*, 1692. *in 4.*

XXIV. Petro Marino Sormano Episcopo Viglevanensi Oratio Panegyrica cum nonnullis Elogiis Somaschensibus. Auctore Josepho Maria Stampa. *Mediolani, apud Ramellatum*, 1696. *in fol.*

XXV. Atti del B Miro Eremita. *Milano, presso il Richini*, 1723. *in 8.*

XXVI. Osservazioni sopra la terza Deca degli Annali sacri di Como del P. Luigi Tatti C. R. S. dall' anno 1300. al 1582. *Milano, nella Stampa di Carlo Giuseppe Gallo*, 1734. *in 4.*

XXVII. Osservazioni sopra l'Appendice agli Annali sacri di Como del P. Luigi Tatti dall' anno 1583. al 1598. *Milano, per lo stesso*, 1735. *in 4.*

XXVIII. Philosophiæ moralis libri quatuor. MSS. Autogr. in Biblioth. Collegii Gallii Novocomi.

XXIX. Quæstiones nonnullæ de Temperamento, & Imaginibus sensuum impressis. MS autogr. Ibid.

Orationem in ejus funere habitam à JC. C. Comite Antonio Josepho à Turre Rezzonici Novocomensi, habes impressam ad calcem Operis num. XXVII. indicati.

Plura ad ipsius Acta, & Opera spectantia debemus humanissimo P. D. Andreæ Menriquez Montisfortiani hujus Urbis Collegii Præposito, atque P. de Sirturis apud Suos Somaschenses dignitatibus, literisque claro.

T

LXIV.

TACCO, sive TACCONUS BALTHASSAR.

DE Balthassare Tacco, sive mavis Taccono, Alexandrino meminit jam Clariss Saxius in sua Typographico-literaria Mediolanensi Historia col CCCLXI ubi multa de illius Opere infra à nobis quoque num. I. indicando. Pauca hæc addemus ad illius Acta exornanda. Jacobum Patrem habuit, & in hac Insubriæ Metropoli Ducalis Cancellarius florere cœpit anno MCCCCXCIII. Joannis Tolentini Decurionis, ac Senatoris Mediolanensis consuetudinem coluit, quod indicat epistolare commercium, de quo paulo post agemus uberiùs. Obiit Balthassar in hac Urbe poësis amator, quam utrâque linguâ, Italicâ videlicet atque Latinâ ornare curavit, tumulatusque jacet in Ambrosiana Basilica inter Sacrarium Canonicorum, & Confessionis januam, ubi anno MDXX. hunc sibi titulum sepulchralem pario marmori incisum vivens statuerat.

VBI POST MVLTAS AERVMNAS
TEMPORVM VARIETATEM ET VITAE TAEDIA
BALTHASSAR TACCO MVSARVM CVLTOR
POST DVCVM AC PRINCIPVM MEDIOLANEN.
CANCELLARIVS CONQVIESCAT
V. F. NE SE POSTERITATI CREDERET.
MDXX.

Scripsit:

I. Coronazione, e Sposalizio della Serenissima Regina M. Bianca Maria Sforza Augusta, all' Illustrissimo Sig. Ludovico Sforza Visconte Duca de Bari, per Baldassare Taccone Alexandrino Cancelliere composta in ottava rima. In fine sic: *Impressit Leonardus Pachel*, 1493. *in 4.* Extat in Bibliotheca PP. Societatis Jesu Collegii Braydensis Mediolani.

II. Monosillaba nonnulla ad Nicolaum Corrigium Virum illustrem. Extant in libro „ Sydonii Apollinaris Poëma „. *Mediolani, apud Scinzenzeller*, 1498. *in fol.*

III. Epistolæ plures ad Joannem Tolentinum, uti eruitur à binis Taccono nostro scriptis ab eodem Tolentino, primâ videlicet datâ Bereguardi V. Id. Junias anno MCDXCI. alterâ Mediolani die IX. Maji MCDXCII, extant cum aliis ipsius Tolentini, editis *Mediol.* 1511. *in 4.*

De eodem jejunè admodum, & extra chorum, Picinellus in Athenæo pag. 64., necnon uberiùs JC. Sitonus doctissimus in Schedis.

LXV.

TORNIELLA JULIA.

JUlia Torniella nobili sanguine in Urbe Novariensi nata, ut Deo arctiùs adhæreret, profanis posthabitis nuptiis, Minorum regulam in Monasterio Mediolanensi Sanctæ Ursulæ nuncupatione satis notum, de quo jam non semel meminimus, amplecti decrevit. Voti sui compos effecta est anno MCCCCXCIV. ætatis suæ XVI. tantisque floruit virtutum ornamentis, ut non exiguis favoribus Numinis beneficentiâ fuerit decorata; Anno enim MDXII. Junio mense ad obitum usque, Cœlitum frequenti apparitione frui cœpit, in primis verò Beatæ Catharinæ Civis meæ Bononiensis, quæ de divinis rebus miscebat cum ea sermones. Meritis æquè ac sanctitatis famâ venerabilis ad Superos, ut par est credere, translata est die XXII. Junii anno Christi MDXL. annum agens ætatis suæ LXII. corpusque illius apud sorores suas servatur.

Scri-

Scripsit

I. Codicem Revelationum suarum; cujus initium tale est ad verbum: „ Considerando io, che non gl'è „ via più secura, ne più drita de fare profecto ne „ la sancta religione, & de aproximarse a Dio „ quanto he la volontaria, & pura obedientia „ per amor de Jesu Christo, perochè he grande „ fructo ad acquistar vertù de humiltà, per la qua- „ le se acquista la gratia del oratione, & obser- „ vando quello, observa tutti li altri voti de la „ professione nostra. Et per voler io obedir pura- „ mente, son constricta scrivere le molte cose per „ observantia de alcuni miei Prelati, e Superiori, „ con i quali me stato bisogno de parlarne, perchè „ non mi fidava del parer mio, e per molti altri „ rispetti, che non ho potuto far di mancho &c.„ Codex ipse autographus apud Moniales prædicti Monasterii Sanctæ Ursulæ Mediolani servatur.

De hac Dei Famula fusiùs egit Fridericus Cardinalis Borromæus in lib. de Amore Virtutis pag 183. Arturus in Martyrol. Franciscano ad diem 22. Junii. VVadingus in Annal. Minor. Tomo XIII. pag. 333. Hieronymus Brambilla in Descript. Corographica Provinciæ Mediol. Fortunatus Hueberus in Menologio ad diem 26. Novemb. num. 29. Cotta in Musæo Novarien. foll. 15. & 191. Petrus Nicol. Bonavilla in Notitia Chronol. pag. 199., & tandem JC. doctissimus Jo. Sitonus noster in Schedis.

LXVI.

TORNIELLUS AUGUSTINUS.

Augustinum Torniellum, in seculo Gregorium, Novariensem Patricium, anno Salutis humanæ MDXLIII. in ea Urbe natum, jamque in patria primùm literis humanioribus excultum, & in Ticinensi Archigymnasio Philosophiæ, atque Medicinæ laureâ insignitum, tum Clericali jam militiæ adscriptum, ætatis annum agentem XXVI. qui fuit Christi MDLXIX. Beatus Alexander Saulius, tunc Congregationis Præpositus, inter Clericos Regulares Sancti Pauli Decollati cooptavit. In ipso tyrocinio observantiæ se præbuit exemplum, emissisque anno subsequenti solemnibus Votis, ad sacros postmodum Ordines ascendit. Talibus enituit virtutum ornamentis, ut in Generalibus Comitiis Mediolani apud S. Barnabæ Collegium celebratis anno MDLXXIX. omnium votis totius Congregationis Præfectura eidem fuerit demandata, electionem ipsius commendante Sancto Carolo Cardinali Archiepiscopo, qui Apostolicæ Sedis auctoritate Comitiis præerat. Idem munus Torniellus noster tribus aliis gessit vicibus, interim, dum cessaret, vel Assistentis, vel Præpositi ferè perpetuò fungens officio. Mantuanæ Ecclesiæ Infulas, ad quas à Clemente VIII. Pont. Max. accedentibus Vincentii Gonzagæ ejus Ditionis Principis votis, evehi meritus fuerat, constanter adeò recusavit, ut tandem ejus ex Urbe fugientis virtuti Pontifex cedendum duxerit. Bonis semper, & sacris præsertim artibus inter tot negotiorum curas intentus, Cæsari Baronio Cardinali ob studiorum similitudinem charissimus extitit, utque Annalium Ecclesiasticorum gloriam eidem non præriperet, ab his conscribendis abstinuit, quæ post Salvatoris Natale acciderunt. Demum ætatis annum fermè LXXX. agens, IV. Non. Junii, Salutis humanæ anno MDCXXII. in Collegio Mediolanensi memorato S. Barnabæ mortalis esse desiit. Tanti Viri imaginem Philibertus Marchinus hoc Elogio subscripto decorandam duxit.

AVGVSTINVS TORNIELLVS PATRITIVS NOVARIENSIS
CONGREGATIONIS QVARTVM PRAEPOSITVS
ORDINE NONVS
ERVDITIONE SANCTITATE
DIGNITATISQVE EPISCOPALIS FVGA PRAECLARVS
OBIIT IV. NONAS IVNII MDCXXII.

Doctrinam ipsius testantur

I. Annales Sacri ab Orbe condito ad ipsum Christi Passione reparatum. *Mediolani*, 1610. *in fol* Tomi II. Horum primum Carolo à Basilica Petri, à nobis suo loco laudato, cui Auctor amicissimus fuit, inscripsit. Opus ipsum additis æreis figuris auctum prodiit *Francofurti*, 1611. *tum Antuerpiæ*, & alibi.

II. Speculum Visitatorum pro faciliore, ut utiliore praxi Superiorum in actuali Collegiorum Visitatione, qui libellus, teste P. Pezio infra citando, prodire cœpit in lucem anno MDCCX.

III. De Origine, & progressu Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Decollati usque ad annum MDLII. MS. ex eodem P. Pezio, qui non indicat ubi servetur.

Innumeri sunt Scriptores, qui Torniellum commendarunt, eosque fusiùs enumerat Lazarus Augustinus Cotta in Musæo Novariensi fol. 45 quemadmodum & supramemoratus P Franciscus Pezius in MS. suo Codice de Scriptoribus suæ Congregationis Tomo III. fol. 262.

LXVII.

TRANCHEDINUS FRANCISCUS ANTONIUS.

Florebat circa finem Sæculi XV. in hac Urbe Senatoriâ dignitate ornatus Nicodemus Tranchedinus, de quo mentio est apud Franciscum Philelphum in Epistolis non uno loco. At superiori sæculo fermè exeunte tanti Viri memoriam apud Insubres renovavit Franciscus Antonius Jurisconsulti Sfortiæ Tranchedini filius, Pontremulensis Patricius, sed ex privilegio Civis Mediolanensis, qui Clericale Institutum amplexus, pluribusque forensibus palmis celebris, anno MDCLXXIII. Canonicalem Præbendam in præclaro Cœtu Ordinariorum Basilicæ Metropolitanæ hujus Urbis obtinuit. Coadjutor illi datus est in eo munere Nicolaus ipsius ex fratre nepos anno MDCXC., quo etiam anno die XXIX. mensis Novembris Franciscus Antonius idem desideratus est, & in præfata Basilica sepultus conquiescit.

Scri-

Scripsit, atque publici juris fecit:

I. Consultationum Tom. I. *Mediolani*, 1681. *in fol.*
II. Consultationum Tom. II. *Papiæ*, 1691. *in fol.*
De eo Clariss. Sitonus noster in Schedis.

LXVIII.

TREVISIUS ANDREAS.

A Ndreas Trevisius natus in Oppido Fontaneti Agri Novariensis satis celebri ob Conciliabulum à Vidone Valvassorio de Velate Mediolanensi Archiepiscopo, ut in hujus Articulo meminimus, celebratum, adeò Medicæ facultatis doctrinâ claruit, ut ab Incolis Oppidi Gallarati hujus Ducatus expetitus fuerit ad Artem suam ibidem exercendam. Multos ibi cùm transegisset annos, ob famam nominis, quæ apud exteros quoque percrebuerat, ab Infante Isabella Clara Eugenia, atque Alberto Austriaco ejus Viro, Belgii Moderatoribus, Archiater eligi meruit. Ibidem igitur commoratus est, magno in pretio habitus usque ad Alberti obitum, indeque in Italiam repedavit: cùmque Mediolanum veluti stabile sibi Domicilium elegisset, clarissimorum suæ tempestatis Virorum consuetudine floruit; Ludovici præsertim Septalæ, atque Gasparis Asellii, qui Septalam ipsum, atque Trevisium anno MDCXXII. testes adstitisse scribit, cùm nova quædam in hac Urbe Anatomes arcana detexit; ait enim De lacteis Venis cap. IX. „ Ita ad fidem omnem „ abundè esse potest Ludovicus Septalius Medico„ rum ævi nostri absque controversia Princeps, & „ (quem libenter ei jungo) Andreas Trevisius Se„ renissimæ Infantis Archiater, nominis famâ, & „ doctrinæ abundantiâ nulli Clarissimorum Medico„ rum secundus. „ Hic igitur ob eruditionem Medicam celebratissimus diem clausit postremam; nemo tamen hactenus nobis indicavit annum ipsius emortualem.

Literarii ipsius labores his inscribuntur titulis:

I. De Causis, natura, moribus, ac curatione pestilentium febrium vulgò dictarum, cum signis, sive petechiis, Andreæ Trevisii Fontanetensis (non Fondanensis, ut perperam Merchlinius) Medici Gallarati. *Mediol. apud Pontium*, 1588. *in 4.* Hoc Opus dicavit Scriptor Gaspari Vicecomiti Mediolanensi Archiepiscopo, illudque Bernardinus Baldinus Carmine celebravit, quod videsis apud Curtium loco citando.
II. Phœnix Principum, sive Alberti pii morientis Vita: Andreæ Trevisii Epistolâ, & Ericii Puteani paraphrasi explicata. *Lovanii, apud Henricum Hastenium*, 1622. *in 4* In laudem Alberti Archiducis prædicti paulò ante defuncti hoc Opus Trevisius edidit.

Federicus Vander Mye geminos Tractatus suos eidem nuncupavit hoc titulo: „ Disputationes duæ Me„ dico-physicæ de Contagio, & de Cornu Mono„ cerotis. „ *Antuerpiæ, ex Officina Plantiniana*, 1627 *in 4.*

Eum laudant Bartholomæus Curtius in suo Opere de Scriptoribus Medicis Mediol. pagg. 135. & 176. Lazarus Augustinus Cotta in Epistola ad eundem Curtium in præcitato Opere inserta pag. 271, atque Mangetus in Bibliotheca Medica Tom. IV. litera T.

V

LXIX.

VALLA GEORGIUS.

G Eorgius Valla, Placentinâ in Urbe genitus, humanis literis, Græcâ & Latinâ linguâ, & Medicinæ quoque facultate imbutus, discipulus fuit Joannis Marliani Mediolanensis Viri eruditissimi, de quo jam locuti sumus loco suo, mox Venetiis primùm, dein Mediolani sibi magnam comparavit nominis famam. In hac enim Insubriæ Metropoli diu Rhetoricam professus est, pluribus confluentibus Auditoribus, quos inter celeberrimus Pierius Valerianus Bellunensis numeratur. Ipsum plurimi fecit Franciscus Sfortia I. Mediolanensium Dux, atque erudiendos eidem filios suos tradidit, agente inprimis Jacobo Antiquario Perusino à nobis primo loco in Exteris laudato, cui propterea gratum animum testaturus Georgius, Introductorium in Galenum de Medicinæ principiis latinè redditum ad Nicolaum Antiquarii ipsius Nepotem conscriptum, ut infra dicemus, nuncupavit. Multa de ejus Operibus judicia Scriptores tulerunt, nec semper tamen ipsi honorifica; Paulus enim Jovius in Elogiis de Opere, de quo paulò post rursum mentio fiet, inscripto „ De Expetendis, & Fugiendis rebus; „ hæc ait: „ Disciplinas, literasque omnes uno in„ genti volumine complexus, multa potiùs didicis„ se, quàm in eo celeri transcursu perdiscenda po„ steris reliquisse videtur Quandoquidem coacer„ vantis omnia, indefessèque scribentis, requisitus „ ille Romanæ elocutionis spiritus omninò defuerit, „ quo uno voluminum vita præclarè alitur, longis„ simèque producitur. „ In magnam postmodum incidit Valla calamitatem, impetu enim quodam actus, cùm nimiùm Joanni Jacobo Trivultio favere videretur, Mediolanensium Ducem Ludovicum Mariam Sfortiam, cognomento Maurum, tam graviter offendit, ut in vincula fuerit conjectus Venetiis, ubi incredibiles perpessus est molestias, ut fusiùs narrat Pierius Valerianus jam laudatus lib. I. de Literatorum infelicitate. Verumtamen causâ ipsius agitatâ, & innocentiâ Viri detectâ, Mediolanum revocatus est, ut priorem Juvenum institutionem resumeret. Id verò diutiùs non egit; etenim dum Tusculanas M. T. Ciceronis Quæstiones prælegeret, & de animæ immortalitate vehementi, doctissimâque Oratione dies quosdam disseruisset, expectantibus in Auditorio discipulis præceptoris adventum, tristis repentè advênit nuncius, Vallam dum alvum purgaret improviso fato sublatum interiisse. Accidit tanti Viri obitus circa finem Sæculi XV. ut præclarè more suo adnotavit Clariss. Saxius in sua Typographico-literaria Mediolanens. Historia Col. DXXXVI. superstite Joanne Petro filio, qui, ut mox dicendum, aliquot Patris eruditos labores typis consignavit. Dum esset in vivis Georgius Ecclesiam Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli hujus Urbis, cognomento in Glaxiate, frequens religionis ergo invisebat; ejusque Cœnobii Monachos peculiari adeò amplexatus est officio, ut Bibliothecam suam eisdem largitus fuerit, & cadaver suum Monastico indutum Cucullo apud ipsos deponi jusserit. Conquiescit, Puccinello teste, in Tumulo ante vetus illius Templi Sacrarium.

Opera

Opera ejusdem edidit *Venetiis Aldus Manutius anno* 1501. duobus Voluminibus in folio maximo; curâ, & studio Joannis Petri Vallæ, Auctoris filii, qui eadem Epistolâ satis eruditâ nuncupavit „ Illustri „ Viglebani Comiti, Principique Excellentissimo Jo- „ anni Jacobo Trivultio „ Editio verè pulcherrima, quæ sic prætitulatur „ de Expendendis, & Fugien- „ dis rebus Libri XLIX. „ quorum hic est Elenchus:

I. De Arithmetica libri III., ubi quædam à Boëtio prætermissa tractantur.

II. De Musica libri V., sed primò de Inventione, & commoditate ejus.

III. De Geometria libri VI., in quibus Elementorum Euclidis difficultates omnes ferè exponuntur, ubi etiam de Mechanicis spiritalibus, Catoptricis, & Opticis, deque Quadratu Circuli habetur Tractatus.

IV. De tota Astrologia libri IV., in qua Fabrica, ususque Astrolabii exaratur, & quæ signorum in exhibendis medicaminibus sit habenda observatio.

V. De Physiologia libri IV., ubi & Metaphysices quædam lectu quamdignissima, utilissimaque.

VI. De Medicina libri VII., ubi de Simplicium natura per ordinem literarum.

VII. Problematum liber I.

VIII. De Grammatica libri IV.

IX. De Dialectica libri III.

X. De Poëtica liber I.

XI. De Rhetorica libri III. Hoc Opus sub alio nomine prodiit multò amplius, ut infra.

XII. De Morali Philosophia liber I. Extat etiam hoc Opus in editione Aristotelis *Junctarum* Tom. III. pag. 79.

XIII. De Oeconomia, sive de Administratione Domus libri III., in quibus Architecturæ, Reique Rusticæ suus est locus.

XIV. Politicon unicum Volumen, ubi de Jure Civili, & Pontificio primùm, mox de Legibus in universum, inde de Re Militari agitur.

XV. De Corporis commodis, & incommodis libri III., quorum primus totus de Anima, secundus de Corpore, tertius verò de Urinis ex Hyppocrate, & Paulo Æginetâ, deque Galeni Quæstionibus in Hyppocratem. Hoc Opus edidit seorsim *Argentorati, Henricus Sybold annis* 1529., *&* 1531. *in* 8.

XVI. De Rebus externis liber I., ac ultimus, ubi de Gloria, Amplitudine, & ceteris hujusmodi; omnia, ut diximus, duobus Voluminibus *Venetiis, in Ædibus Aldi Romani, mense Decembri*, 1501. *in fol.*

Reliqua, quæ subnectimus, partim lucem viderunt post supradictam editionem, cum variis additionibus, ideòque satius duximus hîc adnectere; partim verò nunc primùm forsan nobis datum est reperire, nullâ diligentiâ posthabitâ, variis in scriniis.

XVII. Commentarius in libros Ciceronis ad Herennium. *Venetiis, per Gulielmum Tridinensem, cognomento Animamia*, 1490 *in fol.* Opus hoc prodiit sub nomine Hieronymi Capiduri, Civis Parentini, Georgii Vallæ discipuli, qui in Epistolâ præfixâ Codici ad Dominicum Capidurum Patruum suum, ait se ex ore Vallæ Præceptoris sui, dum hos Libros interpretaretur, quæcumque ille proferebat adnotasse, ne exciderent, & ea postmodum Impressoribus tradidisse.

XVIII. Quibus Rebus humana perfecta sit fœlicitas: ad Bernardinum Silvaticum Juvenem Genuæ primarium. MS. in 4. in Bibliotheca Ambrosiana, signat. G. n. 18. elegantissimus in pergameno, cui præfixa est Epistola ad eundem Silvaticum Acilii filium, qui jam triennio Vallam audiebat, ad quem etiam in fine Codicis perorationem dirigit.

XIX. De humani Corporis partibus, Opusculum. Extat cum Alex Benedicti Anatomiâ. *Basileæ, apud Eucharium*, 1627. *in* 8. cum Joh. Guintherii Andernaci Anatom. Institut. *Venetiis, apud Bernhardinum*, 1538. *in* 8.

XX. De inventâ Medicinâ, & in quot Partes distributa sit, εἰσαγωγαὶ Johannitii Medici illustris. *Argentorati, apud Henric. Sybold*, 1529. *in* 8.

A

XXI. De differentiis Pulsuum. *Ibidem, apud eundem*, 1599. *in* 8.

XXII. Problemata Aristotelis de Re medica. Extant cum eodem, ut supra.

XXIII. Dialogus Parthenii de Sectione humani Corporis. Extat cum eodem, ut supra.

XXIV. De tuenda Sanitate per victum, & quæ secundùm cujusque naturam in victu sequenda, aut fugienda sunt. Additus est Paulus Ægineta de Ciborum facultatibus. *Argentinæ, apud Henr. Sybold*, 1529. *in* 8.

XXV. Rhazis, cognomento Experimentoris, de Pestilentia Librum Græcè interpretatus est. *Basileæ, apud Andream Cratandrum*, 1529. *in* 8.

XXVI. Psellus de Victûs ratione Lib. II. à se Latinè redditi. Ibidem, ut supra.

XXVII. Interpretatio Latina Alex. Aphrodisei, de Febrium causis, & differentiis. Extat cum Symphoriani Campegii Libellis, de Medicinæ Claris Scriptoribus. *Lugduni*, 1506. *in* 8. & seorsim *Basileæ*, 1542.

B

XXVIII. Ejusdem Aphrodisei Problematum V. Sectionum Expositio. Extat cum Expositionibus Petri de Apono in Arist. Probl *Venetiis, apud Octavium Scotum*, 1529. *in fol* Opus hoc quoque reperitur MS. in Laurentiana Medicea Bibliotheca Pluteo LXXXIV. n 16. ex Montfauconio, uti fusiùs diximus in Artic. MLVII. col. 868. dum verba fierent de Joanne Marliano.

XXIX. Nemesii Librum de Naturâ hominis Latinè interpretatus est.

XXX. De universi Corporis purgatione. *Argentinæ, apud Henr. Sybold*, 1529. *in* 8.

XXXI. Commentationes in Ptolomæi Quadripartitum. *Venetiis, apud Simonem Bevilaquam*, 1502.

C

XXXII. In secundum Plinii Naturalis Historiæ librum Commentarius. *Venetiis, apud Simonem Bevilaquam*, 1502. Editio rarissima, quam frustra se quæsisse ait P. Harduinus in Præfatione ad Plinium.

XXXIII. Introductorium in Galenum de Medicinæ principiis è Græco Latinè redditum, cum Epistola Nuncupatoria ad Jacobum Antiquarium. *Mediolani, sine anno*. De quo vide Clarifs. Saxium loco jam citato.

XXXIV. Juvenalis Opera, cum Commentariis Calderini, Mancinelli, & Georgii Vallæ. *Venetiis, apud Joannem Tacuinum*, 1492. *in fol. Ibidem, apud eundem*, 1494. *in fol. Ibidem, apud eundem*, 1498. *in fol.* adjectis aliis Commentariis Georgii Merulæ, *&* 1501. *apud eundem, in fol.*

D

XXXV. Tortellii Commentaria cum lima Georgii Vallæ. *Venetiis, apud Jo. Tacuinum*, 1495. *in fol.*

XXXVI. Athenagoras de Resurrectione à Valla Latinè redditus. Ex Possevino in Apparatu Sacro Tomo I pag. 540.

XXXVII. Tractatus de Ortographia. *Basileæ*, 1541. *in* 8., *& Lugduni*, 1570. *in* 4

XXXVIII. Commentaria in Ciceronis Topica, ad Trebatium, & in ejusdem Partitiones Oratorias. *Basileæ*, 1541 *in* 8. Extant etiam MSS. in Laurentiana ex Montfaucon.

XXXIX. Commentaria in Ciceronis de Fato, & de Universitate. *Venetiis*, 1492. *in fol.* Extant etiam in Laurentiana MS. ad Jo. Jacobum Trivultium, ex Montfauconio.

XL. Libellus de Argumentis. *Venetiis*, 1598.

XLI. Libellus de Syllabarum quantitate. MS. in Regia Parisiensi num. 6409. ex Montfaucon Biblioth. Bibliothecar. MSS. Tomo II. fol. 762.

E

XLII. De Figuris Oratorum, & Poëtarum liber unus. Ex Gesnero.

XLIII. De Ratione differendi liber unus. Ex eodem.

XLIV. Epistolarum ad diversos liber unus, Ex eodem.

XLV. Orationes variæ. Ex eodem.

XLVI. De Epistolari Charactere, & de Imitatione, atque Exercitatione præceptiuncula. Prodiit cum Tractatu de Ortographia. *Basileæ*, 1541.

XLVII. De Expedita ratione argumentandi libellus, ad Nicephori Imitationem. *Basileæ, apud Adamum Petrum, & Rober. VVinter., & Coloniæ, apud Soterrem.*

XLVIII. De Institutione Rhetoris libri duo. *Argentorati, apud Henr. Sybold.*

XLIX. Commentarii in Ciceronis Dialogum de Oratoria partitione. Prodiere cum Commenta-

riis diversorum in Libros Rhetoricos Ciceronis. *Lugduni, apud Gryphium, & Basileæ, apud Rober. VVinter.* sunt alii ab eis num. XXXVIII. jam exhibitis.

L. Commentarii in Almagestum Ptolomæi. Ex Gesnero.

LI. Magnorum Moralium Aristotelis libros duos, ex Græco Latinos fecit. Ex eod.

LII. Procli Diadochi hipotyposes Astronomicarum positionum Latinè reddidit. Ex eod.

LIII. Nicephori Libellus de Compendiaria Arte disserendi Latio donatus. Ex eod.

LIV. Cleomedis de Mundo, vel de Meteoris liber in Latinum translatus. Ex eod.

LV. Problemata Averrois Latinè facta. *Venetiis, apud Antonium de Strada*, 1488.

Ipsum laudarunt Jovius in Elogiis Eruditor. pag. 256. Trithemius. Pierius Valerianus de Literatorum infelicitate lib. II. pag. 107. Gesnerus in Bibliotheca. Puccinellus in Chronico Glaxiatensi cap. XLIII. Petrus Bayle in Diction. historico-Critico Tomo IV. pag. 421. Fabricius in sua Bibliotheca Medii-Ævi Tom. I. pag. 650, necnon Joannes Jacobus Mangetus in sua Bibliotheca Scriptorum Medicorum Tom. IV. pag. 436. etsi omnia Auctoris nostri Opera minimè viderit; tandemque amicissimus Canonicus Iricus noster in Historia sua Typographica Tridinensi, quam summis laboribus jam fermè ad umbilicum perduxit.

L X X.

VIGNATUS LUDOVICUS.

Ludovicus Vignatus præclaro satis genere Laude Pompejâ natus, minoribus studiis diligentissimè peractis, ad utriusque Juris leges addiscendas conversus, sic in eis excelluit, ut Romæ annos circiter XXXVI. commoratus, cum summâ nominis

A famâ, prima in Foro subsellia occupare videretur. Eundem idcirco non semel gravissimis in negotiis Romanæ Rotæ Tribunal consuluit, utque debitas tanto Viro grates rependeret, ipsum sæpius in Decisionibus commendavit, signanter verò ad calcem Decisionis DCCIX. Maphæo Cardinali Barberino, qui postmodum in Apostolica Sede meritò collocatus, Urbanus VIII. appellatus est, charissimus fuit, & circa annum MDCXI. ab eodem, tunc temporis Bononiensi Legato, Auditor electus id munus triennio cum ingenti probitatis, & doctrinæ laude administravit. In eadem quoque Urbe interim Civilium Causarum Judex, Annonæ Præfectus, & in administratione Reipublicæ Consiliarius intimus claruit. Ferunt, nisi mors primis Urbani Pontificatus

B annis Vignatum rapuisset, ipsum ad Purpuram evocandum certissimè fuisse, tanta erat in ipsum Summi Antistitis benevolentia, tantus virtutum splendor, tanta viri existimatio. Neque minor apud alios Principes Ludovici extitit fama, nam Philippus III. & IV. Reges Catholici, Magnus Etruriæ Dux, Urbini, & Parmæ Duces, pleræque insuper Urbes & Provinciæ in causarum patrocinio Ludovici doctrinâ, & eloquentiâ uti voluerunt. Tum inter Mediolanenses Conscriptos Patres adlectus summam præsetulit morum probitatem, & individuam justitiæ comitem prudentiam singularem, quibus ad obitum usque claruit, qui accidit ætatis ejus anno LXX. mense IX. die XXVIII. Mediolani, Salutis nostræ MDCXXIX. die XX. mensis Novembris.

C Corpus ejus ad Laudensem Urbem translatum, requiescit in Templo Sancti Christophori Monachorum Congregationis Montis Oliveti in insigni marmoreo Tumulo, hac Inscriptione adjecta:

D. O. M.
LODOVICO VIGNATO
PATRICIO ANTIQVO GENERE CLARO
ET EX INGENVO CVLTV VIRTVTIS ATQVE DOCTRINAE
PRINCIPIBVS VIRIS AC PRIMARIIS ITALIAE VRBIBVS
VALDE CHARO
SVPRA OMNES IVRISPRVDENTIAE FAMA ET INSIGNI ELOQVENTIA
IN ROMANA CVRIA CELEBERRIMO
REGVM CATH HISP. PHILIPPI III. ET IV.
MAXIMORVMQVE HETRVRIAE VRBINI ET PARMAE DVCVM
ATQVE ADEO MVLTARVM CIVITATVM ET PROVINCIARVM
ADVOCATO INTEGERRIMO
A SACRAE ROTAE AVDITORIO GRAVISSIMIS IN DECISIONIBVS
EGREGIIS VVLGATISQVE MONVMENTIS DECORATO
VRBANI VIII. PONT. MAX.
IN BONONIENSI LEGATIONE GENERALI AVDITORI
CIVILIVM CAVSARVM IVDICI ANNONAE PRAEFECTO
INTIMOQVE IN EA REP. ADMINISTRANDA CONSILIARIO
IN MEDIOLANENSI DENIQVE PROVINCIA
MAGNI NOMINIS SPECTATAEQVE AVCTORITATIS
REGIO DVCALI SENATORI
VIRO
INNOCENTIA VITAE SVAVITATE MORVM MAGNITVDINE ANIMI
TVM RERVM GERENDARVM DEXTERITATE ET PRVDENTIA
VSQVEQVAQVE ADMIRABILI
QVI TOT HONORVM AC DIGNITATVM LAVDIBVS EXACTIS
SINGVLARE TERRIS EXEMPLAR INTEGRITATIS RELIQVIT
SIBIQVE AC POSTERIS AETERNVM VIRTVTIS DECVS COMPARAVIT
HYACINTHVS VIGNATVS IC. COLLEG.
ET DECVRIO
PATRVO DE FAMILIA AC DE SE OPT. MER.
HAERES P. C.
OBIIT DIE XX. NOVEMB. M. DC. XXIX.
ANNOS NATVS LXX. MENS. IX. D. XXVIII.

Monu-

Monumenta ingenii illius hæc memorantur :

I. Tractatus sub titulo : An Legatum dotis in casu Religionis cedi possit aliis, quàm Monasterio.
II. Alius : An & quando Legatum usufructus convertatur in proprietatem, & similiter quando proprietas relicta dicatur.
III. Alius : Legatum quando dicatur temporale, & quando temporale reddatur perpetuum, præsertim quando hæres prædecedit. Omnes hi doctissimè compacti, lectu dignissimi, atque à Jurisperitis plurimi habiti, extant editi inter Consilia Horatii Joannonis Bononiensis JC. celeberrimi.
IV. Allegationes MSS. quas Ghilinus mox citandus penè innumeras esse testatur, & inconcussis nixas fundamentis. Has apud Auctoris posteros Laude, servari credimus, cùm citatus Ghilinus locum ubi latent, non indicet.

Laudatur à Lando de Senatu Mediol. pagg. 221. & 232. Paulo Gallarato, Antonio Merenda, Joanne Antonio Castillionæo, Defendente à Laude, & citato Ghilino in Theatro Erudit. parte II. pag. 180.

ERRATA	CORRIGE.
Col. 826. A. in Artic. MXIII. MICHAELIS MADDII cum in Villa ſua ad Oppidum Abbiatis-Graſſi moraretur.	*Dele*, & *corrige* Mediolani.
Col. 1024. C. in Inſcriptione Franciſci Panceri	
ISTE LOCVS EST DOMINI FRATRIS DE PANCERIIS DE VARISIO COHAEREDVM &c.	ISTE LOCVS EST DOMINI FRANCII DE PANCERIIS DE VARISIO ET HAEREDVM &c.
Col. 1866. in Inſcriptione Alexandri Confalonerii	
NOBILI ET EGREGIO VIRO FRATRI SVPERSTITI.	NOBILI ET EGREGIO VIRO FRATRI SVPERSTES.
1934. E. ad Art. XX.	ad Art. XXXV.
1936. B. ΑΠΟΜΤΤΑ	ΑΠΑΑΤΤΑΙ.
1946. C. Col. 132.	Col 92.
1951 B. e Carità	e Caſtità.
1972 A. illuſtre	illuſoriè.
1993. A. XIV.	XV.
1996 B de Guardis	de Gerardis.
2077. E. ex Angela Freganeſca conjuge nullam reliquit virilem prolem &c.	ex Angela Freganeſca conjuge reliquit Claram Carenam, quæ poſtmodum &c.
2088. B. MDLXXXIII.	MDCLXXXIII.
2102 D. quem Homerus	quod Homerus.
2120. D. Albugnana	Albignana.
2121. In Inſcriptione	
ALBVGNANA	ALBIGNANA.
2127 E. Ribbæ	Robbæ.
2137 C. in quo	Opus, in quo.
2146. C. MDCXL.	MDCXLVI.

SCRIPTORES
MEDIOLANENSES
SANCTORUM, AC BEATORUM
TITULO INSIGNITI.

S. AMBROSIUS.
S. ANSELMUS DE BADAGIO.
S. ARIALDUS ALCIATUS.
S. BENEDICTUS.
S. CAROLUS BORROMÆUS.
S. DIONYSIUS.
S. EUSEBIUS.
S. EUSTORGIUS II.
S. GALDINUS.
S. GERARDUS TINCTORIUS.
S. HERLEMBALDUS COTTA.
S. HONORATUS.
S. LAURENTIUS LITTA.
S. LAZARUS.
S. MAGNUS FELIX ENNODIUS.
S. MANSUETUS.
S. MARTINIANUS.
S. MYROCLES.
S. NATALIS.
S. PROTASIUS.
S. SENATOR SEPTALA.
S. SIMPLICIANUS.
S. VENERIUS.

B. ALBERTUS A SARTIANO.
B. ALBINUS.
B. ALEXANDER II. PONT. MAX.
B. ALEXANDER V. PONT. MAX.
B. ALEXANDER SAULIUS.
B. ANDREAS BILLIUS.
B. ANTONIUS A MODOETIA.
B. ARCHANGELA PANIGAROLA.
B. BERNARDINUS DE BUSTIS.
B. BERNARDINUS CAIMUS.
B. GABRIEL.
B. GANDULPHUS DE BINASCO.
B. JOANNES OLDRADUS.
B. JO. ANGELUS PORRUS.
B. LANFRANCUS SEPTALA.
B. LEO DE CARATE.
B. LIPRANDUS, seu LIUTPRANDUS.
B. LUCAS CRIBELLUS.
B. MICHAEL.
B. MICHAEL CARCANUS.
B. PAGANUS DE LEUCO.
B. PAULINUS.
B. VERONICA DE NIGRONIBUS.

SYLLABUS
SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM
PER DIGNITATES EORUNDEM DIGESTUS;
VIDELICET:
EX ORDINE ECCLESIASTICO.

FRA-

EX ORDINE SECULARI.

EX

EX ORDINE ECCLESIASTICO.

PONTIFICES MAXIMI.

ALEXANDER II.
ALEXANDER V.
COELESTINUS IV.
GREGORIUS XIV.
PIUS IV.
URBANUS III.

S. ROM. ECCL. CARDINALES.

B. ALbinus .
Alexander Cribellus .
Aloyfius Homodeus .
Alphonfus Litta .
Anfelmus de Badagio , poftea ALEX. II. Pont. Max.
Antonius Trivultius .
Ardicio Rivoltella .
Afcanius Maria Sfortia .
Auguftinus Cufanus .
Auguftinus Trivultius .
Bernardinus Scottus .
Branda Caftillionaeus .
Branda Caftillionaeus alter .
Caefar Montius .
Camillus Meltius .
S. Carolus Borromaeus .
Carolus Vicecomes .
Coeleftinus Sfondratus .
Comes Cafatus .
Federicus Borromaeus .
Federicus Caccia .
Federicus Vicecomes .
Ferdinandus Taberna .
Flaminius Platus .
Francifcus Alciatus .
Francifcus Craffus .
Francifcus Sfondratus .
Francifcus Abundius Caftillionaeus .
S. Galdinus .
Gaufridus Caftillionaeus , poftea COELESTINUS IV. Pont. Max.
Gerardus Landrianus .
Gerardus Seffa , feu Seffius .
Gibertus Borromaeus .
Gotifredus Caftillionaeus .
Guido de Summa .
Henricus Rampinus de Sancto Alofyo .
Hippolytus Eftenfis .
Hippolytus Eftenfis alter .
Jacobus Antonius Moriggia .
Jacobus Simonetta .
Joannes Arcimboldus .
Joannes Caftillionaeus .
Joannes Moronus .
Joannes Angelus Medices , poftea PIUS IV. Pont. Max.
Joannes Antonius Sangeorgius .
Joannes Antonius Serbellonus .
Jofeph Archintus .
Julius Urfinus de Roma .
Ludovicus Simonetta .
S. Magnus Felix Ennodius .
Marcellinus Corius .
Nicolaus Sfondratus , poftea GREGORIUS XIV. Pont. Max.
Paulus Aemilius Sfondratus .
Petrus Peregroffus .
Petrus Philargus , poftea ALEXANDER V. Pont. Max.
Petrus Rhaudenfis .
Pompejus Arrigonus .
Renatus Biragus .
Scaramuccia Trivultius .
Simon Borfanus , five de Borfano .
Stanislaus Hofius .
Stephanus Nardinus .
Theodorus Trivultius .
Ubertus Cribellus , poftea URBANUS III. Pont. Max.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus .

PATRIARCHAE.

CAefar Montius .
Caffonus Turrianus .
Joannes Antonius Sangeorgius .
Petrus Philargus , poftea ALEXANDER V. Pont. Max.

ARCHIEPISCOPI.

ALphonfus Litta .
S. Ambrofius .
Andreas de Cantiano .
Angilbertus Pufterla .
Anfelmus de Valvafforibus .
Anfpertus .
Aribertus , five Eribertus .
Arnulphus .
Auguftinus Cufanus .
Aycardus Antimianus .
Bartholomaeus Capra .
S. Benedictus .
Caefar Montius .

Camillus Meltius .
S. Carolus Borromaeus .
Carolus Franciſcus Airoldus .
Caſſonus Turrianus .
Conſtantius .
S. Dionyſius .
S. Euſebius .
S. Euſtorgius II.
Federicus Borromaeus .
Federicus Caccia .
Federicus Vicecomes .
Franciſcus Boſſius .
Franciſcus Fontana .
Franciſcus Picolpaſſus .
Franciſcus Sfondratus .
Gabriel Sfortia .
S. Galdinus .
Gaſpar Vicecomes .
Gerardus Seſſa , ſeu Seſſius .
Gulielmus Rizzolius .
Henricus Rampinus de Sancto Aloſyo .
Henricus Septala .
Hieronymus Archintus .
Hildovinus .
Hippolytus Eſtenſis .
Hippolytus Eſtenſis alter .
S. Honoratus .
Honoratus Vicecomes .
Jacobus Antonius Moriggia .
Joannes Arcimboldus .
Joannes Vicecomes .
Joannes Angelus Arcimboldus .
Joannes Angelus Medices , poſtea PIUS IV. Pont. Max.
Joſeph Archintus .
Julius .
Laurentius .
S. Laurentius Litta .
S. Lazarus .
B. Leo de Perego .
Leonardus Gryphius .
S. Manſuetus .
S. Martinianus .
Milo Cardanus .
S. Myrocles .
S. Natalis .
Obertus Pirovanus .
Octavianus Arcimboldus .
Oldepertus .
Oldericus .
Otho Vicecomes .
Petrus Gryſolanus .
Petrus Oldradus .
Petrus Philargus , poſtea ALEXANDER V. Pont. Max.
Philippus Archintus .

Philippus Lampugnanus .
Pompejus Arrigonus .
S. Protaſius .
Raynaldus de Concoregio .
Robaldus , ſive Roboaldus .
S. Senator Septala .
Simon Borſanus , ſive de Borſano .
S. Simplicianus .
Stephanus Nardinus .
Thado .
Theodorus .
Valpertus .
Ubertus Cribellus , poſtea URBANUS III. Pont. Max.
Ubertus Terzagus .
S. Venerius .
Vido de Valvaſſoribus .
Vido Antonius Arcimboldus .
Vitalianus Vicecomes Borromaeus .
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter .

EPISCOPI.

B. ALbinus .
Alexander Cribellus .
B. Alexander Saulius .
Alexander Porrus .
Alexius Serenius .
Aloyſius Capra .
Aloyſius Marlianus .
Andreas Turrianus .
S. Anſelmus de Badagio .
Anſelmus de Badagio , poſtea ALEX. II. Pont. Max.
Antonius Trivultius .
Archangelus Madrignanus .
Aſcanius Maria Sfortia .
Attilius Petraſancta .
Auguſtinus Cuſanus .
Auguſtinus Iſimbardus .
Auguſtinus Trivultius .
Bartholomaeus Capra .
Bartholomaeus Capra alter .
Bartholomaeus Vicecomes .
Bonacurſus .
Branda Caſtillionaeus .
Branda Caſtillionaeus alter .
Caeſar Specianus .
Carolus à Baſilica-petri .
Carolus Cornacciolus .
Carolus Septala .
Carolus Vicecomes .
Carolus Antonius Agudius .
Carolus Franciſcus Ceva .
Coeleſtinus Sfondratus .

Conradus Manlius .
Dominicus de Valvaſſoribus .
Eleuterius Albergonus .
Fabricius Marlianus .
Ferdinandus Taberna .
Franciſcus Alciatus .
Franciſcus Boneſana .
Franciſcus Boſſius .
Franciſcus Boſſius alter .
Franciſcus Cittadinus .
Franciſcus Panigarola .
Franciſcus Picolpaſſus .
Franciſcus Sfondratus .
Franciſcus Simonetta .
Franciſcus Abundius Caſtillionaeus .
Franciſcus Maria Abbiatus Forrerius .
Franciſcus Maria Annonus .
Franciſcus Maria Septala .
B. Gabriel .
Georgius Cattaneus .
Gerardus Landrianus .
Gerardus Seſſa , ſeu Seſſius .
Guido de Summa .
Henricus Rampinus de Sancto Aloſyo .
Hieronymus Corius .
Hieronymus Figinus Oddus .
Hieronymus Fridericius ,
Hieronymus Meltius .
Hieronymus Novatus .
Hieronymus de Valvaſſoribus .
Hildovinus .
Hippolytus Eſtenſis .
Hippolytus Eſtenſis alter .
Jacobus Simonetta .
Jacobus Antonius Moriggia .
Jacobus Antonius Turrianus .
Idelphonſus Manara .
Innocentius Melliavacca .
Joannes Caſtillionaeus .
Joannes Caſtillionaeus alter .
Joannes Moronus .
Joannes Raynonus Barizaldus .
Joannes Vicecomes .
Joannes Ambroſius Turrianus .
Joannes Angelus Arcimboldus .
Joannes Angelus Medices , poſtea PIUS IV. Pont. Max.
Joannes Antonius Sangeorgius .
Joannes Antonius Serbellonus .
Joannes Baptiſta Billius .
Joannes Baptiſta Rabbia .
Joannes Baptiſta Raynoldus .
Joannes Baptiſta Vicecomes .
Joannes Baptiſta Vicecomes alter .
Joannes Franciſcus Foſſatus .
Joannes Jacobus Caſtillionaeus .
Joannes Maria Buttinonus .
Joſeph Maria Mirabilia .
Julius Urſinus de Roma .
Landulphus Caſtillionaeus .
Leo de Fidelibus .
Leonardus Gryphius .
Lombardus Turrianus .
Ludovicus Maddius .
Ludovicus Mannius .
Ludovicus Septala .
Ludovicus Simonetta .
Ludovicus Taberna .
S. Magnus Felix Ennodius .
Marcus Marinonus .
Martinus Bonacina .
Milo Cardanus .
Nicolaus Amidanus .
Nicolaus Sfondratus , poſtea GREGORIUS XIV. Pont. Max.
Octavianus Raverta .
Octavius Boldonus .
Oldradus Oldradus .
Paulus Areſius .
Paulus Aemilius Sfondratus .
Petrus Gryſolanus .
Petrus Maynerius .
Petrus Philargus, poſtea ALEXANDER V. Pont. Max.
Philippus Archintus .
Philippus Archintus alter .
Philippus Meda .
Philippus Vicecomes .
Philippus Maria Ceſatus .
Pomponius Cotta .
Renatus Biragus .
Robaldus , ſive Roboaldus .
Romulus Archintus .
Scaramuccia Trivultius .
Stanislaus Hoſius .

NUNCII, atque LEGATI APOSTOLICI.

ALexander Cribellus .
Alexander Porrus .
Aloyſius Homodeus .
B. Albertus à Sartiano .
Ambroſius Recalcatus .
S. Anſelmus de Badagio .
Anſelmus de Badagio , poſtea ALEX. II. Pont. Max.
Ardicio Rivoltella .
S. Arialdus Alciatus .
Arnulphus .
Aſcanius Maria Sfortia .
Auguſtinus Cuſanus .

Au-

Augustinus Trivultius.
Bartholomaeus Caimus.
Bartholomaeus Vicecomes.
Branda Castillionaeus.
Caesar Montius.
Caesar Specianus.
Camillus Meltius.
Carolus Vicecomes.
Carolus Franciscus Airoldus.
Claudius Medulla.
Federicus Caccia.
Ferdinandus Taberna.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Simonetta.
Franciscus Maria Casnedi.
Gaspar Vicecomes.
Gerardus Landrianus.
Gerardus Sessa, seu Sessius.
Gotifredus Castillionaeus.
Gulielmus Rizzolius.
Henricus Rampinus de Sancto Alosyo.
Hieronymus Archintus.
Hieronymus Fridericius.
Hieronymus Ripa.
Hippolytus Estensis.
Hippolytus Estensis alter.
Honoratus Vicecomes.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Moronus.
Joannes Vicecomes.
Joannes Ambrosius Turrianus.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joseph Archintus.
Joseph Maria Mirabilia.
Ludovicus Taberna.
S. Magnus Felix Ennodius.
Petrus Grysolanus.
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.
Philippus Archintus.
Prosper Biragus.
Raynaldus de Concoregio.
S. Senator Septala.
Simon Borsanus, sive de Borsano.
Stanislaus Hosius.
Stephanus Nardinus.
Valerianus Magnus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.

INTER EXTEROS

Balthassar Castillionaeus.

SACRAE ROTAE AUDITORES.

ALexander Litta.
Antonius Trivultius.
Bartholomaeus Petrasancta.
Bernardinus Scottus.
Bernardinus Scottus alter.
Branda Castillionaeus.
Christophorus Panigarola.
Conradus Manlius.
Federicus Caccia.
Federicus Vicecomes.
Flaminius Platus.
Gaspar Vicecomes.
Gotifredus Castillionaeus.
Hieronymus Meltius.
Hieronymus Novatus.
Jacobus Simonetta.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Trivultius.
Marcellinus Corius.
Philippus Decius.
Philippus Pirovanus.
Pompejus Arrigonus.
Pomponius Cotta.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.

ADVOCATI CONCISTORIALES.

ALexander Litta.
Aloysius Terzagus.
Anselmus Rotius.
Bartholomaeus Capra.
Bernardinus Scottus.
Bernardinus Scottus alter.
Federicus Caccia.
Flaminius Platus.
Franciscus Bossius.
Franciscus Glussianus.
Hieronymus Meltius.
Horatius Arrigonus.
Jacobus de Cuticis.
Jacobus Simonetta.
Joannes Aloysius Toscanus.
Joannes Baptista Raynoldus.
Joannes Petrus Moneta.
Julius Ursinus de Roma.
Marcellinus Corius.
Pompejus Arrigonus.

CANONICI ORDINARII ECCL. METROPOL. MEDIOL.

ALoyſius Boſſius.
Ambroſius Carcanus.
Ambroſius Scaccabarozzius.
Andreas Bonus.
Antonius Gluſſianus.
Antonius Puſterla.
Antonius Ruſca.
Bartholomaeus Bonſignorius Buſtus.
Bartholomaeus Caepolla.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Craſſus.
Brunorus Taberna.
Caeſar Specianus.
Carolus à Baſilica-petri.
Carolus Carcaſſola.
Carolus Septala.
Carolus Antonius Airoldus.
Carolus Franciſcus Ceva.
Carolus Thomas Bazetta.
Caſſonus Turrianus.
Chriſtophorus de Medicis.
Datheus.
Diomedes Crucejus.
Fauſtinus Mazenta.
Federicus Vicecomes.
Franciſcus Caſatus.
Franciſcus Collius.
Franciſcus Crucejus.
Franciſcus Hieronymus Saxius.
S. Galdinus.
Gulielmus Rizzolius.
Henricus Scaccabarozzius.
Henricus Septala.
Hieronymus Brippius.
Hieronymus Rabbia.
Hieronymus Septala.
Horatius Caſatus.
Joannes Beſutius.
Joannes Ambroſius Turrianus.
Joannes Andreas Rhaudenſis.
Joannes Andreas de Vicomercato.
Joannes Antonius Trivultius.
Joannes Baptiſta Litta.
Joannes Baptiſta Plantanida.
Joannes Baptiſta Raynoldus.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Vicecomes.
Joſeph Brippius.
Joſeph Cattaneus.
Joſeph de Valvaſſoribus.
Ludovicus Barbavara.

Ludovicus Septala.
Marcus Aurelius Grattarola.
Nicolaus Pacedianus.
Nicolaus Rubinus.
Oldericus.
Paganinus Bizozerus.
Petrus Caſola.
Philippolus Bizozerus.
Philippus Lampugnanus.
Robaldus, ſive Roboaldus.
Theodorus Trivultius.
Ubertus Cribellus, poſtea URBANUS III. Pont. Max.
Vido de Valvaſſoribus.
Vitalianus Oldradus.

INTER EXTEROS

Franciſcus Antonius Tranchedinus.

VARIORUM ORDINUM REGULARIUM PRÆSIDES, & VICARII GENERALES.

AEgidius Conſonius.
B. Albertus à Sartiano.
Alexander Madernus.
B. Alexander Saulius.
Andreas Bonfantus.
Angelus Maria Alchiſius.
Antonius Averarius.
Archangelus à Gallarato.
Attilius Petraſancta.
Aurelius Baſſus.
Bartholomaeus Mozzonus.
Benedictus Alciatus.
Bernardus Serpontus.
Cambius Boſſius.
Carolus à Baſilica-petri.
Carolus Cornacciolus.
Carolus Pinus.
Carolus Franciſcus Mangonius.
Claudius Medulla.
Clemens Caprettus.
Chriſtophorus Maria Staurengus.
Deſiderius Piola.
Dominicus Muggianus.
Dominicus de Valvaſſoribus.
Evangeliſta à Canobio.
Franciſcus Caſtellus.
Franciſcus Zenus.
Gaſpar Legnanus.
Gulielmus Bramicellus.
Hieronymus Boſſius.
Hieronymus Legnanus.
Hieronymus Torchius.

Hieronymus de Valvafforibus .
Hilarion Tadinus .
Innocentius ab Ecclefia .
Joannes Legnanus .
Joannes Marlianus .
B. Joannes Oldradus .
Joannes Ambrofius Mazenta .
Joannes Angelus Boffius .
Joannes Baptifta Confalonerius .
Joannes Baptifta Formentus .
Joannes Baptifta Novatus .
Joannes Baptifta Porrus .
Joannes Francifcus Gaddius .
Jofeph Maria Mirabilia .
B. Lanfrancus Septala .
Laurentius Lampugnanus .
Leo de Carate .
Luchinus Arconatus .
Luchinus Corvinus de Aretio .
Marcellinus Marmori .
Michaël Mifferonus .
Octavius Cufanus .
Octavius Vicecomes .
Orofius Hofius .
B. Paulinus .
Paulus Moriggia .
Paulus Aemilius Barbaruffa .
Paulus Antonius Sormanus .
Philippus Cribellus .
Philippus Vicecomes .
Severinus Chalcus .
Simon de Aliprandis .
Stephanus de Arfago .
Theophilus Gallinonus .
Thomas de Caravagio .
Thomas Origonus .

INTER EXTEROS

Auguftinus Torniellus .
Jacobus Bofcalinus .

CANONICI LATERANENSES.

B. ALbinus .
Aloyfius Figinus .
Ambrofius Canobius .
S. Anfelmus de Badagio .
Anfelmus Tantius .
Archangelus Campatius .
Afcanius Ordeus .
Bafilius Serenius .
Benedictus Cantianus .
Caefar Battalea .
Cambius Boffius .
Carolus Antonius Archintus .
Carolus Matthaeus Marchefonius .
Celfus Dugnanus .
Conftantius Applanus .
Eugenius Dionefanus .
Eufebius Corradus .
Felix Actius .
Francifcus Maria Abbiatus Forrerius .
Gafpar Legnanus .
Gregorius Brunellus .
Hieronymus Boffius .
Joannes Stampa .
Joannes Francifcus Gaddius .
B. Leo de Carate .
Ludovicus Mazenta .
Odoardus Rifius .
Orofius Hofius .
Pantaleo Cufanus .
Philippus Picinellus .
Polycarpus Urfius .
Severinus Chalcus .
Simon de Aliprandis .
Simon Laforius .
Tiburtius Boffius .

CANONICI CONGREGATIONIS RHENANÆ .

Anonymus XXV.

CANONICI CONGREGATIONIS S. GEORGII IN ALGA .

Romanus Rodellus .

PRESBYTERI SOCIETATIS JESU .

ALexander Archintus .
Alexander Gherardinus .
Alexander Simonetta .
Alphonfus Bertarellus .
Alphonfus Gallaratus .
Auguftinus Sclafenatus .
Bartholomaeus Pufterla .
Bartholomaeus Recalcatus .
Bafilius Alamannus .
Carolus Moneta .
Carolus Torniellus .
Carolus Ambrofius Cattaneus .
Carolus Andreas Drallus .
Carolus Antonius Cafnedi .
Celfus Confalonerius .
Chriftophorus Burrus .
Chriftophorus Ceva .
Conradus Confalonerius .

Clau-

Claudius Franciſcus Septala .
Conſtantius Annonus .
Coſmus Alamannus .
Domitius Platus .
Fabricius Caſtillionaeus .
Ferdinandus Meltius .
Franciſcus Brippius .
Hieronymus Arconatus .
Hieronymus Gallaratus .
Hieronymus Platus .
Hortenſius Pallavicinus .
Jacobus Lampugnanus .
Jacobus Puteus .
Jacobus Rhaudenſis .
Joannes Rhaudenſis .
Joannes Salvaterra .
Joannes Aloyſius Confalonerius .
Joannes Antonius Cantova .
Joannes Auguſtinus Confalonerius .
Joannes Baptiſta Barella .
Joannes Baptiſta Carcanus .
Joannes Baptiſta Crevenna .
Joannes Baptiſta Porrus .
Joannes Baptiſta Veranus .
Joannes Baptiſta Vicecomes .
Joannes Baptiſta Zappa .
Joannes Maria Salvaterra .
Joannes Maria Vicecomes .
Joſeph Corradus .
Julius Foppa .
Matthaeus Taberna .
Paulus Caſatus .
Petrus Franciſcus Pioltellus .
Petrus Joſeph Ederi , ſeu Ederus .
Terentius Alciatus .
Thomas Ceva .
Thomas Regna .

INTER EXTEROS

Carolus Gregorius Roſſignolus .

CLERICI REGULARES, vulgò TEATINI.

ALexander Porrus .
Alexander Vicecomes .
Alphonſus Beſutius .
Andreas Borromaeus .
Auguſtinus de Caſtano .
Benedictus Robius .
Cajetanus Paganus .
Celſus Quattrocaſe .
Chriſtophorus Magnus .
Emmanuel Puteus .
Euſebius Crucejus .
Franciſcus Boneſana .
Franciſcus Maria Annonus .
Hiacyntus Beſutius .
Hieronymus Confalonerius .
Hieronymus Meazza .
Joannes Rovidius .
Joannes Ambroſius Confalonerius .
Joannes Baptiſta Rabbia .
Joſeph Origonus .
Joſeph Villa .
Joſeph Maria Mirabilia .
Ludovicus Maria Vicecomes .
Mauritius Vicecomes .
Paulus Areſius .
Paulus de Perego .
Paulus Sfondratus .
Paulus Sfondratus alter .

CLERICI REGULARES S. PAULI, vulgò BARNABITÆ.

AEgidius Maria Boſſius .
Albertus Robius .
Alexander de Comitibus .
Alexander Confalonerius .
Alexander Madernus .
B. Alexander Saulius .
Alexius Ledeſma .
Alphonſus Crucejus .
Alphonſus Maria Raſtellus .
Antonius Maria Ferrarius .
Balthaſſar Caſtillionaeus .
Bartholomaeus Canalis .
Bartholomaeus Gavantus .
Bartholomaeus Sitonus .
Carolus à Baſilica-petri .
Carolus Boſſius .
Carolus Goranus .
Carolus Puteus de Perego .
Carolus Ambroſius Cuchinus .
Carolus Hyacinthus Gariboldus .
Carolus Hieronymus Strata .
Carolus Maria Gradignanus .
Cherubinus Caſatus .
Chriſtophorus Maria Crucejus .
Coſmus Doſſena .
Deſiderius Carcanus .
Flavius Cattaneus .
Franciſcus Caſulius .
Franciſcus Pezius .
Franciſcus Antonius Ciſnuſculus .
Gabriel Maria Spreaficus .
Germanus Gallaſſus .
Hilarion Gnochus .
Idelphonſus Manara .

Inno-

Innocentius ab Ecclesia.
Jacobus Spreaficus.
Jacobus Antonius Moriggia.
Jacobus Maria Berna.
Jacobus Maria ab Ecclesia.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Andreas Caravagius.
Joannes Andreas de Cermenate.
Joannes Angelus Bossius.
Joannes Baptista Bigarolus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Claudius Puteobonellus.
Joannes Matthaeus Paravicinus.
Joannes Nicolaus Bordonus.
Joannes Paulus Paravicinus.
Joannes Paulus Velatus.
Joannes Petrus Besutius.
Joannes Petrus Moneta.
Julius Perottus.
Laurentius Binagus.
Ludovicus Modronus.
Modestus Vicecomes.
Octavianus Origonus.
Octavius Boldonus.
Octavius Vicecomes.
Paulus Bossius.
Paulus Carminatus.
Paulus Antonius Landrianus.
Paulus Franciscus Modronus.
Petrus Maria Bonsignorius.
Petrus Maria Vulpius.
Philippus Maria Cesatus.
Sigismundus Serbellonus.
Simplicianus Bizozerus.
Simplicius Corbetta.
Simplicius Gorla.
Tiburtius Caroccius.
Tobias Corona.
Valentinus Rubinus.
Valerianus Maddius.
Victorius de Melioribus.
Vermundus Corius.

INTER EXTEROS.

Augustinus Torniellus.
Gregorius Rossignolus.

PRESBYTERI CONGREG.NIS ORATORII S. PHILIPPI NERII.

Hieronymus à Basilica-petri.
Sebastianus Resta.

PRESBYTERI CONGREG.NIS SS. AMBROSII, ET CAROLI, vulgò OBLATI.

ALexander Perlasca.
Alphonsus Oldradus.
Andreas Bonus.
Andreas Pusterla.
Angelus Benedictus Crescentinus.
Antonius Albutius.
Antonius Giggaeus.
Antonius Salmatia.
Antonius Thoëscus.
Antonius Maria Origonus.
Antonius Maria Pavarus.
Augustinus Terzagus.
Bartholomaeus de Argentis.
Bartholomaeus Bonsignorius Bustus.
Bartholomaeus Crassus.
Benedictus Sociacus.
Blasius Guenzatus.
Caesar Tettamantius.
Carolus Ghioldus.
Carolus Andreas Bassus.
Carolus Antonius Gessaga.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Carolus Franciscus Ceva.
Carolus Franciscus Ursinus.
Franciscus Collius.
Franciscus Ferrarius.
Franciscus Statius.
Franciscus Bernardinus Ferrarius.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Gabriel Maddius.
Georgius Cattaneus.
Georgius Maria Martinellus.
Hieronymus de Carate.
Hieronymus Samaruga.
Horatius Landus.
Jacobus Sayta.
Jacobus Philippus de Nigris.
Joannes Castillionaeus.
Joannes Antonius Calvenzanus.
Joannes Baptista de Busto.
Joannes Baptista Plantanida.
Joannes Baptista Rusca.
Joannes Donatus Ferrarius.
Joannes Maria Fontana.
Joannes Petrus Glussianus.
Joannes Petrus Quadrius.
Joannes Petrus Stuppanus.
Jacobus Philippus Butius.
Joseph Maria Gradignanus.
Joseph Septimius de Laude.
Julius Caesar Carcanus.

Julius Caesar Cattaneus .
Julius Caesar Confalonerius .
Marcus Aurelius Grattarola .
Martinus Bonacina .
Matthaeus Buzzius .
Nicolaus Rubinus .
Octavianus Besutius .
Oliverius Mazzucchellus .
Paulus Antonius Annonus .

CLERICI REGULARES SOMASCHENSES.

AEmilianus Castillionaeus .
Alexander Maria Borsa .
Carolus Carcassola .
Carolus Costa .
Carolus Petrasancta .
Carolus Franciscus Rovellus .
Dominicus Blancus .
Franciscus Rugerius .
Gulielmus Bramicellus .
Joannes Antonius Mediobarbus .
Joannes Paulus Mazzucchellus .
Joannes Petrus Legnanus .
Laurentius Frisonus .
Lucius Joseph de Advocatis .
Marcus Antonius Bonvicinus .
Mauritius de Domis .
Octavius Cusanus .
Paulus Antonius Sormanus .

INTER EXTEROS

Joseph Hieronymus Sementius .
Joseph Maria Stampa .

CLERICI REGULARES INFIRMIS MINISTRANTES.

ANtonius Carisius .
Bernardus Serpontus .
Joannes Baptista Novatus .
Joannes Franciscus Pellitionus .
Joseph Cogliatus .

MONACHI BASILIANI.

BAsilius Bertuccius .
Cherubinus Serbellonus .
Joannes Baptista Porrus .

MONACHI ORDINIS S. BENEDICTI.

AMbrosius Ferrarius .
Anonymus I.
Anonymus LV.
S. Anselmus de Badagio .
Augustinus Isimbardus .
Augustinus Lampugnanus .
Benedictus Septala .
Coelestinus Sfondratus .
Florianus .
Gabriel Brebbia .
Heliodorus .
Hieronymus .
Hilarion Corbetta .
Hilarion Lanterius .
Hilarius Bologna .
Hildovinus .
Joannes Resta .
Joannes Gaspar Beretta .
Joseph Guffantus .
Leo de Fidelibus .
Massatius .
Maximus Serenius .
Pius Mutius .
Valerianus Castillionaeus .
Valerianus Deganus .
Ubertus .
Vincentius .
Urbanus Paganus .

MONACHI CISTERCIENSES .

ALoysius de Capitaneis .
Ambrosius Rataggius .
Appollinaris Vicecomes .
Archangelus Gibellinus .
Archangelus Madrignanus .
Bartholomaeus Aresius .
Benedictus Bizozerus .
Bonus Aloysius Cribellus .
Carolus Emmanuel Maldura .
Christophorus Burrus .
Francus Ferrarius .
Gerardus Sessa , seu Sessius .
Hieronymus Sansonius .
Hilarion Rancatus .
Joannes Franciscus Castillionaeus .
Malachias Binascus .
Maurus Corbetta .
Petrus de Repossis .
Petrus Paulus Porrus .

Robertus Rusca.
Severinus Frigerius.

INTER EXTEROS

Bonifacius Simonetta.

MONACHI CISTERCIENSES REFORMATI.

ATtilius Petrasancta.
Carolus Joseph Imbonatus.
Georgius Raynoldus.
Hadrianus Majoragius.
Hilarion Tadinus.
Innocentius Melliavacca.
Thomas Pirola.

MONACHI CARTHUSIENSES.

AMbrosius de Comitibus.
Andreas Pictorius.
Anthelmus Casa-blanca.
Antonius Albertallus.
Bartholomaeus Castillionaeus.
Damianus Fasolius.
Franciscus Montius.
Jacobus Puteobonellus.
Jacobus Antonius Fantonus.
Joannes Baptista de Vicomercato.
Joseph Glussianus.
Leonardus Delphinonus.
Matthaeus Parruconus.
Matthaeus Valerius.
Michaël Balestrerius.
Petrus.
Timotheus Barossius.

MONACHI COELESTINI.

Thaddaeus Airoldus.

MONACHI MONTIS OLIVETI.

ANgelus Castillionaeus.
Angelus Maria Alchisius.
Bernardus Maria Amicus, sive de Amicis.
Carolus Franciscus Mangonius.
Clemens Castillionaeus.
Gabriel Sorexina.
Gregorius Porrus.
Ignatius Landrianus.
Joannes Bonus de Bonitatibus.
Joannes Franciscus Fossatus.
Julius Caesar Albicantes.

Michaël Missironus.
Pontianus Moronus.
Raphaël Moneta.

MONACHI HIERONYMIANI.

ANgelus Mutonus.
Caesar Landrianus.
Cyprianus Maurus.
Desiderius Piola.
Matthias Toscanus.

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM.

ALbertus Castellanus.
Almericus Sayta.
Alphonsus Riccius.
Ambrosius Taëgius.
Amizio Solarius, sive de Solario.
Andreas à Modoëtia.
Andreas Turrianus.
Anonymus XXXV.
Augustinus Beretta.
Bartholomaeus Triviolus.
Camillus Ballianus, sive Balbianus.
Carolus Antonius Agudius.
Christophorus.
Dominicus Buellius.
Dominicus Maria Curionus.
Emmanuel.
Franciscus Lampugnanus.
Gaspar Bugattus.
Gaspar Carcanus.
Georgius.
Georgius alter.
Georgius à Cassano.
Georgius Ravenatinus.
Gualvaneus de la Flamma.
Guidotus de Sexto.
Gulielmus Lampugnanus.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Vicecomes.
Joachimus Castillionaeus.
Joannes Lampugnanus.
Joannes Montius.
Joannes de Opreno.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Baptista Civegna.
Joannes Baptista Pecchius.
Joannes Maria Caneparus.
Joseph Maria Vicecomes.
Joseph Maria Felix Ferrarinus.
Isidorus Isolanus.
Lucas Maria Modronus.

Lu-

Ludovicus Maria Agudius .
Ludovicus Maria Chalcus .
Ludovicus Auguſtinus Caſtellus .
Matthaeus de Grittis .
Matthias de Sexto .
Nicolaus Serazonus .
B. Paganus de Leuco .
Paulus Airoldus .
Romeus Caſtillionaeus .
Sebaſtianus Borſa .
Sebaſtianus Cattaneus .
Stephanardus de Vicomercato .
Stephanus Mantegatia .
Stephanus de Piopera .
Sylveſter .
Theodorus Sovicus .
Thomas .
Thomas de Capitaneis .
Thomas à Caſſano .
Thomas Lucionus .
Vincentius Petraſanĉta .

INTER EXTEROS

Julius Mercorus .

FRATRES MINORES CONVENTUALES.

B. ALbertus à Sartiano .
Antonius Cremona .
Aycardus Antimianus .
Baſilius Ferrarius .
Blaſius de Comitibus .
Bonaventura Burattus .
Cornelius Franciſcus Biragus .
Eleuterius Albergonus .
B. Gandulphus de Binaſco .
Georgius de Paſqualibus .
Joſeph Arzonicus .
Julius Caeſar Figinus .
Ludovicus Macinagus .
Ludovicus Mannius .
Paulus Sanſonius .
Petrus Arcagnanus .
Petrus Philargus , poſtea ALEXANDER II. Pont. Max.
Philippus de Ghiſulphis .
Thomas Origonus .

INTER EXTEROS

Bartholomaeus Baphius .
Jacobus Boſcalinus .
Protaſius Porrus .

FRATRES MINORES OBSERVANTES.

B. ALbertus à Sartiano .
Alexius Serenius .
Andreas .
Andreas Radaëllus .
Angelus Aelius , ſeu Ellenſis .
Antonius Carinus .
Antonius Choërez .
B. Antonius à Modoëtia .
Antonius Rhaudenſis .
Benediĉtus Cinquanta .
Benediĉtus Melliavacca .
Benignus Gryſonianus .
B. Bernardinus Caimus .
Bernardinus à Modoëtia .
Bernardinus Strabellius .
Bonagratia Gluſſianus .
Bonagratia Sylva .
Bonagratia Vignatus .
Bonaventura Paravicinus .
Carolus Joſeph à Summa .
Chriſtophorus Picinellus .
Chriſtophorus à Variſio .
Claudius Medulla .
Clemens Caprettus .
Franciſcus Panigarola .
Franciſcus Trivultius .
Franciſcus Zenus .
Franciſcus Maria Septala .
B. Gabriel .
Gregorius Gallicanus .
Hieronymus Brambilla .
Hieronymus Lombardus .
Hieronymus Franciſcus Subalius .
Jacobus à Modoëtia .
Illuminatus Brunus .
Joannes Mapellus .
Joannes Raynonus Barizaldus .
Joannes de Trivilio .
Joannes Baptiſta Bazetta .
Joannes Baptiſta à Modoëtia .
Joannes Chryſoſtomus Mantegatia .
Joſeph Radaëllus .
Joſeph Antonius Caprettus .
Joſeph Maria Mazzettus .
Iſidorus Giroldellus .
Iſidorus Spreaficus .
B. Leo de Perego .
Leo Rubeus .
Ludovicus Mondellus .
Matthias .
Maximus à Modoëtia .
B. Michaël .

Mi-

Michaël Carcanus.
Paulus Prandonus.
Petrus Figinus.
Petrus Puricellus.
Petrus Nicolaus Bonavilla.
Samuel de Caſſinis.
Supramons de Variſio.
Vincentius Doneſanus.

FRATRES MINORES REFORMATI.

ANgelicus.
Angelicus Radaëllus.
Benignus.
B. Bernardinus de Buſtis.
Bonaventura ab Herba.
Carolus Franciſcus de Variſio.
Fernandus Fraſconus, ſeu Froſconus.
Franciſcus de Trivilio.
Joannes Baptiſta à Modoëtia.
Marcellinus Reſta.
Petrus Caſtillionaeus.
Seraphinus Portabos.
Timotheus Caneveſius.

FRATRES TERTII ORDINIS S. FRANCISCI.

Andreas Bonfantus.
Sebaſtianus Dardanonus.

FRATRES CAPUCCINI.

ADeodatus Paſinus.
Alphonſus Oldradus.
Ambroſius.
Ambroſius Stampa.
Angelus à Ferno.
Angelus à Freſcarolo.
Angelus Purinellus.
Angelus Maria Paravicinus.
Antonius.
Antonius Maſera.
Antonius Olgiatus.
Antonius Maria Affaitatus.
Bartholomaeus Baphius.
Benedictus Sanbenedictus.
Evangeliſta à Canobio.
Franciſcus Arconius.
Franciſcus à Canobio.
Franciſcus Cretenſis.
Franciſcus Ruginius.
Hilarion.
Hieronymus Blanconus.

Hieronymus Caluſchus.
Jacobus Gluſſianus.
Jacobus Turrianus.
Ignatius à Carnago.
Joannes Faſſatius.
Joannes Baptiſta Cantonus.
Joannes Petrus de Buſto.
Joſeph Plantanida.
Joſeph Maria à Cluſio.
Leander.
Michaël à Ferno.
Michaël Angelus Caſſina.
Pius Crucejus.
Raphaël Caſſina.
Salvator Raſorius.
Sylveſter.
Sylveſter Draghettus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Valerianus Magnus.
Vincentius de Caravagio.
Zaccarias Caſtillionaeus.

FRATRES CARMELITÆ.

CArolus Cornacciolus.
Gineſius Roſanus.
Jacobus Puteobonellus.
Joannes Antonius Pancerus.
Joannes Petrus Grimaldus.
Joſeph Maria Fornara.
Paulus Antonius Monelia.

FRATRES CARMELITÆ CONGREG.NIS MANTUANÆ.

ALexander Maria Briantus.
Angelus Caſtillionaeus.
Angelus Scamnus.
Angelus Pius Chiapanus.
Antonius Averarius.
Bartholomaeus Mozzonus.
Cherubinus Ferrarius.
Cherubinus Serbellonus.
Chriſtophorus Rachetus.
Dominicus Muggianus.
Eliſaeus Bonetus.
Fauſtinus Aicardus.
Georgius Vercellonus.
Jacobus Chalcus.
Joannes Baptiſta Confalonerius.
Joannes Baptiſta Formentus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joſeph Maria Annonus.
Michaël Franciſcus Marconus.
Petrus Maria Brambilla.

Ra-

Raphaël .
Raphaël Ferrarius .
Thomas de Caravagio .

FRATRES CARMELITÆ EXCALCEATI.

ALphonfus Litta .
Angelus Stampa .
Benedictus Caftellus .
Carolus Benedictus Bizozerus .
Caffianus Paravicinus .
Dominicus Antonius Montius .
Eufebius Blancus .
Fulgentius Gidonus .
Joachimus Garbicellus .
Joannes Auguftinus Bertarellus .
Joannes Baptifta Bafcius .
Joannes Baptifta Baffus .
Joannes Baptifta Bozzus .
Joannes Baptifta Pallavicinus .
Joannes Dominicus Solarius .
Joannes Francifcus Lucinus .
Jofeph Ludovicus Bufferus .
Julius Puteus .
Ludovicus Vallotta .
Ludovicus Maria Agudius .
Matthias Regius .
Michaël Bebulcus .
Petrus de Perego .

FRATRES EREMITÆ S. AUGUSTINI.

AEgidius Confonius .
Aloyfius Bariola .
Ambrofius .
Andreas Billius , five de Billiis .
Antonius Gagliardi de Rota .
Archangelus à Gallarato .
Auguftinus Comus , feu de Cumis .
Auguftinus Curtius .
Aurelius Baffus .
Caefar Auguftinus Zucchius .
Carolus Caefar Marafca .
Carolus Maria Perugia .
Dominicus de Valvafforibus .
Federicus Nicolaus Gavardus .
Francifcus Francius .
Francifcus Maria Battalea .
Gabriel Sfortia .
Hieronymus de Valvafforibus .
Joannes Marlianus .
Joannes de Viliaco .

Joannes Angelus Bellabucca .
Joannes Baptifta .
Joannes Baptifta Gallimbertus .
Joannes Baptifta Vicecomes .
Julius .
B. Lanfrancus Septala .
Laurentius Lampugnanus .
Luchinus Arconatus .
Luchinus Corvinus de Aretio .
Marcellinus Marmori .
Matthaeus Paggius .
Michaël Auguftinus Morellus .
Nicolaus Marafca .
B. Paulinus .
Paulus Aemilius Barbaruffa .
Petrus à Caftelletto .
Petrus Maynerius .
Philippus Vicecomes .
Pomponius Rozzonus .
Thadaeus Calufchus .
Theophilus Gallinonus .
Zacharias Ferrarius .

FRATRES EREMITÆ S. AUGUSTINI EXCALCEATI.

ALexander Cacciator .
Angelus Maria Quadrius .
Caefar Sertorius .
Carolus Pinus .
Carolus Antonius Cerrus .
Carolus Francifcus Beccaria .
Chriftophorus de Nobilibus .
Chriftophorus Maria Staurengus .
Francifcus Pancerus .
Francifcus Xaverius Renolius .
Joannes Antonius de Vailate .
Jofeph Cattaneus .
Jofeph Carolus Francifcus de Comitibus .
Ifidorus Ripa .
Nicolaus Moltrafius .
Santarcangelus Crippa .

FRATRES ORDINIS SANCTÆ MARIÆ SERVORUM.

ANdreas Mendrifius .
Angelus Tignofius .
Bafilius Pufterla .
Bernardinus .
Bernardinus Moronus .
Bernardus Porrus .
Francifcus .
Francifcus ab Ecclefia .

Hieronymus Mendrisius .
B. Joannes Angelus Porrus .
Joannes Baptista de Advocatis .
Joseph Maria Cignardus .
Ludovicus Beretta .

FRATRES MINIMI.

Bernardus Serpontus .

FRATRES CONGREGATIONIS S. AMBROSII AD NEMUS.

FRanciscus Maria Guazzus .
Isidorus Solarius .
Petrus Martyr Marinonus .
Zacharias Vicecomes .

FRATRES HUMILIATI.

ANonymus IX.
Benedictus Alciatus .
Bonvicinus Ripa .

Georgius Lurascus .
Hieronymus Torchius .
B. Joannes Oldradus .
Joannes Tonsus .
Marcus Bossius .
Marcus Picius .
Octavianus Picius .
Pacificus Bebulcus .
Philippus Cribellus .
Stephanus de Arsago .
Stephanus de Nottis , seu Nottius .

FRATRES JESUATI.

BOnaventura Cavallerius .
Carolus Moraschus .
Hieronymus Ripa .
Lucas Cribellus .
Paulus Moriggia .
Placidus Carminatus Brambilla .

EX ORDINE SECULARI.

CONSULES ROMANI.

FLavius Fauftus.
Marcus Salvius Julianus.
Rufticus.
Theodorus Manlius.
Virginius Rufus.

PRINCIPES.

BLanca Maria Vicecomes.
Galeacius Maria Sfortia.
Hippolyta Maria Sfortia.
Joannes Vicecomes.
Joannes Galeacius Vicecomes.
Joannes Galeacius Maria Sfortia.
Luchinus Vicecomes.
Ludovicus Maria Sfortia.
Otho Vicecomes.
Paganus Turrianus.
Philippus Maria Sfortia.
Philippus Maria Vicecomes.
Sfortia Maria Sfortia.

SENATORES.

Praefides fignantur litera P.

AEgidius Boffius.
Alexander Cribellus.
Alexander Panigarola.
Alexander Rhaudenfis.
Alexander Rovidius.
Aloyfius Cufanus. P.
Aloyfius Marlianus.
Ambrofius de Aliprandis.
Ambrofius Gryphius.
Ambrofius Varifius.
Andreas Alciatus.
Antonellus Arcimboldus.
Antonius Recalcatus.
Barnabas Barbovius.
Bartholomaeus Arefius. P.
Bartholomaeus Sertorius.
Benedictus Tonfus.
Branda Caftillionaeus.
Branda Caftillionaeus alter.
Caefar Paganus.
Camillus de Capitaneis.
Camillus Caftillionaeus.
Camillus Porrus.
Carolus Archintus.
Carolus Corius.
Carolus Gallaratus.
Carolus Patellanus.
Carolus Vicecomes.
Chriftophorus Caftillionaeus.
Chriftophorus Panigarola.
Danefius Cafatus.
Diamans Marinonus.
Didacus Ordonius de-Rofales.
Erafmus Brafca.
Fabricius Pufterla.
Franchinus Caftillionaeus.
Francifcus Barbavara.
Francifcus Caftellus.
Francifcus Craffus.
Francifcus Gluffianus.
Francifcus Lampugnanus.
Francifcus Puteobonellus.
Francifcus Redenafcus.
Francifcus Redenafcus alter.
Francifcus Sfondratus.
Francifcus Taberna.
Francifcus Villanus.
Francifcus Maria Cafnedi.
Gabriel Cafatus. P.
Gabrius Serbellonus.
Galeacius Brugora.
Galeacius Vicecomes.
Gafpar de Rofales.
Gafpar Vicecomes.
Georgius Giulinus.
Georgius Olivatius.
Gothardus Regna.
Gualterius Corbetta.
Guarnerius Caftillionaeus. P.
Hieronymus à Bafilica-petri.
Hieronymus Caimus.
Hieronymus Caftillionaeus. P.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Sanfonius.
Horatius Bazetta.
Jacobus Alipher.
Jacobus Antonius Carpanus.
Jacobus Antonius Turrianus.
Jacobus Maria Stampa.
Jacobus Philippus Simonetta.
Jafon Maynus.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Caftillionaeus.
Joannes Sfondratus.
Joannes Tolentinus.

Joan-

Joannes de Vicomercato .
Joannes Angelus Arcimboldus .
Joannes Baptista Arconatus .
Joannes Baptista Castillionaeus .
Joannes Baptista Raynoldus . P.
Joannes Baptista Siccus-Borella .
Joannes Baptista Trottus . P.
Joannes Baptista Trottus alter .
Joannes Baptista Vicecomes .
Joannes Franciscus Marlianus . P.
Joannes Galeacius Bossius .
Joannes Georgius Trivultius .
Joannes Jacobus Castillionaeus .
Joannes Jacobus Vincemala .
Joannes Philippus Gambaloita .
Joannes Stephanus Castillionaeus .
Joannes Stephanus Cotta .
Joannes Thomas Gallaratus .
Joseph Archintus .
Joseph Maria Aresinus .
Joseph Ruiz de Araciel .
Julius Aresius . P.
Leodrisius Cribellus .
Ludovicus Porrus .
Ludovicus Septala .
Marcus Barbavara . P.
Marcus Antonius Caimus .
Marcus Antonius Montius .
Matthaeus Bimius .
Michaël Marlianus .
Michaël Angelus Caccia .
Nicolaus Arcimboldus . P.
Nicolaus Sfondratus ; postea GREGORIUS XIV. Pont. Max.
Octavius Villanus .
Paulus Petrasancta .
Paulus Rhaudensis .
Paulus Sfondratus .
Petrus Philargus, postea ALEXANDER V. Pont. Max.
Petrus Pusterla .
Petrus Antonius Marlianus .
Petrus Franciscus Corius .
Petrus Georgius Vicecomes .
Petrus Jacobus Rubinus .
Petrus Martyr de Angleria .
Petrus Paulus Arrigonus . P.
Petrus Paulus Arrigonus alter .
Petrus Paulus Buttinonus .
Philippus Archintus .
Philippus Archintus alter .
Philippus Castillionaeus . P.
Philippus Decius .
Polydorus Ripa .
Raymundus Marlianus .
Renatus Biragus .

Rolandus Pallavicinus .
Scaramuccia Trivultius .
Scipio Simonetta .
Scipio Vegius .
Sigismundus Chalcus .
Simon Bossius .
Thaddaeolus de Vicomercato .
Valerius Confalonerius .
Vido Antonius Arcimboldus .

INTER EXTEROS

Carolus Bellonus . P.
Ciccus Simonetta . P.
Didacus Salazarius .
Hieronymus Perbonus .
Jacobus Maynoldus Gallaratus . P.
Jacobus Menochius .
Jacobus Puteus .
Joannes Baptista Specianus .
Joannes Petrus Stampa .
Julius Clarus .
Ludovicus Vignatus .
Martinus de Colla .
Octavianus Picenardus . P.
Papyrius Cattaneus .
Paulus Bellonus .
Petrus Paulus Bonettus .
Placidus Aloysius Caroëllus .
Sigismundus Picenardus .
Tydeus Oldoinus .
Ziliolus Oldoinus .

QUAESTORES UTRIUSQUE MAGISTRATUS.

Praesides signantur litera P.

ALexander Archintus .
Alexander Panigarola . P.
Aloysius Terzagus .
Bartholomaeus Aresius . P.
Bartholomaeus Ferrarius . P.
Benedictus Aresius .
Camillus Porrus . P.
Carolus Archintus .
Carolus Franciscus de Clericis .
Cattellianus Cotta .
Didacus Ordonius de Rosales .
Fabius Franciscus Dugnanus .
Franciscus Crassus . P.
Franciscus Lampugnanus . P.
Franciscus Taberna . P.
Franciscus Maria Casnedi .
Hieronymus Caimus .
Hieronymus Castillionaeus .

Jaco-

Jacobus Antonius Carpanus .
Jacobus Maria Hieronymus Stampa .
Joannes Arcimboldus . P.
Joannes Meltius . P.
Joannes Aloyſius Trottus .
Joannes Antonius Ferrarius .
Joannes Baptiſta Arconatus .
Joannes Baptiſta Raynoldus . P.
Joannes Baptiſta Siccus-Borella .
Joannes Baptiſta Trottus . P.
Joannes Baptiſta Trottus alter. P.
Joannes Thomas Gallaratus .
Joſeph Archintus .
Julius Areſius . P.
Ludovicus Porrus . P.
Ludovicus Septala .
Marcus Areſius . P.
Marcus Barbavara .
Marcus Antonius Boſſius .
Matthaeus Bimius .
Michaël Angelus Caccia .
Octavius Cuſanus .
Petrus Antonius Marlianus . P.
Petrus Paulus Arrigonus . P.
Philippus Archintus .
Philippus Caſtillionaeus . P.
Sanctus Braſca .
Sfortia Brippius .
Simon Boſſius . P.

INTER EXTEROS

Carolus Bellonus . P.
Didacus Salazarius .
Jacobus Menochius . P.
Julius Clarus . P.
Octavianus Picenardus . P.
Ziliolus Oldoinus . P.

ORATORES AD PRINCIPES.

ALexander Rovidius .
Aloyſius Capra .
Alphonſus Raynoldus .
Andreas Mendriſius .
Andreas Radaëllus .
Angelus Decembrius .
Antonius Trivultius .
Arator .
S. Arialdus Alciatus .
Bartholomaeus Capra .
Bartholomaeus Mozzonus .
Benedictus Tonſus .
Bernardinus .
Bernardinus Scottus .
Bonincontrus Moriggia .
Branda Caſtillionaeus .
Branda Caſtillionaeus alter .
Branda Caſtillionaeus alter .
Caeſar Baroſſius .
Caeſar Paganus .
Caeſar Specianus .
Camillus Ghilinus .
Carolus Archintus .
Carolus à Baſilica-petri .
Conſtantius Applanus .
Cyprianus Maurus .
Eraſmus Braſca .
Eriprandus de Judicibus .
Fabricius Boſſius .
Fabricius Marlianus .
Franchinus Caſtillionaeus .
Franciſcus Barbavara .
Franciſcus Boſſius .
Franciſcus, ſive Joannes Franciſcus Caccia.
Franciſcus Craſſus .
Franciſcus Panigarola .
Franciſcus Puteobonellus .
Franciſcus Redenaſcus .
Franciſcus Redenaſcus alter .
Franciſcus Sfondratus .
Franciſcus Sormanus .
Franciſcus Taberna .
Galeacius Brugora .
Galeacius Capra , ſive Capella .
Galeacius Maria Sfortia .
Galeacius Vicecomes .
Gaſpar de Roſales .
Georgius Raynoldus .
Gerardus Cacapiſtus .
Guarnerius Caſtillionaeus .
Guido Cuſanus .
Gulielmus de Saporitis .
Hieronymus Caimus .
Hieronymus Caſtillionaeus .
Hieronymus Moronus .
Hieronymus Sanſonius .
Horatius Bazetta .
Jaſon Maynus .
Joannes Arcimboldus .
Joannes Ambroſius Mazenta .
Joannes Antonius Sangeorgius .
Joannes Baptiſta Rabbia .
Joannes Baptiſta Raynoldus .
Joannes Franciſcus Marlianus .
Joannes Franciſcus Porrus .
Joannes Jacobus Caſtillionaeus .
Joannes Philippus Gambaloita .
Joannes Stephanus Caſtillionaeus .
Joſeph Radaëllus .
S. Laurentius Litta .

B Leo de Carate.
Leodrifius Cribellus.
Ludovicus Septala.
Manfredus Crucejus.
Maphaeus Gallinonus.
Marcus Barbavara.
Marcus Antonius Boffius.
Michaël Marlianus.
Octavius Villanus.
Paulus Sfondratus.
Petrus Philargus, poftea ALEXANDER V. Pont. Max.
Petrus Pufterla.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Martyr de Angleria.
Philippus Archintus.
Philippus Archintus alter.
Philippus Archintus alter.
Pinamons de Vicomercato.
Pius Mutius.
Princivallus Befutius.
Raymundus Marlianus.
Renatus Biragus.
Sanctus Brafca.
Scipio Cafatus.
Scipio Simonetta.
Sfortia Brippius.
Thomas de Capitaneis.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Ugo Camerarius.
Vido Antonius Arcimboldus.

INTER EXTEROS

Auguftinus Rubeus de Aragonia.
Balthaffar Caftillionaeus.
Guinifortus Barzizius.
Jacobus Maynoldus Gallaratus.
Julianus Gofelinus.
Julius Mercori.
Nicolaus Siccus.
Octavianus Picenardus.
Petrus Candidus Decembrius.
Sigifmundus Picenardus.

EX COLLEGIO JURISCONSULTORUM.

AEgidius Boffius.
Alexander Archintus.
Alexander Litta.
Alexander Paravicinus.
Alexander Rhaudenfis.
Alexander Rovidius.
Aloyfius Brippius.
Aloyfius Caftillionaeus.

Aloyfius Cufanus.
Aloyfius Homodeus.
Aloyfius Terzagus.
Alphonfus Litta.
Alphonfus Raynoldus.
Ambrofius de Aliprandis.
Ambrofius de Buffero.
Ambrofius Septala.
Anaftafius Platus.
Andreas Alciatus.
Antonius de Judicibus.
Antonius Sanfonius.
Aramaninus de Alamannis.
Arafmus de Aliprandis.
Afcanius Mozzonus.
Aftulphus Lampugnanus.
Auguftinus Arefius.
Auguftinus Cufanus.
Auguftinus Panigarola.
Aurelius Blancus.
Balthaffar à Caftro-Befutio.
Barnabas Barbovius.
Bartholomaeus Arefius.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Capra alter.
Bartholomaeus Moronus.
Bartholomaeus Taëgius.
Benedictus Tonfus.
Bernardinus Arlunus.
Bernardinus Landrianus.
Bernardinus Scottus.
Bernardinus Scottus alter.
Bernardus Cribellus.
Branda Caftillionaeus.
Branda Caftillionaeus alter.
Branda Caftillionaeus alter.
Caefar Burrus.
Caefar Landrianus.
Caefar Montius.
Caefar Paganus.
Caefar Regna.
Caefar Scrofatus.
Caefar Taberna.
Camillus de Capitaneis.
Camillus Caftillionaeus.
Camillus Porrus.
Camillus Sclafenatus.
Carolus Archintus.
Carolus Arconatus.
Carolus à Bafilica-petri.
Carolus Corius.
Carolus Gallaratus.
Carolus Moneta.
Carolus Pirovanus.
Carolus Septala.
Carolus Vicecomes.

Ca-

Carolus Stephanus Litta.
Cattellianus Cotta.
Chriſtophorus Caſtillionaeus.
Chriſtophorus Magnus.
Chriſtophorus de Medicis.
Chriſtophorus Panigarola.
Conradus de Bernadigio.
Daneſius Caſatus.
Diamans Marinonus.
Didacus Ordonius de Roſales.
Fabius Franciſcus Dugnanus.
Fabricius Boſſius.
Fabricius Lampugnanus.
Facius Cardanus.
Federicus Caccia.
Federicus Vicecomes.
Ferdinandus Taberna.
Ferrandus, ſeu Ferdinandus de Abdua.
Flaminius Platus.
Franciſcus Alciatus.
Franciſcus Boſſius.
Franciſcus Craſſus.
Franciſcus Gluſſianus.
Franciſcus Gluſſianus alter.
Franciſcus Lampugnanus.
Franciſcus Puteobonellus.
Franciſcus Simonetta.
Franciſcus Taberna.
Franciſcus Maximilianus Chalcus.
Gabriel Caſatus.
Gabriel Moreſinus.
Gabriel Verrus.
Galeacius Vicecomes.
Galeacius Vicecomes de Aragonia.
Gaſpar Vicecomes.
Georgius Cribellus.
Georgius Lampugnanus.
Georgius Platus.
Gothardus Regna.
Gualterius Corbetta.
Guarnerius Caſtillionaeus.
Guidus Mazenta.
Henricus de Capitaneis de Arſago.
Henricus Cattaneus.
Hercules Vincemala.
Hieronymus Archintus.
Hieronymus à Baſilica-petri.
Hieronymus Brippius.
Hieronymus Caimus.
Hieronymus Caſtillionaeus.
Hieronymus Crottus.
Hieronymus Meltius.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Novatus.

Hieronymus Sanſonius.
Hieronymus Terzagus.
Horatius Carpanus.
Horatius Siccus.
Jacobinus Boſſius.
Jacobus Alipher.
Jacobus Arlunus.
Jacobus Dugnanus.
Jacobus Simonetta.
Jacobus Antonius Carpanus.
Joannes Brippius.
Joannes Caſtillionaeus.
Joannes Homodeus.
Joannes Nava.
Joannes Sfondratus.
Joannes Vicecomes.
Joannes de Vicomercato.
Joannes Ambroſius Blancus.
Joannes Ambroſius Mazenta.
Joannes Angelus Arcimboldus.
Joannes Angelus Medices, poſtea PIUS IV. Pont. Max.
Joannes Antonius Caneveſius.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Serbellonus.
Joannes Antonius Trivultius.
Joannes Baptiſta Arconatus.
Joannes Baptiſta Caſtillionaeus.
Joannes Baptiſta Caſtillionaeus alter.
Joannes Baptiſta Foſſatus.
Joannes Baptiſta Landrianus.
Joannes Baptiſta Raynoldus.
Joannes Baptiſta Raynoldus alter.
Joannes Baptiſta Reſta.
Joannes Baptiſta Trottus.
Joannes Baptiſta Trottus alter.
Joannes Baptiſta Vicecomes.
Joannes Baptiſta Vicecomes alter.
Joannes Baptiſta Vincemala.
Joannes Franciſcus Landrianus.
Joannes Franciſcus Marlianus.
Joannes Franciſcus Scantius.
Joannes Galeacius Boſſius.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Aelius.
Joannes Jacobus Caſtillionaeus.
Joannes Jacobus Corius.
Joannes Jacobus Raynoldus.
Joannes Petrus Bimius.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Petraſancta.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Stephanus Caſtillionaeus.
Joannes Stephanus Mirabilia.
Joannes Thomas Gallaratus.
Joſeph Archintus.

Joſeph

Joseph Barbavara.
Joseph Pusterla.
Joseph Taberna.
Julius Aresius.
Julius Cignardus.
Julius Ursinus de Roma.
Julius Caesar Cribellus.
Julius Caesar Corius.
Laurentius de Bernadigio.
Leodrisius Cribellus.
Leo Dugnanus.
Lucas Cribellus.
Lucius Hadrianus Cotta.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Mazenta.
Ludovicus Meltius.
Ludovicus Moneta.
Ludovicus de Perego.
Ludovicus Porrus.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Septala alter.
Ludovicus Simonetta.
Manfredus Serazonus.
Marcellinus Corius.
Marcellus Castillionaeus.
Marcus Aresius.
Marcus Barbavara.
Marcus Barbavara alter.
Marcus Antonius Bebulcus.
Marcus Antonius Bossius.
Marcus Antonius Caimus.
Marcus Antonius Montius.
Marcus Marcellus Rincius.
Matthaeus Bimius.
Melchior Alciatus.
Michaël Marlianus.
Michaël Tonsus.
Nicolaus Casatus.
Nicolaus Castillionaeus.
Octavianus Arcimboldus.
Paulus Arzonus.
Paulus Bimius.
Paulus Cittadinus.
Paulus Petrasancta.
Paulus Rhaudensis.
Petrus Besutius.
Petrus Farisellus.
Petrus Novatus.
Petrus Antonius Marlianus.
Petrus Franciscus Corius.
Petrus Georgius Burrus.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Paulus Arrigonus.
Philippus Archintus.
Philippus Archintus alter.
Philippus Archintus alter.
Philippus Castillionaeus.
Philippus Pirovanus.
Philippus Raynoldus.
Pompejus Lampugnanus.
Pomponius Cotta.
Princivallus Besutius.
Princivallus Lampugnanus.
Pyrrhus Vicecomes.
Raymundus Marlianus.
Raphaël Fagnanus.
Renatus Biragus.
Richardus Petrasancta.
Roglerius Bissus.
Roglerius de Comitibus.
Scaramuccia Trivultius.
Scipio Casatus.
Scipio Simonetta.
Sebastianus Resta.
Sfortia Brippius.
Sigismundus Chalcus.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.
Simon Bossius.
Thaddaeolus de Vicomercato.
Theodorus Platus.
Theodorus Trivultius.
Theodorus Trivultius alter.
Thomas Moronus.
Valerius Confalonerius.
Ubertus Lampugnanus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.

UNI-

UNIVERSITATUM PROFESSORES.

AVARICI BITURIGUM.

Andreas Alciatus .
Marcus Antonius Caimus .

AVENIONÆ.

Andreas Alciatus .

BONONIÆ.

ANdreas Alciatus .
Anſelmus Rotius .
Bonaventura Cavallerius .
Branda Porrus .
Chriſtophorus Caſtillionaeus .
Franciſcus Sfondratus .
Hieronymus Cardanus .
Joannes de Concoregio .
Joannes Legnanus .
Ludovicus Maria Chalcus .
Pyleus Modoëtienſis .
Signorolus Homodeus .

INTER EXTEROS

Jacobus Puteus .
Lucillus Philalthaeus .

BRIXIÆ.

Petrus Vincentius Carpanus .

CAMPIDONÆ.

Coeleſtinus Sfondratus .

CONIMBRIÆ.

Petrus Caſtillionaeus .

DOLÆ.

Raymundus Marlianus .

FERRARIÆ.

Andreas Alciatus .
Franciſcus Caſulius .

INTER EXTEROS

Georgius Merula .
Jacobus Puteus .

FRIBURGI.

Paulus Cittadinus .

INGOLSTADII.

Marcus Antonius Caimus .

LOVANII.

Raymundus Marlianus .

MONTIS-REGALIS.

Jacobus Lampugnanus .

INTER EXTEROS

Jacobus Menochius .

PARISIIS.

Alphonſus Riccius .
Franciſcus Francius .
Franciſcus de Vicomercato .
Ubertus Terzagus .

PARMÆ.

Chriſtophorus Caſtillionaeus .
Hieronymus Figinus Oddus .
Signorolus Homodeus .
Signorolus Homodeus alter .

PATAVII.

ANtonius Sanſonius .
Branda Porrus .
Felix Hoſius .
Ferrandus , ſeu Ferdinandus de Abdua .
Franciſcus de Comitibus .
Franciſcus Sfondratus .
Hieronymus Cardanus .
Jaſon Maynus .
Joannes Caſtillionaeus .
Joannes Ambroſius Barbavara .
Joannes Baptiſta Carcanus .
Joſeph Maria Mirabilia .
Octavianus Ferrarius .
Octavius Ferrarius .
Paulus Bimius .
Philippus Decius .
Sigiſmundus Boldonus .
Signorolus Homodeus .

Gasparinus Barzizius.
Jacobus Menochius.
Jacobus Puteus.

PISIS.

ALexander Rhaudensis.
Branda Porrus.
Lancellottus Decius.
Nicolaus Boldonus.
Philippus Decius.
Polydorus Ripa.

PISTORII.

Philippus Decius.

PLACENTIÆ.

Joannes de Capitaneis.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.

ROMÆ.

CArolus Cornacciolus.
Franciscus Sfondratus.
Hieronymus Lampugnanus.
Jacobus Lampugnanus.
Joannes Moriggia.

SALERNI.

Joannes.

SALMANTICÆ.

Joannes Sfondratus.

SENIS.

Christophorus Castillionaeus.
Philippus Decius.

TAURINI.

CHristophorus Castillionaeus.
Dominicus Maccaneus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus de Vicomercato.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Franciscus Carmenus.
Petrus Besutius.
Polydorus Ripa.
Signorolus Homodeus.

Jacobus Puteus.

TICINI.

ALbertus Gryphius.
Alexander Rhaudensis.
Andreas Alciatus.
Andreas Glussianus.
Andreas Mendrisius.
Angelus Pius Chiapanus.
Aquilinus Coppinus.
Archileus Carcanus.
Balthassar Rasinus.
Bernardinus Baldinus.
Branda Castillionaeus.
Branda Porrus.
Caesar Burrus.
Caesar Rovidius.
Caesar Augustinus Zucchius.
Camillus Sclafenatus.
Carolus Arconatus.
Carolus Moneta.
Carolus Franciscus Rovellus.
Carolus Thomas Bazetta.
Christophorus Castillionaeus.
Christoredus Pecchius.
Cornelius Franciscus Biragus.
Cyprianus Maurus.
Faustinus Giulinus.
Floravantes Rabbia.
Franchinus Castillionaeus.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Taëgius.
Franciscus Christophorus Bazetta.
Gabriel Cuneus.
Gaspar Vicecomes.
Georgius Lampugnanus.
Gualvaneus de la Flamma.
Guarnerius Castillionaeus.
Henricus da Capitaneis de Arsago.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Castillionaeus.
Jacobus Arlunus.
Jason Maynus.
Joannes de Capitaneis.
Joannes Castillionaeus.
Joannes de Concoregio.
Joannes Homodeus.
Joannes Marlianus.
Joannes de Vicomercato.
Joannes Antonius Canevesius.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Antonius Sangeorgius.

Joannes Baptista de Advocatis.
Joannes Baptista Bimius.
Joannes Baptista Carcanus.
Joannes Baptista Castillionaeus.
Joannes Baptista Siccus-Borella.
Joannes Baptista Sylvaticus.
Joannes Gaspar Beretta.
Joannes Matthaeus Ferrarius de Gradi.
Joannes Petrus Albutius.
Joseph Maria Fornara.
Lancellotus Decius.
Ludovicus Beretta.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Septala alter.
Ludovicus Vincemala.
Marcus Antonius Caimus.
Melchior Alciatus.
Nicolaus Boldonus.
Paulus Aemilius Blancus.
Petrus Besutius.
Petrus Crassus.
Petrus Lazaronus.
Petrus Martyr Tronus.
Petrus Paulus Simonetta.
Philippus Decius.

Polydorus Ripa.
Scaramuccia Trivultius.
Sigismundus Boldonus.
Signorolus Homodeus.
Signorolus Homodeus alter.
Thaddaeolus de Vicomercato.
Ubertus Lampugnanus.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Gaspar Aselius.
Jacobus Menochius.
Jacobus Puteus.
Joseph Hieronymus Sementius.
Octavianus Picenardus.
Paulus Bellonus.

VALENTIÆ.

Philippus Decius.

VERCELLIS.

Signorolus Homodeus.

FŒMINÆ
SANCTIMONIALES.

ANgela Flaminia Confaloneria.
Angelica Agatha Sfondrata.
Anna Maria Zucchia.
Anonyma.
Antonia Maria Sfondrata.
B. Archangela Panigarola.
Archangela Gabriella Vicecomes.
Benedicta.
Benedicta Bimia.
Benedicta de Vicomercato.
Blanca de Balfamo.
Blanca Francifca Sfortia.
Camilla Rhaudenfis.
Camilla Suarda.
Francifca Camilla Gallarata.
Julia Varifia.
Maria Rofa Felix Maddia.
Paula Sfondrata.
Paula Antonia de Nigris.
Paula Antonia Sfondrata.
B. Veronica de Nigronibus.
Veronica Stampa.

INTER EXTERAS

Julia Torniella.

SECULARES.

ANaftafia Cotta.
Blanca Maria Vicecomes.
Camilla Scarampa.
Cattarina Vicecomes.
Coecilia Gallarana.
Cornelia Cotta.
Cornelia Lampugnana Rhaudenfis.
Domitilla Trivultia.
Francifca Manzona Jufta.
Hippolyta Borromaea.
Hippolyta Vela.
Hippolyta Maria Sfortia.
Livia Torniella.
Margarita Archinta.
Margarita Ferufina.
Maria Ferraria.
Parthenia Gallarata Maynolda.
Paula Seffa.
Victoria Caftelletta Rhaudenfis.

SYLLABUS
SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM
PER SCIENTIARUM CLASSES DIGESTUS.

BIBLIORUM INTERPRETES.

ALexander Archintus.
Alexander Confalonerius.
B. Alexander Saulius.
Alexander Simonetta.
S. Ambrofius.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Andreas Mendrifius.
Andreas à Modoëtia.
Andreas Radaellus.
S. Anfelmus de Badagio.
Antonius Giggaeus.
Arator.
S. Benedictus.
Bernardinus Moronus.
Bonaventura Caftillionaeus.
Carolus à Bafilica-petri.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Boffius.
Chriftophorus de Nobilibus.
Claudius Medulla.
Federicus Borromaeus.
Francifcus Panigarola.
Gabriel Brebbia.
Gabriel Sfortia.
Haymon Corius.
Hieronymus Mendrifius.
Hilarion Rancatus.
S. Honoratus.
Hortenfius Landus.
Joachimus Garbicellus.
Joannes Refta.
Joannes Ambrofius Barbavara.
Joannes Auguftinus Bertarellus.
Joannes Baptifta Bozzus.
Jofeph Ludovicus Bufferus.
Ifidorus Ifolanus.
S. Magnus Felix Ennodius.
Orofius Hofius.
Paulinus.
Paulus Arefius.
Paulus Jofeph Moronus.
Petrus Francifcus de Primis.
Philippus Archintus.
Philippus de Ghifulphis.
Pomponius Rozzonus.
S. Senator Septala.
Stephanardus de Vicomercato.
Thaddaeus Calufchus.
Ubertus Terzagus.
Urbanus III. Pont. Max.

INTER EXTEROS

Petrus Galefinus.

POLEMICI.

ADeodatus Pafinus.
B. Albertus à Sartiano.
B. Alexander II. Pont. Max.
B. Alexander V. Pont. Max.
Aloyfius Marlianus.
Alphonfus Riccius.
S. Ambrofius.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Angelus Caftillionaeus.
S. Anfelmus de Badagio.
Antonius Gagliardi de Rota.
S. Arialdus Alciatus.
Auguftinus Comus, feu de Cumis.
Bernardinus.
Bernardus Porrus.
Bonacurfus.
Branda Caftillionaeus.
Branda Caftillionaeus alter.
Carolus Francifcus Mangonius.
Carolus Jofeph Imbonatus.
Coeleftinus Sfondratus.
Conftantius.
Dominicus Buellius.
S. Eufebius.
Eufebius Corradus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Francifcus Arconius.
Francifcus Panigarola.
Francifcus Hieronymus Saxius.
Francus Ferrarius.
Gibertus Borromaeus.
Guidotus de Sexto.
S. Herlembaldus Cotta.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Lombardus.

Hilarion Rancatus.
Hippolytus Estensis.
Ignatius Landrianus.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Antonius Calvenzanus.
Joannes Baptista Litta.
Joannes Baptista Novatus.
Joannes Paulus Alciatus.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Petrus Stuppanus.
Joseph Maria Mirabilia.
Isidorus Isolanus.
Julius.
Julius Ursinus de Roma.
Ludovicus Simonetta.
S. Magnus Felix Ennodius.
S. Mansuetus.
S. Martinianus.
S. Natalis.
B. Paulinus.
Paulinus alter.
Petrus Grysolanus.
Petrus Montius.
Petrus Oldradus.
Petrus Rhaudensis.
Philippus Decius.
Philippus Vicecomes.
Sebastianus Cattaneus.
Simon Borsanus, sive de Brosano.
Stanislaus Hosius.
Stephanardus de Vicomercato.
Thaddaeus Caluschus.
Timotheus Canevesius.
Thomas Ceva.
Thomas Lucionus.
Valerianus Magnus.
Ubertus Terzagus.

INTER EXTEROS.

Petrus Galesinus.

THEOLOGI SCHOLASTICI.

AEgidius Consonius.
B. Albertus à Sartiano.
B. Alexander V. Pont. Max.
Alexander Cacciator.
Alexander Madernus.
B. Alexander Saulius.
Alexander Simonetta.
Alexander Vicecomes.
Almericus Sayta.
Alphonsus Litta.
Alphonsus Riccius.
S. Ambrosius.
B. Andreas Billius, sive de Billiis.
Andreas Turrianus.
Angelus Scamnus.
Angelus Pius Chiapanus.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Rusca.
Augustinus Comus, seu de Cumis.
Augustinus Curtius.
Augustinus Sclafenatus.
Benedictus Bizozerus.
Blasius de Comitibus.
Bonagratia Glussianus.
Carolus Antonius Casnedi.
Carolus Franciscus Mangonius.
Carolus Franciscus de Varisio.
Carolus Maria Perugia.
Christophorus Rachetus.
Coelestinus Sfondratus.
Constantius Applanus.
Cornelius Franciscus Biragus.
Cosmus Alamannus.
Dominicus Buellius.
Faustinus Aicardus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Franciscus Collius.
Franciscus Cretensis.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Pezius.
Franciscus Zenus.
Franciscus Serbellonus.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Francus Ferrarius.
Georgius.
Georgius à Cassano.
Gregorius Porrus.
Heliodorus.
Hieronymus Brambilla.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Mendrisius.
Hieronymus Septala.
Hieronymus de Valvassoribus.
Hilarion Rancatus.
Illuminatus Brunus.
Joannes Mapellus.
Joannes Marlianus.
Joannes Raynonus Barizaldus.
Joannes de Trivilio.
Joannes de Villiaco.
Joannes Aloysius Confalonerius.
Joannes Ambrosius Barbavara.
Joannes Augustinus Bertarellus.
Joannes Baptista Bizozerus.
Joannes Baptista Formentus.
Joannes Claudius Puteobonellus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Maria Vicecomes alter.

Joannes Petrus Puricellus .
Joſeph Ariſta .
Joſeph Triccius .
Joſeph Antonius Caprettus .
Joſeph Maria Mirabilia .
Iſidorus Iſolanus .
Ludovicus Macinagus .
Ludovicus Maria Agudius .
Ludovicus Maria Chalcus .
S. Manſuetus .
Michaël Franciſcus Marconus .
Paulus Areſius .
Paulus Sanſonius .
Petrus Caſtillionaeus .
Petrus Gryſolanus .
Philippus Archintus .
Philippus Pellicionus .
Philippus Vicecomes .
Romeus Caſtillionaeus .
Santarcangelus Crippa .
Seraphinus Portabos .
Stanislaus Hoſius .
Terentius Alciatus .
Theodorus Regius .
Thomas Lucionus .

INTER EXTEROS

Bartholomaeus Baphius .
Petrus Candidus Decembrius .

THEOLOGI MORALES.

B. ALbertus à Sartiano .
Alexander Cacciator .
Alexander Confalonerius .
B. Alexander Saulius .
Aloyſius Bariola .
Ambroſius Stampa .
Andreas .
Andreas Turrianus .
Angelicus Radaëllus .
Angelus Aelius , ſeu Ellenſis .
Angelus Mutonus .
Angelus Scamnus .
Antonius Gagliardi de Rota .
Auguſtinus Bertarellus .
Auguſtinus Comus , ſeu de Cumis .
Auguſtinus Terzagus .
Bartholomaeus Caimus .
Bartholomaeus Recalcatus .
Benedictus Bizozerus .
B. Bernardinus de Buſtis .
Bernardus Porrus .
Caeſar Specianus .
Cajetanus Paganus .

S. Carolus Borromaeus .
Carolus Goranus .
Carolus Bartholomaeus de Platea .
Carolus Benedictus Bizozerus .
Chriſtophorus Rachetus .
Didacus Ordonius de Roſales .
Emmanuel de Laude .
Federicus Borromaeus .
Fernandus Fraſconus , ſive Froſconus .
Fidelis Pedrolus .
Francus Ferrarius .
Franciſcus Lampugnanus .
Franciſcus Pezius .
Franciſcus Statius .
Franciſcus Maria Abbiatus Forrerius .
Franciſcus Maria Ripalta .
Gaſpar Carcanus .
Georgius Cattaneus .
Gualvaneus de la Flamma .
Gulielmus Lampugnanus .
Hector Albergantus .
Hieronymus de Carate .
Hieronymus Gatticus .
Hieronymus Ghilinus .
Hieronymus Samaruga .
Hieronymus Septala .
Hieronymus Vicecomes .
Hilarion Rancatus .
Jacobus Burrinus .
Jacobus Chalcus .
Joannes Faſſatius .
Joannes Andreas de Cermenate .
Joannes Angelus Boſſius .
Joannes Antonius Serbellonus .
Joannes Baptiſta .
Joannes Baptiſta Bizozerus .
Joannes Baptiſta Corneus .
Joannes Baptiſta Formentus .
Joannes Baptiſta Gallimbertus .
Joannes Baptiſta Novatus .
Joannes Baptiſta Pallavicinus .
Joannes Baptiſta Vicecomes .
Joannes Bonus de Bonitatibus .
Joannes Claudius Puteobonellus .
Joannes Maria Vicecomes .
Joannes Petrus Moneta .
Joannes Petrus Puricellus .
Joſeph Maria Mirabilia .
Iſidorus Iſolanus .
Luchinus Arconatus .
Ludovicus Vallotta .
Ludovicus Maria Agudius .
Martinus Bonacina .
Matthias .
B. Michaël .

Mi-

Michaël Mifferonus.
Michaël Francifcus Marconus.
Octavius Cufanus.
Octavius Fontana.
Octavius Vicecomes.
Oliverius Mazzuchellus.
Petrus de Repoffis.
Philippus Vicecomes.
Sebaftianus Cattaneus.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus de Nottis, feu Nottius.
Theodorus Sovicus.
Thomas Lucionus.
Timotheus Baroffius.
Vincentius Petrafancta.
Zacharias Ferrarius.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Carolus Francifcus Cerefolus.
Gregorius Roffignolus.
Hieronymus Perbonus.
Julius Mercorus.

LITURGICI.

ALoyfius Figinus.
Andreas Cafanova.
Andreas Radaëllus.
Anonymus XX.
Anonymus XXVI.
Antonius Pufterla.
Appollinaris Vicecomes.
Archangelus Gibellinus.
Balthaffar Caftillionaeus.
Bartholomaeus Gavantus.
Beroldus.
Carolus à Bafilica-petri.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Septala.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Coeleftinus Sfondratus.
S. Eufebius.
Fabricius Marlianus.
Federicus Borromaeus.
Fidelis Pedrolus.
Francifcus Cafatus.
Francifcus Caftellus.
Francifcus Crucejus.
Francifcus Ferrarius.
Francifcus Fontana.
Francifcus Montius.
Francifcus Panigarola.
Francifcus Rufca.
Francifcus Bernardinus Ferrarius.
Francus Ferrarius.
S. Galdinus.
Gottifredus de Buffero.
Henricus Scaccabarozzius.
Hieronymus Caftillionaeus.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Sanfonius.
Hieronymus Septala.
Hilarion Rancatus.
Horatius Cafatus.
Joannes Boffa.
B. Joannes Oldradus.
Joannes Rhaudenfis.
Joannes Aloyfius Confalonerius.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joannes Baptifta Cantonus.
Joannes Baptifta Corneus.
Joannes Baptifta Rufca.
Joannes Bartholomaeus de Guerciis.
Joannes Petrus Puricellus.
Jofeph Vicecomes.
Jofeph Antonius Caftillionaeus.
Ifidorus Ifolanus.
S. Lazarus.
S. Magnus Felix Ennodius.
Malachias Binafcus.
Martinus Corvus, feu Corbus
Michaël Sovicus.
S. Myrocles.
Oldepertus.
B. Paulinus.
Paulus Moriggia.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Petrus Cafola.
Petrus Martyr Marinonus.
Philippus Vicecomes.
Profper Faraudus.
Stanislaus Hofius.
Stephanus de Nottis, feu Nottius.
S. Theodorus.
Thomas Pirola.
Zacharias Vicecomes.

INTER EXTEROS

Petrus Galefinus.

HISTORICI SACRI.

AAron Battalea.
Aemilianus Caftillionaeus.
Alexander Cacciator.
Alexander Puricellus.
Alexius Ledefma.
Aloyfius de Sancto-petro.

Al-

Franciſcus Ferrarius .
Franciſcus Francius .
Franciſcus Pancerus .
Franciſcus Panigarola .
Franciſcus Pezius .
Franciſcus Picolpaſſus .
Franciſcus de Platea .
Franciſcus Rugerius .
Franciſcus de Trivilio .
Franciſcus Hieronymus Saxius .
Franciſcus Maria Guazzus .
Franciſcus Maria Septala .
Francus Ferrarius .
Gaſpar Bugattus .
Georgius .
Georgius Longus .
Georgius Luraſcus .
Georgius Ravennatinus .
Gottifredus de Buſſero .
Gualvaneus de la Flamma .
Guifredus .
Haymon Corius .
Henricus Scaccabarozzius .
Henricus Septala .
Hieronymus à Baſilica-petri .
Hieronymus Brambilla .
Hieronymus Brambilla alter .
Hieronymus Confalonerius .
Hieronymus Figinus Oddus .
Hieronymus Ghilinus .
Hieronymus Legnanus .
Hieronymus Meazza .
Hieronymus Ripa .
Hieronymus Septala .
Hieronymus Sormanus .
Hieronymus Torchius .
Hieronymus de Valvaſſoribus .
Hilarion .
Hilarion Lanterius .
Hilarion Rancatus .
Hildovinus .
Hippolytus Porrus .
Hortenſius Pallavicinus .
Jacobus Gluſſianus .
Jacobus Turrianus .
Jacobus Philippus Oppicellus .
Innocentius ab Eccleſia .
Joachimus Garbicellus .
Joannes .
Joannes Abbiatus Forrerius .
Joannes Caſtillionaeus .
Joannes Marletinus .
Joannes Marlianus .
Joannes Moronus .
Joannes Paſta .

Joannes Rhaudenſis .
Joannes Rovidius .
Joannes Salvaterra .
Joannes Ambroſius Mazenta .
Joannes Andreas Pionnus .
Joannes Andreas Sparolettus .
Joannes Antonius Actius Gallaratus .
Joannes Antonius Cantova .
Joannes Antonius Caſtillionaeus .
Joannes Antonius Creſpius .
Joannes Antonius Pancerus .
Joannes Antonius de Vailate .
Joannes Auguſtinus Confalonerius .
Joannes Baptiſta Cariſius .
Joannes Baptiſta de Comitibus Fontana .
Joannes Baptiſta Corneus .
Joannes Baptiſta Gallimbertus .
Joannes Baptiſta Vicecomes .
Joannes Baptiſta Villa .
Joannes Baptiſta Zappa .
Joannes Dominicus Gattus .
Joannes Franciſcus Beſutius .
Joannes Jacobus Beſutius .
Joannes Jacobus Caſtoldus .
Joannes Maria Vicecomes .
Joannes Paulus Mazzucchellus .
Joannes Paulus Mazzucchellus alter .
Joannes Petrus Bimius .
Joannes Petrus Gluſſianus .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Petrus Vicecomes .
Joannes Petrus Zenalius .
Joanninus .
Joſeph Alamannus .
Joſeph Ariſta .
Joſeph Biſſus .
Joſeph Gluſſianus .
Joſeph Milanus .
Joſeph Ripamontius .
Joſeph Vallianus .
Joſeph de Valvaſſoribus .
Joſeph Carolus Franciſcus de Comitibus .
Joſeph Maria Cignardus .
Joſeph Maria Fornara .
Joſeph Maria Mazzettus .
Joſeph Maria Felix Ferrarinus .
Iſidorus Iſolanus .
Iſidorus Ripa .
Julius Poggianus .
Julius Puteus .
Julius Caeſar Carcanus .
Julius Caeſar Figinus .
Landulphus .
Leander .
Lucas Maria Modronus .

S. Ma-

S. Magnus Felix Ennodius .
Marcus Boffius .
Marcus Aurelius Grattarola .
Marius Picius .
Matthaeus Parruconus .
Matthaeus Valerius .
Matthias Tofcanus .
Matronianus Binagus .
Maximus Serenius .
Melchior Ripa .
Nicolaus Moltrafius .
Nicolaus Pacedianus .
Nicolaus Maria Vicecomes .
Octavianus Picius .
Oldradus Oldradus .
Paulinus .
Paulus Carminatus Brambilla .
Paulus Hieronymus Martignonus .
Paulus Honoratus .
Paulus Moriggia .
Paulus Prandonus .
Paulus Aemilius Sfondratus .
Petrus à Bafilica-petri .
Petrus de Perego .
Petrus Auguftinus Crefpius .
Petrus Francifcus Caftellus .
Petrus Maria Brambilla .
Petrus Maria Vulpius .
Petrus Martyr Marinonus .
Petrus Nicolaus Bonavilla .
Petrus Paulus Bofca .
Philippus .
Philippus Archintus .
Philippus Cribellus .
Philippus Vicecomes .
Philippus Maria Cafatus .
Profper Faraudus .
Raphaël Moneta .
Robertus Rufca .
Salvator Raforius .
Sebaftianus Dardanonus .
Sebaftianus Fageus .
Seraphinus Portabos .
Severinus Chalcus .
Stephanus Mantegatia .
Sylvefter .
Sylvefter Draghettus .
Syrus .
Terentius Alciatus .
Thomas Ceva .
Thomas Santauguftinus .
Timotheus Canevefius .
Tobias Corona .
Valerianus Maddius .
Valerianus Magnus .
Veronica Stampa .
Urbanus Montius .
Zacharias Ferrarius .

INTER EXTEROS

Auguftinus Torniellus .
Bonifacius Simonetta .
Carolus Gregorius Roffignolus .
Hieronymus Borferius .
Jofeph Hieronymus Sementius .
Jofeph Maria Stampa .
Petrus Galefinus .
Petrus Candidus Decembrius .

CONCIONATORES.

AEgidius Confonius .
Albertus Robius .
B. Albertus à Sartiano .
B. Alexander V. Pont. Max.
Alexander Cacciator .
Alexander Crefpius .
Alexander Gherardinus .
B. Alexander Saulius .
Alexander Vicecomes .
Alexander Maria Briantus .
Alexius Ledefma .
Alexius Serenius .
Aloyfius de Capitaneis .
Aloyfius Homodeus .
Alphonfus Bertarellus .
Alphonfus Maria Raftellus .
S. Ambrofius .
Ambrofius alter .
Ambrofius de Comitibus .
B. Andreas Billius , five de Billiis .
Andreas Mendrifius .
Andreas à Modoëtia .
Andreas Pictorius .
Andreas Radaëllus .
Angelicus Radaëllus .
Angelus Caftillionaeus .
Angelus à Ferno .
Angelus à Frefcarolo .
Angelus Scamnus .
Angelus Stampa .
Angelus Tignofius .
Angelus Benedictus Grefcentinus .
Angelus Maria Paravicinus .
Angelus Maria Quadrius .
Angelus Pius Chiapanus .
Antonius .
Antonius Albutius .
Antonius Averrarius .

An-

Antonius Carinus.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Masera.
B. Antonius à Modoëtia.
Antonius Thoëscus.
Antonius Maria Ferrarius.
Antonius Maria Macinagus.
Antonius Maria Origonus.
Archangelus à Gallarato.
S. Arialdus Alciatus.
Arnulphus.
Ascanius Ordeus.
Augustinus Beretta.
Augustinus Comus, seu de Cumis.
Augustinus Sclafenatus.
Bartholomaeus Bonsignorius Bustus.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Mozzonus.
Bartholomaeus Pusterla.
Bartholomaeus Sitonus.
Bartholomaeus Triviolus.
Bartholomaeus Zucchius.
Basilius Ferrarius.
Basilius Pusterla.
Basilius Serenius.
Benedictus Bizozerus.
Benedictus Melliavacca.
Benedictus Robius.
Bernardinus.
B. Bernardinus de Bustis.
B. Bernardinus Caimus.
Bernardinus Scottus.
Bernardus Serpontus.
Bonaventura Paravicinus.
Caesar Lampugnanus.
Caesar Millefantius.
Caesar Montius.
Caesar Sertorius.
Camillus Ballianus, seu Balbianus.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Costa.
Carolus Goranus.
Carolus Moneta.
Carolus Petrasancta.
Carolus Pinus.
Carolus Rancatus.
Carolus Septala.
Carolus Torniellus.
Carolus Ambrosius Cuchinus.
Carolus Antonius Agudius.
Carolus Antonius Cerrus.
Carolus Bartholomaeus de Platea.
Carolus Benedictus Bizozerus.
Carolus Caesar Marasca.
Carolus Franciscus Beccaria.
Carolus Franciscus Ursinus.
Carolus Hieronymus Strata.
Carolus Maria Gradignanus.
Carolus Maria Porcara.
Cassianus Paravicinus.
Celsus Dugnanus.
Celsus Quattrocase.
Cherubinus Casatus.
Cherubinus Ferrarius.
Cherubinus Serbellonus.
Christophorus.
Christophorus de Nobilibus.
Christophorus Rachetus.
Christophorus Maria Crucejus.
Christophorus Maria Staurengus.
Claudius Medulla.
Clemens Caprettus.
Cosmus Dossena.
Dominicus Buellius.
Dominicus Muggianus.
Dominicus de Valvassoribus.
Dominicus Antonius Montius.
Emmanuel.
Eugenius Dionesanus.
Faustinus Aicardus.
Federicus Borromaeus.
Felix Actius.
Flavius Cattaneus.
Francisca Manzona Justa.
Franciscus Bossius.
Franciscus Casulius.
Franciscus Pancerus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Pezius.
Franciscus Rubinus.
Franciscus Statius.
Franciscus Trivultius.
Franciscus Hieronymus Saxius.
Franciscus Maria Abbiatus Forrerius.
Franciscus Maria Ripalta.
Fulgentius Gidonus.
Gabriel Sfortia.
Gabriel Sorexina.
Gabriel Maria Spreaficus.
S. Galdinus.
B. Gandulphus de Binasco.
Gaspar Vicecomes.
Georgius Cattaneus.
Georgius Vercellonius.
Gerardus Landrianus.
Germanus Gallassus.
Gregorius XIV. Pont. Max.
Gregorius Gallicanus.
Gualvaneus de la Flamma.

Hia-

Hiacynthus Befutius .
Hieronymus .
Hieronymus Bizozerus .
Hieronymus Blanconus .
Hieronymus Calufchus .
Hieronymus Caftillionaeus .
Hieronymus Confalonerius .
Hieronymus Gallaratus .
Hieronymus Meazza .
Hieronymus Septala .
Hieronymus Sormanus .
Hieronymus de Valvafforibus .
Hieronymus Francifcus Subalius .
Hilarion Gnochus .
Hildovinus .
Hippolytus Seta .
Honoratus Vicecomes .
Horatius Befutius .
Hortenfius Landus .
Jacobus Lampugnanus .
Jacobus Puteus .
Jacobus Sayta .
Jacobus Antonius Fantonus .
Jacobus Philippus de Nigris .
Idelphonfus Manara .
Illuminatus Brunus .
Joachimus Garbicellus .
Joannes Lampugnanus .
Joannes Montius .
Joannes de Opreno .
Joannes Rhaudenfis .
Joannes Stampa .
Joannes Ambrofius Turrianus .
Joannes Andreas Caravagius .
Joannes Andreas de Vicomercato .
Joannes Antonius Pancerus .
Joannes Antonius Serbellonus .
Joannes Auguftinus Bertarellus .
Joannes Baptifta Baffus .
Joannes Baptifta Bigarolus .
Joannes Baptifta de Bufto .
Joannes Baptifta Confalonerius .
Joannes Baptifta Corneus .
Joannes Baptifta Formentus .
Joannes Baptifta Martinengus .
Joannes Baptifta à Modoëtia .
Joannes Baptifta Pallavicinus .
Joannes Baptifta Pecchius .
Joannes Baptifta Plantanida .
Joannes Baptifta Porrus .
Joannes Baptifta Rufca .
Joannes Baptifta Veranus .
Joannes Baptifta Vicecomes .
Joannes Baptifta Vicecomes alter .
Joannes Dominicus Gattus .

Joannes Donatus Ferrarius .
Joannes Francifcus Foffatus .
Joannes Francifcus Pellicionus .
Joannes Francifcus Scantius .
Joannes Gafpar Beretta .
Joannes Maria Fontana .
Joannes Melchior Sovanius .
Joannes Nicolaus Boldonus .
Joannes Petrus Befutius .
Joannes Petrus de Bufto .
Joannes Petrus Gluffianus .
Joannes Petrus Grimaldus .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Chryfoftomus Mantegatia .
Jofeph Alamannus .
Jofeph Cattaneus .
Jofeph Ferrarius .
Jofeph Origonus .
Jofeph Plantanida .
Jofeph Radaëllus .
Jofeph Triccius .
Jofeph Vallianus .
Jofeph Vicecomes .
Jofeph Villa .
Jofeph Ludovicus Bufferus .
Jofeph Maria Annonus .
Jofeph Maria à Clufio .
Jofeph Maria Fornara .
Jofeph Maria Gradignanus .
Jofeph Maria Mazzettus .
Jofeph Maria Vicecomes .
Jofeph Maria Felix Ferrarinus .
Jofeph Septimius de Laude .
Ifidorus Giroldellus .
Ifidorus Ifolanus .
Ifidorus Ripa .
Julius .
Julius Urfinus de Roma.
Julius Caefar Pedrolus .
Leander .
B. Liprandus , five Liutprandus .
Luchinus Arconatus .
Luchinus Corvinus de Aretio .
Lucius Jofeph de Advocatis .
Ludovicus Beretta .
Ludovicus Septala .
Ludovicus Auguftinus Caftellus .
Ludovicus Maria Agudius .
Ludovicus Maria Vicecomes .
S. Magnus Felix Ennodius .
Marcellinus Marmori .
Matthaeus Abbiatus Forrerius .
Matthaeus de Grittis .
Matthaeus Paggius .
Matthaeus Taberna .

Matthias Regius.
Matthias de Sexto.
Mauritius de Domis.
B. Michaël.
B. Michaël Carcanus.
Michaël à Ferno.
Modeftus Vicecomes.
Nicolaus Marafca.
Nicolaus Pellizarius.
Nicolaus Rubinus.
Oliverius Mazzucchellus.
B. Paganus de Leuco.
Paulus Airoldus.
Paulus Arefius.
Paulus Boffius.
Paulus Cafatus.
Paulus Moriggia.
Paulus Prandonus.
Paulus Aemilius Barbaruffa.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Paulus Antonius Annonus.
Paulus Antonius Sormannus.
Petrus Gryfolanus.
Petrus Maynerius.
Petrus Oldradus.
Petrus Francifcus Arefinus.
Petrus Jofeph Ederus, five Ederi.
Petrus Maria Bonfignorius.
Petrus Maria Vulpius.
Petrus Paulus Bofca.
Philippus Picinellus.
Philippus Vicecomes.
Polycarpus Urfius.
Raphaël Caffina.
Robertus Rufca.
Sebaftianus Refta.
Simplicianus Bizozerus.
Simplicius Gorla.
Stanislaus Hofius.
Stephanardus de Vicomercato.
Supramons de Varifio.
Thaddaeus Calufchus.
Theodorus Fantonus.
Theodorus Regius.
Theophilus Gallinonus.
Thomas à Caffano.
Thomas Magnus.
Thomas Regna.
Thomas Santauguftinus.
Tiburtius Boffius.
Timotheus Canevefius.
Valentinus Rubinus.
Ubertus.
Vitalianus Oldradus.
Zacharias Caftillionaeus.

INTER EXTEROS

Carolus Francifcus Cerefolus.
Jacobus Bofcalinus.
Jofeph Hieronymus Sementius.
Protafius Porrus.

ASCETICI.

Aemilianus Caftillionaeus.
Alexander Cacciator.
B. Alexander Saulius.
Alexander Simonetta.
Alexander Maria Borfa.
Aloyfius Boffius.
Alphonfus Crucejus.
Alphonfus Riccius.
S. Ambrofius.
Ambrofius alter.
Ambrofius Stampa.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Andreas Bonus.
Andreas Pictorius.
Angela Flaminia Confaloneria.
Angelus Aelius, five Ellenfis.
B. Angelus Porrus.
Angelus Stampa.
Anonymus I.
Anonymus XIII.
Anonymus XIX.
Anonymus XLVIII.
S. Anfelmus de Badagio.
Anthelmus Cafa-blanca.
Antonius Carifius.
Antonius Choërez.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Mafera.
Antonius Maria Affaitatus.
B. Archangela Panigarola.
Auguftinus de Caftano.
Auguftinus Lampugnanus.
Aurelius Albutius.
Baptifta Vaftamilius.
Bartholomaeus Canalis.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Pufterla.
Bartholomaeus Sitonus.
Bartholomaeus Taëgius.
Bartholomaeus Zucchius.
Bafilius Bertuccius.
Bafilius Serenius.
Benedicta de Vicomercato.
Benedictus Caftellus.
Benedictus Cinquanta.

Bene-

Benedictus Septala .
Benedictus Sociacus .
B. Bernardinus de Bustis .
Blanca de Balsamo .
Boninus Mombritius .
Caesar Canobius .
Caesar Sertorius .
Caesar Specianus .
Camilla Suarda .
Carolus à Basilica-petri .
S. Carolus Borromaeus .
Carolus Puteus de Perego .
Carolus Septala .
Carolus Andreas Bassus .
Carolus Andreas Drallus .
Carolus Antonius Gessaga .
Carolus Bartholomaeus de Platea .
Carolus Caesar Marasca .
Carolus Hieronymus Cavatius .
Carolus Hyacinthus Gariboldus .
Cassianus Paravicinus .
Constantius Applanus .
Cornelia Lampugnana Rhaudensis .
Cosmus Dossena .
Damianus Fasolius .
Desiderius Carcanus .
Dominicus Bizozerus .
Dominicus Antonius Montius .
Domitius Platus .
Federicus Borromaeus .
Flavius Cattaneus .
Franciscus Bossius .
Franciscus Casulius .
Franciscus Collius .
Franciscus Fontana .
Franciscus Lampugnanus .
Franciscus Pancerus .
Franciscus Panigarola .
Franciscus Pezius .
Franciscus Abundius Castillionaeus .
Franciscus Antonius Cisnusculus .
Franciscus Antonius Radaëllus .
Franciscus Bernardinus Vela .
Franciscus Maria Battalea .
Franciscus Maria Guazzus .
Franciscus Maria Ripalta .
Gabriel Maddius .
Gabriel Sfortia .
Gabriel Maria Spreaficus .
Georgius Ravennatinus .
Georgius Maria Martinellus .
Gregorius Brunellus .
Guido Cusanus .
Hercules Vincemala .
Hieronymus Bossius .
Hieronymus de Carate .

Hieronymus Cardanus .
Hieronymus Confalonerius .
Hieronymus Gatticus .
Hieronymus Legnanus .
Hieronymus Meazza .
Hieronymus Platus .
Hieronymus Rabbia .
Hieronymus Septala .
Hieronymus Franciscus Subalius .
Hieronymus Franciscus Vicecomes .
Hilarion Rancatus .
Hippolytus Porrus .
Hortensius Landus .
Hortensius Pallavicinus .
Jacobus Bossius .
Jacobus Rhaudensis .
Ignatius à Carnago .
Innocentius ab Ecclesia .
Joannes Abbiatus Forrerius .
Joannes Fassatius .
Joannes Meltius .
Joannes Rhaudensis .
Joannes Vicecomes .
Joannes Zuchettus .
Joannes Bonus de Bonitatibus .
Joannes Angelus Bossius .
Joannes Antonius Calvenzanus .
Joannes Antonius Cazzulus .
Joannes Antonius Luinus .
Joannes Antonius Pancerus .
Joannes Augustinus Confalonerius .
Joannes Baptista Bascius .
Joannes Baptista Bassus .
Joannes Baptista Bozzus .
Joannes Baptista Carisius .
Joannes Baptista Casoratus .
Joannes Baptista Corneus .
Joannes Baptista Novatus .
Joannes Baptista Pallavicinus .
Joannes Baptista Veranus .
Joannes Baptista Vertua .
Joannes Chrysostomus Mantegatia .
Joannes Dominicus Solarius .
Joannes Franciscus Lucinus .
Joannes Franciscus Pellicionus .
Joannes Jacobus Castoldus .
Joannes Maria Caneparus .
Joannes Matthaeus Paravicinus .
Joannes Melchior Sovanius .
Joannes Paulus Velatus .
Joannes Petrus Besutius .
Joannes Petrus Glussianus .
Joannes Petrus Moneta .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Petrus Quadrius .
Joannes Philippus Gambaloita .

Joseph

Joseph Gluffianus .
Joseph Milanus .
Joseph Plantanida .
Joseph Vallianus .
Joseph Carolus Franciscus de Comitibus .
Joseph Maria à Clusio .
Joseph Maria Fornara .
Joseph Maria Mirabilia .
Joseph Maria Felix Ferrarinus .
Isidorus Isolanus .
Isidorus Solarius .
Isidorus Spreaficus .
Julius Puteus .
Julius Caesar Figinus .
Laurentius Maddius .
Leonardus Delphinonus .
Lucas Cribellus .
Ludovicus Mazenta .
S. Magnus Felix Ennodius .
Marcus Barbavara .
Marcus Antonius Bonvicinus .
Marcus Antonius Siccus-Comnenus .
Marcus Aurelius Grattarola .
Maria Rosa Felia Maddia .
Massatius .
Matthaeus Parruconus .
Matthaeus Valerius .
Maximus à Modoëtia .
Michaël Angelus Morellus .
Mutius Sfortia .
Nicolaus Caranza .
Nicolaus Moltrasius .
Octavianus Besutius .
Paula Antonia de Nigris .
Paulus Aresius .
Paulus Carminatus .
Paulus Moriggia .
Paulus Aemilius Barbarussa .
Paulus Antonius Monelia .
Paulus Franciscus Modronus .
Paulus Hieronymus Bimius .
Petrus .
Petrus Franciscus Pioltellus .
Petrus Martyr Marinonus .
Petrus Paulus Porrus .
Philippus Meda .
Philippus Picinellus .
Princivallus Montius .
Prosper Faraudus .
Raphaël .
Romulus Archintus .
Sanctus Brasca .
Sebastianus Cattaneus .
Simplicianus Bizozerus .
Simplicius Corbetta .
Stanislaus Hosius .
Stephanus Mantegatia .
Stephanus de Piopera .
Thomas de Caravagio .
Thomas Lucionus .
Thomas Santaugustinus .
Tiburtius Caravagius .
Tiburtius Caroccius .
Timotheus Canevesius .
Tobias Corona .
B. Veronica de Nigronibus .
Vincentius .
Vincentius de Caravagio .
Vermundus Corius .
Zacharias Castillionaeus .

INTER EXTEROS

Carolus Gregorius Rossignolus .
Gregorius Rossignolus .
Julia Torniella .
Julius Clarus .
Placidus Aloysius Caroëllus .

JURISTÆ.

Ablaticus Marcellinus .
Adosadus Bultraphius , sive Boltraphius .
Aegidius Bossius .
Albertus Arena .
Albertus Cagatossicus .
Albertus de Carate .
Albertus Castellanus .
Albertus Marlianus .
B. Albinus .
B. Alexander II Pont. Max.
B. Alexander V. Pont. Max.
Alexander Cacciator .
Alexander Litta .
Alexander Paravicinus .
Alexander Porrus .
Alexander Pusterla .
Alexander Rhaudensis .
Alexander Rovidius .
B. Alexander Saulius .
Aloysius Camerarius .
Aloysius Capra .
Aloysius Castillionaeus .
Aloysius Cusanus .
Aloysius Marlianus .
Aloysius Terzagus .
Alphonsus Litta .
Ambrosius de Aliprandis .
Ambrosius Gryphius .
Ambrosius Presbyter .
Ambrosius Scaccabarozzius .

Am-

Hie-

Hieronymus de Carate .
Hieronymus Cardanus .
Hieronymus Corius .
Hieronymus Crottus .
Hieronymus Fridericius .
Hieronymus Gatticus .
Hieronymus Lampugnanus .
Hieronymus Luranus .
Hieronymus Meltius .
Hieronymus Montius .
Hieronymus Novatus .
Hieronymus Ramponus .
Hieronymus Sanſonius .
Hieronymus Septala .
Hieronymus Torchius .
Hilarion Rancatus .
Jacobinus Boſſius .
Jacobinus Daverius .
Jacobinus Panigarola .
Jacobinus Usbragerius .
Jacobus Alipher .
Jacobus Boſſius .
Jacobus Cambiagus .
Jacobus Cattaneus .
Jacobus Corteſella .
Jacobus de Cuticis .
Jacobus Dugnanus .
Jacobus Ferrarius .
Jacobus Geſſatus .
Jacobus Maynerius .
Jacobus Mazzucchellus .
Jacobus Pyrabos .
Jacobus Pyrabos alter .
Jacobus Simonetta .
Jacobus Antonius Carpanus .
Jacobus Antonius Turrianus .
Jacobus Philippus Simonetta .
Jaſon Maynus .
Innocentius Melliavacca .
Joannes Arcimboldus .
Joannes Beſutius .
Joannes Boſſius .
Joannes Caſtillionaeus .
Joannes de Gradibus .
Joannes Homodeus .
Joannes Legnanus .
Joannes Moronus .
Joannes Nava .
B. Joannes Oldradus .
Joannes Raynonus Barizaldus .
Joannes Sfondratus .
Joannes Vicecomes .
Joannes de Vicomercato .
Joannes Villanus .
Joannes Aloyſius Toſcanus .

Joannes Ambroſius Airoldus .
Joannes Ambroſius Barbavara .
Joannes Ambroſius Ferrarius .
Joannes Ambroſius Turrianus .
Joannes Andreas Drallus .
Joannes Andreas Rhaudenſis .
Joannes Angelus Arcimboldus .
Joannes Angelus Boſſius .
Joannes Antonius de Abdua .
Joannes Antonius Ferrarius .
Joannes Antonius Sangeorgius .
Joannes Antonius Serbellonus .
Joannes Antonius Trivultius .
Joannes Antonius Zavatarius .
Joannes Auguſtinus Meda .
Joannes Baptiſta Arconatus .
Joannes Baptiſta Bologna .
Joannes Baptiſta Caballinus .
Joannes Baptiſta Caſtillionaeus .
Joannes Baptiſta Caſtillionaeus alter .
Joannes Baptiſta Cerronettus .
Joannes Baptiſta Corius .
Joannes Baptiſta Landrianus .
Joannes Baptiſta Pallavicinus .
Joannes Baptiſta Porta .
Joannes Baptiſta Rabbia .
Joannes Baptiſta Raynoldus .
Joannes Baptiſta Raynoldus alter .
Joannes Baptiſta Reſta .
Joannes Baptiſta Rubeus .
Joannes Baptiſta Siccus-Borella .
Joannes Baptiſta Trottus .
Joannes Baptiſta Trottus alter .
Joannes Baptiſta Vicecomes .
Joannes Baptiſta Vicecomes alter .
Joannes Baptiſta Vicecomes alter .
Joannes Baptiſta Vincemala .
Joannes Baptiſta Viottus .
Joannes Evangeliſta Cabiatus .
Joannes Franciſcus Caſtillionaeus .
Joannes Franciſcus Gaddius .
Joannes Franciſcus Landrianus .
Joannes Galeaz Boſſius .
Joannes Galeacius Vicecomes .
Joannes Georgius Trivultius .
Joannes Jacobus Corius .
Joannes Jacobus Valerius .
Joannes Jacobus Vincemala .
Joannes Paulus Paravicinus .
Joannes Petrus de Cermenate .
Joannes Petrus Moneta .
Joannes Petrus Pitius .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Stephanus Caſtillionaeus .
Joannes Stephanus Mirabilia .

Joan-

Joannes Stephanus Mirabilia alter .
Joannes Thomas Gallaratus .
Joannolus Martignonus .
Joannolus Paganus .
Joseph Archintus .
Joseph Barbavara .
Joseph Bissus .
Joseph Cogliatus .
Joseph Oldradus .
Joseph Pusterla .
Joseph Rasius .
Joseph Ruiz de Araciel .
Joseph Vincemala .
Joseph Maria Aresinus .
Joseph Maria Mirabilia .
Julius Aresius .
Julius Foppa .
Julius Poggianus .
Julius Ursinus de Roma .
Julius Caesar Corius .
Julius Caesar Glussianus .
Julius Caesar Ruginellus .
Julius Caesar Tadinus .
Lancellottus Decius .
Landulphus Castillionaeus .
Lanfrancus de Badagio .
B. Lanfrancus Septala .
Lanzallottus Resta .
Laurentius de Bernadigio .
B. Leo de Carate .
Leo Crucejus .
Leo Dugnanus .
Leo de Fidelibus .
Leo de Perego .
Leodrisius Cribellus .
Leonardus Crucejus .
Litta Lampugnanus .
Lombardus Turrianus .
Luchinus Vicecomes .
Lucius Hadrianus Cotta .
Ludovicus Mannius .
Ludovicus de Perego .
Ludovicus Porrus .
Ludovicus Septala .
Ludovicus Septala alter .
Ludovicus Taberna .
Ludovicus Vallotta .
Ludovicus Maria Agudius .
Ludovicus Maria Chalcus .
Malconventus Cotta .
Manfredus Offa .
Manfredus Puteobonellus .
Manfredus Serazonus .
Manfredus Vicecomes .
S. Mansuetus .

Marcellinus Corius .
Marcellinus Marmori .
Marcellus Castillionaeus .
Marcus Aresius .
Marcus Barbavara .
Marcus Barbavara alter .
Marcus Litta .
Marcus Marinonus .
Marcus Antonius Bossius .
Marcus Antonius Caimus .
Marcus Antonius Franzonus .
Marcus Antonius Montius .
Marcus Marcellus Rincius .
Marcus Salvius Julianus .
Marius Corradus .
Martinus Turrianus .
Matthaeus Forrerius .
Matthaeus de Naso .
Matthaeus Valerius .
Mauritius de Domis .
Melchior Alciatus .
Menadragus Sorexina .
Michaël Tonsus .
Michaël Angelus Caccia .
Milo Cardanus .
Mutius Corbetta .
Nicolaus Casatus .
Nicolaus Castillionaeus .
Nicolaus Moronus .
Niger Crassus .
Obertus ab Horto .
Obertus Pirovanus .
Octavius Villanus .
Octolinus Burrus .
Oldebrandus Canevesius .
Oldericus .
Oldradus de Laude .
Oldradus Oldradus .
Otho ab Horto .
Otho Vicecomes .
Paganinus Bizozerus .
Paganus Turrianus .
Pasinus Cisnusculus .
Palius , seu Palia Crassus .
Paulus Aresius .
Paulus Cittadinus .
Paulus Eleazarnus , seu Eleazarius .
Paulus Moriggia .
Paulus Rhaudensis .
Paulus Salodius .
Paulus Aemilius Barbarussa .
Paulus Antonius Prandonus .
Petrus .
Petrus Cantonus .
Petrus Cotta .

Petrus

Petrus Craffus .
Petrus Farifellus .
Petrus de Judicibus .
Petrus Montius .
Petrus Novatus .
Petrus Peregroffus .
Petrus de Robiate .
Petrus Francifcus Corius .
Petrus Georgius Vicecomes .
Petrus Jacobus Rubinus .
Petrus Paulus Arrigonus .
Petrus Paulus Arrigonus alter .
Petrus Paulus Buttinonus .
Philippolus Bizozerus .
Philippus Archintus .
Philippus Archintus alrer .
Philippus Capellus .
Philippus Cazzola .
Philippus Decius .
Philippus Mutonus .
Philippus Pirovanus .
Philippus Vicecomes .
Pius IV. Pont. Max.
Pius Mutius .
Placidus Pallavicinus .
Polydorus Ripa .
Pompejus Arrigonus .
Pomponius Cotta .
Preveda , five Presbyter Marcellinus .
Princivallus Montius .
Pyleus Modoëtienfis .
Raphaël Tignofius .
Raynaldus de Concoregio .
Richardus Petrafancta .
Robaldus , five Roboaldus .
Rogerius Vicecomes .
Roglerius de Concoregio .
Romanus Rodellus .
Romulus Archintus .
Sabbas Caftillionaeus .
Santarcangelus Crippa .
Scaramuccia Trivultius .
Scipio Simonetta .
Sebaftianus Cattaneus .
Severinus Frigerius .
Sigifmundus Chalcus .
Signorolus Homodeus .
Signorolus Homodeus alter .
Simon de Aliprandis .
Simon Borfanus , five de Brofano .
Simon Boffius .
Simon Laforius .
Stanislaus Hofius .
Stephanardus de Vicomercato .
Stephanus de Arfago .
Stephanus Nardinus .
Tatius de Mandello .
Thaddaeus Ingreffus .
Thado .
Thomas Moronus .
Thomas Origonus .
Thomas Santauguftinus .
Timotheus Canevefius .
Tofabos Boffius .
Tullius Marlianus .
Valerianus Caftillionaeus .
Valerius Confalonerius .
Valpertus .
Ubertinus Vicecomes .
Ubertus Diamus .
Ubertus Lampugnanus .
Ubertus Puteus .
Ugo Camerarius .
Ugo Marlianus .
Vicecomes Rizzolus .
Vido de Valvafforibus .
Villanus de Cirniano .
Vincentius Caftillionaeus .
Virginius Jofeph Burrus .
Vitalianus Vicecomes Borromaeus .
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter .
Urbanus III. Pont. Max.

INTER EXTEROS

Auguftinus Torniellus .
Bartholomaeus Berfanus .
Caefar Carena .
Carolus Bellonus .
Ciccus Simonetta .
Francifcus Antonius Tranchedinus .
Jacobus Menochius .*
Jacobus Puteus .
Joannes Baptifta Specianus .
Joannes Petrus Stampa .
Jofeph Dondeus .
Julius Clarus .
Julius Caefar Calvinus .
Ludovicus Vignatus .
Martinus de Colla .
Octavianus Picenardus .
Papyrius Cattaneus .
Paulus Bellonus .
Petrus Galefinus .
Petrus Jofeph Crotta .
Petrus Paulus Bonettus .
Placidus Aloyfius Caroëllus .
Sigifmundus Picenardus .
Tydeus Oldoinus .
Ziliolus Oldoinus .

AEgidius Confonius.
Alexander Cacciator.
Alexander Confalonerius.
Alexander Simonetta.
Aloyfius Figinus.
Alphonfus Befutius.
Alphonfus Litta.
Ambrofius Varifius.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Andreas à Modoëtia.
Andreas Turrianus.
Angelus Scamnus.
Annibal Balfamus.
Antonius Albertallus.
Antonius Gagliardi de Rota.
Antonius Georgius Befutius.
Appollonius Menabenus.
Auguftinus Sclafenatus.
Balthaffar Capra.
Bartholomaeus Capra.
Bartholomaeus Curtius.
Bartholomaeus Pufterla.
Bartholomaeus Recalcatus.
Benedictus Arefius.
Bernardinus Baldinus.
Blafius de Comitibus.
Bonaventura Caftillionaeus.
Boninus Mombritius.
Branda Porrus.
Caefar Rovidius.
Caefar Auguftinus Zucchius.
Camillus Agrippa.
Carolus Archintus.
Carolus Francifcus Urfinus.
Carolus Matthaeus Marchefonius.
Caffianus Paravicinus.
Cherubinus Ferrarius.
Chriftophorus Rachettus.
Claudius Francifcus Septala.
Clemens Caftillionaeus.
Coeleftinus Sfondratus.
Conradus Confalonerius.
Conftantius Annonus.
Cornelius Francifcus Biragus.
Cofmus Alamannus.
Facius Cardanus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Francifcus Caftellus.
Francifcus Panigarola.
Francifcus Pezius.
Francifcus Taëgius.
Francifcus de Vicomercato.
Francifcus Hieronymus Saxius.

Francifcus Maximilianus Chalcus.
Francus Ferrarius.
Gabriel Sfortia.
Georgius.
Georgius à Caffano.
Gregorius Porrus.
Guidottus Mazenta.
Hieronymus Baffus.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus de Valvafforibus.
Hortenfius Landus.
Jacobus Maria Stampa.
Joannes Marlianus.
Joannes Meltius.
Joannes Raynonus Barizaldus.
Joannes Aloyfius Confalonerius.
Joannes Ambrofius Barbavara.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joannes Auguftinus Bertarellus.
Joannes Baptifta Boffius.
Joannes Baptifta Cardanus.
Joannes Baptifta Corneus.
Joannes Baptifta Formentus.
Joannes Baptifta Novatus.
Joannes Baptifta Vicecomes.
Joannes Francifcus de Clericis.
Joannes Francifcus Pellicionus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Petrus Albutius.
Joannes Philippus Gambaloita.
Jofeph Milanus.
Ifidorus Ifolanus.
Laurentius Lampugnanus.
Ludovicus Beretta.
Ludovicus Septala.
Manfredus Septala.
Marcus Antonius Majoragius.
Mauritius Vicecomes.
Michaël Maddius.
Michaël Francifcus Marconus.
Octavianus Ferrarius.
Odoardus Rifius.
Paulus Airoldus.
Paulus Arefius.
Paulus Canobius.
Paulus de Gradibus.
Paulus Sanfonius.
Paulus Antonius Annonus.
Paulus Hieronymus Bimius.
Petrus Figinus.
Petrus Montius.
Petrus Maria Caftillionaeus.
Philippus Caftillionaeus.
Philippus Vicecomes.
Raphaël.

Ra-

Raphaël Ferrarius .
Samuel de Caſſinis .
Santarcangelus Crippa .
Sigiſmundus Serbellonus .
Stephanardus de Vicomercato .
Sylveſter .
Theodatus Hoſius .
Theodorus Manlius .
Theodorus Regius .
Thomas Ceva .
Timotheus Baroſſius .
Valerianus Deganus .
Valerianus Magnus .
Ubertus Lampugnanus .

INTER EXTEROS

Bartholomaeus Baphius .
Georgius Valla .
Hieronymus Borſerius .
Joſeph Maria Stampa .
Lucillus Philalthaeus .
Petrus Candidus Decembrius .
Ubertus Decembrius .

MEDICI.

ALexander Madernus .
Alexander Parravicinus .
Alexander Tadinus .
Aloyſius Figinus .
Aloyſius Variſius .
Ambroſius Cavenagus .
Ambroſius Variſius .
Angelus Antonius Bellagatta .
Antonius de Gradibus .
Antonius Langlois .
Antonius de Maſſa .
Antonius Regna , ſive Reyna .
Antonius Princivallus Carera .
Appollonius Menabenus .
Archileus Carcanus .
Bartholomaeus Aſſander .
Bartholomaeus Canalis .
Bartholomaeus Curtius .
Benedictus Bellabucca .
Bernardinus Baldinus .
Bernardinus Boſſius .
Branda Burrus .
Branda Franciſcus Caſtillionaeus .
Caeſar Bergamius .
Caeſar Rincius .
Caeſar Rovidius .
Camillus Manara .
Carolus Manonus .
Carolus Hieronymus Bellanus .
Carolus Joſeph Gerenzanus .
Chriſtophorus Parravicinus .
Facius Cardanus .
Franciſcus de Comitibus .
Franciſcus Geroſa .
Franciſcus Gradignanus .
Franciſcus Joſeph Burrus .
Gabriel Cunaeus .
Galeacius Tenca .
Geneſius Gaſtorellus .
Georgius Serpontus .
Hieronymus Baſſus .
Hieronymus Cardanus .
Hieronymus Cardanus alter .
Hieronymus Sitonus .
Hortenſius Landus .
Jacobus Lampugnanus .
Jacobus Antonius de Clericis .
Jacobus Antonius Cribellus .
Ignatius Carcanus .
Joannes .
Joannes Braccius .
Joannes de Capitaneis .
Joannes de Capitaneis alter .
Joannes de Concoregio .
Joannes Marlianus .
Joannes Andreas Crucejus .
Joannes Angelus Bellabucca .
Joannes Angelus Cerrus .
Joannes Antonius Caſtillionaeus .
Joannes Antonius Gagliardi .
Joannes Baptiſta Applanus .
Joannes Baptiſta Beſutius .
Joannes Baptiſta Bimius .
Joannes Baptiſta Carcanus .
Joannes Baptiſta Carcanus alter .
Joannes Baptiſta Cardanus .
Joannes Baptiſta Dardanonus .
Joannes Baptiſta Francius .
Joannes Baptiſta Gluſſianus .
Joannes Baptiſta Joanninus .
Joannes Baptiſta Sitonus .
Joannes Baptiſta Sylvaticus .
Joannes Baptiſta Vertua .
Joannes Bonus de Bonitatibus .
Joannes Dominicus Bellanus .
Joannes Franciſcus Martignonus .
Joannes Honoratus Caſtillionaeus .
Joannes Matthaeus Ferrarius de Gradi .
Joannes Paulus Cambiagus .
Joannes Paulus Caſatus .
Joannes Paulus Lomatius .
Joannes Petrus Albutius .
Joannes Petrus Arlunus .
Joſeph Cabiatus .

Joseph Casatus.
Joseph Vallianus.
Julius Caesar Glussianus.
Julius Caesar Lampugnauus.
Lanfrancus.
Lanfrancus Bonipertus.
Lazarus de Grandis.
Ludovicus Petrasancta.
Ludovicus Septala.
Magninus.
Marcus Prata.
Marsilius Petrasancta.
Matthaeus Sylvaticus.
Matthaeus Vicecomes.
Maximilianus Vianus.
Nicolaus de Arsago.
Nicolaus Boldonus.
Nicolaus Mutonus.
Paulus Airoldus.
Paulus Suardus.
Paulus Aemilius Blancus.
Paulus Hieronymus Bimius.
Petrus Aloysius Origonus.
Petrus Maria Castillionaeus.
Petrus Martyr Marinonus.
Petrus Martyr Tronus.
Petrus Paulus Simonetta.
Raphaël Applanus.
Rocchus Casatus.
Sebastianus Calvus.
Sebastianus Pessina.
Sebastianus Sitonus.
Senator Septala.
Theodatus Hosius.
Ubertus Gagliardi.
Zacharias Caimus.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Andreas Trevisius.
Fabricius Paravicinus.
Gaspar Aselius.
Georgius Valla.
Jacobus Brachius.
Lucillus Philalthaeus.
Petrus Paulus Paravicinus.
Stephanus Niger.

ARTIUM LIBERALIUM PROFESSORES.

Aegidius Maria Bossius.
Albertus Tirellus.
Aloysius Figinus.
Aloysius Pirovanus.
Ambrosius Varisius.
Andreas Bassus.
Annibal Porronus.
Annibal de Spadacinis.
Antonius de Angleria.
Antonius Georgius Besutius.
Aquilinus Coppinus.
Augustinus Ramellus.
Balthassar Capra.
Bartholomaeus Canalis.
Bartholomaeus Castillionaeus.
Bartholomaeus Ferrarius.
Bartholomaeus Suardus.
Bartholomaeus à Valle.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Luinus.
Bonaventura Cavallerius.
Caesar Caesarianus.
Caesar de Nigris.
Caesar de Perego.
Camillus Agrippa.
Camillus de Perego.
Camillus Raverta.
Carolus Archintus.
Carolus Manonus.
Carolus Morascus.
Carolus Caesar Hosius.
Carolus Joseph Maria Regna.
Christophorus Burrus.
Christoredus Pecchius.
Curtius Casatus.
Eusebius Blancus.
Facius Cardanus.
Federicus Borromaeus.
Flaminius Crucejus.
Franciscus Cattaneus.
Franciscus Florentia.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Maria Richinus.
Francus Ferrarius.
Gabriel Busca.
Gabriel Pirovanus.
Gaspar Beretta.
Georgius de Abdua.
Guidus Mazenta.
Guidus Antonius Brippius.
Hercules Blancus.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Christianus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus de Sirturis.
Honorius Longus.
Jacobus Rhaudensis.
Joannes Marlianus.
Joannes Rhaudensis.

Joan-

Joannes Aloyfius Confalonerius .
Joannes Ambrofius Mazenta .
Joannes Andreas Cattaneus .
Joannes Baptifta Ardemarius .
Joannes Baptifta Bonoculus .
Joannes Baptifta Cattaneus .
Joannes Baptifta Corneus .
Joannes Baptifta Montanus .
Joannes Baptifta Novatus .
Joannes Baptifta de Sexto .
Joannes Baptifta Vicecomes .
Joannes Baptifta de Vicomercato .
Joannes Bonus de Bonitatibus .
Joannes Francifcus Arefius .
Joannes Francifcus Crefcius .
Joannes Francifcus Sitonus .
Joannes Georgius Septala .
Joannes Jacobus Valerius .
Joannes Petrus Arlunus .
Joannes Petrus Gorius .
Joannes Petrus Vicecomes .
Jofeph Barca .
Jofeph Gluffianus .
Jofeph Guffantus .
Jofeph Vallianus .
Julius .
Julius Banfius .
Laurentius Binagus .
Laurentius Frifonus .
Livius Anardus .
Lucas Maria Modronus .
Ludovicus Barbavara .
Ludovicus Meltius .
Ludovicus Modronus .
Ludovicus Septala .
Manfredus Medices .
Michaël Baleftrerius .
Paulus Sfondratus .
Paulus Triccius .
Peregrinus de Peregrinis .
Petrus Maynerius .
Petrus Montius .
Petrus Petrafancta .
Petrus Antonius Barca .
Petrus Martyr Marinonus .
Petrus Paulus Caravagius .
Petrus Paulus Caravagius alter .
Petrus Paulus Porrus .
Publius Francifcus Spinula .
Theodatus Hofius .
Theodorus Manlius .
Thomas .
Thomas Ceva .
Thomas Santauguftinus .
Troffus de Modoëtia .

Valerianus Deganus .
Vincentius Foppa .
Vincentius Serenius .
Urbanus Montius .

INTER EXTEROS

Jofeph Maria Stampa .
Georgius Valla .

HISTORICI PROFANI.

ALexander V. Pont. Max.
Alexander Cribellus .
Alexander Panigarola .
Alexander Perlafca .
Alexander Tadinus .
Alexius Ledefma .
Aloyfius Figinus .
Aloyfius Marlianus .
Ambrofius Boffius .
Ambrofius Calimerus .
Andreas Alciatus .
B. Andreas Billius , five de Billiis .
Andreas Borromaeus .
Angelus Caftillionaeus .
Anonymus V.
Anonymus XII.
Anonymus XIV.
Anonymus XV.
Anonymus XVI.
Anonymus XVII.
Anonymus XXIV.
Anonymus XXXII.
Anonymus XXXVII.
Anonymus L.
Anonymus LII.
Anonymus LIII.
Anonymus LIV.
Anonymus LVI.
Antonius Boffius .
Antonius Pelottus .
Antonius Recenates .
Antonius Rhaudenfis .
Antonius de Vicomercato .
Antonius Maria Affaittatus .
Archangelus Madrignanus .
Ardicio de Concoregio .
Arnulphus .
Afcanius Centorius de Hortenfiis .
Auguftinus Lampugnanus .
Auguftinus Paravicinus .
Aurelius Blancus .
Balthaffar Paravicinus .
Bartholomaeus de Argentis .
Bartholomaeus Cavallerius .

Bartholomaeus Curtius.
Bartholomaeus Marlianus.
Bartholomaeus Zucchius.
Beltramus de Galante.
Bernardinus Arlunus.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Corius.
Bernardinus Fernus de Brufatoribus.
Bernardinus Marlianus.
Bernardinus Porta.
Blafius Guenzatus.
Bonagratia Sylva.
Bonaventura Caftillionaeus.
Bonincontrus Moriggia.
Boninus Mombritius.
Bonvicinus Ripa.
Caefar Gallaratus.
Caefar Moriggia.
Caefar Pecchius.
Camillus de Capitaneis de Figino.
Camillus Pufterla.
Camillus Sitonus.
Carolus Archintus.
Carolus à Bafilica-petri.
Carolus Gallaratus.
Carolus Manonus.
Carolus Pagnanus.
Carolus Proferpius.
Carolus Septala.
Carolus à Turre.
Carolus Francifcus Airoldus.
Carolus Francifcus Beccaria.
Carolus Francifcus de Clericis.
Carolus Jofeph Imbonatus.
Carolus Jofeph Origonus.
Cattellianus Cotta.
Celfus Dugnanus.
Celfus Quattrocafe.
Cherubinus Ferrarius.
Chriftophorus Barella.
Chriftophorus Carcanus.
Chriftophorus Ghilinus.
Chriftophorus Tolentinus.
Chriftophorus Vicecomes.
Cyprianus Maurus.
Daniel.
Daniel de Capitaneis.
Datius.
Diamans Marinonus.
Dominicus Blancus.
Dominicus Maccaneus.
Domitius Platus.
Donatus Boffius.
Emmanuel de Laude.
Fabricius Boffius.

Felix Hofius.
Francifca Manzona Jufta.
Francifcus Alipher.
Francifcus Bimius.
Francifcus Crucejus.
Francifcus Ferrarius.
Francifcus de Fidelibus.
Francifcus Marcaldus.
Francifcus Melliavacca.
Francifcus Pancerus.
Francifcus Panigarola.
Francifcus de Platea.
Francifcus Praeftinus.
Francifcus Rivola.
Francifcus Taëgius.
Francifcus Abundius Caftillionaeus.
Francifcus Bernardinus Magnus.
Francifcus Jofeph Burrus.
Francus Ferrarius.
Gabriel Serbellonus.
Gabriel Sfortia.
Galeacius Capra, five Capella.
Galeacius Vicecomes.
Gafpar Bugattus.
Gafpar Moriggia.
Georgius Florus.
Gottifredus de Buffero.
Gregorius Leti.
Gualvaneus de la Flamma.
Gulielmus Rufinus.
Hadrianus Majoragius.
Hieronymus Battalea.
Hieronymus Benzonus.
Hieronymus Biffus.
Hieronymus Boffius.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus Hofius.
Hieronymus Leguanus.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Raphaëllius.
Hieronymus Septala.
Hippolyta Maria Sfortia.
Hippolytus Eftenfis.
Hippolytus Porrus.
Horatius Landus.
Hortenfius Pallavicinus.
Jacobus Alipher.
Jacobus Alipher alter.
Jacobus Boffius.
Jacobus Philippus Befta.
Jacobus Philippus Oppicellus.
Joannes Aloyfius.
Joannes de Benaliis.
Joannes Capis.

Joannes Caſtillionaeus .
Joannes de Cermenate .
Joannes Marlianus .
Joannes Paſta .
Joannes Serenius .
Joannes Tolentinus .
Joannes Tonnius .
Joannes Tonſus .
Joannes Albertus Albicantes .
Joannes Ambroſius Blancus .
Joannes Ambroſius Pecchius .
Joannes Andreas Prata .
Joannes Andreas Sparolettus .
Joannes Antonius Burrus .
Joannes Antonius Caſtillionaeus .
Joannes Antonius Creſpius .
Joannes Antonius Pancerus .
Joannes Antonius Zavatarius .
Joannes Baptiſta Blanchinus .
Joannes Baptiſta Carcanus .
Joannes Baptiſta Cariſius .
Joannes Baptiſta Cattaneus .
Joannes Baptiſta de Comitibus Fontana .
Joannes Baptiſta Sylvaticus .
Joannes Baptiſta Vicecomes .
Joannes Baptiſta Villa .
Joannes Franciſcus Carmenus .
Joannes Franciſcus Foſſatus .
Joannes Franciſcus Pagnanus .
Joannes Gaſpar Beretta .
Joannes Jacobus Valerius .
Joannes Marcus Burrigotius .
Joannes Maria Vicecomes .
Joannes Nicolaus Boldonus .
Joannes Paulus Mazzucchellus .
Joannes Petrus Cagnolus .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Stephanus Cotta .
Joſeph Archintus .
Joſeph de Benaliis .
Joſeph Biffus .
Joſeph Ripamontius .
Joſeph Maria Mirabilia .
Joſeph Septimius de Laude .
Iſaïas Prata .
Iſidorus Iſolanus .
Julius de Juliis .
Julius Caeſar Albicantes .
Landulphus .
Landulphus alter .
Leo Crucejus .
Leodriſius Cribellus .
Leonardus Gryphius .
Ludovicus Biragus .
Maphaeus Gallinonus .
Marcus Cremoſanus .
Marcus Litta .
Marcus Antonius Boſſius .
Marcus Antonius Miſſalia .
Marcus Antonius Montius .
Matthaeus Caſtillionaeus .
Matthaeus Valerius .
Michaël Fernus .
Nicolaus Oldanus .
Nicolaus Pacedianus .
Octavianus de Cuſtodibus .
Octavius Ferrarius .
Paulus Moriggia .
Paulus de Sala .
Paulus Sfondratus .
Paulus Antonius Landrianus .
Petrus à Caſtelletto .
Petrus Cornenus .
Petrus Puricellus .
Petrus Sorexina .
Petrus Antonius Creſpius Caſtoldus .
Petrus Martyr de Angleria .
Petrus Martyr Lampugnanus .
Petrus Paulus Arrigonus .
Petrus Paulus Boſca .
Petrus Paulus Ormanicus .
Petrus Paulus Porrus .
Philippus Archintus .
Philippus de Caſtro-Seprio .
Philippus de Euſtachiis .
Philippus Picinellus .
Pius Crucejus .
Pius Mutius .
Pomponius Aemilianus .
Proſper Vicecomes .
Raphaël Fagnanus .
Raymundus Marlianus .
Raynaldus de Concoregio .
Robertus Ruſca .
Sanctus Braſca ,
Scipio Vegius .
Sebaſtianus Borſa .
Sigiſmundus Boldonus .
Sigiſmundus Caſtillionaeus .
Simplicianus Bizozerus .
Sirus Rhaudenſis , ſive Sire Raul .
Stephanardus de Vicomercato .
Stephanus Franciſcus Gallus .
Thomas Raynonus .
Thomas Santauguſtinus .
Triſtanus Chalcus .
Valerianus Caſtillionaeus .
Valerius Maximus .

Ver-

Vercellinus Maria Vicecomes .
Vincentius Dionefanus .
Urbanus Montius .

INTER EXTEROS

Ciccus Simonetta .
Gaudentius Merula .
Georgius Merula .
Georgius Valla .
Gherardus Borgogni .
Hieronymus Borferius .
Hieronymus Perbonus .
Jacobus Antiquarius .
Jacobus Maynoldus Gallaratus .
Joannes Simonetta .
Joannes Baptifta Specianus .
Jofeph Hieronymus Sementius ;
Jofeph Maria Stampa .
Julianus Gofelinus .
Petrus Candidus Decembrius .
Stephanus Dulcinus .

ORATORES.

AEgidius Confonius .
Albertus Pecorellus .
Alexander V. Pont. Max.
Alexander Perlafca .
Alexander Porrus .
Alexander Pufterla .
Alexander Rhaudenfis .
Alexander Rovidius .
Aloyfius Brippius .
Aloyfius de Capitaneis .
Aloyfius Capra .
Aloyfius Marlianus .
Alphonfus Corradus .
Alphonfus Gallaratus .
Alphonfus Oldradus .
Alphonfus Raynoldus .
Alphonfus Vicecomes .
S. Ambrofius .
Ambrofius Biffus .
Ambrofius de Buffero .
Ambrofius Canobius .
Ambrofius Carcanus .
Ambrofius Gryphius .
Ambrofius Varifius .
B. Andreas Billius , five de Billiis .
Andreas Alciatus .
Andreas Pufterla .
Andreas Radaëllus .
Angelus Caftillionaeus .
Angelus Scamnus .
Angelus Maria Quadrius .
Angelus Pius Chiapanus .
Antonellus Arcimboldus .
Antonius de Comitibus .
Antonius Giggaeus .
Antonius Pelottus .
Antonius Peffina .
Antonius Pufterla .
Antonius , feu Antoniolus Refta .
Antonius Rhaudenfis .
Antonius Trivultius .
Antonius , feu Joannes Antonius Cufanus .
Antonius Maria Macinagus .
Antonius Maria Pavarus .
Antonius Maria Venuftus .
Antonius Maria Vicecomes .
Aquilinus Coppinus .
Archileus Carcanus .
S. Arialdus Alciatus .
Afcanius Ordeus .
Afcanius Maria Sfortia .
Auguftinus Beretta .
Auguftinus Bonacina .
Auguftinus Lampugnanus .
Auguftinus Sclafenatus .
Balthaffar Rafinus .
Bartholomaeus de Argentis .
Bartholomaeus Ferrarius .
Bartholomaeus Gavantus .
Bartholomaeus Taëgius .
Bafilius Alamannus .
Bafilius Serenius .
Benedictus Cantianus .
Benedictus Tonfus .
Bernabos Carcanus .
Bernardinus Arlunus .
Bernardinus Scottus .
Bernardus Raynoldus .
Blanca Maria Vicecomes .
Bofchinus Mantegatia .
Branda Caftillionaeus .
Branda Caftillionaeus alter .
Caefar Battalea .
Caefar Baroffius .
Caefar Montius .
Caefar Saccus .
Caefar Taberna .
Camillus de Advocatis .
Camillus Ballianus , feu Balbianus .
Camillus Meltius .
Camillus Porrus .
Camillus Sclafenatus .
Camillus Sitonus .
Carolus Archintus .
Carolus Arconatus .
Carolus à Bafilica-petri .

S. Ca-

S. Carolus Borromaeus.
Carolus Carcaſſola.
Carolus Coſta.
Carolus Gallaratus.
Carolus Ghioldus.
Carolus Moneta.
Carolus Petraſancta.
Carolus Proſerpius.
Carolus Rancatus.
Carolus Septala.
Carolus Vicecomes.
Carolus Antonius Archintus.
Carolus Antonius Caccinus.
Carolus Antonius Cerrus.
Carolus Antonius Geſſaga.
Carolus Franciſcus Ceva.
Carolus Franciſcus Rovellus.
Carolus Franciſcus Urſinus.
Carolus Hiacynthus Gariboldus.
Carolus Maria Gradignanus.
Carolus Maria Maddius.
Cattellianus Cotta.
Celſus Quattrocaſe.
Cherubinus Ferrarius.
Chriſtophorus Barella.
Chriſtophorus Cambiagus.
Chriſtophorus de Capitaneis.
Chriſtophorus Caſtillionaeus.
Chriſtophorus Magnus.
Chriſtophorus Maria Crucejus.
Clemens Caprettus.
Coeleſtinus IV. Pont. Max.
Conradus Corrigius.
Cornelius Franciſcus Biragus.
Cyprianus Maurus.
Daniel de Concoregio.
Deſiderius Piola.
S. Dionyſius.
Donatus Carcanus.
Eraſmus Braſca.
Eugenius Dioneſanus.
Euſebius Crucejus.
Fabius Franciſcus Dugnanus.
Fabricius Caſtillionaeus.
Fauſtinus Giulinus.
Federicus à Valle.
Felix Hoſius.
Ferdinandus Meltius.
Ferrandus, ſeu Ferdinandus de Abdua.
Franchinus Caſtillionaeus.
Franciſca Manzona Juſta.
Franciſcolus de Broſſano.
Franciſcus Alciatus.
Franciſcus Ambiverus.
Franciſcus Barbavara.
Franciſcus Boſſius.
Franciſcus Brippius.
Franciſcus, ſive Joannes Franciſcus Caccia.
Franciſcus Caſulius.
Franciſcus Cicerejus.
Franciſcus Craſſus.
Franciſcus ab Eccleſia.
Franciſcus Ferrarius.
Franciſcus Gluſſianus.
Franciſcus Gluſſianus alter.
Franciſcus Panigarola.
Franciſcus Pezius.
Franciſcus Picinellus.
Franciſcus Redenaſcus.
Franciſcus Rubinus.
Franciſcus Rugerius.
Franciſcus Sfondratus.
Franciſcus Taberna.
Franciſcus Teſta.
Franciſcus Trivultius.
Franciſcus Hieronymus Saxius.
Galeacius Brugora.
Galeacius Vicecomes.
Galeacius Vicecomes de Aragonia.
Galeacius Maria Sfortia.
Georgius Platus.
Gerardus Cacapiſtus.
Gerardus Landrianus.
Gineſius Roſanus.
Gregorius Brunellus.
Gualterius Corbetta.
Guarnerius Caſtillionaeus.
Guidus Stampa.
Gulielmus de Saporitis.
Hector Albergantus.
Henricus de Capitaneis de Arſago.
S. Herlembaldus Cotta.
Hiacynthus Beſutius.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Caſtillionaeus.
Hieronymus Cribellus.
Hieronymus Crottus.
Hieronymus Figinus Oddus.
Hieronymus Legnanus.
Hieronymus Meltius.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Sanſonius.
Hieronymus de Sirturis.
Hilarion Tadinus.
Hilarius Bologna.
Hippolyta Maria Sfortia.
Hippolytus Eſtenſis.
Hippolytus Seta.
Honoratus Vicecomes.

Horatius Archintus.
Horatius Bazetta.
Horatius Befutius.
Hortenfius Landus.
Jacobus Arlunus.
Jacobus Cambiagus.
Jacobus Minutius.
Jacobus Antonius Moriggia.
Jacobus Maria Berna.
Jacobus Maria ab Ecclefia.
Jacobus Philippus Terzagus.
Jafon Maynus.
Joachimus Caftillionaeus.
Joannes Abbiatus Forrerius.
Joannes Arcimboldus.
Joannes Caftillionaeus.
Joannes Caftillionaeus alter.
Joannes Legnanus.
Joannes Montanus.
Joannes Montius.
Joannes Moriggia.
Joannes Moronus.
Joannes Rhaudenfis.
Joannes Vicecomes.
Joannes Aloyfius Confalonerius.
Joannes Ambrofius Barbavara.
Joannes Ambrofius Bulla.
Joannes Ambrofius Pecchius.
Joannes Andreas Rhaudenfis.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Zavatarius.
Joannes Auguftinus Confalonerius.
Joannes Baptifta de Advocatis.
Joannes Baptifta Archintus.
Joannes Baptifta Barella.
Joannes Baptifta de Bufto.
Joannes Baptifta Civegna.
Joannes Baptifta Crevenna.
Joannes Baptifta Deganus.
Joannes Baptifta Foffatus.
Joannes Baptifta Martinengus.
Joannes Baptifta Porrus.
Joannes Baptifta Raynoldus.
Joannes Baptifta Refta.
Joannes Baptifta Sitonus.
Joannes Baptifta Trottus.
Joannes Baptifta Vicecomes.
Joannes Dominicus Bellanus.
Joannes Donatus Ferrarius.
Joannes Francifcus Foffatus.
Joannes Francifcus Marlianus.
Joannes Francifcus Porrus.
Joannes Galeacius Vicecomes.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Aelius.
Joannes Jacobus Caftillionaeus.
Joannes Jacobus Raynoldus.
Joannes Jacobus Trivultius.
Joannes Jacobus Valerius.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Petrus Gluffianus.
Joannes Petrus Marchefonius.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Stephanus Caftillionaeus.
Joannes Stephanus Cotta.
Joannes Stephanus Mirabilia.
Joannes Thomas Gallaratus.
Jofeph Brippius.
Jofeph Brippius alter.
Jofeph Cattaneus.
Jofeph Taberna.
Jofeph Vallianus.
Jofeph Villa.
Jofeph Maria Fornara.
Jofeph Maria Gradignanus.
Jofeph Maria Mirabilia.
Ifidorus Giroldellus.
Ifidorus Ifolanus.
Julius Poggianus.
Julius Urfinus de Roma.
Julius Caefar Albicantus.
Julius Caefar Carcanus.
Julius Caefar Cattaneus.
Julius Caefar Confalonerius.
Julius Caefar Cribellus.
Julius Caefar Gluffianus.
Lancellottus Decius.
Leo Dugnanus.
Leodrifius Cribellus.
Lucillus Terzagus.
Lucius Hadrianus Cotta.
Ludovicus Macinagus.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Meltius.
Ludovicus Moneta.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Manfredus Crucejus.
Marcellinus Corius.
Marcellinus Refta.
Marcus Litta.
Marcus Antonius Boffius.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Aurelius Quefta.
Marcus Maphaeus Cicerejus.
Matthaeus Bimius.
Matthaeus Buzzius.

Mat-

Matthaeus Taberna.
Mauritius de Domis.
Melchior Puteus.
Michaël Bebulcus.
Michaël Maddius.
Michaël Marlianus.
Michaël Tonſus.
Michaël Angelus Caſſina.
Mutius Sfortia.
Nicolaus Pacedianus.
Obertus Pirovanus.
Octavianus Ferrarius.
Octavianus Origonus.
Octavianus Picius.
Octavianus Raverta.
Octavius Boldonus.
Octavius Cuſanus.
Octavius Ferrarius.
Otho Vicecomes.
Paulus de Aliprandis, ſive de Liprandis.
Paulus Areſius.
Paulus Boſſius.
Paulus Foſſatus.
Paulus Antonius Landrianus.
Paulus Antonius Sormanus.
Petrus à Caſtelletto.
Petrus Maynerius.
Petrus Puſterla.
Petrus de Valvaſſoribus.
Petrus Antonius Marlianus.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Maria Bonſignorius.
Petrus Paulus Boſca.
Petrus Paulus Caravagius.
Petrus Vincentius Carpanus.
Philippus Archintus.
Philippus Picinellus.
Philippus Pirovanus.
Philippus Raynoldus.
Philippus Vicecomes.
Philippus Maria Ceſatus.
Pinamons de Vicomercato.
Pius IV. Pont. Max.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Polycarpus Urſius.
Pompejus Arrigonus.
Pomponius Cotta.
Primus de Comitibus.
Proſper Biragus.
Proſper Faraudus.
Pyrrhus Vicecomes.
Raphaël Ferrarius.
Renatus Biragus.
Robertus Francinetus.

Roglerius de Comitibus.
Ruſticus.
Scipio Simonetta.
Scipio Vegius.
Sebaſtianus Reſta.
Sfortia Brippius.
Sfortia Maria Sfortia.
Sigiſmundus Boldonus.
Stanislaus Hoſius.
Stephanus Pallavicinus.
Stephanus Antonius Cantianus.
Stephanus Franciſcus Gariboldus.
Terentius Alciatus.
Thaddaeolus de Vicomercato.
Thaddaeus Airoldus.
Thaddaeus Caluſchus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Theodorus Platus.
Theodorus Regius.
Theodorus Trivultius.
Thomas de Capitaneis.
Thomas Magnus.
Thomas Regna.
Tiburtius Vicecomes.
Tonſus Tonſus.
Valerianus Caſtillionaeus.
Valerianus Magnus.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Vermundus Corius.
Victorius de Melioribus.
Vido Antonius Arcimboldus.
Virginius Rufus.

INTER EXTEROS

Alexander Rubinus.
Angelus Rubeus de Aragonia.
Bartholomaeus Baphius.
Bartholomaeus Berſanus.
Bonifacius Simonetta.
Carolus Bellonus.
Carolus Franciſcus Cereſolus.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Guinifortus Barzizius.
Jacobus Antiquarius.
Jacobus Maynoldus Gallaratus.
Joſeph Hieronymus Sementius.
Joſeph Maria Stampa.
Julius Aemilius Ferrarius.
Octavianus Picenardus.
Paulus Bellonus.
Petrus Candidus Decembrius.
Petrus Leo.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

POE-

Aron Battalea.
B. Albertus à Sartiano.
Alexander de Comitibus.
Alexander Corius.
Alexander Pusterla.
Alexander Rovidius.
Alexander Vicecomes.
Alexander Maria Briantus.
Aloysius Brippius.
Aloysius Homodeus.
Aloysius Homodeus alter.
Aloysius Plantanida.
Aloysius Strata.
Alphonsus Bertarellus.
Alphonsus Riccius.
Ambrosius Borronus.
Ambrosius Canobius.
Ambrosius Gryphius.
Ambrosius Lucas Cribellus.
Anastasia Cotta.
Andreas Alciatus.
Andreas Glussianus.
Andreas Magnus.
Andreas Manriquius.
Andreas Pusterla.
Andreas Radaëllus.
Andreas Sormanus.
Angelus Decembrius.
Angelus de Lavello.
Angelus Joseph Verganus.
Angelus Maria Quadrius.
Annibal Crucejus.
Anonymus VIII.
Anonymus XI.
Anonymus XXIII.
Anonymus XLII.
Anonymus XLVIII.
S. Anselmus de Badagio.
Anselmus Tantius.
Antonius Albertallus.
Antonius Blaguazonus.
Antonius Canobius.
Antonius Carinus.
Antonius Gallaratus.
Antonius Gryphius.
Antonius Mediobarbus.
Antonius Moneta.
Antonius Pelottus.
Antonius Pessina.
Antonius Rhaudensis.
Antonius Salmatia.
Antonius Trivultius.
Antonius Franciscus Raynerius.
Antonius Georgius Besutius.

Antonius Maria Vicecomes.
Antonius Princivallus Carera.
Aquilinus Coppinus.
Arator.
Archangelus Campatius.
Archileus Carcanus.
Ascanius Centorius de Hortensiis.
Ascanius Mozzonus.
Ascanius Ordeus.
Ascanius Maria Sfortia.
Augustinus Lampugnanus.
Augustinus Sclafenatus.
Augustinus Terzagus.
Augustus Barbovius.
Aurelius Albutius.
Balthassar à Castro-besutio.
Bartholomaeus Aresius.
Bartholomaeus Crassus.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Meda.
Bartholomaeus Meltius.
Bartholomaeus Simonetta.
Bartholomaeus Sitonus.
Bartholomaeus Taëgius.
Basilius Atamannus.
Basilius Bertuccius.
Basilius Serenius.
S. Benedictus.
Benedictus de Bernadigio.
Benedictus Cinquanta.
Benedictus Robius.
Benedictus Sociacus.
Bernardinus Arlunus.
Bernardinus Baldinus.
B. Bernardinus de Bustis.
Bernardinus Moronus.
Bernardus Bertolius.
Bernardus Raynoldus.
Beroldus.
Bettinus Triccius.
Bonagratia Sylva.
Bonagratia Vignatus.
Boninus Mombritius.
Bonvicinus Ripa.
Brunorus Taberna.
Brutius Vicecomes.
Caesar Burrus.
Caesar Canobius.
Caesar Gallaratus.
Caesar de Judicibus.
Caesar Lampugnanus.
Caesar Millefantius.
Caesar Montius.
Caesar Paganus.
Caesar Regna.

Caesar

Caefar Rovidius.
Caefar Saccus.
Caefar Scrofatus.
Caefar Taberna.
Cambius Boffius.
Camilla Scarampa.
Camillus de Advocatis.
Camillus Caftillionaeus.
Camillus Patellanus.
Camillus Rhaudenfis.
Camillus Sitonus.
Camillus Sitonus alter.
Carolus Agudius.
Carolus Bebulcus.
Carolus Boffius.
Carolus Cofta.
Carolus Jacomettus.
Carolus Manonus.
Carolus Patellanus.
Carolus Petrafancta.
Carolus Proferpius.
Carolus à Turre.
Carolus Vicecomes.
Carolus Ambrofius Cuchinus.
Carolus Antonius Agudius.
Carolus Francifcus Rovellus.
Carolus Hyacinthus Gariboldus.
Carolus Jofeph Origonus.
Carolus Maria Maddius.
Carolus Maria Porcara.
Cattarina Vicecomes.
Cattellianus Cotta.
Celfus Quattrocafe.
Cherubinus Ferrarius.
Cherubinus Serbellonus.
Chriftophorus Cambiagus.
Chriftophorus Ceva.
Chriftophorus Magnus.
Chriftophorus à Varifio.
Claudius Trivultius.
Clemens Caprettus.
Coecilia Gallarana.
Coecilius Statius.
Cornelia Cotta.
Cyprianus Maurus.
Damianus Fafolius.
Defiderius Gryphius.
Deuterius.
Didacus Ordonius de Rofales.
Diomedes Crucejus.
Diomedes de Pado.
Dionyfius Aelius.
Dionyfius Brippius.
Dominicus Buellius.
Dominicus Maccaneus.

Elpidius Rufticus.
Fabius Varifius.
Fabricius Vicecomes.
Facius Gallaranus.
Fauftinus Mazenta.
Federicus Quintius.
Federicus Vaffallus.
Felix Hofius.
Ferrandus, five Ferdinandus de Abdua.
Flaminius Platus.
Flavius Boldonus.
Flavius Fauftus.
Floravantes Rabbia.
Francifca Manzona Jufta.
Francifcus.
Francifcus Aelius.
Francifcus Alciatus.
Francifcus Ambiverus.
Francifcus Bazetta.
Francifcus Caftellus.
Francifcus Cicerejus.
Francifcus Craffus.
Francifcus Curtius.
Francifcus Ferrarius.
Francifcus Hofius.
Francifcus Lampugnanus.
Francifcus Mantegatia.
Francifcus Pancerus.
Francifcus Panigarola.
Francifcus Pellizarius.
Francifcus Petrafancta.
Francifcus Petrafancta alter.
Francifcus Picinellus.
Francifcus Puricellus.
Francifcus Puteobonellus.
Francifcus Rugerius.
Francifcus Ruginius.
Francifcus Sadarinus.
Francifcus Sfondratus.
Francifcus Taberna.
Francifcus Taberna alter.
Francifcus Tantius Corniger.
Francifcus Abundius Caftillionaeus.
Francifcus Antonius Radaëllus.
Francifcus Bernardinus Ferrarius.
Francifcus Bernardinus Seffa.
Francifcus Civellus, five Clavellus.
Francifcus Hieronymus Saxius.
Francifcus Maria Rhaudenfis.
Francifcus Maria Ripalta.
Francifcus Maximilianus Chalcus.
Francifcus Xaverius Renolius.
Fridericus Nicolaus Gavardus.
Gabriel Carcanus.
Gafpar Vicecomes.

Genesius Rosanus.
Georgius Cribellus.
Georgius Platus.
Georgius Ravennatinus.
Gregorius Brunellus.
Gualvaneus de la Flamma.
Guidottus Mazenta.
Guidus Mazenta.
Guidus Taberna.
Guilielmus Bramicellus.
Gutetus de Mixigia.
Hector Albergantus.
Hector Vicecomes.
Henricus.
Hercules Vincemala.
Hermes Stampa.
Hieronymus Bassus.
Hieronymus Bossius.
Hieronymus Brippius.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Cittadinus.
Hieronymus Dugnanus.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus Meazza.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Olgiatus.
Hieronymus Porrus.
Hieronymus Rabbia.
Hieronymus Raynerius.
Hieronymus Terzagus.
Hieronymus Tuttavilla.
Hieronymus Vicecomes.
Hilarion Tadinus.
Hippolyta Borromaea.
Hippolyta Vela.
Honuphrius de Bussero.
Horatius Seronus.
Horatius Siccus.
Hortensius Pallavicinus.
Hyacinthus Fageus.
Jacobus Arlunus.
Jacobus Minutius.
Jacobus Maria ab Ecclesia.
Jacobus Philippus Simonetta.
Jason Maynus.
Jason Maynus alter.
Ignatius Albanus.
Innocentius ab Ecclesia.
Joannes Bissus.
Joannes Brippius.
Joannes de Magistris.
Joannes Malabarba.
Joannes Paganus.
Joannes Pasta.

Joannes Rabbia.
Joannes Stampa.
Joannes Tonsus.
Joannes Vicecomes.
Joannes Abbiatus Forrerius.
Joannes Albertus Albicantes.
Joannes Albertus Bossius.
Joannes Aloysius Toscanus.
Joannes Ambrosius Bissus.
Joannes Antonius Besana.
Joannes Antonius Bossius.
Joannes Antonius Canevesius.
Joannes Antonius Luinus.
Joannes Antonius Mediobarbus.
Joannes Antonius Sangeorgius.
Joannes Antonius Verdanus.
Joannes Antonius Actius Gallaratus.
Joannes Baptista Bossius.
Joannes Baptista Brebbia.
Joannes Baptista Buttintrochius.
Joannes Baptista Castillionaeus.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Crassus.
Joannes Baptista Dardanonus.
Joannes Baptista Fageus.
Joannes Baptista Fossatus.
Joannes Baptista Landrianus.
Joannes Baptista Oddonus.
Joannes Baptista Parona.
Joannes Baptista Plantanida.
Joannes Baptista Porrus.
Joannes Baptista Rubeus.
Joannes Baptista Rusca.
Joannes Baptista Salvatorinus.
Joannes Baptista Scaravagius.
Joannes Baptista Sclafenatus.
Joannes Baptista Sitonus.
Joannes Baptista Tadinus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Vicecomes alter.
Joannes Baptista Vicecomes alter.
Joannes Baptista Villa.
Joannes Christophorus Daverius.
Joannes Evangelista Cabiatus.
Joannes Fabricius Landrianus.
Joannes Franciscus Castillionaeus.
Joannes Franciscus de Clericis.
Joannes Franciscus Marlianus.
Joannes Franciscus Pusterla.
Joannes Galeacius Maria Sfortia.
Joannes Georgius Trivultius.
Joannes Jacobus Lomatius.
Joannes Jacobus Resta.
Joannes Jacobus Valerius.
Joannes Jacobus Vincemala.

Joan-

Joannes Marcus Fagnanus.
Joannes Maria Cattaneus.
Joannes Maria Vicecomes.
Joannes Matthaeus Toſcanus.
Joannes Nicolaus Boldonus.
Joannes Paulus Barzius.
Joannes Paulus Lomatius.
Joannes Petrus Figinus.
Joannes Petrus Moneta.
Joannes Petrus Petraſancta.
Joannes Petrus Zenalius.
Joannes Philippus Gherardinus.
Jacobus Philippus Oppicellus.
Joannes Stephanus Cotta.
Joannes Stephanus Mirabilia.
Joannes Thomas Gallaratus.
Joſeph Biffus.
Joſeph Brippius.
Joſeph Brippius alter.
Joſeph Cattaneus.
Joſeph Corradus.
Joſeph Cuſanus.
Joſeph Landus.
Joſeph Milanus.
Joſeph Origonus.
Joſeph Puſterla.
Joſeph Taberna.
Joſeph Vincemala.
Joſeph Antonius Caſtillionaeus.
Joſeph Maria Fornara.
Joſeph Maria Mazzettus.
Joſeph Maria Mirabilia.
Joſeph Maria Felix Ferrarinus.
Iſidorus Giroldellus.
Iſidorus Ripa.
Iſidorus Spreaficus.
Julia Variſia.
Julius Perottus.
Julius Plantanida.
Julius Verga.
Julius Caeſar Albicantes.
Julius Caeſar Gluſſianus.
Julius Caeſar Tadinus.
Lampus, ſive Lampuginus Biragus.
Lancinus Curtius.
Landulphus.
Laurentius Toſcanus.
Lazarinus Reſta.
Leander Vicecomes.
Leo Rubeus.
Leodriſius Cribellus.
Leonardus Delphinonus.
Leonardus Gryphius.
Livia Tornıella.

Luchinus Vicecomes.
Lucinus Conagus.
Ludovicus Gandinus.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Mazenta.
Ludovicus Mazenta alter.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcus Litta.
Marcus Antonius Bebulcus.
Marcus Antonius Boſſius.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Antonius Miſſalia.
Marcus Antonius Montius.
Marcus Aurelius Grattarola.
Marcus Aurelius Queſta.
Marcus Maphaeus Cicerejus.
Margharita Archinta.
Maria Ferraria.
Maria Roſa Felix Maddia.
Marius Cotta.
Marius Piccius.
Martinus Longus.
Matthaeus Valerius.
Matthaeus Abbiatus Forrerius.
Matthias Toſcanus.
Mauritius Maurus.
Mauritius Vicecomes.
Melchior Puteus.
Michaël Maddius.
Michaël Reſta.
Mutius Sfortia.
Mutius Variſius.
S. Myrocles.
Nicolaus Caſtillionaeus.
Nicolaus Margaritonus.
Nicolaus Mutonus.
Nicolaus Seraticus.
Octavianus Arcimboldus.
Octavianus Fabagroſſa.
Octavianus Perlaſca.
Octavianus Piccius.
Octavianus Raverta.
Octavius Boldonus.
Octavius de Vicomercato.
Pacificus Bebulcus.
Palladinus Cribellus.
Pantaleo Cuſanus.
Parthenia Gallarata Maynolda.
Paula Seſſa.
Paula Sfondrata.
Paulus Albutius.
Paulus Cribellus.
Paulus Montius.

Paulus Moriggia.
Paulus de Perego.
Paulus Petrafancta.
Paulus Aemilius Barbaruffa.
Paulus Bernardinus Lanterius.
Paulus Hieronymus Bimius.
Paulus Nicolaus Varifius.
Petrus à Bafilica-petri.
Petrus à Caftelletto.
Petrus Cornenus.
Petrus Lazaronus.
Petrus Martinolus.
Petrus Novatus.
Petrus de Valvafforibus.
Petrus Antonius Crevenna.
Petrus Antonius Platus.
Petrus Francifcus Arefinus.
Petrus Francifcus Corius.
Petrus Francifcus Goanus.
Petrus Francifcus Vicecomes.
Petrus Hieronymus Tinellus.
Petrus Maria Bonfignorius.
Petrus Martyr de Angleria.
Petrus Paulus Caravagius.
Petrus Paulus Giletus.
Petrus Paulus Porrus.
Petrus Vincentius Carpanus.
Philippus Binafcus.
Philippus Caftillionaeus.
Philippus Meda.
Philippus Pirogallus.
Philippus Maria Sfortia.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Polydorus Ripa.
Pontianus Moronus.
Primus de Comitibus.
Princivallus Befutius.
Profper Cattaneus.
Profper Vicecomes.
S. Protafius.
Publius Francifcus Spinula.
Pyrrhus Vicecomes.
Quintilianus Cribellus.
Raphaël Fagnanus.
Raphaël Tofcanus.
Robertus Francinetus.
Roglerius de Comitibus.
Sampfon Ifola.
Scipio Albanus.
Sebaftianus Refta.
Seraphinus ab Ecclefia.
Severinus Frigerius.
Sfortia Brippius.
Sigifmundus Boldonus.
S. Simplicianus.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus Morefinus.
Sylvius Gelofus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Theodatus Hofius.
Theodorus Manlius.
Thomas Albiatus.
Thomas Ceva.
Thomas Santauguftinus.
Titus Hieronymus Sempronius Caftillionaeus.
Valentinus Rubinus.
Valerianus Caftillionaeus.
Ubaldus Gherardus.
Venturianus Carlius.
Victoria Caftelletta Rhaudenfis.
Victorius Caftillionaeus.
Virginius Jofeph Burrus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.
Vivianus Guffallus.
Urbanus Montius.

INTER EXTEROS

Alexander Rubinus.
Balthaffar Caftillionaeus.
Balthaffar Tacco, feu Tacconus.
Bartholomaeus Berfanus.
Carolus Francifcus Cerefolus.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Gherardus Borgogni.
Hieronymus Borferius.
Jacobus Antiquarius.
Jofeph Hieronymus Sementius.
Jofeph Maria Stampa.
Julianus Gofelinus.
Maximilianus Calvus.
Nicolaus Siccus.
Paulus Bellonus.
Petrus Leo.
Petrus Candidus Decembrius.
Placidus Aloyfius Caroëllus.
Protafius Porrus.
Sigifmundus Picenardus.
Stephanus Dulcinus.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

GRAM-

ET RHETORES.

ALexander Archintus.
Alexander Confalonerius.
Alexander Simonetta.
Alexius Ledesma.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Angelus Maria Alchisius.
Antonius Giggaeus.
Antonius Rhaudensis.
Augustinus Bonacina.
Augustinus Gambarellus.
Augustinus Lampugnanus.
Bartholinus de Valvassoribus.
Benignus Grysonianus.
B. Bernardinus de Bustis.
Blasius Guenzatus.
Bonaventura Burattus.
Caesar Lampugnanus.
Deuterius.
Felix Hosius.
Franciscus Ambiverus.
Franciscus Cicerejus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Pezius.
Franciscus Rivola.
Franciscus Sanbenedictus.
Gabriel Sfortia.
Georgius Florus.
Georgius Vallagussa.
Gregorius Gallicanus.
Hilarion Lanterius.
Hilarion Rancatus.
Hortensius Landus.
Ignatius Landrianus.
Joannes Bissus.
Joannes Albertus Bossius.
Joannes Antonius de Vailate.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Crevenna.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Franciscus Besutius.
Joannes Petrus Legnanus.
Joseph Alamannus.
Joseph Vallianus.
Joseph Maria Mirabilia.
Julius Porrus.
Julius Caesar Confalonerius.
Julius Caesar Glussianus.
Lucillus Terzagus.
Marcus Antonius Majoragius.
Mariangelus Sanbenedictus.
Paganus Rhaudensis.
Paulus Aresius.
Petrus Martyr Marinonus.

Sampson Isola.
Stanislaus Hosius.
Theodatus Hosius.
Theodorus Manlius.
Thomas Albiatus.
Virginius Rufus.

INTER EXTEROS

Alexander Rubinus.
Demetrius Chalcondyles.
Gasparinus Barzizius.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Joseph Maria Stampa.
Petrus Galesinus.
Petrus Candidus Decembrius.

PHILOLOGI.

AAron Battalea.
B. Albertus à Sartiano.
Albertus Castellanus.
B. Alexander II. Pont. Max.
Alexander Archintus.
Alexander Archintus alter.
Alexander Cacciator.
Alexander de Comitibus.
Alexander Panigarola.
Alexander Perlasca.
Alexander Rhaudensis.
Alexander Rovidius.
B. Alexander Saulius.
Alexander Vicecomes.
Alexander Maria Briantus.
Alexius Ledesma.
Aloysius de Capitaneis.
Aloysius Castillionaeus.
Aloysius Cusanus.
Aloysius Figinus.
Aloysius Homodeus.
Aloysius Marlianus.
Aloysius Pionnus.
Alphonsus Besutius.
Alphonsus Crucejus.
Alphonsus Oldradus.
S. Ambrosius.
Ambrosius alter.
Ambrosius de Cavalleriis.
Ambrosius Ferrarius.
Ambrosius Magnagus.
Ambrosius Recalcatus.
Andreas Alciatus.
B. Andreas Billius, five de Billiis.
Andreas Bossius.

Christophorus Rachettus.
Christophorus à Varisio.
Christophorus Maria Crucejus.
Coelestinus Sfondratus.
Conradus Confalonerius.
Cyprianus Maurus.
Damianus Fasolius.
Daniel Porrus.
Didacus Ordonius de Rosales.
Dominicus Maccaneus.
Dominicus Madernus.
Dominicus Maria Curionus.
Domitilla Trivultia.
Donatus Benzonus.
Donatus Fontana.
Eusebius Blancus.
Eusebius Corradus.
Eusebius Crucejus.
Fabricius Vicecomes.
Facius Cardanus.
Federicus Borromaeus.
Federicus Garimbertus.
Federicus à Valle.
Federicus Vassallus.
Federicus Nicolaus Gavardus.
Felix Hosius.
Ferdinandus Taberna.
Flagrius Manlius.
Francisca Manzona Justa.
Franciscus Alciatus.
Franciscus Biragus.
Franciscus Bonardus.
Franciscus Caimus.
Franciscus Cicerejus.
Franciscus Collius.
Franciscus Crucejus.
Franciscus Pancerus.
Franciscus Panigarola.
Franciscus Perlasca.
Franciscus Pezius.
Franciscus Picinellus.
Franciscus Picolpassus.
Franciscus Puteobonellus.
Franciscus Rugerius.
Franciscus Serbellonus.
Franciscus Sfondratus.
Franciscus Sormanus.
Franciscus Taberna.
Franciscus Taberna alter.
Franciscus Taëgius.
Franciscus Tantius Corniger.
Franciscus de Vicomercato.
Franciscus Abundius Castillionaeus.
Franciscus Bernardinus Ferrarius.
Franciscus Bernardinus de Vicomercato.

Franciscus Hieronymus Saxius.
Franciscus Maria Abbiatus Forrerius.
Franciscus Maria Pellizzarius.
Franciscus Maria Ripalta.
Franciscus Xaverius Renolius.
Francus Ferrarius.
Gabriel Maddius.
Gabriel Sfortia.
Gabriel Verrus.
Galeacius Capra, sive Capella.
Gaspar Lampugnanus.
Georgius Cribellus.
Georgius Longus.
Georgius Olivatius.
Georgius de Pasqualibus.
Georgius Raynoldus.
Georgius Vallagussa.
Gothardus Regna.
Gregorius XIV. Pont. Max.
Gregorius Brunellus.
Gregorius Leti.
Gualterius Corbetta.
Guido Terzagus.
Guidus Mazenta.
Hadrianus Majoragius.
Haymon Corius.
Hector Albergantus.
Henricus Cattaneus.
Hieronymus Archintus.
Hieronymus Arconatus.
Hieronymus Bossius.
Hieronymus Bossius alter.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Ferrarius.
Hieronymus Frova.
Hieronymus Gallaratus.
Hieronymus Gatticus.
Hieronymus Ghilinus.
Hieronymus Legnanus.
Hieronymus Meazza.
Hieronymus Porrus.
Hieronymus Raynerius.
Hieronymus Septala.
Hieronymus de Sirturis.
Hieronymus Tattus.
Hieronymus Trivultius.
Hieronymus Vicecomes.
Hieronymus Antonius Regna.
Hilarion Corbetta.
Hilarion Lanterius.
Hilarion Rancatus.
Horatius Bazetta.
Hortensius Landus.
Hortensius Pallavicinus.
Jacobus Alipher.

Jacobus Lampugnanus .
Jacobus à Modoëtia .
Jacobus Puteobonellus .
Jacobus Spreaficus .
Jacobus Maria Berna .
Jacobus Maria ab Ecclesia .
Jacobus Maria Hieronymus Stampa .
Jacobus Philippus Butius .
Jacobus Philippus Terzagus .
Ignatius Landrianus .
Innocentius ab Ecclesia .
Joachimus Garbicellus .
Joannes Arcimboldus .
Joannes Arcimboldus alter .
Joannes Biffus .
Joannes Capis .
Joannes Carpanus .
Joannes de Magistris .
Joannes Mapellus .
Joannes Moriggia .
Joannes de Parazo .
Joannes Pasta .
Joannes Rabbia .
Joannes Rhaudensis .
Joannes Salvaterra .
Joannes Tonsus .
Joannes Videmarius .
Joannes Aloysius Trottus .
Joannes Ambrosius Archintus .
Joannes Ambrosius Biffus .
Joannes Ambrosius Blancus .
Joannes Ambrosius Mazenta .
Joannes Angelus Arcimboldus .
Joannes Antonius Cazzulus .
Joannes Antonius Lupus .
Joannes Antonius Mediobarbus .
Joannes Antonius Pancerus .
Joannes Antonius Verdanus .
Joannes Antonius Zerbus .
Joannes Antonius Actius Gallaratus .
Joannes Augustinus Bertarellus .
Joannes Augustinus Confalonerius .
Joannes Augustinus Meda .
Joannes Baptista Barella .
Joannes Baptista Blanchinus .
Joannes Baptista Castillionaeus .
Joannes Baptista Corneus .
Joannes Baptista Corneus alter .
Joannes Baptista Crevenna .
Joannes Baptista Deganus .
Joannes Baptista Fageus .
Joannes Baptista Fossatus .
Joannes Baptista Gallimbertus .
Joannes Baptista à Modoëtia .
Joannes Baptista Porrus .

Joannes Baptista Porta .
Joannes Baptista Proserpius .
Joannes Baptista Saccus .
Joannes Baptista Septala .
Joannes Baptista Vicecomes .
Joannes Christophorus Daverius .
Joannes Christophorus Moronus .
Joannes Dominicus Mazza .
Joannes Donatus Ferrarius .
Joannes Franciscus Aresius .
Joannes Franciscus Besutius .
Joannes Franciscus Gaddius .
Joannes Franciscus Quintianus .
Joannes Franciscus Strapparola .
Joannes Gaspar Beretta .
Joannes Georgius Septala .
Joannes Jacobus Conturbius .
Joannes Jacobus Resta .
Joannes Jacobus Salvatorinus .
Joannes Jacobus Valerius .
Joannes Maria Cattaneus .
Joannes Maria Vicecomes .
Joannes Maria Vicecomes alter .
Joannes Matthaeus Toscanus .
Joannes Paulus de Clericis .
Joannes Paulus Lomatius .
Joannes Paulus Mazzucchellus .
Joannes Paulus Medices .
Joannes Petrus Besutius .
Joannes Petrus Glussianus .
Joannes Petrus Puricellus .
Joannes Petrus Quadrius .
Joannes Stephanus Leinatius .
Joseph Alamannus .
Joseph Arzonicus .
Joseph Biffus .
Joseph Cisnusculus .
Joseph Corradus .
Joseph Cusanus .
Joseph Milanus .
Joseph Origonus .
Joseph Pusterla .
Joseph Vallianus .
Joseph Vincemala .
Joseph Antonius Castillionaeus .
Joseph Carolus Franciscus de Comitibus .
Joseph Maria Cignardus .
Joseph Maria Mazzettus .
Joseph Maria Mirabilia .
Joseph Maria Felix Ferrarinus .
Isidorus Isolanus .
Isidorus Ripa .
Julius Cignardus .
Julius Perottus .
Julius Poggianus .

Julius Tattus.
Julius Caesar Confalonerius.
Julius Caesar Gluffianus.
Lampus, five Lampuginus Biragus.
Lampus, five Lampuginus Biragus alter.
Lancinus Curtius.
Laurentius Maddius.
Laurentius Sormanus.
Lazarus de Grandis.
Leodrifius Cribellus.
Leonardus Delphinonus.
Lucas Cribellus.
Luchinus Arconatus.
Lucillus Terzagus.
Ludovicus Mannius.
Ludovicus Mazenta.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Auguftinus Caftellus.
Ludovicus Maria Agudius.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Malachias Binafcus.
Manfredus Septala.
Maphaeus Craffus.
Marcus Cremofanus.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Salvius Julianus.
Matthaeus Caffagus.
Matthaeus Taberna.
Matthaeus Valerius.
Matthias Tofcanus.
Mauritius Maurus.
Mauritius Vicecomes.
Maurus Corbetta.
Melchior Puteus.
Michaël Fernus.
Michaël Refta.
Nicolaus Gluffianus.
Nicolaus Luinus.
Nicolaus Moltrafius.
Nicolaus Mutonus.
Nicolaus Pacedianus.
Nicolaus Pellizarius.
Nicolaus Serazonus.
Octavianus Ferrarius.
Octavius Boldonus.
Octavius Cotonius.
Octavius Cufanus.
Octavius Ferrarius.
Octavius Vicecomes.
Octavius Vincemala.
Pantaleo Cufanus.
Paulus Arefius.
Paulus de Billiis.
Paulus Moriggia.

Paulus Rhaudenfis.
Paulus Sfondratus.
Paulus Aemilius Barbaruffa.
Paulus Antonius Annonus.
Paulus Antonius Monelia.
Paulus Antonius Prandonus.
Paulus Antonius Sormanus.
Paulus Auguftinus Montorfanus.
Paulus Francifcus Modronus.
Paulus Hieronymus Bimius.
Paulus Jofeph Meronus.
Paulus Maria Terzagus.
Petrus Carcanus.
Petrus Craffus.
Petrus Figinus.
Petrus Montius.
Petrus Pufterla.
Petrus Francifcus Biragus.
Petrus Francifcus Raymundus.
Petrus Jacobus Arrigonus.
Petrus Maria Martellus.
Petrus Maria Vulpius.
Petrus Martyr Marinonus.
Petrus Paulus Arrigonus.
Petrus Paulus Bofca.
Petrus Paulus Ormanicus.
Philippus Brafca.
Philippus Meda.
Philippus Meda alter.
Philippus Picinellus.
Philippus Vicecomes.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Primus de Comitibus.
Princivallus Lampugnanus.
Polycarpus Urfius.
Pompejus Lampugnanus.
Publius Francifcus Spinula.
Raphaël Peragallus.
Raymundus Marlianus.
Renatus Biragus.
Robertus Rufca.
Roglerius de Comitibus.
Rolandus Pallavicinus.
Sebaftianus Fageus.
Sebaftianus Refta.
Sigifmundus Boldonus.
Stanislaus Hofius.
Stephanardus de Vicomercato.
Stephanus Nardinus.
Sylvefter.
Thaddaeus Calufchus.
Theobaldus Maria Vicecomes.
Theodatus Hofius.
Theodorus Platus.

Theodorus Trivultius.
Theodorus Trivultius alter.
Theophilus Carentius.
Thomas Ceva.
Thomas Lucionus.
Thomas Santauguſtinus.
Tiburtius Boſſius.
Titus Hieronymus Sempronius Caſtillionaeus.
Tonſus Tonſus.
Triſtanus Chalcus.
Valerianus Caſtillionaeus.
Valerianus Magnus.
Ubertus Ghiringhellus.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Vincentius Caſtillionaeus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Urbanus Paganus.
Zacharias Ferrarius.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Andreas Treviſius.
Balthaſſar Caſtillionaeus.
Balthaſſar Tacco, ſeu Tacconus.
Bonifacius Simonetta.
Carolus Franciſcus Cerefolus.
Ciccus Simonetta.
Demetrius Chalcondyles.
Didacus Salazarius.
Franciſcus Mediobarbus Biragus.
Gaſparinus Barzizius.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Gherardus Borgogni.
Guinifortus Barzizius.
Hieronymus Borſerius.
Hieronymus Perbonus.
Jacobus Antiquarius.
Joſeph Hieronymus Sementius.
Joſeph Maria Stampa.
Julianus Goſelinus.
Julius Aemilius Ferrarius.
Lucillus Philalthaeus.
Maximilianus Calvus.
Nicolaus Siccus.
Papyrius Cattaneus.
Petrus Galeſinus.
Petrus Candidus Decembrius.
Placidus Aloyſius Caroëllus.
Stephanus Dulcinus.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

Aaron Battalea.
Albertus Gryphius.
B. Albertus à Sartiano.
B. Alexander II. Pont. Max.
B. Alexander V. Pont. Max.
Alexander Corius.
Alexander Cribellus.
Alexander Panigarola.
Alexander Perlaſca.
Alexander Puricellus.
Alexander Rhaudenſis.
B. Alexander Saulius.
Aloyſius Homodeus.
Aloyſius Marlianus.
Aloyſius Terzagus.
Alphonſus Litta.
Alphonſus Raynoldus.
Alphonſus Riccius.
Alphonſus Vicecomes.
S. Ambroſius.
Ambroſius Lucas Cribellus.
Anaſtaſius Platus.
Andreas Alciatus.
B. Andreas Billius, ſive de Billiis.
Andreas de Cantiano.
Andreas Carpanus.
Andreas Vicecomes.
Angela Flaminia Confaloneria.
Angelica Agatha Sfondrata.
Angelus Decembrius.
Angelus Stampa.
Angilbertus Puſterla.
Anna Maria Zucchia.
Annibal Crucejus.
S. Anſelmus de Badagio.
Antonius Canobius.
Antonius Cremona.
Antonius Giggaeus.
Antonius Peſſina.
Antonius Rhaudenſis.
Antonius Salmatia.
Antonius Trivultius.
Antonius Maria Pavarus.
Antonius Maria Venuſtus.
Aquilinus Coppinus.
Arator.
B. Archangela Panigarola.
Archangelus Ungardus.
Ardicio Rivoltella.
Aſcanius Maria Sfortia.
Auguſtinus Cuſanus.
Auguſtinus Lampugnanus.
Auguſtinus Terzagus.
Bartholomaeus Capra.

Bartholomaeus Capra alter.
Bartholomaeus Chalcus.
Bartholomaeus Gavantus.
Bartholomaeus Rattus.
Bartholomaeus Rozzonus.
Bartholomaeus Taëgius.
Bartholomaeus Vicecomes.
Bartholomaeus Zucchius.
Balthaſſar de Fidelibus.
Baſilius Ferrarius.
Baſilius Menabenus.
Benignus Gryſonianus.
Bernabos Carcanus.
Bernardinus Baldinus.
Bernardinus Landriauus.
Bernardinus Marlianus.
Bonaventura Caſtillionaeus.
Boninus Mombritius.
Bonus Aloyſius Cribellus.
Boſchinus de Angleria.
Branda Caſtillionaeus.
Caeſar Gallaratus.
Caeſar Montius.
Caeſar Rovidius.
Caeſar Specianus.
Camillus Meltius.
Camillus Sclafenatus.
Camillus Sitonus.
Carolus Barbavara.
Carolus à Baſilica-petri.
S. Carolus Borromaeus.
Carolus Moneta.
Carolus Septala.
Carolus Vicecomes.
Carolus Joſeph Origonus.
Carolus Maria Maddius.
Carolus Maria Perugia.
Cattarina Vicecomes.
Celſus Confalonerius.
Coecilia Gallarana.
Coeleſtinus IV. Pont. Max.
Conſtantius.
Conſtantius alter.
Cornelia Cotta.
Daniel de Concoregio.
Dominicus de Valvaſſoribus.
Domitilla Trivultia.
Elpidius Ruſticus.
S. Euſebius.
S. Euſtorgius II.
Fabricius Petraſancta.
Federicus Borromaeus.
Federicus Quintius.
Felix Hoſius.
Ferdinandus Taberna.

Flaminius Platus.
Flavius Fauſtus.
Florianus.
Franciſca Manzona Juſta.
Franciſcolus de Broſſano.
Franciſcus Alciatus.
Franciſcus Boſſius.
Franciſcus Boſſius alter.
Franciſcus Caſtellus.
Franciſcus Cicerejus.
Franciſcus Cittadinus.
Franciſcus Crucejus.
Franciſcus Curtius.
Franciſcus Panigarola.
Franciſcus Petraſancta.
Franciſcus Pezius.
Franciſcus Picolpaſſus.
Franciſcus Puteobonellus.
Franciſcus Rubinus.
Franciſcus Sadarinus.
Franciſcus Sfondratus.
Franciſcus Simonetta.
Franciſcus Tantius Corniger.
Franciſcus Bernardinus Ferrarius.
Franciſcus Bernardinus Magnus.
Franciſcus Maria Annonus.
Gabriel de Concoregio.
S. Galdinus.
Galeacius Maria Sfortia.
Georgius Olivatius.
Georgius Vallaguſſa.
Gerardus Landrianus.
Gerardus Seſſa, ſeu Seſſius.
Gregorius XIV. Pont. Max.
Gregorius Leti.
Gualterius Corbetta.
Guarnerius Caſtillionaeus.
Guido de Summa.
Guidus Mazenta.
Gulielmus Rizzolius.
Gutetus de Mixigia.
Hector Albergantus.
Henricus Scaccabarozzius.
Henricus Septala.
Hieronymus Cardanus.
Hieronymus Caſtillionaeus.
Hieronymus Donatus.
Hieronymus Garbagnatus.
Hieronymus Montius.
Hieronymus Moronus.
Hieronymus Olgiatus.
Hieronymus Rozzonus.
Hieronymus Terzagus.
Hieronymus Trivultius.
Hieronymus de Valvaſſoribus.

Hilarion Corbetta.
Hilarion Rancatus.
Hippolytus Estensis.
Horatius Bazettà.
Hortensius Landus.
Jacobus Alciatus.
Jacobus Arcimboldus.
Jacobus à Modoëtia.
Jacobus Rhaudensis.
Jacobus Simonetta.
Jacobus Philippus Carpanus.
Jacobus Philippus Simonetta.
Innocentius ab Ecclesia.
Joachimus Castillionaeus.
Joannes Arcimboldus.
Joannes de Capitaneis.
Joannes Castillionaeus.
Joannes à Modoëtia.
Joannes Moronus.
Joannes Pasta.
Joannes Tolentinus.
Joannes Tonsus.
Joannes Vicecomes.
Joannes Vicecomes alter.
Joannes Ambrosius Confalonerius.
Joannes Ambrosius Ferrarius.
Joannes Ambrosius Mazenta.
Joannes Andreas de Vicomercato.
Joannes Antonius Corvinus.
Joannes Antonius Sorbellonus.
Joannes Antonius Verdanus.
Joannes Antonius Vicomercatus.
Joannes Augustinus Meda.
Joannes Baptista Arconatus.
Joannes Baptista Corneus.
Joannes Baptista Corneus alter.
Joannes Baptista Saccus.
Joannes Baptista Scaravaggius.
Joannes Baptista Sitonus.
Joannes Baptista Vicecomes.
Joannes Baptista Zappa.
Joannes Donatus Ferrarius.
Joannes Franciscus Gaddius.
Joannes Franciscus Porrus.
Joannes Galeacius Vicecomes.
Joannes Jacobus Aelius.
Joannes Jacobus Medices.
Joannes Jacobus Resta.
Joannes Jacobus Simonetta.
Joannes Jacobus Trivultius.
Joannes Maria Salvaterra.
Joannes Matthaeus Toscanus.
Joannes Nicolaus Boldonus.
Joannes Petrus Besutius.
Joannes Petrus Glussianus.

Joannes Petrus Marchesonius.
Joannes Petrus Petrasancta.
Joannes Petrus Puricellus.
Joannes Petrus Vicecomes.
Joannes Philippus Gambaloita.
Joannes Galeaz Maria Sfortia.
Joseph Brippius.
Joseph Radaëllus.
Joseph Ripamontius.
Julius Poggianus.
Laurentius.
S. Laurentius Litta.
Lazarinus Resta.
Leo de Perego.
Leodrisius Cribellus.
Lucillus Terzagus.
Ludovicus Maddius.
Ludovicus Mondellus.
Ludovicus Porrus.
Ludovicus Septala.
Ludovicus Simonetta.
Ludovicus Taberna.
Ludovicus Maria Sfortia.
S. Magnus Felix Ennodius.
Marcus Antonius Majoragius.
Marcus Antonius Montius.
Marcus Aurelius Grattarola.
Marcus Maphaeus Cicerejus.
Margarita Ferufina.
Martinus Corvus, seu Corbus.
Matthaeus Valerius.
Nicolaus Amidanus.
Nicolaus Arcimboldus.
Nicolaus de Pado.
Nicolaus Pellizarius.
Nicolaus Rubinus.
Octavianus Ferrarius.
Octavianus Perlasca.
Octavius Ferrarius.
Octavius de Vicomercato.
Octavius Vincemala.
Oldepertus.
Pantaleo Cusanus.
Parthenia Gallarata Maynolda.
Paula Antonia de Nigris.
Paula Antonia Sfondrata.
Paulus Aresius.
Paulus Moriggia.
Paulus Sfondratus.
Paulus Aemilius Sfondratus.
Petrus.
Petrus Cantonus.
Petrus Grysolanus.
Petrus Oldradus.
Petrus Puricellus.

Petrus

Petrus de Valvassoribus.
Petrus Franciscus Marlianus.
Petrus Georgius Vicecomes.
Petrus Martyr de Angleria.
Petrus Paulus Porrus.
Petrus Vincentius Carpanus.
Philippus Archintus.
Philippus Decius.
Philippus Lampugnanus.
Philippus Meda.
Philippus Pirovanus.
Philippus Maria Vicecomes.
Pius IV. Pont. Max.
Pius Mutius.
Platinus Platus.
Pompejus Castillionaeus.
Primus de Comitibus.
Prosper Vicecomes.
Publius Franciscus Spinula.
Raphaël Montorfanus.
Renatus Biragus.
Robaldus, sive Roboaldus.
Roglerius de Comitibus.
Scaramuccia Trivultius.
Scipio Casatus.
Sebastianus Fageus.
Severinus Chalcus.
Sfortia Brippius.
Sfortia Maria Sfortia.
Sigismundus Boldonus.
S. Simplicianus.
Stanislaus Hosius.
Stephanus Antonius Cantianus.
Syrus.
Theodorus Trivultius.
Theodorus Trivultius alter.
Thomas Ceva.
Tristanus Chalcus.

Valerianus Castillionaeus.
Valerianus Magnus.
S. Venerius.
Vercellinus Maria Vicecomes.
Virginius Rufus.
Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
Urbanus III. Pont. Max.
Wifredus.

INTER EXTEROS

Andreas Camutius.
Balthassar Castillionaeus.
Balthassar Tacco, seu Tacconus.
Bonifacius Simonetta.
Carolus Franciscus Ceresolus.
Ciccus Simonetta.
Didacus Salazarius.
Gasparinus Barzizius.
Gaudentius Merula.
Georgius Merula.
Georgius Valla.
Guinifortus Barzizius.
Hieronymus Borserius.
Jacobus Antiquarius.
Jacobus Boscalinus.
Joannes Baptista Specianus.
Joseph Hieronymus Sementius.
Julianus Goselinus.
Lucillus Philalthaeus.
Petrus Galesinus.
Petrus Leo.
Petrus Candidus Decembrius.
Petrus Paulus Bonettus.
Protasius Porrus.
Stephanus Dulcinus.
Stephanus Niger.
Ubertus Decembrius.

INDEX GENERALIS
RERUM, ET NOMINUM,
EXCEPTIS IIS,
QUÆ SUNT SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM
QUORUM JAM DEDIMUS CATALOGOS;
Item Locorum, atque Librorum, de quibus in hac Bibliotheca fit mentio.

A

Acade-

Aleva-

Archi-

B

de S. Be-

Bossius

C

Carcas-

D

Da-

Eccard ,

E

F

Fonta-

G

Glo-

H

Harol-

I

K

L

Lam-

Lauren-

M

Mari-

Moneta

N

O

P

Petra-

Q

R

de

S

San-

Sfon-

Sta-

T

de

V

Valen-

Ven-

Vice-

Vin-

F I N I S.

MANTISSA.

LECTORI MONITUM.

CUm jam pene ad umbilicum perducta fuisset Bibliotheca hæc mea Scriptorum Mediolanensium, ejusdem editionem præcessere Epistolæ duæ, eruditione recondita uberrimè refertæ, quarum prima Auctorem habet Eruditissimum Virum, atque Reipublicæ Literarum editis Voluminibus celebratissimum, Angelum Mariam Quirinum *S. R. E. Cardinalem, Episcopum Brixiensem; altera verò conscripta fuit à Clarissimo Viro, & numquam satis ab omnibus bonis, à me præsertim, commendando,* Josepho Antonio Saxio, *Bibliothecæ Ambrosianæ Præfecto, ut eâ, qua pollet, eruditione, ac modestia responsum faceret Eño Præsuli, qui editas Brixiæ superiùs memoratas Literas suas ad eum direxerat, Mediolanensibus hisce typis in lucem emissa. Quid in memoratis Opusculis actum sit, ut & Mediolanensibus, & Brixiensibus cultus, amorque Studiorum ac Scientiarum per utrumque ex proximè laudatis Eruditis propugnatoribus vindicetur, utrobique certantibus, ut Genti suæ primatus gloria tribuatur, non est quòd hìc ego commemorem; verùm, cùm hæc Opuscula ab editione hac mea incitamentum veluti acceperint, & ut plurimum ad eamdem respiciant, operæ pretium existimavi,* Corollarii *loco ad calcem recudere; ne alibi frustra exquirendum sit, quod ad* Mediolanensium *laudem pertineat, addito Indiculo Rerum, & Nominum per me breviter compacto. Id autem ultro etiam peregi, ut utriusque Epistolæ Scriptoribus obsequii mei, devinctique animi immortale offeram testimonium. Hoc profectò haud ingratum tibi, Lector humanissime, futurum censeo, quinimmo & ambabus, ut ajunt, ulnis te excepturum, probaturumque confido. Vale.*

VIRO CLARISSIMO

JOSEPHO ANTONIO SAXIO

MEDIOLANENSIS AMBROSIANÆ BIBLIOTHECÆ PRÆFECTO

ANGELUS MARIA QUIRINUS

S. R. E. CARDINALIS BIBLIOTHECARIUS, ET EPISCOPUS BRIXIENSIS.

Voluptatem, quam singularem cepi, dum per superiores hebdomadas evolvendæ Historiæ Typographico-literariæ Mediolanensi, tuo studio, Vir Clarissime, explicatæ, & nuperrime in lucem eductæ, succisivas horas aliquot locarem, etsi literæ meæ familiares satis Tibi declaraverint, in animum tamen induxi publico insuper hujus Epistolæ documento magis magisque patefacere. Ac primo quidem ingenue fatebor, ei voluptati causam dedisse, præter exquisitam eruditionem in illa tua lucubratione se se undique proferentem, eamque ad exactioris Critices regulas insigniter expensam, nonnullos meos in re pariter Typographica illustranda conatus, quorum fidem faciunt bini libri a me ante paucos annos conscripti; unus nimirum, de Brixiana Literatura renascentium literarum ætate, alter vero, de Pauli II Pont. Max. Gestis vindicatis, & illustratis. Hujus siquidem calci assuitur Commentarius, cujus scopus, ostendere, ac comprobare Pauli II. Pontificatus felicitati deberi optimorum Scriptorum Editiones, quæ scilicet Romæ prodierunt post advectam in eam Urbem a Germanis Opificibus Typographiam. Ille vero, dum Viros eruditos recenset, quibus Brixia ea ætate abundavit, eorum etiam ingenii fœtus, hujus Urbis typis tunc evulgatos, merita cum laude commemorat, & alios præterea, qui, etsi ab exterorum ingenio profecti, haud mediocrem lucem ab iisdem typis acceperunt. Fatebor deinde, ei ipsi voluptati majus adhuc incrementum accessisse, postquam in tui illius Operis Prolegomenis eas Mediolani in re Typographica prærogativas commendari deprehendi, quibus statim videre mihi visus sum haud valde dispares esse, quæ de Brixia quoque jure ac merito valeant prædicari; adeo ut, licet verissimum sit, Mediolano, Cisalpinæ Galliæ principatum tenenti, Virgilianum illud aptari posse,

Verum alias inter tantum caput extulit urbes,
Quantum lenta solent inter viburna cupressi,

nihilominus laudis genus illud, quo eandem Urbem in iis Prolegomenis honestasti, huic quoque Urbi, cui Episcopus præsum, si non omnino ex æquo, saltem haud magno cum discrimine convenire dignoscatur. Atque hoc illud est, quod Epistola ista demonstrabo, ratus, laborem hunc meum Tibi jucundum futurum, cum quod in eo relictis tuo a pede vestigiis insistere mihi propositum sit, tum quod pleraque omnia, instituto meo isti opportuna, petenda mihi sint ex libro de Brixiana Literatura, cui quantum humanitas tua deferre dignata sit, aliqua ejusdem loca tuum in Opus traducta, & honorificis ubique verbis collaudata palam evincunt; qua in re eas me Tibi gratias habere profiteor, quas summas esse necesse sit, ut humanitati illi respondeant.

Antequam autem ad spartam meam adornandam accedam, operæpretium puto (nec aliter profecto & A ipse judicabis, quippe qui optime noris, imo vero exemplo tuo edoceas, nihil præstabilius studiis nostris contingere posse, quam si ad tuendas Religionis causas referantur) calumniam Heterodoxorum refellere, qua admodum frequenter Catholicos insectantur, perinde ac si isti supprimendis priscis, Sanctorum præsertim Patrum, & Theologorum exemplaribus magno studio incumbant, quo locum faciant recentioribus *in Papatu*, ut illi blaterant, *post tempus Reformationis* editis. *La principale utilité* (ita loquitur unus ex ipsis, Author videlicet libri Hagæ Comitum ante quinque annos evulgati, cui hic titulus, Histoire de l'Origine, & des premiers progrés de l'Imprimerie) *de la plus part des anciennes Editions consiste à faire voir l'infidelité des nouvelles, depuis la Reformation, le Concile de Trente, & l'Institution des Indices Expurgatoires*. Deinde B subdit: *On ne sauroit gueres mieux prouver cette verité, que par ce passage un peu long, mais extrêmement curieux, & remarquable du celebre Gisbert Voetius, Professeur en Theologie à Utrecht*. Moxque locum recitat, & in eo diserte affirmatur, Editiones, præcipue Patrum, ac Theologorum, post Concilium Tridentinum in Papatu expurgatas, & mutatas fuisse, ac de ea re docte, & prudenter disseruisse Thomam Jarnesium in eximio illo Tractatu Anglico de Corruptione Scripturæ, Patrum, Conciliorum, aliorumque Authorum; redditur deinde causa, cur exemplarium primarum Editionum copia olim laborassent Reformati, postea inopia: *Nostri* C *enim* (ait Author ille) *per incogitantiam fastidierunt ea, illecti nitidioribus Editionibus, & characteribus elegantioribus: & adversarii Pontificii ea, quantum in se est, abolitum iverunt, posthac multa Dicta, Facta, Scripta, Edita, negaturi, & primos post inchoatam Reformationem Doctores nostros, qui multa ex libris illis indicarunt ad evincendam Reformationis necessitatem, mendacii, & calumniæ condemnaturi*; ac tandem concluditur, in primas, ac antiquissimas Editiones, ante omnia, inquirendum esse, ut cum posterioribus semper conferri possint. Gisberto Voetio ita scribenti in libro, cui titulus: *Bibliotheca studii Theologiæ*, concinit Heterodoxorum Scriptorum chorus, minime animadvertens, his ipsis dictis mendacii, ac calumniæ sibi labem accersere, D cui tamen amoliendæ, antiquissimis Editionibus ab interitu servatis, curam omnem a suis gregalibus locandam præscribunt. Ii enim falsitatis criminationem ne ullo pacto effugere valeant, invicti argumenti loco sunt labores, quos uterque nostrum (ut de his tantum dicamus) exhausit in obscurioribus illis Editionibus ad omnium notitiam deducendis, Tu quidem luculentissime in Opere de Mediolanensi Typographia, ego vero pro modulo meo in binis superius commemoratis, ac in eo præsertim, quod Vindiciis Pauli II. subnectitur; nam ibi aliquot Veterum Ecclesiæ Patrum antiquiores, ac plerumque omnium primæ, Editiones in medium proferuntur, ut quas

antea

antea obscura fama recondebat, omnibus in posterum innotescant. Studii illius mei in earundem antiquitate perscrutanda unum tantum hic afferam exemplum, videlicet Leonis Magni Operum Romanam Editionem, quam Paschasio Quesnello, eorundem Editori Lutetiæ primum ann. 1675. deinde ann. 1700. Lugduni, incognitam, propatulam cuivis reddidi, quin parcerem nupero illi Editori, qui veteres eorum Operum Editiones recensens, principem harum insigni cum hallucinatione ita describit: *Joannes Andreas, Aleriensis in Corsica Insula Episcopus, primam Operum S. Leonis I. Editionem procuravit Venetiis an.* 1485. *typis Andreæ Parmensis, socii artis Impressoriæ*. Ad quæ verba ibi, nempe §. VII. observavi, quæ sequuntur; scilicet non constare, ad annum illum vitam protraxisse Aleriensem, non Venetis typis præfuisse, nec Paulum II. cui Editio illa ab Aleriense fuit nuncupata, annum 1471. prætergressum fuisse; demum constare Venetam eorum Operum Editionem typis Andreæ Parmensis anno 1485. principem non fuisse, quum alia extet an. 1482. typis Lucæ Veneti. Quas Quesnelli hallucinationes quum eo loco adnotassem, *Utinam vero* (subdidi) *in ea tantum principe Editione investiganda hallucinatus fuisset Quesnellus, non vero in aliis quoque, multo majoris profecto momenti, dum scilicet haud raro & Romanæ Sedis, Ecclesiarum Principis, & Matris, prærogativas, & sanctiora quædam dogmata, quantum in ipso est, in dubium revocare conatur, falsis argumentationibus usus, & parum sinceras veterum Codicum lectiones pro libitu obtrudens*. Audeant nunc Heterodoxi, Catholicos insimulare belli adversus veteres Editiones, ad eas supprimendas indicti, quum ex labore illo meo constet, S. R. E. Cardinalem vel eo tempore, quo Pontificia Comitia peragebantur, in arcto Vaticanæ suæ Cellæ ambitu secum una conclusisse amplam librorum supellectilem, quæ nimirum necessaria foret, earundem, quotquot scilicet Pauli II. Pontificatus in lucem eduxerat, historiæ conficiendæ, unde omnium oculis exponerentur. Eorundem Comitiorum tempus a me insumptum ei lucubrationi fuisse, docet Præfatio Volumini præfixa, & Monitum præterea fronti ejusdem lucubrationis appositum. Audeant, inquam, veterum Editionum inopiam, qua modo laboratur, Catholicis adscribere, quibus eæ forent invisissimæ, postquam vident iis in lucem e tenebris extrahendis, & in vulgus indicandis otio illo me usum fuisse, quod mihi per plura temporis intervalla, ea Comitialis actio impertiebatur. Qua Sectariorum calumnia in hunc modum depulsa, juvabit præterea iisdem improperare, quanta cum incogitantia secum pugnare in hoc ipso veterum Editionum negotio eosdem adigat vesana rabies, qua eorum calamus adversus Catholicos instigatur. Si ipsimet earundem auctoritatem quam maxime elevare comprobentur, qui fiet, ut nostros probris lacessere non erubescant ob eas ipsas non ita magno in pretio habitas? An autem elevent, compertum faciunt ex eorum secta Trium viri in scenam producti ab Auctore, cujus Opus de Typographiæ Historia superius commemoravi, videlicet Heumannus, Seelenius, & Schelhornius, quorum ille sententiam his verbis enunciat: *Falluntur qui sibi persuadent, primis exortæ Typographiæ temporibus, libros exscriptos fuisse accuratissime, cum inspectio eorum doceat contrarium..... Orti sunt.... errores tam multi ..... ex defectu peritorum, industriorumque Correctorum, quos primis Typographiæ temporibus raros fuisse, imo rarissimos ...... permulti libri, quibus tirocinia posuerunt primi Typographi, tirones potius quam magistri .... dicendi, demonstrant*. Quoniam ergo Heterodoxorum judicio res ita se habet, unde nam, amabo, piaculum admisisse censendi erunt Catholici, si quando illæ summo in honore apud eorum aliquos haudquaquam esse, aut fuisse comperiantur?

At satis prologi & disputationis. Venio nunc, quo me vocavit discendi cupiditas, scilicet ad vestigia persequenda, quæ ipse in Prolegomenis Historiæ tuæ Typographico literariæ Mediolanensis signasti. Jure ac merito sub Capitis I. initium Mediolanensibus typis laudem vindicas, quod omnium primi libros Græce exaratos protulerint, teste ipso Michaële Maittaire in suis Typographiæ Annalibus, qui, quo loco rem totam sedulo perpendit, candide fatetur, post artem Moguntiæ primum inventam, ejus Urbis Typographos Auctoribus quibusdam Latinis Græcas literas immiscere infeliciter tantum tentasse, felicius, & meliore successu Sublacenses, Romanos, & Venetos, *Codex tamen* (inquit) *totus Græco sermone non est impressus, donec tam arduum Typographiæ opificium numeris omnibus absolutum ad umbilicum perduceret Mediolani an. MCCCCLXXVI. Dionysius Paravisinus*. Hoc usus testimonio transalpinæ regionis Viri, nulloque vobiscum amoris, aut sanguinis præjudicio certe occupati, mirari Te subdis, imo satis mirari non posse intrepidum Burchardi Gotelphi Struvii calamum, qui in suo Tractatu de Origine Typographiæ Aldum Manutium laudans, hoc etiam peculiari encomio celebrem illum facit, *Primus hic habetur, qui Græcos libros excudit*. Quomodo primus, ais ipse, *quum viginti ferme annis ante ipsum Mediolani prodierint Græcæ Editiones?* Quomodo primus, subdis, *quum idem certe Manutius in Præfatione ad Opus Stephani de Urbibus ab ipso excusum an. MDII. testetur, se Græcos excudere libros cœpisse eo anno, quo Carolus VIII. Rex Galliarum trajectis Alpibus bellum Italiæ intulit, ut Neapolitano Regno potiretur, anno videlicet MCCCCXCIV. primusque Codex, quem Græce imprimere aggressus est, Aristotelis fuit, cujus Logicam non absolvit, nisi ineunte Novembri anni subsequentis?* Nemo profecto in dubium revocet, quin juste Mediolanum de laude illa glorietur, & quin æque juste admirationem tuam mereatur Struvii sententia. At quod in hac refellenda affirmes, Logicam Aristotelis primum fuisse Codicem, quem Græce Manutius impressit, inde aliqua mihi quoque inditur admiratio. Dum enim Opus illud Aristotelis ad annum MCCCCXCV. refers, cum Maittaire consentis, eundemque Maittaire concordem habes, dum in Historia tua ad an. MCCCCLXXVI. Constantino Lascari elogium texens, observas, non parvam Græci ejus Auctoris gloriam esse, quod Aldus ipse Manutius experimentum facturus in Urbe Veneta Græcæ Typographiæ, exordium duxerit a Grammaticis Institutionibus Constantini Lascaris, non secus ac Mediolanum tot ante annis præstiterat: *Id enim* (subdis) *ipse Aldus profitetur in Epistola iisdem præfixa anno MCCCCXCIV. cujus fragmentum refert Maittaire*. At quid causæ fuit, cur a Maittaire discederes, ducemque præ illo sequereris Andream Chevallierium, dum Aristotelis Logicæ Editionem Græcam, primam omnium, quæ a Manutii prælo prodierunt, fuisse pronunciasti? Siquidem Chevallierius is est, qui in Opere de Origine Typographiæ Parisiensis p. 325. diserte ita scribit: *Et ce fut par l'Aristote, qu'il commença*. Contra Maittaire (ignoscas, velim, si meam illam admirationem, seu illius causam libere pando) Grammaticas Lascaris Institutiones an. MCCCCLXXXXIV. ab Aldo excusas jam Tibi monstraverat, idque, ut ex verbis tuis paulo ante laudatis constat, probe intellexeras; atqui idem ipse præterea docere Te potuisset, Aristotelis Logicæ, seu Organo, Aldum etiam præmisisse Poëmation Musæi Græce, & Latine, ut ex hujus Præfatione a Maittaire recitata patet, pariterque Theocriti, aliorumque veterum Poëtarum Opuscula, quæ impressa ab ipso fuerunt anno quidem MCCCCXCV. quemadmodum Aristotelis Logica, sed *mense Februario*. Sinas etiam ut addam, benigniorem quoque erga Gallicum illum Scriptorem, quam oporteret, Te exhibuisti, dum ejus con-

A conjecturam de suscepta Græcorum Codicum excudendorum a Manutio provincia *a l'année* (verba sunt Chevallierii) *que commença la guerre d'Italie, qui fut celle de 1494. en la quelle Charles VIII. Roy de France passa les Alpes pour aller conquerir le Royaume de Naples*, ceu apertum Manutii ipsius testimonium nobis repræsentasti. Iste autem in Præfatione ad Opus Stephani de Urbibus id unice testatur, se provinciam illam suscepisse, *eodem anno, quo vexari bello cœpit Italia*; quæ verba, si cum aliis componantur, unde ille ipse exorsus est Præfationem, quam appofuit Græcæ suæ Thesauri Cornu-copiæ, & Hortorum Adonidis Editioni, valde ancipites nos reddent in eo anno decernendo. Ea Præfatio ita incipit: *Dura quidem provincia est, bonarum literarum* B *studiosi, emendate imprimere Latinos libros, durior accurate Græcos, durissima non depravate vel hos, vel illos duris temporibus. Quanam lingua curem ipse imprimendos libros, & quo tempore, videtis. Postquam suscepi hanc duram provinciam (annus enim agitur jam septimus) possem jure jurando affirmare, me tot annos ne horam quidem solidæ habuisse quietis*. Editus comparet liber iste Venetiis mense Augusto MIIID. At nemo est, qui fateri non debeat, tuum ad institutum non spectasse, his nodis extricandis immorari, cui scilicet satis esse debebat, demonstrare (quod invicte certe præstitisti) Manutianis Græcis typis Mediolanenses per annos ferme viginti anteisse. Quid, quum Maittaire iisdem dissolvendis unice intentus, contra novis se ipsum ad- C strinxerit? Ejus enim p. 70. hæc sunt verba: *Quod Aldus primum emisit suorum in Typographia laborum specimen, fuit Poëmation Musæi de Herone, & Leandro in 4.to Huic quidem annus non adjicitur; sed dubitare, quin Aristoteli (cujus Volumen primum anno 1495. excusum est) præiverit, non patitur Aldi Epistola*. Eamque statim recitat. Verba tamen, quibus inchoatur, nimirum Μουσαῖον τὸν παλαιότατον ποιητὴν ἠθέλησα προοιμιάζειν τῷ τε Ἀριστοτέλει, καὶ τῶν σοφῶν τοῖς ἑτέροις αὐτίκα δι' ἐμοῦ ἐκτυπωσομένοις, hæc, inquam, verba, præterquamquod dici posset, non evincere Poëmation illud primo Aristotelis Volumini, scilicet Logicæ, præivisse, quum facile referri possint ad universam Aristotelis Operum Collectionem, quorum postremum Tomum anno tantum DCCCCIID. Aldus evulgavit, palam est nihil concludere adversus La- D scaris Institutionum editarum ab Aldo *an. MCCCCLXXXXIIII. Ult. Februar.* principatum. Eam autem temporariam notam exscripsit Maittaire, ut superius dixi, in Annalibus suis, imo vero exscripsit etiam bonam partem Præfationis ejus Editionis, ubi Aldus diserte affirmat, se eas Institutiones præmittere, *quasi præludium summis nostris laboribus*. De tot, tantisque ambagibus parum & ipse sollicitus, imo eas declinandas autumans, ut libero pede iter meum conficiam, transitum statim facio ad eam laudem explicandam, qua de Græcis literis Brixianam quoque Typographiam singularem in modum benemeritam fuisse innotescat.

In utramque partem disputari posse censeo, num E Græcarum literarum studiosis majorem utilitatem præstent, qui libros, eas complectentes, Græce tantum excudunt, an vero qui Latinas versiones proferunt, unde pronum cuique sit earum literarum notitiam sibi comparare, quum Græca nude exhibita raros inveniant amatores. Ut ut controversia ista dirimatur, absque controversia certe est, optime de ea literatura meritos fuisse Brixianos typos; quando quidem quum nihil prorsus Homerici impressum usquam prodiisset, ipsi omnium primi Latine exhibuerunt Homeri Iliadem, studio Laurentii Vallæ e Græco idiomate conversam, eamque cum omnibus earum literarum studiosis communicarunt, idque an. MCCCCLXXIV. ac proinde biennio antequam e Mediolanensibus typis Græcæ Institutiones prodirent. Fontem illum non earum literarum tantum, sed humanæ in universum doctrinæ, quin flumen, & oceanum, Brixianæ Typographiæ ope propagandum curavit Justinianus Luzaghus, ad cujus manus ea Laurentii Vallæ interpretatio pervenerat, ex Gallia in Italiam reducta a Clarissimo Viro Bernardo Justiniano, cui propterea eandem a se dicandam idem Luzaghus jure ac merito existimavit, isque, quantum ipsi Justiniano deberent ea de causa eruditi omnes, in Epistola nuncupatoria his verbis declarat: *Accedit ad hoc* (ad præstantiam scilicet in Latinis, Græcisque literis, ex qua Luzaghus antea commendaverat Justinianum) *quod Ilias ipsa, quæ ignota antea in pulvere, & tenebris, nunquam fortasse aliter lucem visura, tinearum esui relinquebatur, per te Italicæ claritati celebranda exhibetur. Quam, cum in Gal-* B *liis Legationis munere fungerere, apud gentes eam tam neglectam, incultamque miseratus, jussu, & impensa tua transcriptam, in Italiam, unde, nescio quo fato, ablata fuerat, retulisti*. Hoc ipsum Justiniani beneficium his versibus celebratur ad calcem Brixianæ illius Editionis:

En Grajis tantum quondam celebratus Homerus,
Nunc quoque & Ausonio grammate notus erit.
Primus honor Vallæ, namque is traduxit, at alter
Bernardus noster Justinianus erit.
Namque hic occiduas Orator missus ad oras
E Gallis Latias rettulit ipse domos.
Quamque prius pulvis, quam blatta, ac tinea pressit,
Ilias in lucem cultior ecce redit.

C

Tertium honoris locum, post Vallam, post Justinianum, Brixiæ deberi, quippe quæ thesaurum illum in lucem typis suis protulerit, nemo negaverit; & forte non deerit, qui beneficium hoc in Græcas literas collatum pluris æstimet, quam insigne illud, quod merito certe jactat Mediolanum, excusarum Institutionum Constantini Lascaris, antequam alibi Codex ullus, Græce exaratus, e prælo emissus fuisset. Accedit ad Brixiæ laudem, quod iterum, & tertio intra paucorum annorum intervallum eandem Vallæ Versionem evulgaverit. Ad manus siquidem habui, dum librum de Brixiana Literatura conscripsi, aliam etiam ejusdem Versionis Editionem, anni quidem, loci, & typographi notationibus destitutam, D sed quæ ita similis Brixianæ illi, de qua jam dixi, utramque invicem comparanti appareat, ut Brixiana & ipsa existimari debeat; & præterea tertiam ad manus habui, a Bernardino Laurino, Brixiano cive, Nicolao Corrigiensi Principi nuncupatam, & nota anni MCCCCLXXXXVII. insignitam. Et hæc quidem omnia de Iliadis Versione Brixiæ impressa fusius digessi in libro de Brixiana Literat. iis tamen hic addendum occurrit, editam Romæ ejusdem Poëmatis Versionem aliam, authore Nicolao Valla, Basilicæ Principis Apostolorum ejus Urbis Canonico, eamque pariter an. MCCCCLXXIV. nihil officere Brixianorum typorum gloriæ in edenda Laurentii Vallæ Versione; nam quo tempore istam evulgarunt, nihil adhuc de Nicolai Vallæ illa in vulgus E prolatum fuerat, eaque insuper paucos tantum ejus Poëmatis libros, ipsosque plurimis versibus decurtatos, & a se invicem divulsos complectitur, ac tandem viridem eam ætatem redolet, qua a Nicolao (nam hic defunctus est an. ætatis 21.) composita fuisse cognoscitur.

Flagrasse itaque oportet mirum in modum Græcitatis studio & ardore Brixianos ea tempestate; quod ipsum aperte probant loca plura libri illius mei de Brixiana Literatura, ex quibus (nam ea non faciunt ad Epistolæ hujus institutum) unum tantum seligam, cujus nempe afferendi ansam mihi præbet superius memorata Stephani de Urbibus, quam Manutius Græce evulgavit, Editio. Eam iste inscribit Joanni Taberio Brixiensi, & ab hujus laudibus Præfationem suam in hunc modum exorditur: *Quantum vola-*

voluptatis ceperim, Taberi, cum in iſta Urbe populoſiſſima, nobiliſſimaque Brixia, plurimos ſummo ſtudio incumbere literis Græcis, te magiſtro, accepi, non facile dixerim. Ad ejuſdem laudes, antequam Præfationem concludat, reverſus, hæc habet: *Cum itaque tu iſtic ſumma laude & Græce, & Latine publice quam plurimos doceas, ſcripſeriſque ad me ſuperioribus diebus, ut quoſdam Græcos libros, quod eſſet eis opus diſcipulis tuis, ad te mitterem, & tunc illos miſi libenter, & nunc Stephanum, qui de Urbibus ſcripſit, damus libentiſſime: eſt enim opus perquam utile, maximeque neceſſarium iis, qui humanitati incumbunt, ob Hiſtoriarum, Poëtarumque, in quibus aſſidue verſantur, lectionem.* Tandem libros alios, Brixianorum ſtudiis perutiles, pollicetur, & Præfationem abſolvit: *Eum librum tibi dicamus, Taberi ſuaviſſime, munerique mittimus, ut cum ſanctiſſimis moribus, optimiſque literis in iſta Urbe digniſſima, opulentiſſimaque Brixia juventutem inſtituas, cognoſcas te propterea a nobis amari plurimum, ſitque hic liber apud te* μνημόσυνον *amoris ſummi erga te mei perpetuum. Expecta brevi Julium Pollucem, & Thucididem* μετὰ τῶν παραλειπομένων Ξενοφῶντος, *& alios quoſdam.* Summum illud ſtudium, quo in Græcam literaturam ea tempeſtate Brixiana juventus incumbebat, eo majorem admirationem promeretur, quo infeſtius bellicis motibus regio illa, imo Italia univerſa agitabatur. Id ipſum Aldus in eadem Epiſtola ad Taberium magnopere admirans, ita loquitur: *Illud ſæpe cum amicis admirari ſoleo, cum jam tot annos omnia ardeant armis & Chriſtianorum, & Infidelium (eodem enim anno, quo vexari bello cœpit Italia, difficillimam hanc ego imprimendorum librorum provinciam profuturus ſtudioſis accepi) ſic incenſos homines ad ſtudia bonarum literarum, incendique in dies magis, ut invitis bellis, & inter arma literæ, quæ tot ſæcula obrutæ jacuere, emergant. Nam non in Italia ſolum, ſed etiam in Germania, Gallia, Pannonia, Britannia, Hiſpania, & ubique fere, ubi Romana lingua legitur, non modo ab adoleſcentibus, juvenibuſque, ſed a ſenibus quoque ſumma aviditate ſtudetur literis Græcis. Quamobrem, etſi pene opprimor laboribus, mirifice tamen illis delector, tum & gratulor ſtudioſis omnibus, & maxime adoleſcentibus, qui eo tempore nati ſint, quo bonæ literæ reviviſcunt, & mihi admodum gaudeo, qui non fruſtra tantum laboris tandiu ſuſtinuerim, atque eo ſim animo, ut nullo labore, nulla, quamvis magna, impenſa perterritus, ad longe majora in dies magis, magiſque accingar, ſuccedantque omnia, Jeſu Chriſto favente, feliciter.* Quæ verba exſcribenda putavi, quod contra accidiſſe Mediolanenſibus tuis ea illa ætate adnotaveris; nam agens Proleg. p. CI. de Dionyſio Paraviſino, eo ipſo, qui Græcam Laſcaris Grammaticam vulgavit, monenſque, integro quadriennio ab Editione illius Operis nullos hactenus Tibi ad manus veniſſe libros Græca lingua Mediolani impreſſos, nulloſque ab octogeſimo primo anno ad nonageſimum tertium, in eam opinationem deſcendis, eam raritatem facibus & incendiis bellorum eſſe tribuendam, unde apud tuos literarum fervor tepeſceret, atque extingueretur.

Alteram Mediolanenſis Typographiæ prærogativam ex Hebræorum Codicum impreſſione, in eo ipſo Cap. I. Prolegomen. his verbis proponis: *Nec minoris momenti eſt ad amplificandam Urbis noſtræ gloriam, quod apud nos enata quoque ſit Hebræorum Codicum Typographia; in Soncini enim oppido Mediolanenſis ditionis, primo inventi, adhibitique ſunt characteres illius idiomatis.* Teſtes autem ad eam rem adhibes magnæ utique auctoritatis, nempe Andream Chevallierium, Michaëlem Maittaire, Julium Bartoloccium, & Joannem Chriſtophorum Wolfium, convelliſque ſcripta in adverſum Plantavitii, Buxtorfii, Cornelii a Beughem, & Marchionis Maffei; ac tandem eam tractationem in hunc modum concludis: *His exponendis prolixius immorari placuit, ne aliquibus fucum faciant, quæ in contrarium adducta ſparſim leguntur, noſtræque Urbi Metropoli ſingulare hoc decus, & ornamentum ſanctum inviolatumque permaneat.* Hæc omnia accurate more tuo a Te expoſita quum legiſſem, operæpretium cenſui Bibliothecam Sacram ab Jacobo le Long, Pariſino, concinnatam inſpicere, ratus antiquiores Hebraicorum Bibliorum impreſſiones Virum illum doctiſſimum, & diligentiſſimum haud certe latuiſſe. In ejus autem Operis Cap. II. p. 62. memorari quidem deprehendi, *Biblia Hebraica in 8.º Venetiis per Gherſchon an. 226. juxta minorem ſupputationem Judæorum (quæ coincidit cum anno Chriſti 1466.)* at id ex ſola Ottii in Commentariis ſuis MSS. fide; cæterum primum locum in earum impreſſionum cenſu tribuit Longius Bibliis Hebraicis impreſſis Soncini an. MCCCCLXXXVIII. Video utique ex aſſignato ei impreſſioni principatu in Opere Longii, minime inferri poſſe, eo tantum tempore cudi cœpiſſe Hebraicos characteres in oppido Soncini, quod everteret Hebraicæ illius Typographiæ epocham, quam fretus teſtimonio Rabbi Ghedaliæ ad annum MCCCCLXXX. ſtatuiſti; non tamen video, ut verum fatear, tanti poſſe eſſe roboris teſtimonium iſtud, ut conclamatum cenſeri debeat de eo principatu, quem Maffeus vindicat Pentateucho Hebraico, quod a ſe inſpectum teſtatur in ſua *Verona illuſtrata*, in pergamena Bononiæ excuſum, ſignatumque anno Mundi 5242. qui annum reddit æræ Chriſtianæ MCCCCLXXXII. Eo enim teſtimonio id unum affirmat Rabbi Ghedalia extitiſſe in oppido Soncini circa an. MCCCCLXXX. Codicum Hebraicorum Impreſſores, ſeu cudendis ibidem vacaſſe libris Hebraicis, quod certe non probat, eo anno impreſſionem aliquam Hebraicam in oppido illo evulgatam fuiſſe; ea ferme ratione, qua allatus a me ſuperius ex Cornu-copiæ Præfatione locus, quo Aldus indicat a ſeptem jam annis, antequam librum illum an. MCCCCLXXXXVI. ederet, ſe ſe in Typographico piſtrino diu noctuque laboraſſe, minime evincit, Te quoque judice, Manutianum prælum in lucem protuliſſe librum aliquem, niſi poſtremis ejus ſeptennii annis, quod primos inſumpſiſſe cenſendum ſit parandæ Typographicæ ſupellectili.

Ut autem ad rem noſtram veniam, parem ferme gloriam in Hebræorum Codicum Typographia Brixiæ, & Mediolano deberi ipſemet decernis, dum de Impreſſoribus Soncinatibus ita ſcribis: *Floruere ibidem circa annum Chriſti MCCCCLXXX. ut teſtis eſt Rabbi Ghedalia apud eundem* (Bartoloccium) *tantique habuere loci illius nomen, in quo tam nobili opificio artem Typographicam exornaverant, ut licet ſparſi per alias regiones præla erexerint variis in Urbibus, Brixiæ videlicet, Bononiæ, Arimini, Piſauri, Fani &c. ſemper tamen editis Voluminibus ſubſcripſerint, ea excuſa fuiſſe per Impreſſores de Soncino, aut de familia Soncini.* Soncinatis illius Typographiæ decus, cujus Brixiam quoque meam participem liberaliter facis, quam inſigniter ad eandem pertineat, oſtendunt Hebraica exemplaria in iſta Urbe primis illis ejus opificii temporibus impreſſa, cujuſmodi eſt illud, quod Longius ad annum MCCCCLXXXXIV. recenſet, & ex eo Maittaire, quum nullum tamen iidem proferant Mediolani nomine ſignatum. Cedit præterea in ſingularem Brixianæ illius Editionis laudem, quod ipſa ab Johanne Vogt in Catal. Hiſtor. Crit. Libror. rarior. edito Hamburgi an. 1738. vocetur *inter rariores rariſſima*, qua olim uſus fuerit Leutherus in conficienda verſione Germanica, quodque ipſum Brixianum exemplar in Bibliotheca Berolinenſi capſulæ incluſum aſſervari teſtetur.

Equidem haud minus Hebræarum, quam Græcarum literarum Athenæum in Urbe Brixiæ viguiſſe ea

ea ætate, de qua hic agimus, vel illud certo argumento eſt, quod, ea quæ proxime ſubſecuta eſt, excellentiſſimos utriuſque literaturæ magiſtros, cives ſuos, Urbs iſta oſtentaverit, cujuſmodi certe fuit in Hebraica Marcus Marinus, Canonicus Regularis D. Salvatoris, & in Græcanica T. Proſper Martinengus, Monachus Benedictinus. Amborum eximiam in iis literis peritiam unum Epigramma comprobabit, conditum ſcilicet a Martinengo in laudem Theſauri Linguæ ſanctæ, cujus author Marinus, quodque præfixum legitur inſigni hujus Operis Editioni:

Εἴπες μαςεῦσαι σοφίην κτήσασθαι ἀμεμφῆ,
Εἴπες ἀνιχνεῦσαι πλοῦτον ἀειθαλία,
Πλοῦτον ἀπειρέσιον, καὶ ἀκήρατον, ὅτις ἀέξει
Οὐ χρυσεοῖσι δόμοις χρήμασιν, ἀλλὰ φρένας
Ἀνθρώπων κτεάτεσσι, τάπερ χρόνος οὐκ ἀμαθύνει,
Οὐ μόρος, οὐδὲ τύχη, μοῖρά τε πανδαμάτωρ,
Τήνδε μετοιχέσθω βίβλον περικάλλεα, Μάρκος
Δαιδαλέῃ τέχνῃ τὴν κάμεν αὐτὸς ἐμοῦ.
Ὄλβον θ' εὑρήσει τὸν ἀθέσφατον, ἠδ' ἀμέγαρτον,
Ὄλβιος ἐσσεῖταί τ' εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον.

Reſpondit itaque ei prærogativæ, quam in Hebraicis Bibliis excudendis Brixiam jactare diximus, ſtudium ſingulare, quod ejus alumni in ſacra ea lingua diſcenda, atque in inveſtigandis ejus theſauris ſumma cum laude poſuerunt. Illud ipſum manifeſtius declarabit luculentiſſimus in Pſalterium Davidicum Commentarius ab eodem Marino compoſitus, ſi quæ ejus in publicam lucem edendi, quam ſperavimus, occaſio ſe obtulerit, jamque in ejus ſpecimen Bononienſes typi an. 1732. protulerunt interpretationem Pſalmi XXI. ceu corollarium libelli, quo exhibuerunt verſionem explicationis ejus Pſalmi ab Jacobo Benigno Boſſueto lucubratæ, una cum hujus explicatione Prophetiæ Iſaïæ de Mariæ Virginis partu.

Ab Hebraica Typographia tranſitum facis ad Arabicam, affirmaſque, quod ejus initia, ſi non Mediolanenſi Urbi, ſaltem Mediolanenſi Civi debeantur, id magnopere facere ad amplificandam patriæ tuæ gloriam. *Is fuit* (ais ipſe) *Petrus Paulus Porrus, qui anno MDXVI. egregium laborem Genuæ ſuſcepit, perfecitque, e prælo ſuo in lucem emittens Pſalterium Davidicum, Hebraico, Græco, Arabico, Chaldaico Idiomate, ac tribus Latinis interpretationibus, & Gloſſis compactum*. Deinde indicas factam fuiſſe eam impreſſionem in Ædibus Nicolai Juſtiniani, curante Auguſtino Juſtiniano Genuenſi, Ordinis Prædicatorum, Epiſcopo Nibienſi; ac tandem addis teſtimonium etiam Michaëlis Maittaire, qui gloriam inventi Arabici præli Civi illi tuo adſcribit, nam hæc ejus ſunt verba Tom. II. p. 119. *Liber hic* (loquitur de eo Pſalterio Davidico) *primum typis Arabicis excuſus eſt*.

At Brixia quoque inſignem admodum in hac ipſa Arabicorum typorum laude Civem ſuum oſtentare valet, videlicet Paganinum, Arabicæ Alcorani Editionis parentem. Egregiam ab Alexandro hujus filio adhibitam fuiſſe operam pro ſtatuenda in Benacenſis regionis oppido, unde Brixianus Epiſcopus Marchionis titulo decoratur, Typographia, quæ Aldinarum Editionum copiam, ac nitorem æmularetur, pluribus locis proditum a me deprehendes in libro de Brix. Literat & præſertim ex quadam ejuſdem Alexandri Præfatione, in qua profitetur, ſe omnibus viribus curaturum, ut Aldum Manutium, rei literariæ non illuſtratorem tantum, ſed parentem, & diligentia, & ſedulitate imitaretur; additque, *quo circa nullis parcere impenſis decrevimus . . . . . ſummum præmium meis laboribus repenſum judicaturus, ſi meam vobis operam* (ſtudioſos bonarum literarum alloquitur) *profuiſſe cognovero*. At multo majorem in re Typographica induſtriam exercuiſſe dicendus eſt Paganinus pater, cui debetur Alcorani Arabico idiomate impreſſio, quæ utique facit, ut Brixiani

A typi, haud minus quam Mediolanenſes, hac certe in parte ſuperbiant. Ejus Editionis a Paganino concinnatæ certiſſimum documentum nobis exhibet liber inſcriptus, Introductio in Chaldaicam linguam, Syriacam, atque Armenicam, & decem alias linguas, quem compertiſſimum Tibi eſſe nullus dubito, præſertim quod Papiæ editus viſatur, auctoremque habeat virum doctiſſimum, & maxime illuſtrem, in ea ipſa Mediolanenſis ditionis Urbe nobili ſanguine procreatum. Is eſt Theſeus Ambroſius, Alboneſii primo regulus, deinde in Lateranenſium Canonicorum, quorum Inſtituto ſe addixerat, Cœnobio, ſcilicet S. Petri in Cœlo aureo Papiæ Præpoſitus, Vir non Papienſibus tantum ſuis, non Mediolanenſi tantum ditioni, ſed Italiæ, ſed Galliæ, ſed Germaniæ
B admodum notus, quod primus fuerit Orientalium linguarum in Italia, imo omni Europa reſtaurator. De eo Cl. Jo: Georgius Schelhornius in lucubratione de eximiis Suevorum in Orientalem literaturam meritis Tom. XIII. Amœnit. Literar. ubi refert Jo: Alberti Widmanſtadii in iiſdem linguis inſtructiſſimi conſuetudinem, quam iſte in Præfatione Novi Teſtamenti Syriaci, ſua cura Viennæ in Auſtria anno 1555. evulgati, habuiſſe ſe narrat cum optimo, ac doctiſſimo Ambroſio ann. 1529. quo Carolum Cæſarem Bononiam, ſacri diadematis cauſa, proficiſcentem, comitatus fuerat, & quanta ille cum humanitate Orientales Theſauros multo ſudore comparatos ſecum communicaverit. Conſuetudinem vero ejuſdem Ambroſii cum Guilielmo Poſtello, Gallo illo
C celeberrimo, eorundem theſaurorum perſcrutatore, ob quos videlicet meliorem Aſiæ partem ſemel, iterumque peragravit, apertam nobis reddit Ambroſii liber ille paulo ante laudatus, ad cujus calcem plures eorundem mutuæ literæ recitantur. Atque una ex ipſis eæ ſunt, quæ certiſſimum teſtimonium perhibent navati a Paganino laboris in Alcorano Arabicis formis excudendo, eæ ſcilicet, in quibus Poſtellus Ambroſio ita ſcribit: *Vi prego di grazia continuate le voſtre diligentie di ſaper da quello qui ſtampò l'Alcorano Arabico ſe lui voleſſe vendere i ſuoi ponzoni, overo una matrice, & eſſendo advertito del precio vi manderò dinari perche ho molto di biſogno di quei per ſtampar noſtra Grammatica Arabica, & altri libri da legger in medicina, così facendo havrete parte de le lode in tutte le lingue*. Quibus Po-
D ſtelli literis hæc Ambroſius ſubjungit: *Omni interea ſtudio, cura, atque diligentia non ceſſavi, Alexandrum Paganini Brixienſis filium, & qua potui etiam ſolicitudine, amicorum interventu rogare non deſtiti, ut typos, formaſque Punicarum literarum, quibus olim pater ejus Alcoranum impreſſerat, juſto vellet Poſtello vendere pretio, quod cum facere jam paratus eſſet, & dum amicum ejus rei certiorem facere præparo, libellum duodecim linguarum, differentiumque literarum Gulielmi Poſtelli publicatum conſpicio*.

Arabicam, de qua loquor, Editionem circa annum 1530. emiſſam a Brixienſi illo Typographo, rariſſimam eſſe, & pauciſſimis notam, admonet Jo:
E Voght in Opere paulo ante laudato, ac proinde ſenſiſſe Auguſtinum Pfeifferum, Richardum Simonium, & Chriſtianum Winchmanſauſen, nunquam plane typis editum fuiſſe Alcoranum Arabicum ante Editionem, quam an. 1604. Abrah. Hinckelmanus publicavit; atque ejus raritatis cauſam idem Scriptor tribuit Pontificiæ ſanctioni, ex qua exemplaria illius ad unum omnia flammis ſunt tradita. Præpoſterus aliquibus viſus eſt zelus ille Romani Pontificis, haud minus quam Cardinalis Franciſci Ximenii, ex cujus imperio quinque millia Volumina, Mahumetanam impietatem continentia, ignis abſumpſit. Dolet id præ cæteris duobus locis Schelhornius, ſcilicet Tom. II. Amœn. Lit. ubi diſſerit de libris publica auctoritate combuſtis, & fuſius Tom. VIII. ubi argumentum idem retractat, inſtituta Diſſertatione, quam

Sche-

Schediasma inscribit, de variis pœnis in libros statutis, atque ibidem inter cætera hæc leguntur: *In ipso autem Romano cœtu saniores nostra ætate Alcoranum non amplius Vulcano adjudicare vel inde patet, quod in ipsa Italia, Patavii scilicet an. 1698. cum Ludovicus Maraccius, Innocentio XI. Pont. Max. dum viveret a Confessionibus sacris, cum versione Latina, notisque, ac refutatione publicæ luci restituerit.* Explicat postea quam valde intersit, ut extent illiusmodi libri, si non alia de causa, saltem ut ἀλλοτρίων dogmata inde perspici, atque solidis argumentis refelli queant, & plura ad hanc rem profert ex Wagenselii libro, quo Tela ignea Satanæ, sive arcani, & horribiles Judæorum adversus Christum Deum, & Christianam Religionem libri ἀνέκδοτοι ex Europæ, Africæque latebris eruti in lucem protruduntur, Latina interpretatione, & confutatione adjecta; ac tandem non dubitat cum Daniele Morhofio in hocce votum, indicans facerrimum de tribus Impostoribus librum (si modo is unquam extitit) erumpere: *Utinam ejus farinæ libri extarent, & legi ab omnibus possent! Certus sum, ex ipsis tela, quibus eorum calumnia juguletur, nos depromturos.* Profecto ad causam Religionis juvandam spectasse Paganini, Brixiensis in Arabicis characteribus usurpandis industriam, vel inde conjicere possumus, quod magna cum ipso, seu cum ejusdem filio Alexandro, necessitudine conjunctus Ambrosius, unice & ipse ad ejus causæ bonum spectasse in Orientalibus iis mercibus sibi parandis certo certius dignoscitur ex libro ab eodem conscripto, & superius enunciato, imo etiam ex verbis, quibus ipsum usum fuisse, dum secum eas merces liberaliter communicaret, fidem facit Widmanstadius in laudata Præfatione, affirmans, ea obtestatione illas ab Ambrosio sibi suppeditatas fuisse, *ut quo me beneficio* (ait ille) *tum amplectebatur, id olim apud Ecclesiam Jesu Christi collocarem.* Equidem hujuscemodi beneficia summa cum laude, & cum præclarissimo Religionis fructu collocari posse apud Christi Ecclesiam, edoceri satis nos dicam (si cætera deessent) duorum Sanctissimorum Antistitum exemplis, quorum unus, nempe Cardinalis Federicus Borromæus in Mediolanensi ista tua regione, alter, nempe Gregorius Barbadicus in hac Veneta mea, ambo Solis instar inter Ecclesiæ sydera emicuerunt, ambo, dum viverent, præstantissimi literatorum omnium Mecœnates, & ambo isti, ut relicta ab eis monumenta testantur, Orientalis literaturæ, ideoque Arabicæ, munificentissimi patroni.

Postquam autem explicasti quid in peregrinis linguis imprimendis Typographiæ Mediolanensi, atque Civium tuorum industriæ debeatur, ad Latinas Editiones progrederis, quibus pariter plurimum profuisse Mediolani typos, optimo jure contendis, censu quarundam ex ipsis (nam singulas suis quasque locis adnotandas in Operis decursu reservasti) recitato. Quare mearum partium modo erit ostendere, in veteribus Editionibus juvandis præclarum etiam quidpiam præstitisse Brixianam Literaturam, & præclarius adhuc, quam si illas ipsas suis e torcularibus emisisset. Ostendam igitur iisdem, etsi ab exteris quandoque typis profectæ, seu castigandis, seu locupletandis utiles admodum fuisse Brixianorum labores, quos proinde magni facere necesse sit, quotquot earundem Editionum amore capiuntur. Quoniam vero Brixiana ingenia renascentium literarum ætate præsertim ad ornandas vetustas Latinorum Poëtarum Editiones, egregiam operam collocasse, palam fecit pars prima mei illius libri de Brix. Liter. juvabit non aliunde, quam ex eo ipso fundo depromere quæ faciunt ad rem, de qua hic agitur, comprobandam, quin opus habeam ad aliorum etiam Auctorum Editiones evagari. In pauca itaque contraham quæcumque huc putavero argumento meo inservire, idque agens, cura Te eximam meæ illius lucubrationis rursus evolvendæ, quod certe minime admitterent gravissimæ illæ, quibus novi Te distineri, tam in sacris, quam in literariis rebus occupationes, unde magnum emolumentum non in celeberrimum tantum istud Ambrosianum Collegium, cui præes una cum ejusdem Bibliotheca, sed in universam istam Metropolim derivari, omnium ore vulgatur.

In ea lucubratione decem Latinos Poëtas, partim aureæ, partim argenteæ ætatis recensui, quibus omnibus præire feci Comicorum principem, M. Accium Plautum. Hujus Comœdiæ post medietatem Sæculi XV. doctos admodum & illustres nactæ sunt Interpretes, ac in primis Georgium Merulam, Alexandrinum, Virum de literis Mediolanensibus optime meritum, deinde Eusebium Scutarium, Vercellensem, ejusdem Merulæ discipulum, pariterque Bernardum Saracenum, Venetum, & Joannem Baptistam Pium, Bononiensem. Horum omnium vigilias ostentant quotquot in lucem, Mediolani præsertim, & Venetiis, prodierunt earum Comœdiarum Editiones, ab anno MCCCCLXXII. quo omnium principem Merula adornavit, usque ad finem ejus Sæculi. Hoc autem extremos anhelitus ducente, eidem Spartæ manum admovit Brixianæ juventæ doctissimus moderator, Pylades, Brixianus, quo nemine inter suos doctior, totusque incumbens in immensam sylvam percurrendam, novam suo studio vitam reddidisse existimatus fuit Plautinis Comœdiis, seu, ut in Grammaticorum ore ea ætate ferebatur, Plautinos sales, & numeros ab inferis revocasse. Quo munere non alia magis ratione se naviter fungi posse putavit, quam si in recensitos Plauti Interpretes censoriam virgulam distringeret; ac propterea non Merulæ, non Scutario, non Saraceno, non Pio parcendum ratus, eorum omnium errores refellendos suscepit, sua earundem Comœdiarum Editione intra quinquennium parata. Hanc gravi morbo, qui fatalis ipsi fuit, oppressus, amico, ac conterraneo suo doctissimo, Joanni Britannico, commendavit, istoque curante ea lucem aspexit in Urbe Brixia anno MDVI. typis Jacobi Britannici, omni quidem studio, *ne ab Archetypo aberraret*, ut Impressor ad Voluminis illius calcem profitetur. Præmittitur ei Editioni ipsius Pyladis Epistola ad Aloysium Dardanum (magnus hic fuit Venetæ Reipublicæ Cancellarius) cui pariter inscribitur Epistola ejusdem Jo: Britannici, quæ illico in eo Volumine post Pyladis illam subsequitur. Utraque exhaustos a Pylade labores pro Augiæ stabulo, ut ita dicam, expurgando ob oculos ponit. Pylades suam exorsus est a Merulæ reprehensione, quippe qui *Chalcographis Plauti Comœdias imprimere volentibus, quia in illis vel orthographiæ nescio quid addidisset, vel paucas dictiones, Scriptorum ignorantia confusas, & inculcatas, separasset, laboriosum conatum suum ejusmodi, laboribus Herculaneis comparandum censuit.* Hujusmodi verbis statim subjungit, Merulæ ostentationem eo magis carpendam, quo certius constat, eundem in Opere illo suo non pauca quædam, sed innumerabilia errata reliquisse, seu Scriptorum inscitiæ, seu Correctorum audaciæ adscribenda forent. Scutarium correctoris nomine ab illo hic designari palam est; at aperte Pium, & Saracenum postea nominat, affirmans & cum iis deluctandum sibi fuisse, cum eorum scilicet ineptiis, & futilibus commentationibus, *quibus* (ait ipse) *ad trium errorum millia debacchati, universum fere Plauti ipsius Codicem fœdis maculis oblitum reddiderant, ut qui ante Georgium ægrotabat, his duobus veluti insulsissimis medicis ad extremam perniciem deductus, & quasi conclamatus diceretur.* Tandem de Commentariis suis ita loquitur: *Commentarios itaque nostros in eundem Poëtam aggressi, quibus potuimus viribus, sincerum illum, & emaculatum conservare, apertissimosque ipsius sensus omnibus tradere studuimus. Ingenue tamen hoc testati, nos omnia illius sensa penitus adiisse minime profiteri,* quin

quin superfuisse nonnulla, ne nobis quidem satis intellecta, tum vitio temporum, tum vero codicum fragmentis, sed ea quidem pauca admodum. Satis autem visum est, publicæ utilitati, quo ad vires nostræ effunderentur, profuisse; utque cognoscenda hæc, corrigendaque nobis Georgius reliquit, sic nos quoque aliis cætera post nos memoranda relinquimus. Britannici autem Epistola statim narrat, quibus verbis usus Pylades, jam morti proximus, commendaverit sibi labores, quos in Plautum susceperat, quin languore superveniente eosdem perficere valuisset; deinde eosdem labores collaudat, quod iis Pylades foret consequutus, ut in Plauti Comœdiis nihil desiderari amplius posse videretur. Quæ omnia, ut recte intelligis, satis indicant, Brixiam Mediolano, aliisque civitatibus primarum Plauti Editionum decus ea de causa quodammodo concessisse, ut suam ipsa demum publicaret, qua in prægressas magisterium exerceret. Novi utique, Pyladi meo non omnes certe Grammaticos falces submisisse, imo vero Thadæum Ugoletum, Parmensem, acriter in eundem pro Georgio Merula, præceptore suo, depugnasse, atque affirmasse, dubitationi locum esse, num in illo vitia, an virtutes excellerent. At seu Ugoletus, seu alii Pyladis obtrectatores in dubium non revocaverint, ex eruditis hujus conatibus id boni in Plautinas Comœdias derivatum fuisse, ut veteres earum Editiones, quæ Brixianam præcesserant, majore cum fructu hac evulgata legi possent, utque eandem subsequutæ cultiores in studiosorum manus pervenirent. Res agebatur communis, Comœdiæ Plautinæ ab omnibus juvandæ erant, qui Musas Latinas colerent; quare ea ipsa jurgia, quæ Pylades adversus primos Commentatores excitavit, mentem calamumque aliorum Interpretum ad easdem defœcandas, & perpoliendas, seu ut Pyladi suffragarentur, seu ut ipsi adversarentur, acuerunt. Id autem certe peculiarem Brixianæ Editioni illi gloriam conciliat. Cæterum veritatis amor, quem mihi enatas circa Plautum controversias seu desinente Sæculo XV. seu ineunte XVI. describenti, humaniter Historiæ tuæ pag CCCCXXXIII. gratularis; is ipse efficit, ut fateri cogar, Merulam, & Pium, quos meo in libro de Brix. Liter. ex ingenii magnitudine, atque ex reconditarum, & veterum literarum doctrina ingenue, etsi in ipsos acerbe calamum adhibuerit Pylades, Brixianus, commendavi, ea ipsa laude digniores mihi videri, postquam tradita de ipsis in Historia illa tua perlegi. At ille ipse animi candor insuper me extimulat, ut minime Tibi dissimulem, mirum in modum implexa me in eadem Historia deprehendisse, quæ de chronicis notis Venetæ, & Mediolanensis Plauti Editionum prodidisti. Venetæ, quam omnium primam Merula adornavit, affinxeram ipse notam anni MCCCCLXXII. & notam anni MCCCC. LXXXX. Mediolanensi, in qua præcedit Epistola ipsius Merulæ ad Jacobum Zenum, Antistitem Patavinum, & subnectitur Epistola Eusebii Scutarii ad eundem Merulam, notam tandem an. MCCCCLXXXXV. Venetæ, quæ Mediolanensem modo enunciatam rursus exhibet. Rationes meas istas omnes conturbant quæ de iisdem notis prodidisti, primo pag. CXCVII. de Scutario ita scribens: *Emendandas suscepit Plautinas XX. Comœdias, quas olim studio suo expolitas Georgius Merula primus e tenebris eruerat an. MCCCCLXXII. easque octennio elapso Mediolani imprimendas curavit*; deinde pag. DXLVII. ad ejusdem Scutarii Epistolam, quam recitasti, hæc adnotans: *Effugerat oculos meos hæc Epistola, quam in calce Commentariorum ad Plauti Comœdias Eusebius Scutarius imprimendam curaverat, cum iidem Venetiis editi a Merula, anno MCCCCLXX. castigatiores in Urbe nostra, duodecim post annis in lucem prodeirentur*. Quidnam sit octennium primo loco signatum, quidnam annus MCCCCLXX. in altero loco repræsentatus, & quidnam sint duodecim anni ibi-

A dem expressi, prorsus ignoro; quin tamen ulla dubitatio me subeat, num notæ, quas ipse signaveram, ab archetypis vel tantillum aberrent, nam juste omnino, & exacte appositas a me fuisse, nova adhibita ad eam rem diligentia deprehendi. Hæc ipsa tamen (ne quid dissimulem) effecit, ut libri mei mendum ad calcem Scutarii Epistolæ, a me quoque ibi recitatæ, non ante deprehensum, animadverterim. Ei siquidem subjungitur nota anni MCCCCLXXXXV. quæ tamen non ad Epistolam illam, sed unice ad Editionem pertinet, scilicet ad tempus, quo ista confecta fuit, quinquennio post parem aliam Mediolani evulgatam, quam ipse in Catalogo tuo pag. LXXXVII. indicasti. Mendum illud, præterquam quod ex se patet, nam extat ea Scutarii Epi-
B stola in Mediolanensi illa Editione anni MCCCCLXXXX. ac proinde conscriptam ipsam fuisse oportet aut eo ipso anno, aut ante ipsum, nunquam certe post ipsum, declaratur etiam ex anno emortuali Georgii Merulæ, quem certo constat esse annum MCCCCLXXXXIV. Ad hanc rem demonstrandam novum ipse argumentum attulisti pag. CXCVI. depromptum scilicet ex Leonis Vercellensis Epistola ad ipsum Eusebium Scutarium; hic propterea anno proxime subsequenti non quidem Merulam viventem, quod in sua illa Epistola præstitit, alloqui potuisset, sed de Merula scripturus, hujus obitum deflevisset. Typothetæ oscitantiam, & correctoris imprudentiam, quam ipse causatus sum in nota Scutarii Epistolæ apposita, æque & ipse causaberis, ut puto, in notis
C illis in Opus tuum invectis, ac proinde utrique nostrum Horatianum illud usurpandum erit,

Scimus, & hanc veniam petimusque, damusque vicissim.

Plauto proximum in ea Decade, quam recensendam sumsi, P. Terentius occupat locum, is ipse cujus primam Editionem in lucem protulisse Mediolanum Urbem in Proleg. gloriaris, quemque credere fas esset librum omnium primum, qui Mediolani excusus fuerit, si Aratoris Subdiaconi Poësi, & illustrium Virorum Epistolis, quos libros tuo in Catalogo ante Terentianam Editionem collocasti, item jure quispiam intentare posse se putet (nam a Te minime visas fuisse binas illas Editiones fateris) quemadmodum intentari novimus Historiæ Augustæ Scriptoribus, unde idem Catalogus initium ducit.
D At quicumque locus Terentii Comœdiis in eo Catalogo debeatur, æquo animo patere, si confidenter affirmabo, haud minus Editioni illi eas anteferendas, in quibus Calphurnii, Brixiani, nomen comparet, quam anteferendam esse superius demonstravi non Mediolanensi tantum vestræ, sed reliquis etiam, quæ ipsam præcesserunt, Plauti Editionibus Brixianam illam, quam Pylades, Brixianus, adornavit, quamque Brixiani Britannici prælum excudit. Nactus enim est Terentius suum Calphurnium, quemadmodum nactum fuisse vidimus Plautum, suum Pyladem; imo vero impensa a Calphurnio opera in Terentium illustrior quodammodo haberi debet ea, quam Pylades in Plautum impendit. Pylades siquidem ei labori se dedit, postquam doctissimi illius ætatis Viri
E diu, multumque in eadem incude tundenda sudassent; at primus ex ejusdem ævi Scriptoribus fuisse videtur Calphurnius, qui curam illam subiret. Subiit vero tanto cum successu, ut non defuerint, qui suspicentur ipsius Enarrationem in Comœdiam Heautontimorumenon Aelio Donato esse tribuendam, celeberrimo, inquam, Terentii Interpreti, quem a mortuis excitandum scribit Robertus Stephanus in Præfat. suæ Edit. si quis omnia accuratissima in Terentio requireret. Suspicionem illam movent Curatores locupletissimæ ejus Poëtæ Editionis Hagæ Comitum an. 1726. publicatæ, in qua Dramatis proxime enunciati Calphurniana Enarratio vices supplet Donatianæ, quæ ad illud desideratur. Valeat autem ea suspicio, nec enim inter Plagiarios locum ullum promeretur Calphurnius, sed absque controversia unum

unum ex primis inter eruditos sui temporis subsellis, namque, ut de ipso canit Pierius Valerianus,

Sciebat ille quidquid est sciri datum
In expolitis undecumque literis,
Seu Græca velles, *seu Latina posceres*.

Porro Terentius non unius tantum Dramatis Enarrationem Calphurnio debet, sed aliorum omnium castigationes, quas magna cum laude memorari video in Tarvisina an. MCCCCLXXVII. Editione, nam in ea hæc legitur nota: P. *Sexti Terentii Afri cum Ælii Donati Grammatici examinata interpretatione finis*. *Insuper addita est Calphurnii in Heautontimorumenon Terentii accurata expositio*. *Lepidas*, *elegantesque Terentii Comœdias cum Donati interpretis Commentario juxta fidele Calphurnianæ castigationis exemplar*, *doctrinam*, *studiumque Calphurnii Hieronymo Bononio enixe commendante*, *Hermannus Levilapis*, *Coloniensis*, *probatissimus librariæ artis exactor summa confecit diligentia*. Itaque Terentii Editio illa, quam omnium primam sua in Urbe cusam jactat Mediolanum, imo vero & reliquæ plures ejusdem Poëtæ tuo in Catalogo recitatæ, siquidem destituantur Viri illius docti, quem Brixia jactat, interpretationibus, & castigationibus, non tanti facienda esse videntur, quanti eruditus quisque facit Editiones Terentium cum Calphurnio conjungentes. Hujus hominis doctrinæ, atque industriæ in Terentium hoc perhibet testimonium Curator Venetæ Editionis per Lazarum de Soardis evulgatæ in Monito ad Lectorem. *Eccum*, *studiose Lector*, *dignum sedulæ lectionis librum aureum*, *in quo tot vulnera*, *imo vero flagitia*, *librariorum quidem incuria*, *scatebant*, *ut multi divinum opus*, *tanquam senticetum*, *aut lemuribus infame domicilium evitarent*. *Ea cum Jo: Calphurnius optimo*, *quo præstat*, *ingenio in his libris*, *qui olim impensis Lazari de Soardis cum figuris impressi fuerant*, *vel cicatrice*, *vel splenio contexisset*, *imo vero revellere curasset*, *ego quoque committere nolui*, *ut in aliis omnibus*, *præter quam dicti Lazari libris*, *latitantia vulnera cuiquam fraudi fore*. Haud abnuo, Zaroto, antiquissimæ tuæ Terentii Editionis Curatori singularem laudem deberi, non ob eam tantum Editionem, sed multo magis, quod ætatem pene integram suam in typis vestris absumpserit, adeo ut ab anno ejus Editionis publicatæ laudabilem artem, quam amplexus fuerat, haud intermissa occupatione ultra Sæculum XV. impigre perduxerit, quodque præterea consortes sibi adsciverit amplificandæ nobilissimæ ei merci Viros non e trivio ductos, aut lucri tantum libidine incensos, sed sincero erga literas amore, studioque præclaram illa ætate famam consequutos; hæc, inquam, minime abnuo, nam singula de eo in Prolegom. agens, indubiis testimoniis confirmasti. At quid Zarotus, si cum Calphurnio comparetur? Quid suscepta a Zaroto in Terentium, seu in alios etiam Poëtas edendos cura, si cum Editionibus per Calphurnium castigatis, & illustratis conferatur?

C. Valerii Catulli, de quo modo agendum, nam statim post Terentium liber de Brix. Literat eum recenset. Editionem satis antiquam, scilicet an MCCCCLXXX. tuus profert Catalogus. At quantum pretio inferior ea sit, quam Brixiana anni MCCCCLXXXV. aut VI. vel ipse fatearis, oportet, si animadvertas, ejus Poëtæ veteres omnes Editiones, quæ Calphurnii Brixiani, de quo paulo ante, castigationes non præferant, non nisi magno cum stomacho legi potuisse, testibus ejus ætatis Scriptoribus. Hieronymus Avantius, Veronensis, confectam a se Catulli Carminum emendationem, Augustino Moravo, Olomucensi, inscribens, hæc de Calphurnio ad ipsum habet: *Quis enim ante Calphurnii castigationem Catulli scripta non stomachosus attingebat? Hic porro*, *quantum humani ingenii vires passæ sunt*, *uno mense elaboravit*, *ut quatuor illi Poëtæ emendatiores haberentur*. Avantii in Catullum præclaros labores quum idem Augustinus studiosæ juventuti commendandos suscepisset in Epistola huic inscripta, eorum gloriæ haud mediocriter consultum fuisse profitetur, quod Avantii Scripta sedulo perlegissent, ac mire collaudassent Viri *nulla non laude majores*, atque inter ipsos recenset Calphurnium Brixiensem. Susceptam a se Catulli expurgandi curam ipse Calphurnius in Epistola ad Hermolaum Barbarum, præmissa Editioni Vicentinæ quatuor illorum Poëtarum, quos Avantii Epistola indicavit, his verbis describit: *Superioribus diebus a quibusdam adolescentibus studiosis rogatus*, *ut Propertium*, *aut si nollem hunc*, *Papinii Sylvas lectione quotidiana interpretarer*, *ne desiderium eorum frustarer*, *promisi me facturum*, *quod vellent*. *Quapropter cum percurrere cœpissem id opus*, *quod Venetiis impressum est*, *quod hos Poëtas clarissimos continet*, *Catullum*, *Tibullum*, *Propertium*, *& Sylvas*, *tot mendis refertum esse deprehendi*, *ut longe plura essent vitiosa*, *& depravata*, *quam quæ emendata*. *Nullus certe sensus ex his elici poterat*. *Confestim conveni nonnullos impressores*, *& eos cohortatus sum*, *ut iterum id opus imprimerent ea correctione*, *quam pollicitus sum*. *Possum igitur gloriari*, *me non id emendasse*, *sed fere totum exscripsisse*, *ut quisquis deprehendere poterit collato utroque exemplari*. Catulli situ squallentis miserandam sortem, præter Calphurnium, adeo vehementer indoluit paulo ante laudatus Augustinus, ut de se ipso Vatem illum lepidissimum vaticinatum esse putaverit, dum hos versus condidit:

At vobis male sint malæ tenebræ
Orci, *quæ omnia bella devoratis*.
Tam bellum mihi passerem abstulistis.
O factum male, *o miselle passer!*

Venio nunc ad Brixianam Catulli Editionem. Eam Jo: Albertus Fabricius in Biblioth. Lat. omnium primam fuisse tradidit, quum dicere debuisset, earum tantummodo principem fuisse, quæ Catulliana Poëmata doctis Commentariis, ab Antonio Parthenio Lacisio, Veronensi, elaboratis, adjunxerunt. Præfert illa annum, ut omnes de ea loquentes tradunt, MCCCCLXXXVI. attamen unum Exemplar vidi cum nota anni MCCCCLXXXV. licet una & eadem omnino sit Editio, impressa per Boninum de Boninis de Ragusia, ut palam fiet cuique linearum positionem, & literarum ductum inspicienti. Solebant autem, idque non ita raro, Typographi, eorundem librorum Exemplaribus notam aliquando inscribere anni proximi, aliquando secundi, & aliquando etiam tertii, ut recentes apparerent; qui dolus jam ab aliis animadversus mihi demonstrat, notam MCCCCLXXXV. qua Catulli liber signatur, magis genuinam habendam esse in Editione illa Brixiensi, quam notam MCCCCLXXXVI. Fortasse prior illa, solis Catulli exemplaribus apposita a Bonino Impressore, postea contigit, ut in subsequentis anni notam eadem commutaretur, quod subsequenti anno Tibullum, & Propertium Boninus ediderit, eosque in unum volumen cum Catullo redegerit. Ea Brixianorum in Catullum promerita, tam ex Editione ista, quam ex Calphurnii castigationibus derivata, eo libentius Tibi ob oculos posui, quod agens in Prolegom. de veterum Editionum utilitate, Baptistam Guarinum, & Alexandrum ejus filium, nec non Parthenium, primos, eximiosque fuisse Catulli Commentatores affirmas, nomenque subtices Calphurnii, cui principem locum certe deberi jam vides. Nec mirum Tibi videatur, Cl. Paulum Galeardum, dum viveret, Cathedralis hujusce Ecclesiæ meæ Canonicum, in libello, cui titulus, *Parere intorno all' antico Stato de' Cenomani*, Calphurnii in Catullum labores in dubium revocare; nam ille prorsus ignoravit

vit Vicentinam ejus Poëtæ Editionem, in qua exstat Epistola paulo ante recitata, nullum de iisdem dubitandi locum relinquens. Hunc (ut verum fatear) neque ipsi reliquerat Hieronymus Avantius, quippe qui eosdem, ut vidimus, diserte magna cum Calphurnii laude commemorat, Interpres & ipse Catulli doctissimus, a quo se maxime adjutum profitetur Aldus Manutius in sua, quam anno MDII. adornavit, Catulli Editione. Verum quidem est, Catullianas Calphurnii emendationes silentio præteriri in Epistolis tam Jacobi Comitis Juliarii, quam Antonii Parthenii, huius Editioni præfixis; at quemadmodum silentium illud non facit, ut liceat de Avantii industria, quæ pariter in iisdem subticetur, dubitare, ita nec adhibitam a Calphurnio nostro incertam reddere valet. Addam, eadem ferme ætate, aut paulo post, operam in Catullo emendando navasse celeberrimum alium Brixianum, scilicet Octavium Pantagathum, teste Mureto in Commentar. ad Catullum, Pantagathum, inquam, qui Romam, *a qua cæteri honestantur*, *sua ipse virtute nobilitat*, hæc P. Manutii sunt verba in Epistola ad Octavianum Magium.

Æque ac tres Poëtæ hucusque recensiti, Q. Horatius Flaccus, iisdem in Decade mea subjunctus, male habitus fuisse comperitur in antiquioribus Editionibus. Mediolanensem an. MCCCCLXXXVI. exhibes ipse tuo in Catalogo, ab Alexandro Minutiano curatam, qui in Epistola ei præfixa provinciam illam a se susceptam fuisse scribit, ut interpretationes insulsas cujusdam, qui temere Horatii Carmina proxime ediderat, castigaret; ac nebulonem illum, cujus nomen silet Minutianus, non alium fuisse suspicaris, quam Augustinum Mariam Conagum, cujus impensis Horatii Editionem Mediolani an. MCCCCLXXXV. prodiisse, testatum reliquit Maittaire in Annalibus. Hoc ipso Maittaire teste, manum admovisse Calphurnium, Brixiensem, expurgandis Horatii Carminibus, facile quisque conjiciet, qui ad Calphurnii Epistolæ ad Marcum Aurelium fragmentum ibi recitatum animadvertat: in eo enim ille vindicem se præbet adversus ineptias sub nomine Omniboni Leoniceni, præceptoris sui, sacrilege editas. At quidquid sit de Calphurnii in Horatium labore, illustris admodum ille fuit, quem in exornandis ejus Poëtæ Carminibus impendit Joannes Britannicus, is ipse, quem agentes de Plauto memoravimus. Editionem suam inscripsit iste Senatui, populoque Brixiano, plenamque bonæ frugis, ac modestiæ Præfationem apposuit, in qua, præterquamquod magnis laudibus effert Merulæ, Pii, & Saraceni nomina, adversus quæ, ut vidimus, acerbiorem censuram Pylades exercuit, & aliorum etiam quamplurium eruditorum nomina, qui suis laboribus famam ea ætate consequuti fuerant, de sua illa Editione ita scribit: *Si cui autem aliqua forte videbuntur a me, aut non secundum sensum Poëtæ explicata, aut aliquo alio modo male interpretata, aut per negligentiam præterita (neque enim eam mihi laudem adscisco, ut in hujus Poëtæ locis tam obscuris, & tenebrosis aliquando non offenderim) id a taxatore petitum, atque impetratum volumus, ut quæ nos aut ingenii imbecillitate, aut alia quavis causa male percepimus, ipse ad communem omnium studiosorum utilitatem melius dicat, atque interpretetur, & omnia, quæ nos scripsimus (quando consilii nostri semper fuerit, rem publicam literariam juvare) in meliorem accipiat.* Mirandum autem valde est, in magna Commentatorum Horatii sylva, quam spectandam afferunt recentiores ejus Poëtæ Editiones, inter quas Basileensis, quæ, ut ejus titulus significat, Grammaticorum XL. tam antiquissimorum, quam neotericorum lucubrationes collegit, Britannici nomen non comparere; quæ res novo documento est, nihil justius esse ea querimonia, quam ipse verbis Clariss. Marchionis Maffei enunciasti adversus quasdam recentes Editiones, quæ nitidis characteribus venustæ, non ita tamen sincere priscos Auctores repræsentent, ac in fumosis, corrosisque antiquitate primis impressionibus repræsentantur.

Calphurnius, quem modo vidimus priscis Horatii Editionibus opem tulisse, iis etiam suo studio profuit, quæ P. Ovidii Nasonis Carmina in lucem protulerunt; quare in Veneta anni MCCCCLXXIV. eorundem Editione, Calphurnii nomen comparet, recitaturque ipsius Carmen, quo Ovidii Opera eo Volumine comprehensa describit in hunc modum:

Corpora ter quino mutata Volumine finxit,
Unde fere est omnis fabula nota tibi.
Alterno teneros tibi carmine lusit amores,
Sanavitque sua vulnera facta manu.
Cæsare dein læso Geticum relegatus in orbem,
Composuit Fastos, exiliique modum.

At quo plures Calphurnii industria in locupletandis Editionibus, præsertim Terentii, & Catulli, nacta est præcones, eo vehementiorem passa est hostem, quæ ab illo in recognoscendo primum, dein illustrando Ovidio navata fuit, nimirum Raphaëlem Regium, Bergomatem. Vesanam hujus bilem adversus Calphurnium abunde declarant, quas ille apposuit suis in Ovidianas Metamorphoses Enarrationibus, clamitationes potius, & invectivæ, quam Præfationes; & multo etiam manifestius, libellus quidam Venetis typis anno MDLXXXX. evulgatus, in quo Regius Disputationem primo, deinde Dialogum cum Calphurnio instituens, vix credi potest, quæ, & quanta in ipsum contumeliarum plaustra exoneraverit. Prima mali labes, acerrimæ, quas illi inter se gesserunt, pro Cathedra Patavii obtinenda contentiones, quarum quamvis nulla extet memoria in duobus iis amplis Voluminibus, quæ Nicolaus Papadopolus de Historia Gymnasii Patavini conscripsit, eas tamen omnino certas reddunt rabidæ illæ Regii in Calphurnium invectivæ. Calphurnii partes validissime tutatus est Marinus Becichemus, Scodrensis, eo ipso tempore Brixianæ, & postea Patavinæ Academiæ singulare ornamentum; quare inter cætera in Prælectione sua in Plinium hæc habet adversus Regium, Cives Brixianos alloquens: *Quid præterea in Civem vestrum Joannem Calphurnium non evomuit, virum invicti a cupiditatibus animi, rigidæque innocentiæ, & omni literarum laude dignissimum? Calphurnium, inquam, illum Rhetorem, Græce, Latineque tam eruditum, tam præstabilem, tam ut temporibus priscis excellentem, cui puer operam dedi, neque usquam a senis latere juvenis discessi; cujus mores ii fuerunt, ut non homo in terris natus, sed de Cœlo lapsus crederetur.* Idemque in Præfatione in Ovidianas Annotationes fatetur, se, post Deum Optimum Maximum, omnia debere duobus præceptoribus suis, Christophoro Barzizio, & Joanni Calphurnio. Is ipse Becichemus in Calphurnii funere Orationem habuit. Quæ breviter indicavi, ut intelligeres, Brixiam Urbem primis Latinorum Poëtarum Editionibus ornandis non eruditissimos tantum Cives suos, sed & insignes alios bonarum literarum sua ex Academia Professores suppeditasse.

M. Annæi Lucani, sextum meo in illo censu locum occupantis, Pharsaliæ illustrandæ calamum appulit immortale ingenium Joannis illius Taberii, cujus in Latinis, Græcisque literis præstantiam superius memorata Aldi Manutii ad Stephani de Urbibus Editionem Præfatio luculentissime testata est. Eam ipsam testabuntur, quæ modo de ejus in Lucanum Commentariis afferam ex duplici Epistola iisdem præfixa in Brixiana an. MCCCCLXXXVI. ejus Poëmatis Editione. Una nomen præfert ipsius Taberii, inscribiturque Francisco Barbaro posteriori, Hermolai scilicet celeberrimi (cujus avus æque celeberrimus, Franciscus senior) ex Daniele fratre ne-

A nepoti, atque ejus hujusmodi est exordium: *Commentaria, quæ in Annæi Lucani Pharsaliam ab Omnibono Leoniceno edita putabantur, Viro, si quisquam fuit, ætate nostra eruditissimo, sicut mihi mandaveras, Francisce Barbare, succisiva, & tumultuaria quadam cognitione recensui, rem, quæ & altioris ingenii vires, & plusculum temporis ad Poëmatis magnificentiam deposcebat. Tanta enim in illis fuit errorum series, ut mihi viderer aliquando (quod ajunt) sine filo labyrinthum ingressus.* Industriam in ea emendatione a se exhibitam licet succisivam, & tumultuariam appellet Taberius, effecit illa tamen, ut iste in eadem Epistola subjungere posset: *Depravata loca fideliter emendavimus, eaque (opinor) solertia, ut, si quis errorum causas, & rationes emendationum, collato priore exemplari,*
B *sepositoque livore diligenter excusserit, pauca admodum sint, quæ ad plenam Poëtæ intelligentiam desiderentur.* Habuit Taberius sui illius laboris non testes tantum, sed & fautores, Hieronymum Advocatum, Joannemque Britannicum, *Raræ* (ait ille) *sinceritatis Viros, & plane ἐγκυκλοπαιδείᾳ disertissimos.* Hæc ipsa nomina præfert Epistola altera (quæ tamen primo loco ponitur in Brixiana Editione) eaque data visitur ab eodem Britannico ad eundem Advocatum, apud quem non Taberii tantum, sed Brixianorum omnium ea ætate studia his verbis gratulatur: *Non possum nostris temporibus, Hieronyme Advocate, mirum in modum non gratulari; prisca enim illa videor videre sæcula, quibus eo in culmine*
C *cum Græcarum, tum Latinarum literarum studia fuere, ut ad utriusque orationis facultatem desiderari haud quidquam posset. Perspicuum enim nobis est hæc nostra studia, quæ penitus jam trecentis, aut plus eo (ut arbitror) annis, sive temporum iniquitate, sive hominum incuria, & negligentia extincta erant, jam ætate nostra ita reluxisse, ut nostri homines priscis illis adæquari fere possint.* Taberii in humanioribus literis excellentiam pluribus versibus celebravit etiam Baptista Mantuanus, Doctissimus Carmelita, in Panegyrico de Brixia, *Joannem Rovatensem* eum vocans, quod Rovato, hujus regionis municipio, ortum duxisset; eosque ita exorditur:

D
Ad varias, quibus & passim celeberrima, dotes
Vir deerat tibi Socraticam formare juventam
Doctus, & ad Musas teneram deducere pubem;
Ecce, velut Pandora Polo delapsa, Joannes
Rovatensis adest.

Pretium laboris a Taberio in Lucanum suscepti declarant etiam Danielis Cereti, Brixiani, versus in Panegyrico de laudibus Brixiæ. Hi enim sunt:

Quid referam culti sublimia Scripta Taberj,
Cujus jam toto nomen in Orbe micat?
Hic sibi victuram peperit per sæcula famam,
Dum studet Auctores restituisse graves.
Aspice Pharsaliam civilia bella canentem,
Quæque tulit patrios sæva per arma viros.
E
Nuper erat sine honore liber, nec cognitus ulli,
Squallebat densis falsa per ora notis.
Hunc tamen, ut multos, facundi cura Taberj
Non passa est turpi delituisse situ.
Longa quod assiduis ætas aboleverat annis,
Restituit parvi temporis ipse mora.

Tres, qui recensendi jam veniunt, Poëtas, scilicet A. Persium, P. Papinium Statium, Dec. Junium Juvenalem, omnes unius Joannis Britannici studio illustratos præstantiores veteris ævi Editiones præseferunt. Persii Editionem cum Britannici notis Brixiæ anno MCCCCLXXXI. evulgatam in manibus habeo; eamque ignotam prorsus fuisse reperio Annalium Typographicorum conditori, nec non Jo: Alberto Fabricio, qui non aliam Persii cum notis Britannici vetustiorem memorat Brixianam Editionem, nisi an. MCCCCLXXXVI. typis Jacobi Britannici, Brixiani, quam pariter ad manus habeo. Eisdemæque ignota Brixiana Editio sine notis, ad cujus calcem ita scriptum deprehendo: *A. Persii Satyrarum expressus Codex Brixiæ, una cum Juvenale Satyrico, jubente Presbytero Petro Villa XIII Kal. Aug. MCCCCLXXIII.* nam Lovaniensem an. MCCCCLXXV. tanquam omnium principem sibi innotuisse scribit Fabricius; Ferrariensem vero, atque Mediolanensem, utramque an. MCCCCLXXIV. prolatam, citant Annales (ne loquar de Romana, in qua anni nota desideratur) pro primis afferentes. Adnotationes suas Britannicus Senatui, populoque Brixiano nuncupavit, cui causam easdem in lucem proferendi in hunc modum explicat: *Cum superiore anno forte Persium publice legerem, in ejusque expositione a me nonnulla dicerentur, quæ vel præter multorum opinionem dici videbantur, vel a quoquam (quod scirem) ætate nostra, literis prodita non erant, nonnulli adolescentes Brixiani, qui non minus literis, quam probitate morum præfulgent, & in primis Gabriel Emus, Patritius Venetus, excellenti adolescens ingenio, in præsens discipulus meus, hortati sunt, ut, quæ a me dicta fuerant, accuratius colligerem, publicaremque.* Aliam insuper causam adjungit, quod scilicet secundam Persii Satyram ad Brixianum quemdam Macrinum ex temporum ratione scriptam fuisse conjecisset. Cur autem Editionem suam festinaverit, in causa fuisse affirmat, quod nuper accidisse viderat Palacino, municipi suo, Viro singularis doctrinæ, *qui quum in Officia Ciceronis, & Valerium Maximum non minus diserte, quam sapienter quædam scripsisset, eadem morte præventus edere non potuit, quæ ab iis excepta, qui gloriam alieno partam labore, & periculo in se libenter transferunt, supprimuntur, ut successu temporis ipsi pro suis edant, injuriam profecto Palacini manibus facturi maximam.* Mediolanensem illam an. MCCCCLXXIV. Persii Editionem superius a me laudatam, in libro quoque meo de Brix. Literat. memorari, diligenter pro more tuo in Catalogo adnotasti, neque ullam mihi litem pro modestia tua, profecto ubique singulari, movisti ob denegatam ipsi principis Editionis, & Brixianæ meæ attributam, dignitatem. Reliquæ, quas affers ejus Poëtæ Editiones, aut omnino & ipsæ Commentariis carent, aut ea tantum præferunt; quorum Auctor Bartholomæus Fontius, quæque non eo favore ab eruditis excepta fuisse, quo isti ejusdem Orationes exceperunt, compertum est. Contra Britannici illa quam valde Brixianis, exterisve accepta fuerint, fidem facit ipsemet in supplici libello, cujus autographum extat in hujus Civitatis tabulario, nam in illo his verbis alloquitur patrium Magistratum: *Quam sane liberalitatem, & officium vestrum expertus fui, quo tempore Commentaria in Persium edidimus, quæ adeo vobis omnibus, tanquam literarum studiosis, ita placuerunt, ut publico Senatus vestri Decreto mihi dati sint aurei vigintiquinque, & præterea eodem Decreto statutum fuerit, ut domus tota nostra usque ad tertium (si bene memini) gradum ab omni onere immunis esset. Placuerunt, placentque etiam ita externis omnibus, ut multis in Civitatibus impressa per totam non solum Italiam, sed totam Europam circumferantur, & (quod sine arrogantia dictum sit) doctissimus quisquam in Bibliotheca sua studeat habere.* In Britannici laudem aliqui versus a Cereto exarati reperiuntur in Panegyrico, de quo paulo ante, atque ita se habent:

Panditur ignotis tuus ecce Britannicus oris,
Gymnasiique parens, Pieridumque decus.
Hic pius ingenium dum partes versat in omnes,
Scripta dedit Latio plurima, plura dabit.

Testis

Testis erit Vatum numerus, mendosaque passim
Carmina, barbariem ponere jussa suam.

Q. Papinio Statio explanando manum Britannicus admovit uno tantum post anno a publicatis in Persium Commentariis. Id ipse testatur in Epistola, qua novum eum laborem *magnifico, atque splendidissimo* Comiti Petro Gambaræ nuncupavit, ibique tempus, quod eidem impendit, his verbis declarat: *Cæterum cum animi sit a natura bene informati, nullo a via virtutis diverticulo deflecti, proposui his proximis diebus, quibus ab urbe per pestem decessimus, Achilleidi Statii, quam jam fere totam ante eramus interpretati, extremam manum imponere, delectatus sane carminis pariter gravitate, & doctrina Poëtæ.* In specimen Britannici diligentiæ in lucubranda Interpretatione ista afferre placet quæ ab ipso sunt tradita, ut ostendat, Statium Poëma suum perfecisse, perfectumque haberi debere, ut modo extat. Ad primos itaque Achilleidos versus, qui ita se habent:

Magnanimum Æaciden, formidatamque Tonanti
Progeniem, & patrio vetitam succedere cœlo,
Diva refer, quamquam acta Viri multum inclyta cantu
Mæonio, sed plura vacant, nos ire per omnem,
(Sic amor est) Heroa, velis, Scyroque latentem
Dulichia proferre tuba, nec in Hectore tracto
Sistere, sed tota juvenem deducere Troja.

Ad hos, inquam, versus in Vita Poëtæ, Editioni suæ præfixa, hæc observat Britannicus: *Non longam historiam promittit se scripturum; illud enim, inquit, non attigero, quomodo Hector interemptus ab Achille sit, & tractus circa sepulchrum Patrocli, idest, nihil cecinero ex iis, quæ circa Ilium gessit. Unde hinc facile eorum refelli potest opinio, qui hoc Opus imperfectum esse contendunt, hac una ratione adducti, quod ait Poëta, Nos ire per omnem Heroa velis, non intelligentes Poëtam dicere, omnem eumdumtaxat Achillis vitæ cursum descripturum, qui ab Homero prætermissus sit. Nam si omnia ejus facta scripturus esset, quomodo affirmaret, se nihil de rebus gestis circa Trojam scripturum esse, cum ait, Nec in Hectore tracto Sistere, sed tota juvenem deducere Troja? Præterea illic innuit, Opus breve futurum, cum dicit: Patere hoc sudare parumper Pulvere; nam si omnia Achillis facta canere statuisset, operis quidem fuisset, & voluminis immensi, contraque propositionem suam fecisset Poëta.* Sententiam suam iterum inculcat ad earundem Enarrationum calcem Britannicus, quippe qui ad postremum Poëmatis versum, *Aura silet, puppis currens ad litora venit*, hæc habet: *Bene ex instituto suo Opus absolvit, nam in Proœmio id tantum professus est, se de Achillis educatione dicturum, & ut ad Trojam ductus sit, cum ait, Nos ire per omnem (Sic amor est) Heroa velis, Scyroque latentem Dulichia proferre tuba, nec in Hectore tracto Sistere, sed tota juvenem deducere Troja. Hæc ideo subjunxi, ut error eorum, qui Opus perfectum non censent, monitione nostra corrigatur, & rem eo perductam cognoscant, quo promisit Poëta; nam, ut diximus, in principio Operis Poëta promisit, se nihil dicturum de rebus gestis ab Achille circa Trojam, cum ait, se velle deducere juvenem a tota Troja. Sileant ergo, qui sensum Poëtæ non percipientes, Opus ad calcem perductum esse negant.* Scio utique, Barthio, aliisque magnopere displicere eam Britannici persuasionem, eosque censere, postremum illum versum, *Aura silet*, perfida temeritate in aliquibus Exemplaribus additum fuisse; at non propterea Britannici sententia omnino rejicienda. Quidquid autem de ea censeamus, Britannicum de Statii Achilleide optime meritum, comprobat sat aperte ejus Poëmatis Editio cum notis Varior. Lugd. Batav. 1681. in qua scilicet Britannici Interpretationes utramque, ut ita dicam, paginam facere dignoscuntur. Statii Editio, quam Catalogus tuus profert an. MCCCCLXXVI. præterquamquod Brixianæ nostræ ætatem minime attingit, longe profecto abest, quin tanti, ac Brixiana, habeatur, siquidem careat eo Commentariorum penu, unde Brixiana superbit.

Novam Spartam ingenio suo dignam nactus est Britannicus in Dec. Junio Juvenale, cujus proinde Satyras explicandas sumpsit, etsi eidem complurium interpretum diligentia minime defuisset, quos scilicet priscæ Editiones jactant, nimirum Angelum Sabinum, Domitium Calderinum, Georgium Merulam, Georgium Vallam, & Antonium Mancinellum. Britannici Commentariorum Editionem omnium vetustissimam censuisse videtur Fabricius Brixianam anni MDI. quam ad manus ipse habeo. Ne tamen in eam sententiam descendam, facit quæ in Ascensiana Juvenalis Editione recitatur Epistola Ascensii ad Henr. Valuphinum data an. MCCCCLXXXXVIII. nam in ea Explanationes suas in Juvenalem familiares appellans, subdit se in illa sua Editione eruditissimos Joannis Britannici Commentarios proposuisse, *ut qui majora velint, ad manum habeant*. Eos Britannicus dicavit Senatui, populoque Brixiano, fassus se ad illud maxime impulsum, *quod memineram* (inquit) *superioribus annis, quum in Achilleida Statii, & Satyras Persii Commentarios edidissem, vobisque nuncupavissem alteros, ita vobis placitos fuisse, ut me non mediocris solum laus, & gratulatio vestra secuta sit, sed insuper amplissimum mihi munus publico totius Senatus consulto decretum fuerit. Qua una liberalitate ita me vobis prorsus devinxistis, ut statuerim, siquid unquam in his studiis laude dignum perficerem, id totum vobis tradere, atque dicare*. In eadem Nuncupatoria Epistola profecto modeste admodum de suis laboribus in hunc modum loquitur: *Juvenalis igitur Satyras, etsi temporibus nostris a nonnullis aliis egregie literatis Commentatoribus vel cum magna ipsorum laude enarratæ fuerint, aggressi sumus, quod omnino animadverteremus, in toto Opere multa ab iis, sive incuria quadam, sive consulta opera prætermissa esse, quoniam quæ ipsi forte intelligerent, eadem & cæteris perspicua arbitrarentur, multaque etiam longe aliter exposita, quam sensus Auctoris exposceret*. Et paulo post: *Confido autem in toto Opere, præter fortasse tria, aut quatuor ad summum loca, quæ aut ingenii mei imbecillitate, aut morum ignoratione veterum, non intellecta, altioribus ingeniis enodanda relinquo, nihil prorsus relictum, quod a me non sit optime dilucidatum, multaque etiam longe rectius explicata, quam ab omnibus aliis, qui ante me in Poëtam scripsere*. Nemo autem dixerit, Joannem Calphurnium Britannici labores hosce haud tanti fecisse, quanti fecisse comperitur Domitii Calderini illos, quos scilicet dum in Epistola ad Antonium Moretum, Brixiensem, ad calcem Venetæ Editionis Commentariorum ejusdem Domitii an. MCCCCLXXIV. apposita, præferre non dubitat cæteris quibusvis Expositionibus, *quas* (ait) *in Juvenalem adhuc viderim*, Domitii tantum adversarios perstringere censendus est, & nulla ratione suo illo judicio læsisse Britannicum, cujus lucubrationes nec ante eum annum MCCCCLXXIV. nec forte ante Calphurnii decessum in lucem prodierunt. Equidem nondum eas prodiisse ante XII. Kal. April. an. MCCCCLXXXXV. diligenter ipse adnotasti Historiæ tuæ p. CCCXCVII. ex Epistola Pauli Zane, Episcopi Brixiensis, chronicas illas notas præferente; nam ibi iste exaratos a Gregorio Britannico, Brixiensi, Sermones funebres, & nuptiales collaudans, universam domum Britannicam, sed in primis Joannem, ejusque labores his verbis exornat: *Quantum autem debeat huic domui Britannicæ ista mortalitas, quæ tum Joannis fratris tui interpretationibus tam in Persium Poëtam quam diffi-*

difficillimum , quam in Statium Achilleidos satis illustrata est , egregiaque in dies expectat Commentaria in Juvenalem , Ovidiumque Metamorphoseos ; tum reliquorum fratrum ornamentis , qui se se student caeteris praestare , suis venustissimis moribus , animantibus meis sermonibus difficile panderem . Sapiunt profecto sedulitatem tuam , quae multa ubique est , quaecunque ad an. MCCCCLXXXXVI. de iisdem Britannicis in medium attulisti ad eruendam veritatem parum compertam vel ipsis Scriptoribus Bibliothecae Ordinis Praedicatorum , cujus tamen alumni fuerunt tam Gregorius ille , quam Benedictus ipsius frater . Amborum , & Pauli etiam Zane Epistolas huc facientes recitavi in Par. II. p. 121. , & seqq. libr. de Brix. Liter. iisque eas animadversiones adjunxi , a quibus Te in Sparta illa adornanda occupatum fuisse humanissime affirmas , jure tamen ratus , tuas , quas exaraveras ante perlustratas paginas meas , minime supprimendas a Te fuisse , quod suscepta a Te provincia ita posceret , atque etiam Sermonum Gregorii Britannici Editio , quae Tibi prae manibus fuit , novem annis praecedens eam , quam ego unice laudavi ; unice inquam , quod de vetustiore perquirenda (a chronicis earum Epistolarum notis sat aperte mihi indicata) nihil foret , quod sollicitum eo loco me redderet . Hoc vero non reticebo , tantam fuisse Joannis Britannici in Juvenalem Commentariorum famam , ut , eo ipso teste , in supplice libello , quem superius commemoravi , *jam viginti millia* (Exemplarium) *diversis in Civitatibus impressa fuerint vel titulo Joannis Britannici , Brixiani* . Quare nihil mirum , si in Amstelaedamensi ejus Poëtae cum notis Variorum Editione passim Britannici nomen legatur .

Tandem decem Latinorum Poëtarum , quos recensendos mihi exhibuit Pars illa I. mei libri de Brix. Literat. agmen concludat M. Valerius Martialis , de quo ibi agendum mihi fuit , quod , licet nullus inter Brixianos interpretandis ejus Poëtae Carminibus vacasse comperiatur , suppetat tamen , dignum profecto quod memoretur , Calphurnii de Domitii in ea Carmina Commentariis judicium , ab eximia tanti Viri eruditione profectum . Exhibetur nobis judicium illud in ea ipsa Epistola , cujus superius mentionem fecimus ; nam ibi Vir ille doctus affirmat , se de praeclarissimo Juvenalis a Domitio exposito Opere id ipsum sentire , quod de Martiale jam dixerat : *Superioribus temporibus minime intellectum fuisse , dum turba illa rudis , antiquitatum ignara , quasdam ineptias minime tolerandas effunderet* . Eodem tempore in Romana Academia , tam Domitius , quam Nicolaus Perottus Martialis Epigrammata lectitabant , indeque asperae inter utrumque exortae sunt controversiae . Hominem suis Commentariis infensum designat ipse Domitius in Epist. Nuncupatoria ad Laurentium Medicem : *Non defuit* (inquit) *qui lucubrationem nostram maledictis interpellaret. Quidam enim in meam de quodam loco sententiam edita Epistola gravissime invectus est , cui quid responderim , in fine hujus Operis leges*. Haud minus certe atrociter quam Perottus in Domitium , & quam Domitius in Perottum , Pyrrhus Perotti ex fratre nepos in Domitium debacchatur in Nuncupatoria Epistola Cornucopiae ad Federicum Urbini Ducem , vilissimum paedagogum , tacito tamen nomine , appellans , qui plerasque sententias e sacrario patrui sui sumptas , pro suis venditaverit in iis Commentariis , quorum innumeros errores ipse patruus in duobus Voluminibus Epistolarum , Romanarum scilicet, & Perusinarum, confutandos susceperat . De his Epistolis Sabellicus in Dialogo de Latin. Ling. reparat. *Nollem* (inquit) *in aperta convicia , & simultates indignissimas persona , quam sustinebat , tam aperte descivisse* . Eorundem Commentariorum causa nimis quam acerbe dissensit a Domitio Georgius Merula , Martialis & ipse enarrator . A Merulae parte contra Domitium stetit Angelus Politianus , qui in Miscellan. Cap. 9. haec scribit : *Caeterum Georgius Merula , vir plane doctus , ac diligens , longe quam Domitius in scribendo cautior , & nunc primi fere nominis , non remulo (quod ajunt) sed velificatione plena invectus , Commentariorum illius in Martialem permultis editis notis licentiam primus hominis , magno veluti passu gradientem , prorsusque jam ferocientem compescuit* . At , dum eo ipso loco fatetur Politianus , authoritatis tam magnae fuisse Domitium , ut Romae inter Professores , juvenis adhuc , primam celebritatem sibi vindicaverit , nec ipse improbasse censendus est Calphurnii judicium illud . Quod profecto , si annum MCCCCLXXIV. quo editum fuit , inspiciamus , in eam opinionem facile adducemur , jactatum fuisse non in Nicolaum Perottum , non in Georgium Merulam , sed in rudem tantum Grammaticorum turbam , cujus ineptias unice vellicant recitata superius Calphurnii verba . Acerbissimas illas inter Domitium , ejusque obtrectatores simultates in libro de Brix. Liter. ob oculos posui recitata ex Veneta Martialis Editione an. MCCCCLXXXV. ejusdem Domitii primo Defensione adversus Calumniatorem Commentariorum suorum in Martialem , deinde Recriminatione ; quae ipsa Scripta repraesentavit etiam Editio Mediolanensis an. MCCCCLXXXIII. quam in Catalogo tuo laudas .

Quare ex hactenus allatis satis superque compertum Tibi factum fuisse , Vir Clarissime , arbitror , & aliis etiam , quotquot Epistolam istam evolverint , in illustrandis priscis Latinorum Poëtarum Editionibus Brixianam literaturam triumphasse , dum Mediolanensis Typographia suis eorundem Editionibus solam ferme vetustatis laudem adsciscere posse videatur . Quam vana veterum quarundam Editionum laus sit , innumeris exemplis comprobatur, at hoc loco unus audiatur Eus. Scutarius, ille ipse , cujus labores in Plauto, post primas hujus Editiones , recognoscendo susceptos , commendasti, Mediolanensem an. MCCCCLXXXX. in medium afferens . In hujus Praefatione ita ille loquitur : *Expunximus haud paucos errores , & quasi spongia delevimus , quos operarii dormitantes, & mancipes incuriosi commiserant , qui non tantum falsas dictiones pro veris dum ponunt , praevaricati culpam commeruere, sed & paginas extra ragiones suas, & chartas in alias decurias perverse translatas inseruerant, ut jam omnia essent confusa , ne dicam contaminata , nec elegantissimus Poëta fabulas , verum confusaneos libros miscellaneorum, aut stromatum instar scripsisse videretur* . Nonne verba ista satis evincunt actum fuisse de Latinae linguae deliciis , nisi gravi morbo Plautinae primae impressionis doctorum Grammaticorum solertia succurrisset ? Annon haec ipsa clades quorquot post Plautum enumeravi Poëtas aeque turbasset , nisi ei avertendae par eorundem Interpretum cura desudasset ? Qui Grammatici , qui Interpretes dum Mediolanensibus tuis Editionibus defuisse , iis autem Brixianae abundasse comperiuntur , nonne jure ac merito partum sibi ex hac copia decus Urbs ista gratuletur ? Celeberrima utique (quis enim id inficietur ?) Virorum literatorum nomina affert a capite ad calcem Historia tua Typographico-Literaria, nimirum Georgium Trapezuntium, Demetrium Cretensem , Constantinum Lascarim , Demetrium Chalcondylam , tres Philelphos , Franciscum , Marium , Petrum Justinum , praeterea Georgium Merulam , Eusebium Scutarium , Ubertinum Clericum , Christophorum Landinum , Maffeum Vegium , tandem Joannem Baptistam Pium , Philippum Beroaldum seniorem , Aulum Janum Parrhasium , Petrum Candidum Decembrium ; at praeterquam quod ne unus quidem ex istis natale solum in Mediolanensi Urbe sortitus est, humaniorum peritia literarum , qua utique excelluerunt , multum abfuit

quia

quin ornandis priscis Poëtarum Latinorum (nam de his tantum hic agitur) Editionibus opem illam contulerit, quam singularem in modum contulisse Taberium, Pyladem, Calphurnium, Britannicum, (Hos omnes Brixiana tellus procreavit) nemo profecto, qui librum meum de Brixiana Literat. aut saltem Epistolam istam legerit, in dubium revocari posse arbitretur. Inde vero unusquisque fatebitur, haudquaquam per ostentationem jactatum olim fuisse a Marino Becichemo, quem superius laudavi, eximium illud præconium de Brixiana Urbe, *Nullam* (ait ille) *in universa Italia* (*Senatum Venetum, divinum magis, quam mortalem, semper excipio*) *aut sapientiorem, aut bonis artibus ditiorem puto*. Sapientissimum, ac bonis artibus ditissimum omni ævo Mediolanum fuisse, non ideo tamen inficias ibo; id unum contendo, in eo literaturæ genere, de quo superius est instituta disputatio, atque illis temporibus, quæ Historia tua complexa est, felicissimam fuisse Brixiam doctissimorum hominum prole, eorundemque ingenia priscis Editionibus, Poëtarum in primis, ita profuisse, ut isti antea squallentes, horridi, & rustici, evaserint eorum præsertim ope nitidi, & compti, ex quo factum est, ut sibi plaudendi occasionem sint nacti, atque exultandi, qua ipsa ratione Plautus in castigata quadam veteri Editione ejus Comœdiarum gestiens, & canens inducitur:

Jam videor mihi
Talis, qualis eram, pulpita scenico
Quum risu quaterem, meque Quiritium
Laudaret pedibus turba strepentibus.

Quod autem paulo ante dicebam, disputatio nem superius institutam eo tantum spectare, ut innotescat, quantum laboris, & industriæ Brixiani alumni impenderint emendandis, ornandisque Latinorum Poëtarum Editionibus, nemini ansam præbere vellem existimandi, iisdem alumnis expurgandarum graviorum facultatum Editionum laudem ab aliarum Urbium doctis hominibus fuisse præreptam. De Græcis in universum literis, quod nimirum in hac Urbe mirifice florerent, gratulatum fuisse vidimus Aldum Manutium Taberio, Brixiano, extantque de eadem re luculentissima alio rum testimonia. Attamen ut certius constet, eam sibi laudem promeruisse Brixianorum labores etiam in edendis excellentium quorumvis Auctorum Volu minibus, afferam in exemplum, seu specimen, Vitruvium, Macrobium, Plutarchum; nam tres isti mihi satis futuri videntur ad rem, de qua agitur, evincendam. Præstitam ab Hieronymo Advocato, Ambrosii Jurisconsulti filio, Vitruvio emendando operam his verbis describit Joannes Britannicus in Præfat. ad Lucani Editionem, de qua supra: *Fecisti enim tua industria, studio, & labore, ut Vitruvius de Architectura, qui jam tot seculis in lucem caput suum proferre non audebat, quod ex omni parte mancum, lacerum, mutilatum se sentiebat, nunc politus, purus, integer, huc, & illuc gestiat meare, omnibus carus occurrat, omnibus gratus excipiatur*. Hoc Britannici testimonium (ut statim probabo) manifeste comprobat, tam falso asseri, apud Fabricium, & alios, primam Vitruvii Editionem prodiisse seu Florentiæ an. MCCCCLXXXXVI. sive Venetiis an. MCCCCLXXXXVII. quam primam castigationem, opera scilicet Jocundi Veronensis, emanasse Venetiis an. MDXI. Comprobat etiam laudem Vitruvii primo emendati, & evulgati non spectare ad Joannem Sulpicium, Verulanum; nam Sulpiciana Vitruvii Editio, quæ extat Parisiis in Bibliotheca Mazarinæa, anni nota destituitur, nec figi ea posse videtur, nisi vergente ad finem Innocentii VIII Pontificatu, qui ab anno 1484. usque ad annum 1492. duravit, nam in ea plura per Innocentium gesta, nimirum finis bellis imposi-

A tus, Prætorium suburbanum peractum, Campus Floræ, & Circus Flaminius lateribus strati, & post omnia, Gymnasii Romani magnifice extruendi consilium initum indicantur, quæ profecto simul sumpta postremos potius, quam primos ejusdem Pontificatus annos designant. Contra Brixianæ Editioni Lucani, quæ præfixam gerit Britannici Epistolam illam, inest nota an. MCCCCLXXXVI. hæcque certos nos facit, ante eum annum Vitruvium ab Hieronymo Advocato expolitum, huc & illuc, ut loquitur Britannicus, measse, omnibusque carum, & gratum occurrisse. Hæ autem Vitruvii cursitationes, suaves isti complexus, num Editionem certo indicent Advocati studio confectam, pronunciare non audeo. Cl. Jo. Polenus in Vi-

B truvianis Exercitationibus, quas Patavii an. 1739. edidit, memorans p. 13. Advocati laborem illum, non eum quidem pro Vitruvii Editione ulla inde profecta, sed pro suscepta tantum a pluribus ejus describendi cura interpretatur, nixus silentio eorum omnium, qui diligentissime persequuti Origines Typographiæ, nullum de ea Editione verbum fecerunt, & silentio etiam Scriptoris Bibliothecæ Brixianæ, in qua Hieronymi Advocati nomen non comparet. At nec Scriptoris istius, nec Maittaire, & aliorum, qui rei Typographicæ illustrandæ studiosius adlaborarunt, silentium, satis validum testimonium esse puto, quo adducti eam Editionem nusquam extitisse affirmemus. Solius Leonardi Cozzandi, qui Brixianam illam Bibliothecam conscripsit, au-

C ctoritate fretus idem Polenus, Joannis Britannici mortem an. 1510. figit; falso tamen, nam hunc saltem usque ad annum 1518. vitam produxisse certo certius constat ex supplice ejusdem libello superius memorato, imo vero usque ad an. 1519. quo libellus ille a Consilio Generali hujus Civitatis benignis suffragiis admissus fuisse comperitur. Advocatorum familia inter Brixiæ nobiliores hisce quoque temporibus splendet, cui utique adscribendus Hieronymus Vitruvii emendator, quippe qui a Britannico in ea Epistola dicitur, corporis, & fortunæ bona *illustria, & amplissima* possidere. Ejus autem in literas amorem his verbis idem Britannicus extollit: *Is enim tu es, qui inter cætteros excellentis ingenii viros, quorum haud parvus*

D *in Urbe nostra est proventus, virtutem colis, magnificis, & amplecteris. Nihil enim tibi dulcius est, nihil suavius, nihil denique jucundius, quam in his nostris studiis versari, quorum (quod mihi aliorum pace dixisse liceat) jam primam arcem possidere mihi videris, & jam omnes, qui cum literis commercium habent, ingentes gratias tibi agant necesse est.*

Aurelium Theodosium Macrobium, & Plutarchum, quod amborum Scripta inter se conveniant, nam reconditioris eruditionis thesaurum utraque complectuntur, in unum conjungemus. Macrobius Taberii, ac Pyladæ, præclarissimis laboribus novam quodammodo vitam debet, quorum scilicet ope ejus de Somnio Scipionis, nec non de Saturnalibus libri summa diligentia suo nitori resti-

E tuti sunt, correctis plusquam ter mille erroribus, Græcisque textibus, qui in olim impressis deerant, repositis fere omnibus locis. Hæc ipsa verba leguntur in fronte Editionis Macrobii Brixiæ curatæ, perfectæque per Angelum Britannicum primis diebus anni MDI. subjungiturque iisdem hujusmodi Tetrastichum:

Qui mutilus dudum, & crebris erroribus actus
Macrobius, nulli pene legendus eram,
Taberii, ac Pyladæ cura, magnoque labore
Nunc iterum mihimet redditus ecce legor.

Æque ac de Macrobio, benemeritus est de Plutarcho Pylades, & qua ratione, brevis ejus Præfatio, quæ ante Plutarchi Vitas legitur in earum Editione Brixiæ confecta an. MID. per Jacobum Britannicum,

nicum, explicabit. Inscribitur ipsa Joanni Paulo Averoldo, Patritio Brixiano, atque ita incipit: *Quantum mihi provinciæ desumpserim, quum emendandum Plutarchi Volumen accepi, non modo tu, cujus egregia doctrina, atque animus omni virtutum genere ornatissimus agnoscitur, sed ipsi imprimis litterarum professores, ac deinde quisquis Minervam colit, judicare potest, si modo primam illam impressuram Venetam a Nicolao Jensone excusam, utpote cæteris meliorem, immo reliquarum originem, fontemque perlegerit. Vel ab ipso libri capite, & Thesei vitæ principio, ac deinceps plurimis locis ita mutilate, inverse, atque ex superfluo adjunctis verbis legebantur, ut nec cohærerent sensus, nec præcedentibus consequentia plerumque responderent. Quod nisi præter pauxillum id ingenii, quod nobis natura concessit, tum Græca quædam, tum vero Latina, ac Manuscripta Exemplaria, multo cum labore ab amicis, & litteratis Viris, præsertimque a Nicolai Botani, & Gabrielis Concoretii, optimorum quidem Virorum, atque eloquentissimorum, Bibliothecis conquisita, quibus & te ipsum accessisse non ignoras, suppetias tulissent (iis enim freti late scatentes errores expunximus) supra tria erratorum millia, quæ castigavimus, offenderentur, præter barbariem cacographiæ, passim Codicem ferme totum occupantem. Id tamen onus, quamquam gravissimum, libenter assumpsi, tum publicæ utilitatis gratia, id quod & in præcudendis libellis meis antea feci, tum vero Jacobi Britannici impressoris, qui non vulgari mihi junctus amicitia, ut est litterarum, litteratorumque amantissimus, hujusmodi Codicem inculpatissimum cupientibus exhibere curavit.* Quare jam vides, non in Poëtarum tantum Latinorum Editiones illustrandas Brixianorum ingenia incubuisse, sed nullum fere esse veterum Scriptionum genus, quæ hujus Urbis typis vulgatæ, præclaros eorundem ingeniorum labores non præferant. *Pudet* (ais ipse Historiæ tuæ p. CCXXXVI.) *hoc loco referre, inter primos Typographos, qui Alexandri de Villa Dei Grammaticam, seu Doctrinale prælo vulgaverunt, fuisse Mediolanenses*: Et paulo post subdis Pyladem Brixianum (ut ipse tradidi in libro de Brix. Liter.) Doctrinale illud funditus evertisse, nitoremque pristinum Latinæ linguæ studiis restituisse. Pudor ille tuus novum mihi de Brixiana literatura gestiendi suppeditat argumentum, quod scilicet illius non solum laus fuerit primarum Editionum maculas detergere, cujus rei illustria extant monumenta, quotquot easdem subsequutæ sunt Brixianorum ingeniorum opera, verum præterea, palmam in barbarie e Grammaticorum scholis eliminanda sibi vindicare. Hoc autem postremum decus, præter Doctrinale illud Alexandri a Pylade eversum, demonstrat doctissimorum Grammaticorum chorus, quem Pars II. de Brix. Liter. in publicum prodire fecit, & omnium maxime Augustinus Saturnius Lazaroneus, in quo, ut affirmat qui Grammatico hujus Mercurio Præfationem apposuit, Janus Pincius, Poëta Laureatus, Grammatica Ars potissimum experta est vires suas. Lazaronum quendam Poëtam refers & ipse tua in Historia ad an. MCCCCXCIV. adnotasque Brixianum patria fuisse, nam se ipsemet Brixianum appellat, originem tamen ejusdem familiam traxisse a Valle Tellina, quod comprobas quosdam ejus versus recitando; at Buennum Vallis Camunicæ oppidum patriam Lazaroneæ familiæ fuisse, aperte prodit Augustinus meus ille Mercur. lib. V. cap. XVI. ita scribens: *Est autem Buennum, dulce mihi natale solum, oppidulum sane illustre Oreola in valle, quam nunc vulgo Camonicam dicitant.*

Injecta in superiori Epistola Pylade ad Petrum Paulum Averoldum Gabrielis Concoregii mentio me monet, ut minime dissimulem, mirum mihi accidisse, ejus nomen omnino subticeri in Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium, nuperrime a Cl. Viro Philippo Argelato concinnata, tuæque Historiæ Typographico-Literariæ subjuncta, eoque magis, quod in illa quatuor ex Concoregia familia docti Viri censentur, Conradus, Joannes, Raynaldus, Roglerius. Horum saltem occasione nominari, ut puto, merebatur Gabriel a Pylade laudatus ex Bibliotheca, quam sibi paraverat, quemque ipse compertum admodum reddidi tam ex iis quæ de homine illo scriptis consignavi in Diatriba ad Francisci Barbari Epistolas Par. I. cap. III. §. V. quam ex ejusdem Epistolis, quas inter Barbari illas evulgavi. Patrium autem solum Gabrieli Concoregio Mediolanensi in Urbe vere obrigisse, ibidem apertum feci ipsiusmet Gabrielis verbis ex Epistola ad Franciscum Barbarum, qua diserte scribit, *Mediolani natus sum; at ego, sublata libertate, teneor patriæ nec legibus ullis - Odi semper tyrannos, Venetum potius quam Mediolanensem tu pluresque alii semper cognoscere potuerunt.* Nec dissimulandum eo loco putavi, hominem illum cum literarum gloria, qua certe florebat, extremam petulantiam, quemadmodum adversus Mediolanenses suos, ita adversus Brixianum Magistratum, famelici literatoris more, conjunxisse. Eam Gabrielis in scribendo immodestiam etsi Franciscus Barbarus probare certe non posset, attamen ejus hominis commodis favere non destitit, ac proinde ipsum Ludovico Fuscareno, Brixiæ Prætori, valde commendavit, quod sibi persuaderet, nec ejus curam, nec diligentiam defuisse, *ut ingenia Brixianorum ad magnum fortunæ cultum excitarentur.* Quam ipsam Francisci Barbari humanitatem, profecto singularem, quippequæ in eruditos omnes suæ ætatis diffundebatur, expertum etiam fuisse Petrum Candidum Decembrium, sæpius in Opere tuo memoratum (cui videlicet Mediolanum deserendi, & Romam confugiendi causam dederant eæ ipsæ Mediolanenses turbæ, quæ Concoregium Brixiam abduxerant) diligenter a Te adnotatum reperio p. CCCVI. ex Epistola ipsius Francisci Barbari ad eundem Decembrium, de quo ego plura adhuc tradidi in Diatriba mea illa, statim postquam egissem de Brixiense illo ludimagistro, Gabriele Concoregio.

Emersimus jam ex eo veterum Editionum quodam veluti pelago, in quod ingressi sumus ad instituendam comparationem inter antiquiores illas e Mediolanensibus typis profectas, quas in Prolegomenis unico conspectu intuendas præbuisti, & Brixianas meas, quas tuis decedere oportere, si sola vetustatis ratio habeatur, nunquam dubitavi. Quoniam vero transitum facis ad novam tuæ Urbis in re pariter Typographica prærogativam celebrandam, pergam & ipse eadem in re meæ istius Urbis singularia decora, tuis vestigiis insistendo, commemorare. Ais ergo, non typis tantum suis, sed alienis quoque inclaruisse Mediolanum; Manuscripta enim suppeditavit, quibus remotarum etiam Urbium Typographis primarum Editionum honor accederet, testemque ad id comprobandum adducis Flavium Blondum in sua Ital. Illustr. Reg. VI. hoc de se ipso gloriose narrantem: *Nos vero cum publicis Patriæ tractandis negotiis adolescentes Mediolanum adiissemus, Brutum de claris Oratoribus primi omnium mirabili ardore, ac celeritate transcripsimus, ex quo primum Veronam Guarino, post Leonardo Justiniano Venetias misso omnis Italia exemplis pariter est repleta.* Subdisque, Codicem illum repertum fuisse in Urbe Laudensi a summo Viro Gerardo Landriano, tunc ejusdem Episcopo, sed quum vetustis constaret literis, quarum ductus nemo forte intelligeret, ab egregii ingenii Viro Cosmo Cremonensi felicissime transcriptum fuisse, ut idem Blondus testatur. Accipe quid animus ferat ad prærogativam istam tuam regerere. Inclaruerunt

fuerunt Brixiani Typi evulgatis, quæ antea in tenebris delitescebant, Francisci Barbari Epistolis; suppeditavit Brixia binos Codices Manuscriptos eas complectentes; atque in hunc modum publici juris factæ remotarum etiam Urbium Typographias idoneas reddiderunt, quæ sibi easdem recudendi honorem accerserent. At, dicet aliquis, quid Francisco Barbaro cum M. T. Cicerone? Guarinus hujuscemodi interrogationi responsum tradet: *Et quoniam* (ait ille in Epistola ad amicum, quem ad studiorum varietatem hortabatur) *studiorum varietas plus voluptatis afferre solet, nec enim semper in cogitatione, nec semper in lectione esse possumus, nam & animi, sicut & corpora, lassitudine, vel fastidio franguntur; scribere interdum poteris aut Ciceronem Officiorum, aut, si mavis, de Re Uxoria, quam mihi pro tua liberalitate inchoaras; quem libellum sum habiturus monumentum, & pignus amoris*. Postremis hisce verbis, Francisci Barbari de eo argumento Commentarios designat, quos memoras ipse Historiæ tuæ p. CCCXIV. ibique præstitam a me diligentiam in tenebris quibusdam dispellendis pro tua urbanitate commendas. Poggius quoque Ciceronem in iisdem Barbari Commentariis agnovisse videtur, quippe qui ad Guarinum ita scribit: *Videtur mihi Franciscus Barbarus alterum de Officiis librum scripsisse, sed Uxoris, ita ad unguem Ciceronem exprimit dicendo. Non sum adulator, ut nosti; quæ loquor, proficiscuntur ex animi sententia. Cum summa eloquentia adjuncta est dignitas quædam sententiarum quovis gravissimo Viro digna*. De iisdem hoc perhibet testimonium Tobias Burgus in Oratione, quam nomine Civitatis Veronensis publice habuit ad ipsum Barbarum, ejus Urbis Præfectura functum: *Ego sic existimo, Viri Clarissimi, si ei libello, qui de ingeniis judicare possunt, Platonis, aut Aristotelis nomen in fronte invenissent, eum quibusvis Gentilium libris præferre non dubitassent. Tempore igitur dumtaxat, & auctoritate, non ingenio, aut doctrina inferior acquiescit*. Quod autem spectat ad Francisci Barbari Epistolas, quid de ipsis senserit Hermolaus Barbarus, Patriarcha Aquilejensis, Francisci ex Zachariæ filio nepos, ex binis ejus Epistolis ad Arnoldum Gandavensem deprompta testimonia declarabunt. In una ex ipsis, *Libros* (inquit) *Epistolarum multos reliquit, quos quidem, cum primum per pestilentiam licuerit, imprimendos curabo*; & in alia ad eundem: *Orationum, & Epistolarum mearum libros exire nisi castigatissimos volo, alioquin iniquum esset, & temerarium, monumentis Avi nondum editis. Nec Themistium emisissem, siquid in eo genere literarum scripsisset Avus*. Æqui bonique consulas, velim, si Francisci Barbari Epistolarum, quas in lucem edidi, amore abreptus, quodammodo existimavi honori hujus Urbis magis conducere, quod illas penes se repertas publici juris typis suis fecerit, quam si in eadem Ciceronianus Codex aliquis detectus, inde ad exteras Typographias dimanasset.

Huc usque tamen solum (verba exscribo, quibus tractationem tuam in Prolegomenon Cap. I. prosequeris) *in re literaria præfulsisse cæteris visa est Civitas nostra. Quid! Cum etiam Ecclesiasticam auxerit, atque Altaribus servire prœla sua docuerit? Post tot annos ab invento Typographico artificio, Sacri Mystæ adhuc libris manuscriptis uti, & rem divinam facere solito exscriptarum Liturgiarum dispendio cogebantur. Primus in hac Urbe Impressor Zarotus huic provinciæ manum admovit, & religiosam Typographiam suam Altarium beneficio impendens, sacros codices, qui vulgo Missalia vocantur, tum Ambrosiano, tum Romano ritu impressos edidit, idque non anno tantum MCCCCLXXVII. cui affigit laudem primæ ab hoc Typographo excogitatæ Editionis Romani Missalis*

A *Michaël Maittaire, sed tribus ante annis, nempe Millesimo quadringentesimo septuagesimo quinto, quo anno ex ejus Officina prodiit Missale Ambrosianum, quod a multis hucusque Typographiæ Scriptoribus relatum Ambrosiana Bibliotheca custodit*. Crederes, Vir Clarissime, talem, tantamque laudem confectæ in Urbe tua Missalium Editionis, non æmulatum tantum, sed prætergressum quodammodo fuisse Brixianæ ditionis oppidulum, hocque in asperi montis fastigio situm? Ita certe res se habet. Quemadmodum enim superius ostendi, Benacensem regionem ex Paganinorum typis, qui Aldinorum nitorem referre curarunt, inclaruisse, Brixiana alia pariter regio, Vallis nimirum, quam vulgo dicimus *Trompia*, Pontificale Romanum Collibus excusum ostentat, ac proinde gloriatur typos suos, Mediolani instar,

B Altarium beneficio impendisse, imo vero (si ita loqui fas est) illustrius etiam, quam Mediolanum, quo præstantiora sunt propria Ecclesiæ Principum munia, quibus rite, recteque moderandis Pontificalis institutus est liber, muneribus illis, quorum obeundorum normam Presbyteris in universum præscribit liber Missalis. Adde, Brixianæ illi Pontificalis Editioni singularem honorem accedere ex chronica nota, quam præfert, scilicet anni MDIII. nam ista testatur, post cusum in Romana Typographia librum illum, Brixiani agri Municipium, vix, aut ne vix quidem Geographis compertum, ei publicando montanos typos suos sacrasse, multis annis antequam ulla alia, seu regio, seu Metropolis de

C renovanda ejusdem impressione cogitaret. Tandem maxime facit ad nostræ illius Editionis decus, quod suæ illius vetustatis beneficio repræsentet primævam libri Pontificalis faciem, quam cito nimis evanuisse in posterioribus Editionibus, haud rara multorum hominum querela est; injusta tamen, nam additiones in eum librum invectas facile æqui judicii quisquis dignoscet hujusmodi esse, quas & temporis, & consuetudinis ratio absque ulla divini cultus labe postularet. Additionum hujuscemodi parens Albertus Castellanus, Ordinis Prædicatorum, cujus opus nova Pontificalis Editio, anno MDXX. Venetiis curata, & Leoni X. Pont. Max. ab eodem inscripta; fatetur enim in ejus Præfatione, post labores a præstantissimis Viris in eum librum insumptos, præser-

D tim ab Augustino Patritio, Jacobo de Lutiis, & Joanne Burchardo, se eidem Spartæ manum admoventem, nihil quidem de suo apposuisse, sed quæ iidem ex Pontificali Guilelmi Durantes, Mimatensis, detruncaverant, seu subtraxerant, restituisse, quod sanctam redolerent antiquitatem. Si quis igitur sinceram trium illorum Editionem in Pontificali requirat, aut ad Romanam seu anno MCCCCLXXXV. seu anno MCCCCLXXXVII. confugiat necesse est, aut ad Brixianam nostram, quæ Venetam illam Castellani septemdecim annis præcessit, aut ad Lugdunensem an. MDXI. præter quas non aliæ mihi innotescunt tanta antiquitate præditæ, ut ab omni additionum genere immunes haberi debeant. Hallucinatur igitur insigniter Casimirus Oudinus, dum

E in Commentar. de Scriptor. Eccles. de Augustino Patritio agens, *Edidit*, inquit, *primum quoque Pontificale Romanum sub nascentis Typographiæ initia Romæ 1479. in folio editum*. Et paulo post: *Sola prima Editio Romana an. 1479. Pontificalis hujus opus genuinum Augustini Patricii, Piccolominei, dici, ac censeri debet, cum plurima aliis Editionibus lapsu temporum accreverint, mutata sint, quæ ad Augustinum Piccolomineum non spectant*. Prima Editio ipsius Patritii prodiit non anno MCCCCLXXIX. quo sedebat Sixtus IV. Pont. Max. sed anno MCCCCLXXXV. dum sederet Innocentius VIII. cui nuncupatam fuisse compertum est. Biennio post novam, Romæ pariter, vulgarunt Lutius, Episcopus Cajacensis, & Joannes Burchardus, Apostolica-

rum Cærimoniarum magifter, faffi in Præfatione ad Cardinalem Raphaëlem Riarium, id unum in eadem Editione fe præftitiffe, ut mendas ab Impreſſorum incuria profectas tollerent, eas vero, in quas inciderat ipfe Auguftinus Patritius, in poftrema pagina adnotarent. Hæc omnia Oudinus ignoravit, licet fatis aperte conftent ex Præfationibus ad utramque eam Editionem appofitis, multoque magis eundem latere potuit Brixiana Pontificalis Editio, quam certe fi noviffet, haud affirmaffet, folos Romanos typos an. MCCCCLXXIX. germanum Patricii opus repræfentaffe. Æque illa latuit quotquot feu de Originibus Typographicis, feu de libris divino cultui infervientibus accuratius tractarunt; imo vero & ipfos fortaffe Brixianos lateret, nifi in hujus Seminarii Epifcopalis Bibliotheca repertum fuiffet ejufdem Exemplar, hac nota ad calcem infignitum: *Finit liber Pontificalis emendatus diligentia Reverendi in Chrifto Patris Domini Jacobi de Lutiis, utriufque Juris Doctoris, Epifcopi Cajacenfis, & Domini Joannis Burkardi Capellæ S. D. N. Papæ Cerimoniarum Magiftri. Impreſſus Collibus Vallis Trumpiæ per Maffeum de Fracazinis fedente Alexandro VI. Pontifice Maximo anno ejus XI. MCCCCCIII. die XII. Augufti.* Quibus de eo libro a me in medium allatis, Te ipfum Judicem pofco, num gloriofi illius tetraftichi, quo facri utriufque ritus libri ab Antonio Zaroto Mediolani impreffi, honeftati reperiuntur, nimirum:

Antoni, patria Parmenfis, gente Zarote,
Primus Miffales imprimis arte libros.
Nemo repertorem nimium fe jactet: in arte
Addere plus tantum, quam peperiffe valet.

Num, inquam, tetraftichi hujus binos poftremos verfus aptare quis valeat Maffæo de Fracazinis, qui Miffalibus libris Mediolani primum impreffis Pontificalem omnium primus poft Romanam Editionem adjunxit. Hic vero una cum Gabriele fratre adeo præla fua religioni fervire docuit, ut fere non alios ex iis libros, nifi facrorum Myftarum ufibus deftinatos emififfe comperiatur, nimirum, *Pfalterium cum Hymnis fecundum ufum Romanæ Curiæ peroptime revifum, ac emendatum, an. MCCCCCVI. Expofitionem Miffæ Domini Hugonis Cardinalis, Ordinis Prædicatorum an. MCCCCCXV. Secreta Sacerdotum Magiftri Henrici de Haffia per egregium facræ Theologiæ, & Juris Canonici doctorem Magiftrum Michaëlem Lochmeyer correcta, & in hanc formam reducta, an. MCCCCCXXVI. Officium gloriofæ Virginis Mariæ cum Officio Mortuorum, nec non cum Commemorationibus Dominicalibus Sanctorum totius anni, an. MCCCCCXXVI.* Quæ omnis facra fupellex in fcopulofis (nam ita eos vocavero) Collibus Brixianæ Vallis inftructa, in peculiarem eorundem gloriam adeo vergit, ut hanc, non tenuem utique in tenui oppido, invidere ifti quodammodo poffe videatur, non Mediolanum tantum, fed *Septem Urbs alta jugis toti quæ præfidet Orbi.*

Atque ita pervenimus ad finem Capitis I. tuorum Prolegomenon; hocque demum concludis nonnulla ex Scriptis, & Vita S. Ambrofii in medium afferens, hæcque tandem verba fubdens: *Veniam quidem rogo, fi in hifce facris rebus attexendis vifus fim extra orbitam divagatus; neque enim grato erga patriam amori eos limites pofui, ut fi quæ ad ejufdem laudem augendam illuftrandamque ex antiquis evolverem latebris, literariæ huic meffi, quam colligo, mihi inferere non liceret.* Gratus ifte tuus erga patriam amor exemplo mihi eft, ne manum ex hac Epiftola tollam, quin & ego ad amplificandum patriæ meæ decus, Operum primi ejus Patriarchæ, Sancti Laurentii Juftiniani, luculentam Editionem commemorem, cujus proferendæ honor quum Brixianis typis obtigerit, nemini videri debebo extra orbitam divagari. Eorum Operum, colligendorum primum, deinde edendorum curam fufcepit Hieronymus Caballus, Brixienfis, Congregationis Sancti Georgii in Alga Venetiarum Generalis Rector. Id ipfe teftatur in eorundem Præfatione Cardinali Antoniotto Pallavicino, Genuenfi, infcripta, nam ibi inter cætera hæc leguntur: *Quum itaque, clementiffime Pater, & Domine, fuperioribus annis in hominis Dei Laurentii Juftiniani, Veneti Patriarchæ, primi ex iis, qui Congregationem noftram a principio plurimum illuftrarunt, fuaviffimis libris conquirendis haud parum laboraverim (nec labor ifte meus inanis certe fuerit, quippe qui illius Sancti Viri omnia fere Scripta invenerim, & inventa emendari, emendata imprimi curaverim) cogitare cœpi, cuinam hæc lepidiffima, & Chriftianæ pietatis plena Volumina dedicarem.* Prolixius adhuc fuam illam curam defcribit Philippo Stanchario in Epiftola ad ipfum data, quæ extat in calce fecundi Voluminis, atque ita incipit: *Beatus Laurentius Patriarcha nofter, qui in omni morum fanctitate, quamdiu vixit, verfatus eft, multa (ut fcis) Volumina non minus eleganter quam fapienter confcripta moriens nobis reliquit, quæ cum omni ex parte res fanctiffimas, memoratuque dignas contineant, exiftimavimus cum pro noftra in eum devotione, tum mirabili ejus fanctitate, ac fingulari doctrina, nos operæ pretium effe facturos, fi curaremus, ut ea, quæ hactenus in Bibliothecis noftris recondita pene latuerant, nunc tandem in lucem prodirent ac publicarentur, ut quæ perpauci antea noffent, plerique nunc fe tenere gauderent. Impreſſoribus igitur tradita funt, & propemodum omnia abfoluta.* Impreffionem nitidiffimam, & diligentiffimam perfecit Angelus Britannicus, qui propterea eidem hanc notam appofuit: *Hæc Divi Laurentii Juftiniani, Patricii Veneti, Protopatriarchæque digniffimi, tam admiranda Opufcula Brixiæ per me Angelum Britannicum, ejufdem Urbis civem, imprimi curavit venerabilis Canonicorum Congregationis Sancti Georgii in Alga Generalis Rector D. Hieronymus Caballus, Brixianus, qui non modo effecit, ut effent pulchris literarum characteribus impreſſa, verum etiam diligentiffime caftigata, quibus quidem Operibus hodierna die ad laudem omnipotentis Dei ejufque Genetricis impofita eft ultima manus quinto calendas Apriles anno a falutifero Virginis partu MDVI.*

Secundum, & tertium tuorum Prolegomenon Capita nihil fere continent, quod ad inftitutam in hac Epiftola comparationem continuandam argumentum offerat. In Capite II. quod infcribitur de Utilitate hujus ftudii, ea prodis, in quibus tecum volens libenfque convenio, uno tantum excepto, quod non femel pro una eademque re habere videaris Editiones principes, ac Editiones venerabiliores, emendatiorefque, Editiones antiquiores, ac Editiones digniores. Mihi contra perfuafum eft, venerabiliores, ac digniores Editiones eas effe reputandas, quibus emendandis, aut conferendis infudarunt Viri literarum gloria infignes. Horum autem labo-

res potiſſimum eſſe verſatos in antiquioribus Editionibus emaculandis, manifeſtam fidem faciunt eorundem Præfationes Editionibus a ſe curatis appoſitæ, quarum non ita exiguum manipulum meo in libro de Brixiana Liter. collegi, unde recitata in hac Epiſtola earun dem fragmenta depromſi. Tempus inductæ Mediolanum Typographiæ Capiti III. argumentum præbet. Quam valde ego abſim ab impugnanda ætatis grandioris prærogativa, qua Mediolanenſes Editiones gaudent, ſi cum Brixianis comparentur, ex ſuperius a me dictis intellexiſti, atque hoc quoque loco ultro fatebor, non aliam mihi uſque ad præſentem diem innotuiſſe antiquiorem Brixianam Editionem, quam Perſii, & Juvenalis an. MCCCCLXXIII. evulgatam, dum Catalogus tuus ante illum annum decem libros Mediolani Editos recenſet, quorum tamen tres tantum tuas ad manus perveniſſe, aut oculis tuis ſubjectos fuiſſe, ingenue affirmas, ſcilicet Pomponii Melæ Coſmographiam, Feſtum Pompejum de Verborum ſignificatione, Georgium Trapezuntium de Partibus Orationis, reliquos omnes memoras ex aliorum fide; præterquam quod haud parum Tibi elaborandum fuit, ut epocham impreſſæ Mediolani Hiſtoriæ Auguſtæ anno MCCCCLXV. quæ uno tantum Claudii Salmaſii teſtimonio fulcitur, ab erroris periculo amoveres.

Itaque ab utroque eo Capite breviter expeditus, advolo ad Caput IV. cui titulum feciſti, de Viris Typographia illuſtribus, quos Mediolanum habuit. A pag. XCIV. ad pag. CXII. Virorum illorum nomina, & hiſtoriam celebras, exorſuſque ab Antonio Zaroto, deſinis in Alexandro Minutiano, quo uno excepto, reliquos pleroſque omnes, ut obſervavi, ſaltem celebriores, exteris regionibus debet Mediolanum. At Brixia ſuos potiſſimum cives jactat, qui inſigni cum laude Typographicis ſua in patria officinis incubuerint. Principio binos Presbyteros nominabo (nam Viros quoque Eccleſiaſtica dignitate verendos minime indignam putaſſe Ordinis ſui religione curam, quam ipſi in ea arte ponerent, adſtruis ipſe pluribus exemplis in medium allatis) ſcilicet Petrum de Villa, & Baptiſtam de Farfengo, quos Brixianos fuiſſe, pagi, unde nomen deſumunt, affirmandi locum præbent; poſtremi autem Opus eſt Editio Sermonum S Ephrem an. MCCCCLXXXX. quam aliqui habent pro omnium principe, primi vero, Editio, paulo ante laudata, Perſii, & Juvenalis, omnium, ut certo creditur, antiquiſſima. Deinde in medium profero, antea commemoratos, Angelum, & Jacobum Britannicos, Paganinum, & Alexandrum Paganinos, Maſſæum, & Gabrielem Fracazinos, Teque ſtatim interrogo, quænam alia ſit Urbs, cui, præter Brixianam, tam conſpicuus honor obtigerit, ut non ſolum locupletem impreſſoriæ artis officinam, ſuo ſinu exceptam, ſed binas inſuper, haud parum & ipſas illuſtres, in agro ſuo ſitas valeat oſtentare. Brixiana illa præla, ſcilicet Britannicorum in ipſa Urbe, Paganinorum Tuſculani, Fracazinorum in Valle Trompia, nonne tanta literariæ mercis hujuſmodi copia Brixiam abundaſſe comprobant, ut eandem intra ſua pomœria continere non valuerit? Quid! ſi quartum quoque huic noſtræ regioni acceſſiſſe prælum oſtendero, quod ſcilicet in Prato Alboini conditum fuiſſe conſtet, ex eoque prodiiſſe Ciceronianæ eloquentiæ theſaurum, nimirum Marii Nizolii, Brixellenſis, Obſervationes? Extat magnifica hujus Operis Editio, & ad calcem

A tam primæ, quam ſecundæ partis hæc legitur nota: *Ad Pratum Albuini in Ædibus illuſtris Viri Joannis Franciſci Gambara Comitis Pontificii, anno ab ortu Chriſti MDXXXV. menſe Januario*. In fronte autem ejuſdem extat Epiſtola Nizolii ad eum Comitem Joannem Franciſcum Gambaram, ex qua innoteſcit, quantum Editio illa deberet eidem Comiti primum, deinde Matthæo Advocato, hujuſque filio Camillo; nam ibi hæc habentur: *Quanquam poſſim multos commemorare, quibus plurimum debeo, & in iis præcipue clariſſimum, & ampliſſimum Virum, eundemque Juris civilis longe peritiſſimum, Matthæum Advocatum, & ejus filium Camillum, adoleſcentem omni corporis,*

B *animique virtute ornatiſſimum, qui me antea multis ſibi, & magnis de cauſis maxime obligatum, nunc etiam obligarunt magis, cum in editionem hujus Operis omnem pecuniam mihi liberaliſſime ſuppeditarunt: tamen & ipſi, qua ſunt modeſtia, & cæteri omnes facile patientur, ut me tibi, pluſquam ſibi, devinctum eſſe confitear. Tu enim primum hoſpitio me accepiſti, quo jam tertium, & decimum annum honeſtiſſime utor, tu tenuitatem meam liberalitate tua ſemper ſuſtentaſti, tu litteras, & ſtudia mea nunquam fovere, & excitare deſtitiſti, tu me omnibus rebus aſſidue, prout facultates tuæ tulerunt, & auxiſti, & ornaſti*. Atque paulo poſt ſubjungitur: *Ad extremum vero etiam juſſu*

C *tuo curavimus, ut ad Pratum Albuini, atque in Ædibus tuis* (loquitur de Obſervationum ſuarum Volumine) *imprimerentur* (*utendum enim eſt verbo novo in re nova*) *atque ita ad communem ſtudioſorum omnium uſum in lucem ederentur*. Jactat itaque vel rarum hoc Brixiana literatura decus, quod librariæ ſupellectili amplificandæ non favorem tantum, ſed ipſaſmet Ædes ſuas accommodare Brixiani Proceres non ſint dedignati.

Ultimo demum Capite tuorum Prolegomenon de Typographis, quos Mediolanum aliis Urbibus dedit, agendum Tibi propoſuiſti, ibique poſt nonnullos, exigui certe nominis, commemoratos, in ſcenam producis Octavianum Scotum, Virum nobilem, in inſigni oppido ju-

D ris Mediolanenſis Modoëtia natum, & de eo ita ſcribis: *Hic enim Venetias profectus liberali æris ſui patrocinio illius Urbis præla ſic fovit, ut innumeræ ferme Editiones ipſius nomen, ac ſymbolum præferentes quaqua emergant, videaturque ejus ope conditum ibidem novum Emporium codicum impreſſorum*. Et ipſam Brixiam in exteras Urbes ad rei literariæ proventum emiſiſſe inſignes admodum in Typographia artifices, nimirum Britannicos, Paganinos, & Moretos, certos nos reddunt tam plures eorum Editiones, quæ ſuperſunt, in exteris regionibus evulgatæ, quam Annales Typographici, in quibus aliquæ ex ipſis memorantur. At omiſſis Britannicis, &

E Paganinis, quod de eorum cura in augenda re literaria pluribus locis ſuperius ſit dictum, ſolos in medium afferam Moretos, nimirum Antonium, & Matthæum. Prima Antonium collaudandi mihi in libro de Brix. Liter. occurrit occaſio inter differendum de Calphurnii Commentario in Terentii Drama, ſiquidem hujus Epiſtolium præfert Veneta, quam ad manus habui, ejus Poëtæ Editio, quo ille teſtatur, ſe eundem Commentarium ex tempore dictaſſe Antonio Moreto, *eruditiſſimo Brixiano adoleſcenti*. Ibidem mentionem feci Editionis Epiſtolarum Leonardi Aretini anno MCCCCLXXII. a Moreto una cum Hieronymo Alexandrino curatæ, & Jacobo Zeno, Epiſcopo Patavino, nun-

nuncupatæ, laudatæque ab Annalium Typographicorum conditore pag. 320. ubi etiam recitat utriusque Editoris nomina; licet is ipse pag. 717. de Antonio Moreto hæc adnotaverit, *Hujus prima (quam novi) mentio incidit anno* 1495. *sed sine loci nomine. At anno* 1500. *impressit Venetiis*; & quamvis in Indice (non quidem Correctorum) Typographorum, quem Annalibus illis Maittaire inseruit, Moreti nomen, adnotata ibi earum Leonardi Epistolarum *anno* 1472. Editione, recensuerit. Eo ipso loco mentionem feci binarum literarum, in quibus Sabellicus scilicet, & Parrhasius Typographicos Moreti labores celebrarunt, occurruntque ambæ in Tomo I. Thesauri Critici ab Jano Grutero collecti. Sabellicus in Epistola ad Dominicum Grimanum, suis in Plinium Annotationibus præfixa, scribens, se Annotationes illas in ordinem redegisse, deinde in publicum protulisse amicis suis efflagitantibus, *& in his* (subdit) *Antonius Moretus, homo, ut nosti, nostrarum literarum perbelle eruditus, studiorumque fautor maximus*. Parrhasius autem in Epistola Moreto inscripta affirmat, se minime recusare, quin iste contendat, injuria insimulari eum, qui Mediolani Ciceronis Opera publicavit, *nisi* (inquit) *vel iniquissimo judici probavero, nullam fere paginam vitio carere*. Post allata autem nonnulla ejus Editionis menda, Epistolam his verbis claudit: *Hæc ex multis ad te pauca, ut nimio plus homuncionis amori tribuentem vulsa aure excitaremus. Alia vel per te deprehendes, ut in his humanioribus studiis aliquandiu cum laude versatus, vel ex nostris ad amicos observationibus, ex quibus intelliges, me nihil odio dedisse*. Hæc Parrhasii verba, quæ libentius a me laudantur, quod magnopere cedant in Moreti mei honorem, facile intelligo, haud æque grata Tibi futura, quod in iis Mediolanensis Operum Ciceronis Editio, ea ipsa, quam singulari elogio in Historia tua ad an. MCCCCLXXXXIX. decorasti, vehementer reprehendatur, idque ab homine summæ eloquentiæ, doctrinæque, cujus Elogium ex Jovio petitum, eo ipso loco recitasti, præfatus, minime illud a Te omittendum fuisse, *Cum in splendorem* (ais ipse) *vergat Metropolis nostræ, præstantissimis quibusque literarum cultoribus tunc affluentis*. Nescio quo fato dicam accidisse, ut una fere eademque pagina in Opere illo tuo & Parrhasii in humanioribus literis præstantiam, & pretium Ciceronis Operum Editionis, tua in Urbe, tuoque a Cive confectæ, a Parrhasio tamen acerba censura vexatæ, commendaret. Sive autem jure, sive injuria Editionem illam homo iste vellicaverit, Moreti studia æquo certe idem judicio honestavit, dum idoneum ipsum censuit, qui injectas in veterum Auctorum Editiones maculas deprehenderet. Neminem Moreto aptiorem fuisse ad munus Correctoris, quo nullum Typographicæ arti magis necessarium, diligentissime exercendum, Marinus Becichemus (ut reliquos omittam) testatus est, ita illum alloquens in suæ Epistolicæ Centuriæ Cap. 57. *Facis tu, Morete mi, quod neque Tryphon, neque quisquam alius Bibliopola priscis faciebat temporibus, ut non modo incorrecta serves Auctorum monumenta, sed & ab erroribus obscuris, & a paucissimis animad versis vindicare labores. De Apulejani Asini titulo scribam, quod sentio. Tu Sabellicum nostrum, & alios eruditos viros, qui quotidie ad te divertunt, consules, quodque magis vero proximum videbitur, sequeris*. Antonio Mo-

A reto inscripta visitur Calphurnii conterranei sui Epistola, Grammaticæ libello, cujus Auctor Perottus, Sipontinus Antistes, præfixa. Questus in ea Calphurnius adversus Alexandri de Villa Dei Carmen ineptum, nondum explosum e scholis, de Perotti libello hæc habet ad Moretum: *Perlecto grammatices libello, qui e Nicolao Perotto, Pontifice Sipontino, Viro eloquentissimo, commode, & breviter ad puerorum eruditionem nuper editus, volui brevi Epistola, quemadmodum petieras, quid de hoc sentirem tibi declarare; ut hunc tu qui es juvenis doctissimus, & omnia emendata excolis, impressoribus tuis quamprimum traderes, & imprimendum diligenter, ut omnia consuevisti, curares*.
B Quæ de Antonio Moreto hucusque sunt dicta, satis quidem forent ad commendandam ejus in re Typographica industriam; attamen ejus hominis mentio, quam a Te factam fuisse reperio in Catalogo tuo, scilicet in nota ad Nicolai Perotti Cornucopiam in eo memoratam pag. DCIII. in causa erit, ut quæ ad operam ab eo impensam in edendo libro illo spectant, aliquanto fusius edisseram. Ais ipse in ea nota: *Adest in fine Commentariolus ejusdem Perotti in C. Plinii secundi Proœmium, in quo Joh. Andream Episcopum Aleriensem de duobus & viginti erroribus arguit, ad Antonium Moretum scribens*. Editioni tuæ Mediolanensi, scilicet an. MCCCCXCVIII. quam eo loco lau-
C das, putarem non deesse eos versus Marcelli Philoxeni, Lucii Pontici Tervisani, & Danielis Cajetani, in quibus præstita a Moreto diligentia in expoliendo, publicandoque Perotti Opere illo celebratur, quippe qui minime desiderantur in pluribus aliis Editionibus, quæ Mediolanensem illam seu præcesserint, seu subsequutæ fuerint; & forte nec etiam deerit M. Antonii Sabellici ad ipsum Moretum Epistola, quæ eandem diligentiam his verbis collaudat: *Industriam tuam, & diligentiam jam antea Venetæ Academiæ, imo universæ Civitati facile perspectam recognovi. Habebunt igitur tibi gratias quicunque posthac in ipsam lectionem (Cornucopiæ) incident, quod eam per te tam emendatam habebunt, quam ille ipse, qui
D scripsit, in publicum prodire voluisset*. Hæc ex pluribus, ut dixi, Cornucopiæ Editionibus facile Tibi, aliisque de eo Moreti labore comperta, me invitant, ut insuper aliqua subjungam de insigni ea fraude, quam in sua illa Editione admisisse culpatur idem Moretus, & de qua nihil Tibi suboluisse alicui forte videbitur, quod absque hæsitatione affirmaveris, Perotti, Sipontini Antistitis, Commentariolum inscriptum fuisse Antonio Moreto. Subdubitandi de Moreti nomine ansam præbere cuilibet potest Veneta Cornucopiæ Editio an. MDXVII. a Maittaire p. 818. laudata, in qua ejus Commentarioli titulus ita legitur, *Nicolaus Perottus Pontifex Sipontinus Francisco
E Guarnerio salutem*; ansam vero haud obscure eandem fraudem dignoscendi Articulus XV. Tom. XIII. Ephemer. Erudit. Ital. At rem illam extra omnem controversiam constituit diligentia, quam, ut certum de iis ambagibus judicium ferrem, adhibendam censui in perlegendo eo Perotti Opusculo in Veneta Cornucopiæ anni MCCCCLXXXX. Editione. Qua autem ratione ad veritatem detegendam diligentia illa perductus sim, hoc loco Tibi narrabo, quin opus habeas confugere ad Appendicem libri mei de Gestis Pauli II. vindicatis, & illustratis, ubi inter agendum de Quintiliani binis Editionibus Romanis, ejusdem rei

rei narrandæ occasio mihi se obtulit. Præfert in ea Veneta Cornucopiæ Editione libellus ille, Moreti nomen & in titulo (ut de Mediolanensi tua monuisti), verum etiam & in primis omnino Præfationis verbis, tandemque semel, iterumque inculcat ejusdem libelli conclusio; præterea homini, cui inscribitur, laudes tribuuntur, cujuscemodi Moretum passim referre assuetum ex superioribus jam intellexisti: *Tu* (ita habetur in Præfationis exordio) *qui præstas doctrina, & faves ingeniis, impressoribus istius inclytæ Venetiarum Urbis, suadeas, eosdemque hortaris* &c. Atque in calce libelli: *Tu vero, mi Antoni, quem & ingenio excelsum, & natum, altumque in literis, & optimarum artium studiis flagrantem omnes & norunt, & prædicant* &c. Hæc profecto Lectorem quemvis facile inducant ad credendum, Perotti Commentariolum Antonio Moreto ab Auctore omnino inscriptum fuisse. Attamen Moreti nomen Francisci Guarnerii sedem ibidem invasisse, certo certius mihi demonstravit compellatio, *mi Francisce*, valde admodum imprudenter in prima aversa pagina ante medietatem ab Impressoribus relicta, vel ex se sola satis idonea ad comprobandam nominum dolosam mutationem, quæ scilicet facta fuerit statim ac eo libello Veneti potiti sunt typi; statim, inquam, nam Venetam ejusdem Editionem anno MCCCCLXXXX. omnium earum principem esse puto, in quibus Moreti nomen compareat; siquidem in Veneta Cornucopiæ proxime præcedentis anni Editione *per magistrum Paganinum de Paganinis, Brixiensem*, libellus ille desideratur, ac proinde Moreti etiam nomen. Hoc postea Veneti ipsi typi novas Cornucopiæ Editiones cudentes, prorsus eliminarunt, & suam in sedem Francisci Guarnerii nomen reposuerunt, ut jam monui ex Editione an. MDXVII. a Maittaire laudata, utque insuper constat ex alia, quam ad manus habeo, an. MDXXVI. Utramque istam Andreæ Asulano, Aldi Manutii socero, debemus, & ex utraque edifcimus, Franciscum Guarnerium fuisse inter familiares Marci Barbi, Cardinalis Vicentini, doctorum omnium præsidis, ut eum ibi Perottus appellat, ac Mecœnatis. Par omnino fucus irrepsit in perelegantem Antonii Campani, Teramensis Episcopi, Epistolam, binis Quintiliani Editionibus, Romæ confectis, præfixam; nam in una ex ipsis Antonio Moreto, in altera Cardinali Senensi inscripta comparet. Antequam eundem Moretum dimittam, certiorem Te facio, præsto mihi esse Editionem Historiæ Hegesippi ab illo ipso Moreto curatam Brixiæ an. MDXI. nuncupatamque Jaffredo Carolo, Delphinatus, ac Mediolanensis Senatus Præsidi, ceu fœtum D. Ambrosii, Mediolanensis Antistitis; nam in Præfatione, seu in Epistola illa nuncupatoria hæc habet: *Accedit et in ad hujus Historiæ commendationem, D. Ambrosium, Mediolanensem Antistitem, Virum undecumque laudatissimum, & sacrarum literarum columen e Græca in nostram linguam convertisse*. Superest modo, ut de Matthæo Moreto (Brixiano utique, at quo consanguinitatis gradu Antonium contigerit, incertum) aliquid dicam. Ejus nomen recitat Michaël Maittaire inter illos, qui de arte Typographica optime meriti fuisse censentur ex Correctoris munere, quod exercuerunt, memoratque Pandectarum Medicinæ Volumen ab ipso emendatum, & apud Joannem Coloniensem, & Joannem Manthem Venetiis an. MCCCCLXXX. excusum. De eo Volumine verba a Te facta fuisse reperio primum in Prolegomenis, deinde in Historia, ac demum in Catalogo, & ubique laudas Editionem ejus Operis anno MCCCCLXXIV. confectam ab Joanne Wurster, carentemque loci mentione, quem tamen non alium fuisse contendis, nisi Mediolanum, & Mediolano pariter vindicas earum Pandectarum Authorem, nempe Matthæum Sylvaticum. Utraque in re habes me consentientem, dummodo & ipse assentiaris, Matthæum Moretum jure ac merito a me recenseri inter illos, qui nascentis Typographiæ tempora suis laboribus illustrarunt. Curam in earum Pandectarum Editione ab ipso impensam, dum Bononiæ Astronomiam interpretaretur, laudasti in Prolegom. p. XCIX. Afferam ipse in novum ejus hominis in re Typographica studii argumentum insigne aliud medicinæ, seu chirurgiæ Opus, cui pariter castigando, atque emendando adlaboravit, ut in lucem publicam emissum ejus artis studiosos ad lectionem alliceret, a qua eosdem antea absterrebat exscriptorum imperitia. Rem clarius intelliges ex Præfationis ei Operi a Moreto appositæ exordio, quod hujusmodi est: *Quanquam pluribus negociis & publicis, & privatis essem impeditus, tuis tamen precibus commotus, Vir ornatissime, præclarum, ac utilissimum Opus Petri de Argellata, Bononiensis, Medici præstantissimi, ab imperitis transcriptoribus corruptum castigavi, ac summa diligentia emendavi. Et eo libentius hoc onus suscepi, ut rogatu tuo Philosophis, qui hujus artis studiosi existunt, utilitatem afferam, qui etiam tibi gratias habebunt, quia sumptibus tuis hoc Opus ornatissimis caracteribus imprimendum curasti. In qua quidem re maximam es gloriam consecutus; adeo ut jam cum Nicolao Jensone Gallico, omnium impressorum præstantissimo de gloria certare possis*.

Atque in hunc modum emenso curriculo illo, quod Te, Vir Clarissime, ducatum præbente, percurrere institui, nil aliud superest, nisi ut enixe Te obsecrem, obtesterque, ut si forte partam sibi in literarum cultu sub initia nascentis Typographiæ a Brixianis hominibus gloriam efferre plus nimio, atque ostentare quandoque visus fuero, nimirum usque ad invidiam exterarum gentium, & præsertim augustæ in Cisalpina Gallia Metropolis, orationis meæ seu impetum, seu fervorem illum æquo animo feras, veniamque benignus condones. Hanc, ut spero, ab humanitate tua facile promerebor; siquidem obtutum convertas & ad Antistitis locum, quem in hac Urbe, licet immeritus, viginti ferme abhinc annis obtineo, & ad jacta in eadem a me admodum puerulo literarum fundamenta. Septennis namque a parentibus Brixiam deductus fui, exceptusque inter Sodales Collegii Sancti Antonii, novem ibidem annos traduxi, eorum officiorum compos, quæ nobili Juventuti sibi creditæ religiosissimi Patres Societatis Jesu impertiuntur; ea autem tenella ætate cælitus datum mihi est dispicere, atque sentire, quam turpe mihi foret, si indolem a natura acceptam otio, & delitiis hebescere finerem, & contra quam honorificum, si optimarum artium studiis excolendis me dedens, in iis ita conquiescerem, ut nihil mihi tristius accidere posse putarem, quam si aut solidum diem, aut bonam ejus partem mollis & iners transfigerem. Propensior ista erga literas voluntas robur accepit, ut primum ex ephebis excessi, crevitque deinde magis magisque una cum annis, ac tandem eas radices egit, quibus in præsens seu evellendis, seu debilitandis nihil prorsus valeant, nec illecebræ illæ, quibus passim deliniuntur quotquot contigit ad fastigia dignitatum emergere, nec quietis cupiditas,

ditas, quam singulis hominibus, & iis præsertim, qui diutinis laboribus corporis, mentisque vires atterere non refugerint, flexus ætatis inspirat. Tam insigne ergo hujus proclivitatis beneficium quum, post Deum immortalem, acceptum referre debeam Urbi isti, quippe quæ me, ut dixi, ferme vagitantem ad bonarum artium studia accendit, annon æquum erat, ut hanc Epistolam texens, non remulo (utar verbis ab Angelo Politiano paulo ante usurpatis) sed plena velificatione ad literariam illius gloriam amplificandam inveherer? Habes itaque causam, cur aliquando stylum meum intra eos fines, quos mihi initio præscripseram, cohibere haud potis fuerim. Hæc vero ipsa causa effecit, ut acutius modo quam antea cernens, novum Brixianæ literaturæ decus proferre valeam, & prædicare, in eo scilicet situm, quod reliquæ omnes Italiæ Urbes, in quibus ætate illa, de qua fuit sermo, literarum studia majori cum laude viguerunt, hanc illæ sibi præsertim adsciverint, quod provinciis præsiderent, quod Principum sedes forent; Brixia vero eandem unice debeat Civium suorum studiis, industriæ, & ingenio. Sub longævo Principum Vicecomitum, & Sfortiarum Principatu serenam prorsus literis in Urbe Mediolanensi arrisisse fortunam ipse ostendisti in binis Capitibus, octavo nimirum, & nono Dissertationis tuæ de Studiis Mediolanensibus, illorumque patrocinio eam felicitatem tribuis, proventumque, quo gymnasia, & scientiæ omnes enituerunt, confluentibus in mœnia vestra undique Viris, eloquentia, doctrinaque cultissimis; ac diserte pronuncias, nos omnium ætatum exemplis admoneri, *non secus ac herbis floribusque a Sole, ita literis, atque artibus a Principum patrocinio vigorem inspirari*. Unde autem Brixianorum studiis vigor idem accesserit, testes habemus eorundem Præceptores in pluribus ex iis Præfationibus, quas veterum Auctorum Editionibus suo labore emendatis, & illustratis apposuerunt. Unum recitabo pro Epistolæ hujus coronide Joannis Britannici testimonium, quo aperte edocemur, excolendarum literarum desiderium in Brixianorum hominum mente altum, confirmatumque fuisse ab ipsomet literarum numine, ab ipsa eorundem sapientia, qua sibi persuadebant, literarum studia ea esse, quæ omnibus humanæ vitæ bonis sine controversia præferantur. Hæc habet Vir ille doctissimus in Præfatione ad suos in Persium Commentarios: *In humanis scimus opes, divitias, dignitates, honores, dominatus, imperia, & hujusmodi omnia, quæ cunctis fere mortalibus exoptari solent, multa in se habere commoda, & ad hominis nomen, famamque augendam, multum valere. Sed quis affirmet ab iis ea nobis præstari, quæ literæ largiuntur? Nam illa bona quidem sunt, sed quæ parvo temporis curriculo evanescunt. Nec iis ea virtus inest, ut ultra fere hominis ætatem alicujus memoriam extendat; immo enim, ubi qui ea possedit, naturæ concessit, ejus sæpe nomen, & fama eodem obruitur tumulo, quo corpus tegitur. At literæ non modo nobiscum non intereunt, nec circumscripto temporis spatio nomen nostrum terminant, sed, quod nemini diffitendum est, ita nos morientes posteritati commendant, ut fama nostra æternitatem consequatur, & eo circumferatur splendore, qui nec annorum multitudine obscurari potest, nec ulla alia temporum injuria extingui. Adde quod ex literis delectatio petitur jucundissima. Nam cum cæteris rebus neque omnis ætas, neque tempus, neque locus detur, iis studiis adolescentia regitur, senectus oblectatur. Hæc eadem (ut ait Cicero) res secundas ornant, adversis solatium præbent, delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.*

Futurum dixi pro Epistolæ coronide testimonium istud, quo certe nihil efficacius ad excitandos Brixianorum, qui modo sunt, animos ad literarum
A amorem. Quotquot itaque ex ipsis paginas meas istas versabunt, animadvertant, velim, quanto cum dedecore a Majorum suorum exemplis deficerent, si potius quam literas, humana reliqua bona adamarent. Literarum gloriam tantam esse jam vident, ut ex earum causa multo præstantius quam ex bellica fortitudine, quam ex opibus, quam ex incolarum frequentia, Brixia Urbs una fere in Italia nominetur, cui Urbes provinciarum capita, & magnorum Principum sedes suo splendore olim æmulari contigerit, quod certe decus hac etiam tempestate non desunt, qui ad Brixiam spectare fateantur. Cl. Ludovicus Muratorius in Tomo IX. suorum Italiæ Annalium, qui anno proxime elapso Mediolani in lucem prodiit, eas civitates, in quibus
B Sæculo quintodecimo literæ tam Græcæ, quam Latinæ uberius ac illustrius floruerunt, p. 508. recensens, Romæ, Neapoli, Venetiis, Mediolano, Florentiæ, Ferrariæ, Brixiam illico nominatim subjungit, unde omnes intelligant, quod Romæ Pontifices Summi, quod Neapoli Aragonii Reges, quod Venetiis augustus Senatus, quod Mediolani Vicecomites, & Sfortiæ, quod Medicei Florentiæ, quod Estenses Ferrariæ, id omne in Urbe Brixia Civium suorum ingenia ad literarum cultum præstitisse. Præstantissimum Muratorium non ita amo, quod eodem ferme loco, scilicet p. 511. curam meam in tuendis Pauli II. Pont. Max. Gestis honorificis verbis commendat, quam quod Brixiæ paulo ante disertam mentionem facit, dum tot aliarum
C admodum illustrium Italiæ Urbium nomina subticuit; quod discrimen, aut suscepti a me in libro de Brix. Liter. negotii amore fallor, aut libro isti meo potius debetur, quam Rerum Italicarum Scriptoribus Mediolani editis, unde Annalibus illis suis fundum paravit doctissimus, & diligentissimus Muratorius. Atque hic novam veniæ a Te petendæ causam exortam mihi esse intelligo, quod scilicet in postrema hac Epistolæ meæ parte, oblitus ferme eandem Tibi inscriptam esse, in animum induxerim Brixianos affari, paremque, ut puto, mentis alienationem in aliis etiam ejusdem partibus internoscere facile potuisti. Quod divagationis genus mihi ignoscendum confido, dum memoria recolo, quæ de tuo erga patriam amore superius ex Te ipso recita-
D vi, ubi fatentem induxi, haud ægre Te extra orbitam divagari, quoties ille ita postularet. De ea igitur, quam & ego, seu hic, seu alibi, usurpavi, licentia absque dubio purgabit me amor ille, quo Brixianos complector. Quod si dixero, mihi, dum Epistolam istam exararem, frequentius in mentem venisse hujusce Urbis Cives, ad quorum manus illa commearet, quam Te ipsum, cui foret inscripta, verum dixero. Sit itaque Epistola mea novum mei erga populum istum amoris monumentum, atque utinam hujusmodi,

Quod nec imber edax, aut Aquilo impotens
Possit diruere, aut innumerabilis
Annorum series, & fuga temporum.

E Sit proinde *ære perennius*, quo apud seram posteritatem Brixianam perennis etiam perseveret memoria, nihil me intentatum reliquisse, ut Urbs ista comparatum a Majoribus suis literarum ornamentum, nulla ex parte imminutum retineret. Qua in cura capienda non aliud insignius exemplum menti meæ obversari posse puto, quam illud, quod æque mihi, ac aliis quibusvis Ecclesiæ Principibus proposuisse ipsemet videris in Cap XII. de Studiis Mediolanensibus, ubi luculente disseris de Federici Borromæi Cardinalis, Archiepiscopi Mediolanensis, eximio amore erga literas, artesque liberales. Manent, manebuntque mihi semper alta mente reposta verba illa tua: *Reticere nequeo, tantum fuisse Federici Cardinalis erga literas amorem, ut quæ a gravissimis*

vissimis Pastoralis muneris curis vacabant, horas omnes studio dicaret; a quo ne immune quidem id tempus faciebat, cum iter ageret, aut in lecto ægrotus decumberet, solitus dicere, in votis suis esse, ut dextera manu Crucifixum gerens, sinistra calamum, moreretur; & alia etiam, quibus Commentariorum a Borromæo Antistite conscriptorum elenchum pollicitus, hæc subdis: *Inde enim perspicuum fiet, quantum præclaris tanti Præsulis sudoribus debeat literaria Resp. cui accepta beneficia, librorumque ab ipso conscriptorum molem, ac utilitatem simul conferenti in incerto erit, magis ne de literis benemeritus fuerit Cardinalis Federicus Borromæus animi magnificentia, an amplitudine ingenii.*

A Gaudebunt profecto præclarissimi hujus Cardinalis Manes (quos beatis Sancti Caroli Consobrini sui conjunctos cœlesti aura frui pie speramus) quod hac tempestate Bibliothecæ Ambrosianæ a se conditæ præfecturam gerat Vir omnigenarum literarum, & cujus enixa cura in evolvendis ejusdem Voluminibus, indeque eruendis pretiosis mercibus, quibus literaria in universum Respublica locupletetur, affatim respondet excelso, sapientique animo illi, quo celeberrimum, amplissimumque Athenæum Federicus Cardinalis instituit. Vale itaque, diuque & prospere Vale, Vir Clarissime, ad Athenæi istius, Patriæque tuæ ornamentum, & ad literariæ Reip. bonum.

Brixiæ IV. Kalendas Augusti MDCCXLV.

Epistola ista vix e prælo subducta, quum de ea Tibi transmittenda cogitarem, commoda se mihi obtulit occasio, cum eadem in uno fasciculo conjungendi lucubrationis meæ de Pauli III. Pont. Max. Gestis, paucis abhinc diebus in lucem emissæ, jam Tibi destinatum pro munusculo exemplar. Subibit igitur & ipsa judicium tuum, ac facile mihi persuadeo, optimum, sapientissimumque Tibi quoque visum iri Pontificem, quem in eadem collaudandum suscepi, quin spectatissimo ipsius nomini quidpiam officere valeat styli mei inopia, quam scilicet compensare curavi recitatis integerrimorum, florentissimorumque ea ætate Cardinalium testimoniis: Contarenum dico, Polum, Sadoletum, Bembum, & alios eorum similes, quorum frugem e Contareni Cardinalatu quasi semente Deum colligere voluisse testatus est sanctissimus Fanensium Episcopus, Cosmus Gherius. Illorum dictis refragari piaculum esse putet, oportet, cui comperta sit eorundem erga Apostolicam Sedem sancta & candida fides, quam veneranda duorum Sæculorum auctoritas comprobavit. Una autem, eademque præstantissimorum eorum Cardinalium sententia fuit, Deo Omnipotenti maximas, meritasque gratias agendas fuisse, QUI POPULO SUO TAM NECESSARIO TEMPORE TALEM PONTIFICEM PRÆFICERE DIGNATUS EST. Huic sententiæ cur Tui, omniumque Mediolanensium suffragia accedere posse confidam, peculiaris est causa, nimirum viridis omnino ætas, qua inter Sacri Romani Collegii Principes adscripti fuerunt bini Cardinales Borromæi, Carolus, & Federicus, ille inter Sanctos jam cooptatus, iste, quemadmodum sanguine, ita & virtutibus Consobrino suo conjunctissimus, & præterea ob insignia erga literas promerita omnium Sæculorum memoria dignissimus. Quæ præclarissima exempla nemo in

B dubium revocare potis erit, novum præsidium præbere ad retundendam obtrectatorum Pauli III. impudentiam, quam in eum Pontificem exerunt, ansam potissimum capientes ex evectis ad eandem dignitatem tribus Nepotibus, admodum adolescentulis, perinde ac si fieri non potuisset, ut collata iisdem amplissima ornamenta, non ad incertam tantum spem, sed ad fundatam de eorum eximiis dotibus opinionem referri valerent. Ab ætate Cardinalium Borromæorum non adeo distabant Nepotes illi, iidemque pariter non ita longo intervallo Federici Cardinalis vestigiis (Caroli Sanctitas Apostolico oraculo declarata comparationem hic nullam admittit) proximi fuisse comperiuntur. Haud reticebo, quemadmodum Mediolanenses tuos habere

C dixi, ita jam Venetos meos habuisse peculiarem causam festive excipiendi, amplexandique peramanter lucubrationem meam, de qua loquor, honorem scilicet Cardinali Contareno in ea redditum. Hic adeo eosdem cepit, ut unus ex ipsis, quem nominasse, laudasse foret, disertis hisce verbis gaudium illud suum mihi per literas declaraverit: *Il Catone del Sacro Collegio è di tanto onore alla nostra Nazione, che se l'Opuscolo fosse stato meditato a gloria di lei, non si potrebbe desiderare di più*. Is ipse de aliorum testimoniis, quibus Pauli III. vindicias superstruxi, ita in iisdem literis mentem suam aperit: *Nomi illustri, il cui grido è confermato da' secoli, sono le basi della sua edificazione, ed i Testi allegati non saprebbero più chiaro esprimere il suo concetto*

D *sulle gesta del suo Eroe. Che se al testimonio de' buoni s'aggiunge quello del più insigne fra i cattivi, qual fu certamente l'Aretino, che più resta a dire?*

Nil mihi quoque hoc loco addendum restat, nisi novum Vale.

AD EMINENTISSIMUM ET REVERENDISSIMUM
DOMINUM DOMINUM

ANGELUM MARIAM
QUIRINUM

S. R. E. CARDINALEM BIBLIOTHECARIUM,
ET EPISCOPUM BRIXIENSEM

EPISTOLA.

EMINENTISSIMO ET REVERENDISSIMO PRINCIPI

ANGELO MARIÆ QUIRINO

S. R. E. CARDINALI BIBLIOTHECARIO, EPISCOPO BRIXIENSI &c.

JOSEPH ANTONIUS SAXIUS
BIBLIOTHECÆ AMBROSIANÆ PRÆFECTUS.

A

DUm totus verſarer in ſuaviſſima lectione trium Decadum Epiſtolarum tuarum, quas ad me benigniſſimè dono transmiſeras, Princeps Eminentiſſime, quaſque jure ac merito eruditionis omnimodæ emporium vocaverim, delata ad me fuit altera Epiſtola recentiſſimis typis, IV. nempe Kal. Augusti decurrentis anni MDCCXLV. excuſa, à te mihi per dignationem ſummam inſcripta. Obſtupui, cùm molem inſpicerem, multoque magis, cùm ſtatim in mentem veniret, paucis ab hinc hebdomadis fuiſſe me admonitum per familiarem à te ſcriptam Epiſtolam, intentum te eſſe perlegendæ Hiſtoriæ meæ Typographico-Literariæ Mediolanenſi; inſolens namque mihi videbatur, tam citò confici à te potuiſſe, ac prælo mandari tot paginas, quas pro more tuo,
B
nonniſi ſummo ſtudio, ſummâque elegantiâ exaratas eſſe, prorſus non dubitabam. Itaque ùt ad eas evolvendas oculos avidè admovi, nova mihi ſuborta eſt admiratio, hæſique dubius, majori-ne laude digna foret ſingularis illa humanitas, qua nomen meum, perexiguum ſanè, ac parvi faciendum, tam ſplendidè exornas; an ingenii acies promptiſſima, eloquentiæ nitor, reique literariæ domeſticæ, exteræque proferendæ facilitas, an demum amor, quo Brixienſis Urbis præclariſſima ornamenta, Civiumque tuorum in omni Scientiarum genere, peritiâque linguarum, quovis tempore præſtantiam, erutis è pulvere antiquis documentis, extollis. Mihi tamen (ut ita loquar) redditus, illico admirationem abjeci, utpote injurioſam eximiæ, qua in excelſa etiam Dignitate
C
uteris, animi demiſſioni, modeſtiæque tuæ, notæ jam omnibus; injurioſam copioſæ Librorum ſupellectili, quibus indefeſſo labore in lucem emiſſis, Literariæ Reipublicæ opes adauges; injurioſam denique communi famæ, quæ celeritatem calami tui cum eximia reconditæ eruditionis notitia conjunctam ſuſpiciens, quaſi in miraculum trahit, teque Sacri Romani Collegii, Brixienſis Urbis, ac Literarum ornamentum deprædicat.

Verùm ut ad Epiſtolam tuam tamdem me conferam, gratulari mihi admodum valeo, quòd Metropolim Mediolanenſem eâ, qua poteram, gloriâ ſupra ceteras donaturus, tibi, Princeps Eminentiſſime, occaſionem præbuerim, ut novum ſplendorem adderes Brixianæ Literaturæ, quam integro, laudatiſſimoque Volumine jam illuſtraveras: qua in re ne
D
latum quidem unguem diſcedam ab æquiſſimo judicio tuo, quo celebres Viros in Urbe tua natos Seculo XV. & ſequenti, in interpretandis antiquorum Poëtarum carminibus, in excolendis Linguis, Græca, Hebraica, atque etiam Arabica, in detergenda à veterum Scriptorum Libris ruditate, confuſique ordinis labe, iiſque ad novam veluti vitam revocandis, nemini palmam conceſſiſſe; quinimmo facem ceteris prætuliſſe, ut in obſcuris, intricatiſque rebus mens eorumdem ſinceriùs ac dilucidiùs perciperetur, ſolidiſſimè comprobaſti.

Veniam tamen à Benignitate tua efflagito, ut aliqua in cauſæ meæ patrocinium reponere liceat eruditiſſimæ Epiſtolæ tuæ, in qua mihi amicam litem de præſtantia in re Typographico-Literaria Brixienſium, *uſque ad invidiam* (ut tu ipſe ais col. 40) *Mediolanenſis Metropolis*, intentare viſus es, eamque comitate admirabili, ut fateor, pertractaſti. Neque verò exiſtimes velim, haſce pro Patria mea vindicias eò ſpectare, ut ſplendoris aliquid, quo ſemper effulſit ſpectatiſſima Civitas tua, vel imminuam, vel denigrem. Eam ſuſpicio, veneror que, præſertim cùm, etſi omnia antiqua ornamenta (quæ certè plurima ſunt) ſilentio preterirentur, in te uno ejuſdem Præſule, Religione, Doctrina, præclariſque rebus geſtis inſigni, ſatis ſuperque haberet, quo immortale ſibi decus parere poſſet, ac propemodum ſuperbire. Itaque ut ab Exordio tuo initium & ipſe ſumam, video te, ut ferme ſemper in Scriptis tuis ſoles, calamum ſtatim intendere ad refellendas Hæreticorum calumnias, qui de primis Sanctorum Patrum editionibus, modò laude donatis, modò injurioſè contemptis, nobis crimen affingere, ſibique præſidium facere nituntur, contrariis interim opinionibus ſeſe invicem confodientes. Qua in re animum excelſo honore tuo dignum oſtendis, ſtudio nempe, amoreque Catholicæ tutandæ Fidei vehementiſſimè incenſum.

Propiùs autem ad Hiſtoriam meam accedens, mirari te ais, quòd ego in Prolegomenis ſcripſerim, primum Aldi laborem in Græcis adhibendis Typis fuiſſe *Logicam Ariſtotelis*, quæ Anno MCCCCXCV. Venetiis prodiit; in Elogio autem *Conſtantini Laſcaris* aſſeruerim, ejuſdem *Grammaticam Græcam*, quam ſuperiore Anno MCCCCXCIV. editam Veneta in Urbe teſtatur Maittaire, primitias extitiſſe Aldinæ Typographiæ. Porrò, ſi candidè, ut tu facis, aperire animum meum debeam, miratus & ipſe ſum mentis tuæ præſentiam in detegendis, evolvendiſque hiſce tenuibus nodis, qui aut aliorum oculos facilè effugere potuiſſent, aut intacti relinqui; neque enim omnes Aldi Græcæ editiones, atque hæ præſertim, de quibus hìc agitur, mihi obviæ fuere, ut perlectis tanti Viri Præfationibus, veritatem, diverſimodè à Scriptoribus aliis relatam, elicere valerem. Cùm itaque impreſſa jam forent Prolegomena, & à Maittaire didiciſſem, *Grammaticam Laſcaris* lucem publicam Græcè vidiſſe Venetiis, Anno ſuperiùs memorato, non tanti feci novam hanc cognitionem, ut excuſæ jam Paginæ abſcindi, aliæque prælo ſubdi deberent, loco illius vocis *primus*, alterâ ſubſtitutâ, *inter primos*, quâ poſitâ ſcrupulus omnis evanuiſſet. Siquidem, ſive Chevaillerio adhærerem, ſive Maittaire (de quorum fide, non inſpectis primigeniis editionibus, quid tutò decernerem ignorabam,) parvum intereſſe diſcrimen intelligebam ad eam, quam unicè ſpectabam, ſententiam confirmandam, videlicet longè multo ante inſtitutam ab Aldo Græcam Typographiam, Græcos Libros Mediolani excudi

cœ-

cœpisse; ut tu quoque humanissimè animadvertis, inquiens col. 7. *At nemo est, qui fateri non debeat, tuum ad institutum non spectasse, his nodis extricandis immorari, cui scilicet satis esse debebat, demonstrare* (*quod invictè certè præstitisti*) *Manutianis Græcis Typis, Mediolanenses per annos ferme viginti anteisse*. Nihilominus ut palàm faciam, quanti apud me sit auctoritas Nominis tui, nævum hunc expungi curavi, cùm opportunè ad me pervenerit Epistola tua, quâ me benignè monuisti, admirationem aliquam tibi ingestam fuisse ab hujusmodi antilogia. Siquidem Historia mea latet adhuc in typographicis officinis, ob nondum impositam manum extremam Bibliothecæ Scriptorum Mediolanensium, a Clarissimo ejusdem Auctore D. Philippo Argelato, qui in fronte Operis sui laborem hunc meum censuit collocandum.

Progrederis subinde ad primam illam in re Typographica supra ceteras Urbes Prærogativam, quam Mediolano vindicavi, enatam nempe ibidem fuisse Artem, integros libros Græcis caracteribus conficiendi. Hanc laudem lubens nobis ultro concedis, sed utiliorem, nobilioremque fortasse exstitisse ais Brixiensium laborem, ob excusam tua in Urbe *Homeri versionem Latinam*, a *Laurentio Valla* confectam, biennio antequam Anno MCCCCLXXVI. in Metropoli nostra imprimeretur *Græca Lascaris Grammatica*; innuis enim col. 7. controversiam illam, quæ adhuc sub judice pendet, utrum Literarum Græcarum studiosis majorem utilitatem præstent Libri Græcè tantùm excusi, an qui Latinas proferunt versiones; ac postmodum subdis: *Fortè non deerit qui beneficium hoc in Græcas Literas collatum pluris æstimet, quàm insigne illud, quod meritò certè jactat Mediolanum, excusarum Institutionum Constantini Lascaris, antequam alibi Codex ullus Græcè exaratus e prælo emissus fuisset*. Porrò si ex hoc capite petenda sit Mediolanensium laus, multo majorem nobis adscribere procul dubio valemus; siquidem non Græcos tantùm Codices, novo Invento, impressos edidit Civitas nostra, sed ad eruenda è latebris pretiosa Græcæ literaturæ monumenta, Latioque donanda, felicissimè Seculo XV. Mediolanenses Cives insudavere. *Boninum Mombritium* produxi ad Annum MCCCCLXXIV. in mea Historia, qui *Hesiodi Theogoniam* è Græco in Latina carmina transtulit, dicavitque Borsio Estensi, Ferrariæ Marchioni; immo cùm *Græcam Grammaticam* Mediolani condidisset Constantinus Lascaris, difficilem provinciam aggressus Mombritius, eamdem Latinis versibus explicavit, inscripsitque Hyppolitæ, primogenitæ filiæ Francisci I. Sfortiæ Mediolani Ducis, quam adhuc puellam Alphonso Calabriæ Duci Pater despondeat Anno MCCCCLV., nonnisi decennio post ad maritum traductam.

Utiliore conatu ad Græcos codices in Latinum sermonem transferendos se addixit *Lampugninus Biragus*, nobilissimus Civis noster, qui præstantissimum Opus Xenophontis de *Cyri bello adversùs Regem Persarum* latinè reddidit. Testem hujus præclari laboris profero Biragum ipsum, qui in Epistola CXXVIII. ad Petrum Candidum Decembrium missa, & in lucem quàm primùm edenda a Clariss. Laurentio Mehus unà cum aliis Decembrii, ex Codice Bibliothecæ Ambrosianæ transcriptis, hæc habet: „ Lampugninus Biragus Viro doctissimo P. Candido salutem.

„ Quæris à me, quæ Opera à Xenophonte traduxerim, breviter expediam; primum quidem Opus sunt Libri septem de ascensu Cyri adversus Artaxersem Persarum Regem, Cyrique ipsius fratrem, scripti Grecè à Xenophonte Philosopho, qui & ipse cum Cyro ascendit: Opus quidem, ut Auctores Græci asserunt, grave, & elegans, plenum ipsum consiliorum, ac disciplinæ militaris, ple-

A „ num exemplorum nobilium, ac, nisi d... aliquid Interpreti, plenum eloquentiæ, plenum rerum variarum, & moralis disciplinæ; nam & Cyri mores egregios, quasi Principis cujusdam generosi, vitamque describit, & nonnullorum Ducum, qui cum ipso ascenderant. Describit item jucundè iter illud, sanè longum; ac regiones varias, gentesque, ac diversos mores, magnitudinemque Regni Persarum; bella quoque, & tot difficultates in reditu, & post reditum, licet (sicut) etiam hoc in Opere, virtutem priscam, ac Viros Græciæ (o ingentem commutationem!) nunc tam conflictatæ, & miseræ. Sed latiùs legendo cognosci poterunt; huic verò Operi est

B addita, & conversa simul in Latinum Artaxersis ipsius Vita, nòn à Xenophonte, sed à Plutarco edita, quasi ad perficiendam hanc historiam, quam sanè perficit, sine qua ea multa desiderari possent, quæ prætermisit Xenophon. Habet autem hæc Vita quoque multa alia, varia, & gravia, cognitu non indigna. MCCCCLX.

Fr. Andreas Bilius, seu *de Biliis*, qui Anno MCCCCXXXV. viridi adhuc ætate florens decessit, *Aristotelis Physicorum*, & *de Anima* Libros, è Græco idiomate Latinos fecit, eorumque MSSta Exemplaria Bibliotheca Ambrosiana custodit. De hoc insigni Viro Fr. Joannes Sciphower in Chronico Oldenburgensium Archi-Co-

C mitum, editio à Meibomio Vol. II. Rerum Germanic. hæc Anno MCCCCLXX. (*lege MCCCCLXXX.*) scripta reliquit: „ Sextus fuit venerabilis Magister Andreas de Biliis de Mediolano. Hic tam universalis homo fuit, ut Græcam, Hebraicam, Latinamque linguam haberet optimè cognitam. Hic è duabus primis in nostram multa tradu-xit, & in Arte Oratoria alter Cicero, in Philosophia secundus Aristoteles, in Theologia, Patris sui Augustini pedisequus perfectus erat. Quæstiones de Anima, Interpretationes Evangeliorum, Longobardorum, & maximè Mediolanensium Historias, & alia multa aptè, & distinctè composuit. Juvenis è vita decessit, qui si diu vixisset, æternum posteris reliquisset

D nomen.

Leodrisius Cribellus Orphæi Argonauticon, & Epistolam S. Joannis Chrysostomi *ad Cyriacum* latinitate donavit. De hac postrema extat præclarum elogium Æneæ Sylvii Picolominei Cardinalis Senensis, qui ex Urbe Romana scribens ad eumdem Anno MCCCCLVII., ita Epistolam exorditur: „ Affecerunt nos haud modica voluptate, præstans Vir, & amice singularis, Literæ tuæ, quas ex Mediolano XVII. Kal. Septembris ad nos scripsisti. Legimus Joannis Chrysostomi Epistolam, quam ex Attica Romanam fecisti. Nesciebamus te antea Græci sermonis gnarum esse; priùs translationem hanc vidimus, quàm te Græcè doctum audi-

E remus. Tanto te magis æstimamus, quanto magis est, duas Linguas, quàm unam nosse. Non est nobis judicium de Græcis; at quod Latinè scriptum est ex Græco versum, si quid est, quod sentimus, admodum laudabile est, tersum, suave, nitidum &c. Gaudemus te huic doctrinæ profectum *, ut laudari ab omnibus tua Scripta debeant &c. „ Legitur hæc Epistola num. CCXCI. inter alias editas Basileæ ex Officina Henricpetrina.

Auctores prælaudati, nobilitate Sanguinis, & Literarum præstantiâ clari, Mediolanenses omnes fuere, atque in Græcis vertendis Libris operam navaverunt, antequam de imprimenda Brixiæ Latina versione Homeri cogitaretur, *nec alienos tantùm labores* vulgarunt, *sed proprio ingenio* *Græ-*

Græcas opes in Latinum traduxerunt. Plures alios recensere possem, qui postmodum Spartam eamdem gloriosè subsequentibus annis confecere; verùm, cùm de iisdem sermo sit in Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium, quæ Historiæ meæ adnectitur, supervacaneum censeo in hac re diutiùs immorari.

Flagrasse inquis col. 8. *mirum in modum Græcitatis studio, & ardore Brixianos ea tempestate*, tanto magis laudandos, quòd in illud studium Brixiana juventus incubuerit, quo tempore bellicis motibus regio illa, immo Italia universa infestiùs agitabatur. Equidem non arbitror, a te, Princeps Eminentissime, comparationem institui de Græca literatura Brixiensium Civium cum nostris, ut inde celebrior laus Urbis tuæ indigenis accedat; Græcæ namque linguæ exercitatio, & præstantia in Mediolanensibus civibus satis superque colligi potest ex sola insignium Præceptorum nomenclatura, qui Seculo illo, ac etiam superiore, ad Græcas docendas publicè Literas Mediolanum convenere, *Emmanuel* nempe *Chrysoloras*, *Constantinus Lascaris*, *Demetrius Cretensis*, *Franciscus Philelphus*, *Demetrius Chalcondylas*, aliique per multi, quos in Historia mea memoravi, præsertim cùm de Palatinis agerem Scholis. Præterea educere hìc possem in aciem tres ferme Decadas illustrium Mediolanensium virorum, qui Græcam Literaturam impensè coluere, seque conspicuos illo eodem Seculo XV. posteris reddiderunt, ut commodè Lector dignoscet in percurrendo Chronologico Elencho adjecto Bibliothecæ prædictæ Mediolanensium Scriptorum. Itaque unicè te spectasse conjicio temporis difficultatem, quo Brixiana juventus Græcas literas adamavit, & coluit; minimè namque deterrita bellorum injuriis, & circum-strepentibus armis, incœptum in hisce studiis iter perfecit, quod contra Mediolanensibus accidisse, testimonio meo confirmas, ultro me fatente, facibus, & incendiis bellorum interceptum Literarum fervorem tepescere cœpisse, & prorsus extingui.

Sanè non inficior, a me scripta hæc fuisse in Prolegomenis pag. CII. sed patere, Princeps Eminentissime, ut in hac re liberem fidem meam. Animadverto, epocham istam intepescentis in hac Metropoli studii rerum Græcarum, affictam a te fuisse Seculo XV. eam enim statuis statim post relatas *Joannis Taberii* laudes, quas eidem Græcas literas Brixiæ docenti cumulatissimas tribuit Aldus Manutius in præfatione ad *Stephanum* Græcum *de Urbibus*; ego verò illam consignavi exortis Seculo sequente inter Carolum V. Romanor. Imp., & Christianissimum Regem Franciscum I. infensissimis bellis. Id clarè satis expressum censeo in mei Prodromi Cap. X., ubi Marcum Antonium Majoragium circa medium Seculi ejusdem in Palatino Gymnasio Eloquentiam profitentem, testem attuli calamitatis a diuturno bello in has regiones invectæ, cujus inclementiâ, & vexatione afflictæ sunt miserandum in modum bonæ Artes, ac Literæ; tunc enim, vastantibus omnia militibus, ac in prædæ partem ex finitimis regionibus, & Ticinensibus præsertim scriniis, supellectile Librorum dereptâ, sterilitas illa Græcarum editionum profluxit, quam ego quoque cum Majoragio deplorabam; Du-Fresnio etiam in Leonardi Vincii Vita referente, non modò ejusdem Academiam, Mediolani florentem, exaruisse, sed reliquas etiam omnes ingenuas facultates in otium ignavum, negligentiamque declinasse. Ceterùm ea tempestate,

A qua Gallorum copiæ primùm in Italiam irrupêre, eamque plurimùm conflictaverunt, non modò non deferbuit in nostra Metropoli Scientiarum amor, sed tanta celebritate usque ad initium Seculi XVI. inclaruere Mediolanensia studia, ut Civitas nostra, quemadmodum sub Adriano Imp., ita sub Ludovico Maria Sfortia, Anno MD. in captivitatem abducto, *novæ Athenæ* vocaretur, ut fusè Cap. IX memorati Prodromi jam patefeci. Accedit testimonium aliud, oculis ipsis patens, ut manifestissimè id evincatur, elegantissima nempe editio *Isocratis* Græcè in Urbe nostra impressi Anno MCCCCXCIII., cujus exemplar in pergamena excusum ostentat Bibliotheca Ambrosiana, & altera *Lexici Svidæ*, sexennio post Mediolani parata,
B quæ plurium Virorum Græcâ & Latinâ linguâ illustrium, Demetrii præsertim Chalcondylæ industriam sudoresque absumpsit, ut nitidiùs nobiliùsque prodiret in publicum, nostræque Civitati peculiarem apud posteros attulit tanti operis evulgati famam, & laudem.

De Typographia Hebraica, atque Arabica, ad quam te convertis in Epistola tua col. 9., non multum mihi differendum est, quinimmo Brixianis Civibus magnopere gratulandum, quòd tam citò inquilinam sibi fecerins Artem, caracteres Sanctæ Linguæ efformandi, prælaque Arabici sermonis instruendi, edito Alcorano, cujus Operis desiderium, *utpote*
C *rarissimi, & paucissimis noti*, nostris etiam temporibus vigere testaris col. 12. Attamen hæc omnia, prærogativæ splendorem, quem ego Metropoli nostræ non infeliciter, ut arbitror, vindicavi, minimè obumbrant; nemo enim non dicet, multo clariorem esse laudem illius, qui ignotam viam primus detegit, aperitque, quàm qui ponè sequens per impressa jam vestigia gradu celeri alacrique incedit; de hac verò sola differere, Institutum meum ferebat. Ad ea, quæ col. 10. innuisti, ut primam Hebraicorum caracterum impressionem Bononiæ potiùs, quàm Soncini Oppido tribuendam assereres, paulò infra nonnulla reponam.

D Interim opportunè a te memoratum mihi gratulor *Theseum Ambrosium*, non tam apud Italos, quàm apud Gallos, Germanosque celeberrimum, ob editam Papiæ Anno MDXXXIX. *Introductionem in Caldaicam Linguam, Syriacam, atque Armenam, & X. alias Linguas, necnon Alphabeta circiter XL.* Sermonis peregrinarum Nationum, Opus ad ea usque tempora intentatum, ut ipsemet Theseus scribit in prævia Epistola ab Afranium Canonicum Ferrariensem patruum suum; is enim in Mediolanensi tunc ditione, Laumellino videlicet agro, natus, & in Urbe Ticinensi, in qua Vicecomites Principes ornatissimam Scientiarum omnium Sedem collocaverant, nova hæc Inventa
E in lucem proferens, non modicè Mediolanensium gloriam adauget. Neque minorem tibi gratiam debeo, quòd *Gregorio Barbadico* Literatorum omnium Mecœnati, & Orientalis Literaturæ munificentissimo patrono conjunxeris Cardinalem *Federicum Borromæum*, qui abundè pensavit anteactum tempus, quo caruit Mediolanum Typographicis Orientalium linguarum Officinis; summo namque impendio Præsul iste laude omni major, in Bibliotheca Ambrosiana a se condita, præla erexit exoticorum idiomatum, collectis ex Asia atque Africa pretiosis antiquorum Codicum mercibus, atque conductis ab iis Provinciis Præceptoribus, qui Hebraicam, Armenam, Caldeam, Syriacam,

Persicam, Arabicam, ac etiam Abyssinam Linguam, delectos Collegii Ambrosiani juvenes edocerent, eò rem perduxit, ut ex ejusdem torcularibus prodierint *Dictionarium* & *Grammatica Armeno-Latina* a Francisco Rivola elaborata; necnon *Thesaurus Linguæ Arabicæ* ab Antonio Giggeo confectus, ac IV. Voluminibus comprehensus, judicio ipsorum Maronitarum Opus absolutissimum. Volumen quoque, *Gazæ Persicæ* titulo inscriptum, & *Caldaici Sermonis Institutiones* aggressus prælaudatus Giggeus, prope singula illius Linguæ verba enucleaverat; sed cùm hisce lucubrationibus imprimendis typographi imminerent, mors fefellit consilium eximii illius viri, & spem Urbani VIII. Summi Pontificis, qui eumdem maxima mercede Romam invitaverat, ut earum Linguarum scientiam in Propagandæ Fidei Collegium induceret, quemadmodum refert Petrus Paulus Bosca Libro IV. de Orig. & Statu Biblioth. Ambrosianæ. Quæ certè quàm gloriosa sint, quamque Metropoli nostræ non laudem modò, sed pene invidiam concilient, posterorum admiratio, & vulgata de insignibus hac in re tanti Archiepiscopi rebus gestis monumenta declarant.

Jam verò ut ad Hebraicam Typographiam revertar, plura in Prolegomenis meis disserui, vindicaturus Mediolanensi Civitati singulare hoc decus; sed iis, quæ Capite I. in argumenti mei confirmationem adduxi, non omnino te acquiescere candidè fateris, nec *conclamatum censeri debere*, ais, *de illo principatu*, quem Clariss. Scipio Maffeus adscribit *Pentateuco Hebraico*, a se inspecto, excusoque in pergamena Bononiæ, biennio antequàm in Soncini Oppido Codex Hebraicè impressus, signatusque Anno MCCCCLXXXIV., in lucem proferretur. Huic propensioni tuæ erga Bononiensem primatum in Hebræis edendis voluminibus si mihi liceat aliquantulum refragari, id unum subjiciam, non agi controversiam de Anno, quo primùm adhiberi cœperint Hebraici Caractéres in cudendis Linguæ illius Codicibus, sed de loco, in quo primùm inventi fuere; consensu autem omnium, quos recensui, Scriptorum, Judæis in Oppido Soncino degentibus difficillimi hujus Inventi gloria tribuitur; quo circa affirmandum esse non dubito, præmissos fuisse Bononiam è gremio illorum Opifices, qui in Urbe illa, Scientiarum matre appellata, primos conatus exererent; neque enim credi potest, diversum ab illis Auctorem habuisse typos Bononiensis Pentateuci; siquidem exprimendum fuisset in libri calce nomen Typographi, qui grande illud Opus, nemine monstrante viam, explesset, præstitæque industriæ specimen in ea Civitate primus dedisset: id verò nec reperitur in memorato volumine, nec ab ullo alio unquam Scriptore proditum fuit. Profectò, deplorando infortunio depressum fuisse Typographum illum credere deberemus, si memoria omnis, & artificis, & ardui exacti laboris prorsus periisset. Itaque asserendum reor, non ex alia Officina, quàm Soncinensi, Hebraicæ Typographiæ desumptos fuisse typos Bononiam allatos, quod & alibi contigit, ut ex nomine adjecto *Hebræorum de Soncino* manifestè comperimus; adeòque intacta remanet Mediolanensi nostræ Metropoli peculiaris hæc laus.

Transis postmodum, Princeps Eminentissime, ad primas editiones Scriptorum Latinæ Linguæ in nostra hac Urbe peractas, quas ego ad augendum censum gloriæ Mediolanensium in Prolegomenis retuli, *Terentii* nempe, *Horatii* &c. Hisce objicis eruditas interpretationes, & commentaria, adjecta veterum Poëtarum carminibus, quibus Brixienses docti Viri *præclarius aliquid*, ut ipse ais, *præstitere, quàm si illas ipsas suis è torcularibus emisissent*; utque mihi laborem adimeres perlegendi volumen tuum jam vulgatum *de Brixiana Literatura*, dignatione planè singulari curam suscepisti contrahendi in pauca, quæ in aureo eo Libro latè tractaveras. Quamobrem gratias tibi quàm plurimas reddo, simulque profiteor, me non tantùm laudare, sed etiam demirari vigilias, sudoresque Civium tuorum, in decem Poëtarum Latinorum Libris illustrandis, quibus effectum est, ut nihil ferme desiderandum studii illius amatoribus sit relictum. Nihilominus adhærere omnino nequeo iis, quæ col. 17. scribis in hæc verba: „ Quid *Zarotus*, si cum *Calphurnio* comparetur? Quid suscepta a Zaroto in Terentium, seu in alios etiam Poëtas edendos cura, si cum editionibus per Calphurnium castigatis, & illustratis conferatur? „ necnon col. 26., ubi Dissertationem tuam claudens inquis: „ Quare ex hactenus allatis satis superque compertum tibi factum fuisse, Vir Clarissime, arbitror, & aliis etiam, quotquot Epistolam istam evolverint, in illustrandis priscis Latinorum Poëtarum editionibus, Brixianam Literaturam triumphasse, dum Mediolanensis Typographia suis eorumdem editionibus solam ferme vetustatis laudem adscíscere posse videatur. „ Utque ostendas „ quàm vana veterum quarumdam editionum laus sit „ omissis ceteris exemplis, unum *Eusebii Scutarii* testimonium profers, qui in præfatione *ad Plautum* Mediolani editum Anno MCCCCLXXXX. testatur, a se expunctos fuisse non paucos errores, suoque ordini restitutas tanti Poëtæ Comœdias, quas operarii dormitantes, & mancipes incuriosi contaminaverant, atque confuderant; inde verò colligis, *quanta clades* non modò Plautum, sed etiam quotquot post illum prodierant Poëtas, æquè turbasset, nisi ei avertendæ par eorumdem Interpretum cura defudasset, qui Mediolanensibus editionibus defuere, cùm iisdem Brixia abundaret.

Plura hîc mihi proposita inspicio, quæ singillatim arbitror discutienda; primò enim asseris, Zaroti Mediolanensis Typographi curam in edendis Poëtis minimè comparandam esse cum editionibus a Calphurnio castigatis, illustratisque. Id certè nemini in mentem veniet, si utilitatem respicias, sed non ideò Zaroti contemnendus est labor; siquidem sua utrique (diversâ tamen ratione) gloria par manet: alteri, quòd in pulvere, carieque sepultos celebres antiquos Poëtas reviviscere quodammodo jusserit, atque in lucem eduxerit; alteri, quòd eductos emaculaverit, compseritque. Eccur enim tot itinera, in remotas etiam regiones, suscepissent eruditi Viri, ut è privatis, publicisque Bibliothecis MStos veterum Auctorum codices, veluti carcere inclusos, libertate donarent, munusque gratissimum Literariæ Reipublicæ offerrent; cur tot impensas lubenti animo erogassent Typographi, & iisdem ad Scientiarum incrementum, & Studentium commodum procudendis torcularia dicassent, si laus ista primò inferendi in ærarium Sapientiæ novas hasce gazas gradu dejici deberet ab altera, quam sibi compararunt Codicum editorum illustratores? Cur denique con-

conditæ fuissent a tot illustribus Scriptoribus Typographicæ Historiæ, atque Annales, quæsitique undique tantâ sedulitate ac labore, remotiori a tempore impressi Libri, ut cuique Urbi honos tribueretur collati primùm Literis beneficii, in proferenda in publicum pretiosâ aliquâ Codicum merce, si vana ostentatio hæc foret, quæ *solam ferme*, ut tu ais de Mediolanensi Typographia, *vetustatis gloriam sibi adsciscere posset*? Habeat igitur pretium suum primitiæ Editionum, si non majus, saltem cum posteriorum curis æquandum.

Nec quidquam parti sibi decoris excidit primis Operum latentium Editoribus, quòd impressa ab ipsis Volumina, mendis atque erroribus inspersa prodierint. Aurum namque ac pretiosi lapilli, qui è fodinis & rupibus eruuntur, non statim teretes splendidique emergunt, sed Artificum industriâ ferro igneque illa ex polientium ita perficiuntur, ut non modò in præcipuum ornatum, sed etiam in luxûs pompam evadant. Quis autem flocci faciendum censeat eum, qui montium intimas fibras, cautesque asperas scrutatus est labore non modico, ut absconditos hosce thesauros extraheret, materiemque suppeditaret Aurificum, ac Gemmariorum ingenio, ut ad nitorem absolutissimum illos perducerent? Itaque ex hoc capite nihil a me assertæ Mediolanensium laudi detractum conjicio.

Addis insuper, Poëtarum Latinorum Interpretibus Brixiensem Urbem abundasse, quo tempore Mediolanensis Metropolis iisdem prorsus carebat. Porrò si mihi detur facultas exprimendi quid sentiam, video quidem in hisce verbis elucere ingenium, sedulitatem, amoremque Brixiensium in promovenda Poëticæ eruditionis exercitatione; nihil tamen negligentiæ, otiique ignavi inferri inde posse, quo Mediolanensium Literarum, eâ ætate florentium, præclara lux obumbretur. Siquidem eadem omnino Studia coli ubique debere nemo censebit: Suus cuique Urbi, immo etiam Nationi, genius inest, ut unam potiùs, quàm alteram facultatem ex tot Scientiarum numero sibi deligat excolendam; immo ex hac varietate laborum ea conflatur commodi amplitudo, quæ unicuique, prout illum sua trahit voluptas, satisfacere valeat. Proinde quid gloriæ Mediolanensium officit, aut invidiam creat commendanda certè plurimùm Brixiana in ea Studii classe Literatura, cùm tot aliis fovendis Disciplinis, quæ summam non tam Literariæ, quàm Civili Reipublicæ utilitatem conferebant, curæ Civium nostrorum impenderentur? Proferre possem *Decios Lancellotum*, & *Philippum*, *Jasonem de Mayno*, atque *Andream Alciatum*, clarissima Jurisprudentiæ lumina; *Joannem Marlianum*, *Ambrosium Varisium de Rosate*, *Joannem Matthæum de Gradibus*, Medicæ Artis peritiâ instructissimos; Mathematicæ, & Architecturæ celeberrimos Institutores, *Facium Cardanum*, & *Cæsarem Cæsarianum*, qui primus Vitruvium in Italicam Linguam transtulit, doctisque commentariis exornavit, ob id recentissimè a Clarissimo Marchione Poleno Patavino in Prodromo ad eundem Vitruvium eximiè laudatus. Sed omnes prætereo, non secus ac alios, qui de ceteris Scientiis, & disciplinis integra volumina conscripsere, atque in summum gloriæ splendorem Mediolanenses Literas adduxerunt; siquidem eorundem nomina, atque editos fœtus enunciat Bibliotheca jam memorata Scriptorum Mediolanensium, præsertim Elenchus

A chronologicus eidem adnexus, in quo recensentur ferme quinquaginta supra ducentum Scriptores Mediolanenses, qui licèt non omnes primi subsellii sint, nihilominus illustre argumentum præbent inferendi, quantum Seculo XV. de Literis benemeriti forent hujus Metropolis Cives. Quamquam ne insignibus quidem Poëtarum Interpretibus inops fuit Seculo illo, ac sequente Civitas nostra, cùm plures habuerit Mediolanum eruditos Cives, qui non tam Latinos Poëtas, sed etiam Græcos notis ac commentariis illustravere; *Franciscus* in primis *Cicerejus*, Euripidis Orestem exposuit, & Notas in Terentium edidit sub finem Seculi XV.; quod

B idem præstitere *Petrus Carcanus*, & *Ambrosius de Cavalleriis*, Seculo eodem. *Andreas de Biliis* magno volumine ejusdem Comœdias explanavit, variantesque addidit earumdem lectiones, & ante hos omnes *Hilarion Corbetta*, Græcæ, Latinæque linguæ peritissimus, Aristophanis Comœdias egregiè est interpretatus. Supersedeo hîc alios referre, qui in hisce studiis excelluere, cùm in Bibliotheca Scriptorum Mediolanensium suis locis relati commodè ab omnibus legi possint.

Animadvertis demum ibidem, celebrati nominis Viros, quos *a capite ad calcem Historiæ meæ* protuli, ac commendavi, Exteros omnes fuisse; eos autem, qui in Urbe

C tua ordinandis priscis Poëtarum Latinorum Editionibus operam contulerunt, *natale solum Brixiæ habuisse*. Ut Patriæ meæ hac in re gloriam vindicem, necessarium duco, eâ, quæ par est, reverentiâ, Instituti mei rationem coram te exponere. Suscepi provinciam Libros omnes, qui Mediolanensibus Typis excusi fuerunt Seculo XV., in unum colligendi, eosque Viros, qui vel ex integro illos condiderant, vel manum studiumque impenderant iisdem sive imprimendis, sive emendandis, sigillatim recensendi, absque discrimine Civium, vel Exterorum. Augebat autem desiderium consilii mei perficiendi mentio aliquorum, in evolvendis antiquis Libris

D occurrens, quorum vel nuda nomina superfuerant, vel minus cogniti eorumdem erant labores: hoc enim peculiare arbitrabar Reipublicæ Literariæ beneficium, ut ea, quæ in tenebris latebant, in clarum diem aliquando producerentur. Occurrebant quoque in excusis Mediolani Codicibus celebres famâ Scriptores, quos prætermittere piaculum censuissem, cùm benemeriti de Literis in Urbe nostra fuissent, aut relicta apud nos essent Literaria eorum, minimè obvia omnibus, monumenta. Hinc verò effectum est, ut Georgii Trapezuntii, Demetrii Cretensis, aliorumque, quorum tu seriem contexis, illustrem memoriam Historiæ meæ insererem, quamvis *ne unus quidem* ex illis, ut ipse ais, *natale*

E *solum in Mediolanensi Urbe sortitus sit*. His ita expositis, probè intelligis, Princeps Eminentissime, muneris mei non fuisse, Mediolanenses Literatos Viros, qui tunc florebant, in medium adducere, cùm unicè in eo mens mea & studium versaretur, ut ostenderem, Typographicâ Librorum affluentiâ divitem fuisse Urbem nostram, quam Seculo XV. inopem sterilemque literariâ hac fruge depinxerant Annalium hujus Artis Scriptores; eâque occasione nomina eorum, quæ iisdem præfixa erant, aut ibidem memorabantur, illustrarem. Præterea frustraneum ducebam, immo ingratum Lectoribus, Operis mei molem augere, pertractis

A ractis in ſcœnam aliis, quamvis doctiſſimis, Civibus noſtris, qui ad rem mihi propoſitam non ſpectabant, cùm jam adornaretur Bibliotheca, Hiſtoriæ meæ ſubnectenda, in qua præclara Mediolanenſium Scriptorum meditamenta erant in publicum proferenda. Itaque etſi plurima Brixianis Civibus laus debeatur ob egregiè navatam Literis operam, nihil tamen deduci poſſe crediderim ex commendatis in mea Hiſtoria Exteris tantùm Scriptoribus, quo Indigenis noſtris eâ ætate Scientias excolentibus gloria eripiatur; quinimmo non modicum Metropoli noſtræ decus inde acceſſiſſe putabam, quòd tot inſignes doctrinâ Viri, eo tempore, quo alibi etiam æmulâ contentione ſtudia florebant, Mediolanum, tanquam ad ampliſſimam B Aulam omnium bonarum Artium, confluxiſſent.

Diſſentire quoque a me videris col. 29., in deſignanda Valle, a qua originem traxit Lazaronea Familia; cùm enim ego loquens ad Annum MCCCCXCIV. de Petro Lazarono Poëta Brixiano, Mediolani moram trahente, ac plura ſcribente, aſſeruerim, primas ejuſdem ſtirpis radices fixas fuiſſe in *Valle Tellina*, idque confirmaverim ejuſdem teſtimonio, carminibus expreſſo in calce Codicis MSti de rebus geſtis trium Mediolani Ducum Philippi Mariæ Vicecomitis, Franciſci I., & Galeatii Mariæ Sfortiarum, tu alterum Lazaronum Auguſtinum C Saturnium produxiſti, qui *Buennum dulce ſibi natale ſolum, oppidulum ſanè illuſtre Oreolæ in Valle, quam vulgò Camonicam dictitant, ſupra Lacum Sebinum, XIV. mill. paſſuum ad Orientem ſitum a Flumine Ollio, quod Oppidulum Civitale præterfluit* &c. commemorat. Porrò hæc omnia conciliari commodè poſſunt; ſiquidem Petrus Lazaronus, qui ætate præceſſit ſupra quinquaginta annos Auguſtinum Saturnium, de primo fonte, a quo rivuli in alias regiones derivati ſunt, ſermonem habuit, quemadmodum clarè ipſemet indicat his verſibus:

Hæc Domus innumeros homines, & digna petentes,
Oppida per multa, & per multas ſparſerat Urbes. D

Itaque quo tempore Auguſtinus Saturnius *Decem Libros Grammaticarum Inſtitutionum* contexuit, Domus Lazaronea traducta jam in Vallem Camonicam cenſeri poteſt, atque in Buenni Oppidulo conſtituta, itaut ibidem primam ille lucem aſpexerit.

A Libris Mediolani editis ad Typographos tranſis, atque hîc etiam Brixiam jactare te poſſe inquis, quòd ſui potiſſimùm Cives inſigni cum laude Typographicis ſua in Patria Officinis incubuerint, cùm Mediolanum, *uno excepto Alexandro Minutiano*, reliquos omnes, ſaltem celebriores, exteris Regionibus debeat. E Equidem inficias non eo, pleroſque hujus Artis Opifices ad hanc Metropolim a proximis remotiſque Urbibus advenraſſe; auderem tamen (ſi venia tribuatur) notare illa verba: *uno excepto Alexandro Minutiano*; plures namque alii aut in noſtra Urbe, aut in Mediolanenſi agro nati, non incelebriter Seculo XV. prælatractarunt. *Philippus Lavania*, cujus typi elegantiſſimi in pompam veterum editionum etiamnum oſtentantur, certè fuit hujus Metropolis Civis, & ſanguinis etiam nobilitate conſpicuus, ut in Prolegomenis Cap. IV. antiquis documentis comprobavi; *Dionyſius Paraviſinus*, cui Literaria Reſpublica debet Græcæ Typographiæ Inventum, in Pago, qui ſubeſt huic noſtræ Civitati, primam lucem aſpexit; eâdemque ratione Mediolanenſes jure dicendi ſunt *Joannes Antonius*, & *Benignus* fratres *de Honate*, qui Juriſprudentiæ magnis voluminibus imprimendis apud nos, typorum ſtudium & diligentiam contulere. Prætereo *Archangelum Ungardum*, ſeu *de Undegardis*, Presbyterum ac Parochum, cujus familia nomen Vico hujus Urbis dedit, nunc corruptè appellato *degli Andegari*; iſtius namque Eccleſiaſtici Viri unicum tantùm ſupereſt monumentum, Liber videlicet Rogationum Triduanarum, Ambroſiano more, nitidiſſimè impreſſus.

De eodem Alexandro Minutiano loquens col. 37., Jani Parrhaſii Epiſtolam, ad Antonium Moretum Brixienſem ſcriptam refers, in qua vehementer reprehenditur Mediolanenſis Operum Ciceronis editio, in lucem ab ipſo emiſſa anno MCCCCXCIX., ſubdiſque: *neſcio, quo fato dicam accidiſſe, ut una ferè eademque pagina in Opere illo tuo* (Hiſtoria nempe Typographico-Literaria) *& Parrhaſii in Humanioribus literis præſtantiam, & pretium Ciceronis Operum editionis, tua in Urbe, tuoque a Cive confectæ, a Parrhaſio tamen acerbâ cenſurâ vexatæ, commendaret*. Sanè pro oculatiſſimo ingenio tuo rem hanc ſuſpenſam relinquis, abnuiſque judicium ferre, *an jure, an injuriâ* editionem illam Parrhaſius vellicaverit. Mihi certè nullam prorſus id ingeſſit ſolicitudinem arma expediendi contra doctum hunc Virum, ut præſtitam a Minutiano diligentiam in edendo Cicerone tutarer. Siquidem compertum habebam, morem hunc planè turpem, indignumque homine Literato, invaluiſſe Seculo XV., ut præſtantiſſimi Scriptores, acti invidiâ, ſeu faſtu ſupra ceteros eminendi, ſeſe invicem conviciis ac maledictis impeterent, alternamque famam, canum rabidorum adinſtar, morderent ac lacerarent. Id paſſim adnotavi improbavique in mea Hiſtoria Typographico-Literaria, cùm non modò ſtomachum, ſed lacrymas etiam moveret livor iſte ferinus, a quo ferme nullus illuſtrium Virorum illius ætatis immunem ſe præſtitit. Itaque hoc idem contigiſſe Minutiano, & Parrhaſio arbitrabar; proinde ſilentio potiùs obtegenda hæc eſſe, quàm calamo exagitanda cenſebam: præſertim cùm recentiſſimum Auctorem haberem, Exterum natione, & doctrinâ clariſſimum, qui oculo prorſus defæcato ac ſincero, Minutiani editionem perluſtrans, eandem *Egregiam* appellavit, ſibique propoſuit tanquam exemplar, ut novam aliam Ciceronis Operum ipſe adornaret. Is eſt *Iſaacius Werburgius*, qui Amſteledami M. Tullii Ciceronis Opera non tam diligenter, quàm magnificè impreſſit Anno MDCCXXIV., & Præfationem ſuam ita exorditur: „ Non diu poſt „ Literas renatas, Operibus Ciceronis è tene„ bris in lucem & in manus hominum reſti„ tuendis paſſim Viri docti incubuerunt. Ve„ tuſtiſſima omnium, ut puto, eſt editio „ *Officiorum* Moguntina, quæ lucem aſpexit „ MCCCCLXVI. &c. Verùm non memini, „ me legiſſe univerſa Ciceronis Opera typis „ fuiſſe vulgata ante MCCCCXCVIII. „ (loquitur de primis duobus voluminibus, nam duo poſtrema nonniſi anno ſequente in lucem prodiere) „ quo anno ea Mediolani ſunt im„ preſſa. Eſt ea editio, tempora ſi ſpectes, „ egregia. Quatuor voluminibus in folio, ut „ vocant, conſtat, latis marginibus, chartâ „ candidiſſimâ, & illam mihi uſurpare conti-

„ git,

„ git, sed ferè cum quodam stomacho, quòd „ videbam illos, qui talia tractarunt, tam „ negligenter versari in ista editione describen„ da. Sunt qui vix illius mentionem faciunt; „ aliis partem tantùm Operum Ciceronis eo „ anno Mediolani excusam memorantibus; aliis „ uno, aut duobus voluminibus omnia Cicero„ nis Opera comprehensa narrantibus. Constat „ ista editio quatuor magnis voluminibus, ex „ quorum primo sequentia descripsi, quæ huc „ transcribere non piget propter summam istius „ editionis raritatem &c. „ Enumeratis autem titulis Lucubrationum Ciceronis, quas editio illa complectitur, subdit: „ Ex ista præser„ tim editione deinde aliæ magno numero sunt „ descriptæ, aut ex Ascensiana &c. „ Post sententiam adeò favorabilem Mediolanensi Typographo, & Civi (ob diuturnum domicilium), a tantæ eruditionis Viro, & eorundem Operum Editore prolatam, cur ego tempus prodigerem in refricando vulnere, quod jam vetustas obduxerat? Quinimmo mihi etiam videbatur eò magis spernenda Parrhasii censura, quòd eam conjicerem, ex reprehendendi modo, limites supergredi cum modestiæ, tum veritatis; Defensorem namque Minutiani Moretum quodammodo carpit ob susceptam ejusdem tutelam, professus, *nullam ferè paginam vitio carere*, idque se paratum probare *vel iniquissimo Judici*; quæ quantum exaggerata sint, nemo non videt. Præterea *homuncionem*, illum vocat, cùm injuriosum hoc nomen non ferat præstantia, & famæ amplitudo, quam sibi comparavit in munere publici Eloquentiæ, Historiæque Institutoris, ad quod promotus a Sfortiis Principibus fuit; & obtrectatorem Parrhasium in temperantis calami arguant laudes, quas ab eruditissimis illius ætatis Scriptoribus recepit Minutianus, quemadmodum in meis Prolegomenis pag. CX. enunciavi.

Alterum, idque justissimum Brixianæ Literaturæ decus profers, Princeps Eminentissime col. 41., quòd nempe *excolendarum Literarum desiderium in Brixianorum hominum mente altum, confirmatumque fuerit ab ipsomet Literarum numine, ab ipsa eorundem Sapientia, quâ sibi persuadebant, Literarum studia ea esse, quæ omnibus humanæ vitæ bonis sine controversia præferantur*, id apertissimè testante *Joanne Britannico* in Præfatione ad suos *in Persium Commentarios*; cùm in Urbe Mediolanensi, patrocinio Principum Vicecomitum, & Sfortiarum fulta studia, eam felicitatem consequuta sint, ut Gymnasia, & Scientiæ omnes florerent, confluentibus in mœnia nostra undique Viris, eloquentiâ doctrinâque cultissimis; ac postmodum col. 42. laudem Brixiensium hoc elogio concludis: *Quod Mediolani Vicecomites, & Sfortiæ, quod Medicei Florentiæ, quod Estenses Ferrariæ, id omne in Urbe Brixia Civium suorum ingenia ad Literarum cultum præstitere*. Utique hæc omnia Urbis tuæ ornamenta libentissimè admitto, dignisque tuis in Brixienses Cives collatis præconiis venerabundus subscribo. Æquali tamen amore, nisi velis majore, erga Literas succensos quoque Mediolanenses fuisse, minimè repugnaturum te spero, si oculos ad ea convertas, quæ in Prolegomenis, cùm de Zaroto differerem, enarravi. Siquidem ibidem exposui singulare illud exemplum, quod plures ex Civibus nostris, *non è trivio ducti, aut lucri tantùm libidine inflammati, sed Literarum sincero studio flagrantes* (ut tu ipse adnotasti col. 17.) mutuum fœdus ineuntes dedere,

A ut nempe propriis impensis multiplicia præla pararent, & distributis invicem typographicis, & literariis laboribus, id tandem efficerent, ut præclarissimæ Artes, ac Scientiæ commodum sentirent amplificati earundem patrimonii, in editis celeriter voluminibus veterum Jurisprudentiæ, Medicinæ, Historiæ, Eloquentiæ Scriptorum. Tabulas integras recitavi in prima Operis mei Appendice, è quibus quantum gloriæ Metropoli nostræ accedat, non tam Brixia, quàm reliquæ Italiæ Urbes fatebuntur, quæ manifestum hoc testimonium præcocis diligentiæ in promovendis liberalibus disciplinis proferre fortasse non poterunt. Certè, ut vides, emolumentum istud Literarum beneficio B procuratum, non a Principum patrocinio, sed a Civibus ipsis nostris, curam, & pecunias impendentibus, totum profluxit.

Sed etiam hoc prætermisso, quòt in editis Seculo XV. Scientiarum omnium voluminibus occurrunt nomina illustrium Civium Mediolanensium, qui impensis suis præla juvare non destiterunt, ut nitidiùs uberiùsque prodirent celebrium Auctorum Libri, alendisque studiis commodam Literariæ messis copiam suppeditarent? Consultò integras periodos a Typographis impressas in calce Librorum, inserui eorundem Catalogo, ut sua Civibus nostris laus tribueretur, atque immortalis perennaret, ob sedulam præstitam operam, nummosque erogatos ad pabulum & incrementum C Studiorum. Statim ac Zarotus typos suos tractare in Urbe nostra cœpit, auxilia eidem non defuere *Joannis Legnani* Civis Mediolanensis, qui liberalem domestici æris opem contulit, ad elegantiam splendoremque Editionum fovendum; nec unquam destitit, donec vita superfuit, a glorioso hoc munere Literis impertiendo. Plures alii ex Sacerdotali Ordine, & Ecclesiastica etiam Dignitate conspicui, eandem curam impensarum Libris imprimendis præstitere, *Gaspar* nempe *Lampugnanus* Presbyter & Juris Pontificii peritus; *Zentilinus de Mayno* Ecclesiæ Majoris Mediolani Presbyter & Cardinalis; *Andreas de Bossiis* Præpositus Sanctæ Theclæ, ceterique D in memorato Catalogo ad librorum calcem enunciati. Clarissimi quoque sanguinis nobilitate, & doctrinâ insignes Cives æmulâ quadam contentione aurum profudere, ut magnis procudendis Jurisprudentiæ præsertim Codicibus subsidia pararent, *Petrus* scilicet *Antonius Castilionæus*, *Ambrosius de Caymis*, *Philippus de Lavania*, *Nobilissimus Civis Mediolanensis* appellatus in editione Tractatus de Obligationibus Angeli de Perusio; & prælaudati fratres *de Honate Benignus*, *ac Joannes Antonius*, qui ad calcem Lecturæ Baldi, impressæ Mediolani anno MCCCCLXXIX. *Nobilium* titulo decorantur. Hos omnes commemorare opus duxi, ut compertum fiat, non E Principum Mecœnatum patrocinio, sed Civium nostrorum amori gloriam deberi, quam venustate caracterum, emendatione & affluentiâ Librorum consequutam fuisse Mediolanensem Typographiam, manifestum facere sum conatus.

Neque Typographicis tantùm officinis largam stipem præbuere Mediolanenses, ut bonis Artibus excolendis adjumenta præstarent. Plura etiam Emporia nobilium harum mercium aperuere, ut in hac Metropoli opulenta studiis patrimonia constituerentur. Tres ego eximios nobilitate ac sapientia Cives nono mei Prodromi Capite indicavi, qui Seculo XV. æmulati

sunt Principum largitatem, privatas opes suas publico Literarum beneficio dicantes. *Bartholomæus Chalcus* duo Gymnasia senio labefactata refecit, & conductis proprio ære doctissimis Magistris, pristino splendori illa restituit; *Thomas Crassus* quinis Præceptoribus stipendia legavit, ut in Scholis è suo nomine appellatis, domesticæ rei inopiâ laborantes Juvenculi, gratuito eorundem labore, Latinam linguam perdiscerent; *Theodorus* verò (non *Thomas*, ut ibidem per errorem dicitur) *de Platis*, nobilioribus Scientiis Domum ipsam suam reliquit ultimis Tabulis, statuens, ut in ea Geometricæ, Astrologicæ, Arithmeticæ, ac Logicæ facultatis, Græcæque linguæ præcepta traderentur, luculentâ mercede Præceptoribus in perpetuum designatâ. Quòd si tanta Civium nostrorum alacritas fuit, ut materiem studiis, beneficio typorum, instruerent, quantâ censendi sunt incubuisse, ad depromenda ingenii sui monumenta, calamique sui laboribus Literariæ rei censum locupletandum? Sanè ex copioso Scriptorum numero, quem superiùs innui, quosque Mediolanensis Civitas ostentat uno eo Seculo XV., quis credat, permotos fuisse omnes auspicio Principum, aut spe præmiorum, ad sudores, vigiliasque suas in illustrandis Scientiis insumendas, gloriamque hanc unam respexisse, ut Principibus suis placerent, honoresque aut stipendia consequerentur? Id certè arguere facile est e constanti in studia labore, deleto Sfortiarum Imperio. Siquidem etiam translatâ ad exterum remotumque Regem Mediolani Dominatione, non modò non deferbuit in Civibus nostris amor Literarum, sed vehementiùs etiam incaluisse dignoscimus ex crebris Operibus confectis, vulgatisque in Urbe nostra Seculo sequente, nempe XVI., quæ in Mediolanensium Scriptorum Bibliotheca recensentur, indicatis eorundem Auctoribus in adjecto chronologico Elencho Seculi memorati. Eò etiam clariùs effulget spontanea erga Literas propensio ac solicitudo Civium nostrorum, cùm afflictæ bonæ Artes calamitate bellorum inter Germanos, Gallosque, respirare apud nos cœperunt, inito fœdere inter Carolum V., & Franciscum Regem Galliarum; statim namque ac illorum fervor refriguit, rediitque Metropoli nostræ securior tranquillitas, pristinos etiam animos resumpsere Cives Mediolanenses, omnemque conatum adhibuere, ut vividiùs quoque in Urbe reflorescerent studia Literarum. Præclarum nobilis hujus consilii documentum est Academia, cui *Transformatorum* nomen accessit; eam enim eruditi Mediolanenses Viri anno MDXLVI. instituêre, tantâque sedulitate ac proventu excoluerunt, ut biennio post, lucubrationes suas typis vulgatas, Caroli V. filio, Philippo Principi Hispaniarum nuncupatas voluerint. Quàm præstantes autem Viri literariam hanc societatem conflarent, liber ipse, nomina illorum referens, testatur: Ego quoque illos in X. Prodromi mei Capite singillatim recensui.

De altera Academia, condita eodem Seculo XVI. à Marchione Caravagii Mutio Sfortia Columna, de qua Paulus Morigia tunc in hac Urbe vivens, tantam in exteras etiam Urbes famam increbuisse affirmat, ut confestim cujuslibet nationis Viri, aut doctrinæ præstantiâ celebres, aut honoribus clari, Literariis congressibus inseri peroptarent, mentionem egi Cap XI. Dissertationis meæ de Studiis Literar. Mediol., ad quam Lectores remitto. Duos tantùm hìc referre opportunum reor Me-

A diolanenses præclarissimos Cives, *Joannem Ambrosium Taegium*, & *Paulum Canobium*, quorum primus vestigia sequutus majorum Seculi superioris, novum & ipse *Collegium Taegiorum*, nunc *Sancti Simonis* nuncupatum, erexit anno MDXLIX., censusque constituit, ut Nobiles Adolescentes non humanioribus tantùm Literis, sed morali quoque Philosophia, Historia, ac Theologica facultate, absque impendio Parentum instruerentur. Alter verò Gymnasium aperuit anno MDLIV., *Canobianum* appellatum, quod adhuc viget, duobus ex Nobilium Jurisperitorum Equitum & Comitum cœtu delectis Præceptoribus, qui Dialecticam & Moralem Philosophiam publicè juventutem

B edoceant. Maneat igitur Brixiensi Urbi inviolatum decus, quòd Literaturæ in Civibus suis eximiè florentis beneficium nemini debeat, quàm sibi: Mediolanenses & Principum Mecœnatum favore, & proprio erga Literas genio, amoreque, tot hactenus egregiis experimentis manifestissimè comprobato, in eum gloriæ apicem evaserunt, ut studiorum laudem nulli alteri Civitati debeant invidere.

Superest nodus ille dissolvendus, quo col. 15., *mirum in modum implexam* Historiam meam à te deprehensam fuisse scribis, cùm Venetam Plauti Editionem uno in loco affixerim anno MCCCCLXXII., alibi verò anno MCCCCLXX. Attamen mendum hoc facilè

C condonaveris negligentiæ Typographorum, qui nævis hisce passim inspergunt nitidiores etiam lucubrationes, sus deque numeros confundentes; qua in re nec eruditissimæ huic Epistolæ tuæ pepercisse illos video, cùm col. 7. loco anni MCCCCXCVIII., impresserint DCCCCIID. De intervallo item temporis, quod ego adnotavi fluxisse inter Venetam, anni verè MCCCCLXXII., & Mediolanensem ejusdem Plauti editionem, peractam anno MCCCCXC. *conturbatam* pariter Historiam meam animadvertis; siquidem pag. CXCVII. *octennium*, pag verò DXLVII. *duodecim annos* intercessisse affirmavi; atque hìc fatear necesse est, malè a me fuisse initos, aut ab amanuensi malè intelle-

D ctos calculos, cùm nondum viribus confirmatus a gravi, quo laboraveram, morbo, susceptam hanc à me provinciam implerem; utrobique enim reponendus est numerus annorum octodecim. Interim obstrictum me tibi assero, quòd detergendis ab Opere meo, necdum publici juris facto, pauculis etiam his maculis, benignam facem accenderis.

Sed jam tempus est, ut longo tœdio te liberem, Princeps Eminentissime, pedemque retraham ab arena, in qua maximo honori mihi duxi, potuisse tecum innoxiam quandam pugnam conserere; cùm tamen pusillitatis meæ conscientia admoneret, me tibi prorsus imparem esse Eruditione, Eloquentia, Dignitate,

E id unum præstare conatus sum, ne loco dimoveri me sinerem, atque è stadio inglorius depellerer. Itaque obsequentissimè pedibus tuis arma depono, ratus, minimè a te incusandum me esse, quòd pro Historia mea, ac Patria militaverim. Ceterùm quod antea sæpius professus sum, hìc iterum sincerè pronuncio, summo mihi semper in pretio ac veneratione fuisse Brixienses Cives tuos, quibus perspicax ingenium, amorque fervidus Literarum, elucens in tot editis voluminibus, singulari facundiâ doctrinâque refertis, immortale decus comparavit. Multo etiam præclarius de illorum præstantia documentum in te uno suspicio, quòd nempe calamum magnis rebus per-

pertractandis semper addictum, eorundem gloriæ literariæ è tenebris eripiendæ, ac luce splendidissimâ donandæ, non semel impenderis; id enim pro laude qualibet ipsis sufficere potest, quòd te videlicet virtute omni ornatissimum nacti fuerint non tam constantissimum in sua Sede Præsulem, quàm Patronum, & Mecœnatem. Junctis igitur tecum consiliis, auctoritate licèt admodum dispari, in eum scopum & ipse collimavi, quem tu intendisti, ut nempe, citra invidiam livoremque, utraque Civitas excitetur ad premenda Majorum vestigia, eosque animos induat, quos olim habuere doctissimi Progenitores in excolendis Scientiis, studiis impigrè promovendis, atque uberi Literariæ frugis messe posteris relinquenda. Quamobrem nihil aliud mihi reliquum est, nisi ut demissus ad oram Purpuræ tuæ, locupletissimas gratias rependam, quòd me dignum existimaveris, quamvis immeritum, laudibus tuis, quas non ab alio fonte profectas esse deprehendo, nisi ab humanitate eximia, & dignatione, singularem in modum in te elucente, quâ omnibus places, omnibus te facilem reddis.

Ea ipsa fuit, quæ te impulit, ut a me judicium (levis sanè momenti) de vulgatis tuis Pauli III. vindiciis exposceres, quarum exemplar, munus profectò gratissimum, mihi jam destinaveras. Equidem attentè illas perlegi, easque invêni optimè respondere non tam relictæ apud Catholicos omnes existimationi de prudentissimis ac sapientissimis Maximi illius

A Pontificis Consiliis, & Principatu Ecclesiæ universæ felicissimè administrato, quàm ingenio tuo, animoque prompto atque alacri ad retundendas Hæreticorum calumnias, justitiæque & veritatis partes, a quibusdam doctis conspicuisque hominibus labe aliquâ denigratæ, egregiè admodum propugnandas. Admiratus sum tam valida a te documenta producta fuisse, atque in lucem è tenebris eruta testimonia adeò clara & sincera Cardinalium integerrimæ auctoritatis, ut nullus contraire in posterum valeat, nisi qui contra impetum fluminis niti velit, atque in meridie cœcutire. Expressam quoque in hisce tuis vindiciis comperi vivam quandam Imaginem
B BENEDICTI XIV. nunc feliciter regnantis, qui tanta sagacitate, doctrina, vigilantia Ecclesiam regit, ut superiori ætate Paulum III. difficillimis temporibus datum, nostro ævo restitutum in non dispari rerum discrimine persuadere sibi quilibet possit, quemadmodum tu ipse in Præfatione adnotasti. Itaque tibi gratulor de optimè impensis laboribus in restituenda justissimi regiminis laude tam illustri Pontifici, cujus nemo hactenus causam æqua lance expendendam vindicandamque susceperat; Deumque Opt. Max. rogo, ut te diu incolumem servet ad Catholicæ Fidei tutelam, Literarum patrocinium, ac Seculi nostri præclarissimum decus. Vale.

Mediolani ex Ædibus Bibliothecæ Ambrosianæ III. Kal. Septembris MDCCXLV.

INDICULUS
RERUM, ET NOMINUM.

A

B

Bur-

Ejus

Sabi-

aev.–

